INTRODUCCIÓ

I. SITUACIÓ GENERAL DE LA PROTECCIÓ DELS DRETS I LES LLIBERTATS A LA COMUNITAT VALENCIANA

1. Introducció

L'article 32 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la institució del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, l'obliga a donar compte "de la situació general de la protecció dels drets i les llibertats de la Comunitat Valenciana, a què esta Llei es referix", que no són uns altres que els drets i les llibertats fonamentals compresos en el títol I de la Constitució espanyola de 1978 i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana de 1982. Amb este capítol inicial es pretén, per tant, donar compliment a este manament legal, que el Síndic de Greuges ha de concretar fent una valoració de la situació de protecció d'estos drets a partir del coneixement directe que té d'esta situació, a través de l'exercici de les seues activitats, i ha d'intentar especificar el grau de respecte que, cap als drets dels ciutadans valencians, tenen les administracions públiques valencianes sobre les quals el Síndic estén el seu àmbit d'actuació, això és, Administració de la Generalitat Valenciana i Administració local situada dins el territori de la Comunitat Valenciana. Això vol dir, d'una banda, que no s'han pogut tenir en compte totes aquelles vulneracions de drets que s'hagen produït però que no han estat conegudes pel Síndic, ni s'han pogut valorar aquelles vulneracions de drets que escapen de l'àmbit del control del defensor del poble valencià, per ser actes de l'Administració general de l'Estat o per haver estat comeses per particulars. D'una altra banda, cal tenir

en compte que l'anàlisi que ací s'oferix no implica una valoració completa de la situació global de protecció dels drets fonamentals en l'Administració pública valenciana, sinó una anàlisi parcial a través de les situacions patològiques o aparentment patològiques que arriben al Síndic, sense prendre en consideració aquelles altres situacions en les quals la gestió dels assumptes públics és normal i, per tant, ajustada al respecte que cal tenir als drets ciutadans, i eficient i eficaç en la resolució dels assumptes sobre els quals té competència.

Des del punt de vista expositiu, es podria distingir entre actuacions realitzades pel Síndic en l'àmbit de la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia, les quals es desenvolupen essencialment en l'àmbit de la supervisió del funcionament de les administracions públiques, per a verificar el compliment dels principis establits en els articles 103 (objectiu servei als interessos generals, eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació amb submissió plena a la llei i al dret, mèrit i capacitat en l'accés a la funció pública) i 9, número 3 (legalitat, jerarquia normativa, publicitat de les normes, irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, seguretat jurídica, responsabilitat i interdicció de l'arbitrarietat) de la Constitució. Però, veritablement, esta distinció no és tan nítida com podria semblar, ja que, per regla general, els funcionaments arbitraris o ineficaços de l'Administració pública sempre solen dur aparellada una vulneració de drets fonamentals (com a mínim en els casos que transcendixen i arriben al Síndic) o, si es vol formular a l'inrevés, una vulneració d'un dret fonamental sol ser, quasi sempre, subsegüent a un funcionament de l'Administració no sotmés als principis establits en els articles 9, número 3, o 103 de la Constitució, que han de regir el seu funcionament normal.

El capítol s'ha estructurat en diversos blocs temàtics, cadascun dels quals es correspon amb els diversos grups de drets i llibertats als quals es referix el contingut fonamental de les queixes que arriben fins a la Institució, i dins de cada bloc es fa un esment especial dels supòsits que s'entén que mereixen una atenció particular. L'ordre d'exposició dels blocs de drets es correspon amb l'ordre en què s'exposa i es desenvolupa el contingut de les queixes en l'Informe, d'acord amb les àrees de treball del Síndic; per tant, amb este ordre sistemàtic no es pretén establir una determinada prelació d'importància d'uns drets sobre uns altres, sinó que senzillament es tracta de ser expositivament coherent amb el contingut de l'Informe. D'altra banda, també pot contribuir a fer una millor il·lustració del contingut d'este capítol l'annex dels resums de les recomanacions, els suggeriments o els recordatoris dels deures legals que, per a una millor defensa dels drets fonamentals, el Síndic ha fet a l'Administració pública al llarg de l'any 2002; a més a més, les dades estadístiques de les actuacions del Síndic que aportem a continuació d'este capítol, també poden contribuir a il·lustrar-lo millor.

2. Drets relatius a l'urbanisme i a l'habitatge

Els paràmetres que modulen la intervenció d'esta Institució en relació amb l'urbanisme i l'habitatge són, en primer lloc, l'exigència que els poders públics complisquen el manament constitucional previst en l'article 47 de la Constitució espanyola, que proclama:

> "Tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Els poders públics hauran de promoure les condicions necessàries i hauran d'establir les normes pertinents per a fer efectiu este dret, i hauran de regular la utilització del sòl d'acord amb l'interés general per impedir-ne l'especulació.
>
> La comunitat participarà en les plusvàlues que genere l'acció urbanística dels ens públics."

El Síndic tampoc no pot oblidar que esta prescripció constitucional es canalitza a través de la defensa dels drets ciutadans reconeguts per la vigent legislació urbanística valenciana, en relació amb l'activitat materialitzada per les administracions competents, en concret, pel que prescriu l'article 66 de la Llei valenciana 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística, que establix les prerrogatives de l'urbanitzador i els drets dels propietaris afectats.

Al seu torn, esta Institució, especialment en matèria urbanística, ha d'estar molt atenta al contingut de l'article 46 de la Constitució espanyola, que establix, com a principi rector de la política social i econòmica, que:

> "Els poders públics hauran de garantir la conservació i hauran de promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, independentment de quins siguen el seu règim jurídic i la seua titularitat. La llei penal sancionarà els atemptats contra este patrimoni."

A banda d'estos drets, i atés que la localització espacial d'usos pot produir molèsties significatives als ciutadans, cal no deixar de tenir en compte, a este efecte, el dret a la salut individual, recollit en l'article 15 del Text Constitucional, com també el dret a la salut pública, recollit en l'article 43, i també els drets a la intimitat personal i familiar i a la inviolabilitat del domicili, recollits, per la seua banda, en l'article 18 de la mateixa Norma Fonamental. No obstant això, la major incidència referent a això ha estat recollida en matèria mediambiental, en què farem una referència més específica.

Una vegada hem referit quin és el marc legal constitucional que consagra els drets que ha de tutelar esta Institució en matèria d'urbanisme i habitatge, i començant pels drets que afecten l'urbanisme, direm, en primer lloc, que en el present Informe destaca el nombre de queixes promogudes per ciutadans i col·lectius referides a la conservació i preservació del patrimoni històric, artístic i cultural, i, atesa la seua temàtica específica, hem optat per fer-ne un tractament sistemàtic en un nou epígraf, dins la problemàtica del planejament urbanístic.

En l'objecte de part d'estes queixes resulta imprescindible, per a fer efectives les demandes ciutadanes de protecció d'este patrimoni, la coordinació entre la normativa urbanística dels instruments de planejament municipal, en concret, dels Plans Generals, i el règim jurídic establit en la Llei valenciana 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià.

En este sentit, pot resultar il·lustrativa una queixa en la qual un ciutadà il·licità ens exposava els valors, segons el seu parer, concurrents en els edificis de la Llotja d'Altabix i la casa neoàrab de l'Almórida, situats a la ciutat d'Elx, i que, segons la seua opinió, estos immobles necessiten una adequada preservació sobre la base dels principis establits en la Llei valenciana 4/1998. En la informació que ens va remetre l'Ajuntament d'Elx s'adjuntava un detallat informe tècnic municipal, en què se'ns concretava que, en les previsions referents al Pla General vigent, no es preveu cap tipus de protecció respecte a la Llotja d'Altabix i, quant a la casa neoàrab situada al carrer de l'Almórida, el grau de protecció urbanística només incloïa la protecció de les característiques de la seua façana, amb la seua composició, elements i materials, i podia, fins i tot, ser substituïda l'edificació.

En altres casos, el problema no és tant de coordinació de la normativa urbanística dels instruments de planejament amb la legislació autonòmica de protecció del patrimoni cultural, com de falta d'actuació diligent i eficaç per part de les administracions públiques competents referent a això, allà on, precisament, la seua intervenció seria essencial per a aconseguir la demandes de preservació patrimonial que han formulat els ciutadans.

Este és el cas, per exemple, d'una queixa que ens va confiar un ciutadà alacantí respecte al que, segons el seu parer, constituïa una manifesta passivitat de les autoritats municipals en la conservació d'un edifici que va ser destinat a hotel al carrer Cervantes de la ciutat d'Alacant, perquè en este supòsit l'edificació es beneficiaria d'un alt grau de protecció en el Pla General de la ciutat. A pesar que l'Ajuntament encara no ens ha precisat quin és el règim juridicourbanístic municipal d'aplicació a l'edifici, resulta evident que, en haver dictat eixa Corporació Municipal la corresponent ordre d'execució perquè el seu titular en faça la rehabilitació i conservació, i en haver imposat a este titular la corresponent sanció econòmica pel seu incompliment, la situació fàctica de l'immoble no ha variat.

Altres queixes referides al Monestir de San Jeroni de Cotalba, del municipi d'Alfauir, han posat de manifest la importància que té, en esta temàtica, la sensibilitat ciutadana en la protecció del referit patrimoni, ja que encara que la Conselleria de Cultura i Educació ens va informar, al llarg de la tramitació dels expedients corresponents, que estava prevista l'execució del projecte d'adequació de zones susceptibles de ser visitades d'este important component del nostre patrimoni cultural, els dos col·lectius cívics que ens van confiar estes queixes ens van concretar diverses propostes addicionals per a preservar l'esmentat monestir històric, de les quals vam donar trasllat a l'esmentada Conselleria perquè les valorara i estudiara.

Destaca, també, en este Informe, com en d'altres anteriors, un significatiu nombre de queixes relatives a l'exercici de la potestat de gestió urbanística.

En la majoria d'estes queixes, les demandes ciutadanes essencialment se centren a manifestar-nos el perjuí socioeconòmic que els produïx l'aplicació de la Llei valenciana 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística, per part dels diferents ajuntaments, fonamentalment en dos aspectes.

D'una banda, els ciutadans es queixen contra la posició jurídica de l'urbanitzador, prevista en esta Llei. Els promotors d'estes queixes, en la seua qualitat de petits propietaris, la consideren excessivament privilegiada i, fins i tot, abusiva, ja que pot executar l'obra urbanitzadora sense tenir la condició de titular dominical dels predis, i també entenen que la legítima defensa de la seua titularitat dominical, que comporte l'oposició a les pretensions d'este urbanitzador i de l'Ajuntament actuant, es traduïx en manifests perjuís econòmics per al petit propietari en qüestió, atés el règim expropiatori i reparcel·latori previst en estos casos, a més de les elevades quanties de les quotes d'urbanització que han de satisfer sense tenir una informació inicial fiable sobre estes.

En este sentit, també es planteja en algunes queixes la necessitat d'incentivar la informació per part dels ajuntaments competents perquè els propietaris de sòl puguen constituir-se en agrupacions d'interès urbanístic i, així, participar en els procediments de gestió urbanística en legítima concurrència amb altres alternatives a este efecte, i gaudir d'un règim preferent en l'adjudicació dels programes per al desenvolupament d'actuacions integrades.

D'altra banda, un altre aspecte objecte de bona part dels referits expedients de queixa es referix al que els ciutadans promotors d'estes queixes consideren una excessiva flexibilització dels procediments de revisió, modificació i homologació dels instruments de planejament aplicables, prevists en la Llei 6/1994, que en alguns casos, segons ens manifesten, es traduïx en una sensació d'inseguretat jurídica, en comprovar que, en un curt espai temporal des que van adquirir la seua parcel·la, la seua classificació i qualificació urbanística s'ha modificat o, en altres casos, se n'ha ultimat l'ordenació urbanística però, per falta d'informació, no ho sabien.

En este últim aspecte, convé destacar l'eficàcia que ha demostrat la tasca d'esta Institució respecte dels expedients de queixa referits a la informació urbanística i als il·lícits urbanístics, perquè la nostra intervenció sol ser determinant perquè queden restablits els drets dels ciutadans. D'esta manera, tal com es pot comprovar en els epígrafs corresponents d'este Informe, en un percentatge molt elevat de queixes s'ha expedit la informació urbanística que no havien obtingut els ciutadans que l'havien sol·licitada a l'Administració competent, després d'haver intervingut esta Institució, com també, en un elevat nombre de queixes per inactivitat municipal en la instrucció, tramitació o falta d'execució de la resolució adoptada en expedients per infracció urbanística, també després de la intervenció d'esta Institució se n'ha impulsat la tramitació o execució i s'ha comunicat resposta referent a això al ciutadà que havia denunciat estos fets.

Quant als problemes denunciats que tenen a veure amb el disseny de la Llei 6/1994, en este cas, correspon a les Corts Valencianes reflexionar sobre estos i considerar la necessitat o no que la Llei siga modificada o corregida, amb l'objectiu de fer compatible el desenvolupament urbanístic amb el màxim respecte als drets fonamentals de tots els ciutadans.

Finalment, des d'ací cal fer palesa, una vegada més, la necessitat que les corporacions locals siguen extremadament escrupoloses en el compliment de la llei i en el respecte als drets ciutadans, perquè la legitimació democràtica efectiva dels instruments de

planejament i gestió urbanística fa imprescindible que els ciutadans expressen les seues posicions i punts de vista durant les fases d'informació pública d'estos, ja que, només així es fixarà adequadament l'interés públic que ha d'inspirar estes actuacions que afecten la ciutat, com a fet col·lectiu. Per això, entre altres coses, esta Institució ha insistit especialment en el fet que les esmentades administracions públiques siguen extremadament diligents a comunicar als ciutadans interessats la resposta, degudament motivada, sobre estes al·legacions.

En matèria de drets que afecten l'habitatge, el major percentatge de queixes es dirigixen a actuacions de l'Institut Valencià de l'Habitatge, si bé, llevat d'un cas concret, relatiu a la reposició d'un ciutadà en la llista d'espera i la falta de resolució en relació amb la seua sol·licitud, esta Institució no ha pogut constatar vulneracions dels drets fonamentals dels ciutadans, siga perquè l'Administració pública va resoldre l'objecte de queixa del ciutadà, siga perquè la seua actuació havia estat, des del punt de vista jurídic, correcta.

3. Dret a un medi ambient adequat

El marc legal constitucional que legitima, en este cas, la intervenció del Síndic de Greuges, és l'article 45 de la Carta Magna, que establix:

> "1. Tothom té dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, com també el deure de conservar-lo.
>
> 2. Els poders públics hauran de vetlar per la utilització racional de tots els recursos naturals, amb la finalitat de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient, sobre la base de la indispensable solidaritat col·lectiva. (...)."

En matèria mediambiental, l'any 2002, el major nombre de queixes interposades pels ciutadans, novament al·ludixen a la problemàtica de la contaminació acústica, produïda essencialment pel funcionament d'activitats industrials, comercials o d'oci confrontants amb els habitatges dels ciutadans que les promouen, o bé per la incidència, en les condicions d'habitabilitat, d'altres fonts de contaminació acústica, com és el cas del funcionament dels aparells d'aire condicionat instal·lats a les façanes dels edificis. En quasi tots els supòsits, els promotors de les queixes al·ludixen a la passivitat dels ajuntaments competents en la detecció i el control de les diverses fonts generadores d'esta contaminació acústica.

Cal destacar que, en bona part dels escrits de queixa que subscriuen els ciutadans i col·lectius cívics, no solament se sol·licita la nostra intervenció en esta problemàtica, sobre la base de l'aplicació de l'article 45 de la Constitució, que com hem vist consagra el dret a un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, sinó que també se citen com a drets possiblement vulnerats el dret a la inviolabilitat del domicili i a la intimitat personal i familiar (art. 18, núm. 1 i 2 de la Constitució), com també el dret a la integritat física i moral (art. 15 de la Constitució) i el dret mateix a la protecció de la salut, com a contingut de la política social, regulat en l'article 43 de la Constitució. Estes consideracions coincidixen amb una reiterada doctrina jurisprudencial, tant del Tribunal Constitucional espanyol (així, sentències núm. 22/1984, 137/1985, 199/1996 i 94/1999,

entre d'altres) com del Tribunal Europeu de Drets Humans (cas López de Ostra *versus* Espanya, cas Guerra i altres *versus* Itàlia). S'ha d'assenyalar, a més, que el marc normatiu d'esta matèria s'ha ampliat amb l'aprovació de la Llei valenciana 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica.

En el curs de la tramitació dels expedients de queixa, esta Institució ha pogut constatar que hi ha ajuntaments obstinats a donar solució als problemes denunciats pels seus veïns, a pesar de les lògiques dificultats que això implica, sobretot per la necessitat de congeniar interessos contraposats i respectar drets adquirits. Però el Síndic també observa amb enorme preocupació el desinterés i la falta de control de les fonts origen del problema per part d'altres autoritats locals de la nostra Comunitat Autònoma, cosa que, no poques vegades, demostra la seua insensibilitat i falta de preocupació pels drets dels seus veïns, als quals condemna a viure en condicions pèssimes, en termes de qualitat de vida, la qual cosa, si es troba a mans de les autoritats locals solucionar o minorar el problema, és inacceptable en un Estat que es proclama a ell mateix en la Constitució, com a social i democràtic de dret.

Cal tenir present que, en una important i recent sentència del Tribunal Suprem, basada en dades de l'Organització Mundial de la Salut, s'afirma que l'exposició reiterada no permanent durant un període no necessàriament superior a 9 mesos, limitada als caps de setmana, com també l'exposició a nivells de soroll entre 30 i 40 DBA durant 4 nits seguides, pot causar afectacions de tipus psicològic, trastorns en el somni, despertars primerencs, estat de fatiga, cansament, irritabilitat, disminució de l'atenció i concentració, i es pot arribar a tenir brots psicòtics o a l'aparició de símptomes vegetatius com ara taquicàrdies, hipertèrmies, hiperfàgia, cefalàlgies, gastràlgies, i increment de la sensació de fam. Les conseqüències anteriors són encara més greus en el cas dels nens, als quals pot produir trastorns en la conducta, com també per a les dones embarassades, ja que pot interferir en el seu embaràs i originar un part prematur a més de sotmetre a estrès el fetus (STS núm. 52/2003, de 24 de febrer de 2003).

Per això, sens dubte, esta Institució entén que, del catàleg de drets fonamentals recollits per la Constitució Espanyola, resulten afectats pel problema de la contaminació acústica, com a mínim, els drets següents: en primer lloc, el recollit en l'article 15 de la Constitució espanyola, quan reconeix el dret a la integritat física i moral, l'afecció del qual en este cas no presenta cap dubte tenint en compte els efectes del soroll en la salut de les persones. D'altra banda, el previst en l'article 18.2 del mateix text constitucional, que declara la inviolabilitat del domicili, i per tant la necessitat de garantir un espai digne a l'individu, immune a qualsevol immissió externa que en pertorbe el gaudi.

Però és que, a més, entre els drets i deures dels ciutadans, recollits en la secció 2a del capítol I del títol I de la Constitució, queda afectat el dret a la propietat privada recollit en l'article 33, ja que el benefici del contingut essencial d'este dret pot veure's seriosament limitat per estes pràctiques. D'una altra banda, són diversos els principis rectors de la política social i econòmica afectats, i particularment, el que establix l'article 43 del text constitucional quant al dret a la protecció de la salut, com també, particularment, el dret reconegut en l'article 45 de la Constitució a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona. L'apartat segon d'este últim precepte exigix als poders públics vetlar per la protecció de la qualitat de vida dels

ciutadans, i per això han d'actuar de manera decidida davant les situacions que perjudiquen els estàndards mínims de convivència. El dret a la qualitat de vida s'obri pas amb força en els últims anys tant en l'àmbit legislatiu com en el jurisprudencial.

Corol·lari de tot el que hem dit més amunt és l'afectació de l'article 47 de la Constitució, que recull el dret de tots els espanyols a un habitatge digne i adequat, i els poders públics han de promoure les condicions necessàries i establir les normes pertinents per a fer efectiu este dret.

Tot això sense esmentar les diverses declaracions internacionals en les quals el soroll és qualificat d'agent contaminant nociu per a l'ésser humà, de les quals és exponent la declaració resultant del Congrés de Medi Ambient i Desenvolupament, que va tenir lloc a Estocolm el 1972 sota els auspicis de les Nacions Unides. A més, en l'àmbit de la Unió Europea hi ha una norma específica per a la correcció d'estos fenòmens, com és la Directiva 2002/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 25 de juny de 2002, sobre avaluació i gestió del soroll ambiental. Esta norma establix, com a principi general, la necessitat d'arribar a un "elevat grau de protecció" del medi ambient i la salut, i el soroll constituïx un dels elements del qual cal protegir els ciutadans cada vegada més. Entre les seues estratègies principals figura l'establiment de mecanismes comuns de mesurament i avaluació del soroll, com també l'obligatorietat, en els terminis fixats per la Directiva, de tenir mapes de soroll i plans d'acció. La norma denota l'especial preocupació que la Unió Europea ha assumit davant la contaminació acústica, i en particular, la necessitat d'aplicar amb tot rigor el "principi de prevenció" a fi d'evitar les molèsties derivades del soroll en les aglomeracions urbanes.

D'altra banda, l'afecció directa dels drets fonamentals al·ludits pels problemes de contaminació acústica no pot justificar-se, de cap manera, per la presència d'altres drets, també presents en la Constitució, que únicament empararien l'exercici legítim i respectuós, amb estos drets, d'activitats econòmiques en el marc de l'economia de mercat. Es tracta, bàsicament, del principi de llibertat d'empresa de l'article 38 de la Constitució, el rang constitucional del qual, d'altra banda, és per descomptat menor del dels drets fonamentals citats, ja que es tracta d'un "dret dels ciutadans" de la secció 2a del capítol II del títol I de la Constitució. En este sentit, el nostre Tribunal Superior de Justícia, en la seua Sentència núm. 24, de 20 de gener de 2001, raona que "el principi de llibertat d'empresa de cap manera pot tenir un caràcter absolut, i pot veure's limitat per altres drets, com poden ser en este cas, el dret al descans, la salut, la intimitat i el medi ambient, que este Tribunal, sens dubte, considera de rang superior al de l'oci o al de llibertat d'empresa".

Per tot el que hem dit anteriorment, la intervenció d'esta Institució, en relació amb l'esmentada temàtica, s'ha dirigit, essencialment, al fet que, per part dels ajuntaments, s'extreme el rigor a l'hora d'aplicar la legislació vigent quant a la concessió i el control de les llicències d'obertura que legitimen el funcionament de les activitats descrites, i adopten amb eficàcia i celeritat les mesures previstes en l'ordenament jurídic vigent, que eviten la implantació i el funcionament irregulars de les activitats en qüestió, com també la ponderació de la viabilitat d'estes implantacions d'acord amb el règim d'usos que s'establisca en la normativa urbanística i/o ambiental municipal.

No podem sentir-nos insatisfets amb les nostres intervencions, perquè és cert que, en les queixes al·ludides en l'epígraf d'este Informe corresponent a la contaminació acústica, es verifica que, en un alt percentatge, la intervenció d'esta Institució ha comportat que els ajuntaments adoptaren les resolucions pertinents per a pal·liar o solucionar la problemàtica ambiental plantejada pels ciutadans, i esta activitat administrativa s'ha produït mitjançant la petició d'informació d'esta Institució, o bé, en haver dictat la resolució corresponent. Però no per això hem de deixar d'apel·lar des d'ací que les autoritats municipals que en els seus municipis tenen este tipus de problemàtica, extremen el zel a l'hora de complir les normes legals vigents i siguen extremadament sensibles als patiments que suporten molts dels seus veïns per este tipus de contaminació.

També són freqüents, en l'àmbit de les queixes gestionades dins els drets relatius al medi ambient, les reclamacions contra l'Administració pública perquè esta no ha facilitat la informació mediambiental sol·licitada. Ací, els drets afectats no tenen a veure, directament, amb els que hem esmentat més amunt, si bé sí que existix una afectació del dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient, un dret reconegut explícitament en l'article 1 de la Llei 38/1995, de 12 de desembre, una norma que és conseqüència directa del manament constitucional contingut en l'article 105, que obliga el legislador ordinari que, mitjançant llei, regule l'accés dels ciutadans als arxius i els registres administratius. És ressenyable el fet que, en moltes ocasions, l'Administració facilita al ciutadà, a través del Síndic, la informació que prèviament li havia denegat, per acció o omissió, el que no deixa de ser una situació no desitjable, ja que dilata el compliment d'una obligació de l'Administració, i retarda la satisfacció del dret ciutadà, i l'obliga a instar l'actuació del Síndic, quan el resultat final de la seua pretensió podia haver-se satisfet, sense majors problemes, sense que haguera d'intervenir esta Institució. Tot això, tenint present, a més, que el termini establit per a facilitar esta informació per l'Administració competent és de dos mesos.

4. Drets relatius a la hisenda pública

En el cas dels drets relatius a la hisenda pública, el marc legal constitucional que legitima, en este cas, la intervenció del Síndic de Greuges és l'article 31 de la Carta Magna, que establix:

> "1. Tothom ha de contribuir al manteniment de les despeses públiques d'acord amb la seua capacitat econòmica mitjançant un sistema tributari just inspirat en els principis d'igualtat i progressivitat que, en cap cas, tindran abast confiscatori.
>
> 2. La despesa pública haurà de fer una assignació equitativa dels recursos públics i la seua programació i execució hauran de respondre als criteris d'eficiència i economia.
>
> 3. Només podran establir-se prestacions personals o patrimonials de caràcter públic conformement a la llei."

Igualment, cal assenyalar que, a l'hora d'establir i liquidar els impostos, tant la hisenda autonòmica com la local han de tenir present, també, a banda de l'article 31 citat, el contingut de l'article 40 de la Constitució, que obliga els poders públics, com a principi

rector de la política social i econòmica, a promoure "les condicions favorables per al progrés social i econòmic i per a una distribució de la renda personal més equitativa, en el marc d'una política d'estabilitat econòmica".

El legislador constitucional va establir, en l'article 133, núm. 2, de la nostra Norma Fonamental, que "les Comunitats Autònomes i les Corporacions Locals podran establir i exigir tributs, d'acord amb la Constitució i les Lleis". El precepte citat establix, per tant, la potestat que habilita les Comunitats Autònomes i les Corporacions Locals a projectar-se en el terreny tributari. En este sentit, el Tribunal Constitucional s'ha manifestat, en repetides ocasions, quant a integrar, en este camp, els principis d'autonomia territorial i la reserva de Llei tributària.

L'article 137 de la Constitució espanyola establix, com a primer principi general d'aquells que informen el seu títol VIII, que l'Estat s'organitza territorialment en províncies, municipis, i les Comunitats Autònomes que es constituïsquen, i que totes estes entitats tenen autonomia per a gestionar els seus interessos.

Esta autonomia financera, pel que fa a les entitats locals, es troba reconeguda de manera expressa per l'article 142 de la Constitució, quan establix que les hisendes locals hauran de disposar els mitjans suficients per a acomplir les funcions que la llei atribuïx a les corporacions respectives, i es nodriran fonamentalment de tributs propis i de les participacions en els de l'Estat i les Comunitats Autònomes.

En este sentit, s'ha de destacar que l'1 de gener de 2003 va entrar en vigor la Llei 51/2002, de 27 de desembre, de reforma de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals. Esta norma ha introduït importants modificacions en el marc del finançament local, tant des del punt de vista estrictament tributari com pel que fa a l'àmbit financer.

Quant als tributs locals, tots els impostos locals regulats en la mateixa Llei han experimentat modificacions, és a dir, l'Impost de Béns Immobles (IBI), l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE), l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica, l'Impost sobre Construccions, Instal·lacions i Obres, i l'Impost dels Terrenys de Naturalesa Urbana; així mateix, s'han introduït algunes modificacions en l'àmbit de les taxes locals.

Esta Institució haurà de vigilar que les corporacions locals valencianes apliquen correctament les modificacions introduïdes per la Llei 51/2002.

No obstant el que hem dit anteriorment, al llarg de l'any 2002 s'han dictat resolucions que afecten la hisenda local, i així cal destacar, en matèria d'IBI, que s'ha recomanat a diversos ajuntaments que extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú. En matèria d'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica, atenent als articles 9.2 i 49 de la Constitució, hem recomanat que s'aplique l'exempció de l'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica, en els termes prevists per la normativa vigent. També, en relació amb este Impost, s'ha suggerit que en aquelles actuacions en les quals s'abone l'import dels deutes tributaris, es considere que este s'ha pagat en la data en què efectivament se'n fa el pagament, i no en la data en què l'Administració tributària el rep.

D'altra banda, la Constitució espanyola, ja dins el capítol III del referit títol VIII, reconeix l'autonomia financera a les Comunitats Autònomes.

Per la seua banda, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, l'Estatut d'Autonomia, en el títol V, relatiu a l'economia i la hisenda, desenvolupa estes previsions constitucionals.

Dins la hisenda autonòmica, destaquem les queixes que afecten a l'Impost de Transmissions Patrimonials i, tot i que en menor mesura, les relatives a les tarifes portuàries, a les Taxes de ITV i les relatives al cànon de sanejament d'aigua.

En matèria d'hisenda autonòmica, el Síndic de Greuges ha emès, entre altres qüestions, les següents resolucions, en què recomana a l'Administració tributària valenciana que duga a terme qualsevol tipus d'activitat que tendisca a facilitar als contribuents el compliment de les seues obligacions tributàries. També, que en les Cartes de pagament que emet la Conselleria d'Economia i Hisenda, d'ara endavant, es liquiden, juntament amb el principal del deute, els interessos de demora, a fi d'evitar retards innecessaris en la retirada de les garanties prestades pels ciutadans

També hem recordat a l'Administració tributària valenciana que la potestat de comprovació dels valors no pot ser exercida de manera indefinida, per la qual cosa li hem suggerit que extreme al màxim el compliment dels principis de seguretat i de confiança.

Quant a la taxa d'Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV) s'ha recordat a la Conselleria d'Indústria i Energia que, en els casos de sostracció o pèrdua de la targeta d'inspecció tècnica de vehicles que es troben al corrent en les inspeccions, en siga expedit un duplicat, sense que calga fer una nova inspecció del vehicle, de manera que es respecte el període de vigència de la targeta extraviada o sostreta.

En matèria impositiva, el nombre de queixes ha experimentat un lleuger increment i, referent a això, igual que en ocasions anteriors, des del Síndic hem de posar de manifest que el sentiment ciutadà que més es deduïx de les queixes rebudes, especialment en els casos d'hisendes locals, és el de l'absència d'un tracte just, perquè si bé és cert que l'Administració desenvolupa àgilment i puntualment les seues potestats tributàries, com a contrapartida negativa per al ciutadà, no obstant això, no sempre contesta les sol·licituds, reclamacions i recursos ciutadans o els dóna respostes tardanes o inadequades. L'Administració pública no ha d'oblidar que el procediment tributari té un vessant garantista per al ciutadà que ha de ser respectat escrupolosament, amb l'objectiu de complir efectivament els drets proclamats en la Constitució i en les nostres normes legals vigents.

5. Dret a l'educació

L'article 27 de la Constitució de 1978, que és el que, en este àmbit, legitima la intervenció del defensor del poble valencià, establix:

"1. Tothom té dret a l'educació. Es reconeix la llibertat d'ensenyament.

2. L'educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i les llibertats fonamentals.

3. Els poders públics garantixen el dret que assistix els pares perquè els seus fills reben la formació religiosa i moral que estiga d'acord amb les seues pròpies conviccions.

4. L'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït.

5. Els poders públics garantixen el dret de tothom a l'educació mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats i la creació de centres docents.

6. Es reconeix a les persones físiques i jurídiques la llibertat de creació de centres docents, dins el respecte als principis constitucionals.

7. Els professors, els pares i, si escau, els alumnes intervindran en el control i la gestió de tots els centres sostinguts per l'Administració amb fons públics, en els termes que la llei establisca.

8. Els poders públics inspeccionaran i homologaran el sistema educatiu per a garantir el compliment de les lleis.

9. Els poders públics ajudaran els centres docents que reunisquen els requisits que la llei establisca.

10. Es reconeix l'autonomia de les universitats, en els termes que la llei establisca."

També, en esta matèria, s'ha d'indicar que el contingut de l'article 50 de la Constitució obliga els poders públics, com a principi rector de la política social i econòmica, a realitzar "una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al gaudi dels drets" reconeguts en el títol I de la Constitució.

En este exercici, els ciutadans valencians han expressat davant el Síndic de Greuges les seues preocupacions respecte a l'educació dels seus fills; i estes s'han concretat, seguint la mateixa tònica que en exercicis anteriors, fonamentalment en la disconformitat amb els criteris legalment establits per a l'admissió de l'alumnat en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana sostinguts amb fons públics, i en definitiva, amb els barems fets pels Consells Escolars i les Comissions Municipals d'Escolarització, sobretot en els nivells d'educació infantil i primària, i que incidix directament en el dret a elegir centre docent dins l'oferta de llocs escolars gratuïts. Igual que en anys anteriors, es formulen davant el Síndic de Greuges queixes de pares que han vist dificultades les seues possibilitats de matricular els seus fills en este nivell educatiu, a causa del fet que encara és insuficient l'oferta de places d'educació infantil en centres sostinguts amb fons públics..

La creixent incorporació de la dona al món laboral fa necessari no solament que l'Administració pública incremente el nombre de places en este nivell educatiu, sinó també que estos alumnes, d'educació infantil i d'altres nivells educatius no obligatoris,

siguen beneficiaris dels serveis complementaris de transport i menjador escolar, ja que, de conformitat amb la legislació vigent referent a això, estos alumnes només són beneficiaris del transport escolar quan concorren les circumstàncies, que ho autoritze la Direcció Territorial d'Educació i que hi haja places vacants.

La possibilitat que l'alumne d'educació infantil o d'altres nivells educatius no obligatoris, matriculat en centres públics, puga fer ús del transport escolar és una possibilitat efectivament reconeguda per la normativa vigent quan concorre alguna de les circumstàncies descrites, tal com ha ocorregut en alguna de les queixes examinades per esta Institució. Però seria convenient, per a garantir no només l'accés a l'educació en termes d'igualtat i, per tant, compensadora de la desigualtat, sinó el dret a elegir centre docent, que l'Administració educativa estenga progressivament a tots els nivells educatius l'accés als serveis complementaris de transport i menjador escolars. Perquè cal tenir present que el dret a l'educació, un dret de caràcter social, reclama dels poders públics les accions positives necessàries per al seu gaudi efectiu, i perquè s'assegure una educació de qualitat per a tothom, que és l'objectiu de la Llei Orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació, recentment promulgada.

La citada Llei que configura, per primera vegada, l'educació infantil com a etapa voluntària però gratuïta, imposa als poders públics l'obligació d'estendre este nivell educatiu a tots els alumnes, i l'Administració pública valenciana, en la mesura que, en els termes establits per l'article 35 de l'Estatut d'Autonomia, té atribuïda la competència per a la regulació i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, materialitzades en les distintes transferències, està obligada a garantir a tothom l'accés a este, en condicions d'igualtat efectiva, i assegurar la cobertura de les necessitats educatives, i proporcionar una oferta adequada de llocs escolars, i garantir, en definitiva i simultàniament, el dret a l'educació, constitucionalment consagrat, i la possibilitat d'escollir centre docent dins l'oferta de places docents gratuïtes.

Una altra de les preocupacions socials, manifestades, siga pels pares d'alumnes individualment, siga per les AMPA, es concreten en la demora de l'Administració pública a completar el mapa escolar i adaptar l'actual xarxa de centres docents a les exigències de la LOGSE.

L'adaptació dels centres escolars comporta necessàriament etapes de provisionalitat, però estes no poden allargar-se en el temps sense risc de trencar el dret de tothom a un ensenyament de qualitat que obliga a la dotació de recursos educatius, materials i humans necessaris.

El dret a l'educació de tots els nens, definit en la Declaració Universal dels Drets Humans (1948), i concretat en la Convenció sobre els Drets del Nen (ONU 1989), que en el seu article 28 insistix que el dret a l'educació inclou l'ensenyament primari, obligatori i gratuït per a tothom, i l'accés de tots els nens a l'ensenyament general i professional, i la nostra Constitució que consagra el principi d'igualtat i prohibix qualsevol discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, etc., imposa als poders públics la ineludible obligació de crear les condicions perquè les persones i els grups que s'integren, tinguen una efectiva igualtat d'oportunitats i s'eliminen les barreres

econòmiques, socials o culturals que s'oposen, i esta Institució, garant dels drets fonamentals recollits en el títol I de la nostra Norma Suprema, no pot deixar de manifestar una vegada més la seua preocupació per aquells alumnes amb necessitats de compensació educatives especifiques entre els quals es troben els alumnes estrangers.

I, en este sentit, la creixent presència de minories ètniques, culturals i religioses en el nostre país obliga a l'Administració educativa a donar una resposta decidida i eficaç per a afrontar amb valentia el repte que per al sistema educatiu significa la integració social d'una població escolar heterogènia, perseguint en tot cas, coma finalitat última, la igualtat de tothom amb vistes a l'accés a l'educació i a les beques i ajudes a l'estudi sense cap discriminació, ja que és en l'escola des d'on veritablement pot aconseguir-se l'efectiva integració social de la població immigrant, per la qual cosa, partint de l'absolut respecte de les seues distintes identitats culturals, i amb l'inqüestionable dret de tothom a l'educació en condicions d'igualtat efectiva, cal construir una escola oberta a la multiculturalitat que evite qualsevol vestigi de racisme i xenofòbia o qualsevol altra manera d'exclusió, i este és un repte i un deure que incumbix a tota la societat, però, fonamentalment, a les distintes administracions educatives, siguen estatals, autonòmiques o locals.

Les Comunitats Autònomes amb un elevat índex de població immigrant, com la Comunitat Valenciana, han de crear instruments orientats a este objectiu sense escatimar ni esforços ni mitjans materials i humans per a desenvolupar polítiques d'educació compensatòries, que hauran de ser desplegades al llarg dels pròxims anys per a aconseguir l'efectiva igualtat de tots els nens en l'educació i la plena integració social de tots els nens immigrants, que, a més a més, en la nostra Comunitat es troben amb el problema afegit de ser una comunitat bilingüe, en la qual, per manament estatutari, tots els alumnes, al final del cicle educatiu obligatori, han de tenir un coneixement oral i escrit de les dos llengües oficials.

Respecte a la integració dels alumnes amb necessitats educatives especials, una vegada més apel·lem, des del Síndic de Greuges, als poders públics perquè, independentment de com siga el seu grau de discapacitat, reben una educació que maximitze tot el seu potencial i els permeta accedir al sistema educatiu per evitar que la falta de mitjans materials i humans signifique, de fet, una vulneració del dret a l'educació en condicions d'igualtat.

6. Dret a la salut

En l'àmbit que passem a ressenyar, l'actuació del Síndic de Greuges està legitimada, d'una banda, per l'article 15 de la Constitució, que establix:

> "Tothom té dret a la vida i a la integritat física i moral, sense que, en cap cas, puga ser sotmés a tortura ni a penes o tractes inhumans o degradants. (...)".

Però, d'una altra banda, cal no oblidar que, com a principi rector de la política social i econòmica, l'article 43 del mateix Text constitucional disposa:

"1. Es reconeix el dret a la protecció de la salut.

2. Competix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i els serveis necessaris. La llei establirà els drets i els deures de tothom referent a això.

3. Els poders públics hauran de fomentar l'educació sanitària (...)."

Al marge dels articles 15 i 43, les referències a la protecció de la salut són implícites i explícites, en molts preceptes del nostre text constitucional. Així, en l'article 40.2, en relació amb la seguretat i higiene en el treball; en l'article 41, relatiu al règim públic de Seguretat Social; en l'article 45, pel que fa a la salut ambiental; en l'article 49, en relació amb els minusvàlids; en l'article 50, relatiu als problemes de salut dels ciutadans durant la tercera edat; i en l'article 51, que protegix la seguretat i la salut dels consumidors.

Tot això, sense perjuí que el propi preàmbul de la Carta Magna proclama la voluntat de la Nació espanyola d'"assegurar a tothom una digna qualitat de vida".

Tots els preceptes constitucionals enumerats són manaments dirigits als poders públics, per la qual cosa la possible inactivitat o ineficàcia d'estos justifica la intervenció del Síndic de Greuges.

D'acord amb això anterior, no hi ha dubte que la Institució del Síndic de Greuges, com la de la resta de defensors del poble, siga el nacional, siguen els autonòmics, estan cridats a fer un important paper en la protecció i garantia dels drets dels ciutadans, en general, i dels drets sanitaris, en particular.

Esta Institució no pot obviar les importants actuacions i els esforços legislatius en matèria sanitària que ha realitzat la Generalitat Valenciana durant estos últims anys en el desenvolupament del denominat Pla d'Humanització de l'Atenció Sanitària a la Comunitat Valenciana. Concretament, al llarg de l'any 2002, són de destacar l'aprovació del Decret 2/2002, del Consell, de 8 de gener, mitjançant el qual es creen els Serveis d'Atenció i Informació al Pacient (SAIP), i l'Ordre del Conseller de Sanitat, de 24 de juliol de 2002, mitjançant la qual s'establixen els procediments per a la tramitació de suggeriments, queixes i agraïments respecte a l'atenció sanitària, com també, encara que ja a principis de l'any 2003, la Llei 1/2003, de la Generalitat Valenciana, de 28 de gener, de drets i informació al pacient de la Comunitat Valenciana, i la Llei 3/2003, de 6 de febrer, de la Generalitat Valenciana, d'ordenació sanitària de la Comunitat Valenciana. Igualment, s'ha de fer esment de la Carta del Pacient, presentada el 18 de maig de 2002, que també és un altre element important per al desenvolupament d'este Pla d'Humanització. Este projecte, que ha implicat un important desenvolupament normatiu, és un ambiciós pla de gestió de qualitat per a la sanitat pública de la Comunitat Valenciana que, tal com ocorre en qualsevol pla de gestió de qualitat, en la mesura que l'organisme que l'inicia (en este cas, la Conselleria de Sanitat) siga capaç de complir amb els objectius que en este es marquen, s'aconseguirà satisfer les expectatives de servei que els usuaris tenen envers el sistema públic de salut, i es prestarà, d'esta manera, una assistència sanitària més humana per ser, precisament, de més qualitat integral.

Però en un Estat democràtic com el nostre, el concepte de gestió de qualitat no es pot comprendre sense la participació dels ciutadans al servei dels quals està organitzat l'aparat administratiu. La satisfacció dels drets dels ciutadans, dels seus desitjos i les seues necessitats és el que dóna sentit a la pròpia existència de l'Administració pública i, per tant, la intervenció d'este ciutadà en el procés de constant avaluació de la qualitat del servei és fonamental per a, d'una banda, legitimar l'existència i el funcionament d'este servei i, d'una altra banda, sotmetre'l a un constant procés de millora en la prestació.

Esta idea sobre que no és possible una gestió de qualitat i, per tant, no és possible una humanització dels serveis sanitaris sense prestar una constant atenció a l'opinió dels usuaris, és absolutament fonamental que siga ben entesa per tots els gestors dels processos que tenen lloc en els centres de la xarxa sanitària pública, a fi que el Pla d'Humanització puga aconseguir els objectius que s'ha proposat.

L'usuari, per tant, ha de ser escoltat i, a este efecte, s'han d'habilitar i s'han de facilitar els canals permanents de comunicació amb ell, amb la subministració prèvia a este de l'adequada informació referent a això. La Carta del Pacient és, en este sentit, una molt suggeridora proposta, que facilita la informació i habilita el procediment mitjançant el qual es podrà, ulteriorment, establir esta imprescindible comunicació amb l'usuari. Però perquè la proposta siga útil i tinga èxit, i no es quede en una mera proposta d'intencions sense execució ulterior, és molt important parar esment en el nivell en què el personal de l'organització sanitària estiga involucrat en l'èxit del projecte. El significat precís de què és i per a què servix una Carta del Pacient, ha de ser molt ben entés i ha de ser assumit pels gestors, els responsables i els treballadors de les dependències i els centres sanitaris públics, no solament perquè respecten els drets dels pacients, sinó perquè no recelen de la participació dels usuaris en el funcionament del sistema.

La queixa, l'opinió o la informació que subministra el ciutadà usuari dels serveis de salut, personalment o a través dels formularis corresponents, és imprescindible per a l'avaluació de la gestió, i l'obligació dels gestors dels serveis és recollir-la, respectar-la, considerar-la i resoldre-la (allà on escaiga) perquè així es concedix la legitimitat democràtica al servei públic que es presta. A més, la queixa o la informació de l'usuari és un element extraordinàriament valuós per al procés de constant millora i evolució del servei.

El Síndic de Greuges recull, moltes vegades, queixes dels usuaris dels serveis sanitaris que entenen que els seus drets no han estat degudament respectats. Encara que els casos que correspon atendre al defensor del poble valencià són aquells en els quals hi pot haver hagut una violació d'un dret constitucional o estatutari, no per això les queixes sobre qüestions menors o sobre situacions en les quals no ha arribat a haver-hi una violació d'un dret fonamental són menys apreciables per a una millora integral dels serveis. D'altra banda, el Síndic és conscient que, a banda d'una important tasca en la defensa dels drets individuals dels ciutadans, les seues recomanacions, suggeriments o recordatoris de deures legals també són una contribució a una gestió de qualitat de la sanitat pública.

Per això, tota esta nova normativa iniciada durant l'any 2002 i els començaments del 2003 és un esforç lloable, però no és una altra cosa que el punt de partida per a possibilitar l'exercici efectiu dels drets i, en este sentit, l'Administració pública ha de fer el màxim esforç possible per a la seua implementació. Així, la plasmació i l'execució material de les normes que desenvolupen el Pla d'Humanització ha de realitzar-se, per part de l'Administració sanitària valenciana, amb la major celeritat possible, perquè això redundarà en benefici dels usuaris de la sanitat pública.

Hem de tenir present que, segons el Centre d'Investigacions Sociològiques, la Sanitat representa, amb diferència respecte d'altres àrees o actuacions administratives, la de major preocupació per als ciutadans.

Igual com en altres anys, els problemes que més preocupen els ciutadans residents a la Comunitat Valenciana són els relatius a l'existència de llistes d'espera sanitàries i els quals afecten la pràctica professional.

Efectivament, al llarg de l'any 2002 l'Oficina del Defensor del Poble conclou que "els ciutadans es pronuncien destacant que el principal problema del sistema públic de salut és l'existència de dilatats temps d'espera per a rebre l'assistència sanitària no urgent que necessiten". Si bé és cert, i seguint les conclusions de l'alt comissionat estatal, que les llistes d'espera són un element comú dels sistemes sanitaris de caràcter universal i finançats públicament, no ho és menys que les dilacions en l'assistència sanitària s'aparten dels principis constitucionals que inspiren l'actuació administrativa.

En l'àmbit de la pràctica professional, els ciutadans es dirigixen a esta Institució i plantegen discrepàncies de posicions amb l'Administració sanitària en relació amb una pràctica o actuació sanitària. En estos casos, el Síndic es limita a informar els autors de les queixes dels elements que incidixen en la determinació de les responsabilitats i al mateix temps de les accions que poden emprendre per a la defensa dels seus drets.

Altres qüestions que preocupen els ciutadans en l'àmbit de la sanitat són l'assistència sanitària extrahospitalària i, en clara connexió amb esta, els problemes d'infraestructura que presenten algunes localitats de la Comunitat Valenciana. En este sentit, destaquem el suggeriment a la Conselleria de Sanitat que faça esforços per a assegurar l'augment dels recursos, tant humans com materials, per a garantir la cobertura sanitària d'urgència en tots els punts del nostre territori, i amplie, si escau, la *ratio* de serveis assistencials com ara el SAMU i, en general, tota l'assistència mèdica, a fi d'assolir una actuació plenament eficaç.

Així mateix, hem conegut problemes en els temps d'espera dels pacients que necessiten el servei convencional d'ambulàncies. En estos casos, i per als supòsits finançats per la sanitat pública, hem recomanat que el temps d'espera siga el mínim, mentre que, per als casos no finançats, vam suggerir a la Conselleria de Sanitat que arbitrara els llits necessaris perquè situacions no incloses en l'Ordre siguen degudament ateses, a través de fórmules de cooperació i coordinació entre els diferents departaments afectats, principalment amb la Conselleria de Benestar Social.

Finalment, les queixes plantejades ens han permés conéixer altres problemes que comencen a preocupar cada vegada més els ciutadans, com són els tractaments de reproducció assistida i la qualitat en l'atenció farmacèutica.

En els últims anys, en els països industrialitzats s'ha observat un augment de la demanda dels serveis mèdics per a l'estudi i els problemes de fertilitat. Les dilacions en el temps i la falta de centres públics són els problemes que més preocupen.

D'altra banda, la determinació de les oficines de farmàcia com a establiments privats, però d'interés públic sanitari, i la millora de la qualitat en el sistema de dispensació i atenció farmacèutica que es presta en estes són qüestions en les quals els ciutadans han sol·licitat la intervenció del Síndic.

Altres problemes que hem d'esmentar són els relatius a la falta d'algunes prestacions sanitàries com pot ser la relativa al canvi de sexe, els problemes per a la salut de les antenes de telefonia mòbil i la falta de prestació d'anestèsia epidural en alguns centres sanitaris.

Finalment, l'any 2002 s'han iniciat dos queixes d'ofici en matèria sanitària, la primera afectava el Servei d'Urgències de l'Hospital General d'Alacant i la segona, en relació amb la situació de les Unitats de Vigilància Intensiva Pediàtrics (UCIP) i les Unitats de Vigilància intensiva de Neonats, a la Comunitat Valenciana.

7. Dret a la protecció i assistència social (menors, ancians, discapacitats)

La legitimitat del Síndic de Greuges per a investigar i valorar el funcionament dels Serveis Socials, autonòmics i locals, ve donada, en primer lloc, pel contingut del que disposen els articles 39 i 41 de la Constitució. L'article 39 establix:

> "1. Els poders públics asseguren la protecció social, econòmica i jurídica de la família.
>
> 2. Els poders públics asseguren, així mateix, la protecció integral dels fills, iguals estos davant la llei amb independència de la seua filiació, i de les mares, qualsevol que siga el seu estat civil. La llei farà possible la investigació de la paternitat.
>
> 3. Els pares han de prestar assistència de tot ordre als fills tinguts dins o fora del matrimoni, durant la seua minoria d'edat i en els altres casos que legalment escaiga.
>
> 4. Els nens gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetlen pels seus drets."

Per la seua banda, l'article 41 de la mateixa Norma Fonamental disposa:

> "Els poders públics mantindran un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans que garantisca l'assistència i les prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas d'atur. L'assistència i les prestacions complementàries seran lliures."

Igualment important, en este àmbit, és el contingut de l'article 49 del mateix Text Constitucional, que disposa:

> "Els poders públics realitzaran una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals hauran de prestar l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al gaudi dels drets que este títol atorga a tots els ciutadans."

Finalment, també s'ha d'esmentar l'article 50 de la Constitució que, per la seua banda, prescriu:

> "Els poders públics hauran de garantir, mitjançant pensions adequades i periòdicament actualitzades, la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat. Així mateix, i amb independència de les obligacions familiars, promouran el seu benestar mitjançant un sistema de serveis socials que atendran els seus problemes específics de salut, habitatge, cultura i oci."

Amb caràcter general, hem de destacar que totes les administracions afectades en este capítol, i que han estat, bàsicament, la Conselleria de Benestar Social, la Conselleria de Sanitat, la Conselleria d'Educació i Cultura i la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport, com també els ajuntaments i les diputacions de la Comunitat Valenciana i altres organismes, com ara l'Institut Valencià de l'Habitatge, SA o l'Institut de Migracions i Serveis Socials, han prestat una excel·lent col·laboració a esta Institució a l'hora de facilitar les informacions que els hem requerit, i és molt excepcional la circumstància d'haver-la hagut de requerir per segona o tercera vegada. Una qüestió distinta és, no obstant això, la del contingut de les informacions que ens han subministrat o la resposta a les resolucions, en què el grau de col·laboració és dispar, segons els casos i les institucions.

Referent a això, i per subapartats, podem destacar el següent. En relació amb els discapacitats, el Síndic ha rebut queixes dels ciutadans que tenen a veure amb l'existència de barreres, fonamentalment arquitectòniques, i problemes de mobilitat i desplaçament; encara que no han estat estes les úniques, ja que també hem rebut diverses queixes en relació amb l'accés a l'ocupació, pública i privada, de discapacitats.

Un problema que ha estat objecte de diverses denúncies és el dels retards en la qualificació del grau de minusvalidesa, unes queixes que, sobretot, ens han arribat de la província de València. El Reglament autonòmic que regula el procediment és generós quan establix el termini per a tramitar els expedients, ja que és de sis mesos, però, tot i això, s'incomplix, per la qual cosa hem estat insistents a l'hora de recomanar l'esmena d'estos retards, i l'Administració ha contestat que hi ha un notable increment de les peticions i que això s'afronta amb augment de personal en els equips de valoració i orientació.

El reconeixement de la condició de minusvàlid té, afortunadament, en la nostra societat efectes positius per a les persones discapacitades. Citem, a títol d'exemple, el tractament fiscal, l'accés a l'ocupació pública, les bonificacions en les quotes de la Seguretat Social, els contractes laborals, l'adaptació de llocs de treball, l'accés a mitjans de transport

adaptats, els habitatges, els contractes d'arrendament, etc. Per això, esta Institució considera que no han d'admetre's ni assumir-se amb normalitat els retards en la qualificació del grau de minusvalidesa. Penseu, per exemple, en el discapacitat al qual se li oferix un contracte de treball si aporta la qualificació d'un 33% de menyscapte i esta qualificació es demora, fins al punt que decaiga l'oferta de treball.

L'apartat de menors recull queixes de pares biològics que qüestionen les declaracions de desemparament dels seus fills o les restriccions del règim de visites. Referent a això, les qüestions plantejades en les queixes, adés estaven judicialitzades, adés no denotaven actuacions de l'Administració inadequades, des del punt de vista del superior interés dels menors.

Les queixes sobre l'atenció als ancians es van centrar, fonamentalment, sobre les llistes d'espera per a obtenir plaça en centres públics, el bo-residència i les ajudes per a la seua cura en l'àmbit familiar. En tots els casos, comprenem que l'existència de recursos limitats, per part de l'Administració pública, li impedix atendre totes les necessitats, però no per això hem deixat de traslladar-li la nostra preocupació referent a això i li hem suggerit que prenguen les mesures necessàries perquè les dotacions pressupostàries per a atendre els nostres majors adequadament s'augmenten, tant amb vistes a la permanència al propi domicili, com, si això no fóra possible, l'ingrés en centres residencials.

L'apartat de prestacions econòmiques ha provocat queixes en relació amb les prestacions no contributives d'invalidesa i jubilació, i no s'aprecien irregularitats quant als motius de denegació o extinció d'estes, al contrari del que ha esdevingut respecte als temps de tramitació, que han estat excessius. Per això hem hagut de dictar recomanacions concloents, màximament quan es tracta de prestacions en les quals la situació de necessitat, a diferència de les prestacions contributives, no és presumpta, sinó real.

Quant a drogodependències i altres trastorns addictius, s'han recollit exclusivament queixes d'anys anteriors, ja que en l'exercici del que ara donem compte no se n'ha suscitat pràcticament cap.

En l'anterior Informe acabàvem la nostra referència a l'apartat de Serveis Socials i al dret a la protecció i assistència social fent referència al ciutadà-tipus que demana prestacions socials bàsiques. En l'Informe actual hem de concloure de manera semblant. La nostra societat, moderna i avançada en tants aspectes, genera situacions injustes que n'aparten les persones que no poden seguir les seues pautes per diverses causes: edat (superior als 45-50 anys), malalties (no prou greus com per a fer-les tributàries de prestacions del sistema de Seguretat Social, però si per a excloure-les del mercat laboral), falta de capacitació professional, solitud (i, per tant, inexistència de suports familiars) i, també ho hem constatat, dones que van treballar en l'àmbit familiar o en l'economia submergida (no van cotitzar per això al sistema de Seguretat Social). Estes persones acudixen a nosaltres per demanar les coses més bàsiques i, generalment, l'argument de l'escassetat de recursos econòmics no ha estat un pretext, per part de les administracions implicades, la local i l'autonòmica, per a abandonar les seues obligacions. No obstant això, a pesar de la conclusió de tots i cadascun dels expedients

concrets, i que s'haja donat solució als problemes concrets que en estos s'havien suscitat, el problema social existix i persistix, per la qual cosa hem de fer una crida expressa i contundent a aquelles administracions perquè a la Comunitat Valenciana no hi haja ciutadans que no tinguen, a pesar seu —el fet de demanar la nostra intervenció així ho acredita—, les prestacions més bàsiques que la dignitat de qualsevol persona exigix, i esperar que siga la intervenció del Síndic la que detecte el problema i el trasllade a l'Administració per incitar una intervenció que en un altre cas no s'haguera produït.

I, a este efecte, cal tenir molt present que les actuals prestacions econòmiques reglades no solucionen el problema d'estes persones, ja que estes prestacions partixen de la possibilitat de superació de la causa de la necessitat (reinserció laboral, desintoxicació, etc.), el que, en els casos als quals ens referim, no s'esdevé en el ciutadà descrit, les circumstàncies del qual tendixen a la cronicitat.

8. Drets de naturalesa sociosanitària

En este Informe inaugurem un nou apartat, amb què pretenem atendre millor la problemàtica de les persones que, als seus problemes de salut, afegixen, a més, problemes de naturalesa social, amb la qual cosa, la seua situació de vulnerabilitat i desemparament és major i ho és per partida doble. Si li dediquem una atenció específica estarem en condicions de conéixer millor la seua problemàtica i, així, podrem dirigir a les administracions públiques implicades els suggeriments o les recomanacions més adequades.

El marc legal constitucional que legitima, en este cas, la intervenció del Síndic de Greuges, està constituït pels preceptes constitucionals esmentats tant en l'apartat dels drets a la salut com en el dels drets la protecció i assistència social.

Un paradigma d'este tipus de persones són els malalts mentals (i les seues famílies) respecte als quals esta Institució, en els seus quasi deu anys d'existència, ha constatat, amb preocupació, que continuen sense acabar de rebre l'atenció que mereixen, a pesar que tampoc es poden ocultar, sense fer mèrit a la veritat, els avanços que les administracions públiques estan aconseguint des de fa temps. En el cos central del present Informe es referix algun expedient que ens hem vist obligats a tancar sense que s'haja donat satisfacció al problema que va ser objecte d'investigació, darrere del qual s'amagava, com en molts casos, un drama personal.

Però, tot i ser això cert, no és l'única qüestió que pot tenir cabuda en este apartat, ja que en este poden incloure's, igualment, els problemes relatius al transport sanitari, les estades de pares acompanyant menors hospitalitzats en la mateixa ciutat o en una altra, la falta de recursos econòmics per a pagar medicaments o els que afecten a grans discapacitats. En relació amb estos últims, hem tramitat una queixa paradigmàtica que exemplifica els deures de totes les administracions públiques amb ells.

En anteriors Informes les referències a la situació dels malalts mentals es feia tant en el capítol d'assistència sanitària, com en el de serveis socials, amb recomanacions a les

administracions implicades, fonamentalment les Conselleries de Sanitat i Benestar Social, en el sentit que coordinaren els seus esforços amb l'objectiu de donar una atenció integral als malalts mentals (i a les seues famílies). En este Informe ho fem de manera unitària, i amb això volem exemplificar el que entenem que ha de ser desitjable des de les administracions públiques, en l'enteniment que el Síndic té, a estos efectes, també una funció de pedagogia administrativa, sota la inspiració de la major i millor protecció dels drets fonamentals, entesos estos en un sentit ampli que inclou no solament els drets humans bàsics sinó, també, els drets econòmics i socials.

D'altra banda, si bé el nombre de queixes, en termes quantitatius, no ha estat molt elevat, sí que algunes d'estes són molt significatives quant a posar en relleu les mancances assistencials. Referent a això, hem continuat amb la nostra pauta d'investigar si els malalts mentals dels quals tenim notícia estan rebent adequada atenció sociosanitària, i per a aconseguir-ho hem utilitzat, si calia, el recurs a la queixa d'ofici. En cas afirmatiu, ens hem abstingut de realitzar investigacions; en cas negatiu, hem incitat les administracions implicades a intervenir per a procurar als ciutadans l'adequada assistència social i sanitària. En tot cas, se'ls indica de continu a aquelles que posen en coneixement del Ministeri Fiscal la situació del malalt, de conformitat amb el qual el Codi Civil i la Llei d'Enjudiciament Civil preceptuen respecte a la protecció de presumptes incapaços.

9. Drets relatius a l'ocupació pública (accés, drets sindicals, condicions de treball)

Com en altres anys, les queixes que guarden relació amb els drets relatius a l'ocupació pública han estat nombroses. El punt de partida del nostre estudi de les queixes ha estat l'article 23 de la Constitució espanyola de 1978, que disposa:

> "1. Els ciutadans tenen el dret a participar en els assumptes públics, directament o a través de representants, lliurement elegits en eleccions periòdiques per sufragi universal.
>
> 2. Així mateix tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i els càrrecs públics amb els requisits que assenyalen les lleis."

D'altra banda, el contingut de l'article 103, número 3, establix un manament al legislador ordinari perquè, per llei, es regule "l'estatut dels funcionaris públics, l'accés a la funció pública d'acord amb els principis de mèrit i capacitat, les peculiaritats de l'exercici del seu dret a sindicació, el sistema d'incompatibilitats i les garanties per a la imparcialitat en l'exercici de les seues funcions".

Tal com manté el Tribunal Constitucional, en estos preceptes es garantix una situació jurídica d'igualtat en l'accés a les funcions públiques sense un altre requisit i condició que no es referisca al mèrit o la capacitat, amb interdicció d'establir diferències que no solament no tenen una fonamentació jurídica i raonable sinó que no guarden relació amb el mèrit i la capacitat. Estos dos principis, mèrit i capacitat, entenem, igual que ho fa l'Alt Tribunal, han d'operar amb distinta intensitat segons es tracte de l'ingrés inicial

en la funció pública o de l'ulterior desenvolupament o promoció de la carrera administrativa.

Des dels primers anys de la marxa autonòmica, resultava evident, perquè la Generalitat Valenciana desenvolupara les seues Institucions d'autogovern, tenir personal públic propi. Ja ens hem referit que la Constitució espanyola establix, amb caràcter general, un règim estatutari per als empleats públics (Art. 103.3 i 148.1.1), i atribuïx a les administracions autonòmiques, entre estes la valenciana, el desenvolupament legislatiu i la seua execució.

En este sentit, l'article 31.1 de la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, mitjançant la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, reconeix a la Generalitat Valenciana la competència exclusiva sobre l'organització de les seues Institucions d'autogovern i, en íntima connexió amb este, l'article 32.1.1 del mateix atribuïx a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i el règim jurídic propi de la seua Administració i ens públics dependents d'esta, com també el règim estatutari dels seus funcionaris en el marc de la legislació bàsica de l'Estat.

Com en altres anys, són molts els problemes denunciats pels ciutadans valencians en matèria de funció pública.

Els relatius a l'accés a la funció pública han motivat la intervenció d'esta Institució en diverses ocasions. En estos casos, el Síndic té com a finalitat, en la seua actuació, garantir l'objectivitat en el sistema d'accés a una ocupació pública, d'acord amb els principis constitucionals de mèrit i capacitat, i en este sentit van dirigides les seues recomanacions perquè, de vegades, continuen produint-se situacions que revelen que, per part de les administracions públiques, no es respecten escrupolosament estos principis.

D'altra banda, els problemes que afecten els distints col·lectius de personal interí han constituït el major nombre d'actuacions al llarg de l'any 2002. En este sentit destaquem tres àmbits d'actuació.

En primer lloc, els problemes derivats de l'aplicació a la Comunitat Valenciana de la Llei estatal 16/2001, de 21 de novembre, mitjançant la qual s'aproven els procediments de consolidació i provisió de places del personal estatutari que presta serveis en les institucions sanitàries valencianes. En segon lloc, l'existència de processos d'externalització de serveis, també en l'àmbit de l'Administració sanitària, i la consegüent preocupació del personal de determinades categories que presta estos serveis en condició d'interins. Esta Institució va suggerir a l'Administració, atesa la no-convocatòria de l'oferta d'ocupació i la no-inclusió d'estes categories professionals en els processos de consolidació d'ocupació, que en els processos d'externalització de serveis es garantisquen i respecten els drets del personal, fix i interí, que presten els seus serveis en les categories professionals afectades. Finalment, en tercer lloc, la situació del personal interí dependent de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, que està prestant els seus serveis durant molts anys sense que s'haja fet una convocatòria d'Oferta d'Ocupació Pública. En este sentit, hem recomanat a la Direcció General de la Funció Pública que, de manera progressiva, en el menor interval de temps possible, es

facen les gestions que tendisquen al fet que, totes les places vacants d'empleats públics no sotmeses a reserva legal, siguen incloses en oferta pública d'ocupació. Així mateix li vam suggerir que es promogueren negociacions amb les organitzacions sindicals representades en les meses de negociació d'empleats públics, a fi que el temps prestat amb caràcter temporal siga computat com a mèrit en el procés selectiu en els termes a què es referia el cos de la resolució.

D'altra banda, dins els problemes que afecten el denominat dret sindical, destacarem la recomanació que es permeta a les organitzacions sindicals l'accés a les dades que consten en la pàgina web, relatives a les persones que ocupen cadascun dels llocs de treball, sempre que la provisió d'estos llocs haja estat publicada en els mitjans de difusió general.

També s'ha produït un important nombre de demandes en relació amb els denominats processos de funcionarització o d'adaptació del règim jurídic del personal laboral a l'Administració del Consell i les convocatòries dels distints cursos.

Finalment, hem tingut ocasió de conéixer problemes relatius a retribucions, horaris de treball, incompatibilitats dels empleats públics, expedients disciplinaris, assetjament moral i infraestructures dels centres de treball que han motivat la intervenció del Síndic.

10. Drets relacionats amb la prestació d'altres serveis públics per entitats locals

S'analitzen en este apartat les queixes relatives a qüestions tan variades com el proveïment domiciliari d'aigua potable, les obres públiques i vies urbanes, la recollida de residus sòlids urbans, la neteja pública, la sanitat local, el transport urbà, el subministrament de gas, les piscines municipals, els serveis funeraris, l'ordenació i el control del trànsit urbà, les festes i l'explotació de platges, els béns locals, la responsabilitat patrimonial, la contractació, el dret de petició i, finalment, altres matèries diverses.

Els preceptes constitucionals que legitimen la intervenció del Síndic en totes estes qüestions, a banda de molts dels preceptes ja al·ludits anteriorment, ja que l'activitat de l'Administració local en totes estes matèries incidix sobre els drets a la vida, a la integritat física i psíquica, a la salut, etc., són bàsicament els articles 103, números 1 i 2, i 106. El primer dels citats disposa:

> "1. L'Administració pública servix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb submissió plena a la llei i al dret.
>
> 2. Els òrgans de l'Administració de l'Estat són creats, regits i coordinats d'acord amb la llei. (...)."

Per la seua banda, el número 2 de l'article 106 disposa:

> "(...) 2. Els particulars, en els termes establits per la llei, tindran dret a ser indemnitzats per qualsevol lesió que patisquen en qualsevol dels seus béns i drets, llevat dels casos

de força major, sempre que la lesió siga conseqüència del funcionament dels serveis públics."

Quant a l'evolució de les matèries que més han suscitat l'interés o la preocupació de la ciutadania, caldria destacar el rellevant increment que s'ha produït en relació amb les queixes referents a les obres públiques i vies urbanes, això és, la inexistència o el deficient funcionament de serveis públics essencials com ara el clavegueram, la pavimentació, l'asfaltat, l'enllumenat públic i la recollida d'aigües pluvials, la qual cosa, com és lògic, ha redundat en el manteniment d'un nombre important de reclamacions de responsabilitat patrimonial per a obtenir una indemnització pels danys i perjuís irrogats a persones o béns.

Estes situacions s'originen, en uns casos, per la consolidació irregular de processos edificadors sense la prèvia urbanització de l'entorn i, en uns altres, per la insuficient inversió en el manteniment i la conservació de les infraestructures existents, com també en la precària vigilància i l'escàs control del seu correcte funcionament per part dels ajuntaments.

En els expedients de responsabilitat patrimonial incoats en virtut de reclamacions per danys patits pel funcionament normal o anormal d'algun servei públic en el qual intervé un contractista o concessionari de l'Administració, esta Institució ha tingut ocasió de constatar una perniciosa tendència administrativa per al ciutadà, en el sentit d'eximir-se l'Administració de responsabilitat, quasi sistemàticament, i declarar la d'aquells, sobre la base de les prescripcions contingudes en els plecs de contractació, en les disposicions reglamentàries reguladores dels diversos serveis i en l'article 97 del RDL 2/2000, de 16 de juny, Llei de contractes de les administracions públiques; d'esta manera, el ciutadà es veu abocat, la majoria de vegades, a exercir accions civils davant d'un tercer —contractista o concessionari—, el patrimoni del qual és incert i la seua responsabilitat, ja no seria objectiva, sinó subjectiva o culpabilística.

Esta Institució considera que, de conformitat amb la recent doctrina del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (entre d'altres, sentències de 15 d'abril de 1999, 5 de juny de 2000 i 18 de gener de 2002), seria raonable mantenir una interpretació més favorable a l'exercici dels drets constitucionals del ciutadà (articles 9.3 i 106.2) en el sentit que l'Administració hauria de respondre objectivament davant el ciutadà, sense perjuí que, posteriorment, sobre la base d'aquella normativa reguladora de les relacions internes Administració-contractista, esta puga rescabalar-se o repetir contra este.

D'altra banda, els ciutadans continuen insistint en la necessitat d'incrementar els esforços dirigits a millorar la prestació del servei de subministrament d'aigua potable, tant pel que fa a garantir i assegurar un proveïment de qualitat, com a incrementar el control sobre les actuacions de les empreses privades concessionàries que s'encarreguen de prestar indirectament el servei en un nombre cada vegada major de localitats.

Així mateix, s'ha comprovat una major sensibilitat de la ciutadania respecte als problemes derivats de l'ordenació i el control del trànsit en les nostres ciutats, el que ha redundat en un increment de queixes que, encara que des del punt de vista quantitatiu no

ha estat molt acusat, sí que destaca el canvi qualitatiu que s'ha produït respecte al contingut d'algunes queixes; això és, a més de les queixes habituals derivades d'expedients sancionadors i retirada de vehicles de la via pública, els veïns es mostren especialment preocupats per tres fenòmens produïts per l'augment progressiu d'un trànsit cada vegada més intens: la contaminació acústica, la seguretat vial i la insuficiència d'espai generadora de problemes d'aparcament i accessibilitat de les voreres.

11. Drets lingüístics

En este cas dels drets lingüístics és obvi que el que legitima la intervenció del Síndic de Greuges és tant la Constitució espanyola com les disposicions de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana. Així, l'article 3 de la Constitució proclama:

> "1. El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conéixer-la i el dret d'usar-la.
>
> 2. Les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts.
>
> 3. La riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial respecte i protecció."

La promulgació de la Constitució Espanyola el 1978 va significar el reconeixement de la riquesa lingüística d'Espanya com un patrimoni cultural objecte d'especial respecte i protecció, i va permetre que les altres llengües espanyoles, a banda del castellà, foren oficials en les respectives Comunitats Autònomes de conformitat amb els seus Estatuts d'Autonomia.

Per la seua banda, la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en el seu article 7 establix:

> "1. Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tothom té el dret de conéixer-los i d'usar-los.
>
> 2. La Generalitat Valenciana haurà de garantir l'ús normal i oficial de les dos llengües i haurà d'adoptar les mesures necessàries per a assegurar-ne el coneixement.
>
> 3. Ningú podrà ser discriminat per raó de la seua llengua.
>
> 4. Caldrà atorgar especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.
>
> 5. La llei establirà els criteris d'aplicació de la llengua pròpia en l'Administració i en l'ensenyament.
>
> 6. Mitjançant llei es delimitaran els territoris en els quals predomine l'ús d'una llengua i de l'altra, com també aquells en què es puguen exceptuar l'ensenyament i l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat."

La Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, va significar la plasmació de la Generalitat Valenciana en la defensa del patrimoni cultural de la nostra Comunitat Autònoma, i d'una manera especial, en la recuperació del valencià, definit com "llengua històrica i pròpia del nostre poble", i en l'article 18 s'establix la incorporació obligatòria del valencià en tots els nivells educatius, com a vehicle idoni per a aconseguir la seua equiparació amb l'altra llengua oficial de la Comunitat Valenciana, el castellà, ja que els alumnes, quan acaben el cicle educatiu, han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat de condicions que el castellà.

Esta Llei tracta, per tant, de superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana i disposa actuacions necessàries amb la condició d'impulsar l'ús del valencià en la societat.

El projecte educatiu de la Generalitat Valenciana s'articula, en definitiva, d'acord amb el manament estatutari contingut en el citat article 7, que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'ensenyament, i determina l'obligatorietat que les dos llengües oficials de la nostra Comunitat Autònoma siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'educació no universitària de la Comunitat Valenciana i en tots els centres docents, siguen públics o privats, i això, evidentment, comporta la necessitat que tot el professorat no universitari adquirisca la capacitació tecnicolingüística adequada de la nostra llengua per a desenvolupar la seua tasca docent.

L'exigència del requisit lingüístic per a l'accés a la funció pública docent de la Comunitat Valenciana esdevé, en definitiva imprescindible, en el context del projecte educatiu de la Generalitat Valenciana.

Una qüestió distinta és que per a l'exigència d'acreditació de coneixements lingüístics en les proves d'accés a la funció pública docent no universitària de la Comunitat Valenciana, no es reconega com a suficient per ella mateixa, la llicenciatura de Filologia Catalana; si bé, la qüestió (que va ser plantejada per nombrosos ciutadans davant esta Institució) excedix l'àmbit competencial del Síndic de Greuges, ja que, d'altra banda, el valencià, i segons s'expressa en el Preàmbul de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, és la "llengua històrica i pròpia del nostre poble", per la qual cosa, la qüestió, des d'un punt de vista estrictament jurídic, està resolta i un pronunciament d'esta Institució significaria formular criteris tecnicojurídics aliens a les seues atribucions.

Una altra qüestió que convé assenyalar és que si bé el nombre de queixes formulades davant el Síndic de Greuges de ciutadans que consideren que els seus drets lingüístics són encara vulnerats, no és especialment significatiu, sí que cal destacar que són moltes les administracions públiques valencianes que encara no han adaptat les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana, i que, a tall d'exemple, exclouen el valencià, encara que no totalment, dels continguts d'algunes pàgines web; per este motiu, un any més, ens hem vist obligats a recordar a l'Administració pública valenciana la seua obligació de garantir l'ús normal i oficial del valencià fins aconseguir la seua plena recuperació i la seua equiparació amb el castellà, i a plantejar-nos, si escau, la possibilitat d'iniciar actuacions d'ofici, per a valorar el grau

de compliment per l'Administració pública valenciana del manament estatutari de garantir i estendre l'ús del valencià a tots els àmbits socials.

II. RESSENYA DE LES RESOLUCIONS DICTADES PEL SÍNDIC DE GREUGES

1. URBANISME, HABITATGE I MEDI AMBIENT

1.1. Urbanisme

Resolució de la queixa núm. 010468, de 4/02/2002, relativa a la presumpta comissió d'una infracció urbanística consistent en la realització d'obres sense ajustar-se a la llicència concedida per l'Ajuntament de Castalla (Alacant).

De conformitat amb el que disposen els arts. 184.3 i 228.1 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i els arts. 29.4, 52 i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, i la Disposició addicional novena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, vam recordar a l'Ajuntament de Castalla el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient administratiu de reposició de la legalitat urbanística conculcada, i ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a restaurar la realitat alterada o transformada, amb l'advertiment que, en cas d'incompliment, es podrà incoar expedient sancionador i imposar multes coercitives, sense perjuí de disposar l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 271)

Resolució de la queixa núm. 200116, de data 9/4/2002, relativa a la inadequada motivació de la resolució d'un recurs de reposició per l'Ajuntament de Guadassuar (València) referit a la liquidació de quotes d'urbanització.

Es va recomanar a l'Ajuntament de Guadassuar que dictara resolució sobre el fons de les qüestions plantejades en el recurs de reposició interposat pel ciutadà promotor de la queixa dins el termini i en la forma escaient.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 247)

Resolució de la queixa núm. 010953, de 16/04/2002, relativa a la demolició d'una estació base de telefonia mòbil a Alacant.

Atenent al que disposa l'art. 8.7, apartat d), del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix les condicions de protecció del domini públic radioelèctric, les restriccions a les emissions radioelèctriques i les mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques, vam recordar a l'Ajuntament d'Alacant el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada, i de disposar l'execució subsidiària de l'ordre de demolició decretada, a costa de la mercantil titular de l'estació base de telefonia mòbil.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 224)

Resolució de la queixa núm. 010975, de 10/05/2002, relativa a la contestació d'una consulta urbanística sobre una finca situada a Eslida (Castelló).

Tenint en compte el que preceptua l'art. 6.2 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, i l'art. 84.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, vam recordar a l'Ajuntament d'Eslida el deure legal, d'immediat compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb la consulta urbanística formulada pel promotor de la queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 253)

Resolució de la queixa núm. 010676, de 16/05/2002, relativa a la contaminació acústica que hi ha en una zona d'oci a Guardamar del Segura (Alacant).

En aplicació del que preveuen els arts. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes sobre activitats qualificades, 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, i l'art. 5.3 del Decret 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que poden introduir-se en l'horari general, vam recomanar a l'Ajuntament de Guardamar del Segura que, respecte a la zona afectada, s'extremen les mesures adoptades fins ara per a preservar el dret al descans dels veïns, i es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament, l'atorgament de noves llicències per a este tipus d'establiments, la dotació

d'una unitat específica de la Policia Local i la instal·lació d'aparells permanents de registre de so.

(Resolució en sentit similar a la de la queixa núm. 020166, vegeu pàgina 219)

Resolució de la queixa núm. 010977, de 4/06/2002, relativa a la comissió d'unes infraccions urbanístiques a la Vila Joiosa (Alacant).

A l'empara del que establixen els arts. 184.3 i 228.1 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i els arts. 29.4, 52 i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, i Disposició addicional novena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, vam recordar a l'Ajuntament de la Vila Joiosa el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient administratiu de restauració de la legalitat urbanística conculcada, i d'ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a la reposició de la realitat alterada o transformada, amb l'advertiment que, en cas d'incompliment, es podran imposar multes coercitives, sense perjuí de disposar l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 274)

Resolució de la queixa núm. 020069, de 13/06/2002, relativa als retards produïts en la tramitació de diversos expedients incoats davant la comissió d'infraccions urbanístiques a Riba-roja de Túria (València).

Vam recordar a l'Ajuntament de Riba-roja de Túria el deure legal de resoldre els expedients de restauració de la legalitat urbanística incoats, i ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a la reposició de la realitat alterada o transformada, amb l'advertiment que, en cas d'incompliment, es podran imposar multes coercitives, sense perjuí del que disposa l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 265)

Resolució de la queixa núm. 020048, d'1/07/2002, relativa a la realització d'obres presumptament il·legals a Castelló.

A l'empara del que preceptuen els arts. 184.3 i 228.1 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i els arts. 29.4, 52 i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament de Castelló que, amb la comprovació prèvia per part dels tècnics municipals, de la naturalesa i l'entitat de les obres denunciades, dispose, si escau, la incoació dels oportuns expedients de restauració de la legalitat urbanística i el sancionador.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 264)

Resolució de la queixa núm. 020166, de 17/07/2002, relativa a la contaminació acústica existent en una zona d'oci de Silla (València).

Vam recomanar a l'Ajuntament de Silla que, respecte a la zona afectada, s'extremen les mesures adoptades fins ara per a preservar el dret al descans dels veïns, i es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament, l'atorgament de noves llicències per a este tipus d'establiments, la dotació d'una unitat específica de la Policia Local i la instal·lació d'aparells permanents de registre de so.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 219)

Resolució de la queixa núm. 020665, de 24/07/2002, relativa a la comissió de diverses infraccions urbanístiques i a l'obertura d'un establiment industrial sense llicència d'activitat a Orihuela (Alacant).

Tenint en compte el que disposen els arts. 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, els arts. 184.3 i 228.1 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i, finalment, els arts. 29.4, 52 i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament d'Orihuela que, amb urgència i de forma immediata, duguera a terme l'execució forçosa de les mesures de policia administrativa que prescriu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i que es resolguera, al més aviat possible, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 267)

Resolució de la queixa núm. 020994, de data 24/7/2002, relativa al que el ciutadà promotor de la queixa considera una denegació sense fonamentació jurídica, per part de l'Ajuntament de Novelda (Alacant), de la petició d'informació urbanística que va sol·licitar de forma adequada.

Esta Institució va considerar d'aplicació al supòsit l'article 37 de la Llei 30/1992 i, atés que la petició formulada reunia els requisits exigits en este precepte, se li va recordar a l'Ajuntament el deure legal d'expedir la informació sol·licitada pel promotor de la queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 251)

Resolució de les queixes núm. 020552 i 011031, de 25/07/2002, relatives a la falta d'execució de l'ordre municipal de demolició d'unes antenes de telefonia mòbil a Alacant.

En virtut del que disposa l'art. 9.3 del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques i l'art. 15 i Disposició addicional quarta de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament d'Alacant la conveniència de resoldre, al més aviat possible, l'expedient de

reposició de la legalitat urbanística conculcada i, si escau, l'expedient d'activitats qualificades.

(Resolucions en idèntic sentit a les de les queixes núm. 020055 i 010953, respectivament, vegeu pàgines 91 i 224)

Resolució de les queixes núm. 010946, de 25/07/2002, i núm. 011044, de 2/08/02, relatives a l'incompliment reiterat, per part del titular d'una estació base de telefonia mòbil, de les ordres de demolició dictades per l'Ajuntament d'Alacant.

De conformitat amb el que preveu l'art. 52 del RD 2187/1978, de 23 de juny, el Reglament de Disciplina Urbanística, i l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, vam recomanar a l'Ajuntament d'Alacant la conveniència de resoldre, sense més demora, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada i disposar l'execució subsidiària de l'ordre de demolició decretada, a costa de la mercantil titular de l'estació base de telefonia mòbil.

(Resolucions en idèntic sentit a la de la queixa núm. 010953, vegeu pàgina 224)

Resolució de la queixa núm. 011033, de 6/08/2002, relativa a la instal·lació d'una antena de telefonia mòbil sense llicència a Carcaixent (València).

En virtut del que disposa l'art. 9.3 del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques i l'art. 15 i la Disposició addicional quarta de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament de Carcaixent la conveniència de resoldre, al més aviat possible, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada i, si escau, l'expedient d'activitats qualificades.

(Resolució en termes similars a la de la queixa núm. 020055, vegeu pàgina 91)

Resolució de la queixa núm. 012351, de 8/08/2002, relativa a la contaminació acústica que hi ha en un barri de València on es concentren nombrosos locals d'oci, els usuaris dels quals generen sorolls en la via pública.

En aplicació del que preveuen els arts. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, i l'art. 5.3 del Decret 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que poden introduir-se en l'horari general, vam recomanar a l'Ajuntament de València que s'extremaren encara més, si fóra possible, les mesures adoptades fins ara per a preservar el dret al descans dels veïns, i que es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament, evitar l'atorgament de noves llicències en el barri per a este tipus

d'establiments, mantenir la vigilància policíaca i instal·lar aparells permanents de registre de so.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 223)

Resolució de la queixa núm. 020010, de data 4/9/2002, relativa a una infracció urbanística a Elda, consistent en el manteniment d'un establiment de magatzem en una zona no permesa, per tractar-se de zona urbana.

En virtut del que disposa l'article 29 de la Llei 11/1988, es va recomanar a l'Ajuntament d'Elda que es concretaren les mesures que cal adoptar a fi de regularitzar les instal·lacions que no hagueren obtingut la llicència d'activitat, com també les previsions existents de traslladar-les fora del nucli urbà, perquè quedara garantida la protecció i seguretat de tots els veïns.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020665, vegeu pàgina 267)

Resolució de la queixa núm. 021228, de data 15/10/2002, relativa al que el ciutadà autor de la queixa considera una excessiva passivitat de l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant a adoptar les mesures pertinents pel funcionament d'un càmping sense llicència municipal.

Vam recomanar a l'Ajuntament que adoptara les mesures previstes en la legislació d'aplicació a fi d'evitar el funcionament irregular de l'activitat denunciada.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 257)

Resolució de la queixa núm. 021122, de data 28/10/2002, relativa a no considerar convenientment motivada la resolució d'un recurs de reposició que va interposar la ciutadana promotora de la queixa contra l'aprovació de diversos instruments de gestió urbanística per l'Ajuntament de Vilallonga (València).

Esta Institució va considerar que la resolució del Ple de l'Ajuntament no resultava congruent amb el que sol·licitava la ciutadana recurrent, per la qual cosa vam recomanar al precitat Ajuntament que dictara novament resolució en congruència amb el que exigix la ciutadana autora d'esta queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 227)

Resolució de la queixa núm. 021401, de 5/11/2002, relativa al compliment d'una ordre d'execució per a garantir la seguretat d'un immoble a Xixona (Alacant).

D'acord amb el que preveu l'art. 181 de la Llei del sòl de 1976, l'art. 10.3 del Reglament de Disciplina Urbanística, aprovat per RD 2187/1978, de 23 de juny, i els arts. 54 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, l'art. 106.2 de la Constitució Espanyola, i els arts. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, vam recomanar a l'Ajuntament de Xixona que, amb l'audiència prèvia als interessats del

pressupost d'execució de les obres, impulse i accelere la tramitació del procediment d'execució subsidiària de l'ordre d'execució.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 259)

Resolució de la queixa núm. 021480, de data 18/11/02, relativa a una ordre d'execució que va haver de ser dictada com a conseqüència de la falta d'higiene i el greu estat d'insalubritat en una parcel·la situada al carrer Camilo José Cela del municipi de Torrevieja (Alacant).

La Institució va haver de formular una recomanació en el sentit que, amb caràcter urgent, es dictara la corresponent ordre d'execució per a la restauració de les adequades condicions de salubritat, ornat públic i decor en la parcel·la de referència.

(Resolució en sentit similar a la de la queixa núm. 021401, vegeu pàgina 259)

Resolució de la queixa núm. 021510, de data 18/11/02, relativa a presumptes irregularitats en l'execució d'un edifici al carrer Palasiet, de la Vila Joiosa (Alacant), sense observança de zones d'edificació reculada, a pesar de tenir una alçària superior a la que havia estat projectada, i amb la ubicació d'una caseta de tasques de formació en l'àmbit del carrer.

La Institució va formular recomanació a l'Ajuntament en el sentit que ultimara i resolguera l'expedient d'infracció urbanística, instruït amb motiu de la realització d'obres en curs d'execució, amb l'adequada subjecció als terminis legalment establits.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020665, vegeu pàgina 267)

Resolució de la queixa núm. 021232, de 25/11/2002, relativa a la protecció d'un bé inclòs en el Catàleg de Béns i Espais Protegits de l'Ajuntament de San Miguel de Salinas (Alacant) pel seu interés històric, artístic i cultural.

Sobre la base del que preveu l'art. 25 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, i els arts. 4, 5.2, 37.1 i 101 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, reguladora del patrimoni cultural valencià, vam recomanar a l'Ajuntament de San Miguel de Salinas que adoptara, sense més demora, les mesures escaients per a garantir l'adequada protecció i conservació del forn de guix, cobert i danyat per un abocament d'enderrocs.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 236)

Resolució de la queixa núm. 020137, de data 21/1/2003, relativa a la falta de materialització de diverses propostes de la Regidoria d'Urbanisme de Calp respecte a l'aprovació del PDAI del "Sector G...".

Prenent com a base els principis de bona fe i confiança legítima reconeguts per la legislació d'aplicació, vam suggerir a la Regidoria d'Urbanisme indicada que requerira també la conformitat de la mercantil que competia per l'adjudicació per a evacuar el

dictamen del Col·legi Oficial d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana, com també, que polsara la voluntat de l'òrgan plenari referent a això.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 242)

1.2. Habitatge

Resolució de la queixa núm. 020002, de 18/04/2002, relativa al retard en la resolució d'una sol·licitud d'habitatge de promoció pública per part de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana.

En virtut del que disposa l'art. 3.1 i 92 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, vam recomanar a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana la resolució, amb el compliment previ dels requisits legals i en el termini més breu possible, de l'adjudicació de l'habitatge sol·licitat fa més de dos anys.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 282)

Resolució de la queixa núm. 010194, de data 2/10/2002, relativa a considerar injustificada la denegació de la cèdula d'habitabilitat que va sol·licitar la ciutadana promotora de la queixa a l'Ajuntament del Pilar de la Horadada (Alacant).

Esta Institució va recomanar a l'Ajuntament del Pilar de la Horadada que després d'estudiar tota la documentació que figura en l'expedient, dictara novament resolució sobre la petició formulada per l'autora de la queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 288)

1.3. Medi ambient

Resolució de la queixa núm. 200263, de data 27/3/2002, relativa a les reiterades molèsties pel funcionament d'un restaurant amb ambient musical davant la passivitat, segons el promotor de la queixa, de l'Ajuntament de Rocafort (València).

Una vegada constatada la resolució d'algun expedient sancionador mitjançant la imposició de la multa corresponent, però sense que s'haja adoptat cap mesura cautelar ni restauradora de la legalitat ambiental conculcada, vam recomanar a l'Ajuntament de Rocafort que extremara la vigilància i el control de l'activitat municipal en qüestió a través de l'adopció de totes les mesures previstes per la legislació aplicable.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 300)

Resolució de la queixa núm. 010565, de 29/05/2002, relativa a les molèsties —fums i olors— generades per un restaurant que no té llicència a València.

D'acord amb el que establixen els arts. 2 i 6.1 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i l'art. 1 del Decret 54/1990, de 26 de març, de la Conselleria d'Administració Pública, Nomenclàtor d'activitats molestes, nocives, insalubres i perilloses, vam recomanar a l'Ajuntament de València que extremara l'aplicació de les mesures de policia administrativa que preveu la citada Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per a eliminar les molèsties que s'estan causant injustament al promotor de la queixa.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 010540, vegeu pàgina 298)

Resolució de la queixa núm. 010666, de 29/05/2002, relativa a les molèsties sonores provocades per un berenador que no té llicència, situat a la platja d'Alcalà de Xivert (Castelló).

Vam recomanar a l'Ajuntament d'Alcalà de Xivert que, amb urgència i de forma immediata, s'aplicaren les mesures de policia administrativa que preveu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per a eliminar les molèsties sonores que s'estan suportant injustament.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 010540, vegeu pàgina 298)

Resolució de la queixa núm. 020044, de 14/06/2002, relativa a les molèsties generades per un establiment alimentari sense llicència al Puig (València).

Tenint en compte el que establixen els arts. 2 i 6.1 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i l'art. 1 del Decret 54/1990, de 26 de març, de la Conselleria d'Administració Pública, Nomenclàtor d'activitats molestes, nocives, insalubres i perilloses, vam recomanar a l'Ajuntament del Puig que, amb urgència i de forma immediata, s'aplicaren les mesures de policia administrativa que preveu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per a eliminar les molèsties generades.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 020753, de 10/07/2002, relativa a les molèsties insalubres provocades pel deficient estat higienicosanitari d'una quadra de cavalls a Banyeres de Mariola de Mariola (Alacant).

D'acord amb el que prescriu l'art. 19 de la Llei Estatal 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions i l'art. 86 de la Llei Valenciana 6/1994, de 15 de novembre, reguladora de l'activitat urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament de Banyeres de Mariola que, al més aviat possible, ordene l'execució de les mesures necessàries per a eliminar les molèsties insalubres que provoca la quadra denunciada i es puga garantir, d'esta manera, l'existència d'unes òptimes condicions higienicosanitàries d'esta quadra i,

en cas d'incompliment d'estes mesures per part del propietari, se'n faça l'execució forçosa.

(Resolució en termes similars a la de la queixa núm. 020044, vegeu pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 020242, d'11/07/2002, relativa a les molèsties per sorolls, fums i olors emanats d'un restaurant a Sant Vicent del Raspeig (Alacant) sense que se n'haja expedit l'acta de comprovació favorable.

En compliment del que preceptuen els arts. 2 i 6.1 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i l'art. 1 del Decret 54/1990, de 26 de març, de la Conselleria d'Administració Pública, Nomenclàtor d'activitats molestes, nocives, insalubres i perilloses, vam recomanar a l'Ajuntament de Sant Vicent del Raspeig que extremara l'aplicació de les mesures de policia administrativa que preveu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per a posar fi a les molèsties.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020467, vegeu pàgina 293)

Resolució de la queixa núm. 020356, d'11/07/2002, relativa a les molèsties perilloses generades per un magatzem de pintures a l'Alcúdia de Crespins (València) que incomplix els decrets municipals de tancament i clausura de l'establiment.

Sobre la base del que preveuen els arts. 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i els arts. 24 i 556 del Codi Penal, vam recomanar a l'Ajuntament de l'Alcúdia de Crespins que, amb urgència i de forma immediata, es faça l'execució forçosa de les resolucions municipals incomplides.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 021662, vegeu pàgina 295)

Resolució de la queixa núm. 020055, de 17/07/2002, relativa a les instal·lacions de telefonia mòbil.

El contingut d'esta resolució apareix transcrit íntegrament en l'apartat dedicat a les queixes d'ofici d'este Informe Anual (queixa núm. 1). Vegeu pàgina 91.

Resolució de la queixa núm. 020566, de 24/07/2002, relativa a les molèsties sonores generades pel defectuós funcionament de la maquinària d'un establiment a Sagunt (València).

En compliment del que preceptuen els arts. 2 i 6.1 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i l'art. 1 del Decret 54/1990, de 26 de març, de la Conselleria d'Administració Pública, Nomenclàtor d'activitats molestes, nocives, insalubres i perilloses, vam recomanar a l'Ajuntament de Sagunt que, amb urgència i de forma immediata, s'aplicaren les mesures de policia administrativa que preveu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades.

(Resolució en termes similars a la de la queixa núm. 021662, vegeu pàgina 295)

Resolució de la queixa núm. 020546, de 24/07/2002, relativa als sorolls i les olors emanades d'un establiment musical que no té llicència a Crevillent (Alacant) i a la contaminació acústica ambiental provocada pels usuaris dels locals en la via pública.

En aplicació del que preveuen els arts. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, i l'art. 5.3 del Decret 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que poden introduir-se en l'horari general, vam recomanar a l'Ajuntament de Crevillent que s'extremaren les mesures adoptades fins ara per a aconseguir que el referit establiment complisca l'horari de tancament i la desaparició definitiva dels sorolls, fums i olors, i que, així mateix, es valore la conveniència d'incrementar la vigilància policíaca en la zona a fi d'eliminar o disminuir les molèsties generades a altes hores de la matinada en la via pública.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020044, vegeu pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 010740, de 2/08/2002, relativa a l'expedient per a declarar un barri de Torrevieja (Alacant) com a zona acústicament saturada.

En aplicació del que preveuen els arts. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, i l'art. 5.3 del Decret 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que poden introduir-se en l'horari general, vam recomanar a l'Ajuntament de Torrevieja que, respecte a la zona afectada, s'extremen les mesures adoptades fins ara per a preservar el dret al descans dels veïns, i que es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament —mitjançant la resolució de l'expedient de declaració com a zona acústicament saturada—, evitar l'atorgament de noves llicències en la zona per a este tipus d'establiments, destinar una dotació específica de control de la Policia Local i instal·lar aparells permanents de registre de so.

(Resolució en termes similars a la de la queixa núm. 020166, vegeu pàgina 219)

Resolució de la queixa núm. 020987, de 8/08/2002, relativa a la instal·lació d'una antena de telefonia mòbil sense llicència a Crevillent (Alacant).

En virtut del que disposa l'art. 9.3 del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques i l'art. 15 i la Disposició addicional quarta de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, vam recomanar a l'Ajuntament de Crevillent la conveniència de resoldre, al més aviat possible,

l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada i, si escau, l'expedient d'activitats qualificades.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020055, vegeu pàgina 91)

Resolució de la queixa núm. 021055, de 8/08/2002, relativa a les molèsties sonores provocades pels sorolls i les vibracions emanats de la maquinària de dos establiments de restauració a Ontinyent (València).

Tenint en compte el que disposa l'art. 13 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, vam recomanar a l'Ajuntament d'Ontinyent que, amb urgència i de forma immediata, ordenara als titulars dels establiments denunciats les concretes mesures correctores que han d'adoptar per a eliminar les molèsties sonores, amb l'advertiment que, en cas d'incompliment, es podrà acordar la mesura cautelar de precintament dels aparells generadors de soroll i incoar el procediment sancionador, amb possible imposició de multa o retirada de la llicència, i que posteriorment s'havien de fer els mesuraments sonomètrics necessaris per a comprovar la desaparició dels sorolls.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020467, vegeu pàgina 293)

Resolució de la queixa núm. 021052, de 8/08/2002, relativa a les molèsties sonores emanades d'un bar a Mutxamel (Alacant) que no té l'acta de comprovació favorable prèvia al seu funcionament.

Sobre la base del que establix l'art. 6.1 Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, vam recomanar a l'Ajuntament de Mutxamel el manteniment de la mesura cautelar de precintament de l'equip de música fins que, una vegada que el titular de l'establiment complira totes i cadascuna de les mesures d'insonorització exigides pels tècnics municipals, s'efectuaren els mesuraments sonomètrics necessaris, des de l'interior de l'habitatge, per comprovar, objectivament, que no se supera el límit màxim de decibels legalment permés, i que posteriorment es controlara el respecte i el compliment de l'horari màxim de tancament.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 021662, vegeu pàgina 295)

Resolució de la queixa núm. 021261, de data 2/10/2002, relativa a les molèsties que suportava la promotora de la queixa a causa del funcionament d'un local destinat a bar en els baixos del seu habitatge, i ens indicava l'excessiva passivitat de l'Ajuntament de Silla (València) referent a això.

Una vegada constatat que el titular de l'establiment esmentat no té la preceptiva llicència d'obertura per a exercir l'activitat esmentada, es va recomanar a l'Ajuntament de Silla que adoptara les resolucions pertinents, ateses les circumstàncies concurrents.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020044, vegeu pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 021128, de 16/10/2002, relativa a l'incompliment de l'ordre de suspensió de l'activitat d'un taller de rentat i greixatge de vehicles a Alacant per no tenir l'acta de comprovació favorable.

En compliment del que preveuen els articles 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i els arts. 24 i 556 del Codi Penal, vam recomanar a l'Ajuntament d'Alacant que disposara l'execució forçosa de l'ordre de suspensió de l'activitat fins que s'alçara la preceptiva acta de comprovació favorable, una vegada complides pel titular de l'establiment totes i cadascuna de les mesures d'insonorització exigides pels tècnics municipals, especialment respecte a la pistola pneumàtica i els compressors, i fets els necessaris mesuraments sonomètrics des de l'interior de l'habitatge per a comprovar, objectivament, que no se supera el límit màxim de decibels legalment permés, i, així mateix, ordenada la retirada de la via pública de les taules metàl·liques que servixen de rebaix a la vorera.

(Resolució en termes similars a la de la queixa núm. 020044, vegeu pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 021307, de 16/10/2002, relativa a les molèsties sonores produïdes per la màquina d'una indústria a Banyeres de Mariola (Alacant).

Vam suggerir a l'Ajuntament de Banyeres de Mariola que adoptara totes les mesures necessàries perquè els valors constitucionals prevists en els arts. 18 —inviolabilitat del domicili—, 43 —protecció de la salut— i 47 —habitatge digne— no es vegen afectats i que extreme la vigilància sobre els sorolls emesos per la indústria, ja que estos es troben en el límit del que està permés.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020467, vegeu pàgina 293)

Resolució de la queixa núm. 020467, de data 4/11/2002, relativa a les reiterades molèsties pel funcionament d'un pub situat als baixos de l'habitatge de la ciutadana promotora de la queixa, davant la passivitat, segons ens indica la interessada, de l'Ajuntament de Novelda (Alacant).

Una vegada constatada l'existència d'informes tècnics que indiquen que el funcionament de l'activitat denunciada incomplix el nivell de sorolls i vibracions autoritzat en la llicència concedida a este efecte, vam recomanar a l'Ajuntament de Novelda que adoptara les mesures previstes referent a això per la legislació d'aplicació.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 293)

Resolució de la queixa núm. 021130, de 5/11/2002, relativa a la realització d'obres sense llicència en la instal·lació de tres casetes de telefonia mòbil a Benidorm (Alacant).

Tenint en compte el que disposen els arts. 184.3 i 228.1 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, els arts. 29.4, 52 i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, i, finalment, l'art.

22.3 del Decret de 17 de juny de 1955, Reglament de Serveis de les Corporacions Locals, vam recomanar a l'Ajuntament de Benidorm la resolució, al més aviat possible, de l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada i, si escau, el d'activitats qualificades.

(Resolució en sentit similar a la de la queixa núm. 010953, vegeu pàgina 224)

Resolució de la queixa núm. 021496, de 7/11/2002, relativa a l'incompliment de l'horari de tancament d'uns establiments amb llicència a Alaquàs (València).

Vam recomanar a l'Ajuntament d'Alaquàs que ponderara l'oportunitat de reforçar les mesures adoptades per a preservar el dret al descans dels veïns, mitjançant l'increment de la vigilància policíaca, sobretot durant l'època estival, a fi de garantir l'horari general de tancament i evitar un excessiu nivell de decibels.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 021662, vegeu pàgina 295)

Resolució de la queixa núm. 020390, de 16/12/2002, relativa als fums i les olors provocats pel funcionament irregular sense llicència d'una cafeteria a Benicàssim (Castelló).

A l'abric del que disposa l'art. 18 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, vam recomanar a l'Ajuntament de Benicàssim que, amb l'audiència prèvia a l'interessat per un termini de quinze dies, s'ordene la clausura de l'activitat que està funcionant sense llicència, fins que s'expedisca, si escau, l'acta de comprovació favorable, i, així mateix, s'agilite la tramitació i resolució del procediment sancionador incoat.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 020044, vegeu pàgina 291)

Resolució de la queixa núm. 021662, de data 22/01/2003, relativa a les molèsties que patix el ciutadà promotor de la queixa pel funcionament d'un local destinat a taller de reparació de vehicles automòbils en els baixos del seu habitatge, i el qual ens indica la passivitat de l'Ajuntament de Petrer (Alacant) referent a això.

Es va recomanar a l'Ajuntament que sol·licitara un nou informe tècnic que valorara la concurrència dels aspectes denunciats en este expedient i que s'adoptaren, si escau, les resolucions pertinents referent a això.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 295)

2. HISENDA PÚBLICA

2.1. Hisenda autonòmica

Resolució de la queixa núm. 021043, de 07/09/02, sobre la taxa d'ITV. SEPIVA (Conselleria d'Indústria).

Vam fer a la Conselleria d'Indústria un recordatori de deures legals a fi que en els casos de sostracció o pèrdua de la targeta d'inspecció tècnica de vehicles que es troben al corrent en les inspeccions, se n'expedisca un duplicat sense que calga una nova inspecció, tot respectant el període de vigència de la targeta extraviada o sostreta.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 333)

Resolució de la queixa núm. 020689, de 07/09/02, sobre el ITP. Conselleria d'Economia i Hisenda.

En considerar que esta Administració no havia incorregut en cap infracció de l'ordenament jurídic, no podíem acabar l'expedient sense posar èmfasi que es facilite al màxim als ciutadans la realització de les seues obligacions cap a la Hisenda valenciana, a través del marc legal referit, atés que, al capdavall, el promotor de la queixa es lamentava que els interessos que va haver d'abonar no els hauria degut si haguera estat un expert en matèria tributària. Tenint en compte això anterior, vam suggerir a la Conselleria d'Economia i Hisenda que realitzara tot tipus d'activitats que tendiren a facilitar als contribuents el compliment de les seues obligacions tributàries.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 322)

Resolució de les queixes núm. 011006 i 011007, de 03/10/02, sobre el ITP, Conselleria d'Economia i Hisenda.

Atés que la potestat de comprovació dels valors no pot ser exercida per l'Administració de manera indefinida, esta actuació no pot durar més enllà d'un termini raonable. Sobre la base dels arts. 9.3 i 103 de la Constitució, vam suggerir a la Direcció Territorial de la Conselleria d'Economia i Hisenda d'Alacant que extremara al màxim el fet de donar compliment als principis de seguretat i confiança.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 327)

Resolució de la queixa núm. 021347, d'11/02/03, sobre el cànon de sanejament. Ajuntament de Sagunt (València).

Vam suggerir a este Ajuntament que corregira les factures emeses i, si escau, retornara els imports del cànon de sanejament indegudament facturats.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 330)

Resolució de la queixa núm. 021827, de 18/02/03, sobre el ITP, Conselleria d'Economia i Hisenda.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam suggerir a esta

Conselleria que, prèvia indemnització de les despeses de l'aval generades des del 3 de maig de 2002 fins al 27 de setembre de 2002, injustament suportades per l'autor de la queixa, en les cartes de pagament que s'emeten en endavant es liquiden, juntament amb el principal del deute, els interessos de demora a fi d'evitar retards innecessaris en la retirada de les garanties presentades pels ciutadans.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 325)

2.2. Hisenda local

Resolució de la queixa núm. 020001, de 08/07/02, sobre l'IBI. Ajuntament de València.

De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam recomanar a l'Ajuntament de València que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 336)

Resolució de la queixa núm. 020452, de 06/09/02, sobre el IVTM. Ajuntament d'Alaquàs (València).

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam recomanar a l'Ajuntament d'Alaquàs que aplicara l'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica, sol·licitada per l'autora de la queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 354)

Resolució de la queixa núm. 020688, de 03/10/02, sobre l'IBI. Ajuntament de Sedaví (València).

De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam recomanar a l'Ajuntament de Sedaví que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 339)

Resolució de la queixa núm. 021469, de 27/12/02, sobre l'IBI. Ajuntament de Catral (Alacant).

De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam recomanar a l'Ajuntament de Catral que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 344)

Resolució de la queixa núm. 020327, de 12/02/03, sobre el IVTM. Ajuntament de València.

Vam suggerir a l'Ajuntament de València que en aquelles actuacions en les quals s'abone l'import dels deutes tributaris, com ara l'impost de vehicles de tracció mecànica, es considere efectuat el pagament en la data en què es realitza el pagament (gir postal) i no en la data en què se'n produïx la recepció. Així mateix, li vam recordar el deure legal disposat en l'article 127.1 de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, general tributària, que en tot cas caldrà aplicar un recàrrec del 10 per 100 si el deute tributari no s'ha ingressat en període voluntari i se satisfà abans que haja estat notificada al deutor la providència de constrenyiment.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 360)

3. ENSENYAMENT

3.1. Ensenyament no universitari

Resolució de la queixa núm. 010786, de data 7/5/02, i quatre més acumulades, firmades per pares d'alumnes d'un CP d'Alacant sobre diversos aspectes relatius a la seua escolarització.

Es va recomanar que s'adoptaren totes les mesures i els mitjans que foren necessaris per a garantir, en idèntiques condicions, la continuïtat de l'escolarització dels alumnes en el Col·legi Públic Serra Mariola d'Alacant, amb el benefici del dret als serveis complementaris de transport i menjador escolar gratuïts, i s'evitaren els perjuís que se'ls puguen causar amb la nova reorganització de les directrius de línia en valencià.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 403)

Resolució de les queixes núm. 010672 i 010809, de 13/06/02, en què s'esgrimia la disconformitat amb la implantació, en territoris de predomini lingüístic valencià però amb la majoria de l'alumnat castellanoparlant, de programes d'incorporació progressiva del valencià, ja que consideraven que vulnerava el dret que, com a pares, tenien a elegir la llengua vehicular per als seus fills.

Vam dirigir a l'Administració educativa una recomanació perquè en els centres docents situats en territoris de predomini lingüístic valencià, amb majoria d'alumnes castellanoparlants s'adoptaren, amb un tarannà integrador, totes les actuacions i mesures específiques que siguen necessàries, incloses les relatives a l'increment de les plantilles docents, per a reforçar l'acció del sistema educatiu valencià i perquè els alumnes reben els ensenyaments en la seua llengua habitual en el moment d'iniciar la seua

escolarització, i que s'incrementen les activitats, la formació de grups reduïts i les adaptacions pertinents en el material escolar que els permeten millorar progressivament el coneixement del valencià, de forma que, de conformitat amb la legislació vigent, arriben a assolir, al final del cicle educatiu obligatori, un coneixement oral i escrit de les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, i que a este efecte es dicten les instruccions pertinents perquè, en cap cas, els alumnes que tenen com a llengua habitual el castellà, puguen ser discriminats d'acord amb la llengua elegida per a relacionar-se tant amb el personal docent com amb l'administratiu.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 412)

Resolució de la queixa núm. 020926, de 27/09/02, l'autor de la qual exposava la seua disconformitat amb la qualificació obtinguda en la prova de coneixements de valencià del Grau Mitjà i la negativa de la Junta Qualificadora de Coneixements de València a accedir a una revisió personal i directa de l'examen realitzat.

Es va recomanar a la Junta Qualificadora de Coneixements de València que extremara al màxim el deure legal de donar compliment al principi de transparència en les proves de coneixement de valencià, i que permetera als aspirants la possibilitat de revisar el seu exercici amb les majors garanties i mitjans, inclòs l'accés físic a l'exercici realitzat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 417)

Resolució de la queixa núm. 021256, de 21/10/02, en la qual es denunciava la ubicació de l'alumnat en instal·lacions provisionals, les quals, segons el parer del firmant de la queixa, no tenien les mesures de seguretat suficients, mentre es duia a terme la construcció del nou centre docent de Guardamar del Segura.

Vam recomanar a l'Administració educativa que s'adoptaren totes les mesures necessàries per a evitar que els alumnes pogueren accedir a les obres de construcció del nou centre docent i per a garantir que les etapes de provisionalitat no es perllongaren més enllà del que estava previst inicialment.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 398)

Resolució de la queixa núm. 021468, de 18/11/02, **en la qual es denunciava la insuficiència de places en educació infantil i l'exigència d'augment de ràtio en el CP elegit per l'autora de la queixa per a la seua filla.**

Vam suggerir a l'Administració educativa la necessitat d'incrementar necessàriament esta oferta educativa en els pròxims anys, tot instant l'Administració afectada perquè, en el marc de les seues competències, redoble els esforços per a aconseguir el compliment dels objectius marcats en la LOGSE i adopte totes les mesures ordinàries i extraordinàries, i fins i tot pressupostàries, que siguen necessàries per a obrir professionalment unitats d'Educació Infantil, de manera que esta pot estendre's a tot l'alumnat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 377)

4. SANITAT

4.1. Assistència sanitària

Resolució de la queixa núm. 020240, de 24/7/2002, sobre la situació de col·lapse en el servei d'Urgències de l'Hospital General d'Alacant al febrer de 2002.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat dedicat a les queixes d'ofici d'este Informe Anual (queixa 2/2002). Vegeu pàgina 117.

Resolució de la queixa núm. 021245, de 16/11/02, sobre la pràctica professional.

Es va efectuar a l'Administració sanitària, segons els referits articles 42 i 43 de la Llei 30/1992 i 13.3 del Reial Decret 429/1993, el recordatori del deure legal de dictar resolució expressa dins els terminis establerts per la normativa vigent fins i tot en el cas de produir-se el silenci administratiu.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 433)

4.2. Assistència sanitària extrahospitalària

Resolució de la queixa núm. 021164, de 17/01/03, sobre assistència sanitària extrahospitalària.

Vam suggerir a l'Administració sanitària de la Comunitat Valenciana que realitzara esforços per a assegurar l'augment dels recursos, tant humans com materials, a fi de garantir la cobertura sanitària d'urgència en tots els punts del nostre territori, i ampliara, si escau, la ràtio de serveis assistencials com ara el SAMU i, en general, tota l'assistència mèdica, a fi d'assolir una actuació plenament eficaç.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 445)

Resolució de les queixes núm. 010484 i 010885, de 23/04/02 i 05/06/02 sobre assistència sanitària extrahospitalària.

Es va recomanar a la Conselleria de Sanitat que adoptara totes les mesures que siguen necessàries perquè els temps d'espera dels pacients que necessiten el servei d'ambulància siga el mínim, com també perquè s'extreme al màxim el deure legal de donar compliment al criteri establit en el Plec de Prescripcions Tècniques de Gestió del Servei Públic per Concert de Transport Sanitari no assistit, sobre que les demores no superen els 30 minuts.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 448)

Resolució de la queixa núm. 010521, de 27/06/02, sobre assistència sanitària extrahospitalària.

Es va efectuar un Recordatori de deures legals a la Conselleria de Sanitat en el sentit que respecte el que establix l'art. 11.2 *in fini* del Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, mitjançant el qual s'aprova el Reglament de Procediment per a l'exercici de la Potestat Sancionadora que assenyala que "quan s'haja presentat una denúncia, cal comunicar al denunciant la iniciació o no del procediment quan la denúncia vaja acompanyada d'una sol·licitud d'iniciació".

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 450)

4.3. Reintegrament de despeses

Resolució de les queixes núm. 020080 i 021100, de 02/07/02, sobre reintegrament de despeses per trasllats sanitaris.

Es va recomanar a la Conselleria de Sanitat que adopte totes les mesures que calguen perquè el temps d'espera dels pacients que necessiten el servei d'ambulàncies siga el mínim, com també que extreme al màxim el deure legal de donar compliment al criteri establit, en el Plec de Prescripcions Tècniques de Gestió del Servei Públic per Concert de Transport Sanitari no assistit, sobre que les demores no superen els 30 minuts.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 453)

Resolució de la queixa núm. 021344, de 27/11/02, sobre reintegraments de despeses per trasllats sanitaris.

Es va suggerir a la Conselleria de Sanitat que s'arbitraren les vies necessàries perquè situacions no incloses en l'Ordre de 26 d'abril de 2002 de la Conselleria de Sanitat mitjançant la qual es regula el transport no concertat d'usuaris i dietes d'hospedatge i de manutenció a la Comunitat valenciana, siguen degudament ateses, a través de fórmules de cooperació i coordinació entre els diferents departaments afectats, principalment amb la Conselleria de Benestar Social.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 455)

4.4. Altres aspectes de l'actuació de l'Administració sanitària

Resolució de la queixa núm. 010082, de 21/05/02, sobre infraestructures sanitàries.

Esta Institució va suggerir a la Conselleria de Sanitat que extremara al màxim el deure legal de col·laboració amb les Administracions locals afectades a fi de pal·liar, cadascun en la mesura de les seues possibilitats i en l'àmbit de les seues competències, els problemes que puguen sorgir entorn del transport sanitari en les localitats del Pinós i

l'Alguenya (Alacant), tot això en nom de l'interès general i d'acord amb el criteri de servei als ciutadans.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 482)

Resolució de la queixa núm. 020855, de 6/9/02, relativa a problemes en el servei de telèfons i televisió de l'Hospital Marina Alta de Dénia (Alacant), dependent de la Conselleria de Sanitat.

Es va recomanar a l'Hospital Marina Alta que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen dels arts. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú i 155.3 de la Llei 2/2000, de 16 de juny, mitjançant la qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 477)

Resolució de la queixa núm. 020354, de 06/09/02, sobre falta de resposta a reclamacions.

Tot invocant el principi de legalitat a què es troben subjectes tots els poders públics d'acord amb el que disposa l'art 9.1 de la Constitució Espanyola i 103.1, vam recomanar a l'Administració Sanitària que contestara per escrit a la queixa que l'interessat va formular el 7 d'agost de 200l.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 466)

Resolució de les queixes núm. 010728 i 011024, de 06/06/02 i 16/10/02, sobre falta de resposta a reclamacions (deure de contestar).

Es va recomanar a la Conselleria de Sanitat que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de les resolucions en pàgines 467 i 471, respectivament)

5. SERVEIS SOCIALS

5.1. Discapacitats

Resolució de la queixa núm. 010285, de 6/6/2002, sobre l'eficàcia i eficiència en el control del gasto públic.

Una vegada estudiat el control de les subvencions a un centre de paralítics cerebrals, vam suggerir al Sr. director territorial de Benestar Social a Alacant, que extremara el zel en el control de legalitat, eficiència i economia de les subvencions que gestiona.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 492)

Resolució de les queixes núm. 020958, de 7/9/2002, i núm. 021142, de 14/12/2002, sobre el retard a qualificar el grau de minusvalidesa.

Vam recordar a la Direcció Territorial de Benestar Social a València, el deure legal de complir escrupolosament el termini establit per a dictar resolució i notificar-la en els procediments per a la qualificació del grau de minusvalidesa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 504)

Resolució de la queixa núm. 021054 de/1 10/2002, sobre la realització de proves d'accés a l'ocupació pública per persones discapacitades.

Vam recomanar a la Direcció General de la Funció Pública que en tots els processos selectius en què participen persones amb discapacitat i en què no comporte cap dificultat l'adaptació de les proves a cada discapacitat, esta adaptació es faça de manera individualitzada, per a, així, garantir el principi d'igualtat de tots els ciutadans a les ocupacions públiques.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 487)

Resolució de la queixa núm. 021176, de 7/10/2002, sobre l'existència de barreres arquitectòniques a Catarroja (València).

Vam suggerir a la Corporació de Catarroja que realitzara les activitats de foment necessàries perquè els locals de concurrència pública que tinguen barreres arquitectòniques, les eliminen.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 497)

Resolució de la queixa núm. 021265, de 12/11/2002, sobre l'existència de barreres arquitectòniques a Catarroja (València).

Vam recomanar a este Ajuntament que supervisara que en totes les obres i actuacions provisionals que es realitzen en el terme municipal i que impliquen perills, obstacles o limitacions en la lliure circulació de persones, se senyalitzen visualment i acústicament, i que es preveja un recorregut alternatiu i protegit de fàcil accessibilitat per a tot tipus de persones.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 499)

5.2. Família i menors

Resolució de la queixa núm. 021169, de 12/11/2002, sobre l'exercici de la inspecció i potestat sancionadora en matèria de festejos taurins tradicionals respecte a menors d'edat.

Vam recomanar a la Direcció Territorial de Justícia i Administracions Públiques a Alacant que en els casos que s'acompanyen a les denúncies que es formulen davant la d'esta, mitjans de reproducció de paraules, imatges i sons, captats mitjançant instruments de filmació, enregistrament i altres semblants, no els rebutge de pla i els examine a fi d'iniciar, si escau, el corresponent expedient sancionador.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 509)

Resolució de la queixa núm. 011018, de 21/3/2002, sobre el pagament d'ajudes en supòsits d'acollida familiar.

Vam recomanar a l'Hble. Sr. Conseller de Benestar Social que inicie les actuacions necessàries perquè la promotora de la queixa reba la remuneració pactada amb efectes de la formalització de l'acollida familiar.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 516)

5.3. Tercera edat

Resolució de la queixa núm. 010896, de 9/4/2002, sobre la Residència de la Tercera Edat d'Elx.

Es va recomanar a la Direcció General de Serveis Socials que adopte les mesures necessàries a fi que es facen les reformes necessàries en els sòls de les dutxes de la Residència de la Tercera Edat d'Elx per a aconseguir una correcta evacuació de les aigües; també es va recordar a esta Residència el pla de renovació de les butaques al llarg d'enguany i se li va suggerir la realització de gestions amb Telefònica, SA, a fi d'instal·lar una cabina telefònica en cadascuna de les plantes de la Residència.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 521)

Resolució de la queixa núm. 020115, de 24/7/2002, sobre els possibles beneficiaris de subvencions en matèria d'equipament, reforma i construcció de centres per a persones amb discapacitat i el sector de la tercera edat.

Vam recordar a les Direccions Generals de Serveis Socials i d'Integració Social de Discapacitats que, en les futures ordres d'ajudes per a equipament, reforma i construcció per a centres de serveis socials es justifique i es raone per què poden accedir a estes solament les entitats privades sense ànim de lucre.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 528)

5.4. Prestacions econòmiques

Resolució de la queixa núm. 020186, de 31/7/2002, sobre l'existència d'unitat econòmica de convivència a l'efecte de prestacions no contributives de jubilació.

Vam recomanar a la Conselleria de Benestar Social que es revisara d'ofici la Resolució que va denegar la prestació d'invalidesa no contributiva i que es retrotragueren les actuacions al moment de determinar la unitat econòmica de convivència, que ha d'estar constituïda pel matrimoni, i que, després dels tràmits pertinents, es dicte la Resolució que escaiga.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 531)

Resolució de les queixes núm. 021819, 021842, 021878, 021999 i 022196. En totes estes queixes s'ha plantejat la problemàtica relativa al retard a resoldre els expedients de prestacions d'invalidesa no contributives.

Vam efectuar al Sr. director territorial de Benestar Social a València un recordatori de deures legals en el sentit que es dicte immediatament la Resolució i es notifique i, en qualsevol cas, dins el termini màxim de sis mesos.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 535)

5.5. Drogodependències i altres trastorns addictius

Resolució de la queixa núm. 010760, d'1/3/2002, sobre el reconeixement de la condició d'interessat al denunciant en matèria d'ús del tabac.

La resolució esmentada en l'anterior Informe no va ser acceptada per l'Hble. Sr. conseller de Benestar Social de manera raonada.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 368 de l'Informe Anual 2001)

Resolució de la queixa núm. 010800, de 13/6/2002, sobre el compliment dels terminis en el procediment administratiu sancionador.

Vam remetre a l'Il·lm. Sr. Director General de Drogodependències l'oportú Recordatori de deures legals en el sentit que cal respectar tots i cadascun dels terminis procedimentals, amb independència que siguen essencials o no, i de l'òrgan competent per a dictar l'acte.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 539)

5.6. Serveis socials generals

Resolució de la queixa núm. 020457, de 5/4/02, relativa a les ajudes derivades del fet d'haver patit presó amb motiu de la Guerra Civil espanyola.

Vam suggerir a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques que agilitara les actuacions dirigides a corregir la injusta situació en què es troben encara, per raons d'edat o de temps de presó, molts valencians i valencianes que van patir privació de llibertat amb motiu de la Guerra Civil espanyola de 1936 a 1939, i que no van poder acollir-se als beneficis de la disposició addicional divuitena de la Llei 4/1990, de 29 de juny, perquè no reunien els requisits exigits.

(Resolució en idèntic sentit a la de la queixa núm. 201201, vegeu pàgina 358 de l'Informe Anual 2001)

Resolució de la queixa núm. 020188, de 7/9/2002, sobre l'atenció a persones necessitades.

Vam suggerir a l'alcaldessa de València que per part dels Serveis Socials Generals d'este Ajuntament s'adoptaren totes les mesures que tendixen a garantir a la promotora de la queixa un nivell de vida digne.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 540)

Resolució de la queixa núm. 020338, de 6/6/2002, sobre el Consell Municipal de Benestar Social de Quart de Poblet (València).

Tot invocant el principi de legalitat que consagra l'art. 9.1 i 3 i 103.1 de la Constitució, vam efectuar a la presidenta del Consell Municipal de Benestar Social una Recomanació en el sentit que convide les associacions de veïns que hi ha a Quart de Poblet que designen un representant titular i un altre de suplent perquè ocupe el lloc de vocal que li correspon en aquell Consell.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 541)

Resolució de la queixa núm. 020469, de 5/9/2002, sobre la possible discriminació a una associació de dones de San Fulgencio (Alacant) per part de l'Ajuntament a l'hora d'atorgar subvencions.

Després d'estudiar l'expedient es va concloure que no hi havia discriminació, però si incompliments al procediment administratiu de concessió de subvencions, per la qual cosa es va fer un recordatori de deures legals a la Corporació en el sentit de requerir, en tot cas, l'esmena de dades a l'interessat abans de resoldre el procediment.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 543)

Resolució de la queixa núm. 021537, de 15/10/2002, sobre defectes greus en les instal·lacions d'una escola llar a Beneixama.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat del present Informe Anual dedicat a les queixes d'ofici (queixa núm. 8). Vegeu pàgina 106.

Resolució de la queixa núm. 010908, de data 12/11/2001, sobre la situació d'abandó del centre tradicional d'Alacant.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat dedicat a les queixes d'ofici d'este Informe Anual (queixa núm. 3/2001). Vegeu pàgina 109.

Resolució de la queixa núm. 021215, de 18/12/2002, sobre les llistes d'espera per a la concessió d'habitatges per l'Institut Valencià de l'Habitatge, SA.

Vam suggerir a l'Institut Valencià de l'Habitatge que desenvolupe una activitat pública dirigida a una major efectivitat que evite, en tot cas, l'aparició d'expectatives que a curt o mitjà termini no es podran assolir, i proporcione la informació més completa sobre cada situació.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 546)

Resolució de la queixa núm. 010877, de 17/4/2002, sobre l'obligació de resoldre i notificar.

Vam dirigir un Recordatori de deures legals a la secretària general de la Conselleria de Cultura i Educació, en el sentit que es resolga expressament i motivadament el recurs de reposició formulat per l'entitat promotora de la queixa.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 550)

Resolució de la queixa núm. 021529, de 18/11/2002, sobre la falta de desenvolupament reglamentari de la Llei 7/2001, de 26 de novembre, de mediació familiar.

Tenint en compte el que disposa l'article 9.2 de la Constitució, en el sentit que encomana als poders públics la promoció de la igualtat i l'article 14 d'esta mateixa Llei, que proscriu la discriminació per raó de sexe o qualsevol altra circumstància i, després de comprovar que la Conselleria de Benestar Social advoca pel principi d'igualtat d'oportunitats com a correctiu a qualsevol discriminació basada en el sexe dels ciutadans, en la confiança que totes les seues actuacions giren al voltant d'este principi, vam recomanar a l'Hble. Sr. Conseller de Benestar que prenguera les iniciatives necessàries a fi que la Llei 7/2001, de 26 de novembre, reguladora de la mediació familiar en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, siga desenvolupada reglamentàriament, i que, al més aviat possible, s'habiliten els recursos humans i materials per a la seua efectivitat i es realitzen les activitats de foment d'esta com a manera de solució dels conflictes familiars.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 553)

6. ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA

Resolució de la queixa núm. 020004, de 17/1/2003, sobre l'atenció a una persona amb problemes socials i sanitaris molt greus.

Vam recomanar a les Direccions Generals per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat i d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social que coordinen la seua activitat a fi que la promotora de la queixa reba l'atenció sanitària que necessite i a la Direcció d'Integració Social de Discapacitats que li facilite els mitjans necessaris perquè reba una atenció integral d'acord amb les seues necessitats.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 557)

Resolució de la queixa núm. 021118, de 21/10/2002, sobre la prestació d'assistència sanitària als malalts mentals que a causa de la seua malaltia no tenen la capacitat de discerniment necessària per a decidir sobre la submissió a mesures terapèutiques que tendisquen a conservar i millorar la seua salut.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat d'este Informe Anual dedicat a les queixes d'ofici (queixa 6/2002). Vegeu pàgina 137.

Resolució de les queixes núm. 021242, de 21/10/2002, i núm. 021470, de 28/3/2003, sobre l'atenció sanitària a un malalt mental.

Vam recomanar a l'Ajuntament d'Almenara i a la Conselleria de Sanitat que posen en coneixement del Ministeri Fiscal la situació social i sanitària d'un malalt mental en compliment de l'obligació a què es referix l'article 757.3 de la Llei d'Enjudiciament Civil a fi que inicien els tràmits necessaris perquè se li administre el tractament prescrit.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 565)

Resolució de la queixa núm. 021251, de 12/11/2002, sobre l'existència de places residencials per a malalts mentals.

Vam recomanar a la Conselleria de Benestar Social que reconega el dret d'una malalta mental a ocupar una plaça residencial d'acord amb les seues necessitats i que promoga les accions necessàries que tendisquen a crear les places previstes en Centres Específics de Malalts Mentals en el Pla Director d'Atenció Psiquiàtrica i Salut Mental.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 568)

Resolució de la queixa núm. 021725, de 14/12/2002, oberta en assabentar-se que un menor no rebia l'atenció adequada per part de la Conselleria de Benestar Social, i havia comés agressions cap als seus pares i altres actes vandàlics.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat d'este Informe Anual dedicat a les queixes d'ofici. (ofici núm. 9/2002). Vegeu pàgina 140.

Resolució de la queixa núm. 021632, de 8/1/2003, sobre l'existència de places residencials per a malalts mentals.

Vam recomanar a l'Hble. Sr. Conseller de Benestar Social que es dirigira a la mare interessada i li comunicara les alternatives concretes a les quals este puga accedir durant el període d'espera d'una plaça residencial per al seu fill.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 570)

Resolució de la queixa núm. 021953, de 26/2/2003, sobre l'atenció sanitària a un malalt mental.

Prenent en consideració els articles 49 (prestació d'atenció especialitzada i empara especial per al gaudi dels drets regulats en el Títol I), 43 (protecció del dret a la salut) i 10 (dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític i la pau social) de la Constitució Espanyola i l'article 2 de l'Estatut d'Autonomia es va formular a l'Ajuntament d'Alboraia, Direcció Territorial de Sanitat a València i Direccions Generals per a la Prestació Assistencial i d'Atenció al Pacient la Recomanació que, per a este cas concret, l'interessat siga ingressat urgentment per a ser tractat en adequada coordinació amb els serveis socials i la Policia Local, de la manera suggerida, és a dir, localització per la Policia Local, avís als serveis d'urgència sanitaris (CICU) que haurà de gestionar i coordinar la urgència i ocupar-se del trasllat material del pacient a la unitat d'aguts i de donar les instruccions necessàries a la Policia Local per a la col·laboració que calga, intervenció dels serveis socials de base a fi de gestionar els particulars necessaris a la situació social del malalt i, si escau, gestionar la plaça en centre residencial, coordinant la intervenció amb la unitat d'aguts, que haurà de determinar si n'escau la derivació, i també haurà de comunicar esta situació al Jutjat que tramita la incapacitat (amb independència de la comunicació al Jutjat on radique el centre d'internament, que haurà de ser feta pels responsables de la unitat d'aguts, d'acord amb el que assenyala l'article 763 LEC), amb la finalitat de facilitar les actuacions de protecció. Amb caràcter general, es va recomanar, igualment, l'establiment de mecanismes de coordinació entre les diferents Administracions implicades, i es van establir protocols d'actuació com el de la ciutat d'Alacant.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 573)

Resolució de la queixa núm. 200797, sobre atenció a un malalt mental amb pluripatologia i problemes socials greus.

La resolució que figura en l'anterior Informe no va ser acceptada.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 311 de l'Informe Anual 2001)

7. OCUPACIÓ PÚBLICA

7.1. Accés a l'ocupació pública

Resolució de la queixa núm. 010544, de 21/05/2002, sobre accés a l'ocupació pública. Universitat Politècnica de València.

Esta Institució va efectuar un Recordatori de deures legals a la Universitat Politècnica de València en el sentit que es respecte el que hi ha establit en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 588)

Resolució de la queixa núm. 012349, de 13/11/2002, sobre accés a l'ocupació pública. Conselleria de Cultura i Educació.

Es va recomanar a la Conselleria d'Educació que extremara al màxim el deure legal de donar compliment al Principi de Transparència en els processos selectius, i permetera als aspirants o examinands la possibilitat de revisar el seu exercici amb les majors garanties i mitjans, tot incloent-hi l'accés a l'exercici o examen realitzat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 594)

7.2. Borses de treball. Drets dels treballadors interins

Resolució de la queixa núm. 021050, de 26/12/02, sobre interins. Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Vam recomanar a la Direcció General de la Funció Pública que, de manera progressiva i en el menor interval de temps, es realitzaren les gestions que tendisquen que totes les places vacants d'empleats públics no subjectes a reserva legal siguen incloses en l'oferta pública d'ocupació i vam suggerir que es promoguen negociacions amb les organitzacions sindicals representades en les taules de negociació d'empleats públics a fi que el temps prestat amb caràcter temporal siga computat com a mèrit en el procés selectiu en els termes a què es referix el cos d'esta resolució.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 600)

Resolució de les queixes núm. 020795, de 16/11/02, i 10 queixes acumulades més. Interins. Conselleria de Sanitat.

Es va suggerir a la Conselleria de Sanitat que en els processos d'externalització de serveis garantisca i respecte els drets del personal, fix i interí, que presten els seus serveis en les categories professionals afectades.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 613)

Resolució de la queixa núm. 021283, de 28/10/02, sobre interins. Conselleria de Sanitat.

Es va recomanar a la Conselleria de Sanitat que en futures convocatòries de formació de borses de treball i d'accés per a prestar serveis en institucions sanitàries de la Conselleria de Sanitat, es reconeguen com a mèrit els serveis prestats en institucions sociosanitàries, públiques o privades, sempre que les titulacions, categories, funcions i competències siguen similars a les del personal que presta serveis en institucions exclusivament sanitàries.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 616)

Resolució de la queixa núm. 011046, de 02/10/02, sobre altres borses. Universitat Politècnica de València.

Vam recomanar a la Universitat Politècnica de València que donara resposta escrita a les peticions que l'interessat havia realitzat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 620)

7.3. Provisió de llocs de treball

Resolució de la queixa núm. 010844, de 23/04/02, sobre provisió de llocs de treball. Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Es va recomanar a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques que s'extreme al màxim el deure legal de donar compliment al principi d'igualtat entre el personal laboral, en la mesura que siga possible, predicable en els procediments de canvi de lloc de treball per capacitat disminuïda.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 624)

Resolució de la queixa núm. 012352, de 15/01/03, sobre provisió de llocs de treball. Conselleria de Cultura i Educació.

Es va recomanar a esta Conselleria que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 625)

7.4. Dret sindical

Resolució de la queixa núm. 020005, de 28/10/02, sobre dret sindical. Diputació Provincial de València.

Es va recomanar a la Diputació Provincial de València que permetera a les organitzacions sindicals l'accés a les dades que consten en la seua pàgina web, relatives a les persones que ocupen cadascun dels llocs de treball, sempre que la provisió d'estos llocs haja estat objecte de publicació en qualsevol mitjà de difusió general.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 634)

Resolució de la queixa núm. 200835, de 21/05/02, sobre dret sindical. Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació.

Es va recomanar a esta Conselleria que extremara al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 638)

7.5. Altres drets dels empleats públics.

Resolució de la queixa núm. 021151, de 15/10/02, sobre altres drets dels empleats públics (processos de funcionarialització). Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Es va recomanar a la Direcció General de la Funció Pública que resolga expressament el recurs de reposició formulat per la interessada en el sentit d'admetre-la en el procés d'adaptació del Règim Jurídic del Personal Laboral de l'Administració del Consell com a grup D.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 644)

Resolució de la queixa núm. 010510, de 23/04/02, sobre altres drets dels empleats públics (personal del Servei Especial d'Urgències, SEU). Conselleria de Sanitat.

Es va suggerir a la Conselleria de Sanitat que accelerara el procés de reconversió iniciat del vell model al nou model d'assistència sanitària que sorgix després de la Llei General de Sanitat i que s'esforce, mentre este procés no finalitze, en el manteniment dels mitjans materials de què disposen els actuals Serveis d'Urgències.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 649)

Resolució de la queixa núm. 022185, de 24/01/03, sobre altres drets dels empleats públics (garanties d'un funcionari implicat en un expedient disciplinari). Ajuntament de Sant Joan d'Alacant.

Es va recomanar a l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant que procedira a la revocació del seu Decret de 3 de desembre de 2002 atés que no s'acredita que els fets imputats en este al funcionari promotor d'esta queixa es tipifiquen en la falta lleu continguda en l'article 8.d) del Reial Decret 3 3/1986 i per la qual se li imposa indegudament la sanció de prevenció. També se li va recordar la necessitat de complir les exigències establides en l'article 13.2 del Reial Decret 1174/1987 respecte al nomenament de funcionaris municipals com a secretaris de les Comissions Informatives Municipals.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 654)

8. SERVEIS I RÈGIM JURÍDIC DE LES ENTITATS LOCALS

8.1. Serveis

Resolució de les queixes núm. 021187 i 021514, de 2/08/2002, relatives al deficient estat de conservació de la pavimentació i falta de neteja d'un carrer en una urbanització de Santa Pola (Alacant).

Tot aplicant el que disposen els arts. 30.1 i 67 del RD 3288/1978, de 25 d'agost, Reglament de Gestió Urbanística i Disposició Transitòria Desena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, vam suggerir a l'Ajuntament de Santa Pola la conveniència d'extremar els esforços per a aconseguir una adequada i progressiva prestació dels serveis públics obligatoris en tots els carrers integrats en les parcel·les de referència.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 672)

Resolució de la queixa núm. 020927, de 6/08/2002, relativa a la imposició de contribucions especials per a finançar l'execució d'obres de reurbanització a Orihuela (Alacant).

Atenent a la doctrina jurisprudencial dictada en aplicació dels arts. 28 i següents de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, vam suggerir a l'Ajuntament d'Orihuela la conveniència de finançar mitjançant contribucions especials únicament el cost derivat d'implantar per primera vegada els serveis urbanístics totalment inexistents en una urbanització —xarxa de sanejament—, ja que la despesa procedent de la conservació, millora i manteniment dels serveis existents —encara que deficitaris— correspondria exclusivament a l'Ajuntament.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 670)

Resolució de la queixa núm. 012329, de 23/01/2003, relativa a la deficient qualitat de l'aigua subministrada a uns habitatges al Campello (Alacant).

Sobre la base del que hi ha previst en la Directiva 80/778/CEE de 15 de juliol («Diari Oficial de les Comunitats Europees» de 30 d'agost), relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, art. 42.3 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i art. 24.6 del RD 1138/1990, de 14 de setembre, Reglament Tecnicosanitari per al Proveïment i Control de Qualitat de les Aigües Potables de Consum Públic, vam recomanar a l'Ajuntament del Campello que mantinguera una vigilància constant en l'anàlisi i el control de l'aigua per a evitar riscos contra la salut pública i garantir la seua potabilitat, mentre s'aconseguix la connexió de la infraestructura existent a la xarxa general de subministrament d'aigua potable.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 665)

8.2. Ordenació i control del trànsit urbà

Resolució de la queixa núm. 020173, de 23/1/2003, relativa a la inseguretat vial d'una avinguda de trànsit intens i pesant al Campello (Alacant).

Tenint en compte el que preveu l'art. 28.2 Llei 6/1991, de 27 de març, de la Generalitat Valenciana, sobre Carreteres, art. 68.2 del RDL 339/1990, de 2 de març, Text Articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, i l'art. 25.2.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, i, finalment, art. 53.3 de la Llei 7/2002, de 3 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de protecció contra la contaminació acústica, vam recomanar a l'Ajuntament del Campello l'adopció, sense més demora i dilació, de les mesures necessàries per a incrementar la seguretat vial de la zona de referència i eliminar o reduir la contaminació acústica provocada per l'intens trànsit de camions.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 683)

8.3. Festes i platges

Resolució de la queixa núm. 012339, de 12/11/2002, relativa a una reclamació de responsabilitat patrimonial articulada contra l'Ajuntament d'Alacant per danys causats en la celebració d'un espectacle pirotècnic.

En harmonia amb el que regulen els arts. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i l'art. 17 de RD 429/1993, de 26 de març, Reglament dels Procediments de les Administracions Públiques en matèria de responsabilitat patrimonial, vam recordar a l'Ajuntament d'Alacant el deure legal, d'immediat compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb unes reclamacions de responsabilitat patrimonial.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 687)

8.4. Règim jurídic

Resolució de la queixa núm. 020719, de 25/07/2002, relativa a la falta de contestació a una reclamació de responsabilitat patrimonial articulada contra l'Ajuntament de Mutxamel (Alacant) per una presumpta caiguda en la via pública.

En virtut del que establixen els arts. 42, 43 i 117 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, vam recordar a l'Ajuntament de Mutxamel el deure legal, d'immediat compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb el recurs de reposició articulat contra un acord adoptat per la Comissió de Govern.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 693)

Resolució de la queixa d'ofici núm. 201203, de 29/7/2002, relativa a l'expedició del document d'acusament de recepció per part de les administracions públiques valencianes.

El contingut d'esta resolució es transcriu íntegrament en l'apartat d'este Informe Anual dedicat a les queixes d'ofici (queixa núm. 3/2000). Vegeu pàgina 142.

Resolució de la queixa núm. 021084, de 9/8/02, en relació amb la intervenció del permís de residència d'un ciutadà per la Policia Local d'Alacant.

Davant un ciutadà que havia estat privat del seu document identificatiu per l'autoritat administrativa, amb l'agreujant que havien transcorregut gairebé tres mesos sense que les diligències policíaques hagueren estat traslladades a l'òrgan judicial competent per a acordar la mesura de confiscació del permís de residència, vam recomanar que, amb la màxima urgència, es traslladara l'atestat de la Policia Local al Jutjat competent i així es fera en endavant, quan calguera intervenir documents identificatius.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 705)

Resolució de les queixes núm. 021094 i 021393, de 5/11/2002, relatives a una reclamació de responsabilitat patrimonial contra l'Ajuntament de València pels danys experimentats per un immoble a causa d'una fuita de la xarxa municipal d'aigua potable.

Per mor del que preceptuen els articles 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú i l'art. 97 del RDL 2/2000, de 16 de juny, Llei de contractes de les administracions públiques, vam suggerir a l'Ajuntament de València la conveniència d'efectuar una interpretació de la normativa més favorable al ciutadà, ja que és deure de qualsevol administració pública vetlar pels drets dels seus administrats, i evitar que es troben en situació d'inferioritat a l'hora d'exercir els seus drets.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 696)

Resolució de la queixa núm. 021220, de 17/01/2003, relativa a l'obtenció d'informació sobre la qualificació urbanística d'unes finques a Banyeres de Mariola (Alacant).

Per mor del que hi ha recollit en els arts. 6.2 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, 84.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística i disposició cinquena, apartat segon, de l'Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda de 10 de febrer de 1999, mitjançant la qual s'aproven els models de declaració d'alteracions cadastrals, vam recordar a l'Ajuntament de Banyeres de Mariola el deure legal d'informar per escrit respecte a la classificació, qualificació i programació urbanística dels terrenys a l'efecte de la seua presentació en el Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària d'Alacant.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 703)

9. ÚS DEL VALENCIÀ

9.1. Administració de la Generalitat i entitats dependents

Resolució de la queixa núm. 012345, de 03/04/02, relativa a la pàgina web de l'Institut de Cartografia, disponible només en castellà.

Es va dictar recomanació a l'Institut de Cartografia perquè adoptara les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística vigent a la Comunitat Valenciana i reorganitzara els continguts de la seua pàgina web perquè foren redactats en les dos llengües oficials de la nostra Comunitat.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 716)

Resolució de la queixa núm. 020058, de 17/04/02, relativa al no lliurament d'un certificat, que havia de fer-se valer fora de la Comunitat Valenciana, en castellà.

Es va recomanar a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques que adoptara totes les mesures que foren necessàries per a adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat instaurat a la Comunitat Valenciana, i perquè, en tot cas, de conformitat amb el que establix l'art. 13.2 de la Llei Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, i l'art. 36 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, es redacten en castellà les còpies o els certificats que hagen de tenir efecte fora de la Comunitat Valenciana.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 708)

Resolució de la queixa núm. 021195 i núm. 021234, acumulada, de 27/09/02, relativa a la retolació, exclusivament en castellà, de la senyalització dels itineraris

del Centre de Visitants del Parc Natural del Fondo d'Elx, com també l'absència de fullets, impresos i pannells redactats en valencià.

Esta Institució, tot i donar per acceptats els arguments fixats en l'Informe de l'Administració afectada de redoblar els esforços per a fer efectiu un projecte per a identificar els parcs naturals de la Comunitat Valenciana, va suggerir que s'extremaren al màxim els deures legals prevists en la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià per a garantir el pla d'igualtat de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana mitjançant l'adopció de tots els mecanismes necessaris a fi d'agilitar la retolació bilingüe de tots els itineraris, pannells, fullets, etc. dels parcs naturals de la Comunitat Valenciana.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 711)

9.2. Administració local.

Resolució de la queixa núm. 021022, de 04/02/03, formulada pel secretari general de l'Associació Bloc Jove Nacionalista València, en què esgrimia que la Diputació Provincial de València incomplia la normativa vigent respecte a l'ús del valencià en utilitzar el castellà en totes les notificacions i anuncis.

Es va formular a la Diputació Provincial Valenciana una Recomanació perquè tots els impresos, models i formularis que utilitzara estigueren redactats en forma bilingüe.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 731)

Resolució queixa núm. 020191, de 04/11/02, en la qual el seu autor, com a secretari d'organització del Bloc Nacionalista València, denunciava que la Conselleria d'Agricultura editava periòdicament una revista *Comunitat Valenciana Agrària*, els continguts de la qual, amb informacions tècniques relatives al món agrícola, estaven redactades exclusivament en castellà.

Es va suggerir a la Conselleria d'Agricultura que, de conformitat amb el deure general que l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana imposa a tots els poders públics de potenciar l'ús del valencià en tots els ordres de la vida pública, cultural i informativa, i atenent particularment al que preveu la LVEV, adoptara totes les mesures necessàries per a concloure el procés de recuperació del valencià, de manera que totes les comunicacions de l'Administració Pública Valenciana tinguen forma bilingüe.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 713)

Resolució de la queixa núm. 001242, de 03/04/02, relativa al dret dels ciutadans a elegir la llengua oficial en les seues relacions amb l'Administració pública.

Es va recomanar a l'Ajuntament de Catarroja que adoptara totes les mesures i els mitjans necessaris per a estendre l'ús oficial del valencià en condicions d'igualtat amb el castellà en totes les actuacions del Consistori i que es respectara el dret dels interessats a

dirigir-se en la llengua oficial que elegisquen, i els donara resposta en la llengua oficial que hagen escollit.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 729)

Resolució de la queixa núm. 020964, de 4/11/02, sobre la defensa dels drets lingüístics dels ciutadans de Castalla, els quals reben la informació municipal, no en forma bilingüe o en valencià, sinó exclusivament en castellà, tant en esdeveniments culturals, bans oficials, informació mediambiental, publicacions turístiques, senyalització pública, pàgina web, etc.

Vam recomanar a l'Ajuntament de Castalla que adaptara les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia, que imposen als poders públics instal·lats en el territori autonòmic i local l'obligació de conéixer i usar les dos llengües oficials, el valencià i el castellà, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra, perquè en tots els casos l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiga plenament garantida, i que afrontara el repte de concloure el procés de recuperació del valencià, de manera que tots els documents oficials tinguen format bilingüe i es garantisca, així, en tot cas, la plena efectivitat dels drets dels ciutadans amb independència de la seua opció lingüística.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 733)

10. QUEIXES RELATIVES A ALTRES ÀMBITS D'ACTUACIÓ PÚBLICA

10.1. Cultura i educació

Resolució de la queixa núm. 010592, de 6/6/02, en relació amb la queixa formulada pel pare d'un alumne de l'IES d'Alginet, motivada per la possibilitat d'atorgar al seu fill qualificació de matrícula d'honor en el Curs d'Orientació Universitària.

Sobre la base de la Resolució de la Subsecretaria del Ministeri d'Educació i Ciència de 2 de febrer de 1972 (BOE 4 de febrer de 1972) i l'article 3.1. del Codi Civil, es va recomanar que en la promoció del curs de COU 1999/2000 de l'IES d'Alginet, es permetera concedir dos matrícules d'honor.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 751)

Resolució de la queixa núm. 021551, de 19/12/02, **relativa a l'incompliment per l'Administració educativa de dictar resolució expressa en tots els procediments**.

Vam dirigir un recordatori de deures legals a la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València sobre l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que

preveu l'obligació de l'Administració pública de dictar resolució expressa en tots els procediments.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 754)

10.2. Ocupació

Resolució de la queixa núm. 020386, de 7/10/02, davant la Inspecció Provincial de Treball, com a conseqüència d'acomiadament improcedent i readmissió en condicions infrahumanes.

Es va suggerir a la Direcció Territorial d'Ocupació que, dins el marc del que establix l'art. 15 de la Llei 42/1997 citada, demanara a la Inspecció de Treball i Seguretat Social que, en la mesura que els mitjans ho permeten, investigara, com més aviat millor, els fets denunciats.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 767)

10.3. Consum

Resolució de la queixa núm. 020084, de 3/10/02, presentada per un particular que va interposar reclamació davant d'una entitat comercial.

Es va efectuar un recordatori de deures legals a la Conselleria d'Indústria (Servei territorial de Consum) en el sentit de ser diligents en la tramitació de les denúncies.

(Text íntegre de la Resolució en pàgina 770)

III. DADES PRINCIPALS DE LA GESTIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES

1. ACTUACIONS DEL SÍNDIC DE GREUGES

1.1. Nombre de reclamacions dirigides al Síndic de Greuges el 2002

Queixes ateses pel Servei d'Assessors al Ciutadà	3.574	61,3%
Queixes que han donat lloc a la incoació d'expedient	2.243	38,4%
Queixes iniciades d'ofici	18	0,3%
Total de queixes	**5.835**	**100%**

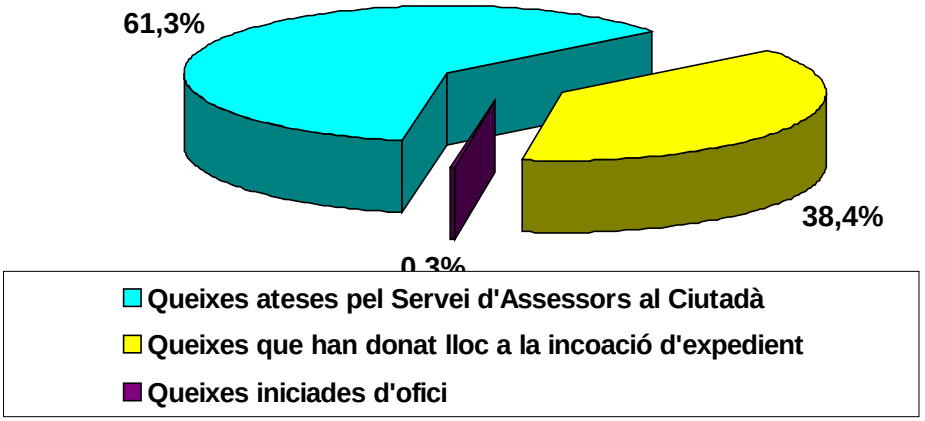

1.2. Evolució de les queixes amb expedient

Any	Nre. de queixes
1993*	143
1994	900
1995	1.048
1996	1.663
1997	1.509
1998	1.131
1999	1.606
2000	1.280
2001	2.368
2002	2.261

** La xifra consignada l'any 1993 correspon als primers anys de funcionament de la Institució*

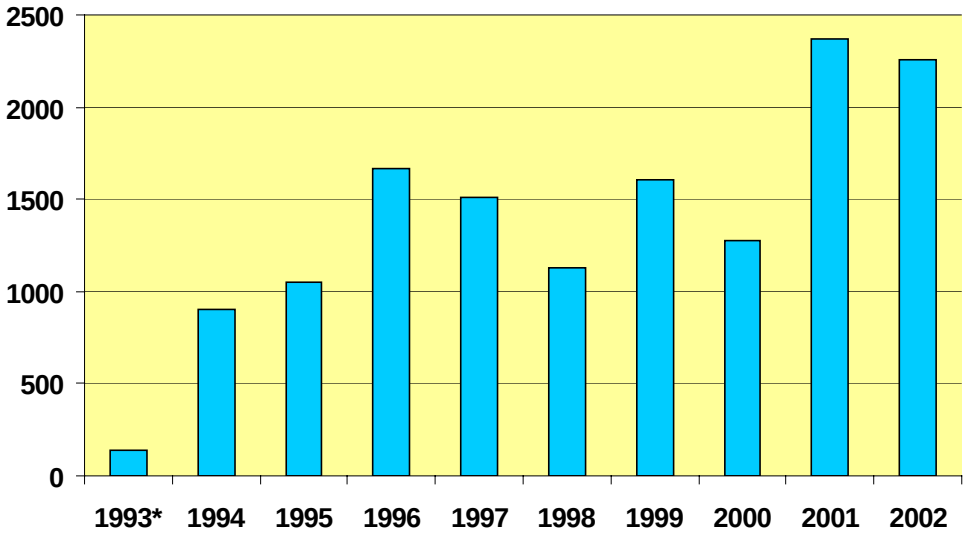

1.3. Registre de documents

Any	Nre. d'entrades	Nre. d'eixides
1994	2.153	3.982
1995	3.991	6.872
1996	4.781	8.508
1997	3.843	8.808
1998	3.666	7.371
1999	3.869	8.071
2000	4.084	8.546
2001	4.357	7.869
2002	7.375	13.235

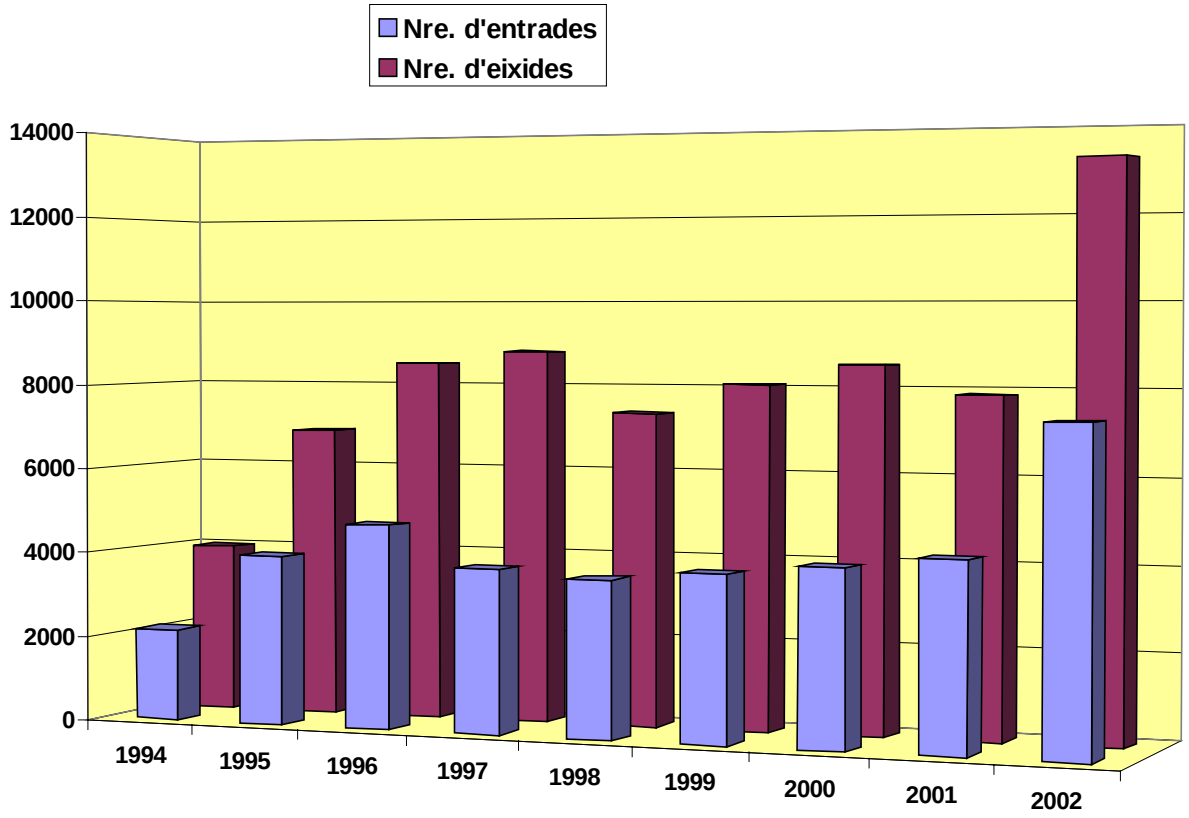

1.4. Matèries de les queixes formulades el 2002

Matèria	Nre.	%
Urbanisme i habitatge	240	11%
Medi ambient	171	8%
Hisenda	85	4%
Ensenyament	135	6%
Sanitat	86	4%
Serveis socials	196	9%
Ocupació pública	397	18%
Ús del valencià	326	14%
Serveis de les entitats locals	187	8%
Queixes relatives a altres àmbits	115	5%
Queixes competència del Defensor del Poble	322	14%
Queixes interdisciplinàries	1	0%
Total	**2.261**	**100%**

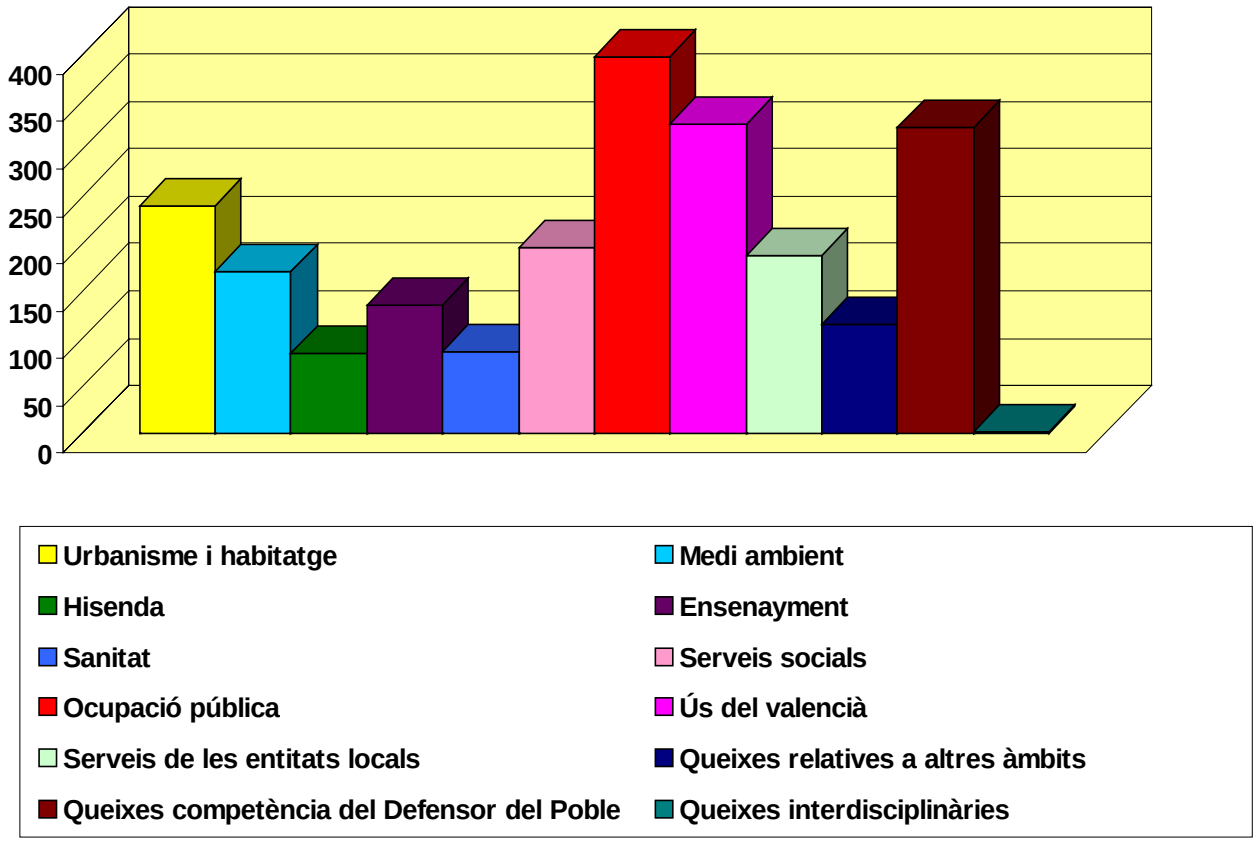

1.5. Distribució mensual d'expedients amb queixa

MES	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Gener	134	104	97	115	91	139
Febrer	122	83	113	73	113	354
Març	122	127	77	175	84	355
Abril	345	70	75	62	81	205
Maig	154	160	192	131	102	154
Juny	112	102	305	192	110	143
Juliol	94	89	98	98	92	181
Agost	44	74	64	52	66	86
Setembre	61	81	150	91	69	131
Octubre	98	87	84	85	80	176
Novembre	89	88	252	123	125	173
Desembre	134	66	99	83	1.355	164
TOTAL	**1.509**	**1.131**	**1.606**	**1.280**	**2.368**	**2.261**

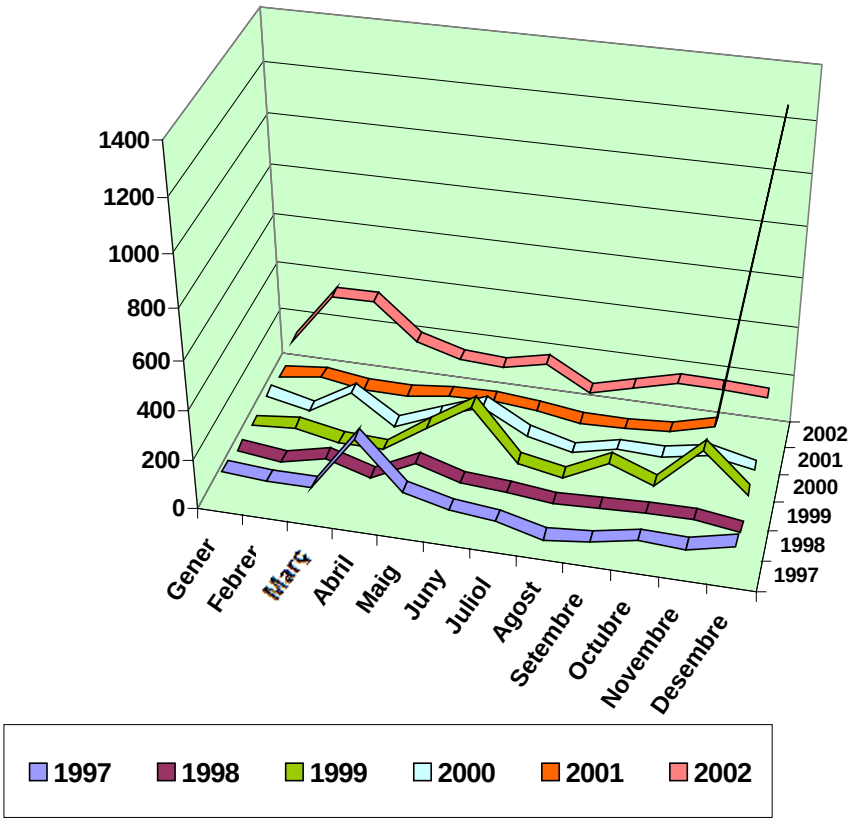

1.6. Administracions que han estat objecte de queixes i de les nostres investigacions

1.6.1. Classificació per Administració afectada i nombre de queixes.

Administració autonòmica	1.244
Administració local	747
Administració de l'Estat	367
Altres i indeterminades	50
No-intervenció d'Administració	76
Total	**2.485**

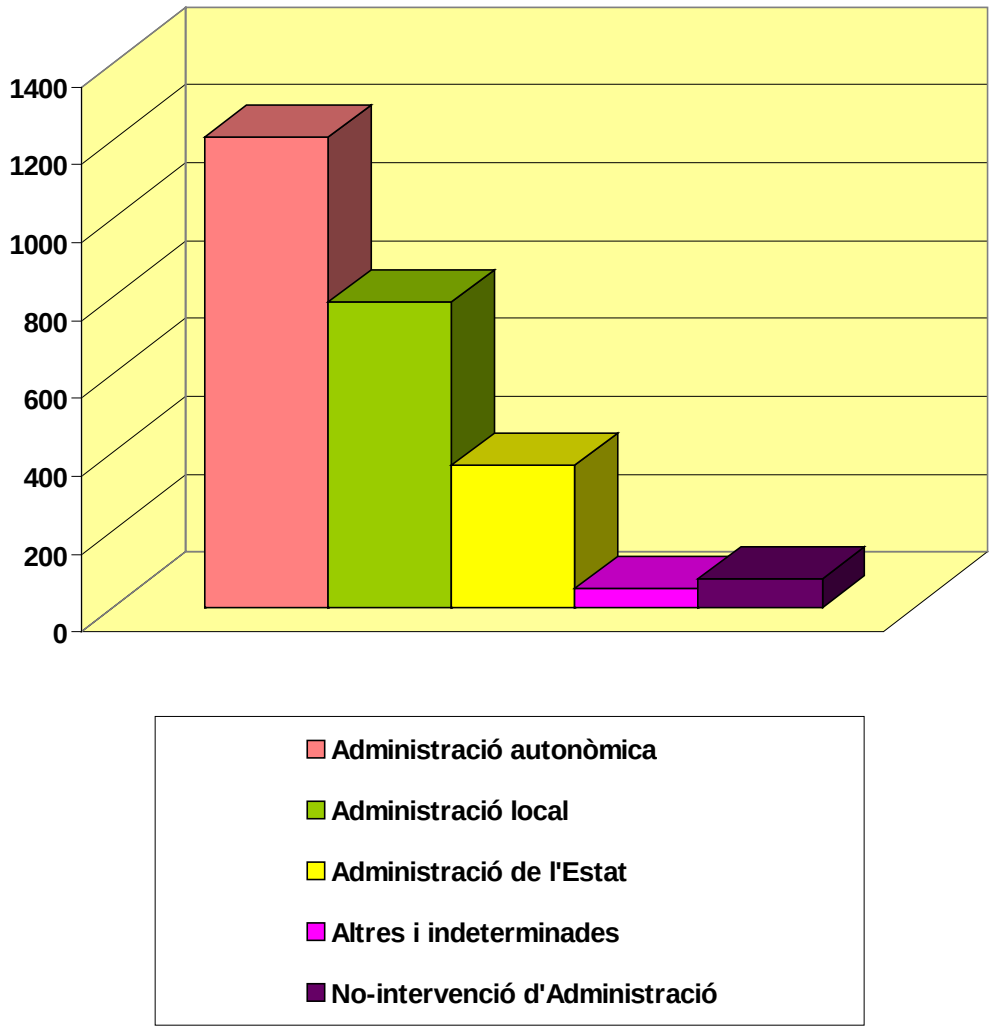

1.6.2. Detall d'organisme afectat. (Excloses les Administracions local i estatal).

Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports	68
Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació	21
Conselleria de Benestar Social	130
Conselleria de Cultura i Educació	656
Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació	30
Conselleria d'Innovació i Competitivitat	15
Conselleria de Medi Ambient	28
Conselleria de Justícia i Administracions Públiques	49
Conselleria de Sanitat	203
Presidència Generalitat Valenciana	4
Col·legis Professionals	18
Universitats	16
Ràdio Televisió Valenciana	3
Comitè Econòmic i Social	1
Corts Valencianes	2
Total	**1244**

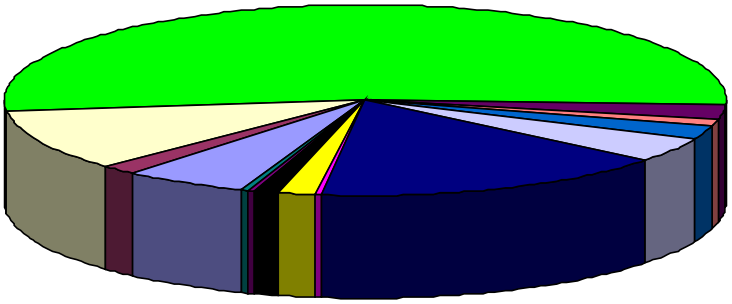

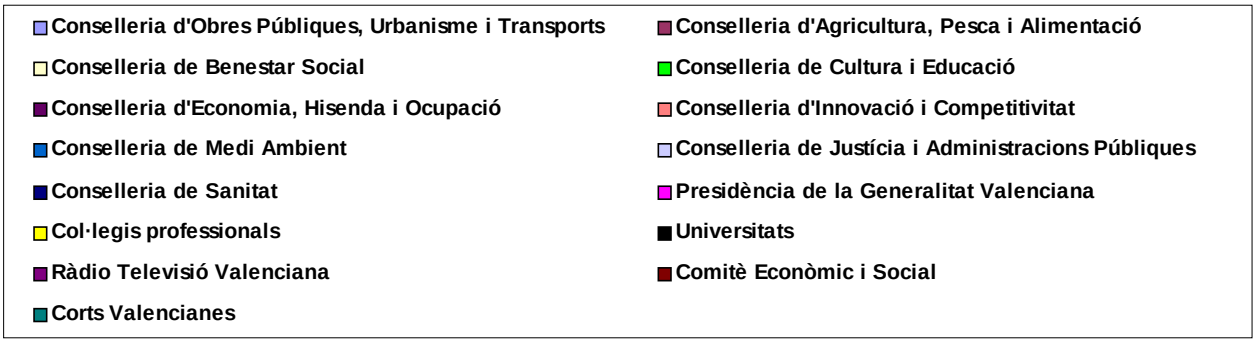

1.6.3. Detall per administracions locals, les actuacions o omissions de les quals han estat objecte de queixa

AJUNTAMENTS D'ALACANT	Nre. de queixes	AJUNTAMENTS D'ALACANT	Nre. de queixes
ALBATERA	3	MONFORTE DEL CID	1
ALCOI	9	MONÒVER	1
ALFAFARA	1	MUTXAMEL	6
L'ALFÀS DEL PI	3	MURO DE ALCOY	1
ALACANT	82	NOVELDA	14
ALMORADÍ	2	ORBA	1
ALTEA	11	ORIHUELA	8
ASPE	5	ORXETA	1
BANYERES DE MARIOLA	4	PEDREGUER	1
BENIDORM	6	PEGO	2
BENIGEMBLA	1	PETRER	1
BENIMASSOT	1	PINOSO	4
BENISSA	4	POLOP	2
BENITATXELL	1	ROJALES	3
CALLOSA DEL SEGURA	3	SANT VICENT DEL RASPEIG	2
CALLOSA D'EN SARRIÀ	4	SAGRA	1
CALP	6	SALINAS	1
EL CAMPELLO	9	SAN FULGENCIO	4
CASTALLA	1	SANT JOAN D'ALACANT	14
CATRAL	2	SAN MIGUEL DE SALINAS	3
COCENTAINA	1	SANTA POLA	24
CONFRIDES	2	SENIJA	3
COX	1	TEULADA	6
CREVILLENT	6	TIBI	3
DÉNIA	9	TORREVIEJA	10
ELX	20	EL VERGER	1
ELDA	4	LA VILA JOIOSA	16
FINESTRAT	1	VILLENA	3
GUADALEST	1		
GUARDAMAR DEL SEGURA	5		
HONDÓN DE LAS NIEVES	8		
IBI	1		
XALÓ	4		
XÀBIA	13		
XIXONA	5		
LA NUCIA	2		
LLÍBER	5		
LOS MONTESINOS	8	**Total província d'Alacant**	**391**

AJUNTAMENTS DE CASTELLÓ	Nre. de queixes
ALCALÀ DE XIVERT	4
ALMASSORA	1
ALMENARA	3
BENICARLÓ	4
BENICÀSSIM	5
BETXÍ	1
BURRIANA	2
CASTELLÓ DE LA PLANA	9
CAUDIEL	1
HIGUERAS	1
L'ALCORA	3
ORPESA	3
PEÑISCOLA	5
SAN JUAN DEL MORO	1
LA VALL D'UIXÓ	2
VILA-REAL	2
VINARÒS	3
XERT	1
Total província de Castelló	**51**

AJUNTAMENTS DE VALÈNCIA	Nre. de queixes
ADOR	1
ATZENETA D’ALBAIDA	1
AGULLENT	1
ALAQUÀS	9
ALBAL	1
ALBALAT DE LA RIERA	2
ALBERIC	1
ALBORAYA	7
ALCÀNTERA DE XÚQUER	1
ALDAIA	1
ALFAFAR	1
ALGAR DE PALANCIA	2
ALGEMESÍ	1
ALMÀSSERA	1
ALMOINES	1
ALPUENTE	1
ALZIRA	5
ATZENETA D’ALBAIDA	1
BARX	1
BELLREGUARD	1
BELLÚS	1
BENAGUASIL	2
BENETÚSSER	2
BENIFAIÓ	1
BENIGÀNIM	2
BENISANÓ	1
BÉTERA	3
BOCAIRENT	3
BUÑOL	1
BURJASSOT	2
CANALS	2
CARCAIXENT	5
CARLET	1
CASAS ALTAS	1
CATADAU	1
CATARROJA	4
CHELVA	3
CHESTE	1
CHIVA	2
CULLERA	3
DAIMÚS	2
EL PALOMAR	1
EL PUIG	1
ENGUERA	1
ESTIVELLA	1
GANDIA	12
LA FONT DE LA FIGUERA	1
LLAURÍ	1
LLÍRIA	5
L'OLLERIA	2
MANCOMUNITAT DE LA BARONIA	1
MANISES	3
MARINES	1
MASSANASSA	1
MELIANA	4
MISLATA	1
MONCADA	1
MONTROY	2
MONTSERRAT	1

AJUNTAMENTS DE VALÈNCIA	Nre. de queixes
NÀQUERA	2
NAVARRÉS	1
OLIVA	4
ONTINYENT	6
PAIPORTA	1
PATERNA	6
PICASSENT	3
PILES	1
PICANYA	1
POBLA TORNESA	2
LA POBLA DE FARNALS	1
QUART DE POBLET	3
RAFOL DE SALEM	2
REAL DE GANDIA	1
REQUENA	6
RIBA- ROJA DE TÚRIA	3
SAGUNT	8
SEDAVÍ	2
SEGART	1
SERRA	1
SILLA	2
SUECA	1
TAVERNES DE LA VALLDIGNA	3
TORRENT	11
VALÈNCIA	89
VALLADA	1
VENTA DEL MORO	2
VILLALONGA	3
VILAMARXANT	3
VILLANUEVA DE CASTELLÓN	1
XÀTIVA	10
XERACO	1
Total província de València	**305**

2. DADES REFERIDES A LA SITUACIÓ I TRAMITACIÓ DELS EXPEDIENTS DE QUEIXA

2.1. Situació general

CONCEPTE	NRE.	%
Queixes admeses a tràmit	1.716	76%
Queixes remeses al Defensor del Poble	322	14%
Queixes no admeses	205	9%
Queixes d'ofici	18	1%
Total de queixes amb expedient	**2.261**	**100%**

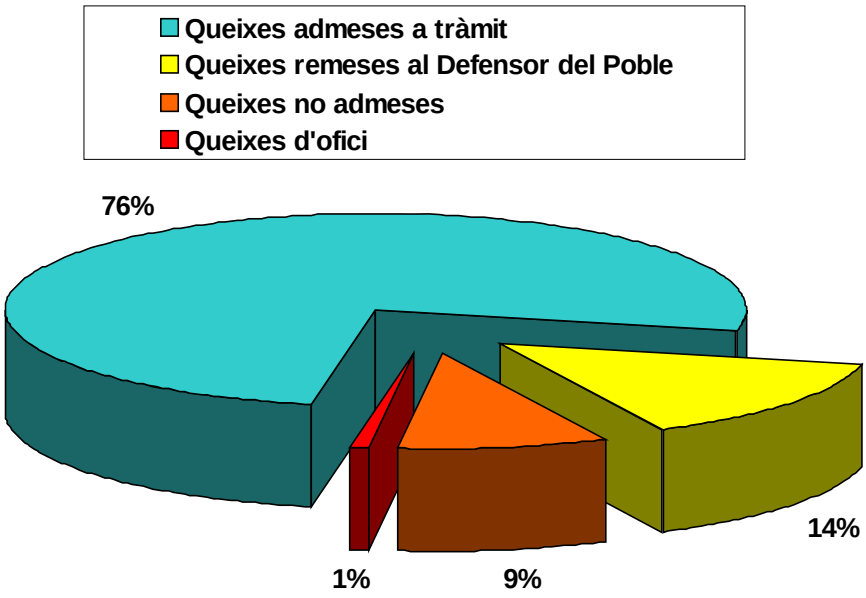

2.2. Causes de no-admissió

	Nre.	%
Assumptes *sub iudice* o resolts pels tribunals	12	5,9%
Disconformitat amb el contingut de resolucions judicials	9	4,4%
Qüestions juridicoprivades	35	17,1%
Absència d'interés legítim	13	6,3%
Queixes presentades per autoritats	17	8,3%
Inexistència de pretensió concreta	5	2,4%
Falta de fonament en la queixa	47	22,9%
Queixes extemporànies	5	2,4%
Falta d'esmena de requeriments	62	30,2%
Total	**205**	**100%**

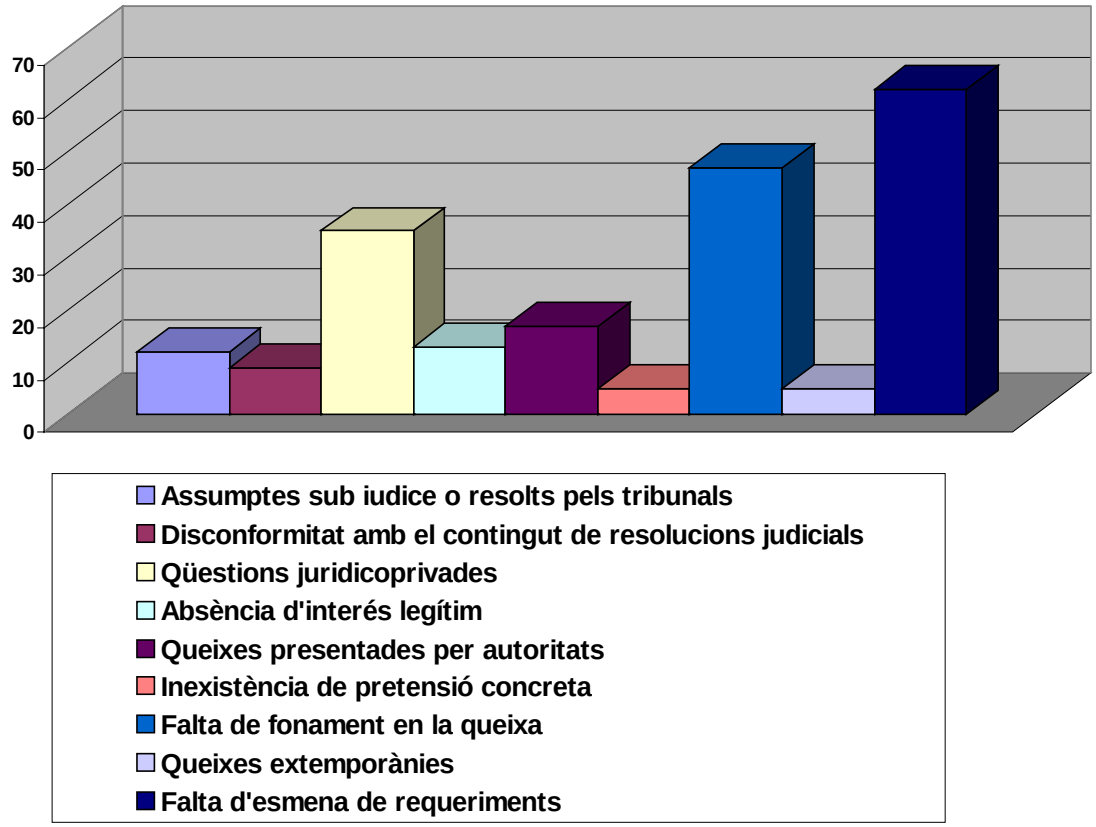

2.3. Queixes tramitades durant l'any 2002

	Tramitades	Concloses	%	En tràmit	%
Iniciades el 1999					
-No concloses al començament de l'exercici	10				
-Reobertes el 2002	4				
Total	**14**	**5**	**36%**	**9**	**64%**
Iniciades el 2000					
-No concloses al començament de l'exercici	48				
-Reobertes el 2002	0				
Total	**48**	**45**	**94%**	**3**	**6%**
Iniciades el 2001					
-No concloses al començament de l'exercici	562				
-Reobertes el 2002	7				
Total	**569**	**488**	**86%**	**81**	**14%**
Iniciades el 2002	1.570	784	50%	**786**	50%
Total queixes tramitades el 2002	**2.201**	**1.322**	**60%**	**879**	**40%**

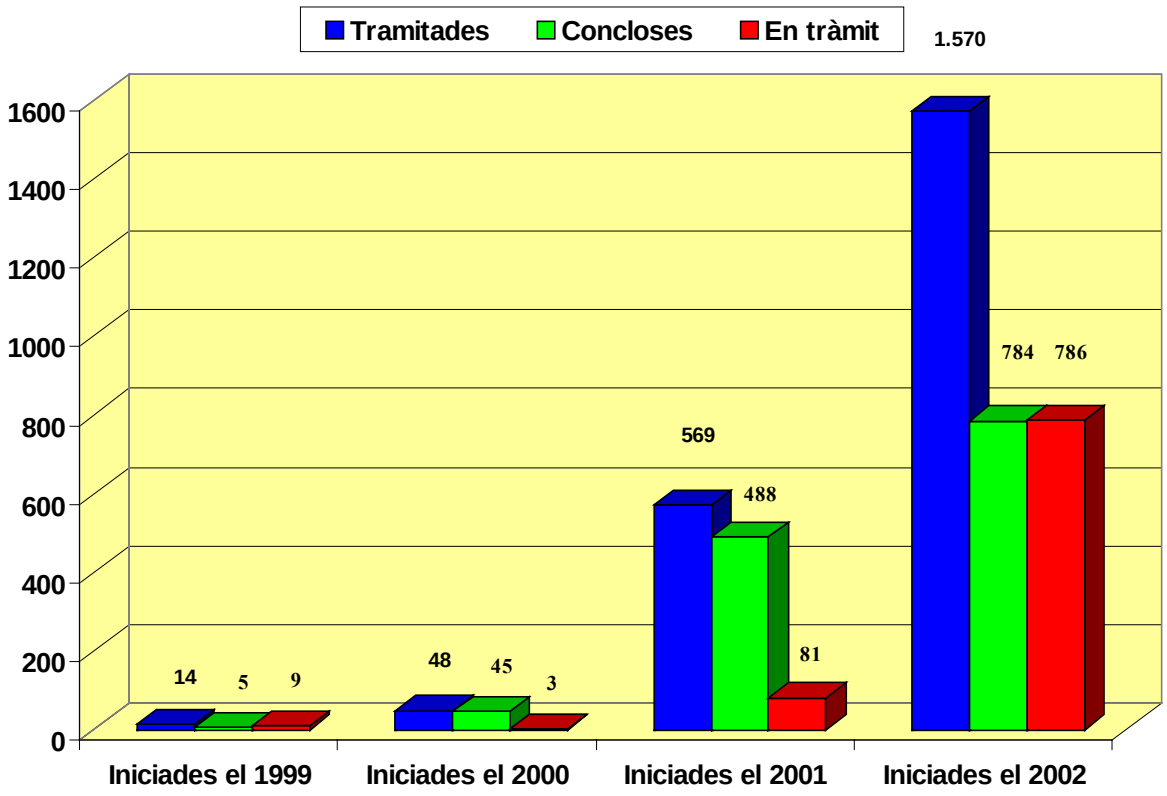

2.4. Manera com ha conclòs la tramitació de les investigacions tancades durant l'any 2002

	Nre.	%
Resultat favorable als drets del ciutadà	658	49,77%
Consideració correcta de l'actuació pública investigada	330	24,96%
Suspensió per litispendència	44	3,33%
Hostilitat	26	1,96%
Desistiment de l'interessat	17	1,29%
Defensor del Poble o altres comissionats	33	2,50%
No admeses	214	16,19%
Total	**1.322**	**100%**

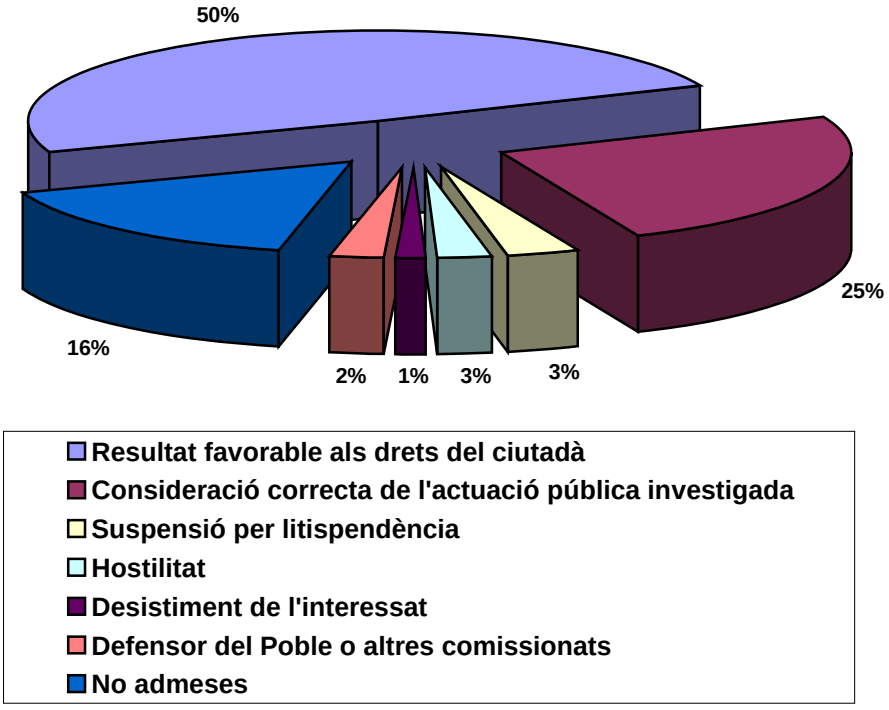

2.5. Recomanacions i suggeriments dirigits a les administracions, i grau d'acceptació que han tingut

	Nre.	%
Resolucions no contestades	11	3%
Resolucions no acceptades	6	2%
Resolucions acceptades	332	95%
Nre. total de resolucions	**349**	**100%** (1)

(1) D'estes resolucions,n'hi ha una que ha estat dirigida a 182 administracions (9 Conselleries, 3 Diputacions i 170 Ajuntaments) i una altra que ha estat dirigida a 3 administracions (2 Conselleries i 1 Mancomunitat)

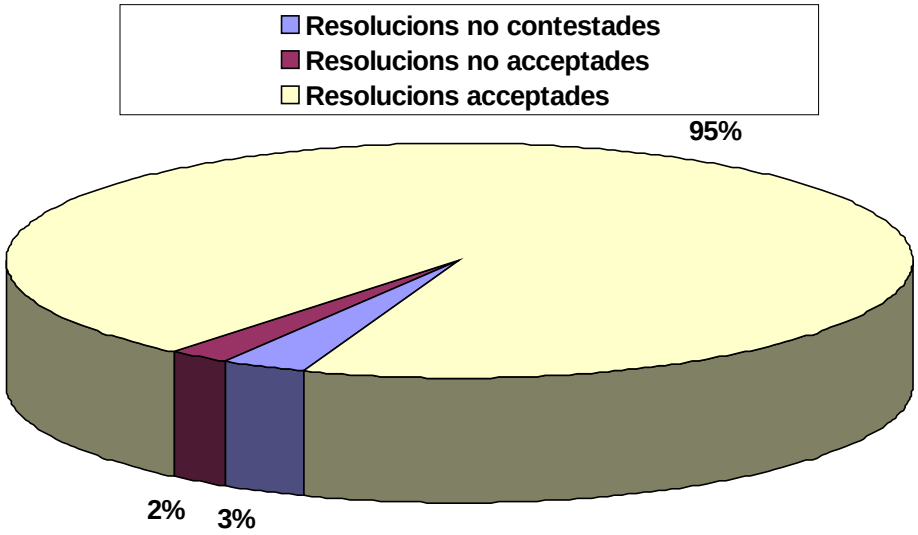

3. CARACTERÍSTIQUES DELS PROMOTORS DE LES QUEIXES

3.1. Promotors de les queixes amb expedient

3.1.1. Per classe de persona

	Nre.	%
Persona física	2.244	99%
Persona jurídica	17	1%
Total	**2.261**	**100%**

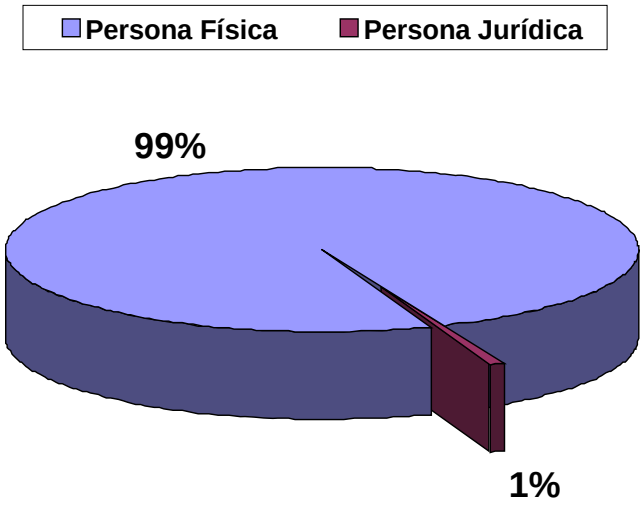

3.1.2. Per gènere

	Nre.	%
Homes	1.529	68%
Dones	715	32%
Total persones físiques	**2.244**	**100%**

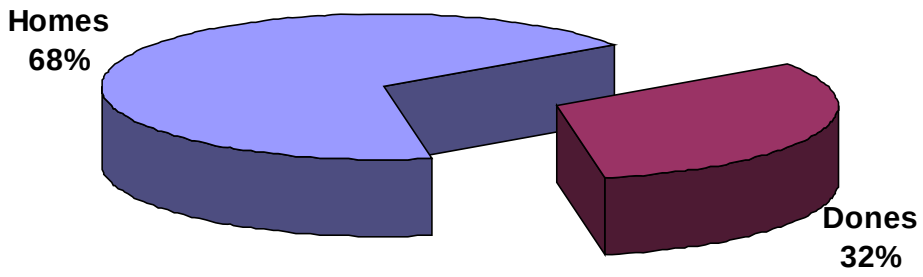

3.1.3. Classificació dels expedients per subjectes interessats

	Nre. de queixes	Nre. de firmes	%
Individuals	2.118		94%
Col·lectives			
- Col·lectius	106		5%
- Nre. de firmants	37	1732	2%
Total	**2.261**		**100%**

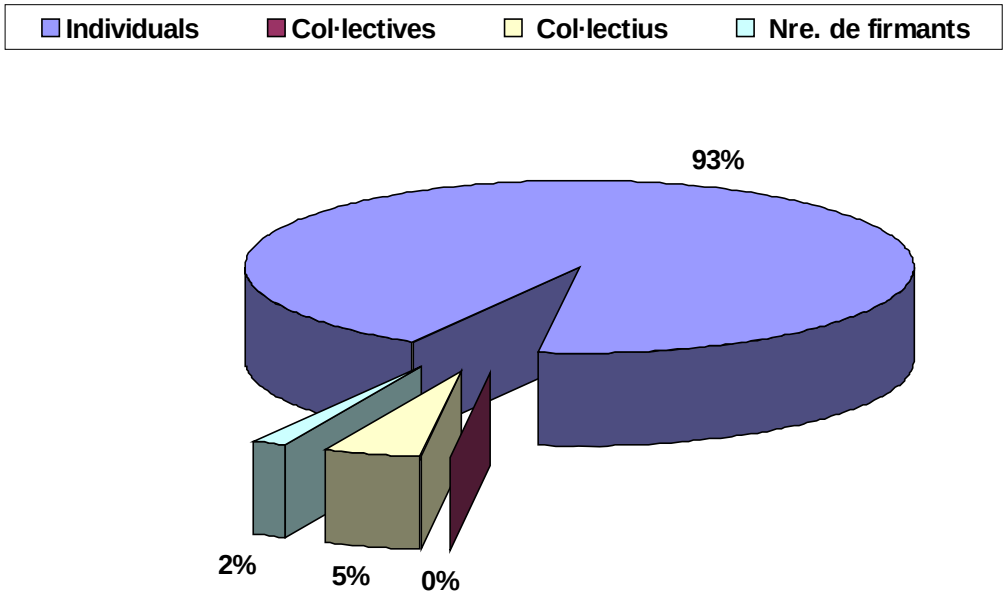

3.2. Procedència de les queixes amb expedient

3.2.1. Per la comunitat d'origen

	Nre. de queixes	%
Comunitat Valenciana	2.123	94%
Altres comunitats autònomes	79	3%
Altres països	9	0%
Anònimes	50	2%
Total	**2.261**	**100%**

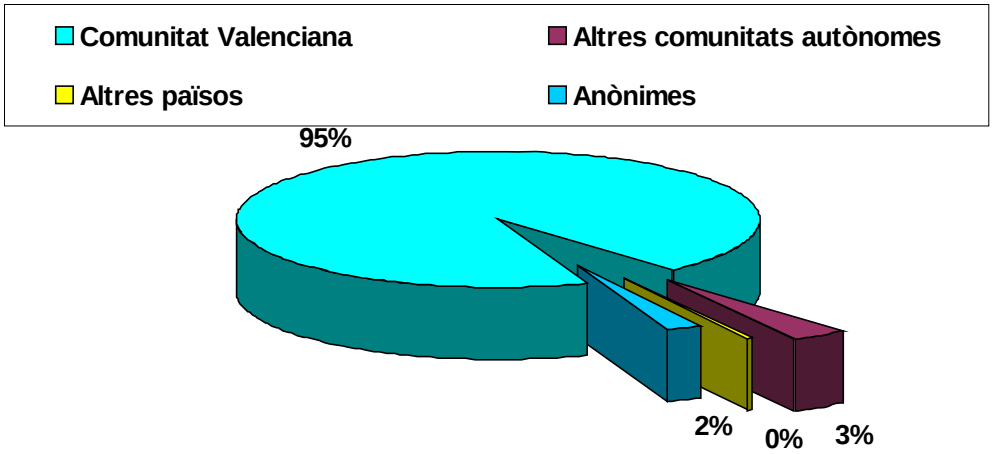

3.2.2. Per municipi d'origen

Província d'Alacant	Nre.
AIGÜES	1
ALBATERA	3
ALBUFERETA	1
ALBORAYA	1
ALCOI	20
L'ALFÀS DEL PI	6
ALACANT	305
ALMORADÍ	1
L'ALQUERIA D'ASNAR	1
ALTEA	15
ASPE	7
BANYERES DE MARIOLA	4
BENEJÚZAR	3
BENFERRI	1
BENIARBEIG	1
BENIDORM	20
BENIMASSOT	1
BENISSA	8
BIAR	2
BUSOT	1
CALLOSA D'EN SARRIÀ	4
CALLOSA DEL SEGURA	5
CALP	4
CAÑADA	1
CASTALLA	2
CATRAL	1
COCENTAINA	2
CONFRIDES	1
COX	1
CREVILLENT	10
DÉNIA	26
L'ALTET	1
EL CAMPELLO	15
EL VERGER	1
ELX	126
ELDA	8
ELS POBLETS	5
FINESTRAT	1
FONTCALENT	1
FORMENTERA DEL SEGURA	1
GATA DE GORGOS	2
GUARDAMAR DEL SEGURA	6
HONDON DE LAS NIEVES	2
HONDON DE LOS FRAILES	1
IBI	7
LA ENCINA	1
LA NUCIA	7
LA VILA JOIOSA	5
LOS MONTESINOS	8
MONFORTE DEL CID	1
MONÒVER	2
MORAIRA	3
MURO	1
MURO DE ALCOY	3
MUTXAMEL	10
NOVELDA	21
ONIL	1
ORBA	1
ORIHUELA	17
ORXETA	2
PEGO	6
PEDREGUER	1
PETRER	4
PINOSO	3
POLOP	2
REDOVÁN	1
ROJALES	3
SAGRA	1
SALINAS	1
SAN FULGENCIO	1
SAN ISIDRO	1
SANT JOAN D'ALACANT	25
SAN MIGUEL DE SALINAS	6
SANT VICENT DEL RASPEIG	16
SANTA FAÇ	1
SANTA POLA	28
SENIJA	3
TÀRBENA	1
TEULADA	2
TORRELLANO	1
TORREVIEJA	21
VALL D'EBO	1
VENTA DEL ZURDO	1
LA VILA JOIOSA	59
VILLAFRANQUEZA	1
VILLENA	3
XÀBIA	11
XALÓ	1
XIXONA	6
Total província d'Alacant	**930**

Província de Castelló	Nre.
ALCALÀ DE XIVERT	4
ALCOCEBRE	2
ALMASSORA	3
ALMENARA	4
BENICARLÓ	8
BENICÀSSIM	4
BETXÍ	2
BORRIOL	1
BURRIANA	6
CASALDUCH	1
CASTELLÓ	49
CAUDIEL	1
GRAU DE CASTELLÓ	2
HIGUERAS	1
JÉRICA	1
LA JANA	1
L'ALCORA	1
LES COVES DE VINROMÀ	1
MONCOFA	1
MORELLA	1
NAVAJAS	1
ONDA	5
ORPESA	2
PEÑISCOLA	4
POBLA TORNESA	1
SEGORBE	1
TORREBLANCA	2
TRAIGUERA	1
LA VALL D'UIXÓ	10
VILA-REAL	9
VILLAFRANCA DEL CID	1
VINARÒS	8
Total província de Castelló	**139**

Província de València	Nre.	Província de València	Nre.
ADOR	3	LES BASSES	1
AGULLENT	2	L'HORTA NORD	1
AIELO DE MALFERIT	2	LLANERA DE RANES	2
ALAQUÀS	12	LLAURÍ	1
ALBAIDA	6	LLÍRIA	9
ALBAL	3	LLOCNOU DE SANT JERONI	1
ALBALAT DE LA RIBERA	3	L'OLLERIA	2
ALBERIC	3	MACASTRE	2
ALBORAYA	6	MANISES	5
ALBUIXEC	1	MASSAMAGRELL	4
ALCÀSSER	7	MASSANASSA	1
ALCÀNTERA DE XÚQUER	1	MELIANA	6
ALCÚDIA	1	MIRAMAR	1
ALDAIA	5	MISLATA	10
ALFAFAR	5	MONCADA	3
ALGAR DE PALANCIA	1	MONTAVERNER	2
ALGEMESÍ	1	MONTROY	2
ALGINET	2	MONTSERRAT	2
ALMÀSSERA	4	MUSEROS	1
ALMOINES	2	NÀQUERA	2
ALMUSSAFES	6	NAVARRÉS	1
ALZIRA	10	NAZARET	1
ANDILLA	1	OLIVA	11
ATZENETA D'ALBAIDA	1	OLOCAU	1
AYORA	4	ONTINYENT	15
BARX	1	PAIPORTA	5
BELLREGUARD	3	PATERNA	15
BENAGUASIL	1	PEDRALBA	1
BENETÚSSER	2	PICANYA	11
BENICALAP DE L'HORTA	4	PICASSENT	13
BENIFAIÓ	6	PILES	1
BENIFAIRÓ DE LES VALLS	10	POBLA DE VALLBONA	1
BENIMACLET	3	PORT DE SAGUNT	7
BENIMODO	1	PUÇOL	8
BENIRREDRÀ	1	QUART DE POBLET	7
BENISANÓ	1	RAFELBUNYOL	1
BÉTERA	5	REAL DE GANDIA	1
BOCAIRENT	4	REQUENA	9
BUÑOL	11	RIBA-ROJA	6
BURJASSOT	27	ROTGLÀ I CORBERÀ	1
CAMPORROBLES	1	RÓTOVA	1
CANALS	5	SAGUNT	12
CANET D'EN BERENGUER	1	SALEM	2
CARCAIXENT	7	SAN ANTONIO DE BENAGÉBER	2
CARLET	2	SAN ANTONIO DE REQUENA	1
CASINOS	1	SEDAVÍ	4
CASTELAR	1	SERRA	2
CASTELLÓ DE LA RIBERA	1	SILLA	5
CASTELLÓ DE RUGAT	1	SIMAT DE LA VALLDIGNA	2
CATADAU	1	SUECA	12
CATARROJA	11	SUMACÀRCER	2
CORBERA	1	TAVERNES BLANQUES	1
CORTES DE PALLÁS	1	TAVERNES DE LA VALLDIGNA	15
CULLERA	6	TERRAMELAR	3
DAIMÚS	2	TORRENT	27
DOS AGUAS	1	TURÍS	1
EL PALMAR	1	UTIEL	4
EL PUIG	3	VALÈNCIA	436
ENGUERA	4	VALLADA	3
ESTIVELLA	1	VEDAT DE TORRENT	1
FAVARA	2	VILAMARXANT	4
FONT DE LA FIGUERA	1	VINALESA	1
GANDIA	54	VILLAGORDO DEL CABRIEL	1
GENOVÉS	1	VILLALONGA	2
GUADASSUAR	1	VILLANUEVA DE CASTELLON	1
L' ALCÚDIA	1	VILLAR DEL ARZOBISPO	2
LA CAÑADA DE PATERNA	2	XÀTIVA	14
L'ELIANA	3	XELVA	2
LA FONT D'EN CARRÓS	2	XEST	3
LA POBLA DE VALLBONA	4	XIRIVELLA	8
LA POBLA DEL DUC	2	XIVA	1
LA POBLA LLARGA	1		
L'ALCÚDIA DE CRESPINS	7	**Total Província de València**	**1.054**

Altres comunitats		**Nre.**
ASTÚRIES	GIJÓN	2
BALEARS	EIVISSA	1
BALEARS	ESPORLES	1
BALEARS	MALLORCA	4
BALEARS	SANTA EULALIA DEL RIO	1
BARCELONA	ARENYS DE MAR	1
BARCELONA	BANYOLES	1
BARCELONA	BARCELONA	19
BARCELONA	GELIDA	1
BARCELONA	SABADELL	2
BARCELONA	TERRASSA	1
BARCELONA	VIC	1
BILBAO	BILBAO	1
BURGOS	BURGOS	1
CADIS	SANLÚCAR DE BARRAMEDA	1
CÒRDOVA	PUENTE GENIL	1
CONCA	VILLANUEVA DE LA JARA	1
GUADALAJARA	GUADALAJARA	1
LLEÓ	LLEÓ	1
LLEIDA	JUNEDA	1
LLEIDA	LLEIDA	2
LLEIDA	TRENT	1
MADRID	ALARCÓN	1
MADRID	FUENLABRADA	1
MADRID	LEGANÉS	1
MADRID	MADRID	15
MÀLAGA	MÀLAGA	1
MÀLAGA	MARBELLA	1
MÚRCIA	ALCANTARILLA	1
MÚRCIA	ALJUCER	1
MÚRCIA	CARTAGENA	2
SEVILLA	MAIRENA	1
SEVILLA	SEVILLA	1
TARRAGONA	SANT CARLES DE LA RÀPITA	1
TEROL	TEROL	1
VALLADOLID	VALLADOLID	1
BISCAIA	GUECHO	1
SARAGOSSA	SARAGOSSA	3
Total altres comunitats		**79**

Altres països		**Nre.**
BÈLGICA	BRUSSEL·LES	1
BÈLGICA	JEMEPPE	1
CUBA	L'HAVANA	1
EUA	SHIRLEY	1
FRANÇA	BEAUCAIRE	1
FRANÇA	ST. ORENS	1
SUÏSSA	GENÈVE	2
EL REGNE UNIT	GLASGOW	1
Total altres països		**9**

Sense especificar	50

CAPÍTOL PRIMER

ANÀLISI DE LES QUEIXES TRAMITADES

A) QUEIXES INICIADES D'OFICI PEL SÍNDIC DE GREUGES

I. URBANISME, HABITATGE I MEDI AMBIENT

Queixa incoada d'ofici núm. 1/02 (expedient núm. 020055), sobre instal·lació de les antenes de telefonia mòbil.

En constatar la considerable preocupació i inquietud social generada per la instal·lació de les antenes de telefonia mòbil en les immediacions dels habitatges, comprovada, no solament per les nombroses notícies aparegudes en els diferents mitjans de comunicació, sinó també en les nombroses queixes presentades davant d'esta Institució, vam disposar, a l'empara del que establix l'art. 9.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, la incoació d'ofici d'un expedient de queixa, a fi de fer una ràpida i aclaridora investigació sobre la situació d'esta problemàtica en l'àmbit de la nostra Comunitat Autònoma.

Així doncs, i a fi de conéixer l'activitat desplegada per les diverses administracions públiques, hem demanat informació a les Conselleries de Sanitat i Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, i als ajuntaments amb major població de cada província, i, tot seguit, n'aportem un extracte dels aspectes més rellevants als efectes d'este Informe:

A) La Conselleria de Sanitat (Informe de data 7 de febrer de 2002) ens informa sobre les actuacions realitzades o projectades en matèria d'antenes de telefonia mòbil:

"a) S'ha participat en l'elaboració d'informes i propostes de regulació legal, a través de la Ponència de Sanitat Ambiental del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut, cosa que inclou, entre d'altres, l'establiment a escala nacional dels mecanismes de coordinació de l'article 7 del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual s'aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant les emissions radioelèctriques, que ha d'incloure, segons el nostre criteri, l'intercanvi d'experiències davant els problemes que es vagen plantejant i, per descomptat, la vigilància de la possibilitat de risc per a la salut de l'exposició a camps electromagnètics, tot començant per la recollida i l'intercanvi d'informació i la seua distribució entre Ministeri i Comunitats Autònomes.

b) Establiment d'un procediment de resposta a les sol·licituds d'intervenció rebudes respecte d'això i de remissió a la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana, amb indicació expressa que es prenguen les mesures necessàries per a garantir la salut de la població, en cas que els resultats dels mesuraments fets no s'ajusten al que establix la normativa vigent, i se'ns informe de les actuacions, sobre la base del citat Reial Decret 1066/2001.

c) Recopilació i estudi de les publicacions sobre el tema a fi de tenir la informació més actualitzada.

Estes són les activitats que hem fet, perquè les competències sanitàries que establix el citat Reial Decret 1066/2001, s'especifica que són del Ministeri de Sanitat i Consum, inclosa la possibilitat de dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament i l'aplicació del RD i les seues modificacions. Queden, de moment, i si no s'establix una altra fórmula en desenvolupar el RD, les competències de les Comunitat Autònomes en l'article 7, que, en coordinació amb el Ministeri, serien les d'avaluar els riscos potencials i en l'article 8 punt 4, en què s'especifica que les autoritats sanitàries de les Comunitats Autònomes seran informades pel Ministeri de Sanitat i Consum quan ho sol·liciten."

B) Conselleria de Medi Ambient (Informe de data 20 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 2.647/01):

"Com a conclusió podem destacar que, tot i que en el citat Reglament estatal —Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre— queda perfectament clar que la competència per a l'autorització i inspecció de les instal·lacions es troba en el Ministeri de Ciència i Tecnologia, no queda igualment aclarida la part en què fa referència a qui serà l'autoritat sanitària que desenvoluparà els criteris tecnicosanitaris destinats a avaluar les fonts, atés que la competència en matèria sanitària està transferida a la nostra Comunitat.

D'altra banda, una vegada fetes les consultes als ponents tècnics d'activitats qualificades de les tres províncies, comuniquen, respecte d'això, que esta activitat no està inclosa en el Nomenclàtor d'Activitats Molestes, Insalubres, Nocives i Perilloses (Decret 54/1990, de 26 de març, establit en la Llei 3/1989, de 2 de maig, de la

Generalitat Valenciana) i que en no haver estat inclosa posteriorment en el citat Nomenclàtor, no està sotmesa a llicència d'activitats qualificades, i per tant està sotmesa a llicència d'obres d'activitat ordinària, atorgada pels respectius ajuntaments, i ha de complir la legislació sectorial d'aplicació. Únicament en el cas que estes antenes i estacions base de telefonia mòbil tinguen instal·lacions auxiliars per al seu funcionament, com ara instal·lacions molestes per sorolls com els grups electrògens, l'aire condicionat, etc., o perilloses per riscos d'incendis, com els depòsits de combustible per a alimentar els grups electrògens, etc., són qualificades estes instal·lacions auxiliars però mai ho són l'antena ni les estacions de telefonia mòbil."

C) Quant als ajuntaments, agrupats per províncies, hem obtingut la informació següent:

C.1) Província de Castelló:

-Burriana (Informe de data 4 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 775):

En virtut de l'acord plenari "es va acordar donar a la tramitació de les sol·licituds d'instal·lació d'antenes de telefonia mòbil el tractament de sol·licitud d'activitats. En este sentit, es troba en tramitació una llicència d'instal·lació, actualment en període d'informació pública, una vegada transcorregut el qual es remetrà a la Comissió Provincial de Qualificació, Activitats i Impacte Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient".

-Castelló (Informe de data 30 de gener de 2002, registre d'eixida núm. 11.319):

Les instal·lacions d'antenes de telefonia mòbil estan sotmeses a llicència urbanística —no d'activitats qualificades—, i s'ha suspés l'atorgament d'esta llicència "per a estudiar les condicions urbanístiques de les instal·lacions d'elements i equips de telecomunicació".

-Nules (Informe de data 9 d'abril de 2002, registre d'eixida núm. 1.339):

Actualment, es troba suspés l'atorgament de llicències per a la instal·lació d'estacions base de telefonia mòbil, i anteriorment s'havia exigit la llicència d'activitats qualificades, la qual ha estat atorgada en sis ocasions, en considerar que esta activitat és innòcua.

- la Vall d'Uixó (Informe de data 6 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.027):

No consta ni la suspensió de l'atorgament de llicències, ni l'aprovació d'ordenança municipal, i no obstant això s'ha exigit tant la llicència d'obres com la d'activitats qualificades.

-Vila-real (Informe de data 1 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.410):

No consta ni la suspensió de l'atorgament de llicències, ni l'aprovació d'ordenança municipal, i no obstant això s'ha exigit tant la llicència d'obres com la d'activitats qualificades.

C.2) Província de València:

-Alzira (Informe de data 13 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.869):

S'acorda la suspensió de les llicències mentre es redacta un Pla Especial d'Estacions Base de Telefonia Mòbil, amb caràcter complementari al Pla General d'Ordenació Urbana.

-Gandia (Informe de data 5 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 7.799):

Com a mesura cautelar, i per raons urbanístiques i mediambientals, s'imposa la suspensió de l'atorgament de llicències d'obres i instal·lacions per a la implantació d'antenes de telefonia mòbil a tot el terme municipal, i anteriorment únicament s'havia exigit la llicència d'obres.

-Mislata (Informe de data 26 de març de 2002, registre d'eixida núm. 1.271):

Se suspén l'atorgament de llicències, mentre s'aprova l'ordenança reguladora de les instal·lacions de telefonia mòbil, i no s'havia exigit la llicència d'activitat qualificada, i ens comuniquen que "si calguera, convindria que ens ho indicaren i citaren el precepte que obliga a fer-ho i este Ajuntament en requeriria la legalització o el tancament".

-Paterna (Informe de data 4 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.562):

L'ordenança reguladora de les instal·lacions de telefonia mòbil exigix l'obtenció de llicència d'activitats qualificades i d'obres, i fa les següents qualificacions: "les instal·lacions de telecomunicació a què es referix esta ordenança tindran la consideració d'activitat qualificada com a insalubre en grau baix, per emissió d'energia electromagnètica, susceptible d'afectar la salut de les persones; insalubre en grau 1, aquelles instal·lacions que no necessiten adoptar mesures de protecció, a fi que no superen els límits màxims d'exposició electromagnètica; i, finalment, insalubre de grau 2, aquelles instal·lacions que sí que necessiten mesures de protecció addicional o apantallament."

-Sagunt (Informe de data 8 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.848):

Fa poc de temps s'ha alçat la suspensió acordada al moment oportú, i no consta l'aprovació d'una ordenança específica en la matèria.

-Torrent (Informe de data 21 de març de 2002, registre d'eixida núm. 3.467):

L'atorgament de les llicències es troba suspés, mentre s'aprova l'ordenança específica, i s'ha exigit la llicència d'activitats qualificades que "a causa de la seua naturalesa i característiques, han tingut la consideració d'innòcues".

-València (Informe de data 4 de gener de 2002, registre d'eixida núm. 296):

Segons es desprén de l'acta de la sessió plenària que va tenir lloc el dia 30 de novembre de 2001, en el punt sisé de la part dispositiva s'acorda: "donar trasllat d'esta ordenança a la Generalitat Valenciana i de la proposta de modificació del Nomenclàtor d'Activitats, quant al fet que es determine la conveniència de sotmetre les estacions base de telefonia mòbil al procediment d'atorgament de llicència d'activitat qualificada". D'altra banda, cal l'aprovació prèvia del Pla Tècnic d'Implantació de tota la xarxa dins el terme municipal, abans d'atorgar la llicència d'obres.

C.3) Província d'Alacant:

-Alcoi (Informe de data 31 de gener de 2002, registre d'eixida núm. 1.064):

Es va acordar la suspensió de llicències durant el termini d'un any, a fi d'aprovar la corresponent ordenança municipal que, actualment, s'està elaborant. Així mateix, es comunica que: "no es va considerar, al seu dia, la necessitat d'obtenir llicència municipal d'instal·lació."

-Alacant (Informe de data 13 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 4.055):

Ens manifesta la suspensió de llicències i la modificació puntual del Pla General d'Ordenació Urbana a fi de regular la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil fins que es redacte una ordenança municipal sobre les condicions d'instal·lació d'antenes o fins que s'aprove una ordenació estatal o autonòmica respecte d'això. Esta ordenança —en procés de redacció— preveuria un procediment únic comprensiu dels tràmits de llicència d'obra i de l'activitat a fi d'evitar impactes visuals i verificar el compliment dels paràmetres establits en la legislació estatal sobre emissions radioelèctriques.

-Elx (Informe de data 5 de març de 2002):

L'ordenança municipal exigix, en primer lloc, l'aprovació del Pla d'Implantació del conjunt de la xarxa dins el terme municipal i, en el seu article 4.2 establix que "als efectes d'aplicació de la Llei d'activitats qualificades, la generació de camps electromagnètics és considerada al municipi d'Elx com a activitat perillosa i, per tant, sotmesa a les mesures correctores imposades en esta ordenança." L'article 2.2 indica que "les sol·licituds de llicència per a la instal·lació d'equips, antenes i estacions base seran sotmeses al tràmit regulat per a les instal·lacions molestes, insalubres, nocives i perilloses, la qualificació de les quals competix l'Ajuntament d'Elx".

-Elda (Informe de data 3 d'abril de 2002, registre d'eixida núm. 12.213):

Es troba pendent d'aprovació definitiva l'ordenança reguladora de les infraestructures de telefonia mòbil, en què s'exigix l'aprovació prèvia de l'anomenat "Pla de Desplegament", abans d'atorgar les corresponents llicències d'activitat i d'obres.

-Orihuela (Informe de data 19 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 1.929):

S'exigix la llicència d'obres i la d'activitats, ja que, respecte d'esta última, s'indica que "està legitimada per la Llei 3/1989, de la Generalitat Valenciana, i pel Decret 54/1990,

en el qual s'establix el Nomenclàtor d'activitats sotmeses a esta Llei, atés que si bé el citat Nomenclàtor no inclou expressament com a activitat qualificada la instal·lació d'antenes i estacions base de telefonia mòbil, és perfectament possible la seua homologació respecte de les activitats enumerades en eixe Decret, com és el cas del Grup 964 referit a les "instal·lacions de Radiodifusió i Televisió", i això tenint en compte, a més a més, que eixa enumeració no té caràcter de llista tancada i exhaustiva".

Doncs bé, tal com pot comprovar-se fàcilment, l'activitat desplegada per les entitats locals consultades és d'allò més diversa: independentment de la decisió, legítimament emparada en l'autonomia local, de suspendre l'atorgament de la llicència urbanística d'obres mentre s'elabora una normativa o ordenança reguladora dels usos permesos en cada classe i zona del sòl, a l'empara del que establix l'art. 15 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, reguladora de l'activitat urbanística, s'aprecia una important divergència en el compliment de la legalitat autonòmica valenciana reguladora de les activitats qualificades, i això per una certa confusió generalitzada sobre l'obligatorietat o no de la seua prèvia obtenció per a autoritzar les instal·lacions de telefonia mòbil.

Com a mostra pot servir la manifestació que, mentre l'Ajuntament d'Alacant sembla que sí que preveu exigir la llicència d'activitats qualificades en el seu projecte d'ordenança igual com els d'Elx, Elda, Orihuela, Paterna, Torrent, Burriana, Nules, Vila-real i la Vall d'Uixó, d'altres, com ara l'Ajuntament d'Alcoi i els d'Alzira, Gandia, Mislata, Sagunt i València, segons es desprén de la documentació municipal que ens ha estat remesa, no consta que la requerisquen.

Sense perjuí del que raonarem més endavant, seria convenient, a partir d'este mateix moment, exposar el criteri que, respecte d'això, sembla sostenir el Tribunal Superior de Justícia (Sala Contenciosa Administrativa, Secció Primera) en la seua recent Sentència núm. 1.472, de data 4 de desembre de 2001, el fonament jurídic tercer de la qual, en motivar la denegació d'una llicència d'obres per a instal·lar una estació base de telefonia mòbil, com a argument obiter dicta, afirma que "en el supòsit que es preveu, no s'està plantejant cap qüestió relacionada amb l'activitat dels equips que hagen d'instal·lar-se en l'obra la llicència de la qual ha estat denegada. Això és, es tracta d'una matèria que està més enllà de la simple obra realitzada, i que afecta l'autorització de l'activitat que desenvolupa, que haurà d'acomodar-se al que establix la Llei valenciana d'activitats qualificades, i que tampoc ha sol·licitat l'actora, per la qual cosa, en principi, està exercint il·legalment una activitat de radiodifusió sense obtenir la llicència corresponent."

Una vegada establit això anterior, i tot aprofundint en la qüestió, a partir de la lectura d'alguns informes hem pogut detectar una certa confusió administrativa quant al fet que si el que disposa l'art. 9.3 del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, mitjançant el qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques, impedix la intervenció autonòmica i local quant al control dels límits d'exposició a les emissions radioelèctriques, en disposar que "els titulars de les llicències individuals de tipus B2 i C2 hauran de remetre al Ministeri de Ciència i Tecnologia, en el primer trimestre de cada any natural, un certificat emés per un tècnic competent en el sentit que s'han

respectat els límits d'exposició establits en l'annex II d'este Reglament durant l'any anterior".

Cal tenir en compte que, tot i que l'Estat té competència exclusiva en matèria de telecomunicacions (art. 149.1.21 CE, desenvolupat per la Llei 11/1998, de 24 d'abril, General de telecomunicacions), l'emplaçament de les instal·lacions de telefonia mòbil incidix sobre l'urbanisme, el medi ambient i podria afectar la salut, matèries sobre les quals té competència la Generalitat Valenciana (arts. 31.9, 32.6 i 38.1 de l'Estatut d'Autonomia) i les entitats locals (arts. 25.2, apartats f) i h) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local).

D'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional, "l'atribució d'una competència sobre un àmbit físic determinat no impedix necessàriament que s'exercisquen altres competències en eixe espai, sempre que ambdós tinguen un objecte jurídic diferent, i que l'exercici de les autonòmiques no interferisca o pertorbe l'exercici de les estatals, per la qual cosa, sovint resultarà imprescindible establir mecanismes de cooperació que permeten la necessària coordinació i cooperació entre les administracions públiques implicades» (STC 113/1983, de 6 de desembre, F. 1; en idèntic sentit, SSTC 149/1991, de 4 de juliol, 36/1994, de 10 de febrer, 15/1998, de 22 de gener, 110/1998, de 21 de maig, i 166/2000, de 15 de juny, F. 3, entre d'altres).

En el nostre cas, coincidixen diverses competències sobre un mateix espai territorial: l'autonòmica, d'ordenar eixe espai i protegir la salut ambiental, i una sectorial estatal, les telecomunicacions, que incidix sobre eixe espai.

I és que, si el mirem bé, el Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, únicament introduïx una nova autorització per a les instal·lacions radioelèctriques, que ha de concedir el Ministeri de Ciència i Tecnologia, sense perjuí de la resta que siguen pertinents per exigir-les altres normes legals, entre estes, la llicència urbanística de caràcter reglat —segons els usos autoritzats en cada cas concret per la normativa municipal continguda en els plans i les ordenances, art. 15 i disposició addicional quarta de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística— i, tal com explicarem més endavant, la llicència d'activitats qualificades, recollida en la Llei de la Generalitat Valenciana 3/1989, de 2 de maig.

En segon lloc, l'esmentat Reial Decret 1066/2001, no deixa de referir-se, en tot moment, a la perspectiva sanitària del problema, en què sí que tenen les comunitats autònomes i els ajuntaments l'obligació d'exercir les competències que li atribuïx la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, que examinem seguidament: així, en la pròpia exposició de motius d'aquell, s'indica que "la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, en els seus articles 18, 19, 24 i 40 atribuïx a l'Administració sanitària les competències de control sanitari dels productes, elements o formes d'energia que puguen comportar un risc per a la salut humana"; l'art. 6 disposa que "com a desplegament de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, d'acord amb la recomanació del Consell de Ministres de Sanitat de la Unió Europea, de 12 de juliol de 1999, i a fi de garantir l'adequada protecció de la salut del públic en general, s'aplicaran els límits d'exposició que figuren en l'annex II"; i, finalment, l'art. 8.7, com a criteris que cal tenir en compte, exposa que "a) la ubicació, les característiques i les

condicions de funcionament de les estacions radioelèctriques han de minimitzar els nivells d'exposició del públic en general a les emissions radioelèctriques (...). b) En el cas d'instal·lació d'estacions radioelèctriques en cobertes d'edificis residencials, els titulars d'instal·lacions procuraran, sempre que siga possible, instal·lar el sistema emissor de manera que el diagrama d'emissió no incidisca sobre el propi edifici, terrassa o àtic. c) La compartició d'emplaçaments podria estar condicionada per la consegüent concentració d'emissions radioelèctriques. d) De manera particular, la ubicació, les característiques i les condicions de funcionament de les estacions radioelèctriques ha de minimitzar, en la major mesura possible, els nivells d'emissió sobre espais sensibles, com ara escoles, centres de salut, hospitals o parcs públics".

No resultaria ociós insistir en el fet que esta disposició reglamentària, per ser de rang legal inferior, no podria deixar sense efecte les competències (irrenunciables, d'acord amb el que disposa l'art. 12.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú) que l'article 41 i 42.3 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, encomana a la Generalitat Valenciana (RD 1612/1987, de 27 de novembre, de Traspàs de Funcions i Serveis) i als Ajuntaments, respecte dels quals, "sense perjuí de les competències de la resta d'administracions públiques, tindran les responsabilitats mínimes següents, en relació amb l'obligat compliment de les normes i els plans sanitaris: a) control sanitari del medi ambient, b) control sanitari d'indústries, activitats, serveis, transports, sorolls i vibracions".

Fent ús d'estes competències, algunes comunitats autònomes han regulat específicament esta matèria i han imposat, al marge de les preceptives autoritzacions estatals, la necessitat d'obtenir, d'una banda, la llicència d'activitats qualificades i, d'una altra banda, la urbanística o d'obres. Pot servir d'exemple el Decret català 148/2001, de 29 de maig, d'ordenació ambiental de les instal·lacions de telefonia mòbil, i la Llei 8/2001, de 28 de juny, per a l'ordenació de les instal·lacions de radiocomunicació a Castella-la Manxa.

A escala municipal, s'han examinat les ordenances de municipis com ara Madrid, Barcelona, Saragossa i Granada, on a més de regular el concret emplaçament d'estes instal·lacions en cada classe de sòl, especifiquen la necessitat d'obtenir ambdós tipus de llicència, la urbanística i l'ambiental.

Si tornem a la nostra Comunitat, veiem que la Llei de la Generalitat Valenciana 3/1989, de 2 de maig, d'activitats qualificades, en el seu article 1 prescriu el que seguix: "les activitats qualificades de molestes, insalubres, nocives i perilloses per la legislació estatal —totes, sense distinció—, hauran d'ajustar-se a les normes previstes en esta Llei, independentment que estiguen incloses o no en el Nomenclàtor que, com a desplegament d'esta, serà aprovat pel Consell de la Generalitat Valenciana i que no tindrà caràcter limitador".

I eixa remissió a la legislació estatal de la qualificació de les activitats com molestes, insalubres i perilloses, està sent interpretada pel Tribunal Suprem, des de la seua sentència de data 12 de desembre de 1995, de la manera següent: "(…) la possibilitat de control que les Administracions han d'exercir sobre les activitats que a priori poden ser

considerades molestes, insalubres, nocives i perilloses. Si l'activitat és molesta o és insalubre, no servix de res per a justificar una exclusió del règim establit en el Reglament de 30 novembre 1961 el fet que no constituïsca indústria. Esta afirmació està emparada pel tenor literal de l'article 1r del Reglament, en virtut del qual: "(...) té com a objecte evitar que les instal·lacions, els establiments, les activitats, les indústries o els magatzems, ja siguen oficials o particulars, públics o privats, a tots els que s'aplica indistintament en este la denominació d'"activitats", produïsquen incomoditats, alteren les condicions normals de la seua salubritat i higiene del medi ambient i causen danys a la riquesa pública o impliquen riscos greus per a les persones o els béns". Tal com es pot veure, no està exclosa cap activitat per raó de la seua naturalesa. L'article 2n, destinat a mencionar les activitats regulades, prescriu que "queden sotmeses a les prescripcions d'este Reglament, en la mesura que a cadascuna corresponga, totes aquelles activitats que a l'efecte d'este siguen qualificades de molestes, insalubres, nocives o perilloses d'acord amb les definicions que figuren en els articles següents i independentment que consten o no en el nomenclàtor annex, que no té caràcter limitador".

La Conselleria de Medi Ambient, en el seu Informe de data 20 de febrer de 2002, registre d'eixida núm. 2647/01, afirma que "no és esta una activitat inclosa en el Nomenclàtor d'activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses (Decret 54/1990, de 26 de març, establit en la Llei 3/1989, de 2 de maig, de la Generalitat Valenciana) i que en no haver estat inclòs posteriorment en el Nomenclàtor citat, no està sotmesa a llicència d'activitats... únicament en cas que estes antenes i estacions base de telefonia mòbil disposen d'instal·lacions auxiliars per als seu funcionament, com ara instal·lacions molestes per sorolls com ara grups electrògens, aire condicionat, etc., o perilloses per riscos d'incendis, com per exemple depòsits de combustible per a alimentar els grups electrògens, etc. es qualifiquen estes instal·lacions auxiliars però mai es qualifica l'antena ni les estaciones de telefonia mòbil."

Tanmateix, cal reparar que l'article 1 de la Llei 3/1989 prescriu la submissió de les activitats susceptibles de produir molèsties, "estiguen incloses en el Nomenclàtor o no".

Així mateix, resulta bastant complicat controlar eixes altres instal·lacions auxiliars quan es considera que l'antena estava exclosa, ja que es genera la confusió de si l'activitat, en la seua totalitat, ha d'estar o no en possessió de la corresponent llicència per al seu funcionament, tal com ha pogut comprovar-se després de l'estudi fet, en què alguns ajuntaments l'exigixen i d'altres no.

En este sentit, resultaria convenient entendre la necessitat que estes instal·lacions estiguen sotmeses a la normativa de les activitats qualificades, no solament per permetre que els veïns confrontants puguen presentar al·legacions i suggeriments durant el període d'exposició al públic, sinó per habilitar i millorar el control de les següents qüestions, vitals per a la salvaguarda i el respecte dels drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), del medi ambient (art. 45) i d'un habitatge digne i adequat (art. 47):

a) La magnitud de les emissions dels camps electromagnètics, això és, el control del compliment dels límits màxims d'exposició a les emissions radioelèctriques, ja que, si bé la comunitat científica no sembla coincidir sobre els efectes perniciosos o no per a la

salut respecte a les emissions inferiors als límits màxims legalment establits, resulta inqüestionable la necessitat de controlar i evitar-ne la superació.

b) Las mesures i tècniques de prevenció, reducció o eliminació de les molèsties que el funcionament de la instal·lació puga causar al veïnat, com ara sorolls, vibracions, expulsió forçada d'aire calent o viciat, olors ...

c) Les mesures correctores adoptades per a la protecció contra descàrregues elèctriques d'origen atmosfèric i per evitar interferències electromagnètiques amb altres instal·lacions.

La llicència urbanística controlaria la resta: emplaçament de les instal·lacions, segons els usos permesos per la normativa urbanística municipal; l'estructura i estabilitat d'estes, el compliment de les distàncies de protecció i la reducció de l'impacte visual i paisatgístic.

En conseqüència, i en virtut de tot el que hem exposat, a l'empara del que establixen els arts. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de novembre, reguladora d'esta Institució, formule les següents recomanacions:

a) A la Conselleria de Medi Ambient, la conveniència d'iniciar l'expedient de modificació del Decret 54/1990, de 26 de març, Nomenclàtor de les Activitats Qualificades, a fi de clarificar la regulació de les instal·lacions de les antenes de telefonia mòbil.

b) Als Ajuntaments de la Comunitat Valenciana, l'elaboració en l'àmbit de les seues competències, dels instruments de planejament urbanístic i ordenances municipals en què es definisquen i especifiquen els usos, emplaçaments i les condicions urbanístiques i mediambientals a què han de sotmetre's estes instal·lacions en el seu àmbit territorial.

c) A totes les administracions públiques implicades, dins el seu respectiu àmbit de competències, l'impuls i la participació activa en les comissions d'experts o grups de treball que es constituïsquen entre les diferents administracions públiques per a conéixer les disposicions normatives que es vagen aprovant en altres àmbits i actualitzar la regulació existent als nous coneixements científics i tecnològics que vagen sorgint.

Totes les administracions públiques investigades van acceptar expressament estes recomanacions, i és especialment rellevant la contestació emesa per la Conselleria de Medi Ambient, en el seu informe de data 30 de setembre de 2002 (registre d'eixida núm. 13651/01), la part dispositiva del qual transcrivim seguidament:

"Les recomanacions que es proposen per part del Síndic de Greuges són adequades i per això les acceptem, atés que significarà un major coneixement de l'activitat en qüestió i sobre les repercussions mediambientals que puguen derivar-se de la seua instal·lació, comportarà també un major coneixement de les mesures que puguen aplicar-se per a solucionar els possibles efectes negatius.

Esta Conselleria ha iniciat els treballs per a modificar o elaborar una nova Llei d'activitats qualificades. En este procés es tindran en compte els aspectes relatius a la qualificació d'este tipus d'activitat".

Queixa incoada d'ofici núm. 3/02 (expedient núm. 020348), sobre molèsties generades per l'explotació d'una cantera a Hondón de las Nieves (Alacant).

El Sr. alcalde-president de l'Excm. Ajuntament de Hondón de los Frailes (Alacant), mitjançant escrits que van tenir entrada en esta Institució els dies 15, 25 i 27 de febrer de 2002, denuncia les perilloses explosions que s'estan repetint ordinàriament en una cantera, segons sembla, en el terme municipal d'Hondón de las Nieves (Alacant), les quals provoquen, d'una banda, grans ventades d'arena que afecten els veïns del municipi i, d'una altra banda, fortes vibracions en les finestres i estris dels seus habitatges.

No obstant el que disposen els arts. 10.3 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble i l'art. 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, quant al fet que "no podran presentar queixes davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb assumptes de la seua competència", atenent a la situació de perill denunciada, i a fi de protegir els drets constitucionals a la vida i a la integritat física (art. 15), a la salut (art. 43) i al medi ambient (art. 45), es va disposar la incoació d'ofici d'un expedient de queixa, en el qual es va dictar la resolució següent:

"Examinats els informes emesos per la Conselleria de Medi Ambient, la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports i l'Excm. Ajuntament de Hondón de las Nieves, es desprenen diverses actuacions administratives que tendixen a eliminar o disminuir les molèsties denunciades.

Si aprofundim en el contingut substancial dels informes esmentats, veiem la Conselleria de Medi Ambient ens indica que la cantera té l'informe favorable de la Comissió Provincial d'Activitats Qualificades i Impacte Ambiental, de data 23 d'abril de 1990; que s'han dirigit diversos requeriments al titular de l'activitat a fi d'adoptar mesures correctores de les emissions de pols i que s'ha remés la denúncia a l'òrgan competent en la matèria, la Direcció General d'Indústria i Energia, Servei de Mines, integrada en la Conselleria d'Innovació i Competitivitat.

Per la seua banda, la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports informa que, amb data 29 de juny de 1998, es va resoldre declarar d'Interés Comunitari l'activitat, el control posterior de la qual correspon a l'Excm. Ajuntament d'Elx, a l'empara del que establix l'art. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de la Generalitat Valenciana, d'activitats qualificades.

Finalment, l'Excm. Ajuntament d'Hondón de las Nieves manifesta "no tenir constància que s'haja observat cap anomalia en el seu funcionament que fera aconsellable adoptar mesures addicionals per a prevenir-les"; no obstant això, "este Ajuntament ha exigit a l'empresa la necessitat que realitze voladures per baix dels paràmetres admesos per la Conselleria d'Indústria, cosa que està complint-se per part d'esta".

Queixa incoada d'ofici núm. 4/02 (expedient núm. 020744), sobre falta de seguretat vial i molèsties provocades per l'intens trànsit de camions de brossa per travessia de Macastre (València).

El Sr. alcalde-president de l'Excm. Ajuntament de Macastre (València), mitjançant escrit remés a esta Institució per correu electrònic el 13 de març de 2002, denuncia el greu problema que implica per a la seguretat vial de la travessia del poble, el pas diari i constant —fins i tot a altes hores de la matinada— d'innombrables camions brossa que es dirigixen a l'abocador de Dos Aguas, amb les molèsties inherents de sorolls i olors que eixe intens trànsit comporta, i manifesta, així mateix, el resultat infructuós obtingut després de les diverses denúncies presentades davant les diferents administracions públiques implicades.

No obstant el que disposen els articles 10.3 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble i l'art. 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, quant al fet que "no podran presentar queixes davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència", tenint en compte la situació de perill denunciada, i a fi de protegir els drets constitucionals a la vida i a la integritat física (Art. 15), a la salut (art. 43) i al medi ambient (art. 45), es va disposar la incoació d'ofici d'un expedient de queixa, en el qual es va dictar la resolució següent:

"Vistos els informes emesos per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports i l'Excma. Diputació Provincial de València, es desprenen diverses actuacions administratives que tendisquen a eliminar o disminuir les molèsties denunciades.

La Conselleria ens ha manifestat que "l'Administració Pública titular de la carretera CV-425 "de Vendes de Bunyol a la N-330 pels llogarets de Cortes de Pallás", inclosa la travessia de Macastre, és la Diputació Provincial de València, segons "Catàleg del sistema viari de la Comunitat Valenciana", aprovat pel Decret 23/95, de 6 de febrer, del Govern Valencià; així mateix, la Planta d'Eliminació de Residus Sòlids Urbans situada al terme municipal de Dos Aguas (València) té la preceptiva Declaració d'Interés Comunitari, aprovat per Acord del Govern Valencià, de 2 d'octubre de 1997".

Per la seua banda, l'Excma. Diputació de València, ens indicava que "segons les dades disponibles en el nostre arxiu de sinistralitat, proporcionades per la Prefectura de Trànsit, no hi ha constància que esta travessia siga un punt d'elevada accidentalitat.

Per part de la Diputació de València s'han realitzat diverses actuacions de senyalització i d'abalisament de la travessia des del gener de 2001, consistents a senyalitzar la situació dels passos de vianants, com també la limitació de la velocitat en tot el tram.

Quant a les previsions futures per a esta travessia, s'està iniciant la redacció d'un projecte que preveurà l'execució d'una variant de la carretera VP-3031 (CV-425, de Vendes de Bunyol a N-330) per a eliminar la travessia actual de Macastre."

Queixa incoada d'ofici núm. 12/02 (expedient núm. 022083), sobre accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques.

La millora de la qualitat de vida de tota la població i específicament de les persones que es troben en una situació de limitació respecte al medi urbà és un dels objectius prioritaris que ha de presidir l'acció dels poders públics, en estricte compliment del principi d'igualtat que ha de garantir a tots els ciutadans (arts. 9.2, 14 i 49 de la Constitució Espanyola).

Resultaria de summe interés conéixer el grau de compliment i d'aplicació per les Administracions Públiques Valencianes de les obligacions imposades per la Llei 1/1998, de 5 de maig, de la Generalitat Valenciana, sobre accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació, concretament, pel que fa a la planificació i la urbanització de les vies públiques, dels parcs i de la resta d'espais d'ús públic es faça de forma que resulten accessibles i transitables per a les persones amb discapacitat (art. 9), per la qual cosa esta Institució va disposar la incoació d'ofici de l'expedient de queixa referenciat més amunt, a l'empara del que establix l'art. 9.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució.

La investigació es dirigix, principalment, a les Conselleries competents, a les Diputacions Provincials —en la seua missió de prestar assistència als municipis de menor capacitat econòmica i de gestió— i a tres Ajuntaments de distinta escala de població: menys de 5.000 habitants, de 5.000 a 20.000, de 20.000 a 50.000 i més de 50.000; i en el moment de redactar este Informe anual, estem en l'espera de rebre els corresponents informes de les administracions implicades.

Queixa incoada d'ofici núm. 13/02 (expedient núm. 022084), sobre recollida selectiva de residus sòlids urbans.

La producció de residus ha augmentat durant els últims anys de manera considerable, i ha evolucionat, paral·lelament, cap a una major complexitat.

Les nostres maneres de comportar-nos i els nostres costums han provocat un augment progressiu en la generació de residus, la composició dels quals és cada vegada més heterogènia.

Un dels efectes d'esta evolució és la necessitat d'implantar sistemes de recollida de residus sòlids urbans, als quals estan obligats els municipis de més de 5.000 habitants, segons el que disposa l'article 6.1 de la Llei 10/2000, de 12 de desembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora dels residus, i l'article 20.3 de la Llei estatal 10/1998, de 21 d'abril.

En conseqüència, tenint en compte l'evident interés a conéixer el grau de compliment i aplicació, per part de les administracions públiques valencianes, de les obligacions imposades per l'esmentada Llei 10/2000, esta Institució va disposar la incoació d'ofici de l'expedient de queixa més amunt referenciat, a l'empara del que establix l'art. 9.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, dins el qual sol·licitàrem que es dirigira informe a la Conselleria de Medi Ambient, a les diputacions

provincials i a tres ajuntaments amb distinta escala de població: de 5.000 a 20.000 habitants, de 20.000 a 50.000 i més de 50.000; en el moment de redactar este Informe Anual, estem esperant rebre els corresponents informes de les administracions implicades.

Queixa incoada d'ofici núm. 14/02 (expedient núm. 022085), sobre adjudicació d'habitatges de protecció oficial.

La presentació de diverses queixes en esta Institució que versen sobre l'adjudicació d'habitatges de protecció oficial promoguts per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana i resolts a l'empara del que establix el Decret del Consell núm. 26/1989, de 27 de febrer, ha evidenciat la demanda, per part dels ciutadans, d'una major transparència i publicitat en qüestions com ara: a) nombre d'habitatges ocupats i sol·licituds presentades per cada municipi; b) periodicitat de les convocatòries d'adjudicació; c) durada, pròrroga i exposició pública de les llistes d'espera —notificació als sol·licitants del lloc que s'ocupa en la llista; d) la valoració i puntuació en el barem per cada any d'espera; e) control i inspecció sobre el manteniment dels requisits pels adjudicataris i sol·licitants, i, finalment f) l'edició i publicació de guies informatives sobre els requisits i el procediment que cal seguir.

En virtut de tot el que antecedix, i sobre la base del dret constitucional a un habitatge digne (art. 47), esta Institució va disposar la incoació d'ofici de l'expedient de queixa referenciat més amunt, a l'empara del que establix l'art. 9.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, i en el moment de redactar este Informe Anual estem esperant rebre el corresponent informe de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Queixa incoada d'ofici núm. 18/02 (expedient núm. 022193), sobre molèsties d'una planta de residus sòlids urbans a Ador (València).

El Sr. alcalde-president de l'Excm. Ajuntament de Palma de Gandia (València), amb motiu de la visita oficial del Síndic de Greuges a la ciutat de Gandia el passat dia 11 de desembre de 2002, demana la nostra intervenció a fi de solucionar les greus i perilloses molèsties —fortes olors i abocaments de lixiviats al riu Vernisa— que, segons sembla, estan suportant els veïns de les localitats pròximes a la planta de residus sòlids urbans, ubicada al terme municipal d'Ador (València).

No obstant el que disposen els arts. 10.3 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble i l'art. 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, quant al fet que "no podran presentar queixes davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència", atenent a la situació de perill denunciada, i a fi de protegir els drets constitucionals a la vida i a la integritat física (Art. 15), a la salut (art. 43) i al medi ambient (art. 45), es va disposar la incoació d'ofici d'un expedient de queixa, en el qual s'ha requerit informació a les Conselleries de Medi Ambient i Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat, a l'Excma. Diputació Provincial de València i a l'Excm. Ajuntament d'Ador, i en el moment de redactar este Informe Anual estem esperant rebre els corresponents informes de les administracions implicades.

II. SERVEIS SOCIALS

Queixa incoada d'ofici núm. 7/02 (expedients núm. 020957, 021159 i 022261). Incapacitació de malalt mental.

Hem d'esmentar de manera conjunta estes tres queixes, ja que obeïxen a un mateix problema. La primera va ser formulada per un ciutadà de Torrevieja, qui ens va plantejar de manera angoixosa un problema d'habitatge, d'acord amb el qual la seua esposa i ell, ambdós d'avançada edat, es quedarien al carrer dins de poc de temps. A la vista d'això anterior, ens vam posar en contacte a través del telèfon amb l'Ajuntament de Torrevieja, i en va resultar el que expliquem seguidament.

El promotor de la queixa és un malalt mental que ha dilapidat els seus béns, a pesar de ser tel titular d'una pensió considerable i d'habitatge propi, el qual va ser venut a causa de la malaltia. En el moment de presentar la queixa, el matrimoni estava acollit en l'habitatge d'uns antics veïns, als quals els urgia que abandonaren la casa, i esta era la veritable situació de la seua angoixa. Vam saber que rebia tractament psiquiàtric irregularment i no estava incapacitat, per la qual cosa, igual que en casos similars, vam dirigir el nostre treball a aconseguir l'atenció sociosanitària i a informar dels fets el Ministeri Fiscal.

Dies després, el promotor de la queixa va presentar un escrit en què demanava que paràrem les nostres investigacions, cosa que vam fer d'acord amb el que, respecte d'això, preveu la nostra Llei reguladora. Tanmateix, vam obrir una queixa d'ofici, ja que la situació del promotor de la queixa exigia que no paràrem la nostra intervenció, ja que patix un trastorn bipolar, ciclador ràpid, discinèsia tardana orolingual, neurosi obsessiva i trastorn límit de personalitat amb trets narcisistes. En esta queixa vam recaptar informes de les administracions afectades, que en este cas van ser l'Ajuntament de Torrevieja i les Conselleries de Sanitat i de Benestar Social. Finalment vam aconseguir, després d'algunes vicissituds, solucionar el principal problema del matrimoni, que era el de l'habitatge, ja que la Conselleria de Benestar Social els va concedir un bo-residència i una plaça en una residència d'Alacant.

La malaltia que patix este ciutadà feia que remetera els seus nombrosos creditors a esta Institució, ja que creia que pagaríem els seus deutes i, fins i tot el director de la residència a què s'ha fet referència, també ens va telefonar per advertir-nos que si no pagava el matrimoni la part del cost del centre, haurien de donar-los de baixa en aquell. Finalment vam saber que n'havien pagat voluntàriament el cost i havien tornat a Torrevieja, on continuaven els problemes d'habitatge, els quals ens van ser comunicats per l'esposa del malalt a través de la queixa núm. 022261.

En este expedient també vam recomanar a les administracions implicades que informaren dels fets el Ministeri Fiscal, ja que consideràvem que és aquell òrgan el que té competències per a instar la incapacitació del malalt i demanar la intervenció cautelar

en el seu patrimoni a través de la figura de l'administrador de béns. Així doncs, atés que les administracions autonòmica i local implicades havien actuat de manera raonable i correcta, vam tancar la queixa d'ofici i no vam admetre la que últimament va presentar l'esposa del malalt. Atés que el malalt ha tornat a remetre'ns diversos escrits en els quals, novament, ens exposa la seua angoixa per la seua situació econòmica, ens hem dirigit a l'Il·lm. Sr. Fiscal-Cap del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana per a posar-lo en antecedents del cas. Ha acusat recepció de la nostra comunicació i ens ha informat que n'ha donat trasllat a l'Il·lm. Sr. Fiscal-Cap de l'Audiència Provincial d'Alacant.

Queixa incoada d'ofici núm 8/02 (Expedient núm. 021537). **Defectes en la infraestructura d'Escola Llar.**

En la pàgina C4 del suplement de les comarques d'Elda, Villena i Vinalopó del diari *Información* d'Alacant, del dia 1 d'agost de 2002, apareixia la notícia que un centre en ruïnes i apuntalat des de feia anys acull nens en l'Escola Llar de Beneixama. S'assenyalava, igualment, que hi havia portes i finestres trencades, armaris i llits inservibles, etc. Així mateix, la notícia referia que diversos treballadors del centre duien mesos sense cobrar.

Atés que podrien trobar-se vulnerats drets bàsics de menors, un sector sobre el que la Institució sempre ha mostrat una especial sensibilitat, per la seua vulnerabilitat, es va estimar convenient iniciar una actuació d'ofici que tendira a comprovar la veracitat dels fets als quals es feia referència en la noticia periodística, com també a aconseguir, si escau, l'establiment de condicions dignes i adequades en l'escola llar.

L'expedient es va tramitar amb la Direcció General de Centres Docents de la Conselleria de Cultura i Educació i es va tancar, una vegada acceptada la resolució següent:

"D'este informe i de la documentació que es troba en l'expedient es deduïx que les escoles llar són un residu de la Llei d'ensenyament primari de 1945, sota la vigència de la qual i tenint en compte la realitat social del temps en què va ser promulgada, es produïen situacions de necessitat per a determinats nens, els quals no podien ser adequadament escolaritzats a causa de diverses situacions, com ara l'orfandat, la llunyania dels seus habitatges respecte dels centres escolars, el caràcter nòmada dels seus pares i d'altres anàlogues. Així, les escoles llar van ser un híbrid en què es prestava als menors tant l'educació com la residència.

Esta situació va canviar amb el pas dels anys i es va arribar a la Llei 14/1970, de 4 d'agost, General d'Educació, la qual preveia d'una manera diferent la nova realitat. No obstant això, amb caràcter residual continuaren funcionant les escoles llar que hi havia, i ha continuat fins a hores d'ara la de Beneixama. Com que el sistema de protecció de menors també ha canviat substancialment durant els últims anys, la inversió en el manteniment de les escoles llar s'ha limitat, precisament, a això mateix, és a dir, a garantir uns mínims de funcionament, però sense invertir en renovacions o ampliacions de tot tipus, sota la seguretat que es tracta de centres que més tard o més prompte es tancaran.

És per això que el centre de Beneixama, a pesar de reunir els requisits mínims de seguretat, té un estat de deterioració evident, i no consta que el personal que l'atén estiga especialment qualificat en l'aspecte assistencial.

La Comunitat Valenciana té assumides les competències en matèria de protecció de menors i amb el contingut que es determina en els arts. 172 i següents del Codi Civil; i el seu exercici està encomanat a la Conselleria de Benestar Social a través de la Direcció General de la Família, Menor i Adopcions (art. 1.1 i 12.1 del Decret 138/2000, de 12 de setembre). No hi ha dubte que els nombrosos menors que queden sota la protecció de l'Administració Autonòmica reben l'atenció residencial necessària, bé en centres propis o concertats i a través de famílies acollidores o educadores, sense que per això hagen d'habitar en centres escolars en què reben ensenyament.

Esta situació ha de fer-se extensiva a tots els menors de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa és aconsellable la intervenció de la Conselleria de Benestar Social en el cas dels nou residents en l'escola llar de Beneixama, sempre que es valore tenint en compte l'interés superior del menor que el nostre ordenament jurídic consagra com a principi rector de tota intervenció amb este.

Tenint en compte això anterior, vam suggerir a eixa Direcció General que duguera a terme les gestions necessàries amb la Conselleria de Benestar Social a fi que, en l'àmbit de les seues competències, conega i, si escau, intervinga sobre els menors residents en l'escola llar Vicente Valls de Beneixama.

Queixa incoada d'ofici núm. 10/02 (expedient núm. 022071). Atenció residencial a la tercera edat a la Comunitat Valenciana.

Porta la seua conseqüència de la tramitada en els anys 1995 i 1996 sobre la situació de l'atenció residencial de la tercera edat a la Comunitat Valenciana. En esta queixa es van fer una sèrie de recomanacions (pàgs. 189 i ss. del corresponent Informe a les Corts Valencianes) a la Conselleria de Benestar Social. Entre estes les següents:

- "Cal que es faça una anàlisi rigorosa sobre l'actual composició sobre l'actual composició de les llistes d'espera d'atenció residencial de les persones majors en què es valoren, entre altres aspectes, els costos que patixen els usuaris per romandre en ella i la possibilitat de descentralitzar l'actual registre de sol·licituds d'admissió, atés que el sistema d'informació globalitzat impedix la personalització de les llistes d'espera.

En tot cas, el dret a la lliure elecció de residència hauria de fer-se efectiu com a mesura d'optimació de les esperes.

Una informació contínua i periòdica a les persones que es troben en llista d'espera sobre el temps aproximat d'atenció a la seua demanda, és fonamental per evitar l'ansietat i incertesa que pot produir-li a l'ancià i el seu entorn estar en situació d'espera.

Mentre no es regule el sistema d'accés als centres residencials, considerem convenient, a fi de garantir la seguretat jurídica dels sol·licitants, que es publique immediatament en

el Diari Oficial de la Generalitat la Instrucció núm. 14/95, d'11 de desembre de 1995, relativa als criteris d'admissió, procediment i règim d'estades en residències dependents de la Generalitat Valenciana.

Les resolucions que s'adopten sobre les sol·licituds de places en les residències pertanyents a la xarxa pública, hauran d'incorporar el contingut de l'acta individual de valoració de les diverses circumstàncies del sol·licitant, a fi que estes siguen suficientment motivades i es garantisca una major seguretat jurídica a l'interessat (...).

Considerem necessari que la nova normativa sobre serveis socials incorpore els aspectes següents: (...) la regulació del sistema d'accés als centres residencials, tot establint un procediment adequat, en què es concreten uns criteris objectius que garantisquen, en qualsevol cas, els principis constitucionals d'igualtat i seguretat jurídica (...) el reconeixement i positivació dels drets i deures dels usuaris dels centres residencials".

El temps transcorregut des d'aleshores va aconsellar la iniciació d'un expedient d'ofici que tendira a comprovar el compliment de les recomanacions esmentades.

A fi de comprovar l'estat actual de les qüestions suscitades a les quals s'ha fet referència, vam demanar informe a la Il·lma. Sra. Directora General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social i, en concret, sobre:

- el marc normatiu que regula els requisits que han de complir els ciutadans per a sol·licitar i obtenir plaça en un centre residencial públic per a tercera edat, procediment i criteris de selecció i règim d'estada.

- els models de sol·licitud de plaça i llocs en què els són facilitats als usuaris.

- els models de resolució administrativa en què es reconega o es denegue el dret a la plaça sol·licitada.

- els òrgans competents per a tramitar i resoldre les sol·licituds de plaça.

- el nombre de sol·licituds resoltes i pendents de resoldre en data 30 de novembre de 2002.

- i, en cas d'existir llistes d'espera:

- els criteris per a establir-les.

- la composició en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i en cadascuna de les províncies que la integren

- la composició respecte de cadascun dels centres residencials de la Comunitat Valenciana.

- el temps mitjà de permanència en les llistes en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i de cadascuna de les províncies que la integren.

Estem esperant rebre la informació en el moment de redactar este Informe.

Queixa incoada d'ofici núm. 11/02 (Expedient núm. 022072). Atenció residencial de la tercera edat a la Comunitat Valenciana.

Porta la seua conseqüència de la tramitada en els anys 1995 i 1996 sobre la situació de l'atenció residencial de la tercera edat a la Comunitat Valenciana. En esta queixa es van efectuar una sèrie de recomanacions (pàgs. 189 i següents del corresponent Informe a les Corts Valencianes) a la Conselleria de Benestar Social, entre les quals es troba la següent:

" (...) En este sentit, i ateses les enormes possibilitats que oferix l'allotjament temporal en residències en la mesura que oferix múltiples avantatges tant per a la persona d'edat avançada com per a la família, vam estimar absolutament necessari que es prevegera l'existència de places en centres residencials per a estades curtes dirigides a aquelles persones majors que romanguen en les seues famílies".

El temps transcorregut des d'aleshores ha aconsellat iniciar un expedient d'ofici que tendisca a comprovar el compliment de l'esmentada recomanació.

A fi de comprovar l'estat actual de les qüestions suscitades a què s'ha fet referència, li demane que, en el termini màxim de 15 dies, ens remeta informació suficient sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en este supòsit.

Esta informació haurà de fer referència, com a mínim, als centres residencials, tant públics com privats, amb conveni o concertats, que admeten usuaris en règim de curta estada, i caldrà entendre com a tal la sotmesa a un termini predeterminat, cert o incert, i que estiga causada per circumstàncies que es preveuen temporals, de manera que l'ingrés en el centre constituïsca un remei passatger, sobre la base que l'usuari desitja i pot ser atés en el domicili propi o familiar. En concret se'ns informarà sobre si les condicions d'accés a una plaça comporten sempre l'obligació d'utilitzar-la per temps indefinit i en quins supòsits de no-utilització de la plaça es perd el dret a beneficiar-se'n.

Finalment, necessitem saber si actualment hi ha demanda de places residencials en règim temporal i, en cas afirmatiu, la quantitat, tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana com de les províncies que la integren.

Ja hem rebut l'informe sol·licitat, i actualment l'expedient es troba pendent de ser resolt.

Queixa incoada d'ofici núm. 3/01 (Expedient núm. 010908) sobre la situació d'abandó del Centre Tradicional d'Alacant.

Davant la situació de deterioració i abandó àmpliament denunciada pels veïns de la zona del Centre Tradicional d'Alacant, vam obrir una queixa d'ofici 3/2001- 010908 que, després dels tràmits oportuns, va motivar el dictat d'una Resolució en forma de suggeriment, el text literal del qual transcrivim seguidament:

“Excm. Senyor:

Com vosté sap, en data 6 de novembre de 2001 esta Institució va obrir la queixa d'ofici referenciada amb la finalitat de conéixer les mesures adoptades i previstes per a donar solució a la situació àmpliament denunciada pels veïns de la zona del Centre Tradicional d'Alacant.

En els mesos previs a l'obertura, havien aparegut en la premsa local d'Alacant, nombroses notícies relacionades amb la situació veïnal i comercial de la zona, que denunciaven la inseguretat ciutadana, la seua deterioració, que progressivament ha quedat sense equipaments i, el que, segons sembla, era una falta de control per part de l'Ajuntament d'Alacant sobre la legalitat i regularitat de la situació de determinats comerços regentats per súbdits estrangers.

En la data d'obertura es mantenien els problemes denunciats sense que, aparentment, per part de l'Ajuntament d'Alacant s'hagueren adoptat mesures efectives referent a això.

Amb data 11 de gener de 2002, vam posar en coneixement d'este Ajuntament l'obertura de la queixa, i vam sol·licitar informació suficient i exhaustiva sobre este assumpte.

En dates 20 de febrer, 4 de març i 10 d'abril de 2002, van tenir entrada en esta Institució els distints informes procedents de les regidories competents. En estos informes, l'Ajuntament donava compte de la intervenció de la Policia Local amb caràcter específic en la zona des d'octubre de 2000, com també del reforçament d'esta presència policíaca durant l'època estival de l’any passat i la prolongació del servei fins la 1 de la matinada des de setembre de l'any 2001. Igualment, detallava el contingut d'estes intervencions.

Pel que fa a les mesures de manteniment, cura i conservació de les vies urbanes, l'Ajuntament va informar sobre l'execució d'obres d'urbanització de diversos carrers, dins el programa conegut com Pac Lucentum que culminarà amb l'adequació total de la zona. La realitat d'estes obres pot comprovar-se en la data actual que han estat asfaltats, entre d’altres, els carrers Sant Francesc i Baró de Finestrat, i s’ha obert al trànsit el primer com a mesura destinada a potenciar esta via.

Quant a l'existència d'algun projecte urbanístic que afecte la zona en qüestió, l'Ajuntament va informar que “en l'actualitat s'està redactant la Revisió del vigent Pla General d'Ordenació Urbana, l’avanç del qual ja conté expressions a favor de la rehabilitació del centre de la ciutat; no obstant això, els projectes concrets per a això hauran de perfilar-se en el propi Pla General. Com a idea ―més que projecte pròpiament dit―, més immediata sobre la zona centre pot citar-se la de la prolongació de l'avinguda Maisonnave fins al Portal d'Elx, l'estudi de la qual ha motivat la suspensió de llicències d'edificació entre els carrers Sant Francesc i Baró de Finestrat. Al llarg de l’any 2002 tindrem el resultat d'este estudi, a partir del qual es podrà desenvolupar el projecte en què es concretarà”.

Així mateix, l'Agència Local de desenvolupament Econòmic i Social d'Alacant, en data 5 de juliol de 2002, ens va remetre el Pla de Reactivació Econòmica de l'Àrea Centre de Sant Francesc, que conté les estratègies de recuperació que tendixen a retornar la

centralitat a la zona i frenar el procés de marginalització d'esta important àrea de la ciutat, aprofitant les oportunitats i l'atractiu de les noves tecnologies i situant a la zona equipament administratiu que genere un flux constant de ciutadans a esta.

Finalment, en data 15 de febrer de 2002, l'Il·lm. Sr. Baldomero Araujo Camblor, Comissari Cap Provincial del Cos Nacional de Policia, en entrevista amb el Síndic de Greuges va informar de les actuacions policíaques que s'estaven portant a terme en la zona amb la finalitat de donar solució als problemes d'inseguretat denunciats pels veïns, una informació que va ser àmpliament comentada en l'informe que este va presentar en la Institució en data 18 d'abril de 2002.

Esta Institució és conscient que els problemes, tot i que reduïts, encara no han estat eradicats. No obstant això, després de l'estudi de la queixa, els informes rebuts d'este Ajuntament i les entrevistes mantingudes amb veïns i comerciants de la zona, esta Institució resol l'expedient amb les dades que es troben a les nostres mans, per la qual cosa li demane que considere els arguments que com a fonament del suggeriment amb què concloem, li expose.

Finalment, i específicament quant a la presència de delinqüència relacionada amb la droga denunciada pels veïns i comerciants que s'han dirigit a nosaltres, considera esta Institució que han de fomentar-se les mesures de caràcter urbanístic. En este sentit, la Llei de la Generalitat Valenciana 3/1997, de 16 de juny, sobre drogodependències i altres trastorns addictius, en el seu preàmbul considera que "les polítiques de reducció de la demanda es constituïxen com l'instrument més eficaç i eficient de protecció de la societat davant del greu problema del consum de drogues", i destaca la importància de "les intervencions en l'àmbit urbanístic com a factor de superació de les causes que incidixen en l'aparició de la drogodependència".

Concretament, l'art. 6 de la Llei 3/1997 establix que "la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport, en col·laboració amb les Corporacions Locals, vetlarà per un desenvolupament urbà equilibrat, basat en els criteris de solidaritat, igualtat i racionalitat, com a factor de superació de les causes que incidixen en l'aparició de la drogodependències, contribuint a l'eliminació dels focus de marginalitat i a la regeneració del teixit urbà i social"

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, suggerix a eixa Corporació Local que incremente els seus esforços i done continuïtat a les distintes accions administratives per a eradicar, en el menor espai de temps possible, la problemàtica de degradació, prostitució i inseguretat ciutadana que es denuncia a la zona del centre històric de la ciutat d'Alacant

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual manifeste l'acceptació del suggeriment que li fem, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant la remissió del que li hem sol·licitat, li saluda atentament," .

El suggeriment va ser acceptada per l'Excm. Ajuntament d'Alacant que, en el moment de l'acceptació ens va remetre l'estudi exhaustiu de la realitat socioeconòmica de la zona i de les característiques urbanístiques i arquitectòniques d'esta que ha representat el punt de partida per a l'elaboració i disseny del "Pla Integral de Recuperació del Centre Tradicional" destinat a aconseguir a mitjà i llarg termini la revitalització social, econòmica i urbanística de la zona.

Queixa incoada d'ofici núm. 16/02 (Expedient núm. 022131), sobre els centres d'acollida de dones maltractades.

El drama de les dones maltractades és un dels que malauradament estan més d'actualitat. Les causes de la violència de gènere són diverses, com també en són diverses les possibles solucions i, per això, necessàriament complexes. En efecte, concorre l'àmbit privat i el públic, la cultura i l'educació, les polítiques criminals i socials, sense oblidar l'accés a habitatges i la inserció o reinserció laboral.

Doncs bé, en este context un dels pilars importants en els quals ha de descansar l'actuació de les administracions públiques que tendisca a pal·liar les conseqüències de la violència a què ens estem referint és la de facilitar a les víctimes acollida i no sols com a mer recurs material per al suport indispensable, sinó també per a l'anímic, ja que és fàcil comprendre l'estat de desemparament en què es troba aquella persona que, moltes vegades amb fills, ha hagut se suportar els maltractaments i ha hagut d'abandonar la seua casa, com es diu vulgarment, "amb el que porta posat". L'inici d'una nova vida no sol implicar la separació del maltractador, sinó la recerca de mitjans econòmics propis, d'habitatge, d'amistats, etc. a la qual cosa la casa d'acollida ha d'ajudar també.

És per això que hem decidit iniciar una investigació d'ofici sobre els centres d'acollida a dones maltractades dependents de la Conselleria de Benestar Social que tendix a comprovar les condicions en què es troben aquelles, i ja hem fet les primeres visites.

Queixa incoada d'ofici núm. 2/2001 (Expedient núm. 010907), sobre el sistema de protecció i reforma de menors.

Com a continuació de les queixes d'ofici obertes a la fi de l'any 2001 sobre el sistema de protecció i reforma dels menors a la Comunitat Valenciana, amb esment especial per als menors estrangers no acompanyats, que amb els números 2/2001 (núm. 010907), 7/2001(núm. 010996) i 8/2001(núm. 010997) es tramiten en esta Institució, una vegada es va requerir informació a l'Administració sobre els recursos que tenia en matèria de menors i durant l'any 2002 ens vam entrevistar amb totes les institucions, associacions i persones que estigueren relacionades amb l'objecte de les referides queixes, i a supervisar l'estat de conservació i els plans d'educació individualitzats de la major part dels centres de protecció i reforma que té la Conselleria de Benestar Social a la nostra Comunitat. Este estudi de camp ens va imposar un règim de visites pel territori de les tres províncies de la Comunitat Valenciana que ens ha donat una visió molt propera i precisa de la situació d'estos recursos, fins i tot a pesar de la demora en la tramitació que això ha significat, i queda pendent la resolució final per a l'any 2003, ja que van quedar

pendents de fer algunes visites i recopilar l'extensa documentació recollida en cadascun dels centres.

Per esta raó i per a una major claredat en l'exposició del treball realitzat en les tres queixes d'ofici sobre el sistema de protecció de menors a la Comunitat Valenciana, que, des de finals del 2001, es tramiten en esta Institució, les tractarem per separat.

Pel que fa a la queixa 2/2001, sobre la implantació de mitjans per a fer efectives les mesures de reforma previstes en la Llei 5/2000, després de mantenir entrevistes amb els fiscals i jutges de menors de les tres províncies de la nostra Comunitat Autònoma (Alacant, en data 4 de febrer, València, el 14 de febrer i Castelló, el 27 de febrer de 2002) i els seus respectius equips tècnics, es van cursar visites, també, a diferents Equips Base dels Serveis Socials d'ajuntaments del nostre àmbit d'actuació, en les quals ens vam entrevistar amb els responsables dels programes d'execució de mesures judicials. Així, vam visitar els Ajuntaments de les poblacions següents: Elda, Petrer (5 d'abril de 2002), Benidorm (16 d'abril de 2002), Elx (19 d'abril de 2002), Alacant (22 d'abril de 2002), Gandia (11 de juny de 2002), València (18 de juny de 2002), i Castelló (12 de juliol de 2002).

A més s'han visitat al llarg d'enguany tots els centres de reforma que en estos moments existixen a la nostra Comunitat Autònoma. A continuació detallem el diari de visites a estos centres:

El dia 17 d'abril es va cursar visita al "Centre de Reeducació La Villa", a Villena.

El dia 23 de maig es va visitar la "Colònia San Vicent Ferrer" a Godella.

El mateix dia, a la vesprada, es va visitar el centre terapèutic "Pi Margall" de nova creació, que és un dels primers centres oberts a Espanya per a donar compliment a la Llei 5/2000.

El dia 10 de juny es va girar visita a les obres del nou Centre "El Reiets", a Alacant, on sobre un projecte de 48 places d'internament es va obrir una ala del complex per a 12 places, atesa la necessitat d'estes per l'augment de la delinqüència juvenil a la nostra província.

El dia 26 de setembre al centre "Pi Gros", a Castelló, que també estava en obres per a augmentar la seua cabuda.

El dia 7 de novembre es va visitar el centre "La Quintanilla" situat a Yecla, que té un concert de la Generalitat Valenciana amb la Comunitat de Múrcia per a atendre 15 places de compliment de mesures judicials de caràcter terapèutic quan l'origen del fet delictiu siga l'addicció a les drogues.

El dia 11 de novembre es va girar visita, en companyia del fiscal de Menors, el Sr. Manuel Dolz, a visitar el Centre del Reiets i vam comprovar que havien obert un nou mòdul per a 12 persones.

S'ha de fer constar que després de visitar el macrocentre de Godella, que incloïa un centre de recepció per a menors de protecció i un centre d'internament per a menors de fins 16 anys que hagen infringit la Llei Penal del Menor, vam saber per part de l'Administració autonòmica que el centre de recepció Mariano Ribera es traslladava de Godella a Monteolivete i que les places que ocupaven passaven a pertànyer al centre de compliment de mesures judicials "Vicente Ferrer", i queda pendent per al següent exercici la visita a estos nous centres.

En totes estes visites la metodologia ha estat la mateixa; es manté una entrevista amb la Direcció del centre i l'assistència d'algun educador. En esta reunió ens vam interessar fonamentalment per una sèrie de punts que relacionem a continuació:

1. Plantilla del centre i suficiència o no d'esta en relació amb el nombre de menors que complixen mesura en el centre.

2. Nombre de places i disponibilitat d'estes, com també el règim i les edats dels interns.

3. Compliment dels drets del menor que recull la Llei 5/2000. I molt especialment:

a) El dret a rebre l'ensenyament bàsic obligatori que corresponga a la seua edat i a rebre una formació educativa o professional adequada a les seues circumstàncies.

b) El dret a l'assistència sanitària.

c) El dret a comunicar-se lliurement amb els seus pares, representants legals, familiars o altres persones.

d) El dret a estar en el centre més proper al seu domicili, d'acord amb el seu règim d'internament i a no ser traslladats fora de la seua Comunitat Autònoma.

e) El dret a una formació laboral adequada.

4. El règim disciplinari.

5. Estat de les instal·lacions del centre, amb una visita detallada per les seues dependències, i amb el manteniment, durant la visita, de converses informals amb els interns, per preocupar-nos per les seues necessitats i inquietuds.

Finalment, s'ha de manifestar que en data 27 de setembre de 2002 es va mantenir una entrevista amb el cap de Policia d'Alacant, en què vam poder examinar l'estat dels calabossos habilitats per a allotjar els menors detinguts.

Queixa incoada d'ofici núm. 7/2001 (Expedient núm. 010996). Acollida de menors.

Sobre acollides familiars i residencials de menors, després de mantenir entrevistes amb els Equips Base dels Serveis Socials de diferents ajuntaments, ens vam reunir també amb els presidents de les següents associacions de la Comunitat que treballen el tema de l'acollida de menors:

1. AVAF (Associació de Voluntaris d'Acollida Familiar) amb competències en les tres províncies de la Comunitat, l'entrevista va tenir lloc a la seu de la nostra Institució el dia 4 d'abril de 2002.

2. ACARONAR, amb seu a Bunyol i competència en tota la província de València, el dia 4 de juliol de 2002.

3. ALBA, amb seu a Petrer i àmbit de competència a Elda i Petrer, el dia 30 de maig de 2002.

4. EMAUS, amb seu a Altea i competència en la província d'Alacant, el dia 29 d'abril de 2002.

Després vam començar ja les visites a nombrosos centres de protecció existents en la nostra Comunitat Autònoma, els quals esmentem seguidament, però hem de fer constar que la llista és merament enumerativa, ja que s'inclouen centres comarcals i pisos tutelats, tant propietat de la Generalitat Valenciana com propietat privada, concertats o subvencionats per la Conselleria:

El dia 8 d'abril vam visitar la "Residència L'Alacantí", a Alacant

El dia 9 d'abril el Centre de Recepció "Alacant", a Alacant.

El dia 10 d'abril el Centre "Natzaret", a Alacant.

El dia 12 d'abril la Residència Comarcal "Les Rotes", a Dénia.

El dia 15 d'abril la Residència Comarcal "Baix Vinalopó", a Elx.

El dia 29 d'abril la Residència "Els Arcs" i la Fundació "Relleu" dependents de l'associació EMAUS d'Altea.

El dia 7 de maig el centre "San José Obrero", a Orihuela.

El dia 8 de maig la Llar Provincial d'Alacant.

El dia 17 de maig la Residència Comarcal "El Teix", a Alcoi.

El dia 11 de juny la Residència Comarcal "La Safor", a Gandia.

El dia 21 de juny la Residència Comarcal "Xics", a València.

El dia 27 de juny la Residència Infantil "Les Palmeres", a Alboraia.

El dia 4 de juliol la Residència Comarcal "La Foia", a Bunyol. A la vesprada vam visitar la Residència Comarcal "Luis Amigó", a Villar del Arzobispo.

El dia 18 de juliol visita a la Residència "Luis Amigó", a Massamagrell. A la vesprada, vam visitar la Residència "Santa Ana", a Paterna.

El dia 25 de juny la Residència Comarcal "Cabanyal".

El mateix dia a la vesprada vam visitar la Residència "Xiquets", a València.

El dia 17 de setembre la Residència Comarcal "Plana Alta" i el Centre de Recepció "Penyeta Roja", a Castelló.

El dia 24 de setembre el centre "L'Omet", a Elx.

El dia 26 de setembre la Residència "Plana Baixa", a Nules.

Igual que en els centres de reforma, la metodologia de les visites consistia en una entrevista amb l'equip directiu del centre en la qual ens vam interessar per les següents qüestions:

1. Nombre de places del Centre i ocupació d'estes.
2. Temps d'estada dels menors en la residència.
3. Quina és la sortida més habitual d'estos menors.
4. Acollida familiar.
5. Tot allò relatiu a l'escolarització d'estos menors.
6. Assistència sanitària.
7. Nombre d'educadors del Centre.
8. Pla educatiu individualitzat del Centre.
9. Treball amb les famílies d'origen i recerca d'una eixida digna d'estos menors del referit Centre.

Queixa incoada d'ofici núm. 8/2001 (Expedient núm. general 010997), sobre menors estrangers en situació de desemparament.

Hem de dir que les visites a tots els centres aquí reflectits per raó d'altres dos queixes, haurien de fer-se extensives a esta, ja que en tots els centres s'ha preguntat si hi havia menors estrangers tutelats per l'administració o complint alguna mesura judicial. La resposta en tots ells va ser unànime, és a dir, es donava el mateix tractament que a la resta de menors sense que s'observara cap excepcionalitat respecte als immigrants. L'única problemàtica especial que plantejaven alguns directors de centres és que tenien dificultat per a legalitzar la situació d'alguns d'ells, cosa que retardava el seu accés al primer lloc de treball i que no semblava molt coherent que menors tutelats per l'Administració tingueren estos problemes.

I a més es va visitar el dia 10 de juny de 2002 el centre "Lucentum" a Alacant, centre de nova creació com a experiència pilot per a acollir a menors immigrants que no coneixen el nostre idioma i que tenen costums molt diferents als nostres. Per este motiu està dotat de personal oriünd d'estos països i tracten fonamentalment de regularitzar la situació d'estos súbdits estrangers que generalment vénen indocumentats, ensenyar-los l'idioma castellà perquè puguen relacionar-se amb els altres i buscar-los un treball que els

proporcione una independència econòmica. Per descomptat amb menors de menys de 12 anys s'intentarà la reagrupació familiar ja que és més beneficiós per al menor.

També a la fi de l'any passat es va mantenir a València una entrevista amb membres d'AVAR (Associació Valenciana d'Ajuda al Refugiat) que ens van plantejar una sèrie de qüestions de vital importància per al futur d'estos menors en la nostra Comunitat, com ara les dificultats que troben per a empadronar estos menors tutelats i l'escassa concessió que fa l'Administració competent respecte a les sol·licituds d'asil o refugi polític de menors embolicats en conflictes bèl·lics en els seus països d'origen, com també una tendència generalitzada de l'Administració a la repatriació sense tenir en compte la particularitat de cada cas. Tots estos temes estan pendents de comprovació en ulteriors gestions i la resolució final de l'expedient.

Queixa incoada d'ofici núm. 5/01 (Expedient núm. 010961).

Referida en la pàgina 338 de l'anterior Informe, finalment es va rebre l'informe i com que no vam apreciar cap situació irregular en este, la vam tancar.

III. SANITAT

Queixa incoada d'ofici núm. 2/02 (Expedient núm. 020240) sobre la situació del Servei d'Urgències de l'Hospital General d'Alacant al mes de febrer de 2002.

A través dels mitjans de comunicació esta Institució va conéixer la situació que en els primers dies del mes de febrer de 2002 va travessar el Servei d'Urgències de l'Hospital General Universitari d'Alacant.

Concretament, els referits mitjans denunciaven que el Servei d'Urgències de l'Hospital General es trobava col·lapsat. Segons indicaven, els pacients estaven situats en llits als passadissos en l'espera de ser atesos pels facultatius competents. La situació va arribar a l'extrem que este Centre Hospitalari va haver de remetre deu pacients a un Centre Hospitalari aliè a la xarxa sanitària pública.

El Síndic de Greuges, d'acord amb l'art. 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, és l'alt comissionat de les Corts Valencianes que vetla pels drets reconeguts en el Títol 1 de la Constitució espanyola en l'àmbit competencial i territorial de la Comunitat Valenciana.

L'Art. 43 de la Constitució Espanyola, situat en el Títol 1, reconeix el dret a la protecció a la salut i establix que competix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i els serveis necessaris.

Ens trobem, doncs, davant un dret de rang constitucional: el que tenen els ciutadans a tenir una cobertura sanitària que responga de forma immediata i eficaç en els supòsits d'urgències vitals i emergents que puguen produir-se. En l'àmbit de la Comunitat

Valenciana correspon a la Conselleria de Sanitat el compliment d'este manament constitucional.

Amb estos antecedents de fet i jurídics, d'acord amb l'Art. 9.1 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, va resoldre iniciar la present queixa d'ofici.

En este sentit, esta Sindicatura, després de diverses gestions telefòniques, va sol·licitar a l'Hospital General d'Alacant, amb l'objecte de contrastar les informacions aparegudes, que ens remetera informació suficient i exhaustiva sobre els següents aspectes:

1r Situació del servei d'urgències, durant els 16 primers dies del mes de febrer de 2002, en relació amb els últims 12 mesos, a fi de valorar si la situació produïda va ser conjuntural.

2n Nombre de pacients atesos pel Servei d'Urgències durant el període de temps referit en el punt anterior, com també quants d'estos pacients van haver de ser ingressats.

3r Informació sobre si el suposat col·lapse del servei d'urgències va afectar les operacions quirúrgiques que tenia programades aquell centre hospitalari en el període de temps referit.

4t Actuacions o mesures de futur que preveia realitzar este Hospital amb l'objectiu d'evitar situacions com l'analitzada.

A la fi del mes de febrer de 2002 es va rebre l'informe sol·licitat, en què se'ns responia en els termes següents:

"Pregunta número 1: "Situació del Servei d'Urgències durant els 15 primers dies del mes de Febrer de 2002 en relació amb els últims 12 mesos, a fi de valorar si la situació produïda va ser conjuntural".

En primer lloc, presentem la taula comparativa de les urgències ateses entre l'1 i el 15 de febrer de 2002 i el mateix període del 2001, en què s'aprecia un substancial increment de la demanda d'urgències, al voltant d'un 7%:

En la següent taula es presenta, del mateix període, la comparació entre les urgències ingressades d'un any i d'un altre.

	1-15/02/01	1-15/02/02
MITJANA DIÀRIA D'URGÈNCIES ATESES	242,3	259,4
TOTAL D'URGÈNCIES ATESES	3.634	3.891

	1-15/02/01	1-15/02/02
MITJANA DIÀRIA D'URGÈNCIES INGRESSADES	29,8	33,5
TOTAL D'URGÈNCIES INGRESSADES	447	502

Segons les taules anteriors, es desprén que, dels pacients atesos en urgències, només ingressa el 12,9% de pacients, mentre que l'any passat este percentatge era del 12,3%.

A continuació es presenten dos gràfiques, en la primera detallem l'evolució del terme mitjà de les urgències ateses al llarg de l'any 2000, 2001 i gener i febrer del 2002, ja que de febrer, en no haver conclòs el mes, s'ha comptabilitzat només fins al dia 15. En la següent, es mostra el mateix comparatiu de les urgències ingressades.

Urgències ateses 2000 - 2001 Mitjana mensual

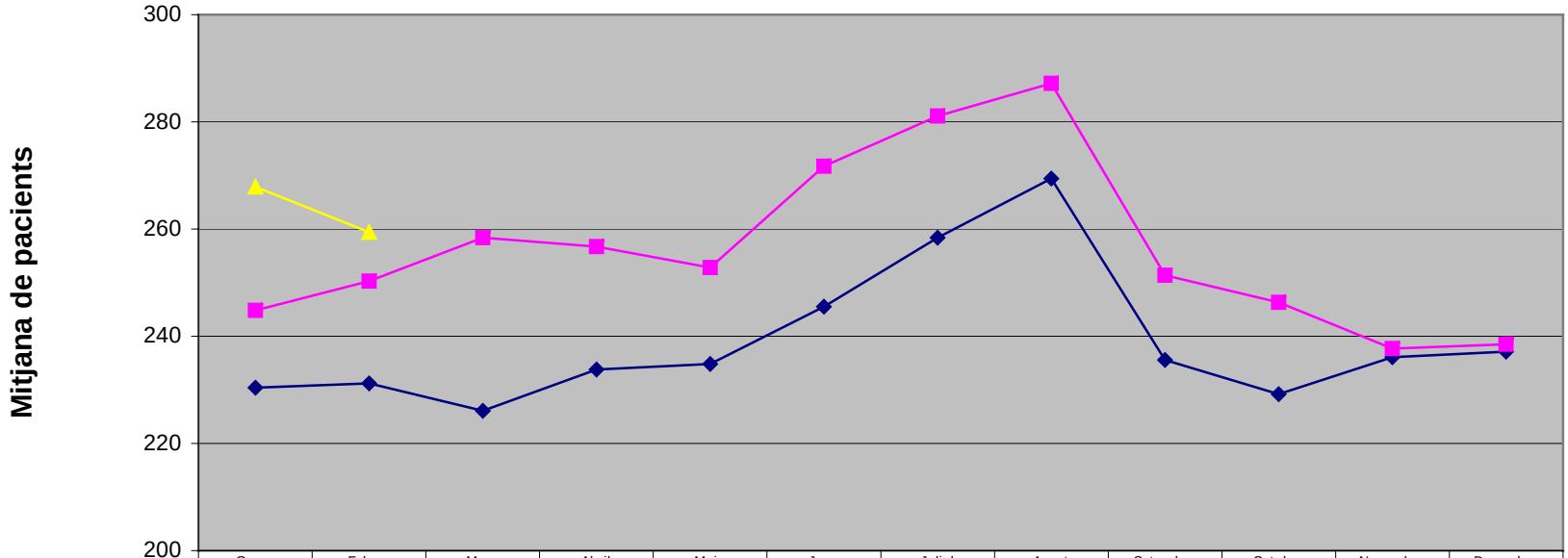

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Mitjana 2000	230,4	231,2	226,1	233,8	234,8	245,5	258,4	269,4	235,6	229,2	236,1	237,1
Mitjana 2001	244,8	250,3	258,4	256,7	252,8	271,7	281,1	287,2	251,4	246,3	237,7	238,5
Mitjana 2002	267,9	259,4										

Urgències ingressades comparatiu mensual 2000-2001

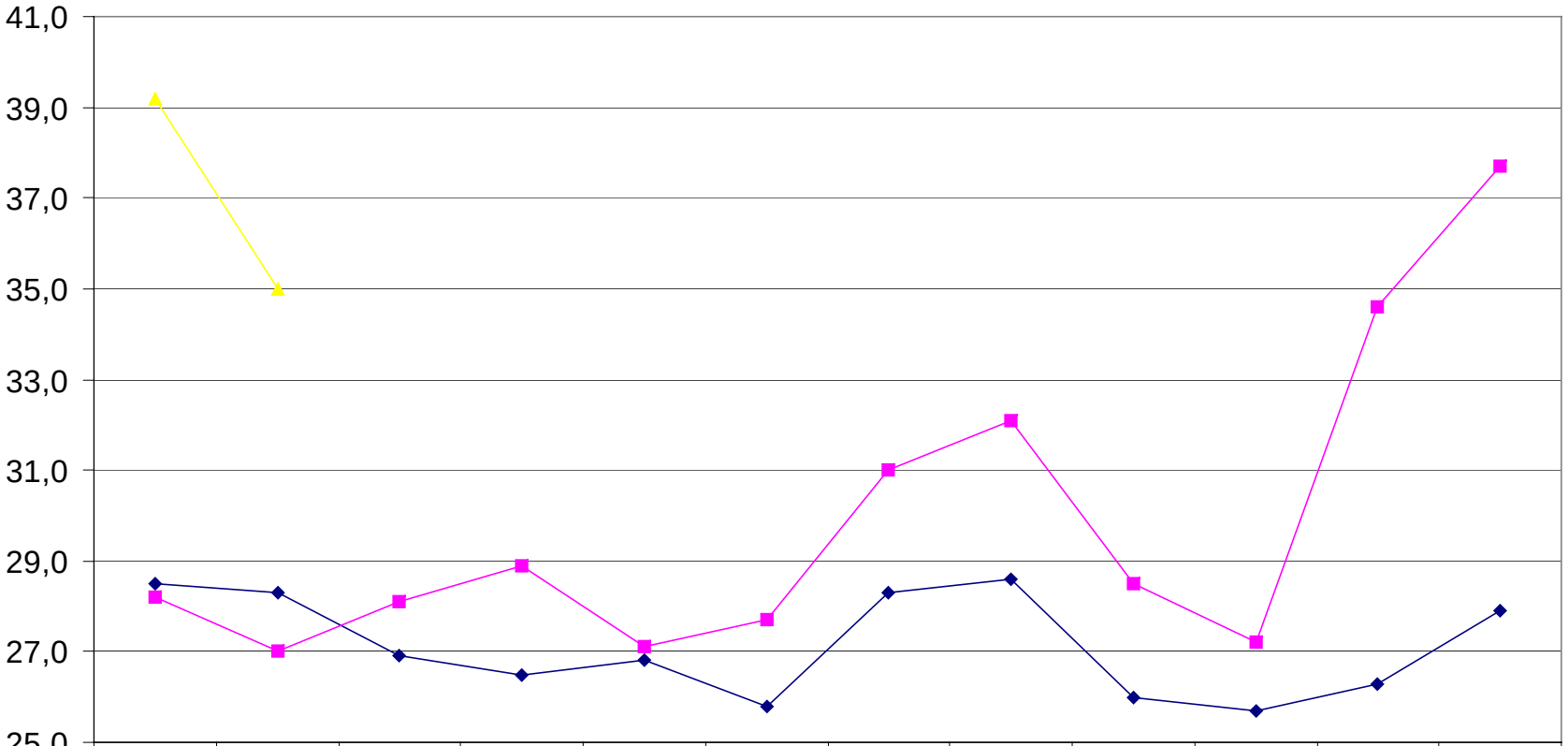

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre
Tot. 2000	28,5	28,3	26,9	26,5	26,8	25,8	28,3	28,6	26	25,7	26,3	27,9
Tot. 2001	28,2	27	28,1	28,9	27,1	27,7	31	32,1	28,5	27,2	34,6	37,7
Tot. 2002	39,2	35										

Pregunta número 2: "Nombre de pacients atesos pel Servei d'Urgències durant el període de temps referit en el punt anterior, com també que ens indiquen quants d'estos pacients van haver de ser ingressats".

Per intentar aclarir el que va passar el dia 4 de febrer de 2002, hem reflectit en una taula les urgències ateses i les urgències ingressades, en un període comprés entre el 15 de gener i el 15 de febrer de 2002.

Els llits facilitats al nostre hospital per part d'altres centres sanitaris es resumixen en la taula següent:

	DERIVATS A L'HOSPITAL DE SANT VICENT	DERIVATS A L'HOSPITAL DE SANT JOAN	DERIVATS AL PERPETU SOCORS	**TOTAL D'URGÈNCIES DERIVADES**
15-gen.	1	2		3
16-gen.	2	3		5
17-gen.	1			1
18-gen.	1	2		3
19-gen.	1	1		2
20-gen.	2	1		3
21-gen.	1			1
22-gen.		3		3
23-gen.	2	1		3
24-gen.				0
25-gen.	3	1		4
26-gen.	2	1		3
27-gen.		5		5
28-gen.		3		3
29-gen.		4		4
30-gen.	4	8		12
31-gen.	1	3		4
01-febr.		3		3
02-febr.	1			1
03-febr.	6	7		13
04-febr.	1	3	10	14
05-febr.	1	5		6
06-febr.	6	3		9
07-febr.	2	5		7
08-febr.	1	1		2
09-febr.	2	5		7
10-febr.	5			5
11-febr.		1		1
12-febr.		6		6
13-febr.	5	4		9
14-febr.	3	1		4
15-febr.	2	1		3

Per calcular les urgències ingressades, hem afegit els pacients que cada dia van ser traslladats a altres hospitals ((Sant Vicent i Sant Joan) i ens referim únicament a ingressos procedents d'urgències generals, medicoquirúrgiques, i no hem inclòs les maternoinfantils.

	URGÈNCIES ATESES	URGÈNCIES INGRESSADES
15-gen.	306	47
16-gen.	250	43
17-gen.	232	44
18-gen.	249	45
19-gen.	242	42
20-gen.	227	18
21-gen.	305	37
22-gen.	290	53
23-gen.	268	44
24-gen.	287	45
25-gen.	284	51
26-gen.	288	44
27-gen.	266	19
28-gen.	290	43
29-gen.	266	62
30-gen.	258	49
31-gen.	247	44
01-febr.	296	39
02-febr.	239	52
03-febr.	241	44
04-febr.	294	49
05-febr.	265	46
06-febr.	290	49
07-febr.	224	46
08-febr.	245	29
09-febr.	245	37
10-febr.	249	21
11-febr.	316	48
12-febr.	250	42
13-febr.	270	52
14-febr.	248	36
15-febr.	198	42

A continuació representem gràficament estes taules:

URGÈNCIES INGRESSADES

En la gràfica representem, dia a dia, des del 15 de gener fins al 15 de febrer del 2002, les urgències que va haver d'ingressar tant A l'Hospital com les que es van derivar als Hospitals de Sant Joan i Sant Vicent.

En considerar que un nombre d'ingressos urgents diaris superior a 48 és molt elevat, trobem una setmana (entre el dimarts 29 de gener i el 6 de febrer) amb cinc dies d'ingressos superiors a 48, inclòs el 4 de febrer, amb 49 ingressos urgents. Esta setmana l'hem emmarcada en un quadre roig. Fora d'este període, xifres superiors a 48 ingressos solament s'han produït en 2 situacions, abans i després d'esta setmana. Des del dimarts anterior al 4 de febrer, amb 62 ingressos, es va passar a 49 el dimecres, 44 el dijous, 52 el dissabte, 44 el diumenge i 49 el mateix dia 4 de febrer, dilluns. Tal com es pot apreciar, va ser una setmana carregada d'ingressos, una situació que es va agreujar perquè normalment els diumenges, el nombre d'urgències ingressades disminuïx notablement (18 el 20 de gener, 19 el 27 de gener i 21 el 10 de febrer), el dia 3 de febrer, diumenge, hi va haver 44 ingressos, una xifra molt superior a l'habitual.

Entre el dissabte 2 de febrer i el diumenge 3, es van fer 96 ingressos en urgències, cosa que va provocar una sobreocupació de l'hospital. Esta situació es va produir a pesar de les mesures urgents que es van adoptar: agilitar altes, demanar llits lliures a altres hospitals (el diumenge es van derivar 13 pacients a altres centres) i substituir i adequar els parts quirúrgics, per a no baixar l'activitat quirúrgica, per pacients prèviament ingressats o per pacients subsidiaris de ser intervinguts quirúrgicament que no necessitaren llit hospitalari després de la intervenció UCSI o CMA.

Les 115 altes hospitalàries es van donar al llarg del divendres 1, dissabte 2 i diumenge 3; van ser insuficients per a absorbir els 46 ingressos urgents que es van produir el dilluns 4, i que va fer que l'ocupació de l'hospital esdevinguera una situació extrema. Després de les altes mèdiques que es van donar, i d'agilitar les estades al màxim possible, adequar els ingressos programats quirúrgics i després d'aconseguir únicament 4 llits en altres hospitals als quals van ser derivats 4 pacients, part dels 46 ingressos de dilluns no van obtenir llit en una planta i van haver de quedar ingressats en el Servei d'Urgències, tot esperant un llit.

URGÈNCIES INGRESSADES

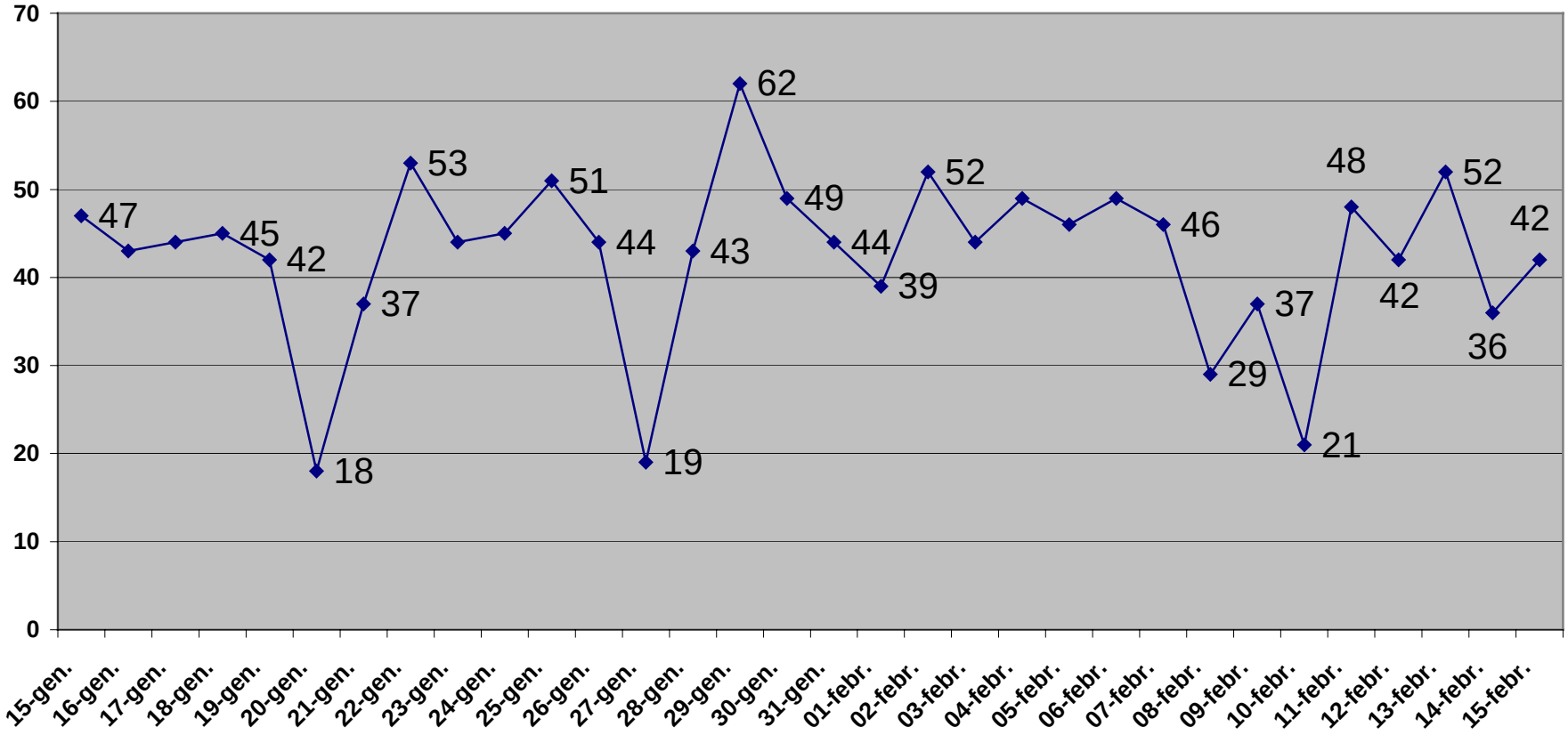

URGÈNCIES ATESES

En esta gràfica s'aprecia el nombre d'urgències ateses pel Servei d'Urgències des del 15 de gener fins al 15 de febrer del 2002.

DERIVACIÓ DE PACIENTS

S'observa com el dilluns 4 de febrer, amb 294 urgències ateses, és un dels dies d'este període amb una xifra més elevada d'urgències. Esta alta activitat d'urgències es va afegir a la situació de saturació que vèiem en el punt anterior.

Davant d'un servei d'urgències amb capacitat per a 20 pacients al complet, una unitat d'observació completa, de 20 llits, i fins a 30 en llits supletoris al corredor d'urgències i sense llits en la resta de l'hospital. Davant d'este estat de necessitat, es va optar per derivar, en aquell moment puntual, 10 pacients al Sanatori Perpetuo Socorro, per mantenir l'assistència sanitària adequada a estos, com també per aconseguir tenir com a mínim 10 llits lliures en urgències per poder atendre si fóra necessari qualsevol pacient que acudira a urgències i que patira algun procés urgent del qual este Hospital fóra referència provincial, com ara Neurocirurgia, Cirurgia Cardíaca, Cirurgia Toràcica, Cirurgia Vascular, Hemodinàmica o Neuroradiologia, que són únics en tota la província. Estes mesures van ser adoptades per este centre amb l'autorització prèvia de la Conselleria de Sanitat.

Pregunta número 3: "Li demanem que ens informe sobre si el suposat col·lapse del Servei d'Urgències va afectar les operacions quirúrgiques que tenia programades eixe centre hospitalari en el període de temps referit."

No afecta les intervencions programades perquè l'anàlisi prèvia de la situació fa que s'utilitzen els recursos quirúrgics de manera que la majoria de pacients que han de ser intervinguts no requerisquen ser ingressats a l'hospital, una modalitat quirúrgica denominada *cirurgia sense ingrés*. També s'elaboren parts quirúrgics amb pacients ja ingressats a l'hospital abans des d'urgències, com ara fractures, oncologia, colecistitis, vessaments cerebrals, etc.

URGÈNCIES
ATESES

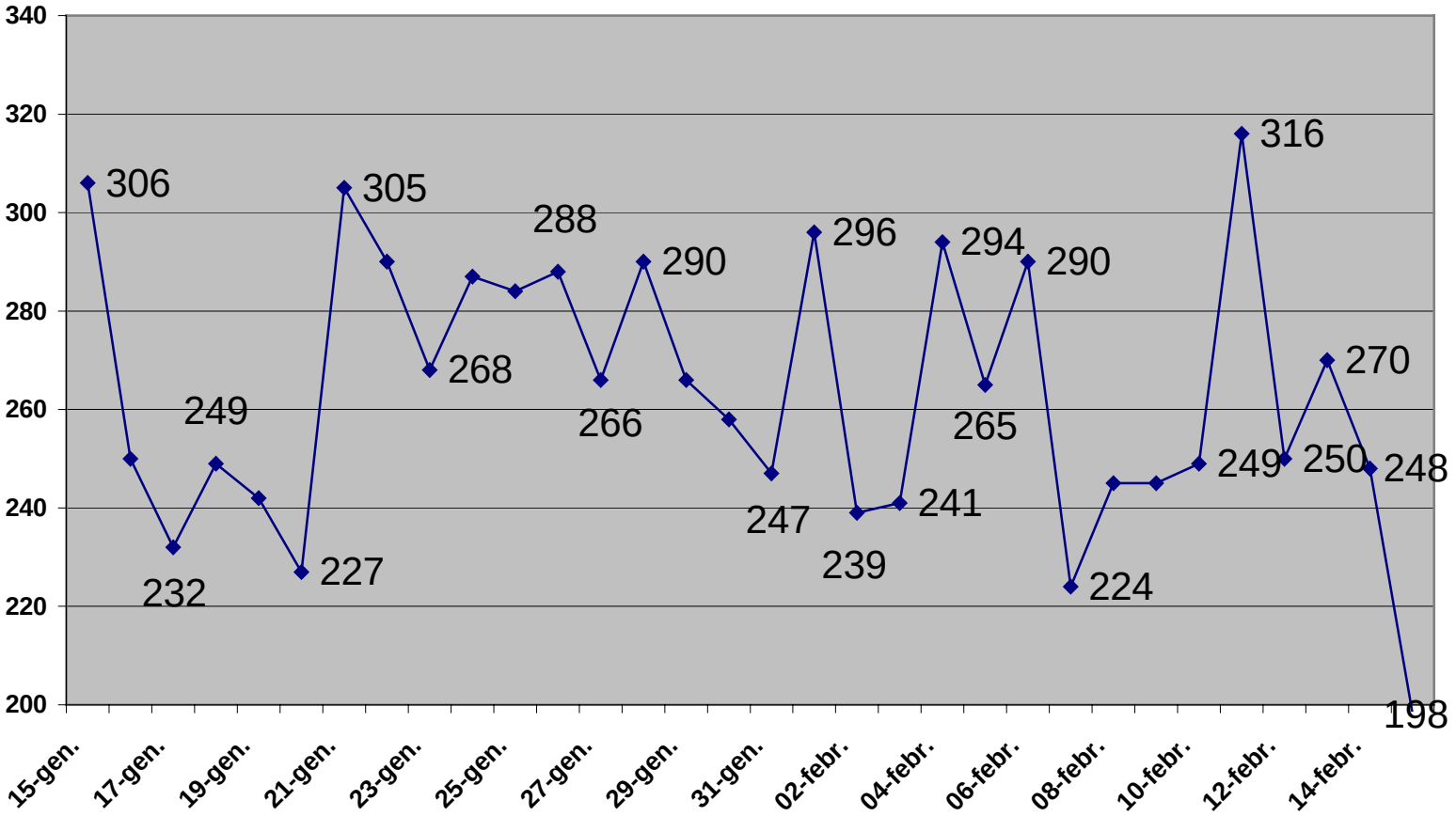

Pregunta número 4: “Actuacions o mesures de futur que preveu dur a terme este hospital a fi d’evitar situacions com l’analitzada.”

Hi ha un grup de mesures que estem adoptant de manera rutinària i que ens permeten ajustar l’oferta i la demanda de llits hospitalaris.

- Regular el tipus d’activitat quirúrgica.
- Fomentar l’ús dels hospitals de dia.
- Fomentar l’ús de la Unitat d’Hospitalització a Domicili, i evitar així ingressos i estades innecessaris.
- Potenciar els estudis diagnòstics de manera ambulant.
- Ajustar els serveis centrals (Rx, laboratori, etc.) a la demanda, d’acord amb criteris de prioritat clínica.
- Crear consultes precoces de les especialitats per evitar ingressos per urgència
- Potenciar la consulta preoperatòria ambulatòria, per evitar ingressos innecessaris.

Hi ha mesures per a situacions especials com la viscuda, que inclouen:

- Una aplicació més estricta del mapa sanitari per als ingressos urgents, ja que tal com es demostra en els gràfics següents, la tercera part de les urgències que acudixen a este hospital, no corresponen a la nostra àrea i haurien d’acudir a altres hospitals.
- Intensificar la derivació de pacients a hospitals de suport (Hospital de Sant Vicent) que requerisquen llit de tipus sociosanitari o crònic.
- Obertura d’una Unitat de Curta Estada (18 llits) i previsió d’obertura fins a 30 llits i incrementar 18 llits més en Medicina Interna.
- Obertura UPI Unitat de Preingrés amb 12 llits en l’àrea d’urgències.
- Reforçament de la Unitat d’Hospitalització a Domicili, amb 2 metges i 10 infermeres.
- Estudi de viabilitat de l’ampliació de l’àrea d’urgències.
- Obertura en l’últim trimestre de l’any de 40 llits nous en l’hospital de dia.
- Variacions en l’ús dels quiròfans i potenciació de la CMA.

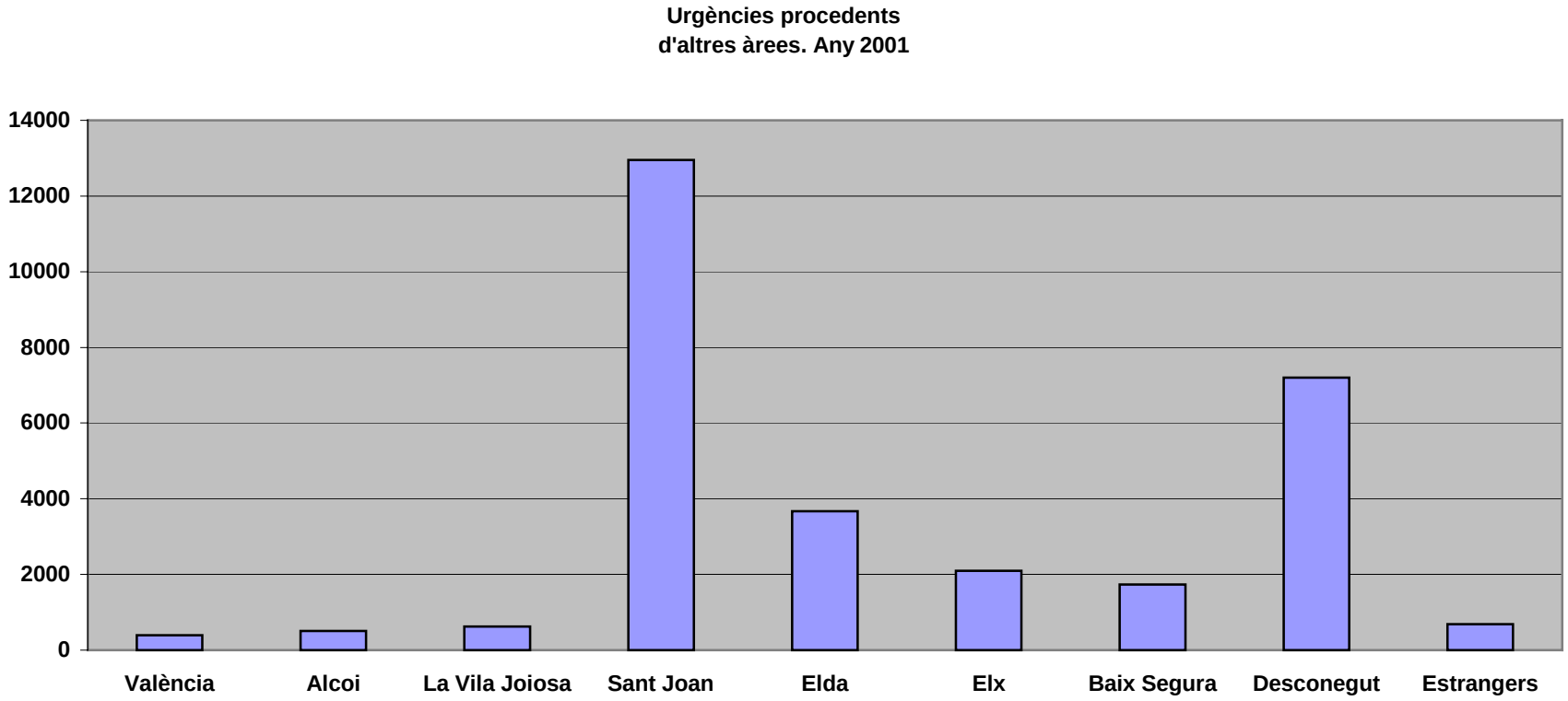
Urgències procedents
d'altres àrees. Any 2001
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
València
Alcoi
La Vila Joiosa
Sant Joan
Elda
Elx
Baix Segura
Desconegut
Estrangers

URGÈNCIES ATESES:
ÀREA 18/ALTRES ÀREES.ANY 2002

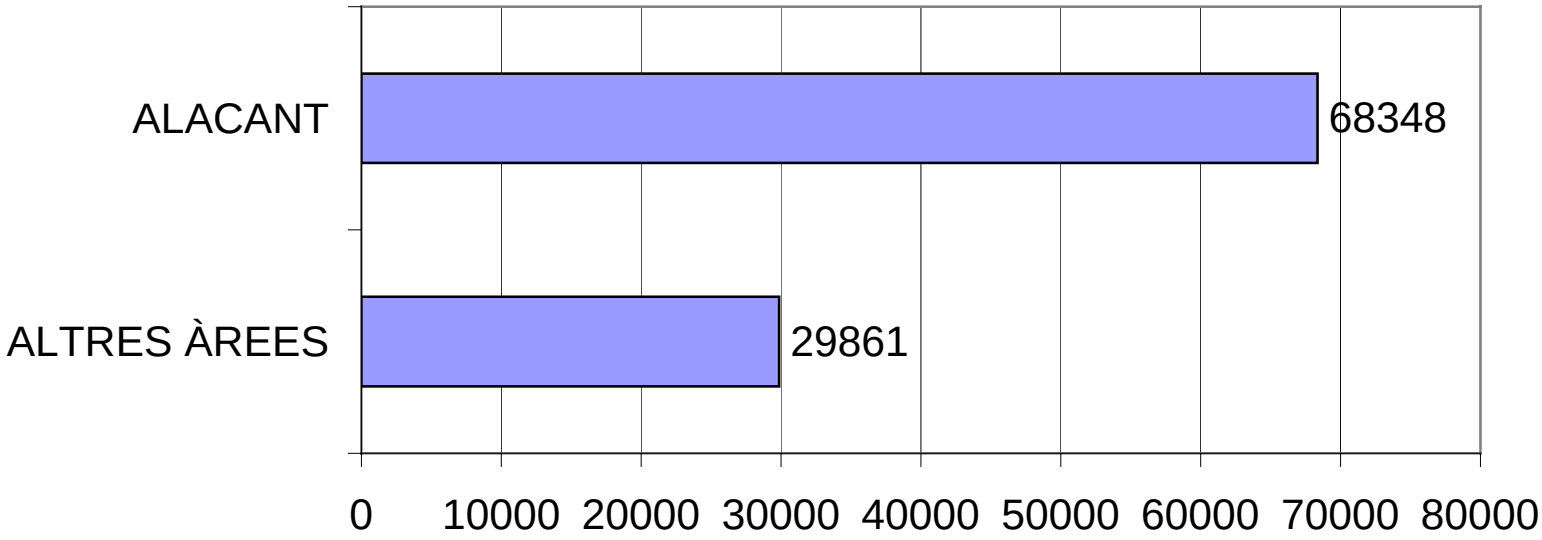

Amb la finalitat de proveir millor la resolució de la queixa d'Ofici, vam sol·licitar una ampliació de dades a l'Hospital General d'Alacant, en el sentit que ens informara sobre les següents qüestions que afectaven el Servei d'Urgències en el període de temps comprés entre el 16 de febrer i el 31 de maig de 2002:

Primer. Nombre d'urgències ateses en el referit període.

Segon. Nombre de pacients ingressats que prèviament van ser atesos pel Servei d'Urgències.

Tercer. Nombre de pacients derivats pel Servei d'Urgències a Centres Hospitalaris Privats en el citat període com va ocórrer el 4 de febrer de 2002.

Les dades que ens va remetre la Direcció de l'Hospital van ser les següents:

	Total	Mitjana d'assistències	Mitjana d'ingressos	% d'ingressos
Febrer	3371	259,3	32,7	12,6
Març	71	253,2	31,9	12,6
Abril	7442	248,1	32,6	13,1
Maig	7606	246,9	33,1	13,4

"Assistència en urgències del 16/2/2002 al 31/5/2002:

I afegix que: "no han estat derivats des d'este Hospital pacients de la Conselleria a centres privats durant este període".

Després d'estudiar atentament la queixa i els informes emesos per este centre hospitalari, com també les diverses gestions realitzades, esta Institució resol l'expedient amb les dades que es troben a les nostres mans.

A la vista de les comunicacions rebudes es desprén que la remissió de pacients a centres privats només va tenir lloc, dins d'un període de temps de cinc mesos (gener a maig de 2002), en una única ocasió, concretament el dia 4 de febrer de 2002. Dia en què es va produir una situació que este Centre qualifica en el seu Informe de "situació extrema".

D'acord amb això anterior, es conclou que la remissió a Centres Privats de pacients que acudixen al Servei d'Urgències, lluny de ser una pràctica habitual per part del Centre Hospitalari investigat, constituïx un fet aïllat.

Tal com hem mantingut en altres ocasions, la dilació en el temps per a conéixer el diagnòstic dels mals col·loca el pacient en una situació de major angoixa que els propis símptomes de la malaltia i, en este sentit, són constants les recomanacions realitzades per esta Institució perquè l'Administració Sanitària adopte totes les mesures que siguen necessàries per a fer possible la progressiva disminució de les esperes.

Per això, encara que esta Sindicatura puga entendre que, amb la finalitat de disminuir els temps d'espera, en situacions extremes calga adoptar mesures extraordinàries, com podrien ser la remissió a altres Centres Públics i, si això no fóra possible, a Centres Sanitaris Privats, ben entés en el sentit de procurar al ciutadà una assistència sanitària més ràpida i amb les màximes garanties. Una qüestió distinta, dins la investigació iniciada, és el problema de la ubicació dels pacients en llits als passadissos de l'Hospital per un temps d'espera superior al que podríem considerar raonable.

Esta Institució, especialment sensibilitzada amb els drets dels ciutadans, no pot deixar d'ocupar-se del dret a la dignitat i a la intimitat que tenen els pacients.

El dret a la intimitat personal consagrat en l'Art. 18.1 de la Constitució espanyola apareix configurat com un dret fonamental estrictament vinculat a la pròpia personalitat i que deriva, sens dubte, de la dignitat de les persones que l'Art. 10.1 de la nostra Carta Magna reconeix.

Efectivament la nostra Carta Magna, al costat del reconeixement d'uns drets polítics i uns altres de contingut econòmic i socials, dota els ciutadans d'una tercera generació de drets, els quals van encaminats a un tractament personal digne i respectuós, especialment per part de les Administracions Públiques. Es tracta, doncs, del reconeixement d'un dret del ciutadà-pacient davant de l'Administració Sanitària.

Per la seua banda, el Tribunal Constitucional, STC 37/1989, FJ 7 assenyala que "La Constitució garantix la intimitat personal (Art. 18), de la qual forma part la intimitat corporal".

El ciutadà que acudix a un Centre hospitalari no ha de veure's sotmés a situacions que puguen afectar la seua intimitat o la seua dignitat personal. Entenem que l'usuari prou té a patir la malaltia que els obliga a acudir als Serveis d'Urgències, com per a sobre trobar-se sotmés a una espera per ser atés, en un llit al corredor de l'Hospital, exposat a les mirades de totes les persones que passegen pel passadís.

En este sentit, el modern Estat del Benestar exigix major qualitat en els serveis assistencials d'urgències.

La Carta d'Atenció al Pacient, recentment aprovada per la Conselleria de Sanitat, dins el Pla d'Humanització de l'Atenció Sanitària de la Comunitat Valenciana, va en la línia del que hem referit en els paràgrafs anteriors.

La citada Carta establix unes obligacions i uns drets dels pacients, i estos últims constituïxen autèntics compromisos per a l'Administració Sanitària. Entre estos drets dels usuaris es troba "el dret a rebre un tracte amable".

Al mateix temps, entre els valors que cita la Carta d'Atenció al Pacient es troba el de ser "respectuós" amb les persones, i alhora estar "compromés" amb la qualitat.

No obstant això anterior, entenem que el dret a la dignitat dels pacients existix més enllà del que el dret reconeix, i existix no solament en la mesura que el dret (Llei General de

Sanitat o Carta d'Atenció al Pacient, si escau) reconeix, malgrat que el seu exercici efectiu necessita d'este. Això és, el dret no crea la dignitat de la persona, o en este cas del pacient, però sí que assegura la seua eficàcia, garantix el seu respecte i possibilita el seu desenvolupament.

De conformitat amb tot el que antecedix, i en virtut de les atribucions que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atorga al Síndic de Greuges, vam formular de conformitat amb l'Art. 29 d'esta Llei, el següent suggeriment a l'Hospital General Universitari d'Alacant:

"Que adopte totes les mesures que calguen per garantir en tot cas una assistència sanitària ràpida i eficaç de tots els ciutadans que acudixen al Servei d'Urgències, incrementant i millorant els mitjans propis o, en els casos que siguen més beneficiosos per al pacient, amb la remissió d'este a altres centres sanitaris de la xarxa pública i, si això últim no fóra possible, de la privada. Al mateix temps, li vam suggerir que vetlara pel compliment dels compromisos que esta Conselleria té contrets amb els usuaris dels serveis sanitaris a través de la legislació vigent i de la recent Carta d'Atenció al Pacient, a fi de garantir en tot cas el dret a la dignitat i a la intimitat dels usuaris dels Serveis d'Urgències.

De conformitat amb l'Art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, haurà de remetre en el termini de 30 dies el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no dels suggeriments que es realitzen, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-los.

Li agraïm per endavant l'enviament del que li hem demanat. Atentament,".

La Direcció de l'Hospital ens va contestar el següent:

"Hem rebut el seu escrit de data 24 de juliol de 2002, relatiu a la queixa núm. 020240 (d'ofici 2/02), en el qual es formulen determinats suggeriments pel que fa a l'assumpte pel qual es va iniciar el referit procediment, en compliment del que establix l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges (DOGV núm. 973, de 30 de desembre) esta Direcció d'Hospital li informa que accepta els suggeriments efectuats per la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana i li comunica que ja s'han pres, referent a això, les mesures següents:

1 S'ha intensificat la derivació de pacients a hospitals de suport, com l'Hospital de Sant Vicent, que requerisquen llit de tipus sociosanitari o crònic.

2 Per la nostra banda s'està intentant complir el més estrictament possible l'aplicació del mapa sanitari per als ingressos urgents, tenint en compte que existixen factors aliens a la voluntat i capacitat de decisió de la Direcció d'este Hospital General Universitari d'Alacant, com ara l'afluència a l'àrea d'urgències d'este centre hospitalari de pacients que no corresponen a l'àrea 18 i que haurien d'acudir a altres hospitals de les seues respectives àrees sanitàries.

3 S'ha obert una Unitat de Curta Estada amb 18 llits.

4 S'ha obert la Unitat de Preingrés (UPI) amb 12 llits en l'àrea d'urgències

5 S'ha reforçat la Unitat d'Hospitalització a Domicili amb 2 metges i 10 infermeres.

6 Existix ja un projecte d'ampliació de l'àrea d'urgències de l'Hospital General Universitari d'Alacant.

7 Està previst que, quan les circumstàncies es modifiquen com a conseqüència d'una major pressió assistencial conjuntural, es variarà l'ús dels quiròfans i es potenciarà la CMA".

Queixa incoada d'ofici núm. 17/02 (Expedient núm. 022156). Estudi d'unitats d'UCI neonats.

En l'últim any s'ha produït un increment en el nombre de naixements de nens, molts d'ells amb menys de 37 setmanes de gestació (prematurs) o que a pesar de nàixer en temps de gestació normal (40 setmanes o amb un marge de 2 setmanes abans i després d'esta data) presenten problemes que necessiten un tractament assistit.

Estes complicacions en els naixements necessiten una atenció sanitària específica, que moltes vegades comporta períodes llargs d'ingrés hospitalari.

Este fet fa necessari que els Centres Hospitalaris tinguen una dotació material i personal suficient perquè estos nens siguen atesos, i és per això que existix, dins el Servei de Pediatria d'alguns Hospitals, Unitats de Vigilància Intensiva de Neonats (UCI de Neonats).

D'altra banda, i amb motiu de l'estudi de queixes de particulars, es fa necessari conéixer els mitjans que tenen els Serveis de Pediatria dels Hospitals Públics en relació amb l'assistència sanitària que cal prestar a nens en edat pediàtrica (això és, lactant fins als 14 anys) a través de les Unitats de Vigilància Intensiva Pediàtriques (UCI Pediàtriques).

Es tracta, doncs, de nens que necessiten tractaments sanitaris, molts d'ells de llarg ingrés, per la qual cosa es fa convenient l'anàlisi de la situació. Això ens va dur a obrir una queixa d'ofici que tendira a comprovar l'estat actual dels aspectes a què s'ha fet referència.

Amb l'objecte de comprovar l'estat actual de les qüestions suscitades a què s'ha fet referència, vam sol·licitar de la Conselleria de Sanitat que ens remetera informació suficient sobre els següents aspectes:

Primer. Detall dels Hospitals dependents de les Institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana en els quals els seus Serveis de Pediatria tenen unitats UCI de Neonats i UCI de Pediatria.

Segon. Dins les UCI de Neonats i de les UCI Pediàtriques, interessa conéixer el nombre de llits o llocs (bressols i incubadores) que tenen.

Tercer. Personal adscrit a estes unitats.

Quart. Nombre de nens que han necessitat ser atesos en la UCI de Neonats i UCI Pediàtrica durant estos dos últims anys (2001 i 2002).

Cinqué. Que ens indique si hi ha concerts amb clíniques privades a fi de prestar este tipus d'assistència.

Sisé. Actuacions que té prevista esta Administració Sanitària a fi de millorar esta assistència sanitària (previsions de futur).

La Conselleria de Sanitat ens va informar el següent:

"En relació amb la queixa núm. 022156, d'ofici núm. 17/02, en la qual sol·licita informació sobre recursos assistencials d'unitats de neonats i pediàtrics, s'emet el següent informe:

Els hospitals dependents de la Conselleria de Sanitat que tenen UCI de neonats i de pediatria són els següents:

H. General de Castelló (unitat polivalent)
H. Clínic de València
H. Infantil La Fe
H. General d'Alacant
H. General d'Elx (només neonats)

El nombre de llits instal·lats és:

UCI NEONATAL	UCI PEDIÀTRICA
Nre. de llits	**Nre. de llits**
43	**29**

Tenen el personal següent:

UCI NEONATAL

F. Especialistes	ATS/DUE	Aux. inf.
22	**134**	**93**

El nre. d'ingressos en estes unitats durant els anys 2001 i 2002 ha esta el següent:

Nre. d'ingressos UCI neonatal		Nre. d'ingressos UCI pediàtrica	
2001	gen.-oct. 2002	2001	gen.-oct. 2002
744	743	1.533	1.288

Amb assistència concertada i no concertada en centres privats estan les unitats dels centres següents:

Concertada: Clínica Verge del Consol.
Hospital 9 d'Octubre
Clínica Quirón.
Hospital Militar
IVO

Encara sense concertar, en cas necessari s'utilitza la UCI de la Clínica Casa de la Salut.

Dels esmentats centres, l'Hospital 9 d'Octubre i la Clínica Casa de la Salut tenen UCI neonatals.

Respecte a les previsions de futur, durant este any 2003 i seguint les recomanacions del Comité d'Estàndards de la Societat Espanyola de Neonatologia, es portarà a terme l'increment de llits que es relaciona a continuació, i s'adequarà l'oferta a la demanda.

UCI NEONATAL	2003	INCREMENT RESPECTE DEL 2002
TOTAL C. VALENCIANA	**61**	+18

En el moment d'elaborar este Informe, la queixa es troba en estudi.

IV. ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA

Queixa incoada d'ofici núm. 1/01 (Expedient núm. 010906), sobre assistència a malalts mentals.

Reflex de la permanent preocupació d'esta Institució per la situació dels malalts mentals i les seues famílies, ha estat l'obertura d'esta queixa**,** amb l'objecte de realitzar una àmplia indagació del sistema d'assistència a estos malalts a la Comunitat Valenciana, com també de conéixer l'estat de la situació, a fi de formular recomanacions destinades

a aconseguir la seua millora. D'entre els malalts mentals, vam manifestar la nostra especial preocupació, a causa de la major dificultat que troben perquè la seua situació de necessitat tinga una resposta adequada per part de les Administracions Públiques, per aquells que, a més d'una patologia psíquica, patixen patologies físiques associades, són agressius o associen conductes addictives a substàncies tòxiques o a l'alcohol. La situació de desesperança de les famílies, en estos casos, arriba a ser extrema, en comprovar que el plus de desgràcia que du implícit la malaltia es convertix en un obstacle a molts nivells.

Com a punt de partida de la investigació, consideràvem necessari conéixer amb la major exactitud possible els recursos existents i, a este efecte, vam mantenir una reunió en la nostra seu amb representants de l'Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Alacant (AFEMA), en la qual vam exposar la nostra intenció i vam oferir i vam sol·licitar la col·laboració d'esta Associació, quan vam considerar que ningú com els familiars d'estos malalts coneix les prestacions que tenen al seu abast, l'eficiència d'estes i les deficiències més rellevants. També vam mantenir una reunió amb representants de la Plataforma per la millora dels serveis públics de salut mental, integrada per associacions de familiars i malalts mentals, l'Associació Valenciana de Neuropsiquiatria i Salut Mental, professionals de l'àmbit social i de la salut i organitzacions sindicals, que ens ha fet arribar diversos informes sobre la situació dels serveis de salut mental i avaluació del Pla Director de Salut mental.

Amb la informació i les dades recopilades sobre totes les associacions de familiars de malalts mentals de la Comunitat, els vam remetre una carta en què informàvem sobre l'obertura de la queixa i sol·licitàvem la seua col·laboració. Ens van remetre la informació sol·licitada nou associacions i ens van exposar els recursos existents i van denunciar les deficiències més importants.

Igualment vam sol·licitar Informe de la Conselleria de Sanitat i de les Diputacions Provincials d'Alacant, València i Castelló. Rebuts els informes sol·licitats, en el moment de tancar este Informe, estem en fase d'estudi del complex entramat de recursos sanitaris i assistencials existents, com també de les mancances més rellevants denunciades per les associacions, amb la intenció de procedir immediatament a la fase següent, d'inspecció directa dels recursos.

Queixa incoada d'ofici núm. 6/02 (Expedient núm. 021118). **Incapacitació d'una ciutadana de Torrevieja.**

Es va obrir en tenir notícies a través d'una telefonada de la situació d'una ciutadana de Torrevieja. Es va tancar després d'estudiar els informes rebuts de les Administracions implicades, Ajuntament de Torrevieja i Conselleria de Sanitat. D'aquells va deduir que la Sra. és una malalta mental diagnosticada, en un primer moment, d'esquizofrènia paranoide i, posteriorment, de trastorn bipolar o esquizoafectiu, el que va provocar tres ingressos en la Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica de l'Hospital "Vega Baixa", al desembre de 2000, març de 2001 i febrer de 2002. A l'alta de l'últim ingrés se li va recomanar que seguira tractament ambulatori continuat en la Unitat de Salut Mental de Torrevieja, cosa que no ha fet.

La Sra. ha conviscut en els últims anys amb la seua mare, de 84 anys d'edat i una tia també d'avançada edat. Segons sembla, la malalta amenaçava i atemoria les dos familiars, i per això, en diverses ocasions s'havien rebut denúncies per part dels veïns, i havia hagut d'intervenir el Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Torrevieja i la seua Policia Local, de manera que havia conclòs amb els ingressos hospitalaris a què hem fet referència.

Així les coses, la qüestió va quedar centrada en la prestació d'assistència sanitària als malalts mentals que a causa de la seua malaltia no tenen la capacitat de discerniment necessària per a decidir sobre la submissió a mesures terapèutiques que tendixen a conservar i millorar la seua salut. Es va dictar la resolució següent:

"La Constitució Espanyola de 1978 es referix al dret a la salut en el seu art. 43.1 i va ser desenvolupada en este punt per la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat. Esta norma, al marge de dedicar el seu Capítol III a la salut mental, reconeix el dret a la protecció de la salut i a l'atenció sanitària dels espanyols i estrangers residents en territori nacional (art. 1.1 i 2). Tot seguit (art. 10) reconeix els drets dels pacients i, d'entre ells, l'anomenat "consentiment informat" a fi de permetre i admetre la instauració de tractaments. Amb esta finalitat es diu que és necessari el consentiment per escrit de l'usuari per a la realització de qualsevol intervenció (art. 10.6) excepte quan no estiga capacitat per a prendre decisions, en este cas el dret correspondrà als seus familiars o persones a ell reunides (art.10.6.b).

El *Diccionario de la Real Acadèmia Española de la Lengua* en la seua quarta accepció entén per intervenció l'operació quirúrgica. No obstant això, el Codi Civil (article 3.1) a l'hora d'abordar la interpretació de les normes jurídiques fa referència a l'esperit i finalitat de les normes i la realitat social del temps en què han de ser aplicades, tenint en compte este context vam arribar a la conclusió que tota intervenció sanitària, amb independència que siga o no quirúrgica, necessita el consentiment del pacient.

L'article 10.5 del Codi de Deontologia Mèdica de l'Organització Mèdica Col·legial de 1999, disposa que en els casos que un malalt no estiga en condicions de donar el seu consentiment, per estar incapacitat, i resulte impossible obtenir-lo de la seua família o representant legal, el metge haurà de prestar les cures que li dicte la seua consciència professional.

L'Assemblea General de les Nacions Unides en la seua Resolució 46/119, de 17 de desembre, va aprovar els principis per a la protecció dels malalts mentals i el millorament de la salut mental. El seu article 11 es referix al consentiment per al tractament, i es va admetre que podrà aplicar-se sense tractament (apartat 6. A) quan es tracte d'un pacient involuntari, tret que tinga un representant legal amb esta finalitat (apartat 7).

El consentiment per a rebre tractament mèdic s'imposa així com a contrapés als drets fonamentals a la llibertat, a la dignitat de les persona i lliure desenvolupament de la seua personalitat, a la seua integritat física i moral i a la vida.

Els elements del consentiment són: informació, voluntarietat i capacitat. Determinades malalties mentals originen que tots o algun dels anteriors elements no puguen concórrer en el pacient, ja siga perquè no poden comprendre la informació, ja siga perquè no té la facultat d'escollir. Aquí, per descomptat, existixen matisos, tant en la intensitat com en la freqüència. En tot cas cal que el pacient tinga la necessària capacitat cognoscitiva i volitiva.

No existix un protocol unitari per a apreciar el grau de capacitat i voluntarietat del malalt mental, fet que planteja dubtes i incerteses al clínic. Per este motiu, com a regla general, s'acudix als representants legals i, en última instància, al jutge.

Ens estem referint a pacients majors d'edat, les malalties dels quals els impedixen governar-se per ells mateixos (en concret l'art. 200 del Codi Civil diu que són causes d'incapacitació les malalties o deficiències persistents de caràcter físic o psíquic que impedisquen la persona governar-se per ella mateix). En este cas poden trobar-se incapacitats judicialment (amb tutor o sense) o no. L'article 3.7 de l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal (aprovat per Llei 50/1981, de 30 de desembre) encomana a este l'assumpció i defensa, en juí o fora d'ell, d'aquells que no tenen capacitat d'obrar o no tenen representant legal i per això no poden actuar per ells mateixos. D'altra banda, l'article 757.3 de la vigent Llei d'Enjudiciament Civil faculta a qualsevol persona per a posar en coneixement del Ministeri Fiscal els fets que puguen ser determinants de la incapacitació, però esta facultat esdevé obligació si es tracta d'autoritats i funcionaris públics que coneguen el fet per raó dels seus càrrecs.

El Tribunal Constitucional en la seua Sentència 53/1985, d'11 d'abril, va deixar dit que "en cas de conflicte amb la salut, la llibertat o la intimitat, ha de cedir aquell dels drets que siga limitable, ja que l'alternativa és la supressió absoluta d'un dels drets en conflicte" (F.J. núm. 3).

Els anteriors antecedents de fet i jurídics fan que hàgem de pronunciar-nos sobre la qüestió principal suscitada en la queixa: la de la prestació d'assistència psiquiàtrica al malalt mental incapaç de decidir adequadament sobre la instauració de tractament. Poden donar-se dos supòsits. El primer, el del pacient que es troba incapacitat i té tutor, en este cas el tutor decidirà sobre el tractament, però en cas que el clínic albergue dubtes sobre la bondat de la decisió (igual que faria amb un menor) ho haurà de comunicar al Ministeri Fiscal o al jutge a fi que decidisquen en última instància. El segon, el de pacient no incapacitat, en este cas decidixen els seus familiars o afins si concorre una situació d'urgència vital i aquells no tenen metge; no es done la situació d'urgència vital i davant l'absència de familiars o afins o la inactivitat d'estos, estimada o imposada per les circumstàncies, el metge no ha d'abstenir-se d'actuar, sinó que ha de posar el fet en coneixement del Ministeri Fiscal o el jutge competent a fi que adopten les mesures pertinents amb vista a protegir la salut del pacient.

No és admissible, a fi de protegir la salut, abstenir-se de prendre decisions amb el pretext de la inexistència de consentiment del pacient quan es presumix que no és capaç de donar-lo. En estos casos l'Administració Sanitària no ha de quedar en l'espera que uns altres (familiars, afins, serveis socials) aconseguisquen el consentiment, sinó que ha d'actuar amb eficàcia, en primer lloc, coordinant als implicats i, en última

instància, posant els fets en coneixement del Ministeri Fiscal o Jutjat si concorregueren circumstàncies greus. Perquè, com hem indicat, l'ordenament jurídic ordena esta comunicació a tots els funcionaris públics, entre els quals es troben també els de l'Ajuntament de Torrevieja.

Per tot el que hem exposat, vam recomanar a l'Ajuntament de Torrevieja i a la Conselleria de Sanitat que posen en coneixement del Ministeri Fiscal la situació social i sanitària de la interessada, en compliment de l'obligació a què es referix l'article 757.3 de la Llei d'Enjudiciament Civil i a fi que inicien els tràmits necessaris perquè se li administre el tractament prescrit."

En ambdós casos ens van comunicar que havien donat compliment a la recomanació.

Queixa incoada d'ofici núm. 9/02 (Expedient núm. 021725), atenció a discapacitats.

La vam obrir quan vam tenir notícies, a través dels mitjans de comunicació, que un menor, disminuït psíquic, no rebia l'atenció adequada per part de la Conselleria de Benestar Social i havia comés agressions cap als seus pares i altres actes vandàlics. Vam demanar informe a la Direcció Territorial de Benestar Social a València i vam tancar la queixa una vegada que va ser acceptada la resolució que transcrivim seguidament:

"Sr. director:

Agraïm el seu escrit a través del qual ens contesta a la queixa de referència iniciada d'ofici i en la qual se sol·licitava informe sobre la situació del Sr. (...).

En concret, esta Institució va obrir l'expedient després de la notícia publicada en el diari el passat dia 23 d'octubre. En esta s'informava que un disminuït psíquic no rebia l'atenció adequada per part de la Conselleria de Benestar Social, malgrat que el seu titular li havia indicat que la Direcció General de Discapacitats es posaria en contacte amb ell.

Davant d'esta situació, esta Institució va sol·licitar informe a esta Conselleria a fi de contrastar esta notícia. L'informe rebut posa de manifest que el Sr. (...) és usuari en règim d'internat des de l'any 1996 en centres dependents de l'Institut Valencià d'Atenció a Discapacitats (IVADIS) i ha romàs ingressat en diversos centres de règim obert ja que l'Administració Autonòmica no pot tenir centres tancats i privar de llibertat cap persona.

Així mateix, s'indicava també que en estos centres s'ha portat a terme l'adopció de mesures que tendixen a evitar i/o disminuir les conseqüències del comportament de l'usuari, atés que presenta un caràcter conflictiu.

La Constitució espanyola disposa en el seu article 49 que: "Els poders públics realitzaran una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al gaudi dels drets que este Títol atorga a tots els ciutadans".

En este sentit, esta Institució entén la limitació competencial que impera sobre l'Administració Pública sobre la impossibilitat de constituir centres tancats que eviten possibles perjuís per persones amb caràcters manifestament inestables. No obstant això, resulta imprescindible per a la pròpia dignitat dels individus que patixen discapacitats psíquiques que limiten la seua capacitat per a viure amb autonomia i seguretat, l'establiment de programes i que permeten arribar a un alt grau de rehabilitació, sense que es consumisca l'actuació de l'Administració en el mer internament.

És necessari, per a arribar a tal rehabilitació, que s'adopten mesures mèdiques, psicològiques, socials, educatives i ocupacionals que tinguen per objecte que els discapacitats puguen obtenir el seu màxim grau de recuperació funcional a fi de realitzar activitats que els permeten ser útils a ells mateixos, a la seua família i integrar-se en la vida social.

Per tot el que antecedix i partint de l'atribució competencial a la qual s'ha fet referència, és essencial que l'Administració Pública valenciana desenvolupe al màxim els seus recursos materials i humans a fi de garantir el progrés individual dels interns en centres de discapacitats. Per tot això, és missió d'esta Institució suggerir que promoga i impulse totes les mesures que tendisquen a la recuperació i rehabilitació d'aquelles persones que patixen una discapacitat, i que extreme al màxim el zel en les seues actuacions a fi de garantir la dignitat i seguretat d'estes persones, com també la seua integració i desenvolupament personal."

Queixa incoada d'ofici núm. 15/02 (expedient núm. 022098). Escassetat de places assistencials per a disminuïts físics greument afectats.

Queixa incoada en relació amb les places residencials per a discapacitats físics greument afectats, és a dir, aquells que necessiten el concurs de terceres persones per a la realització de les denominades activitats de la vida diària, a la Comunitat Valenciana.

Amb l'objecte de procedir a comprovar l'estat actual de la qüestió a què s'ha fet referència, hem demanat a l'Il·lm. Sr. Director General d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social que ens remeta informació suficient sobre la situació de les places referides i altres circumstàncies concurrents en este supòsit, i més concretament, a:

- Nombre de places residencials i de centre de dia existents a la Comunitat Valenciana, amb indicació del seu caràcter públic o privat i la seua ubicació, com també el règim i els requisits d'obtenció de les places.

- Requisits mínims quant a infraestructures i mitjans personals exigits a estes places.

- Nombre de discapacitats físics greument afectats existents a la Comunitat Valenciana i nombre d'estos que han sol·licitat a la Conselleria de Benestar Social plaça residencial o de centre de dia, tot això amb referència a la Comunitat Valenciana i a cadascuna de les províncies que la integren. En cas d'existir llista d'espera, quin és el seu estat actual a escala global i de cadascuna de les tres províncies citades.

També hem sol·licitat informació a l'Il·lm. Sr. Director de l'Institut de Migracions i Serveis Socials i a COCEMFE-Comunitat Valenciana, i l'hem rebuda d'estos dos últims ens però encara no ens ha arribat la de la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats, per la qual cosa els l'hem tornat a demanar.

V. SERVEIS I RÈGIM JURÍDIC DE LES ENTITATS LOCALS

Queixa incoada d'ofici núm. 3/00 (Expedient núm. 201203); acusaments de recepció.

En relació amb la citada queixa, iniciada d'ofici per esta Institució, vam dictar la resolució següent, del tenor següent, el 29 de juliol de 2002:

I. "EL PUNT DE PARTIDA. LA IMPORTÀNCIA DE LA PROBLEMÀTICA

La Llei 4/1999, de 13 de gener, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú (BOE de 14/1/1999), va entrar en vigor en compliment del que establix en la seua disposició final única, en el segon paràgraf, el 14 d'abril de 1999.

El primer paràgraf de la seua Exposició de Motius al·ludix a la seua legitimació constitucional en els termes següents:

"La regulació del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú constituïx una peça clau en les relacions de l'administració amb els ciutadans i en la satisfacció dels interessos generals als quals l'administració ha de servir per manament constitucional (103.1 C.E.).

Ambdós aspectes estan interrelacionats i, atesa la seua importància, apareixen considerats en l'article 149.1-18é de la Constitució, que atribuïx a l'Estat la competència per a regular "les bases del règim jurídic de les administracions públiques", d'una banda, i directament d'una altra banda, el "procediment administratiu comú". Es pretén garantir, d'esta manera, una igualtat en les condicions jurídiques de tots els ciutadans en les seues relacions amb les diferents administracions públiques".

Com a aspectes més significatius de la precitada reforma legislativa es consideren, a l'efecte que posteriorment ens referirem, els següents:

- Article 42:

"1. L'administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la siga quina siga la seua forma d'iniciació...

2. El termini màxim en què ha de ser notificada la resolució expressa serà el fixat per la norma reguladora del procediment corresponent. Este termini no podrà excedir els sis mesos, llevat que una norma amb rang de llei n'establisca un de superior o que així estiga previst en la normativa europea.

3. Quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim, el mateix serà de tres mesos. Este termini i els que hi ha previstos en l'apartat anterior seran comptadors:

a) En els procediments iniciats d'ofici, a partir de la data de l'acord d'iniciació.

b) En els iniciats a petició de l'interessat, a partir de la data en què la sol·licitud haja tingut entrada en el registre de l'òrgan competent per a la seua tramitació.

4. Les administracions públiques han de publicar i mantenir actualitzades, a l'efecte informatiu, les relacions de procediments, com també hauran d'indicar els terminis màxims de durada dels mateixos i els efectes que produïsca el silenci administratiu.

En tot cas, les administracions públiques hauran d'informar els interessats del termini màxim normativament establit per a la resolució i notificació dels procediments, com també dels efectes que puga produir el silenci administratiu, tot incloent l'esmentada menció en la notificació o publicació de l'acord d'iniciació d'ofici, o en una comunicació que se'ls dirigirà a este efecte, dins els deu dies següents a la recepció de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per a la seua tramitació. En este últim cas, la comunicació haurà d'indicar, a més, la data en què la sol·licitud ha estat rebuda per l'òrgan competent."

- Article 43:

"2. Els interessats podran entendre estimades per silenci administratiu les seues sol·licituds en tots els casos, llevat que una norma amb rang de llei o una norma de dret comunitari europeu establisca el contrari. Queden exceptuats d'esta previsió els procediments d'exercici del dret de petició a què es referix l'article 29 de la Constitució, aquells l'estimació dels quals tinga com a conseqüència que siguen transferides al sol·licitant o a tercers facultats relatives al domini públic o al servei públic, com també els procediments d'impugnació d'actes i disposicions en els quals el silenci tindrà efecte desestimatori...

3. L'estimació per silenci administratiu té, amb caràcter general, la consideració d'acte administratiu finalitzat del procediment.

La desestimació per silenci administratiu té únicament l'efecte de permetre als interessats la interposició del recurs administratiu o contenciós administratiu que resulte procedent.

4. L'obligació de dictar resolució expressa a què es referix l'apartat primer de l'article 42 estarà sotmesa al règim següent:

a) En els casos d'estimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior a la producció de l'acte solament podrà dictar-se si és confirmatòria del mateix.

b) En els casos de desestimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior al venciment del termini serà adoptada per l'administració sense cap vinculació al sentit del silenci.

5. Els actes administratius produïts per silenci administratiu es podran fer valer tant davant l'administració com davant qualsevol persona física o jurídica, pública o privada. Estos actes produïxen efectes a partir del venciment del termini màxim en què ha de ser notificada i dictada la resolució expressa sense que la mateixa s'haja produït, i la seua existència pot ser acreditada mitjançant qualsevol prova admesa en dret, inclòs el certificat acreditatiu del silenci administratiu que podria sol·licitar-se a l'òrgan competent per a resoldre. Una vegada que haja estat sol·licitat el certificat, el mateix haurà de ser emés en el termini màxim de quinze dies."

- Disposicions transitòries:

Disposició transitòria primera. Subsistència de normes preexistents.

"1. Fins que es porten a efecte les previsions de la disposició addicional primera d'esta Llei, continuaran en vigor, amb el seu propi rang, les normes reglamentàries existents i, especialment, les aprovades en el marc del procés d'adequació de procediments a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, com també les dictades com a desplegament de la mateixa, sempre que no s'oposen a esta Llei.

2. En tot cas, quan les citades normes hagen establit un termini màxim de durada del procediment superior als sis mesos, s'entendrà que el termini màxim per a resoldre i notificar la resolució serà precisament de sis mesos, amb les excepcions previstes en l'apartat segon de l'article 42.

3. Així mateix, i fins que es porten a efecte les previsions de l'apartat 2 de la disposició addicional primera, conservarà la validesa el sentit del silenci administratiu establit en les citades normes, si bé la seua forma de producció i els efectes seran els que preveu esta Llei."

Disposició transitòria segona. Aplicació de la Llei als procediments en tramitació.

"Als procediments iniciats abans de l'entrada en vigor d'esta Llei no els serà d'aplicació la mateixa, i es regirà per la normativa anterior.

No obstant això, sí que resultarà d'aplicació als mateixos el sistema de revisió d'ofici i de recursos administratius regulats per esta Llei."

Com a desplegament de les transcrites prescripcions, l'administració de l'Estat va dictar l'Ordre de 14 d'abril de 1999, mitjançant la qual s'establixen criteris per a l'emissió de la comunicació als interessats prevista en l'article 42.4 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

A la vista del citat règim jurídic, el nou document angular del procediment administratiu que es preveu en la Llei 4/1999 és la denominada comunicació d'acusament de recepció, especialment, quant a les peticions i els recursos que formulen els ciutadans davant les diverses administracions públiques, la configuració, el contingut i l'efecte dels quals es concreten en l'article 42.4, anteriorment descrit, in fine.

És a dir, en el nou disseny del procediment administratiu "comú" que establix la Llei 4/1999, la qual té com a funció essencial la protecció de les garanties dels ciutadans, el tràmit materialitzat en un document el constituïx l'expedició, per part de l'administració competent, de la comunicació d'acusament de recepció, d'acord amb els requisits legals següents:

1) L'administració implicada ha de cursar la comunicació d'acusament de recepció al ciutadà sol·licitant o recurrent, dins els deu dies següents a la recepció en el registre de l'òrgan competent, per a la tramitació de l'esmentada petició, sol·licitud o recurs.

2) La comunicació esmentada ha d'assenyalar el "termini màxim normativament establit per a la resolució i notificació dels procediments, com també els efectes que puga produir el silenci administratiu."

   Per tant, l'esmentat tràmit/document té com a pressupòsit per a la seua efectiva aplicació el compliment de l'obligació també prevista en l'article 42.4 de la Llei 4/1999, exigible a les administracions públiques, quant al fet que: "han de publicar i mantenir actualitzades a l'efecte informatiu les relacions de procediments, com també han d'indicar els terminis màxims de durada dels mateixos i els efectes que produïsca el silenci administratiu."

3) La seua exigibilitat solament s'exceptua d'acord amb el que establix l'article 111.3 de la Llei 4/1999, pel que fa a les sol·licituds dels ciutadans l'única petició dels quals siga la suspensió de l'execució d'un acte administratiu impugnat en via de recurs, i deixarà de tenir sentit quan les resolucions administratives siguen notificades abans de complir el termini de 10 dies des de la petició del ciutadà.

4) D'acord amb el que establixen les disposicions transitòries d'esta Llei, en els procediments iniciats amb posterioritat a la seua entrada en vigor —a partir del 14/4/1999— tal document ha de ser expedit per totes les administracions públiques. L'article 42.4 de la Llei 4/1999 conté l'expressió "En tot cas".

Si analitzem de manera sistemàtica les fases seqüencials en què es vertebra jurídicament el procediment administratiu "comú", els termes i els terminis previstos per al mateix per la Llei 4/1999 s'investixen d'una acusada linealitat en el seu compliment, que comportaria que les peticions dels ciutadans, pel mer transcurs del termini per a dictar resolució per les administracions competents, sense que això es complisca, opere de manera automàtica el caràcter estimatori o desestimatori de les mateixes, segons la previsió establida en la legislació aplicable; a més, pot iniciar-se el còmput del termini

establit per a la interposició de recurs en via administrativa en els casos de silenci negatiu —arts. 115 i 117 de la Llei 30/1992— i, per tant, en via jurisdiccional atesos els termes de l'article 46.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Les alternatives que establix la pròpia Llei per a solucionar la descrita problemàtica no resulten *prima facie* del tot concloents sobre això, ja que si bé l'article 43.1 i 4 de la mateixa preveu l'ineludible deure de les administracions públiques de dictar resolució expressa i practicar-ne la notificació en forma als ciutadans interessats, este deure queda, en tot cas, en l'àmbit de decisió de les administracions públiques.

I, d'altra banda, que la Llei partisca del pressupòsit que el ciutadà coneix prèviament el sentit estimatori o desestimatori de la seua petició o del seu recurs administratiu és una cosa excessivament arriscada en un estat social i democràtic de dret que es regix pel principi de seguretat jurídica —article 1.1 i 9.3 de la Constitució— quan, a més, també correspon en certa mesura a les administracions públiques la modulació dels efectes i les conseqüències jurídiques dels diferents procediments que se substancien davant les mateixes, tot i que com a regla general el sentit del silenci siga positiu i l'excepció a esta regla haja d'operar mitjançant una norma amb rang de Llei o de caràcter comunitari europeu.

Per tant, per a pal·liar esta problemàtica, el legislador estatal establix com a tràmit/document ineludible en el procediment administratiu "comú" la comunicació d'acusament de recepció, mitjançant la qual el ciutadà que ha dirigit la seua petició a l'administració pot conéixer immediatament i perfectament el termini que la mateixa té per a dictar resolució a este efecte, com també els efectes jurídics de l'absència de resolució dins este termini i, si escau, el termini per a interposar en via administrativa o judicial el recurs corresponent. És per això que esta Institució destaca el caràcter essencialment garantista dels drets dels ciutadans davant l'administració que complix la comunicació d'acusament de recepció en la Llei 4/1999.

La temàtica exposada té una especial rellevància en l'àmbit competencial d'esta Institució. Així, d'una banda, d'acord amb el que establix l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1 de la Llei 11/1988, la funció essencial del Síndic de Greuges és la defensa dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia davant l'actuació de les administracions públiques valencianes.

En este sentit, l'absència d'expedició del preceptiu document d'acusament de recepció davant qualsevol sol·licitud o recurs que plantegen els ciutadans a les administracions valencianes, que comporte l'extemporaneïtat per caducitat de l'acció en la interposició del corresponent recurs jurisdiccional contenciós administratiu, en ignorar el ciutadà interessat el còmput i els efectes del termini transcorregut per a resoldre i notificar per part l'administració competent la seua petició, sense que la mateixa haja dictat tal resolució, podria comportar una vulneració dels drets reconeguts en l'article 24 de la Constitució —dret d'accedir i obtenir la tutela judicial efectiva. I, sense perjuí d'això, tenint present que la funció del procediment administratiu, a més de significar el sedàs jurídic a través del qual les administracions públiques formen la seua voluntat, té un segon vessant en allò que significa la via obligada per al respecte de les garanties dels

ciutadans afectats pel mateix. I, en gran manera, de l'adequada aplicació de les normes procedimentals depén la protecció efectiva de concrets drets constitucionals i estatutaris, especialment, dels continguts en el capítol III del títol I de la Constitució, tal com s'argumenta i justifica en reiterada doctrina jurisprudencial del Tribunal Constitucional i del Tribunal Europeu de Drets Humans.

D'altra banda, també constituït expressa competència del Síndic de Greuges, establida en l'article 17.2 de la seua Llei reguladora citada, "vetlar perquè l'administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats."

En conseqüència, s'emmarca plenament en l'àmbit competencial d'esta Institució supervisar que les administracions valencianes resolguen adequadament les sol·licituds i els recursos plantejats pels ciutadans, i constituïx una manifestació essencial d'esta competència en l'aplicació i l'eficàcia de la Llei 4/1999, que estes administracions expedisquen, dins el termini i en la forma escaient, el document d'acusament de recepció objecte d'esta queixa. A més de plantejar esta falta de compliment de tal tràmit procedimental, la incidència que eixa omissió tindria en la validesa jurídica del procediment afectat, una qüestió que excediria l'àmbit d'esta investigació.

II. LA METODOLOGIA UTILIZADA

Mitjançant resolució de 27 de novembre de 2000, el Síndic de Greuges va acordar l'obertura d'esta queixa d'ofici, a fi d'iniciar la pertinent investigació sobre si les administracions públiques valencianes estaven practicant el preceptiu acusament de recepció implantat per la Llei 4/1999, especialment en allò relatiu a les sol·licituds i els recursos que formulen els ciutadans davant les mateixes, per considerar este document preceptiu i amb una essencial funció tuïtiva de les garanties dels mateixos en les seues relacions amb estes administracions públiques.

Amb esta finalitat es va sol·licitar la informació corresponent i es va adjuntar el qüestionari elaborat a este efecte a l'Hble. Sr. Conseller de cada una de les Conselleries que componen el Consell de la Generalitat Valenciana, a saber: Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació; Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports; Conselleria de Cultura i Educació; Conselleria de Sanitat; Conselleria d'Indústria i Comerç; Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació; Conselleria de Medi Ambient; Conselleria de Justícia i Administracions Públiques i Conselleria de Benestar Social.

Les Conselleries esmentades ens van remetre, de manera detallada, la informació que els vam sol·licitar i van emplenar el qüestionari que els vam enviar juntament amb la petició d'informació objecte d'esta queixa.

També es va sol·licitar informació sobre això a l'Il·lm. Sr. President de l'Excma. Diputació Provincial de València, al de la d'Alacant i també al de la de Castelló de la Plana i en tots els casos ens van enviar informació detallada i es van ajustar al qüestionari que esta Institució els va remetre.

Així mateix, es va requerir la informació pertinent als municipis radicats en l'àmbit de la Comunitat Autònoma amb una població de dret superior als tres mil habitants i, fins i tot, en algun cas també ens vam dirigir a municipis amb una població de dret una mica inferior a la indicada, ja que vam considerar que a partir de l'esmentat nombre d'habitants la gestió municipal podria assumir l'expedició del preceptiu acusament de recepció de les sol·licituds i els recursos que formulen els ciutadans als seus respectius ajuntaments.

Es va requerir la precitada informació a un total de 170 municipis. L'obtenció de l'esmentada informació municipal ha resultat extremadament laboriosa, ja que en diversos casos se'ns va remetre de forma incompleta i vam sol·licitar novament als ajuntaments afectats que la completaren. I, en altres supòsits, ha calgut formular un segon i, fins i tot, un tercer requeriment als ajuntaments en qüestió quant a la petició inicial d'informació per a obtenir-la.

En tot cas, després de les gestions practicades, en el moment de tancar esta investigació no ens han remés la informació sol·licitada els ajuntaments següents:

- Ajuntament d'Alginet.
- Ajuntament d'Altea.
- Ajuntament d'Altura.
- Ajuntament de Benaguasil.
- Ajuntament del Campello.
- Ajuntament de Manises.
- Ajuntament de Museros.
- Ajuntament d'Orihuela.
- Ajuntament de Pilar de la Horadada.
- Ajuntament de Rocafort.

La petició d'informació que vam dirigir a les esmentades administracions públiques va ser del tenor literal següent:

"Esta Institució, que té encomanada com a funció essencial la defensa dels drets i les llibertats constitucionals dels ciutadans valencians, d'acord amb el que prescriu l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1.1 de la Llei 11/1988, del Síndic de Greuges, en diverses queixes formulades pels mateixos ha constatat que en determinats procediments instruïts sobre això per la Generalitat i l'administració local valenciana no es va donar compliment al tràmit de comunicar l'acusament de recepció als ciutadans que van presentar les sol·licituds o els recursos davant les esmentades administracions, d'acord amb el que exigix l'article 42.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en la modificació d'esta Llei que es va dur a terme mitjançant la Llei 4/1999, de 13 de gener.

Esta comunicació ha de ser practicada per part de l'administració actuant en el termini màxim de deu dies, comptadors a partir de la presentació de la sol·licitud o el recurs en qüestió i, d'acord amb el tenor del precitat precepte legal, ha d'expressar el termini màxim normativament establit per a la resolució i notificació de tal procediment, com

també, els efectes que puga produir el silenci administratiu si l'administració no resol dins el termini esmentat, per la qual cosa la precitada comunicació de l'expressat tràmit al ciutadà comporta una garantia essencial del mateix –comuna a tots els procediments administratius en vigor atés el caràcter bàsic del referit precepte.

És reiterada la jurisprudència del Tribunal Constitucional que entén aplicables els drets de defensa dels ciutadans en l'ordre jurisdiccional continguts en l'article 24 de la Constitució amb les mínimes modulacions al procediment administratiu; entre molts altres pronunciaments resulten extremadament interessants quant a això l'acte del Tribunal Constitucional 1041/1986, de 3 de desembre, i la sentència de l'esmentat Tribunal 76/1990, de 26 d'abril, per la qual cosa, a fi de verificar adequadament si l'administració valenciana està aplicant l'indicat tràmit que es considera essencial per a respectar les garanties dels ciutadans en els procediments administratius, s'ha acordat iniciar esta queixa d'ofici.

Davant la qual cosa, li demane que en el termini de quinze dies previst en l'article 18 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució, ens remeta informació a este efecte i ens concrete els aspectes següents:

1) Si es practica l'esmentada comunicació d'acusament de recepció quant a les sol·licituds, peticions i recursos que formulen els ciutadans davant d'eixa administració, d'acord amb el que disposa l'article 42.4 de la Llei 30/1992. Si s'escau, li demane que ens detalle els procediments en què es materialitza l'esmentat tràmit.

2) En el supòsit que no s'estiga observant el precitat tràmit per part d'eixa administració, li demane que ens especifique les raons o el fonament que justifique esta actuació.

3) També, en el supòsit previst en el punt anterior, ens ha d'informar si hi ha previsió temporal concreta per a implantar l'expressat tràmit procedimental en els procediments de la seua competència o en alguns dels mateixos."

III. EL RESULTAT DE LA INVESTIGACIÓ

A. CONSELLERIES

CONSELLERIA D'ECONOMIA, HISENDA I OCUPACIÓ

Se'ns informa que es practica l'acusament de recepció en els supòsits següents:

- Procediments d'ofici per a la concessió de subvencions i ajudes econòmiques, es consignen les exigències de l'article 42.4 de la Llei 30/1992 en les Ordres de convocatòria aprovades a este efecte.

- Procediments sancionadors, en què consta la comunicació d'acusament de recepció en la providència d'iniciació.

- Procediments a instància de part: en la majoria hi ha un model normalitzat de la comunicació d'acusament de recepció.

- Procediments a instància de part restants: està prevista la informatització i intercomunicació dels registres d'entrada i eixida de documents mitjançant l'aplicació

corporativa denominada “MASTIN”, establida amb caràcter general per a tots els registres per la disposició addicional segona del Decret 130/1998, de 8 de setembre, del Govern Valencià.

També se’ns indica que la progressiva informatització dels procediments mitjançant esta aplicació corporativa permetrà que en el moment en què el particular presente qualsevol escrit davant d’esta administració i una vegada siga identificat el procediment de què es tracta, li siga expedit automàticament un “acusament de recepció” en què conste: la data de presentació de la sol·licitud, el número d’expedient que se li assigna, la relació de documents aportats, el termini màxim de resolució i els efectes del silenci administratiu.

Amb això es vol finalitzar amb el compliment del que establix l’article 42.4 de la LRJPAC, en un breu termini, a plena satisfacció del ciutadà.

CONSELLERIA D’OBRES PUBLIQUES, URBANISME I TRANSPORTS

Se’ns remet informació en termes semblants a la Conselleria anterior, i se’ns adjunta còpia de procediments iniciats a instàncies del ciutadà, en què s’incorpora la comunicació d’acusament de recepció. Esta relació és a l’efecte merament exemplificatiu.

En matèria d’habitatge de protecció oficial i/o habitatge protegit de nova construcció:

- Sol·licitud de pròrroga de subsidiació del tipus d’interés/quota d’amortització del préstec qualificat.
- Sol·licitud de visat i finançament qualificat per a l’adquisició d’habitatge protegit de nova construcció.
- Sol·licitud de qualificació provisional.
- Sol·licitud de modificació del projecte d’edificació i/o de qualificació provisional.
- Sol·licitud de qualificació definitiva.
- Sol·licitud de llibertat de cessió.
- Sol·licitud de pròrroga de subsidiació del tipus d’interés/quota d’amortització del préstec qualificat.
- Sol·licitud de visat i de finançament qualificada per a l’adquisició d’habitatges ja construïts.
- Sol·licitud de pròrroga de subsidi del tipus d’interés/quota d’amortització del préstec qualificat.
- Sol·licitud de modificacions de qualificació provisional.
- Sol·licitud de qualificació provisional.

En matèria d'urbanisme:

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari d'activitats industrials i productives.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari de depòsits per a emmagatzematge de residus.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari d'establiments hotelers i assimilats.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari de centres recreatius, esportius i d'oci.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari de campaments de turisme i instal·lacions similars.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari d'obres i instal·lacions de les xarxes de subministraments i comunicacions.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari d'activitats culturals, benèfiques assistencials i religioses. Centres sanitaris i científics i serveis funeraris i cementeris.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari per a activitats industrials i terciaris d'especial importància.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: autorització prèvia d'explotació de canteres i extraccions d'àrids o de terres.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: declaració d'interés comunitari d'activitats mineres.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: autorització prèvia d'habitatges unifamiliars.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: autorització prèvia de magatzems vinculats a explotació agrícola, ramadera o forestal.

- Sol·licitud d'autorització de construcció. Sòl no urbanitzable: autorització prèvia d'instal·lacions necessàries per a les explotacions agrícoles, ramaderes, forestals o cinegètiques.

- Sol·licitud de cèdula d'urbanització.

CONSELLERIA DE CULTURA I EDUCACIÓ

Informació en termes semblants a la Conselleria anterior, i també se'ns adjunta còpia de procediments iniciats a instàncies del ciutadà en què s'incorpora la comunicació objecte d'esta queixa i se'ns precisa que la relació d'estos procediments és solament a l'efecte exemplificatiu.

- Petició d'autorització per a determinades obres sotmeses a la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià.

- Ordre, de 2 de març de 2001, de la Conselleria de Cultura i Educació, mitjançant la qual es convoquen ajudes destinades al manteniment de centres d'educació infantil de primer cicle i d'altres institucions dedicades a l'atenció de la població menor de quatre anys, dependents de corporacions locals o entitats sense finalitat de lucre per a l'exercici 2001 (DOGV 27-3-2001). Annex I. Base vuitena, paràgraf 2n.

- Ordre, de 23 de febrer de 2001, de la Conselleria de Cultura i Educació, mitjançant la qual es convoquen ajudes econòmiques per a les associacions cíviques sense finalitat lucrativa per a la realització d'activitats de promoció de l'ús del valencià (DOGV de 26-3-2001). Annex I. Base tercera.

- Ordre, de 20 de desembre de 2000, de la Conselleria de Cultura i Educació, per a la concessió d'ajudes per a la compra de material homologat per a la conservació de la documentació dels arxius municipals dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana (DOGV de 6-2-2001). Annex I. Base vuitena.

- Ordre, de 5 de març de 2001, de la Conselleria de Cultura i Educació, mitjançant la qual es convoquen beques per a la realització de treballs d'investigació dins el Pla d'Estudis del Valencià Actual (DOGV de 27-3-2001). Annex I. Base sisena.

- Ordre, de 24 de maig de 2000, de la Conselleria de Cultura i Educació, mitjançant la qual es convoquen ajudes per a la realització d'activitats de caràcter audiovisual promogudes pels ajuntaments, les entitats que en depenen i les entitats sense ànim de lucre de la Comunitat Valenciana per a 2000 (DOGV de 29-6-2000). Annex I. Base quarta.

CONSELLERIA DE SANITAT

Se'ns ha donat informació en idèntics termes als que hem expressat anteriorment i se'ns ha remés una relació exemplificativa de procediments en què es complix el tràmit en qüestió.

- Sol·licituds de compatibilitat del personal sanitari (Direcció General per als Recursos Humans).

- Sol·licituds d'excedència per incompatibilitat del personal sanitari (Direcció General per als Recursos Humans).

- Expedients d'autorització d'unitats de referència de recursos sanitaris (Direcció General per a l'Agència de la Qualitat, Avaluació i Modernitat dels Serveis Assistencials).

- Expedients de recursos administratius (Direcció General per a l'Agència de Qualitat, Avaluació i Modernització dels Serveis Assistencials).

- Resolució de recursos d'alçada contra resolucions sancionadores en matèria d'autoritzacions sanitàries o comissos (Direcció General per a la Salut Pública).

- Sol·licituds i resolució de procediments en matèria d'autoritzacions sanitàries de funcionament, inscripció en el Registre General d'Aliments, ampliació d'activitat, canvi de titularitat o domicili, etc. (Direcció General per a la Salut Pública).

- Expedients de Responsabilitat Patrimonial (Secretaria General).

- Recursos i Reclamacions (Direcció Territorial).

- Sancions (Direcció Territorial).
- Inspecció i Ordenació Sanitària (Direcció Territorial).
- Programes i Serveis Sanitaris (Direcció Territorial).
- Reclamacions prèvies a la via judicial laboral (Direcció Territorial).
- Procediments d'impugnació d'altes mèdiques (Direcció Territorial).
- Recursos administratius contra expedients sancionadors (Direcció Territorial).

CONSELLERIA D'INDÚSTRIA I COMERÇ

Se'ns ha donat informació en idèntics termes als que ja hem expressat i se'ns ha remés la relació exemplificativa de procediments en què dóna compliment al citat tràmit o està prevista en breu la seua implantació.

- Devolucions de taxes.
- Nova instal·lació d'ascensors.
- Nova instal·lació d'aparell elevador per a obres.
- Expedient de canvi de titular d'ascensors.
- Instal·lació de grues – Torre (Grup I).
- Instal·lació de grues – Torre.
- Grua mòbil autopropulsada usada: declaració.
- Reformes d'ascensors.
- Varis.
- Canvi de titularitat de la instal·lació receptora d'aigua.
- Verificació de comptador d'aigua.
- Instal·lació receptora d'aigua sense projecte.
- Receptora d'aigua amb projecte.
- Ampliació de la instal·lació receptora d'aigua amb projecte.
- Ampliació de la instal·lació receptora d'aigua sense projecte.
- Varis aigua.
- Posada en funcionament d'aparells d'aigua amb projecte.
- Posada en funcionament d'aparells d'aigua sense projecte.

- Canvi de titularitat d’aparells a pressió.
- Canvi d’ubicació d’aparell a pressió.
- Primera prova taller fabricant.
- Canonades d’aparells a pressió.
- Aparells a pressió.
- Revisió periòdica d’aparells a pressió.
- Varis.
- Inscripció en el registre d’artesans.
- Canvi de titularitat d’aigües subterrànies.
- Obres subterrànies.
- Presa de mostres.
- Varis aigües subterrànies.
- Alta de centre de transformació.
- Ampliació o reformes de centre de transformació.
- Alta de centre de transformació. Companyia subministradora.
- Canvi de titularitat de centre de transformació.
- Canvi de titularitat de línia d’alta tensió.
- Alta de línia elèctrica d’alta tensió.
- Instal·lació elèctrica en règim especial.
- Enllumenat públic.
- Auxiliar d’obres amb projecte.
- Auxiliar d’obres sense projecte.
- Verificació de comptador d’electricitat.
- Edifici d’habitatges amb projecte.
- Edifici d’habitatges sense projecte.
- Fires i altres instal·lacions > 10 kW.
- Línia elèctrica de BT.
- Altres instal·lacions de BT amb projecte.
- Local de pública concurrència amb projecte.

- Canvi de titular instal·lació de BT en local de pública concurrència.
- Local de pública concurrència P<100 kW i C<300 persones i en local comercial sense límit de C.
- Varis baixa tensió.
- Magatzem de botelles de càmping sense projecte.
- Magatzem de distribució de gas amb projecte.
- Magatzem de distribució de gas sense projecte.
- Autorització d'aparell de tipus únic (capacitat >2.000.000 kcal/h).
- Autorització d'aparell de tipus únic.
- Combustibles, canvi de titular.
- Calefacció, climatització i ACS amb projecte.
- Calefacció, climatització i ACS sense projecte.
- Verificació de comptador de gas.
- Depòsit fix de GLP amb projecte.
- Depòsit fix de GLP sense projecte.
- Depòsit de combustible líquid amb projecte.
- Depòsit mòbil de GLP amb projecte.
- Depòsit mòbil de GLP sense projecte.
- Xarxa d'empresa.
- Ampliació d'instal·lació receptora de gas.
- Receptora de gas amb projecte.
- Receptora de gas sense projecte.
- Varis combustibles.
- D.C.E. construcció.
- D.C.E. enginyeria i consultors.
- D.C.E. fusta i suro.
- Canvi de titularitat d'instal·lació de benefici.
- Instal·lació industrial de benefici.
- Planta embotelladora.
- Revisió periòdica d' instal·lació d'estació de servei.

- Varis, establiments de benefici.
- Sancions d'energia.
- Autorització d'instal·lació d'estació de servei.
- Carnet d'artiller.
- Consumidor eventual voladura amb projecte.
- Consumidor eventual voladura sense projecte.
- Consideració de consumidor habitual.
- Carnet de pirotècnic.
- Consumidor habitual voladura amb projecte.
- Consumidor habitual voladura sense projecte.
- Depòsits i polvorins.
- Sol·licitud examen instal·lació calefacció i aigua calenta sanitària (AI).
- Sol·licitud examen instal·lació climatització.
- Sol·licitud examen instal·lador electricista (BT).
- Sol·licitud examen instal·lador de fontaneria (FO).
- Sol·licitud examen instal·lador de gas IG-1.
- Sol·licitud examen instal·lador de gas IG-2.
- Sol·licitud examen instal·lador de gas IG-4.
- Revisió anual de depòsits i polvorins.
- Revisió de pirotècnia.
- Revisió de càrrega i cartutxos.
- Taller de càrrega i cartutxos.
- Taller de pirotècnia.
- Varis explosius.
- Voladures especials.
- Metalls preciosos.
- Plans d'emergència interior.
- Expedient de baixa d'instal·lació frigorífica.
- Canvi de titularitat d'instal·lació frigorífica.

- Instal·lació frigorífica amb projecte (30<P<=50, 500<V<=1000).
- Instal·lació frigorífica amb projecte.
- Instal·lació frigorífica sense projecte.
- Instal·lació frigorífica sense projecte (P<=10).
- Instal·lació frigorífica sense projecte (10<P<=30).
- Varis – instal·lacions frigorífiques.
- Ampliació de dades del registre industrial.
- Ampliació de dades del registre industrial. Únic lliurament.
- Ampliació de dades del registre industrial.
- Expedient de baixa de registre industrial.
- Canvi de titular del registre industrial.
- Canvi de titular del registre industrial.
- Altres certificats indústria.
- Inscripció registre industrial de nova indústria. Únic lliurament.
- Inscripció en el registre industrial d'una nova indústria.
- Revisió periòdica d'indústria.
- Sancions d'indústria.
- Indústria de temporada.
- Trasllat d'indústria.
- Trasllat d'indústria. Únic lliurament.
- Varis indústria.
- Expedient de canvi de titular instal·lació radioactiva.
- Baixa d'instal·lació radioactiva.
- Expedient de canvi de titular instal·lació radioactiva.
- Modificació d'instal·lació radioactiva.
- Instal·lació radioactiva de segona categoria.
- Instal·lació radioactiva de tercera categoria.
- Varis instal·lacions radioactives.
- Alta d'empresa instal·ladora d'una altra Comunitat Autònoma.

- Alta d'empresa instal·ladora o mantenidora/conservadora.
- Alta de professions regulades.
- Certificat d'inscripció d'empresa instal·ladora.
- Certificat d'inscripció d'instal·lador.
- Autorització centre de formació teoricopràctic de carnets d'instal·lador.
- Modificació de dades del R.I. d'una empresa instal·ladora.
- Renovació d'empresa instal·ladora o mantenidora/conservadora.
- Renovació de professions regulades.
- Varis instal·ladors.
- Denúncies i reclamacions d'energia.
- Denúncies i reclamacions d'indústria.
- Denúncies i reclamacions de mines.
- Denúncies i reclamacions de seguretat.
- Expropiació forçosa.
- Informes i certificats a petició de jutjats.
- Expedient sancionador.
- Varis Àrea Jurídica.
- Caducitat de dret miner.
- Canvi de titularitat d'explotació minera.
- Carnet de maquinista.
- Concentració de tasques.
- Demesia
- Delimitació
- Concessió d'explotació (seccions C i D).
- Explotació secció A.
- Explotació secció B.
- Permís d'investigació.
- Pla de tasques.
- Policia Minera.

- Expedient sancionador de mines.
- Suspensió temporal.
- Varis mineria.
- Canvi de titularitat del parc d'emmagatzematge de líquids petrolífers (autorització administrativa).
- Modificació instal·lació de parcs de magatzem de líquids petrolífers (autorització administrativa.)
- Nova instal·lació de parcs de magatzem de líquids petrolífers (autorització administrativa).
- Modificació de parc d'emmagatzematge de líquids petrolífers.
- Nova instal·lació de parcs d'emmagatzematge de líquids petrolífers.
- Canvi de titular de la instal·lació d'emmagatzematge PP per a subministrament de vehicles.
- Ampliació de la instal·lació PP per a subministrament a vehicles.
- Ampliació de la instal·lació PP per a subministrament a vehicles (sense projecte)
- Nova instal·lació d'emmagatzematge PP per a subministrament de vehicles.
- Nova instal·lació d'emmagatzematge PP per a subministrament de vehicles (sense projecte).
- Canvi d'emplaçament de la instal·lació PP per a subministrament de vehicles.
- Certificat de posada en pràctica.
- Sol·licitud d'instal·lació en oficina espanyola de patents i marques.
- Canvi de titular d'instal·lació de productes petrolífers per a ús propi.
- Instal·lació de producte petrolífer per a ús propi annex a la instal·lació nova de combustió amb projecte.
- Instal·lació de productes petrolífers annexa a instal·lació de combustió nova sense projecte.
- Instal·lació de productes petrolífers d'ús propi nova amb projecte.
- Instal·lació de productes petrolífers d'ús propi nova sense projecte.
- Ampliació o reducció d'instal·lació PP d'ús propi (amb i sense projecte).
- Ampliació de la inscripció en el registre P.Q.
- Inscripció en registre de productes químics i petrolífers.
- Varis productes químics i petrolífers.

- Renovació – D.C.E. construcció.
- Renovació D.C.E. enginyeria i consultors.
- Renovació D.C.E. fusta i suro.
- Alta d'empresa instal·ladora de raigs X.
- Inscripció nova instal·lació de raigs X.
- Ampliació/reducció d'instal·lació de raigs X.
- Baixa d'una instal·lació de raigs X.
- Canvi de titularitat d'una instal·lació de raigs X.
- Canvi d'ubicació d'una instal·lació de raigs X.
- Raigs X: resta d'expedients.
- Varis.
- Sancions de seguretat.
- Alta taller de limitadors de velocitat.
- Nova indústria T.R.A.
- Alta de tallers d'instal·lació de tacògrafs.
- Baixa–expedient de tallers.
- Canvi de titularitat T.R.A.
- Ampliació/modificació de taller de limitadors de velocitat.
- Trasllat d'indústria T.R.A.
- Varis tallers d'automòbils.
- Instal·lació de A.C.S. amb projecte.
- Instal·lació de A.C.S. sense projecte.
- Instal·lació de calefacció amb projecte.
- Instal·lació de calefacció sense projecte.
- Instal·lació de climatització amb projecte.
- Instal·lació de climatització sense projecte.
- Canvi de titularitat de la instal·lació de A.C.S.
- Canvi de titularitat de la instal·lació de calefacció.
- Canvi de titularitat de la instal·lació de climatització.

- Reforma de la instal·lació de calefacció amb projecte.
- Autorització de grans superfícies.
- Venda en liquidació.
- Vendes de saldo.
- Venda domiciliària.
- Venda a distància.
- Inscripció en el registre de comerciants i comerç.
- Declaració de zones de gran afluència turística a l'efecte dels horaris comercials.
- Autorització d'horaris comercials excepcionals.
- Autorització de retirada de mercaderies exposades en les fires.
- Autorització de fires comercials oficials.
- Aprovació d'estatuts d'institucions de fira.
- Implantació o modificació de preus i tarifes sotmeses al règim d'autorització dels serveis de competència de l'administració local.
- Autoritzacions previstes en la Llei de la Generalitat Valenciana de cambres de comerç, indústria i navegació.
- Acreditació OMIC.
- Inscripció en el registre públic de federacions i associacions de consumidors.

CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

Informació en els mateixos termes als que ja hem expressat quant a la resta de Conselleries.

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT

Informació en idèntics termes als que hem exposat anteriorment, i se'ns ha remés una relació exemplificativa de procediments en què es complix el tràmit citat:

- Inscripció en el registre de petits productors de residus perillosos.
- Autorització de producció de residus perillosos.
- Autorització per a la realització d'activitats de gestió de residus perillosos.
- Inscripció en el registre d'empreses transportistes de residus no perillosos.
- Inscripció en el registre d'empreses de recollida, transport i emmagatzematge de residus no perillosos.

- Autorització d'empreses gestores de residus no perillosos: operacions de valoració i eliminació.

CONSELLERIA DE JUSTÍCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Informació en els mateixos termes que hem expressat anteriorment i se'ns ha remés una relació exemplificativa de procediments en què es complix el tràmit objecte d'esta queixa:

- Alteració del nom dels municipis.
- Adopció, modificació o rehabilitació d'escuts o banderes municipals i d'altres entitats locals.
- Declaració urgent dels béns i drets afectats pels expedients d'expropiació forçosa de les corporacions locals.
- Expedients de dispensa als municipis de la prestació de serveis mínims.
- Autorització d'alienació de béns.
- Autorització de les adjudicacions en pública subhasta del benefici i aprofitament dels béns comunals, mitjançant preu.
- Aprovació de les normes que hagen de regular les formes d'aprofitament dels béns comunals.
- Aprovació d'expedients de desafectació de béns comunals de les corporacions locals.
- Constitució i dissolució d'agrupacions entre municipis per al manteniment en comú de la plaça de secretaria, intervenció-tresoreria.
- Exempció de les entitats locals de l'obligació de mantenir el lloc de treball de secretaria.
- Classificació i modificació de la classificació dels llocs reservats a habilitats nacionals.
- Autorització per a la realització d'activitats extraordinàries.
- Sol·licituds d'ampliació o reducció de l'horari dels establiments públics.
- Autorització de sessions especials dirigides a menors d'edat.
- Autorització de proves esportives.
- Autorització de festeigs taurins tradicionals.

CONSELLERIA DE BENESTAR SOCIAL

Informació en els mateixos termes que la resta de Conselleries al·ludides anteriorment i s'inclou una relació exemplificativa de procediments en què es dóna compliment al que disposa l'article 42.4 de la Llei 30/1992:

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides a l'equipament, reforma, reparació i conservació de centres d'atenció especialitzada a menors i construcció de centres de dia de menors.

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides al manteniment del pla de mesures d'inserció social.

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides al manteniment de diferents programes d'intervenció i atenció familiar.

- Procediment per a la concessió d'ajudes econòmiques destinades a subvencionar la matrícula universitària i la compra de llibres per a estudis universitaris en determinades tipologies de família.

- Procediment per a la concessió d'ajudes per raó de part múltiple, adopció o acollida preadoptiva, de 3 o més menors.

- Procediment per a la concessió d'ajudes econòmiques destinades a subvencionar el lloguer d'habitatge habitual a famílies que convisquen un dels pares o tutors legals amb un o més menors d'edat.

- Procediment per a la concessió d'ajudes per a entitats de mediació d'adopció internacional dirigides al manteniment de diferents programes i serveis per a la promoció de l'adopció.

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides al sosteniment dels programes, serveis i centres d'atenció especialitzada a menors i a prestacions econòmiques individualitzades d'acollida familiar.

- Programa per a finançar estades en residències de tercera edat.

- Procediment per a la concessió d'ajudes en matèria de serveis socials.

- Procediment per a la concessió d'ajudes d'equipament, reforma i construcció per a centres de serveis socials generals i centres especialitzats en el sector de la tercera edat.

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides a l'atenció d'ancians i ancianes des de l'àmbit familiar, a l'empara del Decret 331/1995.

- Estades en balnearis de la Comunitat Valenciana –Programa Termalisme.

- Procediment per a la concessió d'ajudes d'equipament, reforma i construcció per a centres d'atenció a persones amb discapacitat.

- Procediment per a la concessió d'ajudes per a la millora de les condicions d'accessibilitat al medi físic, a través de l'eliminació de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació.

- Procediment per a la concessió d'ajudes en matèria de serveis socials en el sector de discapacitats.

- Procediment per a la concessió d'ajudes dirigides a afavorir la conciliació entre la vida familiar i laboral, a través de l'atenció a la primera infància, com a continuïtat dels objectius definides en el P.I.O. 1997-2000.

- Procediment per a la concessió d'ajudes destinades a la realització de programes i/o activitats que, relacionats amb les finalitats de la Direcció General de la Dona, estiguen

dirigits a la promoció de la igualtat real i efectiva entre l'home i la dona, en el marc del P.I.O.

- Convocatòria de beques per a la realització de treballs d'investigació i per a la formació complementària i l'especialització en matèria de drogodependències i altres addiccions.

- VIII Premis projectes fi de carrera en matèria d'accessibilitat al medi físic.

- Procediments per a la concessió d'ajudes destinades a finançar programes de formació ocupacional dirigits a col·lectius de dones en el marc de la missió confiada al Fons Social Europeu.

- Convocatòria de 17 beques per a postgraduats per a la realització de pràctiques professionals en les diferents unitats administratives de la Conselleria de Benestar Social.

- Convocatòria de 4 beques per a la realització de pràctiques professionals d'informàtica.

- Procediment per a la concessió d'ajudes destinades a finançar activitats complementàries i extraescolars, realitzades per alumnes dels centres educatius d'educació infantil i educació primària, sostinguts amb fons públics de la Generalitat Valenciana.

B. DIPUTACIONS PROVINCIALS

	1) Si es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detall dels procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
VALÈNCIA	Sí, existix instrucció de 7/5/1999 de la Secretaria General amb un model de comunicació d'acusament de recepció aprovat.	-Patrimoni, Acció Social i Cultura.-Responsabilitat patrimonial per assistència sanitària. -Procediments iniciats d'ofici.	_____	Manifesta la voluntat d'una implantació integral en la totalitat de procediments.
ALACANT	Sí, quant als procediments instats per ciutadans.	-Reclamacions de responsabilitat patrimonial.	_____	_____
CASTELLÓ DE LA PLANA	Sí, i s'han elaborat models a este efecte.	-Peticions de subvencions, beques i ajudes relatives a Cultura i Esports. -Recursos de reposició. -Contractació. -Procediments de selecció i provisió de llocs de treball.	_____	_____

C. MUNICIPIS

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Agost	Sí, en la mesura que ho permeten els seus mitjans personals i materials.	No consten.	_____	Inconcreta.
Aielo de Malferit	Sí, en 1 procediment.	Responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.	Elevat volum i ritme de treball municipal.	Inconcreta.
Alacant	Sí, en alguns procediments.	-Procediments d'ofici del Patronat Municipal d'Esports. -Procediments d'ofici de prestacions econòmiques d'acció social.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta.
Alaquàs	No	No consta.	Falta de mitjans personals.	Al llarg de l'any 2002.
Albaida	No	No consta.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, amb referència a esta legislatura.
Albal	No	No consta	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, amb referència a esta legislatura.
Albalat de la Ribera	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Albalat dels Sorells	Sí, en determinats procediments.	Procediments de llicències urbanístiques.	No consten.	Inconcreta, però s'estan adoptant les mesures necessàries per a esta finalitat.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Albatera	Sí	Diversos procediments. S'ha creat un registre de procediments.	_____	_____
Alberic	Sí, en determinats procediments.	-Resolucions en què s'oferix recurs. -Sol·licituds de llicència urbanística.	No consten.	Inconcreta. És imminent la seua implantació en la llicència d'obertura.
Alboraia	No de moment, però s'han elaborat fitxes de diversos procediments.	S'han elaborat fitxes: -Llicències urbanístiques. -Llicències d'activitats.	Mentre s'ultimava l'estudi de la problemàtica i s'elaboraven les fitxes a este efecte.	Sense precisar, però amb caràcter immediat.
Alcàsser	No	No consta.	Falta de recursos humans.	Inconcreta.
Alcalá de Xivert	No	No consta.	Falta de mitjans econòmics i personals.	Inconcreta.
Alcoi	No	No consten.	No consten.	Inconcreta.
L'Alcora	No	No consten.	Falta de mitjans personals i econòmics.	Inconcreta.
L'Alcúdia	No, llevat de determinats procediments.	Implantació progressiva en procediments iniciats d'ofici, però no ens els especifiquen.	-La relació més habitual de l'Ajuntament amb els veïns es fa de forma verbal. -Si es practicara una nova notificació caldrien més mitjans personals i materials.	Inconcreta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
L'Alcúdia de Crespins	No	No consten, encara que es pretén resoldre els expedients abans del termini de 10 dies.	Falta de mitjans personals.	Inconcreta.
Aldaia	Sí, en determinats procediments.	Reclamacions de responsabilitat patrimonial.	Procés d'estudi de les vies més adequades per a fer-lo efectiu.	A l'acabament de l'any 2001.
Alfafar	No	No consta, encara que per acord plenari de 29-9-1994 es van establir els terminis de resolució i règim del silenci en els procediments municipals.	No consten.	No consta.
L'Alfàs del Pi	No	No consten.	-Falta de mitjans personals i materials. -A causa de la multiplicitat de procediments municipals, sol·liciten col·laboració de la Diputació Provincial a este efecte.	No consta.
Algemesí	No	No consten.	-Existència d'un "Punt d'informació" per a informar el ciutadà. -Informació que faciliten tècnics i polítics verbalment al ciutadà.	No consta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Almàssera	No.	No consten.	No consten.	Implantació progressiva però inconcreta.
Almassora	Sí, en determinats procediments.	Matèria de llicència d'obres i activitats.	No consten.	Termini de 12 mesos des del 8/6/01, implantació progressiva.
Almenara	No	----------	Escassesa de recursos humans.	Inconcreta, previsió d'implantació en els recursos administratius.
Almoradí	No	----------	Raons estrictament organitzatives i de personal.	Inconcreta.
Almussafes	Sí	Consta referència a les llicències urbanístiques i d'obertura, i se'ns indica que: -Es normalitzen els models d'instància des del 14/4/99. -La majoria de procediments són resolts dins el termini de 10 dies.	----------	Inconcreta.
Alquerías del Niño Perdido	Sí, en determinats procediments.	-Concessió de llicències urbanístiques i d'activitats. -Imminent implantació en: cèdules d'habitabilitat i subvencions.	----------	Inconcreta, encara que està prevista abans de la fi de l'any 2001.
Alzira	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Aspe	No, tot i que està en estudi la seua implantació i és un objectiu principal de l'Oficina Municipal d'Informació.	No consten.	----------	Inconcreta.
Ayora	Sí que s'ha arribat a practicar, però en data 5/2/01 no es practica.	No consten, encara que s'al·ludix als procediments d'ús més freqüents dels ciutadans.	No consten.	Inconcreta.
Banyeres de Mariola	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta. Sol·liciten assistència de la Diputació Provincial i FVMP per a elaborar un inventari de procediments municipals.
Bellreguard	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta. Al·ludixen a la seua implantació al llarg de l'any 2001.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Benetússer Observacions. -Se'ns remet acord de Comissió de Govern, de 22/1/01, en què queda assabentada de l'informe requerit.				
Benicarló	No	----------	Desconeixement de la seua existència fins al requeriment d'informe per part del Síndic de Greuges.	Inconcreta, però prevista en un breu període de temps.
Benicàssim	No	----------	No consten.	Inconcreta, però amb previsió d'implantació seqüencial durant el primer semestre de l'any 2001.
Benidorm	No, tot i que funcionen 6 oficines d'atenció al ciutadà i se li facilita la informació corresponent.	----------	Insuficiència de personal.	Inconcreta, encara que es considera que en el termini d'un any o 18 mesos pot implantar-se. - Data de l'informe: 22/01/01.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Benifaió	No	----------	Falta de mitjans materials i personals.	Inconcreta, encara que se'ns indica la previsió d'1 mes per a implantar-lo. - Data de l'informe: 22/01/01.
Benigànim	No, i se'ns precisa que no s'ha publicat la relació de procediments municipals a l'efecte informatiu.	----------	Falta de mitjans materials i personals.	Inconcreta.
Benissa	No de manera sistemàtica	No consten.	No consten, encara que s'al·ludix al fet que es va plantejar la seua implantació pel requeriment de l'informe del Síndic.	Després de la recepció de l'informe del Síndic s'ha ordenat la seua implantació en totes les unitats administratives municipals.
Bétera	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, tan prompte com siga possible.
Betxí	No, llevat del procediment per a concedir llicència d'activitat qualificada.	·Procediment per a concedir llicència d'activitat qualificada.	Falta de mitjans materials i personals.	Després de la recepció de l'informe del Síndic s'ha ordenat la seua implantació en totes les unitats administratives municipals.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Biar	No	----------	----------	S'emfatitza en el tracte directe i fluid amb el ciutadà, ateses les dimensions del municipi, i es considera que amb això es complix l'article 42.4 de la Llei 30/1992.
Bigastro	Sí, sense que s'especifique res més.			
Bocairent	No	----------	Falta de mitjans materials i personals.	Inconcreta, tot i que es manifesta la voluntat d'implantar-lo durant l'any 2001.
Borriol <u>Observacions</u>. -L'informe al·ludix a l'expedició de còpies dels escrits presentats en l'ajuntament als firmants i l'acusament de recepció en la notificació de les resolucions municipals.				

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Buñol	No	----------	Falta de personal.	Inconcreta, i s'al·ludix a cobrir la vacant d'una plaça de tècnic d'administració general.
Burjassot	No	----------	Falta de mitjans informàtics i personals.	Inconcreta, i s'al·ludix a una imminent implantació en el Departament d'Urbanisme.
Burriana	Sí, en tots els procediments iniciats a petició de l'interessat.	No consten.	----------	Es va donar còpia de l'informe del Síndic per a implantar-lo en tots els serveis administratius.
Calp	No, llevat de determinades unitats.	Es du a terme en Serveis Socials de les sol·licituds, peticions i recursos formulats pels ciutadans.	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta; però manifesten la voluntat d'implantar-lo progressivament.
Callosa d'en Sarrià	No	----------	No s'ha elaborat la relació de procediments municipals.	Inconcreta, quan siga possible.
Canals	No, llevat de determinats procediments.	Es consigna en el règim de recursos dels actes de liquidació tributària notificats als ciutadans.	S'està en l'espera que l'administració estatal i autonòmica adapten els seus procediments a la Llei 4/1999.	No consta.
Carcaixent	No, amb caràcter general.	----------	No consta.	A partir del 19 de febrer de 2001.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Carlet	Sí, però no especifiquen res més.			
Castalla	No	----------	No consta.	Inconcreta.
Castelló de la Plana	Sí, en diversos procediments.	-Llicències urbanístiques. -Responsabilitat patrimonial. -Procediments sancionadors en matèria sanitària, ambiental, tinença d'animals i trànsit.	----------	----------
Catarroja	No, però ha estat aprovat el catàleg de procediments municipals. -BOP 26/10/00-	No consten.	Falta de mitjans materials.	Indeterminada.
Catral	Sí, sense especificar res més.			
Cheste	No	No consten.	No consten.	Indeterminada. Està en estudi la seua implantació.
Chiva	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	No n'hi ha previsió.
Cocentaina	Sí, en determinats expedients.	-Exigència de responsabilitat patrimonial a l'Ajuntament. -Peticions d'informació sobre diferents expedients.	Escassesa de recursos humans i mitjans naturals.	Indeterminada
Corbera	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, tan prompte com siga possible.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Cox	No de manera generalitzada.	No consta.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada, tot i que s'està estudiant el programa informàtic municipal.
Crevillent	No de manera generalitzada.	No consta.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Cullera	Sí	Es va aprovar la relació de procediments ajustats a les prescripcions de la Llei 4/1999 mitjançant acord plenari de 25/5/1999.	----------	S'apliquen des de l'aprovació de l'esmentat acord plenari.
Dénia	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Elda	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	No es planteja la implantació del document.
L'Eliana	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
El Puig	No	----------	----------	Inconcreta.
Elx	No, però es preveu la seua implantació pròximament.	----------	----------	Indeterminada, però amb caràcter immediat es preveu implantar-lo.
Enguera	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, en breu termini.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Foios	No	----------	-En la majoria de casos se satisfan les pretensions abans del transcurs del termini legalment establit. -Per la gran acumulació de tasques.	Indeterminada, encara que es prioritzarà la seua implantació en els procediments relatius a urbanisme.
El Fondó de les Neus	No	----------	No consten.	Indeterminada. Se'ns indica que s'està treballant en un programa informàtic de seguiment d'expedients.
Font d'en Carròs	No	No consten.	Insuficiència de mitjans personals i materials.	Indeterminada. Ens han precisat que s'ha iniciat l'estudi per a elaborar i aprovar la relació de procediments municipals.
Gandia	No, llevat de determinats procediments.	-Procediments de reclamació per responsabilitat patrimonial.	No consten.	Indeterminada. Ens manifesten que es du a terme l'estudi per a elaborar la relació de procediments municipals.
Gata de Gorgos	Sí, en alguns procediments.	-Llicències urbanístiques. -Llicències d'activitats. -Llicències patrimonials.	----------	Inconcreta. Ens manifesten que constituïx prioritat de l'Ajuntament.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Godella Observacions. Se'ns informa que les notificacions municipals es cursen amb acusament de recepció.				
Guadassuar	No. Ens manifesten que les peticions dels veïns "es ventilen a una mitjana de dotze dies."	----------	-Dificultat de confeccionar la relació de procediments municipals per la seua complexitat tècnica. -Falta de mitjans personals.	No consta.
Guardamar del Segura	No	----------	Falta de mitjans materials i personals.	Indeterminada, encara que en breu termini.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Ibi Observacions. Convé destacar la relació de procediments i els diversos models que faciliten als ciutadans.	Sí	-Procediments en matèria de cementeri. -Procediments en matèria de llicències d'obertura. -Procediments en matèria de l'Àrea Econòmica. -Procediments en matèria de contractació i patrimoni. -Procediments en matèria de llicències urbanístiques. -Procediments en matèria personal.	----------	----------
La Pobla Llarga	No	----------	Falta de mitjans personals.	Inconcreta. S'implantarà en breu termini.
Llíria	No, en data 17/01/01.	Durant el 1r trimestre de l'any 2001 es vol implantar en els procediments d'ofici, les llicències d'obres, les d'activitats i les sol·licituds en general.	No consta.	Al llarg de l'any 2001 es vol implantar en diversos procediments municipals.
Massamagrell	No	----------	Falta de mitjans personals.	Indeterminada.
Massanassa	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	En un període de 6 mesos – Informe municipal de data de 19/10/2001.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Meliana	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Mislata Observacions. Tot i que no els adjunten, s'esmenta l'existència de models d'instància.	SÍ, en determinats procediments, encara que l'objectiu comporta resoldre les peticions dels ciutadans en un termini de 10 dies.	Procediments: -Llicències d'obertura. -Guals. -Responsabilitat patrimonial. -Devolució d'ingressos indeguts. -Sol·licitud de bonificacions tributàries.	No consta.	Indeterminada.
Moixent	No	----------	Falta de mitjans personals.	Indeterminada, tot i que s'estudiaran els procediments més usuals en breu termini.
Montcada	Sí, a partir de l'acord de Comissió de Govern de 21/06/1999.	Procediments en les matèries següents: -tributària. -urbanística i d'activitats.		
Moncofa	No	----------	Falta de mitjans personals.	Indeterminada.
Monòver	No, amb caràcter general	No consta.	Falta de mitjans personals i materials.	No es planteja la seua implantació.
Muro d'Alcoi	No	----------	Falta de mitjans personals.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Mutxamel	No, amb caràcter general i ens manifesten que s'intenta resoldre dins el termini les peticions i els recursos dels ciutadans.	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Novelda	No	----------	-La falta d'elaboració i aprovació de relació de procediments municipals. -Falta de mitjans personals i materials. -Falta de dotació pressupostària sobre això.	Indeterminada, tot i que està en estudi la qüestió.
La Nucia Observacions. Se'ns informa que les notificacions municipals es cursen amb acusament de recepció.				
Nules	No, de moment.	----------	Falta de mitjans materials i personals.	----------

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Oliva	No	----------	-Complexitat de confeccionar i aprovar un catàleg de procediments municipals. -En estudi diversos models d'instàncies o sol·licituds sobre això.	Previsió d'implantació —3 mesos—, data d'informe de 29/01/2001.
L'Olleria	No, i ens manifesten que l'objectiu és resoldre les peticions en el termini legalment establit.	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Onda	Sí, amb caràcter general.	Es practica, entre d'altres, en les àrees municipals següents: -Secretaria. -Econòmica- Intervenció i Tresoreria. -Ordenació del territori.	No consta.	Indeterminada.
Ondara	No	----------	Falta de mitjans personals.	Indeterminada.
Onil	No	----------	Falta de mitjans personals.	En breu termini s'iniciarà la seua implantació en els expedients següents: -Llicències urbanístiques i d'obertura. -Ocupació de vies públiques.
Ontinyent	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Orpesa	No	----------	No consta.	Indeterminada.
Paiporta	No, amb caràcter general.	-Expedients de reclamació de responsabilitat patrimonial.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Paterna	No, amb caràcter general.	-Expedients de responsabilitat patrimonial. -Expedients iniciats d'ofici.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Pego	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Peníscola	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Petrer	Sí	Per acord de la Comissió de Govern de 9/4/1999 es crea un registre de procediments en què s'implanta la comunicació d'acusament de recepció.	----------	----------
Picanya	No	----------	No consten.	Indeterminada.
Picassent	No, amb caràcter general.	-Servei d'intervenció municipal.	Falta de mitjans personals.	Indeterminada, i se'ns manifesta que s'ha iniciat l'estudi de la qüestió.
Pinoso	Sí, però no s'especifica res sobre això.	----------	----------	----------
La Pobla de Farnals	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
La Pobla de Vallbona	Sí, en determinats procediments.	-Llicències d'obres. -Llicències de segregació.	Falta de mitjans personals.	Indeterminada.
Polinyà del Xúquer	No amb caràcter general, llevat de casos específics.	No consten.	No consten.	Indeterminada.
Puçol	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Quart de Poblet	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Rafal Observacions. S'adjunten models de petició.	Sí, en determinats procediments.	-Exercici de dret de petició. -Sol·licitud de llicències urbanístiques i d'activitat. -Sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts. -Exigència de responsabilitat patrimonial.	----------	----------
Rafelbunyol Observacions. Se'ns informa que totes les sol·licituds són segellades en el Registre General de l'Ajuntament.				

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Redován	No, se'ns informa que són segellades les còpies de les peticions que formulen els ciutadans.	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Requena	No	No consten.	No consten.	Indeterminada.
Riba-roja de Túria	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada, però en estudi.
Rojales Observacions. Se'ns informa que són segellades i es facilita còpia de les peticions als ciutadans peticionaris.				Indeterminada.
Sagunt	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
San Fulgencio	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Sant Joan d'Alacant	No. Se'ns informa que es faciliten models d'instància per als ciutadans que els requerixen.	----------	Falta de mitjans personals.	Durant l'any 2002.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
San Miguel de Salinas	No	----------	No consten.	Indeterminada, amb previsió d'implantar-lo en la majoria de procediments durant l'any 2001.
San Vicent del Raspeig	Sí, en determinats procediments	Procediments de: -Ocupacions de via pública i devolució de fiances. -Responsabilitat patrimonial.	Dificultat d'elaborar la taula de procediments.	Indeterminada, encara que s'està elaborant el model per a implantar-lo en els procediments següents: -Personal. -Atorgament de llicències. -Tramitació de figures urbanístiques.
Santa Pola	Sí, en determinats procediments	-Expedient de reclamació patrimonial.	Dificultats pràctiques sense més especificacions.	Indeterminada.
Sax	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada. S'informa que s'ha recaptat el suport d'altres administracions.
Sedaví	No	----------	Falta de mitjans personals i materials	Indeterminada.
Segorbe	No	----------	No consten.	Indeterminada.
Silla	No, amb caràcter general	-Sol·licituds de responsabilitat patrimonial de l'Administració.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Simat de la Valldigna	No	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Sollana	No, i se'ns manifesta que s'utilitzen models de peticions adaptats a la Llei 30/1992.	----------	Falta de mitjans materials.	Indeterminada.
Sueca	No	----------	No consten.	Indeterminada. Se'ns informa que s'ha creat el Departament d'Informació i Atenció Ciutadana per a implantar-lo.
Tavernes Blanques	No, amb caràcter general.	No consten.	Dificultats tècniques que requerixen la intervenció d'administracions supramunicipals.	Indeterminada.
Tavernes de la Valldigna	No	----------	Ens manifesten que s'està en l'espera que s'adapten a la Llei 4/1999 els procediments estatals i autonòmics.	No consta.
Teulada Observacions. Se'ns aporta còpia de la Carta de Serveis de la Secretaria General.	No, però es va aprovar per resolució de l'Ajuntament la Carta de Serveis de la Secretaria General, el 21/07/2001.	----------	No consten.	No consta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Torreblanca	No, encara que ens indiquen que, llevat de casos de força major, es resolen dins de termini les sol·licituds, peticions i recursos dels ciutadans.	----------	Falta de mitjans personals i materials.	Inconcreta, però amb previsió d'implantació amb l'ordre següent: -Recursos. -Llicències d'obres i activitat. -Resta de procediments.
Torrent	Si, en alguns procediments.	-Llicències d'obres i d'obertura. - Sol·licitud de subvenció. -Procediments en matèria de personal.	No consten.	No consta.
Torrevieja	Sí que es complix este tràmit però no ens especifiquen res més.	No consten.	No consten.	No consta.
Utiel	No, encara que s'informa verbalment en el Registre sobre la tramitació de la petició o el recurs.	----------	Falta de personal i el fet que la norma siga recent.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
València Observacions. Se'ns informa sobre els requisits per a la presentació dels documents en el Registre Municipal.				
La Vall d'Uixó	No, encara que hi ha previst l'objectiu que les sol·licituds i peticions es resolguen en el termini de 10 dies des de la seua presentació.	No consten.	-Falta de personal. -Falta de mitjans d'informació.	Inconcreta.
Vallada	No	----------	Falta de personal.	Inconcreta.
El Verger	No	----------	Falta de personal.	Previsió d'inici d'implantació per a l'any 2002.
La Vila joiosa	No	----------	Falta de mitjans personals i materials per a elaborar un catàleg de procediments i fer-ne el seguiment.	Indeterminada.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Vila-real	Sí, en determinats procediments.	-Llicències d'obertura d'activitats qualificades i exemptes de qualificació, com també canvis de titularitat. -Sol·licituds de bonificació i devolució del IAE.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Vilamarxant	No, de moment.	----------	No consta.	Inconcreta.
Villalonga <u>Observacions</u>. Se'ns informa que les notificacions es duen a terme amb acusament de recepció.				
Villanueva de Castellón	No completament, encara que hi ha diversos models de petició elaborats per l'Ajuntament en què, mitjançant nota marginal, s'inclouen els requeriments de l'article 42.4 Llei la Llei 30/1992.	No consten.	Falta de recursos municipals.	Inconcreta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Villavieja	No, encara que intenten que les sol·licituds i els recursos es resolguen dins el termini establit legalment.	No consten.	No consten.	Indeterminada.
Villar del Arzobispo	No, encara que les peticions i els recursos dels ciutadans solen sre resolts abans del termini de 10 dies —en concret, se'ns indica que el 95% de sol·licituds es resolen dins el termini màxim de 8 dies— i se'ls informa verbalment.	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Villena	No	No consten.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada.
Vinaròs	No	No consten.	No consten.	Indeterminada.
Xàbia	La Secretaria General de l'Ajuntament va dictar una circular amb data 20/1/01, en què recordava als caps de secció o de servei l'obligació de complir l'article 42.4 de la Llei 30/1992.	----------	No consten.	No consta.

Queixa d'ofici núm. 3/2000	1) Es practica l'acusament de recepció: SÍ/NO.	2) Detalls de procediments.	3) Raons per a no practicar l'acusament de recepció.	4) Previsió temporal per a implantar-lo.
Xàtiva	Sí, en diversos procediments.	-Contractació. -Llicències d'activitats. -Llicències urbanístiques. -Responsabilitat patrimonial. -Personal, participació ciutadana, padró d'habitants.	----------	----------
Xeraco	No	----------	-Es facilita una informació verbal als ciutadans sol·licitants. -S'entén que es tracta d'un tràmit ritual i burocràtic.	Inconcreta.
Xirivella	Sí, en determinats procediments, encara que s'informa verbalment de totes les sol·licituds i els recursos que formulen els ciutadans.	-Reclamacions per responsabilitat patrimonial.	-S'ultima l'elaboració del catàleg de procediments municipals per a implantar-lo de manera generalitzada.	Una vegada que s'aprove el catàleg de procediments municipals.
Xixona	No, solament en determinats procediments.	-Expedients de multes de trànsit.	Falta de mitjans personals i materials.	Indeterminada, encara que s'estudia implantar-lo per a llicències urbanístiques.

OBSERVACIÓ. La denominació dels municipis s'ha fet d'acord amb la manera en què els ajuntaments s'han dirigit a esta Institució.

ANNEX 1 (De l'annex C, MUNICIPIS)

Destaquem, pel contingut de la informació subministrada i l'activitat municipal materialitzada en la implantació del document objecte d'esta queixa, les respostes dels ajuntaments de Cullera, Albatera i Petrer, que seguidament transcrivim literalment.

CULLERA

"Com a resposta al seu escrit sobre la queixa d'ofici núm. 3/2000 (núm. 201.203), li remet, adjunta, còpia de l'acord adoptat pel MI Ajuntament Ple sobre l'aprovació dels procediments administratius, d'acord amb el que establix la Llei 4/99, de 13 de gener, com també còpia de dos sol·licituds o instàncies municipals en què intentem donar compliment als preceptes legals en qüestió. Cullera, 23/1/2001".

"El MI Ajuntament Ple, en sessió ordinària que va tenir lloc el 25-5-1999, va adoptar, entre d'altres, l'acord següent:

"5.2. APROVACIÓ DE LA RELACIÓ DE PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS D'ACORD AMB EL QUE DISPOSA LA LLEI 4/99, DE 13 DE GENER.

Atenent al que disposa la Llei 4/1999, de 13 de gener, mitjançant la qual es modifica parcialment la Llei 30/1992, de 26 de novembre, i

Primer. Que mitjançant la Llei 4/1999 s'introduïxen modificacions substancials que afecten els procediments administratius locals, en què cal destacar els següents.

1. La instauració del silenci administratiu positiu, de manera que esta regla esdevé general i desplega els seus efectes sense que calga certificació d'acte presumpte (art. 43.2 de la Llei 4/1999).

2. L'obligatorietat de l'Ajuntament de publicar i mantenir actualitzades, a l'efecte informatiu, les relacions dels procediments, tot indicant els terminis màxims dels mateixos com també els efectes que produïsca el silenci administratiu (art. 42.4 de la Llei 4/1999).

3. L'obligatorietat de l'Ajuntament d'informar els interessats del termini màxim establit per a resoldre i notificar els procediments, com també els efectes que pot produir el silenci administratiu.

4. La reinstauració del recurs de reposició potestatiu en tots els procediments administratius, excepció feta dels tributaris, en què es manté obligatori el recurs de reposició (art. 116 de la Llei 4/1999).

Segon. Que, per això, esdevé necessari elaborar un llistat de procediments administratius de l'Ajuntament i els efectes dels mateixos, uns procediments que han de ser aprovats per l'Ajuntament Ple i, així mateix, convé delegar en l'Ajuntament la facultat de modificar els detalls dels procediments aprovats, quan sorgisquen canvis normatius o tècnics que així ho aconsellen.

Així mateix, també convé mantenir actualitzada la relació mitjançant la seua aprovació anual per part del Ple.

La Corporació Municipal, amb el dictamen previ de la Comissió Informativa de Serveis Econòmics, Règim Interior, Personal i Patrimoni, d'acord amb l'article 72 in fine del Reglament d'Organització i Funcionament del MI Ajuntament de Cullera, de 19-2-86, per unanimitat, adopta el següent ACORD:

1. Aprovar una primera relació de procediments administratius municipals, que relacionem com a annex a este Acord, amb el termini de la resolució i els efectes que produïx d'acord amb el que disposa la Llei 4/1999 i la resta de normativa especial aplicable.

2. Habilitar l'alcalde-president perquè, a proposta del secretari general, puga modificar qualsevol detall dels procediments per al cas que es produïsquen canvis normatius o tècnics que aixíl ho aconsellen.

3. Instaurar de manera immediata, habilitant a este efecte la Secretaria General, el règim d'informació als interessats sobre els procediments, el termini per a resoldre'ls i els efectes del silenci, i a este efecte serà aplicable, en allò referit a l'administració local, l'Ordre de 14 d'abril de 1999, BOE de 23 d'abril de 1999".

PROCEDIMENTS ADMINISTRATIUS. (TERMINI PER A RESOLDRE I EFECTES DEL SILENCI) LLEI 4/1999, DE 13 DE GENER DE 1999

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
Urbanisme	1	1	Llicències d'obres majors.	2 mesos	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. La sol·licitud de llicència d'obres ha d'anar acompanyada del projecte tècnic i els documents, indispensables per a dotar de contingut la resolució. Caldrà formular autoliquidació tributària. Si contravenen greument l'ordenament jurídic urbanístic i de manera manifesta, el silenci serà negatiu.
Urbanisme	2	2	Llicència d'obres menors.	1 mes	Positiu	Disposició addicional i LRAU. Igual que l'anterior.
Urbanisme	3	3	Llicència que afecta obres catalogades.	3 mesos	Positiu	Disposició addicional 4a i articles 42 i 43 de la Llei 4/1999. La resta de consideracions igual que el primer punt o el número 1.
Urbanisme	4	4	Llicències d'obres menors amb incidència civil.	1 mes	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. La resta igual que el número 6é. 2
Urbanisme	5	5	Llicència de demolició que no afecte l'obra catalogada.	2 mesos	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. La resta igual que el número general 1.
Urbanisme	6	6	Llicència de parcel·lació o segregació.	1 mes	Positiu	Disposició addicional 4a, 82, 83. LRAU. La resta igual que el número general.
Urbanisme	7	7	Llicència de primera ocupació.	1 mes	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. La resta igual que el número anterior.
Urbanisme	8	8	Llicència de moviment de terres.	3 mesos	Positiu	Disposició 4a de la LRAU. Article 178 de la Llei del sòl, 1976. Art. 42 i 43 de la Llei 4/1999. S'apliquen directament els 3 mesos de la Llei 4/99, ja que en la LRAU no es fa previsió de termini per a estes llicències. La resta igual que el número d'ordre general número 1.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
Urbanisme	9	9	Llicència de tanca.	1 mes	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. Art. 178 de la Llei del sòl, 1976. Les obres de tanca han de ser considerades obra menor. A la resta d'obres menors és aplicable el règim del número 1 del general.
Urbanisme	10	10	Llicència de cartells de publicitat.	3 mesos	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. Art. 178 de la Llei del sòl, 1976. Art. 42 i 43 de la Llei 4/1999. S'aplica directament la Llei 4/99. En queda exclosa la col·locació de cartells en els béns municipals, ja que en este cas el silenci és negatiu.
Urbanisme	11	11	Llicència d'ocupació de la via pública.	3 mesos	Negatiu	Disposició addicional 4a de la LRAU i articles 42 i 43 de la Llei 4/1999.
Urbanisme	12	12	Llicències diverses (resta de l'anterior).	3 mesos	Positiu	Disposició addicional 4a de la LRAU. Art. 178 de la Llei del sòl, 1976. Art. 42 i 43 de la Llei 4/1999. Article 1 del RDU (Reglament de Disciplina Urbanística) i 1.19 de les normes del PGOU.
Urbanisme	13	13	Denúncia per disciplina urbanística.	3 mesos	Negatiu	Art. 44-43 de la Llei 4/1999. Dret a la iniciació de l'expedient. No s'incoa. La denúncia és una forma d'iniciar el procediment d'ofici. Art. 68 i 69 de la LRJAPPAC (Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú).
Urbanisme	14	14	Cèdula de garantia urbanística.	1 mes	Positiu	Art. 84 de la LRAU.
Urbanisme	15	15	Informació urbanística.	1 mes	Positiu	Art. 55.1 de la Llei del sòl, 1976. RPU. 133 TRLS (Text Jurídic de la Llei del sòl) 1992. Mirar les normes del Pla. No és dret de petició. Art. 35 g) de la LRJAPPAC.
Urbanisme	16	16	Certificacions urbanístiques.	1 mes	Positiu	Igual que el número 15.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
Urbanisme	17	17	Sol·licitud de modificació del PGOU.	3 mesos	Negatiu	Article 143 del RPU i 43 de la Llei 4/1999. Dret de petició.
Urbanisme	18	18	Sol·licitud de tramitar plans de desenvolupament PGOU, PP i PDAI (Programa de Desenvolupament d'Actuació Integrada).	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999. 148 RPUV. El silenci és negatiu, ja que està aprovant i tramitant una disposició general. La Llei es referix a actes administratius en el silenci positiu (43-5 Llei 4/1999).
Urbanisme	19	19	Sol·licitud de tramitar estudi de detall.	3 mesos	Negatiu	Article 43 de la Llei 4/1999. 148 RPUV. Igual que el núm. 18.
Urbanisme	20	20	Presentació del Programa per al Desenvolupament d'Actuació Integrada.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999. 45 LRAU. Sotmet a informació pública la alternativa tècnica amb efecte de silenci negatiu, ja que és un instrument de planejament.
Urbanisme	21	21	Denúncies diverses que no siguen disciplina urbanística.	3 mesos	Negatiu	El mateix que el número 13.
Urbanisme	22	22	Obres de reparació de la via pública.	3 mesos	Negatiu	S'exercix un dret de petició. Art. 43 de la Llei 4/1999 i 18 g) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril.
Urbanisme	23	23	Llicències provisionals en sòl urbà i sòl urbanitzable.	2 mesos	Positiu	Art. 58 LRAU. 17 de la Llei 6/1998, de 13 abril. És una modalitat de llicència d'obra, per la qual cosa s'aplica també el que hi ha establit en el número 1 d'estos procediments.
Urbanisme	24	24	Llicències d'obres provisionals en sòl urbà no programat i no urbanitzable.	2 mesos	Negatiu	L'efecte del silenci és negatiu perquè contravé greument l'ordenament jurídic. Disposició addicional 4a LRAU i 43 de la Llei 4/1999.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
O. Major Jurídic	25	25	Sol·licitud de responsabilitat patrimonial. Procediment ordinari.	6 mesos	Negatiu	Art. 142 de la Llei 39/1992 i 13 del RRP (Reglament de Responsabilitat Patrimonial). Cal afegir un període extraordinari de prova.
O. Major R. Jurídic	26	26	Sol·licitud de responsabilitat patrimonial de procediment abreujat.	30 dies	Negatiu	Art. 143 de la Llei 30/1992 i 17 del RRP.
O. Major R. Jurídic	27	27	Sol·licitud d'autoritzacions. Llicències, concessions de delimitacions sobre el domini públic.	3 mesos	Negatiu	Per aplicació del que disposa l'article 43.2 i 3 de la Llei 4/1999.
O. Major Patrimoni Serveis	28	28	Sol·licituds de prestació de serveis públics i adjudicacions.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999. S'exercix un dret de petició, sense perjuí del que disposa l'article 18.1 de la Llei 7/1985.
O. Major Serveis	29	29	Sol·licituds generals de serveis obligatoris.	3 mesos	Negatiu	Article 43 de la Llei 4/1999. S'exercix un dret de petició, sense perjuí del que disposa l'article 18.1 de la Llei 7/1985.
O. Major R. Jurídic Expedients disciplinaris	30	30	Escrits de ciutadans en què denuncien actuacions del personal de l'Ajuntament que pretén expedient disciplinari.	3 mesos	Negatiu	Art. 42.3, 43 i 44 de la Llei 4/1990. La resta igual que el procediment número 13.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
O. Major Patrimoni	31	31	Expropiacions.	3 mesos	Negatiu	Article 43 de la Llei 4/1999. S'exercix un dret de petició sense perjuí del que disposa l'article 18.1 de la Llei 7/1985 o si hi ha un termini especial en la normativa urbanística. Article 5 del Reglament d'Expropiació Forçosa.
O. Major Serveis	32	32	Llicència d'obertura. Activitats innòcues.	1 mes	Positiu	Art. 43 de la Llei 4/1999 i 9 del RJSCL (Reglament de Servei de Corporacions Locals).
O. Major Serveis	33	33	Llicències per a activitats qualificades.	2 mesos	Positiu	Art. 43 de la Llei 4/1999. Art. 5 de la Llei 3/1989, de 2 maig i art. 1 del RDL 1/1986, de 14 de març. Sempre que els interessats ho sol·liciten de manera degudament documentada i s'ajuste a l'ordenament jurídic.
O. Major Serveis	34	34	Llicències d'activitats incloses en l'annex del RDL 1/1986.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999. Art. 5 de la Llei 3/1989. Art. 1 del RDL 1/1986, de 14 de març.
O. Major Serveis	35	35	Activitats qualificades restants.	4 mesos	Positiu	Art. 3r.3 del Decret 10 de 1986, de 30 juliol, del Consell de la GV i art. 3r de la Circular d'1 de desembre de 1986 de la COPUT, llevat que la Comissió notifique acord desestimatori i pendent d'execució.
O. Major Serveis	36	36	Sol·licituds d'amortitzacions i concessions d'instal·lacions temporals en la platja.	3 mesos	Negatiu	Art. 43.2, 2 i 3 de la Llei 4/1999. Es referix a la transferència a favor de particulars de facultats sobre el domini públic.
O. Major Serveis	37	37	Sol·licituds de certificació de convivència.	3 mesos	Negatiu	Art. 43.2 i 3 de la Llei 4/1999. Es referix a l'exercici d'un dret de petició. No hi ha dret preexistent.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
O. Major Serveis	38	38	Sol·licituds de prestació d'un servei públic (millora).	3 mesos	Negatiu	Art. 43.2 i 3 de Llei 4/1999. Es referix a l'exercici d'un dret de petició. No hi ha dret preexistent. És de millora. (Sol·licituds de contenidors de residus urbans, de neteja de vials, asfaltat de camins.)
O. Major Servicio	39	39	Denúncies per infracció de la Llei 3/1989 i 2/1991 de la GV i 14/1986 i 10/98 de l'Estat.	3 mesos	Negatiu	Igual que el núm. 13.
O. Major Serveis	40	40	Llicències d'obertura per a espectacles públics i activitats recreatives. Solament si no són qualificades. Si l'activitat és qualificada tindrà el seu règim peculiar.	3 mesos	Positiu	Art. 43.2 de la Llei 4/1999 i 6 de la Llei 2/1991 de la G.V.
O. Major Serveis	41	41	Llicències d'espectacles o activitats recreatives en instal·lacions portàtils eventuals.	3 mesos	Positiu	Art. 43.2 de la Llei 4/1999 i 10 de la Llei 2/1991 de la GV.
Hisenda	42	42	Procediment de concessió de beneficis fiscals IBI.	6 mesos	Negatiu	Article segon de la disposició addicional cinquena de la Llei 4/1999, en relació amb la Llei 1/1998, de 26 de febrer (art. 23), com també la Llei 50/1998, de 30 de desembre (art. 18) i Reial Decret 803/1993, de 28 de maig. Annex 4, núm. 98. Annex 2, núm. 14.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
Hisenda	43	43	Procediment de concessió de beneficis fiscals.	6 mesos	Negatiu	Igual que el número anterior. Annex 100.
Hisenda	44	44	Procediment d'exempcions en el IAE.	6 mesos	Negatiu	Igual que el número anterior. Annex 4, núm. 100.
Hisenda	45	45	Procediment de concessió d'exempció de l'IBI als no residents.	6 mesos	Negatiu	Igual que el número primer d'hisenda i annex 2, núm. 9.
Hisenda	46	46	Procediment d'alteració de béns immobles (elements de la declaració) a efectes de l'IBI.	6 mesos	Negatiu	Igual que el número primer d'hisenda. Annex 4, núm. 99 i annex 2. núm. 16.
Hisenda	47	47	Denúncia en matèria tributària.	6 mesos	Negatiu	Art. 103 de la Llei 25/1995, de 20 juliol, i art. 29 del RD 939/1836, de 25 d'abril.
Hisenda	48	48	Procediment sobre recurs de reposició en la inspecció, la liquidació, la gestió i la recaptació.	1 mes	Negatiu	Art. 2n de la Llei 4/1999, en relació amb l'article 14 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre.
Hisenda	49	49	Procediment de revisió d'actes administratius. En matèria tributària. Sol·licitud pels interessats.	6 mesos	Negatiu	Annex 3.4 del RD 803/1993, de 28 de maig, articles 153 i 154 de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, i article 23 de la Llei 1/1998, de 26 de febrer.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
Hisenda	50	50	Procediment de concessió d'exempció del IVTG.	6 mesos	Negatiu	RD 803/1993, de 28 de maig. Annex núm. 4, 101.
R. Interior	51	51	Empadronament a instàncies dels ciutadans.	3 mesos	Positiu	Arts. 54 del RD 1690/1986, d'11de juliol, i article 16 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril. Article 12 del text refós sobre règim local, aprovat pel RD 781/1986, de 18 d'abril.
R. Interior	52	52	Sol·licitud de canvi de dades en el padró.	3 mesos	Positiu	Art. 68 del RD 1690/1986, d'11 de juliol. Art. 12 del text refós sobre règim local, aprovat pel RDL 781/1996, de 18 d' abril.
R. Interior	52	52	Sol·licitud de certificacions d'empadronament.	3 mesos	Positiu	Art. 53 i 61 del RD 1690/1986, d'11 de juliol. Article 12 del text refós sobre règim local aprovat pel RDL 781/1996, de 18 d'abril.
R. Interior	53	53	Procediment de baixes en la inscripció del padró a instàncies d'un altre ajuntament.	3 mesos	Positiu	Art. 70 i 74 del RD 1690/1986, d'11 de juliol.
R. Interior	54	54	Procediment de baixa en el padró municipal a instàncies de l'interessat.	3 mesos	Positiu	Arts. 54 i 56 i art. 74 del RD 1690/1986, d'11 de juliol.
R. Interior	55	55	Sol·licitud de retolació i nomenclatura de vies públiques.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 14 de gener, i article 18 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
R. Interior	56	56	Sol·licitud d'ocupació de la via pública (guals, càrrega i descàrrega, bol·lards, taules i cadires).	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 14 de gener, i 76 i següents del RD 1372/7986, de 13 de juny.
R. Interior	57	57	Sol·licitud d'expedició de cèdules d'habitabilitat.	1 mes	Positiu	Disposició addicional 4a, LRAU. La sol·licitud ha d'anar acompanyada de la documentació requerida per a dotar de contingut la resolució. Caldrà formular autoliquidació econòmica; si contravé greument l'ordenament jurídic i de manera Manifesta, el silenci serà negatiu. Decret 161/1989, de 30 d'octubre, i Ordre de 10 de novembre de 1989, ambdós de la GV.
R. Interior	58	58	Sol·licitud d'inscripció en el registre d'associacions de veïns.	3 mesos	Positiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 14 de gener, i 236 del RD 2568/1986, de 28 de novembre.
R. Interior	59	59	Sol·licitud de tarifes reduïdes de pàrkings municipals.	3 mesos	Positiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
R. Interior	60	60	Sol·licitud d'autorització d'armes menors.	3 mesos	Negatiu	
R. Interior	61	61	Sol·licitud de celebració de matrimoni civil en casa consistorial.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
R. Interior	62	62	Sol·licitud de celebració de matrimoni civil pel Sr. alcalde o regidor.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.

Departament	Nre. GA	Nre. D	Procediment	Termini	Efectes	Observacions
R. Interior	63	63	Sol·licitud de pràctiques d'alternança no universitàries.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
R. Interior	64	64	Sol·licitud d'informe de bona conducta.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
R. Interior	65	65	Sol·licitud de targeta d'aparcament en la via pública per a minusvàlids.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
R. Interior	66	66	Sol·licitud d'autorització d'utilització de dependències municipals.	3 mesos	Negatiu	Art. 43 de la Llei 4/1999, de 4 de gener.
Tresoreria Recaptació	67	67	Procediment de constrenyiment.	No determinat	No determinat	Art. 23.3 de la Llei 1/1988, en concordança amb l'article 42.2 de la Llei 4/1999.
Tresoreria Recaptació	68	68	Concessió d'ajornament i fraccionament de pagament de deutes.	6 mesos	Negatiu	Llei 1/1998 i 4/1999 amb relació al RD 803/1993, de 28 de maig.
Tresoreria Recaptació	69	69	Revisió d'ofici a instàncies del ciutadà en matèria tributària.	6 mesos	Negatiu	Llei 1/1998, art. 23 i Llei 4/1999, arts. 43 i 44.
Tresoreria Recaptació	70	70	Compensació de deutes i crèdits de la hisenda pública.	6 mesos	Negatiu	Llei 4/1999, art. 43 i 44.
Tresoreria Recaptació	71	71	Devolució d'ingressos indeguts.	3 mesos	Negatiu	Llei 1/1998 i 4/1999 i RD 1163/1990, de 21 de setembre.

"El termini establit i els seus efectes en tots els procediments que relacionem es referixen al silenci positiu i negatiu previst en l'article 43 de la Llei 4/1999 i la legislació restant.

El termini general per a resoldre i notificar, llevat de normativa especial aplicable, és de sis mesos (art. 42.2 de la Llei 4/1999) per als procediments."

“Circular de la Secretaria General núm. 7 de l’Ajuntament de Cullera”.

REFERENT A: Llei 4/1999, de modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

En el Butlletí Oficial de l’Estat, de 14 de gener de 1999, apareix inserida la modificació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Esta Llei entra en vigor als tres mesos de ser publicada en el Butlletí Oficial de l’Estat (Disposició final única); per tant, és el 14 d’abril de 1999.

Per això es fa necessari, per al bon funcionament dels serveis i l’aplicació de la Llei, dictar una Circular als departaments, amb la finalitat d’unificar els criteris.

1. La Llei sotmet una reforma en profunditat d’alguns dels aspectes més problemàtics del procediment administratiu de la Llei 30/1992, d’acord amb l’opinió de la doctrina i els aplicadors del dret: fonamentalment la regulació del silenci administratiu, el sistema de revisió d’actes, la responsabilitat patrimonial i la regulació de la suspensió de l’acte administratiu, i torna potestativament el recurs de reposició.

2. Pel que afecta de manera urgent la nostra administració municipal, cal destacar que ha recobrat la vigència el recurs de reposició regulat en els articles 116 i 117 de la nova Llei. És per això que a partir de l’entrada en vigor de la mateixa, el 14 d’abril de 1999, tots els actes administratius sotmesos a possible revisió jurisdiccional podran ser recorreguts potestativament en reposició, de manera prèvia al recurs contenciós administratiu.

Això no és aplicable a l’esfera de les hisendes locals, en què continua en vigor el recurs previ de reposició obligatori al contenciós administratiu.

Com a annex a esta Circular s’establirà el nou model de notificació.

3. Un altre dels aspectes fonamentals que cal destacar és la figura del “silenci administratiu”. Paga la pena ressaltar que la seua nova regulació, prevista en els articles 43 i següents de la Llei, manté la regla del silenci positiu, i solament s’exceptua quan una norma amb rang de llei o una norma comunitària europea establisca el contrari. S’exceptuen del silenci positiu els procediments d’exercici del dret de petició, els de revisió d’actes administratius i les disposicions generals, els iniciats d’ofici i els procediments dels que poguera derivar-se, per als sol·licitants o tercers, l’adquisició de facultats sobre el domini o servei públic. Se suprimix la certificació d’actes presumptes, per la qual cosa amb el transcurs del temps que establix la Llei (norma general de tres mesos), s’adquirirà el que s’ha sol·licitat, sense perjuí que contravinga l’ordenament jurídic.

Val la pena destacar, en este sentit, el que establix el nou article 42.4, 2n paràgraf, que diu el següent:

“En tot cas, les administracions públiques hauran d’informar els interessats del termini màxim normativament establit per a la resolució i notificació dels procediments, com també dels efectes que puga produir el silenci administratiu, i incloure esta menció en la notificació o publicació de l’acord d’iniciació d’ofici, o en una comunicació que se’ls haurà de dirigir a este efecte, dins els deu dies següents a la recepció de la sol·licitud en el registre de l’òrgan competent per a la seua tramitació. En este últim cas, la comunicació haurà d’indicar, a més, la data en què la sol·licitud ha estat rebuda per l’òrgan competent.”

Tal com es deia en parts anteriors, esta nova regulació del silenci administratiu i els seus aspectes col·laterals serà d’aplicació en aquells procediments iniciats a partir de l’entrada en vigor de la Llei 4/1999.

En el transcurs del termini màxim legal per a resoldre un procediment i notificar la resolució, es podrà suspendre en els casos previstos en l’article 42.5 de la Llei 4/1999. Val la pena destacar els paràgrafs a i c.

4. Amb la finalitat de coordinar l’actuació dels diferents departaments municipals, en el termini de quinze dies, comptador des de la notificació d’esta Circular, els departaments hauran de comunicar a esta Secretaria el termini previst en cada procediment de la seua competència per a la seua resolució expressa, i caldrà aplicar-lo una vegada que haja estat aprovada per la Secretaria.

Per tot això, s’encarix a tots els caps dels departaments, serveis i negociats que adopten les mesures adequades amb vista a l’adequat compliment de la Llei 4/1999 i de la Circular dictada per esta Secretaria.

Cullera, 13 d’abril de 1999”

“Annex I. Recursos.

Cosa que li comunique i li advertisc que, contra esta resolució/este acord podrà interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Autònoma Valenciana/ el Jutjat Contenciós Administratiu competent en el termini de dos mesos, comptador des de l’endemà d’esta notificació.

Tot això d’acord amb el que disposen els articles 8, 10 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa (BOE de 14 de juliol de 1998).

No obstant el que s’ha establit anteriorment, es podrà interposar recurs de reposició reguladora en el termini d’un mes, comptador des de l’endemà de la notificació, i s’entendrà desestimat el recurs i expedita la via contenciosa administrativa si en el transcurs d’un mes el recurs no ha estat resolt (articles 116 i 117 de la Llei 4/1999, de 13 de gener, BOE de 14 de gener de 1999).”

ALBATERA

“Amb relació al seu ofici, amb registre d’entrada del passat 16 de gener de 2001, en què sol·licitava informació pel que fa al compliment, per part d’este Ajuntament, del tràmit de comunicació que l’article 42.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, en la seua nova redacció donada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, exigix que es faça als interessats, tant quant als procediments instats d’ofici com pels particulars, en què s’exposa que cal assenyalar el termini de resolució de l’expedient i el sentit del silenci, he de comunicar-li, una vegada recaptada la informació a este efecte de la Secretaria, i a instàncies seues, que:

1. La Comissió Municipal de Govern, en sessió que va tenir lloc el 23 de gener passat, va acordar, per impulsar i sistematitzar l’obligació continguda en l’article 42.4 de la Llei 30/1992, abans citat, aprovar una proposta de Secretaria sobre la relació de procediments de tramitació local i la seua actualització que, tal com indica el seu nom, va pretendre, com a base de l’obligació de l’informe previ referit en l’encapçalament d’esta comunicació, servir d’informació sobre els procediments administratius locals vigents en este Ajuntament, assenyalar el termini de resolució i el sentit del silenci, com també mantenir la seua possible actualització periòdica.

2. Com a producte de l’acord esmentat, es va crear un registre de procediments en els diversos departaments de tramitació, amb instruccions sobre el contingut de la comunicació i l’organització de les tasques. Així, resulta que la citada comunicació prèvia es fa en els següents departaments, tipus d’expedients i de la manera següent:

DEPARTAMENT	TRÀMIT	ENCARREGAT
SECRETARIA	Permisos i llicències	Personal
ALCALDIA	- Sol·licitud d’autorització de matrimonis civils.	Protocol
PARTICIPACIÓ CIUTADANA	- Sol·licitud d’inscripció en el registre d’associacions.	Serveis Socials
Obres	Llicències d’obres majors, reformes menors i llicències de primera ocupació.	Obres
Obres	ALTRES ACTUACIONS: cèdules d’habitabilitat, urbanització i garantia urbanística.	Obres
SECRETARIA	Llicència d’instal·lació-obertura.	Funcionari d’Obertures
SECRETARIA	Béns: delimitacions, investigació, negocis jurídics sobre béns patrimonials, etc.	Secretaria
POLICIA LOCAL	Autoritzacions d’ocupació de béns de domini públic: fires, etc.	Auxiliar de policia
INTERVENCIÓ	Autorització d’ocupació de béns de domini públic: cadires i taules.	Auxiliar d’intervenció
INTERVENCIÓ	Autorització d’ocupació de béns de domini públic: materials d’obra.	Auxiliar d’intervenció
INTERVENCIÓ	Autorització d’ocupació de béns de domini públic: cementeri.	Auxiliar d’intervenció
INTERVENCIÓ	Sol·licitud de subvencions d’associacions locals.	Participació ciutadana
SERVEIS SOCIALS	Ajudes individuals o d’emergència de tramitació municipal.	Serveis Socials

Quant als actes de gestió tributària, com ara la rectificació de dades, els beneficis i les exempcions, i la recaptació com per exemple els ajornaments o el fraccionament del pagament, etc., la competència dels mateixos es troba delegada en l'organisme de SUMA, gestió tributària.

En matèria d'incorporació, allistament o reclutament per al Servei Militar, esta administració es limita a una funció merament mediadora, per tant no resolutiva, i entén l'obligació de comunicació prèvia a l'òrgan estatal competent.

Quant a les subvencions, tant generals com en concepte d'ajudes individuals o d'emergència del Departament de Serveis Socials: aquelles renovables periòdicament no són objecte de comunicació prèvia per no existir sol·licitud atesa la seua reiteració en este exercici.

Hi ha procediments d'atorgament immediat, com ara les subvencions tramitades a les associacions, que no són objecte de comunicació prèvia ja que generalment són resoltes dins el termini de deu dies després de la sol·licitud.

Quant als expedients incoats a instàncies de particulars, com ara els de responsabilitat patrimonial, atorgament de llicències, etc., amb resolució posterior d'admissió, la comunicació prèvia s'incorpora a la notificació al particular de l'esmentat acte.

Finalment, quant als expedients sancionadors, la comunicació prèvia s'incorpora a la resolució d'inici i se'n dóna trasllat al particular.

Atentament, a la seua disposició per a qualsevol informació addicional que necessite, atesa l'extensió de la matèria i llevat error o omissió.

Albatera, 12 de febrer de 2001"

PETRER

"En relació amb el seu ofici, amb registre d'entrada del passat 28 de desembre, en què sol·licitava informació sobre el compliment, per part d'este Ajuntament, del tràmit de comunicació que l'article 42.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, en la seua nova redacció donada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, exigix realitzar als interessats, tant quant als procediments instats d'ofici com pels particulars, en què s'exposa que cal assenyalar el termini de resolució de l'expedient i el sentit del silenci, he de comunicar-li, una vegada recaptada la informació a este efecte de la Secretaria, que:

1. La Comissió Municipal de Govern, en sessió que va tenir lloc el 9 d'abril de 1999, va acordar aprovar una proposta de Secretaria sobre procediments de tramitació local i la seua actualització que, tal com indica el seu nom, va pretendre servir d'informació dels procediments administratius locals vigents en este Ajuntament, assenyalar el termini de la resolució i el sentit del silenci, com també mantenir la seua actualització periòdica.

2. Com a producte de l'acord esmentat, es va crear un registre de procediments en els diferents departaments de tramitació, amb instruccions sobre el contingut de la comunicació i l'organització de les tasques. Així, resulta que l'esmentada comunicació prèvia es fa en els següents departaments, tipus d'expedient i de la manera següent:

DEPARTAMENT	TRÀMIT	ENCARREGAT
PERSONAL	Permisos i llicències.	Personal
ALCALDIA	- Sol·licitud d'autorització de matrimonis civils.	Protocol
PARTICIPACIÓ CIUTADANA	- Sol·licitud d'inscripció en el registre municipal d'associacions.	Participació ciutadana
URBANISME	Llicències d'obres majors, reformes menors i llicències de primera ocupació.	Urbanisme
URBANISME	ALTRES ACTUACIONS: cèdules d'habitabilitat, urbanització i garantia urbanística.	Urbanisme
URBANISME	Tramitació P.E.R.IS.	Urbanisme
OFICINA DE GESTIÓ TRIBUTÀRIA	Llicència d'instal·lació-obertura.	Oficina de Gestió Tributària
SECRETARIA	Béns: delimitacions, investigació, negocis jurídics sobre béns patrimonials, etc.	Secretaria
POLICIA LOCAL	Autoritzacions d'ocupació de béns de domini públic: fires, etc.	Auxiliar de policia
INTERVENCIÓ	Autorització ocupació béns domini públic: cadires i taules.	Auxiliar d'intervenció
OBRES	Autorització d'ocupació de béns de domini públic: materials d'obra.	Serveis d'inspecció
INTERVENCIÓ	Autorització d'ocupació de béns de domini públic.	Auxiliar d'intervenció
INTERVENCIÓ	Sol·licitud de subvencions d'associacions locals.	Participació ciutadana
SERVEIS SOCIALS	Ajudes individuals o d'emergència de tramitació municipal.	Serveis Socials

Quant als actes de gestió tributària, com ara la rectificació de dades, els beneficis i les exempcions, i la recaptació, com ara ajornaments o fraccionaments de pagament, etc., la seua competència es troba delegada en l'organisme de SUMA, Gestió Tributària.

En matèria d'incorporació, allistament o reclutament per al Servei Militar, esta administració es limita a una funció merament mediadora, per tant no resolutiva, i entén l'obligació de comunicació prèvia a l'òrgan estatal competent.

Quant a les subvencions, tant generals com en concepte d'ajudes individuals o d'emergència del Departament de Serveis Socials: aquelles renovables periòdicament no són objecte de comunicació prèvia per no existir sol·licitud atesa la seua reiteració en cada exercici.

Hi ha procediments d'atorgament immediat, com ara subvencions tramitades a les associacions, que no són objecte de comunicació prèvia, ja que generalment són resoltes dins el termini de deu dies després de la sol·licitud.

Pel que fa als expedients incoats a instàncies de particulars, com ara els de responsabilitat patrimonial, atorgament de llicències, etc., amb resolució posterior d'admissió, la comunicació prèvia s'incorpora a la notificació al particular de l'esmentat acte.

Finalment, quant als expedients sancionadors, la comunicació prèvia s'incorpora a la resolució d'inici i se'n dóna trasllat al particular.

Atentament, a la seua disposició per a qualsevol informació addicional que necessite, atesa l'extensió de la matèria i llevat error o omissió.

Petrer, 2 de gener de 2001".

ANNEX 2
ANÀLISI ESTADÍSTICA DE RESPOSTES MUNICIPALS.
NOMBRE D'AJUNTAMENTS QUE HAN CONTESTAT: 159.

PRÀCTICA DE L'ACUSAMENT DE RECEPCIÓ	SÍ	NO		
	34 –22%-	125 –78%-		
AJUNTAMENTS AMB RELACIÓ DE PROCEDIMENTS APROVADA I EN APLICACIÓ	SÍ	NO		
	3 -2%-	156 -98%-		
PROCEDIMENTS MUNICIPALS EN QUÈ ES PRACTICA L'ACUSAMENT DE RECEPCIÓ	Procediments de llicències urbanístiques i d'activitats.	Procediments de responsabilitat patrimonial administrativa.	Procediments tributaris diversos.	No identifiquen cap procediment.
	17 -11%-	14 –6%-	7 –2%-	121 -76%-
RAONS PER A NO EXPEDIR L'ACUSAMENT DE RECEPCIÓ	Falta de mitjans personals i materials.	Falta de mitjans personals.	Falta de mitjans materials.	No en consten els motius.
	64 –40%-	22 –15%-	7 –4%-	66 –41%-
PREVISIÓ D'IMPLANTACIÓ I EXPEDICIÓ DE L'ACUSAMENT DE RECEPCIÓ	Data indeterminada.	No consta cap referència.	Data concreta.	
	130 –82%-	26 –17%-	3 –1%-	

IV. L'ANÀLISI DELS RESULTATS. CONCLUSIONS

Després de fer una anàlisi comparativa de la informació obtinguda per esta Institució al llarg d'esta investigació d'ofici, podem extraure'n les conclusions següents:

1) Pel que fa a l'administració de la Generalitat Valenciana, resulten constatables dos aspectes: d'una banda, ha estat aprovada la relació de procediments d'este àmbit administratiu, amb indicació expressa del termini màxim per a dictar resolució en els mateixos i la regulació del caràcter estimatori o desestimatori del silenci administratiu en el supòsit que opere, d'acord amb el que prescriu l'article 42.4 de la Llei 4/1999. Respecte d'això es va dictar el Decret 166/1994, de 19 d'agost, del Govern Valencià, mitjançant el qual s'aprova l'adequació dels procediments administratius de competència de la Generalitat Valenciana a la Llei 30/1992; i que posteriorment es va complementar per la Llei 9/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, gestió administrativa i financera, i organització de la Generalitat Valenciana, d'acord amb el que disposen els articles 54 a 56 i l'annex que considera a este efecte. La configuració dels diversos procediments previstos en estes normes opera mitjançant l'agrupació dels mateixos en els àmbits competencials de caràcter material de cada Conselleria.

I, d'una altra banda, com a conseqüència lògica del fet que s'haja materialitzat l'aspecte esmentat, l'administració de la Generalitat ha implantat l'expedició dels acusaments de recepció en bona part dels procediments iniciats pels ciutadans i, segons la informació que se'ns va facilitar, en un futur immediat es realitzarà íntegrament mitjançant l'aplicació informàtica corresponent del programa "MASTIN".

En la informació que se'ns va facilitar, també se'ns indica que el document d'acusament de recepció s'està practicant en els procediments administratius iniciats d'ofici per les diverses Conselleries.

2) Quant a les Diputacions Provincials, resulta constatable una pràctica de l'expedició dels acusaments de recepció molt limitada a procediments concrets, respecte dels iniciats pels ciutadans davant estes administracions locals. Si tenim en compte que estes administracions i els ajuntaments, en no tenir potestat legislativa en els procediments que aproven els mateixos, la seua durada no podrà excedir el termini de 6 mesos —art. 42.2 de la Llei 4/1999— i, així mateix, els efectes del silenci administratiu seran estimatoris, llevat del que disposa l'article 43.2 de la Llei 4/1999 i els supòsits específicament regulats per la Llei sectorial que prevegen el caràcter desestimatori de la petició ciutadana en qüestió o una major durada del termini màxim esmentat.

En la informació remesa, tampoc constatem que s'haja materialitzat la cooperació i l'assistència econòmica, tècnica i jurídica als petits municipis com a competència essencial d'estes corporacions provincials pel que fa a

l'objecte d'esta queixa —art. 36.1-b) de la Llei 7/1985 de les bases de règim local—, que podria traduir-se en l'elaboració de la relació dels procediments en què estos municipis tenen competència pròpia material respecte d'això —i la concreció del termini de resolució i els efectes del silenci— i mitjançant el disseny del corresponent programa o aplicació informàtica per tal que els esmentats ens municipals puguen expedir els preceptius acusaments de recepció respecte dels procediments indicats. En la informació municipal obtinguda consta que diversos ajuntaments han sol·licitat la cooperació i l'assistència referides.

3) Pel que fa als municipis que van remetre la informació requerida per esta Institució en esta investigació, destaquen els aspectes següents:

a) Resulta molt reduït el nombre de municipis que practiquen la comunicació d'acusament de recepció en els procediments iniciats a instàncies dels ciutadans. I els municipis que l'expedixen, ho fan en procediments molt concrets, entre els quals destaquen aquells en què la legislació estatal o valenciana ha fixat el termini màxim per a resoldre'ls i els efectes del silenci administratiu quan concórrega, és a dir, els procediments en matèria de llicències urbanístiques, llicències d'obertura d'establiments i llicències de responsabilitat patrimonial de les administracions públiques.

La constatació expressada constituïx la necessària conseqüència que també resulta molt escàs el nombre d'ajuntaments que han aprovat la relació de procediments d'acord amb el que prescriu la Llei 4/1999, i és destacable la relació de procediments municipals aprovada per l'Ajuntament de Cullera i també la dels ajuntaments d'Albatera i Petrer.

També resulta remarcable el cas de l'Ajuntament de Catarroja, que, tot i que va publicar en el BOP de 26-10-2000 la relació dels seus procediments, encara no practica, amb caràcter general, la comunicació d'acusament de recepció.

b) La gran majoria d'ajuntaments que han col·laborat amb esta Institució indiquen, com a causes determinants per a no practicar la comunicació objecte d'esta queixa, la falta de mitjans de caràcter personal i material. Encara que cal dir que estos motius són esmentats sense que, com a regla general, es determinen les prioritats ni les previsions del pressupost municipal per a atendre les noves obligacions imposades als ajuntaments per la Llei 4/1999.

c) En la informació que se'ns ha facilitat, la majoria d'ajuntaments manifesten la voluntat de complir l'obligació legal preceptiva de facilitar l'acusament de recepció en els procediments que substancien, però, com a regla general, no fixen la previsió temporal respecte d'això.

Convé tenir present que el preceptiu tràmit d'expedir la comunicació objecte d'esta queixa té el caràcter d'una obligació municipal establida i exigible en una norma amb rang de Llei, com és la Llei 4/1999, als efectes de l'article 151.2 –b) de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.

V. RECORDATORI DE DEURES LEGALS, RECOMANACIONS I SUGGERIMENTS DIRIGITS A LES ADMINISTRACIONS INTERVINENTS

Donant compliment al que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, formulem els següents pronunciaments a les administracions que citem a continuació.

1) RECORDATORI DE DEURES LEGALS A LES DIPUTACIONS PROVINCIALS

- Els recordem el deure, legalment establit, d'implantar, amb caràcter immediat i en la integritat de procediments que se substancien en eixes administracions, l'expedició del document d'acusament de recepció, amb les exigències establides en l'article 42.4 de la Llei 4/1999 i, d'una manera especial, respecte d'aquells procediments que s'inicien a instàncies dels ciutadans.

- Els recordem el deure, legalment establit, de prestar la necessària cooperació i assistència econòmica, tècnica i jurídica als petits municipis de la província corresponent, amb l'objectiu que implanten i expedisquen el document d'acusament de recepció al·ludit.

2) RECORDATORI DE DEURES LEGALS ALS AJUNTAMENTS OBJECTE D'ESTA QUEIXA

- Quant a aquells ajuntaments que encara no expedixen el preceptiu document d'acusament de recepció en els procediments que resolen, els recordem el deure ineludible i de compliment immediat, establit legalment, de facilitar este document.

- Pel que fa a aquells ajuntaments que no expedixen l'esmentada comunicació d'acusament de recepció en tots els procediments que tramiten, també els formulem el recordatori del compliment del deure legalment exigible, contingut en l'article 42.4 de la Llei 4/1999, en tots els procediments municipals."

La resolució que hem transcrit va ser remesa a totes les administracions públiques implicades, les quals ens van informar que acceptaven íntegrament el recordatori de deures legals que els vam formular, llevat dels ajuntaments que assenyalem seguidament, els quals, en el moment de tancar este Informe Anual, no ens han remés la

seua opinió respecte d'això: Alcoi, Almenara, Corbera, Elda, Massanassa, Peníscola i Torreblanca.

També consta que l'Ajuntament del Campello ens va remetre un informe sobre l'acceptació d'esta resolució, encara que no ens va enviar la informació que inicialment li va requerir esta Institució, tal com figura en la resolució reproduïda.

Queixa incoada d'ofici núm. 5/02 (expedient núm. 020755), sobre el deficient estat de conservació i la insuficient seguretat vial en una carretera que és titularitat de l'Excma. Diputació d'Alacant.

El Sr. Alcalde-President de l'Excm. Ajuntament dels Poblets (Alacant), mitjançant escrit que va tenir entrada en esta Institució el 13 de març de 2002, adjuntava certificat de l'acord adoptat pel Ple de l'Ajuntament, en sessió que va tenir lloc el dia 4 de març de 2002, en la part dispositiva de la qual es decidix formalitzar una queixa davant d'esta Institució, amb l'objectiu de denunciar el perill per a la seguretat vial que comporta la falta de millora del drenatge de la carretera provincial de les Marines i del pont d'esta sobre el barranc de Portelles (Dénia), atés el seu caràcter torrencial i la insuficiència per a evacuar les aigües pluvials.

A pesar del que disposen els articles 10.3 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble, i l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, quant al fet que "no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència", i atenent a la situació de perill denunciada, i a fi de protegir els drets constitucionals a la vida i a la integritat física (art. 15), a la salut (art. 43) i al medi ambient (art. 45), es va disposar la incoació d'ofici d'un expedient de queixa, en el qual es va dictar la resolució següent, a la vista de l'informe emés per l'Excma. Diputació Provincial d'Alacant, de data 24 de maig de 2002 (registre d'eixida núm. 8352):

"L'estat de la carretera CV-730 en el tram del barranc de Portelles, com també l'estat del pont d'eixa carretera sobre el barranc esmentat, presenten una normalitat absoluta. En els Serveis Tècnics de la Diputació no consta que la via o el pont referits es troben en cap situació de perill.

Hui, no hi ha cap projecte per a millorar el drenatge de la CV-730 en la zona pròxima al barranc de Portelles. Les activitats desplegades fins ara han consistit en la neteja del llit del barranc en el tram immediatament situat aigües amunt del pont en les excepcionals ocasions en què precipitacions de bastant intensitat han acumulat tot tipus d'objectes, restes vegetals, embalatges, etc., que han provocat l'obstrucció d'esta obra de drenatge."

B) QUEIXES INICIADES A INSTÀNCIES DE PART INTERESSADA

I. URBANISME, HABITATGE I MEDI AMBIENT

Introducció

En matèria d'urbanisme es van presentar 151 queixes per part dels ciutadans. Un total de 17 queixes no van ser admeses, de les qual donem compte en este apartat. També 33 queixes més van ser acumulades a diversos expedients i 19 queixes van ser inadmeses, les quals, per la seua temàtica, han estat incloses en el capítol dedicat a inadmissions. En total, doncs, hi ha 203 queixes.

Sobre la temàtica d'habitatge es van formular 22 queixes. En este capítol hi ha dos queixes inadmeses i 15 queixes més han estat acumulades a diversos expedients. En total hi ha 37 queixes.

Per tant, el total de queixes sobre urbanisme i habitatge puja a 240 queixes.

En la temàtica de medi ambient els ciutadans han presentat 167 queixes. Han estat inadmeses 8 queixes, de les quals donem compte en este capítol. A més, hi ha 4 queixes de les quals es dóna compte en el capítol d'inadmissions. En total hi ha 171 queixes.

Sobre la temàtica d'urbanisme, habitatge i medi ambient, esta Institució ha formulat a les administracions corresponents 46 resolucions.

D'estes resolucions, un total de 30 corresponen a expedients instruïts durant l'any 2002, i se n'han acceptat 19 i en la resta estem pendents de rebre el preceptiu informe administratiu.

Corresponen a expedients iniciats l'any 2001 un total de 14 resolucions, i se n'han acceptat 10; una no va ser acceptada de manera injustificada i, pel que fa a la resta, estem pendents de rebre la informació corresponent.

Dos resolucions es van dictar en expedients iniciats l'any 2000, i una s'ha acceptat íntegrament per part de les administracions intervinents i l'altra no es va acceptar de manera injustificada.

1. URBANISME

1.1. Planejament urbanístic

1.1.1. La localització espacial d'usos amb significada incidència col·lectiva

Sobre esta temàtica, els ciutadans valencians han formulat davant esta Institució les queixes núm. 020166, 021899, 022030, 022059 i 022106. Un total de 5 queixes.

La queixa núm. 021899 va ser presentada per una plataforma ciutadana del municipi d'Albalat de la Ribera, i en la mateixa ens manifestaven que el projecte de Pla d'Acció Territorial sobre Prevenció del Risc d'Inundació que ha elaborat la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports afecta de manera important la població d'Albalat de la Ribera, en considerar-la zona de sacrifici, fet que significa un greuge comparatiu per a la mateixa.

També manifestava este col·lectiu que va presentar un escrit d'al·legacions durant la tramitació del projecte de Pla i que no havia rebut cap resposta respecte d'això.

Després d'haver admés a tràmit la precitada queixa, vam rebre l'informe que havíem requerit a la Direcció General d'Urbanisme i Ordenació Territorial. En este informe se'ns indicava que hi havia previsió de resoldre i notificar les al·legacions que va formular el col·lectiu ciutadà promotor d'esta queixa, quan s'emeteren els corresponents informes tècnics i es produïra l'aprovació provisional del Pla.

I, respecte del contingut de la queixa, consten les precisions següents:

"1r EL PATRICOVA no definix el terme municipal d'Albalat de la Ribera com una zona de sacrifici. Quan recull els continguts del Pla Global davant les Inundacions a la Ribera del Xúquer (en endavant, PGIRJ), elaborat per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, assumix els nivells de protecció que es definixen en el mateix, com també els

criteris fonamentals de disseny, entre els quals es troben el manteniment de les vies de flux desbordat i la millora del risc en tot el seu àmbit, Albalat de la Ribera inclòs.

2n El PGIRJ i, per tant, el PATRICOVA no tracten de forçar la inundació del terme municipal d'Albalat de la Ribera, sinó que, per contra, asseguren un nivell de protecció similar al de la resta de l'àrea afectada per la inundació massiva del Xúquer.

3r No és cert que es preveja un augment del risc, ja que les actuacions previstes en el PGIRJ, que recull el PATRICOVA, preveuen disminucions de la freqüència i la magnitud de la inundació.

4t Ni el PATRICOVA ni el PGIRJ designen arbitràriament el terme municipal com a inundable al 100%, sinó que el caracteritzen així després d'haver realitzat una delimitació del risc amb la utilització d'un mètode científic i rigorós.

5é El PGIRJ identifica una sèrie de nuclis urbans amb problemes actuals (Carcaixent, Alzira, Polinyà, Benimuslem, Cotes i Càrcer), entre els quals no figura Albalat de la Ribera."

Vam donar trasllat de l'esmentat informe a la precitada plataforma ciutadana perquè al·legara el que estimara convenient.

En la data de tancament d'este Informe anual, vam constatar que en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* de 30 de gener de 2003 es va publicar l'Acord de 28 de gener de 2003 del Consell de la Generalitat, mitjançant el qual s'aprova definitivament el Pla d'Acció Territorial de Caràcter Sectorial sobre Prevenció del Risc d'Inundació a la Comunitat Valenciana –PATRICOVA.

Resulta destacable, de la publicació de l'Acord esmentat, la normativa que apareix com a annex al mateix, especialment, el que disposen els articles 1 al 3, que són del tenor següent:

"Article 1. Naturalesa del Pla.

El Pla d'Acció Territorial sobre Prevenció del Risc d'Inundació a la Comunitat Valenciana (PATRICOVA) és un pla d'acció territorial de caràcter sectorial dels que hi ha prevists en la Llei 6/1989, de 7 de juliol, de la Generalitat, d'Ordenació del Territori de la Comunitat Valenciana.

La problemàtica sobre la qual actua el PATRICOVA és el risc d'inundació a escala regional a la Comunitat Valenciana.

Article 2. Àmbit del Pla.

Les disposicions contingudes en esta normativa i en els altres documents del PATRICOVA són d'aplicació a tot el territori de la Comunitat Valenciana.

Article 3. Obligatorietat, documentació i interpretació del Pla.

1. Els particulars, igual que l'Administració, estan obligats a complir les disposicions contingudes en este Pla d'Acció Territorial, com també en tots els instruments de planejament territorial i urbanístic que s'aproven com a complement o desenvolupament del mateix."

Per tant, en rebre les al·legacions requerides a la promotora d'este expedient, resoldrem la queixa.

Les queixes identificades amb els núm. 020166, 022030, 022059 i 022106 es referixen a la problemàtica generada per a les condicions d'habitabilitat dels ciutadans que residixen confrontants amb concentracions de locals d'oci en diversos espais urbans de la Comunitat Valenciana.

Es va resoldre la inadmissió de la queixa núm. 022059, que va presentar el president d'una associació de veïns d'Elx per les greus i reiterades molèsties que suporten els ciutadans residents al barri de la Zapatillera, a causa de la concentració de locals d'oci concurrents en esta ubicació, ja que es va constatar que estava en tramitació el recurs jurisdiccional interposat per l'esmentada associació contra el decret de l'Ajuntament que autoritzava l'ampliació de l'horari de tancament d'estos establiments pel que fa a este barri, de conformitat amb el que disposa l'article 17.2 de la Llei 11/1988 reguladora d'esta Institució.

La queixa núm. 020166 va ser promoguda per un ciutadà de Silla que residix al costat de la concentració de locals d'oci situats a la zona denominada Quatre Camins d'este municipi.

Després d'haver admés a tràmit esta queixa i una vegada rebut l'informe que vam requerir a l'Ajuntament de Silla, vam dictar la resolució següent:

"El Sr. P.J.P.L. presenta un escrit de queixa en el qual ens denuncia les insuportables molèsties sonores que estan suportant els veïns residents a l'avinguda (...) com a conseqüència de la contaminació acústica generada fins a altes hores de la matinada per l'existència de nombrosos locals d'oci nocturn a la zona coneguda amb el nom de Quatre Camins.

Esta situació ja havia estat comprovada pel tècnic municipal de medi ambient, en un informe de data 30 de juliol de 2001, evacuat en l'expedient d'activitats qualificades número 967/2001, en el tercer punt del qual fa la següent asseveració: "Segons l'estudi de la contaminació acústica de la zona de Quatre Camins, de data juliol de 2000, la contaminació acústica que es genera com a conseqüència del funcionament dels locals de la zona d'oci està afectant greument la zona residencial de l'avinguda (...), per tant, cal adoptar mesures per a impedir que s'incremente el problema i corregir les molèsties. La posada en funcionament d'este local produirà un increment del problema".

En conseqüència, una vegada constatades les molèsties sonores, i pel que fa al funcionament individual de cada establiment musical, no resulta ociós recordar, una vegada més, que, per mor del que disposen els arts.11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig,

de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, resultaria exigible extremar el compliment del deure d'inspecció periòdica dels establiments sotmesos a estes normes, amb la finalitat de comprovar la idoneïtat i l'adequació de les mesures correctores d'insonorització exigides.

L'incompliment d'estes mesures, com també el de l'horari de tancament —que podrà ser objecte de reducció, segons permet l'art. 5.3 del Decret 196/1997, d'1 de juliol, que regula les especialitats que poden introduir-se en l'horari general—, habilitaria la iniciació de l'oportú expedient sancionador, atés que la inobservança o vulneració, per part del titular de l'activitat, de les prescripcions contingudes en aquelles lleis autonòmiques podrien constituir infracció administrativa, i està recollit expressament com a falta greu el fet de no corregir les deficiències observades, de manera que pot donar lloc, així mateix, a la retirada, temporal o definitiva, de la llicència (arts. 12, 13.4, 14.2 i 17 de la Llei 3/1989, i 26. b).2, de la Llei 2/1991).

Ara bé, al costat d'estos mecanismes de reacció que ambdós lleis autonòmiques atorguen a l'Ajuntament, en este cas existix un altre front obert: una contaminació acústica ambiental provocada pels usuaris dels locals en la pròpia via pública, agreujada per la proximitat entre els mateixos.

En efecte, quant a este fenomen social, no n'hi ha prou a regular, mitjançant les oportunes ordenances, la protecció del medi ambient, la prohibició de venda d'alcohol fora dels establiments que tinguen llicència per a això, el compliment dels horaris d'obertura, la col·locació de taules i cadires en la via pública, sinó que, amb els mitjans adequats per a fer efectives estes ordenances, cal impedir que se sobrepassen els límits d'emissió de sorolls i que es tanquen els establiments que ho incomplisquen, i, fins i tot, que es dispersen les concentracions de joves quan se sobrepassen estos límits. No es tracta d'exercir una pressió policíaca, sinó, dins els límits d'esta funció, denunciar una vegada i una altra les infraccions administratives, incomodar i dissuadir sense descans els joves en els seus comportaments i no afavorir, si escau, mitjançant talls de trànsit i tanques, estes concentracions, perquè els drets dels joves a expressar-se i reunir-se troben els seus límits en els drets dels altres ciutadans a la lliure circulació, el descans i la pròpia vida entesa en un sentit ampli, no només físic, que es veuen menyscabats en no extremar l'administració municipal les mesures adequades i suficients per a pal·liar, com a mínim en part, els efectes negatius concretats en este cas.

Esta Institució estima convenient que es valore, d'acord amb les circumstàncies existents a cada moment, la conveniència d'acordar reduccions en l'horari general de tancament en els supòsits de declaració de zona saturada per efecte additiu o per l'existència de múltiples activitats i establiments musicals, i que es destine una dotació policíaca específica i adequada, que exigisca en tot moment el compliment de la normativa vigent, ja que la possible inactivitat municipal perjudica indubtablement els veïns de la zona, els quals han de suportar l'excés de sorolls que impedixen el descans nocturn i que no tenen el deure jurídic de suportar, i que es poden pal·liar si l'Administració seguix adoptant, dins el seu àmbit de competències, totes les mesures que siguen necessàries per a exigir el compliment de la llei, fent possible que l'exercici

d'un dret per part d'un sector de població no menyscabe els drets dels veïns de la zona en la qual es concentren.

Certament estes mesures resulten impopulars i poden tenir un cost electoral per part del sector afectat, però cal no oblidar que l'Administració, com proclama l'article 103 de la Constitució Espanyola, ha de servir amb objectivitat els interessos generals, amb submissió plena a la llei i al dret, com també a les finalitats que la justifiquen (article 106 de la Constitució).

En esta línia de raonament, paga la pena transcriure a continuació algunes de les argumentacions sostingudes pel Tribunal Constitucional, en la seua sentència núm. 119/2001, de 24 de maig:

"En efecte, el soroll pot arribar a representar un factor psicopatogen destacat a l'interior de la nostra societat i una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor de les quals com a referència científica no cal ressaltar. En estes directrius es posen de manifest les conseqüències que l'exposició perllongada a un nivell elevat de sorolls té sobre la salut de les persones (verbigràcia, deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), com també sobre la seua conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives).

Des de la perspectiva dels drets fonamentals implicats, hem de començar la nostra anàlisi recordant la possible afecció al dret a la integritat física i moral. Sobre això, haurem de convenir que, quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, esta situació podrà implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE).

En efecte, si bé és cert que no tot supòsit de risc o dany per a la salut implica una vulneració de l'art. 15 CE, tanmateix, quan els nivells de saturació acústica que ha de suportar una persona, com a conseqüència d'una acció o omissió dels poders públics, ultrapassen el llindar a partir del qual es posa en perill greu i immediat la salut, podrà quedar afectat el dret garantit en l'art. 15 CE".

Respecte dels drets de l'art. 18.1 i 2 de la CE (intimitat personal i familiar, i inviolabilitat del domicili), el nostre Tribunal Superior de Justícia, en la seua Sentència núm. 922/2001, de data 9 de juliol, conclou que "una exposició prolongada a uns determinats nivells de soroll, que puguen objectivament ser qualificats com evitables i insuportables, ha de meréixer la protecció dispensada al dret fonamental a la intimitat personal i familiar, en l'àmbit domiciliari, en la mesura que impedisquen o dificulten greument el lliure desenvolupament de la personalitat, sempre que la lesió o el menyscapte provinga d'actes o omissions d'ens públics als quals siga imputable la lesió produïda."

En termes semblants, i quant a la problemàtica aquí examinada, el mateix Tribunal Superior de Justícia, en la seua Sentència núm. 24, de 20 de gener de 2001, raona que

“el principi de llibertat d'empresa de cap manera pot tenir un caràcter absolut, i pot trobar-se limitat per altres drets, com poden ser en este cas el descans, la salut, la intimitat i el medi ambient, que este Tribunal, sens dubte, considera de rang superior al de l'oci o al de llibertat d'empresa. Finalment, la part recurrent invoca l'art. 9.3 de la Constitució, que garantix el principi d’irretroactivitat de les disposicions sancionadores no favorables o restrictives de drets individuals, que afirma que ha estat infringit per la Corporació Local, en tenir atorgada llicència municipal d'obertura i funcionament del bar situat en la ZAS amb anterioritat a l'entrada en vigor d’esta ordenança. No obstant això, per rebutjar este motiu d'impugnació, n’hi ha prou a advertir que no estem en presència de cap disposició sancionadora o restrictiva de drets individuals, d’aquelles compreses en l'àmbit del precepte constitucional expressat; cal tenir en compte que, tal com té declarat el Tribunal Suprem (Sentència de 14 d'octubre de 1992 (Ar. 7698), entre unes altres) l'atorgament d'una llicència d'esta naturalesa pot qualificar-se com una autorització administrativa de tracte continu, que dóna lloc a una relació permanent entre el titular i el municipi, ja que este últim pot exercir activitats d'inspecció i correcció de les condicions en què s'exercix l'activitat, atés que, i així ho té declarat esta mateixa Sala —Secció Tercera— en Sentència de 31 d'octubre de 1997 (Ar. 7243), les referides llicències, per la seua naturalesa, no comporten un dret immutable en el benefici de les mateixes, sinó que hauran d’ajustar-se diàriament a les necessitats socials i urbanes, de tal manera que la seua regulació municipal amb caràcter restrictiu de cap manera pot qualificar-se de sancionadora.”

En virtut de tot el que hem dit més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l’efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que, quant a la zona afectada, s'extremen les mesures adoptades fins ara per a preservar el dret al descans dels veïns i es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament, l'atorgament de noves llicències per a este tipus d'establiments, la dotació d'una unitat específica de la Policia Local i la instal·lació d'aparells permanents de registre de so.”

L'Ajuntament de Silla ens va informar que acceptava les transcrites recomanacions i que, en este sentit, havien estat incrementades les inspeccions policíaques als locals en qüestió per garantir que el seu efectiu funcionament s'ajustara als termes de les autoritzacions concedides a este efecte, però que, per raons pressupostàries, resultava impossible la creació d'una unitat específica de control d'establiments en la Policia Municipal.

Atenent als termes d'este informe, es va resoldre el tancament de l'esmentada queixa.

La queixa núm. 022030 va ser formulada per una ciutadana representant d'una associació de veïns de Guardamar del Segura, per les persistents molèsties que es generen als veïns d'una zona cèntrica d'este municipi, a causa de la concentració massiva de locals d'oci.

Convé destacar respecte d’esta queixa que la problemàtica veïnal plantejada va ser objecte ja de la queixa núm. 010676, a què al·ludíem en l'Informe Anual de l'any 2001

en este epígraf i a la qual amb posterioritat ens referirem, ja que les recomanacions que vam dirigir a l'Ajuntament mitjançant la nostra resolució de data 16 de maig de 2002, segons els veïns afectats, no van ser ateses, per la qual cosa s'ha sol·licitat a esta autoritat municipal informació detallada referent a això.

La queixa núm. 022106, formulada pel president d'una associació veïnal de Xàtiva i relativa a les molèsties generades per la concentració de locals d'oci situades en el nucli antic del municipi, es troba en tràmit, i hem sol·licitat informació detallada sobre este tema a l'Ajuntament.

Les queixes referides a les antenes de telefonia mòbil, de les quals vam donar compte en este epígraf de l'anterior Informe, enguany consten en l'epígraf corresponent a medi ambient, d'acord amb els criteris que es troben en la resolució d'esta Institució en la queixa d'ofici que anteriorment s'ha transcrit en aquella temàtica, en concret, en les queixes al·lusives a la "sanitat ambiental".

Pel que fa a les queixes en tramitació que vam detallar en l'Informe corresponent a l'any 2001 en este epígraf (pàg. 102 i ss.), es va dictar resolució en les queixes referides a la concentració de locals d'oci en zones urbanes residencials, identificades amb els núm. 010676, 010740 i 012351.

L'argumentació i els termes d'estes resolucions són molt similars a la resolució d'esta Institució anteriorment transcrita i identificada amb el núm. 020166, si bé convé destacar, pels seus termes més específics, les recomanacions que vam dirigir a l'Ajuntament de València en la queixa núm. 012351, referida al barri del Carme, del tenor literal següent: "recomane a la vostra il·lustríssima que, respecte de la zona afectada, s'extremen encara més, si fóra possible, les mesures adoptades fins ara per preservar el dret al descans dels veïns, i es valore, raonadament, la conveniència de limitar l'horari general de tancament, evitar l'atorgament de noves llicències en el barri per a este tipus d'establiments, mantenir la vigilància policíaca i instal·lar aparells permanents de registre de so."

Pel que fa al grau d'acceptació d'estes resolucions, resulta destacable que les mateixes van ser acceptades íntegrament per les administracions intervinents, és a dir, l'Ajuntament de Torrevieja —queixa núm. 010740, referida a la concentració de locals d'oci al barri de la Punta—, l'Ajuntament de València —queixa núm. 012351—, relativa a la concentració de locals al barri del Carme de la ciutat, i de l'Ajuntament de Guardamar del Segura —queixa núm. 010676—, referida a la concentració de locals en una zona del centre de la localitat.

Precisament respecte d'esta última queixa i a pesar que l'Ajuntament ens va informar que acceptava les recomanacions formulades, l'associació veïnal promotora de la mateixa ens va manifestar de nou que les molèsties persistien i que concorria una manifesta passivitat municipal, fet que va donar origen a la queixa identificada amb anterioritat amb el núm. 022030, que actualment està en tramitació.

Pel que fa a les queixes que al·ludixen al funcionament d'antenes de telefonia mòbil, referides en este epígraf en l'anterior Informe Anual, es va resoldre el tancament de les queixes núm. 010623 i 010946.

En la queixa núm. 010623 ens va informar l'Ajuntament de València que la instal·lació objecte d'esta queixa i el seu funcionament s'ajustava a la llicència municipal concedida a este efecte, per la qual cosa es va resoldre el seu tancament.

Respecte a la queixa núm. 010946, ens va informar l'Ajuntament d'Alacant que la instal·lació en qüestió havia estat objecte d'acord de legalització per resolució de la Comissió Municipal de Govern, de manera que vam resoldre el tancament de tal expedient, atés que la instal·lació complix amb els paràmetres normatius d'aplicació.

Es va dictar resolució per esta Institució en les queixes núm. 010953, núm. 011031 i 011044, i vam formular a l'Ajuntament d'Alacant diverses recomanacions amb la finalitat que es resolguera i executara forçosament la demolició de les instal·lacions de les antenes de telefonia mòbil objecte d'estes queixes que no havien estat autoritzades.

Pot resultar il·lustrativa referent a això la resolució dictada en la queixa núm. 010953, que resol en termes semblants les altres dos queixes citades:

"El president de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi S. A. i el seu director, en nom i representació d'un col·lectiu de més de mil membres, presenten un escrit de queixa davant esta Institució, en què denuncien l'incompliment reiterat de les ordres municipals de demolició de l'estació base de telefonia mòbil instal·lada al terrat del complex residencial Juan XXIII, a escassos trenta metres del centre escolar, i demanen l'actuació de l'Ajuntament per a aconseguir-ne el desmantellament definitiu.

En efecte, segons es desprén de l'informe remés amb data 10 de desembre de 2001 (registre d'eixida 60076) pel Sr. regidor-delegat d'Urbanisme de l'Excm. Ajuntament d'Alacant, consten acreditats els fets següents:

1. Mitjançant Decret de l'Alcaldia-Presidència de data 2 d'octubre de 2000, s'ordena, a la mercantil titular de l'estació base de telefonia mòbil, la immediata paralització de les obres i se la requerix perquè sol·licite la preceptiva llicència d'obres.

2. Amb data 5 de gener de 2001, els membres de la Policia Local comproven que l'ordre de paralitzar les obres havia estat desobeïda, ja que les mateixes havien conclòs.

3. En conseqüència, el Decret de l'Alcaldia-Presidència de 15 de gener de 2001 n'ordena la demolició, l'incompliment de la qual provoca la imposició d'una primera multa coercitiva amb data 1 d'octubre de 2001.

4. Tanmateix, els membres de la Unitat d'Obertures i Disciplina Urbanística de la Policia Local, en data 15 de novembre de 2001, tornen a comprovar l'incompliment de l'ordre de demolició.

A la vista d'estos pressupòsits fàctics, l'opció elegida per l'Ajuntament per obligar el titular a demolir l'estació base de telefonia mòbil, això és, la possibilitat d'acudir a la imposició de multes coercitives, resulta emparada pel que establix la disposició addicional novena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, ja que "en el supòsit d'incomplir els acords i les resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs necessaris per a restaurar la realitat alterada o transformada, l'Administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme, a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor de l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o les infraccions produïdes."

Ara bé, tenint en compte el dilatat període de temps transcorregut des del 2 d'octubre de 2000 —quan s'ordena la paralització de les obres— i la ineficàcia demostrada per les multes coercitives —i, de la mateixa manera, ho serien les multes de caràcter sancionador—, l'Ajuntament no podria obviar els concloents termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, atés que, "en cap cas podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal" abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres, d'acord amb la reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Arz. 5286), 28 d'abril de 2000 (Arz. 4953) i 20 de juny de 2001 (Arz. 6104), per la qual cosa, en haver-se manifestat infructuosos els anteriors mitjans d'execució forçosa elegits, caldria acordar l'execució subsidiària de l'ordre de demolició a costa de l'obligat, de conformitat amb el que disposa l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú.

La vinculació positiva de l'Administració pública a la llei (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) obliga a esta a respectar la llei: és a dir, a ordenar l'execució subsidiària de la demolició, ja que ha transcorregut amb excés el termini de dos mesos i que la mercantil titular de l'estació base de telefonia mòbil no ha sol·licitat la llicència d'obres, ni ha respectat, de cap manera, l'ordre de suspensió.

A més a més, i tenint en compte que l'estació base de telefonia mòbil es troba a uns 30 metres escassos del centre escolar, caldria reparar en el que disposa l'art. 8.7 , apartat d), del Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, a través del qual el Ministeri de la Presidència aprova el Reglament que establix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques: "d) De manera particular, la ubicació, les característiques i condicions de funcionament de les estacions radioelèctriques ha de minimitzar, en la major mesura possible, els nivells d'emissió sobre espais sensibles, com ara escoles, centres de salut, hospitals o parcs públics".

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets constitucionals de la protecció de la salut (art. 43), del

medi ambient (art. 45) i d'un habitatge digne i adequat (art. 47), de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a la vostra il·lustríssima el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada, i de disposar l'execució subsidiària de l'ordre de demolició decretada, a costa de la mercantil titular de l'estació base de telefonia mòbil."

En el moment de tancar este Informe Anual, no hem rebut la informació de l'Ajuntament d'Alacant sobre l'acceptació de la transcrita resolució, com tampoc hem rebut l'informe sobre l'acceptació de la resolució dictada en la queixa núm. 011044, en què tant l'objecte com l'Administració afectada són idèntics als de la queixa anterior.

L'Ajuntament d'Alacant ens va remetre l'informe sobre l'acceptació de la resolució de la queixa núm. 011031, en què se'ns indicava la previsió temporal per a l'execució subsidiària de la demolició acordada de la instal·lació en qüestió, ja que el titular de la mateixa obligat sobre això no havia procedit en este sentit, i davant del que se'ns indicava en l'informe rebut, vam acordar tancar la queixa.

Respecte a les queixes núm. 010345 i les núm. 010512 a 010515, també referides a l'Ajuntament d'Alacant en l'expressada temàtica de les antenes de telefonia mòbil, després d'haver practicat reiterats requeriments a tal Administració no se'ns ha remés l'ampliació de la informació que vam sol·licitar amb l'objectiu de conéixer si les instal·lacions en qüestió serien o no legalitzables de conformitat amb el règim jurídic d'aplicació.

Amb fonament i argumentació similar a la de la queixa d'ofici anteriorment transcrita sobre antenes de telefonia mòbil, es va dictar resolució en la queixa núm. 011033 i vam formular diverses recomanacions a l'Ajuntament de Carcaixent, a fi de verificar la legalitat de la instal·lació quant als nivells de radiació generats. Vam rebre informe d'este Ajuntament, en què acceptava íntegrament estes recomanacions i ens precisava que "els nivells de radiació presents en les proximitats dels emplaçaments objecte d'estudi es trobaven dins els límits establits".

1.1.2. Exercici de la potestat de planejament urbanístic

Les queixes formulades pels ciutadans valencians sobre la descrita temàtica s'identifiquen amb els núm. 020275, 021067, 021122, 021162, 021163, 021350, 021634 i 021950. Fan un total de 8 queixes.

La queixa núm. 020275, formulada per dos ciutadans veïns del municipi de Torrent i relativa a la seua discrepància quant a la classificació urbanística que el Pla General d'esta ciutat havia establit respecte a dos parcel·les propietat seua i en què residien actualment, ja que en lloc de classificar estos sòls com a urbans, van ser classificats com "sòl urbanitzable programat".

Després d'admetre a tràmit esta queixa i realitzar un detallat estudi de tots els antecedents que ens va remetre l'Ajuntament de Torrent, en vam resoldre el tancament sobre la base de les consideracions següents.

La problemàtica objecte d'esta queixa troba la seua causa en el vigent Pla General de Torrent, aprovat el 26 de gener de 1990, que va incloure les parcel·les de les quals són propietaris els ciutadans promotors d'este expedient en l'àmbit del sector ... amb la classificació urbanística de "sòl urbanitzable programat", sense que conste que els mateixos hagen al·legat ni recorregut estes determinacions normatives en el termini previst a este efecte i tenint present el marcat caràcter discrecional de la potestat de planejament urbanístic.

En conseqüència, una vegada aprovat de forma definitiva i amb caràcter ferm este instrument de planejament amb la seua normativa urbanística corresponent, es pot exercir el dret de petició perquè l'Ajuntament estudie i valore la procedència de la reclassificació urbanística de les parcel·les en qüestió mitjançant la modificació del règim jurídic urbanístic aplicable, però la legislació d'aplicació només concediria el dret a obtenir resposta motivada a les seues legítimes pretensions.

En este sentit, l'Ajuntament de Torrent ens va manifestar en la informació que ens va remetre que al moment procedimental oportú de l'expedient d'homologació i gestió urbanística d'este sector resoldria i els notificaria el resultat de les al·legacions formulades per estos ciutadans, amb l'emissió prèvia del corresponent informe tècnic i jurídic.

També es va resoldre el tancament de les queixes núm. 021162 i 021163, que van presentar dos ciutadans il·licitans atés que no havien rebut notificació sobre la resolució de les al·legacions que van formular durant el tràmit d'informació pública del procediment de revisió del Pla General d'Elx. Després d'haver admés a tràmit les referides queixes i en constatar que els fets en qüestió es remunten a l'any 1995, es va acordar el tancament d'estes queixes, d'acord amb el que hi ha prescrit en l'article 15.1 de la Llei valenciana 11/1988, reguladora d'esta Institució, ja que excedien de bon tros l'any des que es van produir estos fets i la data que van acudir a esta Institució

Així mateix es va acordar el tancament de la queixa núm. 021634 que va promoure un ciutadà de Vinaròs i en què exposava la seua discrepància amb el tractament que es preveia en el vigent Pla General quant a un viari tradicional del municipi, ja que, atés el caràcter discrecional de la potestat de planejament i en no constar cap irregularitat en els tràmits procedimentals per a l'aprovació de la revisió del vigent Pla General, ens resultava impossible prosseguir amb la investigació iniciada, tenint a més present que van emetre els seus informes la totalitat d'administracions afectades.

Respecte a la queixa núm. 021122 que ens va presentar una veïna de Vilallonga, es va dictar una resolució dirigida a l'Ajuntament d'este municipi en els termes següents:

"En relació amb la queixa de referència que va tenir la deferència de confiar-nos la Sra. M. J.A.G., vam justificar recepció del seu informe i dels escrits d'al·legacions que ens va formular esta ciutadana.

Després de fer un detallat estudi de la queixa i dels antecedents que es troben en este expedient, resulta constatable que l'objecte d'esta queixa porta causa de l'"Homologació

global modificativa" de les Normes Subsidiàries de Planejament de l'Ajuntament de Vilallonga, que es van aprovar per acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme —COPUT— l'11 de març de 1999 i consta en esta resolució que l'Ajuntament referit haurà de "notificar el contingut del present acord a tots els particulars interessats en l'expedient de referència. No consta que esta prescripció s'haja complit.

Vam rebre d'este Ajuntament còpia del citat acord autonòmic, del document de Memòria de tal Homologació i de les fitxes de planejament elaborades respecte d'això i de tot plegat li vam donar trasllat a la ciutadana interessada.

També se'ns va remetre còpia per esta Corporació Municipal de l'acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de 16 de novembre de 2001, relatiu a l'ampliació del "Sector A" de les Normes Subsidiàries Municipals, identificada com "Modificació núm. 7", que així mateix vam enviar a la precitada ciutadana.

Davant estes previsions contingudes en el citat instrument de planejament, consta que la Sra. A. va interposar recurs de reposició el 12 d'abril de 2002 contra l'acord municipal, segons sembla de 6 de febrer de 2002, aprovatori del Pla Parcial, Programa per al Desenvolupament d'Actuació Integrada, projecte de reparcel·lació i projecte d'urbanització del Sector A del sòl urbanitzable de Vilallonga —notificat el 13 de març de 2002—, i resulta constatable que el precitat recurs administratiu es va desestimar per acord plenari de 6 de juny de 2002, amb fonament en la motivació que consta en tal resolució municipal i també consta que se li va practicar notificació de forma legal a esta ciutadana el 12 de juny de 2002, i se li ha consignat el règim de recursos jurisdiccionals procedents. Resulta constatable, per tant, que es va incomplir el termini màxim d'un mes per a resoldre el recurs de reposició des de la seua interposició, segons establix l'article 117.2 de la Llei 30/1992.

Davant tot el que hem expressat i tenint en compte que la potestat pública de planejament urbanístic té un marcat caràcter discrecional en la seua conformació per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports i l'Ajuntament, esta Institució considera, atesos els antecedents precitats i a la vista del contingut i la petició de l'escrit d'interposició del recurs de reposició al·ludit anteriorment de data 12 d'abril de 2002 —registre d'entrada núm. 327— formulat per la ciutadana promotora d'esta queixa davant este Ajuntament, que la resolució del mateix i la seua motivació acordada per l'acord plenari precitat no resultaria congruent amb el que s'exposa i sol·licita en tal escrit d'interposició, ja que en esta resolució plenària municipal hi ha una referència excessivament vaga i genèrica al règim de les cessions pertinents segons la classificació urbanística dels predis i s'al·ludix a un informe tècnic evacuat a este efecte, però que no en consta la incorporació literal a l'acord en qüestió. Mentre que la ciutadana recurrent al·ludia específicament a concrets percentatges de cessions que se li exigix que materialitze i expressa la seua disconformitat amb estos percentatges i el seu propi càlcul en relació amb altres àmbits gestors urbanístics del municipi.

En este sentit, esta Institució, amb fonament en la competència que li atribuïx expressament l'article 17.2 de la Llei valenciana 11/1988, relativa que el Síndic de Greuges haurà de vetlar perquè "l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats".

Com també, la pròpia defensa que té encomanada del dret de propietat —art. 33 de la Constitució— segons li atribuïx l'article 1.1 de la Llei 11/1988 citada.

En este sentit, es considera d'aplicació a este supòsit el que prescriu l'article 113 de la Llei 30/1992 en el seu paràgraf 3r, del tenor literal següent:

"L'òrgan que resolga el recurs decidirà totes les qüestions, tant de forma com de fons, que plantege el procediment, hagen estat o no al·legades pels interessats. No obstant això, la resolució serà congruent amb les peticions formulades pel recurrent, sense que en cap cas puga agreujar-se la seua situació inicial".

També resultaria aplicable l'article 54 de la Llei 30/1992, que establix:

> "1. Hauran de ser motivats, amb succinta referència de fets i fonaments de dret:
>
> b) Els actes que resolguen (...) recursos administratius (...)".

En conseqüència, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988 i l'article 105.1 de la Llei 30/1992, recomane a l'Ajuntament de Vilallonga que dicte novament resolució respecte del recurs de reposició en qüestió, atenent a les prescripcions exigides referent a això pels articles 113 –3r i 54.1 –b) de la Llei 30/1992."

Referent a això ens va remetre informe l'Ajuntament de Vilallonga, en què manifestava que acceptava la resolució transcrita mitjançant la comunicació següent:

"En compliment del que m'ha estat requerit pel Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, passe a donar-li complida explicació del motiu de les cessions, com també del fet que no és lícit comparar situacions legalment distintes. Amb esta finalitat, permeteu-me que puntualitze el següent:

1. Les cessions en sòl urbanitzable deriven del compliment dels estàndards urbanístics a què fa esment l'annex del Reglament de Planejament Valencià, articles 4 i següents, quant al sòl residencial, article 14 quant al sòl industrial, en concordança amb els articles 19 i 22 de la Llei 6/94, de 15 de novembre, reguladora de l'activitat urbanística, com també de la cessió del 10% de l'aprofitament tipus que actua solament per al sòl urbanitzable i no per al sòl urbà.

2. L'estàndard ha estat configurat per la jurisprudència com a determinacions legals substantives imposades per llei. Són manaments imperatius i signifiquen un límit a la llibertat del planificador (SSTS 15-2-83 i 15-4-92); conseqüentment, no deriven d'una decisió de l'Ajuntament sinó d'una ordre del legislador i que vénen detallats en l'article 4 i següents del Reglament de Planejament Valencià atenent a l'índex d'edificabilitat bruta, quan es tracte de sòl residencial, i en l'article 14 quan es tracte de sectors industrials.

En el nostre cas apareixen descrits i detallats en el punt 2.10 de la Memòria del Pla Parcial i en la fitxa de Planejament del Sòl Urbanitzable Sector "A". D'ambdós documents se li ha donat certificació i novament li'ls adjuntem.

3. No poden comparar-se i invocar el principi d'igualtat situacions distintes, i no és lícit que vosté compare les cessions en sòl urbà amb aquelles que resulten del sòl urbanitzable; però és que, a més a més, en este últim tipus de sòl, per imposició del legislador, el 10% de l'aprofitament tipus és de cessió a l'Administració, mentre que en sòl urbà, per decisió del legislador, el propietari té dret a patrimonialitzar el cent per cent de l'aprofitament tipus, segons resulten dels articles 60 i 64 de la Llei 6/94.

Amb esta explicació es fonamenta l'anterior resolució desestimatòria del recurs de reposició, en donem trasllat al Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana i se li notifica a vosté personalment."

Davant d'això, vam resoldre el tancament d'esta queixa.

Estan en tramitació les queixes núm. 021067, 021350 i 021950.

La queixa núm. 021067, que va subscriure el president d'una associació ecologista d'Altea, es referia al fet que esta associació va presentar un escrit d'al·legacions durant el tràmit d'informació pública del procediment d'aprovació del projecte de modificació puntual del Pla General d'Altea en l'àmbit d'un Sector del Planejament, mitjançant el qual s'oposava a esta modificació de planejament i no havia rebut cap resolució referent a això. L'Ajuntament d'este municipi ens va remetre còpia de l'acord plenari en què es van resoldre les al·legacions formulades en l'esmentat procediment, i a instància del que ens va manifestar el representant de la referida associació, vam sol·licitar una ampliació de la informació de què disposàvem, sobre si existia previsió temporal de notificar la resolució de les al·legacions formulades per l'associació referida a tal associació adjuntant els informes tècnics elaborats a este efecte i si s'havia donat compliment a la totalitat de la part dispositiva de l'acord plenari referit. Després d'haver practicat reiterats requeriments amb esta finalitat, encara no se'ns ha remés la informació requerida.

La queixa núm. 021350, que va formular un ciutadà de Meliana, també versa sobre la falta de resposta a diverses al·legacions que va presentar este veí en el procediment d'homologació sectorial modificativa del Pla General de Meliana i ordenació detallada d'un sector de planejament, i després d'haver rebut recentment la informació municipal requerida, en vam donar trasllat al promotor de la queixa perquè al·legara el que estimara convenient.

En idèntic tràmit procedimental es troba la queixa núm. 021950, que va presentar un veí d'Ontinyent, en discrepar del règim d'usos previst per a determinat àmbit territorial en el procediment de revisió del vigent Pla General d'este municipi valencià.

Pel que fa a les queixes que en l'anterior Informe Anual es reflectien en este epígraf —pàgs. 108 i ss. —, es va resoldre la suspensió de la tramitació de la identificada amb el

núm. 010450, en constatar que, pels mateixos fets objecte de tal queixa, havia estat interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 010609, en verificar s'havia expedit al promotor de la mateixa la informació amb la constància documental que demanava.

Respecte a la queixa núm. 010783, també se'n va resoldre el tancament, en no constatar que l'actuació de l'Ajuntament d'Elx resultara lesiva als drets constitucionals del ciutadà promotor de la queixa. En concret, la resolució de tancament de la queixa es va motivar amb fonament en les consideracions següents:

"L'objecte de la controvèrsia se centra a dilucidar si una parcel·la classificada com a sòl urbà pel Pla General d'Ordenació Urbana d'Elx de 1986 pot ser reclassificada com a urbanitzable Pel Pla General de 1998 i, en conseqüència, si pot ser objecte d'una actuació integrada.

En este sentit, a més d'esta reclassificació feta pel Pla General de 1998, cal posar de manifest l'existència de circumstàncies normatives, que influïxen decisivament en este cas.

Efectivament, el 20 de març de 1997, el Tribunal Constitucional es va pronunciar sobre la constitucionalitat del Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, de 26 juny de 1992, a través de la seua Sentència 61/1997.

En esta Sentència, el Tribunal estima els recursos contra la Llei 8/1990, de 25 juliol, de reforma del règim urbanístic i valoracions del sòl, i el Text Refós de 1992, interposats per les Comunitats autònomes de Navarra, Cantàbria, Catalunya, Aragó, Castella-Lleó, Canàries i Illes Balears. I declara la inconstitucional i consegüent nul·litat d'alguns dels preceptes qualificats de caràcter bàsic o d'aplicació plena; i de tots els preceptes qualificats amb caràcter supletori per l'apartat tercer de la disposició final única.

També, declara el Tribunal, la inconstitucionalitat i nul·litat de l'apartat 1r de la disposició derogatòria única en l'incís que es referix al Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana de 9 d'abril de 1976, al Reial Decret-llei de 14 març 1980, sobre creació de sòl i actualització de la gestió urbanística i al Reial Decret-Llei de 16 d'octubre de 1981, sobre adaptació de plans generals de reforma urbana.

Amb motiu d'esta decisió, desapareix pràcticament el Text Refós de 26 juny de 1992, del qual solament se salva una quarta part dels seus preceptes, i alhora es ressuscita, transitòriament i amb caràcter supletori, el Text Refós de 9 abril de 1976.

En conseqüència, la normativa urbanística espanyola estaria integrada, després de l'esmentada sentència, pels elements següents: 1r El dret propi de cada comunitat autònoma. 2n Els articles sobrevivents del Text Refós de 1992. 3r Els Decret-lleis 3/1980, 16/1981 i 5/1996. 4t Els articles no derogats de Llei de 1976, com el Dret Estatal Subsidiari (149.3 Constitució Espanyola). 5é Els reglaments de la citada Llei.

El tema que es planteja rau fonamentalment en la interpretació que ha de donar-se al que disposa la Llei valenciana reguladora de l'activitat urbanística, de 15 novembre de 1994. La qüestió, doncs, versa exclusivament sobre dret autonòmic.

Esta Llei, en l'article 6, preveu fonamentalment dos formes d'execució del planejament, ja siga a través d'«actuacions aïllades», ja siga a través d'«actuacions integrades». Es considera integrada una intervenció urbanística, quan es materialitza una obra pública d'urbanització conjunta de dos o més parcel·les conforme a una única programació. Es considera actuació aïllada, aquella que té per objecte una sola parcel·la i «implica la seua edificació, com també si escau, la prèvia o simultània urbanització necessària per a convertir-la en solar connectant-la amb les xarxes d'infraestructures i de serveis existents i immediates». Estes dos modalitats d'intervenció estan d'acord amb la classificació urbanística del territori, d'acord amb el que preveuen els articles 8é i 9é de la Llei que estem comentant. El primer dels preceptes citats s'expressa de forma manifestament distinta de com s'expressava en les diverses ordenacions urbanístiques, ja que en el seu primer incís diu, categòricament, que «la classificació urbanística del sòl la constituïx i conferix el Pla i només este podrà establir-la, mantenir-la o modificar-la (...)».

Per entendre perfectament l'expressió, cal acudir a l'exposició de motius de la norma que estem comentant, que és, en esta qüestió que ens incumbix, del tenor següent:

« (...) A partir d'esta distinció la Llei instituïx un nou concepte legal de sòl urbà. Seran sòl urbà els terrenys que el Pla decidisca incorporar al procés urbanístic i permeta que este es desenvolupe mitjançant actuacions aïllades. Sòl urbanitzable seran aquells que decidisquen incorporar a este procés en règim d'actuacions integrades. Sòl urbà, igual que en la Llei estatal, seguix sent aquell en què la incidència transformadora del Pla, respecte a la realitat existent, és menys intensa i, per tant, menys intervencionista l'acció pública executora del Pla, com també més senzills els mecanismes tècnics i jurídics aplicables (...)».

Esta coincidència és només inicial, ja que a pesar que, certament, igual com en la Llei estatal, la classificació de sòl urbà es reserva a aquelles àrees en què la realitat del que hi ha s'imposa i, en conseqüència, la capacitat de projecció del Pla és menys significativa, el concepte legal de sòl urbà que dissenya la Llei valenciana és totalment nou, mentre que, com afirma l'exposició de motius, perd « (...) l'objectivisme unilateral de la legislació anterior (...)». Allí, en la legislació estatal, tenia la consideració de sòl urbà aquell que reunira les condicions que assenyalava l'art. 78 del Text Refós de 1976 (10 del Text Refós de 1992). Aquí, en la norma valenciana, sòl urbà és, simplement, aquell que la norma ha decidit classificar com a tal, i l'ha incorporat al procés urbanístic perquè es desenvolupe mitjançant actuacions aïllades. La Llei valenciana s'ha deslligat manifestament de l'aspecte fàctic i s'ha decidit per l'aspecte estrictament normatiu, de manera que ha provocat una fractura en la coneguda vinculació entre elements de fet i classificació de sòl.

Estes pautes es posen de manifest en l'exposició de motius de la Llei, que en esta qüestió assenyala expressament la diversitat de la Llei en relació amb la norma estatal, i es pronuncia en el sentit següent:

«(...) En primer lloc, la classificació de sòl deixa de tenir substantivitat pròpia; serà mer reflex de la decisió del Pla de permetre les actuacions aïllades abans definides. En segon lloc, la Llei fuig de l'objectivisme unilateral de la legislació anterior. La procedència de permetre les actuacions aïllades no deriva de la mera existència de serveis d'urbanització, sinó de la coincidència entre estos serveis ja existents i la previsió dels mateixos que vol el Pla. De manera que, allí on siga superflu urbanitzar o reestructurar la urbanització perquè la projectada pel Pla ja existix plenament i no ha de ser reformada, el desenvolupament urbanístic obra mitjançant actuació aïllada, ja que estaria mancat de propòsit pràctic operar mitjançant actuació integrada. Per acabar, en la classificació es deixaran sentir les polítiques de gestió urbanística que el Pla preconitze. Si bé la Llei exigix estrictament la necessitat d'operar mitjançant actuacions integrades sempre que el desenvolupament de l'actuació puga produir una pluralitat de solars, en les zones limítrofes de límit urbà on, per immediació a les xarxes d'urbanització existents i conformes al Pla, cabria operar indistintament mitjançant actuacions integrades o aïllades, el Pla tindrà un marge d'apreciació per a permetre les actuacions aïllades o imposar les integrades (...)».

Esta interpretació ha estat sostinguda pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en la Sentència núm. 1051/1998, de 20 de novembre."

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 010969 sobre la base del que ens va comunicar l'Ajuntament de San Miguel de Salinas, que transcrivia l'informe tècnic municipal i en què constava que s'havia fet una visita d'inspecció per part del tècnic autor de l'informe, i havia constatat que les obres en l'àmbit del jaciment arqueològic del Cabezo de la Mina s'ajustaven al que hi ha autoritzat i que el jaciment no ha patit danys.

Així mateix, també es va tancar la queixa núm. 200265, atés que l'Ajuntament d'Altea ens va manifestar que estava previst de forma imminent aprovar l'ordenació i gestió urbanística de l'àmbit territorial objecte d'esta queixa, amb la finalitat d'adequar les seues implantacions i usos al vigent Pla General, un aspecte que actualment no s'esdevenia, ja que no havien estat aprovats els instruments de planejament i gestió prevists per este Pla General.

1.1.3. Patrimoni històric, artístic i cultural

Les queixes relatives a esta temàtica s'identifiquen amb les núm. 020350, 020387, 020881 a la qual es va acumular la núm. 021311, 021053 , 021097, 021232, 021384, 021564, 021910, 022232, 022251. Fan un total de 12 queixes.

La queixa núm. 020350 que va presentar un ciutadà d'Alacant té per objecte manifestar a esta Institució el que considera una absoluta deixadesa per part de l'Ajuntament d'Alacant en la protecció efectiva i conservació de l'edifici que es va destinar a Hotel, situat al carrer Cervantes de la ciutat d'Alacant, tenint en compte, segons ens manifesta, que estes obligacions són imposades a la Corporació pel vigent Pla General, en declarar l'immoble esmentat com a "edifici protegit".

En la data d'elaboració d'este Informe Anual s'ha sol·licitat a la Regidoria d'Urbanisme de l'Ajuntament d'Alacant una ampliació de la informació inicial que ens va facilitar, a fi que ens concrete el règim jurídic urbanístic aplicable a esta edificació, com també si s'ha materialitzat alguna actuació municipal des del 25 de juliol de 2002, data en què se'ns va remetre el citat informe municipal, en què se'ns indicava que s'havia imposat una sanció econòmica al titular de l'immoble per incomplir l'ordre d'execució per a la seua conservació dictada per l'esmentat Ajuntament.

També estan en tramitació la queixa núm. 020881 i la núm. 021311 que es va acumular a la primera, que es van presentar pel representant d'un partit polític de la "Safor-Valldigna" i pel director d'un centre d'estudis de Gandia, en què ens indicaven la progressiva deterioració que experimenta el monestir de Sant Jeroni de Cotalba, situat al municipi d'Alfauir i les dificultats concurrents per a ser visitat.

Una vegada admeses a tràmit estes queixes, la Direcció General de Patrimoni Artístic ens va informar que estava prevista l'execució del "Projecte d'Adequació del Monestir Sant Jeroni de Cotalba per a establir un règim de visites", i també se'ns precisava de manera detallada el conjunt d'actuacions previstes per tal Administració per a la seua adequada restauració i conservació. Sobre esta informació ens van presentar sengles escrits d'al·legacions els representants dels esmentats col·lectius ciutadans, en què proposaven diverses mesures addicionals per a aconseguir una més adequada intervenció en l'edifici i en el seu entorn, i l'esmentada Direcció General ens indicava que es tindrien en compte les mateixes sempre que hi haguera una adequada coordinació entre el titular dominical de l'immoble, l'Administració local implicada i la pròpia Conselleria de Cultura i Educació. Està en estudi esta última informació que se'ns va remetre recentment per a dictar resolució en esta queixa per esta Institució.

En la queixa núm. 021564, que ens va formular un ciutadà representant d'una plataforma cívica, es denunciava davant esta Institució l'existència d'abundants residus i abocaments en el vessant oest del mont del Benacantil d'Alacant. L'Ajuntament d'esta ciutat ens va informar que s'estaven netejant estos residus i abocaments. Vam sol·licitar una ampliació de l'expressada informació amb objecte que se'ns precisara si ja havien conclòs estos treballs de neteja del mont on se situa la fortalesa del Castell de Santa Bàrbara.

També està en tramitació la queixa núm. 022251 que va promoure un ciutadà de València en representació d'una associació cultural, i estem en l'espera que ens emplene degudament el requeriment efectuat per esta Institució a fi que ens concrete el genèric objecte de la seua queixa, referida a la deterioració progressiva que experimenten en genera les edificacions situades en la tradicional horta de la ciutat de València i en els municipis de voltant.

En la resta de queixes esmentades se'n va acordar el tancament sobre la base de les consideracions següents:

La queixa núm. 020387 va ser formulada per un ciutadà il·licità, atés que considerava una falta de sensibilitat per a la protecció del patrimoni tradicional per part de l'Ajuntament d'Elx, en concret respecte de la Llotja d'Altabix i la Casa de l'Almórida,

de les quals estava prevista la demolició. Referent a això se'ns va remetre un informe tècnic del tenor literal següent:

"1. Que, d'acord amb el vigent Pla General de 1998 i amb el Pla Especial de Protecció d'Edificis i Conjunts del terme municipal d'Elx, la Llotja de fruites i verdures, situada entre els carrers ... no es troba sotmesa a cap tipus de protecció, per la qual cosa, des d'un punt de vista urbanístic, no hi ha cap inconvenient per a enderrocar-la.

2. Que, així mateix, la casa neoàrab, situada enfront del carrer Almórida, es troba inclosa en el Catàleg del Pla Especial de Protecció amb el número 39. Segons la seua fitxa particularitzada, té un grau de protecció ambiental i els seus elements principals són la façana, amb la seua composició, elements i materials.

3. Que l'article 48 de les normes i ordenances d'este Pla assenyala que els edificis inclosos en un nivell de protecció ambiental podran ser substituïts íntegrament, i la composició, el color i els materials de la nova façana estaran condicionats al que s'indique en les fitxes particularitzades. Estes disposicions, que permeten la demolició de l'edifici, han estat tingudes en compte en la llicència municipal concedida sobre el solar."

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 021053 que va promoure un ciutadà castellonenc, respecte a la conservació del patrimoni historicoartístic de diversos municipis del nord de la província de Castelló, el titular de la qual és l'Església catòlica i que pertanyen a la Diòcesi de Tortosa, en resultar constatable en la informació que ens va remetre la Conselleria de Cultura i Educació la col·laboració i coordinació de les parts implicades en la protecció de l'esmentat patrimoni.

La queixa núm. 021097, promoguda per un ciutadà en qualitat de coordinador d'un partit polític a Orpesa, se'n va resoldre el tancament en constatar les diverses actuacions materialitzades i previstes per la Diputació de Castelló per a la conservació de la "Torre del Rei" situada en aquell municipi castellonenc.

En la queixa núm. 021384, promoguda per un veí de Santa Pola, se'n va acordar el tancament, en informar-nos l'Ajuntament de Santa Pola i la Direcció General de Patrimoni Artístic que esta corporació municipal renunciava a la proposta inicial del projecte de traçat de la circumval·lació de tal població, amb què podria afectar l'àmbit del jaciment arqueològic denominat "Piccola", on s'alberguen restes d'una fortalesa iberogrega datada, segons sembla, en els segles VI – V abans de Crist.

Es va acordar suspendre la tramitació de la queixa núm. 021910, relativa a l'autorització per part de la Conselleria de Cultura i Educació del desmuntatge dels elements arquitectònics del Palau de l'Ambaixador Vich de l'antic convent del Carme de València, en constatar que per idèntics fets objecte d'esta queixa es tramitava una denúncia criminal per la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia, presentada per un col·lectiu ciutadà.

En idèntic tràmit procedimental es troba la queixa núm. 022232, promoguda per un ciutadà valencià, respecte a les actuacions municipals previstes per al castell-palau

d'Alaquàs, en constatar que estaven en tramitació sengles recursos jurisdiccionals sobre els mateixos fets al·ludits en la queixa.

En la queixa núm. 021232 es va dictar resolució dirigida a l'Ajuntament de San Miguel de Salinas, del tenor literal següent:

"El President de l'Associació de Veïns "S.M.A.", el Sr. M.G.C., interessa la intervenció d'esta Institució per a aconseguir que l'Ajuntament complisca i execute el que disposa la Resolució emesa l'11 de juny de 2002 per la Direcció General de Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana (expt. 46/2002), en la qual "es requerix l'Ajuntament perquè porte a terme les actuacions necessàries per a impedir qualsevol actuació que perjudique els valors del forn de guix interior de "Las Zahúrdas" i protegisca este bé amb les adequades garanties que li atorga la Llei pel seu tractament de bé catalogat", ja que, segons se sosté en els informes redactats pel tècnic municipal de data 26 de març i 29 d'octubre de 2002, s'ha constatat que el forn de guix interior "actualment està cobert per enderrocs i farciment en una altura aproximada de 5 metres".

Així mateix, d'acord amb el que va consignar el tècnic municipal en el seu informe de data 29 d'octubre de 2002, a pesar dels advertiments realitzats de forma verbal a l'empresa promotora de les obres i causant de l'abocament dels enderrocs, la situació actual del forn de guix interior és de total soterrament, sense que, al marge d'estes actuacions verbals i d'aquella resolució autonòmica, conste l'adopció de cap mesura administrativa que tendisca a aconseguir el restabliment del forn al seu estat anterior, a fi de fer efectiva la protecció provinent de la seua inclusió en el Catàleg de Béns i Espais Protegits, que la seua falta de publicació ―pendent en l'actualitat― no constituiria cap impediment jurídic per a dispensar, de manera immediata, la necessària preservació de l'immoble, protegit des del moment en què s'inicien els tràmits per a la seua inclusió en l'esmentat instrument d'ordenació municipal.

Este, es troba definit en l'article 25 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat Urbanística: els catàlegs de béns i espais protegits formalitzaran les polítiques públiques de conservació, rehabilitació o protecció dels béns immobles o dels espais d'interés. Amb esta finalitat, en seleccionaran aquells que consideren d'interès artístic, històric, paleontològic, arqueològic, etnològic, arquitectònic o botànic i aquells que integren un ambient característic o tradicional, com també els que es pretenguen conservar per la seua representativitat del patrimoni cultural comú o per raons paisatgístiques; i tot això, en compliment del mandat constitucional dirigit a tots els poders públics per a garantir la conservació i promoció del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren (art. 46).

Esta prescripció constitucional és desenvolupada en l'àmbit autonòmic per la Llei 4/1998, d'11 de juny, reguladora del patrimoni cultural valencià, en l'article 4 de la qual, sota el títol "col·laboració entre les administracions públiques", s'establix el següent:

"1. La Generalitat i les distintes administracions públiques de la Comunitat Valenciana col·laboraran entre elles per a una millor consecució de les finalitats en esta Llei.

2. Les entitats locals estan obligades a protegir i donar a conéixer els valors del patrimoni cultural existent en el seu respectiu àmbit territorial. Especialment els correspon:

a) Adoptar les mesures cautelars necessàries per a evitar la deterioració, pèrdua o destrucció dels béns del patrimoni cultural.

b) Comunicar a l'Administració de la Generalitat qualsevol amenaça, mal o pertorbació de la seua funció social de què siguen objecte estos béns, com també les dificultats i necessitats de qualsevol ordre que tinguen per al compliment de les obligacions establides en la present Llei.

c) Exercir les altres funcions que expressament els atribuïx esta Llei, sense perjuí de tot el que establix la legislació urbanística, mediambiental i d'altres que resulten d'aplicació en matèria de protecció del patrimoni cultural.

3. La Generalitat Valenciana prestarà assistència tècnica a les altres administracions públiques valencianes i establirà els mitjans de col·laboració amb estes en els casos i en la mesura que fóra necessari per al compliment de les finalitats d'esta Llei."

I encara més, l'article 37.1 d'este text legal ordena a l'Ajuntament o, si escau, a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a requerir al promotor de les obres la restitució dels valors afectats, mitjançant la remoció, demolició o reconstrucció del que s'ha fet. Si no fóra atés el requeriment, l'Administració realitzarà aquella restitució a càrrec del responsable de la infracció.

Este precepte cal posar-lo en relació amb el següent article 101, en què s'insistix que "els responsables de les infraccions d'esta Llei que hagueren ocasionat danys al patrimoni cultural estaran obligats a reparar els danys causats i, en la mesura que siga possible, a restituir les coses al seu estat adequat. En cas d'incompliment d'esta obligació, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència portarà a terme les actuacions de reparació i restitució necessàries, a costa de l'infractor."

Per la seua banda, quant a la legitimació de l'associació de veïns per a exigir la protecció dels immobles objecte d'inclusió en el Catàleg, l'art. 5.2 de la citada Llei 4/1998 disposa que "qualsevol que tinguera coneixement del perill de destrucció, deterioració o pertorbació en la seua funció social d'un bé del patrimoni cultural, o de la consumació d'estos fets, haurà de comunicar-ho immediatament a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent, els quals hauran d'adoptar, sense dilació, les mesures procedents com a compliment d'esta Llei."

En virtut de tot el que hem exposat més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a l'Excm. Ajuntament de San Miguel de Salinas i a la Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana, l'adopció, sense més demora, i en

compliment de les prescripcions de la Llei 4/1998, del patrimoni cultural valencià, de les mesures procedents per a garantir l'adequada protecció i conservació del forn de guix interior de "Las Zahúrdas", cobert i danyat per l'abocament d'enderrocs."

La resolució transcrita està pendent d'acceptació

1.2. Gestió urbanística

1.2.1. Sobre l'exercici de la potestat de gestió urbanística

Les queixes presentades pels ciutadans valencians que al·ludixen a esta temàtica fan un total de 34 queixes.

A fi de realitzar una anàlisi sistemàtica d'estos expedients de queixa i seguint els aspectes que ja es van ressaltar en l'anterior Informe Anual, podem distingir els apartats següents.

a) Queixes relacionades amb la tècnica de l'expropiació forçosa quant a instrument per a la gestió urbanística.

Es van formular referent a això les queixes núm. 020568, 020782 a la qual es va acumular la núm. 020968, i 021975. Un total de 4 queixes.

La queixa núm. 020568 va ser presentada per un propietari afectat per un Programa per al Desenvolupament d'Actuació Integrada —PDAI— denominat "Calvari I" que va tramitar l'Ajuntament de Pego. Especialment, no considera adequades les valoracions que es van consignar en l'expedient d'expropiació per taxació conjunta que s'havia aprovat, i ens indicava que, en relació amb esta temàtica, havia interposat el corresponent recurs jurisdiccional contenciós administratiu, per la qual cosa es va acordar la suspensió de la tramitació d'esta queixa.

La queixa núm. 020782, a la qual es va acumular la núm. 020968, que van presentar diversos ciutadans de la ciutat de València i que feien referència a la gestió del sòl que s'estava duent a terme per a l'ampliació del port d'esta ciutat, ens manifestaven la seua especial preocupació per la manera en què s'estaven materialitzant les expropiacions i els reallotjaments en l'àmbit territorial d'estes actuacions.

Després d'admetre a tràmit estes queixes, vam rebre informe de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports del tenor següent:

"La Generalitat Valenciana, l'Ajuntament de València i la Societat Estatal de Promoció i Equipament de Sòl (SEPES) van subscriure un conveni en data 23 de juny de 1998 amb la finalitat de promoure l'actuació urbanística de creació d'infraestructures i preparació de sòl apte per a la implantació i l'establiment d'una zona d'activitats logístiques (d'ara endavant, ZAL) lligada al port de València. En el mateix s'establix que el sistema d'actuació s'executarà per gestió directa i que l'òrgan actuant serà la Generalitat i es designava com a beneficiària de l'actuació la SEPES.

Mitjançant Resolució del Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de 23 de desembre de 1999, va ser aprovat definitivament el Pla especial Modificatiu del Pla General de València amb expedient d'homologació per al desenvolupament de la ZAL del port de València. Amb esta aprovació s'entén implícita la declaració d'utilitat pública i la necessitat d'ocupació dels béns i drets compresos en l'àrea d'actuació (article 33 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril).

La Llei 9/1999, de 30 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat Valenciana, declara en la seua Disposició Addicional primera la necessitat d'urgent ocupació dels béns i drets afectats per l'expropiació forçosa com a conseqüència de l'execució de les obres de la ZAL.

La Resolució del conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de 10 de juliol de 2000, va aprovar la incoació de l'expedient d'expropiació dels béns i drets afectats per la ZAL i es va determinar, davant la complexitat dels béns i drets que calia valorar, el procediment individualitzat i d'urgència. En la mateixa resolució es va disposar que el Servei de Contractació i Expropiacions tramitara l'expedient i es va nomenar la SEPES, Entitat Pública Empresarial de Sòl, beneficiària de l'expropiació amb les facultats i obligacions que establix la Llei d'expropiació forçosa.

La relació de béns i drets afectats va ser publicada en el BOE de 28 de setembre, DOGV de 29 de setembre, BOP de 30 de setembre, els diaris *Levante* i *Las Provincias* de 29 de setembre de 2000, i es concedia un termini d'informació pública de quinze dies a l'efecte d'esmenar els possibles errors d'esta relació, que així mateix servia de notificació als titulars desconeguts i aquells el domicili dels quals s'ignorava.

En compliment del que disposa l'article 32 de la Llei d'expropiació forçosa, es van remetre citacions individuals per a estendre les actes prèvies a l'ocupació, unes actes que es van estendre durant els dies 23 octubre a 21 de novembre de 2000 en l'Ajuntament de València. En les actes es va incloure una diligència de l'Administració per a fer constar que, en compliment del que establix la Disposició Addicional quarta, regla primera del TR 1/92, la SEPES té establit un conveni de col·laboració amb l'Institut Valencià d'Habitatge, en virtut del qual este assumix el compromís de realitzar els reallotjaments dels ocupants afectats que complisquen els requisits exigits per l'esmentada Llei.

El fet d'estendre les actes d'ocupació i el pagament del depòsit previ, després de les corresponents publicacions i citacions, es va dur a terme durant els dies 24 de setembre a 27 de novembre de l'any passat. En el transcurs d'estes actes, la SEPES, en qualitat d'entitat beneficiària, va oferir la possibilitat de subscriure conveni d'adquisició per mutu acord de conformitat amb els preus establits. En acabar les actes havien acceptat el preu, havien subscrit el conveni i havien percebut el preu just el 26,5% dels titulars compareixents. Amb posterioritat i fins a hui s'ha subscrit un total 152 convenis de mutu acord. Amb això s'ha posat fi a les respectives peces separades de preu just.

Aquelles persones que van rebutjar el preu oferit, van percebre les quantitats corresponents al depòsit previ, i es van consignar en la Caixa General de Dipòsits les quantitats que no van poder fer-se efectives per rebuig o incompareixença dels afectats,

falta d'acreditació de la titularitat, litigi pendent o altres causes objectives no imputables a la part expropiant.

Respecte a la sol·licitud de reallotjament dels afectats, amb el compliment dels tràmits que ha portat a terme l'IVVSA, s'ha donat compliment a l'exigència de reallotjament que establix la legislació vigent. A més del dret al reallotjament immediat prescrit en la Llei, es va oferir la reserva dels habitatges que l'IVVSA ha projectat construir en la zona, atenent d'esta manera una de les reivindicacions plantejades pel col·lectiu de residents habituals.

L'expedient d'expropiació instruït es troba procedimentalment en la fase individual per a la determinació del preu just, mitjançant el procés contradictori previst en la Llei d'expropiació forçosa. A partir del passat dia 1 de febrer s'ha iniciat el requeriment de full d'apreuament als titulars que no van subscriure conveni d'adquisició amistosa, hagen comparegut en l'expedient o no, a fi que formulen al·legacions i justifiquen les seues pretensions econòmiques. S'estan rebent els justificants de recepció de les notificacions practicades, encara que també n'hi ha que han estat retornats per Correus en no haver estat acceptats pels interessats.

Els fulls d'apreuament formulats estan sent objecte d'estudi per part de l'entitat beneficiària per respondre en el sentit que legalment escaiga. No obstant això, en cas de disconformitat entre la valoració de la beneficiària i l'aportada pels titulars se seguiran els tràmits prevists en la Llei d'expropiació forçosa: formulació de full d'apreuament per l'entitat beneficiària i remissió, si escau, de la peça separada de preu just al Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa.

Entén este Servei que, amb l'observança de les normes previstes en la normativa legal reguladora de l'expropiació forçosa, queden salvaguardats els drets i interessos dels afectats".

En l'última part del transcrit informe se'ns comunicava que, en relació amb les actuacions expropiatòries en curs i els reallotjaments que s'estaven portant a terme com a conseqüència d'estes actuacions, s'havien interposat diversos recursos jurisdiccionals contenciosos administratius pels ciutadans afectats.

En conseqüència, i d'acord amb el que disposa l'article 17.2 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució, es va resoldre la suspensió de la tramitació de les queixes de referència.

La queixa núm. 021975 va ser presentada per una ciutadana de Mislata que considerava inadequada la inclusió de dos finques de la seua propietat en un expedient expropiatori que tramitava l'Ajuntament de València per a l'execució d'una obra pública, ja que la ubicació física d'estes finques no afectaria l'esmentat expedient municipal.

Una vegada rebut l'informe de l'Ajuntament de València que justifica la inclusió de les mateixes en tal projecte gestor atesa la seua identificació de registre, li'n vam donar trasllat a la referida ciutadana perquè al·legara el que estimara convenient.

b) Queixes relatives a la posició jurídica de l'agent urbanitzador previst en la legislació valenciana del sòl.

Referent a això es van formular les queixes núm. 020967, 021025, 021432, 021562, 021785. Un total de 5 queixes.

Es va acordar la inadmissió a tràmit de les queixes núm. 021432 i 021785.

En dos queixes subscrites per un ciutadà britànic i un ciutadà del Port de Sagunt, respectivament, sol·licitaven com a pretensió comuna que esta Institució declarara la inconstitucionalitat de la Llei valenciana 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística, per atemptar essencialment contra el dret de propietat dels petits propietaris constitucionalment garantit i que a l'urbanitzador no se li imposa l'estatut jurídic del contractista de l'Administració d'obra pública.

Després d'haver realitzat una atenta lectura de les reflexions i consideracions que ens relataven estos ciutadans, els vam comunicar que esta Institució no tenia competències per a atendre les seues concretes peticions, de conformitat amb la legislació reguladora de la mateixa, tenint a més present que la Llei valenciana en qüestió es va publicar l'any 1994.

Es va resoldre la suspensió de la tramitació de les queixes núm. 020967 —PDAI aprovat per l'Ajuntament de Chelva—, núm. 021025 —projecte de reparcel·lació aprovat per l'Ajuntament d'Elx— i núm. 021562 —PDAI aprovat per l'Ajuntament de San Fulgencio—, en constatar que els ciutadans propietaris que van acudir a esta Institució havien interposat, pels mateixos fets, recursos jurisdiccionals. La problemàtica comuna a estes queixes es referix essencialment a considerar exorbitant la posició de l'agent urbanitzador en els procediments de gestió urbanística.

En tot cas, respecte a esta temàtica convé tenir present el que prescriu l'article 7 de la Llei valenciana 6/1994 quan establix: "2. L'execució de les actuacions integrades és sempre pública, i correspon a l'Administració decidir la seua gestió directa o indirecta. Es considera que una actuació és d'execució directa per l'Administració quan la totalitat de les obres i inversions que comporta són finançades amb fons públics i gestionades pels òrgans i empreses de l'Administració. La gestió és indirecta quan l'Administració delega la condició d'agent urbanitzador i l'adjudica en favor d'una iniciativa empresarial seleccionada en pública competència."

En este sentit, la Llei valenciana ha estat la pionera en l'establiment d'una nova formulació i concepció de l'execució del planejament urbanístic, en la qual desapareixen els sistemes tradicionals d'actuació. La gestió i execució del planejament s'emmarquen sota els principis de lliure concurrència en la programació total de l'activitat urbanitzadora mitjançant l'instrument del programa i la seua execució mitjançant les actuacions integrades per part de l'agent urbanitzador.

En la Llei valenciana la gestió indirecta de l'obra urbanitzadora, és a dir, quan esta és promoguda per un empresari particular, comporta en tot cas, d'una banda, el compromís efectiu i voluntari assumit pel promotor de desenvolupar-lo en els terminis i condicions

determinats i, el que és més important, haurà de garantir el compromís en termes similars als de tot contractista de l'Administració, fet que implica, com bé explica l'Exposició de Motius de la Llei, que les iniciatives particulars de programació han de sotmetre's a un procediment selectiu de pública competència perquè el promotor, és a dir, l'urbanitzador, es convertix en agent públic.

En coherència amb el que hem exposat anteriorment, l'article 29 de la Llei valenciana, que regula l'objecte i les determinacions dels programes per al desenvolupament d'actuacions integrades, establix que l'agent urbanitzador serà seleccionat en pública competència en aprovar un programa quan el responsable d'executar l'actuació s'assumix mitjançant gestió indirecta i, a més, considera que les relacions derivades de l'adjudicació del programa es regiran per les normes rectores de la contractació administrativa en allò que no contradiguen el que disposa la Llei ni resulten incompatibles amb els principis de la mateixa.

c) Queixes relatives a aspectes procedimentals en l'aprovació dels instruments de gestió urbanística.

A este aspecte al·ludixen les queixes núm. 020057, 020137, 020814, 020872, 020876, 020918 i 020941. Fan un total de 7 queixes.

Es va resoldre el tancament de les queixes identificades amb el núm. 020057 —PDAI tramitat per l'Ajuntament de Benicarló—, 020872 —PDAI tramitat per l'Ajuntament d'Alcalà de Xivert—, 020918 —PDAI tramitat per l'Ajuntament de Llíria—, ja que, segons ens van informar els ajuntaments actuants, no havien estat resoltes i notificades les al·legacions formulades pels ciutadans promotors d'estes queixes, atés que no s'havia arribat al moment procedimental oportú, i constava el compromís d'estes corporacions municipals de fer l'estudi, la resolució i notificació dels referits escrits, com a objecte essencial de les queixes esmentades en els citats procediments de gestió urbanística.

També es va resoldre el tancament de la queixa núm. 020941, que va promoure el representant d'una associació veïnal de Castelló de la Plana per considerar summament perjudicial per als interessos veïnals que representa l'aprovació d'un PDAI per a la gestió d'una Unitat d'Execució delimitada pel vigent Pla General de la ciutat, en constatar que el procediment selectiu per a l'adjudicació d'este Programa s'havia paralitzat per a fer un millor estudi de les alternatives presentades referent a això.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 020137, dirigida a l'Ajuntament de Calp, en els termes següents:

"En relació amb la queixa de referència que ens va confiar la Sra. D.D.A. en representació, segons manifesta, de l'Agrupació d'Interès Urbanístic del "Sector G. III", vam justificar recepció del seu últim informe de data 28 de novembre de 2002, que va tenir entrada en esta Institució el passat 5 de desembre.

A este informe adjunta còpia del seu escrit de 3 de juliol de 2001, mitjançant el qual es va donar contestació a la petició que li va dirigir l'esmentada ciutadana amb data 19 de juny de 2001 del següent tenor literal:

"En contestació al seu escrit del passat 19 de juny, mitjançant el qual sol·licita l'expedició de certificació a què es referix l'article 44 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, he de comunicar-li que l'actual article 44 de la norma citada modificat per la Llei 4/1999 es referix a la falta de resolució expressa i no a la certificació d'actes presumptes.
No obstant això anterior i tal com ja hem parlat en alguna ocasió, una possible solució a la continuació de l'expedient del Programa d'Actuació Integrada passaria per obtenir un dictamen del Col·legi Oficial d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana, però per a això l'esmentat Col·legi ha exigit a este Ajuntament que la petició del dictamen ha de ser sol·licitada per ambdós parts, per la qual cosa cal que es formalitze esta petició davant este Ajuntament, com també el compromís de la A.I.U. d'acatar el resultat que propose la resposta del Col·legi."

En l'últim informe que ens remet, vosté ens manifesta:

"D'igual manera he de comunicar-li que de l'escrit esmentat no es va remetre cap còpia a la mercantil C.G.S.L.

Finalment, vull indicar-li que esta Regidoria manté la postura assenyalada en l'escrit de 3 de juliol i per tant està disposada a sotmetre a l'Ajuntament Ple el dictamen que a este efecte es formalitze pel Col·legi d'Arquitectes. No obstant això i com Sa Senyoria sap perfectament la competència per a resoldre l'adjudicació correspon a l'Ajuntament Ple, i únicament este òrgan pot establir els compromisos al·ludits en el seu escrit".

En conseqüència, resulten constatables els següents aspectes, una vegada feta l'anàlisi de la documentació que es troba a mans d'esta Institució.

D'una banda, la Regidoria d'Urbanisme ens manifesta reiteradament, i així consta que ho va fer saber a l'entitat urbanística que representa la referida ciutadana, que per a l'adequada solució de la present problemàtica, amb caràcter previ a l'adjudicació del Programa en qüestió, caldria sol·licitar dictamen a este efecte al Col·legi Oficial d'Arquitectes pels interessats en el procediment i l'Ajuntament hauria de resoldre l'adjudicació conforme a tal dictamen.

En este sentit, consta que, mitjançant escrit de 3 de juliol del 2001, esta Regidoria va sol·licitar a l'esmentada A.I.U. que formalitzara una petició davant este Ajuntament per a la sol·licitud del referit dictamen, com també resulta constatable que no es va efectuar per esta Regidoria l'expressat requeriment a la mercantil "C.G.S.L." que també pretén l'adjudicació de l'al·ludit Programa i tampoc consta que s'haja sotmés la referida voluntat a la consideració de l'òrgan municipal competent per a l'adjudicació del Programa, és a dir, el Ple de l'Ajuntament.

Tenint en compte els antecedents exposats i en l'àmbit competencial d'esta Institució, convé recordar els principis que, segons l'art. 103.1 de la Constitució, han d'inspirar

l'activitat de les administracions públiques, especialment, els principis d'eficàcia i de legalitat.

I a més, d'acord amb el que establix l'art. 3.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, també convé tenir present com a principis d'obligat respecte per part de les administracions públiques en les seues relacions amb els ciutadans "els principis de bona fe i confiança legítima".

Per tant, esta Institució considera que, atesa la voluntat d'esta Regidoria de sotmetre l'assumpte en qüestió al dictamen del Col·legi Oficial d'Arquitectes, manifestada en l'escrit de 3 de juliol de 2001 dirigit a la ciutadana promotora d'esta queixa, amb l'objecte que esta solució puga tenir viabilitat jurídica i donar estricte compliment als enunciats principis que han d'inspirar l'actuació municipal de bona fe i confiança legítima, vosté hauria també de notificar el referit escrit a la mercantil "C.G.S.L." i sotmetre tal voluntat a la consideració del Ple de l'Ajuntament com a òrgan competent en l'adjudicació del Programa per al Desenvolupament de l'Actuació Integrada de referència —art. 47.1 de la Llei valenciana 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística—, mitjançant la signatura per esta Regidoria de la corresponent proposició o prec prevists en l'article 97 del Reial Decret 2568/1986, de 28 de novembre, mitjançant el qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals o qualsevol altra formalitat admissible. Tot això amb la major celeritat possible amb la finalitat de satisfer també els principis constitucionals d'eficàcia i legalitat que, com s'ha dit, han de presidir l'actuació municipal, i més encara si fóra possible, en casos com el present, en què tan sols quedaria pendent resoldre l'expedient conforme al que disposa l'article 47.1 de la Llei valenciana 6/1994 i el propi legislador estatal establix un termini supletori de tres mesos per a la resolució dels procediments administratius, d'acord amb el que prescriu l'article 42.3 de la Llei 30/1992 en el supòsit que no concórrega una norma específicament aplicable. És a dir, que l'ordenament jurídic d'aplicació proscriu que els procediments administratius es troben indefinidament suspesos al marge de les causes i els terminis o termes prevists expressament en el mateix, amb caràcter general es regulen estos supòsits en l'article 42.5 de la Llei 30/1992.

Davant del que hem exposat i de conformitat amb el que hi ha prescrit en l'article 29.1 de la Llei valenciana 11/1988, del Síndic de Greuges, suggerisc a eixa Regidoria que, a fi de donar compliment als principis constitucionals d'eficàcia i legalitat, com també que queden degudament respectats els principis de bona fe i confiança legítima que han d'inspirar les relacions d'este Ajuntament amb els ciutadans, comunique de la forma escaient la seua voluntat a la mercantil precitada i al propi Ajuntament Ple que, amb caràcter previ a resoldre l'adjudicació de l'al·ludit Programa, siga emés dictamen a este efecte pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de la Comunitat Valenciana."

Esta resolució està pendent d'acceptació.

Estan en tramitació les queixes núm. 020814 i 020876.

La queixa núm. 020814 va ser presentada per un ciutadà de la Vila Joiosa en considerar-se greument perjudicat per la tramitació d'un PDAI per a la gestió urbanística d'una Unitat d'Execució delimitada en el Pla General d'este municipi. Després de rebre la informació sol·licitada a l'Ajuntament de la Vila Joiosa, en què se'ns informava que encara no s'havien emés els corresponents informes tècnics per a resoldre l'adjudicació d'este Programa, li'n vam donar trasllat al referit ciutadà perquè formulara les al·legacions pertinents.

Es va sol·licitar informació a l'Ajuntament de Bétera respecte a la queixa núm. 020876, formulada per diversos veïns de la localitat per considerar que hi ha diverses irregularitats en la tramitació del PDAI denominat "La Creu" per tal Ajuntament.

d) Queixes referides a la conformitat de la gestió urbanística materialitzada amb les previsions del planejament aplicable.

Les queixes que al·ludixen a tal problemàtica s'identifiquen amb els núm. 021158, 021402, 021430, 021530, 021542 , 022101, 022173, 022253. Fan un total de 8 queixes.

Es va resoldre el tancament de les queixes núm. 021158 —Ajuntament de la Vila Joiosa—, 021430 —Ajuntament d'Elx— i núm. 021530 —Ajuntament de Llíria—, l'objecte de les quals era manifestar a esta Institució la discrepància amb la classificació urbanística que els distints plans generals havien establit per a les parcel·les dels ciutadans afectats, en no constatar en les investigacions iniciades irregularitats en el procediment d'aprovació d'estos plans generals ni en els procediments de gestió urbanística al·ludits.

En les queixes núm. 022101 —Ajuntament de Benidorm, referida a la gestió urbanística del Pla Parcial "Armanello" —, núm. 021402 —Ajuntament de la Vila Joiosa, referida al PDAI de la Unitat d'Execució núm. 4— i núm. 021542 —Ajuntament de Salines, referida a l'execució d'un viari— ens manifesten els ciutadans que les van promoure els perjuís que a l'interés general generen l'aprovació dels referits projectes urbanístics, i a més consideren que no s'adeqüen a les determinacions del planejament general d'on porten causa. Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 021402 en constatar l'adequació a les previsions a este efecte del Pla General de la Vila Joiosa del citat instrument gestor.

S'ha sol·licitat la informació corresponent als Ajuntaments de Benidorm i Salines respecte a les queixes núm. 022101 i 021542, respectivament.

En la queixa núm. 022173 ens manifestava una ciutadana de València els continus problemes que patix al seu domicili com a conseqüència de l'existència d'un solar pròxim al mateix que està en pèssimes condicions de salubritat, per la qual cosa sol·licita que l'Ajuntament de València destine esta ubicació a l'ús previst en el planejament d'aplicació.

Ens va informar l'Ajuntament de València que l'immoble en qüestió s'inclou en el Projecte d'Expropiació de Zona Verda en els carrers Vinatea i Actor Rivelles que

tramita esta Corporació, i vam donar trasllat de la referida informació a la ciutadana promotora de la queixa perquè formulara les al·legacions que estimara convenients.

També està en tramitació la queixa núm. 022253 que va formular un ciutadà de Torrent i en la qual sol·licitava la nostra intervenció perquè l'informàrem sobre els terminis per a la construcció d'un parc públic en una zona del municipi indicat prevista pel vigent Pla General. Vam sol·licitar al veí esmentat que ens aportara la documentació que va presentar en este Ajuntament per a resoldre l'admissió a tràmit d'esta queixa.

e) Queixes referides a l'exigència de cobrament de quotes d'urbanització.

Sobre l'expressat aspecte de la gestió urbanística, es van formular les següents queixes pels ciutadans afectats: núm. 020349 —Ajuntament d'Albatera, relativa a la disconformitat amb la quantia liquidada. Es va acordar el seu tancament en suspendre la tramitació de l'expedient l'Ajuntament per a fer-ne millor estudi—, núm. 021112 —Ajuntament d'Albalat de la Ribera, relativa a la falta de justificació de la quantia. Se'n va acordar el tancament en constatar la motivació que ens va expressar l'Ajuntament en el seu informe—, núm. 021414 —Ajuntament de la Vila Joiosa, relativa a no haver descomptat de la seua liquidació l'import que li correspon al ciutadà promotor de la queixa de les indemnitzacions previstes en el projecte de reparcel·lació. En tràmit de petició d'informe—, núm. 021527 —Ajuntament d'Almoines, relativa a haver practicat liquidació anticipada de les quotes d'urbanització respecte a l'inici de l'execució de les obres en qüestió. Es va donar trasllat al ciutadà interessat de l'informe que ens va remetre l'Ajuntament—, núm. 021475 —Ajuntament de Paterna, relativa a la discrepància amb la quantia de la liquidació practicada. Se'n va acordar el tancament en no constatar cap irregularitat en l'expedient tramitat a este efecte—, núm. 021767 —Ajuntament d'Elx, es va acordar la suspensió de la seua tramitació en constatar la interposició d'un recurs jurisdiccional per idèntics fets—, núm. 021833 —Ajuntament de Peníscola, se'n va acordar el tancament per voluntat del promotor de la queixa—, núm. 021926 —Ajuntament de Xelva, relativa a la discrepància amb la modalitat en el pagament de les quotes en metàl·lic o en terrenys. Es va sol·licitar informe sobre això a l'Ajuntament—, núm. 021976 —Ajuntament de Vilamarxant, relativa a la discrepància amb la quantia liquidada d'estes quotes. Es va donar trasllat al ciutadà promotor de la informació que ens va remetre l'Ajuntament—, núm. 022188 —Ajuntament de Gandia, relativa a la discrepància amb les indemnitzacions previstes en el projecte de reparcel·lació. S'ha sol·licitat informació referent a això a l'Ajuntament. Fan un total de 10 queixes.

f) Queixes en tramitació al·ludides en l'Informe Anual anterior.

Pel que fa a les queixes en tramitació, la identificació de les quals constava en l'Informe Anual de 2001, i seguint els aspectes que es consignaven en el mateix, el seu estat és el que relatem seguidament.

Sobre la tècnica de l'expropiació forçosa com a instrument per a la gestió urbanística, es va acordar el tancament de la queixa núm. 010060, en constatar que en breu termini se li pagaria el preu just a la ciutadana promotora de la queixa.

Quant a la posició jurídica de l'agent urbanitzador, es va resoldre el tancament de la queixa núm. 011023, en no aportar el ciutadà promotor de la mateixa la documentació requerida per esta Institució, la qual es considerava imprescindible per a la tramitació de l'expedient de queixa.

Continuen en tramitació les queixes núm. 011037 i 012335, després d'haver requerit als Ajuntaments de la Vila Joiosa i Alcalà de Xivert —respectivament— una ampliació de la informació que ens van facilitar a fi de dictar resolució en estes queixes per esta Institució.

Pel que fa a les queixes referides als aspectes procedimentals dels instruments de gestió urbanística, es va acordar el tancament de les queixes núm. 010341, 010348, 010499, 010611, 010695, 010710, 010828 i 012359, en no constatar en les investigacions materialitzades que s'haguera vulnerat el règim jurídic aplicable als procediments de gestió urbanística en qüestió, ni les garanties procedimentals dels ciutadans promotors d'estes queixes.

Respecte a la queixa núm. 010702, l'Ajuntament d'Almenara persistix en la seua actitud de no remetre'ns l'ampliació d'informació que li vam requerir a fi d'esclarir els aspectes a què al·ludia en la mateixa el seu promotor, en concret, si s'havia practicat notificació en la forma escaient a l'esmentada ciutadana de l'acord aprovatori d'un PDAI i de la seua adjudicació.

Sobre el compliment dels terminis prevists pel planejament per a l'aprovació i execució dels instruments de gestió urbanística, es va resoldre el tancament de l'expedient núm. 010743 en verificar que s'havia dictat resolució favorable al ciutadà en el recurs de reposició que sobre tal temàtica va interposar davant l'Ajuntament de la Vila Joiosa. També es va acordar el tancament de la queixa núm. 010843 en no constatar cap irregularitat en la investigació iniciada a este efecte.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 200116, dirigida a l'Ajuntament de Guadassuar, però les seues recomanacions no van ser acceptades de manera injustificada i sense motivació, ja que es reitera sense més en l'actuat, i consta del tenor literal següent:

"En relació amb la queixa de referència, promoguda pel Sr. J.V.P.P., vam justificar recepció del seu últim informe del passat 20 de febrer.

A la vista de l'objecte d'esta queixa, després del detallat estudi del que havia informat eixe Ajuntament a esta Institució i dels escrits d'al·legacions que ens va formular el Sr. P., segons el que disposa l'article 1 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, com a desplegament de l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, la missió essencial del Síndic de Greuges és la defensa dels drets i les llibertats fonamentals compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia.

La precitada Llei 11/1988 també prescriu, en l'article 17.2, com a competència d'esta Institució, vetlar perquè "l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats".

Per tant, atés l'àmbit competencial citat en este supòsit, resulta constatable que, per acord plenari de 25 de novembre de 1999, es va aprovar la liquidació a compte "de les quotes urbanístiques corresponents als beneficiaris de l'avinguda de la Diputació" en els termes al seu torn aprovats pel decret de l'Ajuntament de Guadassuar del 22 de novembre de 1999.

L'expressat acord plenari va ser notificat al ciutadà promotor de la queixa el 20 de febrer de 2000 i també el règim de recursos pertinent. Mitjançant escrit de 16 de març de 2000, va interposar davant l'Ajuntament de Guadassuar un recurs de reposició contra l'esmentat acord plenari, que va ser desestimat per acord plenari de 28 de setembre de 2000 i notificat a l'esmentat ciutadà el 16 d'octubre de 2000.

Per tant, segons el criteri d'esta Institució, la resolució i notificació del referit recurs administratiu incomplixen les prescripcions legals d'aplicació a este cas. En este sentit, referent als requisits temporals, l'article 117.2 de la Llei 30/1992 establix que el termini màxim per a dictar i notificar la resolució del recurs potestatiu de reposició és d'un mes, i en el present supòsit la notificació de la resolució es va produir després de set mesos des de la seua interposició.

D'altra banda, quant a l'aspecte formal, en l'acord plenari desestimatori del recurs en qüestió es fa constar que s'ignora la resolució recorreguda "presumint que es tracta de la de l'Ajuntament Ple del dia 29 de setembre de 1994", i es desestima el recurs interposat "per formulació extemporània". Però no consta que davant el referit dubte s'haja notificat l'oportuna esmena de deficiències al ciutadà recurrent, encara que resulta constatable que este ciutadà va consignar en l'escrit d'interposició del recurs la identificació de l'expedient municipal en qüestió i l'última resolució notificada en tal expedient era la que va recórrer.

Davant de tot el que hem exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.2 de la Llei 117/988, recomane a l'Ajuntament de Guadassuar que, segons el que hi ha previst en l'article 105.1 de la Llei 30/1992, dicte resolució sobre el que s'ha sol·licitat en el recurs de reposició esmentat i s'ha interposat pel ciutadà promotor d'esta queixa en el termini concedit a este efecte ."

1.2.2. Entitats urbanístiques de conservació

Sobre l'organització i el funcionament d'estes entitats es van formular les queixes núm. 020428, 020666 —a la qual es va acumular la queixa núm. 021465—, 021131, 021445 i 021661. Fan un total de 6 queixes.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 020428 promoguda per un ciutadà d'Orihuela, relativa al fet de no haver obtingut resposta de l'Ajuntament d'Orihuela sobre un escrit que va presentar per a sol·licitar la dissolució de l'entitat urbanística "Dehesa de Campoamor", en entendre que els serveis que gestionava esta entitat eren de caràcter públic, atés que l'Ajuntament d'Orihuela ens va informar que, per acord plenari de 26 de febrer de 2002, es va acordar la dissolució d'esta entitat de conservació i que l'Ajuntament prestaria els serveis en qüestió en l'àmbit del referit espai urbà.

Es va resoldre la suspensió de la tramitació de la queixa núm. 021445 que va formular un ciutadà contra l'Ajuntament de Llíria, quant a la interpretació d'una Sentència del Tribunal Superior de Justícia sobre a qui corresponia la conservació i el manteniment de determinats serveis en l'àmbit territorial d'una entitat de conservació, en constatar que esta ciutadana havia plantejat davant el referit òrgan jurisdiccional l'incident d'execució de tal Sentència.

La resta de queixes al·ludides es troben en tramitació.

La queixa núm. 020666, a la qual es va acumular la núm. 021465, van ser promogudes per uns 700 ciutadans i en les mateixes es plantejaven la legalitat de la constitució i el funcionament de l'entitat de conservació "Montes del Palancia" radicada al municipi d'Algar de Palancia (València). Després d'haver rebut l'informe inicial requerit a l'Ajuntament d'Algar de Palancia i una vegada estudiades les al·legacions formulades per estos ciutadans, vam sol·licitar novament una ampliació d'informació a aquella Corporació municipal a fi de conéixer si hi havia previsió temporal per a resoldre el que havien sol·licitat a l'Ajuntament estos ciutadans, com també, si la modificació operada dels Estatuts d'esta entitat s'havia registrat en el registre administratiu previst a este efecte en la COPUT.

També s'ha sol·licitat una ampliació d'informació a l'Ajuntament de Nàquera respecte a la queixa núm. 021131, relativa al funcionament de l'Entitat de Conservació "Mont-Ros" perquè l'Alcaldia d'este Ajuntament ens especificara els conceptes, la periodicitat i els criteris per a girar les quotes d'urbanització per esta entitat i se'ns concretaren els serveis municipals que es presten en l'àmbit territorial de tal entitat.

Es troba en idèntic tràmit procedimental i pels mateixos motius la queixa núm. 021661, relativa a l'entitat "Monte Horquera" al municipi de Vilamarxant.

1.3. Disciplina urbanística

1.3.1 Informació urbanística

L'excessiva demora o la falta d'expedir la informació que en matèria d'urbanisme sol·liciten els ciutadans als distints ajuntaments constituïx l'objecte de les 22 queixes relatives a l'expressat epígraf.

Enguany destaca la gran heterogeneïtat de l'objecte de les informacions sol·licitades que en la majoria dels casos és difícilment reconduïble a les informacions urbanístiques que es preveuen en l'article 84.3 de la Llei valenciana 6/1994, per la qual cosa el termini màxim per a expedir estes informacions seria el supletori de tres mesos previst en l'article 42.3 de la Llei 30/1992, o bé, si escau, el termini màxim del mes contingut en el citat precepte de la Llei valenciana 6/1994.

També resulta constatable que en la majoria de les queixes referides, la informació en qüestió va ser facilitada per les administracions actuants una vegada que vam iniciar la nostra investigació.

L'objecte i estat procedimental de les queixes formulades pels ciutadans valencians és el següent: queixa núm. 020198 —Ajuntament de Sant Joan d'Alacant, informació relativa al règim urbanístic aplicable a immoble. Tancament en constatar la seua expedició—, queixa núm. 020817 —Ajuntament d'Alzira, informació sobre documentació del Pla General. Petició d'informació sobre la previsió d'expedir esta documentació—, queixa núm. 020924 —Ajuntament d'Alacant. Petició de certificat sobre el règim urbanístic aplicable a parcel·la d'una comunitat de propietaris. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 020930 —Ajuntament d'Alacant. Petició de certificat per haver-se produït silenci administratiu en sol·licituds de llicència municipal. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021062 —Ajuntament d'Alacant, informació relativa al règim urbanístic aplicable a immoble rústic. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021127 —Ajuntament d'Orpesa, informació relativa a l'execució d'obres d'urbanització d'un pla parcial. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021191 —Ajuntament d'Orihuela, informació relativa a la prestació de serveis urbanístics en l'època estival a la zona de Cabo Roig. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021295 —Ajuntament d'Alacant, informació sobre documentació integrant en expedient municipal d'infracció urbanística. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 021672 a la qual es van acumular les queixes núm. 021875 i núm. 021876 —Ajuntament de Xixona, informació relativa al règim urbanístic aplicable a diversos immobles rústics. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 021742 —Ajuntament de Benimassot, informació relativa als criteris municipals que diferencien les obres majors i menors a l'efecte de les llicències urbanístiques. S'ha remés l'informe municipal al promotor de la queixa per a al·legacions—, queixa núm. 021749 —Ajuntament de Vila-real, sol·licitud d'informació d'expedient de llicència urbanística. S'ha remés l'informe municipal al promotor de la queixa per a al·legacions—, queixa núm. 021802 —Ajuntament d'Aspe, informació relativa al règim urbanístic aplicable a immoble. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021810 —Ajuntament de Paterna, informació sobre documentació gràfica que es troba en l'expedient de llicència urbanística. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021889 —Ajuntament d'Ibi, informació sobre documentació del Pla General. Tancament en constatar-ne l'expedició—, queixa núm. 021893 —Ajuntament de l'Hondón de las Nieves, informació relativa a determinats aspectes de disciplina urbanística. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 021970 —Ajuntament de Benidorm, informació sobre llicència urbanística. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 022155 —Ajuntament de la Vila Joiosa, informació relativa a determinats aspectes de disciplina urbanística. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 022158 —Ajuntament del Pinós, informació sobre projecte viari. Petició d'informació a l'Ajuntament—, queixa núm. 022199 —Ajuntament de la Vila Joiosa, informació sobre documentació del Pla General. Petició d'informació a l'Ajuntament.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 020994 i es van formular diverses recomanacions a l'Ajuntament de Novelda del tenor literal següent:

“En relació amb la queixa de referència que ens va confiar el Sr. J.P.P. en representació, segons manifesta, de l'associació de veïns afectats pel polígon industrial “El Fondonet”, vam justificar recepció del seu atent informe del passat 16 de maig —amb entrada en esta Institució el 20 de maig de 2002.

Com a conclusió de tal informació municipal se'ns comunica la disponibilitat de l'Ajuntament a facilitar els antecedents a què al·ludix la informació urbanística sol·licitada per este ciutadà per a examinar-la en les dependències municipals, i ens precisa:

“Comuniquem que, atés el volum de documents que conformen l'expedient, en el supòsit que l'interessat en sol·licite còpia, haurà d’especificar exactament els documents concrets que vol obtenir, el volum dels quals no pot afectar el normal funcionament dels serveis municipals, i amb el pagament previ de les taxes establides en l'ordenança fiscal corresponent”.

L'expressada disponibilitat, segons este Ajuntament, va ser traslladada al ciutadà mitjançant escrits de data 19 d'abril i 2 de maig de 2002.

Després d'haver donat trasllat al ciutadà promotor d'esta queixa de la precitada informació municipal, ens reitera la necessitat d'obtenir la informació urbanística que va sol·licitar per a la legítima defensa dels seus interessos patrimonials i veïnals. En concret, va sol·licitar la informació municipal que seguix:

- Mitjançant escrit presentat en l'Ajuntament l’11 d'abril de 2002 sol·licitava: “Informació sobre tots els tràmits procedimentals que consten en l'expedient municipal del SAUI/2 com a sòl industrial i antecedents, com també fotocòpia del referit expedient municipal en què consten estes dades”.

- Mitjançant escrit presentat en este ens públic el 28 d'abril de 2002 reitera essencialment esta petició.

Atesos els termes en què és formulada esta queixa, convé tenir present que constituïx explícita competència del Síndic de Greuges, segons el que establix l'article 17.2 de la Llei 11/1988, per la qual es regix esta Institució: “Vetlar perquè l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats”.

En este sentit, resulten d'aplicació al supòsit el que prescriu l'article 105 –b) de la Constitució i el que disposa en el seu desplegament pels articles 35 –h) i 37 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, quan es regula el dret dels ciutadans a l'accés als registres i arxius de les administracions públiques.

Especialment, el citat article 37 de la Llei 30/1992 conté determinats requisits per a la seua aplicació que, pel que fa a este supòsit, podem sistematitzar de la manera següent:

- De caràcter subjectiu, el dret podrà exercir-se pels seus titulars i per ciutadans tercers que acrediten un interès legítim i directe —art. 37 –2n.

- De caràcter objectiu, l'accés resulta predicable respecte als expedients que corresponguen a procediments acabats en la data de la sol·licitud —art. 37-1r.

- De caràcter formal, formulació de petició individualitzada dels documents que es vulga consultar i el dret d'accés comprendrà el d'obtenir còpies o certificats de la documentació en qüestió, amb el pagament previ, si escau, de les exaccions que es troben legalment establides —art. 37 –7é i 8é, en concordança amb els paràgrafs 4t i 5é de tal precepte.

A la vista dels antecedents que figuren en este expedient de queixa, esta Institució considera constatables els punts següents: en primer lloc, que la petició d'informació municipal formulada per l'expressat ciutadà en qualitat d'afectat per l'actuació urbanística projectada i membre de l'esmentada associació veïnal del municipi compliria amb els esmentats requisits de caràcter subjectiu, tenint a més present que en matèria de legislació urbanística opera l'acció pública per al seu compliment i restitució.

En segon lloc, la petició se circumscriuria a expedients administratius corresponents a procediments acabats en la data en què es va presentar la sol·licitud d'informació.

Finalment, la petició es concreta a obtenir còpies i/o certificat circumscrits al procediment aprovatori de la classificació i qualificació urbanística de l'àmbit territorial del denominat SAUI/2 com a sòl industrial, tenint en compte si este "sòl industrial" estava previst en les Normes Subsidiàries de Planejament o es va instruir procediment específic referent a això.

Com també, sol·licita còpia i/o certificat dels tràmits procedimentals materialitzats respecte a la gestió urbanística de l'expressat àmbit territorial.

Per tant, es formularia una petició individualitzada de documentació conforme al que s'exigix en l'article 37.7 de la Llei 30/1992, per la qual cosa, a l'efecte d'este precepte no es veuria afectada l'eficàcia del funcionament dels serveis públics municipals per tal petició, ja que l'esmentada norma vincula l'expressada conseqüència negativa al fet que es formule la desitjada petició individualitzada dels documents que es vulguen consultar.

En conseqüència i a la vista de les consideracions precitades, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, se li recorda el deure legalment establit de facilitar, com més aviat millor, la informació sol·licitada pel ciutadà promotor de la queixa, ja que esta petició complix els requisits establits per la legislació aplicable."

L'Ajuntament de Novelda ens va informar que acceptava íntegrament la resolució transcrita i ens manifestava que la documentació en qüestió podia ser retirada pel ciutadà promotor de la queixa quan pagara les taxes preceptives, per la qual cosa es va resoldre el tancament d'este expedient.

Pel que fa a les queixes en tramitació de què donàvem compte en l'Informe Anual anterior —pàg. 116—, es va resoldre el tancament de les identificades amb el núm. 010880 i 010910, en constatar que s'havia expedit la informació demanada pels ciutadans promotors d'estos expedients.

Després d'haver rebut recentment la informació municipal corresponent a les queixes núm. 010882 i 021328, s'ha donat trasllat d'estos informes als ciutadans afectats.

Es va dictar resolució de la queixa núm. 010975, del tenor literal següent, dirigida a l'Ajuntament d'Eslida:

"L'objecte de la queixa promoguda davant esta Institució pel Sr. R.S.G. està constituït per la pretensió consistent a obtenir informació sobre les determinacions urbanístiques que afecten una parcel·la de la seua propietat, situada en el número ... del carrer ... i identificada amb la referència cadastral ..., la qual no ha estat facilitada per l'Ajuntament perquè, segons afirma l'arquitecte municipal en el seu informe de data 18 de setembre de 2001, "la finca no queda suficientment definida".

Esta apreciació no és compartida pel Sr. S., ja que considera sorprenent i injust que l'Ajuntament no tinga problemes per a identificar la finca a l'efecte de girar-li el rebut de l'impost sobre béns immobles i, en canvi, sí que els aprecie per a informar-lo de les possibilitats edificatòries de la seua parcel·la, a fi de poder redactar el projecte tècnic, necessari per a sol·licitar la llicència d'obres.

El fet cert és que l'Ajuntament no adduïx l'existència d'alguna discrepància entre els plànols i les dades cadastrals continguts en el padró de l'impost sobre béns immobles (en què apareixen identificats els immobles per la seua referència cadastral) i que es troben a les seues mans per a poder girar els rebuts, i la realitat immobiliària existent en el número 18 del carrer Corts Valencianes.

Així les coses, d'una banda, l'art. 6.2 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, indica que "tot administrat tindrà dret que l'Administració competent l'informe per escrit del règim i les condicions urbanístiques aplicables a una finca o àmbit determinat" i, d'una altra banda, l'art. 84.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, prescriu que "els ajuntaments tenen l'obligació d'informar per escrit qualsevol sol·licitant respecte a la classificació, qualificació i programació urbanística dels terrenys, en el termini d'un mes".

Òbviament, en els casos que poguera existir algun dubte quant a l'absoluta identificació de la totalitat de la finca o àmbit determinat, això no eximix l'Ajuntament d'haver de facilitar la informació respecte a les determinacions que estiguen clares (classificació, qualificació...), i de consignar en la resolució, respecte a les dubtoses, les oportunes reserves que estime convenients per a salvar una hipotètica responsabilitat patrimonial; emperò, el que no resultaria procedent és que l'òrgan competent de l'ajuntament no resolga expressament la sol·licitud d'informació urbanística, i notificara a l'interessat, per contra, un escarit informe en substitució de la preceptiva resolució administrativa.

Tal actitud d'abstenir-se de dictar resolució expressa incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i l'obligació del qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat com la llum del dia, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments, i a notificar-la, qualsevol que siga la seua forma d'iniciació, en el termini màxim de tres mesos, quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim per a rebre la notificació.

Així mateix, el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigix a les administracions públiques que complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demana, entre estes, i bastant rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constituïx un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En este sentit, el Tribunal Constitucional ha reiterat, recentment, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que "és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins el termini les sol·licituds dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'Estat de Dret (art. 1.1 CE), i també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE."

En conseqüència, caldria coincidir en el fet que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels arts. 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a la resolució dels seus conflictes, i convertix, per això, en inoperant, la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, en regular esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribuïx, en el seu art. 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats.

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal, d'immediat compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb la consulta urbanística formulada pel Sr. S."

L'Ajuntament d'Eslida ens va informar que acceptava la transcrita resolució i va expedir la informació que havia sol·licitat el ciutadà promotor d'esta queixa.

Respecte a la queixa núm. 200337, l'Ajuntament d'Altea persistix a no remetre'ns la informació reiteradament requerida a este efecte i referida al Pla Parcial "El Áramo. Polígon Mascarat I".

1.3.2. Responsabilitat per actes urbanístics

Sobre la descrita problemàtica es van formular les queixes identificades amb el núm. 020060 i núm. 021150.

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 021150 que ens va confiar un veí de San Fulgencio, relativa a manifestar-nos els danys que havia experimentat el seu habitatge i parcel·la com a conseqüència de la concessió d'una llicència d'edificació al seu veí confrontant per l'Ajuntament de l'indicat municipi. Una vegada que se'ns va remetre per esta Corporació municipal l'informe que li vam sol·licitar, resulta constatable que els danys experimentats en el patrimoni del ciutadà promotor de la queixa obeïxen exclusivament a la forma en què s'estan executant les obres pel veí confrontant, per la qual cosa la qüestió debatuda es reconduiria a les relacions de veïnatge i el seu vessant és juridicoprivat.

La queixa núm. 020060 que va presentar una ciutadana de l'Hondón de las Nieves, atés que es referia al mateix objecte i administracions actuants que la núm. 010993, la temàtica de la qual va ser relatada en l'Informe Anual de 2001, es va acordar la seua acumulació a este expedient de queixa i, després de l'estudi de tots els antecedents que ens havia remés l'Ajuntament del Hondón de las Nieves, es va acordar el tancament d'estes queixes, que vam comunicar en els següents termes a la ciutadana interessada:

"En relació amb la queixa de referència que va tenir l'amabilitat de formular-nos, i una vegada rebut per vosté l'informe requerit a l'Excm. Ajuntament de l'Hondón de las Nieves, ens posem en contacte novament amb vosté, a fi de comunicar-li la conclusió de les investigacions i el tancament del seu expedient, ja que del detallat estudi de la seua queixa i la documentació que es troba a les nostres mans, no deduïm l'existència d'actuacions públiques irregulars que vulneren els drets constitucionals inclosos en el títol I, com a pressupòsit que legitimaria la nostra intervenció, segons el règim jurídic aplicable a esta Institució (art. 1.1 de la nostra Llei 11/1988, de 26 de desembre).

D'una banda, es desconeix la data exacta o el període de temps concret en què es va produir l'esdeveniment danyós, a fi de poder comprovar el compliment del termini màxim d'un any per a reclamar.

D'una altra banda, cal notar que l'informe emés per l'enginyer tècnic agrícola amb data 25 de maig de 2001 està basat en les apreciacions efectuades per l'enginyer agrònom de la Conselleria d'Agricultura Pesca i Alimentació, en el seu informe de 19 d'octubre de 2000, de manera que el seu perit no va visualitzar ni va comprovar directament l'existència i naturalesa dels danys.

Pel que fa a l'esmentat dictamen del funcionari de la Conselleria, este significa una rectificació del que va emetre en un primer moment —25 de setembre de 2000— en el qual s'afirmava clarament que "en la subparcel·la confrontant amb el vial en construcció s'observen lleugers dipòsits pulverulents blanquinosos... La incidència d'estos dipòsits sobre la vinya és mínima", de manera que, ni tan sols es va examinar l'interior dels raïms embossats, perquè, observats estos lleugers dipòsits exteriors, no se sospitava que estigueren afectats els raïms, per la qual cosa resulta, si més no, sorprenent, que, després d'una visita efectuada uns dies després, s'indique que "en zones interiors del raïm apareixen depòsits terrosos de color marró vermellós que afecten de forma important la qualitat del fruit i que fan pràcticament impossible la seua comercialització com a fruita".

Finalment, per a rebatre l'afirmació efectuada per l'Oficina Tècnica Municipal, en el seu informe de data 26 de març de 2001, "no es pot avaluar el dany esmentat per la peticionària ja que la collita ha estat recollida i la vinya podada", est troba a faltar l'existència d'algunes fotografies autenticades que il·lustraren sobre la naturalesa i l'entitat dels danys causats sobre la vinya i els seus raïms".

1.3.3. Llicències urbanístiques

En relació amb els aspectes relatius amb les llicències urbanístiques es van presentar pels ciutadans afectats les queixes següents: núm. 020105, 020810, 020826, 020963, 021008, 021126, 021228, 021411, 021493, 021533, 021776, 021807, 021846, 021960, 022025. Fan un total de 15 queixes.

Es va acordar el tancament de les queixes núm. 020105, 020810, 020826, 020963, 021008, 021126, 021411, 021493, 021960 amb fonament en les consideracions següents:

Queixa núm. 020105 —Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, en constatar que s'havia dictat resolució estimatòria de la sol·licitud de declaració d'interés comunitari per a la construcció d'un abocador en sòl no urbanitzable en el terme municipal d'Elda, que havia instat la ciutadana promotora de la queixa i que fins la nostra intervenció no havia obtingut resposta—, queixa núm. 020810 —Ajuntament de Callosa de Segura, en verificar que la suspensió de la tramitació de llicència que va adoptar l'Ajuntament esmentat per a la instal·lació d'una gasolinera, sol·licitada pel ciutadà promotor de la queixa, tenia com a fonament un acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme d'Alacant pel que fa al sòl classificat pel Pla General com urbanitzable i no urbanitzable—, queixa núm. 020826 —Ajuntament d'Elx, en no constatar irregularitat en el procediment de resolució d'una llicència de demolició, en què el ciutadà autor de la queixa ens va manifestar que, com a comuner de l'immoble que es pretenia demolir, no havia donat la seua autorització a este efecte, i l'esmentat Ajuntament ens precisava que les llicències urbanístiques es concedixen sense prejutjar qüestions dominicals privades—, queixa núm. 020963, Direcció General d'Urbanisme i Ordenació Territorial, en no constatar irregularitat respecte a l'actuació d'esta Administració quant a l'autorització prèvia per a la construcció d'un magatzem agrícola en sòl no urbanitzable, amb caràcter previ a la sol·licitud de la preceptiva llicència municipal d'edificació exigible a este efecte—, queixa núm. 021008, Ajuntament d'Alacant, ja que

amb caràcter previ a resoldre la denegació de la llicència d'edificació sol·licitada pel ciutadà promotor de la queixa se li havia notificat en la forma escaient que aportara determinada documentació planimètrica, com a tràmit imprescindible per a prosseguir la tramitació del seu expedient i esta no va ser aportada—, queixa núm. 021126 —Ajuntament de Benissa, atés que se li havia exigit al ciutadà interessat executar les obres d'urbanització previstes en l'acord municipal de concessió de llicència d'edificació i este ciutadà havia subscrit el compromís de la seua execució, i este compromís és el que ara discutia en l'expedient de queixa—, queixa núm. 021411 —Direcció General d'Urbanisme i Ordenació Territorial, en constatar que se li havia expedit al ciutadà promotor de la queixa el certificat acreditatiu que esta Administració no havia resolt dins el termini l'autorització prèvia instada pel mateix per a la construcció d'un habitatge en sòl no urbanitzable en el terme de la Vila Joiosa, queixa núm. 021493 —Ajuntament de Venta del Moro, en no constatar cap irregularitat en la resolució en què es denegava la llicència de tanca instada pel ciutadà autor de la queixa, com també, en la resolució denegatòria del recurs de reposició que va interposar contra el primer acord referit—, queixa núm. 021960 —Ajuntament de Cheste, també es va acordar el seu tancament sobre la base d'idèntics motius que els expressats en l'anterior expedient respecte a una sol·licitud pel ciutadà interessat de llicència d'edificació en sòl no urbanitzable.

Es va dictar resolució dirigida a l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant en l'expedient de queixa núm. 021228 del tenor literal següent:

"En relació amb la queixa de referència que ens va formular el Sr. F.G.L., en representació de "R.S.L.", vam justificar recepció del seu informe referent a això, com també de les al·legacions que ens va presentar esta ciutadana.

L'objecte de la present queixa se centra, segons el que ens manifesta el Sr. G., en el fet que mitjançant escrit de 18 d'abril de 2002 va sol·licitar a vosté que s'ordenara el tancament del càmping "E.M." ja que, a més d'ocupar il·legítimament terrenys propietat de la citada mercantil, el titular d'esta activitat no tenia la preceptiva llicència municipal que emparara tal instal·lació. En concret, en el decret d'este Ajuntament de data 11 de maig de 1998 consta requeriment al titular del càmping perquè sol·licitara en 30 dies llicència d'ús provisional davant este Ajuntament, com també hi ha referència al fet que l'expressada implantació no té la preceptiva llicència municipal d'obertura.

En el precitat informe municipal que va tenir entrada en esta Institució el passat 8 d'agost, solament se'ns comunica que el titular del càmping va sol·licitar el 29 d'abril de 2002 llicència provisional d'obertura sense que conste que la mateixa s'haja tramitat ni concedit.

Convé recordar que esta Institució, conforme al que disposa l'article 1.1 de la Llei 11/1988 per la qual ens regim, té com a funció essencial la defensa dels drets, les llibertats i els principis reconeguts en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia. Des d'este àmbit competencial analitzarem la problemàtica de la present queixa.

El funcionament de tal implantació sense que conste que el seu titular haja obtingut la preceptiva llicència municipal conforme al règim jurídic d'aplicació i seguint la pertinent via procedimental prevista en el mateix, i a més tenint en compte que el titular

de la instal·lació va ser requerit a este efecte, mitjançant decret de l'Ajuntament d'11 de maig de 1998, perquè sol·licitara l'oportuna llicència en 30 dies i va complimentar este aspecte passats quasi quatre anys, en concret, el 29 d'abril de 2002. Estos fets manifesten una actitud d'este Ajuntament en este assumpte contrària als principis constitucionals de legalitat i eficàcia que han d'inspirar l'actuació de les administracions públiques, d'acord amb el que disposen els articles 9.3 i 103.1 de la Constitució, especialment, quant a l'exigència de la legislació del sòl i d'activitats qualificades d'instruir per l'Ajuntament el preceptiu expedient sancionador i restaurador de la legalitat conculcada davant el funcionament d'una implantació sense que el seu titular haja obtingut la preceptiva llicència urbanística i ambiental a este efecte.

Per tant, resultaria inajornable que este Ajuntament adoptara les mesures i resolucions oportunes perquè el funcionament de l'activitat en qüestió es legitime mitjançant la concessió de la corresponent llicència d'obertura si escaiguera, ja que este títol jurídic administratiu acreditaria que el funcionament del mateix complix amb les exigències i els paràmetres prevists en la legislació aplicable.

I, mentre no es concedisca esta autorització administrativa, seria aconsellable que s'adoptaren les mesures previstes en la legislació d'aplicació a fi d'evitar el seu irregular funcionament, que a més resultaria contrari als principis constitucionals esmentats.

Davant el que hem exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988 per la qual ens regim, recomane a vosté que, de forma immediata, adopte les resolucions que procedisquen respecte al funcionament de l'establiment objecte d'esta queixa sense que dispose de la preceptiva llicència d'obertura, i notifique el que es resolga a este efecte al ciutadà promotor d'esta queixa, atesa la seua condició d'interessat en estes actuacions."

En el preceptiu termini del mes que assenyala l'article 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, no se'ns ha remés l'informe per l'expressat Ajuntament sobre si accepta les transcrites recomanacions.

Estan en tràmit els expedients de queixa núm. 021533 —Ajuntament de Peníscola, relativa a la legalitat de la concessió d'una llicència municipal per a col·locació de quatre ascensors en un edifici d'una comunitat de propietaris. S'ha sol·licitat una ampliació d'informació a l'Ajuntament—, núm. 021776 —Ajuntament de València, relativa a la legalitat de llicència d'edificació i sobre l'ocupació de domini públic municipal en l'execució del P.A.U. av. de França. S'ha donat trasllat de l'informe municipal rebut a l'interessat perquè formule al·legacions—, queixa núm. 021807 —Ajuntament de Tibi, relativa a la procedència de la devolució d'avals constituïts quan es va concedir la llicència d'edificació, ja que segons indica el ciutadà interessat les obres han finalitzat d'acord amb el projecte tècnic inicial. S'ha sol·licitat informe a l'Ajuntament—, queixa núm. 021846 —Ajuntament d'Alacant, relativa a la legalitat de la llicència d'edificació concedida per a construir en "Cala Cantalar". S'ha sol·licitat informe de l'Ajuntament—, queixa núm. 022025 —Ajuntament de València, relativa a la discrepància amb la interpretació municipal sobre la consideració i les dimensions de les alineacions interiors de l'illa en què se situa el seu habitatge al barri del Carme, i s'ha concedit llicència al ciutadà promotor de la queixa per a rehabilitar tal habitatge

però no està d'acord amb este paràmetre. S'ha sol·licitat ampliació de la informació municipal que se'ns va remetre.

Pel que fa a les queixes en tramitació al·ludides en l'anterior Informe Anual, es va resoldre el tancament de les identificades amb el núm. 010769 i núm. 012318, en no constatar irregularitat en les actuacions municipals materialitzades.

Es va acordar suspendre la tramitació de les queixes núm. 201150 i 201151 en verificar que el seu objecte coincidia amb el de diversos recursos jurisdiccionals en tràmit.

També es va acordar el tancament de la queixa núm. 201237, en rebre informació de l'Ajuntament d'Alcalà de Xivert en el sentit que s'havia acordat per este Ajuntament proposar per a l'àmbit territorial on se situa l'edificació en qüestió la seua inclusió per la Diputació Provincial en el Pla d'Obres i Serveis per a l'any 2003, amb la finalitat que tal ubicació tinga tots els serveis urbanístics essencials.

1.3.4. Ordres d'execució

Sobre la problemàtica relativa a les ordres d'execució es van presentar les queixes identificades amb el núm. 020170, 021226, 021401, 021480, 021524 i 021728. Fan un total de 6 queixes.

Es va acordar el tancament de les queixes núm. 020170, 021226 i 021401.

La queixa núm. 020170 va ser promoguda per un ciutadà del Poble Nou de Benitatxell (Alacant), i ens manifestava que l'immoble situat al costat del seu habitatge presentava importants esquerdes que signifiquen una clara amenaça d'esllavissaments, ja que segons sembla l'edifici podria trobar-se en estat ruïnós. I ens indicava que s'havia dirigit a este efecte a l'Ajuntament del referit municipi i no havia obtingut cap resolució.

Després d'haver iniciat esta Institució la investigació corresponent, vam rebre la informació requerida a l'Ajuntament, a la qual s'adjuntava còpia de l'informe tècnic municipal en què constaven les mesures que havia d'adoptar el titular de l'immoble en qüestió per a salvaguardar la seua seguretat; com que s'havia dictat la corresponent ordre d'execució dirigida al propietari de l'esmentat immoble, es va resoldre el tancament d'esta queixa.

La resolució de tancament de la queixa núm. 021226 que ens van formular diversos ciutadans de València, va estar motivada per l'existència d'un solar insalubre al costat dels seus habitatges i en informar-nos l'Ajuntament de València que se n'havia fet la seua neteja i acondiciament es va adoptar la citada resolució.

En relació amb la queixa núm. 021401 es va dictar resolució dirigida a l'Ajuntament de Xixona del tenor literal següent:

"L'objecte del present expedient de queixa versa sobre el compliment de l'ordre d'execució acordada per l'Ajuntament Ple, amb data 22 de novembre de 2001, i dirigida als copropietaris de l'immoble situat en el número ... del carrer Santa Ana, a fi

d'aconseguir la reparació de la teulada i la reposició de la baixada d'aigües per a garantir unes adequades condicions de seguretat i d'estanquitat de l'edifici.

Doncs bé, un dels copropietaris, el Sr. R.S. M., presenta escrit de queixa en esta Institució en què manifesta la difícil situació en la qual es troba per a complir l'esmentada ordre d'execució, ja que l'altre copropietari adduïx que no té mitjans econòmics per a sufragar la despesa derivada de les obres i a ell li resulta impossible fer front a la totalitat del cost en la seua totalitat.

Comprovada la documentació integrant de l'expedient administratiu remés per l'Ajuntament, es constata l'existència d'un altre acord Plenari de data 25 d'abril de 2002, en el qual es disposa iniciar els tràmits per a l'execució subsidiària a costa dels obligats.

No obstant això, a pesar del temps transcorregut des d'aleshores, segons sembla, i segons ens confirma telefònicament el Sr. S. el dia 28 d'octubre de 2002, encara no s'han executat les obres per part de l'Ajuntament, a la qual cosa manifesta la seua total disposició en el sentit d'ingressar posteriorment en les arques municipals el cost proporcional que li corresponga per la seua propietat en l'immoble.

En este sentit, resultaria aconsellable, abans d'iniciar les obres, notificar el pressupost del cost de les mateixes i donar novament audiència per a al·legacions als dos copropietaris, a fi d'assegurar el principi de contradicció i defensa en el procediment d'execució subsidiària i, si escau, posterior de constrenyiment sobre el patrimoni.

Tenint en compte la correcta actuació municipal desplegada fins al moment, no obstant això, seria aconsellable impulsar i agilitar la tramitació del procediment d'execució subsidiària per a evitar possibles responsabilitats en què es poguera incórrer pels danys que els esllavissaments d'enderroc de la teulada pogueren irrogar a persones o béns, i tot això, a la vista dels recents pronunciaments emesos pel Tribunal Suprem en esta matèria, entre d'altres, Sentència de data 15 de juny de 2002, en els fonaments de dret sisé i seté de la qual fa el raonament següent:

"SISÈ. L'Ajuntament demandat, i ara recorregut, tant en la via prèvia com en seu jurisdiccional, manté que el deure de conservació dels edificis incumbix, d'acord amb l'art. 181 de la Llei del sòl de 1976, als propietaris, de manera que només a la propietària de l'edifici enderrocat se li pot imputar la responsabilitat pels danys causats, mentre que la representació processal de la comunitat de propietaris demandant sosté que, en haver incomplit l'Ajuntament els seus deures d'executar substitutòriament les obres una vegada que la propietària a este efecte requerida, no les havia executat a pesar del temps transcorregut des d'este requeriment, concorren els requisits perquè, com a conseqüència de la seua inactivitat, haja incorregut en responsabilitat patrimonial i haja de rescabalar la comunitat de propietaris per les despeses efectuades per a reparar els puntals de l'edifici, l'interior de la cova i el clot del carrer.

SETÉ. No hi ha dubte que, segons establix l'art 181 del Text Refós de la Llei del sòl de 1976, sobre els propietaris pesa el deure de conservar els edificis en condicions de seguretat, i amb esta finalitat hauran de ser requerits per l'Ajuntament, però quan, a pesar del requeriment efectuat, no complisquen en el termini assenyalat el que s'ordena,

l'art. 10.3 del Reglament de Disciplina Urbanística, aprovat per RD 2187/1978, de 23 de juny, imposa a l'Ajuntament el deure de dur a terme estes obres, a càrrec de l'obligat, a través del procediment d'execució subsidiària previst en la LPA, que, quan van ocórrer els fets, era el que establien els arts. 104 i 106 de la LPA de 17 de juliol de 1958 (art. 98 de la vigent Llei 30/92).

En el cas jutjat, l'Ajuntament demandat i ara recorregut no va complir estos deures, ja que, a pesar d'haver transcorregut més d'un any des del requeriment efectuat a la propietària a fi que executara, en el termini d'un mes, les obres en la cova situada en el subsòl de l'edifici i del carrer, sense que les haguera iniciat, no va desenvolupar cap activitat a pesar que els propietaris de l'immoble progressivament danyat per l'enfonsament de la cova li comunicaren esta situació i la deterioració que continuava produint-se en l'edifici de la seua propietat, el que els va obligar a escometre pel seu compte les obres imprescindibles per evitar altres danys irreparables.

És evident, pel que s'ha dit, que el funcionament del servei públic municipal va ser anormal, cosa que va determinar que els propietaris de l'edifici afectat davant els repetits enfonsaments de la cova es veren obligats a executar substitutòriament unes obres de reparació que havia d'escometre l'Ajuntament en compliment del deure imposat per l'al·ludit art. 10.3 del Reglament de Disciplina Urbanística, per la qual cosa este Ajuntament ha de reintegrar-los els pagaments efectuats a l'empresa que va executar les obres, que havien d'haver estat realitzades per la propietària o, en defecte d'això, per l'Ajuntament, sense perjuí que este repetira contra aquella, segons preveu expressament l'indicat precepte, i, en conseqüència, procedix estimar íntegrament el recurs contenciós administratiu interposat per no ser ajustat a dret l'acord impugnat de la Comissió de Govern de l'Ajuntament, pel qual es va desestimar la reclamació formulada per la comunitat de Propietaris demandant i ara recurrent en cassació, en conculcar l'establit concordement pels arts. 54 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, art. 106.2 de la Constitució Espanyola, arts. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, com també la doctrina jurisprudencial que els interpreta, recollida, entre d'altres, en les nostres sentències de data 20 de febrer de 1989, 5 de febrer i 20 d'abril de 1991, 10 de maig, 18 d'octubre, 27 de novembre i 4 de desembre de 1993, 14 de maig, 4 de juny, 2 de juliol, 27 de setembre, 7 i 19 de novembre de 1994, 11, 23 i 25 de febrer i 1 d'abril de 1995, 5 de febrer de 1996 i 25 de gener de 1997."

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució (arts 9.3 i 15) i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que, amb audiència prèvia als interessats dels pressuposts de les obres, impulse i accelere la tramitació del procediment d'execució subsidiària de l'ordre d'execució."

L'Ajuntament referit ens va informar que acceptava les transcrites recomanacions, i que com havia obtingut l'autorització judicial instada per a l'entrada en l'habitatge en qüestió

per a l'execució forçosa de l'acte administratiu acordat, es tramitaria el procediment d'execució subsidiària del mateix amb la màxima urgència.

En termes semblants es va dictar resolució en la queixa núm. 021480, dirigida a l'Ajuntament de Torrevieja, que va ser acceptada i es va dictar la corresponent ordre d'execució davant la insalubritat d'una parcel·la.

Es va resoldre la suspensió de la tramitació de la queixa núm. 021524, promoguda per la presidenta d'una associació de ciutadans afectats per patologies en edificis amb seu a la ciutat de València, relativa a la dificultat econòmica que tenen diversos associats per a sufragar els costos generats per les ordres d'execució dictades per l'Ajuntament de València perquè rehabiliten els seus habitatges; a més, cal tenir present, segons manifesten, la dilació a pagar les subvencions reconegudes a este efecte per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports. Després de donar-li trasllat de la informació detallada que ens van remetre les expressades administracions actuants, ens va manifestar la seua presidenta que havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu sobre idèntics fets que els que eren l'objecte d'esta queixa.

També es va acordar la suspensió de la tramitació de la queixa núm. 021788 relativa a la declaració de ruïna d'un habitatge situat al municipi d'Aspe, en constatar que el ciutadà afectat havia interposat recurs jurisdiccional relatiu a idèntics fets.

Pel que fa les queixes en tramitació relatives a esta temàtica, es va resoldre el tancament de les queixes núm. 010644 i 010839 en constatar que s'havien dictat les ordres d'execució pertinents pels ajuntaments competents ateses les circumstàncies fàctiques concurrents.

Així mateix, es va acordar el tancament de la queixa núm. 012354, en no constatar que l'actuació municipal materialitzada resultara irregular ni lesiva als drets constitucionals del ciutadà promotor de la queixa.

1.3.5. Els il·lícits urbanístics

Es referixen a l'expressada problemàtica els expedients de queixa núm. 020010, 020045, 020048, 020069, 020098, 020122, 020567, 020665, 020752, 020771, 020813, 020938, 020940, 020991, 021045, 021061, 021064, 021096, 021109, 021161, 021233, 021266, 021304, 021306, 021316, 021390, 021398, 021460, 021497, 021510, 021554, 021611, 021732, 021759, 021764, 021839, 021848, 021929, 021955, 022144, 022203. Un total de 41 queixes.

Els identificats expedients de queixa al·ludixen als següents aspectes de l'esmentada temàtica:

a) Els ciutadans promotors de les queixes en qualitat de denunciants davant l'Administració corresponent de fets que podien constituir infraccions urbanístiques no han rebut resposta d'estes administracions a les seues denúncies.

Es va resoldre el tancament dels següents expedients de queixa, en constatar en les investigacions iniciades que els ciutadans denunciants dels fets en qüestió havien rebut resposta raonada a la seua denúncia sobre la procedència de la iniciació d'expedient sancionador i de restauració de la legalitat urbanística conculcada:

Queixa núm. 020098 —Ajuntament d'Alacant, denúncia per obres en comunitat de propietaris—, núm. 020567 —Ajuntament d'Alacant, denúncia per obres en comunitat de propietaris—, núm. 020752 —Ajuntament de San Fulgencio, denúncia per obres en terreny qualificat segons sembla com a zona verda—, núm. 020771 —Ajuntament de Vila-real, denúncia per obres d'edificació—, núm. 020813 —Ajuntament d'Alacant, denúncia per instal·lació d'un repetidor de televisió en mont públic—, núm. 021306 —Ajuntament de Dénia, denúncia per obres d'ampliació d'edificació—, núm. 021497 —Ajuntament de Vinaròs, denúncia d'obres segons sembla en zona verda—, núm. 021929 —Ajuntament de Tibi, denúncia per obres d'edificació auxiliar.

Es va resoldre suspendre la tramitació de la queixa núm. 021266, relativa a la denúncia per executar obres d'edificació, segons sembla sense llicència, en dos parcel·les confrontants amb el seu domicili, que va interposar la ciutadana promotora de la queixa davant l'Ajuntament d'Orihuela, en constatar que per idèntics fets havia interposat un recurs jurisdiccional.

Estan en tramitació les queixes núm. 021732, 021759, 021839, 021955. S'ha donat trasllat als ciutadans que les van promoure dels informes que hem rebut dels Ajuntaments de Benissa, Vilallonga, Elx i La Pobla Tornesa, respectivament, amb caràcter previ a resoldre estos expedients.

No s'han rebut els informes que vam requerir a l'Ajuntament de Daimús —queixa núm. 020991— ni de l'Ajuntament d'Alacant —queixa núm. 021390—, després d'haver formulat diversos requeriments a este efecte.

Respecte a la queixa núm. 021764 referida a l'Ajuntament de Novelda, s'ha sol·licitat una ampliació de la informació que se'ns va remetre inicialment respecte a una denúncia per presumpta infracció urbanística que va presentar la ciutadana promotora de la queixa davant este Ajuntament.

b) Queixes en què els ciutadans que les promouen ens manifesten que les administracions competents no han actuat o la seua actuació és excessivament lenta en la instrucció i tramitació d'expedients per la comissió d'infraccions urbanístiques.

Es va resoldre el tancament dels expedients de queixa núm. 020045 —Ajuntament de Tavernes de la Valldigna—, núm. 020122 —Ajuntament de Callosa d'en Sarrià—, núm. 021906 —Ajuntament del Palomar—, núm. 021233 —Ajuntament de San Miguel de Salinas—, en constatar en la informació que vam rebre que s'havia impulsat la instrucció i, si escau, resolució dels expedients sancionadors i de restauració de la legalitat conculcada davant la comissió de les infraccions urbanístiques denunciades pels ciutadans promotors de les queixes.

Es va dictar resolució en les queixes núm. 020010, 020048, 020069, 020665 i 021510 del tenor que a continuació es relata.

La resolució de la queixa núm. 020048 es va dirigir a l'Ajuntament de Castelló de la Plana en els termes següents:

"La presidenta de l'Associació de Veïns G.P, la Sra. M.T.S..G, denuncia la realització d'unes obres presumptament il·legals, consistents en l'obertura d'una rasa per a tanca en l'immoble número ... del C.F., en la urbanització "Galera Plana", ja que, segons sembla, no tenen la preceptiva llicència municipal.

Una vegada admés a tràmit l'escrit de queixa, es requerix a l'Ajuntament la remissió de la següent informació:

- Informe sobre si les obres efectuades tenen la preceptiva llicència (art. 178 del RD 1346/1979, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i art. 1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística.
- En cas contrari, informe sobre si les mateixes són legalitzables i detall de l'expedient sancionador incoat al presumpte infractor.

En contestació a este requeriment, el regidor delegat de l'Àrea d'Urbanisme i Obres, informa, mitjançant escrit de data 8 d'abril de 2002 (registre d'eixida número 35866), que "examinats els antecedents que es troben en la Secció d'Urbanisme i Obres (Disciplina Urbanística) no existix petició de llicència d'obres ni escrit de denúncia de la tanca en C.F., de la urbanització G.P.", i guarda silenci sobre la possibilitat de legalització de les obres i l'expedient sancionador incoat.

D'altra banda, la Sra. S., en tràmit d'al·legacions a este informe, ens acompanya l'escrit que li adjuntem, en el qual, amb data 8 de gener de 2002, denuncia les referides obres davant Sa Il·lustríssima.

Així mateix, tampoc no consta, ni tan sols, la realització d'alguna visita d'inspecció per part dels serveis tècnics a fi de comprovar la naturalesa i l'entitat de les obres denunciades.

Tenint en compte esta situació fàctica, la normativa urbanística prescriu, concretament l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, que si durant el termini de legalització per 2 mesos l'interessat no sol·licita llicència o esta és denegada per ser el seu atorgament contrari a les prescripcions del Pla o de les ordenances, l'Ajuntament acordarà la demolició de les obres a costa de l'interessat i procedirà a impedir definitivament els usos als quals donara lloc. Si l'Ajuntament no procedira a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del termini de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde disposarà directament esta demolició, a costa de l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, en la seua disposició addicional novena, prescriu que "en el supòsit d'incompliment dels acords i les resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs necessaris per a la restauració de la realitat alterada o transformada, l'administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor de l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o les infraccions produïdes".

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es realitzen en el terme municipal, la utilització irracional i descontrolada del qual pot generar efectes perniciosos per a les persones i els béns. Este bé especialment protegit per la Norma Fonamental eleva el grau d'eficàcia que ha d'exigir-se a l'Administració en la seua preservació (art. 103.1 Constitució Espanyola).

Finalment, cal dir que resulten concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, en prescriure que, "en cap cas, podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien s'imposaran amb independència d'estes mesures"; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre), conforme a reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Ar. 5286) i 20 de juny de 2001 (Ar. 6104).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a vostra il·lustríssima que, prèvia comprovació pels tècnics municipals de la naturalesa i entitat de les obres denunciades, dispose, si escau, la incoació dels oportuns expedients de restauració de la legalitat urbanística i sancionadora."

La transcrita resolució està pendent d'acceptació.

La resolució de la queixa núm. 020069 es va dirigir a l'Ajuntament de Riba-roja del Túria i contenia el següent tenor literal:

"El promotor del present expedient de queixa, el Sr. J.C.P., acudix a esta Institució com a part perjudicada per la realització d'unes obres sense llicència, que van donar lloc a la tramitació dels expedients de disciplina urbanística núm. 76/98, 34/01, 35/01 i 36/01, i

encara no s'ha produït la reposició o restauració de la legalitat conculcada, si bé, sí que s'han imposat les corresponents multes per la comissió de diverses infraccions.

Sol·licitat informe, amb data 15 de febrer de 2002, ens comunica que "davant els incompliments reiterats dels interessats a reposar i adequar a la legalitat urbanística el que s'ha construït indegudament, procedix que l'Administració actuant incoe expedient d'execució subsidiària i que esta actuació la realitze l'Ajuntament a costa de l'obligat"; a més ens emfatitza que "els Ajuntaments petits i mitjans no tenen els adequats mitjans econòmics i materials per a poder complir àgilment la seua comesa".

Partint d'esta última afirmació, si bé esta Institució no pot deixar de reconéixer i entendre estes dificultats municipals davant la falta de compliment voluntari pels infractors de les ordres de demolició dictades per l'Ajuntament, tampoc pot obviar-se l'obligació legal que recau sobre les autoritats locals per a restablir la legalitat urbanística vulnerada, en el termini màxim de 4 anys, des de la total terminació de les obres.

La normativa urbanística prescriu, concretament l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, que si durant este termini de 2 mesos l'interessat no sol·licita llicència o la mateixa és denegada per ser el seu atorgament contrari a les prescripcions del Pla o bé de les ordenances, l'Ajuntament acordarà la demolició de les obres a costa de l'interessat i procedirà a impedir definitivament els usos als quals donara lloc. Si l'Ajuntament no procedira a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del termini de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde disposarà directament esta demolició, a costa de l'interessat — de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, en la seua disposició addicional novena prescriu que "en el supòsit d'incompliment dels acords i les resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs necessaris per a la restauració de la realitat alterada o transformada, l'administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor de l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o infraccions produïdes".

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es realitzen en el terme municipal, la utilització irracional i descontrolada del qual pot generar efectes perniciosos per a les persones i els béns. Este

bé especialment protegit per la Norma Fonamental, eleva el grau d'eficàcia que ha d'exigir-se a l'Administració en la seua preservació (art. 103.1 Constitució Espanyola).

Finalment, cal dir que resulten concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, en prescriure que, "en cap cas, podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien s'imposaran amb independència d'estes mesures"; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre), conforme a reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Ar. 5286) i 20 de juny de 2001 (Ar. 6104).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal de resoldre els expedients de restauració de la legalitat urbanística incoats, i d'ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a la reposició de la realitat alterada o transformada, sota prevenció que, en cas d'incompliment, es podran imposar multes coercitives, sense perjuí de disposar l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat."

L'Ajuntament de Riba-roja del Túria ens va informar que acceptava el transcrit recordatori de compliment de deure legal i que procedia a actuar en conseqüència.

També es va dictar resolució en la queixa núm. 020665 que a continuació es transcriu i que es va dirigir a l'Ajuntament d'Orihuela.

"En relació amb la queixa promoguda pel Sr. A.R.R, que versa sobre la construcció i instal·lació d'una indústria de ferreteria a l'engròs a la carretera a Beniel, i examinats sengles informes remesos per Sa Senyoria a esta Institució amb data 18 d'abril i 6 de maig de 2002 (registre d'eixida número 4381 i 4910, respectivament), resulta que no només no s'ha decretat el tancament i precintament de l'establiment on s'exercix l'activitat denunciada, sinó que, a més, s'han imposat diverses multes per la realització d'obres sense la corresponent llicència urbanística.

No obstant esta actuació municipal, el Sr. R. ens reitera que no s'ha adoptat cap resolució que tendisca a restaurar la legalitat urbanística conculcada, al marge de les multes imposades, i l'establiment seguix funcionant sense haver-se concedit la llicència d'activitats qualificades ni s'ha estés la posterior acta de comprovació favorable prèvia al seu funcionament.

Així les coses, i davant este comportament negatiu, l'Ajuntament podria acordar l'execució forçosa del Decret de data 2 de febrer de 2001, mitjançant el qual es decretava el tancament i precintament de l'establiment, i es podria auxiliar, si escau, de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (arts. 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment

administratiu comú), amb prevenció de passar la part de culpa al Ministeri Fiscal per la presumpta comissió d'un delicte de desobediència a l'autoritat (arts. 24 i 556 del Codi Penal), atés que ni el recurs de reposició presentat —encara sense resoldre—, ni la sol·licitud de llicència articulada amb data 27 de març de 2001 —tampoc sense resoldre—, suspenen els efectes del referit Decret.

Mentre s'obtinga la llicència d'instal·lació i s'estenga, posteriorment, l'acta municipal de comprovació favorable, convé ressaltar que, la realització *de facto* i en l'actualitat d'esta activitat sense la preceptiva autorització municipal hauria de provocar, a més de la tramitació del corresponent expedient per a legalitzar la situació de clandestinitat, mitjançant la sol·licitud de llicència per l'interessat, l'adopció de la mesura cautelar de paralització de l'activitat, prèvia audiència al titular de l'establiment per termini de quinze dies (art. 18 de la Llei 3/1989), per a evitar que, mentre s'obté la preceptiva llicència, aquella activitat il·legal seguisca funcionant sense cap mesura de protecció.

I és que, el funcionament d'una activitat potencialment molesta i perillosa (ferreteria a l'engròs) sense llicència, podria incidir perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), pel que, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (Sentència del Tribunal Suprem, de 23 de febrer de 2001 (Ar. 1452).

En este sentit, cabria ressaltar que, la hipotètica passivitat municipal davant els efectes perjudicials per a la salut provocats per esta activitat, podria generar la responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació d'indemnitzar els danys i perjuís —materials i físics— que se li pogueren irrogar als veïns confrontants (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, citada més amunt), tal com ha tingut ocasió de raonar el Tribunal Suprem en les seues Sentències de 8 de juliol de 1998 (Ar. 6716) i 4 de novembre de 1998 (Ar. 9840).

D'altra banda, i pel que fa a la realització d'obres sense llicència, la normativa urbanística prescriu, concretament l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, que si durant este termini de 2 mesos l'interessat no sol·licita llicència o la mateixa fóra denegada per ser el seu atorgament contrari a les prescripcions del Pla o de les ordenances, l'Ajuntament acordarà la demolició de les obres a costa de l'interessat i procedirà a impedir definitivament els usos als quals donara lloc. Si l'Ajuntament no procedira a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del terme de 2 mesos per a legalitzar, l'Alcalde disposarà directament esta demolició, a costa de l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, en la seua disposició addicional novena, prescriu que "en el supòsit d'incompliment dels acords i les resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs precisos per a la restauració de la realitat alterada o

transformada, l'Administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme, a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor de l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o les infraccions produïdes".

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es realitzen en el terme municipal, la utilització irracional i descontrolada del qual pot generar efectes perniciosos per a les persones i els béns. Este bé especialment protegit per la Norma Fonamental eleva el grau d'eficàcia que ha d'exigir-se a l'Administració en la seua preservació (art. 103.1 Constitució Espanyola).

Finalment, cal dir que resulten concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, quan prescriu que, "en cap cas, l'Administració podrà deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien s'imposaran amb independència d'estes mesures"; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre), d'acord amb reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Ar. 5286) i 20 de juny de 2001 (Ar. 6104).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que procedisca, amb urgència i de forma immediata, a l'execució forçosa de les mesures de policia administrativa que prescriu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, i que es resolga, tan prompte com siga possible, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada".

En idèntic sentit es va dictar resolució en la queixa núm. 020010, dirigida a l'Ajuntament d'Elda, que va ser acceptada íntegrament, com també en la queixa 021510, que va ser acceptada per l'Ajuntament de la Vila Joiosa.

Després d'haver rebut la informació que vam requerir a l'Ajuntament de Castelló de la Plana respecte a la queixa núm. 020938, a l'Ajuntament de Torrent en la queixa núm. 021061, a l'Ajuntament d'Ontinyent en la queixa núm. 022114 i a l'Ajuntament d'Altea en la queixa núm. 022203, n'hem donat trasllat als ciutadans promotors de les referides queixes perquè al·leguen el que estimen convenient amb caràcter previ a resoldre per esta Institució estos expedients.

S'ha sol·licitat la corresponent informació a l'Ajuntament d'Almassora —queixa núm. 020940—, a l'Ajuntament de Peníscola —queixa núm. 021398— i a l'Ajuntament del Pinós —queixa núm. 021460—a fi d'esclarir els punts que ens plantejaven els ciutadans en estos expedients de queixa en la present problemàtica, però encara no ens ha estat remesa.

c) Queixes relatives al que els ciutadans consideren excessiva dilació i lentitud dels ajuntaments competents a executar les seues pròpies resolucions, on s'imposen sancions econòmiques i mesures de restauració de la legalitat urbanística conculcada.

La queixa núm. 021161 que ens va confiar una ciutadana d'Almoradí per a denunciar-nos la inactivitat municipal davant l'incompliment del propi decret dictat per este Ajuntament amb data 18 de gener de 2002, mitjançant el qual es disposava la prohibició de la utilització de l'embassament en qüestió fins a l'obtenció de la corresponent llicència municipal pel seu titular a l'interior de l'expedient instruït de protecció de la legalitat urbanística per construcció d'embassament de reg sense la preceptiva autorització municipal. Es va acordar el tancament d'esta queixa en informar-nos l'Ajuntament d'Almoradí que procedia a executar en els seus propis termes el citat decret i impulsar l'expedient de restauració de la legalitat instruït referent a això.

En la queixa núm. 021554, el promotor denunciava que el titular d'unes obres que no tenien la preceptiva llicència, no havia executat la suspensió de les mateixes que havia estat decretada per l'Ajuntament de Xàbia. Vam resoldre la suspensió d'esta queixa perquè vam constatar que pels mateixos fets s'havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu.

Es va sol·licitar ampliació d'informació en la queixa núm. 021304 que ens va plantejar el representant legal d'una comunitat de propietaris a l'Ajuntament de Cullera, a fi que ens precisara si existia previsió temporal per a executar la resolució dictada en l'expedient de restauració de la legalitat urbanística que s'havia instruït per execució d'obres sense haver obtingut la preceptiva llicència municipal, com també si s'havia reiniciat expedient sancionador referent a això, tenint en compte els fets concurrents i el fet que havia estat declarada la caducitat del primer expedient.

També es referien a l'absència d'activitat municipal en l'execució d'ordres de paralització cautelar d'obres la queixa núm. 021611, referida a l'Ajuntament de Guardamar del Segura, i sobre la qual hem requerit informació referent a això, i la núm. 021848, referida a l'Ajuntament de Crevillent, en què vam donar trasllat de la informació rebuda d'este Ajuntament al ciutadà promotor de la queixa.

d) Queixes en què els ciutadans que les promouen ens manifesten que les administracions actuants no han respectat alguna de les garanties procedimentals exigibles per a l'adequat exercici de la potestat administrativa sancionadora i/o restauradora de la legalitat urbanística.

Sobre esta problemàtica no es va admetre a tràmit la queixa núm. 021045 que ens va presentar un ciutadà de Cullera, atés que segons ens va acreditar en els fets objecte del litigi havia recaigut sentència ferma.

Es va resoldre suspendre la tramitació de les queixes núm. 021109 i núm. 021316, en constatar en la informació sol·licitada dels Ajuntaments d'Alaquàs i Daimús, respectivament, que per idèntics motius que l'objecte d'estes queixes s'havien interposat sengles recursos jurisdiccionals pels ciutadans afectats.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 021064 promoguda per un ciutadà de Polop, en acreditar en la informació remesa per l'Ajuntament d'este municipi que la tramitació del procediment sancionador instruït per imputar-se-li la comissió d'una infracció urbanística havia estat respectuosa amb les garanties procedimentals establides en la legislació aplicable.

e) Queixes en tramitació al·ludides en l'Informe Anual anterior.

Es va resoldre el tancament dels següents expedients de queixa amb fonament en les consideracions que s'exposen a continuació: núm. 010022 —Ajuntament de València, en constatar que se li va comunicar al promotor de la queixa que la seua denúncia es va comprovar pels serveis tècnics i s'iniciava expedient sancionador referent a això—, núm. 010088 —Ajuntament de Calp, en constatar que s'havia comunicat resposta a la ciutadana promotora de la queixa respecte a les qüestions que plantejava en les denúncies que va presentar davant este Ajuntament—, núm. 010693 —Ajuntament d'Elx, en rebre comunicació d'este Ajuntament en què manifestava que se solucionaria la problemàtica objecte de la queixa de manera imminent—, núm. 010722 —Ajuntament d'Altea, en comunicar-nos l'Ajuntament que s'havia solucionat la problemàtica en qüestió—, núm. 010990 —Ajuntament d'Ontinyent, en constatar que s'havien legalitzat les obres denunciades.

Es va resoldre la suspensió de la tramitació de la queixa núm. 010802, en constatar que per idèntics fets objecte de la queixa s'havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu.

Es va dictar resolució en les queixes núm. 010468 i 010977, i les autoritats afectades ens van informar que acceptaven íntegrament les recomanacions que contenien les mateixes.

La resolució de la queixa núm. 010468 és del següent tenor literal i es va dirigir a l'Ajuntament de Castalla:

"El president de la comunitat de propietaris de l'immoble situat en el número ... de la plaça "F.V.", el Sr. S.M. b., acudix a esta Institució per denunciar la realització d'obres presumptament il·legals en el soterrani de l'edifici, ja que s'excedia l'autorització que inicialment va ser concedida per a col·locar pavimentació per la Comissió de Govern, en acord de data 2 de maig de 2000.

En compliment del requeriment de remissió d'informació que li vam dirigir, Sa Senyoria va tenir l'amabilitat d'enviar-nos, mitjançant ofici de data 9 de juliol de 2001 (registre d'eixida número 2567), diversa documentació relacionada amb les obres denunciades, entre la qual cal destacar l'informe de data 5 de març de 2001, evacuat pels serveis tècnics municipals, en el qual es contenen les asseveracions següents:

"1r) Les obres realitzades fins al moment consistixen en la demolició de la solera de sosteniment del paviment de part del soterrani de l'edificació esmentada, com també de diversos envans divisoris. 2n) Que, per tant, estes obres excedixen les del permís d'obrar menor concedit per l'Ajuntament en sessió de 2 de maig de 2000, i que consistien exclusivament en col·locació de paviment. 3r) Quant a la seguretat estructural, l'edifici no ha estat afectat, doncs les obres realitzades fins al moment no han significat cap modificació d'elements resistents. Si bé en haver-se tallat en alguns punts la conducció de coure de connexió a terra, els tècnics competents hauran de mesurar la capacitat de la mateixa, i en el cas que fóra insuficient, reposar-la immediatament.

Atenent al que van manifestar els tècnics municipals, amb data març de 2001, Sa Senyoria emet un decret en què ordena la suspensió immediata de les obres en execució i concedix un termini per a l'oportuna legalització de les mateixes; un objectiu que no ha resultat possible, atés que, segons es desprén de l'acord adoptat per la Comissió de Govern el 19 de novembre de 2001, "la llicència d'obres sol·licitada el 19 d'abril per a acondiciament de bar-cafeteria i la sol·licitada el 25 d'octubre per a enderrocament d'envans han de ser desestimades, ja que estan vinculades a una activitat per a la qual s'exigix una alçada mínima de 2,50 metres que, tal com s'exposa en l'informe del Sr. arquitecte municipal de 13 de novembre de 2001, no és possible arribar sense afectar els elements estructurals (cimentació o forjat de la planta baixa), per la qual cosa, en conseqüència, s'acorda denegar les llicències d'obra major núm. 53/2001, sol·licitada el 19 d'abril de 2001, i d'obra menor per a enderrocament d'envans sol·licitada el 25 d'octubre de 2001."

Per tant, considerant que no ha estat possible la legalització de les obres, cal recordar que l'Ajuntament està habilitat per a ordenar la demolició de la construcció il·legal i la reposició de les coses a l'estat que tenien abans d'haver-se comés la infracció urbanística, d'acord amb les indicacions contingudes en l'últim paràgraf de l'informe emés pels tècnics municipals el 5 de març de 2001.

La normativa urbanística prescriu, concretament l'art 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, que si durant este termini de 2 mesos l'interessat no sol·licita llicència o la mateixa fóra denegada per ser el seu atorgament contrari a les prescripcions del Pla o de les ordenances, l'Ajuntament haurà d'acordar la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del terme de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde o l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma hauran de disposar directament esta demolició de les obres a costa de l'interessat i hauran d'impedir definitivament els usos als quals donara lloc. Si l'Ajuntament no procedira a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del termini de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde o l'òrgan competent de la Comunitat Autònoma hauran de disposar directament esta demolició, a costa de

l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú.

A més, la realització d'obres sense llicència podria constituir infracció urbanística, segons prescriuen els arts. 228.1 del Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana de 1976, i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, el que habilitaria la incoació d'un procediment sancionador.

Més recentment, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, en la seua disposició addicional novena prescriu que "en el supòsit d'incompliment dels acords i les resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs necessaris per a la restauració de la realitat alterada o transformada, l'administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor a l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o infraccions produïdes."

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es realitzen en el terme municipal, la utilització irracional i descontrolada de les quals pot generar efectes perniciosos per a les persones i els béns. Este bé especialment protegit per la Norma Fonamental eleva el grau d'eficàcia que cal exigir a l'administració en la seua preservació.

Com a conseqüència d'això, les actuacions municipals que cal desplegar haurien de portar-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjuí de l'interès públic i dels ciutadans directament afectats, d'acord amb el principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, segons el que es disposa en l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

Com a corol·lari, resulten concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, quan prescriu que, "en cap cas l'Administració podrà deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien s'imposaran amb independència d'estes mesures"; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre), conforme a reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Arz. 5286) i 20 de juny de 2001 (Arz. 6104).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que

disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient administratiu de reposició de la legalitat urbanística conculcada, i ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a la restauració de la realitat alterada o transformada, sota prevenció que, en cas d'incompliment, es podrà incoar expedient sancionador i imposar multes coercitives, sense perjuí de disposar l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat."

Pel que fa a la queixa núm. 010977, la resolució dictada consta del tenor que es transcriu, dirigida a l'Ajuntament de la Vila Joiosa:

"La pretensió plantejada pel Sr. J.R.V.C davant esta Institució consistix a aconseguir l'adopció de mesures de restitució de la legalitat urbanística conculcada per les obres il·legalment realitzades pel Sr. M.R.Ll., emplaçades en la Pda. ... i D.A. m., efectuades en la partida ..., tenint en compte que la inactivitat municipal en la tramitació d'estos expedients de reposició de la legalitat urbanística ja va ser objecte de queixa davant esta Institució l'any 1998 (expedient 981122).

Esta lentitud i passivitat municipal ja ha provocat, segons informa el Sr. advocat urbanista municipal en el seu dictamen de data 18 de gener de l'actual, que, respecte a les obres il·legalment realitzades pel Sr. M.R.LL., no es puga ordenar la demolició del que està construït, ja que "el termini per a l'adopció de les mesures de protecció de la legalitat urbanística, aplicable a la realització d'obres sense llicència, serà de quatre anys des de la data de la total terminació i com que falten altres dates que acrediten fefaentment la total terminació de les obres, hauríem d'entendre que van finalitzar en data 25 d'agost de 1995, per la qual cosa ha prescrit l'acció en poder de l'Administració per a procedir a la demolició del que esta il·legalment construït."

Ara bé, i respecte a les obres il·legals efectuades pel Sr. D.A.M.O., en la partida ..., i seguint el que s'afirma en l'esmentat informe municipal, el Sr. M., "amb registre d'entrada 2.272, de 25 de març de 1999, sol·licita devolució de la fiança per possibles desperfectes en la via pública i s'al·lega la terminació de les obres", de manera que, en haver conclòs les obres el 25 de març de 1999, l'Ajuntament hauria d'ordenar la demolició de les obres no legalitzables abans del pròxim dia 26 de març de 2003, data en què prescriuria l'acció per al seu enderrocament.

Si bé és cert que el propi assessor jurídic municipal, en l'últim paràgraf del seu informe —apartat C— manifesta literalment "l'adopció de les mesures que tendixen a la restauració de la legalitat urbanística, inclosa la demolició, si escau", i que, mitjançant acord de la Comissió de Govern de data 20 de març de 2002 s'ha denegat la llicència i s'ha disposat la incoació d'un expedient sancionador, no és menys cert que el temps torna a transcórrer i no consta que s'haja ordenat la demolició de les obres il·legalment efectuades.

La normativa urbanística prescriu, concretament l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre règim del sòl i ordenació urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, que si durant este termini de 2 mesos l'interessat no sol·licita llicència o la mateixa fóra denegada per ser

el seu atorgament contrari a les prescripcions del Pla o de les ordenances, l'Ajuntament acordarà la demolició de les obres a costa de l'interessat i impedirà definitivament els usos als quals donara lloc. Si l'Ajuntament no procedira a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del terme de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde haurà de disposar directament esta demolició, a costa de l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, en la seua disposició addicional novena prescriu que "en el supòsit d'incompliment dels acords i resolucions que ordenen la realització de les obres i els treballs precisos per a la restauració de la realitat alterada o transformada, l'Administració actuant podrà procedir, sense perjuí del recurs en últim terme a l'execució subsidiària a costa de l'infractor, a la imposició al mateix de multes coercitives, fins a un màxim de deu successives, amb periodicitat mínima mensual i per un import, cada vegada, del deu per cent del cost previst de les obres o dels treballs ordenats, quan estos consistisquen en la reposició de la realitat al seu estat originari, o del cinc per cent del valor de l'obra la demolició de la qual s'haja ordenat, amb un mínim de cent mil pessetes. Estes multes s'imposaran amb independència de les retributives de la infracció o les infraccions produïdes".

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es realitzen en el terme municipal, la utilització irracional i descontrolada de les quals pot generar efectes perniciosos per a les persones i els béns. Este bé especialment protegit per la Norma Fonamental eleva el grau d'eficàcia que cal exigir a l'Administració en la seua preservació (art. 103.1 Constitució Espanyola).

Finalment, cal significar que resulten concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, quan prescriu que, "en cap cas, podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien hauran de ser imposades amb independència d'estes mesures"; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des de la total terminació de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre), conforme a reiterada doctrina del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 23 de juny de 1999 (Ar. 5286) i 20 de juny de 2001 (Ar. 6104).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient administratiu de restauració de la legalitat urbanística conculcada, i ordenar al presumpte infractor els treballs necessaris per a la reposició de la realitat alterada o transformada, sota prevenció que, en cas d'incompliment, es podran imposar multes coercitives, sense perjuí de disposar l'execució subsidiària municipal a costa de l'obligat."

Està en tramitació la queixa núm. 010196, ja que després de requerir reiteradament una ampliació de la informació inicial que ens va remetre l'Ajuntament de Xàbia, l'hem rebuda recentment. Així mateix, també estan en tràmit les queixes núm. 010795 i 010854, i una vegada vam rebre la informació que vam requerir, li n'hem donat trasllat als ciutadans promotors de les queixes perquè al·leguen el que estimen convenient.

2. HABITATGE

2.1. Plans d'habitatge

Referent a això es van presentar les queixes identificades amb el núm. 020238, 020409, 022004 i 022152.

Es va acordar la inadmissió a tràmit de la queixa núm. 020238, en constatar que l'objecte de la mateixa era qüestionar la legalitat d'una resolució de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, dictada el 10 de novembre de 1997, per la qual es va denegar al ciutadà promotor de la queixa el finançament qualificat que va sol·licitar per a adquirir un habitatge conformement al Pla en vigor. En conseqüència, en superar a l'excés el termini màxim d'un any des que se li va notificar esta resolució i presentar la present queixa, vam haver d'aplicar l'article 15.1 de la Llei valenciana 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges.

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 020409 que ens va confiar un ciutadà d'Alacant, relativa a mostrar-nos la seua disconformitat amb la resolució de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge denegatòria de la sol·licitud de finançament qualificat de rehabilitació a l'empara del pla d'habitatge d'aplicació, ja que considera injust que s'entenga que és propietari de dos pisos per haver dos escriptures públiques i sengles inscripcions en el Registre de la Propietat, quan en la realitat material fàcilment es verifica que ambdós pisos estan units en obra i constituïxen un únic habitatge. Es va resoldre el referit tancament de l'expedient de queixa sobre la base de les consideracions que consten en el detallat informe que ens va remetre la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge del següent tenor:

"PRIMER. A fi de facilitar la comprensió dels fets i centrar l'objecte de la controvèrsia, cal aclarir, en primer lloc, que les obres de rehabilitació no han estat executades en l'interior de l'habitatge del Sr. S., sinó que les mateixes han tingut per objecte l'adequació estructural d'elements comuns de l'edifici, en concret el reforç de pilars en la planta baixa de l'immoble.

En este sentit, i segons consta en l'expedient administratiu, la promotora de les obres en qüestió és la comunitat de propietaris del carrer ...

SEGON. La qualificació de l'expedient de rehabilitació implica, per altra banda, la possibilitat que cada veí individualment puga accedir a les ajudes públiques establides, sempre que siga sol·licitat a títol individual i complisquen els requisits exigits per la

normativa d'aplicació, en este cas la conformada pel Reial Decret 1186/1998, de 12 de juny, i el Decret 173/1998, de 20 d'octubre.

Referent a això, l'article 8 del Decret 173/1998, en concordança amb el que establix l'article 3 b) del RD 1186/1998, en establir els requisits per a accedir al finançament qualificat —és a dir a les ajudes públiques— disposa, en el punt 1 apartat a), que no es pot ser titular d'un habitatge lliure en la mateixa localitat que se situa l'habitatge objecte d'actuació protegida, excepte si el valor cadastral d'este habitatge lliure no excedix un percentatge estipulat en la normativa.

TERCER. Segons s'aprecia en la documentació continguda en l'expedient individualitzat de sol·licitud d'ajudes, el Sr. A. és titular dels habitatges següents:

- Habitatge en planta segona DRETA, al carrer ..., amb una superfície de 97,54 m^2, segons consta en escriptura pública de compravenda de data 21 de març de 1964.

- Habitatge en planta segona ESQUERRA, al carrer ..., amb una superfície de 104.10m^2, segons consta en escriptura pública de compravenda de data 25 de març de 1968.

QUART. Davant de la documentació referida en l'anterior apartat i la fonamentació normativa expressada en l'apartat segon d'este informe, es va procedir a la denegació de les ajudes, primerament, i a la desestimació de l'alçada en segon lloc.

En este sentit, entén esta Administració que, encara que existix unitat residencial, es tracta de dos habitatges distints, amb les seues corresponents inscripcions de registre i les seues escriptures de compravenda individualitzades i independents.

Així, en este aspecte, crida l'atenció el fet que en les pròpies actes de les reunions de la comunitat de propietaris, quan en l'encapçalament de les mateixes es fa la llista de les persones assistents i se les vincula amb els habitatges que ocupen i la seua quota de participació, el Sr. S. no és identificat amb un únic habitatge, tal com succeïx amb la resta dels veïns, sinó que figura la llegenda “varis”.

CINQUÉ. I encara més, i en la línia interpretativa defensada per esta Direcció General, s'aporta la Sentència núm. 25/01, de dotze de febrer, dictada pel Jutjat Contenciós Administratiu número 1 d'Alacant.

L'esmentada sentència resol la desestimació del recurs d'alçada interposat per la particular actuant.

Tant en el cas de la present queixa, com en el de la sentència al·ludida, plantegen una situació fàctica similar, com és l'agrupació de dos habitatges contigus i independents, i els transforma en una única unitat residencial.

Doncs bé, esta sentència reconeix la prevalença de la realitat jurídica (dos habitatges autònoms) enfront de la realitat física (unitat residencial), i és en este el sentit en el qual es fonamenta el seu pronunciament."

Estan en tramitació la queixa núm. 022004 i 022152.

La queixa núm. 022004 va ser formulada per dos ciutadans de València i ens manifestaven que han rebut la resolució de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge de 14 d'octubre de 2002, desestimatòria d'un recurs d'alçada que van interposar, i mitjançant la qual es ratifica la denegació de la sol·licitud de visat i de finançament qualificat que van sol·licitar per a l'habitatge que constituïx el seu domicili habitual en l'àmbit del pla d'habitatge aplicable.

En concret, consideren que, tal com consta en el punt 3r dels antecedents fàctics d'esta resolució, el motiu essencial de denegar tal sol·licitud rau en la consideració que l'Administració ha atorgat als rebuts de consum domiciliari d'aigua i electricitat. Estos ciutadans manifesten que esta prova sols constituïx un indici però no pot determinar la resolució adoptada, quan a més resulta admissible i així ho mantenen que amb estos nivells de consum l'habitatge estava habitat, mentre que l'Administració considera que atesos els nivells de consum domiciliari al·ludits l'habitatge estava deshabitat, i resultava d'aplicació l'article 3 a) del Reial Decret 1186/1998 de 12 de juny i els articles 8.1 c) i 40 del Decret 173/1998, de 26 d'octubre, en entendre l'Administració actuant que este habitatge no ha estat ocupat en el termini de 3 mesos previst per la referida normativa amb caràcter preceptiu.

Després d'haver rebut recentment la informació que vam sol·licitar a l'esmentada Administració, hem donat trasllat de la mateixa als referits ciutadans perquè al·leguen el que estimen convenient, i consta que la Direcció General intervinent reitera la seua postura en l'objecte d'esta queixa.

S'ha sol·licitat informació detallada respecte a la queixa núm. 022152 a la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, que ens va confiar el representant d'una mercantil que està construint un edifici al municipi d'Algemesí amb qualificació provisional concedida per esta Administració per a habitatges de protecció oficial.

Substancialment ens manifesta que la referida promoció estava acollida al Pla d'Habitatge 1998-2001 i pretenia acollir-se al nou Pla 2002-2005, tant en mòduls de venda com en finançament, d'acord amb el que hi ha establit en el seu règim transitori.

Amb la finalitat que se li ampliara el préstec hipotecari qualificat ajustant-se a les condicions de finançament del nou Pla, que tenia atorgat conformement al Pla 1998-2001, va sol·licitar a la referida Direcció General autorització referent a això, la qual li va ser concedida, i se li va advertir que el règim transitori que pretén aplicar-se preveu la possibilitat d'acollir-se al nou Pla però en les mateixes condicions de finançament que ja tenia. El promotor de la queixa considera perjudicial als seus interessos empresarials l'aplicació d'estes normes i sol·licita la intervenció d'esta Institució referent a això, quan a més estos avantatges sí que es preveuen per als ciutadans compradors d'estos habitatges.

Pel que fa a la queixa núm. 011026, a què al·ludíem en l'Informe Anual anterior en este epígraf —pàg. 130—, es va resoldre el seu tancament sobre la base de les consideracions que es troben en l'informe que ens va remetre la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge del següent tenor literal:

"PRIMER. Respecte al requeriment del Síndic de Greuges en el sentit de conéixer si ha estat dictada resolució administrativa estimatòria de la subsidiació del tipus d'interés del préstec qualificat, cal dir que la cap del Servei Territorial d'Arquitectura i Habitatge d'Alacant ha dictat resolució de data 28 de gener de 2002, el contingut de la qual és contrari a les pretensions del reclamant.

SEGON. La fonamentació jurídica que servix de suport per a la desestimació de la subsidiació del tipus d'interés del préstec qualificat rau en el que establix l'article 10.4 del Decret 173/1998, de 20 d'octubre, en relació amb el que hi ha establit en l'article 3c), en el seu paràgraf segon, del Reial Decret 1186/1998, de 12 de juny.

Ambdós preceptes establixen el següent: la possibilitat que les Comunitats autònomes puguen establir el requisit d'ingressos mínims en la seua normativa pròpia (RD 1186/1998), i per altra banda la denegació de les ajudes quan hi haja una desproporció entre el preu d'adquisició de l'habitatge i els ingressos declarats, entenent que existix desproporció quan estos últims no arriben a la dotzena part del preu d'adquisició d'aquella (Decret 173/1998).

TERCER. De la documentació aportada per l'interessat i que es troba en l'expedient consta:

UN. Segons figura en l'escriptura pública de compravenda, consta com a comprador de la mateixa el Sr. F.C.M., major d'edat.

DOS. Pel que fa als ingressos del titular de l'habitatge adquirit, el reclamant aporta la documentació següent:

a) Certificat del director provincial de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, acreditatiu que el Sr. C.M. no percep cap pensió integrada en el sistema de la Seguretat Social, ni cap altra pensió pública.
b) Certificat del cap de la Secció de Prestacions de la Direcció Territorial de Benestar Social d'Alacant, acreditatiu que el Sr. C.M. no és beneficiari de cap prestació depenent del citat organisme.
c) Escrit del Sr. F.C.R., pare del sol·licitant, en què declara que el seu fill no aporta cap ingrés a la família.

D'acord amb el que hem exposat en els apartats anteriors, concloem que, primerament, l'expedient ha estat resolt en primera instància administrativa per la cap del Servei Territorial d'Arquitectura i Habitatge d'Alacant amb els efectes ja comentats en l'expositiu PRIMER d'este informe.

Esta resolució ha estat impugnada en alçada per l'interessat i estem pendents de resoldre esta última.

D'altra banda, quan el Sr. C.M. adquirix el seu habitatge, este és major d'edat, tal com s'expressa en el document públic de compravenda de l'habitatge.

Referent a això, la Llei 40/1998 de l'impost sobre la renda de les persones físiques i altres normes tributàries establix en el seu article 68 que "podran tributar conjuntament les persones que formen part d'alguna de les següents modalitats d'unitat familiar:

1a. La integrada pels cònjuges no separats legalment i, si n'hi haguera:

a) Els fills menors...

b) Els fills majors d'edat incapacitats judicialment..."

En conseqüència, i d'acord amb el que hi ha estipulat en el precepte anterior, en la data d'adquisició de l'habitatge, el Sr. C.M. constituiria la seua pròpia unitat familiar. Una vegada vist això anterior, els ingressos obtinguts pel reclamant són de nul·la quantia, com es testifica amb els certificats emesos pels organismes oficials i per l'escrit signat pel pare del reclamant.

Els únics ingressos aportats són els provinents de la declaració de la renda del Sr. C.R., pare del Sr. C.M.

Per tant, en cap moment el sol·licitant del titular de l'habitatge acredita la disponibilitat d'ingressos susceptibles de fer front al cost d'adquisició de l'habitatge."

2.2. **Competències de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge-COPUT**

Es van promoure les queixes identificades amb el núm. 020667 i 021944.

La queixa núm. 020667 va ser formulada per dos ciutadans representants de sengles Comunitats de propietaris de la ciutat de València, i ens exposaven el greu problema d'aluminosi que afecta els seus habitatges des de l'any 1997 i sense que fins a hores d'ara l'Administració haja subvencionat les inajornables obres de rehabilitació a fi d'escometre les mateixes al més aviat.

Després de recaptar l'oportuna informació de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, la vam rebre i en esta, entre altres qüestions, es concretava que: "les esmentades comunitats de propietaris no han sol·licitat les ajudes a què podien accedir per a executar les obres de reparació estructural dels immobles citats."

Davant la qual cosa, es va resoldre el tancament de la present queixa i vam traslladar al ciutadans afectats esta comunicació.

La queixa núm. 021944 està en tramitació i va ser formulada per 22 ciutadans de la ciutat de València, els quals ens manifestaven que no havien percebut el finançament qualificat i les subvencions personals com a compradors d'habitatges de protecció oficial en el marc del vigent Pla d'Habitatge, ja que el reconeixement d'estos beneficis econòmics per l'Administració competent es vincula a obtenir la "qualificació definitiva" de protecció oficial la promoció en qüestió, i en este cas tan sols s'ha concedit i prorrogat la "qualificació provisional" de la mateixa.

Una vegada admesa a tràmit esta queixa, vam sol·licitar informació a la Direcció General esmentada, que hem rebut recentment i traslladat per a al·legacions dels ciutadans afectats.

En esta informació consta una detallada relació de fets respecte a les dificultats que ha tingut l'empresa promotora dels habitatges, que determinen que no se li haja concedit la "qualificació definitiva" de les mateixes. Si bé, se'ns indica que ja existix previsió perquè es faça una inspecció tècnica per personal d'esta Direcció General a fi de verificar si concorren els requisits que permeten la concessió de la qualificació definitiva dels 22 habitatges referits.

Respecte a la queixa núm. 010810 que es relatava en este apartat de l'Informe Anual de 2001 —pàg. 131— està en tramitació, ja que recentment se'ns ha remés la informació que vam sol·licitar i s'ha traslladat al ciutadà promotor de la queixa perquè al·legue el que estime oportú.

2.3. Competències de l'Institut Valencià de l'Habitatge

Referent a això es van formular pels ciutadans valencians les queixes identificades amb els núm. 020002, 020077, 020555, 020764, 021113, 021209, 021443, 021483, 021583, 021921 i 022241. Fan un total d'11 queixes.

Es va acordar el tancament de les queixes que a continuació s'esmenten per les consideracions que exposem seguidament: núm. 020077 —formulada per una ciutadana d'Alacant, en constatar que l'IVVSA havia reparat els desperfectes a què al·ludia la promotora de la queixa—, núm. 020555 —formulada per una ciutadana d'Alacant, en verificar que se li havia adjudicat en règim de lloguer l'habitatge que va sol·licitar—, núm. 020764 —formulada per un ciutadà de Requena, en no constatar una actuació irregular de l'IVVSA en l'aplicació del Decret del Consell de 26/1989—, núm. 021113 —formulada per una ciutadana de València, en no constatar cap irregularitat per part de l'IVVSA en la resolució denegatòria del canvi d'habitatge que va sol·licitar esta ciutadana—, núm. 021209 —formulada per un veí de Novelda, en no constatar irregularitat en l'actuació de l'IVVSA respecte a concórrer un excés de renda de la unitat familiar d'esta ciutadana per a l'adjudicació d'habitatge conforme al Decret 26/1989—, núm. 021583 —formulada per un veí d'Elx, en constatar que la inadmissió en el procés selectiu per a l'adjudicació d'habitatges es devia al fet que no s'havia formulat la petició en la forma escaient per part d'esta ciutadana.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 020002, dirigida a l'Hble. Sr. Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports del següent tenor:

"El dia 2 de gener d'enguany, el Sr. S.J.R.R., presenta escrit de queixa en esta Institució, en què manifesta la seua disconformitat amb l'excessiu retard que, segons el seu parer, s'està produint en l'adjudicació de l'habitatge que té sol·licitada en l'expedient més amunt identificat.

Admesa la queixa, i en contestació al nostre requeriment d'informació amb data 11 de febrer de 2002, Sa Honorable ens facilita la documentació que integra l'expedient i el dictamen emés per la Direcció d'Administració de Patrimoni de l'Institut Valencià de l'Habitatge,
SA, de la qual es desprenen els següents fets fonamentals:

1. Mitjançant escrit de data 14 de setembre de 2001, al Sr. R. li és requerida la renovació de la sol·licitud d'habitatge demanada, amb tota la documentació complementària actualitzada, sense contenir cap referència a la possible caducitat del procediment.

2. En compliment d'este requeriment, el Sr. R. presenta tots els documents exigits amb data d'entrada 6 de novembre de 2001 (número de registre 7451). En este escrit, segons el tenor literal de l'informe emés per la Direcció d'Administració de Patrimoni el 29 de gener de 2002, el Sr. R. sol·licita novament un habitatge: "no obstant això i de seguir interessat en un habitatge dels gestionats este Institut Valencià de l'Habitatge, SA, segons ens reflectix el Sr. S. en (document 4) de data 6 de novembre de 2001 i registre d'entrada en estes oficines 7451)".

3**.** Amb data 7 de novembre de 2001, l'Assessoria Jurídica de la Direcció d'Administració de Patrimoni li remet un nou imprés formalitzat de sol·licitud perquè l'emplene el Sr. R., sense cap tipus d'advertiment o indicació afegida sobre la caducitat.

4**.** En el punt quart de l'informe emés amb data 29 de gener de 2002 s'afirma que "el 7 de novembre de 2001 se li remet contestació perquè, si ho estima oportú, presente nova sol·licitud. Fins a hui no ha presentat nova sol·licitud, per la qual cosa no es troba en llista d'espera, ja que la seua sol·licitud ha caducat."

Partint d'estos fets, i pel que es referix a la caducitat de la sol·licitud, no resultaria possible compartir esta conclusió, ja que, d'una banda, no s'ha efectuat en cap moment —ni en l'ofici dirigit al Sr. R. el 14 de setembre de 2001, ni en el remés amb data 7 de novembre del mateix any— el preceptiu advertiment que, transcorreguts tres mesos, se'n produirà la caducitat, i, d'una altra banda, en haver manifestat el seu interés de renovar la sol·licitud segons escrit de data 6 de novembre de 2001 —tal com, així mateix, ho entén la Direcció d'Administració de Patrimoni en el seu informe de data 29 de gener de 2002, en afirmar, "segons ens reflectix el Sr. R." — la falta d'utilització d'un mer formulari, sense detallar quina dada concreta continguda en el mateix és indispensable conéixer per a tramitar la sol·licitud, no constituïx un tràmit indispensable per a dictar resolució i, en conseqüència, no resultaria procedent la declaració de caducitat.

Ambdós consideracions troben el seu suport jurídic en virtut del que establixen els dos primers apartats de l'art. 92 de la Llei 30/1 992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, el contingut del qual, per la seua evident aplicació a este cas, transcrivim a continuació:

"1. En els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat, quan es produïsca la seua paralització per causa imputable al mateix, l'Administració haurà d'advertir-li que, en transcórrer tres mesos, es produirà la caducitat del mateix. Una vegada consumit este termini sense que el particular requerit faça les activitats necessàries per a reprendre la tramitació, l'Administració acordarà l'arxivament de les actuacions i ho notificarà a l'interessat. Contra la resolució que declare la caducitat procediran els recursos pertinents.

2. No podrà acordar-se la caducitat per la simple inactivitat de l'interessat a l'hora de complir tràmits, sempre que no siguen indispensables per a dictar resolució. Esta inactivitat no tindrà un altre efecte que la pèrdua del seu dret al referit tràmit."

Referent a això, novament convé citar aquí la reiterada doctrina del Tribunal Constitucional: "Les disposicions procedimentals han de ser interpretades en vista de la llum de la Constitució, i per això en el sentit més favorable per a l'efectivitat dels drets, en este cas, el dret a un habitatge digne (Art. 47), ja que com es reitera des de la Sentència 29/1985, de 28 de febrer, "encara que les formes i els requisits del procediment complixen un paper de cabdal importància per a la seua ordenació, no tota irregularitat formal pot convertir-se en un obstacle insalvable per a la seua prossecució, amb repudi per tant de formalismes enervants contraris a l'esperit i la finalitat de la norma...' (STC 90/1986, F. 3a)", que en este cas, com s'afirma expressament en l'informe emés per la Direcció d'Administració de Patrimoni de data 29 de gener de 2002, consistix en "la necessitat de renovació bianual de les sol·licituds, ja que en este període poden canviar les circumstàncies personals i familiars dels sol·licitants."

Doncs bé, en cap moment s'ha incomplit la càrrega de remetre la documentació actualitzada demostrativa de la permanència de les condicions necessàries per a tenir dret a l'adjudicació d'un habitatge. És més, ni tan sols l'Administració ho afirma ni adduïx la falta d'actualització d'algun document indispensable, per la qual cosa, en este cas, la finalitat de la normativa —actualització de les dades— ha estat complida satisfactòriament pel Sr. R

Per tant, caldria coincidir en la falta de cobertura jurídica de la decisió de l'Administració d'excloure de la llista d'espera el Sr. R. per haver caducat el procediment, i no només perquè no s'han complit els requisits regulats en l'art. 92 de la Llei 30/92, ja citada, sinó perquè, després d'haver estat inclòs en la llista d'espera mitjançant resolució de data 26 d'octubre de 1999 —fa més de dos anys—, esta decisió podria resultar injusta, desproporcionada i, en conseqüència, vulneradora dels principis de bona fe i de confiança legítima, el respecte dels quals s'imposa a l'Administració en les seues actuacions (art. 3.1 de la repetida Llei 3 0/92).

Finalment, i com a corol·lari, des d'una perspectiva constitucional cal assenyalar que la finalitat primordial de la promoció d'habitatges de protecció pública és afavorir l'accés a un habitatge digne a aquells ciutadans que no tenen recursos o rendes suficients per a l'arrendament en les condicions normals del mercat immobiliari, a fi de complir amb el manament constitucional recollit en l'article 47, que reconeix el dret de tots els espanyols a gaudir d'un habitatge digne i adequat. D'acord amb este precepte constitucional, i per poder arribar a una satisfacció plena d'este dret, resulta palmari que els poders públics han de promoure les condicions necessàries per a fer-lo efectiu, per la qual cosa cal que l'activitat administrativa en este terreny siga especialment eficaç, diligent i temporània (art. 103.1 de la Constitució Espanyola).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que establix l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Honorable que, després de reposar el Sr. R. en la llista d'espera, resolga, en el termini més breu possible, l'adjudicació de l'habitatge sol·licitat fa més de dos anys."

El referit Hble. Conseller ens va comunicar en el termini establit a este efecte que en cap cas esta Administració podria prescindir del procés selectiu establit en el Decret Valencià 26/1989 respecte al règim d'adjudicació d'habitatges, però "res impedix que l'interessat puga aportar la documentació pendent i que la seua sol·licitud participe en el barem—ajustada a les circumstàncies actuals del reclamant—, amb vista a l'adjudicació de l'habitatge sol·licitat".

En este sentit, vam remetre comunicació a esta autoritat del tenor següent:

"En relació amb la queixa més amunt referenciada que té presentada en esta Institució el Sr. S.J.R.R., i que versa sobre la seua disconformitat amb l'excessiu retard que, segons el seu parer, s'està produint en l'adjudicació de l'habitatge que té sol·licitat, vam justificar recepció del seu atent i complit informe de data 27 de maig de 2002.

En este sentit, entenem que el rebuig de la mateixa pot haver estat causat per un error en la interpretació de la part dispositiva de la recomanació —que diu, "després de reposar el Sr. R. en la llista d'espera, resolga, en el termini més breu possible, l'adjudicació de l'habitatge sol·licitat fa més de dos anys." —, de manera que, per al seu millor enteniment i comprensió, resultaria procedent efectuar el següent aclariment.

D'una banda, quan recomanem la reposició del Sr. R. en la llista d'espera, se sobreentenia, encara que no es va indicar expressament, que per a això és necessari, òbviament, la prèvia presentació de tots els documents necessaris i amb el posterior barem per l'Administració.

Lògicament, no es recomana la reposició automàtica del Sr. R. en la llista d'espera, complisca o no amb la totalitat dels requisits recollits en el Decret 26/1989, de 27 de febrer, sinó que, i s'aclarix ara, sempre que corresponga legalment, prèvia aportació de

la preceptiva documentació i el posterior barem, la competència de la qual correspon en exclusivitat a l'Administració.

D'altra banda, quan expressem literalment "resolga, en el termini més breu possible, l'adjudicació de l'habitatge sol·licitat fa més de dos anys", no es vol significar que es recomane la concessió o adjudicació d'un habitatge al Sr. R., ja que esta Institució ignora si reunix tots els requisits, quin barem té i els ciutadans que el precedixen en la llista, sinó que es resolga l'expedient d'adjudicació de l'habitatge sol·licitat, això és, que es dicte, en el termini més breu possible, una resolució estimatòria o desestimatòria de la sol·licitud, cosa ben distinta al fet que se li atorgue un habitatge directament, al marge dels requisits legals, cosa que, com és evident i palmari, mai podria recomanar esta Institució.

En resum, la nostra recomanació de data 18 d'abril de 2002 ha de ser aclarida en el següent sentit: ja que resulta evident l'interés del Sr. R. a obtenir un habitatge de promoció pública, una vegada que presente tots els documents necessaris per a acreditar el compliment dels requisits exigits pel Decret 26/1989 i es faça el barem de la seua sol·licitud, que es resolga, en el termini més breu possible, l'expedient d'adjudicació de l'habitatge (concedint-la o denegant-la) i, si escau, siga reposat en la llista d'espera." Referent a això, ens va comunicar l'esmentat conseller que es van acceptar íntegrament les recomanacions formulades per esta Institució, atés l'aclariment que es trobava en el transcrit escrit.

Estan en tramitació els expedients de queixa núm. 021443, 021483, 021921 i 022241.

La queixa núm. 021443, que ens va confiar un ciutadà d'Alacant en representació de la seua mare, al·ludia al fet que havia presentat reiterats escrits davant l'IVVSA a fi d'interessar la tramitació corresponent per a la cancel·lació de la hipoteca que grava l'habitatge de la seua mare i no ha rebut cap comunicació referent a això, per la qual cosa sol·licita la intervenció d'esta Institució. Recentment s'ha rebut la informació que vam requerir al Sr. gerent de l'IVVSA i que s'ha donat trasllat de la mateixa al ciutadà promotor de la queixa perquè al·legue el que estime convenient.

També es troba en tràmit d'al·legacions pels ciutadans afectats la queixa núm. 021483—relativa a les dificultats amb què es troba el ciutadà promotor de la queixa per a pagar mensualment les quotes exigibles del préstec hipotecari que va subscriure d'un habitatge adquirit a l'IVVSA, i havia sol·licitat que no se li rescindira el contracte que va subscriure amb este organisme, però no ha rebut resposta. En la queixa núm. 021921 —relativa a l'existència de diversos desperfectes que hi ha en l'habitatge on residix l'autor de la queixa, i del qual ha sol·licitat la reparació i l'acondiciament davant l'IVVSA, sense èxit fins al moment. La queixa núm. 022241 —relativa al fet que la sol·licitud d'adjudicació d'habitatge sol·licitat per la ciutadana que la va subscriure, segons ens manifesta la mateixa, ignora el seu estat procedimental, si bé, per la nostra intervenció, l'IVVSA li va comunicar que la seua sol·licitud es troba en el barem en règim de lloguer i en llista d'espera.

Respecte a la queixa núm. 010923, al·ludida en l'anterior Informe Anual —pàg. 134— es va resoldre el tancament de la mateixa, amb fonament en les següents consideracions que vam comunicar al ciutadà interessat del següent tenor:

"En relació amb la queixa de referència que va tenir l'amabilitat de formular-nos i una vegada rebut per vosté l'informe requerit a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana (Institut Valencià de l'Habitatge, SA), ens posem novament en contacte amb vosté a fi de comunicar-li la conclusió de les investigacions i el tancament del seu expedient, ja que del detallat estudi de les seues al·legacions i de la documentació que es troba a les nostres mans, no deduïm l'existència d'actuacions públiques irregulars que vulneren els drets constitucionals inclosos en el Títol 1, com a pressupòsit que legitimaria la nostra intervenció, segons el règim jurídic aplicable a esta Institució (art. 1.1 de la nostra Llei 11/1988, de 26 de desembre).

En haver estat emplaçat per un termini de 15 dies mitjançant escrit de data 11 de gener de 2002, perquè formulara al·legacions davant l'informe evacuat per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana (Institut Valencià de l'Habitatge, SA) amb data 13 de desembre de 2001, no n'ha articulat cap en contra de les afirmacions sostingudes pel Sr. director d'Administració de Patrimoni, relatives a la falta de presentació de la sol·licitud i documentació per al canvi hereditari de titularitat i escriptura en favor seu, per la qual cosa resulta raonable presumir la veracitat i l'exactitud de les mateixes.

D'altra banda, i pel que fa a l'exercici de la potestat de desnonament per no destinar l'habitatge a domicili habitual i permanent, cal tenir en compte la jurisprudència emanada del Tribunal Suprem, entre d'altres, en les seues Sentències de data 13 d'octubre de 1998 (Art. 7639), 7 de juny de 1999 (Art. 5016) i 17 de juny de 1999 (Art. 5480), en les quals s'efectuen raonaments com que "els indubtables avantatges que el règim d'habitatges de protecció oficial conferix als seus beneficiaris té com a contrapartida el fet que la destine al seu domicili habitual i permanent, ja que la funció social que este règim comporta es contrarieja quan l'habitatge no és ocupat per aquell a qui inicialment es considerava en la situació de necessitat que va determinar la seua adjudicació, impedint que terceres persones aprofiten els avantatges d'este sistema, que l'Estat ha instaurat per a subvenir a les dificultats que troben els més desvalguts per a accedir a una llar estable i a un habitatge digne, i que hui té el suport constitucional que li dóna l'article 47 de la Constitució Espanyola. És per això que està perfectament justificat que s'establisca en l'article 138.6 del Reglament d'Habitatges de Protecció Oficial, que és causa de desnonament el fet de no destinar l'habitatge a domicili habitual i permanent del beneficiari o arrendatari... i s'arriba a la conclusió que l'habitatge objecte de litigi no constituïx habitatge habitual de la Sra. M.C.V.G., perquè resulta provat que la mateixa residix habitualment a Còrdova al carrer..., des de fa més de 8 anys, on es troba empadronada, com es desprén de les certificacions de l'Ajuntament de Palma del Río de 22 d'abril de 1985 i 17 d'abril, com així mateix consta en la certificació del seu matrimoni, en la qual es fixa el domicili conjugal a Còrdova i tot això, unit a la falta d'acreditació per part de la interessada de consum d'aigua, gas, electricitat, telèfon, etc., fàcilment demostrables mitjançant la presentació dels rebuts de consum, acrediten una falta d'ocupació de l'habitatge amb caràcter habitual sense perjuí que accidentalment puga ser ocupat pel seu fill de forma interrompuda i aïllada, justifica

plenament la resolució de desnonament combatuda, d'acord amb el que disposa l'article 141 i següents del Reglament d'Habitatges de Protecció Oficial".

Tot això, sense perjuí que vosté demane el canvi hereditari de titularitat i l'escriptura en favor seu i, quant al fet que la Resolució del director general d'Arquitectura i Habitatge, de data 26 de març de 2002, per la qual es disposa el desnonament per no destinar l'habitatge cedit a domicili habitual i permanent, siga recorreguda per vosté en via administrativa, a fi de, a través de qualsevol mitjà de prova, entre ells, per exemple, la presentació de factures d'aigua, llum, telèfon, etc.., la declaració testifical dels veïns, etc., acreditar la realitat de l'ocupació habitual i permanent de l'habitatge."

2.4. Competències municipals

En relació amb este aspecte de la temàtica es van presentar pels ciutadans valencians les queixes següents: núm. 021212, 021625, 021887, 022147 i 022175. Un total de 5 queixes.

Es va resoldre el tancament de les queixes núm. 021625 i núm. 021212.

La queixa núm. 021625 que ens va confiar un ciutadà de Picanya, relativa al fet que li urgia obtenir la cèdula d'habitabilitat que va sol·licitar a l'Ajuntament d'este municipi per a traslladar-se al nou domicili, i que havia acudit al referit Ajuntament, i no li aclarien l'estat procedimental de la seua petició. Després de valorar la urgència mitjançant gestió telefònica del personal d'esta Institució, vam notificar a este ciutadà la concessió de la cèdula d'habitabilitat sol·licitada en el mateix dia d'este contacte telefònic, per la qual cosa vam resoldre el tancament de la queixa.

També es va acordar el tancament de la queixa núm. 021212 que ens van presentar diversos veïns de la ciutat d'Alacant, referides al retard en la concessió de les cèdules d'habitabilitat sol·licitades pels mateixos. Vam rebre informe de l'Ajuntament d'Alacant en què ens comunicava que el titular de la promoció en qüestió no havia obtingut la llicència municipal de primera ocupació com a tràmit previ a expedir les cèdules d'habitabilitat sol·licitades, ja que, segons sembla, les obres d'edificació encara no havien finalitzat íntegrament per la promotora i es va acordar el tancament de l'esmentat expedient en no constatar irregularitat referent a això.

Estan en tramitació les queixes núm. 021877 —relativa al fet que la seua promotora va llogar un habitatge al Patronat Municipal de l'Habitatge d'Alacant i este habitatge, segons indica, corre el risc de patir fortes inundacions com a conseqüència de l'eixida d'aigües que té tal immoble, per la qual cosa sol·licita el seu reallotjament de manera immediata—, núm. 022147 —ens manifesta la ciutadana que va subscriure la queixa que no s'ha materialitzat encara el seu reallotjament previst per la gestió urbanística de l'emplaçament on residix en la ciutat de València— i la núm. 022175 —formulada per un ciutadà de Gandia que ens manifesta que no se li ha pagat el preu just corresponent al seu habitatge actual comprés en l'àmbit del projecte d'expropiació "Parc Públic Santa Anna". Recentment s'han rebut els informes d'estes queixes i n'hem donat trasllat als ciutadans afectats.

Pel que fa a la queixa núm. 010194, que s'identifica en l'Informe Anual de 2001, es va dictar la següent resolució dirigida a l'Ajuntament del Pilar de la Horadada:

"En relació amb la queixa de referència que ens va confiar la Sra. A.S.G, vam justificar recepció del seu escrit del passat 22 d'agost de 2002, amb entrada en esta Institució de 30 d'agost següent, al qual adjunta resolució de la Comissió de Govern de data 9 de juliol de 2002, mitjançant la qual se li denega la petició de cèdula d'habitabilitat sol·licitada per esta ciutadana el 20 d'octubre de 2000 respecte al seu habitatge situat al carrer ...

El motiu essencial de la referida denegació de la cèdula d'habitabilitat sol·licitada es concreta en la necessitat que la precitada ciutadana aporte la totalitat de la documentació exigible per a obtenir una cèdula d'habitabilitat de segona ocupació, ja que la cèdula de primera ocupació de l'identificat habitatge va ser concedida per la Comissió de Govern amb data 22 de juny de 1998 a favor de la Sra. F.J.A.

Consta en l'informe tècnic municipal de data 3 de maig de 2001 la següent asseveració:

"Que entre la documentació exigida al sol·licitant (N.S.L.) per a l'expedició de cèdules d'habitabilitat per part d'este Ajuntament figura la de presentar document acreditatiu de la propietat de l'habitatge, document validat per una declaració jurada del promotor en la qual figura cada habitatge assignat al seu propietari (s'acompanya fotocòpia)."

En esta relació consta com a compradora de l'habitatge núm. 2 de la promoció en qüestió la Sra. F.J.A.

Per la seua banda, la ciutadana promotora d'este expedient de queixa manifesta que ella va comprar este habitatge directament de la mercantil "N.S.L.", tal com consta en la fotocòpia d'escriptura pública de compra i la seua corresponent inscripció registral que va aportar a este Ajuntament i a esta Institució, per la qual cosa sol·licita que se li expedisca la corresponent cèdula d'habitabilitat.

Davant el que hem exposat convé tenir present que constituïx competència essencial del Síndic de Greuges, d'acord amb el que prescriu l'article 17.2 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució:

"vetlar perquè l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats".

En compliment de l'expressat manament legislatiu i després de l'estudi de tots els antecedents que es troben en este expedient, resulten constatables dos aspectes d'essencial importància dins l'àmbit de competències d'esta Institució.

Pel que fa al termini per a resoldre la petició formulada per la referida ciutadana, consta que este Ajuntament ha incomplit el termini màxim d'un mes per a dictar la preceptiva resolució d'acord amb el que disposa la normativa d'aplicació, atés que la petició en

qüestió es va formular el 20 d'octubre de 2000 i es va dictar resolució el 9 de juliol de 2002, i hi ha requeriment per a completar la documentació aportada.

I quant als aspectes formals de la resolució denegatòria dictada, resulta constatable que la mateixa es produïx essencialment perquè la cèdula de primera ocupació ja havia estat concedida a favor de la ciutadana, el nom de la qual havia facilitat el promotor de les obres, segons declaració jurada, sense que tinga caràcter suspensiu d'este termini.

Però no consta en la documentació que ens ha remés que en eixe Ajuntament es trobe el document acreditatiu de la propietat o l'ocupació de l'habitatge en qüestió, exigible segons l'article 3.1-f) del Decret 161/1989, de 30 d'octubre, pel qual es regula el procediment d'expedició de les cèdules d'habitabilitat. I que no es troba entre els documents que podria presentar el promotor de les obres, segons el que prescriu este article 3.1 *in fine* de l'esmentat Decret 161/1989.

Per tant, una vegada acreditat este aspecte, esta Institució considera que esta Administració hauria d'haver concedit la corresponent cèdula d'habitabilitat a la ciutadana promotora d'esta queixa, que va adquirir directament de l'empresa constructora el seu habitatge, segons acredita de forma fefaent referent a això, i que este document tindria un major valor probatori que la mera declaració jurada del promotor de l'edificació, atés que esta en cap cas podria suplir la presentació de l'expressat document exigit en el citat article 3.1 –f) del Decret 161/1989 i segons sembla no es va arribar a aportar davant este Ajuntament en la petició original.

Convé recordar que la diferència essencial entre la documentació que ha d'aportar el peticionari de cèdula d'habitabilitat de primera ocupació, respecte a la de segona ocupació, rau en el fet que, respecte al primer supòsit existixen diversos documents que pot aportar el promotor de l'obra segons el ja citat article 3.1 *in fine* del Decret 161/1989, especialment, el certificat tècnic final d'obra. Mentre que el peticionari de cèdula de segona ocupació haurà d'aportar la totalitat de documents exigits per la normativa aplicable i, especialment, haurà d'assumir el seu elevat cost la certificació expedida per tècnic competent exigida en l'article 3.2 –i) del reiterat Decret 161/1989.

Per tot el que s'ha exposat anteriorment i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, li recomane que després del detallat estudi de la totalitat de la documentació que es troba en este Ajuntament, dicte novament una resolució respecte a la petició de cèdula d'habitabilitat objecte d'esta queixa."

L'Ajuntament del Pilar de la Horadada no ens ha informat sobre si accepta la transcrita recomanació.

3. MEDI AMBIENT

3.1. Contaminació acústica

3.1.1 Activitats subjectes a llicència municipal d'obertura amb funcionament molest i/o irregular

Sobre esta temàtica s'han presentat les queixes ressenyem seguidament, de les quals també identifiquem l'activitat, el municipi afectat i el seu estat procedimental: núm. 020044 —forn al Puig, tancament per resolució acceptada—, núm. 020052 —comerç a Alcoi, suspensió de la tramitació per pendència jurisdiccional de l'assumpte—, núm. 020070 —local comercial a Manises, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 020074 —comerç a Albatera, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 020242 —restaurant a Sant Vicent del Raspeig, tancament per resolució acceptada—, núm. 020342 —cafeteria a Albatera, tancament per solució de la problemàtica—, 020356 —magatzem de pintures a Alcúdia de Crespins, tancament per resolució acceptada—, núm. 020390 —cafeteria i comerç a Benicàssim, pendent d'acceptació de resolució dirigida a l'Ajuntament—, núm. 020415 —bar a València, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 020440 —hotel i activitats complementàries a Alboraia, suspensió de la tramitació per pendència jurisdiccional de l'assumpte—, núm. 020467 —pub a Novelda, tancament per resolució acceptada—, núm. 020546 —pub a Crevillent, tancament per resolució acceptada—, núm. 020566 —forn a Sagunt, resolució pendent d'acceptació—, núm. 020753 —quadres a Banyeres de Mariola, tancament per resolució acceptada—, núm. 020756 —restaurant a Llíber, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 020805 —magatzem de fruites a Cox, inadmissió en constatar que el ciutadà promotor de la queixa no s'havia dirigit prèviament a l'Ajuntament—, núm. 020811 —cafeteria a Elx, tancament per solució de la problemàtica—, 020827 —restaurant a Algemesí, tancament per solució de la problemàtica—, 020904 —safareig de gasolinera a Picassent, tancament per solució de la problemàtica—, 020923 —aparells d'aire condicionat d'un establiment a Benidorm, reiterats requeriments d'informe no atesos per l'Ajuntament de Benidorm—, 020945 —gimnàs a València, tancament per solució de la problemàtica—, 020972 —magatzem a Navajas, tancament per solució de la problemàtica—, 020980 —pub a Benicàssim, tancament per solució de la problemàtica—, 020999 —locals d'oci a Gandia, requeriment de petició d'informe—, 021052 —bar a Mutxamel, tancament per resolució acceptada—, 021055 —bar a Ontinyent, tancament per resolució acceptada—, 021128 —taller a Alacant, tancament per solució de la problemàtica—, 021213 —pub a Dénia, petició d'ampliació d'informe—, 021247 —local a València, tancament per solució de la problemàtica—, 021261 —café-bar a Silla, tancament per resolució acceptada—, 021288 —bar a Alacant, tancament per solució de la problemàtica—, 021290 —bar a Meliana, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021303 —gasolinera a Alzira, petició d'ampliació d'informe—, 021307 —indústria a Banyeres de Mariola, tancament per resolució acceptada—, 021321 —sala de recreatius a Piles, petició d'informe—, 021413 —pub a Gandia, tancament per solució de la problemàtica—, 021472 —pub al Pinós, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021484 —fàbrica a Borriana, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021496 —locals d'oci a Alaquàs, tancament per resolució acceptada—, 021501 —indústria a Sagunt, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021567 —local fester a Ontinyent, tancament per solució de la problemàtica—, 021613 —dos pubs a Alcoi, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021616 —tanatori a Benissa, tancament per actuació administrativa correcta—, 021621 —locals comercials a Dénia, tancament per actuació administrativa correcta—, 021655 —bar a València, tancament per solució

de la problemàtica—, 021662 —taller a Petrer, resolució pendent d'acceptació—, 021675 —café-bar a Altea, tancament per solució de la problemàtica—, 021676 —fàbrica a Meliana, suspensió de la tramitació per pendencia jurisdiccional de l'assumpte—, 021677 —cafeteria a Xaló tancament per solució de la problemàtica—, 021711 —gimnàs a València, tancament per solució de la problemàtica—, 021730 —forn a Altea, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021734 —bar a València, resolució pendent d'acceptació—, 021784 —tallers a Asp, tancament per actuació administrativa correcta, 021835 —magatzem a Callosa de Segura, requeriment petició d'informe—, 021885 —restaurant a Xeraco, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021901 —bar a València, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021904 i 021905 —indústries a Alcoi, suspensió de tramitació per pendencia jurisdiccional de l'assumpte—, 021918 —restaurant a Ontinyent, petició d'informe—, 021928 —casal faller a València, petició d'informe— 021938 —café-bar a Elx, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021981 —restaurant a Alcoi, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021989 —restaurant a Alacant, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 021991 —local a Alaquàs, petició d'ampliació d'informe—, 022016 —explotació pecuària a Crevillent, requeriment petició d'informe—, 022023 —pub a Altea, tancament per solució de la problemàtica—, 022025 —locals d'oci a Benicarló, requeriment petició d'informe— 022079 —clínica a Alacant, petició d'informe—, 022105 —discoteca a Xàtiva, requeriment petició d'informe—, 022120 —indústria a Novelda, tancament per solució de la problemàtica—, 022135— local a Alacant, requeriment petició d'informe—, 022247 —pub a Benicarló, petició d'informe— 022249 —restaurant a Paterna, trasllat d'informació municipal per a al·legacions. Un total de 73 queixes.

Tal com es pot veure, en esta temàtica hem dictat un total de 15 resolucions, 11 de les quals han estat acceptades per les administracions afectades en la data de tancament d'este Informe.

Les recomanacions que consten en les esmentades resolucions, seguint la mateixa tònica que en Informes anteriors, essencialment obeïxen a la constatació de dos situacions concurrents, a saber: d'una banda, aquells establiments que funcionen sense que haja estat concedida al seu titular la preceptiva llicència d'obertura, cas en què hem recomanat a les autoritats municipals competents que, amb audiència prèvia del titular, es resolga i, si escau, s'execute el cessament del funcionament irregular. I, d'una altra banda, aquells locals en què el titular sí que ha obtingut la preceptiva llicència d'obertura que legitima l'activitat en qüestió, però el seu efectiu funcionament incomplix alguna mesura correctora o condicionant imposats en la llicència concedida a este efecte. En estos casos hem recomanat a estes autoritats que extremen la vigilància referent a això, especialment, pel que fa als sorolls i les vibracions que generen estos locals, com també quant al compliment del seu horari de tancament.

Podria servir per a il·lustrar les expressades consideracions la resolució dictada en la queixa núm. 020044, dirigida a l'Ajuntament del Puig, del següent tenor literal:

"En relació amb la queixa promoguda per la Sra. A.C. B., que versa sobre les molèsties generades per l'activitat de fabricació de pa i derivats del forn situat en el número (...) del carrer D.P., i una vegada examinat l'informe remés per Sa Senyoria a esta Institució,

amb data 8 d'abril de 2002 (registre d'eixida número 1053), resulta que "la citada activitat no ha estat qualificada per la qual cosa no existix acta de comprovació".

Així mateix, s'ha pogut comprovar l'antiguitat dels informes tècnics emesos al moment oportú pels funcionaris municipals en l'expedient d'activitat núm. 24/98, sense que, davant la reiteració de les denúncies, conste l'atorgament de la preceptiva llicència d'activitat qualificada, l'acta de comprovació favorable prèvia a la seua posada en funcionament, ni tan sols algun informe municipal de fa poc de temps.

Davant esta situació, i pel que fa a l'exercici de l'activitat de fabricació de pa i forn, l'art. 2 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, prescriu que, per poder desenvolupar esta activitat (art. 1 del Decret 54/1990, de 26 de març, de la Conselleria d'Administració Pública, Nomenclàtor d'activitats molestes, nocives, insalubres i perilloses), caldrà obtenir prèviament de l'Ajuntament la llicència corresponent, d'acord amb el procediment que allí es detalla.

Mentre s'obté la llicència d'instal·lació i s'estén, posteriorment, l'acta municipal de comprovació favorable, convé ressaltar que, la realització *de facto* i en l'actualitat d'esta activitat sense la preceptiva autorització municipal ha de provocar, a més de la tramitació del corresponent expedient per a legalitzar la situació de clandestinitat, mitjançant la sol·licitud de llicència per l'interessat, l'adopció de la mesura cautelar de paralització de l'activitat, prèvia audiència al titular de l'establiment per termini de quinze dies (art. 18 de la Llei 3/1989), per evitar que, mentre s'obté la preceptiva llicència, aquella activitat il·legal continue produint molèsties.

La doctrina legal existent en esta matèria, bastant coneguda (entre d'altres, Sentències del Tribunal Suprem de 13 i 19 d'octubre de 1999 (Ar. 7557 i 7563), reitera que l'activitat exercida sense llicència d'obertura i funcionament es conceptua clandestina com una situació irregular de durada indefinida, que no legitima el transcurs del temps —per molt que n'haja passat, ni el pagament de taxes o el mer consentiment o tolerància municipal—, i el cessament de la qual pot ser acordat per l'autoritat municipal en qualsevol moment. Si hom no té el permís necessari per a desenvolupar una activitat, esta no pot continuar realitzant-se mentre no se n'obtinga la pertinent llicència, ja que l'Administració, tutelant l'interès públic pel qual l'activitat en qüestió es troba intervinguda administrativament, no solament podria, sinó que hauria de posar fi a l'activitat il·lícita, mitjançant l'adopció prèvia de la resolució que li servisca de fonament, la qual seria immediatament executiva i, en cas d'incompliment, podria donar lloc a l'execució forçosa (arts. 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), amb prevenció de passar la part de culpa al Ministeri Fiscal per la presumpta comissió d'un delicte de desobediència a l'autoritat (arts. 24 i 556 del Codi Penal).

Sense perjuí d'això anterior, resultaria convenient reparar en la possibilitat legal d'incoar un expedient sancionador per l'alcalde i, subsidiàriament, si este no ho fera en el termini de quinze dies, pel conseller competent, tal com es preveu en l'art. 17 de la Llei 3/1989, atés que el funcionament d'una activitat sense llicència, encara que siga temporal o durant uns mesos, es troba tipificat en l'art. 13.3 d'este text legal com a falta greu. I és que, el funcionament d'una activitat molesta sense llicència podria incidir

perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (Sentència del Tribunal Suprem, de 23 de febrer de 2001 (Ar. 1452)).

Des de la perspectiva de l'article 45 de la Constitució, absolutament tots els poders públics tenen el deure de vetlar per l'efectiu exercici per tots del dret a un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i ja que esta Institució és un d'estos poders públics de què parla la Constitució, té el deure —com el té també l'Ajuntament— de preservar l'exercici d'aquell dret, el qual queda menyscabat en els casos que es produïxen molèsties per l'exercici d'una activitat sense llicència.

Tenint en compte la gravetat de la situació, les actuacions municipals que cal realitzar haurien de dur-se a terme amb la major celeritat possible, en compliment del principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, segons el que es disposa en l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

Com a corol·lari, convé ressaltar que, la hipotètica passivitat municipal davant els efectes perjudicials per a la salut provocats per esta activitat, podria generar la responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació d'indemnitzar els danys i perjuís —materials i físics— que se li pogueren irrogar als veïns confrontants (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, més amunt citada), tal com ha tingut ocasió de raonar el Tribunal Suprem en les seues Sentències de 8 de juliol de 1998 (Ar. 6716) i 4 de novembre de 1998 (Ar. 9840).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que establix l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que, de manera immediata i amb urgència, s'apliquen les mesures de policia administrativa que preveu la citada Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per eliminar les molèsties que estan suportant injustament."

Així mateix, també transcrivim seguidament la resolució dictada en la queixa núm. 020467 i que vam dirigir a l'Ajuntament de Novelda en els termes següents:

"En relació amb la queixa de referència que ens va confiar la Sra. A.M.M., relativa a les reiterades molèsties que patix al seu domicili pel funcionament del pub amb ambient musical situat als baixos del seu domicili, acusem recepció del seu últim informe.

Després de fer-ne un detallat estudi, com també dels antecedents que consten en este expedient, resulten constatables els aspectes següents:

Que es va concedir llicència municipal d'instal·lació al titular de l'establiment objecte d'este expedient, per a exercir l'activitat de "cafè bar de categoria especial" mitjançant acord de la Comissió de Govern municipal de 21 d'agost de 1982.

També consta que es va autoritzar la posada en funcionament d'este establiment el 19 de maig de 1983, i el canvi de titularitat del mateix mitjançant acord de la Comissió de Govern de 28 de juny de 2001.

Resulta constatable que els serveis municipals s'han presentat en este local en diverses ocasions, i s'han emés informes que acrediten l'incompliment de la normativa aplicable als sorolls, les vibracions i la ventilació pel funcionament de l'activitat autoritzada, després d'haver practicat els corresponents mesuraments i comprovacions, i s'ha concedit un termini de 15 dies al titular en qüestió per a procedir a la reparació i instal·lació del limitador del so mitjançant decret de l'Ajuntament d'11 de juny de 2001, que es va prorrogar 7 dies per decret de 12 de juliol de 2001. Novament, per decret de 19 de juliol de 2002 d'esta autoritat municipal es requerix el titular del local perquè, en un termini de 15 dies, execute determinades mesures correctores en el mateix, el termini del qual també es prorroga segons decret de 24 d'octubre de 2002. Tot això amb l'objecte que el funcionament del precitat pub s'ajuste a les mesures correctores exigibles per a la seua posada en funcionament.

La ciutadana promotora d'esta queixa ens manifesta reiteradament en les seues al·legacions que l'activitat de tal local genera uns sorolls i vibracions que afecten les condicions d'habitabilitat del seu habitatge i li impedixen el descans nocturn, especialment, durant els caps de setmana.

Per tant, a la vista de les expressades circumstàncies i en el marc competencial d'esta Institució, referit essencialment a la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució, segons el que prescriu l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, esta Institució entén que, atesos els fets concurrents, sí que poden trobar-se afectats diversos drets constitucionals, la protecció efectiva dels quals correspon a este Ajuntament per exprés manament constitucional.

La reiterada i greu contaminació acústica que la ciutadana promotora d'esta queixa ens descriu afectaria el seu dret a la salut —reconegut en l'article 43 de la Constitució—, el dret a gaudir d'un medi ambient adequat —article 45 de la Constitució— i fins i tot, els drets a la intimitat personal i familiar i a la inviolabilitat del domicili, prevists en l'article 18.1 i 2 de la Constitució. En este sentit, així es resol i fonamenta en la Sentència de 9 de desembre de 1994 del Tribunal Europeu de Drets Humans (Assumpte López Ostra contra Espanya), en la de 19 de febrer de 1998 (Assumpte Guerra i uns altres contra Itàlia) i en la pròpia Sentència del Tribunal Constitucional 22/1984 de 17 de febrer, la qual conté l'argumentació següent: "Com s'ha dit encertadament, el domicili inviolable és un espai en el qual l'individu viu sense estar sotmés necessàriament als usos i les convencions socials, i exercix la seua llibertat més íntima. Per això, a través d'este dret, no solament és objecte de protecció l'espai físic per ell mateix considerat, sinó el que en ell hi ha d'emanació de la persona i la seua esfera. Interpretada en este sentit, la regla d'inviolabilitat del domicili és de contingut ampli i

imposa una extensa sèrie de garanties i facultats en les quals es troben compreses les de vedar tota classe d'invasions, incloses aquelles que poden realitzar-se sense penetració directa mitjançant aparells mecànics, electrònics o d'altres anàlegs". (*Fund. Jur.* 5).

I a més cal tenir present que este Ajuntament se li reconeixen competències irrenunciables en la tutela i protecció efectiva d'estos drets constitucionals en els esmentats preceptes, com també, segons el que prescriu l'article 25.2-f) de la Llei 7/1985. I, concretament, en el feix competencial previst per la legislació valenciana d'activitats qualificades i espectacles públics.

En conseqüència, este marc jurídic i ateses les circumstàncies que s'acrediten en els informes tècnics municipals, imposarien a este Ajuntament l'obligació inexcusable d'adoptar immediatament les mesures sancionadores i restauradores de la legalitat ambiental conculcada, previstes en la legislació d'aplicació, i caldria valorar especialment l'adopció de les mesures cautelars establides en esta legislació, atesa l'entitat dels drets dels ciutadans implicats —article 35 de la Llei Valenciana 2/1991 i article 13.1 de la Llei valenciana 3/1989.

Per tot el que hem exposat, i atenent al que prescriu l'article 29.1 de la Llei 11/1988 reguladora d'esta Institució, li recomane que adopte les mesures legalment exigibles perquè l'establiment objecte d'esta queixa exercisca la seua activitat conforme a les autoritzacions concedides per este Ajuntament i per a evitar els fets anteriorment exposats que ens manifesta la ciutadana afectada."

També pot resultar il·lustrativa la resolució formulada a l'Ajuntament de Petrer del següent tenor en la queixa núm. 021662:

"En relació amb la queixa de referència que ens va confiar el Sr. J.A.G.M. i que versa sobre les contínues i insuportables molèsties de diversa índole que li ocasiona un taller mecànic situat baix del seu habitatge, acusem recepció del seu últim informe.

Després del detallat estudi d'este informe i de tots els antecedents que es troben en el referit expedient, resulten constatables els punts següents:

Que al titular de l'establiment, se li va concedir llicència municipal d'instal·lació per a exercir l'activitat de "taller de reparació d'automòbils" mitjançant decret de l'Ajuntament de 24 de juny de 1991.

Així mateix, també consta que es va autoritzar la posada en funcionament del referit local, segons decret de l'Ajuntament de 4 de febrer de 1992, i també es va autoritzar un canvi de titularitat mitjançant resolució de l'Ajuntament de data 9 de febrer de 1993.

El ciutadà promotor d'esta queixa ens ha manifestat reiteradament una sèrie d'irregularitats que, segons el seu parer, concorren respecte a la informació remesa per vosté i que no podem eludir.

En primer lloc, segons sembla, es va ometre al moment oportú el tràmit exigible en la legislació d'aplicació de notificar als veïns confrontants la implantació quant a la comunitat de propietaris on residix esta ciutadana.

D'una altra banda, segons ens indica el ciutadà interessat, el local en qüestió ha estat ampliat, de manera que actualment té més superfície de la que consta en l'expedient comprés en l'informe.

Igualment, i en el mateix ordre d'al·legacions, ens indica que el taller genera de manera incontrolada una sèrie de sorolls, olors i abocaments, i que a més no complix els horaris de tancament.

Davant d'estes al·legacions resulta constatable que en l'informe tècnic de data 27 de novembre de 2002 remés per este Ajuntament no consta referència a estos aspectes. En la mateixa línia, cal destacar que tampoc es recull en l'informe precitat cap referència sobre les mesures correctores efectuades en el local, sinó que es limita a exposar que són suficients, però sense detallar-les.

A la vista de tot el que hem exposat i en l'àmbit competencial d'esta Institució que es referix essencialment a la defensa dels drets i les llibertats emmarcats en el títol I de la nostra Constitució, entenem que en el cas que ens ocupa poden veure's afectats diversos drets constitucionals la protecció efectiva dels quals correspon a este Ajuntament per exprés manament dels articles 18.1r i 2n, 43 i 45 de la Constitució, en concordança amb el que disposa en l'article 11 de la Llei valenciana 3/1989 sobre activitats qualificades.

Evidentment estem en presència d'una activitat molesta que podria lesionar drets constitucionals essencials per als ciutadans i la protecció efectiva dels quals exigix el màxim rigor en la seua actuació per part dels poders públics competents, en concret, d'este Ajuntament.

Quant a les mesures correctores que es puguen aplicar per a pal·liar en el major grau possible estes molèsties, el Tribunal Suprem, en la interlocutòria de l'11 de maig de 1989, va argumentar:

"Les mesures correctores, derivades de l'exercici d'estes activitats molestes, atés que estes estan sotmeses a un tracte continu, poden ser adoptades en qualsevol moment que les molèsties siguen apreciades, ja que les mateixes tenen com a finalitat evitar que l'activitat produïsca incomoditats, alteren les condicions normals de salubritat i higiene o impliquen riscos greus per a les persones, del que deriva la seua submissió permanent a les potestats públiques"

Atenent als fets que es descriuen en la queixa, resultarien essencialment afectats el desenvolupament a la salut — article 43 de la Constitució—, el dret a gaudir d'un medi ambient adequat —article 45 de la Constitució— i el dret a la inviolabilitat del domicili i a la intimitat personal i familiar —article 18. 1r i 2n de la Constitució—, tots ells del ciutadà promotor de la queixa.

En esta línia de raonament, convé citar alguna de les argumentacions adduïdes pel Tribunal Constitucional en la seua Sentència número 119/2001, de 24 de maig, referides als drets reconeguts en els articles 43 i 45 de la Constitució:

"En efecte el soroll pot representar un factor psicopatogen destacat a l'interior de la nostra societat i una font permanent de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor de les quals com a referència científica no cal ressaltar. En les mateixes es fan paleses les conseqüències que l'exposició perllongada a un nivell elevat de sorolls tenen sobre la salut de les persones (v. gr. deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), com també sobre la conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives)."

Així mateix, respecte als drets establits en l'article 18 de la Constitució, el Tribunal Constitucional en la seua Sentència 22/1984 de 17 de febrer manté la següent argumentació:

"Com s'ha dit encertadament, el domicili inviolable és un espai en el qual l'individu viu sense estar sotmés necessàriament als usos i les convencions socials i exercix la seua llibertat més íntima. Per això, a través d'este dret, no solament és objecte de protecció de l'espai físic en si mateix considerat, sinó el que en ell hi ha d'emanació de la persona i de la seua esfera. Interpretada en este sentit, la regla d'inviolabilitat del domicili és de contingut ampli i imposa una extensa sèrie de garanties i facultats en les quals s'inclouen les de vedar tota classe d'invasions, incloses aquelles que poden realitzar-se sense penetració directa per mitjà d'aparells mecànics, electrònics o d'altres anàlegs."

També el Tribunal Europeu de Drets Humans ha reiterat la rellevància de la inactivitat de l'Administració davant les denúncies dels ciutadans com a causa determinant per a una condemna per contaminació acústica. Així, la Sentència de 21 de febrer de 1990 en el cas Powel i Rainer contra el Regne Unit, de 9 de desembre de 1994, en el cas López Ostra contra Espanya, de 19 de febrer de 1998, sobre el cas Guerra i altres contra Itàlia, i més recentment la Sentència de 2 d'octubre de 2001, en el cas Hatton and Others contra el Regne Unit.

Convé assenyalar en este punt que el Tribunal Suprem en les seues sentències de 8 de juliol de 1998 (Ar. 6716) i de 4 de novembre de 1998 (Ar 9840) ha manifestat que cal no oblidar que la hipotètica passivitat municipal davant els efectes perjudicials per a la salut provocats per l'activitat en qüestió podria generar responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació d'indemnitzardanysi perjuís tant materials com físics que es pogueren causar als veïns confrontants, ja que així es desprén dels articles 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992.

En virtut de tot el que antecedix, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1998, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a vosté que sol·licite novament, amb caràcter urgent, un informe dels serveis tècnics municipals en què s'analitze detalladament la concurrència de la totalitat d'aspectes que al·lega el

ciutadà promotor d'esta queixa, i que s'avaluen específicament la totalitat de les mesures correctores concurrents en tal establiment i que vosté adopte les resolucions que referent a això escaiguen."

Pel que fa a les queixes en tramitació d'este epígraf identificades en l'Informe Anual de 2001 —pàg. 138 i 139— la seua situació procedimental és la següent: núm. 010114 —cafeteria a Elx, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010198 —taller a Callosa d'en Sarrià, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010245 —magatzem de fruites a l'Alqueria de la Comtessa, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010357 —bar a València, tancament per acceptació de resolució—, núm. 010425 —restaurant a València, tancament per acceptació de resolució—, núm. 010494 —pub a Benicàssim, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010565 —restaurant a València, tancament per acceptació de resolució—, núm. 010666 —bar a Alcalà de Xivert, tancament per acceptació de resolució—, núm. 010747 —bar-restaurant a Benidorm, petició reiterada d'informe sense ser atesa per l'Ajuntament—, núm. 010770 —supermercat a València, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010797 —forn de pa a Polop de la Marina, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010814 —rostidoria de pollastres a Tavernes de la Valldigna, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 010857 —camp de tir a Manises, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010868 —indústria a Orxeta, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010904 —bar a València, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, 010967 —pubs a Torrevella, petició d'ampliació d'informe—, núm. 010971 —pub a Busot, requeriment petició d'informe—, núm. 011004 —cafè al Real de Gandia, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 011028 —restaurant a Ontinyent, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 011035 —granja a Montaverner, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 012321 —sala de festes a l'Alcúdia, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 012353 —indústria a Bellreguard, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 012362 —bar a Oliva, trasllat d'informació municipal per a al·legacions.

Quant a la queixa núm. 010540, a què s'al·ludia en l'anterior Informe Anual, la resolució que es va dirigir a l'Ajuntament de Guardamar del Segura consta del següent tenor literal:

"En relació amb la queixa de referència que ens va formular el Sr. A.O.Q., acusem recepció del seu informe referent a això, com també de les al·legacions que ens va presentar este ciutadà.

En tal escrit de queixa i en qualitat de president de la comunitat de propietaris ens descriu este ciutadà les constants i greus molèsties que li causa el funcionament de les activitats de pub i "perruqueria-esteticien-massatges" en els baixos de l'edifici on resideix.

No consta en la documentació de què disposem que s'haja concedit la preceptiva llicència d'obertura per a l'exercici d'estes activitats. Solament se'ns indica que la petició de les mateixes està en tramitació, com també la petició de llicència d'obres referent a això.

Convé recordar que esta Institució, d'acord amb el que disposa l'article 1.1 de la Llei 11/1988 per la qual ens regim, té com a funció essencial la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia. Des d'este àmbit competencial analitzarem la problemàtica de la present queixa.

El funcionament d'estos establiments sense que conste que el seu titular haja obtingut la preceptiva llicència municipal d'obertura conforme al règim jurídic d'aplicació i seguint la pertinent via procedimental prevista en el mateix, afectaria drets concrets, com ara el de gaudir d'un medi ambient adequat i el dret a la salut, reconeguts en els articles 45 i 43 de la Constitució, respectivament. I fins i tot, com va declarar el Tribunal Europeu de Drets Humans en la seua Sentència de 9 de desembre de 1994, també estos fets podrien afectar el dret a la inviolabilitat del domicili i intimitat personal i familiar, reconeguts en l'article 18 de la Constitució i l'article 8 del Conveni Europeu de Drets Humans, com així es reitera en diverses sentències del Tribunal Constitucional.

Per tant, resultaria inajornable que este Ajuntament adoptara les mesures i resolucions oportunes perquè el funcionament de les activitats en qüestió es legitimen mitjançant la concessió de la corresponent llicència d'obertura, si escau, ja que este títol jurídic administratiu acreditaria que el funcionament del mateix complix amb les exigències i paràmetres prevists en la legislació aplicable.

I, mentre no es concedisca esta autorització administrativa, seria aconsellable que s'adoptaren les mesures previstes en la legislació d'aplicació a fi d'evitar el seu irregular funcionament, que a més seria lesiu als referits drets constitucionals del ciutadà promotor d'esta queixa.

Davant el que hem exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988 per la qual ens regim, li recomane que, de forma immediata, adopte les resolucions que procedisquen respecte al funcionament dels establiments objecte d'esta queixa sense que disposen de la preceptiva llicència d'obertura, i que notifiquen el que es resolga a este efecte al ciutadà promotor d'esta queixa atesa la seua condició d'interessat en estes actuacions."

L'Ajuntament de Guardamar del Segura ens va informar en el termini preceptiu d'un mes que, respecte al saló de perruqueria, s'havien concedit recentment les corresponents llicències municipals d'instal·lació i obertura que legitimen el seu funcionament.

Després del seu estudi, se li va requerir a esta autoritat municipal informació sobre les resolucions i/o mesures que s'havien adoptat pel que fa al local destinat a pub al que es referia també la resolució transcrita, i este Ajuntament ens va manifestar que la petició de llicència d'obertura subscrita pel titular de tal local estava en tramitació, però segons ens va manifestar el ciutadà promotor de la queixa, este continuava obert al públic.

Davant la qual cosa, vam dirigir a l'Ajuntament de Guardamar del Segura la següent comunicació en entendre que s'havia acceptat només de forma parcial la transcrita resolució:

“Acusem recepció del seu últim escrit i ens posem novament en contacte amb vosté a fi de fer-li saber que esta Institució, una vegada estudiada esta comunicació, entén que no s'aporten elements nous que desvirtuen els termes ni el fonament de la nostra resolució.

Procedint en conseqüència, i atés que no considerem justificada la no-acceptació de la referida resolució, ja que no s'ha adoptat cap mesura respecte al funcionament sense la preceptiva llicència d'obertura de l’esmentat pub en qüestió, de conformitat amb l'article 29.2 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, li comunique que es reflectirà la seua descrita actitud i informació facilitada en el pròxim Informe anual que es presente en les Corts Valencianes.”

Pel que concernix a les queixes en tramitació presentades durant l'any 2000, la seua situació és la següent: núm. 200063 —bar a Sagunt, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 200268 —bar a Burjassot, tancament per solució de la problemàtica, núm. 200323 —garatge al Puig, suspensió de la seua tramitació per litis pendència de l'assumpte—, núm. 200972 —establiment a Navajas, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 201059 —explotació pecuària a la Vila Joiosa, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 201061 local a Nules, es va declarar la falta de col·laboració de l'Ajuntament d'este municipi en l'Informe Anual 2001—, núm. 201095 —indústria a Asp, no han estat atesos els reiterats requeriments d'ampliació d'informació dirigits a l'Ajuntament de la localitat citada—, núm. 201227 —bar a Silla, tancament en constatar una activitat administrativa concreta per l'Ajuntament de Silla.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 200263 dirigida a l'Ajuntament de Rocafort, que va ser acceptada íntegrament.

Esta resolució constava de la manera següent:

“En relació amb la queixa de referència que ens va confiar el Sr. V.L.G. i el Sr. J.M. b., relativa a les reiterades molèsties que patixen en els seus domicilis pel funcionament del restaurant amb ambient municipal, situat als voltants dels mateixos, justifiquem recepció de l’últim informe.

Després del seu detallat estudi i de tots els antecedents que consten en el referit expedient, resulten constatables els aspectes següents:

Que al titular de l'establiment objecte d'este expedient se li va concedir llicència municipal d'instal·lació per a l'ampliació de l'activitat de restaurant amb ambient musical, mitjançant acord de la Comissió de Govern municipal de 28 de juliol de 1997. Consta que referent a això es va evacuar el preceptiu informe per la Conselleria de Medi ambient de 3 de juliol de 1997, com també es va expedir la corresponent acta municipal favorable al seu funcionament el 12 de desembre de 1997 i es va autoritzar la mateixa mitjançant resolució d'este Ajuntament el 15 de desembre de 1997.

També resulta constatable que els serveis de la Policia Local han visitat este establiment en diverses ocasions, i s’han emés informes en què s'acredita l'incompliment de la normativa aplicable als sorolls i les vibracions pel funcionament de l'activitat

autoritzada, després d'haver practicat els corresponents mesuraments, i s'han incoat incoat els expedients sancionadors identificats en la informació que se'ns remet.

Els veïns confrontants ens manifesten reiteradament en les seues al·legacions que durant els caps de setmana l'activitat d'este local genera uns sorolls i vibracions que afecten les condicions d'habitabilitat dels seus habitatges i els impedixen el descans nocturn, especialment, durant l'època estival.

Per tant, a la vista de les expressades circumstàncies i en el marc competencial d'esta Institució, referit essencialment a la defensa dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució, segons el que prescriu l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1.1 de la Llei 11/1988 reguladora del Síndic de Greuges, esta Institució entén que atesos els fets concurrents, sí que poden veure's afectats diversos drets constitucionals la protecció efectiva dels quals correspon a este Ajuntament per exprés manament constitucional.

La reiterada i greu contaminació acústica que els ciutadans promotors d'esta queixa ens descriuen afectaria el seu dret a la salut —reconegut en l'article 43 de la Constitució—, el dret a gaudir d'un medi ambient adequat —article 45 de la Constitució—, i fins i tot, els drets a la intimitat personal i familiar i a la inviolabilitat del domicili, prevists en l'article 18.1 i 2 de la Constitució. En este sentit, així es resol i fonamenta en la Sentència de 9 de desembre de 1994 del Tribunal Europeu de Drets Humans (Assumpte López Ostra contra Espanya) i en la de 19 de febrer de 1998 (Assumpte Guerra i uns altres contra Itàlia), i en la pròpia Sentència del Tribunal Constitucional 22/1984 de 17 de febrer, en què es conté la següent argumentació: "Com s'ha dit encertadament, el domicili inviolable és un espai en el qual l'individu viu sense estar sotmés necessàriament als usos i convencions socials i exercix la seua llibertat més íntima. Per això, a través d'este dret, no només és objecte de protecció l'espai físic per ell mateix considerat, sinó el que en ell hi ha d'emanació de la persona i de la seua esfera d'ella. Interpretada en este sentit, la regla de la inviolabilitat del domicili és de contingut ampli i imposa una extensa sèrie de garanties i de facultats en les quals es comprenen les de vedar tota classe d'invasions, incloses les que poden realitzar-se sense penetració directa mitjançant aparells mecànics, electrònics o d'altres anàlegs". (*Fund. Jur*. 5).

A més, cal tenir present que, a este Ajuntament, se li reconeixen competències irrenunciables en la tutela i protecció efectiva d'estos drets constitucionals en els esmentats preceptes, com també, segons el que hi ha prescrit en l'article 25.2-f) de la Llei 7/1985. I en concret, en el feix competencial previst per la legislació valenciana d'activitats qualificades i espectacles públics.

En conseqüència, tal marc jurídic imposaria a este Ajuntament l'obligació inexcusable d'impulsar les corresponents inspeccions a este establiment amb major freqüència en temps i horari que les materialitzades fins a la data i mentre es verificaren els fets denunciats pels veïns confrontants a tal implantació, haurien de resoldre's immediatament les mesures sancionadores i restauradores de la legalitat ambiental conculcada previstes en la legislació d'aplicació, i calsrà valorar especialment l'adopció de les mesures cautelars establides en esta legislació, atesa l'entitat dels drets dels ciutadans en joc —article 35 de la Llei valenciana 2/1991.

Per tot el que hem exposat, i atenent al que prescriu l'article 29.1 de la Llei 11/1988 reguladora d'esta Institució, li recomane que extreme la vigilància perquè l'establiment objecte d'esta queixa exercisca la seua activitat conforme a les autoritzacions concedides per este Ajuntament i per a evitar els fets anteriorment exposats que ens manifesten els ciutadans afectats.

També li recorde el dret ciutadà establit en l'article 35.h) de la Llei 30/1992, a fi que siga expedit al Sr. L., amb caràcter immediat, còpia autenticada de la llicència d'obertura d'este local, atenent la seua petició de 23 de juliol de 1999 dirigida a vosté."

3.1.2. Altres fonts de contaminació acústica

Pel que fa a l'expressat epígraf es van presentar les queixes identificades amb el núm. 020059 —molèsties pels assaigs i concerts a la Casa de la Música per la banda de música d'Alcántara de Xúquer, requeriment d'ampliació d'informe a l'Ajuntament d'esta localitat, núm. 020625 —molèsties per activitat musical en domicili particular a Benissanó, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 020812 —molèsties per celebració de festival a Confrides, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021277 —molèsties per raucar granotes en una sèquia a Paterna, tancament per actuació municipal correcta—, núm. 021336 —molèsties per execució d'obres a Carcaixent, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021358 —molèsties per execució d'obres en el Grau de Castelló de la Plana, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021387 —molèsties generades en un centre social d'Alacant, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021403 —molèsties per concentració de joves durant els caps de setmana en una plaça i carrer de València, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 021478 —molèsties per execució d'obres en període estival a Benidorm, requeriment petició d'informe—, núm. 021513 —molèsties per sorolls de persones i vehicles en una parada d'autobús a Xàbia, remissió de la informació municipal per a al·legacions—, núm. 021536 —molèsties per concentració de joves en horari nocturn en terrenys d'una comunitat de propietaris a Guardamar del Segura, requeriment d'informe—, núm. 021560 —molèsties per megafonia d'una parròquia en època estival a Alacant, trasllat de la informació municipal per a al·legacions—, núm. 021644 molèsties per aparells d'aire condicionat a Aldaia, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021663 —molèsties per obres d'edificació a Xaló, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 021666 —molèsties per sorolls generats en aparcament a Elx, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 021690 —molèsties per aparells d'aire condicionat a València, petició d'informe—, núm. 021704 —molèsties per instal·lació d'aparell d'aire condicionat a Alacant, petició d'informe—, núm. 021845 —molèsties per execució d'obres al Campello, petició d'informe— núm. 021924 —molèsties per xiulets de la Policia Municipal en l'ordenació del trànsit de diverses vies urbanes a València, petició ampliació d'informe—, núm. 022104 —molèsties per casal faller en Xàtiva, petició d'informe— núm. 022137 —molèsties per soroll de cambres frigorífiques en camions aparcats a Novelda, trasllat d'informació municipal per a al·legacions. Fan un total de 21 queixes.

Pel que fa a les queixes en tramitació identificades en este epígraf de l'Informe Anual de 2001 —pàg. 157 a 165— el seu estat procedimental és el qual a continuació es relata: núm. 010098 —sorolls per supermercat a Alacant, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010509 —aparell d'aire condicionat a Alacant, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010756 —quiosquets platgers a Torrevella, tancament per solució de la problemàtica—, núm. 010820 —molèsties per locals d'oci a Asp, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 010914 —aire condicionat a Alacant, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 011013 —sorolls per aeròdrom a Mutxamel, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 200938 —molèsties per l'ús del frontó al poliesportiu de Guardamar del Segura, tancament per solució de la problemàtica en executar l'Ajuntament d'este municipi determinades mesures correctores i extremar la vigilància d'horari per a la seua utilització.

3.2. Informació ambiental

Sobre l'absència de resposta o excessiva dilació —en tot cas superant el termini de 2 mesos previst en la legislació d'aplicació— a facilitar les administracions competents les peticions d'informació ambiental sol·licitades pels ciutadans tenen per objecte les següents queixes: núm. 020134 —informació sobre declaració d'impacte ambiental per al projecte d'ampliació del "Port Campomanes" davant la Conselleria de Medi Ambient per un ciutadà, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 020194 —informació sobre protecció ambiental d'emplaçament a Llíber davant la Conselleria de Medi Ambient per un ciutadà, tancament al ser expedida esta informació—, núm. 020223 —informació sobre llicència d'obertura davant l'Ajuntament del Pinós per un ciutadà, tancament al ser expedida esta informació—, núm. 020325 —informació sobre expedients sancionadors davant la Conselleria de Medi ambient per associació ecologista, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 020339 —informació sobre declaració d'impacte ambiental sobre projecte viari davant la Conselleria de Medi ambient per associació ecologista, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 020357 —informació sobre expedient sancionador davant la Conselleria de Medi Ambient per un ciutadà, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 020424 —informació sobre el règim d'autoritzacions per a tala d'arbres davant l'Ajuntament de Borriana per un ciutadà, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 020439 —informació sobre instal·lació de granja marina davant la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació per associació ecologista, tancament per actuació administrativa correcta—, núm. 020561 —informació sobre llicència municipal davant l'Ajuntament de l'Alcora per associació ecologista, s'ha remés la informació municipal per a al·legacions—, núm. 020679 —informació sobre determinada documentació davant l'Ajuntament de València per una associació cívica, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 020680 —informació sobre determinada documentació davant la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports per associació cívica, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021059 —informació sobre diverses qüestions ambientals davant la Conselleria de Medi Ambient per associació ecologista, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021117 —informació sobre llicència d'obertura davant l'Ajuntament d'Alacant per una ciutadana, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021289

—informació sobre un ecoparc davant l'Ajuntament de Carcaixent per un ciutadà, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021575 —informació sobre espècie animal protegida davant la Conselleria de Medi Ambient per una associació ecologista, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021603 —informació sobre llicència d'obertura davant l'Ajuntament d'Alacant per un ciutadà, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 021623 —informació sobre paratge protegit davant la Conselleria de Medi ambient per un ciutadà, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021735 —informació sobre el projecte de recuperació ambiental del bord litoral de Benissa davant la Conselleria de Medi ambient, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021754 —informació sobre llicència d'obertura davant l'Ajuntament de Llíria per associació ecologista, trasllat d'informació municipal per a al·legacions—, núm. 021775 —informació sobre implantació industrial davant l'Ajuntament d'Alcoi per associació ecologista, tancament en ser expedida esta informació—, núm. 021915 –informació sobre llicència d'obertura davant l'Ajuntament de Rojals, tancament en ser expedida esta informació. Un total de 21 queixes.

Dels identificats expedients de queixa resulten constatables dos aspectes d'essencial rellevància en l'àmbit competencial d'esta Institució: d'una banda, en la gran majoria d'estos expedients la informació sol·licitada pels ciutadans es facilita per les administracions actuants una vegada que esta Institució ha requerit a les mateixes per el corresponent informe, després d'admetre a tràmit les queixes presentades pels ciutadans. D'una altra banda, resulta constatable que les resolucions administratives que deneguen determinades peticions d'informació ambiental cada vegada són, en general, més escrupoloses en la motivació d'esta denegació.

En este sentit, esta Institució ha entés que l'Administració ha actuat correctament quan motiva la denegació d'informació sobre la base de les causes expressament previstes en la Llei 38/1995, de 12 de desembre, sobre el dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient.

Pot servir per a il·lustrar les precedents consideracions l'informe que ens va remetre la Conselleria de Medi Ambient respecte a la queixa núm. 020325, que segons s'ha indicat es va resoldre el seu tancament per actuació administrativa correcta.

En este informe se'ns indicava:

"Vist l'escrit remés per eixa Alta Magistratura relatiu a la queixa núm. 020325 presentada pel sr. V.N.M ., en representació d'AEA, en què el Sr. N. sol·licita informació respecte a l'aplicació de l'Art. 3.1 e) de la Llei 38/95, de 12 de desembre, sobre el dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient, esta Conselleria informa el següent:

Examinat l'expedient de referència, com també l'escrit del Sr. V.N.M., de data 26 de setembre de 2002, s'assenyala: l'art 3.1e) de la Llei 38/95, de 12 de desembre, establix:

> "Les administracions públiques podran denegar la informació sobre medi ambient quan afecte els següents expedients:

e) els que hagen estat sotmesos o ho estiguen actualment a algun procediment judicial o administratiu sancionador, incloses les diligències o actuacions prèvies o de caràcter preliminar".

El citat article ha estat objecte de modificació per la Llei 55/99, de 29 de desembre, d'acompanyament a la Llei de pressupostos de 2000, i queda redactat en el següent sentit:

"e) Aquells el contingut dels quals es referix a algun procediment judicial o administratiu sancionador, tant els ja tramitats com els que en l'actualitat estan en tramitació.

Es consideren incloses en este apartat les diligències o actuacions prèvies o de caràcter preliminar que es troben en curs".

(...) Davant d'això cal assenyalar que la informació donada a l'associació, quant als expedients sancionadors, ha estat dels finalitzats i ferms en via administrativa i amb anterioritat a l'entrada en vigor a la Llei 55/99, de 29 de desembre; per tant, es complix el que assenyala la Llei en la seua anterior redacció, és a dir, que mai s'informarà sobre un expedient sancionador en tramitació. A pesar que el text de la Llei és clar i concís i permet una interpretació quant a la denegació de la informació potestativa, és a dir el text de la norma assenyala que les administracions públiques "podran"; així, sobre la base d'això i en compliment del que disposa el text legal, es va remetre l'escrit al Sr. V.N.M., de data 17 d'abril de 2001".

Pel que fa a les queixes en tramitació a què al·ludíem en este epígraf en l'anterior Informe Anual, es va acordar el tancament de la queixa núm. 010190 en constatar que s'havia facilitat la informació que va sol·licitar la ciutadana promotora de la queixa.

S'han remés, perquè formulen les al·legacions pertinents els ciutadans autors de les queixes, les ampliacions de la informació que recentment ha rebut esta Institució respecte a les queixes núm. 020913, 010916, 010951 i 012360.

3.3. Abocadors

Sobre la temàtica ambiental dels abocadors es van formular les queixes núm. 021293, 021345, 021641 —es van acumular núm. 021852 i 021853—, 021753, 022027. Fan un total de 7 queixes.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 021293 que ens va confiar una ciutadana representant d'una associació ecologista, referida al fet d'haver sol·licitat una entrevista amb l'alcalde de Rafol de Salem sobre la previsió del Pla General del municipi que es troba en elaboració per a implantar un abocador de marbre en una superfície de 120.000 m^2 i no havia obtingut resposta referent a això. En la informació municipal que vam requerir, l'Ajuntament ens va manifesta que el document del projecte de Pla General es va remetre a la COPUT per emplenar el tràmit preceptiu de concert previ. I una vegada superat este tràmit, se sotmetrà el projecte a la fase d'informació pública perquè els

ciutadans afectats formulen les corresponents al·legacions, de manera que eixe és el moment procedimental oportú per a examinar les previsions del projecte de Pla General com pretén esta ciutadana.

Després de donar trasllat de la informació municipal rebuda a la ciutadana interessada, que, segons sembla, també li va ser enviada per l'esmentat Ajuntament, i com que no ens va formular cap al·legació referent a això, es va resoldre el precitat tancament d'este expedient.

La queixa núm. 021345 que ens van confiar dos ciutadans alemanys residents en el municipi de Rojales, relativa a les emanacions de gasos i fums tòxics procedents de l'abocador de Guardamar del Segura i que segons ens manifesten afecten les condicions bàsiques de la seua qualitat de vida en el seu habitatge situat a Rojales.

L'Ajuntament de Guardamar del Segura ens va remetre l'informe tècnic que a continuació transcrivim i en vam donar trasllat a estes ciutadanes perquè al·legaren el que estimaren convenient.

El referit informe tècnic ens comunica:

"Que els residus sòlids urbans generats en el terme municipal de Guardamar del Segura ja no són depositats en l'abocador municipal situat a la finca "El Pallaret", sinó que són enviats a la planta de selecció i compostatge que té la Mercantil ... a Crevillent (Alacant). Això ocorre des del mes de juny de 2001.

No obstant això, sí que s'han depositat abocaments d'enderrocs en l'abocador de runa situat al costat de l'anterior, en la mateixa finca "El Pallaret". Així mateix, en una zona s'ha dipositat resta de poda i vegetals que posteriorment s'han cremat, prèvia autorització de crema de la Conselleria de Medi Ambient (realitzada per l'empresa concessionària de la recollida de residus sòlids urbans i neteja, ...).

Les solucions adoptades han estat les següents:

- Abocador de runa: s'està cobrint amb una capa de terra per a segellar-lo, clausura i acondiciament. Per a això s'ha sol·licitat a l'Excma. Diputació Provincial d'Alacant la redacció i l'execució del projecte. Així mateix hi ha un altre abocador de runa nou executat per la Conselleria de Medi Ambient.

- Abocador de residus sòlids urbans (antic): ja no es produeixen abocaments de brossa. S'està fent un abocament d'enderrocs per a donar-li una forma homogènia i posteriorment se li aportarà una capa de terra procedent de les obres del pàrquing municipal per a segellar-lo i clausurar-lo, clausura i acondiciament. La sol·licitud efectuada a l'Excma. Diputació inclou també esta zona.

És cert que es produïxen algunes cremes subterrànies de l'antic abocador, que quan hi ha vents del NE poden arribar a la urbanització Lo Pepín a Rojales, encara que està el mont Pallaret pel mig. Però amb les mesures que ja s'estan adoptant quedaran solucionats estos problemes."

També està en tramitació la queixa núm. 021641 —a la qual es van acumular la núm. 021852 i núm. 021853— que van formular diversos ciutadans de Bunyol per les greus i constants molèsties que patixen diàriament pel massiu pas de camions pel nucli urbà del municipi en direcció a l'abocador de Dosaguas.

Després d'admetre a tràmit les identificades queixes, vam sol·licitar informació detallada referent a la COPUT, la Diputació Provincial i l'Ajuntament de Bunyol.

L'Ajuntament de Bunyol ens va manifestar la gravetat de la problemàtica en qüestió i que la solució de tal problemàtica no depenia només d'esta autoritat encara que s'estaven adoptant diverses mesures dins el seu àmbit competencial.

Per la seua banda, la Prefectura del Servei Territorial d'Urbanisme i Ordenació Territorial ens va relatar les actuacions materialitzades referent a això, i ens va precisar que la solució definitiva de tal problemàtica estava en estudi per la Diputació Provincial i que s'estaven considerant altres itineraris alternatius.

En el moment de tancar este Informe Anual, no hem rebut la informació sol·licitada a l'esmentada corporació provincial i hem sol·licitat una ampliació de la informació municipal a fi que se'ns concreten les actuacions judicials, segons sembla concurrents respecte a la present problemàtica.

Sobre un abocador de residus inerts situat al municipi de Muro de Alcoy versa la queixa núm. 022027, que ens va formular una plataforma ciutadana d'esta localitat per considerar-ne inadequada la ubicació, atés l'alt valor paisatgístic i ecològic de la zona circumdant. S'ha sol·licitat informació referent a això a l'Ajuntament de Muro de Alcoy.

En la queixa núm. 021753, que ens va confiar el representant d'una associació veïnal del municipi del Real de Gandia i relativa a l'existència de diversos abocadors confrontants a la urbanització on residixen, s'ha donat trasllat de la informació que ens va remetre l'Ajuntament per a coneixement de la referida associació veïnal i presentació d'al·legacions, si escau.

El referit informe municipal ens comunica:

"- En la via d'accés a Monterreal, no hi ha brossa acumulada acumulada.

- L'accés a Monterreal es realitza al costat de la zona industrial oest d'esta població, on s'estan executant les obres d'urbanització del mateix, per la qual cosa sí que pot haver-hi, durant algun dia, acumulació de material d'obres en les mateixes.

- Les futures zones verdes existents, adjacents a Monterreal, les quals tindran realment esta condició en acabar les obres d'urbanització dels polígons industrials, durant el període d'execució de les obres s'utilitzen per a apilament de materials i depòsit de maquinària.

- Ni el Sr. R.C. ni cap altre veí de la urbanització, en cap moment, han presentat cap escrit, ni s'ha produït cap queixa verbal ni escrita sobre el particular davant este Ajuntament.

D'acord amb el que s'ha informat, hi ha molèsties necessàries produïdes per l'execució d'obres d'urbanització, les quals s'intenta que siguen el més suportables possibles, i que desapareixeran en el moment que finalitzen les obres que s'estan realitzant."

La precitada queixa es va presentar i va admetre a tràmit després de comunicar-nos este representant veïnal que la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia havia acordat l'arxiu de la denúncia que per idèntics fets va interposar, i que va motivar la resolució de suspensió de la tramitació de la queixa inicialment presentada i identificada amb el núm. 010742, a la qual es feia referència en l'Informe Anual de 2001 en este epígraf —pàg. 169.

La queixa núm. 010805, la resolució de la qual es va transcriure en l'anterior Informe Anual, —pàgs. 167 a 169— va ser acceptada íntegrament per les administracions afectades.

3.4. Aigües residuals

Sobre la temàtica de les aigües residuals es van formular les queixes identificades amb els núm. 020196, 020197, 021276, 021340, 021650, 022117. Un total de 6 queixes.

Es va acordar el tancament dels expedients de queixa identificats amb el núm. 020196, 020197 i 021340.

Les queixes núm. 020196 i 020197 van ser formulades per dos ciutadans de Teulada, i ens manifestaven la seua disconformitat amb la ubicació de la depuradora d'aigües residuals que s'està construint a escassos metres dels seus domicilis. En la informació municipal que vam rebre consten els tràmits procedimentals substanciats per a l'aprovació de tal projecte d'obra pública, i se'ns va concretar que es va aprovar en termes favorables a la implantació l'estudi d'impacte ambiental i que no es van formular al·legacions en les fases d'informació pública materialitzades a este efecte, per la qual cosa es va acordar el tancament d'este expedient.

També es va resoldre el tancament de la queixa núm. 021340, que va subscriure el representant d'una associació ecologista, per no rebre resposta a la petició d'informació que va sol·licitar a la COPUT sobre la construcció d'un emissari submarí a Santa Pola.

Vam rebre informació referent a la Direcció General d'Obres Públiques i, atesos els termes de la mateixa que a continuació es transcriuen, es va acordar el tancament de l'expedient però prèviament vam donar trasllat d'este informe al promotor de la queixa, en considerar que l'esmentada associació havia obtingut la informació que demanava en esta queixa.

Tal informació és del següent tenor literal i destaca el que figura en l'últim paràgraf:

“Les obres de construcció d'un emissari submarí a Santa Pola (Alacant) van ser declarades d'emergència mitjançant Resolució del Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de data 25 de gener de 1999, seguint el procediment administratiu previst en la legislació de contractes de les administracions públiques.

De conformitat amb el que establix l'article 73 de la Llei 13/1995, de 18 de maig, de contractes de les administracions públiques, quan l'Administració haja d'actuar de manera immediata a causa de situacions que signifiquen un greu perill, l'òrgan de contractació podrà ordenar l'execució del que calga per remeiar la situació sobrevinguda sense sotmetre’s als requisits formals de la llei i, per tant, sense obligació de tramitar el corresponent expedient administratiu.

La gestió de la resta de l'activitat necessària per a completar l'objectiu proposat per l'Administració, però que ja no tinga caràcter d'emergència, es contractarà d'acord amb el que hi ha establit en esta Llei.

Actualment les obres estan suspeses temporalment, per la qual cosa no s'ha donat compliment, encara, al que disposa l'apartat 2 de l'article 73 del citat text legal.”

Estan en tramitació les queixes núm. 021650 ―relativa a l'ocupació temporal d'uns terrenys propietat del ciutadà autor de la queixa per a l'execució de les obres de col·lectors generals i estació depuradora d'aigües residuals a Sueca. S'ha sol·licitat informació referent a això a la COPUT―, núm. 022117 ―relativa als constants trencaments i l’inadequat funcionament de l’emissari submarí situat a la platja d’ALCOSEBRE. S'ha sol·licitat informació respecte a això a la COPUT, núm. 021276 ―relativa al procediment expropiatori per taxació conjunta aprovat per a la construcció de l'estació depuradora d'aigües residuals a Riba-roja de Túria. S'ha donat trasllat al ciutadà promotor de la queixa per a al·legacions de l'informe que ens va remetre la COPUT, en què ens precisa que el recurs d'alçada interposat per esta ciutadana respecte a la valoració acordada està en estudi per a la seua resolució en breu termini.

Quant a les queixes en tramitació que es relataven en este epígraf en l'Informe Anual de 2001 ―pàg. 170―, es va acordar el tancament de la queixa núm. 010675 en comunicar-nos l'Ajuntament de Muro d'Alcoi que la instal·lació de l'estació depuradora d'aigües residuals finalment no se situaria al lloc al qual s'oposaven els ciutadans promotors de la mateixa.

Es va sol·licitar una ampliació d'informació a l'Ajuntament de Santa Pola respecte a la queixa núm. 021368, relativa a les olors que genera l'estació depuradora situada en este municipi, i s’ha donat trasllat de l’última informació municipal rebuda per esta Institució als ciutadans afectats per a al·legacions.

L'Ajuntament de Sueca va acceptar la resolució transcrita en l'Informe Anual anterior ―pàg. 172 a 174― relativa a la queixa núm. 200975.

3.5. Caça i pesca

Sobre la temàtica expressada es van formular les queixes identificades amb els núm. 020016, 020974, 020998, 021574, de les quals s'ha resolt el tancament. Fan un total de 4 queixes.

La queixa núm. 020016 que ens va confiar un ciutadà de València es referia al fet que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació li havia denegat la sol·licitud d'una ajuda socioeconòmica que va sol·licitar com a pescador de buc.

La referida Conselleria ens va remetre un informe detallat sobre la motivació jurídica de l'esmentada denegació d'esta ajuda, per la qual cosa es va procedir al tancament d'este expedient de queixa.

El ciutadà interessat va sol·licitar una reobertura de l'esmentada queixa, i es va remetre la següent comunicació de reiteració en el tancament acordat de l'expedient per esta Institució:

"L'objecte de la queixa consistia a determinar el compliment del requisit recollit en l'art. 63.2 c) del Reial Decret 3448/2000, de 22 de desembre, regulador de les ajudes als pescadors de bucs vinculats a mesures de reestructuració del sector pesquer, concretament, la condició d'estar enrolat des del moment que l'armador sol·licita la prima per paralització definitiva —en este cas, el 20 de gener de 2000—, fins que, una vegada notificada la seua concessió, finalitze la relació laboral amb l'empresa— que es va produir el 23 de maig de 2001.

Com ja li indicàvem en la nostra resolució de 13 de juny de 2002, dels setze mesos que vosté havia d'haver estat enrolat, només va estar un mes i vint-i-quatre dies —des del 29 de març fins al 23 de maig de 2001.

En els escrits en què sol·licita la reobertura de l'expedient insistix que, al final de l'esmentat article 63.2 c), es preveu la següent excepció: "tret que puga certificar la seua absència en algun moment del període indicat", el que vosté entén s'acredita amb la certificació emesa el 18 d'abril per l'armador i el patró de l'embarcació

No obstant això, tenint en compte la normativa comunitària que dóna origen a este precepte reglamentari nacional que ara mateix analitzarem, no sembla possible entendre que esta excepció poguera ser aplicada a l'extens període de temps en el qual vosté no va estar enrolat, més de catorze mesos, sinó que resultaria aplicable a aquelles situacions en les quals, per malaltia, absència o, simplement per uns pocs dies, no s'estiguera enrolat sense solució de continuïtat durant tot el període exigit.

La referida normativa comunitària està constituïda pel reglament de la Comunitat Europea núm. 2792/1999, de 17 de desembre, que en l'article 12.3 b), de preferent aplicació sobre la normativa nacional, afirma expressament "...el buc pesquer en el qual estiguen embarcats els beneficiaris de la mesura...", de manera que, per a tenir dret a estes concretes ajudes, la Comunitat Europea, amb plena llibertat de criteri per a decidir a quin col·lectiu van dirigides les mateixes i quins són els requisits per a la seua obtenció, exigix, no únicament treballar en el sector pesquer, sinó ocupar

específicament les funcions pròpies dels pescadors que s'enrolen o s'embarquen en un buc, i no en qualsevol moment —en la certificació de 18 d'abril de 2001 s'afirma que va estar enrolat en dates anteriors a la sol·licitud de la prima—, sinó en el concret període de temps que s'estén des del moment que l'armador sol·licita la prima per paralització definitiva, fins que, una vegada notificada la seua concessió, finalitze la relació laboral amb l'empresa."

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 020974 que ens va formular un ciutadà representant d'una associació cívica, en què ens manifestava, segons el seu parer, la passivitat de la Conselleria de Medi Ambient per a comprovar la legalitat de l'execució d'un clos cinegètic a una zona on habita la cabra salvatge al municipi d'Ayora. En la informació que ens va remetre la Conselleria esmentada ens indicava que en la referida zona que es procedia al clos no existix una població estable de cabres salvatges i que la presència esporàdica d'algun exemplar ja es preveia en la Declaració d'Impacte Ambiental aprovada per a autoritzar esta instal·lació, per la qual cosa no es constata cap motiu per a paralitzar els treballs del clos en qüestió.

La queixa núm. 020998 va ser presentada per un ciutadà de València a causa de la seua disconformitat amb la sanció econòmica que li va imposar la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació per pescar a menys de 250 metres de la riba d'una platja freqüentada per banyistes. Esta Institució, en constatar que no hi havia irregularitats en la tramitació de l'expedient sancionador instruït a este efecte ni en la valoració jurídica dels fets concurrents, va resoldre el tancament de la queixa.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 021574 que va presentar un representant d'una associació ecologista, ja que no havia estat atesa la petició que va dirigir a la Conselleria de Medi Ambient perquè es comprovara si el clos cinegètic que s'estava executant en una finca situada a Ayora s'ajustava al perímetre i les condicions de la Declaració d'Impacte Ambiental aprovada a este efecte. En la informació rebuda d'esta Conselleria resulta constatable que la instal·lació del clos en qüestió s'ajusta a la referida declaració ambiental aprovada, cosa que va motivar el tancament del present expedient.

Respecte a les queixes al·ludides en este epígraf en l'Informe Anual de 2001, —pàg. 174— i identificades amb el núm. 010974 i 012323, es va acordar el seu tancament, en no constatar que l'activitat administrativa materialitzara resultara lesiva als drets constitucionals dels ciutadans promotors de les mateixes.

3.6. Animals de companyia

Referent a això s'han presentat les següents queixes: 020276—promoguda per un ciutadà de la Vila Joiosa per les molèsties causades pels gralls de les aus exòtiques que té el seu veí confrontant. Es va acordar el seu tancament en constatar que s'havia tramitat expedient sancionador a l'empara de la Llei valenciana 4/1994, de 8 de juliol, de protecció dels animals de companyia—, núm. 020477 —promoguda per dos ciutadans de la Vall d'Uixó per les molèsties causades pels reiterats lladrucs de diversos gossos que té el seu veí confrontant. Es va acordar el seu tancament en constatar que s'havia tramitat expedient sancionador a l'empara de la Llei valenciana 4/1994—, núm.

020656 —promoguda per un ciutadà de Marines per les molèsties causades per una granja d'aus de corral que té el seu veí confrontant. Es va acordar el seu tancament en constatar les diverses mesures que referent a això estava adoptant l'Ajuntament d'este municipi—, núm. 020922 —promoguda per un ciutadà de Sant Joan d'Alacant per les molèsties causades pels reiterats lladrucs d'un gos que té el titular d'una finca confrontant al seu domicili. Es va acordar el seu tancament en manifestar-nos el ciutadà promotor que les molèsties havien desaparegut—, núm. 021712 —promoguda per un ciutadà d'Altea per les molèsties causades pels lladrucs de diversos gossos de finques confrontants al seu domicili. Es va sol·licitar informe referent a l'Ajuntament—, núm. 021995 —promoguda per un veí de Venta del Moro per les molèsties insalubres ocasionades per la circulació de diversos gossos solts per la via pública. Es va sol·licitar informe referent a això a l'Ajuntament—, núm. 022017 —promoguda per una veïna de Mislata per no haver estat atesa la petició d'informació que va dirigir a l'Ajuntament de Monserrat sobre el funcionament del cementeri d'animals situat en esta localitat. Es va sol·licitar informe referent a això a l'Ajuntament—, núm. 022097 —promoguda per una ciutadana de Massanassa per les molèsties ocasionades per diversos animals que habiten en un habitatge confrontant al seu domicili. Es va sol·licitar informe referent a això a l'Ajuntament—, núm. 022142 —promoguda pel representant d'una associació de protecció d'animals respecte a l'estat de les instal·lacions destinades a la recollida d'animals de companyia en set municipis de la província d'Alacant, a saber: la Nucia, la Vila Joiosa, Altea, l'Alfàs del Pi, Callosa d'en Sarrià, Finestrat i Polop. Es va sol·licitar l'informe corresponent a cada Ajuntament—, núm. 022242 —promoguda per un veí de Pedralba per considerar que els Ajuntaments de la comarca dels Serrans no estan exigint la identificació dels gossos per microxip. Es va sol·licitar informe referent a això a cada ajuntament.

Es va resoldre la inadmissió a tràmit de la queixa núm. 020351, promoguda per un representant d'una associació ecologista, en constatar en la documentació que acompanyava la queixa que l'actuació de l'Ajuntament de Torrevieja en l'expedient sancionador en qüestió havia estat correcta. Fan un total 11 queixes.

Pel que fa a la queixa núm. 010894 al·ludida en este epígraf en l'Informe Anual anterior —pàg. 178—, s'ha sol·licitat una ampliació de la informació que ens va remetre l'Ajuntament d'Alacant.

3.7. Impacte ambiental

Sobre esta temàtica es van formular les queixes núm. 021399 i núm. 022257 que es troben en tramitació.

La queixa núm. 021399 es va presentar pel representant d'una associació ecologista de València relativa a manifestar-nos que, segons el seu parer, hi havia diverses deficiències procedimentals i en la vigilància de l'Estudi d'Impacte Ambiental aprovat per la Conselleria de Medi Ambient, respecte a un projecte de posada de regadiu en el terme municipal de la Vall de Gallinera. S'ha sol·licitat una ampliació de la informació inicial que ens va remetre la Conselleria de Medi Ambient a la vista de les al·legacions que ens va formular el ciutadà promotor de la queixa.

La queixa núm. 022257 que ens va confiar un representant d'una associació veïnal de ALCOSEBRE, versa sobre allò que, segons els seu parer, constituïxen diverses anomalies concurrents en l'elaboració de l'Estudi d'Impacte Ambiental relatiu al projecte de l'estació depuradora d'aigües residuals de la zona costanera d'Alcalà de Xivert, especialment, pel que fa a l'estudi d'altres alternatives d'ubicació i a la proximitat de diversos nuclis de població. S'ha sol·licitat informe referent a això a la Conselleria de Medi Ambient.

3.8. Protecció i gestió d'espais forestals

A l'expressada temàtica al·ludixen les queixes núm. 020003 i núm. 022225.

La queixa núm. 020003 que ens va confiar una ciutadana valenciana ens manifestava que no havia rebut resolució de la Conselleria de Medi Ambient, respecte a un recurs de reposició que va interposar contra la desestimació de la petició d'ajudes que va formular davant esta Administració destinades a la conservació de sòls amb la finalitat d'evitar l'erosió en l'àmbit de la Comunitat Valenciana per no esmenar la documentació requerida.

En la informació que ens va remetre la Conselleria de Medi Ambient ens comunicava que s'havia resolt i notificat a esta ciutadana el precitat recurs de reposició i s'havia estimat parcialment, per la qual cosa es va procedir a resoldre el tancament de la citada queixa.

En la queixa núm. 022225 que ens va formular un representant d'una associació cívica d'Ayora s'ha sol·licitat informació a la Conselleria de Medi Ambient, respecte a l'ocupació de la via pecuària "La Canyada Real de la Tortosilla" en el terme municipal d'Ayora, que va denunciar sense obtenir resposta el referit ciutadà.

3.9. Espais protegits

Pel que fa als espais protegits, es van formular les queixes núm. 020976, 021188, 021572, 021577, 021710 i 022213, amb la temàtica i l'estat procedimental que a continuació es relata:

Núm. 020976 —promoguda per una representant d'una associació ecologista en no obtenir resposta respecte a una petició que va formular per escrit per a entrevistar-se amb l'alcalde de Bellús per a tractar temes relacionats amb la protecció i recuperació del paratge "l'Estret dels Aigües". Es va resoldre el seu tancament en constatar que el referit alcalde havia concertat dia i hora per a rebre a la ciutadana promotora de la queixa—, núm. 021188 —promoguda per un ciutadà de Xiva, el qual ens manifestava que s'havia ocupat i reblit un barranc de manera il·legal i s'havien produït danys a la seua parcel·la. S'ha sol·licitat informació detallada al respecte de l'Ajuntament de Xiva—, núm. 021572 —promoguda per un veí de Benissa, relativa a manifestar-nos que no se li havia comunicat resposta a la denúncia que va presentar davant l'Ajuntament de

Llíber per execució de diverses obres d'edificació que poden afectar el paratge denominat "Tossal del Castellà" d'alt valor ecològic i declarat L.I.C. per la Unió Europea. S'ha sol·licitat informació detallada sobre això a l'Ajuntament de Llíber—, núm. 021577 —promoguda per un veí d'Alacant en no obtenir resposta a l'escrit que va formular davant l'Ajuntament d'Alacant relatiu al que considera una manifesta deixadesa de les autoritats municipals en la preservació del paratge "Cala Cantalar" per la brutícia que hi ha, contaminació pel col·lector de la Platja de San Juan i la pesca il·legal que es practica, atés el seu alt valor ecològic i paisatgístic. S'ha sol·licitat informació detallada sobre això a l'Ajuntament d'Alacant—, núm. 021710 —promoguda per una veïna de Peníscola en no obtenir resposta de l'Ajuntament d'este municipi, sobre diversos escrits que va formular sobre la incidència del Pla d'Ordenació de Recursos Naturals de la Serra d'Irta en diverses parcel·les de la seua propietat. S'ha sol·licitat informació sobre això a l'Ajuntament de Peníscola— i núm. 022213, que ens va confiar un veí de Pego relativa a l'inadequat estat d'un barranc situat en este terme municipal, al qual se li ha sol·licitat que ens concrete si han denunciat estos fets davant l'Ajuntament de Pego o davant la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

3.10. Salut ambiental

Sobre la problemàtica de la salut ambiental s'han formulat pels ciutadans valencians un total de 13 queixes.

A la vista del seu objecte podem distingir bàsicament dos aspectes de l'esmentada temàtica.

D'una banda, la queixa núm. 020908 que ens va formular el representant d'una plataforma ciutadana amb seu al municipi de l'Alcora, referida a la contaminació atmosfèrica concurrent en diversos municipis de la província de Castelló per la concentració d'indústries que hi ha.

D'una altra banda, les 12 queixes que al·ludixen a la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil en els espais urbans i que, atesos els termes de la resolució a este efecte realitzada per esta Institució en la queixa d'ofici que es transcriu en el present Informe Anual, es considera que l'al·ludit epígraf seria l'adequat per la seua dació de comptes.

A continuació analitzem i concretem el seu estat procedimental.

En la queixa núm. 020908 vam sol·licitar informació detallada a la Conselleria de Medi Ambient sobre la qualitat de l'aire en la zona objecte de la queixa i les actuacions que referent a això s'han materialitzat per esta Conselleria.

La Conselleria de Medi Ambient ens va remetre informe sobre "l'estat de coneixements sobre la qualitat de l'aire a la conca baixa del Mijares. Any 2001" i se'ns van concretar les següents actuacions portades a terme per tal Administració:

"A. Increment de controls continuats de partícules PM10.
B. Estudi específic sobre la distribució dels nivells de partícules PM10 en la zona.

C. Unitat Mòbil de Control de la Contaminació Atmosfèrica a l'Alcora.

A. INCREMENT DE CONTROLS CONTINUATS DE PARTÍCULES PM10

Cal destacar que la normativa relativa de la qualitat de l'aire ambient basa els seus objectius de qualitat en períodes d'estudi anuals i especialment la Directiva 1999/30/CE (única norma en què es fa referència als nivells de partícules en suspensió-PM10), que fins i tot indica un màxim de superacions de determinats llindars al llarg de l'any i per tant és necessari per a un correcte diagnòstic disposar del màxim de dades possible. Per això és necessari tenir finalitzat l'exercici anual per a realitzar una avaluació concreta (la qualitat de l'aire es troba condicionada d'una forma important per la meteorologia, per tant és necessari disposar d'informació de les quatre estacions de l'any).

De qualsevol manera, com que ja existixen dades, es poden realitzar avaluacions encara que amb un caràcter marcadament provisional.

Els nivells permissibles de partícules en suspensió PM10 vénen establits en la Directiva 1999/30/CE per a una primera fase de la manera següent:

	Període de mitjana	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.
Valor límit horari per a la protecció de la salut humana	24 hores. No podrà superarse en més de 35 ocasions per any	75.	70.	65.	60.	55.	50.
Valor límit per a la protecció de la salut humana	Any civil	48.	46.4	44.8	43.2	41.6	40.

Els resultats obtinguts en el període comprés de mostreig, inclòs entre l'1 de maig i el 31 d'agost de 2002, han estat els següents:

- L'Alcora: 38.0 µg/m3 de mitjana i 3 superacions diàries de 65 µg/m3
- Onda: 28.3 µpg/m3 de mitjana i cap superació diària de 65 µg/m3
- Vila-real: 36.3 µg/m3 de mitjana i cap superació diària de 65 µg/m3

Tal com podem observar, els resultats provisionals disponibles de la intensificació de controls són favorables quant al compliment dels objectius regulats

Com a aclariment pot indicar-se que la informació descrita es troba disponible en la pàgina web:

http://www.cma.gva.és/cidam/emedio/atmosfera/index.htm

B. ESTUDI ESPECÍFIC SOBRE LA DISTRIBUCIÓ DELS NIVELLS DE PARTÍCULES PM10 EN LA ZONA

Quant a l'estudi específic que realitza el CSIC sobre distribució dels nivells de partícules en suspensió-PM10 en la zona, cal aclarir que l'estudi no està finalitzat.

De moment es va portar a terme una primera campanya de mesuraments durant la segona quinzena de juliol i és necessari portar a terme una altra campanya durant el període hivernal per arribar a conclusions mínimament sostenibles.

No obstant això, els nivells de PM10 detectats durant la primera campanya van llançar valors per a l'Alcora, Ribesalves, Nules i Borriana entre 36 i 39 μg/m3, per a Vila-real i Sant Joan de Moró de 33 μg/m3 i per a Onda i Vilafamés entre 27 i 30 μg/m3. Estos valors són favorables quant al compliment, ja que cal correlacionar-los amb campanyes hivernals.

Respecte a les determinacions de la composició de les partícules quant als principals metalls, amb molt poques mostres analitzades de moment, s'han obtingut com a mitjanes a les estacions d'Onda, l'Alcora i Vila-real, expressades en (μg/m3), les següents concentracions: níquel (3-5), arsènic (8-11), cadmi (1-2) i plom (213-306). De moment, el plom és l'únic paràmetre regulat en la Directiva 1999/30/CE, que establix un límit per al 2002 de 800 μg/m3 i per al 2005 de 500 μg/m3; es pot observar que ens trobem lluny d'arribar al límit normatiu.

Respecte a la determinació de fraccions inferiors en les estacions de la zona, atés que es realitzen de manera rotatòria entre tots els punts de control, de moment hi ha poques dades.

Com ja es va informar en la sol·licitud d'informació anterior, este projecte té una durada mínima prevista d'un any, i una vegada transcorregut este període es revisarà l'estratègia d'avaluació de la qualitat de l'aire utilitzada. Per a extraure conclusions determinants de la distribució dels nivells de les diferents fraccions de partícules en la zona, és desitjable que l'estudi complet estiga finalitzat, ja que és essencial estudiar les diferències estacionals que tenen importància en la dispersió de contaminants i les aportacions externes que puguen produir-se en el període anual.

C. UNITAT MÒBIL DE CONTROL DE LA CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA A L'ALCORA

En les taules següents es resumixen els nivells de qualitat de l'aire detectats en la unitat mòbil instal·lada als afores de l'Alcora i en l'estació fixa disponible a Onda (l'estació d'Onda disposa de dades durant tot l'any i la unitat mòbil a partir de maig)."

Després d'analitzar les dades que figuren en estes taules, es conclou en l'informe que "els resultats provisionals disponibles són favorables quant al compliment dels objectius regulats."

A la vista de la transcrita informació que se'ns va remetre i de l'escrit d'al·legacions que va presentar el ciutadà promotor de la queixa, es va sol·licitar una ampliació d'informació a la Conselleria de Medi Ambient en els següents termes:

1) "Ens ha de precisar si existix previsió temporal per a diagnosticar de forma detallada la qualitat d'aire en la zona objecte d'esta queixa, amb la finalitat

d'instar, si escau, els ajuntaments afectats perquè inicien expedient de declaració de "Zona d'atmosfera contaminada", i els demanem que, si és possible, ens actualitzen les dades subministrades en la seua anterior informació.

2) Ens haurà de concretar el nombre, l'objecte i el resultat de les inspeccions portades a terme per eixa Conselleria des de l'any 2000 fins ara, respecte al compliment de la normativa d'emissions per part de les indústries atomitzadores i químiques esmaltadores."

Referent a això es va remetre el següent informe:

"Dins el pla sistemàtic d'inspeccions iniciat l'any 2000, s'han efectuat inspeccions a les mercantils del sector ceràmic de la Comunitat Valenciana, en concret:

191 fàbriques de rajoles i taulells, atomitzadores incloses.

56 fabricants de frites, esmalts i colors.

L'objecte d'estes inspeccions ha estat comprovar el compliment de la legalitat vigent en matèria de llicència municipal d'activitat, com també el compliment de la normativa mediambiental vigent en matèria d'abocaments d'aigües residuals, producció i gestió de residus, i emissions atmosfèriques.

El resultat de les inspeccions realitzades fins a hores d'ara ha derivat en el següent:

-Fiscalia:

Han estat objecte de remissió a Fiscalia per possible delicte ecològic 4 mercantils.

-Expedients sancionadors:

Han estat objecte d'incoació 41 expedients sancionadors per diverses infraccions a la legalitat vigent.

Actualment i segons les actuacions previstes en el pla d'inspecció per al bienni 2002-2003 se seguixen realitzant de forma prioritària inspeccions a les indústries de fabricació de taulells i a les de fabricació de frites, esmalts i colors ceràmics, per la qual cosa el programa d'actuacions sobre este sector industrial continua en plena vigència en estos moments."

Quant al primer punt de l'ampliació de l'informe, se'ns va comunicar que la informació requerida amb les dades que té la Conselleria actualment es troben en el primer informe que ja se'ns va remetre i anteriorment s'ha reproduït.

En conseqüència, atesos els expressats antecedents que hi ha en esta Institució es va resoldre el tancament d'esta queixa de moment, i li vam demanar a la Conselleria de Medi Ambient que ens continuara facilitant informació referent a això.

Quant a les queixes sobre la instal·lació d'antenes de telefonia mòbil, es van promoure les següents: núm. 020053 —promoguda per una veïna de Mutxamel per la instal·lació de dos antenes a uns cent metres del seu domicili. Es va resoldre suspendre la seua tramitació per la litispendència existent sobre tal implantació—, núm. 020392 —promoguda per una veïna de Vinaròs per la instal·lació d'una antena al costat del seu domicili i d'un col·legi públic i s'ha dirigit per escrit davant l'Ajuntament de Vinaròs però no va obtenir resposta. Tancament en constatar que s'havia instruït expedient per a la retirada de la instal·lació per no ser legalitzable—, núm. 020552 —promoguda per un veí d'Alacant per la instal·lació d'una estació base de telefonia mòbil davant la passivitat de l'Ajuntament d'Alacant, a executar la demolició acordada de la implantació per no haver-se sol·licitat llicència. Tancament en comunicar-nos l'Ajuntament que l'empresa titular de la instal·lació havia instat la seua legalització i estava en estudi esta sol·licitud—, núm. 020987 promoguda per un veí de Crevillent per la instal·lació de diverses antenes en el terrat de l'edifici on residix, qui s'havia dirigit per escrit davant l'Ajuntament de Crevillent però no va obtenir resposta. Tancament en constatar que es va instruir expedient per a la retirada de la instal·lació per no ser legalitzable, núm. 021130 —promoguda per un veí de Benidorm per la instal·lació de diverses antenes en edificis confrontants al seu domicili habitual, davant la passivitat de l'Ajuntament de Benidorm a resoldre l'expedient per infracció urbanística instruït ja que es van instal·lar sense llicència municipal. Es va dictar resolució per esta Institució dirigida a l'Ajuntament de Benidorm sense que conste l'acceptació de la mateixa. La recomanació formulada a esta autoritat municipal era del tenor següent: "li recomane la conveniència de resoldre, al més aviat possible, l'expedient de reposició de la legalitat urbanística conculcada i, si escau, el d'activitats qualificades, amb les mercantils titulars de les obres i instal·lacions de telefonia mòbil" —, núm. 021793 —promoguda per una veïna de Mutxamel per la instal·lació d'antena al costat del seu domicili, qui s'ha dirigit a l'Ajuntament de Mutxamel però no havia obtingut resposta. Se li va donar trasllat a esta ciutadana de l'informe municipal rebut perquè al·legara el que considerara convenient, al que s'adjuntava informe de la Prefectura Provincial d'Inspecció de Telecomunicacions d'Alacant, en què es conclou que els nivells dels camps electromagnètics de les instal·lacions en qüestió estan per sota dels nivells de referència tolerables—, núm. 021894 a la qual es van acumular les queixes núm. 021903, núm. 021936, 021947 i núm. 021990 —promogudes per diversos veïns d'Alacant per la instal·lació d'una antena en l'àtic de l'edifici on residixen, i s'han dirigit a l'Ajuntament d'Alacant per escrit però no han obtingut resposta. S'ha sol·licitat informació referent a l'Ajuntament d'Alacant—, núm. 022194 —promoguda per un ciutadà belga respecte a les molèsties que li ocasiona la instal·lació d'una antena de telefonia mòbil en el seu domicili de temporada, se li ha requerit per a resoldre l'admissió a tràmit d'esta queixa diverses dades per a concretar l'objecte del seu escrit i l'Administració intervinent.

3.11. Envasos

Se'ns va confiar referent a això la queixa núm. 021658, promoguda pel president de la Confederació d'Organitzacions de Forn, Brioixeria i Pastisseria de la Comunitat Valenciana, per exposar-nos que en diverses reunions mantingudes amb responsables de la Conselleria de Medi Ambient, estos han insistit en la necessitat de complir els integrants d'estes organitzacions amb les obligacions establides per als envasadors,

comerciants o responsables de la primera posada en el mercat de productes envasats en la Llei 11/1997, de 24 d'abril, d'envasos i residus d'envasos, a través de qualsevol de les alternatives de gestió que oferix. Cal tenir present que, segons el criteri d'esta Conselleria, hi ha una demora en l'estricte compliment de la referida Llei —obligatòria referent a això des del dia 1 de maig de 1998 — de més de quatre anys, ja que els forns i les pastisseries de la Comunitat Valenciana seguixen majoritàriament sense regularitzar la seua situació.

En l'escrit de queixa referit, el seu promotor ens fonamentava jurídicament la seua discrepància amb els criteris que havia mantingut la Conselleria de Medi Ambient en les al·ludides reunions sobre el règim jurídic d'aplicació.

Després d'haver rebut la informació requerida de la Conselleria de Medi Ambient, en la qual s'insistix en els criteris al·ludits sobre l'aplicació de la Llei 11/1997 als titulars dels comerços de forn i pastisseria en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, i així mateix es va presentar escrit d'al·legacions pel promotor de la queixa amb una abundant argumentació jurídica de la interpretació que sobre el règim jurídic aplicable considera procedent l'esmentada Confederació.

Després de l'estudi de tal documentació i a fi de resoldre el que sol·licitava el promotor de la queixa en l'àmbit competencial d'esta Institució, este va ser requerit a fi que ens concretara si, en relació amb la problemàtica en qüestió, li consta que s'haguera instruït o resolt algun expedient sancionador per la Conselleria de Medi Ambient contra algun integrant de la referida Confederació.

II. HISENDA PÚBLICA

Introducció

En matèria d'hisenda pública es van formular 85 queixes, de les quals 8 no van ser admeses i en donem compte en este capítol.

Hem de destacar dos dades d'interés: d'una banda, l'important increment de les queixes d'esta matèria (ja que l'any 2000 es van tramitar 37 queixes i en el 2001 la quantitat va pujar a 45) i, d'una altra banda, s'han dictat 11 resolucions (tres en relació amb l'incompliment de l'obligació de resoldre), les quals, excepció feta d'aquelles que estan pendents de resposta, cal dir que totes han estat acceptades.

1. HISENDA AUTONÒMICA

1.1. Impost sobre transmissions patrimonials

En la queixa núm. 020063, la seua autora, veïna de la ciutat d'Alacant, substancialment exposava que s'havia iniciat procediment de constrenyiment per l'impagament, en via voluntària, d'una valoració efectuada a un habitatge de la seua propietat.

Segons ens indicava l'autora de la queixa, la falta de pagament en via voluntària va ser causada per un error en la notificació, ja que els oficis que se li remetien des del Servei Territorial de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació a Alacant es van fer a una adreça en la qual ja no vivia.

L'autora de la queixa ens indicava, entre altres raons, que esta Administració podia haver remés els escrits al domicili correcte ja que:

1. La Gerència Territorial del Cadastre a Alacant tenia constància del nou domicili des del juliol de 1996.

2. En la seua declaració de IRPF apareix sempre el nou domicili.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en l'art. 12 i 17 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit.

En el seu informe, el Servei Territorial ens va indicar, entre altres coses, el següent: "(...) la queixa presentada es referix, en síntesi, a la impugnació de la Providència de constrenyiment (...) corresponent a la liquidació de l'impost de transmissions" respecte al recurs de reposició contra la citada Providència de constrenyiment en què al·lega falta de notificació en via voluntària "va ser resolt amb data 9.08.01 amb caràcter denegatori per considerar que s'havien complit els requisits legals i es va dirigir la notificació de la liquidació complementària a l'adreça declarada per la interessada en el model 600 del pagament de l'Impost, que coincidia amb l'assenyalada en l'escriptura de compravenda, i va ser retornada pel servei de Correus per "desconegut", i se'n va publicar l'Edicte corresponent en el BOP (...)".

D'acord amb això anterior, vam comunicar a l'autora de la queixa el tancament del seu expedient, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

L'autor de la queixa núm. 020628, substancialment exposava que era propietari d'un solar a Crevillent (Alacant).

Ens indicava que va ser notificat per l'Oficina Liquidadora de l'Impost General sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats d'Elx, de la liquidació definitiva del referit impost, i que el Servei de Valoració havia detectat un valor superior al declarat en l'escriptura presentada.

En el detall de la valoració del Servei de Valoració del referit Servei Territorial es fixa la superfície del sòl del solar en qüestió en 1.437 m2, quan segons l'autor de la queixa la seua dimensió és de 449 m2 .

Esta superfície, en ser multiplicada amb el valor de repercussió del sòl (VRS) i altres coeficients correctors, dóna com a resultat, lògicament, una quantitat major de la reflectida per l'autor de la queixa en el moment de realitzar la liquidació parcial.

Després de ser admesa a tràmit, vam rebre escrit de l'autor de la queixa en el qual ens sol·licitava que posàrem fi a la queixa presentada, per la qual cosa vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 020689, formulada per l'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU), en nom d'un dels seus socis, vam dirigir el següent suggeriment al Servei Territorial de la Conselleria d'Economia i Hisenda a València:

"Del seu informe, de la documentació aportada per l'interessat i de totes les actuacions, es deduïx que al moment oportú va practicar una autoliquidació de forma errònia, raó per la qual l'Administració tributària va realitzar una liquidació complementària d'aquella, el resultat de la qual va ser una quota superior a la satisfeta. Com siga que entre la pràctica d'ambdós liquidacions va transcórrer més d'un any, l'interessat havia d'haver satisfet la diferència més els interessos de demora corresponents.

L'Administració afectada ens diu que ha aplicat correctament la legalitat vigent constituïda en este cas per la Llei General Tributària, de 28 de desembre de 1963, que en el seu article 61.2 disposa l'import d'interessos a favor de la Hisenda Pública quan el deute és pagat fora del termini establit; el fonament d'això es troba, com bé assenyala esta Administració, en l'institut de l'enriquiment sense causa.

No es pot qualificar la conducta de l'Administració de contrària a l'ordenament jurídic. Ara bé, l'article 103.1 de la Constitució indica que l'Administració ha d'actuar, entre altres principis, amb eficàcia.

Una sèrie de normes regulen les relacions de les Administracions Públiques amb els ciutadans pel que fa a l'aspecte de col·laboració o, en terminologia actual, de qualitat. Ja la Llei de Procediment Administratiu de 17 de juliol de 1958 feia referència a això en els articles 31 i següents, en instaurar pautes d'actuació per a aconseguir l'eficàcia i l'eficiència, unes pautes que, per cert, continuen en vigor, tot i que a escala reglamentària. En promulgar-se la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, es va continuar en la mateixa línia i així el seu article 35.g) oferix als ciutadans el dret a obtenir informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les normes imposen a les actuacions que vagen a realitzar.

En l'àmbit tributari l'expressió d'això anterior es troba en l'article 96 de la Llei General Tributària, que en parlar de la col·laboració en la gestió, assenyala que podrà afectar, entre altres aspectes, les campanyes d'informació i difusió, educació tributària o assistència en la realització de declaracions. El punt 3 d'este article és especialment clar, ja que ordena a l'Administració tributària que preste assistència als contribuents sobre els seus drets i obligacions.

En el marc de la nostra Comunitat, el Decret 191/2001, de 18 de desembre, que va aprovar la Carta del Ciutadà i les Cartes de Servei en la Generalitat Valenciana, és corol·lari dels drets dels ciutadans davant l'Administració Pública Valenciana.

Amb este fons i sense considerar que per part d'esta Administració, com ja havíem avançat, s'haja incorregut en cap infracció a l'Ordenament Jurídic, no podem acabar l'expedient sense insistir que es facilite al màxim als ciutadans la realització de les seues obligacions envers la Hisenda Valenciana utilitzant el marc legal referit, atés que, fet i fet, el promotor de la queixa es lamentava que els interessos que havia de pagar, no els deuria si haguera estat un expert en matèria tributària.

En atenció a tot el que hem dit més amunt, li suggerim que faça tot tipus d'activitats que tendisquen a facilitar als contribuents el compliment de les seues obligacions tributàries.

De conformitat amb el que preveu l'article 129 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no de la recomanació que fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Conselleria d'Economia i Hisenda ens va contestar que "... este servei de Gestió Tributària, li manifesta: que la recomanació que se'ns fa pel Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana és l'objectiu primordial de la Conselleria d'Economia i Hisenda, especialment en el sector Tributari, en què el principi d'assistència al contribuent ha dut a esta Conselleria a crear un servei per a dur l'Oficina d'Atenció al Contribuent amb 24 llocs d'atenció per a assessorar-lo.

Per tot el que hem exposat, considerem que tenim assumida la seua recomanació i intentem diàriament que la col·laboració amb el contribuent siga el més fluïda i completa possible".

D'acord amb això anterior vam finalitzar les nostres actuacions.

En la queixa núm. 021182 el seu autor, veí d'Alacant, en el seu escrit sol·licitava assessorament d'esta Institució respecte a la pertinència o no de presentar un recurs en relació amb l'impost de Transmissions Patrimonials.

En este sentit vam comunicar a l'autor de la queixa que no entra dins les competències del Síndic de Greuges prestar assessorament als particulars sinó intervenir quan s'observa una actuació de l'Administració que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret constitucional i/o estatutari que legitime la intervenció del Síndic de Greuges. La mera disconformitat o el desacord amb una resolució administrativa o amb els criteris d'organització i funcionament dels serveis públics no pot, per si sola, motivar la nostra intervenció.

Un altre veí de la ciutat d'Alacant va presentar la queixa núm. 021203, i en esta exposava la seua discrepància amb la valoració d'un habitatge propietat d'ell, realitzada per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació a l'efecte d'abonar l'impost de Transmissions Patrimonials.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar, amb la finalitat de contrastar les al·legacions, informe de la Conselleria referenciada.

De l'informe remés per la Direcció Territorial de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació a Alacant es desprenia que es mantenia obert un procediment administratiu davant el Tribunal Econòmic Administratiu de València i que, en conseqüència, és d'aplicació l'art. 17.2 de la Llei del Síndic de Greuges que establix que "(el Síndic de Greuges) no entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent la resolució administrativa o judicial definitiva i les suspendrà sí, iniciada la seua actuació, s'interposara per persona interessada denúncia, querella criminal o demanda davant els Tribunals Ordinaris sobre els mateixos fets. Això no impedirà, no obstant això, investigar sobre els problemes generals plantejats en les queixes presentades, com també vetlar perquè l'Administració resolga expressament, dins del termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats.

La queixa núm. 021275 va ser presentada per dos veïns del Campello (Alacant) que substancialment manifestaven que se'ls havia practicat diligència d'embargament per valor de 757, 25 euros per a l'un i de 760,46 euros per a l'altre, sobre la base de l'impagament de l'Impost de Transmissions Patrimonials, sense haver estat realitzada per part d'esta Administració cap tipus de notificació prèvia per a abonar-lo en període voluntari.

En considerar que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit.

La Conselleria d'Economia Hisenda i Ocupació (Servei Territorial d'Alacant) ens va informar que "...s'acompanya Informe del cap del Servei de Gestió Tributària en el qual es detalla la tramitació seguida en este procediment i que es proposa s'atenga la seua sol·licitud i s'anul·len el recàrrec de constrenyiment, cost i interessos que els hagueren estat liquidats i, si escau, que es faça la devolució d'ingressos indeguts dels seus respectius imports.

Així mateix, l'informe que les propostes d'anul·lació han estat aprovades amb data 7 d'agost tot seguint la tramitació corresponent".

A la vista de l'anterior informe es va resoldre el tancament de l'expedient, atés que de este es desprenia que la referida Administració havia solucionat el seu problema.

En relació amb l'Impost de Transmissions Patrimonials, continuen tramitant-se, en el moment d'elaborar-se este Informe Anual 2002, les queixes núm. 021688, 021827 i 022067, que passem a exposar:

La queixa núm. 021688, presentada per un veí de l'Alcúdia (València), està pendent d'una ampliació de dades sol·licitada per part d'esta Institució en el sentit que ens indique si després de la transmissió del domini d'un bé immoble i la seua protocolització davant de notari va declarar l'alteració de l'ordre jurídic (nou propietari) a l'òrgan de gestió cadastral corresponent.

En relació amb la queixa 021827, esta Institució ha realitzat la següent recomanació als Serveis Territorials d'Alacant de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació:

“Sr. director:

Acusem recepció del seu escrit de data 21 de novembre de 2002 en el qual acompanya informe, relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució per l'autor de la queixa.

Com vosté sap, en el seu escrit de queixa (el seu autor) exposava que en data 3 de maig de 2002 va sol·licitar d'estos Serveis Territorials la devolució de l'import de l'aval presentat en relació amb la reclamació interposada davant el Tribunal Econòmic Administratiu Regional per a la comprovació del valor de l'Impost de Transmissions Patrimonials. En el moment de presentar la queixa no havia rebut resposta.

Admesa a tràmit la queixa vam sol·licitar informe d'esta Administració a l'efecte que ens remeteren informació suficient sobre els fets exposats.

De l'estudi de la queixa resulta que el seu autor va presentar el preceptiu aval per poder impugnar la liquidació de l'Impost de Transmissions Patrimonials.

La reclamació va ser desestimada perquè l'autor de la queixa havia d’abonar interessos de demora, d'acord amb el que preveu l’article 74.12 del Reial Decret 391/1996 d’1 de març que disposa que:

“quan s'ingresse el deute tributari, per haver estat desestimada la reclamació interposada, se satisfaran interessos de demora”

No obstant això anterior, en la carta de pagament que va emetre esta Conselleria en data 3 de maig de 2002 per un import de 987,33 euros no es van incloure els citats interessos de demora, motiu pel qual l'autor de la queixa no podia retirar l'aval, d'acord amb el que disposa l’article 74.13 de referit Reial Decret que establix que:

“la garantia serà retornada quan es pague el deute, inclosos recàrrecs, interessos i costos, com també els interessos reportats durant la suspensió”.

Els interessos de demora, corresponents al període comprés entre el 5 de juliol de 2001 a 3 de maig de 2002 per un import de 49,82 euros, van ser calculats al mes de setembre de 2002 (quatre mesos després de la carta de pagament) i ingressats per l'interessat en esta mateixa data, i a partir d'este moment es pot sol·licitar la devolució del seu aval d'acord amb l'Art. 74.13.

Com que l'actuació descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la Recomanació amb la qual concloem, a continuació li expose:

El ciutadà acudix a una Administració Pública per sol·licitar una determinada actuació administrativa. L'èxit de la seua pretensió requerix l'eliminació de tota barrera burocràtica i en este sentit es pronuncia la nostra vigent legislació.

Per a l'assumpte objecte d'estudi, esta Sindicatura entén que, amb la finalitat d'eliminar demores innecessàries per a la retirada de la garantia prestada, en la referida carta de pagament s'incloga, al costat del principal, el càlcul dels interessos, atés que en este moment l'Administració compta amb les dades i la informació necessària per a calcular-los.

El retard en la liquidació dels interessos va impedir a l'interessat retirar l'aval o garantia presentada; en este sentit, l'actuació descrita, si bé formalment sembla regular, podria donar lloc a una actuació injusta i no volguda ni prevista per la Llei.

Per tot el que hem exposat més amunt, i de conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, suggerisc a eixa Conselleria que, prèvia indemnització de les despeses de l'aval generades des del 3 de maig de 2002 fins al 27 de setembre de 2002, injustament suportades per l'autor de la queixa, en les cartes de pagament que s'emeten en endavant es liquiden, juntament amb el principal del deute, els interessos de demora a fi d'evitar retards innecessaris en la retirada de les garanties presentades pels ciutadans.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del suggeriment que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo ".

La recomanació va ser acceptada, i per això vam concloure les nostres investigacions.

En la queixa núm. 022121, el seu promotor feia una sèrie de consideracions entorn del tracte fiscal de la família i l'habitatge en relació amb l'impost de transmissions patrimonials.

Atés el to genèric de la queixa, ens vam dirigir al seu autor a fi que concretara la seua pretensió, com també si l'havia ja dirigit a alguna Administració. Per tal com ens va aclarir que el que pretenia era una reducció en l'Impost que grava les transmissions entre ascendents i descendents, vam remetre el tema al Defensor del Poble, ja que la Comunitat Valenciana no té competències legislatives en la matèria.

Un veí de la ciutat d'Alacant, en la queixa núm. 022067, substancialment exposava el seu desacord amb la valoració que li havia donat la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació del seu habitatge, ja que afectava la liquidació de l'impost de transmissió patrimonial ja girat.

Així mateix, l'autor de la queixa ens indicava que este impost ja va ser abonat fa quatre anys.

Finalment, en relació amb les queixes iniciades els anys anteriors, hem procedit al tancament de les queixes núm. 011006, 011007 i 011027.

En relació amb les queixes núm. 011006 i 011007 (Informe Anual 2001, pàg. 186) vam realitzar el següent suggeriment a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació:

“Sr. director:

El 29 de novembre de 2001 van tenir entrada en esta Institució els escrits de queixa de dos veïns de la ciutat d'Alacant, en els quals substancialment exposaven dos qüestions:

D'una banda, denunciaven una sèrie de defectes que afectaven un escrit remés per eixa Direcció Territorial, datat el 2 de novembre de 2001 (Ref. MFV/jfa/STA Exp. 27.989/90 TEAR 03/03794/95), mitjançant el qual els notificaven una nova valoració d'un immoble pel concepte de transmissions patrimonials.

D'una altra banda denunciaven la possible prescripció d'esta nova valoració d'acord amb les Lleis Tributàries.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, la mateixa va ser admesa a tràmit el dia 15 de desembre de 2001. En esta mateixa data vam sol·licitar a eixa Direcció Territorial informació sobre la veracitat i les raons dels fets exposats pels autors de les queixes.

El dia 13 de febrer de 2002 va tenir entrada en esta Sindicatura l'Informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat als autors de les queixes a l'efecte que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions, tal com va fer l'autor de la queixa en data 8 de març de 2002.

De l'estudi dels escrits de queixa, de l'Informe emés per l'Administració afectada i vistes les al·legacions de l'autor de la queixa, com també la normativa vigent en la matèria, vam arribar a les següents conclusions:

En relació amb la primera de les qüestions: els defectes de forma. En l'escrit de 2 de novembre de 2001 figurava la signatura (per “PA” o “per absència”) de la cap de Secció de Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats, quan en el peu de signatura apareixia el lloc de “cap de Negociat”, a més al·legava el Sr. P que “...fins i tot acceptant l'error en el peu de signatura, continua havent-hi un problema més important de capacitat d'un òrgan d'iniciar un nou expedient liquidador”.

Entenem que el defecte de forma denunciat, la signatura de la cap de Secció per la de la cap de Negociat, no va causar indefensió als autors de les queixes. Considerem, a més, que no totes les infraccions de l'ordenament jurídic originen vicis que donen lloc a l'anul·labilitat o nul·litat dels actes administratius. En este sentit, existix un corrent jurisprudencial que admet la convalidació del vici pel fet que aquell que l’al·lega té l'oportunitat de defensa que comporta la interposició dels pertinents recursos administratius i judicials contra l'acte administratiu que peca de defecte de forma.

I encara més, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, en el seu art. 67.3 diu que la falta de competència jeràrquica, a diferència de la incompetència per raó de la matèria i del territori, és només una incompetència relativa quant al fet que és susceptible de convalidació per l'òrgan competent quan siga superior jeràrquic del que va dictar l'acte.

Respecte a l'al·legació de l'autor de la queixa que és "fals que el dictamen del funcionari tècnic que ha practicat la valoració haja estat traslladat al recurrent", vam sol·licitar una ampliació de dades a eixa Direcció Territorial a fi de contrastar l'al·legació de l'autor de la queixa. En este sentit, ens va ser remés, via fax, còpia de l'escrit datat el 2 de novembre de 2001 al qual adjuntaven còpia de les liquidacions i dels fulls de valoració, com també còpia dels "Avisos de Rebut" del Servei de Correus datats el 26 de novembre de 2001 pels quals notificaven als autors de les queixes les liquidacions 0301TD 305134 i 0301TD 305133. De la citada documentació vam remetre còpia als interessats als efectes oportuns.

Quant a la prescripció, entenem que els distints actes de comprovació, amb les seues corresponents reclamacions, han interromput la prescripció.

No obstant això anterior, la realització de diverses valoracions per part d'este Servei Territorial pot no ser prou respectuosa amb els drets dels promotors de les queixes. En este sentit, li demane que considere els arguments que, com a fonament del suggeriment amb el qual concloem, a continuació li expose:

No podem deixar de tenir en compte que esta és la tercera valoració en la qual es veuen embolicats els autors de la queixa; això és molt més del que cal esperar d'una actuació diligent de l'Administració, que manté com a litigiosa una relació transcorreguts més de deu anys, contra tota idea de seguretat, d'eficàcia i de protecció de la confiança.

Tal com assenyalava, entre d'altres, la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid de 9 de març de 2001 "la protecció de la confiança, encara que no s'esmenta expressament en la redacció anterior de l'art. 3 de la Llei 30/1992, és clar que vincula també l'actuació administrativa". L'actual redacció de l'Art. 3 ja inclou expressament com a principis d'actuació de les Administracions Públiques els de confiança legítima i bona fe.

En conseqüència, la potestat de comprovació dels valors no pot ser exercida per l'Administració de forma indefinida, i esta actuació no pot durar més enllà d'un termini raonable.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes prové directament del manament constitucional de l'Art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i actua amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació administrativa establida per la llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en el seu Art. 9.3.

Per tot el que antecedix, suggerim a eixa Direcció Territorial que extreme al màxim el fet de donar compliment als principis de seguretat i confiança en els termes exposats i en situacions com l'analitzada.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el

termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del suggeriment que fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar".

El suggeriment va ser acceptat, i per això vam tancar la queixa.

Respecte a la queixa núm. 011027 (Informe Anual 2001, pàg. 188), la vam tancar a petició del seu autor, atés que per part de l'oficina liquidadora de Xixona (Alacant) dependent de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, s'havia resolt i notificat el recurs de reposició interposat.

1.2. Tarifes portuàries

Continuen en tràmit les queixes núm. 021843, 021931 i 022077 en relació amb les tarifes portuàries.

Així, en la queixa núm. 021843, un ciutadà domiciliat a Dénia (Alacant), substancialment exposava que se li va requerir la liquidació de la tarifa G5 en relació amb l'amarratge que té en concepte de cessió de dret situat al port esportiu de Dénia. Este requeriment el va portar a terme el director d'este port esportiu, davant la qual cosa l'autor de la queixa va sol·licitar certa informació (instruccions, domiciliació, etc.,), sense haver rebut cap resposta.

El problema que va donar origen a la queixa 021931 va ser el de l'emissió en bloc de diversos rebuts corresponents a tarifes portuàries, el que impossibilitava obtenir la reducció per domiciliació. Vam demanar a l'interessat que ens aclarira si la qüestió havia estat exposada anteriorment davant l'Administració i el seu resultat. Amb els antecedents facilitats vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, el titular de la qual ens el va facilitar, i en el moment d'elaborar este Informe estem pendents de resoldre la queixa.

En la queixa núm. 022077, un ciutadà va acudir a nosaltres per assabentar-nos que el port esportiu del qual era soci li havia remés, per a pagament, la tarifa G5, que considerava il·legal, ja que el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana va estimar diversos recursos en relació amb esta. Així mateix, indicava que se li havia remés amb retard, per la qual cosa no havia pogut beneficiar-se de la bonificació existent per pagament immediat.

Abans d'admetre la queixa vam sol·licitar al promotor que ens indicara si s'havia dirigit abans a l'Administració i, si s'escau, quina resposta havia rebut. En el moment de redactar el present informe estem pendents de rebre contestació al nostre requeriment.

1.3. Taxes i altres exaccions sobre el joc

En la queixa núm. 020221 el seu autor exposava que va obtenir premi en el Bingo "Hogar de Aras" de l'Eliana, que no li va ser abonat, per la qual cosa es va dirigir a la Comissió Tècnica del Joc, que li va comunicar que s'havia dictat Resolució a fi que

l'esmentat premi fóra abonat a càrrec de la fiança dipositada per Moserator, SA, cosa que no havia tingut lloc fins ara. A més, ens indicava que l'esmentat Bingo seguix obert.

Admesa a tràmit la queixa, la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació ens va informar que, després de diverses actuacions, "el 2 d'abril de 2002, la Sra. directora dels Serveis Territorials de la Conselleria d'Economia i Hisenda de València, informa que el 27 de març de 2002, es va fer lliurament de dos talons per l'import de 45.075,91 euros a D. (l'autor de la queixa)".

A la vista d'això anterior, vam resoldre el tancament de l'expedient, atés que de l'Informe emés per l'Administració Tributària s'apreciava que s'havia procedit a la solució del problema.

Hem tancat la queixa núm. 012322 (Informe Anual 2001. pàg. 188), atés que l'actuació administrativa, a la vista de l'informe rebut, no vulnerava drets constitucionals o estatutaris de l'autor de la queixa.

1.4. Cànon de sanejament d'aigua

Continuen tramitant-se les queixes núm. 021347 i 021639 relatives al cànon de sanejament d'aigües.

En la queixa núm. 021347, esta Institució ha realitzat la següent Resolució dirigida a l'Ajuntament de Sagunt (València):

"Senyoria,

Acusem recepció del seu escrit de data 13 de setembre de 2002 en el qual acompanya Informe relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució per (l'autor de la queixa).

Com vosté sap, l'autor de la queixa substancialment exposava que al mes de juliol de 2001 va interposar recurs de reposició contra la liquidació de la taxa d'aigua i clavegueram que gira esta Corporació per l'habitatge del qual és propietari a la platja d'Almardá de Sagunt.

En no obtenir resposta al recurs, a primers d'abril de 2002 va presentar un segon escrit ampliador del recurs de reposició, en el qual denunciava que esta Corporació local estava exigint a determinats contribuents el pagament del cànon de sanejament sense tenir dret a fer-ho, perquè ja els era exigit per l'entitat subministradora.

Admesa a tràmit la queixa, en vam donar trasllat a eixa Corporació Local, a l'efecte que remetera el pertinent Informe sobre la veracitat i raó dels fets denunciats per l'autor de la queixa.

En el seu informe ens indicaven, entre altres coses, que s'havia sol·licitat a la Inspecció d'Hisenda Local que facilitara a la Gestió Tributària una sèrie de dades per poder

identificar la SCP Aigües Almardá i sol·licitar-li determinada documentació. Tal com ens assenyalaven, en el moment d'elaborar-se l'informe la SCP Aigües de Almardá no havia facilitat les dades requerides, fet que els impedia resoldre el recurs de reposició plantejat per l'autor de la queixa.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïxen la Llei 2/1992, de 26 de març, reguladora de Sanejament d'Aigües de la Comunitat Valenciana i el Decret 266/1994, de 30 de desembre, que desenvolupa la Llei 2/1992.

Concretament, en l'article 5 del Decret 266/1994, relatiu a l'import, establix que "el cànon de sanejament haurà de ser reportat en el moment que es consumisca l'aigua subministrada, i s'exigirà simultàniament amb les quotes corresponents al subministrament d'aigua, o en el moment d'obtenció d'esta en els supòsits de captació directa".

En relació amb el pagament, l'art. 6 de la referida norma establix que "en les factures o rebuts, s'especificarà l'import del cànon com a element independent, sense perjuí dels altres components que hagen de figurar en estos".

A la vista del seu informe i de la normativa citada, i amb l'objecte d'aprofundir en l'estudi de la queixa, vam dirigir escrit a la Gerència de l'Entitat de Sanejament d'Aigües de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transport (COPUT) perquè ens indicara quines eren les raons per les quals esta Corporació Local estava recaptant el cànon de Sanejament quan no presta el servei de subministrament o proveïment d'aigua, ja que de les dades que consten en l'expedient, tal proveïment d'aigua el fa com a substitut del contribuent, en els termes de l'Art. 8 del Decret 266/1994 de 30 de desembre, l'Agrupació d'Aigües Almardá.

En el seu Informe l'Entitat de Sanejaments d'Aigua de la COPUT ens assenyala el següent:

"De conformitat amb el seu requeriment d'informe escrit, registrat en l'Entitat Pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana en data de 29 de novembre de 2002 (R.Entrada: 22.996), en relació amb la queixa de referència, i dins el termini de quinze dies assenyalat en l'article 18 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, este és evacuat en els següents termes:

Primer**.** De conformitat amb el que disposa l'article 20 de la Llei 2/1992, de 26 de març, de Sanejament d'Aigües Residuals, el fet imposable del cànon de sanejament el constituïx la producció d'aigües residuals, manifestada a través del consum d'aigua de qualsevol procedència, i es distingix la forma de gestió del tribut d'acord amb com siga la font de subministrament: proveïment domiciliari d'aigua (xarxa), o subministraments propis (autoconsums).

En el primer supòsit, la gestió es realitza a través de les entitats subministradores, les quals inclouen la quota del tribut al costat de les quotes corresponents al subministrament d'aigua en el mateix rebut, i estan obligades a ingressar el que recapten en concepte de cànon de sanejament a favor de l'entitat de sanejament.

En el segon supòsit, correspon a l'entitat de sanejament recaptar directament el cànon, mitjançant l'emissió de liquidacions periòdiques girades als subjectes passius. (articles 26 i 27 de la Llei 2/1992, de 26 de març, de sanejament d'aigües residuals).

Segon. L'Agrupació d'Aigües l'Almardá és una societat civil particular que s'abastix d'un pou situat a la urbanització sobre la qual s'assenta, i per este motiu, en data de 9 de juny de 1998 va presentar la declaració d'autoconsums d'aigua Md-201 i declarava l'existència d'este pou a fi que l'Entitat de Sanejament li liquidara el cànon de sanejament reportat en concepte d'autoconsums d'aigua, cosa que s'ha estat fent periòdicament des del 1993.

La citada agrupació d'aigües abastix, entre d'altres, l'autor de la queixa, fet que explica que aquella li gire una derrama en concepte de "Consum d'aigua 2001 + cànon de sanejament" per a, d'esta manera, distribuir entre tots els partícips del pou l'import del cànon de sanejament que l'entitat de sanejament liquida directament a càrrec de l'esmentada Agrupació d'Aigües.

Tercer**.** Els rebuts emesos per l'Ajuntament de Sagunt en relació amb el primer i segon trimestre de 2002, acompanyats a la seua sol·licitud d'informe, tenen el caràcter d'un polirebut que recull un únic procediment de facturació per a tres conceptes distints: taxa per proveïment d'aigua, taxa de clavegueram i taxa de recollida d'escombraries.

D'estos rebuts es desprén, en primer terme, que únicament inclouen els conceptes de taxa de recollida d'escombraries i taxa de clavegueram, i no es factura la taxa per proveïment d'aigua. D'altra banda, per a la facturació de la taxa de clavegueram s'utilitza un consum distingit de 45 m3/ trimestre, (cal notar que el període de lectura de referència és sempre el mateix: "des de 31/12/1997 fins al 31/12/199") i s'advertix que la base imposable per a la facturació del cànon de sanejament coincidix amb la de la taxa de clavegueram (45 m3).

De tot el que s'ha exposat es pot concloure que l'autora de la queixa no és abonada del servei municipal de proveïment domiciliari d'aigua potable, i que les facturacions de cànon de sanejament que li gira l'Ajuntament de Sagunt tindrien la seua explicació en la forma que aquell factura tots els conceptes avantdits, i no tant en l'existència d'una relació subministrador-consumidor. Sembla, doncs, que la inclusió d'un consum per a la facturació de la taxa de clavegueram determina automàticament la facturació pel concepte de cànon de sanejament, el que apunta a un possible error tècnic o informàtic per part de l'Ajuntament de Sagunt.

Per això, sembla que la reclamació hauria de plantejar-la l'interessat directament davant l'Ajuntament de Sagunt, a l'efecte que este corregira les factures emeses i, si escau, retornara els imports de cànon de sanejament indegudament facturats.

Quart. En qualsevol cas, l'obligació d'incloure el cànon de sanejament com a element diferenciat en els rebuts emesos als usuaris de la xarxa de proveïment d'aigua, incumbix les entitats subministradores d'aigua per imperatiu legal (ex article 26 de la Llei 2/1992,

de 26 de març, de Sanejament d'Aigües Residuals) i no, per tant, sota instrucció de l'Entitat de Sanejament.

Tot esperant haver donat complida resposta a la seua sol·licitud d'informe, estem a la seua disposició per a ampliar tota la informació que considere oportuna".

De l'estudi de la queixa, vista la normativa citada i l'informe transcrit, suggerim a eixe Ajuntament que corregisca les factures emeses i, si escau, que retorne els imports del cànon de sanejament indegudament facturats.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del suggeriment que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar".

Estem esperant rebre la resposta a la nostra resolució.

En la queixa núm. 021639, una veïna d'Olocau (València), substancialment exposava que en data 13 de setembre de 2002 va presentar escrit dirigit a la Conselleria d'Urbanisme, Obres Públiques i Transports (COPUT) en el qual interposava reclamació relativa a l'aplicació del cànon de sanejament.

En el moment de presentar la queixa no havia obtingut resposta.

1.5. Taxes de la Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV)

En la queixa núm. 021043, la seua autora denunciava l'obligació d'haver de passar novament la ITV després de sol·licitar un duplicat de la targeta d'inspecció tècnica del seu vehicle per sostracció d'esta.

Admesa a tràmit la queixa, després de l'Informe de SEPIVA vam dictar la següent Resolució:

"(...) (l'Administració) ens va indicar en el seu informe que l'article 30 del Reglament General de Vehicles, aprovat per RD 2822/1998, de 23 de desembre, disposa el següent: "Quan se sol·licite el duplicat per pèrdua o sostracció del permís o llicència de circulació i s'haja igualment perdut o sostret la corresponent targeta d'inspecció tècnica o certificat de característiques, el vehicle haurà de sotmetre's a inspecció per l'òrgan competent en matèria d'Indústria, per tal d'expedir un duplicat de la targeta d'inspecció tècnica o certificat de característiques".

No obstant això, no reflectix la totalitat del contingut de l'apartat 1 de l'esmentat article 30, que és el següent: "Article 30. Duplicats i renovacions del permís o llicència de circulació, per deterioració, pèrdua o sostracció podran expedir-se duplicats del permís o llicència de circulació, en els quals constaran les mateixes dades dels originals. L'expedició del duplicat determinarà per si sola la nul·litat de l'original. Quan se sol·licite el duplicat per pèrdua o sostracció del permís o llicència de circulació i s'haja

igualment perdut o sostret la corresponent targeta d'inspecció tècnica o certificat de característiques, el vehicle haurà de sotmetre's a inspecció per l'òrgan competent en matèria d'Indústria, per a fer l'expedició d'un duplicat de la targeta d'inspecció tècnica o certificat de característiques. Este document servirà de base per a l'expedició del duplicat del permís o llicència de circulació, llevat que hi haja constància que el vehicle està al corrent de les inspeccions periòdiques, supòsit en què no caldrà presentar-lo.

El titular d'un permís o llicència de circulació a qui se li haja expedit duplicat per extraviament o sostracció, haurà de retornar-ne l'original quan el trobe, per arxivar-lo en la Prefectura de Trànsit que l'haguera expedit" .

És a dir, que en els casos de pèrdua o sostracció solament és necessari sotmetre's a nova inspecció si no consta que el vehicle està al corrent de les inspeccions periòdiques. Segons sembla, d'acord amb manifestacions de la interessada, el seu vehicle estava al corrent en les inspeccions, un extrem que vostés no ens han qüestionat i que ha de constar en els seus arxius i per això no calia que fóra sotmés a nova revisió.

L'article 9.1 de la Constitució disposa que els poders públics es troben sotmesos a esta i a la resta de l'ordenament jurídic, i tot seguit garantix el principi de legalitat, d'acord amb el qua les normes jurídiques són d'obligat compliment per a tots i especialment per a les Administracions Públiques —article 103.1 de la Constitució. Del que hem exposat fins ara es deduïx que esta empresa pública no ha aplicat correctament l'article 30.1 del RD 2822/1998 de 23 de desembre, per la qual cosa ens veiem en la necessitat d'efectuar el següent recordatori de deures legals a fi que en els casos de sostracció o pèrdua de la targeta d'inspecció tècnica de vehicles que es troben al corrent en les inspeccions siga expedit un duplicat d'esta sense necessitat de nova inspecció i respectant el període de vigència de l'extraviada o sostreta.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta en el termini d'un mes el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no del recordatori que se li formula o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo".

El cap d'Àrea de SEPIVA ens va comunicar que mantenia la interpretació de la norma, per la qual cosa vam donar per conclòs l'expedient i li vam indicar que en donaríem compte en el següent Informe, tal com estem fent, però hem d'afegir que posteriorment i abans de començar la redacció el Secretari General de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia ens ha comunicat el següent:

"En contestació al seu escrit de data 7.9.02, en relació amb la queixa núm.1043, plantejada davant esta Institució per la Sra. J.M.R., sobre sol·licitud de duplicat de la targeta d'inspecció tècnica del seu vehicle per sostracció d'esta, l'informe dels següents aspectes:

1. Esta queixa no va tenir entrada en esta Secretaria General, que és l'òrgan competent per a la tramitació de les queixes plantejades davant eixa Institució, de conformitat amb el que establix l'article 8.1.a) del vigent Reglament Orgànic de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia, aprovat per Decret 211/2001, sinó en SEPIVA, empresa

pública dependent d'esta, i s'ha fet la tramitació de l'expedient de queixa per la citada mercantil.

2. Respecte al fons de l'assumpte, i en concret a la Recomanació que eixa Institució realitza en la citada queixa, esta Conselleria l'accepta en tots els seus punts, i li comunica, no obstant això, que atés que es tracta de la interpretació d'una norma en matèria d'una competència exclusiva de l'Estat, i que esta interpretació pot originar perjuís als interessats, esta Administració està fent les gestions oportunes a fi d'elevar proposta al Ministeri de Ciència i Tecnologia, de la modificació de l'article 30 del Reglament General de Vehicles, perquè la seua redacció coincidisca amb la interpretació que en fa eixa Institució.

No obstant això, estem a la seua disposició per a qualsevol aclariment o informació complementària referent a això".

A la vista d'això anterior, esta Institució es va dirigir de nou a la Conselleria d'Indústria, en el sentit que, tot i ser cert que la competència legislativa en la matèria és estatal, no ho era menys que l'aplicació i necessària interpretació per a això ho és de la Comunitat Autònoma que té transferides les competències, en el nostre cas el de la Comunitat Valenciana. Així doncs, atés que el criteri interpretatiu de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia és coincident amb el d'esta Institució, esperem que la taxa que va abonar la promotora de la queixa per l'expedició del duplicat de la targeta d'ITV li haja estat o li vaja a estar reintegrada per tractar-se d'un tribut indegut.

De conformitat amb l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, els vam sol·licitar el preceptiu informe en el qual ens manifesten les actuacions portades a terme en relació amb el reintegrament de la taxa a què s'ha fet referència.

Estem en l'espera l'espera de rebre contestació a l'anterior escrit.

2. HISENDA LOCAL

2.1. Impost sobre Béns Immobles (IBI)

En relació amb l'Impost de Béns Immobles (IBI), durant l'any 2002 han estat tramitades i tancades les queixes que a continuació exposem.

En la queixa núm. 020001, un veí de la ciutat de València ens exposava que havia presentat escrit davant l'Ajuntament de València en el qual sol·licitava, d'una banda, que aquella corporació local no emetera els rebuts de l'IBI d'una plaça de garatge de concessió municipal i, d'una altra banda, que es tornaren els imports cobrats des de l'any 1995 pel concepte referit.

En el moment de presentar la queixa no havia obtingut resposta al seu escrit.

D'acord amb això anterior i considerant que la queixa reunia els requisits formals, va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu i en aquell mateix moment en vam donar trasllat a la Corporació Local citada a fi que informara sobre la veracitat i raó dels fets denunciats per l'autor de la queixa.

De l'informe remés per esta Corporació Local es desprenia que la sol·licitud de l'autor de la queixa havia estat resolta.

Com que l'actuació descrita (la tardança a contestar a l'escrit de l'autor de la queixa) podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, vam emetre la següent Recomanació:

"L'art. 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999, de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtenir una resolució sobre el que s'ha sol·licitat a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura de tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat als interessos generals i que actua amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Tenint en compte el que hem dit més amunt i de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a esta Conselleria que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

L'Ajuntament de València va acceptar la Recomanació emesa.

L'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU) va presentar la queixa núm. 020167. En esta, substancialment exposaven que el seu representat va acudir a l'Oficina Tributària d'Alcoi a fi de domiciliar en la seua entitat financera la contribució d'un habitatge del qual és propietari a Alacant.

Malgrat això anterior, posteriorment li va ser remesa una providència de constrenyiment, amb un recàrrec de 7.000 pessetes.

En considerar que la queixa reunix els requisits establits en l'art. 12 i 17 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit, i per això vam sol·licitar informe de Suma-Gestió Tributària de la Diputació Provincial d'Alacant.

En el seu informe, Suma-Gestió Tributària ens va indicar, entre altres coses, que l'autor de la queixa, al mes de setembre "va presentar nova ordre de domiciliació i va modificar les dades bancàries solament", i afegia el següent:

"Posteriorment, el 14 de febrer de 2001, davant l'absència de declaració de la transmissió de la titularitat per part del recurrent, es procedix d'ofici, a l'actualització de les dades del subjecte passiu de la unitat urbana objecte de reclamació, en ser facilitada la documentació per expedient de plusvàlua de l'Ajuntament d'Alcoi, i es remet còpia de la resolució del canvi de titularitat al nou subjecte passiu per correu ordinari.

El canvi de titularitat implica, lògicament, l'anul·lació de la domiciliació, doncs l'ordre de domiciliació ve sempre referida al subjecte passiu de l'impost, i no a l'objecte tributari.

Amb data 23 de novembre es presenta el contribuent amb la carta de pagament en voluntària (la qual diu que li va arribar durant el període voluntari, i que no la va ingressar perquè pensava que tenia el rebut domiciliat) i la carta de pagament corresponent a la providència de constrenyiment amb data de pagament fins el 10 de desembre de 2001, i va demanar informació sobre per què no havia tingut efecte l'ordre de domiciliació presentada al mes de setembre de 2000.

En atenció al públic se li informa verbalment sobre el que havia passat, és a dir, el canvi de nom havia implicat la baixa de la domiciliació, i es remetia el duplicat amb les dades del subjecte passiu actualitzat per a fer el pagament, i si ho considerava oportú, donar una altra ordre de domiciliació. Com que no estava satisfet amb esta informació, va manifestar el seu desacord i la seua intenció de presentar recurs o reclamació amb la finalitat d'obtenir contestació per escrit, amb indicació de les causes que havien motivat la incidència.

Davant del que s'ha exposat, decidix presentar una reclamació ... i es resol este mateix dia. L'acord es remet tant per correu ordinari com per correu certificat, i és firmat el justificant de recepció de la resolució amb data 03/12/2001".

Del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals i/o estatutaris de l'autor de la queixa, per la qual cosa vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 020271, un veí d'Almenara (Castelló) substancialment exposava que, a pesar de tenir domiciliat des de fa anys el pagament de l'IBI en la Caixa Rural de San Roque d'esta localitat, el corresponent a l'any 2001 li va ser constret amb el 20% de recàrrec i 250 ptes. de costos, quantitat que l'autor de la queixa considerava totalment improcedent abonar, ja que tal domiciliació no era nova, sinó de diversos anys.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe de l'Ajuntament d'Almenara.

A la vista de l'informe vam tancar la queixa, atés que de les actuacions no es deduïa que la citada Corporació haguera incorregut en cap infracció de l'ordenament jurídic.

En efecte, l'Ajuntament d'Almenara ens va justificar que els rebuts en concepte d'IBI els tenia l'autor de la queixa domiciliats en la Caixa Rural de la localitat, com també que esta oficina va retornar rebuts de l'esmentat tribut, entre els quals es trobaven els de l'autor de la queixa, sota el motiu d'incorrent. Això no era atribuïble a una correcta actuació de l'Administració afectada, sinó si escau de l'entitat de crèdit, a la qual vam informar l'autor de la queixa que podia dirigir-se si ho estimava convenient.

En la queixa núm. 020436, una veïna de Sagunt (València) exposava que des de juny de 1999 és propietària d'un pis de la localitat de Port de Sagunt.

Segons ens indicava, malgrat domiciliar tots els rebuts que s'emeteren al seu càrrec, l'Ajuntament de Sagunt va cometre un error en el seu cognom, cosa que va provocar que l'IBI de l'any 2000 no poguera abonar-lo a temps i, en conseqüència, que li fóra reclamat l'import principal i els interessos (22.195 Ptes. + 2.200 Ptes. de recàrrec, això és 24.145 Ptes./ 146.74 euros).

L'autora de la queixa afegia que, a pesar que en dos ocasions va comunicar este fet a la referida Corporació Local, va rebre una carta certificada en la qual li reclamaven el principal del deute, el recàrrec i els interessos de demora, el que eleva la quantitat reclamada a 28.788 Ptes. (173.02 euros). Quantitat que va ser abonada per la promotora de la queixa.

El que reclamava la promotora de la queixa era la devolució del recàrrec i dels interessos de demora ja que considerava que la falta de pagament dins de termini era imputable a l'Ajuntament de Sagunt.

Admesa a tràmit la queixa, i a la vista de l'Informe rebut de l'Ajuntament de Sagunt, vam tancar l'expedient en no apreciar l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals i/o estatutaris de l'autora de la queixa.

En efecte, de l'expedient es deduïa que l'Administració afectada va tenir d'alta a l'autora de la queixa en el padró de l'Impost sobre Béns Immobles amb un cognom erroni, però no s'havia acreditat que l'impagament d'un exercici d'este impost fóra causat pel fet que l'entitat bancària en la qual tenia domiciliat l'IBI l'haguera retornat per l'error en el cognom.

La vigent Llei 30/92, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú disposa en el seu art. 58.3 que les notificacions defectuoses produiran efecte quan els interessats realitzen actuacions que suposen el contingut i abast de la Resolució, cosa que va fer l'autora de la queixa en formular l'escrit en el qual sol·licitava l'anul·lació dels rebuts i la correcció del cognom. Esta correcció es va produir finalment, sense que això fóra més que un error material que no invalida l'impost.

En la queixa núm. 020688 l'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU) en representació d'un associat, substancialment, exposava que l'associat va presentar sol·licitud davant l'Ajuntament de Sedaví (València) perquè li remeteren el rebut de l'IBI relatiu a una plaça de garatge.

Com que des de la data citada, l'autor de la queixa no va rebre resposta, va reclamar novament tres vegades més (l'última a través d'AVACU).

En el moment de presentar la queixa no havia rebut resposta.

Vam fer la següent Recomanació a l'Ajuntament de Sedaví:

"(...) L'art. 42.2 de la Llei 39/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999, de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el qual resulte de la tramitació del procediment aplicable a cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtenir una resolució sobre el que se sol·licita a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles de silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atén eficaçment i amb la celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat ".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta ràpida i legal. Estem, doncs, davant una

de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins del termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima de tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Atenent al que hem exposat més amunt i de conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana, 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixe Ajuntament que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 3 0/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La recomanació va ser acceptada, per la qual cosa vam posar fi a les nostres investigacions.

En la queixa núm. 021057 un veí de València ens exposava que havia presentat reclamació davant l'Ajuntament de València i havia sol·licitat la incoació de procediment administratiu perquè es revisara d'ofici un expedient de la Zona 2a de Recaptació Executiva de l'Ajuntament de València per possibles errors en la titularitat. Així mateix sol·licitava que s'incoara procediment administratiu de Responsabilitat Patrimonial davant el citat Ajuntament per funcionament anormal dels serveis públics.

En el moment de presentar la queixa no havia rebut resposta.

Admesa la queixa a tràmit, vam sol·licitar Informe de l'Ajuntament de València. En este ens indicaven, entre altres coses, que: "La sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts presentada (...), referent a les liquidacions practicades a este, en concepte d'Impost Sobre Béns Immobles (...) ha estat estimada en virtut de la Resolució d'Ajuntament ..., que va acordar anul·lar estes liquidacions sobre la base de l'Acord del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària (...) i en conseqüència mitjançant manament de pagament s'ha procedit a efectuar la corresponent devolució".

D'acord amb això anterior, vam resoldre el tancament de l'expedient, atés que s'apreciava que la referida Administració havia procedit a la solució del problema en contestar-li a l'escrit, amb independència que l'autor de la queixa haguera decidit impugnar-lo.

En la queixa núm. 021083, la seua autora, veïna de la ciutat d'Alacant, exposava que per part de l'Ajuntament d'Alacant, des de l'any 1988, se li atribuïa la titularitat d'una finca en esta localitat.

Segons ens indicava l'autora de la queixa, per part de la Gerència Territorial del Cadastre d'Alacant, en data 28 de desembre de 1995 es va acordar ordenar la modificació oportuna de la base de dades i de la documentació cadastral amb efectes 1 de gener de 1988, i afegia que esta modificació apareixeria en el Padró de Contribuents de l'exercici següent al de la seua adopció.

Malgrat això anterior, l'Ajuntament d'Alacant va continuar girant-li l'IBI, per la qual cosa, en repetides ocasions va posar en el seu coneixement l'error en la titularitat de l'objecte imputable. Concretament, va presentar una reclamació que va ser rebuda per la referida Corporació Local en el sentit d'estimar el reclamat per l'autora de la queixa, ja que "Segons informe de la Gerència Territorial del Cadastre, la còpia del qual es troba en l'expedient, ha quedat acreditat que la sol·licitant mai ha estat titular de la referida finca, i per tant no és subjecte passiu en els períodes liquidats, i procedix acordar la nul·litat dels rebuts (....)".

Posteriorment li van ser reclamades altres finques, ambdós de la ciutat d'Alacant, que tal com va acreditar l'autora de la queixa, a través de resolució de la Gerència Territorial del Cadastre, tampoc eren de la seua propietat.

A pesar d'haver comunicat a la referida Corporació Local novament l'error en la titularitat, SUMA-Gestió Tributària va procedir a l'embargament del compte de la promotora de la queixa.

En considerar que la queixa reunia els requisits formals establits en la Llei 11/88, de 26 de Desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, per la qual cosa vam sol·licitar Informe a l'Ajuntament d'Alacant.

En el seu Informe l'Ajuntament d'Alacant ens va indicar, entre altres coses, que "...li comunique que segons informació facilitada per esta mateixa data per l'Organisme que té encomanada la recaptació en el període executiu de pagament dels deutes tributaris, amb data 30 d'abril del present, l'embargament en qüestió ha estat alçat, en constatar-se que els referits valors han estat objecte d'anul·lació per la resolució municipal de data 16 de novembre de 1999".

D'acord amb el referit Informe del Departament de Recursos i Reclamacions de l'Excm. Ajuntament d'Alacant, es va resoldre el tancament de l'expedient, atés que en este s'apreciava que la referida Administració havia solucionat el problema.

En la queixa núm. 021091, el seu autor, un veí de la ciutat d'Alacant, substancialment exposava que havia rebut carta del Banc Santander Central Hispà en la qual li comunicaven que Suma-Gestió Tributària li havia embargat la quantitat de 21,68 euros del seu compte, sense que en el referit escrit s'indicaren dades sobre el suposat deute.

Després de diversa correspondència amb Suma-Gestió Tributària per a aclarir la naturalesa i el concepte del deute, l'autor de la queixa va rebre contestació de l'organisme Suma-Gestió Tributària, mitjançant la qual li desestimaven el recurs que havia interposat i com a única alternativa li oferien la via del contenciós administratiu. En este escrit sí que li van proporcionar les dades del concepte, període, etc. del deute, i va resultar que es tractava del rebut d'aigües i un altre d'exaccions municipals de l'any 2001, d'una casa situada al Municipi de Confrides.

Segons l'autor de la queixa esta casa no era de la seua propietat des del maig de l'any 2000, i havia estat registrada a nom de la nova propietària. Este fet a més va ser comunicat a l'Ajuntament de Confrides, i a Suma, doncs els rebuts de la contribució, que també gestiona Suma, apareixien a nom de la nova propietària.

Finalment ens indicava que, a pesar de totes les gestions realitzades, enguany ja havia rebut notificació de Suma perquè pagara els mateixos rebuts i pels mateixos conceptes.

Admesa a tràmit la queixa, l'organisme Suma-Gestió Tributària ens va informar que "(...) Suma Gestió Tributària - Diputació d'Alacant no té competència per a instar a revisió les dades que es troben en el Padró de taxes de recollida d'escombraries i de consum d'aigua potable és l'òrgan gestor del tribut el propi Ajuntament de Confrides.

En data 8 d'agost de 2002 l'Ajuntament de Confrides acorda per decret l'anul·lació dels dos rebuts constrets i cobrats mitjançant embargament de compte corrent.

En virtut d'este Decret de l'Ajuntament s'ha procedit per este Organisme a la devolució d'ofici per ingressos indeguts dels rebuts cobrats en via de constrenyiment, amb inclusió de l'interés de demora regulat en article 58.2.c,) de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària".

A la vista de l'Informe, del que vam donar trasllat a l'autor de la queixa, vam procedir a la conclusió de les nostres investigacions.

La queixa núm. 021170 ens va ser remesa a través del Procurador del Comú de Castella-Lleó. En esta queixa, una ciutadana de Burgos ens traslladava uns documents en relació amb l'IBI, consistents en una fotocòpia d'un rebut corresponent a l'any 2001, com també la rectificació del titular en el Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària. Davant el to genèric del contingut de la queixa, ens vam dirigir a la seua autora en el sentit que ens indicara quin era el contingut de la seua queixa.

Transcorregut el termini atorgat a este efecte perquè ens aportara la referida informació vam procedir al tancament de la queixa.

En la queixa núm. 021181 un veí de la ciutat d'Alacant substancialment exposava que tenia presentat un recurs de reposició contra una providència de constrenyiment dictada pel Sr. tresorer de l'Excm. Ajuntament d'Alacant, en relació amb un expedient relatiu als dèbits de l'impost de béns immobles de l'exercici 1997 corresponent a l'objecte tributari "carrer (...)," per un import de 713,73 euros.

L'Ajuntament d'Alacant va resoldre el recurs de reposició citat, en el sentit de: "estimar el recurs presentat i reposar a voluntària la liquidació constreta" ja que, entre altres raons, resultava que "a la vista de les dates en què s'han practicat les notificacions en període voluntari, com també les dates de notificació de la providència de constrenyiment, i tenint presents els supòsits d'interrupció de terminis de prescripció prevists en l'art. 66 de la Llei General Tributària i 61 del Reglament General de Recaptació, com també la Disposició Transitòria Única de la Llei 1/1998, de drets i garanties dels contribuents, no pot admetre la prescripció de la liquidació constreta, i escau admetre defecte de notificació d'esta, al·legada pel recurrent."

En este sentit, els arts. 64 i 65 de la Llei General Tributària establixen que prescriu als quatre anys l'acció per a exigir el pagament dels deutes tributaris liquidats, i el termini és comptador a partir de la data en què va acabar el termini de pagament voluntari. En el cas que planteja l'autor de la queixa, el termini d'abonament de l'IBI de 1997 acabava al mes de setembre de 1997, per la qual cosa, d'acord amb això anterior, l'acció per a exigir el pagament prescriuria al setembre de 2001, i per això, d'acord amb l'art. 67 de la Llei General Tributària, la prescripció havia d'aplicar-se d'ofici sense necessitat que ho invocara o excepcionara el subjecte passiu.

Admesa a tràmit la queixa, l'Ajuntament d'Alacant, i més concretament l'Àrea de Tresoreria i Recaptació, ens va informar que s'havia fet la revisió completa de l'expedient, i que s'havia dictat una nova resolució en el sentit d'acordar "Primer. Anul·lar l'Acord del Tresorer de data 15 de març de 2002" i "Segon. Prescriure la liquidació".

D'acord amb això anterior, i en no constar al·legacions al referit Informe per part de l'autor de la queixa, vam tancar l'expedient, atés que d'este es desprenia que la referida Administració havia procedit a la solució del problema.

La queixa núm. 021243 presentada per una veïna de la ciutat d'Alacant no va ser admesa a tràmit ja que després del detallat estudi de la documentació que ens va presentar, resultava constatable que l'objecte de la seua queixa (relacionat amb l'IBI) se circumscrivia a incompliments per part de SUMA-Gestió Tributària d'una resolució judicial.

Referent a això, li vam comunicar el que prescriu l'article 117.3 de la Constitució:

"L'exercici de la potestat jurisdiccional en tot tipus de processos, jutjant i fent executar la cosa jutjada, correspon exclusivament als Jutjats i Tribunals determinats per les lleis, segons les normes de competència i procediment que les mateixes establisquen".

En conseqüència, atés el caràcter de cosa jutjada, vam comunicar a l'autor de la queixa que ens resultava impossible continuar l'estudi de la queixa ja que esta Institució no té competències per a examinar les resolucions dictades pels Jutges i Tribunals.

La queixa núm. 021469 va ser dirigida contra l'Ajuntament de Catral (Alacant). En el seu escrit el seu autor substancialment ens exposava que havia dirigit escrit a

l'Ajuntament de Catral en el qual li exposava una sèrie de qüestions relatives a l'impost de béns immobles rústica, la senyalització dels camins rurals i l'accés a un camí.

Segons ens indicava l'autor de la queixa, en el moment de presentar-la i a pesar del temps transcorregut, no havia obtingut resposta.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits en la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, per la qual cosa vam sol·licitar informe de l'Ajuntament de Catral a fi que ens remeteren informació suficient.

Una vegada rebut l'informe, en vam donar trasllat a l'autor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, realitzara al·legacions, tal com va fer. A la vista de les al·legacions de l'autor de la queixa, vam sol·licitar a l'Ajuntament de Catral una ampliació del primer informe, en el sentit que ens concretaren si l'escrit presentat per l'autor de la queixa havia rebut resposta en els termes establits en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

De la lectura d'ambdós informes esta Institució entenia que les qüestions de fons plantejades per l'autor de la queixa no havien estat suficientment contestades.

No obstant això anterior, i centrant-nos en la qüestió de forma, en el segon Informe la referida Corporació Local ens indicava que "no recorde amb precisió si es va respondre a l'escrit de 18 de febrer del Sr. G., però li puc dir que és rara la setmana que no rep un escrit d'este senyor plantejant qüestions que, com les de l'escrit esmentat del 18 de febrer, no tenen cap fonament ni poden preocupar a este Ajuntament, ja que no comporten problemes per als veïns d'esta localitat. Pot vosté tenir la seguretat que qualsevol qüestió plantejada per este senyor o per qualsevol altre veí i que tinga fonament i plantege problemes de qualsevol índole en este terme municipal, ha estat tinguda en consideració per este Ajuntament i en la mesura del possible se li ha donat solució".

Davant d'esta qüestió, vam considerar que l'actuació pública descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, per la qual cosa vam fer la següent Recomanació a l'Ajuntament de Catral:

"L'art. 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable a cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtenir una resolució sobre el que se sol·licita a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels

particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura en tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió plena a la Llei i al Dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixa Corporació que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Recomanació va ser acceptada, per la qual cosa vam posar fi a les nostres investigacions.

En la queixa núm. 021473 el seu autor, un veí de la ciutat de València, substancialment exposava que li va ser negada una sol·licitud d'ajornament i fraccionament de l'abonament de l'impost de béns immobles (IBI) dels anys 2000 i 2001. Segons ens indicava, la negativa de l'Ajuntament de València es basava en el fet que tenia pendent un deute de l'impost de IAE corresponent a l'exercici 1998, un deute que va ser anul·lat per Resolució de l'Ajuntament, de data 8 de gener de 2002.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits en la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar informe de l'Ajuntament de València a fi que ens remeteren informació suficient.

L'Ajuntament de València ens va informar bàsicament que "...de la Informació que es troba en el SIEM (Sistema Informàtic Econòmic Municipal) no existia constància que l'autor de la queixa haguera presentat sol·licitud formal d'ajornament amb fraccionament de pagament.

Circumstància corroborada pel propi interessat, en el seu escrit dirigit a l'Excm. Síndic de Greuges, en assenyalar "vaig sol·licitar verbalment".

I afegia en el seu Informe que “les sol·licituds de fraccionament de pagament de deutes, de conformitat amb la legislació vigent en la matèria continguda, entre altres, en l'Art. 48 i següents del Reglament General de Recaptació...” acabat el seu Informe en els següents termes “de l'exposat anteriorment es deduïx que el peticionari actual no va emplenar cap dels requisits legals i reglamentaris exigits per a la suspensió, ajornament o fraccionament del pagament, per la qual cosa no era escaient accedir a la petició formulada...”

D'acord amb el que disposa l'article 30.1 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, vam informar l'autor de la queixa del resultat de les actuacions practicades, com també de la informació rebuda de tal Administració, i vam donar per conclosa la investigació, ja que no se’n desprenia que l'actuació de l'Administració haguera vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia.

En conseqüència, i atés que el precitat ciutadà no va aportar cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 021549 un veí de Santa Pola (Alacant) en el seu escrit substancialment manifestava que havia interposat un recurs de reposició contra la liquidació de l'impost per increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana produïda durant l'any 2002, ja que (en el seu càlcul) se li havia aplicat el percentatge de reducció sobre la base imposable en lloc de sobre el valor cadastral com establix la Llei, per la qual cosa, entenia, l'acord seria nul de ple dret. Afegia, a més, que en tot el procediment de resolució del recurs se li havia privat del tràmit d'audiència.

Per Decret de l'Ajuntament-Presidència de data 28 de maig de 2002 es va desestimar el recurs de reposició interposat per l'autor de la queixa.

Amb caràcter previ, el vam informar que és criteri d'esta Sindicatura que les meres discrepàncies que tinguen els ciutadans contra resolucions administratives no poden, per si soles, motivar la intervenció d'esta Institució.

No obstant això anterior, la queixa va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar informe referent a això a l'Ajuntament de la localitat de Santa Pola.

Una vegada rebut l'informe de la Corporació Local se li va remetre còpia a l'autor de la queixa als efectes que, si ho considerava oportú, presentara escrit d'al·legacions, i així ho va fer.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïa l'Art. 108 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals, que establix en el seu apartat seté el següent:

“Quan es fixen, revisen o modifiquen els valors cadastrals conformement al que hi ha previst en els arts. 70 i 71 de la present Llei, es prendrà, a l'efecte de la determinació de la base imposable d'este Impost, com a valor del terreny, o de la part d'este segons les

regles contingudes en els apartats anteriors, l'import que resulte d'aplicar als nous valors cadastrals la reducció que en cada cas fixen els respectius Ajuntaments.

Esta reducció tindrà com a límit màxim el 60% i com a límit mínim el 40%. Dins d'estos límits, els Ajuntaments podran fixar per a cadascun dels cinc primers anys d'efectivitat dels nous valors cadastrals un tipus de reducció diferent. En els municipis els Ajuntaments respectius dels quals no fixen la reducció, esta s'aplicarà, en tot cas, al tipus del 60%".

El Ple de l'Ajuntament de Santa Pola, en sessió duta a terme en data 11 de novembre de 1998, va acordar, entre altres coses, fixar en el 40% el percentatge que calia aplicar en la base imposable de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys.

A la vista de les normes citades, vam realitzar les següents operacions:

A) Càlcul de la reducció sobre el valor cadastral.

B) Càlcul de la reducció sobre la base imposable.

A) Respecte al càlcul de la reducció sobre el valor cadastra les dades que cal tenir en compte són les següents:

- Valor cadastral de l'any 2002, 40% reduït: 29.328 euros (1).
- Anys complets: 20 (2).
- Percentatge anual: 2'7 (3).

La base imposable és el resultat de multiplicar els tres conceptes anteriors (1 x 2 x 3), del que resulta un increment de valor de 15.873 euros.

B) El càlcul de la reducció sobre la base imposable, les dades són les següents:

- Valor cadastral de l'any 2002 sense reducció: 48.880 euros (1).
- Anys complets: 20 (2).
- Percentatge anual: 2'7 (3).

En este cas la base imposable és el resultat de multiplicar els tres conceptes (1 x 2 x 3), el que ens dóna com a resultat un increment de valor de 26.395 euros als quals si se li aplica el 40% de la reduïda ens dóna com a resultat la mateixa quantitat que abans, això és 15.873 euros.

Del que hem exposat anteriorment, es desprenia que tant si s'aplica la reducció sobre la base imposable o sobre el valor cadastral el resultat és idèntic, i per això no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

En la queixa núm. 021922 una veïna d'Elda (Alacant) substancialment exposava que, després de realitzar el pagament de l'IBI d'un habitatge que havia adquirit al gener de l'any 2002, va comprovar que l'obligat al mateix era l'anterior propietari i va interposar

una sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts, la qual va ser desestimada per Suma-Gestió Tributària Diputació d'Alacant.

Admesa a tràmit la queixa, Suma – Gestió Tributària ens va informar, entre altres coses, que "(...) revisada la documentació que es troba en l'expedient, s'ha comprovat que no es va tenir en compte en la resolució de la sol·licitud, que el pagament no va ser efectuat per finestreta (en este cas cal considerar-lo com a pagament a tercers, ja que no hi ha constància de qui ho realitza) sinó, que com a forma de pagament es va utilitzar el càrrec en compte del client (queda demostrat amb la certificació emesa pel BBVA que el titular del compte que va efectuar el pagament és la Sra. R.). Per esta raó amb data 18 de desembre s'ha resolt el recurs de devolució a la Sra. R. la qual ha estat transferida al seu compte (el mateix en què va efectuar el pagament)".

D'acord amb això anterior, es va resoldre el tancament de l'expedient, atés que del contingut de l'informe s'aprecia que la referida Administració havia procedit a la solució del seu problema".

En relació amb l'impost de béns immobles (IBI) en el moment d'elaborar-se el present Informe Anual 2001 continuen en tràmit, totes elles pendents de la remissió d'Informe de les Administracions corresponents, les queixes núm. 020822, 021517,021728, 021752, 021856, 022005, 022153 i 022154.

Passem a exposar breument el contingut d'estes queixes:

En relació amb la queixa núm. 020822, el seu autor, veí de la localitat d'Altea (Alacant), sol·licitava la intervenció d'esta Institució per a anul·lar una providència de constrenyiment que li havia estat girada per Suma-Gestió Tributària ja que desconeixia el procés seguit pel citat organisme per a determinar el valor de l'objecte de la providència de constrenyiment

En la queixa núm. 021517 la seua autora, veïna de la ciutat d'Alacant, substancialment manifestava que per part de l'Ajuntament d'Alacant se li reclama el pagament de l'impost de béns immobles (IBI) d'una casa situada en el carrer (...) que per execució d'un embargament ja no era propietat seua.

En la queixa núm. 021728 el seu autor, veí de Mutxamel (Alacant), exposava que com a conseqüència d'un error en la descripció de l'objecte tributari en l'impost sobre béns immobles, havia abonat quantitats corresponents a un altre habitatge que no li pertanyia. Com a conseqüència d'això, Suma- Gestió Tributària de la Diputació Provincial d'Alacant li va requerir el pagament dels constrenyiments i dels interessos, i només tenia dret a sol·licitar la devolució de la contribució abonada de l'altre habitatge.

També contra Suma- Gestió Tributària d'Alacant, es va dirigir la queixa núm. 021752, en la qual una ciutadana, domiciliada a Ginebra (Suïssa), substancialment exposava que al mes de juliol de 2000 va rebre la notificació de pagament de l'impost sobre béns immobles amb un recàrrec per impagament en relació amb els anys 1996 a 1999.

Segons ens indicava l'autora de la queixa, este impagament es va produir per un error en el registre del domicili fiscal de l'immoble que va impedir la recepció d'esta notificació. L'esmena d'este error es va portar a terme el 8 de setembre de 2000 després de reclamació interposada davant la Delegació Provincial del Ministeri d'Economia i Hisenda.

D'altra banda, l'autora de la queixa manifestava que existia un error de càlcul en relació amb la quantitat de metres quadrats que corresponen a la seua propietat situada a (...) i denominada (...), segons plànol de parcel·lació.

Un veí de la ciutat d'Alacant, en la queixa núm. 021856, manifestava que per part de l'Ajuntament d'Alacant es va cometre un error en l'emissió dels rebuts de l'IBI, concretament en el número de DNI i en el seu domicili, i per això no va poder pagar en període voluntari el referit tribut, ja que la seua entitat financera no li'l va imputar. Per això, sol·licitava que li fóra retornat el constrenyiment, costos i interessos que va haver d'abonar en via executiva.

L'autor de la queixa núm. 022005, domiciliat a Requena (València), substancialment manifestava que l'increment de la quota de l'impost de béns immobles (IBI) de l'exercici 2002 en este municipi, en relació amb el de l'any anterior, havia estat gairebé del 100%. En este sentit havia dirigit escrit a l'Ajuntament de Requena sense que, en el moment de presentar la queixa, haguera rebut resposta.

Amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades per l'autor de la queixa, hem sol·licitat de la referida Corporació Local que ens remeta informació suficient sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en el present supòsit, com també còpia de la publicació en el Butlletí Oficial de la Província de l'Ordenança Fiscal d'este Ajuntament, reguladora de l'impost de béns immobles (IBI).

En les queixes núm. 022153 i 022154, dos veïns de la localitat de Novelda (Alacant) substancialment sol·licitaven que per part del Suma-Gestió Tributària de la Diputació Provincial d'Alacant s'anul·laren les liquidacions de l'Impost sobre Béns Immobles (període 1998-2002) i que es fera la devolució de les quantitats ingressades a la vista de la nova valoració assignada per la Direcció General del Cadastre.

Respecte a queixes iniciades en anys anteriors hem procedit al tancament de les queixes núm. 010431, 010748, 010925, 011040 i 012366 en els termes que a continuació exposem.

En la queixa núm. 010431 (Informe Anual 2001, pàg. 195), la seua autora, veïna de Gandia, exposava que havia presentat escrit davant l'Ajuntament de Gandia en el qual exposava la seua disconformitat amb la modificació del tipus impositiu de l'impost de béns immobles de naturalesa urbana per a l'exercici 2001 i següents, i l'establia en el 0,775.

En el moment de presentar l'escrit de queixa, i malgrat el temps transcorregut, no havia obtingut resposta, per la qual cosa la queixa va ser admesa a tràmit, i vam demanar a l'Ajuntament de Gandia informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

En el seu informe l'Administració Local explicava els motius de l'absència de contestació de l'escrit de l'autora de la queixa, per entendre que no es tractava d'un recurs contra un acte administratiu, sinó contra la decisió d'un òrgan de caràcter polític.

Sense entrar a valorar les explicacions de l'Ajuntament de Gandia, de l'estudi de l'escrit d'al·legacions de l'autora de la queixa es desprenia la seua disconformitat, no solament amb la pujada de l'IBI, sinó també amb la qualificació del seu sòl com de naturalesa urbana.

En este sentit, la vam informar que la Llei 39/1988, de 28 de desembre, d'Hisendes Locals en el seu Art. 61 establix que l'IBI és un tribut directe de caràcter real, el fet imposable del qual esta constituït, entre altres, per la propietat dels béns immobles de naturalesa rústica i urbana situats en el respectiu terme municipal. Afegix en el seu Art. 62 b) 1. que "a l'efecte d'IBI tindran la consideració de béns immobles de naturalesa urbana (...) les edificacions siguen quins siguen els elements dels quals estiguen construïts, els llocs en què es troben emplaçats, la classe de sòl en què hagen estat edificat i l'ús a què es destinen (...)".

D'acord amb això anterior, no observem una actuació de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret. La mera disconformitat o el desacord amb una resolució, no pot, per si sola, motivar la nostra intervenció.

No obstant això, vam indicar a l'autora de la queixa que si considerava oportú impugnar tal resolució en via administrativa o judicial per discrepar dels criteris que la sustentaven, podia acudir en consulta a un advocat en exercici, que la podria orientar a estos efectes.

En relació a la queixa núm. 010748 (Informe Anual 2001, pàg. 192) l'autor de la queixa, a la vista de l'Informe remés per l'Ajuntament de Llíria, ens va sol·licitar el tancament de la queixa que vam atendre segons la seua petició.

La queixa núm. 010925 (Informe Anual 2001, pàg. 192) va ser tancada perquè d'acord amb Informe remés per l'Administració el problema que va motivar la queixa s'havia solucionat.

Finalment, en relació amb les queixes núm. 011040, 012332 i 012366 (Informe Anual 2001, pàg. 192) presentades per uns veïns de la ciutat d'Alacant, substancialment ens exposaven que van interposar davant la Gerència Territorial del Cadastre de la ciutat d'Alacant, dependent del Ministeri d'Hisenda, recurs en el qual mostrava la seua disconformitat amb la superfície assignada a un immoble de la seua propietat situada al carrer P. de la ciutat d'Alacant.

El citat organisme va resoldre estimar el seu recurs i ordenar la modificació de la base de dades i de la documentació cadastral amb efectes de l'exercici 2002.

D'acord amb això anterior, els autors de les queixes van sol·licitar la devolució d'ingressos indeguts corresponents als períodes 1997 a 2002 en concepte d'IBI. L'Ajuntament, d'acord amb els efectes donats a la resolució de la Gerència Territorial del Cadastre, només va procedir a la devolució dels ingressos de l'any 2002, però no dels exercicis 1997 a 2001.

Admeses a tràmit les queixes, vam sol·licitar informe suficient de l'Ajuntament d'Alacant. Informe del qual li va ser remesa còpia als promotors de les queixes a fi que, si ho consideraven convenient, presentaren al·legacions a este, i així ho van fer.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx la Llei Reguladora de les Hisendes Locals 39/1988, de 28 de desembre, que desenvolupa els arts. 137 i 142 de la Constitució espanyola de 1978, articles que consagren uns principis generals bàsics conformement als quals ha de dissenyar-se el finançament de les Entitats Locals.

L'Art. 78 atribuïx al Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària la fixació, revisió i modificació dels valors cadastrals, i atribuïa als Tribunals Econòmics Administratius de l'Estat el coneixement de les reclamacions que s'interposen contra els actes aprovatoris de les delimitacions del sòl, contra les ponències de valors i contra els valors cadastrals

En les queixes objecte d'estudi, la Gerència Territorial del Cadastre va resoldre estimar les reclamacions amb “efectes per a l'exercici 2002”, i els va advertir que contra esta Resolució podien interposar reclamació econòmica administrativa en el termini de quinze dies hàbils a partir de la notificació.

De l'estudi de la queixes vam deduir que no va interposar reclamació contra la resolució de la Gerència Territorial del Cadastre, per la qual cosa la resolució administrativa va adquirir fermesa. En este sentit, ens vam trobar en presència d'un acte administratiu ferm i consentit per aquells que van poder impugnar-lo i no ho van fer.

D'altra banda, l'Art. 75.3 de la Llei d'Hisendes Locals establix que “les variacions d'ordre físic, econòmic o jurídic que es produïsquen en els béns gravats tindran efectivitat en el període impositiu següent a aquell en què van tenir lloc”.

Tot això, sense perjuí de l'obligació, continguda en l’article 77.2, que els subjectes passius han de presentar declaracions sobre les variacions, per pertorbació de l'ordre físic, econòmic i jurídic concernents als béns immobles que tinguen transcendència a l'efecte de l'IBI.

El Tribunal Suprem manté, entre unes altres, en Sentència de la Sala Contenciosa Administrativa de 19 de febrer de 1998 que la devolució d'ingressos indeguts és *strictu sensu*, un procediment executiu, invers a la recaptació dels tributs pel qual l'Administració Tributària retorna o restituïx als subjectes passius, als subjectes retinguts o repercutits, o als responsables, les quantitats ingressades en el Tresor Públic, el pagament del qual per estos ha resultat indegut, per diversos motius, tots ells prevists i regulats per la Llei.

És doctrina jurisprudencial constant i consolidada del citat Tribunal que si els subjectes passius, responsables, etc., consideren que l'Administració Tributària ha comés errors de dret, que han comportat ingressos indeguts, "inexcusablement han d'impugnar l'acte administratiu de què es tracte, i pretendre'n l'anul·lació o modificació i com a conseqüència d'això la quantificació de l'ingrés indegut i reconeixement del dret a devolució. Cal deixar perfectament clar que, en este supòsit, el dret a la devolució passa indefectiblement per l'exercici d'accions impugnatòries que tenen uns terminis, comptadors des de la notificació de l'acte administratiu de liquidació. Transcorregut este termini sense interposició del recurs pertinent, l'acte esdevé ferm i consentit"

En la referida Sentència el Suprem distingix entre la revisió prèvia i l'execució del dret, i diu que: "la distinció per una banda, entre la revisió prèvia en via administrativa, o si escau, en via jurisdiccional, mitjançant els corresponents recursos, dels actes administratius de liquidació, amb la finalitat d'anul·lar-los o modificar-los, revisió sotmesa, com a qüestió d'ordre públic procedimental i processal a terminis improrrogables, i d'una altra, l'execució del dret prèviament reconegut administrativament o jurisdiccionalment, a la devolució exercible en el termini de quatre anys, és una distinció fonamental (...)".

En definitiva, no només va adquirir fermesa la resolució del Cadastre en la qual establia els efectes de la modificació cadastral a partir de l'exercici 2002, sinó que a més els distints actes administratius de liquidació de l'impost, en este cas de l'IBI dels exercicis 1997 a 2001, no es deduïa de la documentació aportada que foren impugnats dins del termini i en la forma escaient.

En conseqüència, de l'estudi de les queixes i de la normativa vigent en la matèria no apreciem l'existència d'actuacions administratives irregulars o que produïsquen indefensió, per la qual cosa vam tancar les queixes.

2.2. Impost sobre vehicles de tracció mecànica

En la queixa núm. 020020 una veïna de la ciutat d'Alacant substancialment exposava que la seua entitat financera li havia enviat al seu domicili una diligència d'embargament per un import de 240,34 euros en relació amb l'impost de circulació de vehicles a motor corresponent als anys 1993, 1994 i 1995.

Segons ens indicava en el seu escrit de queixa, el referit vehicle va ser donat de baixa per desballestament per la Prefectura Provincial de Trànsit.

Així mateix ens indicava que als pocs dies de l'enviament de la diligència d'embargament, va rebre una nova comunicació, esta vegada amb la finalitat de procedir a l'anul·lació de la retenció per aixecament de l'embargament. L'anul·lació es va produir després de presentar-se la Sra. S. en les oficines del Suma-Gestió Tributària i al·legar la prescripció dels deutes pel transcurs de quatre anys.

Malgrat això anterior, de nou, la seua entitat financera li va remetre, pels mateixos conceptes, una diligència d'embargament, esta vegada amb recàrrec, per un import de 245,56 euros.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit.

Suma-Gestió Tributària ens va informar que "els valors dels exercicis 1990, 1991 i 1992 van ser objecte d'anul·lació per acord del Ple de l'Ajuntament de data 12/12/98" i afegia que, en relació amb els valors restants, "els exercicis 1993 i 1994 van ser degudament notificats després de successius intents en el BOP de dates 18 de febrer de 1998 i 10 de desembre de 1998, interrompent el termini de prescripció; una eficàcia administrativa que no va poder ser provada respecte a l'exercici 1995, motiu considerat per a estimar el seu dret a l'anul·lació per prescripció d'este exercici".

A la vista d'això anterior i després d'un detallat estudi de la queixa no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris, per la qual cosa vam procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 020235, presentada per un ciutadà domiciliat a Bèlgica, va ser tancada, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i els informes emesos per les Administracions afectades no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'art 103.1 de la Constitució.

En efecte, de totes les actuacions es deduïa que, encara que a l'autor de la queixa li va ser sostret el vehicle que constituïx el fet imposable objecte de la queixa fa anys, la baixa en la Prefectura Provincial de Trànsit es va produir al mes d'abril de 2001. En este sentit cal portar a col·lació el que disposa l'article 95 de la Llei 39/1988 de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals, que considera subjecte passiu de l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica aquells al nom dels quals conste el vehicle en el permís de circulació, de manera que solament canviant esta titularitat en la corresponent Prefectura Provincial de Trànsit, d'acord amb el que disposa l'art. 100.2 de la mateixa Llei, es perd la condició de subjecte passiu de l'Impost. Per tot això durant els anys a què es referix la reclamació de SUMA - Gestió Tributària, l'autor de la queixa era el titular del vehicle i per tant el subjecte obligat al pagament de l'Impost.

D'altra banda, la mateixa Llei, en regular la gestió del tribut esmentat, establix que els Ajuntaments podran exigir-lo en règim d'acte liquidació, raó per la qual no és necessari que se li notifique cada any, i ha d'abonar-lo en arribar cada període impositiu.

Finalment, l'autor de la queixa en el seu últim escrit ens deia que la notificació de l'embargament de l'immoble li havia estat feta amb any i mig de retard; li vam comunicar que així constava en la informació de SUMA - Gestió Tributària que li va ser remesa. Quant al fet que el domicili on es practiquen totes les notificacions fóra el del seu ex cònjuge, això era irrellevant per a esta Institució, que no pot investigar relacions entre particulars. En tot cas, era evident que totes les notificacions han estat practicades

en el mateix domicili, per la qual cosa, si volia que es dirigiren a un altre domicili, havia d'haver-ho comunicat a l'òrgan encarregat de la gestió recaptadora.

Finalment, tampoc s'evidenciava que concorreguera cap circumstància que l'eximira d'abonar el corresponent recàrrec per constrenyiment, de conformitat amb el que disposa l'article 100 del Reglament General de Recaptació, aprovat per Reial Decret 1684/90, de 20 de desembre.

En la queixa núm. 020452 una veïna d'Alaquàs (València) formulava la seua reclamació en relació amb l'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica.

Una vegada estudiat l'assumpte plantejat, vam dirigir a l'Ajuntament d'Alaquàs el següent escrit de recomanació:

"(...) En concret, la promotora de la queixa es va dirigir a esta Institució i va exposar que havia sol·licitat en repetides ocasions l'exempció d'este impost a l'Ajuntament d'Alaquás, tot al·legant la condició de minusvàlids d'ella i del seu marit.

En este sentit, la interessada ens va remetre la documentació sobre l'objecte de l'impost (Volkswagen 1.9 IDI amb 12,90 CV) i el grau de la seua minusvalidesa que corresponia, en el seu cas, a un 56%.

L'informe rebut indicava que no s'havia concedit l'exempció ja que, segons la interpretació que realitzava la referida Corporació Local de l'article 94. 1 d) de la Llei 39/88 de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals, el supòsit plantejat no es podia incloure dins els casos prevists en este precepte.

En esta interpretació es diferenciava entre vehicles especials del número 20 de l'annex del RD Legislatiu 339/90 que requeria per a l'exempció d'un vehicle de menys de 14 CVF, que el propietari tinguera un grau de discapacitat inferior al 65%, i vehicles adaptats que requerixen que el vehicle siga inferior a 17 CVF, i una minusvalidesa del seu titular igual o superior al 65%.

Així mateix, s'establia en l'informe que la interpretació resultava de la utilització de l'adverbi *respectivament*, que abasta dues situacions distintes, l'assenyalada en l'encapçalament de l'article amb dos requisits diferents per a cadascuna d'elles, i que han d'entendre's conjuntament.

La Llei 39/88 de 28 de desembre, reguladora de les Hisendes Locals, establix en l'article 94.1 .d: "Els cotxes de minusvàlids a què es referix el número 20 de l'annex del RD Legislatiu 339/90, de 2 de març, pel qual s'aprova el text articulat de la Llei sobre el Trànsit, Circulació de Vehicles a Motor i Seguretat Vial, i els adaptats per a la seua conducció per persones amb discapacitat física, sempre que la seua potència siga inferior a 14 o 17 cavalls fiscals i pertanyen a persones minusvàlides o discapacitades físicament, amb un grau de minusvalidesa inferior al 65%, o igual o superior al 65%, respectivament. En qualsevol cas, els subjectes passius beneficiaris d'esta exempció no podran gaudir-la per més d'un vehicle simultàniament".

A tot el que hem assenyalat cal afegir que vam considerar que les al·legacions formulades en l'informe emés per l'Ajuntament no tenien fonament des del punt de vista gramatical, ja que es tractava de dos oracions copulatives sintàcticament iguals, unides per una conjunció, pertanyent el terme *respectivament* a la segona oració copulativa. D'esta manera, que es deduïa que els requisits exigits quant al nombre de cavalls fiscals, i de percentatge de minusvalidesa, es referixen als cotxes adaptats (segona oració copulativa) i no als cotxes de minusvàlids.

En un altre punt del seu informe feien al·lusió a un supòsit que quedaria exclòs de l'article en cas de produir-se (minusvalidesa igual o superior a 65%, quan els cavalls fiscals siguen inferiors a 14), i consideràvem que esta llacuna no existia ja que en el supòsit d'una minusvalidesa igual o superior al 65% quan el nombre de cavalls fiscals siga inferior a 17 (hipòtesi que sí regula l'article 94.1 .d de la Llei 39/88), també s'inclou els inferiors a 14 CVF).

Per a la seua interpretació cabia aplicar el que disposa l'article 3.1 del Codi Civil: "les normes hauran de ser interpretades segons el sentit propi de les seues paraules, en relació amb el context, els antecedents històrics i legislatius, i la realitat social del temps que han de ser aplicades, atenent fonamentalment a l'esperit i la finalitat d'aquelles ".

Així mateix, cal tenir en compte l'article 2.7 del Tractat d'Amsterdam, de 2 d'octubre de 1997, ratificat per Instrument de 2 de desembre de 1998, que exposa el següent: "Sense perjuí de les altres disposicions del present Tractat i dins els límits de les competències atribuïdes a la Comunitat pel mateix, el Consell, per unanimitat, a proposta de la Comissió i prèvia consulta al Parlament Europeu, podrà adoptar mesures adequades per a lluitar contra la discriminació per motius de sexe, d'origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual".

En conseqüència, amb tota la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions, des d'esta Institució es va valorar que la interpretació realitzada per la referida Corporació Local no era del tot conforme amb el que disposa l'article 3.1. del Codi Civil ja que, encara que el sentit literal pot generar problemes d'interpretació, la realitat social i el context ens donaven la clau per a afavorir a un sector tan desprotegit com és el dels discapacitats. Si la justícia ha d'administrar-se recta i complidament, no ha d'atendre's tant a l'observació estricta i literal del text dels preceptes legals, com al seu indubtable esperit, recte sentit i veritable finalitat, que solament poden estimar-se degudament i raonablement atesos quan el precepte s'aplica de forma tal que permeta que el jutjador utilitze una adequada i justa flexibilitat de criteri, i acomodar-se a les circumstàncies especifiques que concorren en cada cas com a doctrina legal que es va anticipar primer en la jurisprudència i va obeir després al manament del 3.1 del Codi Civil.

La sentència de 12 de març del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (R.A. 709/1995) al·ludix a la concreta qüestió i exposa el següent: "... La Llei 5 0/1998, de 30 de desembre, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Ordre Social ha reformat de nou el precepte, però sense afectar la qüestió aquí discutida, doncs les modificacions afecten quatre concrets aspectes: a) S'altera de nou la potència màxima dels vehicles adaptats per a la seua conducció per persones amb discapacitat física. Si en el text originari de la

LHL tal potència màxima era de 12 cavalls fiscals, i es va augmentar a 13,50 per la Llei 13/1996, ara la potència màxima depén del grau de minusvalidesa. Si el grau de minusvalidesa és inferior al 65 per 100, la potència màxima del vehicle serà de 14 cavalls fiscals; i si el grau de minusvalidesa és igual o superior al 65 per 100, la potència màxima serà de 17 cavalls fiscals...”

En últim lloc cal indicar que, en l'àmbit comunitari, el Projecte de Resolució del Consell i dels Representants dels Governs dels Estats Membres reunits en el Consell sobre la igualtat d'oportunitats de les persones amb minusvalidesa (presentat per la Comissió), aposta per l'evolució cap a un plantejament basat en el reconeixement del dret a la igualtat d'oportunitats per a les persones amb minusvalidesa en els Estats membres, i és tasca de tots valorar i construir un espai per a la diversitat humana, en una Europa dels ciutadans que s'assenta en els principis d'equitat i d'eficàcia.

La Constitució espanyola disposa en l'article 9.2: “Correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups que s'integra siguen reals i efectives; remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social”. Així mateix, l'article 49 establix: “Els poders públics hauran de fer una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al gaudi dels drets que este Títol atorga a tots els ciutadans”.

Per tot el que antecedix, i de conformitat amb el que preveu l’article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució vam Recomanar a l'Ajuntament d’Alaquàs que aplicara l'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica, sol·licitada per l'autora de la queixa”.

La Recomanació va ser acceptada i per això vam posar fi a les nostres investigacions.

En la queixa núm. 020687 una veïna d'Ibi (Alacant) substancialment exposava que havia estat propietària d'un vehicle des de l'any 1997 i al mes de novembre de 1998 la Tresoreria General de la Seguretat Social va embargar el citat vehicle i va ser adjudicat al Sr. C.A. al març de 1999.

D'altra banda, al mes de març de 2001, SUMA-Gestió Tributària d'Elx va comunicar a l'autora de la queixa que tenia deutes pendents en concepte d'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica des de 1997.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar tant a SUMA-Gestió Tributària d'Elx com a l'Excm. Ajuntament d'Elx sengles informes amb la finalitat d'iniciar les nostres investigacions.

D'una banda, l'informe rebut de l'Excm. Ajuntament d'Elx posava de manifest que l'autora de la queixa constava com a titular del citat vehicle en la base de dades del registre de la Direcció General de Trànsit i se li havia indicat que havia d’acreditar el

canvi de titular perquè es portara a terme la modificació d'estes dades. Una acreditació que no va ser, a data de l'informe, presentada en la referida Corporació local.

D'altra banda, en relació amb l'informe rebut de Suma- Gestió Tributària, es va aclarir que com a conseqüència d'un conveni de delegació amb l'Excm. Ajuntament d'Elx les funcions delegades queden emmarcades en l'àmbit de la recaptació executiva, amb la qual cosa no es porta a terme, per part de Suma, cap intervenció pel que fa a les dades contingudes en els Padrons dels distints impostos.

En este sentit, de l'estudi de la queixa no es desprenia que l'autora de la queixa haguera impugnat els rebuts girats per part de l'Ajuntament, des de 1997 en concepte de vehicles de tracció mecànica, és més, en l'informe remés per Suma deixava oberta la possibilitat que l'Ajuntament, atés que l'adjudicació del vehicle es va produir el 1999, procedira a l'anul·lació dels rebuts corresponents als exercicis 2000 i 2001.

Hem de ressaltar l'esment que en ambdós informes es realitzava sobre l'article 95 de la Llei 39/88, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals, que es constituïa com a clau per a l'anàlisi de l'assumpte plantejat i que indica el següent: "són subjectes passius d'este impost les persones físiques o jurídiques i les Entitats a què es referix l'article 33 de la Llei General Tributària, al nom dels quals conste el vehicle en el permís de circulació".

En conseqüència, de l'estudi de la seua queixa, els corresponents informes i a més per no constar al·legacions a estos per part de l'autora de la queixa, vam tancar la queixa, atés que no s'observava una actuació administrativa que vulnerara els drets constitucionals i/o estatutaris de l'autora de la queixa.

La queixa núm. 021299 no va ser admesa a tràmit, ja que no es desprenia que la seua autora, veïna d'Alacant, haguera iniciat davant l'Administració Pública competent, Prefectura Provincial de Trànsit, les actuacions pertinents per a la transferència del seu vehicle.

En este sentit la vam informar que l'article 32 del Reial Decret 13/1992, de 17 de gener, pel qual s'aprova el Reglament General de Vehicles establix l'obligació de la persona, natural o jurídica, que transmet un vehicle de notificar a la Prefectura de Trànsit la transmissió del mateix.

En la mateixa línia, la Llei reguladora de les hisendes locals 39/1988, de 28 de desembre, en el seu art. 100.2 establix com una de les obligacions dels subjectes passius de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica, que són els titulars dels vehicles, la de comunicar a les Prefectures Provincials de Trànsit la transferència d'estos a l'efecte de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica.

En conseqüència, vam suggerir a la promotora de la queixa que es dirigira prèviament a l'Administració competent en la matèria, on li podrien proporcionar una adequada informació sobre la qüestió plantejada i, si escau, els tràmits que calia seguir.

En la queixa núm. 021464 el seu autor, un veí de Castelló, substancialment exposava que al mes de maig de 2002 li va ser practicat un embargament en el seu compte corrent.

A la vista d'això anterior, va dirigir escrit a la Diputació Provincial de Castelló en el qual bàsicament denunciava no haver estat notificat prèviament a la pràctica de la diligència d'embargament.

Segons ens indica l'autor de la queixa, en el moment de presentar la mateixa no havia rebut resposta, i per això va ser admesa a tràmit.

De l'Informe de l'Excma. Diputació Provincial de Castelló, del qual se li va donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa, s'indicava que "amb data de hui (mes de setembre de 2002) s'efectuen els tràmits necessaris per a donar de baixa els rebuts corresponents i efectuar la devolució d'allò indegudament embargat".

No obstant això anterior, i atés que en l'escrit d'al·legacions de l'autor de la queixa ens indicava que "a data d'avui no m'ha estat retornat este import", ens vam posar en contacte telefònicament amb el Servei Provincial de Gestió Tributària i Recaptació de la Diputació. El referit Servei ens va indicar que amb data 22 d'octubre s'havia dictat la resolució de la Tresoreria Provincial amb la finalitat de procedir a la devolució dels ingressos indeguts, com també que ja els constava la realització de l'ordre de pagament i la consegüent transferència bancària.

D'acord amb això anterior, vam concloure les nostres investigacions, atés que de l'Informe remés i les actuacions posteriors realitzades per esta Institució s'apreciava que l'Administració de referència solucionaria el problema.

En la queixa 021507, una veïna de Llaurí (València), en el seu escrit de queixa, substancialment, denunciava el greuge comparatiu que sofria respecte a altres veïns de la seua localitat en relació amb la seua sol·licitud d'exempció de l'impost de vehicles de tracció mecànica, atesa la seua condició de minusvàlida.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i per això vam demanar informe a l'Ajuntament de Llaurí a fi de contrastar l'escrit de queixa. En tal informe s'indicava els supòsits d'exempció per a l'impost de vehicles de tracció mecànica es regulen en l'article 94 de la Llei 39/88 de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals. Així mateix, s'assenyalen, en l'apartat 1 .d) d'este precepte, com a exempts, els cotxes de minusvàlids a què es referix el número 20 de l'annex del RD legislatiu 339/1990, de 2 de març, mitjançant el qual s'aprova la Llei sobre el trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, i és en este punt en què s'establixen les característiques i els requisits necessaris per a rebre tal consideració.

En conseqüència, resulta imprescindible que en tota sol·licitud que tendisca a l'exempció d'este impost confluïsquen els requisits fixats en la legislació abans esmentada. És per això que, concorrent en la sol·licitud de l'autor de la queixa el grau de minusvalidesa requerit, en cap moment es demostrava que el vehicle en qüestió reunia les característiques establides en tal legislació.

Pels motius exposats i després del detallat estudi de la queixa, l'informe facilitat per l'Administració afectada i vist l'escrit d'al·legacions de l'autora de la queixa, no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els seus drets constitucionals i/o estatutaris.

En el moment d'elaborar-se este Informe Anual 2002, en relació amb l'impost de vehicles de tracció mecànica, continuen en tràmit les queixes núm. 020327, 021308 i 021566, que passem a exposar breument a continuació.

En la queixa núm. 020327 el seu autor, un veí de la ciutat de València, ens exposava que el 30 de novembre de 2000 va efectuar el pagament de l'impost de vehicles de tracció mecànica, i va pagar la quantitat de 17.100 ptes. mitjançant un gir postal cursat en l'oficina de correus i telègrafs de la localitat de Favara.

No obstant això anterior, amb data 21 de maig de 2001, va rebre en el seu domicili la notificació del procediment de constrenyiment en concepte d'impost de vehicles de tracció mecànica per un import de 17.100 Ptes., més un recàrrec del 20 per 100 per impagament d'este en el període voluntari.

Una vegada admesa la queixa es va sol·licitar a l'Ajuntament de València el corresponent informe amb la finalitat de procedir a l'estudi de l'assumpte plantejat, informe del qual es va donar trasllat a l'autor de la queixa sense que realitzara al·legacions a este.

En tal informe es posava de manifest que el període voluntari de pagament de la liquidació finalitzava el 30 de novembre de 2000 i que l'import referit va ser retornat a l'interessat per trobar-se fora de termini, atés que el gir postal que havia realitzat estava datat l'1 de desembre de 2000, i per això es va aplicar un recàrrec d'un 20 per 100.

Atenent al que hem exposat més amunt, cal destacar que la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, disposa en el seu article 59.2n que: "S'entén pagat en efectiu un deute tributari quan s'ha realitzat l'ingrés del seu import en les Caixes del Tresor, oficines recaptadores o Entitats degudament autoritzades que siguen competents per a la seua admissió."

Així mateix, esta Llei establix en l'article 127.10 que: "L'inici del període executiu determina l'import d'un recàrrec del 20 per 100 de l'import del deute no ingressat, com també el dels interessos de demora corresponents a esta.

Este recàrrec serà del 10 per 100 quan el deute tributari no ingressat siga satisfet abans que haja estat notificada al deutor la providència de constrenyiment prevista en l'apartat tres d'este article i no s'exigiran els interessos de demora reportats des de l'inici del període executiu."

D'altra banda, la Llei 39/1998, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals indica en el seu article 99. 2n, que en les respectives Ordenances fiscals els Ajuntaments disposaran la classe d'instrument acreditatiu del pagament de l'impost. D'acord amb este

precepte, l'Ordenança Fiscal General d'esta Corporació establix el gir postal o telegràfic com a mitjà de pagament en efectiu, i continua amb el seu article 64.2n que: "Quan el pagament es realitze a través d'Entitats de Dipòsit o altres persones autoritzades, el lliurament al deutor del justificant d'ingrés l'alliberarà des de la data en què es consigne el justificant..."

D'acord amb això anterior i, després del detallat estudi de la documentació que es trobava en esta Institució, es desprenia que el gir postal es va realitzar en data 30 de novembre de 2001 en l'oficina auxiliar de Favara que és depenent de l'oficina tècnica d'Alzira, i es va rebre en esta Corporació en data 1 de desembre de 2001. La conclusió que resulta és que en cap moment es va produir l'incompliment de les obligacions tributàries per part de l'autor de la queixa ja que el pagament es va realitzar, efectivament, dins el període voluntari.

Hem de destacar que a més de no produir-se tal incompliment, és significatiu que en cap cas s'havia d'haver gravat un recàrrec d'un 20 per 100 sobre el referit impost, ja que per al supòsit que s'haguera pagat el dia immediat a l'acabament del termini, el recàrrec imposable seria del 10 per 100 fins que s'efectuara la notificació de constrenyiment. Per tant, serà en el moment que es porte a terme tal notificació quan es podrà aplicar el recàrrec, sempre que no s'haja produït el pagament posteriorment.

Cal ressaltar que és missió d'esta Institució vetlar pel compliment dels preceptes legals abans esmentats a fi de garantir els drets que assistixen el ciutadà.

De conformitat amb això anterior i a fi d'aconseguir els preceptes legals exposats en la present resolució, vam formular a l'Ajuntament de València el següent suggeriment:

"que en aquelles actuacions en les quals es procedisca a abonar l'import dels deutes tributaris, com ara l'Impost de Vehicles de Tracció Mecànica, es tinga per efectuat el pagament en la data que efectivament es realitza el pagament (gir postal) i no en la data en la qual es produïx la seua recepció. Així mateix, li vam Recordar el deure legal disposat en l'article 127.1 de la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, que en tot cas ha d'aplicar-se un recàrrec del 10 per 100 si el deute tributari no s'ha ingressat en període voluntari i se satisfà abans que haja estat notificat al deutor la providència de constrenyiment".

Estem pendents de la remissió del preceptiu informe de l'Ajuntament de València en què ens manifeste l'acceptació o no del Suggeriment i el Recordatori de deures legals que es realitza o si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo.

Un veí de Requena (València) en la queixa núm. 022007 ens manifestava que l'increment de la quota de l'impost de vehicles a motor de l'exercici 2002 en este municipi, en relació amb el de l'any anterior, havia estat del 100%. En este sentit s'havia dirigit a la referida Corporació Local sense que, en el moment de presentar el seu escrit de queixa, haguera rebut resposta. La queixa continua en tràmit.

En la queixa núm. 021566 el seu autor, amb domicili a Alacant, ens exposava que Suma-Gestió Tributària li reclamava en concepte d'impost de vehicles de tracció

mecànica els exercicis 1996, 1997 i 1998. Segons l'autor de la queixa tal reclamació era incorrecta ja que té reconeguda una minusvalidesa del 65 % i, en conseqüència, està exempt de l'impost.

En relació amb les queixes núm. 010733, 010750 i 011020 de les quals donàvem compte en l'Informe Anual 2001, totes han estat tancades d'acord amb el que exposem a continuació.

En relació amb la queixa núm. 010733 (Informe Anual 2001, pàg. 201) la Recomanació efectuada a l'Ajuntament d'Alacant va ser acceptada íntegrament, per la qual cosa vam posar fi a les nostres investigacions.

En la queixa núm. 010750 (Informe Anual 2001, pàg. 203), el seu autor, a la vista de l'informe remés per l'Ajuntament de Llíria, ens va sol·licitar el tancament de la queixa que vam atendre segons la seua petició.

Finalment vam procedir al tancament de la queixa núm. 011020 (Informe Anual 2001, pàg. 204) ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i vist l'Informe de l'Ajuntament de València no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals o estatutaris de l'autor de la queixa, sense que constaren, d'altra banda, al·legacions de l'autor de la queixa a l'informe del referit Ajuntament.

Abans d'entrar en altre apartat, convé recordar una queixa en la qual el seu autor es referia tant a l'IBI com a l'impost de vehicles de tracció mecànica.

Efectivament, un veí de Benetússer (València) en la queixa núm. 020185 denunciava el retard de l'Ajuntament d'esta localitat a contestar a una sol·licitud de devolució de l'Impost sobre Vehicles de Tracció Mecànica corresponent a l'exercici 1996, com també de l'IBI dels exercicis 1994 a 2000.

Després de l'admissió de la queixa, l'Ajuntament ens va informar que, per Decret, es va procedir a estimar la sol·licitud de l'autor de la queixa. D'acord amb això anterior, hem procedit al tancament de l'expedient, atés que del mateix s'apreciava que el citat Ajuntament havia procedit a la solució del problema.

2.3. Impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana

La queixa núm. 021310, relativa a l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana, presentada per una veïna de la ciutat de València no va ser admesa a tràmit, ja que després del detallat estudi de la documentació que ens va presentar, resultava constatable que l'objecte de la queixa se circumscriu a manifestar-nos la seua discrepància referida a concretes resolucions jurisdiccionals.

Referent a això, prescriu l'article 117.3 de la Constitució:

"L'exercici de la potestat jurisdiccional en tot tipus de processos, jutjant i fent executar la cosa jutjada, correspon exclusivament als Jutjats i Tribunals determinats per les lleis, segons les normes de competència i procediment que les mateixes establisquen".

En conseqüència, atés el caràcter de cosa jutjada que tenia l'assumpte, vam comunicar a l'autora de la queixa que ens resultava impossible fer-ne l'estudi, ja que esta Institució no té competències per a examinar les resolucions dictades pels Jutges i Tribunals.

En la queixa núm. 021569 vam informar al seu autor, un veí de Crevillent (Alacant), de la nostra impossibilitat d'intervenir en l'assumpte.

De l'escrit remés per l'advocat de l'autor de la queixa es desprenia que, com a objecte d'esta queixa hi havia una interlocutòria de la sala contenciosa administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, dictada en l'incident d'execució de sentència, que es trobava recorreguda i, en conseqüència pendent d'actuacions judicials.

En este sentit, l'Art. 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, que regula esta Institució, disposa que el Síndic de Greuges no podrà entrar en l'examen individual de queixes sobre les quals estiga pendent una resolució judicial.

No obstant això anterior, vam informar a l'autor de la queixa que esta Institució és especialment sensible quant al compliment del deure que tenen les Administracions Públiques de resoldre les sol·licituds i els escrits que presenten els particulars dins els terminis que fixa la legislació administrativa vigent i així ho hem manifestat, en diverses ocasions, a través de l'Informe Anual 2001 Anual que esta Sindicatura presenta davant les Corts Valencianes.

En la queixa núm. 021147 el seu autor, veí de Barcelona, ens comunicava que al moment oportú va estar domiciliat a Castelló de la Plana i recentment la seua pensió havia estat objecte d'embargament per no haver satisfet determinats tributs municipals de l'Ajuntament de Castelló. Mostrava la seua contrarietat a causa del fet que havia comunicat el seu nou domicili a diversos organismes com l'Agència Tributària, el INSS, la Direcció Provincial de Trànsit i l'Ajuntament de Barcelona. Malgrat això no entenia com l'Ajuntament de Castelló no havia aconseguit notificar-li els esmentats tributs en període voluntari.

Admesa a tràmit la queixa, esta va ser tancada una vegada es va constatar que l'Ajuntament de Castelló de la Plana no havia infringit la legislació vigent, doncs l'Art. 45.2 de la Llei General Tributària exigix que els canvis de domicili es comuniquen a totes i cadascuna de les Administracions, en este sentit li vam comunicar que el Tribunal Suprem havia aplicat esta norma en la seua Sentència de 9 d'octubre de 2001, dictada en interés de llei.

2.4. Taxes i exaccions locals

2.4.1. Taxa per recollida d'escombraries

En la queixa núm. 020491 la seua autora, veïna de Xàbia (Alacant), plantejava diverses qüestions sobre la taxa pel servei d'escombraries i sobre l'impost d'activitats econòmiques.

De l'estudi de l'informe emès per l'Ajuntament de Xàbia, prèvia admissió de la queixa, no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris de l'autora de la queixa. I a més, tampoc havia presentat escrit d'al·legacions a l'informe emés per l'Administració.

En la queixa núm. 021579 el seu autor, domiciliat a Vinaròs (Castelló), substancialment manifestava que per part de l'Ajuntament de Peníscola se li havia girat el rebut d'escombraries industrials dels anys 2000 i 2001, referent a un local l'única relació del qual amb el promotor de la queixa era, segons ens indicava, el seu lloguer l'any 1999.

Així mateix, assenyala l'autor de la queixa que havia remés un escrit a l'Ajuntament de Peníscola en què demanava l'anul·lació del rebut d'escombraries, pertanyents a l'exercici del 2001, i que no havia obtingut resposta a la seua sol·licitud.

Admesa a tràmit la queixa, l'Ajuntament de Peníscola ens va informar, entre altres coses, que " (...) que estos recursos van ser contestats a través del Decret de l'Ajuntament núm. 742, de data 19 d'agost del corrent" en el qual es va resoldre: Primer: estimar el recurs de reposició presentat pel Sr. A.P.C. i, anul·lar els rebuts: 1726197, 2421764 i 3194699, emesos pel Servei Provincial de Recaptació, corresponents a la Taxa Recollida Escombraries Establiments anys: 2000, 2001 i 2002, girats al seu nom. Segon: donar trasllat d'esta resolució al Servei Provincial de Recaptació perquè en prenga coneixement".

D'acord amb això anterior, vam tancar l'expedient, atés que del mateix s'apreciava que la referida Administració havia procedit a la solució del problema.

La queixa 021731, relativa a la taxa d'escombraries, presentada per un veí d'Alacant, no va ser admesa a tràmit ja que després del detingut estudi de la documentació, resultava constatable que l'objecte de la queixa se circumscrivia a manifestar-nos discrepàncies referides a concretes resolucions jurisdiccionals.

En relació amb la taxa per recollida d'escombraries continuen tramitant-se en el moment d'elaborar-se este Informe Anual 2002 les queixes núm. 021441, 021526, 021780, 021786, 021914, 022125 i 022221.

En la queixa núm. 021441, un veí de Real de Montroi (València) substancialment exposava que l'Ajuntament de la seua localitat li estava exigint el pagament corresponent a la taxa de recollida d'escombraries, quan l'autor de la queixa no rep cap servei.

Un veí de Finestrat (Alacant) en la queixa núm. 021526 exposava que, actuant en nom i representació de la mercantil Automàtics Lorca S.L., es va dirigir per escrit a l'Ajuntament de L'Alfàs del Pi, per a comunicar-los que per error s'havia carregat a la mercantil un rebut de "recollida d'escombraries 2001" quan l'única relació d'esta

mercantil amb el local al que corresponia l'impost era la pertinença del mateix a un dels socis de l'empresa. Així mateix, al promotor de la queixa li constava que va ser venut almenys dos anys abans, sobre el 1999.

En data 21 de setembre de 2001 es va dirigir al citat Ajuntament per exposar els fets anteriors i no havia rebut resposta.

Una vegada rebut l'Informe, i a la vista de l'escrit d'al·legacions de l'autor de la queixa, hem sol·licitat una ampliació de dades.

En la queixa núm. 021780 un veí de Xàbia (Alacant) substancialment manifestava que en els exercicis 2001 i 2002 se li havien remés dos rebuts per taxa d'escombraries pel mateix concepte tributari, un corresponent a "consulta mèdica" i un altre en concepte de "habitatge unifamiliar"; en este sentit l'autor de la queixa manifestava que "per un mateix pis, he liquidat la taxa d'escombraries els dos anys citats, per dos vegades cadascun".

En la queixa núm. 021786 iniciada per una veïna de la ciutat d'Alacant, estem esperant que la seua autora ens indique si s'ha dirigit prèviament a SUMA-Gestió Tributària (Diputació Provincial d'Alacant). En cas afirmatiu, li hem pregat que ens remeta còpia dels referits escrits, com també, si n'hi haguera, còpia de les contestacions rebudes.

En la queixa núm. 021914, la interessada ens plantejava que era titular d'un immoble confrontant entre els termes municipals d'Alacant i de Sant Vicent del Raspeig i des de fa alguns anys pagava la taxa corresponent a la recollida d'escombraries a ambdós municipis i, lògicament, entenia que sols existia un fet imposable. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe als dos Ajuntaments, els quals ens l'han remés, i en el moment de redactar el present Informe estem pendents de resoldre la queixa.

En la queixa núm. 022125 l'Associació de Veïns de Requena (València) denunciava la pujada en la taxa d'escombraries de l'exercici 2002, el que havia significat, en relació amb l'any anterior, un increment del 115%.

Segons ens indicaven, les millores en la recollida d'escombraries havien estat pràcticament nul·les, i per això, d'acord amb el que disposa la Llei d'Hisendes Locals, els hauria de correspondre la devolució del que havien ingressat. Segons sembla, en este sentit s'havien dirigit a l'Ajuntament de Requena.
Un veí de Gandia (València) en la queixa núm. 022221 substancialment manifestava que a pesar de trobar-se en l'atur i no tenir cap tipus d'ingrés, l'Ajuntament de Gandia li negava el seu dret a la bonificació de la taxa d'escombraries.

2.4.2. Taxa de clavegueram

En la queixa núm. 020854 la seua autora, domiciliada a la ciutat de Sevilla, substancialment ens exposava que era propietària d'un local a la localitat de Santa Pola. Segons ens indicava, el citat local "no té cap aixeta d'aigua perquè no té bany ni escomesa de clavegueram", afegia que tampoc hi havia comptador de llum. En este

sentit, ens indicava que havia dirigit diversos escrits (concretament n'acompanyava tres) a l'Ajuntament de Santa Pola sense haver rebut resposta.

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit, i per això vamdemanar informe de l'Ajuntament de Santa Pola amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa.

Una vegada va tenir entrada l'informe sol·licitat, en vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava convenient, realitzara al·legacions, i així ho va fer.

De l'Informe emès per l'Administració, resultava constatable que s'havia interposat recurs jurisdiccional pels mateixos fets motiu d'este expedient.

En este sentit, vam informar l'autora de la queixa que l'article 17.2 de la Llei 11/88 per la qual ens regim, disposa que el Síndic de Greuges "No entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent resolució administrativa o judicial definitiva i el suspendrà si, iniciada la seua actuació, s'interposara per persona interessada, denúncia, querella criminal o demanda davant els Tribunals Ordinaris sobre els mateixos fets".

En conseqüència, se li va comunicar que es resolia suspendre la tramitació de la queixa. Tal limitació legal radica en l'imprescindible respecte a la independència del Poder Judicial consagrada constitucionalment, que obliga que cap altre poder o autoritat distinta dels òrgans judicials puga pronunciar-se sobre els assumptes sotmesos als mateixos.

La queixa núm. 020808, presentada per una veïna de Dénia (Alacant) no va ser admesa a tràmit, ja que després de sol·licitar-li algunes dades complementàries imprescindibles per a estudiar la queixa (que ens facilitara còpia de les contestacions, si n'hi havia, de l'Ajuntament de Senija als escrits aportats juntament amb el seu escrit de queixa), i transcorregut el termini atorgat a este efecte sense que tal tràmit s'efectuara, vam arxivar l'expedient.

Respecte a la queixa núm. 010325 (Informe Anual 2001, pàg. 207) vam procedir al seu tancament, atés que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i vist l'Informe de l'Ajuntament de Llíria no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals o estatutaris de l'autor de la queixa. I a més, tenint en compte que no constaven al·legacions de l'autor de la queixa a l'informe del referit Ajuntament.

2.4.3. Taxa per consum d'aigua

En relació amb la taxa per consum d'aigua, continua tramitant-se la queixa núm. 022006, en la qual un veí de la localitat de Requena (València) substancialment manifestava que havia presentat escrit a l'Empresa General Valenciana d'Aigua S. a. (EGEVASA) reclamant contra l'increment de la quota de la taxa per consum d'aigua de l'exercici 2002, a més de per la inclusió, amb efectes retroactius, en el rebut del mes d'agost del 2002 de quantitats que es referien al segon trimestre de l'any 2001.

Segons sembla, en el moment de presentar la queixa, el seu autor no havia rebut resposta.

També continua en tràmit la queixa núm. 022068. En esta queixa, el seu promotor mostrava el seu disgust perquè l'Ajuntament d'Orpesa li havia girat recàrrec per falta de pagament, quan ell havia tingut sempre saldo en els comptes en què tenia domiciliat el rebut. Segons sembla, el seu banc havia ratificat que en cap moment havia retornat cap rebut per aquells conceptes i per això, podia ser que l'error fóra de l'Ajuntament.

Una vegada obtingut l'informe d'este, l'hem traslladat a l'interessat perquè efectue al·legacions, tràmit en el qual ens trobem actualment.

2.4.4. Taxa per curs de natació

En la queixa núm. 020102, la seua autora, una veïna de la ciutat d'Alacant, exposava que al mes de gener de 2002 va presentar escrit dirigit a l'Ajuntament d'Oliva (València), relatiu a la taxa per cursos de natació, i que no havia obtingut contestació.

Després de l'admissió de la queixa, la referida Corporació Local ens va informar, entre altres coses, que " (...) el recurs formulat el 30-1-02 per la Sra. F.C.N. ha estat resolt en data 6-5-02 i se n'ha fet la notificació simultàniament a la present".

D'acord amb això anterior, vam procedir al tancament de l'expedient, ja que del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris. A més, l'autora de la queixa no havia presentat escrit d'al·legacions a l'informe emés per l'Administració.

2.4.5. Taxa de bombers

En la queixa núm. 020241 un veí d'Alacant exposava que per part del Consorci Provincial per al Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament d'Alacant se li va comunicar que se li reintegraria la quantitat de 11.900 Ptes. corresponents a la taxes corresponent per la retirada del seu vehicle, després del seu incendi en l'autopista A-7. No obstant això, transcorregut un temps, no havia rebut la citada quantitat.

Admesa a tràmit la queixa, l'Excma. Diputació Provincial d'Alacant ens va informar que la quantitat reclamada havia estat abonada per la Tresoreria del Consorci provincial, i per això vam procedir al tancament de la queixa en haver-se solucionat la problemàtica plantejada.

2.4.6. Taxa per retirada de vehicles

Continua en tràmit la queixa núm. 020049 presentada per un veí de Torrent (València). En esta ens exposava que durant el mes de gener de 2001 va presentar escrit davant l'Ajuntament de Torrent en el qual sol·licitava que s'arxivaren unes actuacions per

caducitat d'expedient, i, en conseqüència, s'efectuara la devolució de l'import de la taxa per retirada de vehicle liquidada.

2.4.7. Taxa de guals

Continua tramitant-se la queixa núm. 021884. En la mateixa, una veïna de Paterna (València) ens va fer saber el seu malestar i interès en la nostra intervenció perquè el seu Ajuntament, en primer lloc, li va girar la taxa de guals per a entrada de vehicles sense haver-ho sol·licitat i, en segon lloc, ho va fer, segons el seu parer, de manera arbitrària, ja que tal mesura no afecta a tots els propietaris de l'entorn del seu immoble, sinó sols a alguns d'ells.

Vam admetre i tramitar la queixa, i en el moment de redactar este Informe estem pendents de resoldre-la, una vegada rebut l'informe de l'Ajuntament de Paterna.

2.4.8. Exaccions municipals

La queixa núm. 021301 va ser presentada per un veí d'Aspe (Alacant) i va ser remesa a través de l'OMIC de l'Ajuntament d'Elx, en la qual substancialment denunciava, d'una banda, la falta de fulls de reclamacions en les Oficines de Suma-Gestió Tributària de la localitat d'Aspe i, d'una altra banda, errors en les notificacions de la citada oficina.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i, a fi de contrastar les al·legacions de l'autor de la queixa, vam sol·licitar informe de l'Excma. Diputació Provincial d'Alacant (Suma-Gestió Tributària).

En el seu Informe, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa, l'Administració, en relació amb la primera part de la seua queixa, ens comunicava els quatre canals de comunicació de queixes que té habilitats Suma-Gestió Tributària, a saber: llibre de queixes i suggeriments, correu electrònic(www.suma.es), tríptic d'opinió i telèfon gratuït 900103104, tots ells aprovats per Decret de Presidència núm. 28/2000 (en este sentit ens remetia models normalitzats originals del full de suggeriments i queixes que també li va ser remés).

Respecte a la segona part de la queixa, els errors en la notificació del rebut per al pagament de les exaccions municipals per a l'exercici 2002 li vam indicar que la Llei 230/1963, de 28 de desembre, General Tributària, establix en el seu Art. 45.2, en relació amb domicili fiscal, el següent:

"(...) Quan un subjecte passiu canvie de domicili, haurà de posar-ho en coneixement de l'Administració Tributària, mitjançant declaració expressa a este efecte, sense que el canvi de domicili produïsca efectes davant l'Administració fins que es presente la citada declaració tributària. L'Administració podrà rectificar el domicili tributari dels subjectes passius mitjançant la comprovació pertinent".

S'establix, doncs, una obligació als subjectes passius de notificar els canvis de domicili fiscal. Esta obligació hem de posar-la en relació amb el que establix la Llei General Tributària en el seu Art. 124.3, en relació amb les liquidacions tributàries:

"En els tributs de cobrament periòdic per rebut, una vegada notificada la liquidació corresponent a l'alta en el respectiu registre, padró o matrícula, podran notificar-se col·lectivament les successives liquidacions mitjançant edictes que així ho advertisquen".

Del contingut de l'anterior article es desprén que els tributs de cobrament periòdic (com és el cas de les exaccions municipals objecte de la queixa), una vegada realitzada la notificació col·lectiva a través d'edictes, no és preceptiva la notificació individual. En el seu Informe, l'Administració ens indicava que la notificació col·lectiva de les exaccions municipals es va fer mitjançant anuncis al tauler de l'Excm. Ajuntament d'Aspe, a més de realitzar una campanya informativa en els distints mitjans de comunicació.

I encara més, el Tribunal Constitucional, en Sentència de 30 d'abril de 1996 assenyala, entre altres coses, el següent:

"Certament, la notificació col·lectiva prevista en l'Art. 124.3 de la Llei General Tributària imposa al contribuent una especial diligència, que l'obliga a atendre als periòdics oficials o, almenys, estar pendent dels períodes de pagament voluntari del tribut, per a poder impugnar les liquidacions d'esta manera notificades. Ara bé, cal tenir en compte, en primer lloc, que esta forma de notificació atén a una finalitat constitucionalment legítima, com és l'eficiència en la gestió tributaria, que aconseguix mantenint un alt grau de certesa en les relacions jurídiques-tributàries, fins i tot en els casos en els quals ha existit una notificació edictal, participant de les finalitats que justifiquen estes notificacions, que, en una gestió tributària massiva, com és la referent als tributs de cobrament periòdic per rebuts, facilita un tràmit que pot ocasionar la paralització de múltiples procediments i irregularitats en molts altres casos, per la dificultat de controlar l'estricte compliment de tots els requisits de les notificacions en una gestió en massa. En segon lloc, que estes notificacions col·lectives mitjançant edictes es referixen a aquelles liquidacions de tributs de cobrament periòdic per rebut que, de manera automàtica, han de girar-se periòdicament sense variació ni modificació en els seus elements essencials respecte a la primera liquidació notificada personalment.

El resultat de tot això és que, si bé la mesura no deixa de ser rigorosa, atés que pren com a punt de partida per al còmput d'un termini d'impugnació, transcorregut el qual la liquidació guanya fermesa, no una notificació personal, envoltada d'importants prevencions amb vista a garantir el coneixement del seu contingut i l'existència d'efectives possibilitats d'impugnació per part de l'afectat, sinó la publicació d'uns edictes que, practicada segons la manera que acabem d'exposar, garantix la seua previsibilitat i el seu coneixement, i permet, així, en els termes assenyalats, rebutjar una tatxa d'inconstitucionalitat. En summa, la necessària protecció de l'actuació administrativa (Art. 103.1 de la Constitució espanyola) amb vista a la gestió d'estos tributs, fa compatible la previsió de l'Art. 124.3 de la Llei General Tributària sempre que s'entenga en els termes anteriorment exposats, amb les exigències derivades de l'Art. 24.1 de la Constitució espanyola".

En conseqüència, del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduïm l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

Finalment, van tenir entrada dues queixes en relació al cànon d'aigua dels Sindicats de Reg, les queixes núm. 020285 i 021296.

En la primera d'estes queixes, la núm. 020285, el seu autor, veí de Villar del Arzobispo (València) ens exposava que l'Ajuntament de Benaguasil, en resposta a un recurs presentat, li comunicava "la no-competència de l'Ajuntament en la matèria que reclama (tall d'aigua en parcel·la de la seua propietat), de la qual és únic responsable el Sindicat de Regs de Benaguasil i si bé constata que en algunes ocasions la patrulla rural acompanya els membres del Sindicat en la col·locació de determinats cartells en determinades propietats, això ocorre de forma ocasional i mai implica l'Ajuntament en estes actuacions".

En este sentit, vam informar l'autor de la queixa que d'acord amb l'Art. 22 del Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Aigües els organismes de conca denominats Confederacions Hidrogràfiques són organismes autònoms adscrits, a efectes administratius, al Ministeri de Medi Ambient (en el cas que ens plantejava, l'organisme autònom competent era la Confederació Hidrogràfica del Xúquer), tot això sense perjuí del deure coordinació i col·laboració als quals han d'ajustar-se les actuacions de les Administracions Locals en relació amb les altres administracions públiques (entre les quals es troba la de l'Estat) a què es referix l'Art.10 de la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local 7/1985 de 2 d'abril.

D'acord amb això anterior, en tractar-se d'una competència de l'Administració de l'Estat, la queixa va ser remesa al Defensor del Poble.

En els mateixos termes, es va procedir amb la queixa núm. 021296. En esta el seu autor, President de Joves Agricultors, denunciava que per part del Sindicat de Regs de Dolores se'ls exigia el cànon, quan, segons l'autor de la queixa, li corresponia pagar-lo al Sindicat de Regs de Catral. En este cas l'organisme autònom competent era la Confederació Hidrogràfica del Segura.

2.5. Contribucions especials

En relació amb les Contribucions Especials, continua en tràmit la queixa núm. 021615, en la qual uns veïns de Betxí (Castelló) substancialment manifesten la seua disconformitat amb la liquidació de les contribucions especials girades per esta Corporació relatives a les obres de "millora d'instal·lació i pavimentació-1a fase del carrer País València".

Segons els autors de la queixa, el cost a càrrec dels beneficiaris supera el 90% de les obres quan en altres zones d'esta localitat, citen concretament la "zona del calvari", les

obres de millora d'instal·lacions i pavimentació les finança íntegrament este Ajuntament.

L'anterior, segons els autors de la queixa, al costat del fet que l'Ajuntament de Betxí haja sol·licitat subvenció a la Diputació Provincial per a altres projectes d'obres similars, pot constituir un greuge comparatiu.

2.6. Altres ingressos de la Hisenda Local

2.6.1. Multes de trànsit

Un veí de Puçol (València) va ser l'autor de la queixa núm. 021166. En esta, substancialment exposava que en el mes d'octubre de 2001, a través del Servei Provincial de Recaptació de la Diputació Provincial de Castelló, es va procedir a l'embargament del seu compte bancari per un import de 95,74 euros.

Segons ens indicava, havia remés escrits a la citada Corporació Local sol·licitant la devolució de la quantitat embargada, per considerar prescrits els deutes d'acord amb l'article 64 de la llei General Tributària.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu, i vam sol·licitar de la Diputació Provincial de Castelló informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

L'Administració Provincial, en l'informe emés, ens indicava, entre altres coses, que:

"Amb data 21 de juny de 2002 ha estat dictada resolució del recurs de reposició interposat per l'interessat en expedient de referència.

Efectivament s'ha produït un retard des de la interposició del recurs fins a la seua resolució i, des d'este punt de vista, es valora el paper d'esta Institució, no només per la salvaguarda dels interessos del ciutadà-client, sinó també des de la pròpia Administració que és la primera interessada a oferir un servei de qualitat, per la qual cosa és summament important disposar de totes les eines que permeten conéixer les possibles deficiències per a la seua posterior i immediata correcció.

Sense que servisca de justificació a este retard es vol, no obstant això, fer constar el següent:

Ens trobem davant un cas en què el reclamant sol·licita la prescripció de l'acció de l'Administració per a exigir el pagament de deutes associats a determinades sancions que li van ser imposades en el seu moment per l'Ajuntament de Sogorb. Això implica necessàriament la sol·licitud dels informes i esbrinaments pertinents a fi de comprovar si esta prescripció realment s'ha produït.

Assegura l'interessat que, des de la data de la comissió de les infraccions en qüestió, l'any 1995, fins la data que se li va practicar l'embargament controvertit, ha

transcorregut el termini de prescripció de quatre anys. Confon este termini que, en realitat, és d'un any, però servix ara per a veure que, d'esta forma, està manifestant l'interessat una possible inactivitat de l'Administració, almenys durant quatre anys.

Res més lluny de la realitat ja que, al moment oportú, es van instruir els corresponents expedients sancionadors als quals van posar fi sengles resolucions de l'Ajuntament de Sogorb i de les quals van resultar les sancions imposades; sancions respecte a les quals, en no haver estat pagades en període voluntari d'ingrés, es va dictar providència de constrenyiment per al seu ingrés en via executiva.

Estes providències es van intentar notificar (tot això consta en l'expedient) al domicili de l'interessat en distintes dates (12/11/97, 04/11/98, 27/11/99) i mitjançant notificació edictal (tauler d'anuncis de l'ajuntament corresponent al seu últim domicili el 15/04/98 i 28/01/99; BOP de Castelló 11/04/98 i 26/12/98). Posteriorment, amb data 30/11/2000, se li va notificar el requeriment de béns i drets i havia estat retornada la carta pel servei de Correus el 7 de desembre de 2000, i per això es va publicar en el BOP de Castelló el 03/03/01 i al tauler de l'Ajuntament el 5 de març de 2001.

Es vol aclarir això per a eliminar la possible impressió de total inactivitat per part d'esta Administració en l'expedient que estem veient.

Independentment de tot això i sense voler entrar en el fons de l'assumpte ni fer cap valoració, sí que es vol posar l'accent que, juntament amb el dret a totes les garanties per al ciutadà davant un expedient sancionador, existix la seua obligació a pagar els deutes que d'ells deriven. Si no fóra així s'estaria creant un greuge comparatiu pel que fa a tots aquells ciutadans que, una vegada ferma una sanció, la paguen de forma voluntària."

D'acord amb això anterior, del detallat estudi de la queixa i de la documentació aportada, i a la vista de la Resolució del Servei de Gestió Tributària i Recaptació, vam comunicar a l'autor de la queixa el tancament de l'expedient.

La queixa núm. 022031 va ser tancada a petició del seu autor, un veí de Canals (València) ja que, en relació amb una multa de trànsit, havia arribat a un acord amb l'Ajuntament de Canals. En virtut del sol·licitat vam procedir al tancament de l'expedient.

En la queixa núm. 022141 un veí de la ciutat de València ens exposava que la policia local d'esta localitat va procedir a imposar-li dos multes per estacionar el seu vehicle en doble fila en una zona prohibida.

En este sentit, vam informar l'autor de la queixa que en el cas d'infracció de trànsit estan obligats a formular denúncia els membres del Cos de la Guàrdia Civil i els agents encarregats del servei de vigilància del trànsit.

El Reial Decret 13/1999, de 17 de gener, mitjançant el qual s'aprova el Reglament General de Circulació (BOE núm. 22 de 26 de gener de 1999) quant a "parades i estacionaments" es referix en el seu Art. 94 lletra g) a la prohibició d'estacionar "en doble fila".

En definitiva, en el cas que ens plantejava no s'observa una actuació de l'Administració que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret constitucional i/o estatutari que legitime la intervenció del Síndic de Greuges. La mera disconformitat o el desacord amb una resolució administrativa, o amb els criteris d'organització i funcionament dels serveis públics, no pot, per si sola, motivar la nostra intervenció.

No obstant això, li vam indicar que si ho considerava oportú podia impugnar estos actes o resolucions en via administrativa o jurisdiccional per discrepar dels criteris que els sustenten, podia acudir en consulta a un Advocat en exercici que el podria orientar a estos efectes.

Continuen en tràmit les queixes núm. 021217, 021308 i 021687, totes relatives a la problemàtica al voltant de multes de trànsit.

En la queixa núm. 021217 una veïna de la ciutat d'Alacant denunciava la incorrecta notificació d'una multa per infracció de trànsit, ja que, segons ens indica l'autora de la queixa, la notificació de la mateixa apareixia rebuda per una persona per a ella desconeguda.

La incorrecta notificació de la multa en via voluntària havia provocat l'inici de la via executiva amb els consegüents perjuís per a l'autora de la queixa.

En la queixa núm. 021308 un veí de Xiva (València) substancialment manifestava que per part d'esta Corporació Local se li havia girat una multa de trànsit per mal estacionament del seu vehicle.

L'autor de la queixa manifestava la seua total disconformitat amb la sanció ja que:

Primer. El dia i l'hora que va ser sancionat el seu vehicle estava al taller (acompanyava certificat del taller de reparació).

Segon. Es trobava de baixa per un esquinç en el turmell dret (acompanyava nota informativa de la Mútua d'Accidents).

La queixa núm. 021687 es va dirigir contra l'Ajuntament de València i en esta el seu autor manifestava que la Policia Local de València li havia imposat una multa que va pagar.

Segons l'autor de la queixa, estava pendent de la resolució d'un recurs contra la referida multa de trànsit, sense que en el moment de presentar la queixa haguera rebut resposta.

2.6.2. Impost sobre conservació de camins rurals

Continua en tràmit la queixa núm. 021485, en la qual l'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU), en representació d'una veïna de la ciutat de València, denunciava l'elevat cost de l'impost relatiu a la conservació de camins rurals establit per l'Ajuntament d'Alpuente.

III. ENSENYAMENT

Introducció

En matèria d'ensenyament es van presentar 135 queixes, i 19 no van ser admeses, de les quals donem compte en este capítol. D'estes queixes, 76 estan tancades, 19 no van ser admeses, dos van ser suspeses i 38 continuen en tràmit. De l'any 2001 es van tancar 32 queixes, una va ser suspesa i una continua en tràmit.

1. ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI

1.1. Ordenació educativa

Vam rebre en esta Institució un escrit firmat per J.S. S., pares i mares del Consell Escolar de l'Escola Infantil Puig Campana, que va quedar registrat amb el número 021701.

Substancialment exposaven que l'escola infantil Puig Campana ha estat sempre el centre de referència per als alumnes de 3, 4 i 5 anys del barri de la Verge del Carme i 400 habitatges.

Que en l'acord escolar publicat en el DOGV de 29 de maig de 2002, es va preveure l'increment d'un lloc de treball en l'escola infantil, com a resposta a la consolidació d'augment de matrícula de les tres unitats, el que constituïx la línia completa d'infantil que té el centre.

Que, d'acord amb l'acord escolar esmentat, l'Ajuntament d'Alacant va oferir durant el període de matrícula obert per al curs 2002-03, segons es recull en el fullet oficial que s'adjunta, 20 llocs escolars per a infantil de 3 anys, 13 per a 4 anys i 5 per a 5 anys.

Que, hui, la matrícula real de l'escola infantil Puig Campana és de 15, 15 i 22 nens i nenes matriculats en 3, 4 i 5 anys respectivament.

Que en els documents esmentats també apareixia el col·legi Nou Alacant, catalogat CAES (centre d'acció educativa singular) sense unitats d'infantil en l'acord escolar i, per tant, sense oferta de places per a este nivell en el període de matrícula.

Que el dilluns 9 de setembre, dia d'inici del curs escolar 2002-03, els nens i nenes van assistir al centre Puig Campana amb normalitat, igual que la resta de dies fins al dimarts 18.

Que el dimecres 19, ja no van poder entrar en el centre, i les mares, a través de la directora del centre, van ser informades que este deixava de funcionar i es traslladaven, tant professores com nens i nenes, al CAES Nou Alacant.

Que el Consell Escolar de què forma part es va reunir d'urgència, i va acordar continuar amb l'activitat docent fins que no es reberen instruccions per escrit de la Direcció Territorial d'Alacant i, així mateix, van remetre un escrit al director territorial en què demanaven la revocació de les ordres verbals rebudes i el manteniment de l'acord escolar publicat en DOGV, ratificat per l'oferta de llocs escolars publicada per l'Ajuntament d'Alacant.

Que, una vegada confeccionat i registrat l'escrit corresponent, el mateix dimecres 19 va ser rebuda, juntament amb la directora del centre, pel subdirector territorial, qui, lluny d'assumir la petició, es ratificava en la seua decisió de desallotjar el Puig Campana i traslladar les funcionàries al Nou Alacant, juntament amb els alumnes que volgueren fer-ho.

Que esta resposta, contrària totalment als interessos de la comunitat educativa del Puig Campana i a la legítima decisió del seu consell escolar, genera, com a mínim, les següents indefensions:

1a L'esborrany de l'acord escolar és un document oficial que es publica anualment, el gener de 2002 l'últim, que preveu les propostes de l'administració de creació i supressió d'unitats (grups d'alumnes) i que incidix directament en la creació i supressió de llocs de treball. A este esborrany, els centres, a través de les Direccions i els Consells Escolars d'estos, fan al·legacions que dirigixen al Consell Escolar Municipal, pel que fa a llocs escolars, i a la Junta de Personal Docent no Universitari, pel que fa a llocs de treball.

Com és obvi, el nostre Consell Escolar mai no va poder al·legar contra una decisió que no ha conegut dins el termini i en la forma escaient.

2a Ni en el període de matrícula ordinari ni posteriorment —l'última incorporació a l'escola infantil Puig Campana ha estat una matrícula enviada per l'Ajuntament el passat 17 de setembre— cap dels pares o mares ha estat informat de la intenció de tancar el Puig Campana i traslladar el seu professorat al CAES Nou Alacant, i, en desconéixer això, mai van poder optar, com a mínim durant el període ordinari, a matricular els seus fills i filles en altres centres que no siguen el Nou Alacant, per exemple el Tossalet, o el CP Mont Benacantil o d'altres més llunyans.

3a Que una vegada presa la decisió, tampoc han estat convocats els pares i les mares, ni informats a través de qualsevol altre mitjà, de quins han estat els motius que duen a l'Administració educativa a adoptar una mesura tan precipitada.

4a Que el procés de normalització de l'escolarització dels més petits al barri del Carme, un fet constatable per l'increment progressiu de la matrícula, que és el resultat d'una planificada actuació educativa que ha apropat i obert el col·legi al barri, i ha aconseguit una interlocució vàlida i el canvi d'actitud i confiança de les famílies, es veuria greument afectat per l'insospitat i rebutjat trasllat fins al punt de manifestar, les mares i els pares, la seua intenció de preferir tenir els seus fills a casa abans d'enviar-los al centre assignat per al trasllat.

5é Que, si es produïx el trasllat del professorat i d'una part de l'alumnat, la situació en què es trobaria és del tot indefinida, ja que entre altres qüestions, els espais oferits no són, de cap manera, comparables amb el magnífic equipament aconseguit durant anys d'esforç per a l'escola infantil, i en resum, seria un trasllat sobtat i improvisat enormement negatiu per al Puig Campana.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a la Direcció Territorial de Cultura i Educació d'Alacant, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei, la qual, una vegada vist l'informe emés per la Inspecció Educativa, va comunicar el següent:

"1r) Des del curs 1997-98, s'han fet tots els tràmits i les gestions oportunes per al trasllat de l'Escola Infantil "Puig Campana" al C.P. "Nou Alacant", i hi ha diverses raons per les quals no s'ha pogut portar a terme fins al present curs 2002-2003. D'una banda, ha calgut esperar que els alumnes de primer i segon de l'ESO, que estaven matriculats en el C.P. "Nou Alacant", passaren a l'institut, perquè deixaren lliures els espais, i d'una altra banda, ha calgut adequar estos espais per a Infantil, en este centre.

L'Excm. Ajuntament d'Alacant ha realitzat les obres durant l'estiu del 2002, i ha adequat 3 aules, patis i serveis.

2n) En el Mapa Escolar es preveu un centre amb unitats d'Infantil i d'Educació Primària, i el C.P. "Nou Alacant" reunix tots els requisits, però no ho fa l'Escola Infantil "Puig Campana", per qüestions d'espais i infraestructura.

3r) Organitzativament i pedagògicament cal constituir un sol centre, que mantinga la mateixa línia educativa, amb l'existència d'un seguiment i una coordinació entre els cicles d'Infantil i Primària.

El Centre Nou Alacant és, per tant, un Centre catalogat com d'Educació Infantil i Primària.

4t) Durant el curs passat, els pares han estat degudament informats del possible canvi, a través dels directors d'ambdós centres. D'altra banda, s'han mantingut entrevistes amb representants dels pares, amb el director, subdirector Territorial d'Educació, Inspecció Educativa i amb els directors dels centres.

5é) Finalment, cal indicar que en estes dates estan funcionant les aules d'Educació Infantil en el centre adscrit, amb plena normalitat i satisfactòriament, i ha estat coberta la *ratio* d'alumnes establida."

D'acord amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vam informar a esta ciutadana del resultat de les actuacions practicades amb motiu de la present queixa, com també de la comunicació rebuda d'aquella Administració, i vam donar per conclosa la nostra investigació, ja que no se'n desprenia que l'actuació d'esta Administració haguera vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia, i com la ciutadana interessada no ens va aportar cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient i vam arxivar totes les seues actuacions.

1.1.1. Admissió i matriculació de l'alumnat (vegeu les queixes 1563, 1582)

Les queixes núm. 021343, 021563 i 021582, remeses a esta Institució per correu electrònic, donaven compte de la tancada que duria a terme la comunitat escolar i docent com a protesta per la supressió d'un grup de Batxillerat.

Després de diverses gestions, el secretari del centre educatiu va sol·licitar el tancament de l'expedient, ja que la Conselleria de Cultura i Educació havia possibilitat finalment l'escolarització de tot l'alumnat del centre amb la concessió d'un grup mixt de 1r de Batxillerat.

El tancament de l'expedient de queixa núm. 021606 va venir determinat després de rebre la comunicació de la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació, i informava que la qüestió plantejada havia estat solucionada favorablement i la sol·licitud de la promotora de la queixa demanava, així mateix, que l'arxivàrem i agraïa la intervenció del Síndic de Greuges.

La qüestió plantejada es referia bàsicament al fet que havia estat denegada a l'autora de la queixa l'admissió de la seua filla tant en el C.P. elegit com a primera opció com en l'assenyalat com a segona opció, i demanava que l'Administració educativa accedira a un augment de la *ratio* en el col·legi públic elegit per a escolaritzar la seua filla de 4 anys.

Davant esta Institució es va formular la queixa núm. 021468 en la qual la seua autora exposava, en síntesi, que la seua filla, alumna d'Educació Infantil, no havia pogut ser escolaritzada per falta de places en este nivell educatiu, en cap dels col·legis, tant públics com concertats, en els quals va demanar, dins del termini i en la forma escaient, la seua matriculació per al present any escolar.

La no-existència de places suficients per a cobrir la demanda generada en Educació Infantil, estimava la promotora de la queixa en el seu escrit, vulnera el dret constitucionalment consagrat a l'educació i que els processos seguits per a l'admissió i matriculació d'alumnes tenen irregularitats conegudes per tots i consentides any rere any.

Després de seguir en tots els seus tràmits la queixa, esta Institució va formular a la Direcció Territorial a València de la Conselleria de Cultura i Educació, el següent suggeriment:

"Esta Institució agraïx els esforços realitzats per l'Administració educativa per estendre l'oferta de places d'Educació Infantil al major nombre possible d'alumnes amb l'obertura progressiva de noves unitats, fins i tot quan, per tractar-se d'un nivell educatiu no obligatori, i de conformitat amb la normativa vigent, no estiga obligada a prestar cobertura al 100% de les places demandades.

La insuficiència de places per a cobrir la demanda generada en Educació Infantil dóna lloc tots els anys a queixes com la que ens ocupa, de pares defraudats per no haver obtingut plaça per a escolaritzar, en este nivell, els seus fills, ja que obliga l'Administració educativa a acudir als criteris prioritaris, legalment estipulats, per a atendre les sol·licituds d'admissió d'alumnes en els centres docents de la Comunitat Valenciana sostinguts amb fons públics.

Conseqüentment amb tot el que antecedix, i a pesar que l'actuació del Síndic de Greuges en estes queixes només pot centrar-se a determinar si hi ha hagut o no irregularitats administratives en el procés de selecció, no per això esta Institució pot deixar de fer-se ressò de la preocupació social existent referent a això, per este motiu es veu obligada a suggerir la necessitat d'incrementar significativament esta oferta educativa en els pròxims anys, i instar l'Administració educativa, perquè, en el marc de les seues competències, redoble els esforços per a aconseguir el compliment dels objectius marcats en la LOGSE i adopte totes les mesures ordinàries i extraordinàries, i fins i tot pressupostàries, que calguen per obrir progressivament unitats d'Educació Infantil, de manera que esta puga estendre's a tots els alumnes, i fer plenament efectiu el dret, constitucionalment consagrat, a l'educació.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta o no el suggeriment que li fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo.

Agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat. Atentament."

El suggeriment va ser acceptat per l'Administració educativa.

En l'escrit de queixa núm. 021713, substancialment s'exposava que atés que un C.P. no obriria les seues portes en el present curs escolar, va sol·licitar plaça per a la seua filla menor en un altre C.P. on cursaven els seus estudis les seues germanes majors.

Finalment no va ser admesa en el col·legi, i per això va haver de matricular-la en un altre centre escolar en el qual estava presentant problemes d'adaptació i, d'acord amb l'informe de la psicòloga, un elevat grau d'aïllament.

La queixa reunia els requisits establits per la Llei reguladora d'esta Institució, i va ser admesa a tràmit, per la qual cosa vam sol·licitar informe de la Conselleria de Cultura i Educació. En l'informe rebut es va indicar que no s'havien oferit places per a 3r d'Educació Primària en el C.P. assenyalat, atés que tenien prevista la promoció de 2n a 3r de 63 alumnes, és a dir, un nombre superior a la *ratio* prevista en la normativa legal.

És per això que no es va fer el barem de la seua filla per a 3r d'Educació Primària, atés que no hi havia vacants, una qüestió que li va ser assenyalada en diverses ocasions, segons indica l'informe, per la Direcció del Centre.

Pels motius exposats i després del detallat estudi de la queixa, l'informe facilitat per l'Administració afectada i atés que no va aportar cap dada que desvirtuara l'informe rebut i com que no se'n deduïa que hi haguera actuacions públiques que vulneren els seus drets constitucionals i/o estatutaris, vam tancar i arxivar l'expedient.

La revisió de la situació d'un alumne i analitzada la seua inadmissió per a cursar un mòdul de gestió administrativa, previ informe del Servei Central de la Inspecció Educativa, va determinar el tancament de l'expedient de queixa núm. 021498, tenint en compte que l'assumpte s'havia solucionat a satisfacció de l'interessat.

En relació amb la queixa núm. 021582 presentada pels pares d'un alumne no admés en un col·legi de València, disconformes amb el Decret 27/1998 relatiu al procés d'admissió d'alumnes en el nivell d'Educació Infantil 3 anys, no vam observar una actuació pública irregular ja que la sol·licitud de la interessada va ser presentada per al nivell d'Educació Infantil de 3 anys, per a una oferta inicial del centre de dos unitats i per a 50 alumnes i com a resultat del barem de les sol·licituds presentades es va obtenir una puntuació de tall de 7,5 punts (4 per domicili, 2 per renda i 1,5 per ser ambdós progenitors treballadors en actiu).

La llista d'admesos, vist l'informe del Servei d'Inspecció Educativa, en el nivell d'infantil 3 anys s'inicia amb una puntuació de 14 punts i acaba amb 7,5 punts. Entre els 25 alumnes amb 7,5 punts es va realitzar el desempat de conformitat amb la normativa vigent, art. 21 del Decret 27/1998 i no consta que la interessada formulara cap reclamació a les llistes publicades d'admesos i no admesos, ni que reclamara en la zona d'escolarització l'oferta de vacants.

L'autor de la queixa havia formalitzat dins del termini i en la forma escaient la matrícula dels seus fills d'Educació Infantil en el C.P. Cardenal Cisneros d'Almassora, i després

de figurar en la llista d'admesos, li van comunicar verbalment que el barem fet havia estat objecte de reclamació per un tercer pare d'alumne, per la qual cosa no era possible, fins que es resolguera esta reclamació, matricular els nens.

Davant la negativa del centre escolar, va sol·licitar a la Comissió Municipal d'Escolarització que tramitara la matriculació dels seus fills atenent que el termini per a la resolució de reclamacions a les llistes definitives havia conclòs i que la documentació aportada al moment oportú s'ajustava íntegrament al que exigia la normativa vigent.

Davant la inactivitat de la Comissió Municipal d'Escolarització i tenint en compte que els nens estaven sense escolaritzar, presenten escrit a la Direcció Territorial a València de la Conselleria de Cultura i Educació.

La Comissió d'Escolarització resol el 18 de juliol admetre la matrícula d'ambdós nens, encara que, al començament del curs escolar, el 3 de setembre, es troben que el nom dels seus fills no figura en la llista d'admesos, sense que esta circumstància els haguera estat notificada ni verbalment ni expressament.

El certificat de residència aportat per l'autor de la queixa juntament amb la resta de documentació a la sol·licitud de matriculació havia estat qüestionat.

En considerar que el procés d'admissió de l'alumnat seguit estava ple d'irregularitats i en estimar vulnerats els seus drets i constatada l'arbitrarietat en el compliment dels terminis, paralització d'actes, acarament i aportació de documents en forma irregular, i la impossibilitat de formular al·legacions en negar-los la condició de part interessada, insten la nul·litat de ple dret de tot el procediment com també les responsabilitats que hi haguera.

Finalment, i després de ser admesa la queixa pel Síndic de Greuges, es va dirigir ofici a la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València, que el va emetre i assenyalava, succintament, el següent: “De conformitat amb el dictamen dels serveis jurídics de la Conselleria de Cultura i Educació es va augmentar la *ratio* en el CEIP Cardenal Cisneros d'Almassora per a escolaritzar els fills del promotor de la queixa núm. 021858, i en no haver concedit, de conformitat amb els articles 112.2 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques, audiència a l'interessat, va proposar l'anul·labilitat i la retroacció del procediment d'admissió d'alumnes al moment de la recepció del recurs del reclamant contra la decisió de la Comissió d'Escolarització d'Almassora, per la qual cosa la queixa quedava resolta favorablement.

Els Serveis Jurídics de la Conselleria, en el seu fonament de dret 4t, 7, van concloure que “havien de ser admeses les al·legacions formulades pels recurrents de manera que el certificat del Padró Municipal ha de considerar-se com a prova del domicili habitual per a tots els efectes administratius, i esta Direcció Territorial no pot fer cap declaració expressa de falsedat dels continguts d’este”, i en un altre lloc afegix que no hi ha raons per a altres esbrinaments sobre domicilis anteriors o altres qüestions (dades telefòniques, domicili fiscal, etc.).

La disconformitat amb l'escolarització de l'alumnat d'ESO de la localitat de les Coves de Vinromà al nou IES que es construiria a la Vall d'Alba, de manera que transitòriament els alumnes de 1r cicle d'ESO estaven al C.P. de les Coves i els de 2n cicle d'ESO i Batxillerat a l'IES de Sant Mateu, va donar lloc a l'admissió de la queixa núm. 021111, firmada pel secretari de l'AMPA del C.P. de la Moreria de les Coves.

La Direcció General de Centres Docents assenyalava en la seua comunicació que:

"- Quan es va elaborar el citat Mapa Escolar es va obrir una fase d'al·legacions a les Comunitats Escolars i Consells Escolars Municipals, i la localitat de les Coves de Vinromà no es va manifestar al moment oportú per la preferència de Sant Mateu.

- L'IES de la Vall d'Alba entra en funcionament amb la seua nova construcció per al pròxim curs escolar 2002/2003.

- Per això i en aplicació del que determina el Decret 87/2001, mitjançant el qual es modifica el Decret 27/1998 del Govern Valencià sobre l'admissió d'alumnat en centres sostinguts amb fons públics, la Conselleria de Cultura i Educació ha procedit a l'adscripció dels Col·legis d'Educació Primària als Instituts d'Educació Secundària. El C.P. la Moreria de les Coves de Vinromà ha estat adscrit (Resolució de 8 de març de 2002 de la Direcció General de Centres Docents) a l'IES de la Vall d'Alba.

- No obstant això anterior, l'alumnat de les Coves de Vinromà podrà sol·licitar les places vacants que existisquen en l'Institut de Secundària de Sant Mateu i matricular-se en este centre.

- El recurs d'alçada presentat contra la Resolució d'adscripció anteriorment citada ha estat resolt i està en vies de comunicació als recurrents."

La comunicació rebuda va ser traslladada a l'autor de la queixa, perquè formulara, si escau, les al·legacions que considerara convenients sense que fins al dia de hui haja tingut entrada en esta Institució cap escrit en l sentit assenyalat.

Per això, i atés que, d'altra banda, la Resolució de 8 de març de 2002 de la Direcció General de Centres Docents que va acordar l'adscripció del C.P. les Coves de Vinromà, va ser recorreguda en alçada al moment oportú, vam demanar a l'Administració que a fi de tancar amb caràcter definitiu la queixa que ens ocupa, remetera còpia de la resolució recaiguda.

En el procés ordinari d'admissió d'alumnes per al curs escolar 2002-03, la interessada de la queixa núm. 021406 va presentar sol·licitud en el C.P. San Pedro, que pertany al districte XI A, en demanda de plaça escolar d'educació infantil, 3 anys. Per ordre de preferència va assenyalar els tres centres següents: 1r CP San Pedro, 2n concertat Puresa de Maria i en 3r lloc CP concertat Llar Nostra Sra. del Roser. La demanda per a estos centres va ser la següent: En el 1r dels centres es van presentar 30 sol·licituds per a 20 vacants; en el 2n, 71 sol·licituds per a 48 vacants, en el 3r, 42 sol·licituds per a 21 vacants.

Fet el barem de la sol·licitud pel Consell Escolar del centre primer obté puntuació de 7.5, i en el procediment establit normativament per al desempat se situa en el lloc 6é de la llista definitiva de no admesos publicada el 17 de juny de 2002. En els altres centres sol·licitats, per ser major el nombre de peticions en primera instància que places oferides, no va existir opció material d'admissió en segona o tercera opció.

En el procés ordinari d'escolarització no va presentar cap reclamació davant la Comissió d'Escolarització, si bé posteriorment, el seu marit, en relació amb la sol·licitud formalitzada per al procés ordinari d'escolarització de la seua filla de 3 anys, va sol·licitar que s'inclogueren els sol·licitants del districte XIII des de l'inici del procés la sol·licitud presentada al moment oportú en el districte XI A.

Tant l'autora de la queixa com la Direcció Territorial a València de la Conselleria de Cultura i Educació ens van confirmar que l'assumpte s'havia resolt favorablement, i que l'alumna havia estat escolaritzada en el centre escolar, de conformitat amb les preferències dels pares, per la qual cosa, sense fer més tràmits, es va determinar l'arxivament de l'expedient.

La disconformitat amb el procés d'admissió de l'alumnat va originar també la queixa núm. 021531, en la qual la seua autora, després de ser-li requerida una ampliació de dades i poder determinar l'admissió o no de la seua queixa que demanava la intervenció del Síndic de Greuges, ja que els seus tres fills que si bé havien estat escolaritzats des del curs escolar 96-97 al C.P. Bisbe Climent de Castelló, durant el termini de matrícula per al curs 2002-2003 va sol·licitar canvi de centre per als tres al C.P. Isabel Ferrer.

El C.P. Isabel Ferrer va admetre només un dels nens, per existir plaça vacant en 1r curs d'Educació Primària, però no va admetre els seus dos germans, alumnes de 3r i 4t curs d'Educació Primària.

La promotora de la queixa al·legava així mateix que el C.P. Isabel Ferrer havia estat remodelat i que les previsions eren que impartirien les línies d'ensenyament denominades PIP i PEU.

Després d'estudiar la documentació remesa per la Direcció Territorial de Cultura i Educació de Castelló i l'informe de la Inspecció Educativa, vam resoldre el tancament de l'expedient, ja que el col·legi elegit pels pares dels alumnes estava sent, efectivament, remodelat i els alumnes escolaritzats en aules prefabricades que acullen una línia PEU des d'Educació Infantil, nivell 3 anys fins a 6é de primària, mentre que la segona línia PIP només escolaritza fins 2n curs d'Educació Primària, per la qual cosa difícilment podien ser escolaritzats els dos nens de 3r i 4t d'Educació Primària en la línia d'ensenyament PIP, en no existir estes unitats en el C.P. Isabel Ferrer.

La no-admissió de la queixa núm. 021563 va venir determinada per les consideracions que vam traslladar al promotor de la mateixa:

"Esta Institució compartix la seua preocupació per la insuficiència de places per a cobrir la demanda generada en Educació Infantil, no obstant això, i malgrat que l'obertura de noves unitats s'està realitzant progressivament per l'Administració pública, en no ser

este un nivell educatiu obligatori, no existix actualment una obligació legal de prestar cobertura al 100% de les places demandades; però no per això esta Institució ha deixat de fer-se ressò de la preocupació social existent referent a això, ja que l'encara insuficient oferta de places per a l'escolarització de tots els nens/es en Educació Infantil genera tots els anys queixes com la que ens ocupa.

Per este motiu són constants les recomanacions formulades pel Síndic de Greuges a l'Administració Educativa perquè no estalvie esforços i arbitre totes les mesures, ordinàries, extraordinàries i pressupostàries que calguen per a cobrir al 100% les places en este nivell educatiu, de manera que puga estendre's a tots i fer plenament efectiu el dret constitucionalment consagrat a l'educació.

Quant a la sol·licitud d'augment de *ratio*, he de comunicar-li que és una possibilitat que efectivament reconeix la vigent normativa educativa i que l'Administració pot, potestativament concedir quan concórrega alguna de les circumstàncies que s'expliquen en la normativa sobre escolarització, per la qual cosa esta Institució no ha d'oposar res a unes decisions de l'Administració educativa que són ajustades al dret.

És l'Administració pública i no el Síndic de Greuges qui ha de valorar si les circumstàncies concurrents possibiliten l'acceptació d'augment de *ratio*, ja que en definitiva, competix a l'Administració Pública gestionar correctament els fons públics i tractar de rendibilitzar les inversions efectuades; per este motiu, com a norma general, és reticent a concedir ampliacions de *ratio* quan existixen places vacants en centres docents sostinguts amb fons públics.

Independentment de tot el que antecedix i entenent que la negativa a augmentar la *ratio* no constituïx una actuació pública irregular que haja de ser investigada per esta Institució, vam considerar que per tractar-se d'una qüestió que afecta la totalitat de la Comunitat Escolar, i no només els alumnes exclosos, les sol·licituds d'augment de *ratio* havien de ser avalades pel Consell Escolar del Centre Educatiu en qüestió."

1.1.2. Estudis de Música. Extinció del grau mitjà d'ensenyaments de Música regulats per Decret 2618/1966, de 10 de setembre.

En la pàgina 216 de l'Informe corresponent a l'any 2001, donàvem compte de la queixa núm. 011021, formulada per 22 alumnes del Conservatori Professional i Superior de Música d'Alacant, relativa a la seua disconformitat amb el Reial Decret 986/91, de 14 de juny, mitjançant el qual es va aprovar el calendari d'aplicació del nou sistema educatiu, que implicava, entre altres qüestions l'extinció dels estudis de grau mitjà dels ensenyaments de música regulats d'acord amb el Decret 2618/1966, de 10 de setembre (el denominat Pla d'Estudis del 66), i se'n produïa l'extinció definitiva en el curs 2000-2001, una qüestió que va quedar confirmada posteriorment en l'art. 32.1 del Reial Decret 1112/1999, de 25 de juny; i sol·licitaven proves extraordinàries o vies d'accés per a poder finalitzar els estudis iniciats conformement al Pla 66, fins que es regularen les equivalències, a efectes acadèmics, dels estudis iniciats de conformitat amb els plans d'estudi que s'extingien.

Del contingut de les comunicacions rebudes de l'Administració afectada, en vam donar trasllat als interessats, i no van formular al·legacions referent a això, per la qual cosa vam determinar el tancament de l'expedient, ja que l'extinció gradual del Pla d'Estudis de Música de 1966 estava prevista des de l'any 1991 i només permetia continuar els estudis de Música de grau mitjà fins al final de l'any acadèmic 2000-2001, i esta circumstància era coneguda pels alumnes; i, d'altra banda, estos podien sol·licitar, de forma individualitzada, la revalidació d'estos estudis pels de la nova ordenació.

Per les raons apuntades i en no observar una actuació pública irregular, es va determinar l'arxivament de l'expedient.

D'acord amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vam informar el ciutadà del resultat de les actuacions practicades amb motiu de la queixa núm. 021515 relativa a la seua disconformitat amb el Reial Decret 986/1991, de 14 de juny, mitjançant el qual es va aprovar el calendari d'aplicació de la nova ordenació del Sistema Educatiu, amb la modificació dictada mitjançant Reial Decret 1487/1994 d'1 de juliol, mitjançant el qual es van ampliar els anys establits inicialment per a la conclusió del grau mitjà dels ensenyaments de Música, regulats d'acord amb el Decret 2618/1966 de 10 de setembre, i l'extinció definitiva del qual estava prevista en el curs acadèmic 2001/2002, cosa que posteriorment va quedar confirmada en l'art. 32.1 del Reial Decret 1112/1999 de 25 de juny.

En conseqüència, vam informar el promotor de la queixa que "el curs 2001-2002 era l'últim en què es podien impartir estudis de Grau Superior de Piano conforme al citat Decret 2618/66, fet que era perfectament conegut per tots els alumnes.

La norma d'implantació dels ensenyaments de LOGSE planteja un esquema temporal d'implantació i extinció dels ensenyaments, com també un període transitori en el qual els alumnes poden presentar-se a proves extraordinàries per a poder aprovar les assignatures del pla que s'extingix, i fins i tot, en el supòsit de no aprovar, es preveu la possibilitat de poder revalidar les assignatures i concloure els estudis segons el nou pla, tal com reflectix el Reial Decret 706/2002 de 19 de juny (BOE de 7 d'agost) mitjançant el qual es regulen determinades incorporacions al Grau Superior d'Ensenyaments de Música i les equivalències, als efectes acadèmics, d'Ensenyaments de Música i dels Plans que s'extingixen amb les corresponents a la nova ordenació del sistema educatiu."
Per tot això, vam considerar que la mera disconformitat amb la normativa citada no podia, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges, i després de donar-li trasllat de la comunicació rebuda de la Direcció Territorial de Cultura i Educació a Alacant i en no haver aportat cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient.

La interposició d'un recurs contenciós administratiu contra una Resolució del conseller de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana (per delegació, el secretari general) en què desestimava el recurs d'alçada interposat contra una Resolució de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística sobre l'obtenció de determinats títols pertanyents al Pla d'Estudis regulats pel Decret 2618/66 de 10 de setembre, que s'extingia en el curs 2000/2001 per a implantar el nou Pla d'Estudis imposat per la LOGSE, va determinar que, de conformitat amb l'art. 17.2 de la Llei

reguladora del Síndic de Greuges, suspenguérem les nostres investigacions de la queixa núm. 020707, ja que, com ha quedat dit, la qüestió sotmesa a la nostra consideració estava pendent del procediment judicial.

1.1.3. Ajudes, beques i subvencions

Després de l'estudi de l'informe requerit a este efecte a la Conselleria de Cultura i Educació, es va resoldre el tancament de l'expedient núm. 020065, atés que, després de la mediació d'esta Institució, es va derivar la solució de la problemàtica plantejada en la qual el seu autor, substancialment, exposava que a través dels seus fills va rebre la informació relativa als serveis complementaris de menjador escolar del curs 2001-2002.

Que el mes de juny apareixia prorratejat en els rebuts corresponents als mesos anteriors (setembre a maig) segons decisió aprovada al moment oportú per l'assemblea de pares.

Que a primers d'any va comunicar en Secretaria del Col·legi que a partir de l'últim dia de febrer els seis fills deixarien d'utilitzar el servei de menjador, i així va ser.

Que a la vista dels rebuts abonats, les còpies dels quals acompanyava, va abonar pels dos escolars en concepte del servei de menjador i a compte del mes de juny la suma d'11.600 ptes., i que no obstant això, la Direcció del Centre Escolar pretenia abonar-li la suma de 2.080 ptes. per cada nen, liquidació amb la qual no estava d'acord.

L'informe rebut d'esta Conselleria determinava que la liquidació de l'import corresponent al mes de juny havia de realitzar-se atenent als dies d'utilització del servei de menjador. Per això, la quantitat que calia pagar era de 640 pta/dia ja que no es va produir una utilització permanent d'este servei durant tot el curs escolar. En este sentit, per al cas que es produïsca un ús continuat del menjador, és quan s'ha de pagar la quantitat de 624 pta/dia.

Pel que fa a la sol·licitud de certificat de silenci administratiu reflectit en l'escrit de queixa, vam indicar a l'autor de l'escrit "que l'Administració va comunicar al centre concertat l'obligació de retornar la quantitat cobrada de més en el servei de menjador, el passat mes d'abril, per això, no és necessari que l'Administració tinga l'obligació d'expedir este certificat, que és precisament per als supòsits en què falta resolució expressa."

La disconformitat del secretari d'Organització d'una Confederació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de la Comunitat Valenciana contra l'Ordre de 28 de novembre de 2001 de la Conselleria de Cultura i Educació mitjançant la qual es convocaven ajudes per a l'adquisició de llibres de text per a l'alumnat que cursa Educació Primària i Primer Cicle d'ESO per al curs 2002/2003, va motivar l'obertura de la queixa núm. 021155, arxivada després de comunicar-los la Conselleria de Cultura i Educació que el recurs de reposició interposat per la Confederació citada ja havia estat resolt i notificada la resolució, en compliment de l'art. 42 de la Llei 30/1992 de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

L'Ajuntament de Picassent no s'havia pronunciat ni tàcitament ni expressament sobre la qüestió plantejada en la queixa núm. 021898, relativa a la no-concessió d'una beca de menjador per a una alumna d'esta localitat, per la qual cosa no podia deduir-se que haguera existit una actuació administrativa prèvia susceptible de ser investigada per esta Institució, i per això vam indicar a la firmant de la queixa que es dirigira prèviament a l'Administració afectada on la informarien sobre la qüestió plantejada i els tràmits que havia de seguir.

D'altra banda, la firmant de la queixa tampoc va facilitar a esta Institució cap dada que ens permetera, en principi, iniciar una investigació, per la qual cosa vam haver de tancar la queixa, i així ho vam comunicar a la interessada.

L'autor de la queixa núm. 021207 esgrimia el seu dret a una bonificació del 50% en la matriculació en el Conservatori de Música per ser membre de família nombrosa.

Després d'un detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Ajuntament d'Almoradí, es va determinar el tancament de la queixa, atés que el firmant de la queixa al·legava que l'Administració afectada havia incomplit el que preveu la Llei 12/1997, de 23 de desembre, de Taxes de la Generalitat Valenciana, però això no era així, ja que, d'acord amb art. 1 de l'esmentada Llei, esta només és d'aplicació a les taxes per serveis prestats per la Generalitat Valenciana, i com que el Conservatori Municipal no és de l'Ajuntament d'Almoradí, les taxes reportades no es regixen per la Llei 12/1997.

Això és així ja que la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals disposa en el seu art. 58 que els ajuntaments podran establir i exigir taxes per prestació de serveis o la realització d'activitats de la seua competència; fent ús d'esta limitació, l'Ajuntament d'Almoradí va aprovar la corresponent ordenança fiscal en la qual no figurava l'exempció interessada per l'autor de la queixa.

La firmant de la queixa núm. 021356, amb domicili a València, exposava que va sol·licitar una revisió del xec escolar que li va ser concedit l'any passat i li va ser denegat sorprenentment, encara que la seua situació en l'actualitat era pitjor que la de l'any passat, ja que es trobava en l'atur.

Després de determinar la seua admissió a tràmit vam demanar a l'Ajuntament de València informació suficient sobre la realitat dels fets denunciats.

La comunicació rebuda de l'Ajuntament de València indicava que:

1. En la Convocatòria de Xec Escolar 2001-02 la interessada va obtenir l'ajuda, en 2a convocatòria, en obtenir una puntuació en el barem de 2,35 punts, que en la Convocatòria d'aquell era la puntuació mínima per a obtenir l'ajuda, que va pujar a 35 euros mensuals durant els deu mesos del curs escolar. En la Convocatòria 2002-03 sobre la qual ha presentat la reclamació davant el Síndic, va sol·licitar novament ajuda amb número de registre 2354/02, i en el barem va obtenir una puntuació de 1,95 punts i no va obtenir l'ajuda en la concessió definitiva que es va realitzar per acord de la

Comissió de Govern de 19 de juliol de 2002 i que en estos moments està en termini de presentació de recursos de reposició.

2. L'ajuda "Xec Escolar" es regula mitjançant bases que es redacten i aproven anualment per acord de l'Ajuntament Ple, i es tracta d'un concurs al qual concorren milers de sol·licitants, cada any s'establix la puntuació mínima per a obtenir l'ajuda, i en esta convocatòria, per a enguany i per al pròxim curs escolar està en 2,95 punts.

3. Segons el procediment regulat per les bases, es publica en primer lloc una concessió provisional, davant la qual s'obri un termini de deu dies, per a presentar al·legacions.

La interessada no va presentar documentació acreditativa de les seues circumstàncies laborals actuals, per la qual cosa no es va accedir a la revisió de la puntuació. La concessió definitiva es va aprovar el 19 de juliol de 2002, i es va publicar en el BOP en data 8 d'agost del mateix any, la qual cosa obri el termini d'un mes per a presentar recurs de reposició, cosa que la interessada no ha fet fins ara.

4. Si les circumstàncies econòmiques de la interessada han canviat des del moment de fer la sol·licitud (7 de febrer de 2002), ella ha de presentar la documentació acreditativa de la nova situació atés que no es pot fer una al·legació sense adjuntar la documentació que correspon al que afirma en el seu escrit (s'adjunta fotocòpia de la sol·licitud de la interessada amb l'al·legació que presenta al moment oportú).

5. No obstant la no-concessió de Xec a F.H.J . està dins el termini de recurs de reposició, el qual, si ho estima convenient, haurà de ser presentat davant esta Administració juntament amb la documentació acreditativa de les seues circumstàncies actuals".

Ateses les raons exposades, després de donar trasllat de la comunicació rebuda a la interessada, vam tancar i arxivar l'expedient obert a este efecte, en no constatar una actuació pública irregular que justificara la intervenció del Síndic de Greuges.

Les queixes núm. 022021 i 022207, acumulades per guardar identitat de contingut, van ser remeses a esta Institució per correu electrònic, sense cap dada que permetera identificar-ne l'autor, i també a través de correu electrònic, vam sol·licitar les seues dades personals i la concreció dels seus escrits, tenint en compte que d'estos es desprenia la seua disconformitat amb la denegació d'una beca per l'Administració educativa, però cap dada que ens permetera iniciar una investigació.

La Direcció General de Centres Docents, de conformitat amb les disponibilitats pressupostàries, havia establit, com a puntuació mínima, 16 punts, per a poder obtenir ajuda de menjador als alumnes de centres públics de titularitat de la Generalitat Valenciana, per este motiu els firmants de les queixes núm. 021718, 021719, 021720 i 021841 van plantejar davant esta Institució idèntica pretensió, una pretensió el denominador comú de la qual era la denegació per l'Administració educativa de beques de menjador als seus fills, alumnes d'Educació Primària matriculats en un C.P. d'Alacant.

Després de la seua admissió a tràmit la Direcció Territorial de Cultura i Educació va informar que amb la finalitat de considerar situacions excepcionals, havia revisat les sol·licituds d'ajuda de menjador. Els firmants de les queixes núm. 021718, 021719 i 021720 van veure resolta favorablement la seua sol·licitud, i van demanar a esta Institució que arxivàrem els seus expedients, però no ho va demanar el promotor de la queixa núm. 021841, la tramitació de la qual prosseguix.

La denegació d'ajuda per al transport en un IES de Sant Joan d'Alacant, per sol·licitar-la fora del termini establit, i a causa, segons la interessada, que el Centre Educatiu no la va informar dels terminis existents a este efecte, va originar la queixa núm. 020769.

A este efecte, la Direcció Territorial de Cultura i Educació va informar que l'alumne havia estat matriculat en l'IES des del curs 1996/97 fins al curs 2001-2002 ininterrompudament, i havia estudiat FP1 d'Administrativa i Comercial i Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Gestió Administrativa; i durant els cursos escolars 1996-97 i 1998-99, les Instruccions que regulaven els serveis complementaris de transport escolar, disposaven en el seu apartat 1.1 "que serien beneficiaris del servei escolar de transport els alumnes d'Educació Primària, d'Educació Especial, d'Educació Secundària i de 2n curs de Formació Professional de Primer Grau."

Per tant, el citat alumne, durant estos cursos havia estat beneficiari del servei complementari, de conformitat amb la normativa aplicable.

Per al curs 1999-00 i 2000-2001, no reunia els requisits exigits en les instruccions dictades per la Direcció General de Centres.

Sense perjuí d'això anterior, este Centre Directiu, fent ús de les seues competències i considerant les diverses circumstàncies concurrents en la situació de l'alumne, va autoritzar de manera excepcional l'abonament d'ajuda individualitzada de transport per a este.

La situació plantejada en el curs 2001-2002 era similar a la dels dos últims anys, és a dir, que tot aplicant la normativa vigent sobre el servei complementari de transport, l'alumne no era beneficiari del servei de transport escolar, ja que no reunia cap dels requisits exigits en esta normativa, inclosa l'extemporaneïtat de la sol·licitud.

No obstant això, la Direcció Territorial, i seguint els criteris d'excepcionalitat dels dos últims anys distingits per la Direcció General de Centres Docents, va procedir a tramitar a este Òrgan la sol·licitud formulada per la interessada, que es pagara la quantitat corresponent per este concepte.

La solució favorable de la qüestió plantejada ens va permetre arxivar l'expedient.

La queixa núm. 021798 en la qual la seua autora denunciava que els seus fills no tenien accés als serveis complementaris de menjador escolar es va arxivar després de sol·licitar, de conformitat amb l'art. 15.3 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre del Síndic de Greuges, determinades dades complementàries, com ara els noms i cognoms dels alumnes, el centre docent on estaven matriculats, i tota la documentació que ens

permetera iniciar una investigació, però van passar tres mesos des que li va ser requerida l'ampliació de dades i no la vam rebre.

No obstant això, posteriorment, després de facilitar-nos la firmant de la queixa les dades sol·licitades, es va acordar la reobertura de la queixa.

Un membre de l'AMPA d'un IES d'Oliva exposava en la queixa núm. 020097 l'anòmala situació dels educadors de menjador escolar durant els mesos de juny i setembre, i la seua demanda perquè els seus fills, alumnes del primer i segon cicle d'ESO en este IES estigueren atesos durant tot el curs escolar per educadors, és a dir, inclosos els mesos de juny i setembre.

No obstant això, de la lectura de l'escrit inicial de queixa s'inferia que l'AMPA havia presentat una reclamació davant la Conselleria de Cultura i Educació, com també davant els Serveis Territorials d'esta a València, però esta Institució no tenia constància que l'Administració Educativa s'haguera pronunciat referent a això, per a admetre o denegar la pretensió de l'AMPA, per la qual cosa, en principi, no era possible entrar a conéixer el fons de l'assumpte.

Fins que l'Administració educativa no es pronunciara, tàcitament o expressament, no podia deduir-se l'existència d'una actuació pública que haguérem d'investigar, o es produïren retards injustificats a resoldre o una altra actuació irregular, no era possible la intervenció del Síndic de Greuges. Per este motiu no vam admetre l'expedient.

L'autora de la queixa núm. 021787, explicava que li havia estat denegada l'ajuda per a l'adquisició de llibres de text, però no ens va proporcionar, malgrat la nostra insistència, cap dada que ens permetera iniciar una investigació, ja que, fins i tot desconeixíem en quins centres docents sostinguts amb fons públics havien estat matriculats els seus fills, i, si escau, les raons per les quals l'Administració educativa havia desestimat la seua petició, per això vam haver d'arxivar l'expedient.

En haver interposat l'autora de la queixa núm. 020587 recurs contenciós administratiu contra la Resolució del Rector de la Universitat d'Alacant, que confirmava la qualificació obtinguda per aquella, després de retirar la documentació acompanyada per l'autora de la queixa, vam suspendre les nostres actuacions de conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 17.2 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges; igual que en la queixa núm. 010396, de la qual vam informar en l'exercici anterior (pàg. 250).

1.1.4. Educació especial

En la queixa núm. 010983, de la qual ja vam donar compte en l'Informe del passat exercici (pàg. 219), la presidenta i vicepresidenta, respectivament, de l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi d'Educació Especial d'Elx (Alacant), exposava els següents fets i consideracions:

Que els seus fills, alumnes amb necessitats educatives especials, necessiten medicació especial, una medicació que, a banda del control existent per a l'emissió de la recepta mèdica, obliguen el farmacèutic a anotar el DNI dels pares en retirar el medicament;

altres vegades necessiten rebre el menjar a través d'una sonda gàstrica i amb una freqüència superior als horaris preestablits, a la qual estan habituats només els pares i el personal sanitari.

Que en el CP al qual assistixen els seus fills no hi ha personal sanitari de forma continuada, per la qual cosa els seus fills corren el risc de patir una crisi durant la seua estada al centre escolar i que hagen de ser atesos per assistents o professors, persones amb més vocació que coneixements medicosanitaris.

Entenen que esta situació significa un clar desemparament i un greuge comparatiu respecte d'altres Centres d'Educació Especial Privats, per exemple, que sí que disposen de personal sanitari, i no només d'ATS, i auxiliar clínic, sinó també de metge.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a la Direcció Territorial de Cultura i Educació amb l'objecte de contrastar les al·legacions emeses de contrari després d'haver demanat una ampliació de dades als firmants de la queixa.

La Inspecció Educativa va emetre informe sobre la falta de personal sanitari de manera continuada per a atendre alumnes amb necessitats de medicació específica i qualificada, i assenyalava substancialment el següent:

"1) Que durant el passat curs 2000-2001, atés les característiques dels alumnes del Col·legi Públic "Verge de la Llum" d'Elx, amb necessitats assistencials sanitàries, i a instàncies d'Educació, el citat centre va tenir presència diària d'un ATS, amb una prestació horària de 11'00 a 15 hores, amb les següents funcions:

- Administrar medicació específica i qualificada a l'alumnat.
- Donar a menjar a dos alumnes a través de sonda gàstrica.

2) Que durant el present curs 2001-2002, segons manifesta el director d'Infermeria d'Elx a la directora del C.E.E. "Verge de la Llum", s'atendrà el centre amb caràcter ambulatori en tot el que respecta a la medicació en horari de 13'00 a 14'00 hores, i el Centre de Salut del Pla estarà a la disposició del Col·legi per a atenció de casos de caràcter urgent, però el centre d'atenció primària no pot cobrir un altre tipus de servei en el centre educatiu.

Així mateix, li comunica que el personal educatiu no està autoritzat ni ha d'administrar a l'alumnat medicació específica, encara que els familiars ho facen a casa seua.

3) En data 8-01-02, se li remet al Sr. director territorial de Sanitat d'Alacant l'informe emés per la Inspecció Educativa, relatiu a l'atenció sanitària durant la jornada escolar de 11'00 a 14'00 hores, per a l'alumnat del C.E.E. d'Elx.

4) En data 29 de gener, es rep contestació del director territorial de Sanitat d'Alacant, a la qual adjunta contestació del director de l'Àrea 19 d'Elx, i manifesta la falta de recursos humans per a cobrir la petició sol·licitada. S'aporta còpia de l'esmentat escrit.

5) Per part d'esta Direcció Territorial, i la vista de la impossibilitat de prestació d'un servei més adequat a les necessitats del col·legi "Verge de la Llum", en data 5 de febrer de 2002 s'han iniciat els tràmits oportuns per a contractar un auxiliar de clínica a jornada completa, i es fa la proposta corresponent per a proveir esta plaça".

La Direcció Territorial, per la seua banda, va sol·licitar diversos dictàmens a fi de col·laborar exhaustivament en la resolució de la queixa, ateses les especials característiques dels nens atesos en el CEE d'Elx que aconsellaven, en tot cas, atenció sanitària continuada, i com que la Direcció d'Atenció Primària de l'Àrea 19 d'Elx no tenia recursos suficients, i complint el que establix l'art. 7 de la Llei 1/1994 de 28 de març de la Generalitat Valenciana, que assenyala: "(...)amb la finalitat d'afavorir el tractament sanitari dels alumnes que assistixen a centres específics d'Educació Especial, s'establirà una atenció sanitària complementària, mitjançant l'atenció ambulatòria, de manera que prevegen els tractaments sanitaris d'urgència l'administració de medicaments o l'aplicació de tractaments sanitaris d'urgència o de medicaments, o bé l'aplicació de tractaments específics, els Centres Públics d'Educació Especial quedaran adscrits a un Centre de Salut.

De conformitat amb el que preveu l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vam informar les interessades del resultat de les actuacions practicades amb motiu de la tramitació de la seua queixa, com també de les comunicacions rebudes de l'Administració, i vam donar per conclosa la investigació iniciada a este efecte, si bé vam demanar a l'Administració afectada que mantinguera informada esta Institució sobre l'efectiva incorporació al centre del personal sanitari a jornada completa.

L'escrit firmat per l'AMPA d'un C.P. de la localitat de la Vila Joiosa, va quedar registrat amb el número 022231, i demanava la necessària adjudicació d'un educador especialitzat en nens amb problemes que necessiten educació especial, sense que, segons ens indicava l'autora de la queixa, reberen cap ajuda quant al transport escolar.

La queixa continua la seua tramitació ordinària.

Transcorregut un temps, a l'excés prudencial, des que vam demanar a la promotora de la queixa núm. 020950 que ampliara el contingut del seu escrit i esmenara la falta de legitimació observada, atés que, en ser professora i, per tant, tal com hem assenyalat, autoritat administrativa, no podíem admetre la seua queixa. Però com que no va entrar en esta Institució cap escrit en el sentit assenyalat, vam tancar l'expedient, tenint en compte que amb les dades que teníem no era possible iniciar cap investigació sobre les necessitats educatives de l'alumnat immigrant, i desconeixíem, tenint en compte els termes genèrics en què estava redactada la queixa, concretament a quin centre docent de la Comunitat Valenciana havia estat denegada per l'Administració educativa la provisió d'un professor de suport per a atendre a l'alumnat amb necessitats de compensació educativa.

Per idèntiques raons i en ser el Consell Escolar autoritat administrativa en el sentit assenyalat, no es va admetre la queixa núm. 021946.

1.1.5. Drets i deures de l'alumnat

La mare d'un alumne exposava en la queixa núm. 021637 que l'expulsió del seu fill de l'Institut d'Ensenyament Secundari va ser desproporcionada i injusta, ja que, si bé va cometre una falta greu, no es va tenir en compte el seu comportament anterior, i això era un fet aïllat, ja que havia estat confirmat el seu habitual bon comportament per la seua tutora, com també per tutors d'anys anteriors.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a la Direcció Territorial d'Educació de València, amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades de contrari.

L'Administració afectada, succintament, ens van indicar que la qualificació de la falta com a molt greu, realitzada per l'instructor, va ser assumida pel Consell Escolar, de conformitat amb el que hi ha previst en els arts. 33, 32 i 35 del Decret 246/1991.

De la comunicació rebuda es va donar trasllat a la promotora de la queixa perquè al·legara el que considerara convenient, i per això l'expedient està pendent de resolució.

L'expulsió d'una alumna d'una Escola Municipal va donar lloc a la queixa núm. 021216, a qui, com vam tenir ocasió de manifestar-li en l'entrevista duta a terme a la seu del Síndic de Greuges, ens vam veure obligats a inadmetre la seua pretensió ja que després de l'estudi de la documentació que hi havia en l'expedient, no s'acreditava, en principi, una actuació pública irregular que vulnerara els seus drets constitucionals i/o estatutaris, si bé enteníem que la qüestió plantejada podria ventilar-se davant els Tribunals de Justícia.

A instàncies d'un membre del Consell Escolar i representant del sector pares/mares d'un IES, la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana ens donava compte, en la queixa núm. 022198, que esta Fiscalia havia recaptat informe a la Direcció Territorial de Cultura i Educació sobre el possible incompliment per part de l'Administració Educativa dels drets que assistixen a aquells alumnes als quals se'ls havia obert expedients disciplinaris; després de justificar-ne recepció, vam demanar a la Fiscalia que mantinguera informada a esta Institució de les conclusions que, si escau, es derivaren de les diligències esmentades.

L'objecte de la queixa núm. 021692, en la qual els promotors mostraven la seua disconformitat amb la decisió adoptada pel conjunt de professors del grup quart d'ESO en l'IES Lloixa de la localitat de Sant Joan (Alacant) i de denegar la repetició extraordinària de l'alumna en quart d'ESO en este centre, ratificada per la Direcció General d'Orientació i Innovació Educativa mitjançant resolució de 17 de setembre de 2002, excedia les competències d'esta Institució ja que implicaria formular criteris tècnics aliens a l'àmbit competencial del Síndic de Greuges. L'ESO és l'etapa que significa la conclusió de l'educació obligatòria, en la qual els alumnes desenvolupen les capacitats necessàries per a prosseguir els seus estudis i integrar-se en la vida laboral, i en este sentit, el Decret 47/1992 de 30 de març del Govern Valencià va establir el currículum d'ESO en la nostra Comunitat, i va determinar els objectius de l'etapa i de les

distintes àrees que en estes s'impartixen, com també els continguts i criteris d'avaluació corresponents a cadascuna, que són els elements que configuren el currículum.

L'esmentat Decret disposa que l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat d'ESO es farà des de les diferents àrees i matèries del currículum, i serà contínua i integradora, de manera que permeta avançar un alumne que haja aconseguit globalment els objectius educatius.

Així mateix, la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, tot recollint la preocupació referent al professorat, va iniciar un estudi per a facilitar orientacions i propostes per a ajudar als equips de professors que han d'avaluar i prendre decisions de promoció o repetició i el procediment per a decidir les qualificacions, la promoció i la proposta d'expedició del títol, va dictar la Resolució de 7 d'abril de 1998 (DOGV 17-4-98) mitjançant la qual es donaven instruccions sobre la promoció i l'avaluació de l'alumnat d'ESO i de conformitat amb la Resolució citada, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat es fa pel conjunt de professors del respectiu grup d'alumnes, coordinats pel tutor i assessorats pel departament d'orientació del centre.

Conseqüentment, si bé entre els drets bàsics reconeguts als alumnes dels centres docents de nivells no universitaris, en el Decret 246/1991 de 23 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, figura que "el seu rendiment escolar siga valorat de conformitat amb criteris de plena objectivitat", la queixa 021692, relativa a la impossibilitat de repetir quart curs d'ESO no va poder ser admesa per esta Institució, ja que la decisió del conjunt de professors és adoptada col·legiadament, i en última instància significaria formular criteris tècnics aliens a les prerrogatives de supervisió que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atorga a esta Institució, i la decisió final respecte a la no-promoció dels alumnes dels centres docents de nivells no universitaris, era aliena a les competències del Síndic de Greuges.

La queixa núm. 021589 exposava substancialment que al seu fill se li impedia cursar francés, segon idioma, com a optativa en segon de Batxillerat en el curs 2002-2003, en l'IES Cap de l'Horta (Alacant), quan havia cursat esta assignatura en 1r de Batxillerat.

En relació amb l'escrit del promotor de la queixa, Sr. C., relatiu al procés de matriculació del seu fill en segon de Batxillerat, en el qual sol·licitava l'optativa de francés, entre altres opcions, la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació a Alacant va manifestar el següent: "D'acord amb el que disposa l'article tercer de l'Ordre de 10 de maig de 1995, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, mitjançant la qual s'establixen les matèries optatives de Batxillerat, i es regula el seu currículum: "L'oferta de les matèries optatives del Batxillerat en cada centre es farà d'acord amb les demandes dels estudiants i la disponibilitat de la plantilla docent que cada centre tinga assignada".

En compliment d'això anterior, i de l'apartat 3r de l'article quart de la citada Ordre de 10 de maig, en el qual es disposa que "serà d'oferta obligada per als centres d'optativa segon idioma estranger, ...", l'IES "Cap de l'Horta", va oferir als alumnes de 2n de

Batxillerat les possibles opcions sobre les optatives de Batxillerat, entre les quals es trobava el francés. Esta opció només va ser sol·licitada pel fill de la reclamant.

No obstant això, de cara a poder ser atesa la petició cursada pel fill de la reclamant en la queixa, calia atendre al que disposen les normes següents:

D'una banda, l'article cinqué, 1r de la precitada Ordre de 10 de maig, expressa: "Per poder impartir una assignatura optativa haurà de ser sol·licitada per un mínim de quinze alumnes".

D'una altra banda, el punt 2n del mateix precepte, establix: "Els directors territorials podran autoritzar la impartició de matèries optatives amb un nombre mínim inferior a 15, sempre que no comporte un augment de la plantilla docent del centre, i les possibilitats organitzatives i d'horari ho permeten".

És evident que el punt 1r del citat article cinqué no es complia per haver-hi una sola petició de l'assignatura optativa de francés per a 2n de Batxillerat.

Quant al punt 2n del mateix precepte, el Centre docent, dins les possibilitats organitzatives i de planificació per al curs 2002-2003, no va atendre la petició cursada per un sol alumne, d'optativa de Francés de 2n de Batxillerat, ja que per a este apartat de matèries optatives, l'institut tenia mòduls de quatre hores, i amb estes s'atenia la petició cursada per grups d'alumnes que van sol·licitar altres optatives, formats per més de quinze alumnes.

Així mateix, la Direcció Territorial, en compliment del referenciat punt 2n, de l'article cinqué, no va autoritzar la matèria optativa de francés de 2n de Batxillerat, tal com sol·licitava el reclamant de la queixa, perquè comportava un increment de la plantilla docent en el centre.

Després de donar trasllat de les comunicacions rebudes de l'Administració afectada al promotor de la queixa, a fi que formulara les al·legacions que estimara convenients, ens va indicar que l'Administració educativa havia proposat una solució que garantia la continuïtat en l'estudi de la llengua francesa i, per això, després d'agrair la intervenció del Síndic de Greuges, va demanar que arxivàrem l'expedient.

1.2. Personal docent

La Presidenta de l'AMPA d'una Escola Infantil d'Aldaia va dirigir escrit a esta Institució que va quedar registrat amb el núm. 021723, en el qual, bàsicament, manifestava que de conformitat amb l'Acord de 6 de febrer de 1995 del Govern Valencià, l'Escola Infantil de Primer Cicle (nens d'1 a 3 anys) havia de tenir tres llocs de Mestre d'Escola Infantil.

Per la qual cosa, d'esta manera, cadascuna de les aules té un professor per a cadascuna de les aules d'alumnes d'1 any i un altre educador de suport per a col·laborar en moments de més necessitat (canvis de bolquers, eixides al pati, control d'esfínters).

La directora, independentment de les seues funcions administratives, complix també tasques de suport durant 10 hores setmanals (el que es correspondria amb el 3r lloc de treball com a mestre/a d'Educació Infantil).

No obstant això anterior, en l'Escola Infantil que ens ocupa, continuava la promotora de la queixa, la situació, tot i ajustar-se a la legislació vigent, resultava extremadament complicada per als educadors a causa de la configuració arquitectònica de l'Escola, situada en un edifici antic cedit per l'Ajuntament d'Aldaia, dos plantes unides per una escala que els nens havien de pujar i baixar per a accedir bé al pati o al menjador, atés que les aules ocupaven el 1r pis.

La situació, en el present curs escolar 2002-2003, s'havia agreujat no solament perquè la *ratio* havia estat incrementada a 13 nens per a aules d'1 any i 20 nens per a aules de 2 anys, sinó perquè al començament de curs van tenir coneixement que solament tindrien dos educadors, un professor i la pròpia directora per als nens d'1 any, de forma que en no existir personal, els nens de 2 anys no podien iniciar el curs.

De conformitat amb el Reial Decret 1004/91, de 14 de juny, mitjançant el qual s'establixen els requisits mínims dels centres que impartixen ensenyaments en règim general no universitari, en el seu art. 15 assenyala: "Els centres d'Educació Infantil en els quals s'impartisca exclusivament el 1r cicle, hauran de tenir personal qualificat en nombre igual al d'unitats en funcionament més un. El personal qualificat estarà format per mestres especialistes en Educació Infantil i per tècnics superiors d'Educació Infantil o tècnics especialistes en Jardí d'Infància."

I la composició de l'Escola Infantil d'Aldaia, segons va manifestar la Direcció Territorial de Cultura i Educació, tenia 4 unitats, dos per a alumnes d'1 a 2 anys i altres dos per a alumnes de 2 i 3 anys.

Des de la seua creació, havia funcionat amb 3 mestres funcionàries (grup B) i 3 educadors en règim de personal laboral (grup C) que ocupaven una plaça funcionarial.

Al començament de curs, una de les mestres funcionàries va obtenir una comissió de serveis, i va ser substituïda l'11 de setembre; no obstant això i segons es desprenia de la comunicació rebuda de l'Administració afectada, en el mateix moment, es va originar la baixa laboral d'una altra de les mestres (finalment substituïda el 25 de setembre de 2002).

En definitiva, un cúmul de circumstàncies van motivar l'inici del curs amb retard en una de les unitats de l'Escola Infantil, atés que es va estimar necessari prevaler la seguretat dels menors, i en conseqüència, després de normalitzar-se la plantilla, va començar amb total normalitat l'activitat escolar.

Respecte a la idoneïtat de les instal·lacions on està situada l'Escola, la Direcció Territorial ens assenyalava que "la seua utilització va venir determinada pel conveni Marc de Col·laboració entre la Conselleria d'Educació i Ciència i la Federació Valenciana de Municipis i Províncies per a la mútua cooperació en aspectes relatius a l'àmbit educatiu (Resolució 21-3-94 DOGV de 7-4-94 de la Direcció General de Relació

amb les Corts i del Secretariat de Govern, per la qual cosa, tant la situació de la plantilla, la *ratio* i les instal·lacions es troben normalitzades de conformitat amb la legislació vigent".

Tenint en compte que la promotora de la queixa no va formular al·legacions referent a això i que el retard en l'inici del curs va obeir a un fet puntual, es va acordar el cessament de les nostres actuacions.

1.3. Instal·lacions docents

La sol·licitud d'una Associació de Pares i Mares d'alumnes d'un local per a l'exercici de les activitats que li són pròpies, que va donar origen a l'obertura de la queixa núm. 020328, i la tramitació de la qual va comportar que el Servei de Relacions Institucionals i Participació Social es feren determinades gestions a fi de dilucidar l'òrgan competent en la matèria, i es va concloure que l'òrgan competent per a la cessió gratuïta de béns immobles patrimonials no era la Conselleria de Cultura i Educació sinó el Consell, a proposta de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, tal com disposa l'art. 42 de la Llei 3/1986 de 24 d'octubre de Patrimoni de la Generalitat Valenciana.

Els firmants de la queixa havien rebut tant per correu com per fax escrit aclarint totes les qüestions plantejades.

La saturació de les Escoles Infantils públiques de Gandia, la disconformitat amb la remodelació de l'IES i la demanda de dos línies més en ESO, va donar lloc a la queixa núm. 022172, firmada pel president de la Federació Local d'Associacions de Veïns, a qui, atesos els termes genèrics en què estava plantejada, vam demanar una ampliació de dades.

En la queixa núm. 010257, la Presidenta de l'AMPA d'un C.P. de Sant Joan d'Alacant exposava que els nens d'Educació Infantil d'este C.P. no rebien classes d'anglés en no haver pressupost suficient, que el material del laboratori d'informàtica havia estat donat, i els nens d'Educació Infantil no podien practicar més que esporàdicament, en no haver-hi capacitat suficient per a cobrir les necessitats de l'escola, ja que tots els equips eren obsolets i estaven deteriorats.

Indicava així mateix que les instal·lacions esportives consten únicament d'una pista que fa les funcions de camp de futbol i pista de bàsquet, i una altra de voleibol.

Els pares s'havien vist obligats a efectuar un desembors addicional de diners per a adquirir matalassets i altre material per a habilitar una aula on impartir classes de psicomotricitat infantil, ja que el centre no tenia fons suficients per a plantar cara a estes despeses.

L'estat dels lavabos té rajoles trencades, interruptors solts i despenjats, etc., amb el consegüent perill per als menors.

Des del pavelló d'Educació Infantil s'accedix al menjador a través d'una vorera plena de forats, i que cada vegada que plou, a causa del mal estat del ferm, s'inunden les zones d'esbarjo i d'accés al col·legi, este pavelló, continua la queixa, no té calefacció.

A sol·licitud del Síndic de Greuges i sobre la base de la citada queixa, la Direcció General de Centres Docents ens assenyalava el següent:

"1. Queixa: els nens d'educació infantil no poden rebre classes d'anglés perquè no hi ha pressupost. Punt 1 de la queixa.

Informe: De conformitat amb el Decret 19/1992, de 17 de febrer (DOGV de 19.02.92), mitjançant el qual s'establix el currículum de l'Educació Infantil a la Comunitat Valenciana, l'anglés no és una matèria que forme part dels ensenyaments que cal impartir en este nivell.

2. Queixa: dèficits d'equipament. Punts 2 i 4 de la queixa.
Informe: No s'han constatat les faltes denunciades. Vegeu l'"Informe de la Inspecció Educativa", que s'adjunta com a Annex-I, i "Relació d'equipament remés al centre", que s'adjunta com Annex-II.

Complementàriament: Per al curs actual, pel concepte de despeses de funcionament, el centre ha rebut, 1.510.152 ptes.

3. Queixa: Les instal·lacions són insuficients i deficients. Algunes presenten deterioracions que afecten la seguretat dels usuaris. Punts 3, 5, 6, 7 i 8 de la queixa.

Informe: No s'ha constatat, i molt menys que afecten la seguretat dels usuaris. Vegeu l'Informe de la Inspecció Educativa citat.

Complementàriament:

a) L'Ajuntament ha realitzat satisfactòriament els treballs de manteniment de les instal·lacions.

b) Una vegada revisats els expedients que es troben en els arxius d'esta Direcció General, s'ha constatat la no-existència de sol·licituds referides a obres o adequació d'instal·lacions que hagen estat formulades per sectors de la comunitat educativa del centre de referència."

La mateixa Associació de Pares va comparéixer davant el Defensor del Poble a l'abril de 2001, i la seua queixa és (núm. 0104708) idèntica a la presentada davant esta Institució.

En relació amb les deficiències existents en les instal·lacions del C.P. de Benifaió, i que va originar l'obertura de la queixa núm. 021805, es van dirigir sengles peticions a l'Ajuntament d'esta localitat i a la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València, tenint en compte que la Disposició Addicional 17a de la LOGSE atribuïx a les corporacions locals les tasques de conservació i manteniment dels edificis que alberguen centres on s'impartixen ensenyaments d'Educació Infantil i Educació

Primària, i això, tenint en compte el que determina l'art. 123,5 del Reial Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, mitjançant el qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques sobre què cal entendre per manteniment i atés que, fent ús de les competències que té atribuïdes, les qüestions referides a l'estat de les instal·lacions corresponen a la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València.

Després de la recepció en esta Institució dels informes requerits a este efecte, es va posar de manifest al firmant de la queixa, qui, en el seu escrit d'al·legacions, va ampliar l'escrit inicial de queixa, per la qual cosa la seua tramitació prosseguix.

L'AMPA de l'IES d'Ondara exposava en la queixa núm. 021778, a la qual posteriorment es va acumular la queixa núm. 021812, que havien acordat amb la Inspecció Educativa i l'Ajuntament d'esta localitat, la construcció d'un complex d'aules prefabricades perquè l'alumnat poguera cursar tot el currículum fins que estiguera construït l'IES.

Malgrat l'acord assolit, consideraven que la Conselleria va determinar no instal·lar este complex, sinó condicionar aules en l'edifici en obres, (IES), que no complien les mesures de seguretat necessàries; en definitiva, la decisió de la Conselleria de Cultura i Educació d'albergar els alumnes en un edifici en plena fase de construcció, que no tenia normes de seguretat, va ser el que va motivar les queixes referenciades.

Després de requerir la remissió del preceptiu informe, en vam donar trasllat a l'AMPA perquè formulara les al·legacions que estimara convenients, i per això l'expedient es troba pendent de resolució definitiva.

En relació amb la queixa núm. 021225, promoguda per membres de la Comissió de Seguiment de l'IES La Malladeta de la Vila Joiosa, relativa a la disconformitat amb el procés de construcció simultània dels dos centres prevists en el Mapa Escolar, IES Nou (La Malladeta) i el IB núm. 1 de la Vila Joiosa, la Direcció General de Règim Econòmic de la Conselleria de Cultura i Educació a la qual havíem demanat informació suficient sobre la qüestió plantejada, va resoldre el següent:

"A la Vila Joiosa està prevista la construcció d'un nou institut i l'adequació de l'actual IES "La Malladeta" situat al carrer Dr. Flèming. Estes actuacions estaven programades per a la seua execució simultània. Tenint en compte la sol·licitud majoritària del Consell Escolar Municipal perquè es realitzen una després de l'altra per evitar el trasllat de l'alumnat de l'IES "La Malladeta" a aules prefabricades, esta Direcció General de Centres Docents ha resolt que:

1. S'execute primer la construcció del nou institut situat en una parcel·la *ex novo* (24 ESO + 6 Batxillerats + 2 Cicles Formatius + menjador).

2. Una vegada finalitzada esta actuació, es traslladarà l'actual IES "La Malladeta" al citat institut i s'adequarà l'edifici d'este institut situat al carrer Dr. Flèming (12 ESO + 6 Batxillerats + menjador).

Estes actuacions evitaran, d'altra banda, la ubicació d'aules prefabricades en no precisar-se el reallotjament de l'actual IES "La Malladeta".

La construcció del nou institut serà la reposició de l'IES "La Malladeta" en una parcel·la nova.

L'actual edifici de l'IES "La Malladeta", una vegada adequat, serà el futur IES núm. 3 de la Vila Joiosa.

El contingut del present escrit també ha estat comunicat al Consell Escolar Municipal. València, 18 de juny de 2002. El director general de Centres Docents."

Per tot això anterior, i en haver-ho comunicat a la comunitat educativa d'esta població, esta Conselleria a través de l'empresa pública "Construccions i Infraestructures Educatives de la Generalitat Valenciana, SA" (CIEG, SA), licitarà el primer centre, l'IES nou."

Per això, davant les circumstàncies concurrents i en haver-se solucionat favorablement l'assumpte, vam tancar l'expedient.

Vam dictar resolució, que va ser acceptada per l'Administració Educativa, en la queixa núm. 021256 del següent tenor:

"Sr. director:

El Sr. H.F.R.S., de Guardamar del Segura, va formular davant esta Institució un escrit de queixa que va quedar registrat amb el número més amunt referenciat.

Substancialment exposa els següents fets i consideracions:

Que CIEGSA (Construccions i Infraestructures Educatives de la Generalitat Valenciana SA) havia adjudicat les obres de construcció del nou centre docent de Guardamar del Segura i que, malgrat la proximitat de l'inici del nou curs escolar, desconeixien quan començarien les obres i fonamentalment on serien situats els aproximadament 300 alumnes del C.P. Reis Catòlics, ja que, no obstant les distintes actuacions portades a terme per l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes des de l'any 92 fins a hui, no havien pogut obtenir informació suficient referent a això.

Admesa a tràmit, vam dirigir ofici a la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Cultura i Educació, en la comunicació de la qual expressava, en síntesi, el següent:

"1) La construcció del nou centre docent de Guardamar del Segura, licitada per CIEGSA, tenen prevista la seua execució en el termini de dotze mesos, i han d'iniciar-se de manera imminent.

2) Quant a la ubicació dels alumnes del C.P. "Reis Catòlics", per al curs 2002-2003, el Consell Escolar Municipal va adoptar el següent acord:

- Les sis unitats d'infantil estaran instal·lades en el pavelló construït davant del col·legi, que ja venia utilitzant-se per a esta finalitat.

- Les dotze unitats d'Educació Primària estaran situades en la mateixa zona del col·legi, en desaparèixer el carrer que limita amb la porta principal d'entrada a este amb la zona de davant, on està situat el pavelló d'infantil, estant distribuïdes cinc unitats, en instal·lacions pròpies de l'Ajuntament, i les set unitats restants ho faran en aules prefabricades."

Després de donar trasllat a l'interessat de la comunicació rebuda, no solament va ratificar el seu escrit inicial de queixa, sinó que va aportar documentació complementària amb fotografies sobre la situació de les aules prefabricades, en les quals es podia observar que, efectivament, les obres de construcció del nou centre docent ja havien començat.

No se li escapa a esta Institució que l'engegada de la reforma educativa, que s'està portant a terme aprofitant les infraestructures existents, per a adaptar els espais escolars, comporta l'adaptació dels espais escolars al nou sistema educatiu implantat per la LOGSE i comprén que hi haja etapes de provisionalitat, però estes etapes no poden allargar-se indefinidament, ja que això perjudica la qualitat de l'Ensenyament dels alumnes que han de suportar-les i els col·loca en situació de desigualtat respecte a altres alumnes, per este motiu si els tràmits no són àgils es corre el risc que passen tota l'etapa educativa obligatòria en situació de provisionalitat.

És un fet que les societats actuals exigixen, de manera creixent, béns i serveis educatius, i per això cal, per tal de complir el manament contingut en l'art. 27 de la Constitució Espanyola i arribar als objectius establits amb caràcter general en la LOGSE, disposar dels recursos necessaris que permeten adaptar l'actual xarxa de centres docents a les noves necessitats fixades per la Llei, i completar el denominat mapa escolar amb la participació de tots els sectors implicats.

La implantació de la LOGSE, amb garanties de qualitat, exigix que els centres docents tinguen els equipaments necessaris d'acord amb les seues característiques i circumstàncies específiques.

L'Administració Valenciana, en la mesura que, en els termes de l'art. 35 de l'Estatut d'Autonomia té atribuïda la competència per a la regulació i administració de l'Ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, materialitzada en les distintes transferències, està obligada a garantir a tots l'accés, en condicions d'igualtat real i efectiva, a un ensenyament de qualitat, i tenir els recursos necessaris que permeten adaptar l'actual xarxa de centres a les noves necessitats fixades per la Llei, i completar el denominat mapa escolar.

Conseqüentment amb tot el que antecedix, si bé la construcció del nou CP de Guardamar del Segura comporta necessàriament la instal·lació de l'alumnat en els espais cedits per l'Ajuntament i que esta decisió està avalada pel consell Escolar Municipal, no és menys cert que correspon als poders públics vetlar perquè no s'allarguen en el temps les etapes de provisionalitat, i donar així resposta a les necessitats plantejades pels pares i mares d'alumnes, i garantir, en tot cas, i de conformitat amb l'art. 58 de la LOGSE, que

els centres docents estiguen dotats dels recursos educatius, humans i materials necessaris per a garantir un ensenyament de qualitat.

I, respecte al cas que ens ocupa, atesa la proximitat de les instal·lacions escolars provisionals a les excavacions que es vénen realitzant per a la construcció del nou centre docent de Guardamar del Segura, esta Institució formula la següent Recomanació: Que s'adopten totes les mesures que siguen necessàries per a evitar que els alumnes puguen accedir a les obres de construcció del nou centre docent i per a garantir que les etapes de provisionalitat no s'allarguen més enllà del que estava previst inicialment. També li demanem que mantinga informada a esta Institució sobre la fase en què es troben les obres del nou centre docent i la data prevista per al seu acabament.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta o no la recomanació feta o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Li agraïm la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat. Atentament."

Les deficiències que presenta un C.P. de Sant Joan d'Alacant i en conseqüència els riscos que comporta per a la seguretat i integritat de la comunitat escolar van motivar la queixa núm. 021538 formulada pel president de l'AMPA, i així mateix demanava que es feren totes les gestions que calgueren per a garantir la seguretat dels alumnes mentre s'escomet la construcció del nou centre educatiu.

L'Administració Educativa a qui ens vam dirigir en demanda d'informació ens va comunicar, vists els informes emesos per la Inspecció Educativa i la Secció de Gestió Econòmica, que durant el present curs escolar s'havien condicionat diverses aules del centre, s'havien pintat i escomés diverses reparacions a pesar d'estar prevista la seua adequació a la LOGSE.

Respecte a les deficiències detectades en els lavabos, s'havia tramitat un expedient per a reparar-los mitjançant el procediment d'urgència, i havia estat adjudicada l'obra per un import de 60.100 euros.

Continua la tramitació de l'expedient, ja que la comunicació rebuda de l'Administració afectada va resultar insuficient i així ho va manifestar en el seu escrit d'al·legacions el firmant de la queixa.

La Junta Directiva de l'única AMPA d'un IES de Pego, en nom i representació de tots els seus membres, per unanimitat, van interessar en la queixa núm. 022063, la mediació del Síndic de Greuges per a conéixer les previsions que, pel que fa a instal·lacions docents a Pego, té l'Administració Educativa, ja que en la planificació realitzada pel consell de Cultura i Educació respecte al Mapa Escolar, només està prevista una ampliació de l'IES, però no la construcció d'un de nou, que és, consideren, el que realment necessita esta població, ja que les infraestructures actuals són la suma de pavellons vells i necessiten reformes, atés que no estan comunicats entre ells i no són suficients per a acollir a tota l'etapa d'ESO ni cicles formatius.

Continua, en este moment, la tramitació de la queixa referida, després de requerir informació suficient a la Direcció General de Centres Docents.

Les grans deficiències del Col·legi Públic de San Joan de Ribera i la necessitat d'una ampliació de les seues infraestructures van ser denunciades davant la Corporació local, però a pesar del temps que havia passat, no havien obtingut cap resposta.

Després de ser admesa a tràmit, va ser registrada amb el núm. 022129 i es van dirigir sengles oficis a l'Ajuntament de Burjassot i a la Direcció General de Centres Docents amb la finalitat de contrastar les al·legacions del promotor de la queixa, i, al tancament del present Informe a les Corts Valencianes, està en tramitació.

La demora en l'execució de les obres d'adequació d'un CP i un IES de Gandia-Grau, va originar la queixa núm. 022169 formulada pels presidents de les AMPA dels citats centres docents, i després de determinar la seua admissió, prosseguix la seua tramitació.

Les deficiències en les instal·lacions d'un C.P. de Dénia van determinar la queixa núm. 020990, que de conformitat amb els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a l'Ajuntament d'esta localitat amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades pel promotor.

L'informe dels Serveis Tècnics de l'Ajuntament de Dénia evidenciava la certesa de la queixa i succintament exposen que després dels tràmits pertinents, l'adjudicació de l'obra en virtut de l'expedient de contractació de 13 d'agost de 2002, es realitza en ple període de vacances de les empreses subministradores, per la qual cosa va haver de retardar l'inici de les obres, si bé al setembre es va realitzar l'acta de comprovació de replanteig, i per tant l'inici de les obres, prèvia aprovació conforme a la Llei del Pla de Seguretat i Salut presentat per l'empresa adjudicatària en l'acta d'aprovació corresponent.

El promotor de la queixa va discrepar profundament en el seu escrit d'al·legacions de l'informe emés pels Serveis Tècnics de l'Ajuntament de Dénia, per la qual cosa la queixa està en vies de tramitació.

La Junta Directiva de l'Associació de Pares del Consell Escolar d'un C.P. de València manifestaven en el seu escrit de queixa, referenciat amb el núm. 022219 que, segons sembla, i segons consta en la denúncia, tres o quatre nens de 6é d'Educació Primària van portar a terme una possible agressió verbal i sexual a una nena de 3r d'Educació Primària de 8 anys que patix un cert retard de maduració, uns fets, segons manifesten, que solen ser habituals atesa l'escassa vigilància en hores d'esbarjo i menjador.

No obstant això, encara que la família de la menor agredida ha recorregut als Tribunals de Justícia, l'Associació de Mares i Pares i el Consell Escolar simultàniament han iniciat actuacions davant l'Administració Educativa per a exigir, si escau, responsabilitats administratives.

L'expedient, després de ser admés a tràmit pel Síndic de Greuges, es troba en procés de tramitació.

La inadmissió de la queixa núm. 021659, formulada per la presidenta del Consell Escolar d'un IES de Pego, i relativa a la necessitat de construir en esta localitat un nou IES, va venir determinada per l'art. 10 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges que establix que tota persona natural o jurídica que invoque un interés legítim podrà dirigir-se a esta Institució, amb l'excepció prevista en el seu paràgraf segon que establix que "no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb la seua competència".

I, en virtut de l'art. 9, entre d'altres, de la Llei Orgànica 9/1995, de 20 de novembre, de Participació, Valoració i Govern dels Centres Docents, tant el director com el Consell Escolar són òrgans de govern del centre docent.

No obstant això, i atés que són constants les recomanacions formulades des d'esta Institució perquè l'Administració Educativa agilite les obres de construcció i/o modificació dels edificis escolars, per a evitar que es demore l'adaptació dels centres docents al nou sistema educatiu imposat per la LOGSE i la situació de provisionalitat perjudique la qualitat de l'Ensenyament, vam suggerir a la firmant de la queixa que podien reiterar la seua queixa qualsevol interessat (associació de pares d'alumnes, alumnes individualment o col·lectivament, etc.) que no tinguera la qualitat d'autoritat pública en el sentit indicat.

Per idèntics motius es va determinar la inadmissió de la queixa núm. 021851 subscrita per un regidor de Massamagrell, referent al retard en l'inici del curs escolar, en no estar adequades les aules, ja que els conflictes que sorgixen entre les autoritats locals sobre la legalitat o oportunitat dels seus actes, i que no poden ser resolts pels tràmits democràtics que definixen el govern municipal, tenen una via específica de solució en via jurisdiccional.

Per les raons exposades, no vam poder, en principi, admetre la queixa núm. 022236, subscrita pel director d'un centre per a la formació de persones adultes, si bé, atesa la transcendència de la qüestió plantejada en aquella, i l'interés d'esta Institució en la defensa de la formació de les persones adultes, vam suggerir al promotor de la queixa que podien esmenar la falta de legitimació descrita perquè qualsevol alumne individualment o col·lectivament que no tinga la consideració d'autoritat administrativa en el sentit indicat i presentar la seua pretensió, i especificar, si escau, les actuacions realitzades davant l'Administració Educativa, municipal pel president del Consell Escolar, la presidenta de l'Associació d'alumnes d'EPA o ell mateix com a director del centre denunciant les greus deterioracions en les infraestructures de l'edifici on s'impartixen les classes per a formació d'adults.

Després de l'anàlisi de la queixa assenyalada amb el núm. 021791 en la qual la seua autora manifestava la seua disconformitat amb les obres que s'estaven realitzant en un centre docent a l'inici del curs, es va determinar la seua inadmissió sobre la base que, a pesar que efectivament l'Administració té l'obligació de procurar l'aplicació de les obres per a evitar perjuís que pogueren afectar el desenvolupament de l'activitat escolar, cal

tenir en compte que l'acabament d'estes estava previst per al mes de desembre, amb la qual cosa era convenient atendre al compliment d'este termini.

No se li escapa a esta Institució que l'engegada de la reforma educativa, que s'està portant a terme aprofitant les infraestructures existents, per a adaptar els espais escolars, comporta l'adaptació d'estos al nou sistema educatiu implantat per la LOGSE i comprén que hi haja etapes de provisionalitat, però estes etapes no poden allargar-se indefinidament, ja que això perjudica la qualitat de l'ensenyament dels alumnes que han de suportar-les i els col·loca en situació de desigualtat respecte a altres alumnes. Per este motiu, si els tràmits no són àgils, es corre el risc que passen tota l'etapa educativa obligatòria en situació de provisionalitat; i per això són constants les recomanacions formulades pel Síndic de Greuges a fi que l'Administració pública adopte totes les mesures que calguen per a agilitar l'adaptació dels centres docents i evitar que s'allarguen les etapes provisionalitat.

La queixa precedent ens havia estat remesa pel Defensor del Poble Andalús, a qui vam comunicar les actuacions seguides amb motiu d'esta queixa.

1.4. Transport escolar

En relació amb les queixes núm. 010786, 010827, 010841, 010873 i 010901 (pàgina 234 de l'Informe de l'any passat) firmades per pares d'alumnes d'un C.P. d'Alacant, vam dictar la següent Recomanació:

"El Sr. V.M.G. i N. va formular davant esta Institució un escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els següents fets i consideracions:

Que en el curs 97/98 va escolaritzar la seua filla en el CP Serra Mariola, d'Alacant, no solament perquè el seu domicili estava situat en l'àrea d'influència del citat centre docent, sinó per ser el col·legi públic de referència per al denominat Programa d'Immersió Lingüística al Valencià, que volia per als seus fills, i perquè, a més, tenia els serveis complementaris de transport i menjador escolar, fins i tot, en virtut d'un permís o autorització especial concedit anualment per la Conselleria de Cultura i Educació, per a aquells nens que tenien dret al servei de menjador, com era el cas de N., per estar en Educació Infantil i ser este un nivell educatiu obligatori.

Quan N. va accedir a l'Educació Primària, també va ser beneficiària d'ambdós prestacions, sense haver de sotmetre's a un nou procés d'admissió d'alumnes, i la seua admissió es va produir de manera automàtica.

En el curs 98/99, van matricular al seu fill en el mateix col·legi que la seua germana i en idèntiques condicions que ella, és a dir, amb dret als serveis complementaris de transport i menjador escolar, i l'Educació Infantil va transcórrer amb completa normalitat.

No obstant això, quan el seu fill va accedir a l'Educació Primària, i quan ja s'havia iniciat el curs escolar 2001/2002, la Conselleria de Cultura i Educació va reorganitzar els districtes de línia en valencià, amb la qual cosa el domicili dels firmants va quedar adscrit a l'àrea d'influència del Districte núm. 4, Col·legi Públic Emili Varela, que també impartix la línia en valencià elegida pels pares, però va quedar fora d'esta àrea el Col·legi Públic Serra Mariola.

La reorganització dels districtes de línia en valencià, com també l'entrada en vigor de la nova normativa sobre transport escolar i menors, en virtut de la qual en cada plaça de l'autobús solament pot viatjar un nen (abans viatjaven tres nens per cada dos places), i la modificació de la normativa sobre beques de transport escolar portada a terme per la Conselleria de Cultura i Educació, va determinar, segons l'Administració, que el seu fill i 55 alumnes més, en accedir a l'Educació Primària, havien de sotmetre's a un nou procés d'admissió d'alumnes, de manera que van quedar exclosos dels serveis complementaris de transport escolar, ja que, com ha quedat dit, el Col·legi Públic que se'ls assigna és l'Emili Varela, en el qual sí que tindrien dret a transport i menjador escolar gratuïts.

Els firmants de la queixa consideren, així mateix, que la decisió de l'Administració Pública és arbitrària, ja que el nou Col·legi assignat està, no solament més lluny dels seus domicilis, sinó que també el seu fill i 55 nens més han estat privats, en virtut d'una decisió unilateral de l'Administració Educativa, del dret al transport i al menjador escolar del qual es beneficiaven anteriorment. De la mateixa manera pensen que es produïx un greuge comparatiu per a aquells pares que han elegit la denominada línia en valencià per als seus fills i, en definitiva, estimen que, en tot cas, s'ha de garantir que el seu fill acabe l'escolarització en idèntiques condicions que quan la va iniciar.

Després de l'estudi de la queixa, el Síndic de Greuges va acordar admetre-la a tràmit i sol·licitar informe a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació a Alacant, la qual va emetre el dictamen següent:

"1. En primer lloc, es fa constar que, en cursos anteriors, el domicili del Sr. G. i N. estava situat en l'àrea d'influència del CP Serra Mariola (línia en valencià).

2. En relació amb el curs actual, en el qual es motiva l'escrit de queixa, s'ha produït d'acord amb el que establix l'article 8 del Decret 27/98, de 10 de març, del Govern Valencià, mitjançant el qual es regula l'admissió de l'alumnat en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana, mantinguts amb fons públics, la reorganització dels districtes de línia en valencià, i el citat domicili del Sr. G. i N. ha quedat dins l'àrea d'influència del districte número 4, C.P. Emili Varela, en el qual hi ha places vacants en 1r de Primària, tant en el procés d'admissió com al començament de curs.

D'altra banda, la resolució de 17 de maig de 2001, de la Direcció General de Centres Docents, sobre serveis complementaris de transport i menjador, establix que el centre d'escolarització estarà determinat per l'àrea d'influència del seu domicili; en el cas del Sr. G. i N., tal com s'ha comentat en el punt anterior, és el CP Emili Varela, un col·legi

que té la línia en valencià sol·licitada per la interessada, i queda fora d'esta àrea el CP Serra Mariola.

3. Quant a la situació de la filla, que continua beneficiant-se del dret a transport, a pesar de tenir el domicili fora de l'àrea d'influència del CP Serra Mariola, s'ha considerat convenient respectar aquelles situacions dels alumnes que ja tenien este dret, per a evitar amb això el perjuí que se'ls poguera causar amb la nova reorganització."

Després de donar trasllat a la interessada del dictamen citat, este va ratificar, en síntesi, les al·legacions fetes en l'escrit inicial de queixa, i a més va assenyalar que la decisió administrativa posa en perill l'escolarització en valencià, obliga els pares a buscar un mitjà de transport alternatiu si volen que els seus fills continuen l'escolarització en el mateix centre en què duen anys matriculats, al qual s'han adaptat perfectament i on estudien els seus germans majors.

Arribats en este punt, i vists els antecedents fàctics relatats, convé formular les següents consideracions:

L'Administració Valenciana, en la mesura que, en els termes de l'article 35 de l'Estatut d'Autonomia, té atribuïda la competència per a la regulació i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, materialitzada en les diferents transferències i normes pròpies de desenvolupament, està obligada a garantir a tots l'accés, en condicions d'igualtat real i efectiva, a un ensenyament de qualitat en tots els seus nivells. A través del Decret 27/1998, de 10 de març, va regular l'admissió de l'alumnat en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana mantinguts amb fons públics, i va garantir i va ampliar al mateix temps la possibilitat d'elecció de centre, i en l'article 8.1 establix que (...) "D'acord amb el que establix l'article 20.1 de la LODE (Llei Orgànica 8/1985, de 3 de juliol), amb la finalitat de garantir tant l'efectivitat del dret a l'educació com la possibilitat d'escollir centre docent, el director territorial de Cultura i Educació, oït el Consell Escolar Municipal, en l'àmbit de les seues competències, amb caràcter previ a l'inici del procés d'admissió de l'alumnat, delimitarà i farà públiques les àrees d'influència dels centres docents, i també les àrees limítrofes, tenint en compte la reducció de temps dedicat al desplaçament de l'alumnat al centre docent".

El citat Decret 27/98, modificat parcialment pel Decret 87/01, de 24 d'abril, del Govern Valencià (DOGV de 30 d'abril), en el seu article únic, modifica els articles 9 i 10 del Decret 27/98, de 10 de març, i l'article 9 queda redactat de la manera següent:

1. El procés d'admissió en els centres docents per als nivells mantinguts amb fons públics, regulat en este Decret, s'aplicarà a l'alumne que vulga accedir per primera vegada a estos centres i nivells.

2. En els centres finançats, totalment o parcialment, amb fons públics, que impartisquen diversos nivells educatius, el procés inicial d'admissió de l'alumnat es farà al començament de l'oferta del nivell objecte de finançament corresponent a la menor edat.

3. Sense perjuí del que s'establix en el paràgraf anterior, el canvi de curs dins el mateix nivell, com també l'accés als successius cicles, etapes o nivells mantinguts amb fons públics, que s'impartixen en el mateix centre o recinte escolar al qual va accedir l'alumnat mitjançant el procés d'admissió establit en la normativa aplicable, no requeriran un nou procés d'admissió, fins que acaben l'Educació Bàsica, llevat que la promoció es faça del primer cicle al segon d'Educació Infantil, cas en què caldrà dur a terme un nou procés d'admissió.

La simple lectura dels preceptes legals citats du a la conclusió que solament es requerix un nou procés d'admissió per a l'accés del 1r cicle al 2n d'Educació Infantil, però no per a l'accés d'Educació Infantil a Educació Primària, quan s'impartixen en el mateix centre o recinte escolar al qual va accedir l'alumnat, per la qual cosa, els alumnes matriculats en centres docents públics accedixen automàticament d'Educació Infantil a Educació Primària.

L'entrada en vigor del Reial Decret 443/01, sobre condicions de seguretat en el transport escolar i menors, la modificació de la normativa sobre beques de transport escolar portada a terme per la Conselleria de Cultura i Educació, i finalment, la reorganització de les directrius de la línia en valencià, no pot conduir, de conformitat amb els preceptes legals a què hem fet referència, al fet que l'administració educativa considere ara nova matrícula i no continuació de la matrícula d'Educació Infantil, la d'aquells alumnes que accedixen a Educació Primària i els obligue, contràriament al que preveu el Decret 87/01, de 24 d'abril, del Govern Valencià, a sotmetre's a un nou procés d'admissió, i, i trenque, així, el dret a garantir la continuïtat de l'escolarització dels alumnes en el mateix centre en què van ser matriculats per primera vegada en accedir a l'oferta educativa del nivell objecte de finançament corresponent a la menor edat, és a dir, en l'Educació Infantil, i significaria, entre altres consideracions, la infracció del "principi de confiança legítima" del ciutadà en l'actuació de l'Administració (Sentència del Tribunal Suprem d'1 de febrer i de 5 d'octubre de 1990), que comporta que (...) "l'autoritat pública no pot adoptar mesures que resulten contràries a l'esperança induïda per la raonable estabilitat d'aquella i d'acord amb les quals els particulars han adoptat determinades decisions", un principi assumit per la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea i, d'altra banda, significaria la infracció del principi de seguretat jurídica, consagrat constitucionalment en l'article 9.3, al qual han de sotmetre's i respectar escrupolosament tots els poders públics.

El Tribunal Constitucional, en una dilatada doctrina jurisprudencial dictada a este efecte, conceptua el principi de seguretat jurídica com (...) "l'expectativa raonablement fonamentada del ciutadà sobre quina ha de ser l'actuació del poder en aplicació del dret (sentència 36/1991, de 14 de febrer F. 5.5é). Amb este objecte, l'Alt Tribunal exigix l'aplicació d'este principi a l'activitat legislativa, judicial i administrativa. L'observança del principi de seguretat jurídica exigix que el legislador "(...) ha de procurar que quant a la matèria sobre la qual es legisle sàpiguen els operadors jurídics i els ciutadans a què atenir-se i ha de fugir de provocar situacions objectivament confuses" (sentència 46/1990, de 15 de març F.G 4t i sentència, entre d'altres, 99/1987 d'11 de juny, F.G, 6é), és per això que el Síndic de Greuges, en defensa dels principis de seguretat jurídica i confiança legítima assenyalats, advoca pel dret a garantir la continuïtat de

l'escolarització de l'alumnat en el mateix centre i en idèntiques condicions en què va ser matriculat per primera vegada.

A la vista d'això anterior i fent ús de les atribucions que a esta Institució concedix l'article 29 de la seua Llei reguladora, formulem a la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria d'Educació, la següent recomanació, a la qual, d'acord amb el que ordena el mateix article, haurà de respondre i manifestar si l'accepta o les causes que ho impedixen, en el termini màxim d'un mes.

Recomanem: que s'adopten totes les mesures i els mitjans que calguen per a garantir, en idèntiques condicions, la continuïtat de l'escolarització de F.G.J. en el Col·legi Públic Serra Mariola d'Alacant, amb el benefici del dret als serveis complementaris de transports i menjador escolar gratuïts, i s'eviten els perjuís que se li puguen causar amb la nova reorganització de les directrius de línia en valencià."

Als efectes corresponents, vam remetre còpia d'esta recomanació a la Conselleria de Cultura i Educació."

L'Administració educativa ens va manifestar el següent:

"1) No hi ha constància en esta Administració del fet expressat en el seu escrit, que els fills dels reclamants de la queixa s'hagen sotmés a un nou procés d'admissió, en no emplenar sol·licitud d'admissió, i passar de manera automàtica en el C.P. " Serra de Mariola", d'Educació Infantil a primer de Primària.

2) Quant a la infracció del principi de confiança legítima del ciutadà en l'actuació de l'Administració, recollida per nombrosa doctrina jurisprudencial, com detalladament recull en el seu escrit, i la del principi de seguretat jurídica, hem de comunicar-li el següent:

a) La resolució de la Direcció Territorial d'Alacant de 21 de març de 2001, mitjançant la qual es reorganitzen els districtes de línia valenciana, és una facultat recollida expressament en la legislació vigent, en concret del Decret de 27/98, de 10 de març.

b) Esta resolució s'adopta una vegada oït el Consell Escolar Municipal, i se li'n dóna trasllat a fi que, al seu torn, la remeta a tots els centres docents, i es publique en els taulers d'anuncis dels centres docents, amb caràcter previ al procés d'admissió, per a l'esmentat curs 2000-2001.

Per tant, en el procés d'admissió d'alumnes per al curs 2001-2002, que es va portar a terme durant els mesos de maig i juny, les àrees d'influència i limítrofes dels centres docents eren de perfecte coneixement de tots els membres que componen la Comunitat Escolar, on lògicament s'inclouen les mares i pares dels alumnes.

c) Resulta cert que l'aplicació de l'esmentada resolució ha afectat de manera directa a alguns alumnes que estaven cursant en el curs 2000-2001, en Educació Infantil i que promocionaven a primer de primària, entre els quals es troben els fills dels reclamants de la queixa, en no concedir-los el servei de transport, que venien gaudint, no per ser-ne

beneficiaris, ja que no reunien els requisits, sinó per haver obtingut en el curs anterior, autorització especial de la Direcció Territorial, i haver-se donat la circumstància concreta d'existència de places vacants en l'autobús, situació que expressament es recollia en la Resolució de 22 de maig de 2000, de la Direcció General de Centres, i que es reproduïx amb el mateix tenor, en la resolució de 17 de maig de 2001, de la mateixa Direcció General.

La nova reorganització de les àrees d'influències els impedix, a causa dels seus domicilis, que passen a ser beneficiaris del servei de transport, sense que això haja afectat a la seua continuïtat en el mateix centre, encara que sí a la seua expectativa de dret de transformar-se en dret subjectiu.

En este punt sembla oportú afegir a l'expressat per esta Institució, sobre la infracció del principi de confiança legítima, i el principi de seguretat jurídica, el que també recull el nostre alt Tribunal, en relació amb estos principis, quan expressa "Que ni el principi de seguretat jurídica ni el de confiança legítima garantixen que les situacions d'avantatge econòmic hagen de mantenir-se indefinidament estables, i coartar la potestat dels Poders Públics per a imposar noves regulacions en apreciar les necessitats d'interés general" (sentència del Tribunal Suprem de 6 de juliol de 1999). No hi ha dubte que l'Administració Educativa, en la resolució de 21 de març per la qual s'establixen les noves àrees d'influència, ajusta la seua actuació als criteris d'objectivitat i imparcialitat amb l'única finalitat de tutelar interessos generals, sense perjuí que alguns interessos individuals puguen resultar afectats, com en el cas que ens ocupa.

3) Pel que fa als alumnes que eren beneficiaris del transport escolar, i que a diferència dels fills dels reclamants que estaven en Educació Infantil, cursaven Educació Primària, a pesar que amb la nova reorganització de les àrees d'influència, els seus domicilis n'hagen quedat fora, s'ha considerat oportú respectar el dret subjectiu de què gaudien anteriorment a l'aplicació de la nova reorganització, com ja es va informar, per a no causar-los perjuís.

Per tot el que hem exposat, i en no reunir els fills dels reclamants cap dels requisits exigits en la norma (punt 2, de la Resolució de 17 de maig de 2001, de la Direcció General de Centres Docents sobre el Servei Complementari de Transport per als Centres Públics de Titularitat de la Generalitat Valenciana per al curs 2001-2002), per a ser beneficiaris del transport escolar, la recomanació no pot ser acceptada."

Esta Institució va considerar no justificada la no-acceptació de la Recomanació referida en entendre que no s'aportaven elements nous que desvirtuaren els termes ni els fonaments de la recomanació feta.

Els pares d'una alumna d'Educació Infantil de Xiva denunciaven en la queixa núm. 021715 que els alumnes d'Educació Infantil no tenien dret al servei complementari de transport escolar, en ser este un nivell educatiu no obligatori.

Entenien que per a ells, el transport escolar no és un article de luxe, sinó una necessitat, ja que el seu domicili dista més de 6 Km. del centre educatiu i ambdós progenitors treballen durant la jornada escolar.

Afirmen que quan van decidir matricular la seua filla els van assegurar tenir dret a menjador i transport escolar, si bé iniciat el curs 2002-2003 als alumnes d'Educació Infantil no els va ser reconegut el dret a transport escolar, per la qual cosa la seua filla, i 51 alumnes més de Xiva no podien ser escolaritzats.

La Direcció Territorial de Cultura i Educació confirmava en el seu informe les al·legacions dels firmants de la queixa i indicava que finalment es va resoldre la pretensió dels pares ja que la Direcció General de Centres Docents va acordar adoptar les mesures oportunes per a atendre les necessitats de transport de l'alumnat d'Educació Infantil de Xiva, i per això, una vegada elaborat un informe per la Inspecció Educativa, es va acordar l'habilitació d'un tercer autobús en la citada ruta perquè tots els alumnes d'Educació Infantil escolaritzats en centres públics de Xiva foren beneficiaris del servei complementari de transport escolar.

Per això, tenint en compte que l'Administració educativa havia solucionat favorablement l'assumpte plantejat, es va determinar el cessament de les nostres actuacions.

Els problemes estructurals d'un IES de Sant Joan (Alacant) van originar l'obertura de la queixa núm. 021538, formulada pel president de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes, que advertien els riscos que per a la salut i la integritat física de la comunitat escolar implicaven les deficiències estructurals advertides en el centre docent, deficiències que des de feia anys venien sistemàticament denunciant a l'Administració Educativa, que n'havia fet, segons el seu parer, cas omís.

Consideraven, així mateix, que l'entitat de les deficiències era de tal naturalesa que la solució no passava per reparar-les, sinó que CIEGSA (Construcció i Infraestructures Educatives de la Generalitat Valenciana) havia de construir un nou IES en els terrenys cedits per l'Ajuntament de Sant Joan a la Generalitat Valenciana, ja que, d'altra banda, les reparacions pertorbarien l'activitat docent.

La Direcció Territorial de Cultura i Educació ens va informar que en data 26-9-02 s'havia tramitat el corresponent per a la reparació dels lavabos per procediment d'urgència, i l'obra havia estat adjudicada a GIEGSA, per un valor de 60.100 euros.

Així mateix, s'havien condicionat les aules, ja que per a l'IES que ens ocupa està prevista la seua adequació a la LOGSE.

Els promotors de la queixa van discrepar fonamentalment de la valoració de la Inspecció Educativa i la de Gestió Econòmica, motiu pel qual, la queixa està pendent de la seua resolució definitiva, i hi ha prevista una ampliació d'informe i una visita al centre docent per personal d'esta Institució, ja que la implantació de la LOGSE, amb garanties de qualitat, exigix que els centres docents tinguen els equipaments necessaris d'acord amb les seues característiques i circumstàncies específiques i correspon als poders públics vetlar perquè no s'allarguen en el temps les etapes de provisionalitat, i donar així resposta a les exigències plantejades pels pares d'alumnes de garantir un ensenyament de qualitat.

Pendent de les al·legacions del seu promotor es troba la queixa núm. 022026, en la qual el pare de dos nens d'11 i 7 anys, castellanoparlants, va optar per matricular-los en un centre que impartira el Programa d'Incorporació Progressiva, en un col·legi privat concertat, en no existir esta línia en cap centre públic de la seua localitat.

Considerava que haver optat per un ensenyament de línia progressiva al valencià es va traduir en un tractament discriminatori per als seus fills, ja que des del seu domicili al nucli urbà hi ha més de 5 Km. de distància i no existix servei de transport públic que cobrisca l'horari escolar, per la qual cosa no hi ha línia alternativa de desplaçament, i el seu horari laboral coincidix amb l'escolar, i tenen un bebé de 4 mesos a casa, i els estava resultant impossible acompanyar diàriament els seus fills al col·legi i, en definitiva, ho consideraven un greuge comparatiu precisament pel fet d'haver elegit un ensenyament d'incorporació progressiva al valencià.

L'AMPA d'un CP d'Enguera (València) mostrava en la queixa núm. 021559 (60 pares) la seua disconformitat amb la concessió d'autorització específica per al transport escolar portada a terme per la Conselleria d'Urbanisme i Transports (Direcció General de Transports) de conformitat amb el que preveu el Decret 44/2001 de 27 de febrer de 2001, mitjançant el qual es regula el dret de preferència en matèria de transport escolar.

L'actual normativa que regula la matèria no impedix als pares d'alumnes decidir en quines condicions es contracta el transport escolar dels seus fills, però quant a l'empresa que ha de prestar el servei, la normativa reguladora dels transports terrestres establix un dret de referència que ha de ser respectat, no per imperatiu de l'Administració, sinó per imperatiu de la norma vigent.

Els promotors de la queixa a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda no van formular al·legacions referent a això, i com que estimàvem ajustada al dret l'actuació pública referida, es va acordar l'arxivament de l'expedient.

La comunicació rebuda de l'Administració educativa es va posar de manifest a la firmant de la queixa núm. 022041, relativa a la interrupció, sense previ avís, de la prestació del servei complementari de transport escolar col·lectiu i sense que s'haguera comunicat formalment esta interrupció fins que el curs escolar en el C.P. d'Alacant ja havia començat.

En el moment de tancar este informe estem pendents de les al·legacions que, si escau, formule el col·lectiu de mares i pares firmants de la queixa.

A la firmant de la queixa assenyalada amb el núm. 021202, després de requerir-li que esmenara la falta de firma observada en el seu escrit, li vam comunicar que esta Institució ja va tenir ocasió de pronunciar-se respecte a l'assumpte que plantejava, amb motiu de la tramitació d'altres queixes d'idèntica pretensió, i en les quals vam dictar resolució a l'Administració Educativa que adoptara les mesures necessàries per a garantir, en idèntiques condicions, la continuïtat de l'escolarització, amb el benefici del dret als serveis complementaris de transport i menjador escolar gratuïts per a evitar els

perjuís que els puguen ocasionar amb la reorganització dels districtes de línia de valencià.

Al firmant de la queixa núm. 020165, disconforme amb l'establiment de rutes de transport escolar, vam haver de comunicar-li que el funcionament del transport escolar està regulat per les següents disposicions:

- Resolució de 17 de maig de 2001, de la Direcció General de Centres Docents sobre el servei de transport escolar, que, en l'apartat 2 en considera com a beneficiari l'alumnat d'Educació Primària, Educació Especial i Educació Secundària Obligatòria que residisca a més de 3 km o més del centre que li corresponga.

- Reial Decret 443/01, que limita la durada del trajecte a una hora com a màxim i determina les condicions de seguretat, entre estes l'obligació de transportar un alumne en cada seient del vehicle.

En conseqüència, l'establiment de rutes de transport està condicionat per dos circumstàncies: el nombre d'alumnes que pot ser beneficiari del transport i la durada del recorregut, que no pot sobrepassar una hora.

La nova normativa sobre condicions de seguretat en el transport de menors, RD 443/01, ha comportat la reestructuració de les línies de transport escolar.

L'assumpte plantejat en la seua queixa havia d'emmarcar-se per tant en la capacitat autoorganitzativa de l'Administració pública, que és a qui competix gestionar els fons públics i rendibilitzar les seues inversions, i la valoració de les quals excedix les atribucions del Síndic de Greuges.

Conseqüentment amb això anterior, tanquem i arxivem l'expedient, ja que la mera disconformitat amb l'actuació autoorganitzativa dels serveis públics no pot, per ella mateixa, justificar la intervenció d'esta Institució.

En relació amb les queixes núm. 010927 a 010945 i núm. 010978 a 010981 (pàg. 237, Informe 2001) vam rebre de la Direcció Territorial de Cultura i Educació informació addicional sobre la situació de l'alumnat necessitat de transport escolar per a cursar ensenyament en la línia d'immersió lingüística en el C.P. de Sant Vicent del Raspeig, i ens indicava el següent:

1. Amb les modificacions introduïdes en els itineraris de les rutes de transport ha estat possible transportar a tots els alumnes que ho van sol·licitar en el període establit en la Resolució de 7 de maig de 2002 de la Direcció General de Centres sobre transport escolar, inclosos els d'educació infantil que van formular la queixa anteriorment indicada.

2. A partir del començament del present curs, s'han presentat quatre noves sol·licituds de transport d'alumnes del centre que han canviat de domicili, cap de les quals ha pogut

ser atesa perquè els autobusos que recorren les rutes 03235 i 03006, adscrites al C.P. Bec de l' Àguila, no tenen places vacants.

A estos quatre alumnes s'ha oferit la possibilitat d'utilitzar l'autobús que recorre la ruta 03082, adscrita al CP Raspeig, confrontant amb el C.P. Bec de l'Àguila. Este autobús té places vacants, és utilitzat indistintament per alumnes d'un col·legi o d'un altre, i té parada en un carrer situat a uns cinc-cents metres de la parada de l'autobús que els correspondria utilitzar si hi haguera places vacants en els autobusos del CP Bec de l'Àguila.

Dos dels quatre alumnes han acceptat l'oferiment i estan utilitzant els serveis d'esta altra ruta. Els altres dos, pertanyents a una mateixa família, no els estan utilitzant i els traslladen els seus pares amb els seus mitjans."

1.5. Educació en valencià

L'Administració educativa va acceptar en tots els seus termes la resolució que vam formular amb motiu de la queixa núm. 010672 i 010809 (pàgina 244) i que es transcriu:

"El Sr. L.H.R. i setanta-sis firmes més de pares i mares d'alumnes de 3r curs d'Educació Primària del C.P. "Santíssim Crist del Bon Encert" de l'Alfàs del Pi (Alacant), van formular davant esta Institució escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposaven que el citat centre docent té implantat un Programa d'Educació Bilingüe, el denominat Programa d'Incorporació Progressiva (PIP) del Valencià, que implica la iniciació de l'escolarització en castellà, per a, progressivament incorporar el valencià en el 2n cicle d'Educació Primària, en l'assignatura "Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural" i el material escolar és tot en valencià.

Consideren que, en ser castellanoparlants, impartir esta matèria en una llengua que desconeixen, el valencià, comporta un alt risc de fracàs escolar.

No qüestionen l'ensenyament del valencià, sinó en valencià, i veuen la implantació del PIP com una imposició del valencià que vulnera, com a pares, el seu dret a elegir la llengua docent que desitgen per als seus fills, i per altra banda, encara que l'Alfàs del Pi (Alacant) figura en el Títol Cinqué de la Llei Valenciana d'ús i ensenyament del valencià com a territori de predomini lingüístic valencià, és ben conegut, assenyalen, que, atenent a criteris socials, la majoria de la població és castellanoparlant, segons es desprén de l'informe del propi Consell Escolar del C.P. "Santíssim Crist del Bon Encert" que expressament determina que "a causa de les característiques sociolingüístiques del centre, la possibilitat de desenvolupar la llengua valenciana per part de l'alumnat és molt reduïda, encara que el nivell de comprensió és mitjà".

Emparen la seua reclamació en l'Ordre 31 de gener de 1997, de la Conselleria de Cultura i Educació, que establix el procediment que cal seguir per a l'ús vehicular del valencià en l'ensenyament en els centres, d'acord amb les possibilitats organitzatives, la

situació sociolingüística, el nivell de coneixement del valencià dels alumnes i la voluntat manifestada dels pares o tutors (...) i (...) garantix el dret dels alumnes a rebre l'ensenyament en una o altra llengua oficial d'acord amb la voluntat prèviament manifestada.

La comunicació rebuda de l'Administració educativa assenyalava, en síntesi:

"Que el Consell Escolar del centre va aprovar el Disseny Particular del Programa en data 23 de maig de 2001, per 11 vots a favor, 0 en contra i 2 abstencions, que posteriorment va ser aprovat pel Servei Territorial d'Educació en data 7 de juny de 2001 i que l'Alfàs del Pi, territori de predomini lingüístic valencià, de conformitat amb l'art. 35 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià (des d'ara LUEV), per la qual cosa la matèria Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, com a forma d'incorporació progressiva a la normalització del valencià, és una part del currículum escolar de l'alumne a partir de 3r d'Educació Primària, d'obligació legal segons la Resolució de 21 de juliol de 1997 (DOGV de 31 de juliol) que, no obstant això, permet als pares formular al·legacions a l'estudi d'esta matèria pels motius que consideren, a la vista dels quals el centre docent adoptarà les disposicions necessàries d'organització per a atendre les demandes, sempre dins el millor servei a l'educació dels escolars i a les seues possibilitats organitzatives dins el marc legal establit (...)."

Assenyalava l'Administració educativa que dels 930 alumnes del centre, únicament havien presentat al·legacions part dels pares o tutors dels alumnes de 3r d'Educació Primària, als quals s'havia convocat expressament per a explicar-los la forma real en què seria impartida la matèria Coneixement del Medi, i les mesures concretes que cal adoptar per a garantir que els escolars arriben als objectius proposats en el Projecte Curricular del Centre, de l'àrea esmentada".

Els firmants de la queixa van ratificar el seu escrit inicial, i van indicar a esta Institució que els seus fills estaven utilitzant el material escolar de l'assignatura Coneixement del Medi en castellà, però desconeixen si en cursos successius serà o no així, ja que en cap moment han rebut una resposta escrita.

De tot el que antecedix, convé extraure les següents consideracions:

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, atribuïx a la Generalitat Valenciana, en el seu art. 35, la competència plena per a la regularització i administració de l'Ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, i en el seu art. 7, la possibilitat legal de regular l'ús i ensenyament del valencià.

Estes atribucions estatutàries es van materialitzar en distintes transferències i normes pròpies de desenvolupament.

La Generalitat Valenciana, en compliment del manament estatutari, va promulgar la Llei 4/1983 de 23 de novembre d'ús i ensenyament del valencià i, el Preàmbul de la qual assenyala la necessitat de recuperar l'ús social i oficial del valencià i considera que l'ensenyament és el vehicle idoni per a arribar a la plena normalització lingüística, i amb

la finalitat d'accelerar el procés d'extensió i ús del valencià en l'ensenyament i ajustar als preceptes de la LUEV (especialment els arts. 18 a 24) les disposicions vigents fins aleshores, va promulgar el Decret 79/1984 de 30 de juliol sobre aplicació de la LUEV en l'àmbit de l'Ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana, un Decret que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'ensenyament i determina l'obligatorietat que les dos llengües oficials a la Comunitat Valenciana siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'Educació no universitària de la Comunitat Valenciana i en tots els centres docents, siguen públics o privats.

El projecte educatiu de la Generalitat Valenciana s'articula, en definitiva, d'acord amb el manament estatutari, contingut en l'art. 7, en la LUEV, i, pel que fa a l'àmbit de l'ensenyament, en els Decrets 233/97 i 234/97 de 2 de setembre del Govern Valencià de Reglament Orgànic i Funcional de les Escoles d'Educació Infantil i Col·legis d'Educació Primària i dels Instituts d'Educació Secundària, que establixen, com ha quedat dit, l'obligatorietat de la incorporació del valencià a tots els nivells educatius, i així mateix competix al Govern Valencià, i no al Síndic de Greuges, determinar la progressivitat de la implantació del valencià en els centres docents valencians.

Finalment, hem d'esmentar la Resolució de 21 de juliol de 1997 de la Secretaria General i diverses Direccions Generals de la Conselleria de Cultura en la qual es donen instruccions en matèria d'Ordenació acadèmica i d'Organització de l'activitat docent per al curs 97/98, prorrogada per Resolució 15 de juliol de 2000 (DOGV 4032 de 29/6/01) per al curs 2001/2002, que assenyala que (...) En els territoris de predomini lingüístic valencià assenyalats en l'art. 35 de la LUEV (l'Alfàs del Pi entre ells), tots els centres aplicaran un o diversos Programes d'Educació Bilingüe, i (...) els centres situats en poblacions de predomini lingüístic valencià amb alumnes majoritàriament castellanoparlants que no apliquen Programes d'Educació en Valencià, adopten el Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià (art. 10 Decret 79/84), en el qual la llengua base d'aprenentatge en tot el tram educatiu obligatori és el castellà, si bé entre les àrees no lingüístiques, inclourà com a mínim Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, el valencià a partir de 3r d'Educació Primària i tot el material escolar d'estes àrees serà en valencià.

No obstant això, els pares que desitgen que l'alumne reba un tractament lingüístic distint al que el centre aplica segons el seu disseny particular, poden manifestar-ho per escrit a la Direcció en un termini de 15 dies a partir de l'inici del curs escolar, perquè esta, segons les possibilitats organitzatives, adopte les mesures oportunes.

Sobre la matèria qüestionada té declarat el Tribunal Constitucional en les sentències 195/1989, de 27 de desembre (RTC 1989\195) i 19/1990, de 12 de febrer (RTC 1990\19), que cap dels apartats de l'art. 27 de la Constitució inclou com a element del dret a l'educació constitucionalment declarat, el dret dels pares que els seus fills reben educació en la llengua de preferència dels seus progenitors, en el Centre Públic de la seua elecció i que este dret tampoc resulta de la seua conjunció amb l'art. 14 de la Constitució.

La Sentència de 18 de juliol de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció 7a del Tribunal Suprem assenyala que en Comunitats com la de València que coexistixen el castellà, llengua oficial de l'Estat, que tots els espanyols tenen el dret d'usar-lo i el deure de conéixer-lo —art. 3r de la Constitució— i el valencià, que és idioma cooficial, i que per manament estatutari (RCL 1982\1821 i ApNDL 1975-85, 2664) —art. 7é— té garantit l'ús normal, esta circumstància obliga que en els centres docents de la Comunitat haja de programar-se l'ensenyament per a ajustar l'ús d'estes llengües cooficials.

La normativa relacionada és clara, directa i terminant, i no exigix cap interpretació, i en conseqüència, esta Institució no pot sinó acceptar, per ser ajustada al dret, l'actuació pública desenvolupada pel Govern valencià en els centres docents de l'Alfàs del Pi i que han adoptat Programes d'Educació Bilingües, els dissenys particulars dels quals, de conformitat amb la legislació vigent, van ser acordats pels seus respectius Consells Escolars i autoritzats per la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística.

La situació descrita pels firmants de la queixa, no pot, conseqüentment amb tot el que antecedix, plantejar-se com a discriminatòria respecte a l'ús del castellà, sinó com el desenvolupament normal de les previsions de la Constitució Espanyola, que considera la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya com un patrimoni cultural objecte d'especial respecte i protecció, i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, per la qual cosa, l'Administració Pública Valenciana està obligada, no solament a garantir la normalització lingüística, sinó que al final del cicle educatiu obligatori, els alumnes puguen utilitzar oralment i per escrit les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

No obstant això, les mesures adoptades per l'Administració educativa en nom de garantir la normalització lingüística i superar l'encara desigualtat del valencià respecte del castellà, han de ser compatibles amb el més absolut respecte als drets dels alumnes la llengua habitual dels quals és el castellà, per la qual cosa, no hem d'oblidar que estos tenen dret a utilitzar qualsevol de les dos llengües cooficials en totes les situacions de comunicació que puguen produir-se en l'activitat docent, i especialment en l'àmbit de les relacions amb el personal docent i administratiu, sense que en cap cas puguen ser discriminats per raó de la seua elecció, per la qual cosa, esta Institució, com a garant dels drets lingüístics dels valencians, considera que, amb la finalitat de fer efectiu el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació, l'Administració Pública Valenciana està obligada a reforçar l'acció del projecte educatiu valencià per evitar les desigualtats derivades de factors socials, culturals, geogràfics o lingüístics o de qualsevol altra naturalesa.

De conformitat amb tot el que hem exposat i fent ús de les atribucions conferides per l'art. 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam formular a la Direcció Territorial d'Educació la següent recomanació, a la qual, d'acord amb el que ordena el mateix article, haurà de respondre i manifestar si l'accepta o les causes que ho impedixen, en el termini màxim d'un mes:

“Perquè en els centres docents situats en territoris de predomini lingüístic valencià, amb majoria d'alumnes castellanoparlants, s'adopten, amb un tarannà integrador, totes les actuacions i mesures específiques que siguen necessàries, incloses les relatives a l'increment de les plantilles docents, per a reforçar l'acció del sistema educatiu valencià i perquè els alumnes reben els ensenyaments en la seua llengua habitual al moment d'iniciar la seua escolarització, incrementant-se les activitats, la formació de grups reduïts i les adaptacions pertinents en el material escolar que els permeten millorar progressivament el coneixement del valencià, de forma que, de conformitat amb la legislació vigent, arriben a assolir, al final del cicle educatiu obligatori, un coneixement oral i escrit de les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, i es van dictar a este efecte, les instruccions pertinents perquè, en cap cas, els alumnes que tenen com a llengua habitual el castellà, puguen ser discriminats d'acord amb la llengua elegida per a relacionar-se tant amb el personal docent com amb l'administratiu.”

Als efectes oportuns, li’n donem trasllat a la Direcció General d'Ordenació i Innovació i Política Lingüística.

En el moment que tinguem la resposta, tornarem a posar-nos en contacte amb vosté, a fi de tenir-lo degudament informat.

Li agraïm la confiança depositada en esta Institució.

Les queixes assenyalades amb els núm. 021319 a 021325, 021368 a 021370, 021392, 021346, 021327, 021450 a 021456, mostraven la seua disconformitat amb les Ordres de 8 de maig de 2002, mitjançant les quals es van convocar procediments selectius d'ingrés i accés al cos docent, recollint i aplicant el que disposa el Decret 62/2002, de 25 d'abril de 2002 del Govern Valencià, mitjançant el qual es regula l'acreditació de coneixements lingüístics per a l'accés i provisió de llocs de treball en la funció pública docent no universitària, i exigir que els aspirants acrediten els coneixements, tant en l’expressió oral com en l’escrita, de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana per mitjà d'una prova de caràcter eliminatori.

Els firmants de les queixes referides reivindicaven que la Llicenciatura de Filologia Catalana fóra inclosa entre els títols que permetien l'acreditació de coneixements de valencià per a l'accés a la funció pública docent no universitària, ja que, consideren que és l'única llicenciatura universitària reconeguda que forma i capacita els futurs educadors de valencià.

Al tancament del present Informe estem pendents de rebre les al·legacions d'alguns dels promotors de la queixa a la comunicació rebuda a este efecte de la Conselleria de Cultura i Educació.

La Direcció General de Centres Docents, a través del Servei de Planificació va comunicar al mes d'abril de 2002 a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació les previsions per al curs docent 2002-2003, i concretament l’IES “La Malladeta” de la Vila Joiosa havia d’oferir per a 1r de Batxillerat, dos grups d'humanitats i un grup de ciències.

En aplicació d'estes instruccions, en l'IES es va plantejar la qüestió dels drets lingüístics de l'alumnat, tant dels valencianoparlants com dels castellanoparlants, en haver-hi un únic grup de ciències.

La mesura adoptada comportava, en la pràctica, la supressió del Programa d'Ensenyament en Valencià en el Batxillerat de Ciències de la Naturalesa i Salut i Humanitats i Ciències Socials en l'IES La Malladeta, i va motivar que la presidenta de l'Associació de Pares i Mares del citat institut i vint-i-dos pares i mares d'alumnes van formular davant esta Institució escrit de queixa, que va quedar registrada amb el núm. 021351. A esta queixa es van acumular, per guardar identitat de contingut, les queixes 021330, 021352 a 021355, 021359, 021363 a 021366, 021371 a 021383, 021417 a 021425, 021486 a 021488.

El Síndic de Greuges va determinar l'admissió a tràmit de les queixes referides i va sol·licitar a l'Administració educativa informació detallada de la qüestió plantejada.

La solució favorable de la qüestió plantejada, i en conseqüència l'arxivament de les queixes que ens ocupen obeïa al fet que la comunicació rebuda de la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Cultura i Educació assenyalava que per part de la Inspecció Educativa, una vegada analitzada i valorada la problemàtica plantejada s'havia proposat la modificació del plantejament inicial, consistent a variar l'oferta de l'IES La Malladeta que passava a ser:

- un grup d'humanitats PIP (unes assignatures en valencià i unes altres en castellà).
- Un grup de ciències PIP (unes assignatures en valencià i unes altres en castellà).
- Un grup mixt (humanitats + ciències) PEV (totes les assignatures en valencià).

Amb l'aplicació d'esta nova fórmula quedava en definitiva satisfeta la demanda dels pares reclamants.

La supressió de la denominada línia de valencià en un IES de Sant Joan, i l'adscripció dels alumnes a l'altre IES de la mateixa localitat, va motivar la queixa núm. 021133, si bé, posteriorment, l'Administració educativa va resoldre restituir esta línia, i en conseqüència, de conformitat amb la pretensió de la firmant de la queixa, es va acordar el tancament i l'arxivament de l'expedient, atesa la solució favorable de la qüestió plantejada.

L'acceptació per part del Servei d'Ús Oficial i Acreditació de coneixements de valencià, en relació amb la recomanació formulada pel Síndic de Greuges amb motiu de la queixa núm. 020926 i la solució de l'assumpte plantejat a plena satisfacció del firmant d'esta, i el text de la qual reproduïm, va determinar l'arxivament de l'expedient iniciat a este efecte:

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 8 de juliol de 2002, mitjançant el qual ens contesta a la queixa més amunt referenciada, formulada pel Sr. V.J.L.Ll.

Com vosté sap, el Sr. L.Ll., substancialment, exposava la seua disconformitat amb la qualificació obtinguda en la prova de coneixements de valencià del Grau Mitjà, convocada per resolució de 12 de novembre de 2001, del president de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià (DOGV núm. 4131, de 20 de novembre de 2001), i que va tenir lloc el dia 26 de gener de 2002.

Mitjançant resolució de 2 d'abril de 2002, el president de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià va desestimar la reclamació, ja que el Sr. L. no havia obtingut la puntuació exigida, i li va remetre una descripció detallada de la mateixa. L'interessat va interposar, en data 15 d'abril de 2002, un recurs d'alçada, en el qual manifestava la seua disconformitat amb el resultat obtingut i sol·licitava una revisió personal i directa de l'examen.

El dia 10 de maig de 2002 va ser desestimat el recurs d'alçada, fet que va ser notificat per escrit (amb registre d'eixida núm. 20.150) el dia 20 de maig de 2002 i que el Sr. L. va rebre en el seu domicili el dia 23 de maig de 2002.

En l'escrit d'al·legacions, formulat davant esta Institució, l'interessat ratifica íntegrament la seua disconformitat amb la qualificació obtinguda i sol·licita una nova revisió personal i directa de l'examen.

En primer lloc, hem d'assenyalar que la mera disconformitat o el desacord amb la resolució administrativa citada no pot, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.
No obstant això anterior, l'informe del Servei d'Ús Oficial i Acreditació del Valencià remés a esta Institució i que es plasma en la resolució del recurs d'alçada diu que "les proves del Sr. L. han estat sempre examinades amb els criteris i els barems aplicats pel tribunal en les proves del Grau Mitjà, i de les revisions es desprén que no hi ha errors de correcció ni infravaloració de preguntes, com tampoc errors aritmètics en el còmput de les notes aparegudes.

No obstant això, en la citada resolució no es diu res sobre la sol·licitud de l'interessat que es duga a terme una revisió personal i directa de l'examen, per la qual cosa convé formular les següents consideracions:

Les qualificacions d'exàmens són veritables actes administratius que manifesten un juí públic sobre l'aptitud o no de l'interessat, per la qual cosa, resulta inqüestionable el dret dels alumnes a impugnar, reclamar o recórrer en contra d'estes i a ser valorats amb criteris de plena objectivitat; per això, els aspirants han de tenir l'oportunitat de sol·licitar, administrativament o judicialment, la revisió de l'exercici realitzat i el dret d'accés a este.

I, en este sentit, la sentència de 9 de març de 1993, de la Sala contenciosa administrativa del Tribunal Suprem, secció quarta, assenyala que "l'actuació dels tribunals d'exàmens formats per persones coneixedores de la matèria, que han de qualificar i que són independents dels interessos dels examinats, mereixen en principi la presumpció d'encert, que solament podrà ser desestimada per proves de fets certs que duguen a la

conclusió que han actuat amb dol, abús de dret o infracció de la norma que regix el procés de les proves d'aptituds i que tenen una discrecionalitat no absoluta però sí proporcionada amb els coneixements i les qualificacions que han d'atorgar."

En definitiva, caldrà atorgar-li al ciutadà el dret a contrastar explícitament que l'administració ha actuat amb submissió a la llei i al dret, en els termes prevists en l'article 103.1 de la Constitució. A més, el principi de transparència en l'actuació administrativa està vigent en el nostre ordenament jurídic, ja que és consubstancial al propi sistema democràtic que regix en el nostre país des de 1978; la justificació d'este principi en el nostre ordenament constitucional és una conseqüència necessària del principi de control ple de l'actuació administrativa.

A la vista de tot el que hem dit més amunt, es recomana a la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià que, en situacions com l'analitzada, extreme al màxim el deure legal de donar compliment al principi de transparència en les proves de coneixements de valencià i que permeta als aspirants la possibilitat de revisar el seu exercici amb les majors garanties i mitjans, inclòs l'accés a l'exercici realitzat.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, haurà de remetre'ns, en el termini màxim d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifesta l'acceptació de la recomanació feta o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Li agraïm per endavant la remissió de l'informe sol·licitat."

1.6. Educació d'adults

Vam estudiar amb deteniment els escrits inicials de les queixes núm. 021743, 021805, 021855 i 021881, dels quals semblava desprendre's la seua disconformitat amb les Escoles Permanents d'Adults existents en algunes localitats, i que, segons el parer dels firmants, ocasionaven perjuís, atés que eren titulars d'acadèmies privades d'ensenyament que impartien les mateixes matèries, situades a escassos metres dels Centres Permanents d'Adults, encara que els vam comunicar que la formació de persones adultes té com a finalitat oferir als ciutadans valencians, sense cap distinció, que han superat l'edat d'escolaritat obligatòria, l'accés als béns culturals formatius i als nivells educatius que els permeten millorar les seues condicions d'inserció i promoció laboral, i es poden impartir mitjançant les modalitats d'ensenyament presencial i a distància en centres públics o privats que estiguen autoritzats, però en última instància, correspon al Govern valencià la planificació de la xarxa de centres de formació de persones adultes i la seua organització, funcionament i avaluació, i els requisits generals per a l'autorització de centres privats de formació de persones adultes.

Conseqüentment amb el que antecedix, l'Administració Local pot, de conformitat amb l'art. 6.3 de la Llei 1/1995 de 20 de gener, de formació de les persones adultes, elaborar plans locals de formació de les persones adultes; per la qual cosa, l'assumpte que els promotors de la queixa van sotmetre a la nostra consideració, no era, en ell mateix, una actuació administrativa susceptible de supervisió pel Síndic de Greuges, ja que excedix

el seu àmbit de competències i només pot intervenir en els casos en què s'aprecie una actuació pública irregular; per este motiu, no era possible cap pronunciament per part d'esta Institució, en no observar en l'actuació dels ajuntaments, en impartir programes de formació de persones adultes, una actuació pública irregular que justificara la intervenció del Síndic de Greuges.

2. ENSENYAMENT UNIVERSITARI

2.1. Accés als estudis universitaris

La mera disconformitat de la promotora de la queixa núm. 021199 amb el RD 704/1999, de 30 d'abril (BOE d'1 de maig de 1999) i el RD 69/2000, de 21 de gener (BOE 22 gener 2000) que deroga l'anterior, que establixen els criteris d'admissió en les universitats públiques per als estudiants que hagen superat les Proves d'Accés per a majors de 25 anys, i permeten la realització d'estes proves en la universitat que trien, i que estan sotmeses a un règim específic i han de reservar un nombre de places autoritzades en cada titulació no inferior a l'1% ni superior al 3% del nombre total de places, i amb l'Ordre 23 de maig de 2000 de la Conselleria de Cultura i Educació, mitjançant la qual es regulen els procediments d'admissió a ensenyaments universitaris de la Comunitat Valenciana, que obliga a reservar un contingent d'un 3% per als estudiants d'este grup d'accés, no va poder, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

2.2. Calendari d'aplicació de la LOGSE. Convocatòries extraordinàries

En compliment de la legislació estatal sobre el calendari d'aplicació de la LOGSE, el Curs d'Orientació Universitària (COU) va quedar extingit per la generalització del 2n curs de Batxillerat, si bé les Direccions Generals de Centres Docents i d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, mitjançant Resolució de 21 d'octubre de 2002, van dictar instruccions perquè l'alumnat de COU que no haguera superat una, dos o tres assignatures, com era el cas del firmant de la queixa núm. 022060, poguera concórrer a una convocatòria extraordinària de gràcia durant el curs 02/03.

No obstant això, li va ser denegada la inscripció per a concórrer a la citada convocatòria extraordinària, per la qual cosa, no podia continuar els seus estudis de Criminologia.

La queixa referenciada està sent tramitada, després d'haver demanat, amb l'admissió prèvia, informació suficient a l'Administració afectada.

A una alumna que durant el curs 2001-2002 havia cursat BUP i no havia superat, després de les convocatòries de juny i setembre, quatre assignatures, i que se li havia denegat la possibilitat d'accedir a la convocatòria extraordinària igual que els alumnes de COU, de conformitat amb la implantació del calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu, el que considerava una vulneració del dret a l'educació, i

denunciava en la queixa núm. 021869 que s'havia dirigit, a este efecte, a la Direcció Territorial a Alacant de Cultura i Educació, i no havia obtingut cap resposta.

Del que hem exposat, semblava desprendre's que l'Administració educativa estava incomplint l'obligació de donar resposta expressa a les sol·licituds que li formulen els interessats, una obligació administrativa i un dret ciutadà recollits, amb caràcter general, en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, per la qual cosa va ser admesa a tràmit.

La comunicació rebuda de l'Administració afectada es va posar en coneixement de la interessada a fi que formulara les al·legacions que estimara convenients, sense que al dia del tancament del present Informe haja tingut entrada en esta Institució cap escrit en el sentit assenyalat.

De conformitat amb l'art. 15.3 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, vam sol·licitar al firmant de la queixa núm. 021580, i vists els termes genèrics en què estava plantejada, vam demanar que concretara el fons de l'assumpte a fi de poder iniciar, si escau, una investigació a este efecte. No obstant això, i malgrat el temps concedit, a l'excés prudencial, no va formular cap aclariment referent a això, per la qual cosa vam haver d'arxivar l'expedient.

No obstant això, posteriorment, i tenint en compte que del seu escrit semblava desprendre's que igual que en la queixa núm. 021624 (que expliquem a continuació) sol·licitava una convocatòria extraordinària per a superar les assignatures pendents de COU, curs en extinció, li vam remetre còpia de la Resolució 20 de setembre dels directors Generals de Centres Docent i d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística per la qual es va establir una convocatòria extraordinària de gràcia per a l'alumnat que havia cursat ensenyaments de COU a la Comunitat Valenciana i no els havia pogut acabar en quedar-li una, dos o tres matèries sense superar.

La queixa col·lectiva referenciada amb el núm. 021624 a la qual va quedar acumulada la queixa núm. 022060, va ser subscrita per vint-i-cinc alumnes de COU, i substancialment exposaven:

Que van ser, durant l'any passat, alumnes del Curs d'Orientació Universitària i no havien superat, després de les convocatòries de juny i setembre, diverses assignatures, i que de conformitat amb la implantació del calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu (Disposició Addicional Primera de la LOGSE) se'ls negava la possibilitat de matriculació en el curs acadèmic 2002/2003 de les assignatures no superades en les dos convocatòries ordinàries de juny i setembre.

Estimaven que l'aplicació estricta de la Disposició Addicional Primera de la LOGSE, conculcava el principi del dret a l'educació, ja que els impedia la continuació dels estudis ja realitzats.

La Direcció General de Centres Docents, a la qual vam demanar informació suficient referent a això, ens va comunicar que la Conselleria de Cultura i Educació, per a

resoldre este problema, va emetre a través de les Direccions Generals de Centres Docents i d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística la Resolució de 20 de setembre mitjançant la qual es va establir una convocatòria extraordinària per a l'alumnat que havia cursat ensenyaments del Curs d'Orientació Universitària a la Comunitat Valenciana ni no havia pogut acabar estos estudis per quedar-li una, dos o tres matèries sense superar, i adjuntava fotocòpia de la citada Resolució, per la qual cosa es va resoldre el tancament dels expedients ressenyats.

2.3. Revisió de qualificacions

La interposició de sengles recursos d'alçada davant l'Excm. i Magfc. Sr. Rector de la Universitat d'Alacant ens va impedir, de conformitat amb el que preveu l'art. 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, examinar la queixa núm. 020587, per estar pendent de resolució administrativa o judicial definitiva.

Així doncs, no vam admetre en principi la queixa, i quedava a càrrec de la promotora que ens comunicara que els recursos administratius interposats no havien estat resolts expressament o que, si ho havien estat, foren lesius per als seus drets i, en tot cas, sempre que no iniciara, de conformitat amb el que s'ha exposat anteriorment, la via contenciosa administrativa.

La queixa, relativa a la disconformitat d'una alumna de la Universitat d'Alacant amb la qualificació obtinguda, va ser finalment arxivada, i la seua autora va retirar els quatre dossiers adjuntats al seu escrit inicial.

Queixes núm. 020745 i 020746. Una alumna de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials de la Universitat d'Alacant va rebre una notificació que la instava a pagar les taxes de la seua matrícula, a pesar que encara no havien estat resoltes les peticions de beca i ajudes a l'estudi que havia sol·licitat tant al Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, a l'empara de l'Ordre Ministerial de 18 de juny de 2001 (BOE 29 de juny) i a la Conselleria de Cultura i Educació a l'empara de l'Ordre 23 de juliol de 2001 mitjançant la qual es convocaven beques per a la realització d'estudis universitaris durant el curs acadèmic 2001-2002 en les Universitats Públiques de la Comunitat Valenciana, i la sol·licitud de les quals no havia estat resolta.

L'actitud de la Universitat contradeia el que preveu la citada Ordre de 23 de juliol de 2001 de la Conselleria de Cultura i Educació, en el seu apartat divuité, que assenyala textualment que "Les Universitats Públiques de la Comunitat Valenciana demoraran l'exigència del pagament de matrícula als alumnes sol·licitants d'estes beques, fins al moment en què es dicte la resolució definitiva de concessió o denegació. L'import de les taxes per serveis acadèmics no satisfets pels alumnes beneficiaris de beques convocades per la present Ordre, serà compensat per les Universitats amb la quantitat que els lliure la Hisenda Pública. Les Universitats exigiran el pagament de les taxes que corresponguen als sol·licitants als qui els haja estat denegada la beca".

La comunicació rebuda de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials en què informava que, en virtut de Resolució del Vicerectorat d'Alumnat d'esta Universitat

mitjançant la qual s'accedia a la demora en el pagament de les taxes de matrícula fins que no es resolguera la sol·licitud d'ajuda d'exempció de taxes de la Generalitat Valenciana i el lliurament d'un certificat de notes sol·licitat per l'autora de la queixa, va determinar el tancament de l'expedient, atés que s'havia solucionat favorablement i no s'havien aportat elements que aconsellaren continuar la investigació.

L'exhaustiva comunicació rebuda de la Universitat Politècnica de València, en què donava compte que el Consell del Departament d'Enginyeria Hidràulica i Medi Ambient, va acordar per assentiment unànime la decisió de desvincular d'este departament l'autor de la queixa núm. 020618, ja que el director i tutor de la tesi, de manera fonamentada, va manifestar "motius acadèmics" que van fer que presentara la seua renúncia a seguir dirigint la tesi doctoral del firmant de la queixa, una renúncia que va ser acceptada per la Comissió Cientificotècnica i d'Investigació d'este Departament i comunicada a l'interessat i ratificada per este Consell, i tenint en compte que el Consell del Departament és l'únic que té facultats per a admetre els doctorands i, si escau, desvincular-los-en (art. 5, 6 i 7 del Reial Decret 778/1998 de 30 d'abril, BOE núm. 104 de 1 de maig), després de donar trasllat al firmant de la queixa de les nostres actuacions, vam arxivar l'expedient, en no observar una actuació pública irregular que haguera vulnerat els drets constitucionals o estatutaris del firmant de la queixa.

Actualment, es troba en tràmit la queixa núm. 021913 en la qual un estudiant de la Universitat Jaume I de Castelló denunciava l'actitud negativa d'un funcionari d'esta Universitat, en negar-se a emplenar un certificat acreditatiu sobre que és estudiant d'aquella, imprescindible per a percebre una pensió d'orfandat que té reconeguda a Alemanya.

En el moment de formalitzar la matrícula de l'any acadèmic 2001/2002, un estudiant de la Universitat Jaume I va indicar que volia rebre tota la documentació en el seu domicili habitual d'estudiant, i no en el domicili familiar.

No obstant això, per un error va quedar sense modificar, segons ens va indicar la cap del Servei de Docència i d'Estudiants de la citada universitat en relació amb la queixa núm. 021407 l'aplicació informàtica que generava l'escrit mitjançant el qual es reclamava el pagament de la matrícula a tots els alumnes que no havien ingressat l'import de la matrícula, per la qual cosa, es va remetre efectivament al domicili familiar que constava en la base de dades; i, una vegada detectat l'error i després de demanar disculpes per escrit als pares de l'alumne, es van corregir les dades, ja que les aplicacions informàtiques no havien estat actualitzades.

A la vista de les circumstàncies concurrents en este supòsit, vam tancar la queixa, ja que l'Administració afectada havia solucionat l'assumpte plantejat.

En la queixa núm. 020212, l'autora denunciava "Que el dia 10 del passat mes de desembre es va presentar en la Facultat de Dret d'esta Universitat i va demanar el títol de la seua filla, i li van dir que únicament li'l podien donar a la interessada. No obstant això, va tornar el dia 17 següent amb una autorització expressa de la seua filla a l'empara del que disposa l'art. 32 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, a la qual acompanyava el permís de conduir de la filla. Malgrat això no se li va lliurar el títol, ja que, segons manifesta, la

van informar que l'Estatut d'esta Universitat solament admetia com a document identificatiu el d'identitat."

En definitiva, la seua queixa versava sobre la possibilitat que es revise l'Estatut de la Universitat a fi que poguera ser admés als efectes anteriors el permís de conduir.

En considerar que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a l'Excm. i Magfc. Sr. Rector de la Universitat de València, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei a fi de contrastar les al·legacions formulades per la promotora.

La comunicació rebuda de la Universitat de València indicava, en síntesi, que l'Ordre 8 de juliol de 1988 (dictada en desenvolupament del R D 1496/2997, de 6 de novembre mitjançant el qual es regula l'obtenció, expedició i homologació de títols universitaris (BOE de 14 de desembre de 1987), diu en el seu art. 6.1 que "El títol, una vegada expedit, haurà de ser retirat personalment per l'interessat en la Universitat on va acabar els seus estudis. En el cas que no li fóra possible fer-ho personalment, podrà autoritzar una altra persona, sempre mitjançant poder notarial, perquè ho realitze en nom seu."

Atesa la importància d'este document (expedit en nom del Rei, en suport de la Fàbrica de Moneda i Timbre i marca d'aigua semblant a la del paper moneda, etc.), i dels efectes que produïx per a l'interessat, el seu lliurament es revestix de majors cauteles que per a un altre tipus de documents.

Per això, ha de considerar-se que les normes especials contingudes en la normativa esmentada són les aplicables respecte al procés de retirada del títol oficial, i cal acreditar la representació mitjançant el que s'assenyala, i sense que siga d'aplicació el que disposa amb caràcter general en l'art. 32 de la Llei 30/90, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

A la vista del que antecedix, i després de donar trasllat a la interessada de la informació facilitada per l'Administració afectada, i en no observar l'existència d'actuacions públiques que vulneren els seus drets constitucionals i/o estatutaris, vam tancar i arxivar l'expedient obert a este efecte.

IV. SANITAT

Introducció

Al llarg de l'any 2002, els ciutadans han presentat davant esta Institució 66 queixes relatives a sanitat, de les quals 7 no van ser admeses i en donem compte en este capítol. Un total de 13 queixes van ser acumulades a diversos expedients. En el capítol d'inadmissions donem compte de 7 queixes. En conjunt fan un total de 86 queixes.

A la vista d'estes dades, concloem que, en matèria sanitària, es manté la tendència de creixement en el nombre de queixes, encara que, això sí, d'una manera pausada (l'any 2000 es van tramitar 45 queixes i el 2001 se'n van tramitar 60).

1. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA

1.1. Llista d'espera

En la queixa núm. 020018 el seu autor, amb domicili a Benidorm (Alacant), ens exposava que la seua esposa romania en llista d'espera per a ser atesa, en primera visita, pel Servei d'Al·lergologia de l'Hospital de la Vila Joiosa.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, per la qual cosa vam sol·licitar a l'Hospital de la Vila Joiosa informació sobre la veracitat i les raons dels fets exposats.

Quan vam rebre l'informe que havíem requerit, en vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

L'Administració Sanitària, en l'informe emés, ens indicava, entre altres coses, que la recent contractació d'un altre facultatiu al·lergòleg havia disminuït les demores per a atendre els pacients, però no especificava quan seria atesa l'esposa de l'autor de la queixa.

D'acord amb això anterior, i a pesar que l'autor de la queixa no va fer al·legacions, vam sol·licitar ampliació de dades a l'Hospital de la Vila Joiosa, en el sentit que ens indicaren si l'esposa de l'autor de la queixa havia estat atesa en Consulta d'Al·lèrgia i, en cas afirmatiu, que ens especificara en quina data. La contestació del referit centre hospitalari va ser que l'esposa de l'autor de la queixa ja havia estat atesa en la Consulta d'Al·lèrgia.

A la vista d'això anterior vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 020456 la seua autora, veïna de la ciutat de València, exposava que, a pesar de ser operada del genoll esquerre en l'Hospital Clínic de València "continua patint grans dolors articulars, lumbars i en tot el cos", i per això sol·licitava cita en la Unitat del Dolor del centre hospitalari esmentat.

Segons ens indicava l'autora de la queixa, transcorreguts tres mesos, va ser citada, però en morir el facultatiu que havia d'atendre-la, no es va produir la cita. Posteriorment, va tornar a ser citada, per a tres mesos més tard, i poc abans d'arribar el dia de la cita li van comunicar que la Unitat del Dolor havia estat tancada.

Admesa a tràmit la queixa, l'Hospital Universitari de la Fe ens va comunicar que l'autora de la queixa seria citada en la Unitat del Dolor de la Fe per a la setmana pròxima, i argumentaven que les demores a citar la pacient havien estat causades pel tancament de la Unitat del Dolor de l'Hospital Clínic, i per això l'Hospital de la Fe havia d'assumir tots els pacients del referit centre.

En la queixa núm. 020933 el seu autor, amb domicili a València, substancialment ens exposava que, en data 7 d'agost de 2002, un facultatiu adscrit al Centre de Salut d'Arabista Huici va realitzar una proposta a l'Hospital Doctor Peset de València perquè se li practicara una vasectomia.

Admesa a tràmit la queixa, la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat ens va informar el següent:

"En relació amb la queixa núm. 020933 i realitzades les oportunes investigacions, com a compliment de la Llei 11/98, li comunique que el pacient Sr. F.PP. va ser vist el dia 14 d'octubre de 2002 per a fer-li l'estudi i les anàlisis necessàries, i tenia nova cita en el

Servei d'Urologia el pròxim dia 18 de novembre de 2002 per a l'atenció que es deriva d'este estudi".

D'acord amb això anterior, després d'un detallat estudi de la queixa i, d'altra banda, en no haver presentat al·legacions l'autor de la queixa a l'informe remés, la vam tancar.

L'autora de la queixa núm. 020953, veïna de la localitat de Torrevieja (Alacant) en el seu escrit de queixa substancialment exposava que en data 23 de setembre de 1999 va ser sotmesa a intervenció quirúrgica pel Servei de Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica de l'Hospital Vega Baixa.

Que, segons ens indicava, el ferro implantat en la cama dreta resultava més llarg que el que li havien d'haver implantat, i afectava en el temps al genoll dret i li produïa seqüeles.

Segons sembla l'autora de la queixa es trobava en llista d'espera del referit centre hospitalari per a ser intervinguda, novament, de la cama dreta per motiu de les seqüeles de la intervenció quirúrgica de setembre de 1999.

L'autora de la queixa els havia sol·licitat en diverses ocasions la remissió a un altre centre mèdic públic o privat davant la demora a solucionar el seu problema.

Admesa a tràmit la queixa, l'Hospital de la Vega Baixa ens va informar el següent:

"En contestació al seu escrit de data 21 de maig de 2002, en relació amb la queixa formulada per la Sra. V.M.R., li comuniquem que esta pacient ha estat intervinguda en este Hospital pel Servei de Traumatologia i Ortopèdia, i li ha estat retirat el material d'osteosíntesi que li va ser implantat en la seua tèbia dreta el dia 22 d'abril d'enguany".

D'acord amb això anterior, es va resoldre el tancament de l'expedient, atés que de l'informe de l'Administració Sanitària es deduïa que s'havia solucionat el problema.

La queixa núm. 021007, presentada per un veí d'Elx (Alacant) no va poder ser tramitada ja que després d'indicar al seu autor que, per poder estudiar l'assumpte plantejat, i informar-lo de la seua possible admissió, calia que ens aclarira si la queixa versava sobre la no-contestació a les queixes que va presentar en l'Hospital General d'Elx i a la tardança a ser examinat pels especialistes o, per contra, la seua protesta era de caràcter genèric en relació amb les llistes d'espera en general en la seua comarca.

Transcorreguts més de trenta dies sense que l'autor ens remetera les dades sol·licitades, vam arxivar l'expedient, tenint en compte la impossibilitat de realitzar la investigació corresponent.

Una veïna de la ciutat d'Alacant va ser l'autora de la queixa núm. 021272. En esta es referia a un escrit presentat en l'Hospital General Universitari d'Alacant relatiu a uns retards a sotmetre-la a una intervenció quirúrgica.

Admesa a tràmit, el referit centre hospitalari ens va informar el següent:

“En contestació al seu ofici (...), adjunt, li remet informe de la Unitat de Raquis, en relació amb la sol·licitud presentada per la Sra. W.G.L.:

Pacient en llista d'espera quirúrgica, intervenció que va ser programada el dia 9 de juny de 2002 i va haver de posposar-se per l'ingrés de nombrosos pacients amb patologia traumàtica aguda.

La pacient es troba pendent d'intervenció quirúrgica que es portarà a terme quan la programació quirúrgica ho permeta”.

A la vista d’això anterior vam resoldre el tancament de l'expedient, atés que se n’apreciava que la referida Administració solucionaria el problema.

En la queixa núm. 021693 una veïna d’Alboraia (València) denunciava retards en una operació d’hèrnia que li havien de practicar a l'Hospital de la Malva-rosa.

Admesa tràmit la queixa, el referit centre hospitalari ens va assenyalar que a l'autor de la queixa li havia estat realitzat el preoperatori, i se'ns indicava la data de la intervenció quirúrgica.

Vam donar trasllat de l'informe a l'autor de la queixa, i vam tancar l'expedient.

Continuen en tràmit les queixes núm. 020962 i 022189, el contingut bàsic de les quals exposem a continuació.

En la queixa núm. 020962 el seu autor, amb domicili a Xirivella (València), exposava que es trobava en llista d'espera quirúrgica en l'Hospital Universitari de València des del mes de gener de 2002 amb el diagnòstic extracció de placa/dispositiu de fixació externa.

Així mateix, ens indicava que tenia sol·licitada la seua inclusió en el Pla de Xoc des del 14 de maig de 2002.

Admesa a tràmit la queixa, estem en l'espera d'informe de la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

En la queixa núm. 022189 el seu autor, amb domicili a Massamagrell (València), substancialment denunciava les demores en la concessió de la cita perquè la seua mare fóra vista en consulta de l'especialista de Neurologia.

Concretament ens indicava que havia sol·licitat cita al mes de desembre de 2002 al Centre d'Especialitats situat a l'avinguda de la Hispanitat del Port de Sagunt, i li van donar cita per al mes d'agost de 2003 (9 mesos més tard).

Admesa a tràmit la queixa, estem en l'espera de l'informe de la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

Continua tramitant-se la queixa núm. 201167 (Informe 2001, Pàg.257 i ss.) presentada per la Federació de Serveis Públics UGT- FSP del País Valencià.

En esta es denunciava el gran nombre de ciutadans valencians que patien les Llistes d'Espera sanitàries.

La queixa va ser admesa a tràmit, i vam demanar dos informes a la Conselleria de Sanitat a fi d'estudiar la queixa. D'ambdós informes, dels quals es va donar compte en l'informe de l'any passat, es va remetre còpia als autors de la queixa a fi que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions. En relació amb l'últim informe remés no consten al·legacions.

Sense perjuí d'això anterior, al llarg de l'any 2002 esta Institució ha seguit amb especial interés l'estudi i posterior Informe que en matèria de llistes d'espera s'estava realitzant des de l'Oficina del Defensor de Poble. Un informe que va ser encarregat pel grup d'Experts, prèvia proposta de la Comissió Interterritorial del Sistema Nacional de Salut.

L'estudi de l'Oficina del Defensor del Poble es referia a tota la nació, si bé en el cas de la sanitat valenciana les seues conclusions únicament se circumscrivien a l'anàlisi de tres hospitals de la xarxa pública.

Una vegada conegudes les conclusions de l'Informe, esta Institució va estimar oportú, a fi de proveir millor la resolució de la queixa, sol·licitar a la Conselleria de Sanitat un informe en el qual s'aportaren dades relatives a la situació de les llistes d'espera en la totalitat dels hospitals públics valencians partint dels indicadors i àmbits de l'estudi iniciats per l'Oficina del Defensor del Poble.

En el moment d'elaborar-se este Informe Anual estem esperant que ens envien el que hem sol·licitat.

1.2. Pràctica professional

En les queixes núm. 020064, 020183, 020620, 020992, 021259, 021635 i 021700, relatives a la pràctica professional, observàvem en tots els casos discrepàncies de posicions entre l'Administració Sanitària i els usuaris (autors de les queixes), en estos casos és criteri d'esta Institució informar els promotors de les queixes dels elements que incidixen en la determinació de les responsabilitats i al mateix temps de les accions que poden emprendre.

No obstant això, a continuació exposem el contingut de les referides queixes.

En la queixa núm. 020064 un ciutadà domiciliat a Sant Carles de la Ràpita (Tarragona) substancialment exposava que era pare d'un jove de 21 anys d'edat que va nàixer amb deficiència psíquica.

Segons ens indicava, davant una crisi del jove, el va dur perquè fóra atés pel Servei d'Urgències de l'Hospital Comarcal de Vinaròs. Així, en un primer moment, va ser examinat pel metge de guàrdia, qui davant la situació es va posar en contacte amb el dr. (...).

De l'escrit de queixa es desprenia que, el Dr. (...), des del seu despatx i sense previ reconeixement del jove, va ordenar al metge de guàrdia que li administrara un sedant cada 45 minuts, i va afegir que, una vegada posats els injectables, li donara l'alta i l'enviara al seu domicili.

Davant d'esta situació, el primer injectable va ser subministrat al jove sense permís de l'autor de la queixa i als restants injectables es va negar. En este sentit va presentar reclamació davant l'Hospital Comarcal de Vinaròs i denúncia davant la Guàrdia Civil.

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar informe a la Conselleria de Sanitat (Hospital Comarcal de Vinaròs) amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa.

Una vegada rebut l'informe emés per la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat, i a la vista de l'escrit d'al·legacions a este presentat per l'autor de la queixa, es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida pràctica mèdica (proposava l'autor de la queixa, fins i tot, que s'iniciara una investigació sobre estos fets).

En la queixa núm. 020183 un veí de Sagunt (València) substancialment exposava que el dia 4 de gener de 2002 el seu nét de 8 mesos va ser ingressat en l'Hospital de Sagunt, segons sembla, per una hèrnia, produïda per l'esforç de tant de tossir a causa d'una bronquitis.

A les poques hores d'haver ingressat, el nen va patir un broncospasme que, a pesar dels esforços del personal del Centre sanitari, finalment va produir la mort del menor.

De tan lamentable succés, l'autor de la queixa feia responsable la falta de mitjans de l'Hospital de Sagunt. En este sentit denuncia la falta en l'Hospital de Sagunt de:

- Unitat de Vigilància intensiva Pediàtrics (UCIP).
- D'un cirurgià pediàtric per a nens amb pes inferior a 30 quilos.
- Com també l'escàs servei d'ambulàncies UCI mòbil del citat Hospital.

Estes mancances s'aguditzen si es té en compte que l'Hospital de Sagunt ha d'atendre una població superior a 100.000 habitants (àrees del Camp de Morvedre i l'Alt Palància).

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit, i per això vam sol·licitar informe a la Conselleria de Sanitat (Direcció General d'Atenció al Pacient) amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa.

De les al·legacions formulades per l'autor de la queixa a l'informe emés per la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat, es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida actuació mèdica.

No obstant això, a causa d'esta queixa, esta Institució va decidir l'obertura d'una queixa d'ofici en relació amb les Unitats de Vigilància Intensiva Pediàtrics (UCIP) de la xarxa sanitària pública valenciana, de la qual donem compte en este Informe.

En la queixa núm. 020620 la seua autora, domiciliada a Puçol (València), substancialment exposava que era mare d'una jove nascuda al març de 1984 i denunciava uns fets que van tenir lloc la vesprada del 16 de desembre de 2001, després d'un accident de trànsit en què es va veure embolicada la seua filla, i que afectaven la Guàrdia Civil i l'Hospital Comarcal de Sagunt.

Respecte a l'actuació de la Guàrdia Civil, vam informar l'autora de la queixa de la remissió de la seua queixa al Defensor del Poble, per ser l'òrgan competent per a conéixer d'esta.

D'altra banda, i en relació amb Hospital de Sagunt, de l'escrit de queixa es desprenia la disconformitat per l'atenció mèdica que se li va dispensar a la seua filla en el Servei d'Urgències.

Vam informar l'autora de la queixa que, en principi, esta Institució havia d'abstenir-se d'intervenir, en no entrar en la seua competència la realització de juís tecnicocientífics sobre si era o no correcte un tractament mèdic o clínic.

No obstant això anterior, una vegada estudiada la queixa, ens vam posar en contacte amb la Conselleria de Sanitat (Hospital de Sagunt) amb l'objecte de conéixer si el Full de Suggeriments i Queixes" que acompanyava l'autora de la queixa al seu escrit, havia estat contestada i en quins termes.

Rebut l'informe, al mateix s'acompanyava còpia de la contestació donada al Full de Suggeriments.

De l'estudi de l'escrit de queixa i de la contestació de l'Hospital de Sagunt es deduïa, com s'ha dit en línies anteriors, la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida actuació o pràctica mèdica.

En la queixa núm. 020992 el seu autor, veí del Campello (Alacant) exposava que el seu fill (que l'any 1994 va quedar afectat per una paràlisi cerebral secundària, deshidratació hipernatrèmica de grau sever) "va ser afectat de gastroenteritis a conseqüència d'una intoxicació per salmonel·losi de tipus Wirchow Y, que el causant és un producte lacti. Davant del que va esbrinar, va sol·licitar a Sanitat d'Alacant més dades referent a això, a la qual cosa li van respondre de manera afirmativa, i el van remetre a l'Hospital de Sant Joan i a l'Institut Carlos III de Madrid per a més informació, després de diverses sol·licituds per la meua banda a l'Institut Carlos III de Madrid i a l'Hospital de Sant Joan totes elles sense respostes i davant el desconeixement de l'estat actual de l'expedient incoat en el jutjat esmentat (de Sant Vicent del Raspeig a Alacant)"(sic).

D'acord amb això anterior, l'autor de la queixa sol·licitava tenir coneixement d'una sèrie de documentació relacionada amb la investigació feta tant en l'Hospital de Sant Joan com en l'Institut Carlos III de Madrid, com també saber qui era el fabricant del producte

causant del brot de salmonel·losi i si Sanitat havia interposat demanda contra el fabricant, a més de sol·licitar informació sobre expedient incoat en el Jutjat referit.

Una vegada admesa a tràmit la queixa (llevat d'allò relatiu a l'Administració de Justícia, que va ser remés al Defensor del Poble), vam sol·licitar informe a la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

Rebut l'informe de la Direcció General citada, li vam donar trasllat a l'autor de la queixa a fi que si ho considerava oportú presentara al·legacions, i així ho va fer.

De l'estudi dels escrits de queixa i d'al·legacions, com també de la contestació de l'Hospital de Sant Joan es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida actuació o pràctica mèdica, que l'autor de la queixa va arribar a qualificar en el seu escrit d'al·legacions d'"error en diagnòstic". En una altra part del seu escrit d'al·legacions feia una reflexió sobre les seues sospites que hi haguera "alguna cosa més que una gastroenteritis".

L'autora de la queixa núm. 021245 substancialment denunciava retards en la resolució d'un expedient administratiu de responsabilitat patrimonial seguit en el Servei corresponent de la Conselleria de Sanitat.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar a la Direcció General competent informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

Una vegada rebut l'informe requerit, vam donar l'oportú trasllat a l'autora de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

De l'estudi de l'informe remés es desprenia que la sol·licitud d'inici d'expedient de responsabilitat patrimonial tenia data 17 de maig de 2000, si bé el Servei de Responsabilitat Patrimonial de la referida Conselleria va justificar recepció i va iniciar el corresponent procediment administratiu en data 6 de juliol de 2000.

Així mateix, se'ns indica que en data 7 de juliol de 2000 es va procedir, com a conseqüència de la petició d'informes, a la suspensió durant un màxim de tres mesos el termini per a resoldre l'expedient i que, posteriorment, en data 15 de febrer de 2001 el conseller de Sanitat va emetre resolució i va ampliar el termini per a resoldre esta resolució per un termini màxim de sis mesos.

D'altra banda, en l'informe ens assenyalaven que des del mes de juliol estaven esperant uns Informes complementaris i, en conseqüència, el procediment continuava en tràmit, tot això a pesar d'haver-se fet operatius els efectes del silenci administratiu (concretament al maig de 2002 l'autora de la queixa havia iniciat actuacions davant el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana contra la desestimació tàcita).

D'acord amb això anterior, vam dictar la resolució que a continuació exposem:

“(...) El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx el nostre text constitucional. Efectivament, la responsabilitat patrimonial de la Conselleria de Sanitat es regula, com la de la resta d'administracions públiques, en l'art. 106.2 de la Constitució espanyola de 1978, el citat article consagra el dret dels particulars a ser indemnitzats per tota lesió que patisquen en els seus béns i drets, sempre que la lesió siga conseqüència del funcionament dels serveis públics.

Precepte constitucional desenvolupat en l'actualitat pel títol X de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Així mateix, el procediment administratiu mitjançant el qual es regula la tramitació d'expedients de responsabilitat patrimonial ve regulat en el Reial Decret 429/1993, de 26 de març, mitjançant el qual s'aprova el Reglament dels Procediments en matèria de Responsabilitat Patrimonial.

Doncs bé, la Llei 30/1992 disposa en el seu article 42.2 que “el termini màxim en el qual cal notificar la resolució expressa serà el que fixa la norma reguladora del corresponent procediment. Este termini no podrà excedir els sis mesos tret que una norma amb rang de Llei n’establisca un de superior o que així estiga previst en la normativa comunitària europea”. Així mateix, l'Art. 43.1 i 4 lletra b. es referixen a l'efecte del silenci administratiu, una vegada vençut el termini per a notificar la resolució expressa a l'interessat, en este sentit s'establix que “en els casos de desestimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior al venciment del termini s'adoptarà per l'Administració sense cap vinculació al sentit del silenci”.

Per la seua banda, l'Art. 13.3 del Reial Decret 429/1993 establix que “transcorreguts sis mesos des que es va iniciar el procediment, o el termini resulte d'afegir-los un període extraordinari de prova, de conformitat amb l'Art. 9 d'este Reglament, sense que haja recaigut resolució expressa o, si escau, s'haja formalitzat l'Acord, podrà entendre's que la Resolució és contrària a la indemnització del particular”.

S'establix, en conseqüència, l'obligació de resolució expressa, és a dir, l'obligació de no remetre el ciutadà a la via de la presumpció dels actes, a més d'estar clara i terminantment establida en l'apartat primer de l'Art. 42, es reforça en el paràgraf cinqué del mateix article en fer responsables directes de la referida obligació les Administracions Públiques que tinguen al seu càrrec el despatx dels assumptes.

En definitiva, si bé és cert que del relat cronològic que ens fa en el seu Informe es desprén que esta Administració Sanitària ha mantingut una actitud que podem qualificar d'activa en la tramitació de l'expedient, no ho és menys que la resolució expressa d’este ha sobrepassat els terminis marcats pel legislador.

En este sentit, l'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regeixen els procediments, tenint la màxima cura en els tràmits que constituïxen l'expedient administratiu provés directament del manament constitucional de l'Art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la

submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu Art. 9.3.

Per tot el que hem dit més amunt, i de conformitat amb el que preveu l'Art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, se li efectua a esta Administració Sanitària, segons els referits articles 42 i 43 de la Llei 30/1992 i 13.3 del Reial Decret 429/1993, el recordatori del deure legal de dictar resolució expressa dins els terminis establits per la normativa vigent fins i tot en el cas de produir-se el silenci administratiu.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

El secretari general de la Conselleria de Sanitat ens va contestar que "..., els comuniquem l'acceptació de la recomanació, i també que ja s'han rebut els informes sol·licitats, i s'ha donat tràmit d'audiència al reclamant, i una vegada sol·licitat i rebut el Dictamen del Consell Jurídic Consultiu, es dictarà resolució".

En la queixa núm. 021259 una veïna d'Elx (Alacant) substancialment denunciava una sèrie de fets esdevinguts en l'Hospital General Universitari d'Elx que, segons ens indicava, li estaven ocasionant que "la seua qualitat de vida i la dels que l'envolten ha descendit per diverses negligències mèdiques".

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit, i vam demanar informe a la Conselleria de Sanitat (Hospital General Universitari d'Elx) amb l'objecte de contrastar-la.

Una vegada rebut l'informe, vam remetre còpia a l'autora de la queixa.

De les al·legacions formulades per l'autora de la queixa a l'informe emés per la Conselleria de Sanitat, es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida actuació mèdica.

En la queixa núm. 021635 un ciutadà amb domicili a la ciutat d'Alacant exposava una sèrie d'actuacions, relatives a les pràctiques mèdiques portades a terme des que va ser ingressat en l'Hospital "1 d'Octubre" de Madrid l'any 1981.

Segons ens indicava, a partir de l'any 1998, va ser atés per l'Hospital Universitari de Sant Joan a Alacant, com també en el Centre d'Especialitats Santa Faç.

En el seu escrit ens deia que el que pretenia aconseguir amb la intervenció d'esta Institució era, citem textualment: " abans de res que se'm preste ajuda de tot tipus per a salvar la meva vida. Bé amb les tècniques que usa la Seguretat Social o una altra entitat que presten unes tècniques més avançades de curació. Amb les diligències més urgents doncs he de salvar la meva vida a contrarellotge, que s'engeguen tots els mecanismes oficials o no oficials amb la condició de salvar la meva vida" i afegia en un altre

paràgraf “davant la qualitat de vida perduda, que siga reconegut econòmicament d’acord amb el que hi ha estipulat”.

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit, i vam demanar informe a la Conselleria de Sanitat (Hospital Universitari de Sant Joan a Alacant) amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa.

Eren, doncs, dos qüestions les que es plantegen en la queixa, a saber:

- Primer: Relativa als tractaments mèdics que requeria.

- Segona: Reconeixement econòmic, o compensació com a conseqüència de la “qualitat de vida perduda”.

Respecte a la primera de les qüestions, en l'informe emés per l'Hospital es deduïa que s'havia produït una reunió entre l'autor de la queixa i la Direcció de l'Hospital i responsable del SAIP a l'efecte de fixar el tractament que calia aplicar, ja que, ja que, segons sembla, hi havia disparitat de criteris entre la Unitat d’Hepatologia de l'Hospital d'Alacant i els oncòlegs del sector privat, i concloïa que fóra remés a la Unitat d’Hepatologia de l'Hospital de la Fe a València per a una segona opinió.

Del referit Informe se li va donar trasllat a l'autor de la queixa a l’efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

De la lectura d’estes es desprenia que ja ha estat vist en l'Hospital de la Fe de València però insistia en les moltes demores en les consultes sense tractaments que ha hagut de suportar.

En este sentit, vam informar l'autor de la queixa que respecte a les queixes en les quals els seus autors manifesten disconformitat amb el diagnòstic efectuat o que implique una valoració del tractament que poguera estar aplicant-se, esta Institució ha d’abstenir-se d'intervenir, en no entrar dins les seues competències la realització de juís tecnicocientífics sobre si és o no correcte un determinat criteri mèdic o clínic.

No obstant això anterior, en l'escrit d'al·legacions denunciava demores en les consultes sense tractament, el que ens duia a la segona de les qüestions plantejades, com és, la petició de reconeixement econòmic per la pèrdua de qualitat de vida que ha pogut patir en tots estos anys.

En este sentit, i a fi que poguera iniciar, si ho estimava oportú, un procediment de responsabilitat patrimonial davant l'Administració Sanitària, el vam informar dels elements que incidixen en la determinació de les responsabilitats i al mateix temps de les accions que podia emprendre.

L'autora de la queixa núm. 021700, veïna de la ciutat de València, en el seu escrit de queixa substancialment exposava que, al mes d'abril de 2002 es va sotmetre a una intervenció de cataractes a l'Hospital Clínic Universitari de València.

Després del tractament postoperatori va continuar realitzant les corresponents consultes, en les quals l'autora de la queixa va indicar reiteradament a la facultativa que continuava amb molèsties en l'ull operat.

Al mes de juliol va acudir a una altra revisió en la qual el Dr. B, substitut de la Dra. I que fins al moment l'havia tractada, li va indicar que havia de passar novament pel quiròfan atés que la lent de contacte que li havien col·locat estava moguda. Amb tot, dies després li comuniquen que havia transcorregut massa temps com per a tornar a ser intervinguda. No obstant això, en l'última revisió amb el Dr. B se li va recomanar de nou la citada intervenció.

Davant esta situació, l'autora de la queixa va decidir contrastar el diagnòstic del citat facultatiu amb un altre metge aliè a la xarxa sanitària pública, i este no compartia l'opinió de realitzar una altra intervenció.

La queixa va ser admesa a tràmit atés que reunia els requisits marcats per la Llei reguladora d'esta Institució. D'esta manera vam demanar el corresponent informe a la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat amb la finalitat d'iniciar les corresponents investigacions.

En l'informe rebut, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autora de la queixa, la Dra. I posava de manifest que després de la intervenció solament es va presentar una inflamació postoperatòria que va cedir amb el tractament practicat. Així mateix, indica les posteriors revisions que es van realitzar fins que va ser substituïda pel Dr. B, qui informava en l'informe rebut sobre les consultes realitzades.

De l'estudi de la queixa, i a la vista de l'escrit d'al·legacions de l'autora de la queixa, es desprenien discrepàncies de posicions entre els facultatius que l'han atesa (partidaris i contraris a la seua intervenció quirúrgica). En este sentit i arribats en este punt, vam informar l'autora de la queixa que no corresponia al Síndic de Greuges entrar en l'anàlisi de qüestions tecnicocientífiques, com és el cas que ens ocupava.

D'altra banda, l'autora de la queixa es referia a una possible negligència mèdica.

D'acord amb el que dèiem a començament de l'epígraf "pràctica professional", en tots estos casos és criteri d'esta Institució, quan hem observat les discrepàncies de posicions entre l'Administració sanitària i l'usuari, informar els promotors de les queixes dels elements que incidixen en la determinació de les responsabilitats i al mateix temps de les accions que poden emprendre.

Per tot això, i tenint en compte les dades que consten en els expedients, hem de fer-li les següents precisions sobre els factors que, en general, influïxen en l'èxit d'un acte mèdic, a fi de fonamentar la nostra resolució i intentar, en la mesura que siga possible, fer-li saber les vies que pot seguir per a poder exercir les accions que l'ordenament jurídic li oferix:

"D'acord amb la doctrina majoritària seguida en la matèria, es poden assenyalar, com a factors que incidixen, en general, en cadascun dels actes mèdics realitzats, els següents:

1. El facultatiu, amb les seues circumstàncies personals i professionals. Durant l'extens període de formació haurà anat obtenint una sèrie de coneixements i aptituds, però poden ser insuficients per a afrontar les situacions concretes que se li poden plantejar. Podem trobar-nos, si així succeïx, davant un supòsit d'impericia. Si, a pesar que la seua formació és suficient, la seua actitud en una intervenció concreta no és l'adequada, la seua conducta pot qualificar-se com a negligent o, fins i tot, en molt rares ocasions, com a dolosa.

2. El malalt i el seu entorn familiar, amb les seues actituds, col·laboradores o no, amb el propi facultatiu i amb el centre on se li dispensa el tractament. La influència d'estes persones pot apreciar-se en diversos aspectes: prestant el seu consentiment o no a determinades intervencions, pressionant perquè se'n facen unes altres o perquè es porten a terme d'una altra manera, etc.

3. La pròpia malaltia que afligix l'individu. D'esta manera es pot requerir la intervenció d'un facultatiu davant malalties que apareixen com a incurables amb els tractaments que, fins a hores d'ara, la ciència ha aconseguit descobrir. Unes altres que, a pesar de ser "curables", estan sotmeses a un percentatge d'èxit per la incidència d'altres factors no imputables a cap dels intervinents. En definitiva, podem trobar-nos amb la concurrència d'altres afeccions o amb les condicions físiques, somàtiques, biològiques, etc. del propi pacient, que fan cobrar certa veracitat a l'afirmació que "no hi ha malaltia sinó malalt".

4. El medi en què es produïx la intervenció del professional metge. En este terreny poden incloure's des de la dotació del centre que es posa a la seua disposició (espais físics, tecnologia, instrumental, etc.,) fins a l'organització del propi treball. Per tant, cal avaluar si en este cas concret hi ha hagut tot el material necessari per a realitzar l'acte mèdic amb totes les garanties, o si s'ha hagut de fer d'una manera precària. En l'aspecte de l'organització del treball cal tenir present que en multitud de processos, sobretot hospitalaris, no es produïx l'actuació d'un sol professional, sinó que la seua tasca es realitza en l'àmbit d'un equip, moltes vegades de naturalesa interdisciplinària, i les intervencions se succeïxen al llarg dels torns que es realitzen durant la jornada. A això cal unir, també, la incidència que pot tenir en l'evolució d'una malaltia l'actuació d'altres professionals no facultatius que presten cures al malalt.

Per tant, i en resum, la valoració d'un acte mèdic ha de comprendre dos aspectes diferents però indissolubles:

- Un, l'autor de l'acte i el procediment seguit en la seua consecució, en què caldrà apreciar l'exacte ingredient de la diligència professional desplegada o, si escau, les desviacions sobre esta (error, negligència, desídia, impericia, imprudència, etc.).

- Dos, la delimitació del resultat aconseguit, és a dir, si és correcte o no, si es correspon amb l'activitat realitzada i si han interferit en la seua producció altres circumstàncies que trenquen o modifiquen el nexe causal entre ambdós.

Amb tot això, es pot concloure que per determinar la responsabilitat dels intervinents en un procés mèdic cal avaluar quin és el grau de participació de cadascun dels factors descrits en el resultat final.

Esta determinació de la responsabilitat civil o penal dels professionals que han intervingut, o patrimonial administrativa en tractar-se de la prestació d'un servei públic, en l'assumpte objecte de la queixa presentada per vosté davant esta Institució, ha de dilucidar-se en un procés judicial, que és on es troben presents les garanties suficients de contradicció de les proves i informes que cadascuna de les parts puga aportar en defensa de les seues posicions, ja que, d'acord amb l'article 117.3 de la Constitució espanyola, la potestat de jutjar i executar la cosa jutjada "correspon exclusivament als jutjats i tribunals determinats per les Lleis."

Altres queixes relatives a la practica mèdica que han estat tancades enguany van ser la núm. 020071 i la núm. 020915, de les quals donem compte a continuació.

La queixa núm. 020071 va ser presentada per una veïna d'Elx (Alacant). En esta es referia a "un anòmal funcionament dels serveis mèdics", per la qual cosa li vam demanar que ens indicara, amb caràcter previ a l'admissió, si havia iniciat procediment de responsabilitat patrimonial davant la Conselleria de Sanitat.

En transcórrer més de quinze dies sense rebre les dades sol·licitades, vam arxivar l'expedient.

Finalment, en la queixa núm. 020915, el seu autor denunciava l'actuació mèdica en l'atenció del seu procés d'incapacitat temporal.

Admesa a tràmit la queixa, la Direcció Territorial d'Alacant ens va informar, entre altres coses, que:

"(...) l'interessat va iniciar un procés d'incapacitat temporal el 28 d'agost de 2001, i va ser donat de baixa pel seu metge de capçalera. En data 6 de febrer de 2002 va ser revisat per la Inspecció de Serveis Sanitaris núm. 1 d'Alacant, i es va demanar informe a l'especialista de digestiu.

L'especialista de digestiu, pertanyent a la plantilla de l'Hospital de Sant Joan d'Alacant, indica en el seu informe: "No hi ha contraindicació per a l'activitat laboral dels pacients amb hepatitis C en tractament amb Interferón. Atés que la baixa laboral no és de la meua incumbència, el remet al seu metge de capçalera perquè solucione la seua situació laboral per si hi ha una altra causa distinta que poguera condicionar la seua activitat laboral. En condicions normals no recomanem baixes laborals pel problema que presenta el Sr. Y.E.A. Respecte a la falta d'informació a què es referix quant al seu problema hepàtic, ha estat informat de la importància i la possibilitat de resultats amb el tractament instaurat".

El 7 de febrer de 2002 es dóna trasllat de l'informe al metge de capçalera qui, en vista del que indica l'especialista, va cursar el part d'alta laboral en data 8 de febrer de 2002.

En esta Direcció Territorial hi ha una Comissió integrada per diversos inspectors de Serveis Sanitaris a la qual poden dirigir-se els assegurats disconformes amb la seua alta laboral i que, després de l'estudi de les discrepàncies manifestades, emet resolució que, en cas de ser negativa a les pretensions de l'assegurat, comporta "peu de recurs" davant la Jurisdicció social, a la qual no s'ha dirigit l'interessat per impugnar la seua "alta laboral".

A la vista de l'informe, i atés que l'autor de la queixa no ens va aportar cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient amb l'arxivament de totes les seues actuacions.

Continuen tramitant-se, en matèria de pràctica professional, les queixes núm. 021585, 021861, 021974, 022040 i 022049.

En la queixa núm. 021585 el seu autor, amb domicili a la ciutat de Castelló, substancialment denunciava que després de la intervenció quirúrgica a què es va sotmetre per insuficiència venosa en les cames (safenectomia) es trobava impossibilitat per a realitzar la seua activitat laboral. Segons ens indicava l'autor de la queixa tot va ser a causa d'una negligència mèdica.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents d'informe de la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

En la queixa núm. 021861 la seua autora, amb domicili a la ciutat de Saragossa, denunciava que, després de patir una caiguda a la dutxa, va rebre una atenció sanitària deficient per part del Centre de Salut de la localitat de Vinaròs.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents d'informe de la Direcció General d'Atenció al pacient de la Conselleria de Sanitat.

Un veí de la ciutat d'Alacant va ser l'autor de la queixa núm. 021974. En esta queixa, substancialment, exposava que al mes de juliol del 2001 va rebre la baixa laboral a patir d'una síndrome ansiosa depressiva.

Davant d'esta situació, va començar a rebre assistència psiquiàtrica per part de la Seguretat Social, amb un seguiment d'una hora mensual, realitzat per una Dra., que va ser substituïda al mes de març del 2002 per un altre doctor.

Després d'esta substitució el facultatiu va indicar al promotor de la queixa la conveniència de rebre tractament psicològic que, en este cas, va ser proporcionat per la Mútua Laboral, a través d'una metgessa, i es va dur a terme una coordinació professional d'ambdós facultatius.

Amb tot això, al mes de juliol es va produir una nova substitució del psiquiatra, i va ser atés per un altre Dr. qui, segons el promotor, va reduir les sessions i va decidir finalitzar el tractament amb la Dra., la qual cosa, segons l'autor de la queixa, va comportar un perjuí i un retrocés en els avanços que havia aconseguit amb l'anterior tractament.

Així mateix, en l'escrit de queixa ens relatava diverses actuacions de l'inspector mèdic de l'àrea, que podrien vulnerar drets del pacient i que concloïen amb el suggeriment d'este a l'autor de la queixa que sol·licitara l'alta voluntària.

Un altre veí de la ciutat d'Alacant va ser l'autor de la queixa núm. 022040. En esta substancialment exposava uns fets que van tenir lloc en l'Hospital General Universitari de Sant Joan (Alacant) quan va ingressar la seua esposa.

L'autor de la queixa es referia, entre altres irregularitats, a l'alta hospitalària, retards en el lliurament de l'ecografia doppler, hospitalització en àrea de cardiologia quan es tractava d'una malaltia neurològica, error en l'hora de la defunció i falta d'assistència religiosa en el moment de la defunció de la seua esposa.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit. En el moment d'elaborar el present Informe estem esperant rebre l'informe de la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

En la queixa núm. 022049, presentada per una veïna de la localitat d'Elx (Alacant), la seua autora exposava que, després de ser atesa al mes de setembre de l'any 2000 en maxil·lofacial de l'Hospital General Universitari d'Elx va ser remesa a l'Hospital General Universitari de Sant Joan.

Al mes de juliol de 2002 (gairebé dos anys després) va ser atesa en l'Hospital General Universitari de Sant Joan i es va arribar a la conclusió que "el queixal cordal o de l'enteniment, li'l podien haver extret a l'Hospital d'Elx o en el dentista del Centre de Salut" i per això, el problema podia haver-se solucionat molt abans.

Vam admetre a tràmit la queixa, estem pendents de rebre Informe de l'Administració Sanitària.

Respecte a les queixes que es trobaven en tràmit en l'Informe de 2001, totes han estat tancades. Les expliquem seguidament.

La queixa núm. 010103 (Informe 2001, pàg. 265) en la qual una veïna de la ciutat de València exposava que al mes d'octubre de 2000 va morir el seu marit als 62 anys.

Segons ens indicava, a l'autora de la queixa se li van practicar, abans de morir, unes proves en l'institut Carlos III de Madrid en les quals se li va detectar la proteïna 14.3.3 (segons ens indicava es tractava de la variant de la malaltia de Creutfeld-Jacob relacionada amb l'encefalopatia espongiforme bovina o mal de "les vaques boges").

Després de la defunció del seu marit, se li va fer una necròpsia en l'Hospital Clínic de València. A la vista d'esta es va elaborar un informe que va tardar més de 64 dies a arribar a la família.

Així mateix ens assenyalava en la seua queixa, i en posteriors converses telefòniques mantingudes amb ella, que el que desitjava era que s'efectuara una segona autòpsia al seu marit, però en un centre hospitalari distint d'aquell en què s'havia fet la primera.

En este sentit, és criteri d'esta Institució que els promotors de la queixes es dirigisquen a l'Administració competent, en este cas la Sanitària, i li vam dirigir escrit en el sentit de sol·licitar-li que ens comunicara si s'havia dirigit prèviament a la Conselleria de Sanitat per denunciar la problemàtica a què es referia en el seu escrit de queixa i, en cas afirmatiu, que ens remetera els escrits dirigits i les respectives contestacions si n'hi havia.

Com a contestació al nostre escrit ens va remetre un escrit registrat en la Conselleria de Sanitat al mes de febrer de 2001 i dirigit a la Direcció General d'Atenció al Pacient i que, segons sembla, no havia obtingut resposta.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits, esta va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar informe a la Conselleria de Sanitat a fi de contrastar les al·legacions de l'autora de la queixa.

Una vegada rebut l'informe, en vam donar trasllat a l'autora de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara escrit d'al·legacions.

Del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

En la queixa núm. 010813 (Informe 2001, pàg. 266) el seu autor, veí d'Elx (Alacant), exposava que al mes de març de 2001 va presentar en el Centre d'Especialitats d'Elx, un full de reclamacions contra el traumatòleg (...) per l'assistència prestada en data 8 de març.

Segons este full de reclamacions, demanava, d'una banda, l'obertura d'expedient disciplinari al citat facultatiu i, d'una altra banda, el canvi d'especialista.

L'Hospital General Universitari d'Elx, a través de la Subdirecció Mèdica, en dates 12 i 30 de març, va contestar al full de reclamacions. No obstant això anterior, el centre hospitalari citat semblava haver donat solució al primer dels problemes (canvi d'especialista) però no al segon, això és, la incoació d'expedient disciplinari.

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar informe a la Direcció de l'Hospital General Universitari d'Elx, amb l'objecte de contrastar les al·legacions de l'autor de la queixa. D'este informe vam remetre una còpia al promotor de la queixa.

De les al·legacions a l'informe emés per la Direcció de l'Hospital General d'Elx, es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme quant a la no-incoació d'expedient disciplinari al facultatiu denunciat. Efectivament, de l'informe emés per l'Hospital es desprenia que l'actuació del facultatiu era constitutiva d'una falta

lleu, mentre que en l'escrit d'al·legacions de l'autor de la queixa la qualifica de falta greu.

Arribats en este punt, vam informar l'autor de la queixa que és criteri d'esta Institució que, una vegada comprovat que s'han engegat els mecanismes de tutela de la pròpia Administració, quan hem observat les discrepàncies de posicions de l'Administració Sanitària i l'usuari, com ocorria en el present cas, no continuar amb les nostres actuacions ja que la mera discrepància no pot per ella mateixa justificar l'actuació del Síndic de Greuges.

En la queixa núm. 010821 (Informe 2001, pàg. 266) el seu autor ens exposava una sèrie d'actuacions, relatives a la pràctica mèdica, portades a terme a partir d'una operació de calcificacions en colze dret en el Centre de Rehabilitació de Llevant de València a través de la Mútua FREMAP.

Segons ens indicava en el seu escrit, el resultat de l'operació no va ser satisfactori (assenyalava que després de la intervenció quirúrgica els dolors van anar en augment), i per això, a partir d'este moment, va haver de ser atés en l'Ambulatori d'Aldaia per distints especialistes en traumatologia.

Assenyalava que, a pesar de totes les actuacions mèdiques realitzades i tot i haver informat la inspecció mèdica dels fets, es trobava desatés de la seua malaltia.

Una vegada estudiada la seua queixa, va ser admesa a tràmit en data 29 d'octubre de 2001. Este mateix dia, es va sol·licitar informe de la Conselleria de Sanitat (Direcció General d'Atenció al Pacient) amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades per l'autor de la queixa. D'este informe li va ser remesa una còpia.

De les al·legacions formulades a l'informe emés per la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat, es deduïa la discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en la referida actuació o practica mèdica (i proposava, fins i tot, que s'iniciara una investigació sobre estos fets) i per això vam tancar l'expedient en els termes exposats a l'inici d'este epígraf.

1.3. Canvi de facultatiu

En la queixa núm. 020875 el seu autor denunciava que després d'acudir al Centre de Salut de Xàbia per a canviar-se de metge de capçalera, el funcionari que el va atendre es va negar a realitzar este canvi sense cap explicació, i per això, després d'intentar-ho una segona vegada, va presentar una reclamació en este Centre de Salut.

En no rebre resposta, va decidir posar-se en contacte, mitjançant correu electrònic, amb la Conselleria de Sanitat per a informar-se sobre la situació d'esta queixa.

En el moment de presentar la queixa no havia obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, abans que ens arribara l'informe de l'Administració Sanitària, l'autor de la queixa ens va demanar que tancàrem la seua queixa ja que la Conselleria l'havia canviat de facultatiu.

En la queixa núm. 021762, el seu autor, amb domicili a Dénia (Alacant), substancialment exposava que tant a ell com a la seua esposa els havien assignat un nou facultatiu d'atenció primària en el Centre de Salut de Dénia corresponent a l'Àrea 12. Disconformes amb esta assignació, van sol·licitar que continuara prestant-los assistència sanitària el facultatiu que els havia estat assistint fins a la nova assignació.

Admesa a tràmit la queixa, a la vista de l'informe de la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat, vam comunicar a l'autor de la queixa el tancament de l'expedient, atés que s'apreciava que la referida Administració havia solucionat el seu problema.

1.4. Canvi d'hospital

En la queixa núm. 021412 la seua autora, veïna de la ciutat de València, denunciava, d'una banda, que, després de canviar de metge de capçalera, es trobava mal atesa per part del seu actual facultatiu i, d'una altra banda, demanava canvi de Centre Hospitalari (en este sentit ens indicava que, cite textualment, "necessite canvi d'Hospital i que em diagnostiquen per a poder anar a la Clínica del Dolor").

En considerar que la queixa reunia els requisits establits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i, a fi de contrastar les al·legacions de l'autora de la queixa, vam sol·licitar Informe a la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

En el seu informe, la Conselleria de Sanitat ens indicava substancialment que no tenien constància que l'autora de la queixa haguera sol·licitat canvi d'Hospital amb anterioritat a la presentació de la queixa, però que no obstant això, sí constava petició de canvi d'Hospital amb data 1 d'agost de 2002 (posterior a la presentació de la queixa), i estava sent tramitada la seua petició de canvi d'Hospital.

Del referit informe vam remetre una còpia a l'autora de la queixa a fi de donar-li'n coneixement i que, si ho considerava convenient, realitzara al·legacions, i així ho va fer.

En les seues al·legacions ens confirmava que li havien donat cita en l'Hospital General de València (Centre Hospitalari per ella sol·licitat) per a ser vista en el Servei de Reumatologia el dia 19 de desembre de 2002. No obstant això anterior, del seu escrit d'al·legacions es desprenia, per una banda, la seua discrepància amb l'actuació del seu psiquiatra i, d'una altra banda, ens reiterava la seua opinió que havia de ser remesa a la Clínica del Dolor.

En este sentit, la vam informar que esta Institució, respecte a les queixes en les quals els seus autors manifesten una disconformitat amb el diagnòstic efectuat o que impliquen una valoració del tractament que poguera estar aplicant-se, no sol intervenir, ja que no

entra dins les seues competències fer juís tecnicocientífics sobre si és o no correcte un determinat tractament mèdic.

Respecte a la queixa núm. 012337 (Informe 2001, pàg. 270) el seu autor substancialment exposava que en data 12 de desembre de 2001, va ingressar per urgències en l'Hospital General Universitari d'Elx amb el seu fill M.A. El motiu de l'ingrés va ser un colp en el cap que li va provocar que sagnara abundantment.

Tal com va indicar en este escrit, després d'esperar més d'una hora i posar-se en contacte amb els facultatius d'urgències, va decidir dur al seu fill a l'Hospital General d'Alacant.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei, reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit per la qual cosa vam sol·licitar informe a l'Hospital General Universitari d'Elx.

En l'informe rebut, l'Administració sanitària justifica les possibles demores en el nombre de persones ateses i la prioritat en l'assistència sanitària de les patologies de major gravetat.

Del detallat estudi de la queixa i en no constar al·legacions a l'informe emés per l'Administració, vam tancar la queixa, atés que no s'observava una actuació administrativa que vulnerara drets constitucionals i/o estatutaris.

No obstant això anterior, vam informar l'autor de la queixa que esta Institució és especialment sensible en la problemàtica derivada dels retards en l'assistència sanitària urgent tal com queda acreditat en els distints Informes que anualment es presenten davant les Corts Valencianes.

En la queixa núm. 010516 (Informe 2001, pàg. 270), vam rebre l'informe de l'Hospital General d'Elx i en vam donar trasllat a l'autora de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

A la vista de l'informe de l'Administració sanitària i de les al·legacions de la interessada es deduïa la total discrepància tècnica sobre les actuacions portades a terme en l'actuació mèdica descrita en la queixa, per la qual cosa, després d'informar la interessada dels factors que incidixen en la determinació de la responsabilitat i al mateix temps de les accions que podia emprendre, vam tancar la queixa.

2. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA EXTRAHOSPITALÀRIA

En matèria d'assistència sanitària extrahospitalària la queixa núm. 021164 va ser objecte de la següent resolució dirigida a la Conselleria de Sanitat:

“Agraïm el seu escrit de data 2 d'agost de 2002, mitjançant el qual ens remet l'informe relacionat amb la queixa promoguda per O.T.G., referent a l'assistència sanitària d'urgència al municipi de Vilafranca.

En l'escrit de queixa, l'interessat ens exposava la precària situació que venien patint els habitants de les zones rurals en la nostra Comunitat i especialment en el terme municipal en el qual residix, atés que les infraestructures sanitàries són deficients, fonamentalment quant als serveis d'urgència.

En este sentit, el promotor de la queixa ens constatava que el servei SAMU més proper es troba a uns 100 quilòmetres de distància del municipi i, a esta gran distància cal afegir que no sempre es troba disponible, la qual cosa genera el lògic recel quant a la garantia d'assistència sanitària d'urgència.

Considerant que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar el corresponent informe a eixa Direcció Territorial.

En el concís informe rebut, es detalla una relació dels recursos materials i humans que té la zona abans esmentada, com també el procediment que cal seguir per a donar resposta a qualsevol urgència mèdica que poguera plantejar-se.

El Títol primer de la Constitució espanyola establix el reconeixement dels drets i deures fonamentals i disposa en el seu capítol 3r, article 43.1 el següent: " Es reconeix el dret a la protecció de la salut", i en el segon apartat, continua dient: "Competix als poders públics organitzar i tutelar la salut a través de mesures preventives i de les prestacions i els serveis necessaris".

Així mateix, la norma fonamental promulga l'atribució competencial en matèria de sanitat en l'article 148.1.21, en virtut d’esta atribució, el nostre Estatut d'Autonomia disposa en el 38.4 que la Generalitat Valenciana podrà organitzar i administrar, dins el seu territori, tots els serveis relacionats, entre altres matèries, amb sanitat.

La Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú, disposa en el seu article 3.1 que: "Les administracions públiques servixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització i coordinació, amb submissió plena a la Constitució espanyola, a la llei i al dret". D'esta manera, destaca en el seu apartat segon que es regiran, en la seua actuació, pels criteris d'eficiència i servei als ciutadans.

Hem de significar que després d'estudi de l'informe rebut i les actuacions practicades des d'esta Institució es pot apreciar la disposició de l'Administració pública valenciana a dotar a totes les zones de la nostra Comunitat, tant urbanes com rurals, d'una completa cobertura sanitària perquè, en tot cas, es reba la necessària assistència mèdica, fonamentalment en situacions d'urgència.

No obstant això anterior, és missió del Síndic de Greuges garantir la protecció i guarda dels drets reconeguts tant en la Constitució espanyola com en el nostre Estatut

d'Autonomia. És per això que, si bé s'observa una actuació d'administrativa que tendix a procurar una gestió eficient en matèria sanitària d'urgència, que és el cas que ens ocupa, no es pot passar per alt la importància de millorar i impulsar les infraestructures sanitàries d'urgència. D'esta manera, tot esforç addicional que implique un augment dels recursos humans i materials és poc quan l'objectiu que cal assolir és garantir la salut i, en molts casos, la vida de les persones.

En esta línia s'ha vingut pronunciant esta Institució tal com consta en els informes anuals corresponents al 2000 i 2001. En estos s'han exposat una sèrie de queixes a través de les quals s'ha portat a terme l'estudi i anàlisi del funcionament d'este servei sanitari, entre d'altres.

En concret, en l'informe del 2000, es va portar a terme un estudi sobre el nombre d'unitats SAMU de la Comunitat Valenciana i altres Comunitats Autònomes, i es va establir un quadre comparatiu de la *ratio* d'ambulàncies medicalitzades per habitants de distintes comunitats autònomes, així es determina que a la nostra Comunitat correspon un nombre de 34 unitats SAMU per cada 118.360 habitants.

De la mateixa manera, es va plantejar la queixa núm. 201108 en la qual la vicepresidenta de l'Associació de Veïns de Natzaret (València) ens va manifestar que tenia coneixement que s'havia produït una reducció de les unitats SAMU de la ciutat de València per a destinar-les a la població de Manises. Una vegada admesa a tràmit es va requerir a la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat, amb l'objecte que ens informara sobre els extrems exposats, i va contestar que la dotació d'estes unitats per a la província de València havia passat de 2 l'any 1994 a 16 unitats en el 2000.

Igualment, en l'Informe del 2001 es va assenyalar (pàg: 246) el següent: "que l'informe anual del Defensor del Poble corresponent a l'any 1999, amb motiu de la queixa 9801616, deia que en els informes emesos per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat Valenciana s'indicava que: verificada la necessitat de millorar l'assistència sanitària urgent extrahospitalària, s'havien iniciat accions encaminades a esta finalitat en l'ampli territori de la Comunitat, de manera que ja estaven en funcionament catorze unitats del servei SAMU, de les quals sis corresponien a la província de Castelló, onze a la província de València i quatre a la d'Alacant.

Així, d'acord amb els informes que es van rebre per esta Sindicatura i de la lectura del *Butlletí de les Corts Valencianes* número 83 de data 5 de febrer de 2001, resulta que el nombre d'unitats tipus SAMU a Castelló és de sis, a València setze i en la província d'Alacant dotze unitats. S'observa, doncs, un increment respecte a la informació rebuda pel defensor del Poble".

Amb tot, en este informe es va exposar que tot i superar altres Comunitats Autònomes en el nombre d'unitats tipus SAMU, la Comunitat Valenciana havia d'augmentar els esforços pressupostaris i organitzatius per a dotar a la població valenciana d'un servei d'ambulància molt més eficaç.

A la vista de tot això anterior i en virtut de l'atribució que realitza l'article 29 de la Llei 11/1988, de la Generalitat Valenciana, esta Institució fa el següent suggeriment: que l'Administració sanitària de la Comunitat Valenciana realitze esforços per a assegurar l'augment dels recursos, tant humans com materials, a fi de garantir la cobertura sanitària d'urgència en tots els punts del nostre territori, ampliant, si escau, la *ratio* de serveis assistencials com ara el SAMU i, en general, tota l'assistència mèdica, a fi d'assolir una actuació plenament eficaç.

El que se li comunica perquè en el termini màxim d'un mes, ens informe si accepta el citat suggeriment, o si escau, ens pose de manifest les raons que estime per a no acceptar-lo, i això, d'acord amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988".

A la vista del suggeriment, la Conselleria de Sanitat ens va contestar el següent:

"En relació amb el seu escrit rebut en data 22 de gener, relatiu a la queixa de referència núm. 021164 tramitada per esta Sindicatura, i amb motiu de la qual efectuava el suggeriment a l'Administració Sanitària de la Comunitat Valenciana, de realitzar esforços per a assegurar l'augment dels recursos, tant humans com materials, a fi de garantir la cobertura sanitària d'urgència en tots els punts del nostre territori, ampliant, si escau, la *ratio* de serveis assistencials com ara el SAMU i, en general, tota l'assistència mèdica, a fi d'assolir una actuació plenament eficaç, he d'indicar-li, que esta Administració Sanitària accepta plenament el suggeriment plantejat, tenint en compte la importància de millorar i impulsar les infraestructures sanitàries d'urgències.

En esta mesura, i dins les obligacions que corresponen a totes les Administracions Públiques de servir amb objectivitat els interessos generals, i que en la seua actuació es regisquen pels criteris d'eficàcia i servei als ciutadans, corresponen a l'Administració pública sanitària dotar a totes les zones de la nostra Comunitat d'una completa cobertura sanitària, per a oferir la necessària assistència mèdica, màximament en situacions d'urgència.

En conseqüència, en ser conscients de la importància de millorar les infraestructures sanitàries, he d'informar-lo que en estos moments s'ha iniciat el procediment de Concurs de Gestió de Serveis Públics, en la seua modalitat de Concert, per a la prestació del Servei de Transport Sanitari assistit i no assistit d'urgències (SAMU i S. VB.), pel tràmit d'urgència, i que té per objecte la prestació del servei de transport sanitari medicalitzat, primari i secundari, prestat amb ambulàncies del tipus AA/A U (UCI- mòbil) del Servei d'Ajuda Mèdica Urgent - SAMU; com també la prestació del servei de transport sanitari urgent, efectuat per ambulàncies del tipus TI/AA, això és, ambulàncies de Suport Vital Bàsic (S. VB.) a la disposició del Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU).

Pel que fa a la província de Castelló, el referit Concurs de Gestió de Serveis Públics per a la prestació del Servei de Transport Sanitari preveu l'ampliació de l'actual dotació amb un vehicle ambulància de Suport Vital Bàsic, amb base inicial en la localitat de Sant Mateu i de disponibilitat de dotze hores, i un altre vehicle ambulància de les mateixes característiques i disponibilitat amb base inicial en la localitat d'ALCOSEBRE, i està prevista l'entrada en funcionament d'estos nous serveis amb data 1 de març de 2003.

Estic a la seua disposició per a totes les qüestions que considere oportú plantejar, atentament".

D'acord amb això anterior, i una vegada que vam donar trasllat de la contestació a l'autor de la queixa, vam concloure les nostres investigacions.

Continua en tràmit la queixa núm. 021943. En esta, una veïna de Bétera (València) substancialment exposava que després de tenir un accident de trànsit al mes de setembre, els serveis del SAMU van tardar a arribar una mica més de mitja hora.

Una vegada rebuda per part de l'equip SAMU l'assistència sanitària primària, l'autora de la queixa va haver de traslladar-se a l'Hospital de La Fe de València pels seus propis mitjans.

En relació amb les queixes núm. 010484, 010521 i 010885 iniciades l'any passat, han estat tancades en els termes que a continuació exposem.

Les queixes núm. 010484 (Informe 2001, pàg. 271) i núm. 010885 (Informe 2001, pàg. 273) van ser objecte la Resolució que a continuació transcrivim, dirigida a la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat.

"Il·lm. Sr.,

Com Sa Il·lustríssima sap, l'autor de la queixa substancialment denunciava les demores del servei d'ambulàncies concertades per la Conselleria de Sanitat en la recollida de pacients amb determinades patologies (quimioteràpia, hemodiàlisi i rehabilitació) per al seu trasllat als centres sanitaris, com també les llargues esperes que han de fer, una vegada rebut el tractament, perquè els reintegren als seus domicilis; és a dir, que han d'esperar tant perquè els porten al centre sanitari com perquè els retornen a casa seua (segons indicava en el seu escrit "hi ha hagut ocasions que el retard del pacient per culpa de l'ambulància ha impedit que este rebera la prestació sanitària corresponent").

El Sr. S.R.M. ens indicava que el 17 de juliol de 2000 va dirigir diversos escrits denunciant la situació al Servei d'Inspecció Sanitària, al Servei d'Avaluació i al Servei de Concerts, tots ells de la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria de Sanitat; segons ens assenyalava el cap d'Àrea d'Assistència Sanitària en data 2 de gener de 2001 li va comunicar que "per part del Servei d'Inspecció s'han iniciat actuacions amb vistes a valorar l'estat d'esta prestació (el transport sanitari) i aplicar les oportunes mesures correctores, si escau".

Una vegada estudiada la queixa, va ser admesa a tràmit en data 10 de juliol de 2001, i vam demanar informe a la Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de Salut de la Conselleria de Sanitat amb l'objecte de contrastar l'escrit de queixa.

En data 9 d'agost va tenir entrada en esta Institució l'informe sol·licitat, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa, a l'efecte que, si ho considerava convenient, realitzara al·legacions, i així ho va fer en dates 3 d'octubre i 27 de novembre de 2001.

Com que l'actuació descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la Recomanació amb la qual concloem, a continuació li expose:

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx l'Art. 43 de la Constitució que "reconeix el dret a la protecció de la salut", i afegix que "competix als Poders Públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de prestacions i serveis necessaris".

En este sentit el Decret del Consell 87/199, de 30 de juliol, mitjançant el qual regula el Reglament d'Organització i Funcionament de la Conselleria de Sanitat, establix que esta és la màxima encarregada de la direcció i execució de la política del Govern Valencià en matèria de Sanitat, i en el seu Art. 11 atribuïx a la Direcció General per a la Prestació Assistencial, el control assistencial dels centres i serveis concertats.

De l'estudi de la queixa deduïm que la gestió del servei públic del transport sanitari no assistit es realitza a través de concert amb empreses, després del corresponent procediment de contractació administrativa.

El contracte del servei públic sanitari sota la modalitat de concert, de naturalesa administrativa, es regix pel Decret Legislatiu pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques 2/2000 de 16 de juny i les seues modificacions, com també per les normes de la Generalitat Valenciana que els siguen d'aplicació i supletivament per la Legislació de Contractes de l'Estat.

Amb caràcter previ al contracte, les Administracions Públiques aproven els plecs de Prescripcions Tècniques en els quals es determina el règim jurídic bàsic regulador del servei que cal adjudicar. Concretament, en el cas que ens ocupa, el Plec de Prescripcions Tècniques establia en la seua clàusula cinquena que:

"Els adjudicataris del concurs públic a què es referix este Plec hauran de fer, durant les 24 hores del dia i sense que el temps d'espera dels pacients excedisca, en cap cas, els 30 minuts, l'evacuació i el trasllat de totes les persones malaltes, accidentades o que per qualsevol altra raó sanitària necessiten ser traslladats en ambulància. En el cas de transport urgent el temps de resposta haurà de ser com a màxim de 10 minuts, entre l'avís i la recollida el pacient".

Com Sa Il·lustríssima sap, la majoria de tractaments crònics de rehabilitació i hemodiàlisi, utilitza ambulàncies durant períodes de temps molt llargs, que de vegades arriben a ser anys, per això, considerem que l'Administració Sanitària ha d'encaminar les seues actuacions a controlar les possibles demores en la prestació d'este servei concertat, estudiar quines són les seues causes i buscar les solucions més beneficioses per als pacients. En este sentit, el fet que estiguem en presència d'un servei de prestació continuada i planificat (rutes) hauria de facilitar estes accions.

Per tot el que hem dit més amunt, recomanem a eixa Conselleria que adopte totes les mesures que calguen perquè els temps d'espera dels pacients que necessiten el servei

d'ambulàncies siga el mínim, com també que extreme al màxim el deure legal de donar compliment al criteri establit, en el Plec de Prescripcions Tècniques, de Gestió del Servei Públic per Concert de Transport Sanitari no assistit, que les demores no superen els 30 minuts.

De conformitat amb el que preveu l'Art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Conselleria de Sanitat ens va informar que "... estem en este moment en fase d'estudi d'un nou concurs de l'esmentada prestació, el qual, en planificar la demanda assistencial, aconseguisca una millora continuada de la qualitat, objectiu permanent d'esta Subsecretaria".

A la vista d'això anterior, vam concloure les nostres investigacions.

Finalment, en relació amb la queixa núm. 010521 (Informe 2001, pàg. 271 i ss.) hem dictat la Recomanació que a continuació exposem dirigida a la Conselleria de Sanitat (Direcció General per a la Prestació Assistencial).

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 31 d'octubre de 2001 (registre d'entrada en esta Institució 13 de novembre) i ens posem novament en contacte amb Sa Il·lustríssima a fi de donar-li coneixement de les nostres actuacions.

El 13 de juny de 2001 va tenir entrada en esta Institució l'escrit de queixa presentat per J.L.T. i altres. En este, substancialment exposaven que amb data 20 de juny de 2000 van presentar davant la Conselleria de Sanitat escrit de denúncia per presumptes irregularitats que s'estaven cometent per part de l'empresa adjudicatària del servei d'ambulàncies (Ambumed SL –Ambulàncies Europa UTE), l'explotació de les quals correspon a l'Àrea de Salut número 14.

Segons ens indicaven els autors de la queixa, al mes de novembre de 2000 van ser citats per l'inspector mèdic de zona per a fer la corresponent compareixença i ratificar la seua denúncia. En haver transcorregut més d'un any des de la presentació de la denúncia, ens assenyalaven que la Conselleria de Sanitat no s'havia posat en contacte amb ells.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit el dia 18 de setembre de 2001 quant al silenci administratiu, i en esta mateixa data vam sol·licitar a esta Administració Sanitària informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats per l'autor de la queixa.

El dia 13 de novembre de 2001 va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat als interessats a l'efecte que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions, tal com van fer en data 11 de desembre de 2001.

Com Sa Il·lustríssima sap, esta Institució, amb motiu d'altres queixes, ha estudiat algunes qüestions que afecten la gestió del servei públic del transport sanitari no assistit que es realitza a través de concert amb empreses, després del corresponent procediment de contractació administrativa, i ha recomanat a la Conselleria de Sanitat que siga garant del compliment de la normativa vigent en contractació administrativa i dels plecs de Prescripcions Tècniques en els quals es determina el règim jurídic bàsic regulador del servei que cal adjudica.r

Centrant-nos en l'objecte de la queixa, en el seu informe assenyalaven que "la denúncia implica una iniciació d'ofici, si escau del procediment, però la condició de denunciant no atribuïx per ella mateixa la condició d'interessat en el procediment".

A la vista d'això, els vam sol·licitar ampliació d'informe amb la finalitat de saber si esta Conselleria, després de la denúncia de data 20 de juliol de 2000, inicia o no expedient sancionador contra l'empresa d'ambulàncies Ambumed SL – Ambulàncies Europa UTE.

La contestació remesa per esta Administració Sanitària en data 25 d'abril de 2002 ens assenyalava que "no es va iniciar expedient sancionador contra l'Empresa citada anteriorment, pels motius que es desprenen en l'escrit remés a esta Institució en data 9 novembre de 2001".

D'acord amb això anterior, deduïm que la potestat d'iniciar un procediment sancionador no va ser exercida per part de l'Administració Sanitària, una potestat que s'exercix "sempre d'ofici" tal com establix l'Art. 11 del Reglament de la Potestat Sancionadora aprovat per Reial Decret 1398/1993 de 4 d'agost.

En este sentit, l'obligació de l'Administració se circumscriu únicament a comunicar als denunciants l'inici o no de l'expedient, en este sentit l'Art. 11.2 *in fini* assenyala que "quan s'haja presentat una denúncia, cal comunicar al denunciant la iniciació o no del procediment quan la denúncia vaja acompanyada d'una sol·licitud d'iniciació".

Entenem, a la vista de documentació remesa a esta Institució, que este tràmit no es va realitzar.

Qüestió distinta és entrar a debatre si, en el cas d'haver-se iniciat el procediment sancionador (cosa que, insistim, d'acord amb este segon informe no es va fer), el "denunciant" ha de tenir o no la consideració d'"interessat" en el procediment. El problema no ha estat resolt pel reglament de 1993, en el qual la jurisprudència del Tribunal Suprem manifesta que "referent a això convé posar de manifest que l'Art. 13.2 del Reglament de 4 d'agost de 1993 ordena que l'acord d'iniciació del procediment sancionador es comunique al "denunciant", però no establix que la resolució del procediment es comunique al denunciant sinó a l'"interessat", i permet que en cada cas, segons les circumstàncies concurrents, si el "denunciant té o no la condició d'"interessat", per resultar afectats els seus drets o interessos legítims". En definitiva, l'Alt Tribunal no manté una doctrina jurisprudencial uniforme en este tema, i el deixa en "cada cas, segons les circumstàncies concurrents".

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes prové directament del manament constitucional de l'Art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i actua amb submissió plena a la llei i al dret, submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació administrativa establerta per la llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu Art. 9.3.

En atenció al que hem exposat, esta Institució efectua un Recordatori de deures legals a esta Conselleria en el sentit que en situacions com l'analitzada es respecte el que establix l'Art. 11.2 *in fini* del Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de Procediment per a l'exercici de la Potestat Sancionadora que assenyala que ”quan s'haja presentat una denúncia, cal comunicar al denunciant la iniciació o no del procediment quan la denúncia vaja acompanyada d'una sol·licitud d'iniciació”.

De conformitat amb el que preveu l'Art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la”.

L'Administració ens va contestar el següent: “En relació amb el seu escrit relatiu a la queixa presentada per D.L.T. i altres, en el qual per part d'esta Institució s'efectua un Recordatori de deures legals a esta Conselleria, en el sentit que en situacions anàlogues a la que va donar lloc la queixa de referència, es respecte el que establix l’article 11.2 *in fini* del RD 1398/1993, de 4 d'agost, pel qual s'aprova el Reglament de procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora que assenyala que "quan s'haja presentat una denúncia, cal comunicar al denunciant la iniciació o no del procediment quan la denúncia vaja acompanyada d'una sol·licitud d'iniciació", esta Subsecretaria informa el següent:

“És objectiu prioritari d'esta Administració complir amb els principis que han de regir l'activitat administrativa, recollits en este sentit en l’article 3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, en la seua redacció donada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, i l’article 65 de la Llei de Govern Valencià, per a això, s'han adoptat les mesures necessàries per al compliment de les observacions que fa Sa Il·lustríssima, a fi de garantir un correcte compliment en els procediments administratius”.

A la vista d’això anterior, vam tancar la queixa.

3. REINTEGRAMENT DE DESPESES

3.1. Reintegrament de despeses per trasllats

Les queixes núm. 020080 i 021100, que a continuació exposem, tenien contingut similar i van ser objecte de Recomanació.

Així, la queixa núm. 020080 va ser presentada per una veïna de la ciutat de València. En el seu escrit substancialment denunciava les demores existents en el Servei d'Ambulància, principalment en els tractaments de rehabilitació i diàlisi, des que este servei se sol·licita fins que es complix (sobretot, en els desplaçaments des del centre hospitalari fins al domicili del pacient), de manera que el retard, de vegades, és de quatre hores.

D'altra banda, en la queixa núm. 021100 un veí de la Vall d'Ebo (Alacant) en el seu escrit denunciava, en la seua condició de malalt renal necessitat de tractament d'hemodiàlisi, els continus retards del servei d'ambulàncies, que podien fins i tot estar afectant la seua salut.

En este sentit, sol·licitava d'esta Institució les següents actuacions:

Primer. Que després de realitzar els esbrinaments pertinents, es concedira a l'Associació ALCER la subvenció anual destinada a sufragar les despeses de taxi.

Segon. Que férem les gestions necessàries perquè, mentre no es complisca el primer punt, la Conselleria de Sanitat els proporcione un servei d'ambulàncies més adequat al seu estat de salut.

Respecte al primer punt, li vam comunicar que la mera disconformitat amb els criteris d'organització dels serveis públics, en este cas el transport sanitari, no podia per ella mateixa motivar la nostra intervenció. En este sentit, no observàvem una actuació de l'Administració Pública que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret o legitimara la intervenció del Síndic de Greuges.

En relació amb la segona qüestió plantejada en la queixa núm. 021100 (el dret a tenir un servei d'ambulàncies més adequat), igual que vam fer amb la queixa núm. 020080, vam realitzar la següent Recomanació a la Conselleria de Sanitat:

"(...) El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx l'Art. 43 de la Constitució que "reconeix el dret a la protecció de la salut", i afegia que "competix als Poders Públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de prestacions i serveis necessaris".

En este sentit el Decret del Consell 87/199, de 30 de juliol, pel qual regula el Reglament d'Organització i Funcionament de la Conselleria de Sanitat establix que esta és la màxima encarregada de la direcció i l'execució de la política del Govern Valencià en matèria de Sanitat, i en el seu Art. 11 atribuïx a la Direcció General per a la Prestació Assistencial, el control assistencial dels centres i serveis concertats.

De l'estudi de la queixa deduïm que la gestió del servei públic del transport sanitari no assistit es realitza a través de concert amb empreses, després del corresponent procediment de contractació administrativa.

El contracte del servei públic sanitari sota la modalitat de concert, de naturalesa administrativa, es regix pel decret Legislatiu pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques 2/2000 de 16 de juny i les seues modificacions, com també per les normes de la Generalitat Valenciana que els siguen d'aplicació i supletivament per la Legislació de Contractes de l'Estat.

Amb caràcter previ al contracte, les Administracions Públiques aproven els plecs de Prescripcions Tècniques en els quals es determina el règim jurídic bàsic regulador del servei que cal adjudicar. Concretament en el cas que ens ocupa, el Plec de Prescripcions Tècniques establia en la seua clàusula cinquena que:

"Els adjudicataris del concurs públic a què es referix este Plec hauran de fer, durant les 24 hores del dia i sense que el temps d'espera dels pacients excedisca, en cap cas, de 30 minuts, l'evacuació i trasllat de totes les persones malaltes, accidentada o que per qualsevol altra raó sanitària necessiten trasllat en ambulància. En el cas de transport urgent el temps de resposta haurà de ser com a màxim de 10 minuts, entre l'avís i la recollida del pacient".

Com Sa Il·lustríssima sap, la majoria de tractaments crònics de rehabilitació i hemodiàlisi utilitza ambulàncies durant períodes de temps molt llargs, que de vegades arriben a ser anys, per això considerem que l'Administració Sanitària ha d'encaminar les seues actuacions a controlar les possibles demores en la prestació d'este servei concertat, estudiar quines són les seues causes i buscar les solucions més beneficioses per als pacients. En este sentit, el fet que estiguem en presència d'un servei de prestació continuada i planificat (rutes) hauria de facilitar estes accions.

Per tot el que antecedix, es recomana a eixa Conselleria que adopte totes les mesures que calguen perquè els temps d'espera dels pacients que necessiten el servei d'ambulàncies siga el mínim, com també perquè extreme al màxim el deure legal de donar compliment al criteri establit en el Plec de Prescripcions Tècniques de Gestió del Servei Públic per Concert de Transport Sanitari no assistit, que les demores no superen els 30 minuts (...)".

L'Administració sanitària a la vista de la recomanació efectuada ens va contestar el següent:

"(...) Per la present acusem recepció de la seua recomanació de data 23 d'Abril de 2002 referent al transport sanitari no assistit, i li comuniquem que estem en este moment en fase d'estudi d'un nou concurs de l'esmentada prestació que amb la planificació de la demanda assistencial aconseguisca una millora continuada de la qualitat, objectiu permanent d'esta Subsecretaria (...)".

A la vista d'això anterior, vam tancar les queixes.

La queixa núm. 020932 presentada per un veí d'Alcoi (Alacant) no va ser admesa a tràmit, ja que el seu autor no va ampliar les dades requerides per esta Institució per a poder iniciar les investigacions.

No obstant això anterior, i atés que en el seu escrit de queixa ens realitzava algunes qüestions relatives als reintegraments de despeses per trasllats, el vam informar que l'Ordre de 5 de setembre de 1994 (en vigor fins el 31 d'agost de 2002) de la Conselleria de Sanitat relativa al transport no concertat d'usuaris i dietes d'allotjament i manutenció, es referien únicament a les especialitats següents: hemodiàlisi, quimioteràpia, radioteràpia, rehabilitació i trasplantaments. No obstant això li vam indicar que tenia dret a iniciar un expedient de Reintegrament de Despeses davant la Gerència de l'Àrea Sanitària d'Alcoi.

En la queixa núm. 021344 es va dictar la següent Recomanació, dirigida a la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica de la Conselleria de Sanitat:

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 17 de setembre pel qual ens informa en relació amb la queixa de referència.

Com Sa Il·lustríssima sap, l'autor de la queixa substancialment denunciava que l'ordre de 5 de setembre de 1994 (en vigor fins al 31 d'agost de 2002), per la qual es regulava el transport no concertat d'usuari i dietes d'hostatge i manutenció en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, era discriminatòria amb les economies més febles ja que, d'una banda, sols es faria el reemborsament de les despeses si estes són acreditades i, d'una altra banda, el pagament es feia una vegada transcorreguts diversos mesos des que els interessats presenten les seues sol·licituds d'inici del corresponent expedient de reemborsament de despeses.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, i per això vam sol·licitar a eixa Direcció General informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

El dia 3 d'octubre de 2002 va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i ho va fer en data 21 d'octubre.

En el seu escrit d'al·legacions, l'autor de la queixa, a més de ratificar-se en el seu escrit de queixa, es referia a la discriminació que patixen els pacients que tenen una patologia que no és cap de les cinc que preveu l'actual Ordre de ser susceptible de reemborsar les despeses de trasllat, dietes i manutenció (en concret l'actual norma només preveu el reemborsament de despeses per a tractaments perllongats d'hemodiàlisi, rehabilitació, ràdio-quimioteràpia, pacients en llista d'espera de trasplantaments o trasplantats i pacients oncològics menors de 18 anys).

De l'escrit de la queixa i de les al·legacions del Sr. M. A., com també a la vista del seu informe, deduïm que són dos les matèries bàsiques que directament o indirectament es discuteixen en la queixa, a saber:

Primer. La tardança en el cobrament de les despeses efectuades, això és en la tramitació dels expedients de Reemborsament de Despeses per trasllats i la rigidesa d'esta Administració Sanitària a exigir documents justificatius de les despeses realitzades.

Segon. La discriminació que patixen alguns pacients i les seues famílies en l'aplicació de l'Ordre en haver de suportar despeses perquè els seus tractaments no estan prevists en esta.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx, actualment, l'Ordre de 26 d'abril de 2002 de la Conselleria de Sanitat, que la seua entrada en vigor es va produir l'1 de juliol de 2002, per la qual es regula el transport no concertat d'usuaris i dietes d'hostatge i manutenció en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Norma que deroga expressament l'Ordre de 5 de setembre de 1994.

Doncs bé, en relació amb la primera qüestió plantejada (la lentitud en la tramitació dels reintegraments de despeses per trasllats i la necessitat de justificar les despeses realitzades) el termini de tramitació i resolució d'este tipus d'expedients és de sis mesos d'acord amb la normativa vigent.

Esta Institució és de l'opinió que l'Administració ha d'establir uns mecanismes àgils per a procedir a l'abonament de les prestacions, entenent el termini dels sis mesos com un límit màxim.

Qüestió distinta és que per a reemborsar les despeses l'Administració Sanitària haja de requerir al particular els documents necessaris per a justificar-les. Efectivament, justificar les despeses o, com apunta l'autor de la queixa, establir uns mòduls diaris sense necessitat de justificar despeses, forma part del que es denomina potestat d'autoorganització, que tenen totes les Administracions Públiques, i, en conseqüència, l'opció de gestió que realitze la Conselleria de Sanitat no pot motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

No obstant això, el problema que pot sorgir a un ciutadà que necessite rebre assistència sanitària fora de la seua província, enviat pels seus propis especialistes a altres hospitals, un ciutadà que ha de córrer amb les despeses que això els ocasiona (viatges i dietes), amb excepció de determinats tractaments, forma part de l'estudi de la segona qüestió plantejada en les seues al·legacions per l'autor de la queixa.

Com Sa Il·lustríssima sap, esta Sindicatura, des que va començar la seua marxa, ha sigut i és especialment sensible amb la problemàtica plantejada i així ha quedat reflectit en els diversos Informes de la Institució.

Es tracta de comprovar si la normativa podria fomentar la desigualtat i discriminació en matèria de salut a aquelles persones amb escassos recursos econòmics, creant greuges comparatius entre els que tenen prop els grans centres hospitalaris i els que viuen en punts allunyats. Efectivament, la problemàtica afecta, especialment, els punts més distants de la Comunitat Valenciana dels centres hospitalaris de València, que és des d'on es remeten aquelles patologies que no poden ser tractades a Alacant i/o Castelló.

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, establix la regulació de les accions que conduïxen a l'efectivitat del dret a la protecció de la salut reconeguda en els articles 43 i concordants de la Constitució.

L'assistència preventiva i reparadora, mitjançant les prestacions finançades amb càrrec a la Seguretat Social o a fons adscrites a la sanitat, és funció cabdal del Sistema Nacional de Salut, en compliment del que preveuen els articles 41 i 43.2 de la Constitució, desenvolupats en els articles 3.2,6, 18,45 i concordants de la Llei General de Sanitat.

Així, l'article 3.2 de la Llei General de Sanitat, en induir el transcendental principi de la universalització del dret a l'assistència sanitària, els postil·la ordenant que «l'accés i les prestacions sanitàries es realitzaran en condicions d'igualtat efectiva». Esta disposició no és sinó l'aplicació, en este àmbit concret, del dret a la igualtat reconegut en l'article 14 de la Constitució, la realització efectiva de la qual han de promoure els poders públics, corresponent, en concret, a l'Estat la regulació de les condicions bàsiques que garantisquen esta igualtat quan estan en joc drets fonamentals (Art. l49-l.1r de la Constitució Espanyola).

Arribats en este punt, cal analitzar les disposicions contingudes en el Reial Decret 63/1995 de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, marc base de referència sobre el qual s'ha d'estudiar l'Ordre de 26 d'abril de 2002 de la Conselleria de Sanitat, per la qual es regula el transport no concertat d'usuaris i dietes d'hostatge i manutenció en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Així l'Art. 2.1 del citat Reial Decret establix:

«Constituïxen prestacions sanitàries, facilitades directament a les persones pel Sistema Nacional de Salut i finançades a càrrec de la Seguretat Social o fons estatals adscrites a la sanitat, les relacionades en l'Annex 1 d'este Reial Decret».

En este Annex s'inclou el cas que ens ocupa dins les «prestacions complementàries», que es definixen com aquelles que signifiquen un element addicional i necessari per a la consecució d'una assistència sanitària completa i decidida. Es consideren prestacions complementàries, entre d'altres, el transport sanitari.

El transport sanitari comprén el transport especial de malalts o accidentats quan concorre una situació d'urgència que implique risc vital o mal irreparable per a la salut de l'interessat i així ho ordene o determine el facultatiu corresponent o la impossibilitat física de l'interessat o altres causes mèdiques que, segons el parer del facultatiu, li impedixen o l'incapaciten per a la utilització de transport ordinari per a desplaçar-se al seu centre sanitari o al seu domicili després de rebre l'atenció sanitària corresponent.

Acaba establint referent a això el Reial Decret que l'avaluació de la necessitat de la prestació de transport sanitari correspondrà al facultatiu que presta l'assistència i la seua indicació obeirà únicament a causes mèdiques que facen impossible el desplaçament en mitjans ordinaris de transport.

En conseqüència, i d'acord amb tot el que hem exposat, s'admet la interpretació que esta prestació, a càrrec de la Seguretat Social, només ho és per als casos excepcionals referits en el precitat Reial Decret**.**

L'Ordre de 26 d'abril de 2002 de la Conselleria de Sanitat és concordant amb el Reial Decret 63/1995 de 20 de gener, sobre l'ordenació de prestacions sanitàries complementàries on només considera com a prestació, entre d'altres, el transport sanitari, entenent com a tal el transport especial de malalts o accidentats, quan concorre situació d'urgència amb risc vital, o impossibilitat física per a la utilització de mitjans de transport ordinari, el que du a concloure que el transport no concertat no és una prestació sanitària, i per tant, està regulada en la disposició addicional quarta del citat Reial Decret, el tenor literal del qual és el següent:

«L'atenció als problemes o situacions socials o assistencials no sanitàries que concorren en les situacions de malaltia o pèrdua de la salut, tindrà la consideració d'atencions socials, i caldrà garantir en tot cas la continuïtat del servei a través de l'adequada coordinació per les Administracions Públiques corresponents dels serveis sanitaris i socials».

En esta mateixa línia, el preàmbul de la nova Ordre de 26 d'abril de 2002 establix que:

"Tenint en compte el que establix posteriorment el Reial Decret 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació sanitària del Sistema Nacional de Salut, que enquadra esta prestació en la seua disposició addicional quarta com a socials, i garantix en tot cas el servei a través de l'adequada coordinació entre les Administracions corresponents dels serveis sanitaris i els serveis socials".

Si bé és cert que determinades prestacions no esta recollides en el Reial Decret 63/1995, ni, en conseqüència, en l'Ordre de la Conselleria de Sanitat (situacions fora dels cinc supòsits) per la qual cosa no es consideren com a prestació sanitària del Sistema Nacional de Salut i, per tant, no són finançades a càrrec de la Seguretat Social, també ho és que poden produir-se situacions discriminatòries per raons econòmiques en relació amb la distància al centre sanitari de remissió. Situacions que podrien vulnerar el principi d'igualtat protegit constitucionalment, com també la pròpia concepció de l'Estat com a social de dret.

Convé recordar en este sentit que tal com ha declarat el Tribunal Constitucional, la qualificació de l'Estat com a social i democràtic de dret implica afegir a les funcions estatals les destinades a crear les condicions vitals que no puguen assegurar per elles mateixes els individus ni els grups que s'integren, el que imposa sens dubte actuacions positives a fi d'eliminar els obstacles que per a l'exercici dels drets poden existir.

Estos principis impliquen que a fi de garantir la igualtat efectiva en la protecció dels drets constitucionalment garantits resulta necessari establir mesures nivelladores dirigides als individus i col·lectius que es troben en una situació d'origen que implique major dificultat d'accés, a fi d'aconseguir que després de les oportunes mesures correctores de la desigualtat, es troben en condicions d'obtenir de forma real i efectiva el seu gaudi.

Aplicant estes consideracions al cas concret, cal plantejar-se la necessitat d'establir les mesures compensatòries oportunes a fi de garantir l'accés als serveis d'assistència sanitària, en aquells supòsits que el ciutadà, pel cost dels desplaçaments, centres sanitaris, en relació amb el seu baix nivell de rendes, pot sofrir una real i material impossibilitat per a obtenir la satisfacció del seu dret a la protecció a la salut.

Per a evitar estes situacions el Reial Decret 63/1995 determina en la seua disposició addicional quarta que l'atenció als problemes o situacions socials o assistencials no sanitàries que concorren en les situacions de malaltia o pèrdua de la salut tindran la consideració d'atencions socials, i caldrà garantir, en tot cas, la continuïtat del servei a través de l'adequada coordinació per les Administracions Públiques corresponents dels serveis sanitaris i socials.

Així, ens trobem novament amb una pràctica administrativa que ja el Síndic de Greuges ha denunciat reiteradament, com és la falta de coordinació entre els òrgans de l'Administració de la Generalitat que, sens dubte, pot generar greus perjuís als ciutadans. En este cas, l'absència de coordinació pot provocar, si cap, situacions més greus, atés que entre les conseqüències que podrien derivar-se es troba la possible desatenció del dret bàsic a la salut.

Per tot el que antecedix, se suggerix a eixa Conselleria que s'arbitren les vies necessàries perquè situacions no incloses en l'Ordre siguen degudament ateses, a través de fórmules de cooperació i coordinació entre els diferents departaments afectats, principalment amb la Conselleria de Benestar Social.

De conformitat amb el que preveu l'Art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

El director general per a la Prestació Farmacèutica, en relació amb la Recomanació citada, va emetre el següent informe:

"(...)Tenint en compte l'acord existent entre esta entitat i esta Direcció General relatiu a l'enquadrament del transport no concertat en el que establix la disposició addicional quarta del RD 63/95 de 20 de gener sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, on queda englobat en l'apartat "atencions socials" i considerant efectivament que, almenys, aquelles situacions no incloses en l'Ordre de 26 d'abril de 2.002 per la qual es regula el transport no concertat d'usuaris i dietes d'hostatge i manutenció entren en l'àmbit competencial de la Conselleria de Benestar Social, esta Direcció General accepta la recomanació realitzada pel Síndic de Greuges procedint a les següents actuacions:

- Remissió de les recomanacions efectuades pel Síndic de Greuges en relació amb la queixa núm. 021344 a la Conselleria de Benestar Social, perquè en prenguen coneixement i als efectes oportuns.

- Proposar a esta Conselleria la inclusió d'esta problemàtica en futures reunions de la Comissió SocioSanitària, a fi d'optimitzar el compliment del que establix la disposició addicional quarta del RD *63/95* de 20 de gener sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut.

S'adjunta, perquè en prenguen coneixement, còpia de l'escrit remés a la Conselleria de Benestar Social" .

L'escrit dirigit per part de la Conselleria de Sanitat (Direcció General per a la Prestació Farmacèutica) a la Conselleria de Benestar Social (Direcció General de Serveis Socials) tenia el següent contingut:

"Perquè en prenguen coneixement i als efectes oportuns, adjunt remet còpia de l'informe final del Síndic de Greuges, en relació amb una queixa presentada per un ciutadà de la Comunitat Valenciana sobre transport no concertat.

Esta problemàtica s'engloba com a "atencions socials" en la disposició addicional quarta del RD 63/95 de 20 de gener sobre Ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, i no té per tant la consideració de prestació sanitària, a pesar de la qual cosa esta Conselleria de Sanitat continua assumint la seua regulació i cobertura econòmica.

El Síndic de Greuges en l'escrit adjunt suggerix que s'arbitren les vies necessàries perquè aquelles situacions no incloses en l'Ordre de la Conselleria de Sanitat de 26 d'abril de 2002 per la qual es regula el transport no concertat d'usuaris i dietes d'hostatge i manutenció, siguen degudament ateses a través de la Conselleria de Benestar Social, mitjançant fórmules de cooperació i coordinació entre esta i la Conselleria de Sanitat, que suggerim, podrien canalitzar-se a través de la Comissió Sociosanitària".

A la vista d'això anterior, vam concloure les nostres investigacions.

La queixa núm. 021360 no va ser admesa a tràmit, ja que la seua autora, veïna de Villanueva de la Jara (Conca), no s'havia dirigit prèviament a l'Administració Sanitària ja que no havia estat possible que es pronunciara, ni expressament ni tàcitament, sobre la qüestió plantejada, i per això no podia deduir-se que haguera existit encara actuació administrativa.

D'acord amb això anterior, vam suggerir a l'autor de la queixa que, si es donaven els pressupòsits prevists en les normes sobre reintegrament de despeses, es dirigira a la Conselleria de Sanitat per a iniciar un procediment de reintegrament de despeses per trasllat i, si ho considera oportú, denunciar els fets als quals feia referència en el seu escrit, ocorreguts en l'Hospital Comarcal de la Vila Joiosa davant la Inspecció de Serveis Sanitaris competent.

La queixa núm. 021121 presentada per un veí de la ciutat de València continua en tràmit. En la mateixa ens exposava que en data 27 d'abril de 2001 va sol·licitar davant la Direcció Territorial de València de la Conselleria de Sanitat, el reintegrament de les

despeses com a conseqüència del seu trasllat en ambulància des de l'Hospital Alarcos de Ciudad Real al seu domicili en la ciutat de València.

En el moment de presentar la queixa, i a pesar del temps transcorregut (més de sis mesos), no havia rebut resposta.

Admesa a tràmit la queixa i rebut l'informe de la referida Direcció Territorial, la queixa es troba en estudi.

3.2. Reemborsament de despeses per material ortoprotètic

La queixa núm. 020743 (relativa a les pròtesis dentals) presentada per un veí de la ciutat de València, no va ser admesa a tràmit ja que li vam demanar algunes dades complementàries, imprescindibles per a estudiar la queixa, i este tràmit no es va efectuar, per la qual cosa vam comunicar a l'autor de la queixa l'arxivament de l'expedient ja que ens resultava impossible iniciar la investigació pertinent.

No obstant això anterior, vam informar l'autor de la queixa que per part d'esta Institució es va recomanar a la Conselleria de Sanitat que modificara el Catàleg General d'Especialitats del material Ortoprotètic per a incloure la regulació dels casos, i segons els barems, en els quals les pròtesis dentals es prestaran, o donaran lloc a una ajuda econòmica als beneficiaris de la Sanitat Pública.

Concretament esta Recomanació es va fer en els Informes de la Sindicatura corresponents als anys 1995, i 1996, i no va ser acceptada perquè l'Administració Sanitària considerava que esta prestació no figurava inclosa en el R.D 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut.

La queixa núm. 022163 va ser presentada per una veïna de Gandia (València), i en esta ens exposava que tenia una filla de 5 anys d'edat que estava sent atesa pel servei de OTR de l'Hospital de Gandia.

Segons l'autora de la queixa, la nena havia perdut audició de l'orella dreta (a causa d'una meningitis), mentre que l'audició en l'orella esquerra estava per sota del normal. En este sentit, ens indica que la nena precisava una pròtesi auditiva de forma urgent.

Una vegada admesa a tràmit la queixa, l'autora ens va indicar que la Conselleria de Sanitat li havia facilitat la pròtesi auditiva que precisava la nena, i per això vam tancar la queixa.

4. ALTRES ASPECTES DE L'ACTUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ SANITÀRIA

4.1. Targeta sanitària

En la queixa núm. 021492 el seu autor, amb domicili a Castelló, manifestava que des del mes de novembre de 2001 estava realitzant gestions davant la Conselleria de Sanitat amb la finalitat d'activar la seua targeta SIP (des del mes de juliol d'enguany es trobava donat d'alta com a autònom en el règim general de la Seguretat Social).

A pesar del temps transcorregut, i d'haver presentat al mes d'abril de 2002 una reclamació per la tardança, continuava sense tenir assignat metge de capçalera.

Admesa a tràmit la queixa, la Conselleria de Sanitat ens va informar que "(...) a esta ciutadana s'ha enviat novament; se li va enviar l'agost passat en via urgent i amb justificant de recepció, l'última contestació donada des d'esta Direcció, en què se li informa quin metge i centre li correspon, i què és el que ha de fer per a "activar" la seua targeta".

A la vista d'això anterior, vam comunicar a l'autor de la queixa que tancàvem el seu expedient, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris. A més, l'autor de la queixa no havia presentat al·legacions al citat informe.

4.2. Dret a la informació

L'autor de la queixa núm. 021029, veí de la ciutat de València, exposava que havia presentat un escrit davant l'Hospital Universitari La Fe i havia demanat fotocòpia completa de l'historial clínic del seu pare, que havia mort en este Centre, i no havia rebut contestació.

Admesa a tràmit la queixa, l'Administració ens va informar que ja havien remés la fotocòpia de l'historial clínic, i per això vam tancar l'expedient.

L'autor de la queixa núm. 021090 substancialment exposava havia presentat escrit en l'Hospital Universitari "La Fe" en què demanava fotocòpia completa de la història clínica del seu pare que va morir en este Centre, sense que en el moment de presentar la queixa haguera rebut contestació o li haguera estat lliurada l'esmentada còpia de la història clínica.

Admesa a tràmit la queixa, després de rebre l'Informe de la Conselleria de Sanitat, vam comunicar a l'autor de la queixa que es resolia el tancament de l'expedient atés que d'este s'apreciava que la referida Administració havia procedit a la solució del problema plantejat.

L'autora de la queixa núm. 021872, substancialment exposava que el dia 1 d'abril de 2002 va morir, en l'Hospital General d'Alacant, D...., de 54 anys d'edat.

Segons l'autora de la queixa, des del dia de la defunció estava sol·licitant l'historial clínic del mort, sense haver-ho aconseguit.

Una vegada admesa tràmit la queixa, la Conselleria de Sanitat (Direcció General d'Atenció al Pacient) ens va contestar el següent:

"En relació amb la queixa núm. 021872, tramitada per la Sra. E.M.A., en la qual sol·licitava accés a l'historial clínic del seu espòs mort, hem de manifestar-li que amb data 16 de desembre de 2002, s'ha procedit a facilitar-li la còpia de l'historial clínic, a l'empara de la recent publicació de la Llei 41/2002 que regula en el seu article 18 punt 4 l'accés a la història clínica d'un pacient mort, per part de familiars sempre que no s'haja manifestat expressament el contrari pel mort".

A la vista d'això anterior, vam tancar l'expedient, atés que s'apreciava que la referida Administració havia solucionat el problema.

La queixa núm. 021086 va ser presentada per l'Associació de Veïns "San Miguel Arcàngel" de San Miguel de Salinas.

En esta substancialment exposaven que havien sol·licitat al Coordinador del Centre de Salut de San Miguel de Salinas "la Memòria del Centre de Salut de l'exercici 2001". Segons ens indicaven, en haver transcorregut un termini raonable sense haver obtingut resposta, sol·licitaven l'actuació d'esta Institució.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents de rebre els pertinents Informes de l'Administració Sanitària.

Finalment, en relació amb la queixa núm. 012365 (Informe 2001, pàg. 285) la seua autora, veïna d'Aspe (Alacant), substancialment exposava que en data 24 de setembre de 2001 el seu pare va sol·licitar a través del Servei d'Admissió i Documentació Clínica de l'Hospital Marina Baixa de la Vila Joiosa, que li lliuraren els informes mèdics del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT) i el seu historial clínic.

Segons ens indicava, per part de l'Hospital només li va ser facilitat un informe signat per (...), metge adjunt del COT, datat el 20 d'abril de 2001.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta institució, va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar a la Direcció de l'Hospital Marina Baixa de la Conselleria de Sanitat informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats per l'autora de la queixa.

L'Informe requerit literalment deia:

"En relació amb la sol·licitud de data 16 de juliol de 2002, la informem que hui hem telefonat el pacient perquè reculla fotocòpia de la seua història clínica".

Del referit informe vam donar l'oportú trasllat a l'autora de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

En el seu escrit d'al·legacions, ens indicava que el passat 5 de setembre després d'anar a recollir en el Servei d'Admissió del citat Centre hospitalari la seua Història Clínica, estima que faltava l'Informe del COT, informe que precisava aportar a un expedient de Reintegrament de Despeses per Assistència Sanitària que havia sol·licitat.

A la vista de l'escrit d'al·legacions, ens vam posar en contacte novament amb l'Hospital Marina Baixa a fi que remetera a esta Institució l'informe del COT al que feia referència.

El mes d'octubre va tenir entrada l'ampliació de la informació sol·licitada, de la qual li vam adjuntar còpia, i en esta la Direcció de l'Hospital ens assenyala, entre altres coses, que "no consta en el seu historial clínic cap altre informe del Servei de Traumatologia, i esperem haver ampliat suficientment el contingut del nostre últim escrit" (acompanyant l'emés el 21 d'abril de 2001 pel metge adjunt al COT, el dr. (...)).

Arribats en este punt, ens agradaria realitzar algunes reflexions:

Sens dubte que l'usuari de la sanitat publica té dret d'accés a la seua història clínica, este dret es desprén d'un conjunt de normes de diferent rang, així la Llei Orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, de regulació de tractament d'automatitzat de dades de caràcter general, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim jurídic i Procediment Administratiu Comú, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, el Reial Decret 63/1995, de 20 de gener, d'Ordenació de Prestacions Sanitàries del Sistema Nacional de Salut, i, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el Decret del Consell 56/1988, de 25 d'abril, pel qual es regula l'obligatorietat de la Història Clínica, entre d'altres.

Concretament en esta última norma, el Reial Decret 63/1995, establix en l'apartat 5.6 de l'annex, amb el títol "serveis d'informació i documentació sanitària" el següent:

"(...) la comunicació o el lliurament, a petició de l'interessat, d'un exemplar de la seua història clínica o de determinades dada contingudes en esta, sense perjuí de l'obligació de la seua conservació en el Centre Sanitari".

És opinió d'esta Institució que, amb la normativa vigent, en l'actualitat el pacient té dret que li siga lliurat un exemplar complet de la seua història clínica. El que ocorria en esta queixa és que mentre que l'autora de la queixa considerava que existia un altre informe del COT (i que, en conseqüència, la informació està incompleta), l'Hospital Marina Baixa mantenia que només tenia l'informe del metge adjunt al COT de 21 d'abril de 2001, i, en conseqüència, la informació que li ha subministrat ha estat completa. Es deduïa, doncs, la total discrepància en relació amb el contingut de la documentació subministrada per l'Hospital.

A la vista d'això anterior vam comunicar a l'autora de la queixa el tancament de l'expedient, atés que la discrepància a la qual fem referència en el paràgraf anterior no podia ser resolta per part d'esta Institució.

4.3. Aplicació de l'anestèsia epidural

En la queixa núm. 022165, la Federació de Serveis Públics d'UGT de La Safor-Vall d'Albaida-Ribera Baixa, denunciaven la falta d'aplicació de l'anestèsia epidural en els parts en l'Hospital Comarcal Sant Francesc de Borja de Gandia (València).

En este sentit els autors de la queixa manifesten el següent:

"(...) l'aïllament del paritori i els quiròfans d'esta àrea han dificultat un acord amb els anestesistes per a la implantació de la demandada Analgèsia Epidural, això sense considerar l'escassa voluntat política de la seua implantació, el que genera un cost sobreafegit, màximament quan el cost de donar a llum en l'Hospital Ribera és de 1.200 euros que ha de satisfer l'Hospital fora dels seus pressupostos, amb els inconvenients que generen als seus familiars. S'han donat casos de donar alta hospitalària a dones que acabaven de parir i que tenien febre, la qual cosa ha generat malestar tant als pacients com als professionals sanitaris de l'Hospital de Gandia que ha de suplir les deficiències de l'altre Hospital"

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents de rebre Informe de l'Administració sanitària.

4.4. Falta de resposta a reclamacions

Una veïna de Favara (València) va ser l'autora de la queixa núm. 021548. En el seu escrit de queixa, substancialment, manifestava que el dia 24 de juliol de 2002 va presentar en el Registre de l'Hospital de la Ribera (C.E. Sueca) un full de suggeriment i queixa en el qual sol·licitava informació sobre un medicament (Deprax 50 mg) que li havia estat prescrit pel psiquiatra de la Unitat de Salut Mental de Sueca i que, segons sembla, li plantejava problemes amb la medicació que li va receptar el neuròleg. En el moment de presentar la queixa davant esta Institució, no havia obtingut resposta.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i, a fi de contrastar-la, vam sol·licitar informe a la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat.

De l'informe remés es desprenia que l'autora de la queixa va ser informada, en relació amb l'assumpte plantejat, per part del psiquiatra i de la neuròloga, al mateix temps que ens indicaven que l'Hospital de la Ribera havia iniciat un expedient informatiu. En este sentit, enteníem que l'Administració Sanitària havia iniciat les actuacions necessàries per a la tutela dels drets que pogueren correspondre-li.

D'acord amb això anterior, vam comunicar a l'autora de la queixa que tancàvem el seu expedient, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i de la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

La queixa núm. 020354 va ser objecte de la següent Recomanació dirigida a l'Hospital de la Ribera:

“Sr. director,

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 27 de març en relació amb la queixa formulada per C.J.F., que va presentar en este Hospital en relació amb l'atenció prestada a la seua esposa.

De la documentació que obra en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que en data 7 d'agost de 2001 l'interessat va formular una queixa davant el Servei d'Atenció al Pacient d'este Centre, la qual li va ser contestada mitjançant escrit del 20 de setembre següent. No obstant això el 17 d'agost de 2001 va presentar una queixa, la qual no ha estat contestada encara per escrit.

És principi indiscutit del dret administratiu espanyol que les administracions públiques tenen l'obligació de resoldre les peticions que se'ls formulen, cosa que es reflectix en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i a més, han de fer-ho per escrit, tal com es recull en l'art. 55.1 de la mateixa Llei.

En la qüestió relativa a les queixes que afecten la xarxa sanitària pública valenciana, hi ha unes normes especials, que sobre la base dels anteriors principis obliguen que els ciutadans reben resposta a les seues queixes. Ens referim al Decret 85/1998 de 16 de juny que regula el sistema d'atenció de les queixes i suggeriments en els Serveis Administratius de la Generalitat, norma aplicable a la Xarxa Sanitària Pública d'acord amb el que disposa l'art. 1 .b). Doncs bé, l'art. 2.5, 7.1 i 10 ens diuen que tot ciutadà que reclame té dret a rebre una contestació sobre la seua queixa i que siga com més aviat millor dins el termini de 30 dies naturals des que es va formular. Més recentment s'ha promulgat l'Ordre de 9 d'agost de 2002 de la Conselleria de Sanitat, la qual establix el procediment per a la tramitació de suggeriments, queixes i agraïments respecte a l'atenció sanitària, la qual incidix en tot el que es ve exposant en concret en l'art. 3.8.9 i 13 i art. 4.

Amb estos antecedents i invocant el principi de legalitat a què es troben sotmesos tots els poders públics d'acord amb el que disposa l'art 9.1 de la Constitució Espanyola i 103.1, li recomanem que conteste per escrit a la queixa que l'interessat va formular el 7 d'agost de 200l.

De conformitat amb l'art 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agrairem que en el termini de 30 dies ens remeta el preceptiu informe en el qual ens manifeste si accepta o no la recomanació que es realitza o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la”.

L'Administració va acceptar la recomanació, i per això vam tancar la queixa.

Han estat tancades les queixes núm. 010728, 010835, 010870 i 010926 de les quals donàvem compte en l'Informe de l'any passat.

Així, la queixa núm. 010728 (Informe 2001, pàg. 292) d'un veí d'Elx (Alacant) exposava que en data 17 de juny de 2001 havia presentat un full de reclamació davant l'Hospital Comarcal de la Vega Baixa en el qual es referia a qüestions relacionades amb la instal·lació de màquines expenedores de productes sòlids i líquids, i sol·licitava la seua retirada, com també, en el cas de no ser retirades, que li indicaren "a l'empara de quina concessió administrativa s'han instal·lat, i també demanava el plec de condicions d'esta concessió si n'hi havia". En el moment de presentar la queixa no havia rebut contestació a esta reclamació.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu de l'escrit de l'autor de la queixa de 18 de juny de 2001, i per això vam sol·licitar del referit Centre Hospitalari informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

Rebut l'Informe requerit, vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

La queixa presentava una doble qüestió, per una banda, la discrepància que manté: este Centre hospitalari amb l'autor de la queixa respecte a la retirada de les màquines expenedores de productes sòlids i líquids, ja que el Sr. M. manté que la seua presència i ubicació vulnera l'Art. 7.1 a) del Reial Decret 664/1997 de 12 de maig sobre protecció de treballadors contra els riscos de l'exposició dels treballadors a agents biològics, mentre que per a este Centre Hospitalari la seua ubicació està fora de les zones d'hospitalització a més de considerar que "l'ús d'estes màquines és absolutament indispensable en el dia a dia de l'activitat hospitalària".

Del detallat estudi de la queixa i de les al·legacions de l'autor de la queixa, a la vista de l'informe remés pel referit Centre Hospitalari es desprenia, en relació amb els fets denunciats, versions contradictòries. La mera discrepància amb la gestió i funcionament d'un servei públic no podia, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

La segona qüestió la constituïx la falta de resposta a la reclamació presentada per l'autor de la queixa en data 18 de juny de 2001, en este sentit, de l'informe de l'hospital Vega Baixa es desprenia que l'escrit de l'autor de la queixa no va ser contestat de manera expressa, sinó a través del propi informe remés a esta Institució. En este sentit, vam considerar que l'actuació pública descrita pot no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, i per això vam dictar la següent Resolució:

"...L'art. 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtenir una resolució sobre el que hom demana a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb la celeritat que ca les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys dels que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura en tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'article 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a esta Conselleria que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Li agraïm per endavant la remissió del que li hem demanat. Atentament."

Vam tancar l'expedient, ja que l'Administració de referència va acceptar la resolució dictada per esta Institució.

L'autor de l'anterior queixa, també va presentar la queixa núm. 010835 (Informe 2001, pàg. 292). En el seu escrit de queixa substancialment exposava que va presentar, davant la Subdirecció mèdica del Centre d'Especialitats d'Elx, escrit en el qual sol·licitava que li contestaren a certes qüestions referents a la instal·lació de màquines expenedores de productes líquids i sòlids. En el moment de presentar la queixa no havia rebut contestació a este escrit.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar de l'Hospital General universitari d'Elx informació sobre la veracitat i raons dels fets per l'autor de la queixa.

En el seu informe l'Administració Sanitària justificava els motius de la no-contestació al seu escrit del mes d'agost de 2001 per entendre que l'objecte d'este era, cite textualment, "mostrar la seua disconformitat amb les contestacions rebudes al moment oportú, i fer saber al centre aquells aspectes en els quals basa el seu desacord. Per això, vam considerar que no procedia a reiterar els arguments exposats per este centre". No obstant això anterior, l'Hospital acompanyava al seu informe còpia de l'escrit dirigit al particular a través del qual li donava resposta al seu del mes d'agost de 2001.

Sense perjuí que el motiu originari de la queixa, la no-contestació al seu escrit del mes de maig de 2001, havia estat resolt, se li va donar trasllat de l'Informe a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

A la vista de l'escrit d'al·legacions, esta Institució va demanar una ampliació d'Informe a l'Hospital General Universitari d'Elx. Rebut l'informe, en el qual l'Administració aclaria els punts plantejats en les al·legacions del promotor de la queixa, li'n vam remetre còpia perquè en prenguera coneixement i als efectes oportuns.

A la vista d'això anterior, vam comunicar a l'autor de les queixes que tancàvem els expedients, ja que del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i vists els informes emesos per l'Hospital General Universitari d'Elx, no deduíem irregularitats que vulneraren drets fonamentals reconeguts en el Títol I de la Constitució espanyola.

En relació amb la queixa núm. 010870 (Informe 2001, pàg. 292) va ser tancada ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i de la informació facilitada per l'Administració Sanitària no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris de l'autor de la queixa, atés que del contingut de l'informe emés per la Direcció Territorial de Sanitat de València es desprenia que li havien estat oferides les màximes garanties jurisdiccionals que establix l'Art. 24 de la Constitució Espanyola, això és la possibilitat d'acudir en cas de discrepància amb la resolució de la Direcció Territorial als Jutjats i Tribunals, en defensa dels drets que pogueren correspondre-li.

Finalment, la queixa núm. 010926 (Informe 2001, pàg. 292) va ser tancada. Efectivament, una vegada rebut l'Informe requerit, vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

A pesar de no realitzar al·legacions, i atés que en l'Informe remés pel centre d'Especialitats "Juan Llorens Torrent i Aldaia" ens indicava que des de l'11 de setembre de 2001 es trobava l'autor de la queixa en llista d'espera per a ser vist pel servei de ORL d'este Centre Hospitalari, vam sol·licitar ampliació d'Informació a l'Hospital General Universitari de València en el sentit de saber si havia estat valorat pel servei de ORL.

Substancialment de l'Informe remés per l'Hospital General Universitari a l'autor de la queixa es desprenia que s'havia acollit al Decret 97/96 de 21 de maig per a l'eliminació de les llistes d'espera.

D’acord amb això anterior, al mes d'agost vam sol·licitar a la Direcció General per a la Prestació Assistencial que ens indicaren a quin centre Sanitari Privat anava a ser remés i data de la intervenció quirúrgica. La referida Direcció General ens va respondre que l'“Hospital València al Mar” (Centre en el qual seria intervingut quirúrgicament) havia decidit no intervenir-lo perquè “el pacient es troba asimptomàtic, i no presenta patologia quirúrgica al moment present”, la qual cosa va ser notificada a l'autor de la queixa.

En este sentit, vam informar l'autor de la queixa que és criteri d'esta Institució, que quan els autors de les queixes expressen la seua disconformitat amb el diagnòstic o tractament obtingut de la seua malaltia, informar-los que no entra dins les nostres competències emetre juís tecnicocientífics sobre si és o no correcte un determinat tractament clínic o diagnòstic.

A la vista d'això anterior li vam comunicar el tancament de l'expedient, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i dels informes emesos per l'Administració, no deduíem irregularitats que vulneraren drets fonamentals reconeguts en el Títol I.

4.5. Farmàcia

La queixa núm. 020163, presentada per un veí de Madrid, no va ser admesa a tràmit, ja que, després d'estudiar detalladament i amb interés el contingut de l'escrit de queixa i la documentació que s'acompanyava, vam observar que hi havia un recurs pendent per la mateixa qüestió davant el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

La qüestió que plantejava l'autora de la queixa núm. 021003, era “si hi ha algun medicament amb la composició de MACINDOL o alguna cosa similar (...)”, en este sentit li vam comunicar que havia de dirigir-se a l'Administració Sanitària, concretament a la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica de la Conselleria de Sanitat de la qual depén el Centre Autonòmic Valencià d'Informació de Medicaments.

D’acord amb això anterior, vam comunicar a l'autor de la queixa que havíem d'abstenir-nos d'intervenir en este assumpte, ja que el Síndic de Greuges té encomanada únicament la supervisió i el control dels òrgans de les Administracions Públiques en defensa dels drets reconeguts en el Títol 1 de la Constitució, segons establix l'art. 24 de l'Estatut d'Autonomia i la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, per la qual ens regim, i la qüestió suscitada no podia ser emmarcada en cap dels supòsits prevists en les normes citades.

En relació amb este epígraf, les queixes núm. 021783, 021880, 021854 i 022201 continuen en tràmit.

Així, en la queixa núm. 021783, el seu autor veí de Paiporta (València), denunciava que en el citat municipi, que té una població aproximada de 14 habitants, no té servei de guàrdia de 24 hores, el que obliga a desplaçar-se al municipi veí de Torrent. Segons l'autor de la queixa es tractava d'una decisió unilateral dels farmacèutics de Paiporta que

perjudica greument els col·lectius més desprotegits de la localitat com els ancians i persones que no tenen vehicle.

Admesa a tràmit la queixa i una vegada rebut l'informe de la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica de la Conselleria de Sanitat, en el moment d'elaborar l'informe estem en fase d'estudi.

Respecte a les queixes núm. 021880 i 021854 el seu autor substancialment manifestava que havia presentat un escrit de queixa davant la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica. En este denunciava irregularitats en el funcionament, en l'horari de guàrdia d'una Oficina de Farmàcia situada en la localitat de Sant Antoni de Benagéber (València).

L'últim tràmit que l'autor de la queixa coneixia és que el seu escrit de queixa havia estat remés a la Secció d'Inspecció i Ordenació Sanitària de la Direcció Territorial de Sanitat a València.

Admesa a tràmit la queixa, estem esperant rebre l'Informe de la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica.

En relació amb la queixa núm. 022201, una ciutadana va sol·licitar la nostra intervenció ja que és mare de dos nens als quals el seu pediatra li ha prescrit la vacuna "prevenar", la qual no té finançament per part de l'Administració, i el seu cost és elevat, i a més es multiplica per dos.

Vam realitzar actuacions prèvies abans d'admetre la queixa i vam obtenir la pertinent informació per la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica-Servei de Provisió i Assistència Farmacèutica; admesa la queixa hem traslladat esta informació a la interessada, i estem esperant rebre les seues al·legacions.

Per últim, en la queixa núm. 011024 (Informe 2001, pg. 291) vam dictar la resolució que a continuació exposem dirigida a la Direcció General per a la Prestació Farmacèutica de la Conselleria de Sanitat:

"Il·lm. Sr.,

En data 25 de gener de 2002 va tenir entrada l'escrit de queixa del Sr. LL., i en este exposava que el 31 de juliol de 2001 va sol·licitar a esta Conselleria autorització per a la instal·lació i posterior obertura d'una Oficina de Farmàcia en el municipi de Benissa (Alacant). Posteriorment, davant la falta de contestació al seu primer escrit, en data 7 de novembre de 2001 va sol·licitar l'expedició d'acte presumpte, de conformitat amb el que preveu l'Art. 43.5 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú. En el moment de presentar la queixa no havia rebut contestació a esta reclamació.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit en data 21 de maig de 2002 quant al silenci administratiu dels escrits del Sr. LL. de 31 de juliol i 7 de novembre de 2001, en esta

mateixa data vam demanar a esta Direcció General informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

El dia 28 de juny de 2002 va tenir entrada en esta Sindicatura l'Informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer en data 20 d'agost de 2002.

La queixa presenta una doble qüestió, per una banda, la discrepància que manté l'autor de la queixa respecte a la denegació d'una sol·licitud d'obertura d'una Oficina de Farmàcia. En este punt, és criteri d'esta Institució entendre que les discrepàncies amb les resolucions administratives no poden, per si soles, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

D'altra banda, la segona qüestió se centra en la falta de resposta a les sol·licituds presentades pel Sr. LL.; la primera en data 31 de juliol de 2001 i la segona, en la qual demanava una certificació d'acte presumpte, de data 7 de novembre de 2001. Respecte a esta última qüestió, del seu informe es desprén que els referits escrits van ser contestats de manera expressa a través de la resolució del recurs d'alçada que en data 31 de gener de 2002 va presentar el Sr. LL. (en considerar que "va donar resposta a la sol·licitud formulada"). En este sentit, considerem que "l'actuació pública descrita podia no ser suficientment respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, i per això li demane que considere els arguments següents:

L'article 42.2 de la Llei 39/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtenir una resolució sobre el que hom ha demanat a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles de silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atén eficaçment i amb la celeritat que ca les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta ràpida i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins el termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura en tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'article 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat als interessos generals i que actua amb submissió

plena a la Llei i al Dret, submissió que s'articula mitjançant a la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana, 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixe Ajuntament que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta la recomanació que li fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Direcció General per a la Prestació Farmacèutica ens va contestar el següent:

"En relació amb la queixa 011024 i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, s'emet el següent informe.

Esta Conselleria compartix plenament el criteri fixat en l'exposició de motius de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, quant al fet que el silenci administratiu no ha d'esdevenir un instrument jurídic normal, i per això s'intenta donar resposta a totes les sol·licituds formulades pels ciutadans o per altres institucions.

No obstant això, en el cas que ens ocupa cal tenir en compte l'existència en el moment de la sol·licitud d'un procediment administratiu específic per a l'autorització de noves oficines de farmàcia en el moment de formular-se la petició, com també la inexistència del barem de mèrits exigits per la Llei 6/1998, de 22 de juny, de la Generalitat Valenciana d'Ordenació Farmacèutica de la Comunitat Valenciana, per a l'adjudicació de les autoritzacions.

A fi de complir amb l'obligació de resoldre imposada per la Llei 30/1992, esta Conselleria accepta la Recomanació realitzada pel Síndic de Gregues i extremarà al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la citada Llei en situacions com l'analitzada en la queixa".

A la vista d'això anterior vam concloure les nostres investigacions.

4.6. Tractaments de reproducció assistida

Continuen en tràmit les queixes núm. 020489, 021860 i 021896, totes relacionades amb tractaments de reproducció assistida.

En la queixa núm. 020489 un matrimoni resident a la ciutat d'Alacant exposaven que estaven tenint problemes per a concebre un fill, segons estudis realitzats en el Departament de Ciències Morfològiques de la Universitat Complutense de Madrid, per

“un problema d'índole genètica, i que hi ha un elevat índex de recurrència, superior al 40%**,** i com a alternativa a la concepció natural podríem utilitzar la tècnica de FIV, en la seua modalitat de Donació d’ovòcits” (sic).

De la documentació remesa es desprenia que el Servei d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital General Universitari d'Alacant no utilitzava la tècnica de donació d'ovòcits, i el cap del Servei afegia en l'informe que “a més, en l'Hospital Universitari de la Fe no hi ha la possibilitat, coneguda per mi, de programes preestablits de donació d'ovòcits, llevat de situacions conjunturals favorables”.

Per tot això anterior, els autors de la queixa van acudir a la medicina privada, i van iniciar, posteriorment, procediment de Reintegrament de Despeses per assistència sanitària.

Segons ens indicaven els promotors de la queixa, en altres Comunitats Autònomes es realitzava esta tècnica, concretament en l'Hospital Universitari de Virgen de las Nieves de Granada, Hospital Regional Universitari Carlos Haya de Màlaga i en l'Hospital Central d'Astúries, el que podria ser un greuge comparatiu amb els ciutadans d'altres províncies i, en conseqüència, vulnerar l'Art. 14 de la Constitució Espanyola de 1978.

Admesa a tràmit la queixa, hem sol·licitat informe a la Subsecretaria de l'Agència Valenciana de Salut de la Conselleria de Sanitat, i li hem demanat que ens concrete els aspectes següents:

1. Si en l'Hospital la Fe de València es dóna la tècnica de FIV en la seua Donació d'Ovòcits.

2. Si existix la possibilitat de remetre la parella autora de la queixa a un altre Centre de la xarxa Pública (d'altra Comunitat Autònoma) o a una clínica privada, concertada o no concertada.

3. Termini en el qual previsiblement es donarà resposta a la sol·licitud de reintegrament de despeses presentada.

L'Administració Sanitària va emetre el següent Informe:

“(...) En el punt 3 de l'art. 10 de la Llei 35/1998, sobre tècniques de reproducció assistida es preveu que “Estes tècniques podran utilitzar-se també en la prevenció i el tractament de malalties d'origen genètic o hereditari, quan siga possible recórrer a estes amb suficients garanties diagnòstiques i terapèutiques i estiguen estrictament indicades”. En la documentació aportada no existix suficient informació clínica per a poder valorar el compliment de criteris d'indicació i inclusió de la tècnica de reproducció humana que cal aplicar en el cas dels interessats.

Respecte a la tècnica esmentada de FIV en la modalitat de donació d'ovòcits, en el moment actual en el nostre país, segons el que establix l'apartat 2 de l'article 11 de l'esmentada Llei 35/1988, “no s'autoritzarà la criopreservació d'òvuls amb finalitats de

Reproducció Assistida, mentre no hi haja suficients garanties sobre la viabilitat dels òvuls després de la seua descongelació".

Segons la informació de què disposem, la resposta a la sol·licitud del reintegrament de despeses presentada ha estat remesa a la interessada en data 4 d'abril últim".

A la vista d'això anterior, esta Institució va demanar una ampliació de dades, en els següents termes:

Primer. Indique el motiu pel qual no se li aplica a la promotora de la queixa la tècnica de Fecundació "*in vitro*" en la seua modalitat de donació d'ovòcits, atés que la Llei 35/1988 que assenyala en el seu informe, no autoritza la criopreservació (congelació) però sí que es permet que la donació d'òvuls es faça el mateix dia que tindrà lloc la fecundació amb el semen.

Segon. Concrete si en la matèria que ens ocupa existix concert amb clíniques de la xarxa privada en les quals s'apliquen estes tècniques de reproducció assistida.

En el moment d'elaborar este Informe estem pendents de contestació d'esta ampliació de dades.

Un altre matrimoni d'Elx (Alacant), van ser els autors de la queixa núm. 021860. En esta exposaven que un dels cònjuges era portador d'una malaltia genètica lligada al cromosoma x. En esta situació, en voler tenir fills que no patisquen esta malaltia es veien en la necessitat de sotmetre's al diagnòstic preimplantacional.

Que després de diverses anàlisis i proves en l'Hospital Universitari La Fe de València, i en l'Hospital General Universitari d'Elx, li va ser desestimada la sol·licitud per a realitzar este diagnòstic, després de transcórrer dos anys des d'esta sol·licitud.

Admesa a tràmit la queixa a fi de contrastar les al·legacions formulades pels autors de la queixa, hem sol·licitat Informe de l'Administració, especialment, li vam demanar que ens informara sobre la possibilitat que el diagnòstic preimplantacional fóra realitzat en qualsevol altre centre de la xarxa pública o, en defecte d'això, en un centre concertat.

L'Administració Sanitària ens va contestar, bàsicament, el següent:

" (...) hem de ratificar-nos en els termes de l'informe mèdic emés pel director mèdic de l'Hospital General Universitari d'Elx, i on referix que el supòsit plantejat no està inclòs en el Catàleg de Prestacions del Sistema Nacional de Salut, i este és l'únic motiu per a desestimar la seua petició.

Ens consta que es va realitzar la corresponent proposta, i que va ser desestimada per l'òrgan competent, en este cas la Direcció General per a la Prestació Assistencial, encara que la inclusió de prestacions en el catàleg del Sistema Nacional de Salut és competència exclusiva de l'Administració General de l'Estat.

No obstant això, és voluntat d'esta Conselleria de Sanitat seguir estudiant estes situacions noves que es presenten en el sistema públic sanitari, i intentar buscar solucions o proposar-les, en el marc de les competències pressupostàries i competencials que així ho facen possible".

En el moment d'elaborar-se este Informe estem en fase d'estudi.

En la queixa núm. 021896 un matrimoni domiciliat a la ciutat d'Alacant, substancialment exposava que davant els problemes d'infertilitat van sol·licitar l'aplicació de tècniques de reproducció assistida en el Servei Valencià de Salut. Amb això, i atesa la demora que patia en l'aplicació d'estes tècniques, va acudir a la sanitat privada on els van aconsellar una fecundació *in vitro* d'urgència. No obstant això, com a conseqüència de l'elevat cost del tractament en l'àmbit privat, es veien en la necessitat de continuar en llista d'espera.

Admesa a tràmit la queixa i amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades pels autors de la queixa, vam sol·licitar informació suficient a l'Administració sanitària sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en el present supòsit, especialment, sobre la situació actual de la llistes d'espera quant a l'aplicació de tècniques de reproducció assistida en la xarxa pública i la possibilitat de remetre la pacient a un centre sanitari privat.

En el moment d'elaboració de la present Informe estem esperant rebre l'informe sol·licitat.

4.7. Antenes de telefonia

En la queixa núm. 010647 (Informe 2001, pàg. 302), presentada per una comunitat de veïns, d'acord amb el que disposa l'Art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vam informar l'autor de la queixa del resultat de les actuacions practicades amb motiu d'esta queixa, com també de la comunicació rebuda d'esta Administració, i vam donar per conclosa la nostra investigació.

En conseqüència, i atés que el precitat ciutadà no ens va aportar cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient i vam arxivar totes les seues actuacions.

No obstant això anterior, i en relació amb el problema que va motivar la queixa (instal·lació d'antenes de telefonia mòbil), vam informar l'autor de la queixa i l'Ajuntament de Rocafort (València) de les conclusions de la queixa d'ofici sobre les antenes de telefonia mòbil que al llarg de l'any 2002 va tramitar esta Institució.

4.8. Infraestructures sanitàries

En la queixa núm. 020855 vam dirigir la següent Recomanació a l'Hospital Marina Alta de Dénia (Alacant).

“Acusem recepció del seu últim escrit de data 26 d'abril del 2002, mitjançant el qual ens remet informe sobre la queixa de referència, formulada per E.H.B..

Com vosté sap, en data 3 d'abril del 2002 , va tenir entrada en esta Institució la queixa de referència, en la qual substancialment s'exposava que el passat 1 de març va presentar la reclamació núm. 1716493 davant este Centre Hospitalari, en la qual denunciava que el telèfon de l'habitació de l'Hospital núm. 312, des del 28 de febrer del 2002 fins a l’1 de març va estar espatllat, cosa que no li va permetre posar-se en contacte amb familiars i amics d'Espanya i de l'estranger.

En el moment de presentar la queixa, i a pesar del temps transcorregut, no havia rebut resposta al seu escrit.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit en data 23 d'abril del 2002, i en esta mateixa data vam sol·licitar a este Centre Hospitalari informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats per l'autor de la queixa.

Una vegada rebut l'informe en vam donar trasllat a l'autor de la queixa, a fi que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

A pesar de no constar la realització d'al·legacions, del detallat estudi de la queixa i vist l'Informe emés per vostés, considerem que l'actuació del Centre Hospitalari no ha estat prou respectuosa amb els drets de l'autora de la queixa, i per això li demanem que considere els arguments que, sobre la base de la recomanació amb què concloem, li expose seguidament:

És principi indiscutit del dret Administratiu espanyol que les administracions públiques tenen l'obligació de resoldre les peticions que se'ls formulen, el que es reflectix en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i a més, han de fer-ho per escrit, tal com es recull en l'art. 55.1 de la mateixa Llei.

En la qüestió relativa a les queixes que afecten la xarxa sanitària pública valenciana, hi ha normes especials, que sobre la base dels anteriors principis obliguen que els ciutadans reben resposta a les seues queixes. Ens referim al Decret 85 /1998 de 16 de juny que regula el sistema d'atenció a les queixes i suggeriments en els Serveis Administratius de la Generalitat, norma aplicable a la Xarxa Sanitària Pública d'acord amb el que disposa l'art. 1. b). Doncs bé, l'art. 2.5, 7.1 i 10 ens diuen que tot ciutadà que reclame té dret a rebre una contestació sobre la seua queixa, i ha de ser com més aviat millor dins el termini de 30 dies naturals des que es va formular. Més recentment s'ha promulgat l'Ordre de 9 d'agost de 2002 de la Conselleria de Sanitat, que establix el procediment per a la tramitació de suggeriments, queixes i agraïments respecte a l'atenció sanitària, la qual incidix en tot el que estem exposant, en concret en l'art. 3.B.9 i 13, i art. 4.

Finalment, en relació amb la seua afirmació que els fets ocorreguts no estan dirigits contra l'Hospital, sinó contra l'empresa concessionària del manteniment dels televisors, he d'informar-lo que l'art. 155.3 de la Llei 2/2000, de 16 de juny, mitjançant el qual s'aprova el text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, establix que "en tot cas, l'Administració conservarà els poders de policia necessaris per a assegurar la bona marxa dels serveis de què es tracte".

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixe Centre Hospitalari que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen dels arts. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú i *155.3* de la Llei 2/2000, de 16 de juny, a través de la qual s'aprova el Text Refós de la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

L'Administració Sanitària ens va contestar el següent:

"Referent a l'escrit emés per vosté en data 17 desembre pel que fa a la queixa referenciada, hem de comunicar-li que per descomptat acceptem les recomanacions que provenen del seu escrit de data 6 de setembre.

No obstant això, hem d'indicar-los que a pesar de la parquedat de la nostra inicial resposta escrita (de data 26 d'abril), l'equip de manteniment d'este Hospital va acudir a la citada habitació per a intentar arreglar el telèfon, en el moment en què es va produir esta avaria, ja que van ser avisats pel personal de la planta. I tornem a insistir que de l'expressió escrita de la reclamació d'E.H.B. es va tenir coneixement en el Servei d'Atenció al Pacient amb bastant de retard, ja que ens va arribar des de l'Ajuntament de Dénia.

Per descomptat que reconeixem l'exactitud de les seues consideracions davant la tasca de policia que l'Administració ha d'exercir quant a les empreses que contracten serveis en les seues instal·lacions, i així es va intentar actuar quan va acudir el Servei de Manteniment com ja hem assenyalat. I per descomptat que esta Institució admet la seua recomanació que la resposta escrita a la usuària havia d'haver sigut més detallada".

A la vista d'això anterior, vam tancar la queixa.

L'autor de la queixa núm. 021114, veí d'Elx (Alacant), en el seu escrit de queixa substancialment exposava que en data 2 d'abril de 2002 havia presentat davant l'Hospital General Universitari d'Elx escrit a través del qual sol·licitava informació relativa a la instal·lació d'un caixer expenedor de diners d'una entitat de crèdit.

Segons ens indicava, en el moment de presentar la queixa encara no havia rebut contestació.

Admesa a tràmit la queixa quant al silenci administratiu, vam sol·licitar informe al Centre Hospitalari citat.

En el seu Informe, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa, l'Hospital General d'Elx ens indicava que el seu escrit havia estat contestat en data 29 de juliol.

De la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris i, d'altra banda, com que no constaven al·legacions a l'informe de l'Hospital, vam tancar la queixa.

En matèria d'infraestructures sanitàries continuen tramitant-se en el moment d'elaboració del present Informe les queixes núm. 020453, 020557, 020843, 021230, 022111, 022166, 022171 i 022245. Queixes el contingut de les quals exposem breument a continuació.

En la queixa núm. 020453 un veí de la localitat d'Elx (Alacant), va presentar escrit de queixa (subscrit per 1750 signatures) en el qual substancialment, exposava que en data 25 de maig de 2001 va presentar, a través del Servei d'Atenció a l'Usuari de l'Hospital General Universitari d'Elx, escrit dirigit a la Conselleria de Sanitat.

En este, denunciava deficiències en el citat Centre hospitalari motivades per la falta de llits hospitalaris, com també sol·licitava informació sobre les mesures que es preveuen adoptar per a incrementar el nombre de llits.

Admesa a tràmit la queixa, la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat ens va informar el següent:

"En relació amb la queixa núm. 020453, li faig saber que en data 29 de maig de 2001, des de l'Hospital d'Elx va ser tramitat este document a l'Honorable Conseller de Sanitat i es va contestar J.B.D. per escrit i se li va comunicar.

Este document es va fer arribar a l'òrgan d'esta administració que estava ocupat a desenvolupar els criteris de Planificació i Ordenació Sanitària, per a afegir-los als criteris objectius que se seguixen en este departament, a fi de prioritzar aquelles intervencions sanitàries pendents en l'àrea de salut d'Elx.

El document remés en cap cas va ser considerat com una queixa formal, i per això no va ser respost des d'esta Conselleria. Independentment de tot això vull comunicar-li que en l'Hospital d'Elx s'han realitzat diverses accions de millora d'infraestructures (remodelació de l'àrea d'urgències, obertura de llits de cirurgia sense ingrés i altres actuacions de reenginyeria de processos interns), i seguixen realitzant-se'n dins la remodelació de l'atenció especialitzada en esta àrea de salut.

Lamentem el malentés i estem a la seua disposició per a oferir-li la informació referent al que considere oportú".

Vam donar trasllat de l'informe a l'autor de la queixa, i estem esperant que, si este ho considera oportú, presente escrit d'al·legacions.

En la queixa núm. 020557 el seu autor, responsable de la secció d'al·lèrgia al làtex d'APEN (Associació Espanyola d'Al·lèrgics a Aliments) substancialment exposava que al mes de febrer de 2002 va dirigir escrit a la Conselleria de Sanitat en el qual denunciava la "inexistència tant de mitjans com d'espais segurs dins l'assistència sanitària per a les persones que patixen al·lèrgia al làtex (inexistència de quiròfans exempts de làtex, inexistència de materials alternatius i espais segurs principalment en serveis d'urgències i UVI mòbils, escassetat de coneixement entre el personal sanitari, etc.) ".

L'autor de la queixa ens indicava que no havia obtingut resposta al seu escrit.

Admesa a tràmit la queixa hem sol·licitat informe de la Conselleria de Sanitat (Direcció General per a l'Atenció al Pacient).

En la queixa núm. 020843 el seu autor, en qualitat de president de la Junta de Personal de l'Àrea de Salut núm. 10, manifestava que van conéixer les declaracions del president de la Generalitat Valenciana relatives a la gestió privada de l'atenció primària en la referida Àrea de Salut. Atés que això podia afectar la seua situació com a empleats públics van sol·licitar a través de diversos escrits entrevistar-se amb l'Hble. Sr. Conseller de Sanitat a fi de conéixer els projectes de l'Administració en este aspecte i no havien rebut cap resposta a les seues peticions.

D'esta manera, ens indicava, que no podia exercir les facultats que l'ordenament jurídic (article 9 de la Llei 9/1987) que els atorga en relació al dret-deure d'informació dels representants dels empleats públics.

La Subsecretaria de l'Agència Valenciana de Salut ens va informar que "(...) respecte a la queixa presentada per P.M. en qualitat de president de la Junta de Personal de l'Àrea 10 volem assenyalar que:

- En múltiples ocasions s'ha entrevistat amb esta Junta de Personal tant el director de l'Àrea 10 d'Atenció Primària com el subsecretari per a l'Agència Valenciana de Salut.

- Així mateix, el subsecretari per a l'Agència Valenciana de Salut ha oferit explicacions sobre este particular a la Mancomunitat de la Ribera Alta en acte oficial i públic.

- També s'han donat explicacions sobre el particular en el Consell de Salut tant d'Àrea Sanitària número 10 com en el Consell de Salut de la Comunitat.

Entenem que s'han oferit pels responsables sanitaris directes les suficients explicacions i garanties en compliment del dret-deure d'informació als representants dels empleats públics.

De l'escrit rebut sembla emanar que P.M. entén que només és el conseller de Sanitat qui pot facilitar-li la informació sol·licitada. Entenem que esta informació ja s'ha donat per part de representants qualificats de l'administració sanitària en compliment de la normativa legal establida".

Hem donat trasllat de l'informe a l'autor de la queixa, i estem pendents de resoldre-la.

També continua tramitant-se la queixa núm. 021230 relativa a infraestructures sanitàries presentada per la **p**residenta de la Mancomunitat de la Ribera.

Un veí d'Albal (València), va ser l'autor de la queixa núm. 022111. En esta substancialment denunciava la cobertura (sobretot d'instal·lacions) que algun centre hospitalari (en el seu cas concret l'Hospital La Fe de València) atorgava a empreses funeràries.

Admesa a tràmit la queixa, hem sol·licitat informe a la Conselleria de Sanitat (Direcció General d'Atenció al Pacient).

En la queixa núm. 022166 els seus autors veïns de Gandia (València), en representació de la Federació de Serveis Públics d'UGT de La Safor-Vall d'Albaida-Ribera Baixa, substancialment denunciaven mancances en infraestructures de l'Hospital Comarcal Francesc de Borja de Gandia.

En este sentit, es referien a la insuficiència de llits (263 llits), a un Servei d'Urgències saturat, un insuficient espai en el Servei de Radiologia, falta d'un Servei d'Oncologia, són, entre d'altres, algunes qüestions que ens exposaven els autors de la queixa.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendent d'Informe de l'Administració Sanitària.

En la queixa núm. 022171 el seu autor, en qualitat de president de la Federació Local d'Associacions de Veïns, substancialment denunciava una sèrie de deficiències que afectaven l'Atenció Primària i l'Atenció Especialitzada en l'Àrea Sanitària de la Safor (València).

Admesa a tràmit la queixa, estem pendent de rebre l'Informe de l'Administració Sanitària.

Una veïna d'Alfafar (València) va ser l'autora de la queixa núm. 022245, denunciava que el dia 24 de desembre va acudir a les 9.00 hores a l'Ambulatori d'Alfafar, a fi de ser atesa.

Segons ens indicava en l'escrit de queixa, l'ambulatori estava tancat i amb un cartell que remetia les urgències al centre de salut de la localitat de Catarroja. A més l'autora de la queixa denunciava el tracte incorrecte que va rebre en el Centre de Salut de Catarroja, a causa de la quantitat de pacients que hi havia.

La queixa ha estat admesa a tràmit.

En matèria d'infraestructures sanitàries durant l'any 2002 han estat tancades les queixes núm. 010082, 010776 i la queixa d'ofici núm. 6/2001 (queixa núm. 010962) de les quals donàvem compte en l'Informe de l'any passat.

Així, en la queixa núm. 010082 (Informe 2001, pàg. 306) vam dirigir la següent Resolució a la Conselleria de Sanitat (Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de Salut):

"Il·lm. Sr.,

Hem tingut coneixement de l'escrit de data 29 de març de 2001 de l'Àrea d'Assistència Sanitària d'esta Conselleria (que ens va ser remés a través de la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant) amb motiu de la queixa promoguda davant esta Institució per R.C.Y i E.E., alcaldes respectivament de les localitats del Pinós i l'Algueña (ambdós de la província d'Alacant).

Com vosté sap, els autors de la queixa substancialment exposaven que havien presentat escrit datat a 4 de gener de 2000 dirigit a la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant, en el qual sol·licitaven dotació d'ambulàncies, com també personal necessari per a disposar de transport sanitari d'urgència en els seus respectius termes municipals.

En el moment de presentar la queixa, i a pesar del temps transcorregut, no havien rebut cap resposta.

Amb caràcter previ, hem d'indicar que la Llei reguladora d'esta Institució determina que "queda expressament prohibit admetre les queixes formulades per autoritats administratives en assumptes de la seua competència", entenem que la matèria objecte de la queixa, dotació sanitària, presentada pels alcaldes citats, no entra dins les competències municipals sinó que la política sanitària és competència de la Generalitat Valenciana, concretament de la Conselleria de Sanitat.

D'acord amb això anterior, en considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit el dia 9 de novembre de 2001. En eixa mateixa data vam sol·licitar a la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats pels autors de la queixa.

El dia 20 de desembre de 2001 va tenir entrada en el Síndic l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat als autors de la queixa, a l'efecte que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions, i així ho van fer en data 24 de gener de 2002.

En la seua resposta, la Direcció Territorial acompanyava informe de l'Àrea d'Assistència Sanitària d'esta Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de Salut, en el qual, entre altres qüestions, deia que "l'Àrea de Salut núm. 17, a la qual pertanyen les poblacions del Pinós amb 6.064 habitants i l'Algueña amb 1.459 habitants (segons Padró de 1999) té un total de 16 vehicles per a realitzar el transport sanitari no assistit (7 d'ells permanents per a transport individual, 5 a Elda i 2 a Villena, més 9 d'ampliació per a la

seua utilització en casos necessaris), l'empresa adjudicatària del concurs públic per a realitzar este transport té 17 conductors-lliters, 7 lliters i 1 administratiu", i afegix que, "a més disposa de 2 unitats del Servei d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU) per a l'atenció a les urgències vitals i emergències extrahospitalàries..."

A la vista de tot el que hem exposat més amunt, hem de partir de les següents reflexions: Les administracions públiques tenen una sèrie de privilegis o potestats pròpies que es localitzen primordialment en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, entre estes es troben les organitzatives.

Efectivament l'Administració pública té una potestat domèstica o natural, que consistix en la facultat de dissenyar com vulga la seua estructura i aparell orgànic. Es tracta d'una potestat d'autoorganització que li permet un ampli marge de llibertat a l'hora d'exercir la seua potestat d'autoorganització, fins al punt, com assenyala part de la doctrina jurídica, que pot sostraure's pràcticament del control jurisdiccional, que podrà endinsar-se en aspectes formals o procedimentals, però no en els criteris d'oportunitat o de fons.

En este sentit, en el cas que se'ns planteja (les possibles mancances d'ambulàncies en la zona), no observem una actuació de l'Administració Sanitària que implique infracció de l'ordenament jurídic. La mera disconformitat o el desacord amb els criteris d'organització o de funcionament d'un servei públic, no pot, per ell mateix, motivar la nostra intervenció.

Ara bé, i sense perjuí del que hem dit més amunt, considerem que el model de relacions de les Administracions Públiques amb els particulars i amb altres Administracions s'alça sobre dos pilars bàsics: el servei als ciutadans i el deure de col·laboració entre les Administracions públiques.

Respecte al primer pilar, l'Administració ha de complir la voluntat legal que li imposa un deure de servei, atenció i millora davant el ciutadà, d'acord amb els principis constitucionals de legalitat i eficàcia.

D'altra banda, el deure de col·laboració entre les Administracions Públiques, reconegut en l'Art. 4.1 de la Llei 30/1992, ens recorda una unitat bàsica d'acció que ha d'inspirar les Administracions Públiques, ja que totes tenen el mateix objectiu: l'interés general, encara que cadascuna des de les seues competències i dins les seues disponibilitats pressupostàries.

Com vosté sap, esta Institució ha sigut i és especialment sensible amb el que establix l'Art. 43 de la Constitució, un precepte que "reconeix el dret a la protecció de la salut", i afegix que "competix als Poders Públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de prestacions i serveis necessaris". En este sentit, recentment el Síndic de Greuges ha realitzat una recomanació a eixa Conselleria perquè adopte totes les mesures que calguen perquè els temps d'espera dels pacients que necessiten el servei d'ambulàncies siga el mínim.

Tenint en compte el que hem exposat, esta Institució suggerix a eixa Conselleria que extreme al màxim el deure legal de col·laboració amb les Administracions Locals afectades a fi de pal·liar, cadascú en la mesura de les seues possibilitats i en l'àmbit de les seues competències, els problemes que puguen sorgir entorn del transport sanitari en les localitats del Pinós i l'Algueña, tot això en nom de l'interés general i d'acord amb el criteri de servei als ciutadans.

De conformitat amb el que preveu l'Art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar".

La recomanació va ser acceptada i per això vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 010776 (Informe 2001, pàg. 305) el seu autor, amb domicili a Múrcia, en el seu escrit de queixa substancialment denunciava la situació en la qual es trobava l'assistència sanitària en la Urbanització de La Zenia (Primera Fase).

En este sentit, ens indicava que, a pesar d'existir una cessió gratuïta de terrenys de l'Ajuntament d'Orihuela per a la construcció d'un Centre de Salut en la zona, este no s'havia realitzat. Afegia que el consultori existent havia estat tancat i havien de ser atesos en un altre centre de salut, que es trobava a una distància considerable.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informes de les Administracions implicades a fi de contrastar les al·legacions de l'autor de la queixa. Dels Informes emesos se li va donar trasllat a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

A la vista de les seues al·legacions, entenem, en primer terme, que el Consultori de La Zenia seguix prestant l'assistència sanitària, per tant, una de les causes que van motivar el seu escrit havia estat resolta.

En relació amb la segona de les qüestions que ens plantejava en el seu escrit d'al·legacions —el problema de la titularitat dels terrenys cedits per l'Ajuntament per a la construcció del centre de salut o consultori mèdic—, vam informar l'autor de la queixa que de la documentació que es trobava en l'expedient es desprenia que existia un procediment judicial de menor quantia núm. 299/98 davant el jutjat de Primera Instància i Instrucció d'Orihuela i, en conseqüència, pendent de resolució judicial.

En este sentit, li vam comunicar que atés que els fets estaven sent objecte de tramitació judicial, esta Institució no podia intervenir d'acord amb el que preveu l'art. 17.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges.

Finalment, la queixa núm. 010962, d'ofici núm. 6/2001 (Informe 2001, pàg. 302 i ss.), relativa al retard en l'obertura d'un centre de salut en el Barri de Sant Blai de la ciutat d'Alacant, va ser tancada però abans vam sol·licitar una ampliació de dades a la Subsecretaria per als Recursos de Sanitat en els termes següents:

Primer. Raons del retard en l'obertura del centre de salut esmentat (partint de la base que la seua inauguració havia d'haver-se produït al mes de novembre de 2001).

Segon. Indique fins a quina edat es proporciona l'assistència pediàtrica en aquell centre de salut.

La Conselleria de Sanitat ens va contestar el següent:

"En contestació al seu fax amb registre d'eixida de 25 de juny de 2002, dirigit a la Subsecretaria per als Recursos de Sanitat, en la qual se sol·licitava informació sobre la situació del Centre de Salut de Sant Blai, ens és grat informar-lo que:

Les raons del retard a obrir el centre de salut esmentat van ser que, una vegada iniciades les obres, es va considerar apropiat ampliar la capacitat del Centre, per a oferir un major nombre de serveis, i millorar amb això la qualitat assistencial.

Així mateix, els vam informar que en l'esmentat centre de salut l'assistència pediàtrica es dispensarà fins als 14 anys inclusivament.

Tot esperant que l'anterior exposició puga servir per a respondre els possibles dubtes plantejats en la posada en funcionament del Centre d'Atenció Primària de Sant Blai, estic a la seua completa disposició per a aclarir totes les qüestions que considere oportunes".

4.9. Processos de reasignació sexual de persones transsexuals

En la queixa núm. 020391, la coordinadora del Grup d'Identitat del Gènere i Transsexuals Col·lectiu Lambda de Lesbianes, Gais i Transsexuals, substancialment exposaven que, en data 21 de desembre de 2001, van sol·licitar una reunió amb la Conselleria de Sanitat a fi de presentar-los una proposta per a incloure el procés de reasignació sexual de les persones transsexuals en el catàleg de serveis de la Sanitat Pública Valenciana. El referit escrit no va rebre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, la Conselleria de Sanitat, a través de la Subsecretaria de l'Agència Valenciana de Salut ens va informar que:

"(...) En referència a la queixa de referència, del Col·lectiu Lambda, mitjançant la qual els informa de la sol·licitud per a tenir una reunió amb esta Conselleria, li comunique que, segons ens informen, esta es va realitzar el passat 10 de setembre, i van ser atesos pel Gabinet del Conseller de Sanitat.

Estimem, doncs, que amb esta reunió hem atés la seua sol·licitud i donem per solucionat este assumpte".

Hem sol·licitat una ampliació d'informe a l'Administració sanitària, i la queixa es troba en fase d'instrucció en el moment d'elaborar este Informe anual.

V. SERVEIS SOCIALS

Introducció

En la temàtica de serveis socials —capítols V i VI— es van formular un total de 153 queixes. Es van inadmetre 27 queixes, de les quals donem compte en este apartat. A més a més, consten 32 queixes acumulades a diversos expedients. Donem compte d'11 queixes d'esta temàtica que s'han inclòs en el capítol d'inadmissions. En total hi ha 196 queixes.

Sobre esta problemàtica s'han dictat 24 resolucions, de les quals solament una no va ser acceptada (i de la qual donàvem compte en l'Informe de l'any anterior). Esta xifra significa quasi el doble de la de l'any passat (enguany, tot i que es van registrar 1.357 queixes, 1.269 es referien a una mateixa qüestió i es van tramitar de manera acumulada, per la qual cosa, en realitat en van ser 89).

1. DISCAPACITATS

1.1. Discapacitats

En la queixa núm. 020935, el vicepresident de la Fundació Síndrome de Down-Castelló ens va comunicar que les subvencions que els concedix la Conselleria de Benestar Social els les paguen amb més de quatre mesos de retard. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a la directora Territorial de Benestar Social a Castelló. Ens va contestar el Sr. conseller de Benestar Social. A la vista de l'informe que ens va remetre, del qual vam donar trasllat al promotor de la queixa i no va fer cap al·legació, vam tancar l'expedient, ja que en cap cas s'havia excedit el termini de tres mesos que el Text Refós de la Llei d'hisenda pública valenciana establix per al pagament de les obligacions.

En la queixa núm. 021054, el promotor ens deia que va participar en les proves selectives corresponents a la convocatòria 7/99 de la Direcció General de la Funció Publica, per a l'accés al grup A, torn de discapacitats, i que havia realitzat el primer exercici i el segon. Manifestava que, a causa de la seua discapacitat, el Centre de Diagnòstic, Orientació i Tractament de València va certificar que necessitava una ampliació del 40% del temps per a fer les proves selectives. No obstant això, el tribunal va fer l'adaptació amb caràcter genèric per a tot tipus de discapacitats, i va allargar la prova 20 minuts més que per als opositors no discapacitats, sense tenir en compte cada cas concret i les necessitats d'adaptació particulars. Finalment, l'interessat posava de manifest que estava pendent de participar en les convocatòries d'ocupació pública de l'any 2000 per als grups A i B.

Vam admetre la queixa i vam demanar informe a la Direcció General de la Funció Publica, a la vista del qual li vam formular la recomanació següent, que va ser acceptada, i l'expedient va concloure de la manera següent:

"S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 10 de juny, en relació amb la seua participació en proves selectives per a funcionaris en el torn de discapacitats.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions podem deduir que el promotor de la queixa va participar en les proves selectives per a l'accés al grup A, Sector Administració General, de la Generalitat Valenciana, a través de la convocatòria 7/99, per a discapacitats. Tot emparant-se en les bases de la prova, va sol·licitar la corresponent adaptació dels exerciciss, per a la qual cosa va aportar un certificat de la directora del Centre de Diagnòstic, Orientació i Tractament de València, segons el qual, sobre la base de les patologies que l'afecten, necessita un 40% més de temps per a fer els exerciciss. Igualment va ocórrer en la convocatòria 10/99 per a l'accés al grup D, Sector Administració General i torn de discapacitats, en la qual el tribunal va acordar que la durada del primer exercici per als participants en el torn general seria de 60 minuts i per als participants en el torn de discapacitats de 80 minuts, és a dir, 20 minuts més.

Per la seua banda, aquell òrgan ens comunica que el tribunal de les proves selectives per al grup A va acordar augmentar la durada de tots els exercicis en 30 minuts més (se suposa que respecte de la convocatòria general) en la convocatòria de discapacitats, independentment de totes i cadascuna de les sol·licituds i les diverses discapacitats, ja que se'ns indica "la dificultat que implicaria valorar i determinar de manera individualitzada el temps de què ha de disposar cada opositor d'acord amb la seua discapacitat ".

La protecció a les persones amb discapacitat esdevé obligatòria per als poders públics per imperatiu del que establix l'article 49 de la Constitució espanyola, en relació amb els articles 14, 23.2 i 103.3 de la citada Norma fonamental. La síntesi ràpida d'estos preceptes indica que tots els ciutadans tenen dret a accedir en condicions d'igualtat als llocs de treball públics i que els poders públics hauran de remoure els obstacles que ho impedisquen.

La Llei base en matèria de discapacitats és la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social de minusvàlids, que en l'article 38.3 ja deia que "en les proves selectives per a ingressar en els cossos de l'Administració de l'Estat, comunitats autònomes, Administració local, i de Seguretat Social, seran admesos els minusvàlids en igualtat de condicions amb la resta d'aspirants. Completament d'acord amb esta Llei, el Text Refós de la Llei de la Funció Pública Valenciana, aprovat per Decret legislatiu de 24 d'octubre de 1995, en la disposició addicional segona fa referència a la reserva d'un cup no inferior al 3% de les vacants per al personal amb discapacitat. Més específicament, per tractar-se d'una norma de caràcter reglamentari, el Decret 33/1999 del Consell, que va aprovar el Reglament d'Ingrés, Proveïment i Selecció de llocs de Treball, diu en el seu preàmbul que "el text introduïx una qüestió, ja inajornable, com és el tractament específic de les discapacitats en els processos selectius, en la línia actual d'impulsar la incorporació d'estos col·lectius a la vida activa "la qual cosa es positivitza en l'article 9, apartat quatre, que diu: "en el desenvolupament de les proves selectives caldrà establir les adaptacions necessàries de temps i mitjans quan un o una aspirant amb discapacitat ho demane en la seua sol·licitud de participació en les proves, sense que això comporte menyscapte de les condicions d'igualtat amb la resta d'aspirants"; tot seguit assenyala que els equips de valoració i d'orientació seran els competents per a fer dictàmens tècnics en la matèria.

De la mateixa manera que el dret positiu oferix una claredat com la llum del dia quant a això, també ho fa el Tribunal Constitucional, quan aborda el tractament de les persones amb discapacitats a l'hora de fer les proves per a l'accés a l'ocupació pública. La seua doctrina pot sintetitzar-se en els fonaments jurídics 4t i 5é de la seua sentència 269/94, de 3 d'octubre, que transcrivim seguidament:

"4. Plantejada així, en la demanda d'empara subjau una doble imputació davant les resolucions impugnades: d'una banda, el criteri seguit ha introduït una diferència de tracte discriminatòria, per afavorir uns aspirants davant d'altres a causa de la condició personal que concorria en uns i en altres no. D'altra banda, i fins i tot suposant que el criteri elegit no fóra discriminatori, es vulnerarien els principis de mèrit i capacitat en l'accés a la funció pública dels resultats obtinguts (art. 23.2 CE).

La primera de les imputacions no pot ser acceptada. La discriminació, tal com és prohibida per l'article 14 de la Constitució, impedix adoptar tractaments globalment entorpidors de certs grups de subjectes, i este tractament té origen en la concurrència en aquells d'una sèrie de factors diferenciadors que expressament el legislador considera prohibits, per vulnerar la dignitat humana Com que l'elenc de factors diferencials enunciat en l'article 14 CE no és tancat, queda clar que la minusvalidesa física pot constituir una causa real de discriminació. Precisament perquè pot tractar-se d'un factor

de discriminació amb sensibles repercussions per a l'ocupació dels col·lectius afectats, tant el legislador com la normativa internacional (Conveni 159 de l'OIT) han legitimat l'adopció de mesures promocionals de la igualtat d'oportunitats de les persones afectades per diverses formes de discapacitat, que, en síntesi, tendixen a procurar la igualtat substancial de subjectes que es troben en condicions desfavorables de partida per a moltes facetes de la seua vida social en les quals està compromés el seu desenvolupament com a persones. És per això que hi ha una estreta connexió entre estes mesures, genèricament, i el manament contingut en l'article 9.2 CE, i, específicament, amb la seua plasmació en l'article 49 CE. Lògicament, la legitimitat constitucional de mesures d'esta naturalesa equiparadora de situacions socials de desavantatge, solament pot ser valorada en el mateix sentit global, d'acord amb les dimensions del fenomen que hom tracta de pal·liar, en què s'han adoptat i s'han adequat al seu sentit i finalitat. Per això, no resulta admissible un argument que tendisca a ignorar la dimensió social del problema i els remeis d'este, i estos són titllats d'il·legítims pel seu impacte desfavorable sobre subjectes individualitzats en què concorren els factors de discriminació, les conseqüències dels quals s'han tractat d'evitar.

5. Tal com es desprén d'una reiterada doctrina d'este Tribunal, el referit precepte no priva el legislador d'un ampli marge de llibertat «en la regulació de les proves de selecció de funcionaris i en la determinació dels mèrits i les capacitats que es consideraran», però establix límits positius i negatius a esta llibertat que resulten infranquejables. En positiu, s'obliga el legislador a implantar requisits d'accés a funcions públiques que, «establits en termes d'igualtat, responguen únicament i exclusivament als principis de mèrit i capacitat», [STC 185/1994 @TC 1994\185) fonament jurídic 3.0; SSTC 293/1993 (RTC 1993\293),353/1993 (RTC 1993\353) o 363/1993 @TC 1993\363), entre d'altres] i, com a conseqüència, des d'una perspectiva negativa, es proscriu que esta regulació de les condicions d'accés a funcions públiques «es faça en termes concrets i individualitzats», que equivalguen a una vertadera i pròpia accepció de persones (STC 185/1994, fonament jurídic 4.0 i les que en esta se citen). D'acord amb esta doctrina és com ha de resoldre's la impugnació efectuada per l'actora en empara.

No s'ha produït, per tant, una valoració, com a mèrit, d'una condició del subjecte (la seua discapacitat física, psíquica o sensorial) que no té ancoratge amb l'aptitud per a exercir el càrrec de funcionari; s'ha intentat promocionar —reiterem que legítimament— la inserció professional de subjectes amb dificultats d'accés a l'ocupació, la qual cosa, per ella mateixa, no és contrària a la igualtat, sinó que la fa possible i efectiva, a través d'un mecanisme, la reserva de places que no restringix el dret dels que opositen a les de torn lliure (atés que estos accedixen a les del seu torn en condicions que no són censurables des de la perspectiva de l'art. 23.2 CE) ni exceptuen els subjectes afavorits amb la reserva, que queden obligats a posar de manifest la seua aptitud per a exercir les places i acreditar la seua idoneïtat per a dur a terme funcions que els són inherents, i s'assegura així la tutela de l'eficàcia administrativa en la gestió dels interessos generals (art. 103.1 CE). En síntesi, el respecte als principis consagrats en els arts. 23.2 i 103.3 CE és manifest quan presidixen el procés de selecció dels aspirants, sense que es troben obstaculitzats per les regles prèvies de distribució de places oferides la legitimitat de les quals, ja s'ha dit, no resulta discutible.

Per això, no és possible negar que, en el cas, es van complir totes i cadascuna de les exigències descrites. Els candidats que podien optar a les places reservades no van ser eximits d'acreditar la seua aptitud, mitjançant la superació de les proves i, sobre esta base comuna, l'accés d'estos a les places va tenir lloc per rigorós ordre de puntuació. Amb esta comprovació n'hi ha prou per a entendre que queden respectades, en conseqüència, les exigències de l'article. 23.2 CE, i cal desestimar el recurs d'empara."

Doncs bé, en el cas que ens ocupa, l'aspirant necessitava una adaptació consistent en un afegit del 40% de temps per a fer les proves i este afegit no es va fer, ja que en les proves del grup D es van afegir 20 minuts sobre 60 i en les del grup A 30 minuts sobre 120 minuts, la qual cosa significa que no es va adaptar temporalment el temps a les necessitats de l'interessat per a situar-lo en peu d'igualtat, que no de privilegi, a l'hora de superar les corresponents proves, perquè el 40% de 60 són 24 minuts i no 20, cosa que, en efecte, és un temps mínim, fet que no es produïx en les proves del grup A, en les quals, el 40% de 120 són 48 minuts i no 30.

És possible que, atesa la diversitat de discapacitats, no siga tècnicament possible, no ja fer les oportunes adaptacions, sinó simplement determinar quina és l'adaptació necessària, però no és el cas de l'interessat en este expedient, ja que el dictamen de l'òrgan encarregat d'emetre informes tècnics en la matèria és molt simple respecte d'això, ja que assenyala que l'adaptació es complix quan s'amplia el temps de realització de les proves en un 40%, a causa que la patologia que patix l'interessat li provoca lentitud en l'execució de proves escrites.

Amb estos antecedents, esta Institució es veu en la necessitat de fer la recomanació que en tots els processos selectius en què participen persones amb discapacitat i en les quals no hi haja cap dificultat, l'adaptació de les proves a cada discapacitat es faça de manera individualitzada, per garantir així el principi d'igualtat de tots els ciutadans a l'ocupació pública".

En la queixa núm. 021231, el promotor és un minusvàlid que havia sol·licitat una cadira de rodes elèctrica i que li havia estat denegada per la Direcció Territorial de Sanitat a València. Per això va acudir davant el Jutjat Social i va obtenir una sentència favorable a les seues pretensions. Però a pesar d'això, no li van proporcionar la cadira. Vam admetre la queixa i vam haver d'abstenir-nos de continuar investigant, atés que la referida Direcció Territorial ens va comunicar que la sentència no havia estat executada perquè no era ferma, ja que davant d'esta el Gabinet Jurídic de la Generalitat Valenciana havia interposat recurs de suplicació.

En la queixa núm. 021279, l'Associació de Minusvàlids de la comarca Requena-Utiel va sol·licitar la nostra intervenció perquè un dels seusafiliats va demanar a l'Institut Valencià de l'Habitatge, SA un habitatge adaptat l'any 2000, cosa que va reiterar el 2001, però a hores d'interposar la queixa encara no havia obtingut cap resposta. Vam admetre i tramitar la queixa, després que l'organisme esmentat ens comunicara que ja hi havia un habitatge que complia amb les necessitats del promotor per a adjudicar-li'l, i que estaven esperant que es recuperara judicialment i que es rehabilitara.

Respecte a la queixa núm. 021511, un minusvàlid amb un grau del 82% de discapacitat ens va comunicar el seu interés a reinserir-se laboralment i que, amb esta finalitat, s'havia dirigit a diversos organismes i entitats com ara el SERVEF, UGT, PROP, FONDOSA, COCENFE i FECOMA, però no havia aconseguit el seu objectiu. Vam admetre la queixa i vam demanar informe al SERVEF, i la vam concloure, ja que s'havien fet amb el promotor les activitats següents: sessions informatives, entrevistes ocupacionals, formació ocupacional, tutories individualitzades, etc., tot i que sense aconseguir un treball. En estos casos estimem que no podem exigir que, sempre i en tot cas, el SERVEF aconseguisca que els demandants obtinguen un lloc de treball adequat; però sí que s'hagen fet de manera raonable activitats que posen en contacte els demandants de treball i les empreses, com també actuacions específiques pròpies, com ara la formació ocupacional, entrevistes, tallers, etc., de caràcter formatiu i orientador.

En la queixa núm. 021607, un preceptor del subsidi de garantia d'ingressos mínims de la Llei d'Integració Social de Minusvàlids va sol·licitar la nostra intervenció perquè la Conselleria de Benestar Social havia deixat de pagar-li'l. Vam admetre i tramitar la queixa, i la vam tancar quan el titular d'aquell departament ens va comunicar que havia estat detectada una errada en el número del DNI de l'interessat, ja que era molt semblant al d'un altre ciutadà que tenia el seu compte en la mateixa entitat bancària que aquell, un error que ja havia estat esmenat i s'havien abonat els pagaments endarrerits.

La queixa núm. 021647 tractava d'una minusvàlida que volia cursar la Llicenciatura de Belles Arts en la Universitat Politècnica de València i s'havia presentat pel contingent de majors de 25 anys. No vam admetre la queixa perquè altres aspirants del mateix contingent tenien més puntuació. La interessada considerava que els contingents de majors de 25 anys i de minusvàlids, ambdós condicions presents en la promotora, no eren excloents i per això va interposar el corresponent recurs en via administrativa, el qual no havia rebut resposta expressa. Vam demanar informe a la Universitat Politècnica de València i el vam rebre en el sentit que el recurs de reposició formulat per la interessada havia estat resolt expressament i en sentit estimatori a la pretensió de la interessada, per això vam tancar l'expedient després de rebre l'agraïment de la interessada per la nostra intervenció.

Respecte a la queixa núm. 021680, un discapacitat que necessitava una cadira de rodes per a desplaçar-se ens va fer saber la seua discrepància amb el Decret 60/2002, de 23 d'abril, que va aprovar el Reglament de Festeigs Taurins Tradicionals de la Comunitat Valenciana, i concretament en la mesura que prohibix l'entrada al recinte taurí a persones com ell, que tot i la seua discapacitat els agraden estes festes. Com que no sabíem si esta discrepància havia estat manifestada a l'Administració i, si s'escau, quina resposta en va obtenir, el vam requerir perquè ens aclarira esta qüestió, però no vam rebre resposta i per això no vam iniciar la investigació.

En la queixa núm. 022148, una discapacitada ens va plantejar tres qüestions de caràcter general que l'afecten en la seua condició: el fet que no es cobriren places de treballadors públics que es presenten pel torn de discapacitats i l'exigència d'un nivell similar a la resta d'aspirants, la no-exempció de taxes per drets d'oposicions, ni tan sols per a les proves sobre coneixement del valencià i, finalment, l'escàs descompte que té en els transports públics. Vam admetre la queixa i ens vam dirigir tant a la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats, com a la Direcció General de la Funció Pública.

La queixa núm. 010285 (pàgina 313 de l'anterior Informe) va ser presentada pel pare d'un alumne del Centre de Paralítics Cerebrals "Infanta Elena" d'Alacant. Les seues vicissituds es troben en la resolució que vam dictar i remetre al director Territorial de Benestar Social a Alacant, el qual la va acceptar, cosa que va donar lloc al tancament de l'expedient:

"Sr. director,

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 6 de maig en relació amb la queixa formulada pel Sr.P.LL.M. sobre el funcionament de l'Associació de Pares d'Alumnes del Centre de Paralítics Cerebrals "Infanta Elena".

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions deduïm que el promotor de la queixa exposa diverses qüestions que afecten exclusivament l'àmbit de les relacions entre els membres de la referida APA o entre esta i els treballadors del Centre "Infanta Elena" i que, a causa que s'esdevé entre particulars, esta Institució no pot investigar, d'acord amb el que establix l'art. 12 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre.

Per contra, sí que hi ha un aspecte que mereix la nostra consideració. Al llarg de la investigació s'ha comprovat que el Centre no està obert el mateix nombre de dies que és subvencionat. Concretament, l'any 2001, segons el calendari laboral que va ser elaborat i presentat davant eixa Direcció Territorial, a la qual hem requerit expressament a fi que ens manifeste si el Centre va prestar serveis durant l'any 2001 220 dies o 206, apareixen 206 dies (169 laborals completament i 37 de jornada intensiva). De conformitat amb el que disposa l'art. 7.1).1.2 de l'Ordre de la Conselleria de Benestar Social de 5 de desembre de 2000, mitjançant la qual es van convocar ajudes en el sector de discapacitats per a l'any 2001, els centres de dia, com és el cas, per a persones amb discapacitat psíquica, física i sensorial se subvencionen 220 dies; ara bé, l'article 32.2 i 3 de la mateixa Ordre plasma el principi elemental en el dret de subvencions sobre que l'import d'esta mai no haurà de superar la despesa total del Centre o programa subvencionat i es justificarà, com a mínim, amb el cost estimat de funcionament del Centre que va servir de base per a calcular la subvenció, i este cost ve donat pel mòdul a què s'ha fet referència anteriorment, és a dir, 220 ptes. dia fins un màxim de 4.600 ptes. per persona i dia (a banda que en determinats supòsits, com és el cas dels paralítics cerebrals, l'import del mòdul diari pot augmentar-se). Així, la subvenció està determinada per dos paràmetres: les pessetes i el nombre de dies.

Cal dur a col·lació ara el que disposa l'art. 47.4.b) del Text Refós de la Llei d'hisenda pública valenciana, aprovat per Decret Legislatiu, de 26 de juny de 1991, en el sentit que assenyala que són obligacions del beneficiari de la subvenció la realització de l'activitat i el compliment dels requisits i les condicions que determinen la concessió o el gaudi de l'ajuda. Arribats en este punt, ens trobem amb un desfasament entre l'import de la subvenció concedida i el cost real del servei, perquè s'ha prestat menys dies dels que hi ha previstos.

Ens plantegem si el Síndic de Greuges pot intervenir en una qüestió que no afecta de manera particular i especial el promotor de la queixa, però sí l'interés general dels ciutadans que, mitjançant el pagament dels tributs generen el pressupost de les administracions públiques. L'art. 1.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, encarrega a esta Institució la supervisió de l'actuació de l'Administració pública autonòmica per a la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució.

Per descomptat, les administracions públiques estan sotmeses al principi de legalitat (arts. 9.1 i 3 de la Constitució), que en este cas concret es manifesta en les normes esmentades, Llei d'hisenda pública valenciana i Ordre de la Conselleria de Benestar Social, les quals imposen que la subvenció siga, com a màxim, igual a la despesa real i que es justifique, cosa que no s'ha produït en la realitat per l'existència d'una diferència de 14 dies subvencionats i no justificats. Però la Constitució també fa referència de manera especial al tema que tractem en l'article 31.2. La funció de control és inherent a l'Estat democràtic i certament no es constreny a l'activitat financera, però resulta innegable la seua transcendència en este àmbit, també des del punt de vista del gasto públic. D'esta manera, el control financer del gasto està unit a les institucions democràtiques amb fonaments constitucionals. Per això, l'article 31 citat imposa en l'apartat 2 que el gasto públic responga a un criteri d'eficiència i economia. Ambdós preceptes, articles 9 i 31, es troben en el Títol I de la Norma fonamental i per tant ens legitimen en la investigació.

No hi ha dubte que les subvencions públiques són una modalitat de gasto, i a més es troben sotmeses als controls específics de l'activitat financera pública. Tots els ciutadans tenen el dret a exigir que el gasto públic responga als criteris de legalitat, eficiència i economia, cosa que no s'esdevé en este cas, atés que la subvenció és d'un cost superior al real, la qual cosa es transforma en una transferència patrimonial sense causa al particular que la rep, com a mínim en la part que excedix el cost efectiu.

Per això fem el següent suggeriment a eixa Direcció Territorial: "que extreme el zel en el control de la legalitat, l'eficiència i l'economia de les subvencions que gestiona."

Vam tancar la queixa núm. 010628 (citada en la pàgina 313 de l'anterior Informe), ja que no es va observar una actuació incorrecta per part de les tres administracions afectades, atés que la Direcció General de Centres Docents de la Conselleria de Cultura i Educació ens va remetre a la Conselleria de Benestar Social i a l'Institut Valencià de la Joventut, els quals treballen en col·laboració per a garantir campaments a discapacitats. En efecte, el director general d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social ens va comunicar que: "Respecte a les previsions que té este Òrgan en matèria d'accions que tendixen a promoure a través de l'oci procurat per vacances estivals la rehabilitació i reinserció dels discapacitats psíquics menors d'edat, esta Direcció General entén que per limitacions pressupostàries no podem subvencionar tots els campaments d'estiu de les persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana, i per això ha de reduir-se, en la mesura més àmplia possible de la reducció, el camp de beneficiaris d'esta subvenció, i és per això que es reduïx la subvenció als discapacitats psíquics i que siguen majors de 18 anys, per entendre que este col·lectiu de persones no està suficientment atés pel sector privat, atés el considerable cost que comporta (…). A pesar del que s'ha dit, i respecte del col·lectiu de persones amb discapacitat psíquica amb edats compreses entre

els 16 i 18 anys, esta Direcció General entén que no es trobarien desatesos per esta Conselleria en relació amb els programes d'oci i temps lliure, ja que podrien incorporar-se, si compliren els requisits previstos en la normativa corresponent, a les accions desenvolupades per l'Institut Valencià de la Joventut".

Per la seua banda, el Sr. director de l'IVAJ ens va informar del que seguix: "L'Institut Valencià de la Joventut gestiona la Xarxa Valenciana d'Albergs Juvenils que inclou diversos campaments, albergs i residències juvenils. Estes instal·lacions, en les dos modalitats d'ocupació: de manera individual o en grup, estan a disposició de tots els joves sense cap tipus de discriminació, tal com ho demostra el fet que estes estan sent utilitzades de manera habitual per grups de discapacitats físics i psíquics.

A més a més, cal assenyalar que l'IVAJ és especialment sensible a la problemàtica que presenta este col·lectiu i així, per exemple, en la Resolució de 19 de gener de 2001 del director general de l'IVAJ, mitjançant la qual es fa pública la convocatòria de la campanya de temps lliure juvenil en la modalitat d'oferta concertada per a l'any 2001 (DOGV núm. 3946 de 23 de febrer) l'edat per a poder participar en estes activitats que, amb caràcter general, està compresa entre els 7 i 30 anys, s'amplia als 35 anys per als joves que presenten algun tipus de discapacitat.

D'altra banda, i com una expressió més de la comunicació i col·laboració institucional existent entre l'IVAJ i la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats, s'ha intentat regular esta convocatòria de manera que facilite la participació de grups d'estes característiques, atenent especialment al nombre i la qualificació dels monitors especialistes que ha de tenir cada grup. "

En la queixa núm. 011008, el promotor ens va manifestar que havia patit una malaltia ocular, concretament una diplopia, a més de problemes de caràcter físic, també problemes psicològics; com a conseqüència de tot això li van rescindir la seua relació laboral. A partir d'aquell moment, els problemes sanitaris i econòmics es van succeir i per això va demanar la nostra intervenció. Vam iniciar i tramitar la queixa a través del SERVEF i la Direcció Territorial de Sanitat de Castelló de la Plana, i la vam tancar per no observar cap irregularitat, ja que en el moment de remetre'ns les informacions, l'interessat havia obtingut un treball i rebia correcta atenció sanitària, i sense perjuí d'això li vam comunicar que si la seua situació sociosanitària empitjorava, que podria anar als Serveis Socials Generals del seu Ajuntament o, novament, a nosaltres si fóra necessari.

La queixa núm. 011042, dirigida contra la Conselleria de Benestar Social, i a la qual fèiem referència en la pàgina 314 de l'anterior Informe, la vam tancar en els següents termes, que vam dirigir a la presidenta de la Mancomunitat Camp de Túria:

"Acusem recepció del seu informe, en què ens contesta a la queixa de referència, formulada pel Sr. V.Ch.F. i 1269 ciutadans més, en relació amb l'establiment d'un menjador al Centre Ocupacional "Camp de Túria". D'este informe, de la documentació aportada pels interessats i de totes les actuacions es deduïx que des del primer moment de funcionament del Centre, el servei de menjador s'ha prestat de la manera següent: els alumnes lleugers es traslladen a un restaurant de la localitat i els mitjans i severs ho fan al menjador del col·legi públic "Mas d'Escoto". Els primers ho fan soles i els segons

acompanyats de monitors. En ambdós casos els llocs disten aproximadament un quilòmetre del Centre Ocupacional, per la qual cosa se sol eixir al voltant de les catorze trenta hores i se'n torna sobre les setze trenta hores.

El Ple de la Mancomunitat Camp de Túria, que va tenir lloc el dia 18 de juny de 2001, va acordar per unanimitat la construcció d'un menjador al mateix Centre Ocupacional, atés que es troba en un lloc privilegiat, al centre del parc públic municipal de Riba-roja, per evitar l'eixida obligatòria dels alumnes tots els dies i per entendre que la normativa vigent obliga a dotar de menjador el centre; tot això, d'altra banda, no impedix la integració social dels alumnes a través d'altres mecanismes.

Els promotors de la queixa, per la seua banda, entenen que no hi ha cap justificació per a canviar l'actual sistema de prestació del servei de menjador, que ha funcionat així des del començament amb completa satisfacció. El contrari redundaria, segons el seu parer, en els alumnes i, en concret, en una menor integració, atés que el temps que ara passen fora del centre anant i venint de dinar, el passarien a dins.

La normativa jurídica aplicable al cas no es trobava en el Decret 40/1990, de 26 de febrer, hui derogat, sinó en l'Ordre de 9 d'abril de 1990, que el va desenvolupar. Esta Ordre està expressament en vigor per la disposició derogatòria única.l.a) del Decret 90/2002, de 30 de maig, que regula actualment el registre, l'autorització i l'acreditació de serveis socials a la Comunitat Valenciana. L'Annex IV.3 de l'Ordre de 9 d'abril de 1990 es referix als centres ocupacionals per a discapacitats i, en referir-se a les prestacions que han d'atorgar, esmenten els serveis complementaris de transport i menjador. A primera vista sembla que, d'això, no es pot extraure la conclusió que necessàriament el centre haja de tenir menjador, com tampoc el contrari; no obstant això, acte seguit, en dir que cada plaça de menjador ha de ser d'un metre quadrat, es dissipa qualsevol dubte, ja que d'això es deduïx que el servei de menjador ha de prestar-se en el centre, en un lloc que tinga un metre quadrat per plaça.

Així les coses, no es deduïx que la Mancomunitat Camp de Túria estiga infringint la legislació vigent. És cert que en matèria de discapacitats la integració és una màxima superior que tendix a minimitzar les diferències que causen les discapacitats i per això cal potenciar-la al màxim. Els promotors de la queixa ens expliquen en esta fins a 24 activitats periòdiques realitzades fora del centre i que van des de la pràctica de l'esport, visites al mercat, fins a l'assistència al teatre, la compra de productes en establiments públics o les excursions.

No obstant això, la instal·lació del menjador en el centre no és incompatible amb la realització d'eixides eventuals fora del centre. En el cas dels alumnes lleugers no es veu cap impediment per a fer-ho i, pel que fa a la resta, seria una qüestió que caldria valorar a cada moment.

Com vosté sap, sempre ha estat una preocupació màxima d'esta Institució vetlar pels més dèbils i, entre estos, els discapacitats i els menors, i, en este sentit, li demane que a cada moment faça el possible per potenciar la integració social dels alumnes del Centre Ocupacional Camp de Túria. Agraïm la seua col·laboració. Atentament."

1.2. Barreres arquitectòniques

En la queixa núm. 020012, la propietària d'un restaurant de Senija va demanar la nostra intervenció, perquè l'Ajuntament de la població havia instal·lat uns testos a l'entrada d'esta, que dificultaven el pas a persones amb mobilitat reduïda. Tanmateix, no vam poder admetre la queixa perquè, pocs dies després, la interessada ens va comunicar que els testos havien estat retirats.

Respecte a la queixa núm. 020047, un veí de Torrent ens va comunicar que a la seua població hi ha moltes barreres arquitectòniques, com també que les vies públiques no estan adaptades per a persones amb mobilitat reduïda. Ja havien comunicat estos problemes a l'Ajuntament mitjançant un complet dossier que contenia imatges fotogràfiques, però no havien obtingut resposta. Estes actuacions les van iniciar l'any 2000 i les van reiterar el 2001. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar la pertinent informació a l'Ajuntament de Torrent, que la va emetre en els termes següents:

"Esta Corporació sempre ha tingut en compte els escrits presentats per l'interessat, si bé és cert que no han estat contestats expressament. Tanmateix, sí que hem mantingut diverses entrevistes amb ell i hem estudiat els seus suggeriments i, més directament, la seua problemàtica personal. Pel que fa a este últim aspecte, en dates pròximes s'adequaran els passos necessaris per a eliminar les barreres que puguen afectar-lo en el trajecte al Metro que ens ha proposat.

Sense perjuí d'això anterior, he d'informar-lo que estem duent a terme millores substancials en este camp, per evitar en la mesura que siga possible les barreres arquitectòniques. Així, tots els projectes d'obres nous tenen en compte esta circumstància, i a més tots els anys estem escometent reformes viàries que tenen com a objectiu eliminar les barreres existents. On més dificultats trobem per a dur a terme actuacions és al nucli antic, on les solucions puntuals són més complicades i passen, principalment, per habilitar tots els carrers per als vianants, cosa que també estem fent des de fa diversos anys.

Finalment, l'informe que ens hem plantejat firmar un conveni amb la Universitat Politècnica per fer un estudi integral d'esta qüestió al nucli urbà."

Davant el que se'ns va exposar, vam tancar l'expedient tot esperant que es complira allò que ens havien manifestat.

Ens vam dirigir al director territorial de Sanitat a València, i li vam exposar que el promotor de la queixa núm. 020072 ens va comunicar que va haver de desplaçar-se amb el seu fill minusvàlid que necessita cadira de rodes, a Consultes Externes de l'Hospital "Doctor Peset Aleixandre" de València, i que va trobar que hi havia barreres arquitectòniques. Al lloc on hi havia una rampa que no complia la normativa sobre accessibilitat, s'estaven col·locant escales, que impedixen que persones discapacitades quant a la deambulació puguen accedir a Consultes Externes sense haver de fer una volta de més de 300 metres. A més, l'interessat va plantejar la seua queixa anteriorment davant l'Hospital esmentat a través d'un full de suggeriments.

La Direcció de l'Hospital Universitari "Dr. Peset" ens va informar que l'edifici de Consultes Externes de l'Hospital Universitari Doctor Peset va ser construït el 1974, d'acord amb la normativa existent en aquell moment. Amb la publicació de la Llei 1/1998, de 5 de maig, de la Generalitat Valenciana, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació, es van iniciar els tràmits que tendiren a adaptar els accessos a les instal·lacions hospitalàries a la normativa en vigor.

En esta línia d'actuació, durant l'exercici 2000 es va abordar la supressió de barreres arquitectòniques per a l'accés a l'edifici de Consultes Externes, i ens vam trobar que hi havia una rampa d'accés per la porta principal amb un pendent superior als límits reglamentàriament determinats. Atesa la impossibilitat tècnica de fer-ne la remodelació física (absència d'espai suficient entre l'edifici i la voravia per a refer la rampa d'accés i dotar-la del pendent exigible), i per a evitar possibles accidents, es va adoptar la decisió d'habilitat una nova rampa per a l'accés, que habitualment s'utilitza per al transport sanitari de pacients, i eliminar posteriorment la rampa antiga per evitar que se'n fera un ús indegut. Amb esta actuació l'arquitecte director de l'obra va certificar l'adequació a la normativa de les instal·lacions existents. Es van adjuntar plànols de situació.

La informació acabava indicant que els serveis tècnics de l'Hospital, dins les directrius del Pla d'Humanització de la Conselleria de Sanitat continuen treballant en la recerca de solucions que, al marge de l'adequació o no a la normativa de les instal·lacions existents, tendisquen a millorar la qualitat de l'assistència als pacients del Centre, i específicament de les persones que es troben en una situació de limitació respecte al medi.

A la vista d'això anterior, es va tancar la queixa ja que no es va apreciar cap irregularitat.

Així mateix vam tancar la queixa núm. 020745, que va plantejar un ciutadà d'Alcalà de Xivert en relació amb barreres per a persones amb dificultats de mobilitat en la piscina municipal i en el propi edifici de l'Ajuntament, ja que en l'informe que ens va remetre el seu alcalde ens va comunicar que havia tingut entrevistes amb el promotor de la queixa després de presentar-la i, com a conseqüència d'estes, ja s'estaven fent les obres per a eliminar les barreres esmentades.

En la queixa núm. 021176, vam dirigir a l'alcalde de Catarroja el següent escrit en relació amb l'existència de barreres arquitectòniques a la sala de banquets de la localitat. A l'informe que ens va enviar li vam respondre el que seguix:

"D'este informe, de la documentació aportada per l'interessat i de totes les actuacions es deduïx que la sala esmentada és de titularitat privada i de concurrència pública, i li han estat concedides sengles llicències d'obres als anys 1981 i 1987. D'altra banda, la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids, si bé preveu l'eliminació de barreres, remetia a l'aprovació de les diferents normes per les administracions afectades. En l'àmbit de la Comunitat Valenciana es va promulgar el Decret 193/1988, de 12 de desembre, sobre normes per a l'accessibilitat i l'eliminació de barreres arquitectòniques, el qual es va publicar en el DOGV de 2 de febrer de 1989; atés que esta Norma no

preveia efectes retroactius, no afectava les instruccions anteriors. El mateix s'esdevé amb la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació.

Amb estos antecedents fàctics i de fet, no convé fer cap retret a eixa Corporació, atés que les llicències van ser concedides abans de promulgar-se la normativa a què s'ha fet referència. Tanmateix, l'actuació de les administracions públiques no ha de respondre a un concepte de mínims, i d'això és mostra la tradicional activitat de foment. Per això, i prenent com a referència l'article 49 de la nostra Constitució, quant al fet que encomanar als poders públics la realització d'una política d'integració dels disminuïts físics, considerem que hauria de fer-se qualsevol activitat que tendisca a això, entre altres mitjans, l'eliminació de les barreres arquitectòniques preexistents en la legislació esmentada. Per exemple, derivant els particulars a les ajudes que a este efecte es concedixen per part de la Conselleria de Benestar Social. En atenció a tot el que hem dit, suggerim a eixa Corporació que faça les activitats de foment necessàries perquè els locals de concurrència pública que tinguen barreres arquitectòniques les eliminen.

Vam donar trasllat d'este informe al promotor de la queixa, qui va fer al·legacions a este. A la vista de les al·legacions, li vam comunicar el que seguix:

"Estimat Sr.,

He rebut el seu escrit del 13 de novembre passat, mitjançant el qual fa diverses manifestacions en relació amb la queixa de referència, la qual ha estat tancada, ja que l'Ajuntament de Catarroja va acceptar el suggeriment que vam fer al moment oportú.

En certs casos no podem exigir a l'Administració que realitze de manera immediata una sèrie de conductes per ser materialment impossible, per la qual cosa la nostra recomanació no tindria cap viabilitat. És el cas de les barreres arquitectòniques, l'eliminació de les quals no és exigida per la Llei de manera immediata, sinó progressiva, i es respecten situacions prèvies a esta; per això al moment oportú vam fer el suggeriment que vosté coneix a l'Ajuntament de Catarroja.

Tanmateix, és una preocupació constant d'esta Institució la defensa dels drets de les persones discapacitades, raó per la qual, independentment de les queixes concretes que rebem, hem acordat iniciar una investigació d'ofici sobre barreres arquitectòniques en l'àmbit de la Comunitat Valenciana. Com que tenim uns mitjans humans i materials molt limitats, també hem limitat l'àmbit d'actuació seleccionant un nombre de Conselleries i municipis determinat, d'acord amb la seua ubicació i població. Entre estos municipis es troba el de Catarroja.

Li agraïm una vegada més la confiança depositada en nosaltres. Aprofitem l'ocasió per a saludar-lo".

La queixa núm. 021265 versava sobre l'existència de barreres arquitectòniques també a la localitat de Catarroja. Després de rebre la informació que vam sol·licitar a l'alcalde d'este Ajuntament, ens vam dirigir a ell en els termes següents:

“Senyoria,

Acusem recepció del seu informe, en què ens contesta a la queixa de referència, formulada pel Sr. V.M.R. relativa a l’existència de barreres arquitectòniques en eixa localitat.

D’este informe i de la documentació que es troba en l’expedient es deduïx que, els últims mesos, es van fer diverses obres a Catarroja, amb ocupació de voravies, entre altres punts, a l’av. Rambleta, carrer Joaquim Escrivà, cantonada amb el carrer Cuenca, carrer Antonio Carpio, cantonada amb Filiberto Rodrigo i carrer Sant Vicent Ferrer. Durant estes obres, no es van posar accessos i passos alternatius, amb la qual cosa els vianants, o bé havien de creuar la voravia o bé havien de circular per la calçada.

Resulta, d’altra banda, evident, que eixa Corporació va disposar una sèrie d’actuacions que tendien a donar compliment al que disposa la Llei 1/1998, de 5 de maig, d’accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació, les quals, quan es tracta d’adequar una sèrie d’infraestructures, dotacions i edificacions importants a una nova ordenació legislativa, sempre seran insuficients. Tanmateix, no és tan difícil donar compliment al que disposa l’art. 12 de la referida Llei, que es referix a l’obligació que tot tipus d’obra o element provisional que implique perill, obstacle o limitació del recorregut haurà d’estar degudament indicat i protegit mitjançant barreres estables i contínues, amb il·luminació nocturna i senyals acústics de baixa intensitat.

Consta a esta Institució, per la tramitació d’altres expedients, que eixa Corporació va encarregar a la Fundació CEDAT de la Universitat de València un estudi sobre accessibilitat a Catarroja a fi d’anar adaptant les infraestructures de la ciutat a la Llei 1/1998 i, tot i que això és important, no ho és menys i a més relativament senzill, vetlar perquè els elements provisionals que impedixen o menyscaben la lliure circulació de persones amb discapacitat, tinguen els elements d’alerta i alternatius a què s’ha fet referència, cosa que no s’esdevé en els supòsits de les obres que hem esmentat al començament.

Sa Senyoria ens diu que es tracta de zones de nova expansió i d’obres privades, però no pot ser un impediment perquè eixa Administració controle el compliment per part dels particulars de la Llei valenciana sobre accessibilitat i supressió de barreres, tenint en compte que el seu art. 31 disposa que els preceptes d’esta Llei seran exigibles per a aprovar els instruments de planejament i la seua execució, com també per a la concessió i renovació de les preceptives llicències i autoritzacions administratives, i amb esta finalitat s’atorga competència als alcaldes per a imposar les corresponents sancions o bé per a, si excedix d’aquella, posar-ho en coneixement dels òrgans competents de la Generalitat Valenciana (art. 36).

Tenint en compte tot el que hem dit més amunt, recomanem a eixe Ajuntament que supervise que en totes les obres i actuacions provisionals que es facen al terme municipal i que comporten perills, obstacles o limitacions per a la lliure circulació de persones, se senyalitzen visualment i acústicament, i que es preveja un recorregut alternatiu i protegit de fàcil accessibilitat per a tot tipus de persones.”

Esta recomanació va ser acceptada i amb això vam tancar l'expedient.

La queixa núm. 021328 va ser formulada per un veí de Paiporta i en esta ens manifestava que tenia una minusvalidesa del 43% i que estava en possessió de la targeta d'estacionament per a minusvàlids, expedida per l'Ajuntament de Paiporta, com també que havia sol·licitat a este Consistori un aparcament per a minusvàlids pròxim al seu domicili, però que no havia obtingut cap resposta.

Del que hem exposat semblava desprendre's que l'Administració no estava complint l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a totes les sol·licituds que formulen els interessats, una obligació administrativa i un dret ciutadà recollits amb caràcter general en l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Això havia de motivar la intervenció del Síndic de Greuges, ja que l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, per la qual es regix, li imposa el deure de vetlar perquè "l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats". Així doncs, vam sol·licitar informe a l'Ajuntament de Paiporta, que el va emetre i amb això va donar lloc al tancament de l'expedient, ja que es va concedir al promotor de la queixa la plaça d'aparcament que va demanar.

En la queixa núm. 021386, un veí d'Albal amb problemes de mobilitat va demanar la nostra intervenció per a la supressió de barreres en el transport públic realitzat a la zona d'Alfafar, Benetússer, Sedaví, Massanassa, Catarroja, Albal, Beniparrell, Silla i Alcàsser, i amb esta finalitat s'havia dirigit a AUVACA S.A. sense èxit. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe en relació amb esta al Servei Territorial de Transports de València, un informe que ens va remetre el Sr. conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports. Segons este informe:

"A començament del mes de juliol de l'any en curs, ETM va tenir constància de la reclamació formulada pel Sr. J.G.S. contra l'empresa de Transport Regular de Viatgers AUVACA, S.A.

La reclamació va ser presentada per dos raons:

Perquè l'empresa esmentada no tenia cap autobús adaptat per al transport de persones amb mobilitat reduïda.

Perquè no va posar a disposició del Sr. G.S. el corresponent full de reclamacions i va afegir, a més, el tracte desconsiderat que havia rebut pel representant de l'empresa.

Com a conseqüència de la reclamació formulada, el servei d'atenció a l'usuari d'ETM va requerir l'empresa denunciada a fi que manifestara la seua versió dels fets.

Analitzada la versió facilitada pel representant d'AUVACA i considerant que els fets denunciats podrien ser objecte d'infracció prevista en la Llei d'Ordenació de Transports Terrestres (Llei 16/87, de 30 de juliol) i el seu Reglament de desenvolupament (Reial Decret 11211/90, de 28 de setembre), ETM va remetre les actuacions al Servei

Territorial de Transports de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, perquè, si escau, s'incoara l'oportú expedient sancionador.

De la documentació remesa per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports es desprén que el Servei d'Inspecció de Transport de la Generalitat Valenciana ha incoat contra l'empresa AUVACA S.A. dos expedients sancionadors números 02/12538 i 02/12539, per incompliment de les condicions essencials de la concessió i per no facilitar el Llibre de Reclamacions a l'usuari, respectivament.

D'altra banda, la Direcció d'ETM, a mitjan mes de juliol de l'any en curs, va mantenir una reunió amb els representants de l'Associació de Minusvàlids de les poblacions afectades, entre els quals estava present el pare del Sr. G.S.

En esta reunió per part d'ETM van informar els representants de l'Associació esmentada que els articles 13 i 14 de la Llei 1/1998, de 5 de maig, de la Generalitat Valenciana, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació, modificada per la Llei 9/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat Valenciana, actualment encara no han estat objecte de desenvolupament reglamentari i que, per tant, no hi ha cap obligació per part de l'empresa prestatària del servei de tenir vehicles adaptats per a persones de mobilitat reduïda.

D'altra banda, convé fer especial menció a la Directiva 2001/85/CE, de 20 de novembre, del Parlament Europeu i del Consell, en el punt 3 de l'article 4 s'establix que a partir del 13 de febrer de 2004, els vehicles de la classe 1 (autobusos urbans) destinats al transport públic de viatgers hauran de ser accessibles a les persones amb mobilitat reduïda, i establix la possibilitat que els Estats membres facen extensiva esta mesura a la resta de vehicles destinats al transport públic de viatgers.

A pesar d'això anterior, ETM, fent ús de les competències conferides per la seua Llei de creació (Llei 9/200, de 23 de novembre, de constitució de l'entitat pública de transport metropolità de València DOGV NÚM. 3.889 de data 30.11.2000) i Estatuts de desenvolupament (Acord de 5 d'octubre de 2001, del Govern Valencià, DOGV núm. 4.105, de data 11.10.2001), està introduint en les concessions de transport regular de viatgers, l'itinerari del qual transcorre en l'àmbit de l'àrea metropolitana de València, sobre les quals té les seues competències encomanades, l'obligatorietat que els vehicles que es vagen incorporant a les diferents concessions hagen d'estar adaptats per a persones de mobilitat reduïda, amb la intenció, no solament de donar compliment a la citada Directiva, sinó també amb la finalitat de facilitar la comunicació entre tots els ciutadans, sense fer cap tipus de distinció. "

Així doncs, la queixa es va tancar sense apreciar irregularitat per part de l'Administració.

En la queixa núm. 021670, el pare d'un discapacitat que ha de desplaçar-se en cadira de rodes ens va manifestar que vivien a la primera planta d'un habitatge a Manises amb problemes d'accessibilitat, per la qual cosa el seu fill no podia eixir al carrer i gaudir dels beneficis que això comporta, i per contra, havia d'estar-se sempre a casa. Vam

sol·licitar informe a l'Ajuntament de Manises, i el seu alcalde el va emetre en el sentit que ja coneixia la problemàtica del promotor de la queixa i havia realitzat gestions respecte d'això amb l'IVVSA, que havia considerat que tècnicament no era convenient instal·lar un ascensor en l'edifici, i per això havien orientat el promotor a obtenir un habitatge de promoció pública en planta baixa. Vam donar trasllat de l'informe al promotor de la queixa i ens ha remés al·legacions que estan pendents d'estudi per a resoldre l'expedient.

En la queixa núm. 021823, el pare d'un discapacitat amb problemes de mobilitat va demanar la nostra intervenció per a l'eliminació de les barreres existents en la Caixa Rural de Torrent, però ens vam abstenir d'intervenir perquè es tractava d'un edifici de titularitat privada. No obstant això, el vam orientar al Servei d'Accessibilitat i Eliminació de Barreres Arquitectòniques de la Conselleria de Benestar Social, a fi que obtinguera informació sobre ajudes i subvencions a particulars destinades a eliminar els problemes d'accessibilitat.

Respecte a la queixa núm. 022013, un veí de Catarroja ens va remetre un retall de premsa en què hi havia la notícia que el director de l'empresa de transports municipals de València s'havia reunit amb representants dels municipis pels quals circula la línia de transports AUVACA, tanmateix a esta reunió no van assistir ni l'alcalde de Massanassa ni l'alcalde de Catarroja. Atés que no compreníem si hi havia cap queixa concreta, vam sol·licitar a l'interessat una major concreció. Ens va contestar que en diverses ocasions havia sol·licitat de l'Ajuntament de Catarroja els informes dels serveis tècnics municipals sobre la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació, i en concret en relació amb el poliesportiu municipal, la piscina coberta municipal, bancs, farmàcies, bars i restaurants i cementeri, però no havia rebut cap contestació de la referida Corporació. Després d'aclarir la queixa, vam demanar informació en relació amb esta a l'alcalde de l'Ajuntament de Catarroja i estem esperant que ens arribe.

En la queixa núm. 022208, una ciutadana de Gandia va tornar a plantejar, amb noves argumentacions i nous fets, la qüestió relativa a la realització d'una rampa d'accés en l'habitatge en què viu el seu pare, el qual té mobilitat reduïda, i no complix les normes tècniques establides per a això. Hem admés la queixa i hem demanat un informe a l'Ajuntament de Gandia, i actualment, en el moment de redactar este Informe, estem esperant que ens arribe.

La promotora de la queixa núm. 022246 és una veïna de Llíria i referia que la seua filla, discapacitada, tenia problemes de desplaçament en el C.P. San Miguel on estava escolaritzada. Estem esperant que la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València ens remeta el seu informe.

La queixa núm. 010847, citada en la pàgina 323 de l'anterior Informe, referia la problemàtica general de barreres arquitectòniques existents a la població de Catarroja. La vam tancar perquè no vam observar cap irregularitat després d'haver rebut l'extens informe de l'alcalde, en què puntualitzava totes i cadascuna de les respostes que havia donat al promotor de la queixa.

La queixa núm. 010875, citada en la pàgina 324 de l'anterior Informe, va ser tancada després de comunicar al seu promotor el que seguix:

"En relació amb la queixa més amunt referenciada, que té presentada en esta Institució, i una vegada rebut l'informe requerit a la Direcció Territorial de Cultura i Educació d'Alacant i a la Mancomunitat de Serveis Socials de Pego, l'Atzúvia i les Valls, com també realitzades altres gestions, ens posem novament en contacte amb vosté a fi d'informar-lo de les actuacions fets, i li demanem que en un termini de 15 dies ens remeta les al·legacions o consideracions respecte a l'encarrilament del seu problema ara i de cara al futur.

Segons l'Administració educativa, ja té un professor d'atenció domiciliària des de començament del mes de desembre, qui un dia la setmana es desplaça amb vosté a l'IES de Pego, on col·labora amb el professorat de suport i li ajuda en tasques de mobilitat. El desplaçament el fa en companyia de la persona que li presta el servei d'assistència domiciliaria i l'esmentat professor i la tornada la fa amb son pare. Esta experiència, segons sembla, és positiva i s'ha establit com a prova a causa d'ampliar el nombre de dies d'assistència a l'IES.

D'altra banda, segons sembla, l'lES de Muro de Alcoy no té barreres arquitectòniques, si bé el problema aquí seria el del desplaçament, atés que l'auxiliar d'ajuda a domicili aprofita la seua tornada a Pego per a transportar-lo, cosa que no seria possible si es poguera desplaçar a Muro de Alcoy. No obstant això, hi ha una sèrie d'ajudes per a la mobilitat (per exemple taxis normals o taxis adaptats per a cadires de rodes) que, si escau, podrien ser sol·licitades per a solucionar la seua problemàtica de desplaçament tant a la Diputació Provincial d'Alacant com a la Fundació Luis Vives. D'esta possibilitat està puntualment informada la Mancomunitat de Pego, l'Atzúvia i les Valls."

Vam rebre el sincer agraïment del promotor de la queixa, qui ens va indicar que en un futur cursaria estudis en el Centre de Recuperació de Minusvàlids Físics d'Albacete i que, actualment, es trobava molt més a gust per a poder estudiar, que és el que realment volia en demanar la nostra intervenció.

En la queixa núm. 010958, citada en la pàgina 958 de l'anterior Informe, una ciutadana d'Alacant va sol·licitar la nostra intervenció davant el corresponent Ajuntament perquè eliminaren una rampa que provocava dificultats de mobilitat a l'entradeta del seu domicili. Li vam demanar que ens aclarira si s'havia dirigit prèviament a l'Administració municipal i ens va dir que ho feia en aquell moment, per la qual cosa vam deixar passar un termini prudencial perquè l'Administració li contestara. Després d'este temps li vam demanar que novament ens comunicara si havia estat resolta la seua petició o no. Atés que va fer cas omís del nostre requeriment, vam tancar l'expedient.

1.3. Qualificació del grau de minusvalidesa

En la queixa núm. 020322, el titular d'un Llibre de família nombrosa va demanar la nostra intervenció ja que per renovar-lo havia de presentar un certificat de minusvalidesa

actualitzada, la qual tardaria aproximadament uns dos anys a tramitar-se, amb les conseqüències que això comporta. Dies després de presentada la queixa i abans d'admetre-la, la vam tancar, ja que l'interessat ens va comunicar que va ser citat immediatament per a fer-se la revisió esmentada.

Respecte a la queixa núm. 020554, un ciutadà discapacitat es va dirigir a nosaltres i qüestionava que la data d'efectes de la qualificació de la seua minusvalidesa no coincidia amb la data d'efectes de la prestació d'invalidesa contributiva que li va ser reconeguda. Li vam indicar que els paràmetres i criteris en ambdós casos són diferents i per això les dates d'efectes també poden divergir, per la qual cosa vam considerar que no hi havia cap motiu per a iniciar cap investigació.

Les queixes núm. 020958 i núm. 021142 posen de manifest el retard a l'hora de tramitar el procediment per a qualificar el grau de minusvalidesa i van acabar amb recomanacions com la següent:

"Esta conducta infringiria la Llei 30/1992, en concret, l'art. 47, que obliga les administracions públiques i els ciutadans a complir els terminis establits en les lleis. Per ordre de la Conselleria de Benestar Social de 19 de novembre de 2001 s'aprova el procediment per al reconeixement, la declaració i qualificació del grau de minusvalidesa en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i, pel que fa a la qüestió plantejada en la queixa, l'art. 10.2 assenyala que el termini màxim per a resoldre i notificar la resolució serà de sis mesos. És evident que si van transcórrer més de sis mesos fins que la interessada fóra examinada per l'equip de valoració i orientació, el termini màxim esmentat per a dictar i notificar la resolució no podria complir-se, atés que la instrucció de l'expedient necessita unes altres fases, com ara la reunió de l'esmentat equip, proposta de resolució, resolució i notificació d'esta.

Tenint en compte el que s'ha exposat, esta Institució fa un recordatori de deures legals a eixa Direcció Territorial en el sentit que complisca escrupolosament el termini establit per a dictar resolució i notificar-la en els procediments per a qualificar el grau de minusvalidesa i, especialment, respecte d'esta queixa."

Es van tancar, després de ser acceptats en el termes següents:

"Que s'accepta el recordatori de deures legals, que hi ha una ferma voluntat per part d'esta Conselleria de Benestar Social i d'esta Direcció General d'Integració Social de Discapacitats de compliment dels terminis màxims de resolució dels procediments que es tramiten davant d'esta Administració i en particular dels procediments per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de minusvalidesa regulats en l'Ordre de 19 de novembre de 2001, de la Conselleria de Benestar Social. No obstant això, a causa que actualment solament hi ha un Centre de Valoració i Orientació en cada província de la Comunitat Valenciana, es produïx involuntàriament una dilació en la resolució d'estos procediments, fonamentalment a causa de l'elevat nombre de sol·licituds de reconeixement del grau de minusvalidesa que es presenten davant estos centres, ja que els beneficis que comporta obtenir el certificat de reconeixement de grau de minusvalidesa han augmentat (IRPF, obtenció de targeta d'estacionament, pensions

no contributives, ajudes individualitzades, prestacions per a ajudes institucionals, reserva de places en convocatòries públiques, etc.).

Por tot això i com a mesures per a solucionar este problema, descongestionar l'acumulació de treball en els Centres de Valoració i Orientació i agilitar la tramitació dels procediments davant d'estos, esta Conselleria i esta Direcció General han creat un nou Centre de Valoració i Orientació al barri de Velluters de València, que començarà a funcionar a principis de l'any pròxim. Així mateix, s'ha contractat un equip de suport (metge, psicòleg i treballador social) en el Centre d'Orientació i Valoració de València, a més en l'avantprojecte de pressupost per a l'any 2003 hi ha la previsió dins el Capítol 1 (despeses de personal) d'una plantilla per al nou Centre de Valoració i Orientació del barri de Velluters de València. Respecte del problema de la llista d'espera a la província d'Alacant, li comunique que està en estudi la creació d'un nou Centre a Alacant."

En la queixa núm. 021146, s'exposava que un ciutadà a presentar en el Registre de la Mancomunitat de Serveis Socials de Pego, L'Atzúvia i les Valls sol·licitud de reconeixement del grau de minusvalidesa, ja que necessitava canviar de cotxe i pretenia l'exempció de l'impost de matriculació; ens indicava que este reconeixement podia tardar uns sis mesos, però el cotxe el necessitava ja. Es va dirigir a nosaltres i ens va plantejar el dubte de si tenia dret que li reintegraren la quantitat que pagaria com a impost, ja que l'Administració tributària li indicava que el certificat de minusvalidesa tenia vigència des de la data en què s'expedia. Vam tancar la queixa una vegada que vam rebre un complet informe del Sr. conseller de Benestar Social, en què es reconeixia la possibilitat que les qualificacions de minusvalidesa tingueren efectes retroactius.

La promotora de la queixa núm. 021309 ens indicava al mes de juliol que a pesar d'haver estat reconeguda en el Centre de Diagnòstic i Orientació d'Alacant al mes de febrer no li havia estat notificada encara cap resolució. Vam admetre i vam tramitar la queixa, i una vegada rebut l'informe de la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant li l'hem comunicat a la interessada. Estem esperant que faça al·legacions.

La Federació de Serveis Públics de la UGT va presentar la queixa núm. 021505, en relació amb la tardança a qualificar el grau de minusvalidesa, amb retards de fins a 16 mesos en el cas de València i de 8 en el cas d'Alacant. Així mateix, ens comunicaven que en el cas del Centre de Diagnòstic de València, la Junta de Valoració no es reunia tal com era preceptiu.

Vam admetre la queixa i vam demanar informació al Sr. director general d'Integració Social de Discapacitats, qui ens va remetre l'informe i li'n vam donar trasllat al Sindicat perquè fera al·legacions, cosa que va fer. A la vista de les al·legacions formulades hem sol·licitat una ampliació de dades a l'Administració, que al moment de redactar este Informe no ens ha arribat, a pesar que l'hem reiterat per segona vegada.

Respecte a la queixa núm. 021546, una veïna de l'Alfàs del Pi tenia reconeguda una minusvalidesa del 21% des de 1994 i va sol·licitar la seua revisió per agreujament en transcórrer sis anys. Tanmateix se li va reconéixer novament el mateix grau de minusvalidesa. Disconforme amb això, va interposar una reclamació administrativa però

no havia obtingut resposta. Vam admetre la queixa i la vam tancar quan el Sr. conseller de Benestar Social ens va comunicar que, tot i que va ser presentada fora de termini, la reclamació prèvia va ser instruïda i estimada, i a la interessada se li va reconéixer un percentatge del 38% de menyscapte; amb això vam tancar la queixa.

No vam admetre la queixa núm. 021818, que va formular un ciutadà de València que discrepava del fet que l'Equip de Valoració i Orientació no haguera considerat que tenia una mobilitat reduïda, com també que no estava impossibilitat per a la utilització de transports públics, ja que es tractava d'una mera discrepància tècnica, ja que estes conseqüències s'acrediten d'acord amb els barems existents en l'Annex III del Reial Decret 1971/1999, de 23 de desembre, sobre qualificació de minusvalideses.

En la queixa núm. 021958, els pares d'una nena amb síndrome de Down van demanar la nostra intervenció perquè havien sol·licitat la qualificació de la seua minusvalidesa al febrer de 2002 i fins al novembre del mateix any no havien estat citats per a reconeixement. Una vegada rebut l'informe que ens va remetre el director Territorial de Benestar Social a València, l'hem remés als interessats perquè al·leguen el que consideren oportú.

La queixa núm. 012340 (citada en la pàgina 326 de l'anterior Informe) es va tancar en ser acceptada la recomanació.

1.4. Discapacitats. Centres

En la queixa núm. 021923, els pares d'una discapacitada, diagnosticada d'epilèpsia i retard mental moderat, ens comunicaren que assistia al Centre Ocupacional "Renàixer" de Godella, que és un centre de dia amb horari similar a l'escolar. Fora d'este horari, eren els pares qui havien d'atendre-la, però a causa de les malalties que patien, no podien atendre-la de manera adequada. La situació s'agreujava amb els brots de violència, cada vegada més freqüents, i l'agressió física cap als pares per part de la discapacitada; tanmateix, esta només admetia relacionar-se amb ells. Davant d'esta situació, consideraven que la seua filla havia d'ingressar en un centre residencial. Amb esta finalitat es van dirigir a l'Ajuntament de Burjassot i a la Conselleria de Benestar Social. Per això vam tramitar la queixa amb la Direcció Territorial de Benestar Social a València, que ens ha comunicat la informació pertinent que hem traslladat als interessats en tràmit d'al·legacions.

2. FAMÍLIA I MENORS

2.1. Menors

En la queixa núm. 020015 i acumulades (de la núm. 020201 a la núm. 020210), un col·lectiu de treballadors d'un centre de protecció de menors dependent de l'IVADIS (Institut Valencià d'Atenció als Discapacitats) es va dirigir a nosaltres i, bàsicament, ens

manifestaren que en un centre de protecció de menors es complien les mesures de reforma com a conseqüència de l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, de responsabilitat penal dels menors, com també que els recursos per a això eren escassos, tant en mitjans materials com humans i, per acabar, denunciaven que hi havia un nombre recent de menors estrangers no acompanyats.

Vam admetre la queixa i vam demanar informe a la Conselleria de Benestar Social, que el va emetre. En l'informe deia que solament dos menors havien complit mesures de reforma en el Centre, un d'ells perquè ja n'havia sigut usuari anteriorment a través d'una mesura de protecció i el segon perquè ho va ser durant un termini molt breu (un mes) i la mesura que havia de complir era en medi obert. A continuació indicava que la Llei de la Infància de la Generalitat Valenciana assenyala que el compliment de mesures d'internament en règim obert pot ser complit en centres de recepció i residències comarcals i juvenils. Se'ns va donar informació detallada dels recursos que tenen per a complir les mesures de reforma juvenil i l'índex d'ocupació d'aquell en què els interessats treballaven. Finalment ens deia el Sr. conseller de Benestar Social, respecte dels menors estrangers, que estava previst obrir un Centre específic per a ells, cosa que es va produir en la pràctica en obrir-se el Centre "Lucentum" a Alacant.

De l'extens informe de l'Administració vam donar trasllat als promotors de la queixa perquè formularen al·legacions, però no ho van fer i vam concloure l'expedient, sense perjuí dels resultats a què s'arribe en les investigacions iniciades d'ofici sobre els temes plantejats en esta queixa que estan sent tramitats.

La Fundació Diagrama va presentar la queixa núm. 020092, en què mostrava la seua inquietud pel fet que no hi havia desenvolupament reglamentari per a la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors. Alhora posava de manifest els dubtes sobre si esta competència corresponia a l'Estat o a les Comunitats autònomes.

Esta preocupació obeïa al fet que la Fundació Diagrama intervé en la integració de menors i joves en risc social i troba a faltar la regulació d'aspectes específics per a fer-ho, com ara els permisos durant els compliments de mesures d'internament, les comunicacions, les mesures de vigilància, els mitjans de contenció o el règim disciplinari, per citar algunes de les qüestions plantejades, que necessiten desenvolupament reglamentari.

Atés que esta problemàtica ja va ser estudiada per nosaltres durant la tramitació de la queixa núm. 200708, vam remetre la queixa al Defensor del Poble, i en vam donar compte a la Fundació Diagrama com seguix:

"Hem fet l'estudi del seu escrit de queixa de referència, i mitjançant esta carta li comuniquem que ha estat admesa a tràmit en els termes següents.

La qüestió que plantegen en el seu escrit ha pogut ser analitzada ja per esta Institució amb motiu d'una altra queixa formulada per diversos educadors d'un centre de menors de la província d'Alacant. Es tracta de la queixa núm. 200708, en la qual vam oir l'Administració afectada, concretament la Conselleria de Benestar Social, sobre el

desenvolupament reglamentari de la Llei cerca del desenvolupament reglamentari de la Llei Penal del Menor, a més d'altres qüestions que també es plantejaven en esta queixa.

Així doncs, i en virtut d'elementals principis d'economia i congruència, transcrivim la resolució que vam emetre al moment oportú, i la fem nostra per a este expedient:

"En data 16 d'octubre de 2001, esta Institució va remetre una resolució al Sr. director general del Menor, Família i Adopcions, i vam acordar el tancament de la queixa en determinats aspectes que en esta es plantejaven i, alhora, recomanava una sèrie d'actuacions a eixa Administració. Estes eren l'adaptació de l'Estatut de Centres de Menors a les lleis valencianes de la Infància i del Sistema de Serveis Socials i a la Llei Orgànica de Responsabilitat Penal dels Menors i la confecció d'un pla Integral d'Atenció a la Infància (...). Pel que fa als centres de reeducació de menors, Sa Honorable ens informa que, atés que es tracta de desenvolupar la Llei Orgànica 5/2000, esta competència solament correspon a l'Estat. En este sentit, el Ministeri de Treball i Afers Socials es desenvolupen treballs que tendixen a aprovar els reglaments de desenvolupament de la Llei esmentada, en els quals participaven els directors generals de totes les Comunitats autònomes competents en matèria de reforma de menors (Comissió Interautonòmica de Directors Generals en matèria de menors). Sobre la base que el text de la Llei 5/2000 és clar sobre això quan diu: "Article 45. Competència administrativa. 1. L'execució de les mesures adoptades pels jutges de menors en les sentències fermes és competència de les Comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, d'acord amb la Disposició final vint-i-dosena de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener), de protecció jurídica del menor. Estes entitats públiques duran a terme, d'acord amb les seues respectives normes d'organització, la creació, direcció, organització i gestió dels serveis, institucions i programes adequats per a garantir la correcta execució de les mesures previstes en esta Llei (...) Disposició final setena. Entrada en vigor i desenvolupament reglamentari (...) 2. Durant el termini esmentat en l'apartat anterior, les Comunitats autònomes amb competència respecte a la protecció i reforma de menors adaptaran la seua normativa per a l'adequada execució de les funcions que els atorga esta Llei", esta Institució no qüestiona que l'entitat dels drets fonamentals que puguen veure's afectats pel desenvolupament reglamentari de la Llei aconselle una posada en comú d'iniciatives que es plasmen en una única norma jurídica per a tot l'Estat, fins i tot a pesar que entenem que això no és un obstacle per a admetre la competència de la Comunitat Valenciana en la matèria.

Així doncs, en este sentit seguirem el desenvolupament dels treballs en el Ministeri de Treball i Afers Socials, ja que no sembla adequat que el règim interior dels centres en què es complixen les mesures acordades a l'interior dels processos a què es referix la Llei Orgànica reguladora de les responsabilitats penals dels menors es regule mitjançant instruccions, com fins ara s'esdevé a la nostra Comunitat. De la mateixa manera no és admissible que hagen transcorregut ja dos anys des que es va promulgar sense tenir el desenvolupament reglamentari que preveia. Amb esta finalitat comunicarem la nostra preocupació al Defensor del Poble perquè, fent ús de les seues competències, inste de l'Administració de l'Estat la prompta terminació dels treballs que s'estan duent a terme (...)".

La ciutadana que va presentar la queixa núm. 021042 demanava la nostra intervenció per a evitar que el seu fill fóra donat en adopció i perquè li permeteren visitar-lo. Vam fer investigacions prèvies que ens dugueren a la conclusió que la qüestió principal es trobava judicialitzada, i per això no vam admetre la queixa.

La queixa núm. 021169 va ser formulada pel col·lectiu Ecologistes en Acció-Alacant. En esta ens manifestaven que, després de promulgar-se el Decret 148/1998, de 22 de setembre, van formular una denúncia el 23 de juliol de 2001 davant la Direcció Territorial de Justícia i Administracions Públiques, davant la Comissió de Festes que va organitzar la vaqueta a la localitat de Tibi, ja que es permetia que menors de 16 anys caminaren per fora de zones de protecció i participaren en la festa, com també que ningú duia els braçals identificatius de persones capacitades a què fa referència l'art. 2.2.h) del Decret esmentat; tanmateix, no han rebut cap resposta a esta denúncia. Vam admetre la queixa i ens vam dirigir a l'esmentada Direcció Territorial per demanar informació respecte d'això.

Després de tramitar l'expedient, el vam concloure amb la resolució següent, que va ser acceptada:

"Acusem recepció del seu informe, en què ens respon a la queixa de referència, formulada per Ecologistes en Acció i relativa a la celebració de festes taurines tradicionals a la localitat de Tibi al mes de juliol de l'any 2001.

D'este informe i de la documentació que es troba en l'expedient es deduïx que, en efecte, les festes esmentades es van celebrar el dia 22 de juliol de 2001, i que hi havia la prohibició d'accés a estes per als menors de 16 anys, d'acord amb el que preveu l'art. 8.1 del Decret 148/1998, de 22 de setembre, amb el corresponent tancament; així mateix els col·laboradors voluntaris es trobaven perfectament identificats.

L'associació promotora de la queixa, en entendre que s'incomplia la normativa a què s'ha fet referència, va formular denúncies relatives a les festes celebrades els anys 2001 i 2002, i a va adjuntar una cinta de vídeo que, segons el seu parer, acreditava este incompliment, que es produïx en el sentit que, a pesar de les prohibicions i les mesures adoptades quant a això, de fet menors de 16 anys es trobaven a la zona destinada als participants en la festa.

No és sempre imputable a les administracions públiques el fet que els particulars que es troben sotmesos a prohibicions de caràcter legal o reglamentari les incomplisquen, ja que és materialment impossible que hi haja policia suficient (dit en termes estrictament administratius) perquè impedisca actuacions contràries a l'ordenament jurídic. Des d'este punt de vista, no s'ha pogut constatar que l'actuació d'eixa Administració siga mereixedora de cap retret, ja que hi havia indicacions que advertien que estava prohibit accedir als llocs de recorregut als menors de 16 anys. No obstant això, caldrà extremar el zel a l'hora de controlar que els incompliments de la normativa vigent en matèria d'espectacles taurins tradicionals siga la menor possible, i utilitzar per a esta finalitat mesures de foment i, en última instància, sancionadores.

També es deduïx de les actuacions que l'escrit de denúncia formulat va ser contestat mitjançant escrit d'este Òrgan el 30 d'agost de 2002, de conformitat amb el que establix

l'art. 11.2 del Reglament de Procediment de la Potestat Sancionadora, aprovat per Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost. En este escrit hi ha afirmacions que considerem que no estan d'acord amb la legislació que allí se cita. Ens referim al fet que es rebutjara de ple el vídeo aportat com a mitjà de prova, per a la qual cosa es basen en el que disposen els articles 80 i 81 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i l'art. 11 del Reglament per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora.

Els citats articles 80 i 81 es referixen, respectivament, als mitjans i el període de prova en el procediment administratiu i a la pràctica d'estos; i l'article 11 a la forma d'iniciació dels procediments sancionadors. De cap manera s'evidencia que les cintes de vídeo no puguen ser considerades apriorísticament com a mitjà de prova en el procediment administratiu general o especial sancionadors (art. 17.1 del Reglament de Procediment de la Potestat Sancionadora remet, en matèria de prova, a l'article 80 de la Llei 30/1992), ja que l'art. 80.1 referit establix en principi que els fets rellevants poden acreditar-se per qualsevol mitjà de prova admissible en dret.

La regulació dels mitjans de prova en l'Ordenament jurídic espanyol estan regulats en la Llei d'enjudiciament civil, la qual, en l'art. 382 admet com a mitjà de prova les imatges i els sons captats mitjançant instruments de filmació i d'altres similars. Així doncs, amb independència que la facultat per a iniciar un procediment sancionador es troba atribuïda en exclusiva a l'òrgan competent i no pot ser substituïda per l'interés del particular denunciant (art. 11.1 del Reglament del Procediment de la Potestat Sancionadora), aquell no pot rebutjar de ple una cinta de vídeo com a mitjà probatori, si bé solament a ell competix valorar-lo d'acord amb les regles de la sana crítica (art. 382.3 LEC).

Tenint en compte tot el que hem dit, recomanem a eixa Direcció Territorial que en els casos en què s'acompanyen a les denúncies que es formulen davant d'eixa Direcció, mitjans de reproducció de paraules, imatges i sons, captats mitjançant instruments de filmació, enregistrament i d'altres similars, no els rebutge de ple i els examine amb vista a iniciar, si escau, el corresponent expedient sancionador."

La queixa núm. 021292 va ser presentada per un matrimoni que estava fent tràmits per a adoptar un nen a Romania i demanava la nostra intervenció perquè les adopcions en aquell país es trobaven paralitzades a causa d'una reestructuració de la seua Administració. Vam admetre la queixa i la vam remetre a la Conselleria de Benestar Social, el titular de la qual ens va comunicar el que seguix:

"D'acord amb la seua sol·licitud relativa a la queixa referenciada amb el número 021292, sobre tramitació d'adopció internacional dirigida a Romania, li indique la situació referent a aquell país, quant a este tema, que des de fa una mica més d'un any afecta les diferents administracions públiques espanyoles i a totes les famílies pendents d'ultimar el procés d'adopció.

Després dels fets relatats en l'escrit del Sr. J.N.L., des de la Conselleria de Benestar Social, en data 20 de juliol de 2001, es van informar el sol·licitant i totes les famílies afectades per la mateixa problemàtica dels fets esdevinguts en aquell país, el qual ha

adoptat una nova regulació de la protecció dels menors que ha produït considerables efectes negatius per a les adopcions que s'estaven tramitant, de manera que algunes han quedat malmeses i d'altres han experimentat retards.

La situació a què em referisc és la que descric seguidament, a fi que la coneguen i l'aprecien.

En data 21 de juny de 2001, el Comité Romanés d'Adopcions va decidir suspendre durant un any les demandes d'adopció de famílies estrangeres. Esta mesura obeïx a la reforma legislativa que el Govern romanés perfila, i que encara, a hores d'ara, no ha ultimat, i un dels seus objectius és la reducció de l'adopció internacional per considerar-la una mesura excepcional.

La decisió suspensiva que en un primer moment va paralitzar tots els expedients, posteriorment va ser reconsiderada i es va decretar continuar la tramitació normal d'aquells que ja tenien un nen o una nena assignats. En canvi, els expedients que havien estat registrats pel Comité abans d'eixa data, que és el cas que ens ocupa, però que no s'havien gestionat, quedaven en l'espera que es reprengueren les preassignacions de menors des de Romania, una vegada feta la reforma legislativa. En esta situació es trobaven 250 sol·licitants de la Comunitat Valenciana, als quals, des de la Conselleria, se'ls va oferir la possibilitat d'optar per tramitar la seua sol·licitud en altres països, atés que ens trobàvem en una situació de total desconcert i incertesa, que les autoritats romaneses no aclarien.

Quasi el 80% dels sol·licitants van decidir mantenir este país com a designat. Per tal que no patiren un greuge pitjor que el que ja havia causat la nova regulació romanesa, se'ls permetia formular una nova sol·licitud, actualitzar les seues dades i que els fóra renovada immediatament la idoneïtat pel Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat Valenciana, i validar així, al més aviat possible, les seues possibilitats amb altres països.

La família N. informada al respecte, va voler mantenir l'adopció de Romania, fins i tot malgrat no tenir assignat cap menor per les autoritats romaneses. Potser motivats per l'esperança que la sol·licitud d'adopció nacional que també tenen formulada puga solucionar-se abans que una nova adopció internacional en un altre país diferent.

El context dibuixat pel Govern romanés des del juny de 2001 fins ara pot resumir-se en les següents situacions que han seguit els expedients d'adopció internacional formulats per qualsevol nacionalitat:

Els expedients amb sentència ferma d'adopció pels òrgans judicials romanesos que van ser paralitzats en un primer moment, van quedar desbloquejats i els menors legalment adoptats van poder arribar a Espanya amb els seus pares adoptius.

Els expedients, el procés dels quals es troba en fase judicial, però sense sentència, continuen tramitant-se amb normalitat.

Els expedients que tenien nen o nena assignat per les autoritats romaneses van ser resolts a partir de maig de 2002.

Els expedients, el procés dels quals es troba en fase administrativa, sense nen o nena assignat, que és el cas del Sr. J.N.L. es troben totalment paralitzats, sense cap expectativa de continuïtat de moment, ja que el Govern romanés no en garantix la resolució.

La situació actual respecte de Romania ha provocat un gir en les relacions entre el Govern d'esta nacionalitat i els distints països que tramiten expedients d'adopció, atés que la regulació interna actual advoca per la restricció d'esta mesura de protecció per als menors. Tot i que les diverses institucions com ara el Govern espanyol, el Parlament o el Defensor del Poble han mitjançat en esta desconcertant actitud, de moment la sobirania jurídica de cada país per a establir i canviar les seues lleis no ens permet interferir en els ordenaments jurídics interns, sinó actuar de manera alternativa oferint als sol·licitants d'adopció unes altres perspectives més àgils i fluïdes. Esta ha estat l'alternativa que ha seguit la Generalitat Valenciana, encara que hem manifestat davant les instàncies espanyoles i romaneses competents el nostre interés que, finalment, els processos adoptius iniciats concloguen amb la constitució de les adopcions sol·licitades a fi d'aconseguir la seguretat jurídica i la transparència dels convenis internacionals ratificats per ambdós Estats.

Esperem que la informació continguda en este escrit responga a les seues expectatives. Estic a la seua disposició per a qualsevol altre aclariment o ampliació de la documentació necessària de l'expedient de referència."

A la vista d'este informe, vam tancar la queixa.

En la queixa núm. 021522, una mare manifestava el seu rebuig a la declaració de desempara del seu fill. Igual com en una queixa anterior, vam fer les investigacions preliminars i vam concloure que este aclariment havia estat impugnat judicialment i s'havia confirmat pel jutjat de primera instància, i es trobava pendent d'apel·lació, i per esta raó ens vam abstenir d'iniciar actuacions.

Una ciutadana ens va formular la queixa núm. 021622, i en esta ens manifestava que era mare de tres fills, dos dels quals es troben en la Residència de "San Juan Bautista", suposadament en acollida residencial, i li negaven o limitaven el règim de visites, segons el seu parer de manera injustificada, ja que considerava que complia adequadament les seues obligacions maternals, a pesar de diversos avatars que va tenir en la vida. Atés que estava disconforme amb l'actuació de la Conselleria de Benestar Social va demanar còpia de l'expedient dels menors a fi de poder qüestionar la limitació del règim de visites en seu judicial, i no li va ser facilitat.

Quan vam rebre l'informe de l'Administració vam tancar l'expedient, ja que se'ns va comunicar que, al moment oportú, la mare va ingressar a la presó, i per això es va formalitzar l'acolliment dels seus fills amb l'àvia materna. A partir d'aquell moment, a causa dels problemes econòmics que tenia, com també les mancances importants en els aspectes higienicosanitaris, els seus fills van haver de ser custodiats per l'Administració,

que va elaborar diversos programes d'intervenció, els quals no es van poder dur a terme a causa de l'oposició de la mare i més concretament al servei d'ajuda a domicili.

Pel que fa a l'expedient administratiu, la Conselleria de Benestar Social va informar que, a causa de la confidencialitat dels informes que contenia l'expedient i a la falta de col·laboració per part de la mare amb els Serveis Socials municipals, li va ser denegat l'accés a aquell, ja que es va considerar fonamental la implicació de la mare en pautes i programes dissenyats pels diferents tècnics intervinents.

Finalment vam constatar que l'assumpte estava judicialitzat, tant per existir resolucions judicials sobre el règim de visites com per la impugnació de la declaració de desempara, per la qual cosa no vam continuar investigant.

Els promotors de la queixa núm. 021601 són un matrimoni als quals els va ser denegada la idoneïtat per a adopcions internacionals. Vam admetre i tramitar la queixa, i de l'informe que ens va enviar la Conselleria de Benestar Social es deduïx la no- existència de cap irregularitat en la qualificació dels pretesos adoptants. Tanmateix, a instància d'estos hem sol·licitat a esta Conselleria que admeta la possibilitat que siguen valorats nous informes psicològics que aporten els interessats, amb resultat positiu. Estos informes no han estat remesos, i s'han rebut dos escrits dels promotors que demanen que els donem més termini per a presentar-los, i hem accedit a això, i és esta la situació en què ens trobem actualment.

En la queixa núm. 021695, una ciutadana ens deia que volia veure la seua besnéta, que es trobava en acollida familiar. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informació a la Direcció Territorial de Benestar Social a València, i ens la va facilitar el titular d'esta Conselleria. A la vista d'esta informació vam tancar la queixa en els termes següents:

"Com vosté sap, el passat 28 de setembre va presentar un escrit en què substancialment no se li permetia veure la seua besnéta, qui es troba acollida a la Llar Provincial d'Alacant.

Atés que la queixa reunia els requisits establits en la Llei reguladora del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit i vam demanar el corresponent informe a l'Administració afectada a fi de contrastar els fets relatats per vosté.

En l'informe rebut de la Conselleria de Benestar Social es detalla la situació actual de la menor. D'esta manera, s'indica que una vegada declarada en desempara, va ser ingressada a la Llar Provincial d'Alacant.

Davant d'esta situació, els serveis socials de l'Ajuntament de Benidorm inicien un pla d'intervenció amb la mare per poder valorar la tornada de la nena amb la seua família biològica i se li autoritza un règim de visites. Tanmateix, este règim no ha estat complit per part de la mare, i per això va ser suspés.

Finalment, l'informe concreta que actualment s'ha valorat el context familiar de la menor que, davant l'elevat nivell de conflictivitat aconsellen dirigir la protecció cap a un recurs més estable com podria ser l'acollida preadoptiva, i conclou que no es tracta,

de moment, d'una decisió definitiva. Si s'adopta esta decisió, no es considera aconsellable establir visites amb membres de la família biològica perquè podria interferir en el procés d'adaptació dels menors i el seu desenvolupament.

Amb tot el que s'ha exposat, hem de comunicar-li que des d'esta Institució entenem i compartim la seua preocupació en no poder visitar la seua besnéta, una situació que, sens dubte, ha de resultar molt penosa. Tanmateix, davant estes situacions cal assumir l'opció més favorable per a la menor, i garantir el procés d'adaptació i el seu complet desenvolupament. És per això que, d'acord amb la situació familiar actual, convé dirigir la seua protecció cap a la possible acollida adoptiva.

Per tot el que s'ha exposat, li comuniquem que tanquem l'expedient, atés que del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada, i tenint en compte que no s'han presentat al·legacions a l'informe d'esta, que li va ser facilitat el passat 14 de desembre, no deduïm l'existència d'actuacions públiques vulneradores dels seus drets constitucionals o estatutaris."

En la queixa núm. 021917, es qüestionaven els criteris per a concedir ajudes per a cursar estudis a l'estranger sota el finançament de l'IVAJ. Després d'admetre-la i tramitar-la, la vam tancar i vam comunicar al promotor el que seguix:

"Com vosté sap, en el seu escrit de queixa exposava que va ser denegada a la seua filla la beca oferida per la Conselleria de Benestar Social per a fer cursos d'idiomes en països de la Unió Europea. Davant d'esta situació, ens indica que, segons el seu parer, el criteri utilitzat per a concedir les beques implica una discriminació, ja que l'expedient acadèmic dels sol·licitants és valorat amb requisits econòmics en percentatges similars.

Una vegada admesa la queixa, vam demanar el corresponent informe a l'Institut Valencià de la Joventut. En este informe s'aprecia que les actuacions seguides en la concessió de beques es van ajustar al que establix l'Ordre de 26 de novembre de 2001, de la Conselleria de Benestar Social.

En esta Ordre s'establixen els requisits exigits als sol·licitants i, tal com cita l'informe, cal dur a terme una valoració de la renda familiar davant la impossibilitat que la beca puga ser adjudicada a tots els sol·licitants. És per això que inicialment s'atén a l'expedient acadèmic i en segon lloc es valora la situació socioeconòmica, tal com establix la base setena d'esta Ordre.

Per tot el que hem exposat, hem de comunicar-li que no apreciem cap irregularitat en l'actuació de l'Institut Valencià de la Joventut, ja que va aplicar l'Ordre reguladora d'estes ajudes que, com vosté sap, tenen un caràcter social i es convoquen a fi de facilitar els estudis d'idiomes a països de la Unió Europea. En este sentit, convé destacar que amb este tipus d'ajudes, i les beques en general, es pretén afavorir aquells estudiants que, d'una banda, tinguen millor expedient acadèmic i, d'una altra banda, no tinguen recursos suficients per a poder pagar estos viatges per ells mateixos; és per això la importància dels requisits econòmics que conté la citada Ordre.

En conclusió, hem d'informar-la que la mera disconformitat o el desacord amb la normativa aplicable al cas no motiva la continuació de les nostres investigacions, i per tant hem de tancar el seu expedient."

En la queixa núm. 021979, una ciutadana que va ser adoptada l'any 1969 volia saber la circumstància de la seua família biològica i amb esta finalitat havia sol·licitat de la Direcció General de Família, Menors i Adopcions l'expedient de la seua adopció, però no se li havia facilitat. El vam demanar a la citada Direcció General i ens el va remetre el Sr. conseller de Benestar Social. N'hem donat trasllat a la interessada perquè fera al·legacions.

En relació amb l'atenció a un menor en desempara, vam tancar la queixa núm. 022075, i vam comunicar als promotors el que seguix:

"Després del detallat estudi del seu escrit de queixa, ens posem novament en contacte amb vostés a fi de comunicar-los les actuacions practicades des d'esta Institució respecte a l'assumpte plantejat.

Com vostés saben, una vegada admesa a tràmit vam demanar el corresponent informe a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social, a fi de contrastar la informació aportada i conéixer, així, la situació actual de la seua filla.

En l'informe rebut es detallen les mesures prèvies que s'adoptaren en la tramitació de l'expedient relatiu a la menor, i el Jutjat d'Instrucció número 4 de València va dictar interlocutòria de data 3 d'agost de 2002, mitjançant la qual es va acordar la custòdia temporal de la menor amb sa germana E., mentre no s'adoptara una resolució per part de l'autoritat competent.

D'esta manera, en virtut de la Resolució de data 7 d'agost de 2002 de la Direcció Territorial de Benestar Social, se'n va acordar la tutela i estada temporal amb esta germana, i es va ratificar esta resolució per la Direcció General de Família, Menor i Adopcions, en desestimar la reclamació prèvia a la via civil interposada per vostés.

Amb tot, va ser presentada la contestació a la demanda d'oposició núm. 853/02 a la citada resolució de tutela, contestada al Jutjat d'Instrucció número 24 de València.

Finalment, convé ressaltar d'este informe que en virtut de Resolució de data 17 de setembre de 2002 de la Direcció Territorial de Benestar Social, es va estimar un règim de visites, el qual, fins a hores d'ara, tal com s'indica, s'està complint satisfactòriament.

Per tot el que hem exposat, hem de comunicar-los que l'assumpte que ens plantegen es troba judicialitzat i, en este sentit, l'art. 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, que regula esta Institució, disposa que el Síndic de Greuges no podrà entrar en l'examen individual de queixes sobre les quals estiga pendent una resolució judicial, per la qual cosa tanquem l'expedient."

El promotor de la queixa núm. 022160, ens va comunicar que va sol·licitar una ajuda econòmica per al lloguer d'habitatges per joves o per parelles joves, regulats per Ordre

de 20 de juliol del 2001, el qual, a pesar de complir els requisits, no li'l concediren. Vam sol·licitar informació a l'IVAJ, l'hem rebuda i l'expedient es troba ara en fase d'al·legacions.

En la queixa núm. 022227, una mare a qui li va ser retirada la custòdia dels seus tres fills per resolució administrativa de la Direcció Territorial de Benestar Social a València, va demanar la nostra intervenció, ja que li havien denegat el règim de visites. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a aquella Direcció Territorial, i actualment estem esperant que ens arribe.

En la queixa núm. 022239, un pare es va dirigir a nosaltres en termes semblants als de la queixa anterior, i qüestionava la desempara dels seus dos fills, també feta per la Direcció Territorial de Benestar Social a València. També aquí estem esperant rebre l'informe demanat.

Respecte a la queixa núm. 022248, el secretari de la Comissió Executiva de Joves Socialistes del País Valencià va demanar la nostra intervenció per a investigar si el Consell Rector de l'Institut Valencià de la Joventut s'ha reunit en els termes que la seua Llei reguladora establix. Amb esta finalitat hem demanat al Sr. director de l'IVAJ informe, que ens l'ha remés i n'hem donat trasllat al promotor de la queixa per a al·legacions.

La queixa núm. 010850 (pàgina 336 de l'informe anterior), es va tancar perquè no vam apreciar cap irregularitat, després de constatar que els promotors no van fer cap al·legació a l'informe de l'administració.

En la queixa núm. 011005 (pàgina 338 de l'anterior Informe), una vegada rebut de l'Ajuntament de Dénia l'informe sol·licitat i traslladat als interessats es va tancar l'expedient. En efecte, d'allò instruït es va deduir que l'ajuda econòmica ja se'ls va fer efectiva, com també que amb anterioritat al lliurament dels menors hi van haver diverses reunions en què participaren tant tècnics de la Direcció Territorial de Benestar Social, com de l'Ajuntament de Dénia i l'Associació Valenciana d'Acollidors Familiars (AVAF), la qual va tenir en tot moment informació sobre els menors que eren o serien acollits familiarment amb la seua mediació. Quant al seguiment, es va encomanar als Serveis Socials de l'Ajuntament de Dénia que feren el mateix a través d'entrevistes telefòniques i personals, tant a la seua casa com al domicili dels acollidors, tot això coordinat amb AVAF.

La queixa núm. 011018 (pàgina 340 de l'anterior Informe) la vam tancar després de rebre tots els informes sol·licitats i estudiar les al·legacions de la interessada, i vam formular la següent resolució:

"De tot es deduïx que, en efecte, la interessada va subscriure el contracte per a formalitzar l'acollida familiar permanent a què s'ha fet referència i la clàusula sisena del qual s'ha transcrit, a pesar d'això no ha rebut cap tipus de remuneració, i l'Administració no ha donat cap explicació al respecte, excepció feta del que més endavant direm en relació amb la sol·licitud d'ajudes econòmiques individualitzades.

L'art. 1281 del Codi Civil disposa, en referir-se a la interpretació dels contractes, que si els termes són clars i no deixen dubte sobre la intenció dels contractants, caldrà atendre al sentit literal de les seues clàusules, cosa que s'esdevé en este cas. Això és així perquè, en primer lloc, l'art. 173.2.5é) del propi Codi disposa que l'acollida familiar es formalitzarà en un document que haurà d'incloure, entre altres aspectes, la compensació econòmica que, si escau, rebran els acollidors; és a dir, que no sempre l'acollida familiar serà remunerada, però si ho és haurà de constar explícitament i caldrà determinar la suma d'esta compensació. En segon lloc, l'anàlisi literal de la clàusula 6a no oferix dubtes que facen necessària una altra interpretació, perquè *serà* és futur simple d'indicatiu, cosa que obvia qualsevol gènere de possibilitat, que si hom haguera volgut podria haver plasmat mitjançant el condicional *seria*; la remissió a l'Ordre de 29 de novembre de 2000 no és a l'efecte constitutiu, ja que des del principi l'acollida s'ha pactat remunerada sens dubte, l'única cosa que fa és remetre a l'esmentada Ordre als sols efectes de concretar la quantitat econòmica que constituïx la remuneració.

En una de les informacions facilitades per eixa Administració se'ns va dir que les propostes econòmiques remeses per la Direcció Territorial d'Alacant no van ser acceptades pel director general de Família, Menor i Adopcions, i que es van tornar i se'n va ordenar una nova proposta. Esta explicació no és obstacle perquè el ciutadà que ha subscrit un compromís perfecte amb el representant legal de l'Administració deixe de percebre les quantitats que justament se li deuen. Tampoc podria ser-ho el fet que la interessada, a més, i al marge del contracte, haja sol·licitat ajudes a l'empara de l'Ordre de 29 de novembre de 2000, ja que esta no establix cap disposició segons la qual aquells que hagen subscrit un contracte per a regular una acollida remunerada no puguen sol·licitar un altre tipus d'ajudes o bé el que la sol·licitud invalidaria les clàusules contractuals.

Per últim, pel que fa a l'anàlisi del contracte, no s'evidencia que el precepte en qüestió puga ser contrari frontalment a l'ordenament jurídic, però si ho fóra, caldria instar davant els jutjats i tribunals, per la qual cosa, mentrestant, és vàlid per als tribunals i obliga les parts.

És evident, sense que calguen unes argumentacions especials (n'hi ha prou amb fer referència als arts. 24 i següents de la Llei 7/94, de 5 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de la Infància), la bondat de l'acollida de menors necessitats de protecció amb famílies acollidores, si el recurs a la família extensa no és possible, abans que l'acollida residencial. El Pla Integral de la Família i Infància de la Comunitat Valenciana 2002-2005, aprovat recentment, recull (pàgines 80 i 81) "D'altra banda, l'acollida familiar oferix una cosa per a la qua les administracions no tenen alternativa, atés que és precisament una experiència relacional concreta i pròpia: la família. Ni les prestacions econòmiques o materials, ni l'assessorament, ni tan sols l'acollida residencial poden cobrir necessitats personals molt concretes a què sí arriba l'experiència familiar.

D'altra banda, és important reconéixer i afavorir el potencial de les famílies com a xarxa de suport, no solament als seus propis membres, sinó com a agent de canvi i acció social. Per a això és indispensable dissenyar i desenvolupar programes que ajuden les famílies a ser receptives a les necessitats socials i a posar els suports necessaris perquè,

si així se senten motivades, puguen acollir unes altres persones sense arriscar la pròpia integritat.

La nostra Comunitat Autònoma ha estat una de les pioneres a Espanya en el desenvolupament de programes d'acollida familiar en el camp de la protecció a la infància. Transcorreguts quinze anys des que es va implantar i a diferència d'algunes altres autonomies, l'acollida temporal i permanent de menors per part de famílies solidàries és un recurs clarament consolidat i que aspira a poder estendre's per donar resposta a aquells casos de major complexitat. És, per tant, a pesar dels aspectes que encara cal millorar, una mostra que és possible fomentar la cultura de l'acollida familiar i compaginar-la amb la responsabilitat i competència de l'Administració en la protecció a la infància com també estendre-la a altres col·lectius susceptibles de beneficiar-se d'una experiència de convivència en família, quan la seua pròpia xarxa familiar no pot donar-los suport suficient. "

Eixa Conselleria ha fet campanyes per promoure l'acollida familiar, però esta promoció, lògica si es té en compte l'interés superior dels menors, ha d'anar acompanyada de l'adequat finançament, i més quan la família acollidora actua en la creença certa que serà compensada econòmicament i això no succeïx. La situació de fet en què es troben estes famílies és fàcilment comprensible, atés que el menor es troba en un ambient familiar idoni, per la qual cosa no ha de cessar, llevat de casos extrems i tanmateix la família acollidora té enormes dificultats econòmiques per a mantenir la situació, cosa que els situa en una disjuntiva difícil que, finalment, es decanta pel manteniment de l'acollida i l'assumpció de les dificultats econòmiques que l'absència de remuneració comporta. Aquí hem de puntualitzar que les prestacions que atorguen a les famílies acollidores mai no podran avaluar-se amb caràcter econòmic, però este és un aspecte que ajuda al manteniment i creixement d'estes.

Un altre aspecte important, si bé no frontalment plantejat per la interessada, és el que fa referència al seguiment de l'acollida per part de l'Administració, que té la guarda dels menors. Este seguiment comença amb la informació que rep la família acollidora i que ha de ser el més àmplia possible, i ha de facilitar totes les dades que siguen necessàries per a atendre millor els menors en els plànols psicològic, físic, social, afectiu, educatiu i, també, econòmic. Continua amb el control periòdic a través d'aquells que estan implicats en el cas de cada menor concret, com és eixa Conselleria de Benestar Social i els equips socials municipals del domicili de la família biològica i del domicili de la família acollidora, o bé les entitats que col·laboren amb l'Administració autonòmica amb esta finalitat. Este control periòdic, si no exhaustiu per qüestions de caràcter financer, sí que hauria de ser al més freqüentment possible, ja que les errades o problemes que es puguen plantejar en edats en què els menors estan madurant, i més si necessiten protecció per les entitats públiques, si no es detecten i corregixen ràpidament poden derivar en fets irreversibles.

De totes les actuacions en este expedient no hem observat incompliments greus en l'aspecte del seguiment, i per això no hem de fer cap suggeriment hem de fer, com no siga que es continuen i intensifiquen els controls de l'acollida amb la intervenció de totes les entitats implicades.

No s'esdevé el mateix amb el primer aspecte, per la qual cosa ens veiem obligats a recomanar-li que inicie les actuacions necessàries perquè la promotora de la queixa reba la remuneració pactada amb efectes de la formalització de l'acollida familiar i, de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no el recordatori que es fa o, si s'escau, les raons que estime oportunes per a no acceptar-lo."

Esta resolució va ser contestada pel Sr. conseller de Benestar Social:

"He rebut l'escrit d'eixa Institució en què demanava informe en relació amb la queixa núm. 011018, presentada per la Sra. R.M.T.B., en la qual la interessada al·lega no haver rebut cap quantitat per l'acollida de la menor A., com també l'escassa informació sobre els aspectes educatius, psicològics o sanitaris de la menor, unes qüestions sobre les que informe el que seguix:

Respecte al primer motiu de la queixa, és a dir, el pagament de les quantitats derivades de la consignació econòmica per acollida familiar de la citada menor, l'informe que, formulada proposta de resolució per la Direcció Territorial d'Alacant, esta no va ser acceptada pel director general de Família Menor i Adopcions, qui la va tornar al Servei Territorial i va ordenar que es formulara una nova proposta, que està pendent, fins al moment, de remissió.

Quant al segon motiu de la queixa, en què la interessada al·lega l'escassetat d'informació rebuda, l'informe que en tots els supòsits en què l'acollida familiar es considera com el recurs més adequat per al menor, es dóna trasllat immediat d'esta necessitat tant a l'associació col·laboradora com al corresponent Ajuntament, i adjunta els informes relatius a la situació del menor, amb la finalitat de facilitar la recerca d'una família adequada a les seues característiques concretes.

En el cas concret que ens ocupa, relatiu a la menor A., tal com queda exposat en la queixa, hi havia un procés d'adaptació de la menor a la família acollidora durant diversos mesos, durant els quals la menor continuava en la Residència Comarcal l'Alacantí, amb eixides de cap de setmana al domicili de la família acollidora. Durant este període, en cap moment es va ocultar cap informació respecte a esta menor per part de la Direcció Territorial d'Alacant, i per contra, hi ha una constant col·laboració i un intercanvi d'informació entre l'acollidora i AVAF i els professionals de la Residència Comarcal. Este procés va concloure amb la formalització de l'acollida familiar amb acord de totes les parts implicades."

I després,

"En resposta al seu escrit de 21 de març de 2002 sobre la queixa núm. 011018, li comunique que s'accepta la recomanació de la Sindicatura de Greuges i, en conseqüència, es resol conforme a esta.

Li adjunte la resolució i notificació a la interessada". Així doncs, es va tancar.

La queixa núm. 200789 (pàgina 341 de l'informe anterior) va ser tancada, una vegada rebuts els informes de les administracions afectades. El Sr. conseller de Benestar Social va precisar:

"En relació amb la queixa núm. 200789, referent al menor J., mitjançant la qual es fa un recordatori de deures legals per la perllongada permanència al Centre de Recepció del referit menor, convé considerar que concorren circumstàncies, en este cas, que fan comprensible la permanència del menor en eixe recurs. El menor ha protagonitzat diverses absències del Centre, després dels permisos de caps de setmana, i ha reingressat al centre voluntàriament o a través de la seua família, cosa que ha dificultat que puga ser valorat. També cal considerar que el Centre de Recepció té un determinat nombre de places en règim residencial, per a menors que requerisquen una major supervisió.

Tot i que el Centre de Recepció havia remés, en data 18-2-02, un informe en què es plantejava el seu trasllat a la Residència Comarcal, en la revisió d'expedients realitzada en el propi Centre el 28-5-02, l'acord respecte del menor va ser que una vegada passat l'estiu, considerant les activitats que programe l'Ajuntament de Torrent, si l'evolució és bona, es reintegraria a la família i si no, continuaria fins a la majoria d'edat.

Finalment, vull comunicar-li que esta Conselleria de Benestar Social pren en consideració el recordatori de deures legals i que, sense perjuí dels aclariments continguts en els dos paràgrafs anteriors, s'incorporaran als procediments d'actuació en matèria de menors."

La queixa núm. 201104 (pàgina 338 de l'anterior Informe), va ser tancada, així mateix, en acceptar el Sr. conseller de Benestar Social la resolució dictada.

3. TERCERA EDAT

3.1. Residències

En la queixa núm. 020860, el promotor ens manifestava que el director de la Residència de la Tercera Edat de Benidorm li restringia l'entrada per a poder ver a una resident.

Admesa i tramitada la queixa, va resultar que la relació que mantenia amb la resident era d'amistat i que eixia amb ella a passejar, i esta de vegades tornava alterada i nerviosa, alhora que el promotor de la queixa originava conflictes amb el personal del centre. Estos fets van ser comunicats al fill de la usuària, qui va donar indicacions que es limitaren les visites a sa mare per part del promotor de la queixa. Atés que esta presentava una patologia mental, se'n va donar compte al Ministeri Fiscal i, després del corresponent procés, es va dictar sentència que la incapacitava i se'n va nomenar tutor el fill. La incapacitació no pot afectar l'àmbit afectiu i per això es va arbitrar un sistema mitjançant el qual el promotor de la queixa, en eixir amb la usuària del centre, quedava assabentat d'una sèrie de qüestions, com ara l'hora a què havien de tornar o la

medicació que havia de prendre la incapaç, amb les pautes que calia seguir per a això. Com que no es va observar cap irregularitat, vam tancar l'expedient.

No vam admetre la queixa núm. 021440, atés que el seu promotor ens manifestava el seu desacord amb les normes de règim interior d'una residència de caràcter privat, precisament per esta qualitat, en què no intervenia cap Administració pública.

En la queixa núm. 021739, un matrimoni de pensionistes van demanar la nostra intervenció perquè estaven des de 1991 esperant una plaça en un centre públic. Vam sol·licitar informe al director territorial de Benestar Social a Alacant, i ens el va remetre el Sr. conseller de Benestar Social. Li n'hem donat trasllat als interessats perquè facen al·legacions, cosa que de moment no han fet.

En la queixa núm. 022138, una ciutadana ens traslladava la seua inquietud pel fet que l'empresa que gestionava la Residència de la Tercera Edat de Massamagrell havia canviat i la nova gestora era notablement inferior a l'anterior, tant en el tracte com en la cura i l'alimentació dels residents. A més a més, segons ella, s'havia instal·lat una escola de cuina de la Residència, cosa que causa molèsties als usuaris. Admesa la queixa, estem esperant que la Direcció Territorial de Benestar Social a València emeta l'informe que li hem sol·licitat.

La queixa núm. 010806 (pàgina 344 de l'anterior Informe) es va tancar, una vegada que l'administració va contestar a la nostra petició d'ampliació de dades, i ens va indicar que a la vista de l'esmena dels defectes apreciats per la Inspecció de Serveis Socials, no es va considerar oportú instruir un procediment sancionador.

La queixa núm. 010896, (pàgina 346 de l'anterior Informe), va ser tancada una vegada que la Sra. directora general de Serveis Socials va acceptar la següent Resolució:

"Del detallat estudi de la documentació a què s'ha fet referència, es deduïx que algunes de les deficiències referides pel Sr. B.P. no ho eren, i d'altres han estat esmenades parcialment o totalment, a causa, en certa mesura, de la gestió integral del centre per una nova empresa; finalment, persistixen alguns defectes.

Per descomptat, les opinions de l'interessat sobre el condiment, la presentació o varietat d'aliments no signifiquen una vulneració de cap dels drets fonamentals consagrats en l'ordenament jurídic espanyol, i més quan poden estar avalats per raons científiques, com és el cas, per exemple, de servir menys carns roges i més pollastre, d'acord amb la piràmide alimentària que representa la dieta mediterrània. De la mateixa manera, no s'ha constatat l'absència del personal oferit per l'empresa a l'hora de licitar, ni que no estiga qualificat, independentment que les qualitats personals de cadascun dels treballadors puguen ser més o menys agraciades segons el parer de cada resident, cosa que tampoc pot derivar en cap tipus de recomanació a l'Administració.

Fa referència el promotor de la queixa en les al·legacions a certes mancances en el servei de subministrament de medicaments, però esta és una qüestió nova a la qual no va fer referència en el seu escrit inicial, raó per la qual eixa Direcció General no va

informar, ni nosaltres podem pronunciar-nos ara, amb independència que això puga donar lloc que, si escau, presente una nova queixa.

Les qüestions sobre les que sí que hem de pronunciar-nos són les relatives a la inadequada anivellació del sòl de les dutxes per a evacuar les aigües i la renovació de part del mobiliari. Quant a la primera qüestió, van ser dissenyats els pisos de les dutxes al mateix nivell que la resta del paviment, a fi d'evitar obstacles que pogueren dificultar l'entrada i l'eixida i amb això possibles caigudes de l'usuari; tanmateix, això anterior no es va fer amb un sistema d'evacuació d'aigua eficaç, de manera que, a causa de l'escàs desnivell, es produïxen entollaments indesitjables tant per als usuaris com per als treballadors encarregats de la neteja i la higiene de les habitacions.

La renovació del mobiliari del centre és una pràctica habitual segons l'Administració i això dins les limitacions pressupostàries. En concret, se'ns comunica que per a enguany hi ha prevista la substitució de les cadires de braç per unes altres amb tapisseria que es puga rentar fàcilment.

És sabut que les cabines telefòniques d'ús públic són instal·lades i explotades per Telefònica, S.A. i no per l'Administració, que dota les habitacions de la Residència d'extensions a través de les quals es poden derivar telefonades exteriors a la línia del centre, cosa que no pot fer-se amb una línia aliena com és la de Telefònica. Per això, qui telefona de l'exterior elegix la línia de comunicació. Tanmateix, atés que no constituïx cap cost, podria demanar-se a Telefònica, SA que instal·le una cabina per planta, tenint en compte que podrà fer-ho o no atenent a criteris comercials.

Per tot el que hem dit,

A) Recomanem a eixa Direcció General que adopte les mesures necessàries a fi que faça les reformes necessàries en els sòls de les dutxes de la Residència de la Tercera Edat d'Elx per aconseguir una correcta evacuació de les aigües,.

B) Es recorda el Pla de renovació de cadires de braç al llarg d'enguany.

C).Se suggerix que es facen gestions amb Telefònica, SA a fi d'instal·lar una cabina telefònica en cadascuna de les plantes de la Residència. "

Pel que fa a la resta, la queixa queda tancada".

El promotor de l'anterior queixa ens va remetre un escrit i opinava sobre la resolució que li vam dictar, i suscitava noves qüestions no plantejades en l'escrit inicial; en concret: la deficiència de baranes per a persones invàlides, l'ús inadequat de pitxells per a aigua al menjador i deficiències a l'hora de distribuir els medicaments. Sobre estes qüestions es va decidir obrir un expedient nou, el núm. 021149. La Sra. directora general de Serveis Socials, igual que en el cas anterior, ens va remetre un exhaustiu informe del qual es pot extraure el següent:

1. Inexistència de recolzaments en els banys per a persones amb mobilitat reduïda: totes les habitacions dels residents estan dotades d'un agafador o barra de suport subjecta a la

paret més pròxima a l'inodor per a facilitar-ne l'ús. Els lavabos comuns d'ús de visitants no estan proveïts d'estes barres de suport, ja que no són d'ús exclusiu de residents; de tota manera, hi ha lavabos que tenen ajuda en unes altres dependències. Estes altres dependències són els banys geriàtrics, que n'hi ha un per ala (quatre en total) i en els quals sí que hi ha dos suports, situats a cada banda de l'inodor, un dels quals té barra abatible.

Així mateix, i segons ens comunica el director de la Residència, el passat 6 de juny i, a pesar que el Sr. B. és una persona vàlida, es va instal·lar el segon suport abatible a la seua habitació.

2. Subministrament d'aigua en els menjars i higiene dels estris de cuina: l'aigua que se servix en els menjars és de la xarxa municipal i és apta per a l'ús domèstic. L'aigua se servix en pitxells de plàstic, com a mitjà més higiènic (PVC d'ús domèstic) i segur (s'evita, així, el vidre). Els pitxells, numerats i assignats per taules, es renten i netegen diàriament en el rentaplats a este efecte i a temperatura necessària amb productes adequats. Abans de cada menjar, els pitxells es renten i s'omplin d'aigua potable a fi d'assegurar la netedat i salubritat de l'aigua. Els pitxells es guarden al frigorífic abans de cada dinar a fi de servir-los a una temperatura adequada i evitar alguna brutícia accidental. Després de cada menjar, els pitxells són retirats juntament amb la resta dels estris de les taules fins que es tornen a necessitar.

La Direcció de la Residència està estudiant la possibilitat d'instal·lar a la cuina una depuradora que millore la qualitat de l'aigua.

3. Deficiències en el subministrament de la medicació: el subministrament de la medicació a la Residència es fa a través de la farmàcia ubicada a la Residència de La Florida d'Alacant, mitjançant envasos individuals i termosegellats, després que la residència les demane a la farmàcia. El servei de La Florida es fa el dijous de cada setmana, en cas d'haver-hi alguna necessitat urgent anem a qualsevol farmàcia del municipi per recollir la medicació que necessitem. En cas de tardança (fet quasi improbable) se seguix el procediment del punt anterior. El dia de repartiment de la Florida se supervisa l'enviament i se n'anonten les faltes, i es reclama com a enviament urgent eixa falta de medicació. En cas d'error en l'enviament, l'envàs es retorna novament a la Florida i es reclama el correcte com a urgent. Els canvis en la presentació d'alguns medicaments són causats exclusivament pel canvi d'algunes marques concretes per medicaments genèrics. L'absència d'alguns medicaments o productes està motivada exclusivament per la consideració per part de La Florida com a productes substituïbles per altres d'efectes similars. El repartiment de la medicació, atesa la varietat de medicaments i sobretot de residents, es fa observant sempre un mateix ordre i la ingestió de cadascun és vigilada sempre per l'ATS (sempre dos en cada menjar). "

Segons això anterior, no vam apreciar irregularitat en l'actuació de l'administració i la queixa va ser tancada.

3.2. Centres de dia

Les queixes núm. 020093 i 020279 es van tramitar conjuntament, ja que van ser presentades per dos usuaris de la Llar de Tercera Edat d'Elx sobre la mateixa qüestió. En esta Llar hi ha equips informàtics per a ser utilitzats pels usuaris del Centre, però n'han vist limitat l'ús a causa de la convocatòria i impartició de cursos d'informàtica. Els promotors entenen que se'ls limite l'accés als equips mentre s'impartixen els cursos, però no la resta del temps. D'altra banda denunciaven que havien patit represàlies per part de la Direcció del Centre, segons ells com a conseqüència d'haver volgut fer valer els seus drets constitucionals.

L'administració ens va indicar que la limitació a l'ús d'ordinadors era una mesura de precaució, fins i tot fora de l'horari dels cursos, per evitar que es desconfiguraren i amb això no es pogueren utilitzar en dies successius. Així mateix, ens van remetre les actes de la Junta de Govern de la Llar, en què s'havia tractat la qüestió objecte de la queixa, i la majoria d'esta Junta no s'oposava als criteris d'organització dels cursos d'informàtica. Per això, en no apreciar irregularitat, vam tancar la queixa.

El promotor de la queixa núm. 022037 ens va manifestar que és soci del Club de Jubilats d'Orriols i que de vegades ha anat al centre "Salvador Allende", en el qual figura un cartell en què es prohibix als no-socis jugar al dominó, tuti, etc. Esta decisió la considera contrària a la normativa que regula els Centres Municipals d'Activitats per a persones majors, i per això es va dirigir a l'Ajuntament de València i va exposar esta situació, però no havia obtingut resposta. Hem rebut l'informe sol·licitat a l'alcaldessa de València, i ens trobem en fase d'al·legacions, després d'haver-li'n donat trasllat a l'interessat.

La queixa núm. 010179 (pàgina 346 de l'anterior Informe), es va tancar una vegada que l'Ajuntament d'Alacant ens va comunicar que havia mediat entre el president i l'usuari que havia demanat la nostra intervenció, i que l'assumpte s'havia solucionat atés que no es podia prohibir la lectura a la sala principal del club.

3.3. Ajuda econòmica per a l'atenció d'ancians i ancianes

En les queixes núm. 020109, 021145, 021652, 021909 i 021916, els interessats van demanar la nostra intervenció perquè se'ls concedira una ajuda econòmica per a l'atenció d'ancians i ancianes des de l'àmbit familiar, i li les va denegar perquè s'havia esgotat el pressupost. Vam tramitar les queixes i la Conselleria de Benestar Social ens va contestar i va al·legar en tots els casos el principi de legalitat pressupostària. No obstant això, com ja vam fer en altres ocasions similars, tot i que no hi havia incompliment de la legalitat vigent, li vam dir a la Conselleria de Benestar Social que, atés l'èxit d'este tipus d'ajudes, arbitrara criteris de màxima generositat, mesures ordinàries i extraordinàries perquè les persones més necessitades puguen accedir a eixe tipus d'ajudes.

En la queixa núm. 021264, se'ns va manifestar que l'ajuda sol·licitada va ser denegada, com també que s'havia sol·licitat un préstec amb l'esperança que foren aprovades les ajudes que el Partit Popular va prometre en campanya electoral. Vam admetre i tramitar la queixa, i la Sra. directora general de Serveis Socials ens va indicar que la interessada

va ser titular de les ajudes des de l'any 1996 fins a l'any 2002 inclusivament, sense que, òbviament el fet que sol·licitara préstec influira en res en les ajudes. La queixa es va tancar, sense apreciar irregularitat.

Respecte a la queixa núm. 021367, la interessada ens va manifestar que s'havia beneficiat de les ajudes des de 1996 fins a 2001. El 2002 se li va denegar, ja que va presentar la sol·licitud fora de termini. Això va ser perquè les dates de presentació van canviar respecte d'exercicis anteriors, i la Conselleria de Benestar Social no va avisar d'este canvi els beneficiaris.

La Sra. directora general de Serveis Socials ens va informar que les ajudes per al 2002 també es van publicar en el DOGV i que no hi ha obligació de notificar-ho personalment a cadascun dels interessats, a pesar que en algun moment es va fer a títol informatiu, i es va deixar de fer pel notable increment de susceptibles beneficiaris. És cert que l'any passat, a fi d'agilitar la tramitació de les concessions i els abonaments, es va avançar el termini de presentació de sol·licituds, i es va obrir a l'endemà de la publicació de la corresponent Ordre. Quan la interessada va demanar la primera informació al respecte, encara tenia 10 dies de termini per a presentar la seua sol·licitud, i a pesar d'això ho va fer fora de termini, i l'administració no pot fer excepcions a la regla general sobre els terminis.

De tot això vam donar trasllat a la interessada perquè formulara al·legacions, cosa que va fer, però sense aportar dades que desvirtuaren la informació de l'Administració, per la qual cosa vam tancar la queixa sense apreciar cap irregularitat.

La promotora de la queixa núm. 021618 suscitava un problema semblant a l'anterior, encara que en este cas va presentar la sol·licitud dins de termini, però l'Ajuntament de Burjassot la va remetre a la Conselleria de Benestar Social quan aquell havia acabat. L'Ordre de 3 de desembre de 2001 que regula la convocatòria d'ajudes per al 2002, establia en l'art. 9 els llocs de presentació de sol·licituds i admetia expressament els registres dels Ajuntaments.

L'administració ens va informar que en l'expedient administratiu solament constava la data d'entrada en la Direcció Territorial de Benestar Social de València, no la de l'Ajuntament. També ens va informar que la interessada havia interposat recurs potestatiu de reposició davant la denegació, en què argumentava el mateix que en la queixa i, finalment, que este recurs seria estimat i, amb això, la pretensió de la interessada, a la vista de la qual cosa vam tancar l'expedient.

3.4. Ajuda econòmica bo-residència

La queixa núm. 020493 va ser promoguda pel fill d'una Sra. resident a Gandia, el qual viu als EUA. Ens deia que la seua mare havia tingut un accident, a conseqüència del qual va quedar impedida i va haver de ser ingressada en una Residència de la Tercera Edat privada, però que tenia un cost molt elevat que ja no podia assumir. Es va admetre la queixa i es van demanar informes a l'Ajuntament de Gandia i a la Conselleria de Benestar Social. De l'actuació d'ambdós administracions es va deduir que per part de la

primera es va tramitar la sol·licitud de bo-residència i va ser resolta favorablement per la segona, amb la qual cosa la queixa es va tancar.

En la queixa núm. 021069, la interessada és la titular d'una Residència de Tercera Edat privada que va ser admesa al programa de bo-residència mitjançant resolució de la Conselleria de Benestar Social en l'any 2000, però a pesar d'això no apareixia als llistats que es remeten als beneficiaris del programa i, lògicament, per eixa circumstància, són molt pocs els qui trien este centre. Vam demanar informe a la Sra. directora general de Serveis Socials, qui ens va informar puntualment i ens va comunicar que la no-inclusió de la Residència en els llistats obeïa al fet, constatat per la Inspecció de Serveis Socials, que el centre no complia els requisits mínims de qualitat exigibles. Conseqüència d'això va ser que es va convocar la propietària a una reunió perquè posara fi a les deficiències observades, i per a això li va concedir un termini prudencial.

Vam donar trasllat d'esta informació a la interessada, qui ens va manifestar que estava en desacord amb les manifestacions de l'administració i ens va demanar expressament que tancàrem l'expedient, no sense abans agrair la nostra intervenció. Així ho vam fer.

La promotora de la queixa núm. 021211 ens deia que sa mare, de 97 anys d'edat, havia ingressat en una Residència i havia sol·licitat, a través de l'Ajuntament de Gandia, feia ja sis mesos el bo residència, i no havia rebut la notificació de la resolució. Atés que sa mare cobrava solament una pensió SOVI, li resultava molt difícil fer front a l'elevat cost de la residència. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informes a l'Ajuntament de Gandia i a la Conselleria de Benestar Social, a la vista dels quals es va constatar que la documentació presentada per la interessada no estava completa i ja havia estat requerida per a esmenar-la, i s'havia completat l'expedient, però s'havia denegat perquè el crèdit per al bo-residència s'havia exhaurit i, no obstant això, estaven esperant que es produïra alguna modificació pressupostària que fera possible concedir la subvenció; el Sr. conseller de Benestar Social, mitjançant escrit de 8 de novembre de 2002, ens va comunicar que el concedia, com a conseqüència d'una modificació pressupostària.

La promotora de la queixa núm. 021248, com en el cas anterior, sol·licitava la nostra mediació perquè es resolguera favorablement la sol·licitud de bo-residència per a sa mare. Vam demanar informació a la Conselleria de Benestar Social, que ens va manifestar que en l'any 2001 la sol·licitud va ser denegada per exhauriment del crèdit, i estan esperant que es repose o que arribe el corresponent al 2002, prèvia ratificació, cosa que va fer la interessada. Finalment, el Sr. conseller de Benestar Social ens va comunicar l'aprovació de la subvenció, amb la qual cosa vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 021568, l'interessat ens va plantejar la seua queixa en el sentit que havia sol·licitat plaça en una Residència de Tercera Edat en la modalitat de bo-residència, per al seu sogre, i la va ratificar el passat mes de febrer (la queixa es va formular al mes d'agost). Admesa i tramitada la queixa, la vam tancar ja que la Conselleria de Benestar Social ens va comunicar la concessió de la subvenció.

En la queixa núm. 021614, el promotor va manifestar que la seua esposa tenia des de l'any 1998 reconeguda una ajuda econòmica per a finançar estades en residències de

tercera edat, per a una plaça de supraassistit, per patir el mal d'Alzheimer, amb una minusvalidesa reconeguda del 75%.

Ens deia també que esta ajuda econòmica s'ha renovat anualment, i se n'ha determinat la quantitat mensual d'acord amb els ingressos de la unitat familiar, que únicament són l'import de la seua pensió de jubilació, per la qual cosa la variació anual se cenyix als augments del PC; per tant, en conseqüència, és mínima la variació en la quantitat dels successius bons, i per això la seua sorpresa quan va rebre la comunicació del bo per a esta anualitat per un import mensual de 190,73 euros (31.735 ptes.), i que havia de ser al càrrec seu la diferència del cost del servei que ha de lliurar a la residència de 1.041,34 euros (173.265 ptes.), una quantitat que considera desmesurada i fora de lloc, ja que les quantitats per a l'any anterior tant del bo mensual com de l'aportació al seu càrrec van ser de 590,43 euros (90.000 ptes.) el bo i 661,09 euros (109.996 ptes.) la diferència de la plaça, segons es desprén de les còpies de les resolucions de la Conselleria de Benestar Social de dates 27 de març de 2001 i 15 d'abril de 2002, que s'adjuntaven.

Així doncs, entenia que, segons els ingressos nets de les seues declaracions d'IRPF, l'import mensual del bo hauria de ser de 459,77 euros en lloc dels 190,73 euros que li van ser assignats.

Tot això ho va exposar a la Direcció General de Serveis Socials i a la Direcció Territorial d'Alacant, però no havia obtingut resposta.

Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant, tot i que ens el va remetre el Sr. conseller de Benestar Social i vam constatar que, després de tramitar la queixa, el recurs presentat per l'interessat va ser resolt expressament i notificat. Tanmateix, quant a la qüestió de fons, hem sol·licitat una ampliació de dades a fi de conéixer el criteri de l'administració en anys anteriors sobre el còmput dels ingressos a efectes de bo-residència, i ens trobem en l'espera de rebre esta ampliació.

La promotora de la queixa núm. 021645 va sol·licitar la nostra intervenció a fi que se li concedira el bo-residència a sa mare, que havia realitzat la ratificació el passat mes de febrer (la queixa es va formular a l'agost), però no va tenir resolució expressa. Igualment, va ser tancada ja que l'administració ens va comunicar la concessió a partir de l'1 d'octubre de 2002.

3.5. Altres queixes sobre tercera edat

En la queixa núm. 020079, la interessada ens plantejava que se li havia denegat una pensió que havia sol·licitat pels anys que el seu marit va passar en presó després de la Guerra Civil, una qüestió que vam remetre al Defensor del Poble per ser de la seua competència. Però, a més a més, ens deia que no podia valer-se per ella mateixa a causa de l'escassetat de mitjans econòmics i a la seua avançada edat (86 anys). En este últim aspecte vam admetre la queixa per a tramitar-la i vam demanar informe a l'Ajuntament de Tavernes de Valldigna, que ens va comunicar que, tot i que escassos, la interessada tenia mitjans econòmics suficients per a la seua manutenció, com també no excessius

problemes d'autonomia, alhora que se li havia donat informació sobre la possibilitat d'accedir ara o en un futur als serveis de teleassistència o ajuda a domicili. Ho vam comunicar a la interessada i vam tancar l'expedient en no considerar inadequada l'actuació de l'administració.

Es va formular la queixa núm. 020115, en representació de l'associació Empresarial de Residències i Serveis Socials de la Comunitat Valenciana (AERTE). En esta se'ns sol·licitava l'actualització de la queixa d'ofici que es va seguir l'any 1997 sobre residències de la tercera edat a la Comunitat Valenciana, la qual cosa vam anotar i agrair.

A més a més, existia una segona reclamació per la qual es va instruir l'expedient. En síntesi, feia referència que, en sengles Ordres de la Conselleria de Benestar Social de 13 i 17 de desembre de 2001, es van convocar ajudes per a equipament, reforma i construcció per a centres d'atenció a persones amb discapacitat i del sector de la tercera edat. En ambdós casos en quedaven excloses les entitats privades sense ànim de lucre per poder accedir a sol·licitar ajudes. En este sentit les considerava contràries a l'article 14 de la Constitució per discriminar les entitats privades que AERTE representa, a més a més que es vulnerarien els criteris d'eficiència i economia que han de presidir la gestió del gasto públic, segons establix l'art. 31.2 de la Constitució.

Admesa la queixa, vam demanar informes a la Direcció General de Serveis Socials i a la d'Integració Social de Discapacitats, ambdós de la Conselleria de Benestar Social, la qual els va emetre i feia referència en un cas que la Llei de 13/1982, de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids i la Llei 5/1997, de 25 de juliol, mitjançant la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, propiciaven la participació de la iniciativa privada sense ànim de lucre en la gestió dels recursos per a persones amb discapacitat, a més a més que, atesa la limitació del gasto, calia donar prioritat a aquells que tenien més dificultats econòmiques. En un altre cas s'insistia en això anterior i s'indicava que la facultat per a establir subvencions és discrecional. Estos informes van ser comunicats a l'entitat promotora de la queixa perquè fera al·legacions, i les va fer.

Finalment, la queixa es va tancar amb la següent resolució, dirigida a ambdós Direccions Generals, que les van acceptar:

"De la documentació existent en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que, efectivament les ordres citades solament permeten sol·licitar les ajudes a entitats locals i entitats privades sense ànim de lucre; això s'establix en la part dispositiva, ja que, en el preàmbul no s'assenyala res respecte d'això, llevat de la referència que ho són "per a les entitats gestores, tant públiques com privades (...)" (Ordre de 13/12/01) o "no solament als subjectes públics sinó també als privats" (Ordre de 17/12/01). És a dir, que si bé primerament les mesures semblen destinades tant al sector públic com al privat, immediatament s'exclouen les entitats d'este últim sector que tinguen ànim de lucre i això sense cap motivació o explicació.

El Text Refós de la Llei d'Hisenda Pública Valenciana, aprovat per Decret Legislatiu de 26 de juny de 1991, en regular la concessió d'ajudes i subvencions, disposa que ho

seran amb els criteris de "publicitat, concurrència i objectivitat". Per la seua banda, l'art. 51.1.a) de la Llei 30/1984, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú indica que seran motivats els actes administratius que limiten drets.

No ha cridat l'atenció del Tribunal Constitucional excessivament, per no haver-se plantejat davant d'ell, el control del gasto públic, llevat d'algunes sentències sobre qüestions competencials entre l'Administració estatal i la de certes comunitats autònomes, però hem d'intentar acostar-nos a la Constitució, atés que el promotor de la queixa denuncia la infracció de determinats preceptes d'esta. La qüestió de l'activitat subvencional de l'estat, efectivament té la seua unió en l'art. 14, 38 i 31, quant al fet que regulen el principi d'igualtat, la llibertat d'empresa i els principis d'assignació del gasto públic.

Quant al principi d'igualtat, el Tribunal Constitucional sí que ha dit reiteradament que no s'exigix una absoluta prohibició d'un tractament diferent d'acord amb les diverses circumstàncies concurrents en cada cas, sinó la interdicció d'una discriminació entre persones, categories o grups que es troben en una mateixa situació, o el que és el mateix, la prohibició de discriminació de manera que davant situacions iguals, han de donar-se tractaments iguals. Sobre la base indiscutible que l'administració té discrecionalitat a l'hora de distribuir el gasto públic, amb respecte al principi d'eficiència, no és menys cert que no pot establir ajudes singulars o donar prioritat davant d'unes altres, sense una justificació objectiva i raonable (STS 28-5-85 RJ 2630).

Del que hem exposat fins ara sembla que hi ha diferències que no ens correspon ara citar entre entitats jurídiques amb ànim de lucre i les que no ho pretenen, com també que l'administració afectada en les ordres estudiades no justifica per què exclou les primeres entitats públiques de la possibilitat d'accedir a les ajudes; i per això mateix no podem apreciar que hi haja discriminació, perquè la primera cosa que cal fer és assenyalar si existix la justificació objectiva, ja que si això és així, no hi hauria cap discriminació.

Per tot això, recomanem a eixe òrgan que en les futures ordres d'ajudes per a equipament, reforma i construcció per a centres de serveis socials, es justifique i raone per què poden accedir a estes solament entitats privades sense ànim de lucre."

En la queixa núm. 020239, el promotor de la queixa exposava les virtuts i els mèrits de son pare en relació amb la promoció d'ajuda als jubilats i, sobre la base d'això, sol·licitava la nostra intervenció perquè se li atorgara una distinció per la Generalitat Valenciana. No vam admetre la queixa perquè la nostra Constitució no establix drets subjectius per a l'obtenció d'honors i distincions, segons va reconéixer el Tribunal Constitucional en les seues sentències núm. 114/95, de 6 de juliol i 223/92, de 14 de desembre i, en conseqüència, no podíem exigir a l'administració autonòmica que actuara d'acord amb les pretensions de l'interessat.

En la queixa núm. 021280, l'Associació "O en P" de Torrent va demanar la nostra intervenció, ja que entre les seues finalitats es troba el foment de l'ús de la bicicleta i amb este objectiu, l'Ajuntament de Torrent els ha permés l'ús d'un local compartit amb

una penya ciclista, amb la qual van tenir algun problema, que van comunicar al regidor d'Esports i al de Participació Ciutadana, però no van obtenir resposta. La situació va arribar a l'extrem que el pany d'accés al local va ser canviat.

Sol·licitada informació a aquell Ajuntament, ens la va facilitar en el sentit que relatem. En efecte, un local municipal va ser cedit primer a una penya ciclista i després també es va permetre utilitzar-lo a l'associació promotora de la queixa, sobre la base que ambdós entitats havien de compartir-lo de manera pacífica. L'Ajuntament, de cap manera ha impedit o menyscabat l'ús o l'accés al local a cap dels dos grups, tot i que ha conegut les divergències que hi ha entre ambdós, i els va invitar a comportar-se cívicament. Com que no vam trobar cap irregularitat i sí interés per part de l'Ajuntament de Torrent en el foment de l'esport i la participació ciutadana, es va tancar la queixa.

Respecte a la queixa núm. 021477, la gerent d'una empresa de serveis per a l'atenció d'ancians, nens i malalts va donar lloc a la queixa anterior. En esta s'exposava la situació en què es troba l'atenció a persones majors i malaltes en els seus domicilis per part de tot tipus d'assistents, entre els quals es troben moltes mestresses de casa i persones sense formació ni preparació per a això, a més que les retribucions que perceben són totalment opaques al fisc. De la mateixa manera ens indicava que, quan l'Administració autonòmica licita el servei d'ajuda a domicili per empreses de caràcter privat, estes són constituïdes amb caràcter immediat a la licitació. Tot i que la problemàtica suscitada és important, no vam admetre la queixa ja que no constava que la interessada l'haguera plantejat amb caràcter previ a la Conselleria de Benestar Social, la qual, per això, no va tenir oportunitat de pronunciar-se sobre estes qüestions.

Una ciutadana va promoure la queixa núm. 021840, a causa que va contractar la instal·lació del gas ciutat i l'empresa instal·ladora li va cobrar el cost d'aquella instal·lació. Sabia que la Conselleria de Benestar Social havia subscrit un conveni amb CEGAS per a la millora de la qualitat de vida de les persones majors de 65 anys, discapacitades i pensionistes, segons el qual no hauria d'haver pagat aquella instal·lació. Vam admetre la queixa i hem rebut la contestació del Sr. conseller de Benestar Social i n'hem donat trasllat a l'interessat en fase d'al·legacions.

En la queixa núm. 022053, una associació de pensionistes i jubilats del Campello van demanar la nostra intervenció en qüestions relatives a la gestió dels pressupostos d'esta. Atés que desconeixíem si esta associació era de caràcter privat, vam demanar els Estatuts, ja que si era així es tractaria d'una qüestió en què no podríem intervenir. Paral·lelament, alguns membres de l'associació sol·licitaren i obtingueren una entrevista amb el titular de la Institució en què se'ls va fer saber això anterior, com també que solament podríem iniciar investigacions en el supòsit que hagueren sol·licitat de l'Ajuntament del Campello que els informara sobre les subvencions atorgades a l'associació i que esta informació els haguera estat negada. Després de l'entrevista, quedàrem que ens aclaririen si s'havien dirigit a la Corporació en els termes anteriors. Estem esperant este aclariment.

En la queixa núm. 022066, l'Associació Provincial de Jubilats Titulats en Infermeria es va dirigir a nosaltres i va reivindicar el seu dret a posar a disposició de la societat i, concretament, de les residències de la tercera edat i els centres infantils, la seua

experiència i els coneixements sobre mètodes ergonòmics, alimentaris i higienicosanitaris. Atés que no concretava quina intervenció volia del Síndic de Greuges i davant l'Administració, els vam requerir per a esmenar-ho, però no van atendre la nostra petició, i per això la queixa no va ser admesa.

Respecte a la queixa núm. 022204, un ciutadà que estava pròxim a jubilar-se va mostrar la seua disconformitat pel fet que el bo or de l'EMT solament pot gaudir-lo ell però no la seua esposa, que té 59 anys i cal tenir-ne 65. Atés que desconeixíem si havia plantejat la qüestió a alguna Administració, el vam requerir perquè ens ho puntualitzara, alhora que li vam facilitar completa informació sobre el bo or de l'EMT de la ciutat de València. Ens ha indicat que no ho ha plantejat davant de cap Administració, però continua considerant injust que, una vegada jubilat, els beneficis no s'estenguen als dos membres del matrimoni. Es troba en tràmit.

4. PRESTACIONS ECONÒMIQUES

4.1. Prestacions no contributives

En la queixa núm. 020186, una ciutadana es va dirigir a nosaltres perquè li havia estat denegada la prestació de jubilació no contributiva en no haver aportat la sentència de separació o divorci. Vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant, que el va emetre, i després d'això vam dictar la següent Resolució, enviada al Sr. conseller de Benestar Social, en què es pose de manifest la problemàtica suscitada:

"Acusem recepció del seu informe en què ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. J.S.C. en relació amb la sol·licitud de prestació de jubilació no contributiva. D'este informe, de la documentació aportada per la interessada i de totes les actuacions es deduïx que al moment oportú va formular sol·licitud de reconeixement del dret a percebre una prestació de jubilació no contributiva. Amb esta finalitat es va instruir l'expedient 03/799-J/01, en el qual es va requerir a la interessada a fi que aportara sentència de separació o divorci, cosa que no va fer.

Consta que la interessada va contraure matrimoni a Anglaterra, com també que hi ha un acord privat de separació de 25 de novembre de 1980, en el qual, entre altres coses, es pacta que el marit pagarà a l'esposa 50.000 durant dos anys (estipulació D). Segons sembla, actualment la quantitat que paga és de 210,35 €, segons declara la interessada.

Amb estos antecedents, es va dictar resolució en l'expedient, en què es denegava la prestació perquè la interessada superava el límit d'acumulació de recursos, en el sentit de tenir ingressos propis superiors a l'import anual de la prestació. Amb esta finalitat es va computar una unitat familiar d'una persona i com a ingressos de la mateixa 50.000 pessetes mensuals.

Un dels requisits per accedir a les prestacions no contributives d'invalidesa i jubilació és el de no tenir rendes o ingressos suficients en els termes indicats en 144.1.c) del Text

Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu, 1/1994, de 20 de juny. Això és, tenint en compte la composició de la unitat econòmica de convivència de la qual formen part aquelles persones unides per matrimoni i el límit d'acumulació de recursos d'esta unitat familiar i els seus ingressos.

En el cas concret que ens ocupa, eixa Administració ha considerat com a unitat econòmica de convivència exclusivament la interessada i com a ingressos 50.000 pessetes mensuals, cosa que supera el límit d'acumulació de recursos xifrat en este cas de l'import anual de la prestació.

Entenem que esta actuació no és congruent amb les dades que hi ha en l'expedient administratiu, atés que el que s'evidencia és una separació de fet convinguda exclusivament per ambdós cònjuges, cosa que no pot produir efectes davant de tercers. En efecte, la Constitució, després de reconéixer el dret a contraure matrimoni, diu que la Llei regularà les causes de separació i dissolució i els seus efectes (article 32); esta llei és el Codi Civil. La interessada va contraure matrimoni a Anglaterra, però ella i el seu cònjuge tenen nacionalitat espanyola, per tant, els és d'aplicació la Llei espanyola en matèria de separació i divorci, d'acord amb el que establix l'article 107 del Codi Civil.

L'article 85 d'este Codi assenyala les causes de dissolució del matrimoni i entre estes el divorci. Per la seua banda, l'article 83 indica que la sentència de separació produïx la suspensió en comú dels casats. D'esta manera arribem a la conclusió que la unitat econòmica de convivència havia de ser considerada pel matrimoni i no solament per la interessada.

És per això que vam fer la recomanació que més endavant exposem, sobre la base del que disposa l'article 105.1 de la Llei 30/(1994, de 26 de novembre, i vam invocar els principis continguts en els articles 64, 65 i 66 de la mateixa Llei.

En atenció a tot el que hem dit, recomanem que es revise d'ofici la resolució que va denegar la prestació d'invalidesa no contributiva, i que es retrotraguen les actuacions al moment de determinar la unitat econòmica de convivència, que haurà d'estar constituïda pel matrimoni, i que després dels tràmits pertinents, es dicte la resolució escaient"

Esta resolució va ser acceptada i amb això es va instruir plenament l'expedient, en el qual es va dictar resolució mitjançant la qual es va denegar la prestació, ja que es van computar com a ingressos els del marit. Com és lògic, la interessada es va posar en contacte novament amb nosaltres per comunicar-nos la seua sorpresa pel fet que una resolució que li era favorable i que va ser acceptada per l'administració, no culminara amb el reconeixement de la prestació. Mitjançant l'escrit que transcrivim li vam explicar el que havia passat:

"Acusem recepció del seu escrit de 9 de novembre passat, en què ens manifesta el seu parer pel resultat de la nostra intervenció en relació amb la queixa que ens va formular.

No sempre la nostra intervenció aconseguix atendre en tots els punts les pretensions dels ciutadans, perquè estes no sempre tenen el suport de la llei. En el seu cas, es va

evidenciar un primer incompliment de la llei per part de l'administració, consistent a considerar-la persona sense vincles matrimonials, cosa que no era certa, ja que tot i que estava separada de fet, jurídicament el seu matrimoni no estava dissolt per cap de les causes previstes en el dret espanyol. Hem de vetlar perquè la Llei siga complida per tots i per això vam recomanar a l'administració que considerara la seua situació com la que legalment era, és a dir, la d'una persona casada i no separada.

L'administració va acceptar la nostra recomanació i va considerar que la unitat econòmica de convivència estava formada per vosté i pel seu cònjuge, i seguidament va analitzar els ingressos d'esta unitat, segons els quals no té dret a la prestació sol·licitada.

En el nostre ànim no està, com és fàcilment comprensible, perjudicar els ciutadans que confien en nosaltres, sinó afavorir-los sempre que això no siga contrari a les lleis. En definitiva, no podem defensar l'existència d'efectes jurídics de situacions de fet, quan jurídicament estan regulats amb efectes predeterminats, de manera que segons el nostre dret, el matrimoni no es dissol per la mera falta de convivència, sinó mitjançant els procediments de separació i divorci."

El promotor de la queixa núm. 020553 ens demanava la intervenció, ja que se li havia extingit la prestació d'invalidesa no contributiva que tenia reconeguda i se li sol·licitava el reintegrament de prestacions indegudament percebudes. Admesa i tramitada la queixa, la vam tancar sense observar cap actuació irregular per part de l'administració afectada, que era la Conselleria de Benestar Social, el titular de la qual ens va comunicar que la prestació s'havia extingit, ja que en un encreuament de dades s'havia constatat que l'interessat estava donat d'altra en el règim especial de treballadors autònoms, a més d'haver-li estat reconeguda una pensió contributiva per invalidesa, i no havia comunicat estes circumstàncies, i per això, no solament es va extingir la prestació, sinó que va donar lloc que es declararen indegudament percebudes determinades prestacions.

Les queixes núm. 020942 i 020943 van ser formulades per la mateixa persona i, tot i que de manera diversa, suscitaven la mateixa problemàtica. En efecte, d'una banda ens deia que l'Ajuntament de Montroy l'havia constret com a propietari per a pagar unes quotes urbanístiques, i d'una altra banda ens deia que els seus recursos econòmics eren molt escassos i que estava pendent que es resolguera l'expedient d'invalidesa no contributiva sol·licitat. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe, tant referit a l'Ajuntament, com a la Conselleria de Benestar Social. Atés que el titular d'esta ens va comunicar que la prestació li havia estat reconeguda, continuàrem l'expedient amb l'Ajuntament de Montroy, que ha anat contestant a les nostres diverses peticions d'informe, l'últim dels quals no hem rebut en el moment de tancar este Informe.

L'interessat de la queixa núm. 021186 era perceptor d'una prestació d'invalidesa no contributiva reconeguda en la Comunitat de Madrid amb un 74% de minusvalidesa. Després de revisar-la el Centre de Diagnòstic, Orientació i Tractament d'Alacant, el seu menyscapte es va rebaixar al 52%, la qual cosa va comportar una pèrdua de la prestació. Atés que les seues patologies no van millorar sinó que van empitjorar, va demanar la nostra intervenció.

Vam sol·licitar informe a la Conselleria de Benestar Social i el seu titular ens va informar que la revisió va ser a instàncies de l'interessat, i s'ha constatat que la qualificació atorgada per la Comunitat de Madrid era provisional, fins al 22 de juny de 2002. En practicar-li un nou reconeixement, se li va atorgar el 52% definitiu, tot aplicant els barems per a determinar el grau de minusvalidesa. Actualment, ens trobem pendents que l'interessat presente al·legacions a l'informe de l'administració que li hem remés.

La promotora de la queixa núm. 021237 ens indicava que havia sol·licitat la prestació d'invalidesa no contributiva el 30 d'octubre passat (la queixa la a presentar el 7 de juliol següent), i no havia rebut cap resolució. Admesa i tramitada la queixa, la Direcció Territorial de Benestar Social de València ens va comunicar que l'expedient s'havia activat, i d'això vam donar trasllat a la interessada perquè efectuara al·legacions, i com que no ho va fer, vam tancar l'expedient per haver-se solucionat el problema que el va originar.

En relació amb la tramitació d'un expedient sobre pensió no contributiva, vam tramitar la queixa núm. 021250, que vam tancar en els següents termes:

"Com vosté sap, el passat 11 de juny va tenir entrada en esta Institució l'escrit en què substancialment ens manifestava que el passat 18 de juliol de 2001 va sol·licitar una pensió no contributiva d'invalidesa i en transcórrer el temps sense rebre cap comunicació, es va interessar per l'estat del seu expedient, i li van dir que s'havia arxivat, ja que li van remetre un requeriment al qual no va contestar. Segons sembla, este requeriment va ser enviat a una adreça equivocada. Davant d'això se li va indicar que havia de sol·licitar novament la prestació. En este sentit, va formular per escrit la seua reclamació el passat 18 d'abril i no havia obtingut resposta.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en la Llei reguladora d'esta Institució, li vam demanar el corresponent informe. En este informe es posa de manifest l'existència d'un error en l'adreça, tal com vosté va indicar en el seu escrit, la qual cosa explica el retard que es va produir en la resolució de l'expedient.

Així mateix, s'establix que en data 12 de desembre de 2002, el Centre de Valoració i Orientació d'Alacant va comunicar als Serveis Territorials de la Conselleria la qualificació del 57% de minusvalidesa, de manera que no havia assolit el mínim establit de 65%. Així, va rebre la resolució del seu expedient en data 17 de desembre tal com ens remet en el seu escrit d'al·legacions.

Amb tot això, hem de comunicar-li que la dilació produïda en la resolució del seu expedient no va ser causada per una actuació administrativa incorrecta, sinó per un error produït en la anotació de l'adreça, el qual no podia ser esmenat per l'Administració. En tot cas, una vegada solucionada esta contrarietat, es denega el reconeixement de minusvalidesa inicialment sol·licitat, atés que no s'arriba al mínim requerit.

Per tot el que hem exposat, hem de comunicar-li que tanquem l'expedient, atés que del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada

per l'administració afectada no deduïm l'existència d'actuacions públiques que vulneren els seus drets constitucionals i/o estatutaris. "

El promotor de la queixa núm. 021532 ens va comunicar que va haver de deixar de treballar a causa de les malalties que va començar a patir, a la qual cosa s'unia una situació econòmica difícil. Per això va sol·licitar una prestació d'invalidesa no contributiva que li va ser denegada per no assolir el grau del 65% de menyscapte. Tanmateix, no vam poder admetre la queixa, ja que havia impugnat la resolució administrativa en via jurisdiccional.

En la queixa núm. 021596 es va demanar la nostra intervenció perquè la pensió d'invalidesa no contributiva sol·licitada el 30-11-01 no havia estat resolta encara al juliol de 2002. Admesa i tramitada la queixa, la vam tancar quan el director territorial de Benestar Social a València ens va comunicar al setembre que ja havia estat reconeguda la prestació.

En la queixa núm. 021648, es va demanar la nostra intervenció perquè la pensió d'invalidesa no contributiva sol·licitada el 8-05-01 no havia estat resolta encara a l'octubre de 2002. Admesa i tramitada la queixa, la vam tancar quan el director territorial de Benestar Social a València ens va comunicar que ja havia estat reconeguda.

El promotor de la queixa núm. 021740 ens comunicava que l'import fixat per a la prestació d'invalidesa no contributiva de la qual era titular era molt escàs. No vam admetre la queixa perquè no s'observava una actuació de l'administració que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret constitucional i/o estatutari que legitimara la intervenció del Síndic de Greuges. Això és així en el sentit que la Comunitat Valenciana, l'única competència que té en matèria de prestacions no contributives és la de gestionar-les, però no la d'establir els requisits per a l'accés a estes, ni determinar-ne la quantitat. Esta està fixada per la corresponent Llei de pressupostos generals de l'Estat. L'última, Llei 23/2001 de 27 de desembre, va ser la que va fixar, en l'article 39, la quantitat de les prestacions d'invalidesa i de jubilació no contributives en 3.621,52 euros anuals o 258 mensuals.

En la queixa núm. 021804 es va demanar la nostra intervenció perquè la pensió d'invalidesa no contributiva sol·licitada el 31-07-01 no havia estat resolta encara a l'octubre de 2002. Admesa i tramitada la queixa, la vam tancar quan el director Territorial de Benestar Social a València ens va comunicar que ja havia estat reconeguda el passat mes de novembre.

En les queixes núm. 021819, 021842, 021878, 021999 i 022196, igual com en les anteriors, s'ha plantejat la problemàtica relativa al retard a resoldre els expedients de prestacions d'invalidesa no contributives i en totes vam remetre resolucions com la següent al Sr. director territorial de Benestar Social a València:

"Sr. director:

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit, relacionat amb la queixa formulada pel Sr. A.S.J. sobre la seua sol·licitud de prestació d'invalidesa no contributiva.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que el/la interessat/ada va sol·licitar la seua prestació el dia... i actualment està encara pendent de resolució, per a la qual cosa adduïx l'escassetat de mitjans humans per a tramitar les pensions esmentades.

Això comporta la vulneració de la normativa aplicable al respecte. En efecte, es vulnera el que disposa l'article 42.1 de la Llei 30/92, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, perquè este precepte imposa a les administracions públiques l'obligació de dictar resolució expressa en tots els procediments i notificar-los, cosa que no s'ha fet en este cas; el paràgraf 2 del citat article, llevat del procediment especial que no existix en el cas de les prestacions a què s'ha fet referència, establix un termini màxim de resolució i notificació de sis mesos, àmpliament superat en el supòsit analitzat, ja que han passat quasi...mesos.

Però, a més a més, no cal apurar els terminis màxims per a resoldre i notificar, sinó que posant en pràctica el principi d'eficàcia que l'art. 103.1 de la Constitució espanyola encomana a les administracions públiques, els terminis han de reduir-se al mínim.

D'acord amb el que hem exposat, esta Institució fa un recordatori de deures legals a eixa Direcció Territorial en el sentit que es dicte immediatament la resolució i es notifique, i en qualsevol cas, en el termini màxim de sis mesos.

Van ser acceptades i després d'haver requerit l'Administració perquè ens comunicara l'estat en què es troben els expedients dels interessats, els hem tancat, ja que en breu seran inclosos en la nòmina de pensionistes.

En la queixa núm. 021957, el sol·licitant d'una prestació de jubilació no contributiva va demanar la nostra intervenció, ja que li havia estat reconeguda mitjançant resolució de 22 de novembre de 2002, a pesar d'haver-la sol·licitat al mes de juliol anterior, per la qual cosa entenia que també l'administració havia de pagar els interessos per demora. Vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de Benestar Social a València i una vegada rebut li n'hem donat trasllat a l'interessat en tràmit d'al·legacions.

En la queixa núm. 022162, la interessada en este expedient ens va manifestar en el seu escrit de queixa que, a pesar de tenir una minusvalidesa del 66%, se li va denegar la prestació d'invalidesa no contributiva per no complir el requisit de manca d'ingressos suficients. Vam demanar a la Direcció Territorial de Benestar Social a València el corresponent informe i, després de rebre'l, vam tancar l'expedient, ja que li va ser reconeguda la prestació que sol·licitava. El que va ocórrer va ser que en l'expedient constava la declaració de l'IRPF de l'any 2000, any en què la interessada va conviure amb el seu fill, que tenia ingressos; tanmateix havia de constar en l'expedient la de l'any 2001, en què la interessada no va tenir ingressos. Així, es va constatar que sí que reunia tots els requisits per a lucrar la prestació.

5. DROGODEPENDÈNCIES I ALTRES TRASTORNS ADDICTIUS

5.1. Tabaquisme

En este apartat, l'única queixa que hi havia era la núm. 020067. En esta un professor d'ensenyament secundari ens deia que al centre públic on impartix les classes s'incomplia la normativa sobre l'ús del tabac, ja que tant el personal docent com el no docent i els alumnes fumaven a llocs no permesos. Així mateix, mostrava la seua contrarietat pel fet que s'havia habilitat una gran sala per a professors que fumaven i una petita per als no fumadors.

Admesa i tramitada la queixa, va ser tancada sense apreciar cap actuació irregular per part de l'administració, ja que en el centre existia la prohibició de fumar i estava senyalitzat, d'acord amb la legislació vigent, si bé en un centre amb prop de 1.000 alumnes i 107 professors, no era possible controlar fins a la sacietat l'ús inadequat del tabac. Quant a les sales, resultà que quasi la majoria dels professors utilitzaven la sala en què estava permés fumar i solament l'interessat utilitzava la sala de no fumadors, i per raons de seguretat es va aconsellar mantenir la separació, per evitar que un elevat nombre de professors es concentraren en un espai reduït.

En la pàgina 376 de l'anterior Informe es feia referència a les queixes núm. 200477, 200907 i 200914, en relació amb l'actuació de l'administració sobre la inspecció de la prohibició d'ús del tabac fora dels supòsits previstos en la Llei 13/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre drogodependències i altres trastorns addictius. L'administració afectada va acceptar les recomanacions i amb això es van tancar els expedients.

La queixa núm. 201004 s'esmentava en la pàgina 376 de l'anterior Informe. En este informe, l'Ajuntament d'Alacant ens va comunicar que es van fer inspeccions a les sales de cinema i teatre de la ciutat i es va comprovar que es complia la prohibició de fumar en estes, però no en les avantsales i rebosteries, on regix esta prohibició. Després del tràmit d'al·legacions, es va tancar l'expedient sense apreciar irregularitats.

La queixa núm. 201197 (pàgina 370 de l'anterior Informe), també es va tancar en comprovar la correcció de l'actuació de les administracions afectades.

La queixa núm. 010087 (pàgina 364 de l'anterior Informe) es va tancar en no apreciar irregularitats.

En la queixa núm. 010242 (pàgina 365 de l'anterior Informe), el tancament es va produir sense que l'Ajuntament d'Elx acceptara la recomanació d'habilitar una sala per a fumadors, ja que entenia que n'hi havia prou amb senyalitzar adequadament la prohibició de l'ús del tabac.

Les queixes núm. 010470 i 010548, pàgina 367 de l'anterior Informe, es van tancar perquè l'actuació de l'Ajuntament d'Elx va aconseguir que es retiraren les màquines expenedores de tabac de la via pública.

La Resolució de la queixa núm. 010760 (pàgina 368 de l'anterior Informe) no va ser acceptada pel Sr. conseller de Benestar Social segons la seua comunicació que transcrivim:

"He rebut el seu escrit en relació amb la queixa núm. 010760, formulada per l'Associació per a la Defensa de la Salut dels no Fumadors (A.DE.SA.N.FU), en la qual sol·liciten que se'ls comunique solució expressa sobre el procediment sancionador 2/2001 iniciat per la Direcció General de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social, com a conseqüència de denúncia efectuada per l'esmentada Associació, en virtut de la qual l'informe el que seguix.

En data 17 d'octubre de 2001 van ser remesos a eixa Institució informes motivats en els quals es feia constar que, segons el parer de la Direcció General de Drogodependències, l'associació promotora no tenia la condició d'interessada en el procediment sancionador que poguera incoar-se, sinó únicament la de denunciant, per la qual cosa solament tenia dret a rebre el justificant de recepció de les denúncies que formula i a ser informada sobre si s'obri expedient sancionador.

Mitjançant oficis de data 15 de febrer de 2002, relatius als expedients de queixa núm. 200907, 200477 i 200914, i en informe motivat, es va fer, per part d'eixa Institució, una recomanació a la Direcció General de Drogodependències perquè en els procediments sancionadors incoats com a conseqüència de la denúncia formulada per A.DE.SA.N.FU per l'inadequat ús del tabac, se li conferisca la condició d'interessat, prèvia presentació en estos.

Davant la recomanació formulada per la seua Institució, vam sol·licitar informe a l'àrea jurídica d'esta Conselleria, amb la finalitat de contrastar una altra opinió experta en el tema. Les conclusions més rellevants d'este document ens fan assenyalar, d'una banda, que si bé des de la perspectiva del dret constitucional de tutela judicial efectiva i dels principis d'interdicció de l'arbitrarietat dels poders públics i de control judicial de l'activitat administrativa, cal desterrar la idea que l'exercici de la potestat sancionadora solament implica l'inculpat i l'interés general, presentat en l'Administració, d'una altra banda, la resposta al problema de si un denunciant pot ser interessat en un procediment sancionador, haurà de ser casuística, de manera que no cap, en principi, efectuar una afirmació o negació indiferenciada per a tots els casos.

D'altra banda, l'interés legítim del denunciant, ja siga persona física o ens associatiu, no implica necessàriament interés per la legalitat. En tot cas, dels distints àmbits d'actuació de la Conselleria de Benestar Social no resulta estrany observar que la infracció de determinades normes preceptives du aparellades sancions que van més enllà del que és una mera multa. Uns supòsits en què el denunciant pot ser considerat interessat si els seus drets o interessos finalment es veuen afectats per una sanció, que se li impose a l'infractor.

En concret, l'article 52 de la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre drogodependències i altres trastorns addictius preveu que en els supòsits d'especial gravetat, contumàcia en la repetició de les infraccions i/o transcendència notòria i greu per a la salut, les infraccions greus i molt greus podran ser sancionades amb la suspensió temporal de l'activitat durant un termini màxim de cinc anys, el tancament de l'empresa o la clausura del servei o establiment.

Pel que fa a la queixa que ens ocupa (núm. 010760), va ser remés informe de data 17/10/2001, en el sentit de no conferir la condició d'interessat a la citada Associació.

Por tot això, i a la vista del seu escrit rebut, l'informe que per a l'expedient objecte de la queixa 010760, que ens ocupa, va ser resolt mitjançant acord del Govern Valencià de data 5 d'octubre de 2001."

En la queixa núm. 010800 (pàgina 370 de l'anterior Informe), una vegada rebut l'informe de la Direcció General de Drogodependències, es va dictar la resolució que seguix la que va ser acceptada pel titular d'este òrgan, i amb això conclou l'expedient:

"A.DE.SA.N.FU. va promoure la queixa de referència, en què posava de manifest l'incompliment per part de l'administració del que disposa l'art. 20.2 del RD 1398/1993, de 4 d'agost, que va aprovar el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora. Este precepte establix que l'òrgan competent dictarà resolució en els expedients sancionadors en el termini dels deu dies següents a la recepció de la proposta de resolució i la resta de documentació pertinent.

En el cas concret referit per A.DE.SA.N.FU. en esta queixa, es tractava d'un expedient sancionador en matèria de l'ús del tabac, que tenia com a suport la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i altres trastorns addictius. D'acord amb la citada Llei i en concret segons l'article 54.2.a), la competència per a sancionar corresponia al Consell; es tractava de l'expedient sancionador 2/2000. Doncs bé, en este expedient es va dictar proposta de resolució l'11 de juliol de 2001. Tanmateix es va dictar resolució pel Govern Valencià el dia 5 d'octubre de 2001, és a dir, tres mesos després del termini legalment establit. D'esta manera, es posa de manifest que s'incomplix el termini a què es referix l'art. 20.2 del RD 1398/1993 amb excés i, fins i tot quan no s'han posat de manifest perjuís concrets ni per als administrats, ni per al servei públic i tenint en compte, a més a més, la Jurisprudència que no sanciona amb la nul·litat dels actes administratius l'incompliment dels terminis essencials, a fi de garantir l'efectivitat del principi de legalitat a què està sotmesa l'administració d'acord amb el que disposa l'art. 9.1 i 3 i 103.1 de la Constitució espanyola, esta Institució ha de fer l'oportú recordatori de deures legals en el sentit que cal respectar tots i cadascun dels terminis procedimentals, independentment que siguen essencials o no i de l'òrgan competent per a dictar l'acte."

6. SERVEIS SOCIALS GENERALS

En la queixa núm. 020011, una veïna del barri "Parc Ansaldo", de Sant Joan d'Alacant, va promoure la queixa en relació amb l'assignació d'un habitatge fora d'este. En concret, discrepava de la concessió d'un habitatge, ja siga a la localitat de Sax, ja siga al barri de Las Mil Viviendas d'Alacant. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant, però la vam tancar sense esperar-lo per exprés desig de la promotora.

Las queixes núm. 020106, 020804 i 022230 van ser promogudes totes per una veïna de la Vila Joiosa en relació amb el servei de teleassistència, el qual li havia estat retirat, a pesar que tant ella com el seu marit són d'avançada edat, malalts i viuen a soles. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a la Diputació d'Alacant, atés que és la que subvenciona tal servei, que és prestat per Creu Roja. Una vegada rebut l'informe, vam tancar la queixa, ja que es va acreditar que la promotora i el seu marit estaven adequadament atesos pels Serveis Socials de l'Ajuntament de la Vila Joiosa i quant a la supressió del servei de teleassistència es va deure a l'ús extraordinàriament abusiu i innecessari d'este.

La promotora de la queixa núm. 020118 ens feia saber que ella i el seu fill subsistien amb una pensió de 54.000 ptes. mensuals i que aquell estava temorós d'eixir del domicili, ja que la zona en què habitaven tenia un elevat índex de delinqüència amb la qual cosa les relacions socials estaven molt deteriorades. Vam sol·licitar informe a l'Ajuntament de Port de Sagunt, i el seu Departament de Serveis Socials va intentar mantenir una entrevista amb la promotora de la queixa i el seu fill, però únicament ho va fer amb la primera, ja que el seu fill no va acudir a la cita. La interessada va indicar en aquella entrevista que havia trobat treball i que no necessitava ajuda dels Serveis Socials ni canvi de domicili. Posteriorment es va comprovar que també el fill de la interessada treballava eventualment, per la qual cosa es va tancar la queixa ja que no es va apreciar cap irregularitat en l'actuació de l'Ajuntament.

La queixa núm. 020188 tractava d'una dona de 57 anys d'edat, viuda i minusvàlida amb el 56% de menyscapte, que no rep cap tipus d'ingrés, subsistix amb l'ajuda dels fills, que es troben en una situació econòmica difícil, i de la caritat. Va acudir a nosaltres per a obtenir algun tipus d'ajuda econòmica regular. Admesa la seua queixa, vam sol·licitar informe a l'Ajuntament de València, en què no vam apreciar cap irregularitat, i li vam comunicar el que seguix:

"Acusem recepció del seu informe, en què ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. C.E.M., en relació amb la precària situació econòmica en què es troba. D'este informe, de la documentació aportada per la interessada i de totes les actuacions es deduïx que la interessada té 57 anys d'edat i una minusvalidesa del 56%. És viuda i per esta condició no percep cap prestació del sistema de Seguretat Social, com tampoc per raó de les malalties que patix, ja que en l'aspecte contributiu, va fer treballs sense estar afiliada i en el no contributiu no assolix el grau mínim de minusvalidesa, que ha de ser del 65%.

Quan va enviduar, va haver de traure endavant tres fills, dels quals una filla viu amb ella, i va obtenir els únics ingressos de la unitat familiar, que són de 60.000 pessetes mensuals. En este estat de coses, la interessada ha estat usuària dels serveis socials

generals, i ha estat titular de la prestació econòmica reglada durant uns mesos, fins deixar de reunir els requisits per a fer-ho. Posteriorment, ha rebut la prestació econòmica individualitzada, d'emergència, que és l'única a què actualment pot accedir.

Una societat com l'espanyola actual no pot permetre que els seus ciutadans visquen en situacions que ratllen la pobresa, com és el cas de la promotora de la queixa. L'article 10.1 de la Constitució ja enuncia la dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític i la pau social. Doncs bé, en estes situacions de malaltia i pobresa és molt difícil mantenir la dignitat, raó per la qual és necessari que les administracions públiques, cadascuna en la seua esfera de competències, actuen a fi de garantir un nivell mínim i acceptable de vida.

La Llei 5/1997, de 25 de juny, regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i disposa en l'article 6.l.b) que la titularitat i gestió dels serveis socials generals competix les entitats locals, i per això ens hem dirigit a eixa Corporació. De la resposta que hem rebut es deduïx que ha existit una intervenció, que no podem qualificar d'incorrecta, però sí d'insuficient perquè la situació de la interessada es manté com a tributària d'ajudes puntuals per a casos extrems. Així les coses, caldria incidir més en el seu cas a través de les tècniques pròpies del treball social, per exemple, sol·licitant la revisió del grau de minusvalidesa, atés el temps transcorregut des de l'última qualificació amb vista a obtenir una prestació d'invalidesa no contributiva, i completar l'ajuda de l'Administració amb ajudes d'organitzacions i entitats privades, amb reinserció professional a través de plans i programes específics.

Per això i en atenció a tot el que hem dit més amunt, li suggerim que els Serveis Socials d'eixe Ajuntament adopten totes les mesures que tendisquen a garantir a la promotora de la queixa un nivell de vida digne."

L'alcaldessa de València ens va indicar que els Serveis Socials continuaran orientant la interessada a recursos laborals i programes d'ocupació.

En la queixa núm. 020338, una Associació de Veïns de Quart de Poblet ens va indicar que esta estava indegudament representada en el Consell Municipal de Benestar Social, per la qual cosa vam sol·licitar el pertinent informe a l'Ajuntament d'esta localitat, que el va emetre. A la vista d'este informe, vam fer la recomanació següent:

"S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 20 de març en relació amb la queixa formulada per l'associació de Veïns "LA", d'eixa localitat, en relació amb el Consell Municipal de Benestar Social.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que el referit Consell es regix per les normes d'organització i funcionament aprovades pel Ple de la Corporació del dia 3 de maig de 1995. De conformitat amb l'art. 4.c) d'estes normes, forma part del plenari "un vocal lliurement designat per les associacions de veïns que hi ha o puguen haver-hi"; este vocal és designat per les associacions segons les seues normes de funcionament (art. 6.b) i la durada del mandat serà de 2 anys, amb possibilitat de reelecció (art. 7).

El primer Consell Municipal de Benestar Social de Quart de Poblet es va constituir el 23 d'abril de 1996, i en formava part el cup corresponent a associacions de veïns un membre de l'associació del barri de Sant Jeroni com a titular i un del barri de Sant Josep com a suplent. Estos membres van ser designats per ambdós associacions i, a més a més, per l'associació "LA" i ho van ser precisament a instàncies d'eixa corporació al setembre de 1995.

El 16 de maig de 2000 es remet a l'associació de veïns del barri de Sant Jeroni un escrit perquè renove o confirme els seus membres en el Consell, i els advertix que si no ho fan entendran que renuncien a tenir un representant en aquell. Com que no van rebre resposta, d'aleshores ençà cap membre de les associacions de veïns forma part de l'òrgan participatiu.

Esta situació no es compadix amb la realitat jurídica, atés que les normes que regulen la composició de l'òrgan de participació són clares i no oferixen cap dubte. En efecte, els representants de les associacions de veïns no són designats per aquella associació que ostenta la representació de les altres, sinó sempre per totes estes quan es produïx la vacant, cosa que s'esdevé en acabar cada període, de manera que davant la constitució d'un nou Consell, caldria haver actuat com es va fer quan es va constituir el primer, és a dir, invitar a totes les associacions de veïns existents al municipi perquè, segons els seus estatuts, designen un representant titular i un altre de suplent. Tanmateix, el que eixa administració ha fet és entendre que la primera associació que va tenir representant ho és amb caràcter permanent, una qüestió que, com s'ha dit, no és respectuosa amb les normes de funcionament del Consell Municipal de Benestar Social.

És per això que amb invocació del principi de legalitat que consagra l'art. 9.1 i 3 i 103.1 de la Constitució, vam fer la següent recomanació: que com a presidenta del Consell Municipal de Benestar Social invite les associacions de veïns de Quart de Poblet que designen un representant titular i un altre suplent perquè ocupe el lloc de vocal que els correspon en aquell Consell."

Es va tancar després de rebre la contestació següent:

"Rebut l'escrit relatiu a la queixa núm. 020338, en què es recomana que la presidenta del Consell Municipal de Benestar Social invite les associacions de veïns existents que designen un representant titular i un altre de suplent per a ocupar el lloc de vocal que els correspon en el Consell, este Ajuntament manifesta la seua acceptació a la recomanació i al moment oportú cursarà novament esta invitació a les associacions de veïns.

Ara bé, el dia dotze de febrer de 2002, es va notificar a l'associació de veïns l'acord del Consell de Benestar Social i se'ls fa saber que eren les associacions de veïns les que havien de reunir-se i nomenar el seu representant. Fins a hui no consta que s'hagen reunit per a esta finalitat.

Actualment el Consell de Benestar Social està treballant sobre la redacció d'un nou reglament.

L'associació de veïns LA sap que ha d'haver-hi un acord previ entre les associacions per a nomenar el seu representant, i pot convocar-les de manera que adopten l'acord. Sembla que més aviat és una tasca pròpia de les associacions que no pas del Consell.

Des d'una altra perspectiva i tenint en compte l'actual procés d'estudi de la modificació de funcionament del Consell, pot ser més oportú que les incorporacions de nous membres es facen quan haja estat aprovat el nou reglament, previst per a la fi d'any. "

En la queixa núm. 020457, un veí de Llíria ens va plantejar la problemàtica de les pensions en relació amb els períodes en presó després de la Guerra Civil espanyola. Atés que en el passat informe vam resoldre una queixa anàloga, ens va remetre el que aleshores vam resoldre, i en vam donar compte al promotor.

Una associació de dones va promoure la queixa núm. 020469, en què acusaven l'Ajuntament de San Fulgencio de discriminar-les a l'hora de concedir subvencions a associacions, ja que no els en donaven cap de les que demanaven. Admesa i tramitada la queixa, se'ns va informar que l'any 2000 l'associació va rebre una subvenció i posteriorment no se n'ha demanat cap altra i a més a més fa constar la falta de representació de la promotora de la queixa. No obstant això, l'entitat promotora va al·legar davant d'això i va demostrar que sí que havia formulat una sol·licitud l'any 2001.

Instruït l'expedient, vam acabar amb la següent resolució:

"S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 29 d'abril en relació amb la queixa formulada per l'associació de dones de la urbanització de la Marina de San Fulgencio, sobre la sol·licitud d'una subvenció per a esta associació.

En concret, la interessada es va dirigir a esta Institució en considerar que, segons el seu parer, s'havia produït un tracte discriminatori en el procediment, relatiu a l'atorgament de subvencions, atés que els havia estat denegada fins i tot a pesar de complir tots els requisits perquè els la concediren. Així doncs, l'associació de dones entenia, per tant, que s'havia produït una actuació arbitrària.

Una vegada admesa la queixa, vam sol·licitar informe a aquell Ajuntament. L'informe rebut insistix en la falta de dades aportades per l'associació, com també el fet que no s'haguera indicat la condició de la interessada com a representant de l'associació. A pesar de la possible falta de documents aportats, no s'observa que, en cap moment, s'haja produït el corresponent requeriment per a aportar o esmenar les dades.

La Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú 30/1992, de 26 de novembre, establix en l'article 71.1 que si la sol·licitud no té els requisits de l'article 70 (que fa referència al nom i cognoms, fets, raons, etc.) ni els exigits per la legislació específica aplicable, es requerirà l'interessat perquè, en un termini de 10 dies, esmene la falta o acompanye els documents preceptius, amb indicació que si no ho fera així, se li tindrà per desistit de la seua petició, amb resolució prèvia que haurà de ser dictada d'acord amb l'article 42. Així mateix, la Llei establix en l'article 32.4 que la falta o la insuficient acreditació de la representació no impedirà que es done per realitzat l'acte de què es tracte, sempre que

aquella siga aportada o se solucione el defecte dins el termini de 10 dies que caldrà concedir a este efecte l'òrgan administratiu, o d'un termini superior quan les circumstàncies així ho aconsellen.

En conseqüència, amb tota la documentació que es troba en este expedient i de totes les actuacions, s'ha valorat des d'esta Institució que l'associació de dones va aportar documentació en el procediment de concessió que consistia en: estatuts de l'associació, CIF de l'associació nombre de sòcies de l'associació; únicament falta la notificació de la condició de representant de la interessada.

No obstant això, a pesar de la falta de notificació de la dada relativa a la representació de l'associació, l'administració havia d'haver dut a terme el corresponent requeriment per a esmenar les dades, tal com establix el citat article 71.10 de la Llei 30/1992, de règim jurídic de les administracions públiques, i no pot resoldre el procediment sense fer este requeriment. Fet que implica que la resolució que es duga a terme en este no té motivació ja que si s'haguera esmenat el defecte, es podria produir l'acabament motivada del procediment.

Per tot això, esta Institució fa el següent recordatori de deures legals: requerir, en tot cas, l'esmena de les dades a l'interessat abans de resoldre el procediment, ja que era cert que l'associació en qüestió no havia comunicat a l'Ajuntament el canvi de presidenta. El recordatori va ser acceptat i amb això es va tancar la queixa.

En la queixa núm. 020547 i acumulades (núm. 020548 a núm. 020551), diversos ciutadans de la zona de "Parc Ansaldo", al municipi de Sant Joan d'Alacant, ens van comunicar la seua problemàtica en relació amb els seus habitatges. En concret, que van rebre un requeriment de l'Ajuntament perquè abandonaren les seues cases, ja que serien enderrocades. Per este motiu deien que els oferien la suma de 300.000 ptes., la qual consideraven totalment insuficient per a poder accedir, tant en règim de propietat com de lloguer, a un altre habitatge.

Així mateix, posaven de manifest que no es retiraven les escombraries de les cases enderrocades, que hi havia plagues de rosegadors, toxicòmans que deixaven les xeringues que empraven i tràfic de drogues, i que en definitiva, la neteja municipal no era tan eficaç com seria desitjable; tot això, al cap i a la fi, feia molt difícil continuar habitant a la zona amb dignitat, per això volien abandonar-la però no amb les condicions econòmiques referides.

Després d'admetre les queixes i tramitar-les amb l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant, les vam tancar ja que no vam observar cap irregularitat, ja que s'estava intervenint en el barri en general i, en concret, amb els promotors de les queixes, tres dels quals havien adquirit un habitatge a Alacant, un altre tenia cedit un habitatge degudament condicionat al mateix barri fins que se li n'adjudicara un altre fora del barri i, finalment, un altre grup eren titulars legals de l'habitatge que habitaven i no serien afectats per l'enderrocament.

La queixa núm. 021104, promoguda per un usuari del Centre de Dia del Pla d'Atenció a Persones sense Llar, posat en marxa per l'Ajuntament d'Alacant, el qual considerava

que este Pla no era correctament aplicat, ja que feia cas omís dels informes mèdics que indicaven les malalties que patia (cardiopatia isquènica, ciàtica, hepatitis B i hèrnia de hiat) i no era orientat adequadament, ja que no s'aprofitava la seua formació professional ocupacional. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a l'Ajuntament d'Alacant, del qual vam donar trasllat a l'interessat perquè fera al·legacions, cosa que no fa ver, i per això vam tancar l'expedient. Això va ser així en no apreciar actuació irregular per part de l'Ajuntament d'Alacant. Li vam indicar al promotor:

"L'administració afectada ens comunica que dins el programa d'atenció per a persones sense llar, està intervenint vosté des de juliol de 1999 fins ara, i se li ha derivat tant a un metge de capçalera com a la UCA núm. 18, a fi que rebera tractament el mèdic i psiquiàtric que vosté necessita. Este tractament ha estat seguit per vosté amb irregularitats.

Així mateix, s'ha procurar reinserir-lo laboralment a través de la recerca de treball dins el projecte Lázaro, amb resultats desiguals per faltar a alguns treballs. En l'aspecte més bàsic, s'ha intervingut tant proporcionant-li menjar i allotjament en l'alberg, a través de la "Sal de la Tierra" i mitjançant habitatges compartits.

Un dels problemes més importants que afecten el seu cas és el del seu comportament, tant per abandonar temporalment els tractaments prescrits com per negar-se a complir les pautes establides. Per això no s'estan obtenint els millors resultats amb la seua intervenció."

Un ciutadà va promoure la queixa núm. 021134 en què mostrava de manera genèrica el seu desacord amb l'actual legislació en matèria de separació, divorci i les seues conseqüències i respecte de l'aplicació que fan els tribunals de justícia des del punt de vista dels homes. Va ser requerit perquè concretara la seua pretensió, però no ho va fer, ja que l'única cosa que volia era fer una protesta genèrica segons va manifestar al Síndic de Greuges personalment en l'entrevista que va tenir amb ell.

En la queixa núm. 021205, un veí de Massamagrell ens va indicar que va haver de deixar de treballar a causa de les importants malalties que tenia, cosa que li causava una greu situació econòmica, empitjorada pel fet que havia d'atendre els seus pares, d'avançada edat i també malalts. Vam sol·licitar informe a l'Ajuntament d'aquella localitat, que el va emetre informant que se li va oferir participar en un taller d'ocupació per a majors de 25 anys amb contractació laboral posterior, i el va rebutjar. Quant a la seua malaltia, va demanar prestació d'invalidesa, que li va ser denegada, i ho va impugnar en via judicial, situació en què es troba actualment. Per tot això, vam tancar l'expedient perquè no vam apreciar cap irregularitat.

En la queixa núm. 021215, una ciutadana ens deia en el seu escrit de queixa que l'institut Valencià de l'Habitatge, SA li va comunicar que reunia els requisits per a l'adjudicació d'habitatges de promoció pública de l'administració de la Generalitat Valenciana, i va quedar en llista d'espera. Tanmateix, mostrava la seua inquietud pel fet que, segons ella, l'Ajuntament on vivia (Benicarló) no tenia intenció de construir cap habitatge. A més a més, ens manifestava la seua difícil situació econòmica, ja que és

perceptora d'una prestació d'invalidesa no contributiva, amb la meitat de la qual pagava el lloguer de sa casa i amb la resta havien de sobreviure ella i la seua filla, i no rebia cap ajuda del seu Ajuntament.

Atés que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, vam sol·licitar informe a eixa Unitat Territorial de l'IVVSA amb la finalitat d'iniciar l'estudi de l'assumpte plantejar. Una vegada rebut l'informe, vam tancar l'expedient amb la següent resolució:

"En l'informe rebut es detallava el procediment seguit per a la concessió de l'habitatge de promoció pública en règim d'arrendament. Així s'indicava que com que reunia els requisits per a ser adjudicatària d'este habitatge, amb data 22 de setembre de 2000 es va resoldre l'expedient i es va incloure la interessada en llista d'espera, i ella és l'única que es troba en esta situació a la localitat de Benicarló, atés que no hi havia habitatges per a adjudicar en estos moments.

La Constitució espanyola promulga en l'article 47 el següent: "Tots els espanyols tenen dret a gaudir d'un habitatge digne i adequat. Els poders públics hauran de promoure les condicions necessàries i hauran d'establir les normes pertinents per a fer efectiu este dret, mitjançant la regularització del sòl d'acord amb l'interés general per a impedir-ne l'especulació". Així mateix, en el precepte 148.1.3. es disposa l'atribució competencial a les Comunitats autònomes en matèria d'habitatge quan establix que els correspon l'ordenació del territori, urbanisme i habitatge.

Així mateix, la Llei 30/1992, de règim jurídic i procediment administratiu comú, disposa en l'article 3.1 el següent: "Les administracions públiques servixen amb objectivitat els interessos generals i actuen d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb subjecció plena a la Constitució, a la llei i al dret". Com també, establix en el segon apartat d'este precepte que: "Les administracions públiques, en les seues relacions, es regixen pel principi de cooperació i col·laboració, i en la seua actuació pels criteris d'eficiència i servei als ciutadans".

Convé assenyalar que, en virtut del Decret 26/1987, d'11 de maig, del Consell de la Generalitat, va ser constituït l'Institut Valencià de l'Habitatge, com a mercantil que ostenta, entre altres competències, la de gestionar l'adjudicació del patrimoni immobiliari de promoció pública de la Comunitat Valenciana.

Amb tot el que hem exposat, hem de dir-li que una vegada presentada la sol·licitud d'habitatge per part de la promotora de la queixa, el procediment seguit per eixa Unitat Territorial es va ajustar a la legislació vigent, tal com mostra l'informe rebut en esta Institució.

No obstant això, és missió d'esta Institució vetlar per la protecció dels drets dels ciutadans i, sobretot, garantir que l'actuació de les administracions públiques tendisca a promoure i assegurar les condicions de vida d'estos. Per això cal destacar la importància que els poders públics no se circumscriguen únicament al compliment de la normativa vigent, sinó que han d'anar més enllà a fi d'evitar les situacions de precarietat dels

ciutadans. En este sentit, no convé mantenir unes expectatives durant perllongats períodes de temps, com és el cas que ens ocupa, atés que en comunicar a la interessada que es trobava en llista d'espera, han passat dos anys sense que rebera solució al problema en què es troba.

A la vista de tot això, i en virtut de l'atribució que fa l'article 29 de la Llei 11/1988, de la Generalitat Valenciana, esta Institució fa el següent suggeriment: que l'Institut Valencià de l'Habitatge desenvolupe una activitat pública dirigida a una major efectivitat que evite, en tot cas, l'aparició d'expectatives que a curt o mitjà termini no es podran assolir, i proporcione la informació més completa sobre la seua situació."

Ens vam dirigir també a l'Ajuntament de Benicarló i es va tancar la queixa, ja que l'IVVSA va acceptar la recomanació en el sentit de ponderar la comunicació als sol·licitants d'habitatge de promoció pública amb indicació que esta situació de llista d'espera no implica una adjudicació immediata de l'habitatge, ni a curt ni a mitjà termini, llevat dels casos de les previsions de disponibilitat d'habitatge.

Les queixes núm. 021249 i 021738 van ser promogudes de forma separada pels membres d'un matrimoni que havia quedat sense recursos econòmics a causa d'un accident de trànsit que havia tingut el marit. A pesar que va rebre l'atenció sanitària, no va rebre la prestació per incapacitat temporal. Així, en tractar-se esta última qüestió d'un tema concernent a la seguretat social, vam remetre l'expedient al Defensor del Poble, però vam iniciar investigacions amb l'Ajuntament d'Alacant, ja que en definitiva es tractava d'una família (el matrimoni té tres fills) sense recursos econòmics.

Rebut l'informe de l'Ajuntament d'Alacant, estem pendents de resoldre l'expedient.

En la queixa núm. 021400, una ciutadana ens va comunicar la seua preocupació per la vellesa en l'aspecte econòmic, ja que conviu amb el marit però tenen unes relacions distants. Vam demanar informe social a l'Ajuntament de Tavernes de Valldigna, el qual el va emetre i va donar lloc al tancament de la queixa, en no apreciar cap actuació incorrecta, ja que en veure que tenia una minusvalidesa superior al 65%, es trobava en tràmit la corresponent prestació no contributiva, alhora que ens va aclarir que la preocupació que va incitar la ciutadana a presentar la queixa podria haver estat causada per la patologia que patix i que és una depressió. Pel que fa al marit, té mitjans econòmics ja que és perceptor d'una prestació d'invalidesa no contributiva.

La promotora de la queixa núm. 021519 ens va comunicar que la Direcció General de Família i Adopcions de la Conselleria de Benestar Social li va reconéixer una ajuda per a lloguer d'habitatge, però no li l'havien pagada. Després d'admetre i instruir l'expedient, el vam tancar en els termes següents, que vam comunicar a la interessada:

"Després de fer un detallat estudi de l'assumpte plantejat, ens posem novament en contacte amb vosté a fi d'informar-la sobre les actuacions que ha dut a terme esta Institució.

Com vosté sap, en el seu escrit de queixa, essencialment ens declara que en data 29 d'abril d'enguany se li va concedir una ajuda econòmica destinada a subvencionar el lloguer d'habitatge habitual.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i per això vam demanar informe a la Conselleria de Benestar Social.

L'informe rebut detalla que, en data 6 d'agost de 2002, es va fer la transferència del pagament de la quantitat corresponent al 40% de la subvenció i el 10% restant va ser pagat el 15 d'octubre, mentre que la resta de l'import, que completa el 100% de l'ajuda, continua gestionant-se segons les fases ordinàries de la tramitació economicoadministrativa.

Hem de comunicar-li que la normativa aplicable en la matèria que ens ocupa està en l'Ordre de 22 de novembre de 2001, en què clarament s'especifica que caldrà justificar la despesa feta, atés que si no es justifica, es produiria la pèrdua del dret a cobrament, tal com disposa l'article 16.

Si connectem el que disposa este precepte amb les al·legacions que vosté ens ha remés, s'entén que una vegada pagada la quantitat corresponent a la primera meitat, no es va dur a terme la necessària justificació, cosa que va comportar la pèrdua de la subvenció.

Amb tot el que hem dit, l'informem que la Conselleria de Benestar Social ha dut a terme l'aplicació de la normativa reguladora de la qüestió que ens ocupa, cosa que implica el cessament de les nostres actuacions, atés que no s'observa una actuació que vulnere els seus drets constitucionals i/o estatutaris.

No obstant això, esta Institució es fa ressò de la difícil situació per la qual travessa vosté, i és per això que l'informem que té la possibilitat d'acudir als Serveis Socials de l'Ajuntament de Dénia, on podrà rebre l'assessorament necessari.

Lamentem no poder prestar-li, en este cas, més ajuda i li agraïm la confiança que ha mostrat en esta Institució. Atentament,".

En la queixa núm. 021584, una vegada més se'ns va plantejar el problema tipus d'una ciutadana de mitjana edat, amb malalties físiques i psíquiques, amb un grau de minusvalidesa que no arriba al 65%, amb greus problemes de reinserció laboral i, conseqüentment, greus problemes econòmics, als quals, les prestacions econòmiques reglades de caràcter temporal no donen la resposta adequada. En este cas es tractava d'una veïna de València, per la qual cosa vam sol·licitar a la seua alcaldessa el preceptiu informe, a la vista del qual vam tancar l'expedient, perquè el Centre Municipal de Serveis Socials Malva-rosa havia realitzat una intervenció correcta. En efecte, en tot moment se li van tramitar les prestacions econòmiques reglades fins a exhaurir el pressupost. S'havia derivat l'interessat a diversos programes de recerca de treball, de renda activa, d'autoestima, etc., com també que s'havia incidit en la revisió de la seua minusvalidesa. Finalment es va aconseguir que se li reconeguera un 65% i amb això la possibilitat d'accedir a una prestació d'invalidesa no contributiva, la qual no havia estat

sol·licitada fins aquell moment, perquè l'INEM li havia reconegut una renda activa de reinserció per període de 24 mesos i en una quantitat superior a la prestació no contributiva d'invalidesa.

Respecte a la queixa núm. 021628, un transeünt es va acollir al programa d'ajudes a persones sense llar de l'Ajuntament d'Alacant, i temporalment va residir al Centre Natzaret. La seua queixa referia diversos aspectes del funcionament del centre, tant pel que fa a l'aspecte material com al servei d'orientació sociolaboral. Després d'admetre la queixa, la vam tancar, ja que l'Ajuntament d'Alacant ens va comunicar que havia causat baixa en el programa, no sense abans complir el tràmit d'al·legacions, en què no es va fer cap objecció i es va limitar a ratificar el que ens va comunicar l'Ajuntament d'Alacant, com també que havia abandonat el treball que tenia, perquè, segons el seu parer, la retenció de la quota obrera era excessiva. No obstant això, posteriorment ens ha dirigit un altre escrit en què mostra la seua discrepància amb l'informe de l'administració, per la qual cosa hem reanudat l'estudi de l'expedient.

Un cas similar a l'anterior va motivar l'obertura de la queixa núm. 021792, en este cas en relació amb una veïna de Sumacàrcer, a la qual la prestació d'invalidesa no contributiva li acabava de ser denegada. Rebut l'informe que vam sol·licitar a l'alcalde d'esta població, vam tancar l'expedient, ja que el grau de minusvalidesa reconegut era de 33%. Les actuacions dutes a terme van ser la inscripció en el SERVEF com a treballadora minusvàlida i la possibilitat de sol·licitar la revisió del grau de minusvalidesa, atés que l'Ajuntament no té programes sobre inserció laboral. No apreciàrem cap irregularitat i vam tancar la queixa, tot insistint a l'Ajuntament perquè fera tot tipus d'actuacions que estigueren en la seua mà per solucionar o pal·liar el problema que va suscitar la queixa.

El promotor de la queixa núm. 021832 exposava que es trobava en una precària situació, atés que era pensionista i els seus ingressos no li permetien fer front a les despeses bàsiques i per això la seua esposa va demanar treball en diverses agències de contractació, però no havia rebut resposta de moment.

Els Serveis Socials de Manises van plantejar com a única possibilitat que l'esposa fera un curset de reinserció laboral a Riba-roja, cosa que no era factible ja que no podien pagar la despesa que comportava el desplaçament; la conseqüència de rebutjar esta activitat formativa va ser que li van desestimar l'ajuda individualitzada.

Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informe a l'Ajuntament de Manises, un informe que hem rebut i n'hem donat trasllat a l'interessat, que ha formulat al·legacions, les quals estan pendents d'examen.

La promotora de la queixa núm. 021879 era, una vegada més, una ciutadana que no tenia mitjans econòmics per a fer front a les necessitats més bàsiques, per la qual cosa se li havia concedit la prestació econòmica reglada des del novembre de 2001, si bé li havia estat retirada al juliol passat, segons sembla, per restriccions pressupostàries. Vam sol·licitar el corresponent informe a la Conselleria de Benestar Social i l'Ajuntament de València i encara que s'ha concedit a la promotora una pròrroga des de gener a març de 2003, amb la qual cosa s'ha solucionat el problema de la interessada, hem sol·licitat una

ampliació de dades a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies en relació amb la justificació d'estes ajudes, atés que el Sr. Conseller de Benestar Social ens va comunicar que l'any 2001, més del 80% dels ajuntaments que sol·licitaren subvenció en concepte de prestació econòmica reglada no van justificar la totalitat de les quantitats rebudes.

En la queixa núm. 021892, un veí de Torrevieja va sol·licitar la nostra intervenció atés que patia una malaltia greu, a causa de la qual havia de traslladar-se dos vegades diàries fins a l'Hospital d'Orihuela, sense tenir recursos econòmics. Vam admetre la queixa amb les Conselleries de Sanitat i Benestar Social, de les quals hem rebut els corresponents informes, i n'hem donat trasllat a l'interessat en tràmit d'al·legacions.

En les queixes núm. 021998 i acumulades (022108, 022054, 022055, 022056 i 022215), diversos ciutadans veïns del barri Ruzafa de València van demanar la nostra intervenció davant l'Ajuntament d'aquella ciutat amb la finalitat de solucionar els problemes originats al seu barri pel tràfic de drogues, prostitució i immigració il·legal. Atés que desconeixíem si amb caràcter previ havien fet arribar la seua proposta a l'Ajuntament de València, els vam requerir perquè ens ho aclariren, i així ho van fer, i van aportar els escrits presentats davant l'Administració local, però a més a més ens van adjuntar un escrit que havien dirigit al Defensor del Poble sobre la mateixa qüestió. Conseqüència d'això va ser que vam fer gestions amb esta Institució i vam comprovar que ja havien iniciat una investigació, per la qual cosa ens vam abstenir de fer-ho nosaltres.

Respecte a la queixa núm. 022195, el president de l'Associació de Veïns de Natzaret (València) ens va remetre un breu escrit en què referien nombrosos problemes en què es troben els immigrants del Centre d'Internament de Zapadores a València. Estem en l'espera que ens aclarisca si s'han dirigit a alguna administració amb caràcter previ i quina és la intervenció concreta que pretenen de nosaltres.

En la queixa núm. 021665, una ciutadana d'Alcàsser va presentar un escrit en què demanava l'ajuda de la Institució i la posada en contacte del seu titular amb ella. Se li va facilitar el telèfon d'atenció al públic perquè, si volia, demanara una entrevista, però no vam rebre cap resposta i per això no vam admetre la queixa.

La queixa núm. 201039, citada en la pàgina 379 de l'anterior Informe, la vam tancar sense apreciar cap irregularitat per part de l'Ajuntament d'Alacant.

En la queixa núm. 010877, citada en la pàgina 378 de l'anterior Informe, es va dictar la següent resolució:

"La Fundació Alicante Acoge va presentar la queixa de referència en relació amb la denegació d'un Programa de Garantia Social, segons la convocatòria realitzada en l'Ordre conjunta de 6 de juny de 2001, de les Conselleries de Cultura i Educació i d'Economia, Hisenda i Ocupació. En concret, va sol·licitar l'aprovació de l'ajuda per al Programa d'Operari de Vivers i Jardins per a alumne immigrants, i va presentar, amb esta finalitat, la corresponent sol·licitud i documentació complementària requerida; en esta sol·licitud es feia constar expressament que ho era en la modalitat de continuïtat i

que el mateix Programa havia estat aprovat i desenvolupat en els cursos que van des del 94-95 fins al 98-99.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informació a eixe òrgan, que el va emetre i va adjuntar còpia de la documentació que conforma l'expedient administratiu. D'això vam donar trasllat a la entitat interessada, perquè formular al·legacions, cosa que va fer.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que, efectivament, la Fundació Alicante Acoge va presentar la sol·licitud a què s'ha fet referència, la qual va ser denegada per no assolir la puntuació suficient i haver-se esgotat la línia pressupostària corresponent (així figura en el DOGV de 24-08-2001, pàg. 19.043). Davant d'esta decisió, va interposar un recurs de reposició davant el Sr. conseller de Cultura i Educació, mitjançant escrit presentat el 31 d'agost de 2001 en la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, el qual no consta que haja estat resolt expressament, a pesar que l'Administració afectada en la documentació que ens ha remés inclou informes al i del Servei Jurídic d'esta.

El motiu del recurs de reposició radica, en essència, en la disconformitat respecte a la denegació del Programa perquè no s'ha valorat adequadament el Projecte que s'ha presentat, segons entén la Fundació Alicante Acoge. I això és així perquè no encerta a entendre esta denegació quan es tracta del mateix projecte que ha estat dut a terme durant diversos anys. Certament, un dels aspectes era el de la trajectòria de l'entitat en gestió i inserció laboral o reinserció educativa (punt 2.1., apartat 10 de l'annex 11 de l'Ordre Conjunta de 6 de juny de 2001 referida) i segons l'acta de la Comissió, en este apartat no es va assignar cap puntuació, cosa que no s'adiu amb la realitat, que, tal com s'ha indicat, revela l'experiència de la Fundació interessada en programes de garantia social duts a terme a través de programes d'operari de vivers i jardins, per la qual cosa, sense que entrem a valorar la puntuació concreta que caldria haver concedit en este apartat, per emmarcar-se dins de certa discrecionalitat tècnica, sí que cridem l'atenció sobre l'absència absoluta de puntuació en este apartat. Això, lògicament, no portaria sense més a atorgar el programa demanat, ja que el fet que en anys anteriors haja estat aprovat no autoritza que es tinga un ple dret a la concessió en futures convocatòries, ja que això depén de dos factors que són el crèdit pressupostari habilitat i la resta de sol·licitants (en què cal valorar tant la quantitat com la qualitat).

L'art. 42.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú disposa que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la, siga quina siga la seua forma d'iniciació i, a més a més, esta resolució ha de ser motivada quan resolga recursos administratius (art. 54.1.b). Del que hem exposat fins ara es deduïx que l'administració afectada ha incomplit l'obligació de resoldre expressament i notificar el que es resolga a l'interessat, per la qual cosa ens veiem obligats a destacar-ho en este punt, i insistir que a causa dels antecedents que figuren en l'expedient caldrà posar especial atenció a justificar les raons per les quals no s'ha atorgat cap puntuació en l'apartat 10 de l'annex 11 de l'Ordre citada, ja que, a diferència del que ocorre en l'apartat relatiu a l'adequació i oportunitat del Programa, en què la Comissió Mixta dels Programes de Garantia Social, en la seua sessió del 31 de

juliol de 2001, va acordar no valorar-lo amb caràcter general, ací no apareix cap justificació de caràcter genèric.

Tenint en compte el que s'ha exposat, esta Institució fa un recordatori de deures legals a eixa Secretaria General, en el sentit que es resolga expressament i motivadament el recurs de reposició formulat per l'entitat promotora de la queixa."

L'administració va informar:

"En l'apartat 1 del punt 2.1. de l'annex II a l'Ordre conjunta de 6 de juny de 2001, de les Conselleries de Cultura i Educació, i d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'aproven les bases reguladores i el procediment general per a la concessió de subvencions per al desenvolupament de programes de Garantia Social i es convoquen per al curs 2001-2002 (DOGV 4031, 28.06.01), diu:

"Aquelles entitats que vulguen aportar dades sobre inserció laboral o reinserció educativa d'alumnes que hagen acabat accions corresponents a la convocatòria dels programes de Garantia Social, dels dos cursos anteriors al de la convocatòria, hauran d'adjuntar a les sol·licituds d'ajuda, la següent documentació:

- Còpies de contractes laborals realitzats entre l'inici del programa de garantia social i la presentació de la sol·licitud d'ajuda per al curs en qüestió. Els contractes per acreditar la inserció hauran de ser a jornada completa setmanal i de durada igual o superior a tres mesos o un període de treball real equivalent en el cas de contractacions a temps parcial, independentment de l'activitat de què es tracte, i haurà d'estar relacionat amb el contingut de la formació rebuda.

- Còpies de documents justificatius de la reinserció educativa dels alumnes realitzada entre l'acabament del programa de garantia social i la sol·licitud d'ajuda.

Les entitats que aporten dades d'alumnes en les condicions que s'indiquen hauran d'aportar dades de totes les accions aprovades en la convocatòria anterior. En cas contrari, i per a les entitats que presenten la documentació descrita, es considerarà nul·la la inserció de les accions sense aportació de dades."

La Comissió Mixta, en compliment d'això anterior, no pot puntuar este apartat ja que l'entitat en qüestió no aporta cap tipus de documentació acreditativa en relació amb la seua trajectòria d'inserció laboral o reinserció educativa.

Així, en la pàgina 7 del projecte-sol·licitud (ací adjunta), podem observar que:

a) No es marca el percentatge d'inserció assolida:
- Major del 30%.
- Entre el 10% i el 30%,

Queden en blanc ambdós caselles i no es pot puntuar ni amb 4 ni amb 3 punts.

b) Es descriuen, molt vagament, determinades accions d'inserció i reinserció.

c) Es relacionen determinats documents, igualment de manera poc clara, però estos documents no figuren en l'expedient.

De fet, ja que estos documents són tan importants (contractes) per a una entitat, ja que amb estos pot obtenir fins a 4 punts en el barem, el que és normal és donar-ne compte en l'ofici que s'adjunta, i deixar així constància de la seua presència i evitar-ne pèrdues. Doncs bé, en este cas crida l'atenció que no s'esmenten per a res en l'escrit, del qual adjuntem còpia.

En relació a la resolució del recurs interposat pel Sr. C.G.G., contra la resolució de 13 d'agost de 2001, de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística (DOGV núm. 4071, 24.08.2001), adjuntem còpia de l'escrit de remissió corresponent, com també els resguards de correus (avís i justificant de recepció)."

Atés que es va acreditar haver resolt expressament i notificat el recurs de reposició, es va considerar acceptada la recomanació i es va tancar l'expedient.

La queixa núm. 010903 (citada en la pàgina 382 de l'anterior Informe) es va tancar, ja que es va comprovar que no havia estat eliminat el servei d'assistència domiciliària a la mare de l'interessat, sinó que solament se n'havia produït una reorganització amb canvi horari.

La queixa núm. 011043 (citada en la pàgina 380 de l'anterior Informe), es va tancar l'expedient sense al·legacions de l'interessat i sense apreciar cap irregularitat.

En la queixa núm. 021529, l'Associació de Pares de Família Separats de València es va dirigir a nosaltres i va exposar la seua situació i va demanar la nostra intervenció a fi de crear la Direcció General de l'Home i l'Institut de l'Home, la revisió i modificació de tota la legislació que atempte directament al principi d'igualtat, la dotació de fons de subvencions públiques per a promoure'l, la realització d'accions que tendisquen a fer efectiva la Llei de Mediació Familiar, i evitar que la Llei del Divorci s'utilitze d'instrument per a protegir les dones, la creació en les Corts Valencianes de sengles Comissions per a la família i el menor i per a la protecció de l'home en la família i la seua situació després del divorci i, finalment, la creació de la Defensoria de la Igualtat.

La queixa no es va admetre quant a l'activitat del Poder Legislatiu, ja que, òbviament, excedix les nostres competències. Pel que fa a l'aplicació per part dels òrgans judicials de legislació en matèria de separació i divorci, vam remetre la queixa al Defensor del Poble i quant a la resta, la vam admetre i ens vam dirigir a la Conselleria de Benestar Social, després de la investigació, en els següents termes:

"Hble. Sr.,

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 27 d'agost en relació amb la queixa formulada pel Sr. I.F.L., en nom i representació de l'associació de pares de família separats de València sobre la queixa que va presentar sobre les circumstàncies en què es troben les persones separades que formen part d'esta Associació.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que la referida queixa, presentada en el Registre General de les Corts Valencianes el 29 de juliol passat, després d'invocar els principis d'igualtat establits en la Declaració Universal dels Drets Humans i la Constitució espanyola, pretenia que el Síndic de Greuges fera una sèrie d'accions que tendiren a aconseguir fins a 11 objectius. Atés que alguns d'estos objectius competien al poder legislatiu, en el nostre cas a les Corts Valencianes, i concretament els relatius a la revisió de lleis que, suposadament, atemptaven contra el principi d'igualtat, a la creació d'una comissió permanent legislativa de la família i del menor, a la creació d'una comissió legislativa sobre la posició de l'home en la família i la seua situació després del divorci i a la creació d'un Defensor de la Igualtat adjunt al Síndic de Greuges, la queixa no es va admetre en estos apartats. Tampoc es va admetre en el punt vuité, ja que qüestionava la utilització de la Llei del Divorci com a instrument de protecció per a la dona i això quant al fet que l'admissió en este punt implicaria investigar l'actuació del Poder Judicial, cosa que no entra dins les competències que ens atribuïx la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges (article 13.b).

Així doncs, la queixa es va admetre quant a la resta, això és: creació d'una Direcció General de l'Home a fi que defense aquells dels maltractaments físics i psicològics de què són objecte; creació, així mateix, d'un Institut de l'Home a semblança de l'Institut de la Dona; promoció per part de la Direcció General del Menor i Adopcions d'una igualtat real a fi d'aconseguir la protecció efectiva dels drets del menor després de la separació dels seus pares; promoció de l'home a través de fons i subvencions públiques iguals que les destinades a les dones; aplicació del Pla Integral de la Família de manera que els fills, després de la separació dels pares, gaudisquen del dret a relacionar-se en condicions igualitàries amb el pare i amb la mare, i la promoció efectiva de la Llei de Mediació Familiar.

Sol·licitat informe al respecte a Sa Honorable, el va emetre, tal com s'ha dit. Este informe referix que és competència de la Generalitat Valenciana l'assistència social i la promoció de la dona, tenint en compte per a això en este últim aspecte elements històrics, culturals i socials que posen de manifest la situació de desigualtat que ha afectat les dones, raó per la qual, en les últimes dècades els poders públics han promogut i acceptat polítiques de discriminació positiva que tendisquen a eliminar aquella situació. A pesar que això no s'ha aconseguit completament, ja es veu que apareixen en l'horitzó de les relacions socials unes altres situacions en què l'home pot ser objecte de discriminació, cosa que es demostra amb el fet de la mateixa existència de l'associació promotora de la queixa (la qual, per cert, no està formada per homes separats exclusivament, sinó per homes i dones separats, que s'unixen sota el substantiu neutre de *pares*).

A continuació ens diu Sa Honorable que la tendència és fomentar el principi d'igualtat en sí, és a dir, independentment de qualsevol altra circumstància; per això l'eix és l'individu i la institució que l'acull, és a dir, la família. En esta línia, més que la creació de nous òrgans administratius, seria oportú la refundició d'altres en un altre d'àmplies competències que giraria al voltant de la igualtat d'oportunitats, la finalitat primordial del qual seria evitar qualsevol discriminació per raó de sexe.

Independentment del sexe de cada individu en si, acaba dient-nos, es planteja la qüestió relativa a les conseqüències que per als cònjuges i els fills tinga l'acabament del matrimoni i en este sentit es fa referència que les decisions més importants per als uns i per als altres, d'acord amb la legislació vigent, correspon als jutjats i tribunals. No obstant això, la Comunitat Valenciana va promulgar la Llei 7/2001, de 26 de novembre, reguladora de la Mediació Familiar en la qual es preveuen una sèrie de principis i mitjans que tendixen a evitar la confrontació dels cònjuges en els tribunals de justícia, de manera que les parelles puguen arribar a acords des del mutu respecte, l'autonomia i la lliure capacitat.

Una vegada rebut l'informe de Sa Honorable, en vam donar trasllat als promotors de la queixa, a fi que feren al·legacions, cosa que va fer mitjançant escrit que va ser presentant en Registre General de les Corts Valencianes el 26 de setembre passat. Estes al·legacions compartixen bàsicament les opinions vessades per l'administració, llevat de puntualitzar que l'associació no ho és exclusivament d'homes separats, sinó d'homes i dones separades. Això és així en el sentit que tant en l'escrit d'al·legacions com en la documentació que s'acompanya a este els promotors de la queixa s'inquieten pel fet que, baix el pretext de la realitat històrica, que no discutixen en cap moment, que la dona ha estat tradicionalment discriminada negativament en tots els àmbits de la vida social, les polítiques que tendixen a eliminar esta discriminació han dut a una mena d'extrem oposat en què l'home és tractat invariablement com a prepotent i maltractador, cosa que a través de nombrosos informes que s'adjunten qüestionen, i posen de manifest que també els homes són objecte de maltractaments. Conseqüència d'este estereotipus és que ens els processos de separació i divorci, de manera quasi invariable, la custòdia dels fills s'encarrega a les mares.

En definitiva, el que qüestionen és l'existència i l'aplicació del Codi Civil en matèria de separació i divorci, principalment amb vista a aconseguir la custòdia compartida dels fills, un objectiu que ja al maig del 2001 propugnava l'Associació Espanyola d'Advocats de Família.

De tot el que s'ha exposat més amunt es deduïx que una de les qüestions fonamentals que s'ha suscitat en la tramitació de l'expedient és l'existència de l'actual legislació en matèria de separació i divorci, segons redacció donada al Codi Civil per la Llei 30/1981, de 7 de juliol, i la seua aplicació per part de jutges i tribunals, segons el parer dels promotors, desmesuradament favorable a les mares i perjudicial per als fills menors d'edat, en el sentit que la custòdia d'estos no és compartida per ambdós progenitors, sinó que s'assigna exclusivament a un d'ells, amb el dret de visites per part de l'altre. Tot i ser això cert hui dia en alguns casos, esta Institució no pot, perquè li ho impedix la seua Llei reguladora, ni dirigir-se al Ministeri de Justícia, atés que la competència sobre el dret civil en general i el matrimonial en especial (article 149.1.8a de la Constitució) és de l'Estat, ni supervisar l'actuació de l'Administració de Justícia. Per això, remetrem còpia al Defensor del Poble, per si considera oportú iniciar un expedient a fi d'investigar els aspectes referits en relació amb les causes i els efectes de la separació i del divorci i la seua aplicació per part dels òrgans jurisdiccionals.

Pel que fa a la competència de la Comunitat Autònoma Valenciana, ens trobem en primer lloc amb la petició de creació d'òrgans administratius (Direcció General de

l'Home i Institut de l'Home). Quant a això, l'administració ens indica que podria crear-se'n un sota el comú denominador "igualtat d'oportunitats"; en qualsevol cas, la facultat de crear òrgans i de denominar-los entra dins les facultats d'autoorganització de l'administració, i no és, pel que fa a la resta, allò més fonamental que es creen un o diversos òrgans amb una denominació o una altra, ja que allò essencial no és l'instrument mitjançant el qual es fa l'activitat administrativa, sinó l'activitat mateixa.

Quant a la realització de polítiques de la Conselleria de Benestar Social en relació amb la igualtat de les persones amb independència del seu sexe, semblen adequades, ja que a priori no hi ha una especial selecció, sinó que es posa l'accent en els individus i en les famílies.

Manifestem la nostra satisfacció pel fet que les Corts Valencianes promulgaren la Llei 7/2001, de 26 de novembre, reguladora de la Mediació Familiar, ja que pot constituir un element que evite els problemes i les conseqüències denunciats per l'Associació de Pares de Família Separats de València respecte de l'anomenada Llei de Divorci i la seua aplicació per part dels Tribunals. Tanmateix, a pesar que esta norma va ser publicada el 29 de novembre de l'any passat i tot i que la seua disposició final primera autoritzava en un primer moment i encarregava a partir dels sis mesos el desenvolupament reglamentari, este no s'ha produït encara. A més a més, atesa la bondat de l'instrument de mediació, hom troba a faltar una activitat de foment que tendisca a donar a conéixer el mateix objecte que els matrimonis en situació de crisi puguen recórrer a este per evitar, cosa que sempre es desitja, el procés judicial o, com a mínim, acudir a este amb un conveni regulador (possibilitat esta prevista en els articles 13.2 i 19) propiciat en el marc de l'esmentada Llei.

Tot considerant el que hem exposat fins ara, el que disposa l'article 9.2 de la Constitució en el sentit que encomana als poders públics la promoció de la igualtat i en l'article 14 d'esta que proscriu la discriminació per raó de sexe o qualsevol altra circumstància i després de comprovar que eixa Conselleria advoca pel principi d'igualtat d'oportunitats com a corrector de qualsevol discriminació basada en el sexe dels ciutadans, en la confiança que totes les seues actuacions giren al voltant d'este principi, recomanem a Sa Honorable que prenga les iniciatives necessàries a fi que la Llei 7/2001, de 26 de novembre, reguladora de la Mediació Familiar en l'àmbit de la Comunitat Valenciana siga desenvolupada reglamentàriament, com més aviat millor, i que s'habiliten els recursos humans i materials per a la seua efectivitat i es facen les activitats de foment d'esta com a manera de solució dels conflictes familiars."

La queixa es va tancar una vegada que el Sr. conseller ens va comunicar que el reglament que regularà la pràctica de la mediació familiar es troba ja en tràmit.

VI. ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA

Introducció

S'han tramitat 14 queixes que inauguren este capítol i s'han dictat 5 resolucions.

Transcrivim tot seguit la resolució que ha posat fi a la queixa núm.020004, en la qual queda resumida la problemàtica que en esta es plantejava. En el moment de redactar este Informe estem esperant la resposta de les administracions afectades:

"Esta queixa va ser formulada per la Sra. A.C.M., que no era la persona directament afectada pel problema que ens va plantejar, però tenint en compte l'entitat de la qüestió, vam obviar els requisits de legitimació exigits en l'art. 15.1 de la nostra Llei reguladora, com en general fem quan es tracta de persones desvalgudes.

Així, vam admetre la queixa i ens vam dirigir a les administracions afectades, l'Ajuntament d'Alacant, la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social, la Subsecretària de l'Agència Valenciana de la Salut i l'Institut de Migracions i Serveis Socials, en els termes següents:

"S'ha rebut en esta Institució un escrit signat per la Sra. A.C.M.., que ha quedat registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment, exposa els següents fets i consideracions:

Actua com a directora i metgessa del Centre Sant Rafael de la Fundació Sant Francesc de Borja per a persones amb discapacitat psíquica de Santa Faç-Alacant i es dirigix a esta Institució per a posar de manifest la situació en què es troba la Sra. E.L.F., que és la següent:

Es tracta d'una persona de 34 anys d'edat que residix al carrer Alacant (DNI, núm. d'afiliació a la Seguretat Social i telèfon núm.), vídua i òrfena de pare i mare; viu sola. Així mateix, patix atàxia de Friedereich (atàxia espinocerebel·losa hereditària), el que provoca que no puga valer-se per ella mateixa, eixir al carrer, comunicar-se, menjar o agençar-se; en definitiva, que no és autònoma per a les activitats de la vida diària i, tanmateix, té un perfecte estat de consciència. Alhora patix infecció per VIH, categoria clínica A3, i per este últim motiu se li va denegar l'ingrés en un Centre d'Atenció a Minusvàlids Físics de l'Institut de Migracions i Serveis Socials.

La Sra. L. té ateses les seus necessitats més bàsiques mitjançant la prestació d'un servei d'assistència a domicili de l'Ajuntament d'Alacant durant 2 hores diàries. En este breu lapse de temps, este servei ha de llevar, agençar, vestir i alimentar la Sra. L., a més de fer la compra i la neteja de la casa. A més a més, i al marge d'això anterior, rep esporàdicament el suport d'algun amic. Així mateix és beneficiària d'una prestació d'invalidesa no contributiva, ja que té reconegut un grau de minusvalidesa del 75% amb concurs de tercera persona.

Davant este estat de coses, la promotora de la queixa requerix que la situació física de la Sra. L. pot deteriorar-se més ràpidament si no rep tractament rehabilitador, a més que la seua situació social, segons s'ha descrit, és desoladora, atés que, per si no fóra prou, l'habitatge on viu no té ascensor, fet que impedix que puga eixir fàcilment al carrer.

En considerar que la queixa reunixels requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, ha estat admesa, i en donem trasllat a Sa Il·lustríssima, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

Amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades per la promotora, li demane que en el termini màxim de 15 dies ens remeta informació suficient sobre la realitat d'estos fets i altres circumstàncies concurrents en el present supòsit, i especialment dels recursos que té eixa Administració per a plantar cara a la greu problemàtica que s'ha suscitat, atés que la Sra. L. és tributària de prestacions de caràcter sociosanitari, sobre la base que patix una malaltia crònica greu i el seu estat social demana una especial atenció. Per això mateix, hem plantejat la qüestió també davant la Subsecretaria de l'Agència Valenciana de Salut i l'Ajuntament d'Alacant."

Es va insistir especialment davant la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats i l'Institut Nacional de Migracions i Serveis Socials en la necessitat que tenia la Sra. E.L.F. de tenir un centre específic, tenint en compte la seua situació d'absoluta dependència i el fet de no tenir familiars o propparents que se'n feren càrrec.

Les respostes rebudes mereixen ser transcrites, ja que revelen com en una societat com l'actual, sorprenentment i malauradament, existixen i persistixen casos que no reben l'atenció requerida de determinades administracions públiques:

- Ajuntament d'Alacant:

"Assumpte: Informe sobre les intervencions realitzades en l'expedient 521/1998 a nom de la Sra. E.L.F., des del Centre Social número 1.

* S'inicia la intervenció des d'este Centre al maig de l'any 1997, per valorar ampliació horària de SAD, a causa de l'empitjorament del seu estat de salut, ja que patix atàxia de Friedrich (malaltia degenerativa) i és seropositiva. En aquell moment, el recurs utilitzat era idoni, ja que amb l'ajuda del voluntariat d'ACOSPA i d'amics (ja que no té suport familiar: és òrfena i vídua) es cobrien les seus necessitats bàsiques.

* Al novembre de 1998, la Sra. E.L.F., en veure que empitjorava de manera progressiva, es posa en contacte a través d'un amic, D., amb el Centre per sol·licitar l'ingrés en un centre d'atenció per a minusvàlids físics/ residència d'Albacete, per proximitat, però veu que és impossible, ja que no es tracta d'un centre residencial sinó d'un centre de recuperació de minusvàlids físics de caràcter temporal.

A través de l'IMSERSO, se sol·licita informació sobre possibilitats de centres residencials concordes amb les característiques d'E. i se'n tramita la sol·licitud d'ingrés en CAMF.

Paral·lelament i en previsió que la resolució d'esta sol·licitud es demorara, se li oferix la possibilitat d'ingressar en una residència de tercera edat privada i amb la despesa respectiva coberta a través de la tramitació de PEI d'institucionalització; però va preferir esperar a la resolució de l'IMSERSO.

* A l'agost de l'any 2000, davant la falta d'informació de l'estat de la sol·licitud, ens posem en contacte amb l'IMSERSO i se'ns indica que la Sra. E.L.F. té 114 punts i està en llista d'espera per a, aproximadament, un any. Davant el visible empitjorament de la situació de la Sra. E.L.F. s'envia informe mèdic i social perquè es revise la seua sol·licitud, i ens posem en contacte telefònicament en nombroses ocasions amb els tècnics de l'IMSERSO.

Per tal d'evitar, en la mesura que siga possible, la major deterioració de la seua situació, fins la consecució del recurs especialitzat, s'amplia al màxim l'horari i s'incorpora la figura del psicòleg del Servei d'Ajuda a Domicili.

* Al novembre de 2001 es va rebre la denegació de la sol·licitud d'ingrés en CAMF; ens vam posar en contacte telefònicament amb l'IMSERSO per saber-ne els motius i ens van informar que era perquè tenia una malaltia infecciosa en fase avançada (s'adjunta resolució).

* Posteriorment, i a causa d'una recaiguda, és ingressada en l'Hospital d'Alacant, i el personal de l'Hospital es va posar en contacte amb nosaltres per veure "què fèiem amb

ella", ja que se'n firmaria l'alta en breu i a causa de les seues condicions físiques no era aconsellable que estiguera sola al seu domicili.

Des del centre hospitalari no se'ns oferixen alternatives.

* A partir d'estos moments, la intervenció se centra en dos vies: d'una banda, orientar la xarxa social de la Sra. E.L.F. (voluntària de Creu Roja i amic, D.), que assabenten, a través dels organismes competents, la situació de desemparament en què es troba esta persona i els problemes per a accedir als recursos idonis per a la seua atenció i, d'una altra banda, s'establix una recerca de recursos alternatius de tipus residencial. Ens posem en contacte amb un centre residencial de tercera edat de Villena, els quals ens envien la documentació requerida i ens donen una resposta negativa, el 27 de febrer d'enguany, ja que no es considera idoni per a l'atenció de la Sra. E.L.F.

Per petició de la xarxa de suport de la Sra. E.L.F., ens posem en contacte amb l'IMSERSO per veure les possibilitats de tornar a tramitar sol·licitud en CAMF, i la resposta és afirmativa pel que fa a la tramitació, però amb expectatives de denegació pels mateixos motius.

Es continua la recerca d'un centre residencial mitjançant el contacte amb el Centre Cottolengo de Sant Vicent, al qual enviem els informes sol·licitats i estem en l'espera de rebre'n contestació.

Es considera que des dels Serveis Socials municipals d'atenció primària s'han exhaurit els recursos disponibles, i que estos són insuficients en estos moments per a garantir-li un mínim de qualitat de vida.

Cosa que informem, als efectes oportuns.

Alacant, 7 de març de 2002."

- Direcció General d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social:

"En relació amb la queixa núm. 020004 presentada davant esta Sindicatura per la Sra. A.C.M., i en resposta a la seua sol·licitud amb data registre d'entrada en esta Direcció General de 16 de gener de 2002, li comuniquem el que seguix:

- La rehabilitació funcional que requerixla Sra. L. segons la queixa indicada més amunt és competència de l'Agència Valenciana de Salut de la Conselleria de Sanitat.

València, 22 de febrer de 2002"

I també:

"En relació amb la queixa núm. 020004**,** que va tenir entrada en esta Direcció General el passat 14 de novembre, li comunique el que seguix:

Esta Direcció General no té entre les seues competències l'atenció a malalts crònics, com és el cas de la Sra. E.L.F., portadora de VM, amb un estat immunològic molt deficient i precàries defenses, pròpies de l'estat avançat de la malaltia que patix, i que no podria ser atesa amb l'adequada atenció sanitària que necessita, d'acord amb els informes del IMSERSO —documentat— que, segons sembla, tenen.

Per això, tanmateix, continuarem aprofundint en l'estudi per a solucionar millor estos casos.

València, 22 de novembre de 2002".

- Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat:

"En relació amb la seua carta sobre la queixa núm. 020004, referida a la situació de la Sra. E.L.F., sobre quins recursos té la Conselleria de Sanitat per a l'atenció de pacients crònics, esta Conselleria manifesta que:

Hi ha dispositius assistencials per a l'atenció de pacients amb malaltia d'evolució crònica, i estos recursos són de distinta índole. En els hospitals d'aguts hi ha recursos que, sense ser de dedicació exclusiva a este tipus de pacients, tenen una activitat principal sobre ells. Estos recursos són les Unitats d'Hospitalització a Domicili i les Unitats Mèdiques de Curta Estada i Assistència Sociosanitària. Hi ha també hospitals d'atenció a crònics, que són els hospitals Dr. Moliner i Malva-rosa a València, l'Hospital de Sant Vicent del Raspeig a Alacant i l'Hospital de la Magdalena a Castelló. Estos centres, tant els hospitals d'aguts com els de crònics, per definició presten el seu servei de manera limitada en el temps, mentre que dura la malaltia aguda o mentre dura l'estabilització de l'agudització d'una malaltia crònica. La seua missió és, per tant, proporcionar serveis de diagnòstic i tractament sanitari a les persones que presenten un problema de salut. En cap cas estos establiments, per la seua orientació, poden substituir els recursos socials d'acollida i suport social que este cas requerix. Els problemes que es deriven de la reclamació que ens adjunta són de caràcter social sobre una persona amb problemes de salut. Com ja va ocórrer en l'Hospital General d'Alacant, amb l'episodi que l'informe dels treballadors socials municipals adjunten, una vegada solucionats els seus problemes sanitaris, han de ser els serveis socials els que es facen càrrec de la situació, i correspon als nostres recursos d'atenció primària continuar la vigilància sobre la salut de la pacient si esta ho requerix.

Quant a la falta d'admissió d'esta persona en un establiment per a disminuïts físics per motiu del seu VIH, ens sembla una decisió com a mínim qüestionable, ja que els problemes de salut que al·leguen poden ser monitoritzats pels serveis sanitaris de l'àrea geogràfica on se situa este centre.

València, 26 de novembre de 2002"

I també:

“En contestació al seu escrit, en referència a la queixa núm. 020004 de la Sra. A.C.M, he de comunicar-li que hem consultat els nostres arxius d'atenció al pacient i no hi ha cap escrit firmat per esta persona o per una altra que la represente.

Entenem que les necessitats a les quals es referix el seu escrit són necessitats de tipus social: ajuda a domicili, millor cobertura social i necessitats econòmiques. No obstant això, segons sembla no hi ha cap mancança pel que fa a necessitats sanitàries. A més, des del nostre punt de vista no hi ha cap inconvenient perquè siga atesa en un centre social a causa de la seua condició de seropositiva.

No obstant això, posem els nostres recursos a la disposició d'esta persona per a solucionar o pal·liar, en la mesura que siga possible, els seus problemes de salut, i solament haurà de telefonar el metge de capçalera.

Igualment, des de la Conselleria de Sanitat es donarà trasllat d’esta opinió a la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social i recomanarem l'aplicació d'un recurs específic.

València, 7 de febrer de 2002”

- Institut de Migració i Serveis Socials:

“En relació amb la informació sol·licitada per esta Sindicatura, respecte a la sol·licitud formulada per a l'ingrés de la Sra. E.L.F. en un Centre d'Atenció per a Minusvàlids Físics (CAMF) dependent d'este Institut, esta Direcció General, sobre la base de l'estudi de la documentació aportada al moment oportú, especialment l'informe del cap de la Unitat de Malalties Infeccioses de l'Hospital General Universitari d'Alacant (25/06/01), que manifesta l'avançat estat de la malaltia i la seua situació immunodepresiva, la va denegar en data 22 d'octubre de 2001 per l'apte. 3.2. de la Resolució del 26 d'agost de 1987 (BOE 1.10.87).

El nou informe de 23/01/02 no en millora sensiblement el pronòstic. Es reitera l'estat immunològic deficient i procliu a les infeccions oportunistes. El possible ingrés en un CAMF aniria en detriment de les precàries defenses que té (...) en el seu cas particular i tenint en compte la seua analítica, segons criteri del nostre equip control de valoració multidisciplinari.

Els CAMF són institucions que reben malalts atàxics i portadors de VIH, i se’n prescriu l’ingrés sempre que el seu estat particular no pose en perill la salut del beneficiari o dels companys de convivència. Igualment, el centre, com que no té caràcter sanitari, n’exclou els beneficiaris que necessiten actuacions sanitàries permanents. Este perfil responsable respon a la correspondència amb els mitjans tècnics i els recursos que tenen per al grau d’atenció que oferixen com a centre residencial.

Per tot el que hem exposat, i en interés de la Sra. E.L.F., sembla convenient que siga atesa en un centre de caràcter sanitari, encara que amb els suports socials que necessite. En este sentit, competix resoldre a l'Administració de la Comunitat Autonòmica.

Estic a la seua disposició per a aclarir-li qualsevol qüestió que considere oportuna. Atentament,

Madrid, 18 d'octubre de 2002"

Tal com es pot observar en estos informes, resulta evident la falta d'una resposta adequada per part de les administracions públiques. Les administracions públiques no han de defugir estes situacions de gravíssima problemàtica per als ciutadans, tot argumentant un excessiu zel en les qüestions competencials i ignorant imperatius, no ja legals, sinó constitucionals, com són el principi de dignitat, l'atenció als discapacitats, a la salut i la coordinació (arts. 10.1, 43.1, 49 i 103.1 de la Constitució Espanyola).

D'esta manera, el fet cert és que amb l'argument que la Sra. E.L.F. té greus problemes físics no se li presta l'atenció que requerix, perquè necessita rehabilitació i a més esta infectada per VIH. No és possible que un ciutadà subsistisca amb certa dignitat gràcies a l'atenció d'amics i organitzacions privades a través de la caritat o, amb terminologia actual, de la solidaritat, uns conceptes que en un estat social (article 1.1 de la Constitució) no han de ser els que, de manera principal i directa, atenguen les necessitats més bàsiques dels ciutadans. Tot i que l'ajuda de particulars és molt estimable, no pot convertir-se en el suport bàsic de l'atenció als necessitats; este ha de ser assumit pels poders públics.

Ens hem referit de manera genèrica a les distintes administracions publiques afectades. Ara, d'una manera particularitzada, hem de concretar les actuacions i les responsabilitats de cadascuna. Quant a l'Ajuntament d'Alacant, no hem de retraure-li res, ja que els serveis socials generals han realitzat la seua tasca de diagnòstic, orientació i assistència bàsica, i han conclòs que el que necessita la Sra. E.L.F. és un centre residencial. De la mateixa manera hem de concloure respecte a l'Institut de Migracions i Serveis Socials, ja que encara que poguérem criticar la denegació de plaça residencial a causa de patir un problema afegit, com és el VIH, ens abstenim de fer-ho per dos raons: la primera, perquè no entra dins l'àmbit de les nostres competències controlar administracions no dependents de la Comunitat Valenciana, i la segona perquè, ja des de l'any 1985, les competències en matèria d'assistència i serveis socials no són d'aquella.

Així doncs, la nostra censura ha de dirigir-se a les Conselleries de Benestar Social i de Sanitat. Aquella té les competències sobre els discapacitats (art. 31.23 i 27 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i art. 1.1 del Reglament Orgànic i Funcional de la Conselleria de Benestar Social aprovat per Decret 138/2000), sobre tots, sense excloure'n cap, i menys encara aquells que tenen problemes afegits a la seua discapacitat. Doncs bé, les escarides contestacions donades remeten, en ambdós casos, a la Conselleria de Sanitat perquè, diuen, que la Sra. E.L.F. precisa assistència sanitària.

No entenem la raó d'això, perquè esta última Conselleria no li nega l'assistència sanitària. Des del nostre punt de vista una atenció residencial no exigix que l'entitat que la presta haja de proporcionar tot tipus de recursos, de manera que si cal atenció sanitària, el que s'ha de fer és facilitar la coordinació, els trasllats, la informació, etc., igual que si la persona es trobara en l'entorn familiar. De la mateixa manera es fa amb

els menors o ancians en règim residencial, en què l'assistència sanitària o l'educació és proporcionada per les administracions sanitària i educativa.

La realitat és que la Comunitat Valenciana no té centres residencials per a grans invàlids físics, és a dir, aquelles persones que necessitant el concurs de tercers per a realitzar les activitats més essencials de la vida diària, i que no tenen familiars, amics o propparents que suplisquen els dèficits del discapacitat.

Tenint en compte el que hem dit anteriorment, recomanem a les Direccions Generals per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat i d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social que coordinen la seua activitat amb l'objectiu que la Sra. E.L.F. reba l'atenció sanitària que necessite, i a la Direcció d'Integració Social de Discapacitats que li facilite els mitjans necessaris perquè reba una atenció integral d'acord amb les seues necessitats.

En el moment de tancar este Informe, estem esperant que les administracions afectades ens responguen.

La queixa núm. 020161 va ser promoguda per un ciutadà que ens relatava problemes de sorolls amb els seus veïns, però d'una manera que feia presumir que podria tractar-se d'un malalt mental. Tot i que la qüestió semblava ser de caràcter privat, ens vam dirigir a l'Ajuntament de València a fi de sol·licitar un informe social sobre el promotor de la queixa, atés que és una constant en la nostra actuació supervisar que els malalts mentals que per qualsevol circumstància acudixen a nosaltres reben l'atenció sociosanitària de què són mereixedors. En el cas concret d'esta queixa, l'Ajuntament de València va realitzar diverses visites i citacions al domicili que figurava en l'expedient sense tenir èxit, per la qual cosa, finalment, la queixa no va ser admesa.

L'Associació de Familiars i Malalts Mentals de la Marina Baixa va promoure la queixa núm. 020944, en la qual sol·licitaven la nostra mediació perquè el Centre Específic per a Malalts Mentals de Benidorm fóra construït, atés que havia estat pressupostat mesos endarrere, licitat i adjudicat, però les obres no havien començat. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informació al Sr. director general d'Integració Social de Discapacitats, qui ens va remetre un exhaustiu informe sobre el que s'havia esdevingut en relació amb la qüestió suscitada per AFEM. D'este informe es deduïx que l'empresa adjudicatària va incomplir les condicions del contracte, i per este motiu l'Administració en va iniciar un expedient de resolució, per a la qual cosa va seguir els tràmits que exigix la legislació de contractes de les administracions públiques.

Així doncs, no hem d'imputar cap responsabilitat a la Conselleria de Benestar Social per l'actuació incorrecta d'un tercer, tal com va ser en este cas l'empresa adjudicatària, i encara més quan no va actuar amb lenitat, sinó que va iniciar immediatament l'expedient de resolució contractual i fins i tot va iniciar un nou expedient de contractació.

En la queixa núm. 020951, la interessada ens feia arribar a través del seu escrit sensacions de solitud i d'angoixa, però no concretava cap queixa ni tampoc es dirigia cap a una Administració determinada. Vam fer una sèrie d'investigacions informals i

vam arribar a la conclusió que la promotora de la queixa era usuària dels Serveis Socials d'Elx, i subsistia amb les ajudes per a alimentació que se li facilitaven. Es tractava d'una dona divorciada, la qual no percep pensió compensatòria i viu sola a una zona de platges. Sembla ser que tenia algun tipus de trastorn mental a causa de la solitud en què viu. Té dos fills adults que viuen a Alacant, amb un d'ells manté contacte i l'ajuda de tant en tant. En definitiva, es tracta d'una persona que té problemes econòmics, de salut i familiars. En el primer aspecte se li estan facilitant les ajudes a què s'ha fet referència, quan se li va acabar l'assegurança d'atur. Així mateix, se li ha sol·licitat una prestació no contributiva d'invalidesa. Sanitàriament és pacient de la Unitat de Salut Mental d'Altabix, en la qual se li ha diagnosticat un trastorn adaptatiu amb estat d'ànim mixt, com també el consum de cannabis, tot això a causa de la seua situació personal i familiar. Com que tant l'Administració Social com la Sanitària estaven actuant sobre la interessada, vam decidir tancar la queixa.

La queixa núm. 021196 va ser presentada per una ciutadana de València i en el seu escrit ens feia saber la situació general que afecta els malalts mentals i els seus familiars i la inadequada atenció sociosanitària que reben. Com que estos problemes de caràcter genèric ja són objecte d'estudi en la queixa d'ofici núm. 1/2001 (010906), li vam agrair la sensibilitat que demostrava i li vam comunicar que anteriorment ja havíem decidit realitzar una investigació referent a això.

Les queixes núm. 021242 i 021470 van ser promogudes per la mare i germana, respectivament, d'un malalt mental d'Almenara. Vam dirigir la següent Resolució, tant a l'alcalde d'Almenara, com a la Sra. directora general per a la Prestació Assistencial:

"Acusem recepció del seu informe, en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. E.T.V. i la Sra. M.H.R., en relació amb la situació del seu fill i germà, el Sr. J.H.R.

D'este informe i de la documentació que es trobava en l'expedient, com també de totes les actuacions, es deduïa que va promoure la queixa la mare de el Sr. J.H.R. i que a esta es va adherir la germana, la Sra. M.H.R., i les dos queixes van ser acumulades. Les interessades ens deien que el Sr. J.H.R. és un malalt mental que havia sigut tractat des de feia uns 10 anys per la medicina privada. Fa aproximadament un any va deixar de prendre la medicació que tenia prescrita i va començar a abusar d'alcohol i estimulants; això va provocar un agreujament de la seua malaltia i va haver de ser ingressat en el Servei de Psiquiatria de l'Hospital General de Castelló, en el qual el van tractar i li van prescriure un tractament ambulatori que no va seguir. Així mateix, va ser tractat en la Unitat de Salut Mental de Sagunt alguna vegada, però tampoc va prendre la medicació que li va ser indicada.

Estes circumstàncies han fet que el Sr. J.H.R. adopte actituds agressives cap a la seua família (mare, germana, cunyat, oncles) amb amenaces i intents d'agressió, raó per la qual s'han formulat denúncies davant els Jutjats de Primera Instància i Instrucció de Nules sense cap resultat. En definitiva, el motiu de la seua queixa és aconseguir que el seu fill prenga la medicació, ja que no és conscient de la seua malaltia.

Vam admetre la queixa i vam demanar informes a la Direcció Territorial de Sanitat de Castelló, l'Ajuntament d'Almenara i la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat. Dels informes emesos es deduïx la realitat dels fets relatats per les promotores de la queixa, com també que el Sr. J.H.R. va ingressar en el Servei de Salut Mental de l'Hospital General de Castelló el 22 de gener de 2000 per ordre judicial, a conseqüència d'un acte d'agressivitat cap a la seua família. El seu diagnòstic és de trastorn delirant persistent (paranoia) amb idees delirants del perjuí, sobre una base de personalitat esquizoide i amb l'agreujant de l'abús de l'alcohol. Les denúncies davant la Policia Local d'Almenara per part dels familiars del Sr. J.H.R. són constants per amenaces, insults o agressions.

La directora general per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat conclou que seria convenient la incapacitació del pacient a través dels Serveis Socials de l'Ajuntament d'Almenara, ja que amb això se li podria prescriure i administrar un tractament en la Unitat de Salut Mental de Sagunt, que és la que li correspon.

Així les coses, la qüestió queda centrada en la prestació d'assistència sanitària als malalts mentals que per raó de la seua malaltia no tenen la capacitat de discerniment necessària per a decidir sobre la submissió a mesures terapèutiques que tendisquen a conservar i millorar la seua salut.

La Constitució espanyola de 1978 es referix al dret a la salut en el seu art. 43.1 i este punt va ser desplegat per la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat. Esta norma, al marge de dedicar el seu capítol III a la salut mental, reconeix el dret a la protecció de la salut i l'atenció sanitària dels espanyols i estrangers residents en territori nacional (art. 1.1 i 2). Tot seguit (art. 10) reconeix els drets dels pacients i, entre estos, l'anomenat "consentiment informat", a fi de permetre i admetre la instauració de tractaments. Amb esta finalitat, es diu que cal el consentiment per escrit de l'usuari per a la realització de qualsevol intervenció (art. 10.6), excepció feta de quan no estiga capacitat per a prendre decisions, i en este cas el dret correspondrà als seus familiars o les persones pròximes a ell (art.10.6.b).

El *Diccionario de la Lengua Española*, de la Real Acadèmia Espanyola, en l'accepció quarta, entén per *intervenció* l'operació quirúrgica. No obstant això, el Codi Civil (article 3.1), a l'hora d'abordar la interpretació de les normes jurídiques, fa referència a l'esperit i la finalitat de les normes i la realitat social del temps en què han de ser aplicades. Tenint en compte este context, vam arribar a la conclusió que tota intervenció sanitària, amb independència que siga o no quirúrgica, necessita el consentiment del pacient.

L'article 10.5 del Codi de Deontologia Mèdica de l'Organització Mèdica Col·legial de 1999 establix que en els casos que un malalt no estiga en condicions de donar el seu consentiment, per estar incapacitat, i que resultara impossible obtenir-lo de la seua família o representant legal, el metge haurà de prestar les atencions que li dicte la seua consciència professional.

L'Assemblea General de les Nacions Unides, en la Resolució 46/119, de 17 de desembre, va aprovar els principis per a la protecció dels malalts mentals i el

millorament de la salut mental. El seu article 11 es referix al consentiment per al tractament, i admet que podrà aplicar-se sense consentiment (apartat 6. A) quan es tracte d'un pacient involuntari, llevat que tinga un representant legal per a esta finalitat (apartat 7).

El consentiment per a rebre tractament mèdic s'imposa, així, com a contrabalanç dels drets fonamentals a la llibertat, a la dignitat de les persones i el lliure desenvolupament de la seua personalitat, a la seua integritat física i moral i a la vida.

Els elements del consentiment són: informació, voluntarietat i capacitat. Determinades malalties mentals originen que tots o algun dels anteriors elements no puguen no concórrer en el pacient, ja siga perquè no puguen entendre la informació, ja siga perquè no tinguen la facultat de poder triar. Ací, per descomptat, hi ha matisos, tant en la intensitat com en la freqüència. En tot cas, cal que el pacient tinga la necessària capacitat cognoscitiva i volitiva.

No existix un protocol unitari per a apreciar el grau de capacitat i voluntarietat del malalt mental, la qual cosa planteja dubtes i incerteses al clínic. Per este motiu, com a regla general, s'acudix als representants legals i, en última instància, al jutge.

Ens estem referint a pacients majors d'edat les malalties dels quals els impedixen governar-se per ells mateixos (en concret, l'art. 200 del Codi Civil diu que són causes d'incapacitació les malalties o deficiències persistents de caràcter físic o psíquic que impedixen a la persona governar-se per ella mateixa). En este cas poden trobar-se incapacitats judicialment (amb tutor o sense) o no. L'article 3.7 de l'Estatut Orgànic del Ministeri Fiscal (aprovat per Llei 50/1981, de 30 de desembre) encomana al Ministeri Fiscal la defensa, en un juí o fora d'este, de les persones que no tenen capacitat d'obrar o no tenen un representant legal i per això no poden actuar per ells mateixos. D'altra banda, l'article 757.3 de la vigent Llei d'Enjudiciament Civil faculta qualsevol persona per assabentar el Ministeri Fiscal dels fets que puguen ser determinants de la incapacitació, però esta facultat esdevé obligació si es tracta d'autoritats i funcionaris públics que coneguen del fet, a causa dels seus càrrecs.

El Tribunal Constitucional, en la Sentència 53/1985, d'11 d'abril, va deixar dit que "en cas de conflicte amb la salut, la llibertat o la intimitat, ha de cedir aquell dret que siga limitable, ja que l'alternativa és la supressió absoluta d'un dels drets en conflicte" (F.J. núm. 3).

Els anteriors antecedents de fet i jurídics fan que hàgem de pronunciar-nos sobre la qüestió principal suscitada en la queixa: la de la prestació d'assistència psiquiàtrica al malalt mental incapaç de decidir adequadament sobre la instauració de tractament. Poden donar-se dos supòsits. El primer, el del pacient que es troba incapacitat i té tutor, en este cas el tutor decidirà sobre el tractament, però en cas que el clínic tinga dubtes sobre la bondat de la decisió (igual que faria amb un menor), ho haurà de comunicar al Ministeri Fiscal o al jutge, a fi que decidisquen en última instància. El segon supòsit seria el del pacient no incapacitat; en este cas decidixen els seus familiars o propparents, si concorre una situació d'urgència vital, i si no n'hi ha, aleshores haurà de decidir el metge; si no hi ha una situació d'urgència vital i davant l'absència de familiars o

propparents, volguda o imposada per les circumstàncies, el metge no ha d'abstenir-se d'actuar, sinó que ha d'informar del fet al Ministeri Fiscal o el jutge competent, a fi que adopten les mesures pertinents amb vista a protegir la salut del pacient.

No és admissible, a fi de protegir la salut, abstenir-se de prendre decisions amb el pretext de la inexistència de consentiment del pacient, quan hom pensa que este no és capaç de donar-lo. En estos casos, l'Administració Sanitària no ha d'esperar que altres persones (familiars, propparents, serveis socials) aconseguisquen el consentiment, sinó que ha d'actuar amb eficàcia, en primer lloc, coordinar els implicats i, en última instància, posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal o el jutjat si concorren circumstàncies greus. Perquè, tal com hem dit, l'ordenament jurídic ordena que a tots els funcionaris públics que informen d'estos fets, i per tant, també ho ordena als de l'Ajuntament d'Almenara.

Per tot el que hem exposat, recomanem a l'Ajuntament d'Almenara i a la Conselleria de Sanitat que assabenten el Ministeri Fiscal de la situació social i sanitària del Sr. J.H.R. en compliment de l'obligació a què es referix l'article 757.3 de la Llei d'Enjudiciament Civil i amb l'objectiu que s'inicien els tràmits necessaris perquè li siga administrat el tractament prescrit."

Es va acceptar la recomanació i se'ns va comunicar que havien informat d'estos fets el Ministeri Fiscal, per això, en ser tan sensibles a esta problemàtica, també nosaltres en vam donar compte al Sr. fiscal cap del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, qui ens va comunicar que havia traslladat l'assumpte a l'Il·lm. Sr. fiscal cap de l'Audiència Provincial de Castelló, el qual ens ha informat que s'ha presentat una demanda d'incapacitació i que s'havien adoptat mesures cautelars per part del Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 3 de Nules.

Els fets i les circumstàncies de la queixa núm. 021251 es troben explicats en la següent resolució que hem dirigit al Sr. conseller de Benestar Social, i estem en l'espera de rebre la seua contestació:

"Acusem recepció del seu informe, en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada pel Sr. L.S.N. , relativa a l'internament de la seua germana, la Sra. M.S.N.

D'este informe i de la documentació que es troba en l'expedient es deduïx que la Sra. M.S.N. és una malalta mental a causa de l'esquizofrènia que patix, i a esta malaltia s'unix un retard mental moderat. Esta malalta convivia amb son pare i a càrrec d'ell, fins que este va morir. A partir d'aquell moment, se'n va fer càrrec el promotor de la queixa, qui, finalment i després del corresponent procés d'incapacitació, va ser nomenat tutor de la seua germana.

La Sra. M.S.N. té 59 anys d'edat i viu sola a Novelda. Per la seua banda, el Sr. L.S.N. viu a Villena i té al seu càrrec la seua pròpia família; no obstant això ha estat ocupant-se personalment de prestar a la seua germana l'atenció que ha necessitat durant els últims anys, a pesar de les circumstàncies familiars i professionals, com també de l'edat a què ha arribat la seua germana. Esta atenció li resulta molt difícil i costosa de dur a terme. Així doncs, independentment que l'any 1992, el que aleshores era l'Institut Valencià de

Serveis Socials, a petició del seu pare, li va comunicar que la seua germana seria admesa en el Centre d'Atenció a Minusvàlids Psíquics "Peñarrubia" de Villena, això no es va dur a terme, segons va saber després, per culpa que la malaltia mental de la seua germana va prevaler sobre la seua discapacitat psíquica. L'interessat va reiterar les seues sol·licituds de plaça residencial en els últims temps, concretament el 26 d'abril de 2000 i el 19 de juliol de 2001, en sengles escrits al director territorial de Benestar Social a Alacant, uns escrits que no han obtingut cap resposta.

L'Administració afectada ens comunica que les característiques de la germana del promotor de la queixa la fan tributària d'un centre residencial, però només hi ha un centre d'este tipus a la Comunitat Valenciana i es troba a la província de València. A la província d'Alacant solament hi ha centres de rehabilitació i inserció social, que són centres de dia. D'esta manera, se'ns diu que l'interessat podria sol·licitar una prestació econòmica individualitzada per a ingressar la seua germana en un centre privat.

Finalment, el promotor de la queixa mostra el seu disgust pel fet que siga ara quan se li oferix la possibilitat de sol·licitar ajudes individualitzades, i que no l'hagen orientat sobre este recurs anteriorment, a pesar que ja l'any 2000 va sol·licitar una solució per al problema que presentava la seua germana, a més que, ens diu, l'ajuda individualitzada no cobrix ni la cinquena part del cost del centre privat.

Tal com eixa Conselleria sap, gràcies a altres expedients tramitats en relació amb els malalts mentals, estos i les seues famílies ocupen un lloc preferent en les preocupacions del Síndic de Greuges, que no fa més que intentar que es pose en pràctica la previsió continguda en l'art. 49 de la Constitució espanyola, que encarrega als poders públics la prestació de l'atenció especialitzada que demanen i que els empare perquè puguen gaudir de tots els drets que el Títol I reconeix als ciutadans, els quals resumim en el de la dignitat de la persona (art. 10). En este cas resulta evident que esta dignitat no queda garantida, ni per al promotor de la queixa, ni per a la seua germana, ja que a causa de les circumstàncies socials i familiars que concorren, ni aquell pot prestar l'atenció necessària ni esta la pot rebre, com ara la higiene de la persona, el vestit, la neteja de la llar, l'oci, l'alimentació, etc.

Se'ns diu que l'únic centre residencial de la Comunitat Valenciana per a malalts mentals es troba a València i que a la província d'Alacant només hi ha centres de dia, la qual cosa, segons el nostre parer, no és motiu suficient per a negar l'accés a aquell a una persona de la província d'Alacant o de Castelló, ja que a l'hora de la prestació dels serveis públics per part de la Generalitat Valenciana, no és possible admetre cap discriminació motivada pel lloc de residència. Una cosa diferent és que se'ns haguera indicat que en aquell centre no hi ha places vacants, un fet que és previsible tenint en compte que, en efecte, és l'únic centre que hi ha d'estes característiques i només té 80 places.

El Pla Director d'Atenció Psiquiàtrica i Salut Mental elaborat i presentat conjuntament per la Conselleria de Benestar Social i de Sanitat el dia 2 de maig de 2001 disposa entre els seus objectius (pàg. 27) la promoció de recursos residencials específics per a malalts mentals crònics que els necessiten i estos objectius es concreten per al període 2001-2004 en la creació de 480 places. Doncs bé, en la tramitació de l'expedient no s'ha

evidenciat, no ja cap augment del nombre de places en centres específics de malalts mentals, sinó ni tan sols la previsió que en els pròxims anys 2003 i 2004 n'hi haja, i és per això que és lògic que es puguen tornar a produir situacions com la que s'ha posat de manifest en esta queixa.

D'acord amb tot el que hem exposat més amunt, recomanem a Sa Honorable que reconega el dret de la Sra. M.S.N. a ocupar una plaça residencial d'acord amb les seus necessitats i que promoga les accions necessàries que tendisquen a crear les places previstes en centres específics de malalts mentals en el Pla Director d'Atenció Psiquiàtrica i Salut Mental."

Les queixes núm. 021263 i 021431 es van obrir a instància d'un metge psiquiatra de la xarxa pública en relació amb un pacient seu i a instància d'este mateix, per la qual cosa es van tramitar de manera conjunta. L'interessat pretenia que s'investigara la realitat dels fets que sovint denunciava el seu pacient davant diversos organismes i autoritats, com ara la Policia Nacional, Guàrdia Civil i Policia Local i l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant. De la investigació es deduïx que el Sr. va patir una mossegada d'un gos al genoll el juliol de l'any passat i per això va anar a l'Hospital de Sant Joan, en què va ser atés d'urgència. A partir d'este moment, les visites es van succeir, fins i tot cada dia, i s'apreciava un estat d'ansietat en el pacient que requerix el tractament psiquiàtric que se li presta, no obstant això en l'aspecte físic no s'ha evidenciat, a pesar de noves visites via urgència a l'Hospital, cap lesió semblant a la primera. Malgrat això el Sr. reitera a través de denúncies que és objecte d'un assetjament per part de l'amo del gos.

Per la nostra banda, no hem aconseguit demostrar la realitat dels fets que denuncia, ja que l'Ajuntament de Sant Joan ens ha manifestat que les denúncies presentades no han pogut arribar a bona fi, atés que no es formulen amb dades concretes, a més que la legislació vigent en matèria de tinença d'animals de companyia no inclou la raça Husky entre els perillosos i per tant no necessiten cap autorització administrativa que puga ser requerida a l'amo del gos. Tampoc hem pogut investigar el resultat de les denúncies formulades davant la Guàrdia Civil i la Policia Nacional, ja que no entra dins les nostres competències, raó per la qual vam remetre còpia de l'expedient al Defensor del Poble perquè, si ho considera oportú, inicie la corresponent investigació.

Respecte a la queixa núm. 021632, també estem en l'espera de rebre contestació del Sr. conseller de Benestar Social a la següent resolució:

"Acusem recepció del seu informe en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. J.B.R., en relació amb la situació del seu fill, el Sr. N.R.B.

D'este informe, de la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions es deduïx que va promoure la queixa la mare del Sr. N.R.B., malalt mental diagnosticat d'esquizofrènia paranoide, el qual no pren la medicació que se li prescriu, i per este motiu la deterioració de la seua malaltia és progressiva, el que comporta un empitjorament per a la seua salut i una important deterioració de les relacions familiars; de fet, els pares del Sr. N.R.B. s'han separat i la seua germana amenaça d'abandonar el domicili familiar, per la qual cosa la mare seria l'única persona amb qui conviuria.

Ha rebut tractament psiquiàtric en la Unitat d'Hospitalització Psiquiàtrica de l'Hospital "Vega Baja", com també en la Unitat de Salut Mental del Centre de Salut d'Orihuela. El psiquiatra d'esta Unitat va indicar el passat 18 de gener la conveniència d'ingressar al Sr. N.R.B. en un centre de mitjana-llarga estada, atés que el tractament ambulatori no ha estat mínimament satisfactori. Malgrat això el malalt seguix sense ser ingressat en cap centre.

Admesa la queixa es van sol·licitar informes a la Direcció Territorial de Sanitat d'Alacant i a la Conselleria de Benestar Social. Dels informes emesos es deduïx la realitat dels fets relatats per la promotora de la queixa, com també que el Sr. N.R.B. ha rebut tractament de curta estada en l'Hospital "Vega Baja" d'Orihuela, i que actualment el Sr. N.R.B. es troba en llista d'espera per a ser ingressat en un centre específic per a malalts mentals.

Sa Honorable ens diu en el seu informe que la Generalitat Valenciana, durant els últims anys, ha fet un important esforç per a crear places d'atenció a malalts mentals, i s'ha passat de 46 places a 767, distribuïdes en 25 centres de diversa tipologia; este esforç continua fent-se pel que fa a la província d'Alacant, lloc en què es contrau la queixa, amb la previsió de construcció de nous projectes a Elda i Benidorm.

De la mateixa manera ja ens va indicar en la queixa núm. 021251 que solament hi ha un centre específic per a malalts mentals a la Comunitat Valenciana, i que este es troba a la província de València. A la província d'Alacant solament hi ha centres de rehabilitació i inserció social, que són centres de dia.

Tal com eixa Conselleria sap, a causa d'altres expedients tramitats en relació amb els malalts mentals, estos i les seues famílies ocupen un lloc preferent en les preocupacions del Síndic de Greuges, que no fa més que intentar que es pose en pràctica la previsió continguda en l'art. 49 de la Constitució espanyola, que encarrega als poders públics la prestació de l'atenció especialitzada que demanen i que els empare perquè puguen gaudir de tots els drets que el Títol I reconeix als ciutadans, els quals resumim en el de la dignitat de la persona (art. 10). En este cas resulta evident que esta dignitat no queda garantida, ni per al promotor de la queixa, ni per al seu fill, ja que a causa de les circumstàncies socials i familiars que concorren, ni aquella pot prestar l'atenció que necessita ni esta la pot rebre, com ara la higiene de la persona, el vestit, la neteja de la llar, l'oci, l'alimentació, etc.

Sabem, a través del que se'ns ha indicat, que existix un únic centre específic per a malalts mentals a la Comunitat Valenciana i que té 80 places, cosa que, sens dubte, és insuficient. El Pla Director d'Atenció Psiquiàtrica i Salut Mental elaborat i presentat conjuntament per la Conselleria de Benestar Social i de Sanitat el dia 2 de maig de 2001 disposa entre els seus objectius (pàg. 27) la promoció de recursos residencials específics per a malalts mentals crònics que els necessiten i estos objectius es concreten per al període 2001-2004 en la creació de 480 places. Doncs bé, en la tramitació de l'expedient s'ha evidenciat que a les localitats d'Elda i Benidorm es construiran dos residències i dos centres de dia, cosa que, tot i ser un avanç, és insuficient per a aquells que necessiten estades residencials de llarga durada.

Finalment, ens diu Sa Honorable en el seu informe que, alhora, existix la possibilitat de finançar places en residències especialitzades de caràcter privat, habitatges tutelats o centres concertats amb entitats locals i privades, i en este sentit s'orienta la interessada.

Tenint en compte tot el que s'ha dit anteriorment, recomanem a Sa Honorable que es dirigisca a la interessada per comunicar-li les alternatives concretes a què pot accedir el seu fill durant el període d'espera, que haurà de ser el mínim."

En la queixa núm. 021660, un ciutadà de San Lúcar de Barrameda es va dirigir a nosaltres i ens adjuntava un voluminós dossier de documents, format fonamentalment per escriptures i resolucions judicials, però no ens concretava quina era la seua pretensió i manifestava incoherències. Per això, ens vam posar en contacte amb el Defensor del Poble andalús, a fi de saber si este ciutadà els havia formulat queixes alguna vegada, i vam esbrinar que es tractava d'un malalt mental que habitualment es dirigia a organismes públics, i per esta causa no vam admetre la queixa.

Respecte a la queixa núm. 021684, ens vam dirigir a l'Ajuntament de Xàtiva com a conseqüència de l'escrit que la va originar. En este escrit es referien una sèrie d'incoherències, per la qual cosa el personal d'esta Institució es va posar en contacte telefònic amb el Departament de Serveis Socials d'este Ajuntament, en què ens van informar que es tracta d'un malalt mental.

Tot i considerar que la queixa no reunia determinats requisits formals, esta Institució és molt sensible amb els malalts mentals, als quals, lògicament, no se'ls pot exigir el perfecte coneixement de les normes formals o procedimentals. Per això, va ser admesa i vam sol·licitar informació suficient sobre les circumstàncies concurrents en el supòsit plantejat, i especialment si té familiars que l'atenguen, si percep l'assistència medicopsiquiàtrica necessària i si té mitjans per a sobreviure. L'Ajuntament de Xàtiva ens va enviar un informe bastant complet, que revelava que el promotor de la queixa era un malalt mental que rebia tractament, tenia familiars, recursos econòmics, habitatge i assistència adequats, per això vam concloure la nostra investigació, ja que no se'n desprenia que l'actuació de l'Administració afectada haguera vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia. No obstant això, vam aprofitar per a comunicar-li que l'art. 757.3 de la Llei d'Enjudiciament Civil obliga les autoritats i funcionaris públics que, per raó dels seus càrrecs, s'assabenten de l'existència de possible causa d'incapacitació en un persona, n'hauran d'informar el Ministeri Fiscal.

El promotor de la queixa núm. 021822 ens feia saber la problemàtica que afecta els malalts mentals en relació amb les dificultats que, en certs casos, hi ha perquè seguisquen el tractament i la falta de coordinació en els supòsits que cal l'ús de la força per a instaurar-los el tractament. Així mateix, ens deia que coneixia perfectament el problema, ja que era germà d'un malalt mental que havia patit recentment crisi, i no havia sigut atés adequadament, ja que quan van telefonar la Policia Nacional els van dir que es tractava d'una problemàtica sanitària; en una segona ocasió va avisar el SAMU, que va pretextar la necessitat d'una ordre judicial per a poder reduir el malalt. També va acudir a un jutjat de guàrdia de Castelló per a sol·licitar esta ordre.

Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informació a la Conselleria de Sanitat i a l'Ajuntament de València, però en ambdós casos ens van indicar que era necessari que facilitàrem més dades, com ara el nom del malalt i el dia i lloc en què van ocórrer els fets, unes dades que el promotor de la queixa no ens havia facilitat, per la qual cosa el vam requerir per a esta finalitat però no va ser atés este requeriment. Per tot això ens vam veure obligats a tancar l'expedient i vam comunicar al promotor de la queixa que coincidíem en la preocupació amb la situació que afligix els malalts mentals, una preocupació que hem posat de manifest en actuacions anteriors com també en actuals, entre les quals cal destacar la queixa d'ofici que estem portant a terme sobre la situació general dels malalts mentals o el protocol d'internaments a la ciutat d'Alacant, el qual volem que es faça extensiu a la resta del territori de la Comunitat Valenciana.

Respecte a la queixa núm. 021953, s'ha remés a les següents administracions la resolució que se cita a continuació, en la qual es constata la problemàtica suscitada en l'expedient: Direcció General per a la Prestació Assistencial i Direcció General per a l'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat, Direcció Territorial de Sanitat de València i Ajuntament d'Alboraya:

"Esta queixa s'inicia per escrit de la Sra. M.D.N.H., en el qual, succintament, exposa la situació del seu cosí, el Sr. D. L'interessat, major d'edat, viu sol des que els seus pares van morir i no té familiars directes. Està malalt d'esquizofrènia paranoide.

L'autora de la queixa va presentar davant el Jutjat i la Fiscalia sol·licitud d'internament no voluntari i d'incapacitat, però estes sol·licituds estan paralitzades perquè l'interessat no acudix voluntàriament al jutjat i tampoc obri la porta al jutge ni al metge forense, de manera que la Policia Local no pot fer comparéixer l'interessat al jutjat.

La deterioració psíquica és cada dia més evident, amb important pèrdua de pes, comportaments agressius, i moltes vegades està a punt de ser atropellat quan passeja per una carretera veïnal que conduïx a sa casa.

Amb la finalitat de valorar l'admissió a tràmit, es va dirigir ofici a les distintes administracions implicades.

La Direcció Territorial de Sanitat de València va remetre informe sobre els dos últims ingressos, i va confirmar el diagnòstic d'esquizofrènia paranoide.

La Direcció General d'Atenció al Pacient va manifestar que el pacient es trobava assimptomàtic després de la seua última consulta de març de 2001, i que no s'havia presentat a les cites anteriors. Informa, així mateix, que la treballadora social s'ha posat en contacte en reiterades ocasions amb l'Ajuntament d'Alboraya i que qualsevol altra actuació passaria per la incapacitació del pacient per part del Ministeri Fiscal, tal com informa el Servei de Coordinació de Salut Mental.

L'Ajuntament de l'Alboraya, a través de l'Equip Social de Base, va emetre un informe social que confirma la inexistència de família directa. El Sr. D. no té ingressos econòmics periòdics però sí que té un cabal adquirit per herència. Viu en condicions infrahumanes, amb escombraries, i no té subministrament elèctric ni aigua.

No seguix cap tipus de pautes alimentàries, higièniques, sanitàries, ni cap control adequat de la seua medicació.

S'ha tramitat la sol·licitud d'una plaça en un centre específic per a malalts mentals sense el seu consentiment, i s'han trobat moltes dificultats davant la demora per part del Ministeri Fiscal a dictar la resolució de la sol·licitud d'internament no voluntari i d'incapacitat i la negativa del pacient a rebre suport dels recursos municipals.

La Policia Local d'Alboraya va comunicar que, el 12 de desembre de 2002, l'interessat es trobava cremant diferents estris en l'horta i que cal adoptar mesures, ja que s'han exhaurit totes les intervencions i propostes del Departament de Benestar Social.

La Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat manifesta que la sol·licitant ha procedit correctament en tota la documentació presentada a les diverses institucions i remarca que, atés que el pacient no acudix al Jutjat i tampoc obri la porta de sa casa al jutge ni al metge forense, com també que la Policia Local d'Alboraya diu que "per a poder donar compliment al que disposa este jutjat hauríem de rebre una ordre de detenció i posada a disposició judicial d'esta persona, perquè en ser localitzat fora del seu domicili poguérem interceptar-lo i obligar-lo a acudir al jutjat. Per a això anterior hauria d'estar privat de llibertat".

Sembla raonable establir les següents consideracions sobre l'internament involuntari per motius de salut mental.

Un examen de la normativa revela que els supòsits possibles d'este tipus d'internament són dos:

- L'hospitalització psiquiàtrica
- L'ingrés en serveis residencials, públics o privats.

L'hospitalització psiquiàtrica es regula amb caràcter general en la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat. Esta hospitalització és concebuda com a assistència sanitària especialitzada (article 18 núm. 3), com un dret del pacient en el cas de ser superades les possibilitats de diagnòstic i tractament de l'atenció primària (article 15 núm. 1).

Hem de recordar que la Llei es dicta com a desplegament de l'article 43 de la Constitució, que reconeix el dret a la protecció de la salut. L'article 20 de la citada llei regula especialment l'apartat destinat a la salut mental i reafirma la plena integració de les actuacions relatives a la salut mental en el sistema sanitari general i la completa equiparació del malalt mental amb les altres persones que requerisquen serveis sanitaris.

El Decret 81/1998, de 4 de juny, del Govern Valencià, mitjançant el qual es definixen i estructuren els recursos sanitaris dirigits a la salut mental i l'assistència psiquiàtrica, definix els tipus d'unitats que inclouen hospitalització completa.

L'ingrés en centre residencial es recull, amb caràcter general, en el núm. 6 de l'article 52 de la Llei 13/1982, d'integració social dels minusvàlids, que assenyala que quan la

profunditat de la minusvalidesa ho faça necessari, la persona minusvàlida tindrà dret a residir i ser assistida en un establiment especialitzat. La norma citada es fonamenta en l'article 49 de la Constitució, per raó de la dignitat que és pròpia als disminuïts en les seues capacitats físiques, psíquiques o sensorials, per a la seua completa realització personal i la seua completa integració social, i als disminuïts profunds per a l'assistència i tutela necessàries (article 1). L'article 30 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitatt Valenciana, mitjançant la qual es regula el Sistema de Serveis Socials, participa de l'anterior en assenyalar, en el número 1, que els distints tipus de centres i serveis residencials són equipaments substitutius de la llar familiar, i es configuren com a centres d'atenció integral dirigits a amplis sectors de persones i problemàtiques amb necessitats diferenciades, i en el número 5 assenyala que este recurs facilitarà les prestacions bàsiques a les persones usuàries del servei quan no puguen ser ateses, de forma suficient, en la seua unitat bàsica de convivència, una vegada esgotades altres alternatives de serveis socials.

La inclusió de serveis específics per a malalts mentals es va realitzar per mitjà de l'Ordre de 3 de febrer de 1997 de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials que va modificar l'Ordre de 9 d'abril de 1990 amb la finalitat d'atendre els nous serveis que es van a prestar als malalts mentals crònics de la Comunitat Valenciana. El centre es definix com un servei residencial comunitari obert i flexible destinat a malalts mentals crònics que no requerixen hospitalització. La residència treballarà sempre des d'una perspectiva de rehabilitació i enfocarà la seua actuació cap a la millora de l'autonomia personal i social dels residents, i donarà suport a la seua normalització i integració comunitària.

Un aspecte qualitatiu important, que mostra la naturalesa sociosanitària del CEEM i la seua evident orientació rehabilitadora que no hospitalària, és l'apartat dedicat a la coordinació necessària que ha d'existir amb els centres de salut mental, ja que estos són els encarregats de proporcionar l'atenció i el seguiment psiquiàtric dels residents. En este apartat s'especifica, de manera inequívoca, que les prestacions mèdiques són responsabilitat del sistema públic de salut.

La Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, introduïx l'article 763 destinat a l'internament. La raó de la intervenció judicial radica en la protecció de la llibertat ambulatòria i en el tenor de l'article 5 del Conveni Europeu de Drets Humans. El Tribunal de Drets Humans ha establit, en este sentit, que existix un vincle entre tots els casos recollits en l'apartat "e" en el sentit que tots poden ser privats de la seua llibertat, ja siga per a administració d'un tractament mèdic, ja siga perquè hi ha consideracions basades en polítiques socials, o bé en ambdós raons, mèdiques o socials. És una conclusió legítima que la detenció es produïsca no solament perquè les persones siguen perilloses per a la seguretat ciutadana sinó també perquè, en el seu propi interés (referit a la seua salut o seguretat personals), puga ser necessària (Cas Witold Litwa contra Polònia).

La Llei 7/1994, de 5 de desembre, de la infància, establix, en la Disposició Transitòria Tercera, que els beneficis establits a favor dels nens i les nenes en esta Llei podran ser d'aplicació a les persones afectades per una disminució psíquica, amb independència de

la seua edat i en atenció a les seus necessitats específiques. La citada normativa recull diversos principis bàsics que són dignes d'esment:

- Definició de les situacions de risc i desemparament (article 2).
- La protecció integral, prevenció de riscos i la defensa i garantia dels drets reconeguts per la Constitució i pels acords internacionals com a principi rector i responsabilitat indeclinable de tots els agents participants (article 3).
- La Generalitat Valenciana garantix l'existència d'un sistema permanent d'atenció immediata que permeta atendre situacions d'urgència, i assegura el coneixement general del recurs i la seua forma d'accés (principi d'atenció contínua, recollit en l'article 9 de la Llei).
- Principis generals d'acolliment residencial i guarda administrativa (article 27).
- Principi general de col·laboració amb l'Administració de Justícia (article 42).

L'article 21 de la Llei 5/1997 ja citada establix que, per a les persones amb algun tipus de discapacitat, es promouran activitats de tractament o assistència. Referent a això la Generalitat, a través dels organismes que gestionen els serveis socials i la sanitat, fomentarà una àrea de serveis sociosanitaris per a atendre a aquelles persones afectades per discapacitats que, a més de mesures socials, necessiten atenció sanitària. L'apartat 5 d'este article remarca que es pararà esment especial en el context sociosanitari als malalts mentals. Per a ells s'articularà una xarxa assistencial en la qual els recursos sanitaris i socials s'unisquen i atenguen les seues múltiples necessitats des d'una perspectiva global. En particular, com es recull en els articles següents d'esta mateixa llei, es completaran els centres d'atenció sanitària amb instal·lacions que donen resposta a les necessitats psicosocials específiques d'este conjunt de persones.

La situació descrita del malalt és una situació d'urgència. Es coneixen antecedents de l'interessat, té un historial reiterat d'ingressos i unes pautes de falta de seguiment del tractament que es traduïxen en trastorns de comportament que, a més, segons referixen els parts policíacs i l'informe d'assistència social, han derivat en un seriós risc per a la seua integritat física.

El problema que afrontem és el problema del transport i de la coordinació entre les diferents administracions implicades, un problema que ha generat indubtables dificultats en tota la geografia estatal però que s'està solucionant en ciutats que tenen protocols d'internaments com, en la nostra Comunitat Valenciana, Alacant.

L'any 1991, es va publicar l'estudi i recomanacions del Defensor del Poble sobre la situació jurídica i assistencial del malalt mental a Espanya, en relació amb els internaments efectuats a l'empara de la legislació civil, en el qual es recomanava la necessitat "que es realitzen convenis de col·laboració entre l'administració sanitària, jutges, fiscals, i Forces de Seguretat perquè la competència de l'administració sanitària en matèria de trasllats de malalts psíquics puga portar-se a terme amb la fluïdesa necessària". D'altra banda, també s'indica en un altre apartat que "és així mateix prioritari delimitar les competències respectives del sistema sanitari i del sistema de serveis socials en l'atenció del malalt mental, i s'establixen, d'altra banda, les vies de coordinació adequades".

D'aleshores ençà, la necessitat de coordinació ha estat subratllada en tots els informes tant del Defensor del Poble com del Síndic de Greuges.

De la mateixa manera, en diferents textos han aparegut referències a esta necessària coordinació, així, per exemple,

- En la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, mitjançant la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, es recull la disposició addicional segona que assenyala que "es crearà mitjançant decret una comissió mixta, de caràcter interdepartamental, integrada per representants de les àrees de Justícia, Treball i Assumptes Socials, Sanitat, Educació, Economia i Hisenda i Funció Pública, a fi de coordinar les diverses actuacions de l'administració autonòmica en matèries pròpies d'esta llei".

- El Decret 81/1998, de 4 de juny, del Govern Valencià, mitjançant el qual es definixen i estructuren els recursos sanitaris dirigits a la salut mental i assistència psiquiàtrica a la Comunitat Valenciana (DOGV de 22 de juny de 1998), la Disposició Transitòria primera del qual assenyala que "per aconseguir un progressiu funcionament integrat dels recursos públics de salut mental dependents de les diferents administracions públiques hauran de crear-se comissions coordinadores de les diferents administracions que gestionen mitjans i competències en matèria de salut mental"

L'article 763 de la LEC diferencia entre els internaments urgents i els ordinaris. El Tribunal Europeu de Drets Humans, en este sentit, exceptua els supòsits d'urgència en el sentit que l'informe mèdic no pot concebre's necessàriament previ a l'internament, pot ser posterior, atés que en estos casos seria impossible exigir-lo amb antelació. Les autoritats que ostenten la potestat d'ordenar estos internaments d'urgència han de gaudir d'una àmplia discrecionalitat (Cas X contra el Regne Unit).

En este cas, l'autoritat competent per a dur a terme l'internament és la sanitària. Una vegada verificat l'ingrés, caldria la comunicació a l'òrgan judicial a l'efecte de ratificació de l'internament de conformitat amb l'esmentat article 763 LEC. Si escau, el centre sanitari podrà estimar que convé derivar l'actuació a un centre residencial específic per a malalts mentals crònics, d'acord amb el que recull la normativa ja indicada anteriorment (Decret 81/1998, Llei 5/1997 i Ordre de 9 d'abril de 1990 modificada per Ordre de 3 de febrer de 1997 de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials).

El problema que es planteja és de tipus exclusivament material. És a dir, com es realitza el trasllat. El RD 63/1995 recull, com a prestació complementària, la prestació de transport sanitari. L'Ordre d'11 de juliol de 2000, de la Conselleria de Sanitat, mitjançant la qual es regulen els Centres d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU) i els Serveis d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU) establix en l'article 1r que són els responsables de la gestió i coordinació permanent, les 24 hores del dia, dels recursos assistencials d'urgències i emergències de la Conselleria de Sanitat en l'àmbit territorial de la província o en aquell àmbit que es determine d'acord amb les necessitats del servei, en coordinació amb els altres CICU provincials i amb els centres de gestió i

coordinació de recursos d'emergències no sanitaris (CCE, Policies, Bombers, Protecció Civil, Guàrdia civil, etc.).

Correspon, doncs, a este organisme, tot allò concernent a la valoració i forma de gestió de la situació d'urgència (vegeu, així mateix, els articles 8 i 9 del Decret 148/86, de 24 de novembre, de la Conselleria de Sanitat i Consum mitjançant el qual es regula la prestació de serveis en matèria de salut mental).

Quant a la col·laboració de la Policia Local, no hi ha cap impediment per a la petició de l'ajuda policíaca, una intervenció que s'empara en l'article 53.1, lletra "i" de la Llei de Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat (Llei Orgànica 2/1986 de 13 de març) que assenyala que els Cossos de Policia Local hauran d'exercir la funció de "cooperar en la resolució dels conflictes privats quan siguen requerits per a això".

No existix cap normativa específica sobre la coordinació entre el sistema sanitari i les Forces de Seguretat, llevat de les ciutats que han acordat protocols o en algunes Instruccions de l'Administració Sanitària. Per descomptat, l'ús de la força haurà de ser proporcionat a l'estat del pacient i cal recordar, sobretot, el fet que es tracta de malalts, i procurar desenvolupar estes intervencions amb el major respecte a la seua dignitat i drets. Són suggeribles, amb caràcter general, les següents pautes mínimes:

1. Comunicaran al Servei d'Urgències les situacions de crisi psiquiàtrica aguda que requerisquen la seua intervenció, i descriuran, tan detalladament com siga possible, la situació del malalt, familiars o propparents que té el malalt i totes les dades que siguen requerides. En particular, procuraran, en el cas de llocs de difícil localització, facilitar les dades necessàries i auxiliar perquè l'ambulància puga localitzar el lloc en el menor temps possible.
2. Per requeriment del personal facultatiu o quan la situació ho exigisca de forma òbvia (articles 5 apartat 2 i 11 apartat 1 lletra "b" de la Llei 2/1986, de Forces i Cossos de Seguretat) reduiran el pacient en els casos en què la seua situació d'agressivitat provoque una pertorbació de l'ordre públic, pose en perill la seua integritat física o la de terceres persones o la conservació dels béns materials.
3. Quan calga l'entrada en un domicili, en absència de qualsevol altre morador de l'habitatge que la permeta, hauran de facilitar-ne l'accés sense necessitat de recaptar autorització judicial prèvia. En estos casos, la Força actuant remetrà, amb posterioritat i sense dilació, una acta o atestat de la intervenció, que serà comunicada a l'autoritat judicial (article 21 números 2 i 3 de la Llei Orgànica 1/1992 de seguretat ciutadana).
4. Col·laborar en el trasllat del pacient a la unitat hospitalària en la forma que determine el responsable del Servei d'Urgències.
5. Si foren requerits per a això pel responsable del Servei d'Urgències o pel personal de l'hospital, romandran i custodiaran el pacient quan arriben al centre hospitalari mentre es gestiona l'ingrés de manera que, en cap cas, romanga sense supervisió.

En el desenvolupament d'estes intervencions caldrà tenir en compte, especialment:

- Observar en tot moment un tracte correcte i acurat en les relacions amb els familiars o propparents del malalt, a qui procuraran auxiliar i protegir, i els hauran de proporcionar informació completa i tan àmplia com siga possible sobre les causes i la finalitat de la intervenció (article 5 apartat 2 lletra "b" de la Llei de forces i cossos de seguretat de l'Estat).

- En el cas de ser necessària la contenció física, se seguiran les instruccions del facultatiu, excepte estat de necessitat**.**

- En el cas que el pacient haja comés una infracció penal que en faça necessària la detenció, la negativa dels familiars a l'actuació no serà vinculant, i caldrà aplicar la Llei d'enjudiciament criminal. Llevat de decisió en contra del jutge de guàrdia, s'atendrà la situació sanitària del pacient detingut en la forma anteriorment prevista, i se seguiran les instruccions que dicte el responsable del Servei d'Urgències.

- En cas que calguen actuacions complementàries, com ara netejar l'habitatge o atendre animals domèstics que pogueren quedar abandonats, caldrà comunicar esta situació a l'organisme municipal corresponent.

Tampoc no hi ha inconvenient perquè, en supòsits excepcionals, el trasllat es faça amb vehicles de la policia, ja que allò més important és subministrar una prompta atenció al malalt. Tanmateix, és preferible fer-ho en ambulàncies, amb personal sanitari adequat i, en cas que calga la intervenció de la policia, esta haurà d'intervenir amb la supervisió sanitària i de forma proporcionada.

Generalment, el punt més conflictiu, tal com ha estat fins ara, és el referent a l'accés als domicilis, al qual ja s'ha fet referència.

Per tot el que hem exposat i en considerar la situació actual en la qual es troba immers el ciutadà D. vulneradora dels drets i llibertats i en concret dels articles 49 (prestació d'atenció especialitzada i empara especial per al gaudi dels drets regulats en el Títol I), 43 (protecció del dret a la salut) i 10 (dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític i la pau social) de la Constitució espanyola i article 2 de l'Estatut d'Autonomia i fent ús de les facultats conferides pels articles 9 núm. 1 i 29 núm. 1 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, s'establixen les següents recomanacions, a les quals, d'acord amb l'últim precepte citat, haurà de respondre i manifestar si les accepta o les causes que ho impedixen, en un termini màxim de 15 dies:

- Per al cas concret en què es faça l'ingrés urgent de l'interessat a fi que siga tractat, caldrà fer-ho amb una adequada coordinació amb els serveis socials i la Policia Local, de la forma suggerida en este document, és a dir, localització per la Policia Local, avís als serveis d'urgència sanitaris (CICU) que gestionaran i coordinaran la urgència, i s'ocuparan del trasllat material del pacient a la unitat d'aguts i de donar les instruccions necessàries a la Policia Local per a la col·laboració que calga. Hauran d'intervenir els serveis socials de base a fi de gestionar els particulars necessaris a la situació social del malalt i, si escau,

caldrà gestionar la plaça en un centre residencial i coordinar la intervenció amb la unitat d'aguts, que determinarà si n'escau la derivació, com també caldrà comunicar la situació al jutjat que tramita la incapacitat (amb independència de la comunicació al Jutjat on radique el centre d'internament, que hauran de fer-la els responsables de la unitat d'aguts, d'acord amb el que assenyala l'article 763 LEC), amb la finalitat de facilitar les actuacions de protecció.

- Amb caràcter general, l'establiment de mecanismes de coordinació entre les diferents administracions implicades, i l'establiment de protocols d'actuació com el ja referit de la ciutat d'Alacant."

Estem en l'espera de rebre contestació de les administracions afectades.

En la queixa núm. 021972, un malalt mental, que s'identificava com a tal, va sotmetre a consideració nostra un problema de caràcter privat, relatiu a unes escriptures de propietat, i que li havia provocat un empitjorament de la malaltia. Com que la queixa núm. 021993 va ser promoguda per la mateixa persona i tractava d'un assumpte connex en relació amb l'Administració de Justícia i havia estat remesa al Defensor del Poble, no vam admetre la queixa núm. 021972.

En la queixa núm. 022234, un ciutadà de Santa Pola va presentar un escrit de queixa en el qual ens referia incoherències. Davant la presumpció que es tractara d'un malalt mental vam fer les investigacions preliminars que així ho han confirmat. En la línia que seguim amb estos ciutadans, hem sol·licitat un informe social a l'Ajuntament de Santa Pola amb la finalitat de comprovar si rep l'adequada atenció social i sanitària.

En la pàgina 311 de l'anterior Informe informàvem de la queixa núm. 200797 i de la resolució que vam remetre a les administracions afectades. Malauradament, les nostres recomanacions no van ser acceptades, i amb això es va evidenciar, novament, la falta d'atenció integral als malalts mentals amb pluripatologies. Sense més, vam transcriure les respostes rebudes de les Administracions social i sanitària:

El Sr. conseller de Benestar Social:

"He rebut escrit d'esta Institució en relació amb la queixa núm. 200797, formulada per la Sra. F.P.R. respecte a la situació que afligix el seu germà, el Sr. D. i contestada mitjançant escrit de 30 de novembre.

Respecte a la situació del Sr. D., l'informe que, tal com va quedar exposat en anteriors escrits, la Conselleria de Benestar Social no té recursos adequats per a plantar cara a la situació que afligix al Sr. D., ja que ni els recursos de la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat ni de la Direcció General de Servei Socials són idonis per a atendre la seua situació.

La sol·licitud d'ingrés del Sr. D. en Centre Específic per a Malalts Mentals crònics (CEEM) va ser denegada per les seues peculiars característiques, ja que presenta un diagnòstic sobre el qual la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat no té

competències, ja que presenta una "demència" amb conductes agressives, patix problemes d'addicció i és una persona assistida i per tant no autònoma.

Tampoc el recurs a l'internament en un centre de tercera edat és adequat, ja que per la seua edat no es troba comprés en l'esfera d'estos centres.

Per tot això, i atés el diagnòstic que presenta el Sr. D. , són els serveis de la Conselleria de Sanitat els idonis per a atendre i rehabilitar, en la mesura que siga possible, la seua patologia, i no els serveis socials. "

La Sra. directora general per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat:

"En contestació al seu escrit de 25 de febrer de 2002, mitjançant el qual tramita la queixa núm. 200797, de la Sra. F.P.R. en relació a la situació del seu germà Sr. P. incapacitat i de qui ella és tutora.

Tal com referix en el seu escrit, els recursos sociosanitaris són compartits entre les Conselleries de Sanitat i Benestar Social. Pel que fa a la Conselleria de Sanitat, esta ha de proporcionar l'assistència sanitària i les competències en matèria d'atenció a malalts mentals.

La salut mental i l'assistència psiquiàtrica s'adscriuen en el sistema sanitari general a nivell d'Atenció Especialitzada. Les Unitats de Salut Mental actuen com a equips interdisciplinaris que servixen de suport als dispositius d'Atenció Primària. En la província de València s'estan portant a terme les obres en l'Hospital Dr. Peset per a la posada en funcionament de la Unitat de Mitjana Estada per a malalts subaguts.

La problemàtica que presenta el pacient referit és complicada en els seus diversos aspectes i afeccions. Des dels dispositius de la xarxa sanitària hi ha cobertura assistencial en els nostres hospitals i centres de salut per a la seua problemàtica física, com també per a les seues afeccions psíquiques en les nostres Unitats de Salut Mental i Unitats de Conductes Addictives.

Atesa la incapacitat judicial i les característiques del Sr. P., requeriria un recurs residencial derivat de la Conselleria de Benestar Social ja que la seua pluripatologia no correspon a un malalt mental.

La Unitat de Conductes Addictives-Mancomunitat l'Horta Nord:

"En contestació al seu escrit enviat al president de la Mancomunitat de l'Horta Nord, amb referència a la queixa núm. 200797, formulada per la Sra. F.P.R., sobre el problema del seu germà. La Unitat de Conductes Addictives de la Mancomunitat de l'Horta Nord vol constatar que des de l'any 1995, ha estat tractat per esta O.C.A. en tractament ambulatori i en diverses ocasions s'ha tramitat internament en l'Hospital de Bétera per a ser desintoxicat. La treballadora social d'esta mateixa Unitat, li ha tramitat sol·licitud de plaça en residència de malalts mentals i residència de tercera edat (s'adjunten ambdós sol·licituds). Després de la denegació d'ambdós sol·licituds, es van enviar sengles escrits al director general d'Integració Social i al director general de

Benestar Social, per indicar-nos la necessitat que intervinguen per buscar una solució per al Sr. P., però encara no hem rebut resposta a cap dels dos escrits.

En l'actualitat, se seguix tractament d'esta O.C.A. al pacient Sr. P., de forma integral: mèdica, psicològica i social.

Per tot això, queda demostrat que des de la Mancomunitat de l'Horta Nord s'ha realitzat tot el treball que li corresponia, ja que no és competència d'esta la creació de residències de malalts mentals."

En la pàgina 319 de l'anterior Informe s'informava de la queixa núm. 201109. Es va tancar amb l'escrit que més avall transcrivim i que vam dirigir a totes les administracions implicades, sobre la base que amb la nostra intervenció havíem propiciat que aquelles, cadascuna dins de les seues competències, prestaren l'assistència que l'incapaç demanava. Ens vam dirigir a les administracions afectades, Ajuntament de Siete Aguas i les Conselleries de Sanitat i Benestar Social. L'escrit deia com seguix:

"D'esta queixa es deduïx que en esta localitat residia el Sr. J.A.M.M. en condicions lamentables, ja que l'habitatge que habitava estava brut i les parets ennegrides pel fum de la llar, a més no es canviava de roba i menjava plats preparats, embotits i menjar fred. Esta situació es produïa des de fa aproximadament 15 anys i d'alguna manera era coneguda per tots els veïns, que la toleraven i sabien que el Sr. M. era un malalt mental, no violent, ni agressiu, encara que molt retret i solitari. L'Ajuntament de Siete Aguas li procurava l'habitatge, l'alimentació i, una vegada l'any, roba.

En determinat moment el Jutjat de Primera Instància i Instrucció núm. 1 de Requena tramita procediment d'incapacitació del Sr. M., en el qual va actuar com a defensor judicial l'alcalde de Siete Aguas. La sentència que es va dictar el 8 de setembre de 2000 en va declarar la incapacitat, després de reconéixer que patix una esquizofrènia residual deficitària; no obstant això, ni el fiscal, ni el Jutjat van promoure l'expedient de constitució de la tutela, per la qual cosa el Sr. J.A.M.M. era un incapaç no tutelat.

En la investigació ens vam dirigir a la Direcció Territorial de Benestar Social a València, Diputació Provincial de València i el Sr. fiscal cap del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, i vam mantenir diverses converses amb els tècnics de la Unitat Tècnica de Tuteles de València, treballador social de Siete Aguas i ATS de la Unitat de Salut Mental de Requena. Així mateix, personal de la Institució va realitzar una visita a Siete Aguas, a instàncies del promotor de la queixa.

Com a conclusions de la citada investigació s'extrau que, sorprenentment, el Sr. J.A.M.M. no seguia cap tractament per a la seua malaltia, no ja només d'especialista en psiquiatria, sinó en general, ja que el facultatiu d'atenció primària desconeixia l'existència del Sr. J.A.M.M. A instància nostra se li va practicar una exploració i es va demanar la intervenció de la Unitat de Salut Mental de Requena. Personal d'esta Unitat s'ha desplaçat periòdicament a Siete Aguas i actualment estem en l'espera que hi haja plaça en un hospital per a ingressar-lo i instaurar-li tractament.

D'altra banda, el treballador social que actualment presta serveis a Siete Aguas, en incorporar-se per primera vegada al seu lloc de treball li va tramitar una pensió d'invalidesa no contributiva, que li va ser concedida, encara que el Sr. J.A.M.M. en fa ús, ja que totes les seues despeses són sufragades per l'Ajuntament. En l'actualitat este Ajuntament té un habitatge en millors condicions per al Sr. J.A.M.M., al qual es traslladarà previsiblement, si bé dependrà de com responga al tractament que se li aplicarà.

En el plànol jurídic hem estat informats que el Ministeri Fiscal ha promogut la constitució de la seua tutela.

Així les coses, ens vam trobar que en els aspectes sobre els quals el Sr. M. presentava dèficits importants s'estan realitzant actuacions per part de les administracions afectades i així, està rebent l'assistència sanitària que necessita, se li han procurat mitjans econòmics propis i habitatge i, finalment, també se li nomenarà un tutor."

VII. OCUPACIÓ PÚBLICA

Introducció

En la temàtica d'ocupació pública es van formular 397 queixes i consten diversos expedients acumulats; també hi va haver 11 queixes inadmeses.

De les queixes referides, 17 han conclòs amb l'emissió per part d'esta Institució d'una resolució.

A això anterior cal afegir que les 24 queixes que en l'Informe Anual de l'any passat continuaven en tràmit, totes han estat tancades. En este sentit, cal destacar que sobre estes queixes s'han dictat sis resolucions.

1. ACCÉS A L'OCUPACIÓ PÚBLICA

La queixa núm. 020627, presentada per un veí de la ciutat de Castelló, no va ser admesa a tràmit perquè hi havia quatre procediments judicials en tràmit sobre l'assumpte plantejat i, tal com vam informar l'interessat, la nostra Constitució, en l'art. 117.1.,

proclama el principi d'independència que ha de caracteritzar totes les actuacions que realitzen els jutges i tribunals en l'exercici de la funció jurisdiccional.

L'autor de la queixa núm. 021004 substancialment ens exposava que va ser designat membre suplent d'una comissió de contractació de professors del Departament d'Història de l'Art de la Universitat de València. Com a tal, va ser requerit per a assistir a diverses sessions de la comissió, segons la seua opinió, de manera directa, sense que acudira el membre titular. Per esta raó es va dirigir al degà de la Facultat de Geografia i Història i al Tribunal de Queixes de la referida Universitat, amb la finalitat d'informar-los de les irregularitats que s'havien comés en citar-lo directament, sense haver acudit amb caràcter previ al titular, i exigir-li que justificara la impossibilitat d'assistir a les sessions de la Comissió. El promotor entenia que les respostes d'ambdós òrgans eren ambigües i que emparaven les irregularitats descrites, en deixar impune l'actuació del membre del Tribunal titular, amb la qual cosa es perjudicava el funcionari complidor.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la Universitat de València, la qual ens va remetre tot el que s'havia actuat en relació amb la queixa.

De tota la informació es deduïa que efectivament l'autor de la queixa va ser designat membre suplent d'una Comissió de Selecció de professorat i que, com altres suplents, va ser convocat a causa de la no-assistència dels membres titulars. Dels escrits dirigits al degà i al defensor Universitari va obtenir l'adequada resposta, en la qual se li comunicava que, prèviament a la seua convocatòria, l'Administració universitària sí que s'havia dirigit als membres titulars de la Comissió de Selecció.

Un aspirant a les proves selectives de periodista-redactor de Televisió Valenciana (TVV) en la queixa 021461 substancialment manifestava que havia dirigit un escrit al president del Tribunal de les proves de periodista-redactor de Televisió Valenciana (TVV) en què mostrava la seua disconformitat amb el resultat de la prova pràctica. No havia rebut resposta.

Admesa la queixa a tràmit, vam sol·licitar informe de Presidència de la Generalitat Valenciana, ja que d'acord amb l'art. 4 de la Llei de la Generalitat Valenciana 7/1984, de 14 de juliol, la RTVV està adscrita administrativament a aquella.

Una vegada rebut l'informe, vam tancar la queixa, ja que resultava constatable, a la vista d'este, que s'havia interposat un recurs judicial pel mateix motiu.

Respecte a la queixa núm. 021135, la seua autora, veïna de València, en el seu escrit ens informava que havia interposat un recurs de reposició contra la resolució de 9 d'abril de 2002, del director general de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat, mitjançant la qual es feia pública la relació d'opositors que havien superat les proves selectives del grup A (tècnics de Salut Pública).

En este sentit, la seua autora ens sol·licitava que "tinga a bé considerar el contingut d'este recurs potestatiu de reposició, i li demane que faça un informe favorable a este".

Vam informar l'autora de la queixa que la Institució del Síndic de Greuges ha estat creada per l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana com a defensora dels ciutadans els drets fonamentals dels quals han estat vulnerats o posats en perill per actuacions públiques. D'esta forma, és pressupòsit de la nostra actuació la lesió, o el perill de patir-la, dels drets fonamentals de ciutadans.

En este sentit, no entra dins les competències del Síndic de Greuges realitzar informes o prestar assessorament i, menys encara, quan s'està pendent d'una resolució administrativa, com ocorria en el present cas.

En la queixa núm. 021294, la seua autora, veïna de la ciutat d'Alacant, substancialment ens exposava que al mes de maig de 2002 va rebre una carta certificada del Servei Valencià d'Ocupació i Formació (SERVEF) en la qual se li comunicava que havia de presentar-se a una selecció per a un lloc de treball (esta carta va ser rebuda quan la selecció ja havia estat realitzada). En este sentit, exigia d'esta Institució "que es busquen responsabilitats en el procediment de comunicació i selecció de personal en situació d'atur, per part del SERVEF, i si en qualsevol cas no corresponguera a este, que es remeta al Defensor del Poble perquè, al seu torn, davant el Ministeri de Foment presente l'oportuna queixa contra l'organisme de correus".

Després d'admesa a tràmit la queixa, la vam tancar, ja que del seu detallat estudi, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada (SERVEF) no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris de l'autora de la queixa.

No obstant això anterior, vam informar la seua autora que una part de la queixa va ser remesa al Defensor del Poble a fi que l'estudiara quant a l'actuació del Servei de Correus i Telègrafs.

Continuen tramitant-se quant a l'accés a l'ocupació pública, en el moment d'elaboració del present Informe, les queixes núm. 021331, 021332, 021586, 021838, 022150, 022186, 021961, 022235 i 022243 de les quals donem compte a continuació:

En les queixes núm. 021331 i 021332, els seus autors substancialment denunciaven que en les últimes oposicions a places de professors de secundària de l'especialitat de Tecnologia s'havia exigit una prova de valencià de caràcter eliminatori. En conseqüència, la no-superació de la prova impedia als aspirants continuar en el procés selectiu i per tant demostrar els seus coneixements en la matèria objecte de la convocatòria (en este cas de Tecnologia).

Segons els autors de les queixes, estes proves, atés que molts aspirants tenien la condició de castellanoparlants, podrien vulnerar el principi d'igualtat en l'accés a la funció pública que predica la nostra Constitució.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents de l'Informe de la Conselleria de Cultura i Educació.

En la queixa núm. 021586 la seua autora, veïna de Cullera (València), substancialment manifestava que havia sol·licitat, a través de la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació a València, que li revisaren els seus mèrits i, si escau, que els valoraren en la fase corresponent de les proves per al Cos de Mestres de l'especialitat de Llengua Estrangera (anglés).

Com que no havia obtingut resposta a la seua sol·licitud, la queixa va ser admesa a tràmit.

També contra la Conselleria de Cultura i Educació es va dirigir la queixa núm. 021838. En esta el seu autor manifestava que havia interposat recurs d'alçada contra la resolució del Tribunal qualificador A-3 de les oposicions de secundària de data 6 de juliol de 2002, mitjançant la qual s'establien les qualificacions obtingudes pels opositors en la segona prova de l'especialitat de Tecnologia.

Concretament, l'autor de la queixa ens indicava que no estava d'acord amb la puntuació que se li havia atorgat i que per este motiu volia veure el seu exercici.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa.

En la queixa núm. 021961 un veí de Xivert (Castelló) substancialment exposava que era diplomat en Educació Primària i va iniciar els tràmits per a presentar-se a la convocatòria de concurs-oposició realitzada per la Conselleria de Cultura i Educació.

Esta convocatòria es va regular mitjançant l'Ordre de 8 de maig de 2002 de la Conselleria de Cultura i Educació (DOGV. Núm. 4626, de 10 de maig de 2002) en la qual s'indicava, en virtut de l'article 3.1 b), la necessitat de sol·licitar la certificació de les adaptacions necessàries per als aspirants amb minusvalideses, situació en la qual es trobava l'autor de la queixa.

Amb tot això, l'autor de la queixa va sol·licitar esta acreditació en el Departament de Diagnòstic pertanyent a la Conselleria de Benestar Social, on se li va indicar que no existia este certificat i únicament li podien expedir un certificat d'aptitud per a treballar com a educador infantil.

Admesa a tràmit la queixa, ens trobem pendents de l'informe de l'Administració.

En la queixa núm. 022186, una ciutadana de Marbella (Màlaga) va participar en el procés selectiu per a accedir al Cos de Professors de Música en les especialitats de Piano i Història de la Música, i considera que es van produir diverses irregularitats en el procediment de selecció. Per això va interposar un recurs d'alçada davant la Conselleria de Cultura i Educació al mateix temps que va demanar còpia de l'expedient corresponent al Tribunal núm.1 de Piano. En no haver obtingut contestació expressa a les seues sol·licituds, va demanar la nostra intervenció.

Hem admés la queixa i sol·licitat informe a l'Administració, i estem esperant rebre'l.

En la queixa núm. 022150, el seu autor substancialment exposava que va obtenir el lloc 118 en la llista d'aprovats del procés selectiu per a l'accés al cos de bombers de l'Ajuntament de València, que va ser regulat mitjançant el Decret 33/1999, de 9 de març, del Govern Valencià, mitjançant el qual es va aprovar el Reglament de Selecció, Provisió de Llocs de Treball i Carrera Administrativa del Personal comprés en l'àmbit d'aplicació de la Llei de Funció Pública Valenciana.

A l'endemà de la publicació de la llista se li va comunicar que s'havia produït un error informàtic i que passava a ocupar el lloc 119, de manera que quedava sense plaça. No obstant això, quan es va portar a terme la fase de presentació de documents, quatre dels aprovats inicials no reunien els requisits necessaris i van quedar les seues places vacants, però sense que es produïra l'adjudicació d'estes places als següents de la llista d'aprovats, entre ells l'autor de la queixa.

En el moment de redactar el present informe ja hem rebut l'informe que vam demanar de l'Ajuntament de València.

En la queixa núm. 022235, el seu autor exposava que en les proves (exàmens) d'accés a les distintes categories de la Funció Administrativa en l'àmbit de les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana (tècnic, gestió, administratiu i auxiliar) van ser assenyalades el mateix dia (11 de maig de 2003) i a la mateixa hora.

Segons l'autor de la queixa, la impossibilitat de poder presentar-se a distintes proves, ja que tenia la titulació suficient, podria vulnerar principis constitucionals.

Finalment, en la queixa núm. 022243, una empleada interina des de l'any 1991 denuncia la seua situació de precarietat després de tan llarg període de temps. A la vista de les seues manifestacions hem sol·licitat informació a la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant, doncs presta serveis en el CAMP "Santa Faç", i estem esperant rebre-la.

Respecte a les queixes relatives a l'accés a l'ocupació pública durant l'any 2002 van ser tancades les sis queixes que romanien obertes i de les quals vam donar compte en l'Informe del passat any.

En la queixa núm. 010544 (Informe 2001, pàg. 392) vam dictar la següent recomanació a la Universitat Politècnica de València:

"Excm. i Mgfc. Sr. Rector:

Acusem recepció del seu escrit de data 5 d'octubre de 2001, en el qual acompanya informe del Servei de Recursos Humans d'esta Universitat, mitjançant el qual ens informa de la queixa interposada pel Sr. JE.

Com Sa Il·lustríssima sap, el Sr. JE, en la seua queixa, registrada en esta institució el dia 21 de juny de 2001, exposava una sèrie d'actuacions irregulars en el procés selectiu de 23 places del grup C, Administració Especial, categoria d'operadors, seguit en la Universitat Politècnica de València (procés selectiu convocat per Resolució de 6

setembre de 2000, DOGV núm. 384 de 21 de setembre) que, segons el seu parer, podia atemptar contra els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat en l'accés de la funció pública que establix la nostra Constitució i altres normes de desenvolupament de la funció pública.

Concretament, es referia als possibles avantatges obtinguts pels funcionaris interins que presten serveis en la Universitat Politècnica de València, ja que amb anterioritat al primer exercici de les proves selectives (23 de març de 2001), esta Universitat va fer un curs de formació, concretament d'"Operació de Xarxes", que posteriorment va ser completat per un altre de "Legislació General i Organització Universitària".

Una vegada estudiada la queixa, la mateixa va ser admesa a tràmit en data 13 de juliol de 2001. Este mateix dia, se li va sol·licitar informe a fi de contrastar les al·legacions formulades en el seu escrit de queixa pel Sr. J.E.

En data 22 d'octubre, va tenir entrada en esta Institució l'informe d'esta Universitat, del qual vam remetre còpia a l'autor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, tal com va fer en data 16 de novembre.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïxen els arts. 27.10 i 40.2 de la Constitució espanyola de 1978. El primer reconeix l'autonomia universitària i el segon establix que els poders públics fomentaran una política que garantisca la formació i readaptació professionals. Este últim precepte, lògicament, no solament és d'aplicació en l'àmbit de l'activitat privada sinó que és de plena operativitat en l'esfera de les administracions públiques.

Per la seua banda, el Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995, del Consell de la Generalitat Valenciana, mitjançant el qual s'aprova el Text Refós de la Funció Pública Valenciana (DOGV núm. 2613 de 26 d'octubre) en el seu art. 1 inclou dins l'àmbit d'aplicació de la citada norma, entre d'altres, el personal d'administració i serveis de les universitats valencianes.

L'art. 46 de la referida norma de la Funció Pública Valenciana establix entre els drets de personal funcionari en situació de servei actiu el de "perfeccionament o formació continuada i permanent". Dret que, al seu torn, és un deure, ja que l'art. 47 relatiu als deures dels funcionaris públics inclou el d' "esforçar-se en el constant perfeccionament dels seus coneixements". En els mateixos termes es referix l'Estatut de la Universitat Politècnica de València.

Este dret-deure no distingix entre funcionaris de carrera i funcionaris interins, ja que entendre'l de forma contrària seria atemptar contra el principi d'igualtat que predica el nostre text constitucional.

Una altra qüestió diferent seria que el curs de formació al que fa referència en la queixa haguera estat dirigit, únicament i exclusivament, als funcionaris interins de la Universitat amb l'objecte de formar-los per als exercicis del procés selectiu.

Respecte a les dates d'impartició del curs, el Pla de Formació de la Universitat Politècnica de València per als anys 2001 i 2002, aprovat per Resolució del rector de data 26 de febrer de 2001, establia com a "data prevista de realització" del curs "Operació de Xarxes" el mes d'octubre de 2001.

D'acord amb la informació subministrada, el curs de formació d'"Operacions de Xarxes" es va fer al mes de febrer de 2001, això és, amb anterioritat a la convocatòria del Pla de Formació.

A fi d'aclarir els motius d'este avançament, el passat 16 d'abril de 2002 vam sol·licitar una ampliació de dades a esta Universitat. En data 7 de maig de 2002, el cap de secció de l'Institut de Formació per a l'Administració i els Serveis Universitaris de la Universitat Politècnica de València va certificar que "en les negociacions amb les seccions sindicals en el marc de la Mesa de Formació per a l'aprovació del Pla de Formació citat en l'apartat anterior, esta va acabar al mes de desembre de 2000 i únicament va quedar pendent de publicació en el DOGV i està inclosa l'acció formativa d' "Operacions de xarxes"(Codi FP43)".

D'acord amb això anterior, vam considerar que esta última actuació pública descrita pot no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, per això li demane que considere els arguments següents:

La Resolució del rector de data 26 de febrer de 2001 (publicada en el DOGV de 21 de març), establia com a "data prevista de realització" del curs d' "Operacions de xarxes" el mes d'octubre de 2001. Entenem que l'expressió "data prevista de realització" permet que el mateix es puga realitzar en una altra data distinta a la que hi havia prevista, però sempre amb posterioritat a la data de publicació d'este en el DOGV, això és, a partir del 21 de març de 2001.

Considerem que la publicitat té l'objectiu de fer arribar a la generalitat dels possibles interessats el coneixement de l'existència i característiques de la convocatòria, en este cas de cursos de formació, perquè aquells puguen decidir el que consideren respecte a la seua concurrència o no als cursos.

Això es confirma, encara més intensament, si pensem que la publicitat a través del *Diari Oficial* és un factor d'igualació. La situació dels interessats que desitgen participar en un curs de formació, publicat en el DOGV, i que no poden realitzar-lo per haver-se realitzat amb anterioritat a la seua publicació oficial seria de completa indefensió.

Efectivament, els actes administratius, una vegada dictats, han de ser comunicats als interessats, perquè en prenguen coneixement i produïsquen els efectes oportuns. Per raons elementals de seguretat jurídica es comprén que, sense el compliment d'este requisit, l'acte administratiu no pot produir efectes encara que haja estat dictat complint tots els requisits legals. La publicació és, doncs, un requisit d'eficàcia dels actes administratius.

D'altra banda, des d'un punt de vista estrictament tècnic, esta actuació vulnera la teoria de l'execució dels actes administratius, ja que el citat curs de formació no es du a la pràctica després de publicar-se en el *Diari Oficial*.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i actue amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació administrativa establida per la llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Tenint en compte el que s'ha exposat, esta Institució efectua un recordatori de deures legals a esta Universitat en el sentit que es respecte el que hi ha establit en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú en els termes exposats.

De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar".

La Universitat Politècnica de València ens va comunicar la plena acceptació de la recomanació realitzada.

En la queixa núm. 010696 (Informe 2001, pàg. 399), del contingut de l'informe de la Diputació Provincial d'Alacant no es desprenia vulneració de cap dret, llibertat o principi reconegut en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia i no constaven, d'altra banda, al·legacions de l'autor de la queixa al referit informe; per això vam concloure les nostres investigacions.

En la queixa núm. 010790 (Informe 2001, pàg. 399) el seu autor ens exposava que havia presentat escrits dirigits a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació; Concretament, en un d'ells mostrava el seu desacord amb la qualificació concedida pel tribunal núm. 1 en l'oposició de Llengua i Literatura Castellana (accés a grup superior), mentre que en l'altre sol·licitava la revisió de l'adjudicació de la plaça de Llengua i Literatura Castellana de l'Institut "Ramon Muntaner" de Xirivella.

En el moment de presentar el seu escrit de queixa, no havia obtingut resposta, per la qual cosa la queixa va ser admesa a tràmit, quant al silenci administratiu, i per això vam sol·licitar a la citada Direcció General de Personal informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

De l'informe requerit vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

En el citat informe, l'Administració educativa ens indica que ambdós escrits van ser contestats, si bé el primer d'ells estava pendent de resolució administrativa expressa pels

motius que li van ser explicats, segons sembla, en conversa telefònica mantinguda amb l'autor de la queixa.

No obstant això, de l'estudi de l'escrit d'al·legacions es desprenia la disconformitat de l'autor de la queixa amb la resolució del cap d'àrea de Personal Docent.

El Síndic de Greuges té encomanada la supervisió i control dels òrgans de les administracions públiques en defensa dels drets reconeguts en el Títol I de la Constitució espanyola en l'àmbit territorial i competencial de la Comunitat Valenciana segons disposa l'art. 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

D'acord amb això anterior, no observem una actuació de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret. La mera disconformitat o desacord amb una resolució administrativa, no podia, per ella mateixa, motivar la nostra intervenció.

En la queixa núm. 010949 (Informe 2001, pàg. 393) la seua autora ens exposava que l'Ajuntament de Requena duia més de vuit anys sense convocar oferta d'ocupació pública, quan existien llocs vacants dotats pressupostàriament, i afegia que la forma de provisió dels llocs vacants es realitzava de forma arbitrària, i es vulneraven els principis constitucionals de mèrit, capacitat, igualtat i publicitat.

Esta Institució, després d'admetre a tràmit la queixa, es va dirigir a la referida Corporació Local per demanar-li informe.

En l'informe emès per l'Ajuntament de Requena es deia, entre altres coses, el següent: "si bé durant anys no s'ha fet a la convocatòria d'OEP, excepció feta de l'any 2000, en què es van cobrir en propietat quatre places d'agent de policia local vacants en la plantilla de funcionaris d'este Ajuntament, tampoc s'ha donat lloc a la provisió interina de les places, per la qual cosa continuen vacants, i no té sentit l'afirmació que la provisió d'estos llocs vacants es realitza de forma arbitrària i vulnerant els principis constitucionals de mèrit, capacitat, igualtat i publicitat".

Del referit informe li va ser remesa una còpia a l'autora de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, tal com va fer.

Esta Sindicatura entén que l'Oferta d'Ocupació Pública (OEP) és, sens dubte, el gran marc i escenari de la planificació dels recursos humans, això és, un instrument necessari per a una adequada planificació d'efectius.

D'acord amb els arts. 22.1 g i 33 f. de la Llei Reguladora de les bases de règim local 7/1985, de 2 d'abril, l'aprovació de l'OEP és una competència que correspon al Ple de la Corporació Local.

Respecte a l'OEP, la Llei 30/1984, d'agost, de reforma de la funció pública, constituïx la norma bàsica en la matèria, sense perjuí de les competències de desenvolupament legislatiu que correspon a les Comunitats Autònomes.

L'art. 18 de la Llei 30/1984 en la seua redacció originària establia la necessitat que l'OEP continguera la totalitat de les places dotades pressupostàriament i que es trobaren vacants, com també que la publicitat de l'OEP obligara els òrgans competents a fer, dins el primer trimestre de cada any natural, la convocatòria de proves selectives d'accés per a les places vacants compromeses en esta i fins un 10% addicional.

Doncs bé, la vigència de l'art. 18 de la citada norma, i en conseqüència les seues obligacions, va ser suspesa pel Reial Decret Llei 5/1992, de 21 de juliol, i posteriorment per la Llei 22/1993, de 29 de desembre, suprimida en els termes exposats.

En este sentit, del detallat estudi de la queixa, de la normativa vigent i de la documentació aportada, no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats per l'art. 103.1 de la Constitució, per la qual cosa vam procedir al tancament de la queixa.

En la queixa núm. 012341 (Informe 2001, pàg. 393) els seus autors ens exposaven els fets que van viure durant el cap de setmana del 14 al 16 de desembre de 2001 quan es desplaçaven des de Barcelona fins a València per a realitzar la prova psicotècnica de l'oposició al Cos de Bombers de l'Ajuntament de València, un procés selectiu regulat en el BOP de València núm. 224 de 20 de novembre de 2000.

Segons ens indicaven, com a conseqüència del fort temporal a què es va veure sotmesa la costa mediterrània durant este cap de setmana, els va ser impossible arribar a temps a realitzar les proves.

Malgrat això anterior, el Tribunal qualificador va resoldre per unanimitat excloure'ls de la prova.

La queixa va ser admesa a tràmit i vam demanar informe a l'Ajuntament citat a fi que ens remetera informació suficient. Rebut l'informe requerit, els vam donar l'oportú trasllat als autors de la queixa a l'efecte que, si ho consideraven oportú, feren al·legacions, i així ho van fer.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx la resolució de l'Ajuntament de València per la qual es van convocar les proves selectives de 118 places del Cos de Bombers, publicades en el *Butlletí Oficial de la Província de València* núm. 224 de 20 de novembre de 2000.

Concretament, en la seua base setena establia que "els aspirants seran convocats en cada exercici en crida única, i queden perduts els drets quan es presenten en els llocs de celebració de l'exercici quan ja s'hagen iniciat les proves o per la no-assistència a estes, encara que siga per causa justificada. Com que es tractava de proves orals o d'altres de caràcter individual i successiu, el Tribunal podrà apreciar les causes al·legades i admetre l'aspirant, sempre que les proves no hagen acabat i esta admissió no menyscabe el principi d'igualtat amb la resta de personal".

La convocatòria a la qual es referix la queixa constituïa la Llei de la convocatòria, per la qual s'havien de regir els procediments selectius d'ingrés i accés al Cos de Bombers.

En este sentit, la nostra jurisprudència tradicionalment s'ha referit a les Bases que regulen el sistema selectiu com la Llei del Concurs o de l'oposició, així la Sentència del Tribunal Suprem de 5 de juny de 185 respecte al significat de les Bases de la Convocatòria establix que "constituïx la *Lex Especialis* del procés selectiu al qual han de regir, mentre no presenten una manifesta vulneració de precepte de rang superior i siga acceptada implícitament pels concursants per la seua mera participació havent programat la jurisprudència en este sentit que les Bases no impugnades obliguen com si fóra Llei". Per això entenem que, una vegada es participa en les proves sense denunciar les bases, no és possible discutir-les.

D'altra banda, quant al nivell de vinculació dels Tribunals amb les Bases aprovades, la jurisprudència, tot i admetre l'existència de poders interpretatius d'estes, exigix, amb caràcter general, que siguen exquisidament respectuosos amb el seu contingut.

En definitiva, realitzat un detallat estudi de la queixa i de les normes d'aplicació, i vist l'informe emès per l'Ajuntament de València, no deduíem l'existència d'actuacions publiques que vulneraren drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'art. 103.1 de la Constitució.

Finalment, en relació a la queixa núm. 012349 (Informe 2001, pàg. 393) es va dictar la següent recomanació que a continuació exposem i que va ser acceptada per la Direcció General de Personal de Conselleria de Cultura i Educació.

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 4 d'abril de 2002, en el qual acompanya informe de l'Àrea de Personal Docent d'esta Direcció General, relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució pel Sr. JE.

Com vosté sap, el Sr. JE en la seua queixa substancialment exposava que el dia 10 d'agost de 2001 va presentar recurs d'alçada contra la resolució del Tribunal C-2 d'oposicions de Secundària de data 10 de juliol de 2001 per la qual s'establien les qualificacions obtingudes pels opositors en la segona prova de l'especialitat de Tecnologia.

En el moment de presentar el seu escrit de queixa (20 de desembre de 2001), i malgrat el temps transcorregut, no havia obtingut resposta el recurs d'alçada, i per això la queixa va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu el dia 15 de gener de 2002. En esta mateixa data vam sol·licitar a eixa Direcció General informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats per l'autor de la queixa.

El dia 9 d'abril de 2002 va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual li vam donar l'oportú trasllat al Sr. Pérez a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, tal com va fer en data 23 d'abril.

En el citat informe, ens indicaven que el recurs d'alçada havia estat resolt amb data 28 de gener de 2002 i notificat a l'interessat, i es van justificar els motius de la demora en la tardança a rebre l'informe del Tribunal C2 de l'especialitat de Tecnologia.

De l'estudi de l'escrit d'al·legacions del Sr. JE es desprén la seua disconformitat amb la resolució citada. En este sentit, la mera disconformitat o el desacord amb una resolució administrativa no pot, per si sola, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

No obstant això anterior, l'informe del Tribunal qualificador, que es plasma en la resolució del recurs d'alçada, deia que "el Tribunal, davant la petició de l'interessat, va revisar les prova corresponent i va verificar que no s'havia produït cap omissió o equívoc en la qualificació que poguera implicar la modificació de la nota. També diu que atés que la convocatòria no preveu la possibilitat que els aspirants puguen tenir accés a l'examen corregit, el Tribunal va decidir per unanimitat no mostrar l'examen a l'interessat, després de consultar altres Tribunals"

Consideràvem que esta última actuació pública descrita pot no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa. Efectivament, no podem admetre com a correcte, regular i respectuós amb els drets dels aspirants a un procés selectiu, no solament la tardança a resoldre el recurs d'alçada, sinó la negativa a permetre-li visualitzar l'examen o exercici realitzat.

Entenem que les qualificacions d'exàmens són veritables actes administratius dins del procediment administratiu de selecció de personal, si bé, actes administratius dels denominats de tràmit qualificat i que es troben recollits en l'art. 107.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú: "... els actes de tràmit que decidixen directament o indirectament sobre el fons de l'assumpte, impedixen continuar el procediment o produïxen indefensió o perjuí irreparable als drets o interessos legítims..".

Estos actes administratius manifesten un juí públic sobre l'aptitud acadèmica dels aspirants, per això estos han de tenir l'oportunitat de sol·licitar, administrativament o judicialment la seua revisió, i el dret d'accés a l'exercici realitzat.

Si bé la convocatòria no preveia la possibilitat de revisió d'exàmens, entenem, com també ho fa el Tribunal Suprem en sentència de 9 de març de 1993 (sala del contenciós administratiu secció quarta) que l'"actuació dels Tribunals dels Exàmens, compostos per persones coneixedores de la matèria que han de qualificar i independents dels interessos dels examinands, mereixen en principi la presumpció d'encert, que només pot ser destruïda per proves de fets certs que duguen a la conclusió que han actuat amb dol, abús de dret, o infracció de norma que regixen el procés de les proves d'aptitud i té una discrecionalitat, no absoluta, però sí proporcionada als seus coneixements i qualificacions que han d'atorgar..."

En definitiva, haurà d'atorgar-se al ciutadà el dret a constatar explícitament que esta Administració Educativa ha actuat amb submissió plena a la llei i al dret en els termes prevists en l'art. 103.1 de la Constitució.

A més, el Principi de Transparència en l'actuació administrativa està vigent en el nostre ordenament jurídic per ser consubstancial al propi sistema democràtic que regix el nostre país des de 1978; la justificació d'este Principi en el nostre ordre constitucional, deriva com a conseqüència necessària el de Principi de control ple de l'actuació administrativa.

A la vista d'això anterior, es recomana a eixa Conselleria que en situacions com l'analitzada**,** extreme al màxim el deure legal de donar compliment al Principi de Transparència en els processos selectius, i permeta als aspirants o examinands la possibilitat de revisar el seu exercici amb les majors garanties i mitjans, inclòs l'accés a l'exercici o examen realitzat".

La Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació i Cultura ens va contestar el següent:

"(...) El que primer interessa posar de manifest, tal com també queda reflectit en el seu informe, és que la jurisprudència ha vingut afirmant reiteradament que no pot entrar a valorar els exercicis d'una oposició, llevat del cas que es puga concloure dol, abús de dret o infracció de les normes que regixen el procés, ja que existixen raons teòriques i pràctiques que justifiquen plenament l'ampli poder concedit als tribunals examinadors quan han de valorar, a base només de coneixements tècnics o científics, el nivell dels participants a través dels exercicis realitzats dins del procés, un poder que s'ha vingut considerant com a competència tècnica necessitada en el seu desenvolupament d'un inevitable marge de discrecionalitat, no revisable dins del nucli essencial de la funció que els ha estat assignada, si bé ho seria en altres aspectes, com els relacionats amb la regularitat del procediment seguit i altres formalitats legalment exigibles, el que en cap cas s'ha qüestionat en este cas, com tampoc el que s'haja limitat la possibilitat de sol·licitar administrativament o judicialment la seua revisió, ni que en cap moment s'ha deixat d'actuar amb plena submissió a la llei i al dret.

Partint de tal premissa, la recomanació es referix únicament al deure de transparència que ha de prevaler en l'actuació administrativa en general, i es demana que s'extreme al màxim el deure legal de donar-li compliment, però cal tenir en compte que el tipus de procediment a què ens referim, dins de les garanties generals que han de prevaler en tot tipus de procediments administratius, té un caràcter especial i específic que la pròpia Llei 30/1992, de 26 de novembre recull en alguns dels seus articles, limitant al màxim els terminis, ja que solen caracteritzar-se per la celeritat del seu desenvolupament i pel seu caràcter selectiu o competitiu. A més, esta administració educativa només disposa durant un breu període de temps de personal en condicions d'avaluar estos processos selectius, ja que durant el curs escolar la seua tasca docent no permet que es porten a terme sense menyscapte de l'essencial funció que ocupen.

Per això, acceptem la recomanació feta, ja que a fi de garantir esta transparència es procurarà preveure una manera de permetre l'accés dels aspirants a l'examen realitzat, si bé, per no anar en detriment del normal desenvolupament del procés selectiu, impedint la seua conclusió a temps que es puguen incorporar a les seues tasques docents a l'inici del curs escolar, entenem que no hauria de portar-se a terme dins dels marges del

desenvolupament ordinari del procés, sinó que una vegada este haja finalitzat, es preveja la seua exhibició a qui ho sol·licite de la pròpia administració".

2. BORSES DE TREBALL: DRETS DELS INTERINS

2.1. Borses de Treball d'Educació

En la queixa núm. 021556 la seua autora, domiciliada a València, substancialment manifestava que havia realitzat a la Conselleria de Cultura i Educació una petició de reconeixement del quart sexenni. Transcorreguts més de tres mesos no havia obtingut resposta de l'Administració.

Considerant que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit, i en vam donar trasllat a la referida Conselleria de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

La queixa va ser tancada ja que, a la vista de l'informe requerit a este efecte a l'Administració afectada, s'apreciava que la referida Administració havia solucionat el problema plantejat.

Continuen tramitant-se, quant a Borses de Treball de la Conselleria d'Educació i Cultura, les queixes núm. 021198, 021757, 022191, i 022250. Totes han estat admeses.

En la queixa núm. 021198 la seua autora, pertanyent a la Borsa d'Interins de la Conselleria d'Educació des de l'any 1998, ens indicava en el seu escrit de queixa que es podria produir en els nomenaments (dels interins) un greuge comparatiu entre els interins (els de l'any 1996 respecte als de l'any 1998), ja que "en la borsa de l'any 1996 era per un any i especialitat i en la borsa de 1998 per un any i especialitat però sense dret a elegir província".

Esta última dada (el dret a elegir província), entenia l'autora de la queixa, podria ser discriminatori ja que els interins pertanyen a una mateixa borsa general.

En la queixa núm. 021757, la seua autora, professora interina, denunciava que es trobava en incapacitat temporal i havia estat exclosa de la Borsa de Treball.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació.

En la queixa núm. 022191 la seua autora, veïna de Torrent (València), substancialment denunciava la falta de contestació a un escrit de data de registre del mes de setembre de 2002, en el qual sol·licitava a la Conselleria d'Educació i Cultura que se la mantinguera

en la Borsa de Treball de "serveis en la comunitat" de la qual, segons sembla, va ser exclosa el mes de juliol de 2002.

Segons ens indica l'autora de la queixa, al mes de febrer de 2002 va presentar un altre escrit en el mateix sentit. No havia obtingut resposta a cap dels escrits.

En la queixa núm. 022250 un ciutadà denunciava irregularitats en el barem de la borsa de treball d'Educació Física (secundària).

Concretament, ens indicava que en la referida borsa de treball només es fa el barem de l'experiència professional i els exàmens aprovats en les oposicions, i no es tenen en compte altres mèrits com la nota de l'expedient acadèmic ni els cursos homologats realitzats pels aspirants a la borsa.

Afegia l'autor de la queixa "que en altres borses de treball d'esta Conselleria l'expedient acadèmic i els cursos homologats entren en el barem entre els mèrits, el que constituïx un greuge comparatiu amb els aspirants a la borsa de treball d'Educació Física (secundària) d'esta Conselleria".

Finalment, van ser tancades les queixes pendents de l'Informe de 2001 relatives a Borses de Treball d'Educació.

La queixa núm. 010304 (Informe 2001, pàg. 398), després de rebre l'informe de la Conselleria de Cultura i Educació, vam donar trasllat del mateix a l'autora de la queixa a fi que, si ho estimava oportú, presentara escrit d'al·legacions.

A la vista de l'Informe, i com que no constava escrit d'al·legacions de l'autora de la queixa, vam concloure les nostres investigacions, ja que no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals o estatutaris de l'autora de la queixa.

Finalment, el recordatori de deures legals efectuat amb motiu de la queixa núm. 010808 (Informe 2001, pàg. 398) va ser acceptat per l'Ajuntament de València.

2.2. Borsa de Treball de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques

La queixa núm. 020212 va ser objecte de Recomanació dirigida a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, una resolució que exposem seguidament:

"Il·lm. Sr.,

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 9 d'abril en relació amb la queixa formulada per la Sra. EM. en relació amb el seu nomenament com a funcionària interina d'urgència per a un lloc de treball de Veterinari.

De la documentació que es troba en l'expedient i de totes les actuacions deduïx que el lloc de treball núm. 11387, Veterinari, es trobava vacant per la situació d'incapacitat temporal de la seua titular. El 10 de gener de 2002 la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació va sol·licitar la seua provisió temporal per la Sra. EM.

Realitzats els tràmits pertinents, en data 23 de gener de 2002 este òrgan va dictar Resolució i va nomenar la promotora de la queixa funcionària interna d'urgència. Malgrat això, no va arribar a prendre possessió perquè, segons sembla, la titular del lloc de treball que calia proveir s'incorporaria a este a partir de l'alta mèdica amb data 5 de febrer de 2002. Així les coses a petició de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació el 22 de març de 2002, es plasma un segell en l'esmentada Resolució de 23 de gener de 2002 amb la llegenda "anul·lat".

D'això anterior s'evidencien infraccions a l'ordenament jurídic que han de conduir a analitzar l'oportú Recordatori de Deures Legals. En efecte, tenim en primer lloc un acte administratiu que produïx efectes favorables a l'interessat i que és una resolució d'este òrgan que nomena funcionari interí d'urgència a la interessada amb efectes de la presa de possessió; és evident que en la data que es dicta l'acte el lloc de treball que calia proveir estava vacant per incapacitat laboral de la seua titular i esta era precisament la causa de l'acte, per això no s'entén que utilitzant els mètodes telemàtics que preveu l'ordenament jurídic (art. 45 de la Llei 30/92 de 26 de novembre) es notificara i proveïra amb diligència el lloc de treball vacant.

Però no és l'anterior l'única infracció que es posa de manifest en este expedient, atés que es produïx de fet l'anul·lació d'un acte administratiu, presumptament vàlid per tant, sense sotmetre's al mínim procediment que es preveja a este efecte en el Capítol 1 del Títol VIII de l'esmentada Llei 30/92. Això sense oblidar que també s'han vulnerat els seus arts. 56 i 57 que manen que els actes administratius siguen executats, com també el 58 que ordena la pràctica de la notificació dels actes administratius als interessats.

Per això, vam fer el següent Recordatori de deures Legals: que este Òrgan extreme la diligència en el compliment de les normes que la Llei 30/1992, de 26 de novembre de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú disposa sobre l'executivitat, notificació i revisió d'ofici dels actes administratius.

De conformitat amb l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agrairem que en el termini de 30 dies ens remeta el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no del Recordatori de Deures Legals que es realitza o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-lo".

La Direcció General de la Funció Pública ens va contestar el següent:

"1) Reiterem que l'actuació del servei de selecció i provisió ha estat tan diligent i ràpida com els necessaris tràmits legals i reglamentaris permeten, i es fa constar que han estat emprats els mitjans tècnics disponibles.

2) Respecte a la recomanació indicada en el seu escrit sobre la utilització del procediment de revisió d'ofici del Capítol 1 del Títol VII de la Llei 30/92, considerem

que el present cas no es troba reflectit en cap dels supòsits considerats. Per contra, l'article 5 de la Llei de Funció Pública Valenciana, sí que habilita un procediment específic tant per a la presa de possessió com per al cessament del personal interí.

Convé ressaltar la sentència 539/01 del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, mitjançant el qual es va cessar a un funcionari interí per la cobertura del seu lloc de treball per un funcionari de carrera i que establia en el seu fonament de dret 2n "desapareguda la causa, ha de desaparéixer l'efecte, és a dir, procedix el seu cessament", sense fer esment a obligatorietat d'incoar procediment de revisió.

3) Pel que fa a l'eficàcia dels nomenaments de funcionari interí, estos són realitzats sota condició, és a dir, queden supeditats a la posterior presa de possessió. Per tant, el nomenament de funcionari interí no produirà efectes fins que haja estat ratificat mitjançant el corresponent annex de presa de possessió.

Així per exemple, la pròpia Llei de Funció Pública Valenciana, en el seu article 9, impedix als opositors que superen les proves selectives d'accés a la funció pública valenciana, que se'ls reconega la condició de funcionaris de carrera de la Generalitat Valenciana fins el compliment successiu dels següents requisits: superar les proves, nomenament conferit per l'òrgan competent i finalment la presa de possessió del lloc de treball.

Així i d'acord amb l'article 57.2 de la 1430/92, l'eficàcia del nomenament quedarà demorada a la presa de possessió, i no produirà cap efecte fins que esta tinga lloc.

4) Respecte a possibles defectes en la notificació, este servei no disposa de la informació suficient per a determinar com la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació va notificar a la Sra. EM la reincorporació del funcionari al seu lloc de treball. En tot cas hauria de ser la pròpia Conselleria la que l'informara sobre això.

Per tot el que hem exposat anteriorment, esta Direcció General considera que no pot acceptar el recordatori de Deures Legals, en entendre que ha actuat d'acord amb el dret i que de cap manera va poder evitar els possibles perjuís ocasionats a la Sra. EM".

Esta Institució, una vegada estudiada esta comunicació, entén que no s'aporten elements nous que desvirtuen els termes ni el fonament de la nostra resolució.

Procedint en conseqüència, i atés que no considerem justificada la no-acceptació de la referida resolució, de conformitat amb l'article 29.2 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, comunicarem la descrita actitud de la Direcció General de la Funció Pública.

La queixa núm. 021050, interposada per l'Associació d'Interins i Personal Laboral no fix de la Generalitat Valenciana (IGEVA), va motivar la següent Resolució dirigida a la Direcció General de la Funció Pública:

"Il·lm. Sr.,

En data 8 de maig de 2002 es va rebre en esta Institució un escrit de queixa formulat per l'Associació d'Interins i Personal Laboral no fix de la Generalitat Valenciana (IGEVA). Com que l'escrit no contenia les firmes dels seus promotors, els vam requerir perquè esmenaren esta omissió, cosa que van fer.

Estudiada la queixa es va admetre i el 22 de maig de 2002 vam remetre escrit al Sr. director general de la Funció Pública i li vam exposar els termes de la queixa i li vam demanar informe referent a això en els següents termes:

"S'ha rebut en esta Institució un escrit firmat pels representants de l'Associació d'Interins i Personal Laboral no Fix de la Generalitat Valenciana, que ha quedat registrat amb el número indicat més amunt.

Exposen els fets i consideracions que es contenen en l'escrit adjunt i que sintetitzem seguidament:

Que la referida Associació es va constituir a fi de defensar els interessos dels empleats públics temporals de la Generalitat Valenciana i en este sentit s'ha dirigit a esta Institució per a demanar que promoga la investigació que tendisca a consolidar l'ocupació pública temporal. En este sentit concreten les seues pretensions en els següents apartats:

1. L'existència d'un alt índex de precarietat, que figura en gairebé 4.500 treballadors de la Generalitat Valenciana, el que significa el 26% de la seua plantilla, incloent-hi tant funcionaris com laborals dels distints sectors.

2. L'incompliment quant a les ofertes públiques d'ocupació, tant en el minso nombre de les que han estat aprovades, en no existir entre els anys 1990 i 1994, com l'escàs nombre de places que componen les aprovades. A això s'unix el que algunes de les convocatòries que van desenvolupar les ofertes d'ocupació pública han estat paralitzades o anul·lades pels Jutjats i Tribunals. En este mateix apartat s'assenyala que a tot això ha d'afegir-se el fet que el 40% de les 2.700 places convocades entre els anys 1990 i 1999 han estat per a promoció interna, amb la qual cosa l'oferta per a accés lliure s'ha reduït enormement. Tot això ha abocat a una situació absolutament excepcional que ha elevat considerablement el nombre d'empleats temporals i, a més, estos empleats temporals ho són durant un temps desmesurat, el que ha fet que es desvirtue la figura del contractat temporal o funcionari interí.

3. L'elevat nombre d'empleats temporals i el llarg temps que ho han estat ha generat necessàriament una formació perquè hagen pogut dur adequadament a cap les tasques que tenien encomanades; esta formació s'ha adquirit, bé directament de l'Administració o sufragada pels propis empleats, bé indirectament a través de l'aprenentatge per l'exercici del treball diari. Este bagatge formatiu entenen que no ha de balafiar-se, a més que les persones que accediren *ex novo* als llocs actualment ocupats amb caràcter temporal no tindrien la formació i experiència que ostenten els actuals empleats públics temporals.

4. En este apartat, qüestionen la inadequació de les actuals proves selectives i més concretament de l'oposició, que entenen que no és un procés selectiu, sinó merament eliminatori, posant com a exemple que en l'última convocatòria per a l'accés al grup D, sector Administració General, el primer exercici el van superar menys opositors que places existien. També qüestionen la cobertura de llocs mitjançant mobilitat horitzontal per personal laboral.

5. En les proves selectives no es valora l'experiència professional, doncs sols es tenen en compte coneixements teòrics que poden haver adquirit més recentment altres persones que no estan treballant per a l'Administració Autonòmica, de manera que es menyspreen els coneixements pràctics d'aquells que actualment són empleats públics temporals.

6. La figura del contracte d'interinatge entenen que està desvirtuada i utilitzada en frau de llei, ja que ho és per a la cobertura "normal" de llocs de treball.

7. Malgrat la situació exposada, l'Administració Autonòmica i també els sindicats del sector públic autonòmic no han arribat a acords o solucions adequades que resolguen el problema de l'excessiva quantitat d'empleats públics temporals.

8. Existixen en l'Ordenament Jurídic Espanyol precedents legals sobre consolidació d'ocupació pública tant a nivell de l'Administració Central com a Administracions Autonòmiques, incloent-hi la valenciana.

9. La situació del personal estatutari del Sistema Nacional de Salut és especialment greu, doncs constituïx un greuge comparatiu que s'ha inclòs a través dels processos de consolidació d'ocupació temporal que preveu la Llei 16/2001 i el seu desenvolupament en l'àmbit de la Comunitat Valenciana a través del Decret 2 7/2002 en l'Annex del qual s'inclou personal no estatutari.

Es denuncia pels promotors de la queixa, així mateix, que existixen llocs de treball en Centres de Salut que amb idèntiques funcions estan classificats per al seu acompliment per personal funcionari i personal estatutari, com també que este pot ocupar llocs de funcionari però no a l'inrevés, el que comporta un plus en la discriminació a què s'ha fet referència.

Tota esta situació desemboca en el fet que els empleats públics temporals, a més d'altres perjuís com la no-percepció de triennis o indemnitzacions per cessament després de diversos anys de prestació de serveis, es troben en una situació d'inestabilitat amb greus conseqüències d'índole personal i familiar, que es resoldrien si l'Administració Autonòmica proveïra les seues places deforma definitiva.

En considerar que la queixa reuneix els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de Desembre, del Síndic de Greuges, ha estat admesa, i n'hem donat trasllat a Sa Il·lustríssima, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

Amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades pel promotor, li demane que en el termini de 15 dies ens remeta informació suficient sobre la realitat de les mateixes, i altres circumstàncies concurrents en el present supòsit, especialment el nombre de llocs de treball vacants coberts en l'actualitat per empleats públics de caràcter temporal i el terme mitjà temporal d'ocupació dels mateixos, com també si hi ha algun projecte, acord o document sobre la consolidació de l'ocupació pública temporal del sector d'Administració General.".

Transcorregut el termini per a l'emissió de l'informe, este no s'havia rebut, per la qual cosa el 6 de setembre de 2002 va ser reiterat, i es va rebre el 26 de setembre de 2002. El Sr. director general de la Funció Pública ens deia en este informe:

"1. L'índex de precarietat en l'ocupació en la Generalitat Valenciana, i en concret el col·lectiu d'empleats públics enquadrats en el que es denomina l'Administració del Consell, és, efectivament, superior al que seria desitjable. A esta situació s'ha arribat a través d'un llarg procés, en el qual han concorregut moltes i complexes circumstàncies, per causes no sempre atribuïbles a qui a cada moment li ha correspost la responsabilitat de governar o gestionar; en relació amb això convé fer especial esment del grau de conflictivitat judicial que ha arribat a la matèria, amb la consegüent inseguretat jurídica, que al seu torn ha entorpit els processos de selecció i provisió de llocs de treball, i fins i tot la seua paralització, i convé assenyalar, a més, que esta situació està generalitzada, en major o menor grau, en la majoria de les administracions públiques de l'Estat espanyol.

2. És prioritat d'esta Administració substituir l'excés de treballadors temporals i interins per funcionaris de carrera i treballadors fixos, mitjançant processos de selecció que prevegen els principis constitucionals d'igualtat, mèrit capacitat i publicitat, i no amb criteris més o menys explícits de compensació per greuges i perjuís patits que, en qualsevol cas, haurien de tenir altres vies de rescabalament. Esta és l'única via possible, avalada a més per la jurisprudència mitjançant no poques sentències que han invalidat processos de consolidació d'ocupació pública que no han respectat els principis indicats.

3. Amb ple reconeixement del criteri exposat, es va firmar un acord de la Mesa General de Negociació de la Generalitat Valenciana el dia 26 de Juny de 2.001, amb desenvolupament en les distintes Meses Sectorials (Administració Pública, Justícia, Educació i Sanitat), al juliol següent (s'adjunten el de la Mesa General i el relatiu a Administració Pública) en els quals, amb independència dels compromisos sobre calendaris de convocatòries, es van plasmar acords amb els representants dels empleats públics sobre condicions dels sistemes de selecció, tenint com a objectiu general la reducció de la temporalitat en l'ocupació pública.

4. Conformement a estos acords, i pel que fa a l'Administració del Consell, s'han convocat les proves selectives corresponents a l'Oferta d'Ocupació Pública de l'any 1999, i estan a punt de concloure les adaptacions previstes en l'Acord per a l'oferta de l'any 2000, amb un total de 800 places, que es convocarà abans que acabe el present any. Seguidament es determinaran els col·lectius concrets als quals es referirà l'Oferta de l'any 2001, que pujarà a 1.500 places i, finalment, els de la del 2002, que pujarà a un

total de 400 llocs, i una vegada conclòs tot això s'arribarà a una temporalitat del 10 per cent, considerada tècnicament adequada pels firmants de l'acord.

5. La promoció interna és un dret dels funcionaris reconegut per la llei i fixat en esta mitjançant la reserva d'un mínim del 40% de les places que s'oferisquen, per la qual cosa és innecessari qualsevol comentari a l'al·legació referent als promotors de la queixa.

6. El col·lectiu corresponent a la sanitat té unes característiques pròpies i ben diferenciades de la resta dels empleats públics, però al seu torn similars en tot el territori de l'Estat espanyol, i es regix per una normativa peculiar, amb escassos punts en comú amb la dels funcionaris. Per això s'ha arribat a una solució específica per a este mitjançant la llei 16/2001.

7. Les xifres sobre temporalitat en l'ocupació referides a l'any 2001 figuren en l'acord referit anteriorment, i és impossible, a través dels instruments informàtics de què es disposa, facilitar xifres sobre mitjanes temporals d'ocupació.»

El que ens va informar l'Administració es va traslladar el 7 d'octubre següent a IGEVA perquè formulara al·legacions, cosa que va fer mitjançant escrit que vam rebre el 20 de novembre de 2002.

De l'escrit de queixa, de l'informe de l'Administració, de les al·legacions d'IGEVA i de totes les actuacions es deduïx que en l'origen de la queixa es troba l'elevat nombre d'empleats públics, i cal entendre com a tals tant els funcionaris d'ocupació com el personal laboral no fix de l'Administració del Consell vinculats a este per relacions jurídiques de caràcter temporal. La xifra de personal temporal és de 4.340 sobre uns efectius de 16.697 (acta de la Mesa Sectorial de Funció Pública de 12-7-2001, punt 2), és a dir el 25%, als quals haurien d'afegir-se 1.098 llocs que no tenen titular, el que significa un total de 5.348 llocs de treball no coberts permanentment.

L'Administració ens indica que les raons que han donat lloc a un índex de temporalitat tan elevat són diverses, entre les quals cita l'elevat índex de conflictivitat judicial, el que no sembla, segons el parer d'esta Institució, una raó suficientment justificada per a explicar el fenomen que aquí s'aborda. En qualsevol cas, com després es veurà, no és objecte de la present queixa analitzar les causes que han donat lloc a tan elevat índex de temporalitat.

El caràcter indesitjable de la precarietat en l'Administració autonòmica és alguna cosa en què tant l'Administració com IGEVA estan d'acord, com també nosaltres. La lluita contra la precarietat en l'ocupació és una constant en tot tipus de relacions, tant juridicopúbliques com juridicoprivades.

El supòsit que analitzem té, a més, un afegit que el fa més greu, perquè no solament l'índex de temporalitat és molt elevat, sinó que també ho és el temps de durada en el qual l'empleat temporal es troba en esta situació. Vam demanar expressament a l'Administració que ens facilitara el temps mitjà de durada de la relació temporal, i ens va indicar que esta dada era impossible de conéixer a través dels mitjans informatius

que té. No obstant això, la nostra experiència, corroborada per les escasses i minses ofertes públiques d'ocupació dels últims anys, posa de manifest que el temps que un empleat públic està vinculat a l'Administració Valenciana excedix els vuit anys, i en molts casos arriba a deu, dotze o més anys.

Amb estos antecedents, IGEVA ens trasllada les seues reflexions. Les resumim seguidament:

L'existència de tan elevat nombre d'empleats temporals és responsabilitat exclusiva de l'Administració; la dilatació temporal de la situació de precarietat ha generat en els empleats problemes socioeconòmics importants (creació de famílies, contractació de préstecs hipotecaris, més edat, menys temps per a l'estudi, ...) que els dificulten la competició en oposicions amb aspirants més joves i amb menors càrregues familiars i laborals; l'experiència aconseguida al llarg dels anys ha de ser apreciada per l'Administració, tant pel seu valor de cara a la prestació del servei públic, com per la qualitat dels empleats públics que acredita una perícia que no haurien de demostrar a través d'un procés selectiu; la situació és extraordinària i necessita solucions extraordinàries, tal com es van donar en el passat i s'han donat recentment a través, per exemple, de la Llei 16/2001, de 21 de novembre, sobre consolidació d'ocupació en el Sistema Nacional de Salut, per això pretenen la convocatòria de les places que ocupen de manera que es tinga en compte el temps prestat en règim temporal.

L'Administració, per la seua banda, partint d'uns mateixos fets, ens diu que s'ha arribat a acords amb les organitzacions sindicals que tendixen a cobrir les vacants que es convoquen a oferta d'ocupació pública per la doble via de la convocatòria lliure i de la promoció interna, tenint en compte els temporals únicament als efectes de la seua inclusió en llistes d'espera o borses. En efecte, l'Acord de la Mesa General de Negociació de la Generalitat Valenciana de 27 de juliol de 2002 sobre reducció de la temporalitat, va fer seus els de les meses sectorials de Funció Pública i CIVE de 12 de juliol de 2001 (van participar UGT-PV, CCOO-PV, CSICSIF, STEP-IV i CEMSA TSE), d'Educació de 19 de juliol de 2001 (van participar STEP-IV, FE-CCOO-PV, ANPE, FETE-UGT i CSI-CSIF), de Sanitat de 23 de juliol de 2001 (van participar UGT-PV, CSI-CSIF, CCOO-PV, STEP-IV i SAE) i de Justícia de 24 de juliol de 2001 (van participar CSI-CSIF, CCOO-PV, UGT-PV, STEP-IV i CEMSA TSE).

Excepció feta del sector de Justícia, es posa de manifest l'elevat índex de precarietat i es pacta arribar al 10%, per entendre'l tècnicament acceptable. Respecte al personal, l'única referència és a la seua inclusió en borses per a noves contractacions. El gruix de places que cal convocar per a la seua provisió definitiva es fa a través de convocatòries lliures o promoció interna (per exemple 60% del grup B a l'A o 1.500 places del grup D al C en tres anys). Un cas especial és el del personal estatutari del Sistema Nacional de Salut, al qual és d'aplicació la Llei 16/2001, de 21 de novembre, sobre consolidació d'ocupació en el Sistema Nacional de Salut. Referent a això hem d'abstenir-nos de pronunciar-nos atés que es tracta d'un procés emparat en una Llei de les Corts Generals.

Els temes que es posen de manifest en l'expedient són dos, encara que n'apareguen d'altres entrellaçats i relacionats entre ells i amb aquells, com ara la demora en la realització de les proves selectives una vegada aprovada la corresponent oferta

d'ocupació pública, el que redunda en l'allargament de la temporalitat, el resultat de proves selectives en les quals queden vacants desertes, el que, de la mateixa manera, comporta que la temporalitat en certs casos persistisca o els acords entre l'Administració i les organitzacions sindicals, segons els quals no es preveu de cap manera el temps prestat com a empleat públic temporal per a l'accés a l'ocupació pública permanent. No obstant això, ni per la magnitud de les qüestions referides ni perquè este siga l'autèntic objecte de la queixa farem l'anàlisi d'això.

Així doncs, els dos temes en els quals ens centrem són: l'existència d'un 25% d'ocupacions públiques cobertes temporalment, als quals hauria d'afegir-se un nombre major de llocs vacants i la posició dels qui ocupen estos llocs pel que fa a l'accés amb caràcter permanent.

Respecte a la primera qüestió, la nostra opinió no ens genera cap dubte d'acord amb les següents premisses: a) la creació i el manteniment de llocs de treball en l'ocupació pública precisa inexcusablement de la seua necessitat objectiva i de la dotació pressupostària, b) conseqüència d'això anterior és que els llocs de treball hagen d'estar coberts i c) que esta cobertura es faça amb caràcter permanent, excepció feta tan sols d'aquells que comporten reserva per als seus titulars. Per això, no és admissible tenir llocs de treball vacants, ja que això implicaria, d'una banda, permetre que la realització de tasques que es consideren necessàries quede sense fer i, d'una altra banda, no aplicar els recursos financers per a la dotació de llocs de treballs amb la seua finalitat. I si això és així, la cobertura d'estos ha de fer-se en el menor temps possible i de manera permanent per a, amb això, bandejar de les Administracions públiques la precarietat, la qual els Poders Públics tracten de combatre a través de diverses mesures legislatives.

Solament és admissible mantenir ocupacions públiques temporals que no vacants en els casos de reserva de lloc, com s'ha dit i per raons conjunturals. En este últim supòsit l'experiència diu que l'Administració no acudix a la creació de llocs de treball específics, sinó a la contractació dels serveis d'empreses externes. Es diu que la taxa de temporalitat tècnicament acceptable és del 10% però no se'ns dóna la font d'esta xifra. Per la nostra banda i seguint el raonament anterior, cap vacant ha d'existir i els llocs coberts temporalment han de limitar-se a les vacants produïdes per cessaments dels titulars d'aquells (excedències, jubilacions, defuncions, etc.) i, a més, han de ser-ho durant el temps estrictament necessari per a aconseguir la selecció.

La Llei 30/1984, de 23 d'agost, de mesures urgents de reforma de la funció publica, quan va ser promulgada, obligava a través del seu article 18 a convocar dins el primer trimestre de cada any natura les proves selectives d'accés per a les places vacants compromeses en la mateixa i fins un 10% més (podria ser este el percentatge acceptable tècnicament), després de definir l'oferta pública d'ocupació com el conjunt de places dotades pressupostàriament i que es troben vacants. La Llei 22/1993, de 29 de desembre, va modificar el citat article 18 i es va eliminar l'obligatorietat de convocar proves selectives amb caràcter anual.

Ara bé, el que la norma jurídica no obligue a convocar periòdicament proves per a la selecció d'efectius, no impedix que si les circumstàncies ho aconsellen, estes proves

puguen i hagen de ser convocades. La Llei 54/1999, de 29 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat, disposa en el seu article 21, l'oferta d'ocupació pública:

"Un. Durant l'any 2000, les convocatòries de places per a ingrés de nou personal del sector públic delimitat en l'article anterior es concentraran en els sectors, funcions i categories professionals que es consideren absolutament prioritaris o que afecten el funcionament dels serveis públics essencials. En tot cas, el nombre de places de nou ingrés haurà de ser inferior al 25 per 100 de la taxa de reposició d'efectius.

No obstant el que disposa el paràgraf primer d'este apartat, les Administracions públiques podran convocar els llocs o les places que estiguen pressupostàriament dotats i inclosos en les seues relacions de llocs de treball, catàlegs o plantilles, i es troben ocupats interinament o temporalment.

Tres. Durant l'any 2000 no es farà la contractació de nou personal temporal, ni el nomenament de funcionaris interins, en l'àmbit a què es referix l'apartat dos, llevat de casos excepcionals i per a cobrir necessitats urgents i inajornables, amb autorització conjunta dels Ministeris d'Administracions Públiques i Economia i Hisenda.

Cinc. L'apartat un d'este article té caràcter bàsic i es dicta a l'empara dels articles 149.1. 13 i 156.1 de la Constitució. Les Lleis de Pressupostos de les Comunitats Autònomes i els Pressupostos de les Corporacions locals corresponents a l'exercici de l'any 2000 recolliran expressament els criteris assenyalats en este apartat.

Se cita l'esmentada Llei, ja que és la que servix de fonament a l'Administració perquè mitjançant Decret 80/2001, de 2 d'abril, aprove l'oferta d'ocupació, no per a enguany, sinó per a l'any 2000, la qual ha estat ampliada per Decret 193/2002, de 26 de novembre. La Llei del Pressupostos Generals de l'Estat per a 2001 tenia idèntica redacció. Per la seua banda la Llei 25/2001, de 28 de desembre, sobre els mateixos pressupostos per a 2002 es referix al tema analitzat en l'article 26 i assenyala:

"1. La provisió de llocs de treball que han de ser ocupats per personal funcionari o la formalització de nous contractes de treball del personal laboral fix, com també la modificació de complements o categoria professional, requeriran que els corresponents llocs figuren dotats en els estats de despeses del Pressupost i relacionats en els respectius annexos de personal units a este, o bé que obtinguen la seua dotació i s'incloguen en estos annexos, d'acord amb la normativa vigent."

Finalment l'avantprojecte de Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2003, segons el text remés pel congrés dels Diputats al Senat, establix:

"Article 20. Oferta d'ocupació pública:

U. Durant l'any 2003, les convocatòries de places per a ingrés de nou personal del sector públic delimitat en l'article anterior es concentraran en els sectors, funcions i categories professionals que es consideren absolutament prioritaris o que afecten el funcionament dels serveis públics essencials. En tot cas, el nombre de places de nou ingrés haurà de ser inferior al 25 per 100 de taxa de reposició d'efectius.

No obstant el que disposa el paràgraf primer d'este apartat, les Administracions Públiques podran convocar els llocs o places que estiguen pressupostàriament dotats i inclosos en les seues relacions de llocs de treball, catàlegs o plantilles, i es troben ocupats interinament o temporalment.

Cinc. L'apartat u d'este article té caràcter bàsic i es dicta a l'empara dels articles 149.1. 13 i 156.1 de la Constitució. Les Lleis de Pressupostos de les Comunitats Autònomes i els Pressupostos de les Corporacions Locals corresponents a l'exercici de l'any 2003 recolliran expressament els criteris assenyalats en este apartat."

Del que s'ha dit s'exposa que no existix cap obstacle perquè l'Administració puga realitzar les convocatòries per a seleccionar al personal que haja d'ocupar amb caràcter definitiu els llocs de treball vacants o ocupats temporalment, sota pena que no siguen necessaris en este cas caldria amortitzar-los. No desconeixem que l'oferta d'ocupació pública per a l'any 2000, encara que promulgada el 2001 i ampliada el 2002, conté un important nombre de places per a cobertura externa, 1.100, xifra que encara es troba lluny de les 4.340 cobertes temporalment, raó per la qual efectuarem la recomanació pertinent. Al mateix temps s'aprova una oferta de 330 places per a promoció interna, però ho són pel sistema de conversió de places, el que no pertoca a l'ocupació temporal.

La segona qüestió que cal abordar és la de la consideració dels empleats públics temporals en els processos selectius. Referent a això ha de quedar clar des d'ara que: a) qualsevol excepcionalitat al règim general exigix una norma jurídica amb rang legal, b) consegüentment, una situació de fet única i irrepetible i c) la finalitat d'aconseguir un objecte constitucionalment legítim (STC 12/1999, d'11 de febrer). Els promotors de la queixa aporten un resum de la doctrina constitucional aplicable, coincident amb l'anterior i afegixen:

- és inconstitucional la convocatòria d'oposicions *ad personan*, i amb això cal entendre aquelles que fixen regles i condicions per a un col·lectiu concret i específic.

- les bases de la convocatòria han de ser-ho en termes generals abstractes i no mitjançant referències individualitzades i concretes (STC 67/1989).

- es proscriuen les proves restringides (STC 2 7/1991).

- els funcionaris interins no poden ser convertits en funcionaris de carrera sense cap prova (STC3O2/1993).

- l'eventual puntuació per serveis previs no pot utilitzar-se, ni per a superar la fase d'oposició, ni per a ser utilitzada en successives fases del procés selectiu (SSTC 281/1983 o 185/1994).

- el còmput de l'experiència professional no pot tenir un pes "majoritari o aclaparador", i és tolerable el còmput de fins el 45% del total del procés (STC 185/1994).

La STC 151/1 992, de 19 d'octubre, aborda directament la qüestió que tractem i senta el següent:

“3. L'article 19.1 de la Llei 30/1984 establix, en efecte, amb el caràcter de base de la matèria que «les Administracions Públiques seleccionen el seu personal, ja siga funcionari, ja siga laboral, d'acord amb la seua oferta d'ocupació pública, mitjançant convocatòria pública i a través del sistema de concurs, oposició o concurs-oposició lliure en els quals es garantisquen, en tot cas, els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, com també el de publicitat». En el que ara directament interessa és clar que es definix com element bàsic de la regulació de les Administracions Públiques el rebuig de les anomenades convocatòries o torns restringits, convocatòries que, com a principi general no podran ser posades en pràctica per les Administracions Públiques autonòmiques per a la selecció del seu personal, funcionari o laboral. D'acord, doncs, amb l'article 19.1 de la Llei 3 0/1984, l'accés a la funció pública ha d'articular-se, en conseqüència, a través de convocatòries públiques obertes o lliures, ja que, com hem advertit en altres ocasions, el dret a la igualtat en l'accés a la funció pública comporta una limitació fonamental a la pràctica de les proves restringides per a l'accés a la funció pública, les quals, en general, han de considerar-se com un procediment proscrit pel referit precepte constitucional (STC 27/1991) fonament jurídic 5.c)]. Per això mateix, en definitiva, l'admissibilitat d'estes proves, tot i que el legislador estatal per a casos singulars les haja previst, ha de ser veritablement excepcional i objecte d'una interpretació restrictiva (per exemple, ATC 1 3/1983, fonament jurídic 2. 0).

La pròpia Llei estatal, no obstant això, preveu algunes excepcions a la norma general, i possibilita que en supòsits concrets, les Comunitats Autònomes puguen realitzar convocatòries en torns restringits per a aquells que no ostenten la condició de funcionaris de carrera, però, no obstant això, presten serveis en les seues corresponents administracions. Tal és el cas, en el que aquí importa, de la Disposició transitòria sisena, apartat 4, de la Llei 30/1984, que preveu una excepció a la regla general de l'article 19.1, en permetre que els Consells de Govern en les Comunitats Autònomes puguen convocar restringidament proves especifiques d'accés a la funció pública.

Esta possibilitat, la constitucionalitat de la qual des de la consideració de l'article 23.2 de la CE va ser reconeguda per a casos excepcionals, en la STC 27/1991 [fonament jurídic 5.], queda circumscrita en la Llei 30/1984, per la necessària concurrència de diversos requisits, dels quals, en el present cas, dos resulten rellevants. Un, de caràcter personal: que es dirigisquen a aquells que tinguen la condició de «contractats administratius» en expectativa d'accés a la seua respectiva funció pública. I un segon, de caràcter temporal: que hagen estat contractats mitjançant convocatòries públiques amb anterioritat al 15 de març de 1984.

D'esta manera, bé pot afirmar-se que l'actuació de les Comunitats Autònomes en este respecte, convocant proves restringides, es portarà a terme dins del seu àmbit competencial sempre que es produïsca en els supòsits i amb els requisits exigits per la pròpia Disposició transitòria citada: si es produïra fora d’este supòsit, vulneraria la norma general, de caràcter bàsic, continguda en l'article 19.1 de la Llei, que prohibix, com s'ha dit, les proves restringides per a la selecció del personal de les Administracions

Publiques. La normativa bàsica estatal que cal prendre com punt de referència s'integra així, lògicament, per l'article 19.1 i la Disposició transitòria sisena que venim citant.

4. Procedix, doncs, verificar si la norma canària que s'impugna, i que representa una evident contradicció respecte a la prohibició de convocatòries restringides de l'article 19.1 de la Llei 3 0/1984, es troba inclosa en els supòsits a què dóna cobertura la Disposició transitòria sisena de la mateixa llei. I a la vista del seu contingut, es fa palés que este no és el cas.

5. Conseqüentment, la previsió de proves específiques per als funcionaris interins en els termes que ho fa la Disposició transitòria novena, 3 de la Llei canària impugnada, no pot ser acceptada, en comportar la fallida del repetit principi bàsic de convocatòries públiques i lliures, el que, evidentment, no impedix que, a través d'estes, en el desenvolupament de les corresponents proves selectives d'accés puguen valorar-se els serveis efectius prestats per estos funcionaris interins (Disposició transitòria sisena, 2 de la Llei 30/1984),- sempre que, no obstant això, esta valoració no incórrega en arbitrarietat i incompatibilitat, per tant, amb els principis de mèrit i capacitat en els termes que, entre d'altres, ja vam assenyalar en la nostra STC 6 7/1989. Tot això ens du forçosament a estimar el recurs interposat per la representació del Govern davant l'apartat 3 de la Disposició transitòria novena de la Llei canària. L'advocat de l'Estat impugna també el primer incís de l'apartat 4, en el sentit que es remet a l'apartat 3 en esmentar «els funcionaris interins a què es referix l'apartat anterior que no superen les referides proves d'accés», i, per la seua connexió amb la disposició que estimem inconstitucional, ha de considerar-se igualment com a tal l'incís «a què es referix l'apartat anterior que no superen les referides proves d'accés».

Recentment, el 7 de novembre de 2002, en l'àmbit de l'Administració de l'Estat s'ha subscrit un Acord amb els Sindicats (BOE 18-11-2002) que el seu capítol XI referix, fins i tot que de manera molt breu i concisa l'adopció de mesures per a la consolidació definitiva de l'ocupació temporal.

És cert que la precarietat dels empleats temporals ha determinat l'aparició en els mateixos dels problemes socieconòmics a què es va fer referència al principi, però també ho és que durant este temps han gaudit d'una ocupació i han perfeccionat uns coneixements i experiència en l'Administració pública.

L'article 23.2 garantix el dret dels ciutadans a accedir en condicions d'igualtat a les funcions públiques, amb els requisits que assenyalen les lleis i el seu article 103.3 afegix amb esta finalitat els principis de mèrit i capacitat. A nivell legal és l'article 19.1 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures urgents de reforma de la funció pública, la qual desenvolupa els preceptes constitucionals en establir que "Les Administracions Públiques seleccionen el seu personal ja siga funcionari, ja siga laboral, d'acord amb la seua oferta d'ocupació pública, mitjançant convocatòria pública i a través del sistema de concurs, oposició o concurs-oposició lliure en els quals es garantisquen en tot cas els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, com també el de publicitat."

Per això és necessari cohonestar la situació dels empleats públics temporals amb la dels ciutadans que no ho són i desitgen accedir a la funció pública, els quals no tenen

l'experiència d'aquells i, en molts casos, o no tenen ocupació o també en tenen una de precària en el sector privat.

Així doncs, en este segon aspecte l'Administració haurà de valorar l'experiència dels empleats públics temporals dins els termes establits per la doctrina constitucional, i és desitjable arribar a un acord en este sentit amb les organitzacions sindicals.

En atenció a tot el que hem dit, recomanem que, progressivament i en el menor interval de temps, es facen les gestions que tendisquen que totes les places vacants d'empleats públics no sotmeses a reserva legal siguen incloses en l'oferta pública d'ocupació i suggerim que es promoguen negociacions amb les organitzacions sindicals representades en les meses de negociació d'empleats públics a fi que el temps prestat amb caràcter temporal siga computat com a mèrit en el procés selectiu en els termes a què es referix el cos del present escrit.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta en el termini d'un mes el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no de la recomanació que es realitza o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Direcció General de la Funció Pública ens va comunicar que "(...) la disposició d'esta Direcció General a prendre en consideració les seues recomanacions i suggeriments, i a adoptar les mesures pertinents en la mesura que això siga possible".

Vam informar els autors de la queixa de la contestació de la Direcció General de la Funció i els vam comunicar que hem requerit l'Administració perquè en el termini de 6 mesos ens comunique l'estat en què es troba l'expedient.

Han estat tancades les queixes núm. 010403 i 010985 de les quals es donava compte en l'Informe de l'any passat.

Així, en la queixa núm. 010403 (Informe 2001, pàg. 407), el seu autor ens indicava que era funcionari interí adscrit als Serveis Territorials de la Conselleria de Medi Ambient a València, i ocupava el lloc de treball núm. 16.817 en l'Oficina Comarcal de Chelva, com a enginyer tècnic forestal comarcal B 17 EO 23.

En el seu escrit de queixa denunciava irregularitats en el nomenament d'una funcionària interina en els Serveis Territorials de Castelló a una plaça de la qual havia sol·licitat la provisió.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, amb la finalitat que ens remetera informació suficient sobre la realitat de les al·legacions formulades i altres circumstàncies concurrents en el present cas. Una vegada rebut el citat informe li va ser remesa una còpia a l'autor de la queixa a fi que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, i així ho va fer.

De l'informe emés per a l'Administració es desprenia que la contractació a través de l'INEM dels llocs de treball núm. 7071 i 8099 es va produir, d'una banda, davant la falta de borsa de treball específica de la categoria d'enginyer forestal i, d'una altra banda, per no haver trobat candidat/a en la denominada borsa de treball de "Diversos" del grup A.

Entre les funcions que realitza l'INEM (en l'àmbit de la Comunitat Valenciana el SERVEF des de la Llei 3/2000, de 17 d'abril, de creació d'este organisme autònom), es troba la d'intermediació en el mercat de treball entre els que oferixen i els que demanen ocupació.

En este sentit, la Instrucció de la Direcció General de la Funció Pública, davant la falta de borsa de treball, de realitzar la selecció d'este personal a través d'este organisme específic, entenem que és un criteri d'organització o de gestió dels serveis públics. El mer desacord amb estos criteris no pot, per ell mateix, motivar la nostra intervenció.

En conclusió, del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els seus drets constitucionals i/o estatutaris, per la qual cosa vam concloure les nostres investigacions.

En la queixa núm. 010985 (Informe 2001, pàg. 407) els seus autors, quaranta-dos persones (totes inscrites en la borsa de treball de vetladores del CAMP "Santa Faç"), ens exposaven la seua preocupació pel fet que recentment, a través del SERVEF, s'havia incrementat el nombre de persones que constituïen la borsa de treball de vetladores del CAMP "Santa Faç".

Segons ens indicaven, la primera Borsa de Treball va ser constituïda el 1995, després de les oportunes entrevistes. L'increment en el nombre d'inscrits en la Borsa va ser realitzat, segons ens indicaven, sense la participació de les Organitzacions Sindicals ni òrgan de representació dels treballadors.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria de Benestar Social, amb la finalitat que ens remeteren informació suficient sobre la realitat de les al·legacions formulades i altres circumstàncies concurrents en el present cas. Una vegada rebut el citat informe li va ser remesa una còpia a les autores de la queixa a fi que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions, i així ho van fer.

De l'informe emés per a l'Administració i altra documentació que acompanyava, es desprenia que l'ampliació de la borsa de treball el 1999 va ser causada per la "manca de personal" i "una vegada esgotada" la Borsa de Treball constituïda el 1995, i s'afegia que la forma de selecció va ser realitzada a través de l'INEM (el 1999) i del SERVEF (l'any 2001) previ acord amb les organitzacions sindicals més representatives i seguint instruccions de la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques. En este sentit, vam considerar, una vegada comprovada la participació de les organitzacions sindicals més representatives a través de l'acta remesa i vistes les instruccions de la Direcció General de la Funció Pública, que el mer

desacord amb els criteris d'organització no pot, per ell mateix, motivar la nostra intervenció.

D'altra banda, vam informar les autores de la queixa que recentment es va publicar l'Ordre de 31 de maig de 2002 de la Conselleria de Justícia i d'Administracions Públiques per la qual es convocaven proves selectives d'accés al grup D, sector d'Administració Especial, vetladores, torn d'accés lliure, corresponents a l'Oferta d'Ocupació Pública de la Generalitat Valenciana de 1999.

Entenem que el dret de les autores de la queixa a l'estabilitat en l'ocupació que predica el nostre ordenament laboral, estava en vies de solució amb la citada convocatòria de places.

Un ordenament laboral que no pot actuar al marge d'altre ordenament com és l'administratiu, que protegix un interés públic de rellevància constitucional i que garantix uns procediments de selecció que permeten la igualtat dels ciutadans a l'accés a llocs de treball del sector públic i la seua elecció a través de l'aplicació dels criteris de mèrit i capacitat.

2.3. Borses de Treball de les Institucions Sanitàries de la Generalitat Valenciana

En relació amb la queixa núm. 020795 i deu acumulades més, formulada per 94 ciutadans que presten serveis com a personal estatutari en distintes categories professionals d'esta Conselleria, vam emetre la següent recomanació a la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat.

"Il·lm Sr.,

Durant el mes de març de l'any 2002 van tenir entrada en esta Institució escrits de queixes del col·lectiu de personal estatutari denominat d'oficis. En els mateixos sol·licitaven que esta Sindicatura, després dels oportuns esbrinaments i actuacions, suggerir a eixa Conselleria de Sanitat, la conveniència d'ampliar l'Oferta d'Ocupació Pública, en el sentit d'incloure places d'una sèrie de categories i especialitat (de cuiner, bugader, cosidora, planxadora, empleada de bugaderia, netejadores, entre d'altres) ja que existien vacants i no apareixien en l'Oferta d'Ocupació.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, pel que vam sol·licitar a la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats.

El dia 21 de maig de 2002 va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat als autors de les queixes, a l'efecte que si ho consideraven oportú presentaren al·legacions, tal com va fer en data 27 de juny l'autor de la queixa 020799.

En opinió d'esta Sindicatura la queixa presenta una doble qüestió:

- D'una banda, l'obligatorietat de convocar en l'Oferta d'Ocupació Pública totes les vacants (el que la jurisprudència denomina "plenitud de l'Oferta d'Ocupació").

- I d'una altra banda, la no-aplicació a les categories que se citen en les queixes dels processos de consolidació que establix la Llei 16/2001.

Respecte a la primera qüestió, l'obligatorietat de convocar totes les vacants, la Llei 30/1984, que es considera bàsica en molts dels seus preceptes, en el seu art. 18.4 (que va ser objecte de nova redacció per la Llei 22/1993 de 22 de desembre), no expressa que l'Oferta d'Ocupació Pública haja de contenir necessàriament totes les places dotades pressupostàriament i que es troben vacants com establia el tercer paràgraf d'este article en la seua anterior redacció.

L'actual redacció de l'art. 18.4 de la Llei 30/1984 al·ludix a les necessitats de recursos humans que no puguen ser cobertes amb els efectes del personal existent i estes necessitats, que no tenen per què coincidir amb les places vacants, han de ser apreciades per l'Administració competent.

D'altra banda, la Llei 30/1999, de 5 d'octubre, de selecció i provisió de places de personal estatutari dels Serveis de Salut, es referix únicament que la selecció de personal estatutari "s'efectuarà, amb caràcter periòdic" però sense especificar en què consistix esta periodicitat.

Sobre la falta de plenitud de l'Oferta d'Ocupació Pública, a la qual es referixen els autors de les queixes invocant una sèrie de categories professionals, és doctrina reiterada del Tribunal Suprem que "l'Administració gaudix de la potestat organitzadora, a més que la llei no exigix que es traguen a oferta d'Ocupació Pública totes les vacants existents".

D'esta manera, entenem que la facultat per a determinar les necessitats de recursos humans que no puguen ser cobertes pels efectius de personal existents es troba dins de la potestat organitzadora (o d'autoorganització) que disposa l'Administració per a estructurar els seu òrgans i distribuir les funcions de la manera que millor puguen prestar-se els serveis públics que té encomanats.

Respecte a la segona de les qüestions, que afecta l'existència de temporalitat en determinades categories professionals, el punt de partida del seu estudi el constituïx la Llei 16/2001, de 21 de novembre, per la qual s'establix un procés extraordinari de consolidació i provisió de places de personal estatutari de la Seguretat Social dels Serveis de Salut del Sistema Nacional de Salut, norma que va ser aprovada per un ampli consens dels grups parlamentaris de les Corts Generals (esta ho va ser pràcticament per unanimitat), a més de ser fruit de l'acord assolit per l'INSALUD i les organitzacions sindicals.

En este sentit, recentment, per Resolució de 22 de febrer de 2002, el Defensor del Poble va resoldre, en relació amb la Llei 16/2001, que l'objecte d'esta era aconseguir que el personal interí que ocupa llocs de plantilla d'institucions sanitàries puga arribar a la condició d'estatutaris. Així, la Llei tracta de posar fi a este greu problema d'estabilitat en

l'ocupació del personal estatutari. Personal interí amb elevats percentatges en les distintes categories (segons la informació subministrada per l'Oficina del Defensor del Poble al voltant de 75.000 persones ocupen lloc com a interins en institucions sanitàries, incloent en esta dada el personal que presta serveis en Comunitats Autònomes que tenen transferides les competències en Sanitat). En este sentit la Llei 16/2001 té un plantejament especial i extraordinari ("per una sola i única vegada").

En definitiva, el Defensor del Poble apuntava, en relació amb la constitucionalitat de la Llei, raons d'eficàcia, per les proporcions que ha adquirit el personal temporal en el conjunt de plantilles de molts centres sanitaris del Sistema Nacional de Salut, el que constituïx una dificultat creixent per al normal desenvolupament d'este i, sobretot, per a una gestió dels recursos humans acomodada a una eficient prestació del Servei Públic Sanitari.

En el seu Informe esta Conselleria ens indica que ha realitzat fins a 73 convocatòries de Processos de Consolidació, però no ho ha fet respecte a determinades categories com ara cuinera, bugaderia, netejadors, etc. Així mateix ens indiquen que des de 1998 estes categories no s'oferien en l'OEP.

Si bé és cert que la Llei 16/2001 no establix una obligatorietat de consolidar l'ocupació a totes les categories, no ho és menys que el problema de la inestabilitat en l'ocupació que la norma tracta de combatre afecta la gran majoria de categories professionals que presten els seus serveis en les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana.

No pot dubtar esta Institució, com ha quedat expressat en els paràgrafs precedents, que dins de la potestat organitzadora que té esta Administració Sanitària es troben les decisions de no convocar les vacants en OEP de les categories objecte de la queixa, com també la de la seua exclusió dels processos de consolidació, ja que han optat pel que en el seu informe denomina "projecte d'externalització de serveis".

No obstant això anterior, i en relació amb el projecte d'externalització, en el seu informe esta Administració Sanitària afegix que "(...) ha previst respectar els drets que ostenten tant el personal fix com l'interí, que actualment estan ocupant els llocs d'estes categories (...)". És en este últim sentit és en el que esta Sindicatura sí que ha d'incidir, ja que les actuacions descrites (la no-convocatòria de l'Oferta d'Ocupació i la no-inclusió d'estes categories professionals en els processos de consolidació d'ocupació), tal com ha quedat exposat, si bé formalment semblen regular-se, podria donar lloc a una actuació injusta.

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, se suggerix a esta Conselleria que en els processos d'externalització de serveis a què es referix en el seu Informe garantisca i respecte els drets del personal, fix i interí, que presten els seus serveis en les categories professionals afectades.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del suggeriment que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Conselleria de Sanitat, en relació a la queixa núm. 020795 i acumulades, ens va comunicar el següent: "ens ratifiquem en el compromís adquirit per l'Administració de respectar els drets que ostenta, tant el personal fix com l'interí, que ocupa els llocs englobats en el col·lectiu de "serveis d'hostaleria" dins de les institucions sanitàries dependents de la Conselleria de Sanitat, i donem així compliment a un dels principis expressats en el projecte d'externalització de serveis".

A la vista d'això anterior, vam concloure les investigacions iniciades a este efecte, d'acord amb el que preceptua l'article 30 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, per la qual ens regim.

La queixa núm. 021467, es va tancar l'expedient, atés que el seu autor ens va manifestar que la Comissió de Seguiment de les Borses de Treball de Sanitat havia resolt l'escrit presentat, i, en conseqüència, havia solucionat el problema plantejat.

Continuen tramitant-se les queixes núm. 021283, 021789, 021902, 022076 i 022127, de les quals a continuació exposem breument el seu contingut.

En la queixa núm. 021283 ha estat dictada la següent Resolució:

"Acusem recepció del seu escrit de data 25 de juliol de 2002 en el qual acompanyava informe relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució pel Sr. AR i altres, tots ells treballadors de la Residència de Tercera Edat Mariola d'Alcoi.

En el seu escrit de queixa el Sr. AR denunciava la discriminació que existix en l'accés a l'ocupació pública i a les borses de treball que es formen en les institucions sanitàries al servei de la Conselleria de Sanitat, entre el col·lectiu de personal sanitari que presta els seus serveis en institucions sanitàries, públiques o privades, i els que la presten en institucions sociosanitàries, com és el cas de les residències d'ancians.

Segons els promotors de la queixa este fet era un atemptat al principi d'igualtat ja que ambdós col·lectius realitzen i desenvolupen una tasca pròpiament sanitària.

Com que l'actuació pública descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els següents arguments:

En primer terme, hem de referir-nos al principi d'igualtat en l'accés a les funcions i càrrecs públics, consagrat en l'art. 23.2 de la Constitució, i posar-lo en necessària connexió amb els principis de mèrit i capacitat en l'accés a la funció pública a què es referix l'art. 103.3 del text constitucional.

Com Sa Il·lustríssima sap, l'art. 23.2 de la Constitució establix que "així mateix (els ciutadans), tenen dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i càrrecs públics, amb els requisits que assenyalen les lleis", i per la seua banda, l'art. 103.3 assenyala que "la Llei regularà (...) l'accés a la funció pública d'acord amb els principis de mèrit i capacitat (...)".

Tal com ha assenyalat la doctrina del Tribunal Constitucional, la remissió de l'art. 23 als requisits assenyalats en les lleis, concedix al legislador un ampli marge en la regulació de les proves de selecció de personal i en la determinació de quins han de ser els mèrits i capacitats que es prendran en consideració, si bé tal llibertat, afegix el citat Tribunal, està limitada per la necessitat de no crear desigualtats que siguen arbitràries quant a alienes, no referides o incompatibles amb els principis de mèrit i capacitat (SIC 67/l989, de 18 d'abril, fonament jurídic primer). Referent a això, el precitat Tribunal ha declarat que "el propi principi de mèrit i capacitat implica la càrrega per a qui vulga accedir a una determinada funció pública d'acreditar les capacitats, coneixements i idoneïtat exigible per a la funció a la qual aspira".

En esta línia, i en relació amb el dret a accedir en condicions d'igualtat a les funcions i càrrecs públics, el referit Tribunal Constitucional ha exposat que "l'art. 23.2 introduïx així un criteri igualitari que constituïx una garantia (...) per consegüent, en la resolució dels procediments de selecció per a ocupar un lloc integrat en la funció publica, els òrgans i autoritats competents han de guiar-se exclusivament per aquells criteris de mèrit i capacitat, i incorren en infracció de l'esmentat precepte constitucional si es prengueren en consideració altres condicions personals i socials dels candidats no referits a estos criteris" (STC 193/1987, de 9 de desembre, fonament jurídic cinqué).

En summa, els principis analitzats han de disciplinar i condicionar la nostra funció pública. En este sentit i insistint en el que s'ha exposat, sembla oportú portar a col·lació la sentència 27/1999 1, de 14 de febrer, de l'esmentat Tribunal Constitucional, que reafirma que "la igualtat davant la llei implica per al legislador no només la prohibició d'establir diferències que no tinguen una fonamentació jurídica i raonable, sinó més precisament encara i en connexió amb l'art. 103.3 de la Constitució, la prohibició d'establir diferències que no guarden relació amb el mèrit i la capacitat".

Exposat això anterior i a la vista del seu informe, no queda suficientment justificada la desigualtat que existix en el moment de valorar com a mèrit, tant per a l'accés com per a formar part de les borses de treball de la Conselleria de Sanitat, el treball que s'ocupa en institucions sociosanitàries respecte al que es realitza en institucions exclusivament sanitàries, quan les funcions i titulacions del personal són les mateixes.

Els mèrits que cal tenir en compte han d'estar en relació amb la funció que s'ha d'ocupar, i no poden descriure's o establir-se en termes tals que puguen considerar-se fixats en atenció a persones determinades.

La necessitat de no crear desigualtats que siguen alienes, no referides o incompatibles amb els citats principis constitucionals exigix que els corresponents criteris selectius no vulneren la més elemental garantia d'igualtat, de manera que no quede lesionat el principi de mèrit, que al costat del de capacitat, regix i disciplina l'accés a les funcions públiques, un accés que, d'acord amb la desigualtat dels mèrits reflectits en el barem a què venim fent referència, pot veure's obstaculitzat per a algunes persones pel simple fet de prestar similars serveis en institucions que no són eminentment sanitàries.

Per tot el que hem dit més amunt i en exercici de les potestats contingudes en l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, recomane a eixa Conselleria que en

futures convocatòries de formació de borses de treball i d'accés per a prestar serveis en institucions sanitàries de la Conselleria de Sanitat, es reconeguen com a mèrits els serveis prestats en institucions sociosanitàries, públiques o privades, sempre que les titulacions, categories, funcions i competències siguen similars a les del personal que presta serveis en institucions exclusivament sanitàries.

De conformitat amb el que preveu el citat article, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es fa o, si escau, les raons que estime per a no acceptar".

La Direcció General de Recursos Humans ens va contestar que "(...) la seua recomanació d'incloure en el barem de mèrits els serveis prestats en residències de la tercera edat, es tractaria en la següent reunió de la Comissió Central de Borsa de Treball d'esta Conselleria. Tractat l'assumpte en la reunió de 22.5.2002 per la Comissió es va decidir estudiar la recomanació per a successives convocatòries de borsa, però, en cap cas, per a l'aprovada per Resolució de 20 març 1997 (DOGV 7.5.1997), actualment en funcionament".

A la vista d'això anterior hem remés un escrit a la referida Direcció General a fi que ens informe de les conclusions, en relació amb l'assumpte objecte de la queixa, a què ha arribat la Comissió Central de Borses de Treball de la Conselleria de Sanitat.

En la queixa núm. 021789 la seua autora, veïna de la ciutat d'Alacant, substancialment exposava que el dia 1 de maig de 2001 va començar a treballar en l'Hospital General Universitari d'Alacant amb la categoria professional de tècnic especialista de ràdio diagnòstic (TER). Al mes de setembre, se li van complir els 12 mesos de treball que, segons indica l'autora de la queixa i d'acord amb una resolució del mes de maig de 1997, obliga que l'Administració Sanitària no la contracte per borsa de treball durant un període de sis mesos.

L'autora de la queixa manifestava, d'una banda, que no havia treballat 12 mesos complets (sinó que havien estat períodes curts) i, d'una altra banda, en el seu escrit ens assenyala altres companys, que es troben en similar situació i amb pitjor puntuació en la borsa de treball, i sí que els havia estat renovat el contracte de treball.

En la queixa núm. 021902, una llicenciada en Medicina i Cirurgia va presentar la seua queixa en el sentit que ha romàs molt de temps, anys, sense poder treballar malgrat trobar-se inclosa en la Borsa de Treball. Mostra la seua disconformitat amb el funcionament d'esta i qüestiona la seua imparcialitat, ja que a diferència d'ella uns altres inscrits són cridats amb preferència.

Hem admés la queixa i sol·licitat informe a la Direcció Territorial de Sanitat a València, qui ens va indicar que la qüestió afectava la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat, a la qual ens hem dirigit reiterant la petició d'informe, el qual no ha arribat en el moment de redactar este Informe Anual.

L'autora de la queixa núm. 022076 substancialment ens manifestava que estava inclosa en la borsa de treball de les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana, en la categoria d'auxiliar d'infermeria.

Segons ens indicava, com a conseqüència d'un trasplantament de renyó que se li va practicar el 1988, els especialistes li van recomanar no treballar en l'interior de recintes hospitalaris pels riscos d'infecció, per la qual cosa només podia ocupar la seua activitat professional en l'àmbit de l'Atenció Primària.

En este sentit, l'autora de la queixa ens indicava que "el meu problema, per tant, se centra en el fet que la meua situació especial no és tinguda en compte en les característiques actuals que regixen la borsa de treball per a auxiliars d'infermeria, i perd cada oportunitat de treball que se m'oferix per no coincidir amb les dels llocs que sí que puc ocupar a causa de la meua malaltia."

En la queixa núm. 022127 el seu autor, veí de Torrent (València), substancialment manifestava que des de feia més de 5 anys que estava inscrit en la borsa de treball de les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana.

Segons ens indicava, s'havia dirigit a la referida Conselleria per sol·licitar explicacions relatives als motius pels quals, durant tot este temps, no ha estat cridat i quines eren les normes de funcionament. No havia obtingut resposta.

2.4. Altres borses

En la queixa núm. 020954 el seu autor, veí de la ciutat de València, manifestava la seua disconformitat amb el resultat d'un exercici per a accedir a la borsa de treball de personal amb categoria professional d'operari o auxiliar de servei de la Fundació Esportiva Municipal de l'Ajuntament de València.

En primer terme vam sol·licitar a l'autor de la queixa una ampliació dels següents extrems:

- Dades de la convocatòria, com ara *Butlletí Oficial* en el qual apareix publicada la convocatòria i data de realització de l'exercici a què es referix en el seu escrit de queixa.

- Còpia dels escrits presentats davant l'Ajuntament de València o a altres organismes impugnant els resultats de l'exercici, com també les contestacions si n'hi haguera.

A la vista de l'ampliació de dades vam comunicar a l'autor de la queixa que no s'observava una actuació de l'Administració que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret constitucional i/o estatutari que legitime la intervenció del Síndic de Greuges, ja que la mera disconformitat o desacord amb una resolució administrativa, no podia, per si sola, motivar la nostra intervenció.

En la queixa núm. 021204 el seu autor denunciava falta d'informació relacionada amb contractacions en l'Ajuntament de Serra (València).

Després de l'admissió de la queixa, de l'informe de l'Administració afectada, resultava constatable que s'havia interposat recurs jurisdiccional pels mateixos fets motiu d'este expedient.

En este sentit, disposa l'article 17.2 de la Llei 11/88 per la qual ens regim, que el Síndic de Greuges: "No entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent resolució administrativa o judicial definitiva i la suspendrà si, iniciada la seua actuació, s'interposara per persona interessada denúncia, querella criminal o demanda davant els Tribunals Ordinaris sobre els mateixos fets".

Al mateix temps, vam informar l'autor de la queixa que una resolució jurisdiccional definitiva en les actuacions judicials en curs, si considerava que concorria alguna circumstància que aconsellara la intervenció d'esta Institució, de nou podria plantejar-nos l'assumpte.

Vam tancar les queixes núm. 010665 i la 011046 de les quals donàvem compte en l'Informe de 2001.

La Recomanació efectuada com a conseqüència de la queixa núm. 010665 (Informe 2001, pàg. 413 i 414) i dirigida a l'Ajuntament de Teresa (Castelló) va ser acceptada i per això vam tancar la queixa.

En relació amb la queixa núm. 011046 (Informe 2001, pàg. 407) vam dirigir la següent Recomanació a la Universitat Politècnica de València:

"Excm. i Magfc. Sr. Rector:

S'ha rebut en esta Institució el seu escrit del passat 1 de juliol de 2002, en relació amb la queixa formulada per M.M.E., en relació amb la convocatòria de proves per a la formació d'una borsa de treball d'analistes-programadors.

De la documentació que obra en l'expedient i de totes les actuacions, es deduïx que el promotor de la queixa va participar en les proves que es van convocar per a la constitució de l'esmentada borsa, i havia obtingut en el primer exercici determinada puntuació, que va considerar errònia, per la qual cosa va reclamar davant la Comissió de Selecció, la qual va rectificar la puntuació inicial. Després de la realització de la fase de concurs es van publicar les puntuacions finals, davant les quals va interposar, en definitiva, recurs d'alçada un altre aspirant. La resolució d'este recurs d'alçada va donar lloc a una rebaixa en la puntuació final del promotor de la queixa, qui per això va sol·licitar una sèrie de dades i qüestions sobre les proves.

En lloc de contestar-se a estes qüestions, se li va donar vista de l'expedient administratiu, després d'això va formular sengles escrits el 17 d'abril de 2001 i el 28 de juliol de 2001, uns escrits que no han estat contestats.

L'art. 9.3 i 103.1 de la Constitució garantix el principi de legalitat, mitjançant el qual els poders públics es troben sotmesos al principi de legalitat, això és, la submissió a

l'ordenament jurídic en la seua actuació. En este context l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, establix l'obligació per a les Administracions Públiques de dictar resolució expressa en tots els procediments, com també a notificar-la en la forma adequada —art. 58.2 de la Llei 30/1992. En el present cas la pròpia Administració reconeix que els dos últims escrits presentats pel promotor de la queixa no han estat contestats, i per això d'esta manera s'ha infringit l'obligació a què s'ha fet referència i per això ens veiem en la necessitat de dictar la present resolució.

En atenció a tot el que hem exposat, li vam recomanar que es donara resposta escrita a les peticions que l'interessat va realitzar els dies 17 d'abril de 2001 i 18 de juliol de 2001.

De conformitat amb l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agrairem que en el termini de 30 dies ens remeta el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no de la Recomanació que es fa o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Recomanació va ser acceptada i per això vam tancar la queixa.

3. PROVISIÓ DE LLOCS DE TREBALL

En la queixa núm. 020211 la seua autora, veïna de Betxí (Castelló) sol·licitava la transformació de la plaça del Cos de Mestres de grup B al Cos de Professors de Secundària del grup A.

Admesa a tràmit la queixa, a la vista de l'Informe emés per la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, en el qual s'indicava que l'autora de la queixa (d'acord amb l'Ordre de 5 de desembre de 2000) no complia tots els requisits per a poder optar per romandre en la mateixa destinació

Després de donar trasllat a l'autora de la queixa del referit informe, vam procedir al tancament de l'expedient ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

Quant a la Provisió de Llocs de Treball continuen tramitant-se en el moment d'elaborar-se el present Informe les queixes núm. 020353, 021717, 021849, 021850, 022043, 022058, 022103, 022118 (i tres més acumulades), 022167 i 022206. A continuació exposem el contingut d'estes queixes.

En la queixa núm. 020353 el secretari local i delegat de la Secció Sindical del Sindicat de la Policia Local de la Comunitat Valenciana exposava que havia presentat dos escrits davant l'Ajuntament d'Elx en què denunciava l'assignació a un funcionari de la Policia Local d'una categoria que no tenia.

Davant la falta de resposta, va tornar a remetre un nou escrit en el qual sol·licitava que s'incoara el corresponent expedient per a depurar responsabilitats en no haver-se dictat resolució expressa als seus escrits.

En la queixa núm. 021717 la seua autora, amb domicili a Castelló, substancialment exposava els següents fets i consideracions:

- Que pertanyia al personal fix estatutari adscrit a la Conselleria de Sanitat, i treballava des de 1993 en l'Hospital Gran Via situat a Castelló.

- Que feia aproximadament any i mig la van traslladar a l'Hospital de la Plana de Vila Real a causa del canvi d'ubicació de l'Hospital Comarcal.

- Que en data 11 de juliol de 2001 va presentar una sol·licitud davant la Direcció Gerent de l'Hospital General de Castelló per a reclamar una Comissió de Serveis, fins a la data no havia rebut resposta.

En la queixa núm. 021849 i 021850 les seues autores, amb domicili a Elx (Alacant), substancialment denunciaven el greuge comparatiu que sofrien per la no-valoració dels serveis prestats en la Conselleria de Benestar Social a l'efecte de borsa de treball de les institucions sanitàries.

En la queixa núm. 022043 la seua autora, amb domicili a Alacant, substancialment exposava que amb data 16 de juliol de 2001 es va presentar a la convocatòria de concurs de trasllat de places vacants de les institucions sanitàries de la Conselleria de Sanitat, regulada mitjançant Resolució de 15 de maig de 2001, de la Direcció General per als Recursos Humans.

Segons ens indicava, en la resolució provisional apareixia un error en el barem que va ser objecte de recurs per part de l'interessat. Amb este recurs es va efectuar una correcció en la llista definitiva, sense que, a pesar d'això, es realitzarà un correcte barem.

En la queixa núm. 022058, el seu autor substancialment exposava que al mes de setembre va presentar un recurs davant la Direcció Territorial d'Educació en el qual exposava que després d'haver ocupat una comissió de serveis en l'Institut Batxiller Sabuco d'Albacete, va procedir a la comunicació de la seua reincorporació a la seua plaça en el IES núm. 9 d'Elx.

En este moment se li va informar que havia estat desplaçat d'este centre per decisió de l'inspector de zona. Segons ens indicava l'autor de la queixa, este recurs no va ser resolt ja que únicament va rebre un informe de la Inspecció Educativa en el qual no es feia esment a la qüestió plantejada.

L'autora de la queixa núm. 022103 substancialment exposava que prestava els seus serveis en l'Hospital Verge dels Lliris d'Alcoi en la categoria d'ATS-DUE.

Segons ens indicava, al maig de 1982 va obtenir la seua plaça en propietat (amb anterioritat, des de 1976 havia obtingut contractes temporals) i va passar a ocupar un lloc de treball en el citat Centre hospitalari en la Unitat d'Admissió i Documentació clínica (UCDA) en torn de tardes fixes.

Segons sembla, d'acord amb els fets exposats per l'autora de la queixa, el passat mes de setembre el director d'Infermeria de l'Hospital Verge dels Lliris d'Alcoi li va comunicar que, per reestructuració de l'Hospital, a partir de l'1 d'octubre havia de passar a un altre servei.

L'autora de la queixa es referia a problemes de salut per a prestar serveis en Unitats d'Infermeria de planta o quiròfan, i al mateix temps denunciava que altres companys/es amb menys antiguitat prestaven serveis en Consulta.

En la queixa núm. 022118 i altres tres més acumulades, els seus autors manifestaven el següent:

"- Que este any l'Administració ha portat a terme els processos de canvi de relació jurídica laboral a funcionàries de les categories professionals de vigilants, subalterns i educadors, i d'esta forma han quedat reduïdes les categories professionals dels mateixos grups però que encara seguixen tenint relació jurídica laboral.

- Que en el segon Conveni Col·lectiu se'ls reconeixia el canvi de categoria professional dins el mateix grup de titulació per concurs de trasllats general de mobilitat horitzontal, en la qual oferien tots els llocs del mateix grup i de diferents categories professionals de relació jurídica laboral. En portar a terme el canvi de relació jurídica ja no poden estar inclosos en este concurs.

- Que el mateix ha ocorregut amb els processos de canvis de llocs per malaltia reconegut en l'article 19 del mateix Conveni, i encara és més difícil per als afectats, ja que es tracta d'un canvi de lloc per motius de malaltia".

En la queixa núm. 022206 la seua autora es referia a dues qüestions: d'una banda, que era mestra d'educació infantil primer cicle (nens de 0 a 3 anys) i es veia obligada a realitzar tasques d'educadora i, d'una altra banda, que era l'única funcionària del centre públic on presta els seus serveis i no ocupava el lloc de directora en este.

Segons sembla s'havia dirigit a la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Cultura i Educació sense obtenir resposta.

La queixa núm. 022167 l'Associació de Professors d'Administració, Comerç i Economia (APACE) exposava que impartien l'especialitat d'Economia dins del Batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials, li corresponia impartir les matèries de la modalitat de primer curs d'"Economia i Organització d'Empresa", a més de les optatives de segon curs, "Introducció al Dret i a l'Economia i Organització d'Empreses II".

Segons els autors de la queixa, les matèries referides havien estat impartides per professors d'Història, per la qual cosa s'estava incomplint el Reial Decret 1635/1995, ja que este professorat no té la titulació necessària.

En matèria de Provisió de llocs de treball han estat tancades les dos queixes que romanien en tràmit en el moment d'elaborar l'Informe de l'any passat. Concretament les queixes núm. 010844 i 012352, ambdós van motivar el que per part d'esta Institució s'emeteren les Recomanacions que a continuació exposem i que van ser acceptades per les Administracions afectades.

La queixa núm. 010844 (Informe 2001, pàg. 416) va ser objecte de la següent Recomanació a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques:

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 20 de novembre de 2001 en el qual acompanya Informe relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució per MJ.

Com vosté sap, el Sr. M.J. en la seua queixa substancialment exposava que en data 6 de març de 2000 va presentar davant el registre general del CAMP Santa Faç escrit datat el 28 de febrer de 2000 en el qual sol·licitava canvi de lloc de treball a causa de les dificultats que travessava en el que ocupava a causa de la seua condició de minusvàlid.

En data 13 de març el cap de selecció de personal de la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social a Alacant comunica al Sr. MJ que el seu escrit de data 28 de febrer havia estat remés a la Direcció General de la Funció Pública d'esta Conselleria.

Admesa a tràmit la queixa, en vam donar trasllat a eixa Direcció General, a l'efecte que remetera el pertinent informe sobre la veracitat i raó dels fets denunciats per l'autor de la queixa.

En el seu informe ens indicaven, entre altres coses, que la Resolució s'havia demorat "atés que la relació jurídica que este té contreta amb esta Administració (Laboral Temporal), li impedix ocupar un altre lloc de treball, tret que el mateix estiguera vacant".

D'acord amb això anterior, vam considerar que l'actuació pública descrita podia no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, per la qual cosa li demane que considere els següents arguments:

El Text Refós de la Llei de la Funció Pública Valenciana aprovat per Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995, en relació amb el personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana, establix en el seu Art. 7.1 que "és personal laboral el que ocupa un lloc de treball classificat com a tal en les plantilles i que haja estat contractat d'acord amb la legislació laboral i en qualsevol de les modalitats de contractació que esta preveja, o que haja estat transferit per l'Estat amb este caràcter".

Dins la normativa laboral, l'art. 17 del Reial Decret Legislatiu mitjançant el qual s'aprova l'Estatut dels Treballadors 1/1995, de 24 de març, es referix, dins dels drets derivats del contracte de treball, al de no-discriminació en les relacions laborals.

En este sentit, el II Conveni Col·lectiu per al Personal Laboral al Servei de l'Administració de la Generalitat Valenciana, aprovat per Resolució de 31 de maig de 1995 de la Direcció General de Treball, en el seu art. 2, quan es referix a l'àmbit personal d'aplicació d'este no diferencia entre personal laboral fix i personal laboral temporal, sinó que es referix que "el present Conveni serà d'aplicació al personal que, sota qualsevol tipus de relació jurídica laboral, preste els seus serveis a la Generalitat...".

L'art. 19 del referit Conveni Col·lectiu es referix als expedients de canvi de lloc de treball per capacitat disminuïda. En el citat precepte, si bé és cert que el canvi de lloc en estos casos està condicionat a l'existència de vacants, a la no-producció de perjuís al normal funcionament de centre de treball i que el canvi no comporte un increment retributiu, no ho és menys que la mobilitat del treballador amb capacitat disminuïda no pot dependre del fet que es tracte, com en el present cas, d'un contractat laboral temporal.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i actua amb submissió plena a la Llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació administrativa establida per la llei i segons els Principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Tenint en compte el que hem esmentat més amunt, recomanem a esta Conselleria que en situacions com l'analitzada, s'extreme al màxim el deure legal de donar compliment al Principi d'Igualtat entre el personal laboral, en la mesura que siga possible, predicable en els procediments de canvi de lloc de treball per capacitat disminuïda.

De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació de la Recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar".

Per la seua banda, en relació amb la queixa núm. 012352 (Informe 2001, pàg. 409) va ser acceptada la Resolució dictada per esta Institució, dirigida a la Direcció General de Centres Docents de la Conselleria de Cultura i Educació, tenia el següent contingut:

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit mitjançant el qual ens informa de la queixa de referència.

Com Sa Il·lustríssima sap, el Sr. YN del CEE "Verge de l'Esperança" en el seu escrit de queixa substancialment exposava que atenent al manament verbal de l'Administració

Educativa (Inspecció), el dia 12 de novembre de 2001, ell i altres docents van deixar de prestar els seus serveis com a monitors/as del menjador del Centre.

En este sentit, van dirigir en data 4 de desembre de 2001 escrit a la Direcció Territorial de València de la Conselleria d'Educació i Cultura per sol·licitar que els indicaren els motius d'esta mesura com també la seua justificació legal. En el moment de presentar la queixa no havia obtingut resposta.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits en la Llei reguladora d'esta Sindicatura, va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu, tal com vam comunicar a l'autor de la queixa, i per això vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de la Conselleria d'Educació a València.

En el seu informe, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa, la Direcció Territorial ens indicava, entre altres coses, que "no consta que haja tingut entrada en esta Direcció Territorial la sol·licitud indicada".

A la vista de la contestació rebuda de la Direcció Territorial citada, ens vam posar en contacte telefònic amb els responsables de la Unitat de Registre General de la Secretaria General Administrativa de la Conselleria d'Educació amb la finalitat de conéixer a quin òrgan de l'Administració s'havia remés l'escrit de data 4 de desembre de 2001.

La Unitat de Registre General ens va informar que, després de consultar la seua base de dades, la referida sol·licitud havia estat remesa al Servei de Gestió de Programes Educatius Complementaris de la Direcció General de Centres.

En este sentit, vam dirigir escrit a esta Direcció General i li vam demanar informació respecte a la sol·licitud de 4 de desembre de 2001 presentada per l'autor de la queixa.

La contestació que vam rebre del Servei de Gestió de Programes Educatius és que en data 29 d'octubre de 2002 (registre d'eixida d'esta Conselleria núm. 41051 de 30 d'octubre) va ser contestada la sol·licitud del Sr. YN de data 4 de desembre de 2001.

Sense perjuí que esta Conselleria haja resolt de manera expressa la sol·licitud que va motivar la queixa, esta Sindicatura considera que l'actuació pública descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, per la qual cosa li demane que considere els següents arguments

L'art. 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixa terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos ".

El dret a obtenir una resolució sobre el que es demana a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula

l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no deu ser instituït jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a esta, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement hom pot esperar-ne, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura en tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió plena a la Llei i al Dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu article 9.3.

Per tot el que antecedix i de conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixa Conselleria que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú".

La Resolució va ser acceptada i per això vam comunicar als interessats que concloíem les nostres investigacions.

4. RETRIBUCIONS

En la queixa núm. 020412 la seua autora, substancialment, exposava que estudiava 5é curs de Periodisme en la Universitat Cardenal Herrera CEU de València i, amb motiu d'un conveni de pràctiques subscrit entre la Universitat i la Diputació Provincial de València, va accedir a un lloc de becària en pràctiques en el Grup Socialista d'esta. Malgrat això no havia percebut cap quantitat sobre la base de diverses explicacions que se li han donat per part de personal de la Diputació, cosa amb què no està d'acord.

Després d'admetre a tràmit la queixa, l'Administració ens va informar que havia solucionat el problema plantejat i per això vam procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 020494 i 214 acumulades, va ser formulada per funcionaris del Cos de Mestres que impartixen la docència en el primer cicle de l'ESO.

En els escrits de queixa substancialment exposaven que des de l'any 1990, després de l'entrada en vigor de la LOGSE, el Cos de Mestres podria seguir treballant en el primer cicle de l'ESO.

Els Acords de Plantilles de Primària i Infantil, firmats al juny de 1996, van establir que durant el període d'aplicació d'este (any 2000) se'n negociarien les retribucions. D'altra banda, l'Acord de Plantilles de Secundària, firmat al maig de 1999, creava una altra especialitat del Cos de Mestres de l'IES com són la Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge.

Segons ens indicaven, "en l'actualitat la majoria de CCAA paguen als seus treballadors del Cos de Mestres que impartixen docència en el primer cicle de l'ESO, un complement diferencial entre el nivell 21 i 24, este complement és abonat directament com a complement ESO, complement transitori o complement per lloc que ocupa", i afegien que "esta situació els equipara a professors tècnics de FP, que és grup B com a mestres, i cobra des de sempre el complement de destinació 24".

D'acord amb el que s'ha exposat, podria constituir un greuge comparatiu i una discriminació injustificada el fet que l'Administració educativa valenciana no abone, en l'apartat de retribucions complementàries, un complement de destinació equivalent al nivell 24 que, segons ens indicaven, sí que es cobrava en la resta de l'Estat, quan s'exercix un treball idèntic.

D'acord amb això anterior i considerant que les queixes reunien els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, van ser admeses a tràmit, i per això vam sol·licitar de la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació i Cultura informació suficient sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en el present cas.

Rebut l'Informe, en vam donar trasllat als autors de les queixes a fi que, si ho consideraven oportú, feren al·legacions, cosa que van fer alguns dels seus promotors.

En este primer Informe l'Administració Educativa ens assenyalava el següent:

"La Disposició Transitòria quarta de la Llei Orgànica 1/1990 d'ordenació general del sistema educatiu permet que els funcionaris del Cos de Mestres que presten serveis en el primer cicle de l'ESO puguen romandre en este cicle indefinidament. Com a conseqüència d'això, s'ha elaborat un esborrany de Resolució de la Direcció General de Personal que ja ha estat negociat en reunió de mesa sectorial perquè estos funcionaris puguen percebre les diferències retributives existents entre el complement de destinació corresponent al Cos a què pertanyen (nivell 21) i el corresponent als llocs que ocupen en el primer cicle d'ESO (nivell 24).

D'esta forma, després dels preceptius informes de l'Àrea Jurídica i de la Conselleria d'Economia i Hisenda es procedirà a donar compliment al seu contingut".

A la vista de l'anterior Informe i de les al·legacions rebudes, vam sol·licitar de la referida Direcció General una ampliació de l'informe, en el sentit que ens comunicaren

si, tal com ens indicaven, s'havia dictat Resolució per part d'esta Direcció General, després dels preceptius informes de la seua Assessoria Jurídica i de la Conselleria d'Economia i Hisenda, perquè els funcionaris del Cos de Mestres que impartixen la docència en el primer cicle de l'ESO puguen percebre les diferències retributives existents entre el complement de destinació corresponent al Cos a què pertanyen (nivell 21) i el corresponent als llocs que ocupen en el primer cicle de l'ESO (nivell 24).

En este sentit, una vegada rebut l'informe requerit a este efecte de l'Administració afectada, vam procedir a la conclusió de les nostres investigacions, atés que en el mateix s'aprecia que l'Administració de referència solucionaria el problema.

En la queixa núm. 021087 la seua autora, veïna de València, denunciava la falta d'abonament per part de la Conselleria de Sanitat dels conceptes retributius de festius i nits en el període que va estar de baixa per malaltia.

Admesa a tràmit la queixa, del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris. I a més, tampoc hi havia al·legacions per part de l'autora de la queixa a l'informe remés.

En la queixa núm. 021556 la seua autora, veïna de la ciutat de València, manifestava que havia sol·licitat a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació el reconeixement del quart sexenni, sense haver obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la referida Direcció General. En l'informe, entre altres coses, ens indicaven que havien resolt i notificat a l'autora de la queixa el reconeixement del quart sexenni, i per això vam tancar la queixa en haver-se solucionat el problema plantejat.

En la queixa núm. 021656 la seua autora, veïna d'Oliva (València), en el seu escrit de queixa substancialment denunciava el sistema de provisió temporal que empra la Conselleria d'Educació per a cobrir les vacants que s'han anat produint en el Cos d'Inspectors d'educació.

Segons ens indicava, la Conselleria no utilitzava el sistema de borsa de treball, com sí ocorria en la resta de Cossos Docents, borses integrades pels opositors o aspirants que aprovaven almenys un dels exercicis de les proves selectives d'accés al referit Cos.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar informe a la Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació.

Rebut l'informe en vam donar l'oportú trasllat a l'autora de la queixa perquè, si ho considerava convenient, presentara escrit d'al·legacions, tal com va fer.

En el seu informe la Conselleria ens indica, entre altres coses, que "el Cos d'Inspectors d'Educació no té un sistema de borsa i si existix alguna vacant es proveïx pel sistema de lliure designació en Comissió de Serveis".

El punt de partida de l'estudi de la queixa, des d'un punt de vista jurídic, el constituïx el Reial Decret 2193/1995, de 28 de desembre, mitjançant el qual s'establixen les normes bàsiques per a l'accés i la provisió de llocs de treball i la integració dels actuals inspectors (modificat posteriorment per Reial Decret 1573/1996 de 28 de juny).

D'altra banda, establix el Reial Decret 2193/1995 que els serà d'aplicació al Cos d'Inspectors d'Educació les disposicions de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de Mesures per a la Reforma de la Funció Pública.

El referit Reial Decret regula, per una banda, els sistemes de selecció o processos d'accés al Cos d'Inspectors i, d'una altra, els sistemes de provisió dels llocs de treball.

Respecte a estos últims, l'art. 15 es referix a la convocatòria periòdica de concursos entre els funcionaris del Cos d'Inspectors.

Doncs bé, de l'estudi de la seua queixa deduíem la disconformitat de la seua autora amb el fet que les vacants que es produïxen en el Cos d'Inspectors, després del preceptiu concurs o mentre s'espera la seua convocatòria, es cobrisquen a través d'un sistema de provisió temporal com és la Comissió de Serveis. Segons ens indicava, caldria optar per un sistema de selecció d'interins a través de la constitució de borses de treball.

Per a esta Sindicatura, el fet de cobrir les vacants a través de personal interí, prèvia constitució d'una borsa de treball, o proveir-les a través de personal funcionari de carrera mitjançant Comissions de Serveis, forma part de la potestat organitzativa amb què compta l'Administració Educativa i, en conseqüència, la seua mera disconformitat no pot motivar per ella mateixa la intervenció del Síndic de Greuges.

D'acord amb això anterior, vam comunicar a l'autora de la queixa el tancament del seu expedient.

En la queixa núm. 021697 el seu autor en el seu escrit de queixa denunciava que el Col·lectiu de Tècnics de Manteniment que presta els seus serveis en les institucions sanitàries de la Conselleria de Sanitat, i fa les mateixes funcions que els mestres industrials, tenen menor retribució i nivell. En este sentit considerava que existia un tracte discriminatori i, en conseqüència, contrari al Principi d'Igualtat.

Admesa a tràmit la queixa vam sol·licitar informe de la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat a fi de contrastar l'escrit de queixa.

Realitzat un detallat estudi de la seua queixa, i una vegada vist l'informe de l'Administració Sanitària i el seu escrit d'al·legacions a este, vam resoldre la queixa.

El punt de partida, el constituïx l'Ordre del Ministeri de Treball de 5 de juliol 1971 per la qual s'aprova l'Estatut de Personal no Sanitari al Servei de les Institucions Sanitàries de la Seguretat Social, més concretament l'art. 11, relatiu al personal tècnic titulat superior i mitjà, en el punt segon dóna un llistat de les funcions que han d'ocupar els mestres industrials.

Posteriorment, per Decret del Consell 71/1991 (DOGV de 8 de maig de 1991) en la seua Disposició Addicional 5a es referix als tècnics de manteniment i declara com a categoria a extingir la de mestres industrials.

De la informació subministrada resultava que els tècnics de manteniment pertanyen al grup C i tenen un complement de destinació 18, mentre que els mestres industrials ho són del grup B i tenen un complement de destinació 20.

La definició del complement de destinació, segons la normativa vigent en matèria de funció pública, és la d'un concepte retributiu de caràcter complementari "destinat a retribuir les condicions particulars d'alguns llocs de treball en atenció a la seua especial dificultat tècnica, dedicació, responsabilitat, incompatibilitat, perillositat o penositat...".

D'acord amb això anterior, els llocs de treball es classifiquen en 30 nivells, i per a cada grup de titulació s'establixen uns intervals de nivells.

Entenem que la classificació dels llocs de treball forma part de la denominada potestat d'autoorganització amb què compta l'Administració pública. La mera disconformitat amb la classificació no significa que esta potestat haja estat exercida de forma desviada o il·legal.

D'acord amb això anterior, no deduíem l'existència d'una actuació pública (en la fixació de les seues retribucions complementàries) discriminatòria i, en conseqüència, prohibida per l'ordenament jurídic. Enteníem que es tractava d'una decisió de tipus tècnic que, en si mateixa, no era revisable per esta Institució.

I encara més, la recent Sentència núm. 4642/2002 de 2 de juliol del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, quan resol una qüestió idèntica a la plantejada aquí, diu: "cada categoria percep un complement de destinació en relació amb el nivell assignat, i per això la pretensió formulada pels demandants no té cabuda mentre no es produïsca un canvi de nivell, atés el principi de legalitat que regix en matèria retributiva per als empleats públics". En este mateix sentit, hi ha les sentències del citat Tribunal números 2992/99, 4077/99 i 317/00.

D'acord amb el principi de legalitat, les taules retributives d'aplicació al personal dependent de les institucions sanitàries van ser aprovades per Llei 11/2000, de 28 de desembre, de Mesures Fiscals, de Gestió Administrativa i Financera i d'Organització de la Generalitat Valenciana, i la categoria professional de mestres industrials va ser classificada com a grup B, complement de destinació 20, i als tècnics de manteniment com a grup C, complement de destinació 18.

En este sentit, vam comunicar a l'autor de la queixa que tancàvem l'expedient, ja que del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

En este apartat de retribucions continuen tramitant-se, en el moment d'elaborar-se el present Informe, les queixes núm. 021255, 021322, 021679, 021794, 021828, 021952 i 022205. Seguidament exposem breument el contingut d'estes queixes.

En la queixa núm. 021255 el seu autor, qui manifestava prestar serveis en l'Ajuntament de Bocairent (València) com a ajudant no-titulat (Brigada Pamer Forestal).

L'autor de la queixa denunciava que el referit Ajuntament l'obligava a utilitzar maquinària específica i especialitzada com ara motoserres i una furgoneta que no té passada la Inspecció Tècnica de Vehicles (ITV).

D'altra banda, manifestaven sentir-se perseguit en el treball, ja que se li descompta, sense justificació, diners de la seua nòmina (3 euros al maig) i se li acusava d'absentar-se del treball sense permís.

D'estos fets, segons ens indicaven, tenia coneixement la Corporació Local sense que haguera donat una solució.

Admesa a tràmit la queixa hem sol·licitat informe de l'Ajuntament de Bocairent.

En la queixa núm. 021322, el seu autor substancialment ens exposava que fins l'entrada en vigor de la LOGSE, Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, i des de l'any 1982 va pertànyer al Cos de Catedràtics de Batxillerat.

D'acord amb la Disposició addicional desena, apartat 5, de la citada norma "es reconeix adquirida la condició de catedràtic d'Ensenyament Secundari als funcionaris pertanyents al Cos de Catedràtics Numeraris de Batxillerat, qualsevol que siga la seua situació administrativa, i es respecten en tot cas els drets econòmics que tenien".

Segons ens indicava l'autor de la queixa, el concepte retributiu complement de destinació mínim que correspon al Cos de Catedràtics Numeraris de Batxillerat era el corresponent al de la Prefectura de Departament, tant si s'exercia com si no.

L'autor de la queixa denunciava que des del mes de setembre de 2000 que va prendre possessió en el IES "La Torreta " no cobra el complement de destinació corresponent a la Prefectura de Departament a pesar d'haver pertangut a l'antic Cos de Catedràtics Numerari de Batxillerat.

En el moment d'elaborar-se el present Informe estem pendent de contestació per part de la Direcció General de la Conselleria de Cultura i Educació.

En la queixa núm. 021679 la seua autora, domiciliada a la ciutat de València, substancialment manifestava que era funcionària de la Diputació Provincial, àrea d'educació (professora tècnica). Segons l'autora de la queixa "no entenc per què el meu sou correspon a un C16 si sóc un B24. Exercisc la funció docent, vaig opositar per a això i tinc la titulació adequada. En esta oposició, supose que per error, resava plaça de professor tècnic C16. Però un Cl6 (auxiliar) impartir classes, i este és el meu treball, per a això vaig opositar. Estem en esta situació tres companys, la resta estan en el B24, el

correcte. Tots exercim la mateixa funció i igual titulació. No sé que fer, duc així sis anys i em sent impotent davant la burocràcia d'un contenciós que no es resol mai i la Diputació que passa de mi."

Admesa a tràmit la queixa, estem pendent d'Informe de la Diputació de València.

En la queixa núm. 021794 la seua autora manifestava que en la nòmina dels mesos de maig i juny de 2002 se li havia practicat una disminució de les seues retribucions, segons sembla relacionades amb dos processos d'incapacitat temporal: el primer entre el 5 de novembre de 2001 i l'1 de febrer de 2002 (per accident de trànsit *in itinere*) i el segon entre el 13 de març i 12 de juny de 2002 (per un procés depressiu).

Segons ens indicava l'autora de la queixa "l'Ajuntament Ple de Benicàssim, en reunió de 29 de novembre de 1994 va acordar que durant els tres primers mesos de baixa correspon abonar als funcionaris totes les prestacions íntegres". En cap dels dos casos s'ha superat el límit dels tres mesos.

Els anteriors fets van ser comunicats a la referida Corporació Local sense haver obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa estem pendents d'informe de l'Ajuntament de Benicàssim (Castelló).

En la queixa núm. 021828, el seu autor substancialment exposava que, després d'una situació d'invalidesa temporal, va rebre l'alta mèdica. En este sentit, l'autor de la queixa ens indicava que quan va anar a incorporar-se al seu centre docent (IES de la localitat de Dolores) el va trobar tancat (segons sembla romandria tancat fins al 30 de setembre).

L'autor de la queixa manifestava que no se li va pagar el plus corresponent a la prestació per invalidesa temporal del període abans comentat, que no va poder reincorporar-se per causes alienes. En este sentit es va dirigir a la Conselleria d'Educació però sense obtenir resposta.

Estem pendents de rebre l'informe de la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria d'Educació a Alacant.

La queixa núm. 021952, subscrita per vuit funcionaris de l'Administració de Justícia, substancialment manifestaven que no se'ls havia ingressat les quantitats corresponents a les guàrdies realitzades durant el mes de setembre de 2002 en la seua nòmina del mes d'octubre del 2002, el que, segons ens indicaven, els crea greus perjuís a causa de les circumstàncies personals i familiars de qui subscriuen la queixa, en veure's privats dels emoluments corresponents a les guàrdies realitzades.

Admesa a tràmit la queixa estem pendents de rebre l'informe de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques (Direcció General de Justícia).

En la queixa núm. 022205 el seu autor ens exposava que, des de l'any 1999, després de ser transferit de l'Administració de l'Estat, prestava serveis com a personal funcionari al

servei de la Generalitat Valenciana en el lloc núm. 18052 (B 16Eo13) amb la categoria de "treballador social", sector administració especial.

Segons l'autor de la queixa, per part de l'Administració Pública Valenciana, des de 1999 no s'havia procedit a la convocatòria de concurs de trasllat per a provisió de les places vacants que d'este grup professional existixen.

Admesa a tràmit la queixa estem pendents d'Informe de Conselleria de Justícia i Administracions Públiques (Direcció General de la Funció Pública).

Finalment, en relació amb les queixes de què donàvem compte l'any passat, el Recordatori de deures legals de la queixa núm. 201252 (Informe 2001, pàg. 417 i ss) va ser acceptat per la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació a Alacant, i per això vam concloure les nostres investigacions.

5. DRET SINDICAL

La queixa núm. 020005, presentada per la secció sindical de CC.OO de l'Excma. Diputació Provincial de València va ser objecte de la següent Recomanació:

"Excm. Sr.,

Acusem recepció del seu informe en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada per la secció sindical de Comissions Obreres de la Diputació de València en relació amb la impossibilitat d'accedir a través d'Internet o la Intranet de la Diputació a les relacions de llocs de treball amb indicació de les dades de qui les ocupen.

D'este informe, de la documentació aportada per la interessada i de totes les actuacions es deduïx que, en efecte, en un moment determinat, a mitjan octubre de l'any passat, es va vedar l'accés a determinats continguts de la pàgina web d'esta Corporació, especialment el que fa referència a les relacions de llocs de treball amb indicació de les dades dels empleats públics que els ocupen. Els promotors de la queixa ens manifesten la seua disconformitat amb esta mesura, ja que entenen que és contrària als drets de llibertat d'expressió i de llibertat sindical.

La qüestió se centra en el dret a la intimitat (art. 18.1 de la Constitució) que en matèria de dades va ser desenvolupat per la LO15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal. Establix esta norma el principi general que les dades de caràcter general no poden ser revelades a tercers sense el consentiment del titular d'estos (art. 11 en relació amb el 3.i). Este principi té una excepció, que és que les dades extretes de fonts accessibles al públic podran revelar-se sense necessitat del previ consentiment del titular (art. 11.2.c de la L.O. 15/1999).

Així les coses, entenem que no existix cap inconvenient perquè es puga accedir per part de les organitzacions sindicals a les dades consistents en les relacions de llocs de treball

amb indicació dels titulars del mateix, sempre que esta circumstància haja estat feta pública, doncs per això es garantix el dret a la llibertat sindical col·lectiva (art. 28.1 de la Constitució), un dels pilars del qual és el dret a la informació activa i passiva.

Vam sol·licitar a aquella corporació una ampliació de dades a fi que ens indicaren si la provisió dels llocs de treball, tant temporalment com definitivament, era objecte de publicitat, i se'ns va respondre que la selecció de personal fix es fa a través de convocatòria pública, com també que no existix cap referència normativa per a la formació de borses de treball. D'esta manera, no se'ns va contestar al que preguntàvem, que no era la publicitat dels processos de selecció de personal, sinó la publicitat dels processos de provisió de llocs de treball.

A fi de donar per finalitzat l'expedient, sense majors dilacions i amb els antecedents a què s'ha fet referència, vam recomanar a la Diputació Provincial de València que permeta a les organitzacions sindicals l'accés a les dades que consten en la seua pàgina Web, relatives a les persones que ocupen cadascun dels llocs de treball, sempre que la provisió dels mateixos haja estat objecte de publicació en qualsevol mitjà de difusió general.

De conformitat amb el que hi ha previst en l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, li agrairem que ens remeta en el termini d'un mes el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no del suggeriment que fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la".

La Diputació Provincial de València ens va informar el següent:

"En relació amb el seu escrit, de data de registre d'eixida 28 d'octubre de 2002, relatiu a la queixa número 020005, adjunte el següent:

- Còpia de l'informe emés al respecte per la cap de gestió de personal de la Diputació de València.

- Còpia, que li reitere, de l'informe emés per l'Agència de Protecció de Dades relativa a la qüestió que ens ocupa.

Així mateix, he d'informar-lo que esta Corporació mai s'ha oposat a permetre la difusió de les dades relatives al seu personal que apareixen en butlletins i publicacions de general coneixement, com ara la relació de llocs de treball, situació administrativa, etc. Si bé, sense que en cap cas tal informació faça referència a persones concretes, no només seguint el criteri manifestat per l'Agència de Protecció de Dades en el referit informe, sinó també el criteri jurisprudencial contingut en sentències com la número 279/02 de 25 de novembre de 2002 dictada pel jutjat del Contenciós Administratiu número 8 de València, segons la qual "la informació sol·licitada ho és en termes totalment personalitzats, és a dir, referits a persones concretes que evidentment excedix el dret d'informació reconegut per llei al sindicat".

Sense perjuí d'això, cal aclarir que les dades a què es referix l'escrit de Sa Il·lustríssima sí que són facilitades a les seccions sindicals, però això no vol dir que, a la vista de tot el

que hem exposat, puguen ser difoses de manera generalitzada, atés que en tractar-se de dades personals es vulneraria els drets dels afectats".

A la vista de l'informe de l'Administració afectada, s'apreciava que no es va acceptar la resolució que es va dictar per esta Institució sense que constara l'adequada justificació referent a això.

Per això, vam incloure este assumpte en l'Informe anual que es presentarà a les Corts Valencianes i vam donar trasllat a esta Administració del citat aspecte.

La queixa núm. 021287 va ser presentada per les seccions sindicals de CCOO, UGT i CGT de la Ràdio Televisió Valenciana (RTTV).

En esta queixa sol·licitaven la intervenció d'esta Institució a fi de comprovar si l'Ordre de 13 de juny de 2002, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, per la qual s'establixen els serveis essencials mínims per a la vaga general convocada per al dia 20 de juny de 2002 (DOGV núm. 2472, de data 17 de juny de 2002), resultava d'acord i respectuosa amb les recomanacions formulades per esta Institució en data 9 de desembre de 1997 i que van ser acceptades per l'Administració en similar conflicte.

Admesa la queixa, i després de demanar diversa informació al Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, l'Excm. Sr. President d'este ens va remetre còpia de la interlocutòria emesa el 18 de juny de 2002 per la Secció Tercera de la Sala Contenciosa Administrativa en les actuacions núm. 937/02, en virtut del qual s'acorda la suspensió cautelar de l'esmentada Ordre de 13 de juny de 2002, de tal manera que, de conformitat amb el que disposa l'art. 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, que regix la nostra Institució, ens vam trobar obligats a suspendre la nostra intervenció, ja que pels mateixos fets objecte de la queixa es troba pendent una investigació judicial, la resolució definitiva de la qual encara no s'ha produït.

En l'epígraf dret sindical continuen en tràmit les queixes núm. 021175, 021179, 021180, 021181, 021182, 021183 i 021184 que a continuació exposem de forma breu.

Així, la queixa núm. 021175 va ser presentada pel Sindicat Professional de Policies Locals i Bombers de la Comunitat Valenciana (SPPLBCV).

Substancialment exposaven que al mes de juny de 2001 van presentar escrits davant l'Ajuntament d'Alacant, en els quals denunciaven l'ús indegut, per personal no autoritzat per este Sindicat, del local sindical que utilitzen en dependències municipals.

Segons ens indicaven, en el citat local es troba dipositada informació confidencial del Sindicat i dels seus afiliats, i per això l'accés a este els podia ocasionar greus perjuís.

Admesa a tràmit la queixa estem pendents d'informe per part de l'Ajuntament d'Alacant.

Les queixes núm. 022179 a 022184 van ser presentades pel Sindicat Professional de Policies Locals i Bombers de la Comunitat Valenciana (SPPLBCV). Les queixes es

dirigien a l'Ajuntament de Novelda (Alacant), i totes han estat admeses a tràmit. Ens trobem en l'espera de rebre el preceptiu Informe de l'Administració.

A continuació exposem breument el seu contingut:

En la queixa núm. 022179 manifestaven que al desembre de 2001 van presentar escrit davant la referida Corporació Local en el qual sol·licitaven, entre altres coses, informació relativa a:

- La designació dels serveis extraordinaris i còpia de les instruccions d'assignació dels serveis extraordinaris.
- Que els fóra remesa còpia de l'expedient proposta de pagament d'unes gratificacions, aprovades en la Comissió de Govern 46/2001, de 22 de novembre de 2001.
- Informació sobre les hores extraordinàries realitzades per un treballador de l'Ajuntament de Novelda.

Segons l'autor de la queixa, fins a hores d'ara i a pesar del temps transcorregut, no havia rebut resposta.

D'acord amb això anterior, l'autor de la queixa, sol·licitava que li fóra remesa "a la secció sindical del SPPLBCV de l'Excm. Ajuntament de Novelda, la informació pendent sobre la realització dels serveis extraordinaris des de juny de 2000, que s'exposara als centres de treball de manera permanent els quadres del repartiment de serveis extraordinaris, i que es dicten les instruccions per al seu repartiment als caps de departament".

En la queixa núm. 022180 substancialment manifestava que havia presentat escrit davant l'Ajuntament de Novelda en el qual sol·licitava que li fóra remesa informació en relació amb el resultat de la investigació interna de caràcter reservat realitzada per la Prefectura de la Policia Local, sobre irregularitats comeses en relació amb el control i situació administrativa de les armes reglamentaries de la Policia Local. No havia rebut resposta referent a això.

La queixa núm. 022181 manifestava que va presentar un escrit davant la referida Corporació Local en el qual sol·licitava "que li fóra remesa informació sobre la política de personal prevista per a l'any 2002 de la Regidoria de Personal i de l'Ajuntament". No havia rebut resposta referent a això.

En la queixa núm. 022182 denunciaven que l'Ajuntament de Novelda estava incomplint el Decret 25/1998 del Consell de la Generalitat Valenciana, de 10 de març, en el sentit que no s'estava convocant ni reunint el Consell de Policia Local.

En la queixa núm. 022183 denunciaven que l'Ajuntament citat no havia contestat la seua sol·licitud que "li fóra abonada a esta secció sindical la subvenció establida en l'acord marc per a personal funcionari per a 1993".

Segons l'autor de la queixa, esta sol·licitud es basava en l'establit en l'apartat E) de l'art. 37 de l'acord marc, en superar la Secció sindical el 15 % i tenir la Junta de Personal dos membres dels cinc establits.

Finalment en la queixa núm. 022184 el Sindicat Professional de Policies Locals i Bombers de la Comunitat Valenciana (SPPLBCV) denunciaven la falta de contestació per part de l'Ajuntament d'un escrit en el qual sol·licitaven "que els foren remeses les estadístiques sobre l'índex d'absentisme i les seues causes, els accidents en acte de servei i malalties professionals i les seues conseqüències, els índexs de sinistralitat, els estudis periòdics o especials de l'ambient i les condicions de treball, com també els mecanismes de prevenció que s'utilitzen, tant de l'any 2001, com de l'any 2000 i especialment els dies de baixa produïts pel col·lectiu de la Policia Local en els mateixos anys.

Segons l'autor de la queixa, esta sol·licitud es basava en l'establit en l'art. 9 apartat 5 de la Llei 9/1987, de 12 de maig, de Regulació dels Òrgans de Representació, Determinació de les Condicions de Treball i Participació del Personal al Servei de les Administracions Públiques.

Finalment en relació amb la queixa núm. 200835 de la qual vam donar compte l'any passat (Informe 2001, pàg. 415) es va dictar la Recomanació a la Direcció Territorial d'Ocupació a València de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació que a continuació exposem i que va ser acceptada.

"Il·lm. Sr.,

El 27 de juliol de 2000 va tenir entrada en esta Institució un escrit de queixa del Sr. JN, en el qual substancialment exposava que en data 4 d'octubre de 1999, va presentar denúncia davant esta Direcció Territorial per presumpte incompliment per part del Comité d'Empreses Telefònica S.A - València del Reglament de funcionament.

Posteriorment, en data 30 de desembre de 1999, segons ens indicava l'autor de la queixa, es va donar resposta per part d'esta Direcció Territorial a l'escrit presentat. No obstant això, el Sr. JN, a la vista de la contestació rebuda, presenta un segon escrit en data 18 de gener de 2000, a través del PROP de la Generalitat Valenciana, per considerar parcial la resposta remesa per esta Direcció Territorial.

De l'escrit de queixa i altra documentació aportada es desprenia que no s'havia donat resposta a este segon escrit datat el 18 de gener.

En considerar que la queixa reunia els requisits exigits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit el dia 5 de setembre de 2001, en esta mateixa data vam sol·licitar a esta Direcció Territorial informació sobre la veracitat i raons dels fets exposats per l'autor de la queixa.

El dia 2 d'octubre de 2001 va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat a l'autor de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions, tal com va fer en data 17 de novembre de 2001.

En l'informe remés per esta Direcció Territorial es deia, entre altres coses, que:

"Finalment, he de manifestar-li que no hi ha constància en el registre general d'esta Direcció Territorial d'entrada de l'escrit de queixa presentat en el registre de la Generalitat Valenciana (PROP) el 18 de gener de 2000, no obstant això vam considerar que del que es manifesta en este escrit es dóna contestació a la referida queixa, i esta Direcció Territorial queda a la disposició del Sr. JN per a qualsevol aclariment que necessite, tal com ho venim fent habitualment davant qualsevol consulta verbal o escrita que regularment ens planteja ".

De l'estudi de l'Informe i a la vista de les al·legacions realitzades pel Sr. JN, a les quals acompanyava escrit de la Secretària General Administrativa de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, en el qual informava a l'autor de la queixa que el seu escrit de data 18 de gener va ser remés al Sr. conseller d'Ocupació, vam decidir sol·licitar una ampliació de dades a esta Conselleria.

La Direcció Territorial de la Conselleria d'Ocupació a València, concretament el Servei de Relacions Laborals, es va posar en contacte telefònic amb esta Institució per a indicar-nos que l'escrit del Sr. J. N de 18 de gener de 2000 va ser informat i remés als Serveis Centrals d'esta Conselleria, sense que tingueren constància que haguera estat contestat a l'interessat, i afegia que pròximament (el 6 de maig de 2002) tenien una entrevista amb el Sr. JN per a realitzar alguns aclariments.

Com que l'actuació descrita (la no-contestació a l'escrit del Sr. JN de 18 de gener de 2000) podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la Recomanació amb la qual concloem, a continuació li expose:

L'art. 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, establix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el qual resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos ".

El dret a obtenir una resolució sobre el que hom demana a l'Administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, amb la finalitat d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser instituït jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua Administració no atenga eficaçment i amb celeritat deguda les funcions per a les quals s'ha organitzat".

L'Administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no ha de donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys dels que raonablement pot esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem,

doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtenir una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, i tenint la màxima cura que tots els tràmits que constituïxen l'expedient, prové directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i que actua amb submissió plena a la Llei i al Dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu art. 9.3.

Tenint en compte tot el que antecedix i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a esta Conselleria que en situacions com l'analitzada s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú".

6. ALTRES DRETS DELS EMPLEATS PÚBLICS

6.1 Promoció interna

Dènou funcionaris de la Generalitat Valenciana van presentar les queixes que van de la núm. 020023 a la núm. 020040, unes queixes que van ser acumulades a la núm. 012367 que va tenir entrada a la fi de l'any 2001 (Informe 2001, pàg. 423).

En estes queixes exposaven que havien participat en una convocatòria pública, pel sistema de promoció interna, de places de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Substancialment denunciaven discriminació en els exercicis dels aspirants que promocionaven a llocs barrats A/B, en el sentit que les proves foren més difícils i per l'arbitrarietat en les valoracions realitzades pel tribunal.

Una vegada admeses a tràmit les queixes, la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques ens va informar bàsicament del següent:

"(...) Quant a l'acreixement de places sense cobrir del torn de promoció interna al torn lliure cal indicar que segons el que es disposa en la Base Primera de l'Ordre de 11 de desembre de 2000, de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, Convocatòria 6/1999, per la qual es convoquen proves selectives d'accés al grup A, sector administració general, pel sistema de promoció interna, corresponent a l'oferta d'ocupació pública de la Generalitat Valenciana de 1999 (DOGV de 13/12/2000), "105 llocs de treball que queden sense cobrir de 105 reservats al torn de promoció interna,

s'acumularan a 105 de la convocatòria 8/99 de torn d'accés lliure". En conseqüència, els opositors coneixien i van acceptar esta circumstància quan van signar l'oposició. Referent a això el Tribunal no ha fet més que aplicar el que disposa en l'esmentada Base.

D'altra banda, cal assenyalar que ja que el nombre d'opositors que van signar la promoció interna era inferior al nombre de places convocades, si no haguera estat previst l'acreixement de places al torn lliure, hagueren quedat, d'entrada, vacants sense possibilitat de ser cobertes. Pel que concernix a la subjectivitat del Tribunal que, en opinió dels signants de la queixa "ha permés al Tribunal valorar al seu gust cadascun dels 105 exàmens," vam manifestar el següent:

Els signants de la queixa ja van interposar al moment oportú recursos d'alçada davant el conseller de Justícia i Administracions Públiques, i adduïen, entre altres motius, l'exposat. Estos recursos han estat informats pel tribunal en els següents termes:

"El Tribunal de Selecció és l'òrgan col·legiat de l'Administració Pública que té encomanat per l'ordenament jurídic la tasca de portar a terme el procediment selectiu, fet que comporta, fonamentalment, una tasca intel·lectual de valoració de la capacitat dels aspirants. Per a desenvolupar esta comesa, té una discrecionalitat tècnica i una absoluta independència respecte a qualsevol altre estament de l'Administració a fi d'aconseguir la selecció del personal més capacitat per a desenvolupar en un futur les funcions pròpies del grup funcionarial al qual es pretén accedir". "(...) cal advertir que este Tribunal ha actuat en tot moment amb total independència respecte a qualsevol col·lectiu o individu, i la seua actuació ha anat encaminada, únicament, a valorar la capacitat demostrada pels opositors, examinant els continguts dels exercicis escrits que ells han desenvolupat, amb l'objectiu de seleccionar el personal més capacitat per a accedir a la Funció Pública, i concretament, al Grup A." Respecte a les qualificacions atorgades pel tribunal de les convocatòries 6/199, 7/1999 I 8/1999, cal assenyalar, com consta en les actes del Tribunal, que la totalitat de les qualificacions s'ha atorgat per unanimitat.

Tots els aspirants es considera que han estat avaluats, com indica el tribunal en el seu informe, de forma independent, objectiva, sense rebre cap tipus d'indicacions, i simplement atenent als principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat. Tot això per a seleccionar personal capacitat per a desenvolupar en un futur les tasques pròpies dels funcionaris del grup A.

D'esta manera hem de concloure que l'exercici efectuat pels recurrents va ser qualificat al moment oportú pel tribunal, fent ús del que la jurisprudència denomina la discrecionalitat tècnica dels tribunals qualificadors en l'exercici de la seua comesa; una discrecionalitat que es manifesta en l'elaboració i valoració de les corresponents proves selectives. Esta doctrina jurisprudencial està plasmada en STS de 20 d'octubre de 1992. En el mateix sentit, la STS de 25 d'octubre de 1992, i de gran importància també la doctrina del Tribunal Constitucional recollida en interlocutòria de 8 de juny de 1983.

Finalment, respecte a la queixa formulada quant al fet que sent convocatòries independents s'ha nomenat un sol Tribunal, portem a col·lació l'informe emés pel

Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, Dictamen 448/2000, per raó de la consulta concernent a les bases de les convocatòries de les proves selectives d'accés al Grup A. Este informe establix que la designació d'un únic Tribunal per a les convocatòries d'accés lliure, promoció interna i discapacitats, "garantiria la igualtat efectiva entre els diversos aspirants, com també la homegeneïtat entre les diferents qualificacions: "Així mateix assenyala l'informe que "la diferència de continguts dels exercicis comuns, l'aplicació de distints criteris en la correcció dels exercicis (...) pot arribar a posar en perill el compliment dels principis d'igualtat i mèrit que ha de presidir la selecció". En conseqüència, la designació d'un únic Tribunal per a les tres convocatòries seguix el criteri mantingut pel propi Consell Jurídic Consultiu".

A la vista de l'informe i com que no hi ha al·legacions a este per part dels autors de la queixa, vam tancar els expedients, atés que no deduíem actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals.

La queixa núm. 010076 i catorze acumulades més, de les quals vam donar compte en l'Informe de l'any passat (Informe 2001, pàg. 423) va ser presentada per personal laboral del grup E (personal subaltern) al servei de la Generalitat Valenciana.

En els seus escrits de queixa, substancialment ens exposaven que el dia 15 de gener de 2001 es va publicar en el DOGV Núm. 3917 l'Ordre de 29 de desembre de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques (convocatòria 11/1999) per la qual es convocaven proves selectives d'accés del grup D, sector Administració General, pel sistema de promoció interna corresponent a l'Oferta d'Ocupació Pública de la Generalitat per a 1999.

La base 2.1 de la citada Ordre establia com a requisit per a participar: "ser funcionari de carrera de la Generalitat Valenciana del grup E, amb una antiguitat de dos anys en este grup", per la qual cosa els subalterns del grup E que ocupaven llocs de naturalesa laboral no podrien participar en esta convocatòria. Segons ens indicaven s'estava vulnerant el principi d'igualtat que establix el nostre text constitucional.

Així mateix, afegien que el personal laboral del grup E era l'únic de la Generalitat, a diferència d'altres grups, en els quals no s'havia iniciat procés de funcionarialització.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits per la Llei reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit, i per això vam sol·licitar informe de la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Rebut l'Informe, vam donar l'oportú trasllat als autors de les queixes a fi que, si ho consideraven oportú, presentaren escrit d'al·legacions, tal com van fer alguns promotors de les queixes.

De l'estudi de la queixa es desprén que dos eren les qüestions plantejades, a saber:

- La impossibilitat que el personal laboral del grup E participara en la promoció interna al grup D convocada exclusivament per a funcionaris de carrera.

- La no-convocatòria de cursos de funcionarialització per al grup E.

En este sentit vam informar als autors de les queixes que el Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995 mitjançant el qual s'aprova el Text Refós de la Llei de la Funció Pública Valenciana, establix, igual que succeïx en la normativa estatal, un sistema de doble ocupació públic, format, per una banda, pel personal de naturalesa laboral i, d'una altra, per personal de naturalesa funcionarial.

D'acord amb això anterior, l'article 53 de la normativa valenciana establix, entre altres coses, que "la Generalitat Valenciana facilitarà la promoció interna del personal funcionari des d'un grup de titulació a l'immediat superior d'acord amb la titulació específica... per a això caldrà tenir la titulació necessària, tenir una antiguitat d'almenys dos anys en el grup de titulació inferior,...".D'acord amb això anterior, la base 2.1 a què es referix en el seu escrit de queixa, entenem que seria ajustada al dret.

No obstant això anterior, esta Sindicatura coincidix amb part de la doctrina jurídica, que l'existència d'un doble sistema d'ocupació pública no està exempt de dificultats de gestió, atés que pot provocar importants discriminacions i diferències de tracte entre un i altre tipus de personal.

En este sentit el Tribunal Constitucional, en sentència 99/1987 d'11 de juny, va admetre l'existència d'este règim dual d'ocupació pública, en establir que:

"Atés que la Constitució ha optat per un règim estatutari amb caràcter general, per als serveis públics, haurà de ser també la Llei la que determine en quins casos i en quines condicions poden reconèixer-se altres possibles vies per a l'accés al servei de les Administracions Públiques ja que amb este apoderament indeterminat que la Llei concedia al Ministeri de la Presidència a l'efecte d'especificar quins eren els llocs de treball reservats per a funcionaris públics, comporta conculcar la reserva de Llei establida en l'article 103.3 de la Constitució espanyola i una renúncia del legislador a la seua tasca d'establir condicions i límits materials sobre les determinacions concretes que puguen ser adoptades pels òrgans de l'Administració".

Fruit d'esta sentència va ser (a través de la Llei 23/1988, de 28 de juliol) la reforma de l'article 15 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de Reforma de la Funció Pública.

La superació d'este sistema doble, en l'àmbit de la Generalitat Valenciana, es va iniciar a través de la Llei 1/1996, de 26 d'abril, d'Adaptació del Règim Jurídic del Personal de la Generalitat a la Naturalesa dels Llocs que ocupen.

En este sentit, per Ordre de 20 de desembre de 2001 (DOGV núm. 4166 d'11 de gener de 2002) la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques va convocar els cursos d'adaptació, entre altres grups, per al grup E.

D'acord amb això anterior, i tal com va informar a esta Sindicatura a l'Institut Valencià de Funció Pública (IVAP), en relació amb el grup E, al llarg de l'any 2002 s'han realitzat un total de 48 cursos d'adaptació, distribuïts de la següent forma:

- 30 a la província de València (des del juliol de 2002 fins al 26 de setembre de 2002).

- 11 a la província d'Alacant (des del 8 de juliol fins al 26 de setembre).

- 7 a la província de Castelló (des del 15 de juliol fins al 24 de setembre de 2002).

D'acord amb la informació subministrada per l'IVAP, a estos cursos van ser convocades 1.275 persones, de les quals 1.217 van realitzar els cursos i la prova final, i en van resultar aptes un total de 1.209, no aptes 16 i no presentats 50.
En definitiva, vam tancar els expedients, ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per l'Administració afectada no deduíem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren drets constitucionals i/o estatutaris.

6.2. Processos de funcionarialització

En la queixa núm. 021151, en relació amb els processos de funcionarialització, hem realitzat la següent Recomanació a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques:

"Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu informe en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. P., sobre els seus drets com a empleada pública del grup D.

D'este informe i de la documentació que es troba en l'expedient es deduïx que la interessada és personal laboral fix del grup D i que, en virtut del que establix en l'art. 19 del II Conveni Col·lectiu per al personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana, ocupa un lloc de treball de naturalesa funcionarial i del grup E.

De conformitat amb el que preveu la Disposició Addicional Desena (Redacció conforme a l'art. 19 de la Llei 10/98) del Text Refós de la Llei de la Funció Pública Valenciana, aprovat per Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995, el 20 de desembre de 2001, el conseller de Justícia i Administracions Públiques va dictar el 20 de desembre de 2001 una Ordre mitjançant la qual es convocaven cursos d'adaptació del Règim Jurídic del personal de l'Administració del Govern Valencià que ocuparen llocs de naturalesa funcionarial.

Com a desplegament de la citada Ordre es van realitzar les oportunes convocatòries, i es va dictar Resolució per este Òrgan el 31 de maig de 2002 per la qual es publicava la llista provisional d'admesos i exclosos en els corresponents processos. En esta llista apareix la interessada enquadrada en el grup E, ja que així ho havia sol·licitat, al mateix temps que també ho va fer com a grup D. En este sentit, va formular al·legacions el 19 de juny de 2002, sense que conste que hagen estat contestades. El 25 de juny de 2002 es va publicar la Resolució per la qual s'aprovava la llista definitiva, amb idèntic resultat

per a la interessada, és a dir, se l'admetia com a grup E. Davant d'esta resolució, va interposar el 19 de juliol de 2002 recurs de reposició que no consta que haja estat resolt expressament.

Així les coses i encara que inicialment la queixa no es va plantejar en estos termes, la veritat és que la nostra investigació ha arribat a un moment en què cal dilucidar si la interessada té dret a participar en el procés de funcionarització com a grup D o com a grup E.

Amb esta finalitat, hem de considerar que el fet que la treballadora prestara serveis en el moment de convocar-se el procés en un lloc de treball classificat com grup E s'emmarca dins de l'apartat 5 de l'art. 39 de l'Estatut dels Treballadors, és a dir dins de la modificació substancial de condicions de treball en els termes pactats i en concret amb una mobilitat a una categoria inferior. En cap cas està admés en el Dret del Treball que l'acompliment de funcions d'inferior categoria la consolide. Així doncs, des del punt de vista laboral la interessada seguix pertanyent al grup D.

Però és que des del punt de vista de la normativa específica de la Comunitat Valenciana ocorre el mateix, perquè la Disposició Addicional Desena de la Llei de Funció Pública Valenciana diu que "el personal laboral fix que ocupe un lloc de treball de naturalesa funcionarial (...)". I, lògicament, les successives normes també parlen de personal laboral que ocupe un lloc de treball (Base 2.2 de l'Ordre de 20 de desembre de 2001). És a dir, no s'exigix l'acompliment d'un lloc de treball corresponent al mateix grup, sinó un lloc de treball, qualsevol que siga el grup, de naturalesa laboral.

Per altra banda, quan l'art. 4 de la Llei de Funció Pública Valenciana classifica al personal en grups ho fa sempre tenint en compte, no la titulació que es posseïx sinó l'exigida per a l'ingrés i a la interessada li va ser exigida la corresponent al grup D i no al grup E. Això també es produïx respecte al personal laboral en l'art. 7 del vigent Conveni Col·lectiu.

D'esta manera el grup de pertinença és sempre personal, amb independència del lloc de treball concret que s'ocupe, i no és admissible que la interessada es funcionaritze en un grup inferior, que la duria a ser funcionària del grup E davant d'arguments legals a què s'ha fet referència i encara a uns altres, perquè l'art. 22.1 de la Llei 30/1984 de 2 d'agost, bàsic, es referix a la promoció interna com l'ascens des de cossos o escales d'un grup de titulació a uns altres de l'immediat superior, mai inferior; esta mateixa previsió es conté en l'art. 7 del II Conveni Col·lectiu del personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana quan assenyala que "la promoció d'un grup inferior a un altre superior (mai inferior) podrà realitzar-se a través de cursos específics (...)".

Tenint en compte tot el que hem dit més amunt, recomanem a eixa Direcció General resolga expressament el recurs de reposició formulat per la interessada en el sentit d'admetre-la en el procés d'adaptació del Règim Jurídic del Personal Laboral de l'Administració del Consell com a grup D".

L'Administració ens va contestar i ens va remetre còpia de la resolució del recurs de reposició encara que, en contra del que es recomanava, de forma desestimatòria.

Si bé l'Administració va acceptar la recomanació quant a dictar resolució expressa del recurs de reposició formulada per la interessada, encara quan s'haguera incomplit el termini de 10 dies per a efectuar la notificació, segons disposa l'art., 58.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, atés que la resolució va ser dictada el 28 d'agost de 2002 i va ser registrada de sortida a la interessada el 22 d'octubre de 2002.

Quant al fons de la qüestió, la pretensió de la interessada va ser desestimada i cap explicació se'ns va donar per a no assumir la nostra recomanació, per la qual cosa, de conformitat amb l'art. 29.2 de la Llei reguladora d'esta Institució informem d'esta actitud de la Direcció General de la Funció Pública en el present Informe Anual.

6.3. Processos de Consolidació d'Ocupació en l'àmbit de les Institucions Sanitàries

Les queixes núm. 020329 i 22 acumulades més, presentada per facultatius especialistes de distintes disciplines mèdiques, i les queixes núm. 020243, i 24 acumulades més, presentada per l'Associació de Psicòlegs Clínics, van ser resoltes en els termes que a continuació exposem.

En ambdós queixes, els seus autors, substancialment exposaven que la Conselleria de Sanitat estava convocant places de les distintes categories en compliment del que establit en la Llei 16/2001, de 21 de novembre, per la qual s'establia un procés extraordinari de consolidació i provisió de places de personal estatutari de les Institucions Sanitàries de la Seguretat Social dels Serveis de Salut del Sistema Nacional de Salut.

Segons ens indicaven, la decisió, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, de no convocar un concurs de trasllats previ al procés de consolidació podia vulnerar els seus drets constitucionals.

Admeses a tràmit les queixes, vam sol·licitar de la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat informació sobre la veracitat i raons dels fets denunciats.

Al mes d'abril va tenir entrada en esta Sindicatura l'informe requerit, del qual vam donar l'oportú trasllat als autors de les queixes a l'efecte que, si ho consideraven oportú, presentaren al·legacions, tal com van fer alguns dels promotors.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx la Llei 16/2001, norma de caràcter estatal. D'acord amb això anterior, les distintes convocatòries de la Conselleria de Sanitat no són sinó actes d'aplicació de la referida Llei estatal 16/2001.

El Síndic de Greuges, a pesar de no tenir competències per a revisar normes estatals, a la vista dels escrits d'al·legacions i de l'informe emés per l'Administració Sanitària, vam sol·licitar de l'Oficina del Defensor del Poble informació relativa a si la Llei 16/2001 havia estat objecte de Recurs d'Inconstitucionalitat davant el Tribunal Constitucional.

La resposta de l'Oficina del Defensor del Poble va ser que per Resolució de 22 de febrer de 2002 es va resoldre no interposar Recurs d'Inconstitucionalitat contra la Llei 16/2001, sobre la base, entre altres, dels següents aspectes:

- L'objecte de la Llei 16/2001 és aconseguir que el personal interí que ocupa llocs de plantilla d'Institucions Sanitàries puga arribar a la condició d'estatutaris. En este sentit la Llei tracta de posar fi a este greu problema d'estabilitat en l'ocupació del Personal Estatutari. Personal interí amb elevats percentatges en les distintes categories (segons la informació subministrada per l'Oficina del Defensor del Poble al voltant de 75.000 persones en data juny de 2001 ocupaven lloc com a interins en Institucions Sanitàries, incloent en esta dada el personal que presta serveis en Comunitats Autònomes que tenen transferides les competències en Sanitat). En este sentit la Llei 16/2001 té un plantejament especial i extraordinari ("per una sola i única vegada").

- La Llei 16/2001 va ser aprovada per un ampli consens dels Grups Parlamentaris de les Corts Generals (esta ho va ser pràcticament per unanimitat). A més va ser fruit de l'acord arribat pel INSALUD i les Organitzacions sindicals.

- No estem en presència d'una convocatòria restringida i, per tant, la Llei 16/2001 no acull un procediment "prohibit" pel Tribunal Constitucional, en doctrina reiterada i exposada amb major precisió en la sentència 27/1991, de 14 de febrer (fonament jurídic 5 C).

- S'apunten raons d'eficàcia, per les proporcions que ha adquirit el personal temporal en el conjunt de plantilles de molts centres sanitaris del Sistema Nacional de Salut, el que constituïx una dificultat creixent per al normal desenvolupament d'este i, sobretot, per a una gestió dels recursos humans acomodada a una eficient prestació del Servei Públic Sanitari.

En definitiva, el Defensor del Poble conclou que "la Llei que es rebutja complix els requisits exigits per l'Alt Tribunal i que la diferenciació de tracte que establix pot considerar-se raonable, proporcionada i adequada per a resoldre una situació excepcional com la descrita, per la qual cosa cal en contra del que van manifestar els compareixents, que la Llei 16/2001 s'ajusta a les previsions constitucionals, ja que tracta a més, com ja s'ha explicat, d'una convocatòria de caràcter oberta i no restringida, que no considera una fórmula extraordinària d'accés a la Funció Pública, exclusivament a favor de qui ocupen en ella un lloc de treball de caràcter interí"

En relació amb l'afirmació dels recurrents que "la Llei 16/2001 no té en compte el Principi de mèrit i capacitat, contravenint el que disposa en l'article 103 de la Constitució, en no avaluar els coneixements ja que una memòria sobre la plaça que cal ocupar i la qualitat d'expressió escrita no són mèrits determinants per a decidir l'accés a determinades especialitats" entén el Defensor del Poble que "en este punt, torna l'Alt Tribunal a la doctrina que ja s'ha exposat en l'apartat precedent, i afirma que no li correspon ni revisar, ni substituir a l'Administració en la determinació del *quantum* que ha d'atribuir-se a cadascun dels citats mèrits... doncs l'única cosa rellevant des de la perspectiva del Principi d'igualtat és que estes determinacions es realitzen amb caràcter

general i abstracte per a tots els concursants, com, sens dubte ocorre en el cas examinat, sobre la base que els requisits establits en el barem no es regula en termes concrets i individualitzats, ni entre ells existixen elements de puntuació aliens als conceptes de mèrit i capacitat", en aplicació de la referida doctrina, el Defensor de Poble conclou que "la Llei 16/2001 preveu un procediment ajustat a les previsions de l'Article 103.3 de la Constitució".

Finalment no observa el Defensor del Poble motius per a la interposició del Recurs d'Inconstitucionalitat en relació amb les convocatòries i els concursos de trasllats ja que "els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat en el moment d'accedir a l'Administració i una vegada produït l'ingrés, li són d'aplicació altres principis o criteris en benefici d'"una major eficàcia en l'organització dels serveis o a la protecció d'altres béns constitucionals"(STC 192/1991 i STC 293/1993 entre d'altres).

Finalment, de l'informe del Defensor del Poble es deduïa que existien processos judicials en tràmit contra les convocatòries, per la qual cosa esta Sindicatura es va posar en contacte amb el Gabinet Jurídic de Presidència de la Generalitat Valenciana i va sol·licitar que ens indicaren si hi havia processos de consolidació de personal facultatiu impugnats en seu judicial i, en cas afirmatiu, a quin grup de facultatius afectaven.

La resposta del Gabinet Jurídic va ser en sentit afirmatiu, això és que s'havien interposat recursos jurisdiccionals pels mateixos fets que van motivar este expedient i que afectaven diferents facultatius especialistes.

En este sentit, disposa l'article 17.2 de la Llei 11/88 per la qual ens regim, que el Síndic de Greuges:

"No entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent resolució administrativa o judicial definitiva i la suspendrà si, iniciada la seua actuació, s'interposara per persona interessada denúncia, querella criminal o demanda davant els Tribunals Ordinaris sobre els mateixos fets".

En conseqüència, vam comunicar als autors de les queixes que es resolia suspendre la tramitació de les queixes. Tal limitació legal radicava en l'imprescindible respecte a la independència del Poder Judicial consagrada constitucionalment, que obliga que cap altre poder o autoritat distinta dels òrgans judicials puga pronunciar-se sobre els assumptes sotmesos a estos. Juntament amb això anterior, i tal com s'ha apuntat anteriorment, la limitació que implica el que les distintes convocatòries operen en aplicació d'una Llei estatal

Altres queixes també relatives als processos de consolidació d'ocupació van ser la núm. 021000 i 021089, relatives als processos de consolidació d'ocupació iniciada a l'interior de les Institucions Sanitàries de la Generalitat Valenciana, ens va ser impossible fer-ne una investigació.

Efectivament, l'art. 12.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, limita l'àmbit de les seues competències a l'Administració Autonòmica i Local en l'àmbit geogràfic de la Comunitat Valenciana i les qüestions plantejades

l'excedien. Això és així ja que, encara que la convocatòria de proves de consolidació d'ocupació temporal és realitzada per la Generalitat Valenciana, ho és exclusivament com a desenvolupament d'una norma estatal en l'examen de la qual no podem entrar, el que correspondria, si escau, al Defensor del Poble.

La Llei 16/2001 de 21 de novembre va establir un procés extraordinari de consolidació i provisió de places de personal estatutari en les Institucions Sanitàries de la Seguretat Social dels Serveis de Salut que integren el Sistema Nacional de Salut i la mateixa és dictada segons establix el seu art. 1.2 sobre la base del que hi ha previst en l'art. 149.1.16a i 18a de la Constitució espanyola, que es referix a les competències exclusives de l'Estat, en concret en les Bases i Coordinació General de la Sanitat i Bases del Règim Jurídic dels Funcionaris. És per això que no podem investigar l'adequació d'esta norma als drets i les llibertats garantits en el Títol 1 de la Constitució espanyola. Quant a la Generalitat Valenciana, l'única cosa que ha fet és realitzar la convocatòria conforme a les bases establides en l'esmentada Llei 16/2001, entre les quals es troba el barem de l'experiència professional solament com a personal estatutari (art. 6.3), i s'exclouen altres serveis sanitaris prestats a les Administracions Públiques.

6.4. Situació del personal del Servei Especial d'Urgències (SEU)

Va ser tancada la queixa núm. 010510 (Informe 2001, pàg. 418 i 419) presentada pel Sindicat Independent de la Comunitat Valenciana, en la qual es denunciava la situació que travessava el personal del Servei Especial d'Urgències (SEU).

Efectivament, en relació a la queixa núm. 010510, esta Institució va realitzar el següent suggeriment a la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat:

"(...) Així, entre altres qüestions, ens exposava les precàries condicions que es desenvolupa el seu treball el personal del SEU, a més de l'escassetat de mitjans i personal, les retribucions mínimes, l'ocupació precària, les llargues jornades laborals sense dret als mínims de descans, els llocs de treball amb deficients condicions d'habitabilitat i higiene.

Admesa a tràmit la queixa en data 10 de juliol de 2001, este mateix dia vam sol·licitar informe d'esta Direcció General amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades per l'autor de la queixa.

Del referit informe vam donar trasllat a l'interessat el 23 d'agost a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara escrit d'al·legacions, tal com va fer en data 11 de setembre.

Del detallat estudi de la queixa, de la normativa vigent i de l'informe remés per l'Administració Sanitària, i una vegada vist el seu escrit d'al·legacions procedim a resoldre la queixa amb les dades que figuren en l'expedient.

El punt de partida de l'estudi de la queixa el constituïx la Llei General de Sanitat 14/1986, de 25 d'abril, que desenvolupa el dret a la protecció de la salut que reconeix l'art. 43 i concordants de la Constitució espanyola de 1978. Efectivament, a pesar que la Llei General de Sanitat guarda silenci sobre l'assistència d'urgències, no podem ignorar la important repercussió de la nova concepció de l'estructura del sistema sanitari públic, que es deriva de la mateixa, sobre la citada assistència. Així, després de la referida Llei, tot el vell model d'atenció sanitària primària, especialitzada i de la salut comunitària havia de ser objecte de reformes.

En este sentit, el Defensor del Poble en el seu Informe Anual de 1988 (concretament en la Recomanació 32/1988 de 28 de desembre), va realitzar una sèrie de recomanacions i suggeriments que afectaven els Serveis d'Urgència.

D'acord amb això anterior, les distintes Administracions Públiques, i entre elles, la Comunitat Valenciana, van aprovar Plans Directors d'Urgències que buscaven la modernització d'estos serveis, la coordinació dels distints recursos i la integració del vell model.

En l'àmbit de l'Atenció Primària de la Conselleria de Sanitat, la implantació del nou model d'assistència sanitària, que partia de la premissa de l'atenció integral, comportava la modificació de les estructures i organitzacions dels serveis sanitaris, entre ells els serveis d'urgències. En este sentit el Consell en data 13 de maig de 1991 va acordar la reconversió progressiva d'estos serveis.

Tot això requeria, en els termes de l'Ordre de la Conselleria de Sanitat de 24 de març de 1995 (afectada per l'Ordre de 26 de febrer de 1997), que, d'una banda, part dels mitjans materials, econòmics i personals s'anaren integrant progressivament en els Equips d'Atenció Primària (EAP) i, d'una altra banda, que els mitjans restants es transformaren en Serveis d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU).

En conseqüència, la referida Ordre de 1995 acordava, en el seu art. 1, la supressió progressiva dels Serveis Especials d'Urgència de la Comunitat Valenciana, i establix en el seu Art. 2 que "els mitjans humans, materials i econòmics que componen l'actual organització dels SEU s'integren en Equips d'Atenció Primària i/o en la nova estructura dels futurs SEU-SAMU, els quals tendiran a transformar-se en unitats especifiques d'atenció a urgències vitals i emergències".

En definitiva, les Ordres de 24 de març de 1995 i 26 de febrer de 1997 de la Conselleria de Sanitat, preveien la reestructuració dels Serveis d'atenció d'urgències extrahospitalàries a través d'un procés en el qual es preveien ofertes d'integració a determinats efectius en EAP.

La recent publicació de la Resolució per part de la Direcció General de Recursos Humans de 6 de març de 2002 (DOGV núm. 8267 de 26 de març), prèvia negociació amb les organitzacions sindicals, de la convocatòria de l'oferta d'integració al personal facultatiu i ATS/DUE titular del Servei Especial d'Urgències (SEU) en Equips d'Atenció Primària està encaminada a donar compliment a les Ordres referides en el paràgraf anterior i a situar-nos al final del camí del procés de reconversió.

A la vista d'estos antecedents, entenem que per a implantar la reforma del model tradicional dels Serveis d'Urgències Extrahospitalàries, l'Administració Sanitària ha hagut i ha de realitzar un important esforç organitzatiu, pressupostari i negociador. Tot això amb la finalitat de dotar a la població valenciana d'una cobertura sanitària de les urgències vitals i emergències, moderna i eficaç.

No obstant això anterior, els autors de la queixa en el seu escrit d'al·legacions, acceptat el fet de la reconversió del Servei d'Urgències, sol·liciten d'esta Sindicatura que instem esta Administració Sanitària que incremente els seus esforços negociadors en la qüestió d'actualitzar els increments retributius del personal que desenvolupa la seua activitat professional en el SEU.

En este sentit, la mediació d'esta Institució per a aconseguir una millora de retribucions no entra dins les competències que la Llei atorga al Síndic de Greuges, sinó que té com missió intervenir en la defensa dels drets dels ciutadans vulnerats o posats en perill per actuacions de les Administracions Públiques. Les qüestions relatives a increments salarials, en principi, són de caràcter tècnic i, en elles mateixes, no revisables per esta Institució.

D'altra banda, els autors de la queixa denuncien, en part a causa d'este procés de reconversió, la desídia per part de l'Administració Sanitària en el manteniment dels mitjans materials situats en els actuals SEU.

Per tot el que antecedix, se suggerix a eixa Conselleria que accelere el procés de reconversió iniciat del vell model al nou model d'assistència sanitària que sorgix després de la Llei General de Sanitat i que s'esforce, mentre este procés no finalitze, en el manteniment dels mitjans materials de què disposen els actuals Serveis d'Urgències. De conformitat amb el que preveu l'art. 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació del suggeriment que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar".

La Conselleria de Sanitat ens va informar que en aquells moments "estava finalitzant la fase de negociació de la 3a fase de reconversió dels serveis d'urgència amb els representants dels treballadors i ja s'han iniciat els preceptius actes administratius per a l'efectiva reconversió.

A més s'estava realitzant el necessari manteniment dels mitjans tècnics i materials de què disposa en l'actualitat el servei especial d'urgències de les províncies d'Alacant i Castelló.

Per tot el que hem dit més amunt, manifestem la nostra acceptació al suggeriment realitzat per esta Institució".

A la vista d'això anterior, vam tancar la queixa.

6.5. Trasllat d'ubicació d'un centre de treball

En relació amb la queixa núm. 010636 (Informe 2001, pàg. 427) presentada per personal adscrit al Centre de Menors que va ser objecte d'un suggeriment dirigit a la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria de Benestar Social, va ser tancada en ser acceptada.

6.6. Problemes d'incompatibilitats dels empleats públics

La queixa núm. 010831 (Informe 2001, pàg. 434) va ser tancada, ja que a la vista de l'Informe rebut de la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, del qual vam donar trasllat a l'autor de la queixa, no deduíem l'existència d'actuacions públiques irregulars.

6.7. Incompliment de funcions

En la queixa núm. 021404 el seu autor, substancialment, denunciava una sèrie de fets que van ocórrer en l'IES de Dolores (Alacant), com també l'actitud davant estos fets del director d'este centre, que van motivar, segons ens indicava, la seua baixa laboral.

Concretament es referia a la negativa del director de l'IES de Dolores de convocar un claustre extraordinari per a adoptar mesures en relació amb un incident que va tenir amb un alumne (en este sentit, sol·licitava l'obertura d'un expedient disciplinari a l'alumne implicat en els fets).

D'altra banda, en la queixa es referia a les dificultats que estava trobant perquè li remeteren al seu domicili el correu que li arribava al centre (especialment les nòmines, com també documents necessaris per a la declaració de la renda).

Una vegada estudiada la queixa, esta va ser admesa a tràmit i vam demanar informe a la Conselleria d'Educació (Direcció Territorial d'Alacant) a fi de contrastar les al·legacions formulades per l'autor de la queixa.

En el seu informe l'Administració educativa ens indicava, entre altres coses, que el claustre extraordinari va tenir lloc el dia 10 de febrer de 2000, a les 17:00 h, a l'IES de Dolores, amb un únic punt del dia: "la situació sorgida després de la denúncia d'una mare presentada davant la Direcció del Centre contra (...)".

De les al·legacions formulades per l'autor de la queixa a l'informe emés per la Direcció Territorial es deduïa la seua total discrepància sobre les actuacions portades a terme per l'Administració educativa en el referit assumpte. A més a més, en diversos paràgrafs del seu escrit d'al·legacions ens indicava que en l'informe remés s'estava faltant a la veritat i, fins i tot, es referia a la possibilitat que existiren documents falsificats.

Arribats en este punt, el vam informar que el Síndic de Greuges té encomanada la supervisió i el control dels òrgans de les Administracions Públiques en defensa dels

drets reconeguts en el Títol I de la Constitució espanyola en l'àmbit territorial i competencial de la Comunitat Valenciana, segons disposa l'art. 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

D'acord amb això anterior, no vam observar una actuació de l'Administració que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret. La mera disconformitat o el desacord amb una actuació administrativa, no pot, per ella mateixa, motivar la nostra intervenció.

En el moment d'elaborar el present Informe continuen en tràmit les queixes núm. 021737 i 021817 que a continuació exposem.

En la queixa núm. 021737 el president de l'Associació de Mercats Municipals de la Comunitat Valenciana, substancialment exposava que havia presentat una reclamació en l'Ajuntament de València en què denunciava l'irregular funcionament del servei públic de mercats. En concret, es feia referència al deficient compliment de funcions per part del funcionari encarregat en el mercat de Jesús-Patraix i Rojas Clemente.

Admesa a tràmit la queixa, en el moment d'elaborar el present Informe estem pendents d'informe de l'Ajuntament de València.

En la queixa núm. 021817 el seu autor, domiciliat a la ciutat d'Alacant, substancialment exposava que al mes d'abril va presentar davant l'Ajuntament d'Alacant una reclamació per l'atenció rebuda en una consulta telefònica. No havia rebut resposta.

6.8. Garanties del funcionari implicat en un expedient disciplinari

La queixa núm. 022185 va ser presentada pel secretari general de l'Ajuntament de Sant Joan (Alacant). En esta queixa el funcionari considerava que el decret de l'Ajuntament de data 3 de desembre de 2002 no tenia cap justificació jurídica i que es tractava d'una manifestació més d'intentar apartar-lo del seu lloc de treball, com també, que tampoc considerava ajustada a dret la designació realitzada per l'Ajuntament dels secretaris de les Comissions Informatives.

El precitat Decret de l'Ajuntament de 3 de desembre resolia:

"Imposar una sanció de prevenció a (...), secretari de l'Ajuntament de Sant Joan d'Alacant i, com a secretari de la Fundació Esportiva Municipal d'acord amb l'article 5 dels seus Estatuts, per la comissió d'una falta lleu tipificada en l'article 8.d) del d) del 33/1986, de 10 de gener, de desatenció o negligència en l'exercici de les seues funcions per la inassistència inexcusable per al compliment dels seus deures de fe pública i assessorament legal preceptiu a la sessió de la Junta Rectora d'esta Fundació, sessió convocada per ell mateix per a la seua celebració el passat dia 10 d'octubre."

A l'informe de l'Ajuntament acompanyava còpia de la documentació que integra l'expedient sancionador de referència.

Després del seu detallat estudi i en l'àmbit competencial d'esta Institució contingut essencialment en l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia, com també, en l'article 1.1 de la Llei Valenciana 11/1988 reguladora del Síndic de Greuges en concordança amb el que disposa l'article 25.1 de la Constitució resultava convenient formular la següent recomanació:

"(...) Consta que la sanció imposada de "prevenció" es preveu en l'article 14.i) i 17 del Reial decret 33/1986 de 10 de gener, mitjançant el qual s'aprova el Reglament de Règim Disciplinari dels Funcionaris de l'Administració de l'Estat, en declarar en este Decret la comissió de la infracció lleu pel referit funcionari continguda en l'article 8.d) del Reial Decret 33/1986 del següent tenor: "La desatenció o negligència en l'exercici de les seues funcions ".

L'aplicació al supòsit del Reial Decret 33/1986 queda justificada en la documentació municipal que se'ns va remetre i amb fonament en els citats preceptes s'imposa la indicada sanció al funcionari promotor d'esta queixa per "la inassistència inexcusable per al compliment dels seus deures de fe pública i assessorament legal preceptiu a la sessió de Junta Rectora d'esta Fundació, sessió convocada per ell mateix per a la seua celebració el passat 10 d'octubre.

En la documentació de què disposem resulten constatables tres qüestions que esta Institució considera d'essencial rellevància en les actuacions:

D'una banda, consta que el funcionari sancionat es trobava el dia i a l'hora de la convocatòria de la Sessió de la Junta Rectora de la Fundació Esportiva Municipal en les Dependències Municipals, i segons manifesta estava treballant a uns cinc metres del Saló de Plens on es va convocar tal sessió.

D'altra banda, no es prova de manera fefaent que este funcionari fóra avisat de l'inici de la Sessió en qüestió quan van comparéixer els membres corporatius convocats a este efecte.

I, tal com es reconeix en el Decret de l'Ajuntament, de 3 de desembre de 2002: "No sembla que s'haja produït un mal significatiu al normal funcionament del servei (...)".

Respecte a la tipificació, l'abast i la finalitat de la falta lleu imputada, destaquen els autors més rellevants que s'han ocupat d'esta temàtica que es tracta d'una falta d'abast molt general i inconcreta, considerada en tot cas com a falta de rendiment, que només resultaria sancionable sobre la base de la mateixa desatenció o negligència dilatada o permanent en l'exercici del conjunt de funcions atribuïdes a l'inculpat però no així si és ocasional o un fet aïllat i la seua concurrència ha de valorar-se en relació amb els usos i estàndards comuns de rendiment en el centre de treball o en llocs similars —Sánchez Morón, Miguel (1996). *Derecho de la función pública*, Ed. Tecnos, pàg. 283. Marina Jalvo, Belén (2001): *El regimen disciplinario de los funcionarios públicos*. Ed. La Nova. 2a edició, pàg. 362.

En este sentit, resulta reiterada i unànime la jurisprudència del Tribunal Suprem sobre que la qualificació per l'Administració actuant d'uns fets com a infracció disciplinària en

cap cas constituïx una potestat administrativa discrecional, i també es proscriu qualsevol interpretació extensiva o analògica en esta matèria segons el que disposa l'article 129.4 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i hi ha abundant doctrina jurisprudencial referent a això.

Així, la sentència del Tribunal Suprem de 8 d'octubre de 1984, quan precisa: "l'enjudiciament en concret d'un acte administratiu resolutori d'un expedient sancionador ha de partir de l'anàlisi de fet, de la seua naturalesa i del seu abast per a determinar i veure si l'il·lícit administratiu perseguit és o no subssumible en algun dels supòsits típics d'infracció prevists en la Llei (...) ja que la qualificació d'uns fets o d'una conducta com a infracció administrativa no és facultat discrecional de l'Administració sinó pròpiament activitat jurídica d'aplicació de normes que exigixen com a pressupòsit objectiu l'enquadrament o la submissió de la falta incriminada en el tipus predeterminat legalment".

També el Tribunal Suprem, en la seua Sentència 4.446 març 4.1981 argumenta: "en esta matèria cal rebutjar qualsevol tipus d'interpretació extensiva, analògica o inductiva i igualment la possibilitat de sancionar un supòsit diferent del que la norma preveu."

La prohibició d'analogia i d'interpretació extensiva en matèria disciplinària administrativa també ha estat mantinguda pel Tribunal Constitucional en diverses sentències —SSTC 75/1984, 133/1 987, 182/1990, 111/1993.

Davant el que hem exposat, esta Institució considera que no resulta constatable que els fets que s'imputen al funcionari promotor d'esta queixa es tipifiquen amb la motivació deguda i suficient en la falta lleu prevista en l'article 8.4) del Reial Decret 33/1986 i que determina la sanció imposada ateses les notes essencials que delimitarien l'abast i contingut d'esta falta lleu.

En este sentit, manté el Tribunal Constitucional en la seua Sentència 169/1 995 de 20 de novembre: "En últim terme, per tant, ha vingut a conculcar-se el dret fonamental de l'actor ex article 25.1 de la Constitució espanyola, doncs se li ha aplicat un precepte sancionador que, segons el seu propi tenor, no s'ha previst per a supòsits com el considerat en la Resolució sancionadora".

Respecte del segon punt objecte d'esta queixa, referit a l'assignació per l'Ajuntament dels Secretaris de les diverses Comissions Informatives, prescriu l'article 13.2 del Reial Decret 1174/1987 de 18.4. setembre, mitjançant el qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional, el següent:

"Les funcions de fe pública i assessorament legal preceptiu, recollides en els articles 2n i 3r concordants d'este Reial Decret, respecte a Juntes, Òrgans o Entitats dependents de la Corporació distintes de l'alcalde, Ple o Comissió de Govern decisòria, podran ser encomanades per la Corporació a funcionaris propis de la mateixa que no tinguen l'habilitació de caràcter nacional, a proposta del titular de la Secretaria i que actuaran com a delegats d'este".

Per tant, per a procedir a estes assignacions a favor de funcionaris municipals s'exigix pel transcrit precepte com a tràmit preceptiu que conste la proposta del titular de la Secretaria, i no resulta constatable que així s'haja fet per este Ajuntament segons la documentació de què disposem.

En conseqüència i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei valenciana 11/1988 del Síndic de Greuges, li recomane que revoque el seu Decret de 3 de desembre de 2002 atés que no s'acredita que els fets imputats en el mateix al funcionari promotor d'esta queixa es tipifiquen en la falta lleu continguda en l'article 8.d) del Reial Decret 3 3/1986 i per la qual se li imposa indegudament la sanció de prevenció.

També li recorde la necessitat de complir les exigències establides en l'article 13.2 del Reial Decret 1174/1987 respecte al nomenament de funcionaris municipals com a secretaris de les Comissions Informatives Municipals.

Cosa que se li comunica perquè en el termini màxim d'un mes ens remeta informe sobre si accepta els pronunciaments transcrits".

En el moment d'elaborar el present Informe Anual estem pendents de la resposta de l'Ajuntament.

6.9. Responsabilitat patrimonial en matèria de personal

En la queixa núm. 022190 la seua autora, domiciliada a la ciutat de Castelló, substancialment denunciava retards en la tramitació d'un expedient administratiu de Responsabilitat Patrimonial que se seguix en el Servei de Gestió i Règim Jurídic de la Conselleria d'Educació i Cultura.

Admesa a tràmit la queixa, estem pendents d'informe de la citada Conselleria.

6.10. Assetjament moral

Continua tramitant-se en el moment d'elaboració de l'Informe Anual la queixa núm. 021686 en la qual el seu autor denunciava l'assetjament moral a què es va veure sotmés per part del director del Col·legi Públic "Les Vessanes" quan ocupava el lloc de conserge en este centre.

6.11. Horaris

La queixa núm. 021009 no va ser admesa ja que havia transcorregut un termini raonable sense obtenir resposta des que vam sol·licitar a la seua autora una ampliació de dades, en el sentit de conéixer si s'havia dirigit prèviament a la Conselleria de Cultura i Educació per a plantejar el problema que ens exposava.

Vam sol·licitar a l'autora de la queixa núm. 020767 i 021107 que per a poder estudiar l'assumpte plantejat i informar-la sobre la seua possible admissió, que ens concretara l'objecte precís de la queixa, ja que feia referència a diverses qüestions, com ara maltractaments psíquics, realitzar un horari que no li correspon, falta de cotització a la Seguretat Social, assetjament moral o condicions precàries indignants, com també si s'havia dirigit a alguna Administració per exposar-li les seues concretes pretensions, en este cas també li demanàvem que ens remetera còpia dels escrits que va presentar i de les contestacions que eventualment haguera rebut.

En no aportar, en un termini de temps prudencial, les dades sol·licitades, vam tancar les dos queixes.

6.12. Situacions administratives

En la queixa núm. 021549, després del detallat estudi de la documentació que ens va presentar l'autora de la queixa, resultava constatable que l'objecte de la queixa se circumscrivia a manifestar-nos la seua discrepància referida a un precepte de la normativa vigent en matèria de Funció Pública, concretament l'art. 19.4 de la Llei 30/1984 de 2 d'agost relatiu a l'excedència per cura de familiars.

Referent a això li vam indicar que l'article 66.2 de la Constitució atorga l'exercici de la potestat legislativa de l'Estat a les Corts Generals. En el mateix sentit, i dins de l'àmbit competencial i territorial de la Comunitat Valenciana, l'art. 10 de l'Estatut d'Autonomia atribuïx la referida potestat a les Corts Valencianes.

En conseqüència, atés el caràcter que tenia l'assumpte que ens va confiar (la seua petició que el Poder Legislatiu concedira pròrrogues a l'excedència per cura de familiars), li vam comunicar que ens resultava impossible l'estudi d'este assumpte, ja que esta Institució no té competències per a sol·licitar la revisió de normes.

Les queixes núm. 02172l i 02l722 van ser presentades pel president de l'Associació de Veïns dels Paratges del Fondó de les Neus i per un ciutadà.

Substancialment manifestaven que havien tingut coneixement del reingrés al servei actiu com a secretari interventor d'esta Corporació local.

Segons ens indicaven els autors de les queixes, el referit funcionari "va ser suspés o destituït" per esta Corporació Local.

En este sentit, dels escrits presentats pels autors de les queixes no es desprenia que hagueren iniciat davant les Administracions Públiques competents les actuacions pertinents per a la garantia dels drets que, si escau, pogueren correspondre'ls.

Atesa esta anterior circumstància, no havia estat possible que es pronunciara, ni expressament ni tàcitament, cap Administració sobre la qüestió plantejada, per la qual cosa no es podia deduir que haguera existit encara actuació administrativa.

Per això, fins que l'Administració no haguera resolt de manera expressa la qüestió plantejada pels interessats o es produïren retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular, no podíem intervenir.

En conseqüència, li vam suggerir que es dirigira prèviament a:

- Ministeri d'Administracions Públiques
  Inspecció General de Serveis del Departament
  Pl. Marqués de Salamanca, 11
  28071 -MADRID

- Conselleria de Justícia i Administracions Públiques
  Direcció General d'Administració Territorial
  C/ Historiador Chabàs, 2
  46003-VALÈNCIA

on li podrien proporcionar una adequada informació sobre la qüestió plantejada i, si escau, els tràmits que calia seguir. En el cas que en esta tramitació es produïsquen les circumstàncies anteriorment descrites, el vam informar que podia dirigir-se de nou a esta Institució.

6.13. Ajudes socials

Continua tramitant-se la queixa núm. 021920 en la qual un funcionari de l'Ajuntament de Quart de Poblet (València) ens va comunicar que alguns dels acords de la Corporació en matèria d'empleats públics havien estat impugnats en seu jurisdiccional i sota pretext de tal impugnació l'Ajuntament li negava ajudes socials, si bé en altres casos, com el de la realització d'hores extraordinàries, no es posava cap trava. Vam sol·licitar el corresponent informe, que ens ha estat remés per l'alcaldessa d'esta població i estem, en el moment de redactar l'Informe, pendents de resoldre l'expedient.

6.14. Formació

En la queixa núm. 022123, un docent va sol·licitar la seua inscripció en el Curs de Formació Lingüisticotècnica en valencià en l'IES Campanar de València i va ser admés però en un centre diferent del que havia sol·licitat; per això va demanar la nostra intervenció.

En el tràmit de la queixa hem rebut ja l'informe del director general d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística que hem traslladat a l'interessat perquè al·legue el que li convinga, tràmit en què ens trobem actualment.

6.15. Altres queixes en tràmit en matèria de drets dels empleats públics.

Les queixes núm. 010187, 010511, 011036 i 012334 (Informe 2001, pàg. 435 i 436) van ser tancades d'acord amb el que a continuació exposem.

En la queixa núm. 010187 la seua autora, en representació del Col·lectiu de Fisioterapeutes de Centre d'Educació Especial i integració de la província d'Alacant, sol·licitava que, després d'una exposició de la seua problemàtica, esta Institució instara que, per part de l'Administració Pública, es considerara i regulara el caràcter docent dels fisioterapeutes de Centres d'Educació Especial i Integració, com també que s'elaborara un Reglament d'Ordenació de Centres (ROC) d'Educació Especial i en què considerara els seus drets i responsabilitats.

En considerar que la queixa reunia els requisits prevists en la Llei de la Generalitat 11/1988 reguladora d'esta Institució, va ser admesa a tràmit i en vam donar trasllat a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació a l'efecte de contrastar les al·legacions de l'autora de la queixa i que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'estes qüestions i d'altres circumstàncies concurrents en el present cas.

L'informe va tenir entrada en esta Institució, i en vam donar l'oportú trasllat a l'autora de la queixa a l'efecte de que, si ho considerava convenient, presentara al·legacions, tal com va fer.

De l'estudi de la queixa, de l'informe emès per l'Administració Educativa i de l'escrit d'al·legacions, i a la vista de la normativa vigent en la matèria vam arribar a les següents conclusions:

El punt de partida de l'estudi de la queixa, el constituïx la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE) 1/1990, de 3 d'octubre, que en el capítol relatiu a l'Educació Especial es referix als "professionals qualificats" entre els quals s'inclouen, entre altres, els fisioterapeutes.

El problema és analitzar si el personal fisioterapeuta de Centres d'Educació Especial té o no caràcter docent.

Entre la documentació aportada a l'expedient s'incloïa la Sentència del Tribunal Suprem de data 6 de març de 1999 (sala del contenciós administratiu). En la mateixa l'Alt Tribunal analitza la qüestió de la formació del claustre de professors per al personal de categoria de vetladores i afegix que els fisioterapeutes tenen una titulació acadèmica que els habilita per a impartir la docència en Centres d'Educació Especial i per a, en concepte de "professors", formar part del claustre respectiu d'estos centres (a diferència del personal vetlador, que ho farien, no com a professors, sinó com a personal de serveis generals docents").

Una qüestió és la composició del claustre i una altra, distinta, és determinar si les funcions, condicions de treball i titulacions del col·lectiu de fisioterapeutes que presten els seus serveis en Centres d'Educació Especial es podrien considerar de caràcter docent.

De la documentació remesa tant per l'autora de la queixa com per la Conselleria d'Educació deduïm que esta última és una qüestió que es troba actualment pendent de resolucions judicials, en uns casos, i amb sentència ferma, en uns altres.

En este sentit, vam informar a l'autora de la queixa que la nostra Constitució, en el seu art. 117.1, proclama el Principi d'independència judicial el qual és un dels pilars bàsics sobre els quals es construïx l'Estat Social i Democràtic de dret. Precisament per este respecte al principi d'independència judicial, la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, impedix al Síndic de Greuges entrar en l'examen individual de les queixes sobre les quals està pendent una resolució judicial i l'obliga a suspendre la seua investigació quan s'interpose demanda, denúncia o recurs davant els tribunals.

La queixa núm. 010511 va ser tancada. Va ser presentada per un docent de la Universitat d'Alacant, qui denunciava determinades irregularitats en l'expedient administratiu de canvi d'àrea de coneixement d'un professor dependent del seu Departament en relació amb el tràmit d'audiència, i sol·licitava que esta Sindicatura "s'instaren les autoritats i òrgans universitaris implicats (Junta de PDI, Defensor de l'Universitari, Director del Servei Jurídic i Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica) que donaren les oportunes explicacions sobre per què han negat el tràmit d'audiència al Departament de Biotecnologia i que obriren la corresponent comissió informativa, perquè puguem defensar la nostra imatge i s'establisquen les corresponents responsabilitats si n'hi haguera".

Amb caràcter previ, tal com vam comunicar a l'autor de la queixa, es va considerar convenient sol·licitar del Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Professorat de la Universitat d'Alacant informació sobre els següents extrems relatius al control de la legalitat:

Primer. Tràmits realitzats per esta Universitat en l'expedient de canvi d'Àrea i Departament del professor C.

Segon. Resolució, si n'hi haguera, adoptada al respecte per esta Universitat.

El 30 d'octubre va tenir entrada en esta Sindicatura la documentació sol·licitada, de la qual li vam donar trasllat a l'efecte que, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

En l'informe remés s'acompanyava còpia d'un ofici del vicerector d'Ordenació Acadèmica i Professorat, mitjançant el qual s'informava a l'autor de la queixa la impossibilitat d'iniciar els tràmits oportuns de canvi d'Àrea del professor C, i no admetien, en conseqüència, la sol·licitud.

De l'estudi de la queixa, de la normativa vigent com també a la vista de la documentació remesa per l'Administració Universitària referida i de l'escrit d'al·legacions de l'autor de la queixa vam arribar a les següents conclusions:

Les Universitats, d'acord amb l'art. 27.10 de la Constitució espanyola de 1978, tenen reconeguda l'autonomia en els termes establits per les lleis, això significa que, per a la gestió dels seus interessos, les Universitats apareixen dotades d'una organització pròpia amb potestats decisòries.

Així, la competència de les Universitats per a elaborar els seus propis Estatuts i altres normes de funcionament intern és, sens dubte, una garantia de l'autonomia universitària. Esta autonomia normativa no és incompatible amb l'aplicació d'altres fonts normatives, com és el cas de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Procediment Administratiu Comú i Règim Jurídic de les Administracions Públiques.

En este sentit, la Llei 30/1992 es referix dins del capítol relatiu als Procediments Administratius, al tràmit d'audiència com una activitat que cal realitzar, una vegada instruït el procediment.

De l'informe emés per la Universitat d'Alacant es deduïa que no havia tingut lloc l'inici d'expedient administratiu, ja que la sol·licitud del Sr. C. va ser inadmesa perquè la Universitat d'Alacant no tenia l'Àrea d'Histologia, per les raons exposades en la contestació al mateix, de la qual ja va tenir coneixement l'autor de la queixa.

Era clar, d'acord amb això anterior, que en el cas que ens ocupava no es van iniciar els tràmits d'instrucció a què haguera donat lloc, si escau, al tràmit d'audiència als interessats.

Entenia esta Institució que les comunicacions o notes de règim intern de gestió diària que produïxen entre si les distintes unitats orgàniques, en l'àmbit de les Administracions Públiques, no formen part d'un procediment administratiu en sentit estricte, atés que es tracta de meres actuacions materials de l'Administració absents de tot caràcter decisori vinculant que tenen els actes administratius.

I encara més, la jurisprudència del Tribunal Suprem indica que "convé mantenir distint rigor en l'observança dels ritus procedimentals, segons es tracte d'una sol·licitud que provinga d'un particular, o, com aquí ocorre, d'unes iniciatives i d'unes gestions d'Administració Pública directament interessades en l'assumpte, circumstància que explica en este cas que el tràmit d'audiència no haja de ser vist amb el mateix prisma que comunament s'empra quan es tracta d'expedients que han de resoldre sol·licituds de particulars".

Finalment, en relació amb la sol·licitud de l'autor de la queixa que esta Sindicatura "inste la comissió informativa, perquè puguem defensar la nostra imatge i s'establisquen les corresponents responsabilitats si n'hi haguera" li vam indicar que el Decret del Consell 107/1985, de 22 de juliol, mitjançant el qual s'aprova l'Estatut de la Universitat d'Alacant, en el seu Art. 181 i següents, es referix al règim disciplinari dels membres de la Comunitat Universitària en la qual l'autor de la queixa prestava serveis.

L'Estatut de la Universitat d'Alacant remet, al seu torn, a un Reglament de Règim Disciplinari elaborat i aprovat per la pròpia Universitat: el Reglament de Composició i

Funcionament de la Comissió Disciplina de la Universitat d'Alacant va ser aprovat per Junta de Govern el 3 de desembre de 1993.

A la vista de la normativa citada en el paràgraf anterior i, sobretot per respecte al principi d'autonomia universitària, enteníem que esta Institució, no havia de ser qui instara l'inici del procediment disciplinari davant els òrgans universitaris competents.

Finalment, en relació amb les queixes núm. 011036 i 012334, atés que els seus autors no van aportar a esta Institució la informació i les dades sol·licitades, transcorregut un termini prudencial, vam procedir a la conclusió de les nostres investigacions.

VIII. SERVEIS I RÈGIM JURÍDIC DE LES ENTITATS LOCALS

Introducció

En esta temàtica es van presentar 178 queixes i 10 queixes van ser inadmeses. En l'apartat d'inadmissions consta un nombre de 9 queixes, amb un total de 187 queixes.

Quant a les resolucions emeses per la Institució al llarg d'enguany, se n'han dictat 2 d'expedients del 2001 i 7 d'expedients del 2002, i s'han produït 3 acceptacions íntegres, 2 parcials, i en 4 estem pendents que siguen acceptades per les administracions implicades en el moment de tancar este Informe Anual.

1. SERVEIS

1.1. Subministrament d'aigua potable

1.1.1. Deficient prestació del servei

Durant l'any 2002, de les 10 queixes que denuncien una deficient prestació del servei d'aigua potable, la meitat, això és, les referenciades amb els números 022107 —goteres

i humitats en habitatge originats per fuita en la xarxa municipal d'Alzira (València)—, 022218 —falta de subministrament a habitatge amb llicència de primera ocupació a Bétera (València)—, 022237 —denegació de sol·licitud de connexió a la xarxa general a Peñíscola (Castelló)—, 022250 i 022252 —deficient subministrament en habitatges de Nàquera i Gandia (València), respectivament—, es troben en tramitació, tot esperant rebre els informes requerits als respectius ajuntaments.

El tall del subministrament d'aigua potable denunciat per la propietària d'un habitatge situat en una partida rural d'Alacant, queixa núm. 020199, s'ha estimat d'acord amb el dret, ja que l'empresa mixta encarregada de la prestació indirecta d'este servei públic havia denunciat el contracte existent entre ambdós parts i que consistia a no facturar el consum d'aigua a canvi de l'exempció del pagament per l'ocupació de part del seu terreny amb instal·lacions propietat de l'empresa.

L'autor de la queixa núm. 020947, en nom i representació d'una associació de veïns de Mutxamel (Alacant), sol·licita la intervenció d'esta Institució, després de plantejar que duen més de dos anys sense tenir aigua potable, mentre que, segons afirmen, paguen l'impost sobre béns immobles de naturalesa urbana i l'Ajuntament seguix concedint cèdules d'habitabilitat.

Una vegada examinada la documentació remesa per l'Ajuntament i les al·legacions efectuades per l'interessat, s'ha estimat ajustada al dret l'actuació municipal i s'ha emés la següent resolució:

"El sòl té la classificació d'urbanística de sòl no urbanitzable, què no hi ha obligació municipal de prestar el servei públic d'aigua potable, que es limita únicament al sòl urbà (articles 26.1a) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local i 26.1 b) de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística.

D'altra banda, l'art. 62.1 b) de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, sotmesa a l'impost sobre béns immobles de naturalesa urbana als edificis, qualsevol que siga la classe de sòl en què hagen estat edificats (en este cas, sòl rústic o no urbanitzable).

Finalment, i amb l'objecte d'evitar la proliferació de situacions anàlogues —en què s'ha pogut autoritzar la construcció sense tenir garantit el subministrament d'aigua potable—, s'ha dirigit un escrit a l'Ajuntament de Mutxamel, i se li ha comunicat que els articles 8 i 10 de la Llei 4/1992, de 5 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre el sòl no urbanitzable —en la redacció operada per la Llei 2/1997, de 13 de juny— regulen els requisits exigibles per a construir un habitatge aïllat en una finca rústica, entre els quals es troba la llicència municipal d'obres per a la presa d'aigua de l'habitatge a la xarxa pública de subministrament d'aigua (art. 10.4)."

Tampoc es van apreciar irregularitats en l'actuació dels ajuntaments d'Elda i Banyeres de Mariola (Alacant), en la investigació dels fets objecte de les queixes núm. 021141 i 021466, respectivament, i s'han emés les resolucions següents:

a) En la primera queixa, l'empresa concessionària del servei ens comunica que l'habitatge ja té aigua potable, de manera que, quan "al rescabalament o indemnització del cost de la presa d'aigua, caldria que es quantificara l'import econòmic a què pugen els danys i perjuís experimentats i que, seguidament, es presentara una reclamació de responsabilitat patrimonial davant l'Ajuntament, acompanyant el document acreditatiu del pagament efectuat en concepte de despeses per presa d'aigua; tot això, a l'empara del que disposen els arts. 106.2 de la Constitució espanyola i l'art. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

b) En la segona, es manifestava la disconformitat amb el tall del subministrament a un habitatge sense cap avís, una pretensió que no podia tenir una acollida favorable, ja que, "en compliment de la sol·licitud de baixa en el servei, realitzada al moment oportú per la propietària de l'habitatge, se'n va tallar el subministrament, es va tapar la presa d'aigua, de manera que es van perdre tots els drets sobre la mateixa, segons indica el Reglament Municipal del Servei d'Aigua Potable".

Quant a les 3 queixes de l'any anterior pendents de resolució (Informe Anual 2001, pàg. 432), la núm. 010533 —urbanització Valle del Sol a Mutxamel (Alacant)— es troba en fase d'al·legacions a un nou informe municipal, mentre que en les núm. 010970 —habitatge en la partida el Castell de Tibi (Alacant)— i 011012 —establiment comercial en carretera platja d'Almenara a la Llosa (Castelló)— s'ha resolt la conclusió de les investigacions i el tancament dels expedients, atés que no hem apreciat cap actuació irregular de l'Administració.

Abans de concloure este epígraf, una associació de veïns del Campello (Alacant), en la queixa núm. 012329 (Informe Anual 2001, pàg. 456), després de plantejar un problema de transport col·lectiu urbà de viatgers, denunciaven la deficient qualitat de l'aigua subministrada als seus habitatges; una qüestió que ha propiciat l'emissió de la següent resolució, que es troba pendent d'acceptació en el moment de tancar este Informe:

"Tant la Comissió Europea, en el seu Dictamen Motivat de data 27 de juliol de 2000, com la Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat Valenciana, en el seu informe de data 7 de juny de 2000, han constatat la superació de la concentració màxima admissible en una sèrie de paràmetres com ara sodi, sulfat i magnesi.

Així mateix, segons ens indica en el seu últim escrit remés el 31 de juliol de 2002 (registre d'eixida número 5.491), "s'estan efectuant estudis previs a l'inici de l'expedient d'expropiació de la xarxa de subministrament d'aigües que té l'empresa privada", a fi de poder connectar estes instal·lacions amb la xarxa general municipal i garantir el mateix subministrament i qualitat d'aigua potable que es presta en el nucli urbà.

En conseqüència, i tenint en compte la preocupació veïnal existent per la deficient qualitat de l'aigua, seria, sens dubte, necessari i exigible que s'incrementaren els esforços municipals a fi d'agilitar la iniciació i tramitació de l'esmentat expedient d'expropiació i que, mentrestant, es desplegara una vigilància constant en l'anàlisi i control de l'aigua per evitar riscos contra la salut pública.

La transposició de la Directiva 80/778/CEE, de 15 de juliol (*Diari Oficial de les Comunitats Europees*, de 30 d'agost), relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, a la nostra legislació ha provocat l'elaboració d'un nou text en el qual es regulen totalment les característiques dels subministraments de les aigües potables de consum públic, com també el tractament, subministrament i distribució de les mateixes.

La importància per a la salut pública de les aigües destinades al consum humà feia necessària la fixació d'unes normes de qualitat, les quals estan previstes en la Reglamentació Tecnicosanitària per al Subministrament i Control de Qualitat de les Aigües Potables de Consum Públic (RD 1138/1990, de 14 de setembre), que en el seu article 24.6 prescriu que "els ajuntaments i, si escau, les empreses subministradores i/o distribuïdores d'aigües potables de consum públic hauran de realitzar, a més a més, totes les anàlisis-tipus mínimes, normals i completes, que calguen, d'acord amb les característiques del sistema de subministrament, per garantir la potabilitat de l'aigua distribuïda", de conformitat amb el que preveu l'art. 43 de la Constitució espanyola i l'art. 42.3 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

En virtut de tot el que hem dit més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que mantinga una vigilància constant en l'anàlisi i el control de l'aigua per evitar riscos contra la salut pública i garantir-ne la potabilitat, mentre s'aconseguix la connexió de la infraestructura existent a la xarxa general de subministrament d'aigua potable."

1.1.2. Irregularitats en el cobrament

Han estat presentades un total de 5 queixes sobre diverses qüestions relacionades amb el cobrament del servei de subministrament d'aigua potable, però solament no ha estat admesa la referenciada amb el núm. 021683, a causa del fet que "l'escrit que el promotor de la queixa va dirigir a l'alcalde de Benidorm i que este, segons sembla, no ha contestat, va ser presentat el dia 3 de març de 1997, i que, segons el que es disposa en l'art. 15.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, les queixes han de presentar-se en el termini màxim d'un any, comptador a partir del moment en què tinguera coneixement dels fets objecte de les mateixes", per la qual cosa, per poder admetre esta queixa, caldria que demanara novament a l'Ajuntament la resolució del que li va plantejar fa més de quatre anys".

Les queixes núm. 021459 —falta de motivació de l'increment de quota produït en un habitatge d'Alacant— i 022233 —reclamació d'un deute de l'anterior propietari al Campello (Alacant), estan ambdós en tramitació, la primera, en fase d'al·legacions per l'interessat, i la segona, tot esperant rebre l'informe de l'Administració.

En la queixa núm. 020068, un veí d'Alacant ens manifesta les dificultats econòmiques que té per a fer front al pagament del rebut d'aigua del seu habitatge, que puja a 1.449,01 euros; no obstant això, una vegada fetes les oportunes investigacions, no hem apreciat cap actuació irregular de l'Ajuntament d'Alacant, i esta Institució ha resolt que

“l'empresa prestadora del servei ha oferit unes condicions raonables per a facilitar-li el pagament del deute generat per la fuita, això és, una bonificació d’excepció del 10% sobre els consums d'aigua i clavegueram, i un ajornament màxim de 6 mesos, i no és possible girar rebut per l'import del consum efectuat l'any passat durant el mateix període de temps, atés que no estem davant un cas dubtós, sinó davant el consum provocat per una fuita, l'obligació de pagament de la qual li correspon i que no ha estat provocada o causada per l'empresa.

D'altra banda, no hi ha cap inconvenient perquè l’empresa col·loque cadenats normalitzats a fi que el personal puga fer la lectura dels comptadors.”

En termes semblants, una comunitat de propietaris de Calp (Alacant), queixa núm. 021349, ens fa saber la seua disconformitat amb l'exigència del pagament d'una factura per consum, que puja a 705,59 euros, per considerar-la excessiva, i prenien com a referència la suma a què s’havia arribat en els consums anteriors i posteriors. Així, van demanar repetidament a l'empresa encarregada de la prestació del servei d'aigua potable la realització d'actuacions de comprovació, l’ajustament o la verificació del correcte funcionament del comptador.

Una vegada examinada la documentació que es trobava en l'expedient, es va resoldre el tancament de la queixa, en no observar cap irregularitat, ja que “segons es desprén del llistat de consums remesos per l'empresa encarregada del servei de subministrament d'aigua potable, posteriorment al primer trimestre de 1999 —període al qual correspon l'elevada facturació—, el mateix comptador ha registrat consums més reduïts i que vosté considera normals, per la qual cosa resulta lògic i raonable descartar un funcionament defectuós de l'aparell comptador, ja que allò normal és que este funcionament irregular s'haguera tornat a repetir.

No obstant això anterior, la Llei 3/1985, de 18 de març, de metrologia, modificada pel Reial Decret legislatiu 1296/1986, de 28 de juny, i per la Llei 13/1996, de 30 de desembre, constituïx el referent legislatiu bàsic en matèria de control metrològic i establix, en defensa de la seguretat, protecció de la salut i dels interessos de consumidors i usuaris, que els instruments, aparells, mitjans i sistemes de mesura només podran ser fabricats, importats, comercialitzats o emprats després d’haver superat el corresponent control metrològic, que podrà comprendre l'aprovació de model, la verificació primitiva, la verificació després de reparació o modificació, la verificació periòdica i la vigilància i inspecció.

D'acord amb el que hi ha establit en els arts. 1 i 9 del Decret autonòmic 149/1998, de 22 de setembre, de metrologia, mitjançant el qual s'assignen funcions de control i s’establixen les condicions del seu exercici, correspon a la Direcció General d'Indústria i Energia la verificació del comptador, i el sol·licitant ha de satisfer les tarifes.”

D’altra banda, les 2 queixes de l’any anterior que es trobaven en tramitació (Informe Anual, pàg. 435), la núm. 010607 i 010860, en les quals es denunciava el cobrament de serveis presumptament inexistents —sanejament, clavegueram— o de dolenta qualitat —aigua no potable— en els municipis de Llíber i Xàbia (Alacant) respectivament, han estat tancades, a la vista de les consideracions efectuades en sengles informes

municipals, davant els quals els autors de les queixes no van formular cap al·legació contradictòria.

1.1.3. Altres queixes

L'objecte de l'expedient de queixa núm. 020346, incoat a instància d'un veí de Benigànim (València), versava sobre la realització d'obres presumptament il·legals consistents en la perforació d'un aqüífer a escassos metres d'un pou i en la instal·lació de tot l'equip necessari per a extraure aigua.

Després de la investigació dels fets denunciats, esta Institució no va apreciar cap irregularitat en l'actuació administrativa, i es va resoldre que "les obres de perforació han estat degudament autoritzades per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, la Conselleria d'Indústria i Comerç (resolució núm. 7025, de data 20 de febrer de 2001) i la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Benigànim (acord de data 26 d'octubre de 2001)."

Finalment, el promotor de la queixa 201191 (Informe 2001, pàg. 438) plantejava la falta de contestació de l'Ajuntament d'Alcoi (Alacant) a l'interessat en diverses sol·licituds referents a un informe del Servei Municipal d'Aigües; concretament, es demanava informació sobre qui era l'autor del document esmentat, les dades facilitades per l'Ajuntament als seus redactors i el tipus de contracte que va servir de base per a elaborar-lo.

Doncs bé, s'ha pogut constatar la inexistència d'activitat irregular per part de l'Ajuntament, i s'ha emés la resolució següent:

"En la tramitació de l'expedient de queixa, l'Ajuntament ha evacuat un informe subscrit per dos funcionaris municipals, els quals efectuen la següent asseveració: l'informe sol·licitat no ha estat elaborat per personal d'este Ajuntament ni s'ha encarregat la seua elaboració a cap empresa externa.

Esta afirmació emesa pels tècnics municipals, que segons reiterats pronunciaments jurisprudencials té "a priori" un ampli marge de credibilitat, objectivitat i imparcialitat, no ha estat rebatuda, ni tan sols ha estat qüestionada, per la qual cosa resulta raonable inferir que les preguntes plantejades per l'autor de la queixa han rebut contestació i s'ha posat fi al silenci administratiu; quant a l'autor de l'informe, la informació facilitada i el tipus d'acord o contracte, l'Ajuntament sosté que l'informe no ha estat confeccionat per cap funcionari municipal ni per cap empresa amb la qual s'haguera signat algun contracte, en compliment del qual s'haguera hagut de facilitar alguna informació.

D'altra banda, s'ha pogut comprovar que els acords plenaris de data 19 de maig i 19 de juliol de 2002, evidencien el compliment del que disposa l'article 158.1 del Text Refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (Reial Decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny), "tot contracte de gestió de serveis públics haurà d'anar precedit de l'aprovació del plec de clàusules administratives particulars i del de prescripcions tècniques, i caldrà especificar el règim jurídic bàsic regulador del servei a què es referix l'article 155".

Finalment, tampoc seria apreciable l'existència d'abús de dret o desviació de poder, d'acord amb els requisits jurisprudencials exigits, entre d'altres, en la recent Sentència del Tribunal Suprem de data 14 de novembre de 2000:

"La desviació de poder, com a vici constitucionalment connectat —segons recorda, entre moltes altres, la Sentència d'esta Sala de 13 de juny de 2000— amb les facultats de control dels tribunals sobre l'exercici de la potestat reglamentària i la legalitat de l'actuació administrativa i la submissió a esta de les finalitats que la justifiquen (art. 106.1 de la Constitució), és considerada per la Llei com un motiu de nul·litat dels actes administratius (art. 63.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú) i definida com "l'exercici de potestats administratives per a finalitats distintes de les fixades per l'ordenament jurídic" (art. 70.2 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa).

No obstant això —tal com declara, entre moltes altres, la Sentència d'esta Sala de 24 d'abril de 2000—, este motiu de nul·litat requerix l'existència real d'una divergència entre la finalitat del precepte o preceptes que constituïsquen la cobertura formal de la resolució administrativa i la realitat intrínseca de la finalitat perseguida efectivament per l'Administració, una divergència que ha de quedar demostrada i no merament al·legada per qui en ella es basa per a impugnar l'acte".

1.2. Obres públiques

La tendència alcista que ha experimentat esta matèria en els últims anys —6 queixes presentades l'any 2000, 12 el 2001 i 31 el 2002— evidencia una major preocupació veïnal sobre estes qüestions, sobretot, pel que fa a les pernicioses conseqüències que suporten els ciutadans per la seua falta de realització o pel funcionament anormal de les existents.

Enguany s'han presentat un total de 31 queixes i únicament 3 no han estat admeses, concretament les identificades amb els números 020910 —València—, 021235 —Cox— i 021338 —Alaquàs—, a causa de la falta d'aportació per l'interessat de dades imprescindibles per a iniciar les investigacions. Es troben en tramitació les núm. 021285 —inexistència de clavegueram públic i accés rodat al barri de Requena (València) —, 021395 —funcionament anormal d'un desguàs d'aigües pluvials a una carretera de la Diputació Provincial de València—, 021541 —falta d'obres d'urbanització a Montfort (Alacant) —, 021561 —expropiació d'obres municipals a Dénia (Alacant) —, 021604 —reurbanització d'un barri a València—, 021949 i 022070 acumulada —deficiències en la pavimentació i l'enllumenat de carrers a un barri de Villena (Alacant) —, 022217 i 022240 —falta de realització d'obres d'urbanització a Tavernes de la Valldigna i Quart de Poblet (València), respectivament.

Amb un resultat favorable als drets dels ciutadans denunciants, s'ha conclòs la investigació iniciada en les queixes 020073, 021638, 021642, 021671, 021694, 021699, 021638, 021829 —obres d'infraestructura i serveis en urbanització de Xàbia (Alacant)

—, 020323 —projecte d'urbanització d'un passeig en què es considera la construcció d'un escenari per a actuacions musicals a Alboraia (València) —, 021027 —construcció d'una xarxa general de sanejament en una urbanització d'Orihuela (Alacant) —, 021085 —falta de clavegueram en una urbanització de San Miguel de Salinas (Alacant) —, 021174 —inexistència de clavegueram, pavimentació i enllumenat públic a Alacant—, 021503 —expropiació obres municipals a Alacant— i 021706 —funcionament anormal de clavegueram a Novelda (Alacant).

Idèntic resultat satisfactori s'ha obtingut en les queixes núm. 020236 i 020871, d'acord amb la informació aportada per l'Administració:

a) en la primera, després de denunciar la disconformitat amb la suma del preu just fixat per l'expropiació d'un terreny, en desconéixer quins han estat els criteris utilitzats per l'Ajuntament de Llíria (València) per a calcular-lo i en no aplicar el coeficient d'actualització del valor cadastral de l'immoble —1,02— per a l'any 2001, es resol que "l'aplicació del coeficient d'actualització dels valors cadastrals per a l'any 2001, si escau, es tindrà en compte en el full d'apreuament municipal que cal formular dins el tràmit de l'expedient de preu just.

   Mentrestant, el temps corre en contra de l'Administració, ja que, pel retard produït, haurà d'abonar els interessos corresponents, tal com prescriu l'article 56 de la Llei de 16 de desembre de 1954, d'expropiació forçosa: quan hagen transcorregut sis mesos des de la iniciació legal de l'expedient expropiatori sense que s'haja determinat per resolució definitiva el just preu de les coses o drets, l'Administració expropiadora culpable de la demora estarà obligada a pagar a l'expropiat una indemnització que consistirà en l'interés legal del preu just fins al moment que s'haja determinat, que caldrà liquidar amb efectes retroactius, una vegada que el preu just s'haja efectuat".

b) En la 020871, es demana a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana que es modifique l'emplaçament de la torre d'alta tensió que, com a conseqüència de les obres que s'estan executant en el tram d'autovia Borriol-la Pobla de Tornesa, s'ha col·locat a menys de 50 metres d'un habitatge, per damunt de la qual transcorre el cablejat.

Una vegada requerit el corresponent informe a la Conselleria, el director de les obres, en escrit de data 23 de maig de 2002, afirma que "la distància de la nova torre als habitatges és de 57 metres i 67,75 metres (...) en reubicar la torre s'ha augmentat la distància entre els habitatges i els cables, amb la qual cosa es millora la situació actual", sense que, d'altra banda, s'haja aportat algun informe tècnic que rebatera i desmentira les anteriors afirmacions.

D'altra banda, l'Ajuntament d'Orihuela (Alacant), en la queixa núm. 020927, ha atés el següent suggeriment dins la seua discrecionalitat tècnica:

"La promotora de la queixa acudix a esta Institució com a part interessada en l'expedient d'imposició i ordenació de contribucions especials per a l'execució de les obres de

reurbanització de carrers en la urbanització on es troba el seu habitatge, i manifesta la seua disconformitat amb la decisió municipal d'utilitzar, segons el seu parer, improcedentment, esta figura tributària per a finançar el que constituïx una obligació exclusiva de l'Ajuntament, això és, la conservació i el manteniment d'uns serveis urbanístics ja existents, que no s'implanten o establixen *ex novo* per primera vegada, únic supòsit habilitant per a acordar la imposició de contribucions especials.

Una vegada examinada la documentació remesa per Sa Senyoria amb data 17 de maig de 2002, concretament l'informe emés a l'abril de l'actual per l'enginyer municipal, s'inferix que l'únic servei urbanístic inexistent en l'esmentada urbanització és el de sanejament d'aigües residuals, i que la xarxa viària i l'enllumenat públic es troben en deficients condicions de conservació i funcionament.

Tenint en compte estes asseveracions tècniques, resultaria que les úniques obres que podrien finançar-se mitjançant contribucions especials serien les corresponents a l'execució de la xarxa de sanejament, per la qual cosa, del total del cost previst —161.129.302 ptes.—, caldria llevar l'imputable als serveis ja existents, això és, l'enllumenat públic i la pavimentació de voreres i calçada.

Este raonament troba el seu suport jurisprudencial en la doctrina que establix el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, entre d'altres, en les següents sentències:

- Sentència de 17 d'octubre de 1996 (Ar.1265): "Si el fet imposable de les contribucions especials està configurat per l'obtenció d'un benefici especial per la realització d'obres públiques o de l'establiment o ampliació de serveis públics (art. 28 Llei hisendes locals), no es podrà exigir el pagament de contribucions especials per obres consistents en una renovació dels elements propis de l'enllumenat públic preexistent, ja que l'augment de la potència lluminosa, la substitució de fanals o la renovació del cablejat no constituïxen sinó una tasca de conservació de les instal·lacions i serveis públics d'obligat compliment pels Ajuntaments [arts. 25.2.1 i 26.1, a) de la Llei 7/1985, de 2 abril, reguladora de les bases de règim local]. Per això, excepte les obres de pavimentació de la calçada, les altres no signifiquen un benefici especial per als propietaris d'immobles, que ja tenien el servei d'enllumenat públic preexistent, per tractar-se de simples obres de renovació i conservació d'estes instal·lacions públiques" (Sentència 21-7-98, Ar.1158).

- Sentència de 14 de juliol de 2000 (Ar. 1340): "les obres que cal finançar —en part— amb les contribucions especials impugnades són obres de reparació de la xarxa de sanejament i aigua potable completa preexistent del carrer Enginyer Llombart, tal com es desprén de la memòria del projecte, de la qual s'inferix que les referides xarxes es troben en mal estat i s'han produït trencaments i a causa d'això han estat incloses en les ajudes de la COPUT per a la realització d'obres en matèria de proveïment d'aigua, sanejament i defensa contra les avingudes. Este tipus d'obres no s'incardinen palmàriament en el supòsit d'obres que cal finançar mitjançant contribucions especials, atés que l'article 28 de la Llei reguladora de les hisendes locals, quan definix el fet

imposable parla «de l'establiment o l'ampliació de serveis públics» i com que —com acabem d'assenyalar— les xarxes de subministrament d'aigua potable i de sanejament ja preexistien i no es tracta de l'ampliació de la xarxa (una ampliació que significa que la xarxa s'estenga a llocs als quals abans no arribava), sinó d'una mera renovació d'elements de la mateixa, no es complix el fet imposable i s'està en el cas d'estimar la demanda i anul·lar els actes administratius impugnats."

En virtut de tot el que hem dit més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució (arts. 9.3 i 103.1) i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, suggerisc a Sa Senyoria la conveniència de finançar mitjançant contribucions especials únicament el cost derivat d'implantar per primera vegada els serveis urbanístics totalment inexistents en la urbanització —xarxa de sanejament—, ja que la despesa procedent de la conservació, millora i manteniment dels serveis existents —encara que deficitaris— correspondria exclusivament a l'Ajuntament."

Per la seua banda, l'Ajuntament de Santa Pola, en la queixa núm. 021187 i 021514 acumulada, ha acceptat parcialment el suggeriment que li vam dirigir, ja que insistix que està disposat a prestar els serveis públics demandats quan es produïsca la cessió expressa de les obres d'urbanització d'esta zona:

"Es presenta una queixa en què es denuncia la defectuosa pavimentació i falta de neteja del carrer País Basc, situat en la urbanització Panorama a Gran Alacant, i demana a l'Ajuntament la prestació dels referits serveis públics, en haver-se dissolt l'entitat urbanística de conservació de les parcel·les 2.3.A i 2.3.D mitjançant acord plenari de data 24 de setembre de 1999, que no adjunta al seu antic expedient de queixa núm. 010124.

Efectivament, en el segon punt de la part dispositiva de l'esmentat acord plenari es va disposar (sic) "dissoldre l'entitat urbanística col·laboradora de conservació de les parcel·les 2.3.A i 2.3.D del polígon urbà Gran Alacant, en haver-se complit les finalitats i els objectius per als quals va ser creada".

Així mateix, segons es desprén de la Resolució dictada el 17 de març de 2000 per la cap territorial d'Urbanisme i Ordenació Territorial, en l'expedient núm. EUC-930532, i que va tenir entrada en l'Ajuntament el dia 6 d'abril de 2000, amb el número 6.681, "es complix el que disposa referent a això l'article 76 dels estatuts de l'entitat, que en el seu apartat 1.a) disposen que "es produirà la dissolució d'esta entitat urbanística: a) Pel compliment total de les finalitats i els objectius per als quals va ser creada, com a entitat urbanística col·laborada de conservació, en assumir estes obligacions l'administració actuant".

D'altra banda, seguint el fil d'esta última afirmació, l'autor de la queixa acompanya còpia d'una circular informativa, de data 4 d'agost de 2000, dirigida a tots els propietaris de la urbanització Panorama, en la qual els regidors d'Urbanisme i d'Infraestructura afirmen que "com a conseqüència de la dissolució de l'entitat, l'Ajuntament es va fer

càrrec de tots els serveis públics de la zona que comprèn la urbanització, com ara els vials, jardineria, enllumenat públic, neteja i xarxa d'aigües, que fins a hores d'ara constituïen l'objecte i les finalitats que justificaven l'existència de l'entitat".

No obstant això anterior, en l'informe remés per Sa Senyoria en data 3 de juliol de 2002 (registre d'eixida número 15.453) se sosté que "segons es desprén dels informes tècnics, la còpia dels quals adjunta al present, les parcel·les 2.3.A i 2.3.D constituïxen un dels polígons urbans de Gran Alacant, el qual està designat pel Pla Especial del Gran Alacant com de caràcter residencial i de titularitat privada, per la qual cosa tots els elements comuns, espais lliures, zones verdes i viaris són privats i pertanyents als propietaris de la urbanització, qui per gestionar-los, mantenir-los i conservar-los han d'estar constituïts en comunitat de propietaris i regir-se per la Llei de propietat horitzontal. En este polígon, únicament es va manifestar per acord plenari de 18 de febrer de 2000 la intenció d'assumir com a públics els vials denominats: Àsia, Oceania, Àfrica, Amèrica, Europa i País Valencià (...) l'Ajuntament està assumint els serveis públics sobre estos vials."

Partint d'estos pressupòsits fàctics, cal reparar en el fet que l'Ajuntament, sense efectuar cap objecció ni consignar cap excepció, acorda voluntàriament el 24 de setembre de 1999 la dissolució de l'entitat urbanística de conservació de les parcel·les 2.3.A i 2.3.D. en haver-se complit les finalitats i els objectius per als quals va ser creada, sense excloure expressament cap dels carrers que allí es comprenien —entre els quals, segons sembla, es troba el carrer País Basc—, fet que així es corrobora tant per la Resolució de 17 de març de 2000, dictada per la cap territorial d'Urbanisme i Ordenació Territorial, com per la circular informativa subscrita pels regidors d'Urbanisme i Infraestructura, qui afirmen que "l'Ajuntament es va fer càrrec de tots els serveis públics de la zona que comprén la urbanització —tampoc s'efectua cap exclusió—, com són els vials, la jardineria, l'enllumenat públic, la neteja i la xarxa d'aigües, que fins a hores d'ara constituïen l'objecte i les finalitats que justificaven l'existència de l'entitat".

Si apliquem el que disposen els arts. 30.1 i 67 del RD3288/1978, de 25 d'agost, Reglament de Gestió Urbanística i Disposició Transitòria Desena de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, no resultaria possible compartir l'opinió manifestada per l'arquitecte municipal en l'últim paràgraf del seu informe de data 1 de març de 2001, en el sentit que "l'Ajuntament només podria fer-se'n càrrec del manteniment si hi haguera una cessió expressa d'estes zones mitjançant acord unànime de tots els propietaris afectats", ja que l'acord plenari de dissolució de 24 de setembre de 1999 significava i implicava la prèvia recepció, si més no, tàcita, de les obres d'urbanització.

Així, entre d'altres, la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, de data 31 d'octubre de 2000, raona que "l'obligació de qui ací recorre, com a propietari d'una finca situada en els terrenys de l'esmentada urbanització del Golf, de pertinença a l'entitat de conservació, solament subsistirà fins al moment mateix que s'haja produït la cessió a l'Ajuntament de les obres d'urbanització, ja que a partir d'este instant, serà esta Administració la que haja de córrer amb les corresponents despeses de conservació, i en este mateix moment, a més, caldria entendre que es produiria la dissolució de l'entitat

de conservació, en haver-se produït el compliment de les finalitats per a les quals va ser creada —article 30.1 RGU."

És a dir, si l'Ajuntament va decidir dissoldre l'entitat de conservació el 24 de setembre de 1999, és perquè s'havia produït el compliment de les finalitats per a les quals va ser creada, i va assumir i acceptar implícitament el lliurament de les obres d'urbanització, ja que cap objecció es va fer en sentit contrari i així es preveia en l'art. 76 dels Estatuts—"en assumir estes obligacions l'administració actuant"—, aprovats pel propi Ajuntament en sessió plenària de data 27 de març de 1991.

De fet, el posterior acord plenari de 18 de febrer de 2000, sense causa aparent, i dins les parcel·les 2.3.A i 2.3.D, decidix prestar els serveis públics en uns carrers i no, per contra, en uns altres —entre estos, segons sembla, el carrer País Basc—, per la qual cosa s'infringiria el principi general del dret referent al fet que ningú pot anar contra els seus propis actes, en este cas, l'acord de 24 de setembre de 1999, en el qual no s'excloïa cap carrer del polígon.

Si, d'una banda, l'arquitecte, en el seu informe de data 1 de març de 2001, indica que "l'Ajuntament només podria fer-se'n càrrec del manteniment si hi haguera una cessió expressa d'estes zones parcel·les 2.3.A i 2.3.D—", i, d'una altra banda, l'acord plenari de 18 de febrer de 2000 —un any abans— ja havia decidit prestar els serveis públics només en alguns carrers d'este mateix polígon, resulta, sens dubte, forçós concloure que l'Ajuntament, amb cessió expressa o tàcita o, fins i tot sense esta, va decidir lliurement prestar els serveis, per la qual cosa no seria factible oposar ara la inexistència d'una cessió expressa per part dels propietaris —Sentències del Tribunal Suprem de 10 de novembre de 1998 i 24 de juny de 1997.

En conseqüència, en no haver-se fet cap objecció o excepció en l'acord plenari de 24 de setembre de 1999, en el sentit de la improcedència de prestar els serveis públics per no haver-se produït la cessió expressa de les obres d'urbanització en algun carrer concret, des del moment de la dissolució de l'entitat de conservació, la conservació de les obres d'urbanització i el manteniment de les dotacions i instal·lacions dels serveis públics de tots els carrers inclosos en les parcel·les 2.3.A. i 2.3.D serien a càrrec de l'Ajuntament (art. 67 Reglament de Gestió Urbanística), tal com ho reconeixien en la circular informativa de data 4 d'agost de 2000, segons sembla, els regidors d'Urbanisme i Infraestructura.

Tal com es deduïx de la doctrina recollida en les Sentències del Tribunal Constitucional, de 21 d'abril i 24 d'octubre de 1988, el principi de bona fe (art. 3.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú) protegix "la confiança que de manera fonamentada es pot haver depositat en el comportament aliè" i "imposa el deure de coherència en el comportament". El que és el mateix que dir que el principi de bona fe implica l'exigència d'un deure de comportament que consistix en la necessitat d'observar de cara al futur la conducta que els actes anteriors feien preveure i acceptar les conseqüències vinculants que es desprenen dels propis actes, de manera que constituiria un supòsit de lesió a la confiança legítima de les parts *venire contra factum propium*.

En virtut de tot el que hem dit més amunt, i de conformitat amb els principis de seguretat jurídica i eficàcia de l'actuació administrativa amb vista a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució (arts. 9.3, 103.1, 45 i 47) i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en virtut del que establix l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, suggerisc a Sa Il·lustríssima la conveniència d'extremar els esforços per aconseguir una adequada i progressiva prestació dels serveis públics obligatoris en tots els carrers integrats en les parcel·les 2.3.A i 2.3.D del polígon Gran Alacant."

I, finalment, reprenent les 5 queixes de l'any passat que es trobaven en tramitació (Informe Anual 2001, pàg. 449 i 452), l'Ajuntament de Novelda ha acceptat la recomanació dictada en la queixa núm. 010957, sobre el funcionament anormal del servei de clavegueram; la núm. 010651 —irregular evacuació d'aigües pluvials i filtracions en els baixos d'un immoble a Alcoi (Alacant)—i 010815 —sol·licitud d'obres de desguàs a Barx (València) —, han estat objecte de tancament després de constatar una actuació administrativa ajustada al dret; i, finalment, la núm. 010811 —obres d'una carretera a la Romana (Alacant)—i 010833 —recollida d'aigües pluvials a Xirivella (València) —, es troben en fase de resolució.

1.3. Vies públiques urbanes

En este apartat també s'ha produït un increment considerable de les queixes —17— respecte a les presentades l'any passat —4—, ja que els ciutadans cada dia són més exigents amb els ajuntaments amb la intenció d'aconseguir una conservació, manteniment i reparació adequats de les vies públiques.

Es troben en tramitació les queixes següents: 020042 —instal·lació d'enllumenat públic a Sagunt (València)—, 021254 —asfaltat carretera de la Diputació Provincial de València—, 021348 —deficient acabat de les voreres a Agullent (València)—, 021654 —pavimentació de les voreres a Xert (Castelló)—, 021748 —danys en via pública per col·locació de tanques publicitàries a Alacant—, 021751 —drenatge d'aigües pluvials al Campello (Alacant)—, 021937 —acondicionament i arranjament de camins a l'Hondón de las Nieves (Alacant) i 022146 —falta de pavimentació d'un carrer a Teulada (Alacant).

Per la seua banda, les queixes núm. 020087 —deficient prestació d'enllumenat públic i senyalització en urbanització d'Alberic (València)—, 020184 —inexistència de pavimentació, asfaltat i enllumenat en un carrer de Los Montesinos (Alacant)—, 020844 —falta d'enllumenat i clavegueram en una avinguda de Bétera (València)—, 021028 —reposició d'una vorera a Burjassot (València)—, 021070 —evacuació d'aigües pluvials en un vial de Santa Pola (Alacant)—, 021090 —retirada d'obstacles en via pública de Cases Altes (València)—, 021102 —retencions d'aigua en la calçada a Barx (València)—, 021361 —falta d'enllumenat públic en un carrer de Santa Pola (Alacant) —, i 021597 —pavimentació d'un carrer en mala estat a Paterna (València)—, han estat objecte de tancament per haver-se solucionat positivament per als interessats la totalitat de les qüestions plantejades.

En idèntic sentit s'ha resolt l'única queixa pendent de tramitació corresponent a l'any passat, la núm. 010453 (Informe Anual 2001, pàg. 447), promoguda per una comunitat de propietaris de la Platja de Sant Joan (Alacant), en la qual es denunciava la falta d'enllumenat públic en tots els carrers que circumden i envolten la urbanització, com també la inexistència de pavimentació i l'encintat de les voreres.

1.4. Recollida de residus sòlids urbans

Les queixes presentades en relació amb esta matèria —un total de 3 durant enguany— giren al voltant de les molèsties insalubres —olors i insectes— que procedixen de la ubicació dels contenidors al costat d'habitatges i locals comercials, i que una de les principals causes d'això rau en el depòsit incontrolat i sense submissió horària per part dels veïns i en la falta de neteja regular d'aquells.

Una veïna de Carcaixent (València), demana a l'Ajuntament —queixa núm. 021509— d'una banda, la reubicació d'un contenidor de brossa pròxim al seu habitatge, ja que, a més de les males olors que produïx, s'ha col·locat en el punt més estret del carrer, cosa que dificulta l'accés al mateix per part dels camions de recollida de brossa; i, d'una altra banda, sol·licita la col·locació d'un nou contenidor en un altre lloc del carrer, a causa de la gran quantitat de brossa que s'acumula fora de l'únic contenidor existent, la capacitat del qual és limitada.

Admesa la queixa a tràmit, ens vam dirigir a la Corporació Local per demanar informe sobre les actuacions municipals empreses per a solucionar el problema plantejat, i en el moment de tancar este Informe Anual ens trobem en fase de formulació d'al·legacions per part de la interessada.

En idèntica fase procedimental es troba la queixa núm. 021799, plantejada per una ciutadana d'Alacant, qui, segons sembla, està suportant les molèsties originades pels cinc contenidors que s'han col·locat just davant el seu habitatge, de manera que demana a l'Ajuntament la seua reubicació disseminada al llarg del carrer, a fi d'evitar la seua concentració actual.

Finalment, la queixa núm. 021724, que versa sobre molèsties provocades per contenidors de brossa a Torrent (València) ha estat tancada, després de comprovar-se que l'Ajuntament ha desplegat una actuació correcta i diligent per a eliminar o minorar les incomoditats denunciades:

"Els contenidors de paper, cartró, envasos i els de residus sòlids urbans, es troben situats en el lloc més adequat i idoni per als seus usos, segons les adreces establides pel Departament de Medi Ambient municipal.

Actualment, tots els contenidors es troben en perfectes condicions, i únicament s'ha canviat el de residus sòlids urbans, que estava trencat en la part inferior.

Respecte a la neteja i l'ornament, esta zona es troba en perfectes condicions, i s'han netejat petites restes de matoll i terres que es trobaven al seu voltant".

1.5. Neteja pública

Un total de 7 queixes s'han presentat sobre esta problemàtica, de les quals, excepció feta de les queixes núm. 021125 ―neteja i clos de solar a Torrevieja (Alacant)― i 021512 ―deficients condicions higieniciosanitàries de font pública a Altea (Alacant), que es troben en fase de requeriment d'informe a l'Administració, els 5 expedients de queixa restants han estat tancats durant este mateix any.

Així, en la queixa núm. 021329 ―molèsties insalubres per depòsit d'aigües fecals en la via pública a Navarrés (València)―, s'ha pogut comprovar la conformitat amb el dret de l'actuació desenvolupada pels serveis municipals, i s'ha resolt en els termes següents:

"D'acord amb el que va manifestar l'arquitecte tècnic municipal en el seu informe de data 23 de juliol de 2002, resulta que "la xarxa de clavegueram que discorre pel caixer del barranc va ser reparada, al moment oportú, de les petites fuites que s'havien localitzat en la mateixa com a conseqüència de les obres del passeig, i actualment no s'havien apreciat fuites en la xarxa".

Pel que fa a l'altra qüestió plantejada per vosté, això és, la possibilitat de repercutir el cost de les obres de construcció d'una vorera als propietaris dels immobles beneficiats, l'Ajuntament es troba legitimat per a recórrer a la imposició de contribucions especials o quotes d'urbanització, a l'empara del que disposa l'art. 28 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, i l'art. 72.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, que tot seguit transcrivim perquè se'n prenga coneixement:

Art. 28. Constituïx el fet imposable de les contribucions especials l'obtenció per part del subjecte passiu ―propietari de l'immoble― d'un benefici o un augment de valor dels seus béns com a conseqüència de la realització d'obres públiques o de l'establiment o l'ampliació de serveis públics ―construcció de la vorera.

Art. 72.3. Les quotes d'urbanització podrà també imposar-les l'Administració que execute qualsevol obra d'infraestructura que dote d'algun dels serveis propis de la condició de solar a parcel·les determinades ―construcció de la vorera."

Per la seua banda, efectuada l'oportuna investigació, han estat objecte de tancament els expedients corresponents a les queixes núm. 020078 i 021627, en apreciar-se l'inici d'actuacions administratives que tendixen a solucionar els problemes plantejats:

a) en la primera, després de denunciar l'abocament de mobles vells, enderrocs, vehicles abandonats i falta de condicions higienicosanitàries en general que patixen els veïns d'un carrer a València, s'ha resolt que "l'Ajuntament de València està adoptant diferents mesures a fi de millorar les condicions higienicosanitàries de la zona, i li hem comunicat que, en esta mateixa data, s'ha dirigit escrit a l'Ajuntament perquè, mentre no es complete la urbanització, es mantinguen els necessaris serveis de retirada d'enderrocs i neteja".

b) En la segona, la queixa núm. 021627, té per objecte l'estat d'abandó i la falta de neteja d'una zona verda a Guardamar del Segura (Alacant), i l'Ajuntament d'esta població ens informa que, d'ací a poc temps se'n farà la neteja i que "la voluntat municipal és la construcció d'un parc, el projecte bàsic del qual ja ha estat presentat en l'Ajuntament, i s'està en l'espera d'aconseguir finançament suficient d'altres organismes oficials per a executar-lo com més aviat millor."

D'una altra banda, les queixes núm. 020762 —molèsties insalubres generades pel depòsit de brossa del mercat municipal d'Ontinyent (València)— i la 020917 —falta de neteja de solar a Torrent (València)— han estat tancades en constatar-se la desaparició de les molèsties.

L'única queixa de l'any 2001 que es trobava pendent de tramitació, la núm. 010837, (Informe Anual 2001, pàg. 449), i que es referia a la falta de neteja d'algunes vies públiques a Santa Pola (Alacant), ha estat objecte de tancament per haver-se solucionat positivament per als interessats el problema denunciat.

1.6. Sanitat local

S'han presentat 4 noves queixes —el doble que l'any 2001—, de les quals, només una, la núm. 021341, no ha pogut ser admesa per falta de presentació de dades per part de l'interessat, imprescindibles per a iniciar la investigació —còpies de les reclamacions o denúncies presentades davant l'Ajuntament d'Alacant.

Així mateix, s'han resolt de forma favorable per als interessats les investigacions dels fets objecte de les queixes núm. 020043 —deficients condicions higienicosanitàries en habitatge de València per l'existència de nombrosos gats que allí habiten juntament amb una important quantitat de brossa i objectes inservibles— i núm. 020213 —existència de rosegadors i fortes olors emanades d'un pou cec en habitatge d'Ibi (Alacant) —; mentre que la núm. 021214 —desinsectació i desratització d'un immoble a València— es troba en l'espera de rebre les al·legacions de l'interessat al corresponent informe municipal.

Quant a la queixa 010911 (Informe Anual 2001, pàg. 452) —molèsties de fossa sèptica a Orihuela (Alacant)—, que es trobava en tramitació, ha estat resolta favorablement per a l'interessat.

1.7. Transport col·lectiu urbà de viatgers

De les 5 queixes agrupades sota este epígraf, la núm. 021051 no ha pogut ser admesa en no concretar l'interessat l'objecte de la seua queixa ni aportar dades imprescindibles per a iniciar la investigació —còpies de les reclamacions o denúncies presentades davant l'Ajuntament d'Alacant.

Per contra, es troben en tramitació, concretament, en fase d'al·legacions pels interessats, les queixes núm. 021508 —funcionament anormal d'una empresa municipal de transports de València— i 022209 —xarxa tramviària d'Alacant, tram Costa Blanca-Salesianos al Campello.

Unes associacions de veïns de Picassent i Torrent, en les queixes núm. 021006 i 021101, manifestaven la seua enorme preocupació per la supressió del baixador anomenat "El Realón", ja que, segons sembla, es deixava sense cap tipus de comunicació els nombrosos ancians residents en la zona.

Requerit el corresponent informe a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat, s'ha resolt la conclusió de les investigacions i el tancament dels expedients incoats, atenent a les consideracions efectuades per l'Administració:

"Segons l'informe emés pel gerent de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, el passat dia 22 de maig es va reobrir al servei ferroviari el baixador del Realón. L'escassa xifra de viatgers que solia utilitzar l'esmentat baixador i les necessitats operatives de la línia 1, en la qual pretenem oferir una major velocitat comercial i un millor servei, són les raons que ens havien induït a tancar-lo.

Així mateix, s'ha comunicat als representants de l'associació de veïns de les urbanitzacions a les quals dóna servei el baixador, que este seguirà obert mentre s'estudia i adopta una solució que garantisca un eficaç servei alternatiu".

Per concloure este apartat, informem que la queixa núm. 012329 (Informe Anual 2001, pàg. 456), interposada per una associació de veïns del Campello (Alacant) per a aconseguir l'establiment del servei de transport entre el nucli urbà i algunes urbanitzacions de la localitat, ha estat favorablement acollida per l'Ajuntament.

1.8. Altres serveis municipals

1.8.1. Utilització de piscines

Reprenent la queixa de l'any anterior pendent de tramitació, la núm. 010968 (Informe Anual 2001, pàg. 457), en la qual una associació de veïns de San Miguel de Salinas (Alacant), manifestava que la piscina de titularitat municipal, situada en una urbanització de la localitat, s'havia obert al públic sense complir tots els requisits legals exigits per a això, s'ha constatat la regularitat de la decisió municipal, sense que davant de l'informe emés per l'Ajuntament s'haja deduït cap al·legació contradictòria per part de l'esmentada associació.

1.8.2. Cementeris i serveis funeraris

La falta de contestació administrativa a una reclamació presentada en l'Ajuntament de Torrevieja (Alacant) en la qual s'afirma la comissió de diverses irregularitats en relació

amb el trasllat d'un cadàver depositat en un nínxol del cementeri municipal, constituïx l'objecte de la queixa núm. 021357, en la qual s'ha dictat la següent resolució:

"La contestació administrativa al seu escrit de data 3 de setembre de 2001 és rebuda per la seua mare el dia 16 de novembre següent, segons es desprén del justificant de recepció que consta en l'expedient administratiu.

Així mateix, tenint en compte que els empleats municipals insistixen a afirmar que "respecte a les restes tretes del nínxol esmentat, totes les restes van ser abocades a una bossa negra de plàstic, estant vosté present i que esta bossa es va dur amb la seua làpida" i que el suposat dany moral ja s'ha causat, podria presentar contra l'Ajuntament una reclamació de responsabilitat patrimonial (art. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), sobre la base de la presumpta falsedat de les afirmacions sostingudes pels treballadors del cementeri, en el sentit que vosté autoritzava l'operació de trasllat per estar físicament present en el moment de dur-se a terme."

1.8.3. Mercats i mercadets

En l'espera de rebre l'informe requerit a les administracions implicades, es troben les queixes núm. 021409 —limitació d'horari de venda al públic acordada per l'empresa mixta Mercavalència, el capital social de la qual pertany majoritàriament a l'Ajuntament de València—, 022178 —vulneració de la prohibició de venda ambulant a València— i 022256 —falta de contestació a sol·licitud d'adjudicació d'un lloc de venda ambulant en els municipis de Xaló, Teulada, Pedreguer, Xàbia, Dénia, Calp, Benissa, Altea, el Verger (Alacant) i Oliva (València).

Una vegada examinat l'informe remés per l'Ajuntament d'Alacant en la queixa núm. 021129, articulada per una associació de veïns disconforme amb el trasllat al seu barri del mercadet de Campoamor, no es va poder constatar cap irregularitat administrativa, a la vista de les manifestacions efectuades pel regidor de comerç, consum, sanitat i mercats:

"Respecte a les manifestacions efectuades per vosté en el sentit que "se substituirà l'aparcament, es deixa sense serveis altres barris, els veïns han mostrat la seua oposició al trasllat, no té l'aprovació dels venedors (...)" els falta qualsevol justificació i obeïxen més a interessos privats d'algunes persones, que no pas a la defensa dels interessos de la ciutat.

Es demostra la falta de veracitat de les seues manifestacions, ja que l'ús d'aparcament es mantindrà els dies que no hi haja mercadet i que de 538 comerciants del mercadet de Campoamor, han signat la sol·licitud de trasllat 479. Unes dades que han aparegut contínuament en premsa, i que van ser comunicades a l'associació de veïns, en la reunió mantinguda el 13 de setembre de 2001 amb els membres d'esta Corporació, en la qual, entre altres temes, es va tractar el trasllat del mercadet".

De la mateixa manera, tampoc s'ha apreciat l'existència d'actuació pública irregular per part de l'Ajuntament de València en els fets investigats en la queixa núm. 021773, en

què es planteja la disconformitat amb les raons que sostenen la decisió municipal de traslladar el lloc de venda de caramels que es tenia autoritzat des de feia més de 4 anys, ja que, en paraules de l'autora de la queixa, "la palmera està instal·lada al nostre lloc des del segon any i mai ha estat un impediment, a banda que el pas dels vianants no és més incòmode ni està obstaculitzant més que en la resta de la zona, ja que en pràcticament tots els llocs d'este mercat succeïx una cosa similar, ja que tots i cadascun d'ells tenen algun tipus d'element urbanístic dins la seua parada i en molts d'ells el pas és igual o inferior per als vianants del que hi ha a la nostra parada".

No obstant això anterior, s'ha resolt el tancament de la queixa en estos termes: "segons es desprén de l'informe emés per l'Ajuntament de València en data 25 de novembre de 2002, "el muntatge de mercadets en la via pública ha de fer-se de manera que no cause danys als elements que hi ha en la mateixa, en este cas, una palmera, i de manera que es causen les menors molèsties possibles tant als vianants com als comerços dels carrers en què es munten, i queda dins la discrecionalitat municipal la valoració d'estos elements. No es considera que en este cas hi haja cap discriminació amb la reclamant".

2. ORDENACIÓ I CONTROL DEL TRÀNSIT URBÀ

2.1. Ordenació del trànsit urbà

2.1.1. Danys a un vehicle retirat al depòsit municipal

El propietari d'un vehicle denuncia el silenci de l'Ajuntament de València ―queixa núm. 022113― atés que no contesta expressament la reclamació d'una indemnització pels danys provocats en la porta del vehicle, els quals van ser causats, segons sembla, com a conseqüència de la seua retirada per la grua, ja siga durant l'arrossegament, ja siga mentre el cotxe va estar en el depòsit municipal.

En el moment de tancar este Informe Anual estem en l'espera de rebre l'informe requerit a l'Administració.

2.1.2. Estacionaments incontrolats en les voreres

L'autor de la queixa núm. 020626 ens informa del greu perill per a la seguretat vial de persones i vehicles que significa el fet d'aparcar automòbils damunt de les voreres de la travessia de la carretera nacional 332, al seu pas per Oliva. L'Ajuntament ens informa que "durant estos últims anys i de manera progressiva, per part de les diferents corporacions, s'han augmentat els trams de vorera que han vist col·locats elements que impedixen l'estacionament de vehicles, si bé, d'una manera tal que l'eliminació de places d'aparcament puguen ser reemplaçades en llocs propers als eliminats, amb els criteris de preferència de protecció en punts de poca amplària de vorera, de freqüència de pas de menors o de persones d'edat avançada."

Atenent a les actuacions desplegades per l'Ajuntament, s'ha resolt concloure les investigacions i tancar l'expedient.

El mateix resultat satisfactori s'ha produït després de tramitar els expedients de queixa núm. 021068 i 021106, en què es denunciava l'aparcament i la circulació incontrolada de motocicletes per damunt de les voreres a València i Castelló, respectivament, com també la contaminació acústica generada pels sorollosos sistemes d'escapament de les mateixes. Respecte esta última qüestió, s'ha dictat la següent resolució:

"Tenint en compte les evidents dificultats que hi ha per a controlar la contaminació acústica generada per les nombrosíssimes motocicletes que circulen per una gran ciutat, l'Ajuntament de València no està sent insensible a esta problemàtica, ja que, segons s'afirma en l'informe municipal de data 27 de maig de 2002, "la Policia Local realitza campanyes periòdiques de sonometria per controlar el soroll de les motocicletes, i du a terme la denúncia i immobilització de les mateixes, si escau. Com a conseqüència d'estes campanyes i altre tipus d'actuacions, durant l'any 2000 es van efectuar 82 immobilitzacions i 236 denúncies a motocicletes per deficiències de sonometria, i l'any passat van ser 175 immobilitzacions i 256 denúncies pel mateix motiu".

Finalment, en la queixa núm. 021474, a causa de l'aparcament indegut de vehicles i l'estretor d'un carrer d'Oliva (València), els veïns residents en la mateixa exposen el perill que significa el fet que els cotxes, per poder passar per este tram, se'n pugen a la vorera, de manera que, per evitar el problema, s'ha constatat que l'Ajuntament ha col·locat uns pivots i ha prohibit l'estacionament en la zona conflictiva.

2.1.3. Retirada de vehicles

L'autor de la queixa núm. 022102 acudix a esta Institució per exposar que havia presentat un escrit en el registre municipal de l'Ajuntament de València, i no havia obtingut resposta al mateix.

En este escrit, es demana la devolució de la taxa abonada per la retirada del seu vehicle, ja que, segons ens indica, va estacionar el seu cotxe a les 7:50 hores i no hi havia cap placa que ho prohibira, i que posteriorment havien col·locat unes plaques mòbils de prohibició pel servei de mudaments per a este mateix dia, de 8:00 h a 20:00 h; és per això que no resultava procedent la retirada de l'automòbil.

En el moment de tancar este Informe Anual encara no se'ns ha remés l'informe requerit a l'Administració.

Els promotors de les queixes núm. 021183 i 021707 demanaven als ajuntaments de Xàtiva i Alfafar (València), respectivament, la retirada de la via pública dels vehicles abandonats, una pretensió que ha estat estimada per l'Administració en establir-ne la recollida, d'acord amb les indicacions efectuades per esta Institució en la petició d'informe:

"Detall de les actuacions municipals realitzades en compliment de les prescripcions contingudes en els arts. 4.e) i 6.2 de la Llei 10/2000, de la Generalitat Valenciana, de 12

de desembre, de residus, i en l'art. 71.1.a) del Text Articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, aprovat per Reial Decret Legislatiu 339/1990, de 2 de març, en la modificació operada per la Llei 11/1999, de 21 d'abril, de mesures per al desenvolupament del govern local, en matèria de trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, en què es disposa que: "es presumirà racionalment el seu abandó en els següents casos: b) quan estiga estacionat per un període superior a un mes en el mateix lloc i presente desperfectes que facen impossible desplaçar-lo pels seus mitjans o li falten les plaques de matriculació. En este cas tindrà el tractament de residu sòlid urbà d'acord amb la normativa ambiental corresponent".

Quant a la queixa pendent de tramitació núm. 010919 (Informe Anual 2001, pàg. 461) articulada davant l'Ajuntament de Catarroja (València), s'ha solucionat favorablement el problema plantejat per l'interessat, ja que s'han retirat de la via pública els nombrosos vehicles que es trobaven en evident estat d'abandó i que impedien l'ús lliure i general del referit carrer.

2.1.4. Seguretat vial

Ens trobem en l'espera de rebre la documentació requerida a l'Ajuntament d'Alacant —queixa núm. 021750, reiterats accidents a causa de la inexistència de semàfors— i al de la Vall d'Uixó (Castelló) —queixa núm. 021971, incompliment dels senyals de trànsit i conveniència de la instal·lació d'espills retrovisors en els cantons de diversos carrers.

A l'Ajuntament del Campello (Alacant) s'ha dirigit la resolució que es transcriu a continuació —queixa núm. 020173—, l'acceptació o el rebuig de la qual encara no s'ha produït:

"Una veïna del Campello presenta un escrit de queixa en què denuncia la inseguretat vial i les molèsties sonores que provoca el constant pas de camions d'alt tonatge per l'avinguda del Vincle, en la "Colònia Trinitat" —carretera provincial CV-777—, que es dirigixen cap a una explotació d'àrids i un abocador de residus sòlids urbans, els quals, segons afirmen els veïns, transcorren a velocitat superior a la permesa, i provoquen, a més, un soroll ensordidor que retrunyix en l'habitatge confrontant cada vegada que passen per damunt dels dispositius reductors de velocitat o "guàrdies tombats" que, segons ens informa la Diputació Provincial d'Alacant, van ser col·locats per l'Ajuntament.

Doncs bé, sense perjuí que la titularitat i, en conseqüència, la conservació i el manteniment de la carretera CV-777 correspon a la Diputació Provincial d'Alacant (art. 28.2 Llei 6/1991, de 27 de març, de la Generalitat Valenciana, sobre carreteres), a qui també se li ha dirigit una recomanació a fi de limitar o desviar el trànsit per un traçat alternatiu, seria convenient aprofundir en la coordinació interadministrativa i extremar la vigilància del trànsit i la sanció per infraccions o normes de circulació comeses en vies urbanes, la potestat de les quals competix a l'alcalde (art. 68.2 del RDL 339/1990, de 2 de març, Text Articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial i art. 25.2.b) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local —ordenació del trànsit de vehicles i persones en les vies urbanes—), i

valorar la conveniència de traslladar els dispositius reductors de velocitat a un punt més allunyat dels habitatges, per evitar les molèsties sonores i els danys que en les mateixes s'estan produint.

En el cas que ens ocupa, no solament es troba present el risc d'atropellament d'algun vianant, sinó també les insuportables molèsties sonores que provoquen els camions, les quals s'han incrementat pels efectes multiplicadors que produïxen els passos sobreelevats que, lluny d'haver complit la seua finalitat —reduir la velocitat dels vehicles— han augmentat el soroll, de manera que s'ha vulnerat el dret al descans que tenen els veïns confrontants.

D'acord amb esta última consideració, i a fi d'evitar els sorolls produïts per infraestructures de transport, la recent Llei 7/2002, de 3 de desembre, de la Generalitat Valenciana, de protecció contra la contaminació acústica, l'objectiu de la qual consistix a prevenir, vigilar i corregir la contaminació acústica en l'àmbit de la Comunitat Valenciana per tal de protegir la salut dels seus ciutadans i millorar la qualitat del seu medi ambient (art.1), disposa en l'article 53.3 el que seguix: "En el supòsit que la presència d'una infraestructura de transport ocasione una superació en més de 10 dB(A) dels límits fixats en la taula 1 de l'annex II, avaluats pel procediment que reglamentàriament es determine, l'administració pública competent en l'ordenació del sector haurà d'adoptar un pla de millora de qualitat acústica que tendisca a reduir els nivells per baix d'este nivell de superació."

Com a corol·lari, caldria ressaltar que, la hipotètica passivitat municipal davant de la possible vulneració dels drets constitucionals a la vida i integritat física, protecció de la salut i benefici d'un habitatge digne (arts. 15, 43 i 47), podria generar la responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació d'indemnitzar els mals i perjuís que se li pogueren irrogar als ciutadans (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, citada més amunt), tal com ha tingut ocasió de raonar el Tribunal Suprem en les seues sentències de 8 de juliol de 1998 (Ar. 6716) i 4 de novembre de 1998 (Ar. 9840), i el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana en la núm. 93/2001, de 15 de gener (Ar. 273450), i núm. 847/2001, de 2 de juny (Ar. 273876).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a Sa Senyoria que adopte, sense més demora i dilació, les mesures necessàries per a incrementar la seguretat vial de la zona i eliminar o reduir la contaminació acústica provocada per l'intens trànsit de camions."

Continuant amb la tramitació de les queixes núm. 010973 —obres de supressió de passos a nivell Bétera-València—, i 011011 —construcció de monticle en el paviment d'un carrer d'Orihuela (Alacant)— (Informe Anual 2001, pàg. 462), ambdós investigacions han finalitzat al llarg d'enguany, atés que, quant a la primera, la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana ha iniciat els tràmits per a expropiar els terrenys necessaris a fi d'eliminar els problemes de

seguretat vial existents i, pel que fa a la segona, no s'ha apreciat cap irregularitat administrativa:

"L'objecte de la queixa consistia en la falta de contestació municipal a l'escrit presentat, en el qual es denuncia la construcció d'un monticle sobre la calçada, que travessa tot el carrer.

Una vegada requerit l'informe a l'Ajuntament d'Orihuela, l'intendent de Policia Local assevera que "no hi ha perill per a la circulació", de manera que, esta afirmació, emesa per un empleat públic en l'exercici de les seues funcions, que d'acord amb reiterada jurisprudència, gaudix "a priori" d'un ampli marge de credibilitat per la seua objectiva imparcialitat, no ha estat de cap manera contradita per cap prova fefaent a este efecte, per exemple, l'aportació d'algunes fotografies en les quals es poguera apreciar l'entitat i la naturalesa del monticle, alguna declaració testifical d'algun veí o un informe pericial que sostinguera l'existència de perill per a la seguretat vial".

2.1.5. Guals permanents

Els 3 expedients de queixa incoats durant enguany, el núm. 020560 —sol·licitud de gual a Bellreguard (València)—, 021063 —denegació de gual a Mutxamel (Alacant)— i 022145 —obstaculització de gual a Vilanova de Castelló, han estat tancats per actuació administrativa correcta, i tot seguit exposem els raonaments que fonamenten la nostra resolució:

a) Vam comunicar al sol·licitant del gual a Mutxamel que "atés que la superfície del seu local és de 16,2 metres quadrats, no resultaria possible concedir la llicència de gual permanent, ja que l'art. 4.2 de l'Ordenança reguladora de les reserves de via pública per a entrada de vehicles a través de les voreres, establix els següents requisits que en este cas no es complixen, a saber: que hom tinga una superfície mínima de 40 metres quadrats i capacitat per a dos vehicles turismes, i cal tenir 20 metres quadrats més per cada plaça de vehicle que es pretenga incloure al seu interior."

b) De la mateixa manera se li va indicar al veí de Vilanova de Castelló que "en relació amb l'ús i gaudi del gual, no cabria apreciar vulneració de cap dret, d'acord amb el que disposa l'art. 8.2 de l'Ordenança Municipal que el regula—"el permís (de gual) no crea cap dret subjectiu i el titular podrà ser requerit en tot moment per a la supressió del mateix"—, i cal tenir en compte, així mateix, que, durant els dies de festa, l'Ajuntament posa a la disposició de tots els afectats per la instal·lació de la fira l'ús gratuït d'una plaça de garatge situada en un edifici municipal."

2.2. Expedients sancionadors

D'un total de 9 queixes presentades durant enguany, únicament les identificades amb els núm. 021939 i 022161 —presumpta infracció per estacionament en lloc prohibit a València—, es troba en tramitació, i les 7 restants han estat tancades, amb un resultat

desigual; així, no ha pogut iniciar-se la investigació de les queixes núm. 020086 —disconformitat amb la regulació sancionadora continguda en l'Ordenança de trànsit i seguretat vial de Torrent— i 022052 —sanció per estacionament en zona blava a València—, en no haver aportat l'interessat les dades requerides i imprescindibles per a tramitar l'expedient; s'ha hagut de suspendre la investigació efectuada en la queixa núm. 021388, a causa del fet que els mateixos fets són objecte d'enjudiciament pel Jutjat d'Instrucció núm. 4 d'Alacant.

En canvi, en la queixa núm. 020794 —error en la identificació del subjecte infractor en expedient tramitat per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana—, s'ha obtingut un resultat favorable per a l'interessat, amb anul·lació de l'embargament travat.

En els expedients de queixa núm. 020094 i 020969 —sol·licitud de devolució de taxa per indeguda retirada de vehicle de la via pública a Carcaixent i València, respectivament—, i núm. 020352 —multa per estacionament en zona prohibida d'Alacant—, s'ha estimat correcta la tramitació de l'expedient sancionador realitzada per les respectives administracions públiques, i en la primera s'ha dictat la següent resolució de tancament:

"L'article 94.1 del RD 13/1992, de 17 de gener, Reglament General de Circulació, prohibix parar o estacionar un vehicle "en els carrils o parts de la via reservats exclusivament per a la circulació o per al servei de determinats usuaris", com en este cas ha succeït, segons s'ha ratificat l'agent denunciant en afirmar que el vehicle "estava estacionat totalment sobre la vorera", i esta manifestació gaudix d'una presumpció de veracitat (art. 76 de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, i art. 137.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), reconeguda reiteradament pels òrgans jurisdiccionals, entre d'altres, el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en la seua Sentència núm. 1.576, de data 8 de novembre de 2001.

Així mateix, l'art. 93 del Reglament disposa que "el règim de parada i estacionament en vies urbanes es podrà regular per ordenança municipal, i es podran adoptar les mesures necessàries per a evitar l'entrebancada del trànsit, inclosa la retirada del vehicle (art. 38, nombre 4, del Text Articulat)", i resulta obvi que l'ocupació de la vorera per un vehicle entorpix o dificulta el trànsit dels vianants i transeünts."

En termes semblants s'ha resolt el tancament de la queixa núm. 010655 (Informe Anual 2001, pàg. 463), que versava sobre el rebuig de les al·legacions formulades en expedient tramitat per l'Ajuntament del Pilar de la Horadada (Alacant):

"Partint de les seues evidents afirmacions que "en cap moment vaig negar els fets", i tenint en compte que l'estacionament d'un vehicle en lloc prohibit per a fer-ho, siguen qualssevol les circumstàncies justificatives d'este comportament —per exemple, no haver vist la placa de prohibició, estar uns breus minuts, no conéixer la població, etc.—, es troba previst com a infracció en els arts. 38 i següents del RDL 339/1990, de 2 de

març, Text Articulat de la Llei sobre trànsit, circulació de vehicles a motor i seguretat vial, resultaria procedent la sanció imposada".

3. FESTES I PLATGES

En relació amb les festes que se celebren a Torrent (València), el president d'una falla ens esposa, en la queixa núm. 021282, l'infructuós resultat dels diversos contactes mantinguts amb diversos responsables municipals, a fi de solucionar la problemàtica existent entre dos falles sobre la seua concreta demarcació territorial —carrers que comprén cadascuna—, i l'expedient es troba en fase d'al·legacions pels interessats a l'informe emés per la Junta Local Fallera.

Els autors de la queixa núm. 012339 (Informe Anual 2001, pàg. 463) van presentar en l'Ajuntament d'Alacant diverses sol·licituds en les quals s'articulava una reclamació de responsabilitat patrimonial contra l'esmentada Corporació Local, a fi d'obtenir una indemnització pels danys i perjuís experimentats com a conseqüència de la celebració d'un espectacle pirotècnic.

En el moment de redactar l'Informe Anual, l'Ajuntament encara no s'ha pronunciat sobre l'acceptació o el rebuig del recordatori de deures legals que se li ha remés:

"L'objecte de la queixa promoguda davant esta Institució està constituït per la pretensió consistent a obtenir una resolució expressa a les reclamacions de responsabilitat patrimonial presentades en l'Ajuntament amb data 28 i 29 de juny de 2000, pels danys i perjuís experimentats com a conseqüència de la celebració de l'espectacle pirotècnic que va tenir lloc el dia 20 de juny de 2000 en la Foguera Oficial situada a la Plaça de l'Ajuntament.

Una vegada rebut el corresponent expedient municipal, resulten constatables els següents fets importants: d'una banda, mitjançant escrits de data 14 de juny de 2001, els interessats van tornar a recordar a l'Ajuntament la falta de contestació expressa a les seues reclamacions; d'una altra banda, el lletrat en cap del Servei d'Assessoria Jurídica assevera, en el seu informe emés el 24 de juliol de 2001, que donarà el tràmit corresponent a les esmentades recomanacions, però, per contra, no figura entre la documentació remesa a esta Institució la resolució administrativa que pose fi al procediment regulat en el RD 429/1993, de 26 de març, Reglament dels Procediments de les Administracions Públiques en Matèria de Responsabilitat Patrimonial; i, finalment, apareix un atestat redactat per la Policia Local el 21 de maig de 2000 en el qual s'afirma que, entre d'altres, els interessats van patir cremades en un jersei, camisa i pantalons.

A la vista d'estos antecedents fàctics, i tenint en compte el que disposa l'art. 106.2 de la Constitució, arts. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i art. 17 del ja esmentat RD 429/1993, de 26 de març, esta actitud municipal d'abstenir-se de dictar resolució expressa incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a

les administracions públiques en l'art. 42 i de la repetida Llei 30/1992, i l'obligació del qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat com la llum del dia, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments. Així mateix, el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució espanyola) exigix a les administracions públiques que complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demana, entre estes, i bastant rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constituïx un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En este sentit, el Tribunal Constitucional ha reiterat, recentment, en la seua sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que "és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins el termini les sol·licituds i els recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE."

En conseqüència, caldria coincidir que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels arts. 9.3 i 24.1 de la Constitució espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes, i convertix, per això, en inoperant, la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, quan regula esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribuïx, en l'art. 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i recursos que li hagen estat formulats.

En virtut de tot el que hem dit més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Il·lustríssima el deure legal, d'immediat compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb les descrites reclamacions de responsabilitat patrimonial."

D'altra banda, en relació amb l'apartat relatiu a les platges, un veí d'Alacant —queixa núm. 021446—, sol·licita l'actuació de l'Ajuntament per a acabar amb el lamentable estat de deterioració i abandó en el qual es troben els espigons de protecció de la costa, els quals, com a conseqüència dels últims temporals esdevinguts, no eviten la inundació d'una zona residencial quan es produïx un fort onatge; en este moment, s'ha requerit el corresponent informe a la Corporació Local.

L'interessat en la queixa núm. 020937 demana el compliment de l'acord plenari de l'Ajuntament de Benicàssim (Castelló), en el qual es disposava la col·locació de la caseta anomenada "Biblioteca del Mar" davant el carrer Delicias, i no on s'ha instal·lat, enfront del carrer Fondo —passeig de la platja Heliòpolis—, un lloc molt perillós per l'existència de la desembocadura d'un barranc.

A més, denuncia l'incompliment de l'ordre de retirada de les casetes de la fira d'artesania, dirigida pel Servei Provincial de Costes de Castelló a l'Ajuntament amb data 10 de setembre de 2001, en sobrepassar les instal·lacions els tres-cents metres quadrats sol·licitats i incomplir el que indiquen les condicions generals de l'autorització del Pla General d'Explotació.

Una vegada finalitzada la corresponent investigació, l'expedient s'ha tancat per haver-se solucionat totes les qüestions plantejades, i a continuació exposem els raonaments que fonamenten la nostra resolució:

"Respecte a la instal·lació de la fira d'artesania al passeig marítim de la platja de Heliòpolis, esta no ha estat autoritzada pel Servei Provincial de Costes, segons Resolució de data 8 de maig de 2002, i quant a la col·locació de la caseta de la Biblioteca del Mar, l'enginyer de camins municipals, en el seu informe de data 23 d'abril de 2002, afirma que "s'ha desplaçat, respecte a la ubicació de l'any 2001, uns 7,50 metres cap al nord, i s'ha deixar lliure el front del carrer Fondo", i es descarta que la caseta poguera incidir en una possible inundació d'aigües dalt o generar inseguretat i risc per a les persones usuàries de la mateixa davant una possible avinguda d'aigües procedents del carrer Fondo, per la qual cosa, davant la inexistència d'un altre informe tècnic que pose en dubte o contradiga estes asseveracions efectuades pel tècnic municipal, han de prevaler estes."

Igualment, s'ha tancat la queixa núm. 010688 (Informe Anual 2001, pàg. 471), que versava sobre la impossibilitat d'utilitzar la rampa d'encallada d'ús públic que es troba al port de la Vila Joiosa, en constatar-se la legalitat de l'actuació desenvolupada per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana, a més a més, els autors de la queixa no van efectuar cap al·legació contradictòria en contra d'este informe.

4. BÉNS

4.1. Utilització i explotació

En primer lloc, exposem les queixes presentades al llarg d'enguany: la 021906 i 021996 acumulada —utilització d'instal·lacions municipals de Novelda (Alacant)—, es troben en tramitació, en l'espera de rebre l'informe municipal requerit, mentre que els expedients de queixa núm. 020809 —ús dependències de la Casa Consistorial de Vallada (València)—, 021157 i 021246 —realització de cursos de gimnàstica en un institut i cessió d'ús tatami municipal a Alzira (València)—, s'han resolt de forma

favorable per als interessats, ja que totes les seues pretensions han estat estimades pels respectius ajuntaments.

No obstant la tramitació de la denúncia efectuada en la queixa núm. 022192 —utilització d'una plaça pública a Gandia (València)—, encara no s'ha pogut admetre, a causa de la falta d'aportació de dades imprescindibles per a iniciar la investigació.

Un diputat de les Corts Valencianes demana la nostra intervenció en la queixa núm. 020046, per entendre que el plec de condicions regulador de l'ús de la Plaça de Bous de València conté una sèrie de clàusules que, segons el seu parer, resulten indeterminades i indefinides.

Una vegada feta la corresponent investigació, s'ha resolt estimar d'acord amb el dret el precitat plec de condicions, sobre la base de les consideracions següents:

"Davant de l'informe emés en este expedient de queixa per la Diputació de València, ha al·legat, substancialment, que "la Diputació de València no pot al·legar en un estat de dret un motiu tan mancat de base jurídica democràtica com és "afectar el bon nom i la dignitat de la Plaça de València" per a una possible prohibició d'un espectacle que s'ha de realitzar en un edifici públic".

És important advertir que l'expressió "bon nom i dignitat" integra un típic concepte jurídic indeterminat, perfectament vàlid en el nostre estat de dret, ja que, tal com ha declarat el Tribunal Constitucional en reiterades ocasions (STC 62/1982, 151/1997 i 49/2001), els conceptes legals, per impedir-ho la pròpia naturalesa de les coses, no poden arribar a una claredat i precisió absolutes, per la qual cosa, de vegades, és necessari un marge d'indeterminació en la seua formulació, per a permetre que els òrgans administratius i judicials disposen d'un cert marge d'apreciació a l'hora de concretar en cada cas, atenent a les específiques circumstàncies concurrents i a les normes, valors i idees socials vigents a cada moment, què ha de considerar-se lesiu a la bona reputació de l'Administració Pública titular de l'immoble, per a protegir-la davant d'expressions, comportaments o missatges que puguen fer-la desmeréixer en la consideració aliena per anar en el seu descrèdit o menyspreu.

La utilització dels conceptes jurídics indeterminats, com no podria ser d'una altra manera, també és emparada pel Tribunal Suprem de forma reiterada (entre d'altres, STS 28 d'octubre i 28 de desembre de 1987, i 29 de maig de 2001), ja que constituïx doctrina jurisprudencial consolidada la que sosté que el concepte jurídic indeterminat (verbigràcia, quan les circumstàncies ho aconsellen, quan siga convenient, quan afecte la dignitat i el bon nom, etc.) es configura com un supòsit de fet que solament admet una solució justa en l'aplicació del dret, de manera que quan l'Administració està davant este tipus de conceptes no és lliure d'elegir entre donar o no donar un permís, concedir o no concedir una excepció, sinó que, "cas per cas", després de valorar totes les específiques i particulars circumstàncies que concorrien, haurà de donar o denegar el permís.

En conseqüència, l'aplicació de la referida clàusula del plec de condicions, regulador de l'ús de la Plaça de Bous de València, que conté el concepte jurídic indeterminat "bon

nom i dignitat", podria ser controlada cas per cas, a través dels fets i les circumstàncies concretes que concórreguen en cada supòsit que s'aplique, i caldrà examinar, en este moment, i si escau, la motivació de la denegació i la possible vulneració d'algun dret inclòs en el títol I de la Constitució."

Tenint en compte la condició del promotor d'esta queixa, s'ha notificat la següent resolució a la presidenta de les Corts Valencianes:

"En relació amb la queixa formulada en esta Institució per un diputat de les Corts Valencianes, i en compliment del deure d'informar al Parlament del resultat assolit en concloure les investigacions realitzades per esta Institució quan la seua intervenció haja estat sol·licitada per algun diputat individualment —dació de compte regulada en l'art. 30.2 i apartat tercer de l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució—, mitjançant este escrit li comunique que hem resolt el tancament del seu expedient de queixa núm. 020046, ja que, després de l'examen de la clàusula del plec de condicions regulador de l'explotació de la Plaça de Bous de València que preveu la facultat de denegar l'autorització d'aquells usos que puguen afectar el seu bon nom i la dignitat, no deduïm l'existència d'una actuació pública irregular que vulnere els drets constitucionals inclosos en el Títol I, com a pressupòsit que legitima la nostra intervenció; i tot això, d'acord amb el que prescriu l'art. 17.2 de la repetida Llei 11/1988."

Per acabar amb l'exposició d'este apartat, les 3 queixes d'anys anteriors que es trobaven en tramitació (Informe Anual 2001, pàg. 472 i 473), a saber, la núm. 201215 —sobre el procés d'adjudicació individual dels lots i béns comunals entre els membres d'una associació de colons agrícoles i patrimonis familiars de Villena (Alacant)—, la 010889 —utilització d'un pavelló esportiu a Elda (Alacant)— i la 010999 —adjudicació d'una parada de venda al cementeri municipal d'Alacant—, han estat tancades, en no constatar-se cap il·legalitat administrativa en les dos primeres, i haver-se solucionat favorablement l'adjudicació del lloc en l'última.

4.2. Investigació, partió i recuperació del domini públic

Llevat de l'expedient de queixa núm. 021825 —recuperació de la possessió d'una via pecuària a la Vila Joiosa (Alacant)—, la investigació de la qual s'ha suspés en haver-se interposat una querella criminal sobre els mateixos fets, en la 020237 —presumpta ocupació d'una via pública—, 020277 i 020960 —sol·licitud de recuperació d'ofici per l'Ajuntament de Bocairent (València) i Atzeneta d'Albaida (València), respectivament— i, finalment, en la núm. 021224 —reposició al seu estat anterior d'un camí demanial a Caudiel (Castelló)—, s'han emés distintes resolucions en les quals no s'han apreciat actuacions públiques irregulars vulneradores dels drets constitucionals dels interessats, i s'ha advertit, de manera expressa en cada cas, que "la jurisprudència del Tribunal Suprem assenyala que, en relació amb l'exercici de les facultats de recuperació d'ofici dels béns demanials per les entitats locals, esta facultat es reconeix sense perjuí de l'acció que té qui es crega titular dominical dels béns sobre els quals s'exercix per a reivindicar-los davant la jurisdicció civil."

Així, en les queixes núm. 020277 i 020960, es demana l'exercici de la potestat municipal per a recuperar la possessió d'un bé demanial; una pretensió de difícil acollida, ja que "l'Ajuntament, en aplicació de la doctrina legal establida en esta matèria pel Tribunal Suprem en les seues Sentències, entre d'altres, de data 4 de gener de 1991, 18 de setembre de 1997, 8 de juliol de 1998 i 30 de març de 1999, ha estimat improcedent exercir d'ofici la seua facultat per a recuperar la possessió de la senda, sobre la base de l'incompliment dels requisits que exigix l'Alt Tribunal per a la seua vàlida actuació: prova documental del caràcter públic de la senda —no consta fefaentment— i destinació efectiva, habitual i actual a l'ús públic i general —tampoc concorre la possessió municipal".

En l'espera de rebre l'informe requerit als Ajuntaments d'Aspe i Dénia (Alacant), es troben les queixes núm. 021803 —partió entre una finca particular i una demanial— i 021977 —investigació de possibles béns demanials—, respectivament.

5. RÈGIM JURÍDIC

5.1. Responsabilitat patrimonial

Si entrem en l'examen de les queixes presentades en este any 2002, de les 25 interposades, només 4 es troben en tramitació, concretament, en la fase de requeriment d'informe a l'Administració: la núm. 022018 —danys en un habitatge per deficient recollida d'aigües pluvials a Elx (Alacant)—, 022100 —perjuís per construcció no autoritzada a la Vila Joiosa (Alacant)—, 022222 —accident en via pública a Bocairent (València)— i, finalment, la núm. 022223 —inundacions en un habitatge per funcionament anormal del clavegueram a Dénia (Alacant).

Els 21 expedients de queixa restants s'han resolt de la manera següent: d'una banda, les queixes núm. 020907, 020965, 021286 i 021444, presentades contra els Ajuntaments del Campello (Alacant), la Pobla del Duc (València), Almoines (València) i Alacant, respectivament, no van poder ser investigades en no presentar l'interessat les dades i els documents necessaris i ineludibles per a admetre-les —entre d'altres, còpia de les reclamacions presentades prèviament davant les referides corporacions locals—, mentre que la interposició d'un recurs contenciós administratiu va ser la causa que la tramitació de la queixa 021268 —davant de l'Ajuntament d'Alacant— fóra suspesa, en aplicació del que preveu l'art. 17.2 de la Llei reguladora d'esta Institució. D'una altra banda, s'han tancat favorablement per a l'interessat les queixes núm. 020705 —danys en un habitatge a causa de la instal·lació d'enllumenat públic al Real de Gandia (València)—, 021108, 021219 i 021314 —lesions per caiguda en una via pública d'Almàssera (València) i Alacant, respectivament—, 021252 —danys per substracció de ciclomotor del depòsit municipal de vehicles de València— i 021891 —filtracions d'aigua en un habitatge per fuita de la xarxa municipal a Alcoi (Alacant).

El mateix resultat satisfactori s'ha produït en la queixa núm. 020719, en haver estat acceptat íntegrament el recordatori de deures legals dirigit a l'Ajuntament de Mutxamel (Alacant):

"L'objecte de la queixa promoguda davant esta Institució està constituït per la pretensió consistent a obtenir una resolució expressa al recurs de reposició interposat el 14 de juny de 2001 contra l'acord adoptat per la Comissió de Govern en sessió celebrada el dia 7 de maig de 2001, desestimatori de la reclamació de responsabilitat patrimonial interessada per haver patit lesions com a conseqüència d'una presumpta caiguda en la via pública.

Una vegada rebut el corresponent informe remés per l'Ajuntament, en el penúltim paràgraf del mateix es precisa que "sense perjuí de l'obligació exigible a esta Administració per a dictar resolució expressa sobre el recurs plantejat per l'interessat, la qual havia de produir-se dins el termini d'1 mes computat des de la seua recepció (arts. 42 en relació amb el 117 de la Llei 30/92), convé assenyalar que la falta de resolució per part de l'Administració en els recursos interposats pels particulars contra els actes administratius provoca l'efecte del silenci negatiu previst en l'art. 43.2 del mateix text legal, i el particular ha d'entendre desestimada la seua petició a fi de poder acudir a la via jurisdiccional contenciosa per instar la seua impugnació".

Emperò, no seria possible acollir íntegrament este raonament pel que fa als efectes del silenci negatiu, concretament, quant al fet que el particular haja d'entendre —literalment "devent"— desestimada la seua petició, ja que si es continua amb la lectura de l'apartat tercer de l'art. 43 de l'esmentada Llei 30/92, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, s'advertix que "la desestimació per silenci administratiu té els únics efectes de permetre als interessats la interposició del recurs administratiu o contenciós administratiu que resulte procedent", això és, el silenci negatiu es configura com una garantia per al ciutadà, de manera que "voluntàriament" pot optar entre, d'una banda, acudir a la via contenciosa o, d'una altra banda, si preferix conéixer quins són els arguments que l'Ajuntament sosté per a rebutjar les al·legacions contingudes en el seu recurs de reposició —a fi de tenir una preparació de la demanda contenciosa— esperar la resolució expressa de l'Administració, atés que esta actitud d'abstenir-se de dictar resolució expressa incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 i de la repetida Llei 30/1992, i l'obligació de la qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat com la llum del dia, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments, sense que es troben exceptuats els tramitats en via de recurs administratiu, en este cas, la reposició de l'acord de la Comissió de Govern de data 7 de maig de 2001 (art. 117.2 de la Llei 30/92).

Dit d'una altra manera, encara que haja transcorregut a l'excés el termini màxim d'un mes per a dictar i notificar la resolució expressa al recurs de reposició, no per això ha desaparegut la referida obligació administrativa, ni el ciutadà, forçosament, ha d'entendre desestimada la seua sol·licitud i interposar el recurs contenciós, atés que, insistim, estem davant una facultat de l'interessat.

Així mateix, el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució espanyola) exigix a les administracions públiques que complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demana, entre estes, i bastant rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constituïx un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En este sentit, el Tribunal Constitucional ha reiterat, recentment, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que "és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins el termini les sol·licituds i els recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE."

En virtut de tot el que hem exposat més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal, d'immediatament compliment, de dictar i notificar resolució expressa i motivada en relació amb el recurs de reposició articulat contra l'acord adoptat per la Comissió de Govern en sessió celebrada el 7 de maig de 2001".

I, per concloure, després d'haver efectuat un detallat examen de la documentació integrant dels expedients de queixa que es relacionen a continuació, s'ha comprovat l'adequació al dret de l'activitat administrativa desenvolupada, i s'han emés les següents resolucions de tancament:

a) Queixa núm. 020009, que versa sobre uns danys produïts pel trencament d'una canonada de desguàs: "Vista la providència dictada per l'alcaldia de l'Ajuntament de l'Olleria (València) s'assenyala expressament, que este edifici té una xarxa interior de sanejament, el manteniment de la qual és a càrrec dels veïns del mateix. L'empresa encarregada del servei municipal de clavegueram va dirigir als veïns les instruccions oportunes per a reparar-la, i el cost de la reparació aniria a compte seu".

b) Queixa núm. 020061, en què es planteja una reclamació de responsabilitat patrimonial davant l'Ajuntament d'Alacant pel funcionament anormal del servei públic de clavegueram i recollida d'aigües pluvials: "En haver sol·licitat el 28 de setembre de 2001 una indemnització pels danys i perjuís patits com a conseqüència de les inundacions esdevingudes en la Platja de Sant Joan l'any 1997, resulta inqüestionable que ha prescrit el dret a reclamar en el termini màxim d'un any des que va succeir l'esdeveniment danyós, ja que, atenent al que disposa l'apartat 5 de l'art. 142 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, sobre règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, "en tot cas, el dret a reclamar prescriu a l'any d'haver-se produït el fet o l'acte que motive la indemnització o de manifestar-se el seu efecte

lesiu (art. 4.2 del Reial Decret 429/1993, de 26 de març, Reglament dels Procediments de les Administracions Públiques en Matèria de Responsabilitat Patrimonial).”

c) Queixa núm. 020168, sobre lesions patides com a conseqüència d'una caiguda provocada per un forat existent en un carrer de València: “En el present cas, no ha resultat provada la caiguda, i hi ha tota una sèrie de contradiccions quant al lloc que es va produir la mateixa, i a més, a través dels mitjans de prova presentats no s’ha pogut acreditar la relació de causalitat entre el funcionament del servei públic municipal i els mals adduïts, en una relació directa, immediata i exclusiva, sense intervenció estranya, un requisit exigit per la doctrina del Tribunal Suprem per al naixement de la responsabilitat patrimonial.”

d) Queixa núm. 020823, també sobre lesions per caiguda en un carrer de la Nucia (Alacant): “A fi de poder acreditar la relació de causalitat entre el dany patit per vosté i el funcionament anormal de l'Ajuntament, i amb això demostrar la responsabilitat d'este, haguera calgut, per exemple, que algun testimoni que va presenciar els fets avalara la seua declaració o que s'haguera emés algun informe, part d'accident o atestat per un agent de la Policia Local, que demostrara la realitat dels fets.”

e) Queixa núm. 020845, la pretensió de la qual consistix a obtenir una indemnització de l'Ajuntament de Torrent pel temps que ha estat sense gaudir del seu cotxe per haver lliurat el vehicle, que es trobava en el depòsit municipal, a una persona que, després del corresponent plet civil, va resultar no ser la veritable propietària del mateix: “Tenint en compte que, com vosté ens aclarix en el seu últim escrit, “no m'he queixat mai dels danys que el vehicle ha patit en el depòsit”, sinó que “del que em queixe és que l'Ajuntament va lliurar el meu cotxe a una altra persona i, pels danys i trastorns ocasionats pel conductor durant els 19 mesos aproximadament que va estar en poder de l'altra persona”, resultaria evident concloure que si esta tercera persona li haguera lliurat el cotxe a vosté este mateix dia, cap perjuí se li hauria causat, per tant, el fet de no haver pogut gaudir del seu vehicle durant tant temps seria imputable a la persona que va recollir el cotxe i que no ha volgut retornar-li’l, a qui se li deuria haver exigit la corresponent indemnització en el juí civil que va tenir lloc el 10 de juliol de 2001, la sentència del qual va reconéixer la seua propietat sobre el vehicle i la indeguda utilització del mateix per aquella persona.

En la qüestió examinada, no existiria una relació directa, immediata i exclusiva de causa-efecte entre el dany patit per vosté i l'actuació municipal, sense intervencions estranyes que alteren el referit nexe causal —en este cas va intervenir una tercera persona que no va voler retornar-li el vehicle—, un criteri aplicat en l'àmbit de la responsabilitat patrimonial de l'Administració i que es reconeix en multitud de sentències extretes de l'anàlisi de la jurisprudència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem (entre d’altres, les de 20 de desembre de 1994, 20 de juny de 1995 i 4 de maig de 1999).”

f) Queixa núm. 021140, sobre lesions patides per caiguda en un carrer de Gandia (València): “Els funcionaris tècnics municipals, en el seu informe de data 30 d'octubre de 2001, indiquen que, enfront de l'hotel, “inspeccionada la zona indicada, no s'observa cap tapa de clavegueram o reixa de desguàs en mal estat de conservació o fora de lloc

que poguera ser causa d'accident per als vianants", de manera que estes afirmacions no han estat de cap manera contradites per una prova fefaent a este efecte, per exemple, l'aportació d'algunes fotografies autenticades notarialment sobre l'estat del desguàs i la vorera, declaracions de testimonis presencials, un informe pericial que demostrara l'existència del perill o, finalment, algun part o atestat emés per la policia."

g) Queixa núm. 021768, contra la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de la Generalitat Valenciana, per lesions provocades pel mal estat d'una carretera autonòmica: "De conformitat amb el dictamen emés en el seu expedient de responsabilitat patrimonial pel Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana en data 31 de gener de 2002, a fi de poder acreditar la relació de causalitat entre el dany patit per vosté i el funcionament anormal de la Conselleria, caldria acreditar la realitat de l'accident, això és, que la caiguda es va produir en introduir la roda de la seua bicicleta en un dels desguassos de la calçada, cosa que es podria haver demostrat mitjançant el testimoniatge d'algun testimoni que haguera presenciat directament la caiguda o a través d'algun informe, part d'accident o atestat subscrit per un agent de policia en el lloc on van ocórrer els fets, d'acord amb el que exigix una consolidada doctrina jurisprudencial del Tribunal Suprem, per totes, Sentència de 5 de novembre de 2002. En este cas, els testimonis que van deposar en l'expedient van afirmar que no havien vist l'accident i, així mateix, tampoc consta cap atestat policíac, per la qual cosa no resultaria il·lògic ni desenraonat acariciar dubtes sobre quan, on i com va tenir lloc l'accident."

Finalment, en les queixes núm. 021094 i 021393, l'Ajuntament de València ha acceptat parcialment el suggeriment que li vam dirigir, en la mesura que es reconeix l'existència de responsabilitat pels danys causats en el soterrani d'un habitatge provocats per una fuita en la xarxa general de subministrament d'aigua potable. No obstant això, a l'empara del que disposa l'art. 97 del RDL 2/2000, de 16 de juny, Llei de contractes de les administracions públiques, atribuïx a l'empresa concessionària l'obligació d'indemnitzar, sense estimar totalment el suggeriment que li vam efectuar amb vista a respondre econòmicament davant el ciutadà perjudicat, sense perjuí que, després, l'Ajuntament repetira contra el concessionari:

"En relació amb la queixa que versa sobre la disconformitat amb la desestimació del recurs de reposició interposat contra la seua Resolució núm. 20-H, de 7 de gener del 2002, mitjançant la qual es rebutjava la reclamació de responsabilitat patrimonial demanada pels danys produïts per una fuita d'aigua en el soterrani del seu habitatge.

Després d'examinar l'informe remés a esta Institució, en data 12 d'agost del 2002, es desprén que, efectivament, hi ha un dany econòmic produït a conseqüència d'un trencament en la brida de la canonada general.

Així mateix, segons s'inferix de l'informe tècnic que es troba en l'expedient identificat amb el número 799/2000, de data 26 de juny del 2001, no hi ha dubte que el branc que produïx els al·ludits danys econòmics és de titularitat pública, i que l'Ajuntament, a pesar d'esta circumstància, ha decidit no assumir la responsabilitat patrimonial, en virtut de l'article 17.d del Contracte de Concessió de Proveïment d'Aigua Potable de València, de 6 de juny de 1967, que disposa que "la conservació del branc exterior serà sempre a

compte del concessionari" i per mor del que disposa l'art. 97 del Reial Decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, mitjançant el qual s'aprova la Llei de Contractes de les Administracions Públiques, que disposa igualment la responsabilitat del contractista davant de tercers.

No obstant això, no podem obviar que els citats articles regulen la relació entre el contractant i el contractista, i concretament, en el cas que ens ocupa, entre una entitat local i l'empresa concessionària encarregada de prestar el servei públic obligatori de subministrament domiciliari d'aigua potable. És a dir, el legislador, en redactar estos articles està regulant *ad intra* i dilucidant la responsabilitat de cada part davant els diversos fets que puguen esdevenir, en el present supòsit la responsabilitat extracontractual davant de tercers. D'esta manera, el ciutadà no pot veure minvats els seus drets davant estes situacions, independentment de qui siga el responsable final dels danys.

En este sentit, l'article 106.2 de la nostra Constitució disposa: "Els particulars, en els termes establits per la llei, tindran dret a ser indemnitzats per tota lesió que patisquen en qualsevol dels seus béns i drets, llevat dels casos de força major, sempre que la lesió siga conseqüència del funcionament dels serveis públics"

Arribats en este punt, cal recordar la doctrina del Tribunal Suprem sobre qüestions com la que ací ens ocupa, ja que reitera que, ja es tracte de l'actuació de concessionaris de serveis públics o d'una competència exercida amb auxili de contractista, el fet fonamental és que l'Administració responga davant la reclamació de responsabilitat patrimonial del ciutadà, ja que l'art. 97 de la Llei de contractes ha de ser interpretat tenint en compte les noves concepcions jurisprudencials de l'Institut de la Responsabilitat Patrimonial que té una consagració constitucional en l'article 106.2 citat abans.

Este precepte, en realitat establix una garantia d'indemnitat per als particulars per qualsevol lesió que haja estat conseqüència del funcionament dels serveis públics. Esta garantia constitucional no hauria de limitar-se en els casos que l'Administració exercix les seues competències de manera indirecta. Des d'esta perspectiva caldria interpretar els articles que Sa Il·lustríssima al·lega en el seu informe, que disciplinen les quotes de responsabilitat de les parts d'un contracte administratiu pels danys causats a tercers, el que afectaria l'àmbit de les seues relacions internes, com ja hem apuntat anteriorment, però no la garantia d'indemnitat que l'Administració ha d'oferir als administrats en el desenvolupament de les seues competències.

Així es deduïx de les Sentències del Tribunal Suprem de 9 de maig de 1989 i de 31 de març de 1998, sobre un supòsit d'actuació de concessionari en què s'afirma "que per mantenir la seua titularitat l'Administració, li arriba la responsabilitat pels fets o actes del concessionari-gestor, fins i tot quan este entra en relacions de dret privat l'Administració és gestora contingent i responsable necessària dels interessos col·lectius prevalents (...) i cal tenir sempre present que l'Administració no pot desentendre's dels danys causats pel concessionari, dels quals respon directament" (Ar. 1989/ 4487 i 1998/ 2904).

De la mateixa manera, la Sentència de 20 d'octubre de 1998 establix: "L'Ajuntament és competent i ha d'exercir les potestats dirigides a la prestació del servei de neteja diari i tractament de residus segons determina la ja citada Llei 7/1985, i conseqüentment haurà de respondre dels danys i perjuís que l'esmentat servei públic causa als particulars, sempre que concórreguen els requisits exigits i sense que siga possible quedar exempt de responsabilitat sota pretext de l'actuació del concessionari, al qual, com dèiem, només corresponia el trasllat dels residus a l'abocador o centre d'eliminació que l'Ajuntament assenyale. L'Administració, si es produïx aquella concurrència, respon directament, segons el que es disposa en els articles 40 de la Llei de règim jurídic i 54 de la Llei bàsica estatal de règim local, sense perjuí, és clar, que l'Administració, si escau, puga repetir contra el concessionari (...). L'argumentació precedent és demostrativa que la sentència impugnada incidix en la indeguda aplicació que s'acusa en l'escrit d'al·legacions, substancialment en relació amb els articles 121 i 123 de la Llei d'Expropiació, 106 de la Constitució i 40 de la Llei de règim jurídic de l'administració de l'Estat, ja que s'afirma erròniament que la responsabilitat directa de l'Ajuntament no té justificació en existir un concessionari, ja que només podria ser-li imputada si haguera tingut el seu origen en una clàusula imposada per l'Administració que fóra d'ineludible compliment, la qual cosa, a més, està en contradicció amb la doctrina jurisprudencial que citàvem anteriorment. Conseqüència obligada d'esta afirmació és que procedix l'estimació del recurs d'apel·lació interposat". (Ar. 1998/ 8842)

És a dir, que l'Administració, de qualsevol manera, és responsable del servei que realitza el concessionari, sense perjuí que l'art. 97 de la Llei de contractes i l'art. 17.d. del Contracte de Concessió de Proveïment d'Aigua Potable de València, de 6 de juny de 1967, habiliten l'Ajuntament per a repetir posteriorment contra el concessionari.

Així mateix, l'art. 54 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, disposa "Les entitats locals hauran de respondre directament dels danys i perjuís causats als particulars en els seus béns i drets, com a conseqüència del funcionament dels serveis públics o de l'actuació de les seues autoritats, funcionaris, o agents, en els termes establits en la legislació general sobre responsabilitat administrativa", sense fer distinció entre la gestió directa i indirecta d'este servei. D'este article deduïm, per tant, que l'Administració respondria directament, encara que té un dret a repetir davant de l'empresa concessionària.

En esta línia, és de notable interés citar la Sentència, de 10 d'octubre de 1998, del Tribunal Superior de la Comunitat Valenciana, que fa al·lusió al tema ací tractat de la manera següent: "Des d'un altre punt de vista, la responsabilitat que, per manament legal, correspon a l'Administració per les lesions que s'originen als particulars pel funcionament, normal o anormal, dels serveis públics, que després examinarem amb més detall, no és transmissible amb eficàcia alliberadora per a ella, ni per les condicions contractades, amb qui vagen a fer materialment les activitats en què el servei públic consisteix, ni tan sols per l'assumpció per part d'estos d'esta responsabilitat, perquè en tot cas, la responsabilitat de l'Administració és absoluta i purament objectiva, i no té res a veure amb els principis d'imputació subjectiva derivats de la responsabilitat extracontractual propis del sistema civil." (Ar 1998/ 9058)

Seguint la mateixa línia jurisprudencial, la Sentència de 15 d'abril de 1999, del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, establix: "..L'Ajuntament esgrimix en la seua defensa que la responsabilitat, si escau, hauria de ser imputada a l'empresa que a través del seu vehicle-grua i pels seus empleats va retirar de la via pública el vehicle, mitjançant els mecanismes d'enganxada oportuns. És cert, tanmateix, que estem davant un dany causat per la prestació d'un servei públic, de la qual cosa deriva l'obligació de l'Administració titular de fer-se càrrec de la indemnització al particular que patix el dany, i no pot escudar-se per a fer-ho en qui és qui concretament va dur a terme la prestació del servei del qual aquella és titular." (Ar. 1999/ 2852).

En este sentit, és interessant citar també la Sentència de l'esmentat Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, de 5 de juny del 2000, que disposa sobre este tema el següent: "(...) L'Administració es defensa del recurs sobre la base de dos motius. El primer és l'al·legació de l'article 98 de la Llei de contractació de les administracions públiques que interpreta en el sentit que el responsable ha de ser, en tot cas, la concessionària; un criteri que no compartix la Sala, atés que establit el principi de responsabilitat universal de l'Administració pels danys causats com a conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics en l'article 106.2 de la Constitució, sense excepció, no pot interpretar-se este precepte en el sentit que es puga excloure l'acció de responsabilitat per esta via, sinó com una norma de caràcter intern en les relacions Administració-contractista, única d'acord amb el text constitucional, ja que una altra interpretació que entenguera que l'Administració tenia la potestat de decidir si el contractista era o no responsable, la convertiria en jutge, amb vulneració del que disposa l'article 117.3, que atribuïx el monopoli jurisdiccional als jutges, i per descomptat del principi de separació de poders establit en la nostra Constitució." (Ar. 2001/56423).

Més recentment, i seguint la mateixa línia jurisprudencial, hem de citar la Sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, de 18 de gener del 2002, que establix: "(...) caldrà, doncs, estimar la demanda, sense que siguen adequats els arguments exculpatoris de l'Ajuntament demandat i la seua remissió a la societat concessionària del servei de recollida de brossa, ja que l'Administració ha de respondre de forma directa del funcionament dels serveis públics de la seua competència (art.. 139 Llei 30/92 i 106 CE), sense perjuí del seu dret a repetir davant de tercers." (Ar. 2002/ 159915)

Atenent al que hem exposat més amunt, i tenint en compte les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució (art 9.3) i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li suggerisc la conveniència d'efectuar una interpretació de la normativa citada anteriorment més favorable al ciutadà, ja que és un deure de qualsevol administració pública vetlar pels drets dels seus administrats i evitar que es troben en situació d'inferioritat a l'hora d'exercir estos drets, tenint en compte que els preceptes invocats per Sa Il·lustríssima podria fer-los valer per a repetir contra el concessionari, sense que pogueren ser oposats per a eximir l'Ajuntament de l'obligació de pagar la indemnització al ciutadà perjudicat, en detriment dels drets i les garanties que li reconeixen els arts. 9.3 i 106.2 de la Constitució."

Si ens referim a les queixes de l'any anterior que es trobaven en tramitació (Informe Anual 2001, pàg. 476 i 477), estes han conclòs durant enguany amb el següent resultat: la núm. 010034 —valoració de terrenys a Lucena (Castelló)—, 010065 —filtracions d'aigua en habitatge de Jarafuel (València)—, 010817 —danys en finca particular per moviments de terres a Albaida (València)— s'han resolt de forma favorable per als afectats en haver estat acollides les seues pretensions indemnizatòries.

Les queixes núm. 010836 —lesions per caiguda en un parc públic de València— i 010869 —lesions per caiguda en via pública de Gandia (València)—, estan en fase d'al·legacions per l'interessat a un segon informe remés per l'Ajuntament.

En canvi, s'ha comprovat l'adequació al dret de l'activitat administrativa desenvolupada en els expedients de queixa núm. 010298 —indemnització de danys i perjuís per la realització d'obres municipals a Barx (València)—, 010853 —incident amb membres de la Policia Local d'Alacant—, 010872 —danys a un vehicle causats pel mal estat d'un carrer a Alacant—, 010874 —molèsties del tramvia de València— i, finalment, la 012319 —valoració d'una finca a Aspe (Alacant).

Així, la queixa núm. 010298, s'ha resolt en estos termes:

"La responsabilitat "objectiva" de l'Administració reconeguda en l'art. 106.2 de la Constitució espanyola i desenvolupada en els arts. 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, exigix inexcusablement: a) que el particular patisca una lesió en els seus béns o drets que no tinga obligació de suportar i que siga real, concreta i susceptible d'avaluació econòmica; b) que la lesió siga imputable a l'Administració i conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, entesos en el més ampli sentit d'activitat administrativa, i c) que existisca una relació de causa-efecte entre el funcionament del servei i la lesió produïda, sense que esta siga conseqüència d'un cas de força major.

Doncs bé, tenint en compte, d'una banda, que els propietaris d'habitatges no podien desconéixer que les mateixes havien estat construïdes i ocupades sense que s'haguera portat a terme la prèvia i obligatòria urbanització de les parcel·les —el cost de les quals ha de ser assumit pel propietari, ara a través de quotes d'urbanització de l'art. 72.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística, ara a través de contribucions especials de l'art. 28 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals— i, d'una altra banda, que, a pesar d'això anterior, l'Ajuntament, d'acord amb les seues disponibilitats tècniques i econòmiques, té previst urbanitzar el carrer al llarg d'enguany, i no concorren els requisits necessaris per a estimar la responsabilitat de l'Ajuntament, el qual no està obligat a sufragar el cost del mur construït sense llicència per vosté (art. 44.2 Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions)."

5.2. Contractació

L'Ajuntament de Santa Pola (Alacant) —queixa núm. 020902— ha estimat la pretensió plantejada per posar fi al retard municipal produït en el pagament dels serveis tècnics de direcció d'unes obres, per la qual cosa, en breu termini, s'abonaran les factures pendents.

L'autor de la queixa núm. 021457 manifesta la seua disconformitat amb la instal·lació d'un cinema d'estiu per part de l'Ajuntament d'Alacant en una plaça pública de la ciutat, sense que, una vegada examinat el corresponent expedient municipal de contractació, s'haja apreciat cap irregularitat administrativa:

"Quant al procés de contractació del muntatge i projecció de les pel·lícules, s'han seguit els tràmits del contracte menor de serveis, en no excedir la suma de dotze mil vint euros amb vint cèntims, IVA inclòs, ni el seu termini d'execució d'un any, de conformitat amb el que disposen els articles 56 i 201 del Reial Decret legislatiu 2/2000, de 16 de juny, Text Refós de la Llei de contractes de les administracions públiques, i la Base 19a de les aprovades per a l'execució del pressupost municipal. La contractació s'ha realitzat mitjançant el procediment negociat, i s'ha elegit l'oferta més avantatjosa per als interessos municipals. Així mateix, consten certificats dels drets d'exhibició de les pel·lícules".

En la queixa núm. 012338 (Informe Anual 2001, pàg. 475), se'ns exposava el caràcter presumptament abusiu de diverses clàusules del nou plec de condicions per a l'explotació indirecta, mitjançant concessió del bar-cafeteria i els serveis de consergeria, vigilància i neteja de la Casa de Cultura de l'Ajuntament de Venta del Moro (València), i s'ha estimat la legalitat de l'acord municipal, sobre la base de les següents consideracions:

"Quant a les modificacions introduïdes en el plec de condicions, i respecte a esta matèria, el Tribunal Suprem, en la seua recent Sentència de 13 de febrer de 2001, afirma que "l'Administració pot i ha de valorar en el seu conjunt totes les condicions subjectives i objectives dels projectes (Sentència de 31 de març de 1982), tot això amb facultat discrecional en l'apreciació del que per a ella és avantatjós, i no pot ser atacat en el seu resultat suplantant el criteri sobirà d'aquella per les meres apreciacions subjectives de la part (Sentència de 28 de juny de 1984, que cita la de 23 de gener de 1980)".

Tampoc seria apreciable l'existència d'abús de dret o desviació de poder, d'acord amb els requisits jurisprudencials exigits, entre d'altres, en la Sentència del Tribunal Suprem de data 14 de novembre de 2000."

5.3. Associacions de veïns

En el moment de redactar este Informe Anual, estem en l'espera de rebre la informació requerida al president d'una associació de veïns de València, per poder admetre la seua queixa: còpia segellada de les reclamacions presentades en l'Ajuntament i detall puntual de tots aquells assumptes en els quals entenga que s'ha produït una insuficient actuació municipal.

S'ha requerit a l'Ajuntament de Catadau (València) —queixa núm. 021744— i Cocentaina (Alacant) —queixa núm. 021667— l'emissió d'un informe —encara no remés a esta Institució— sobre les demandes veïnals d'un barri que sol·liciten que s'urbanitzen els seus carrers, es doten de clavegueram, asfaltat, voreres, enllumenat públic, zones enjardinades i instal·lacions d'esbarjo per als nens, en la primera, i diversa informació sobre temes tan dispars com l'arranjament d'un camí, inexistència de marquesina en la parada de l'autobús i reparació de l'antiga via del ferrocarril, en la segona.

En fase d'al·legacions a l'informe emés per la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques de la Generalitat Valenciana es troben els expedients núm. 021956, 021984, 021985, 021993, 022034, 022038, incoats per distintes associacions veïnals de Castelló, en els quals ens fan saber el seu desacord amb la denegació de les ajudes sol·licitades per a les Federacions i Associacions de Veïns de la Comunitat Valenciana, convocades per Ordre del conseller de Justícia i Administracions Públiques de 16 de maig de 2002, ja que, segons el seu parer, les ajudes no s'han denegat per no tenir el perfil requerit en les bases, sinó, únicament, per l'esgotament de la línia pressupostària destinada a este efecte. Així mateix, s'al·lega que la Conselleria ha actuat amb secretisme, ja que, segons l'opinió de les referides associacions, no se sap qui han estat els beneficiaris de les ajudes i les quanties concedides.

En l'Informe Anual del 2001, pàg. 479, es donava compte de la queixa núm. 200947, que ha quedat resolta en el sentit que l'Ajuntament de Castelló, amb el compliment previ dels requisits legals, procurarà l'ingrés d'una associació en el Consell Municipal de Participació Ciutadana.

5.4. Dret de petició

Al llarg del present exercici s'han iniciat 11 expedients de queixa —quasi el doble que l'any passat—, de les quals, la núm. 021571 —molèsties entre veïns a Torrevieja (Alacant)—, 021703 —petició d'entrevista amb l'Ajuntament de València—, 021836 —sol·licitud de certificat de convivència a Castelló—, 022002 —sol·licitud sobre dades estadístiques d'infraccions urbanístiques a Elx (Alacant)— i 022057 —instància per a conéixer els propietaris d'una determinada partida rural a l'Hondón de las Nieves—, es troben en tramitació.

La queixa núm. 021657 no ha estat admesa per falta de col·laboració del propi interessat, en no aportar la documentació necessària per a iniciar la investigació.

Tampoc ha pogut ser admesa la queixa núm. 021238, en no intervenir en els fets relatats cap administració pública; no obstant això, en contestació a la consulta d'informació efectuada, es va emetre la següent resolució:

"En contestació a la seua pregunta sobre si té obligació de pagar la contribució urbana en una zona industrial, li comunique que, segons el que disposa l'art. 62 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, tots els propietaris de construccions de naturalesa urbana tenen l'obligació de pagar l'impost sobre béns

immobles, i cal entendre per construccions de naturalesa urbana "els edificis, siguen qualssevol els elements que estiguen construïts, els llocs en què es troben emplaçats, la classe de sòl (urbà, urbanitzable o no urbanitzable) que hagen estat alçats i l'ús a què es destinen (ús residencial, industrial o terciari)."

Així mateix, tampoc s'ha pogut iniciar la investigació dels fets denunciats en la queixa núm. 021179, que versa sobre la falta de contestació a una sol·licitud sobre l'obtenció de còpies de documents i diversa informació, presentada en el registre de l'Ajuntament d'Estivella (València) i dirigida al president de la Mancomunitat La Baronia, ja que la Mancomunitat encara no ha remés els informes requerits per esta Institució.

En canvi, en les queixes núm. 021210 —sol·licitud de certificat d'empadronament a València— i 021669 —informació sobre dades que es troben en el padró municipal de Figueres (Castelló)—, les administracions públiques implicades han contestat a les peticions plantejades pels interessats, encara que sense accedir al que demanaven en les mateixes, ja que es tracta de dades de terceres persones que afecten la seua intimitat i l'accés a les quals està protegit i restringit per la Llei.

L'Ajuntament de Banyeres de Mariola encara no s'ha pronunciat sobre l'acceptació o el rebuig del recordatori de deures legals emés en la queixa núm. 021220:

"El referit expedient de queixa versa sobre la necessitat d'obtenir una informació municipal sobre la qualificació urbanística d'unes finques, que el Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària exigix al ciutadà per poder anotar en el Cadastre la corresponent modificació de l'ús del sòl, a l'efecte de rectificar, si escau, les liquidacions de l'impost sobre béns immobles.

L'Ajuntament de Banyeres de Mariola, en contestació a l'escrit presentat amb data 2 d'abril de 2002, ha posat a la seua disposició les actes i altres documents relatius a l'expropiació de les seues finques, en els quals es poden apreciar les dades cadastrals, urbanístiques i els usos, els quals, no obstant això, no proven la qualificació que té este sol actualment, és a dir, d'una banda, les actes es van estendre l'any 1998 i, d'una altra banda, l'ús està atribuït segons el que disposen les Normes Subsidiàries aprovades definitivament el 28 de juliol de 1997, la redacció de les quals podria haver experimentat alguna alteració.

Tenint en compte estos fets indiscutits, caldria portar a col·lació tant l'art. 6.2 de la Llei 6/1998, de 13 d'abril, sobre règim del sòl i valoracions, el qual indica que "tot administrat tindrà dret que l'Administració competent l'informe per escrit del règim i les condicions urbanístiques aplicables a una finca o àmbit determinat", com l'art. 84.3 de la Llei 6/1994, de 15 de novembre, de la Generalitat Valenciana, reguladora de l'activitat urbanística: "els Ajuntaments tenen l'obligació d'informar per escrit a qualsevol sol·licitant respecte a la classificació, qualificació i programació urbanística dels terrenys, en el termini d'un mes".

En conseqüència, la normativa urbanística sembla donar cobertura a la pretensió consistent a obtenir un informe o certificat municipal en el qual es consigne la

qualificació d'una possessió, d'acord amb l'instrument d'ordenació vigent en el moment de la sol·licitud.

Precisament, en això consistix l'interés de l'autor de la queixa, que l'Ajuntament emeta un informe sobre l'ús urbanístic de les seues finques per a presentar-lo al Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària, i aconseguir la modificació de les dades del Cadastre a fi de pagar l'impost sobre béns immobles conformement a la veritable naturalesa i ús del sòl.

Seguint el fil d'esta consideració, la Disposició cinquena, apartat segon, de l'Ordre de 10 de febrer de 1999, del Ministeri d'Economia i Hisenda, mitjançant la qual, a l'efecte de l'impost sobre béns immobles, s'aproven els models de declaració d'alteracions cadastrals concernents als mateixos, disposa el següent:

"Quan l'alteració que es declare consistisca en una modificació de l'ús o la destinació de les finques, haurà de presentar-se també el document acreditatiu de la modificació (llicència o autorització administrativa, projecte visat, certificat tècnic o document equivalent)".

Així mateix, el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució espanyola) exigix a les administracions públiques que complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament li demana, entre estes, i bastant rellevant, el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement complet per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constituïx un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims (Sentència Tribunal Constitucional núm. 71, de data 26 de març de 2001).

En virtut de tot el que antecedix, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a Sa Senyoria el deure legal, d'immediat compliment, d'informar per escrit respecte a la classificació, qualificació i programació urbanística dels seus terrenys a l'efecte de la seua presentació en el Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària d'Alacant."

Finalment, en la queixa núm. 010794 (Informe Anual 2001, pàg. 480), l'Ajuntament de Castelló de Rugat (València) ha acollit favorablement les peticions de suport institucional i econòmic per a la celebració d'un acte per part d'una associació cultural.

5.5. Altres queixes

Es troben en tramitació els expedients núm. 020558 —aprofitament d'una suposada parcel·la sobrant a Alcoi (Alacant)—i 022033 —incidents esdevinguts en la celebració d'un ple municipal a Carlet (València)—, concretament, en fase d'al·legacions pels interessats.

L'Ajuntament de Senija (Alacant) —queixa núm. 020013— ha acollit satisfactòriament la petició plantejada amb vista a la millora de la identificació d'un carrer i numeració dels immobles existents en la mateixa.

D'igual manera, l'Ajuntament d'Alacant ha acceptat íntegrament la recomanació que li vam dirigir en l'expedient núm. 021084, transcrita a continuació:

"Acusem recepció del seu informe, en el qual ens contesta a la queixa de referència, en relació amb la intervenció del seu permís de residència per la Policia Local d'Alacant.

D'este informe, de la documentació aportada per l'interessat i de tot l'actuat, es deduïx que, com a conseqüència d'una actuació de l'esmentada Policia sobre l'interessat el passat dia 17 de març, i davant la sospita que el seu permís de residència fóra fals, li va ser intervingut, i se li va lliurar una fotocòpia del mateix amb una diligència explicativa estesa per un dels agents actuants. En el moment d'elaborar l'informe per esta Institució, 6 de juny de 2002, les diligències instruïdes no havien estat remeses encara al Jutjat d'Instrucció corresponent.

La regulació dels documents identificadors dels ciutadans, nacionals o estrangers, es troba regulada en la Llei Orgànica 1/1992, de 21 de febrer, i en concret, en els seus articles 10 i 11 que transcrivim:

"Article 10. [instrument d'acreditació] 1. Els espanyols podran entrar en el territori nacional, en tot cas, a través de l'acreditació de la seua nacionalitat. Aquells que vulguen eixir d'Espanya hauran d'estar proveïts de passaport o del document que reglamentàriament s'establisca en els termes dels acords internacionals subscrits per Espanya, que tindran la mateixa consideració que el document nacional d'identitat.

2. El passaport o document que el suplisca s'expedirà als ciutadans espanyols, llevat que el sol·licitant haja estat condemnat a penes o mesures de seguretat que comporten la privació o limitació de la seua llibertat de residència o de moviment, mentre estes no s'hagen extingit, o quan haja prohibit la seua expedició o l'eixida d'Espanya l'autoritat judicial respecte a l'interessat que es trobe inculpat en un procés penal. A aquells inclosos en la primera de les excepcions indicades se'ls expediran, no obstant això, els referits documents, sempre que obtinguen autorització de l'òrgan judicial competent.

3. El passaport o document que el substituïsca s'expedirà a qui es trobe subjecte a pàtria potestat o tutela si té l'autorització de qui l'exercisca o, en defecte d'esta, de l'òrgan judicial competent.

4. El passaport o document que els suplisca podrà ser retirat per la mateixa autoritat a qui corresponga la seua expedició, si sobrevingueren les circumstàncies determinants de la seua denegació, com a conseqüència de les resolucions judicials a què es referix l'apartat 2. En estos casos, i en la mesura que el document nacional d'identitat siga un document supletori del passaport, es proveirà el seu titular d'un altre document únicament als efectes d'identificació.

Article 11. [Documents d'identificació per a estrangers]. Els estrangers que es troben en territori espanyol estan obligats a tenir la documentació que acredite la seua identitat i el fet de trobar-se legalment a Espanya, d'acord amb el que disposen les normes vigents. Solament podran ser privats d'esta documentació en els mateixos supòsits prevists per al document nacional d'identitat."

De la lectura d'ambdós preceptes no es deduïx una altra cosa que la privació dels documents identificadors solament pot ser acordada per resolució judicial. Esta tesi és la del Tribunal Constitucional que considera que la privació dels documents identificatius ha d'interpretar-se restrictivament, i és de cita la seua Sentència núm. 169 de 16 de juliol de 2001, referida no a una decisió d'autoritat administrativa, sinó judicial. L'explicació és clara, la privació de documents identificadors limita drets fonamentals com són el de la llibertat de circulació i residència garantits en l'article 19 de la Constitució.

Aplicada l'anterior base jurídica als fets constatats en el present expedient, es posa de manifest que un ciutadà ha estat privat del seu document identificador per una autoritat administrativa, amb el fet agreujant que han transcorregut quasi tres mesos sense que les diligències policíaques hagen estat traslladades a l'òrgan judicial que seria competent per a acordar la mesura de confiscació del permís de residència.

D'acord amb el que hem exposat anteriorment, vam recomanar que, amb la màxima urgència, es traslladara l'atestat de la Policia Local al Jutjat competent i que així es fera, d'ara endavant, quan calga intervenir documents identificadors. "

Finalment, en la queixa núm. 010917 (Informe Anual 2001, pàg. 481), que versava sobre la inexistència de la bandera de la Comunitat Valenciana en un castell d'Alacant, no s'ha apreciat cap irregularitat, ja que el funcionari municipal en patrimoni historicoartístic va emetre un informe tècnic en què desaconsellava la col·locació de qualsevol nou element o instal·lació sobre la façana principal, a fi de preservar la seua adequada protecció i conservació.

IX. ÚS DEL VALENCIÀ

Introducció

Pel que fa a les queixes que tenen com a denominador comú el dret dels ciutadans que es respecten plenament els seus drets lingüístics i que l'Administració pública valenciana complisca el deure general imposat per l'Estatut d'Autonomia de potenciar l'ús de la nostra llengua en tots els ordres de la vida pública, cultural, informativa, etc., i estendre'n l'ús social a tots els nivells, fins que siga superada la desigualtat que encara existix respecte del castellà, es van presentar un total de 326 queixes si sumem els expedients acumulats; un total de 14 queixes no van ser admeses i es van dictar 5 resolucions.

1. ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT I ENTITATS DEPENDENTS

1.1. Impresos, formularis, models oficials, rètols i topònims

El firmant de la queixa núm. 020058, resident per motius de treball fora de la Comunitat Valenciana, havia realitzat a València un examen d'oposició per a l'accés al grup A de l'Administració General de la Generalitat Valenciana, i va sol·licitar a la secretària del

tribunal examinador un certificat en castellà de realització de l'exercici, a fi de presentar-lo en el seu lloc de treball, una petició que li va ser denegada.

Com que va considerar que havia estat vulnerat el principi constitucional de no-discriminació per raons lingüístiques, es va dirigir a esta Institució, que després de concloure la tramitació de la queixa, va formular la recomanació que transcrivim seguidament:

"El Sr. L.M.G.M., d'Alacant, va presentar un escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número de referència indicat més amunt.

Substancialment exposava els següents fets i consideracions:

Que el dia 10 de desembre de 2001 va realitzar a València el segon examen de la fase d'oposició de les proves selectives d'accés al grup A, d'Administració General de la Generalitat Valenciana.

Que, com que per raons de treball residix temporalment a Madrid, va sol·licitar a la secretària del tribunal qualificador un certificat d'haver realitzat l'exercici, per presentar-lo posteriorment al seu centre de treball, a fi de justificar el corresponent permís d'un dia per exàmens que té reconegut per conveni.

Que el certificat que se li va lliurar estava redactat únicament en valencià, davant la qual cosa va sol·licitar a la secretària del tribunal que li'n lliurara un en castellà, ja que havia de presentar-lo a Madrid.

Que la seua petició va ser rebutjada, ja que s'al·legava este era l'únic model que tenien i que no hi havia mitjans, tot i que l'examen va tenir lloc al Centre de Formació de Turisme de la Generalitat, un edifici amb múltiples aules, fotocopiadores i tot el material necessari.

Que, només davant la seua insistència, se li va oferir que, en cas que no fóra acceptat a Madrid el certificat en valencià, podria telefonar al tribunal perquè li'l enviaren. Per això, va haver de tornar a Madrid sense el certificat en castellà, de manera que totes les garanties que la legalitat establix per a fer efectiu el principi de no-discriminació per raó de llengua van esdevenir lletra morta i van convertir els drets dels ciutadans en concessions graciables dependents de la voluntat del funcionari o l'Administració corresponent.

Que, d'esta manera, va ser l'Administració valenciana la que va imposar la llengua, i va fer cas omís del seu requeriment, i el va sotmetre a tot tipus de traves i excuses per a exercir un dret que les lleis no sotmeten a cap condició, i d'altra banda va impedir l'eficàcia que ha de presidir l'actuació administrativa, tot incomplint l'art. 13.2 de la Llei Valenciana d'ús i ensenyament del valencià, Llei 4/1983, de 26 de novembre, que expressament determina que: "En tot cas es redactaran en castellà les còpies o certificacions d'aquells documents que hagen de tenir efecte fora del territori de la Comunitat Valenciana."

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a la Secretaria General de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, a fi de contrastar les al·legacions formulades pel promotor, que, com a contestació ens va comunicar, en síntesi, el següent:

"Efectivament el dia 10 de desembre de 2001 el reclamant va sol·licitar a esta Secretaria del tribunal de les proves selectives d'accés al grup A, Administració General, de la Generalitat Valenciana, convocatòria 8/99, un certificat d'assistència a la lectura del seu exercici, un justificant que esta Secretaria va estendre amb l'únic model que tenia en aquell moment, que estava redactat en valencià.

El reclamant va sol·licitar a esta Secretaria l'expedició d'un certificat en castellà ja que l'havia de presentar a Madrid, a la qual cosa se li va contestar que en aquell moment no hi havia cap exemplar redactat en castellà, atés que les lectures es realitzen a la seu del Centre de Desenvolupament Turístic, un centre que, tot i que pertany a la Generalitat Valenciana, no presta els seus serveis al Tribunal i, per tant, este no té mitjans materials ni humans per a expedir certificats.

No és cert que el reclamant insistira que li lliuràrem el certificat esmentat en castellà, sinó que, per contra, esta Secretaria li va oferir que, en cas que no admeteren el justificant al seu centre de treball, telefonara a la Secretaria a fi d'expedir-li un certificat en castellà, que li seria remés al número de fax que ens indicara. El reclamant no va tornar a posar-se en contacte amb esta Secretaria, i per això vam entendre que el justificant havia estat admés.

El fet de lliurar-li el certificat d'assistència en valencià en la mateixa sessió del Tribunal en la qual va llegir, i immediatament després d'acabar el seu exercici, va ser per evitar que l'opositor haguera d'esperar a l'endemà per poder justificar l'absència del seu lloc de treball, ja que, segons ell mateix va manifestar, aquella mateixa vesprada havia de tornar a Madrid, i per això esta Secretaria va entendre que afavoriria més l'interessat si s'emportava com a mínim un justificant, tot i que estiguera en valencià.

A la vista del que hem exposat, resulta que els fets no són certs de la manera en què els exposa el reclamant, ja que en cap moment se li va negar el certificat en castellà, sinó que, per contra, se li va facilitar la possibilitat d'obtenir-lo també en castellà (i no per la seua insistència, tal com assenyala el reclamant) però no amb la immediatesa que pretenia, ja que, com ja s'ha exposat, no hi havia els mitjans necessaris. En conseqüència, es considera que s'ha actuat correctament i s'ha buscat l'interés del reclamant i això es demostra amb el fet que ell no va telefonar per sol·licitar-ne la versió castellana, amb la qual cosa, el justificant va complir el seu objectiu.

Per acabar, es remet una còpia del model de justificant que se li va lliurar perquè puga veure's que, encara que estiga en valencià, és fàcilment comprensible per persones que desconeguen la nostra llengua."

L'autor de la queixa, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda de l'Administració pública afectada, va formular les al·legacions que va estimar pertinents, i va ratificar el seu escrit inicial de queixa.

A la vista del que hem exposat més amunt, convé formular les consideracions següents:

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada Comunitat Autònoma no solament l'idioma castellà, sinó també el propi d'esta Comunitat Autònoma, ha modificat notablement l'ús tant privat com oficial de les distintes llengües en el territori de l'Estat.

Les Comunitats Autònomes amb idioma cooficial propi han legislat sobre esta matèria mitjançant lleis denominades de normalització lingüística amb la finalitat de fomentar l'ús de la llengua cooficial (especialment en els àmbits oficials: Administració pública, educació, etc.) perquè esta assolisca cotes similars a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial en tot el territori de l'Estat.

L'aplicació d'estes lleis de normalització lingüística portada a terme per les corresponents Comunitats Autònomes ha motivat, de vegades, que ciutadans que tenen com a llengua habitual el castellà o una altra llengua oficial, consideren vulnerats els seus drets lingüístics per l'ocupació d'una o l'altra per part d'autoritats i oficines públiques.

Davant d'esta situació, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, que regula el règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú a totes estes, regula en els procediments administratius tot marcant pautes clares per a solucionar problemes com els plantejats en la queixa que ens ocupa.

En concret, l'art. 36 de la Llei esmentada establix que els procediments tramitats per les Administracions de les Comunitats Autònomes i de les Entitats Locals s'efectuaran en la forma i en la llengua que prevegen les normes autonòmiques, això és, en les ja citades lleis de normalització lingüística, i tot això tindrà el seu límit en el fet que, en tot cas, caldrà traduir al castellà tots els documents dirigits als interessats que així ho sol·liciten expressament i també tots els que hagen de produir efectes fora del territori de la Comunitat Autònoma corresponent.

L'art. 3 de la Constitució espanyola, quan reconeix el caràcter oficial de les "altres llengües espanyoles en les respectives Comunitats Autònomes", establix, per tant, el dret que estes siguen usades en estos àmbits territorials. No obstant això, respecte al castellà com a llengua oficial de l'Estat, disposa tant el dret a usar-la com "el deure de conéixer-la" però no establix este deure per a les altres llengües oficials de l'Estat Espanyol.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, es pronuncia en idèntics termes en el seu art. 13, quan assenyala, en l'apartat 2, que "en tot cas es redactaran en castellà les còpies o els certificats que hagen de produir efectes fora del territori de la Comunitat Valenciana."

En definitiva, els ciutadans valencians, en les seues relacions amb els poders públics, tenen dret (un dret territorialment delimitat) a usar la llengua que trien lliurement, i este dret, conseqüentment, genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures a la situació de cooficialitat instaurada per la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia, i la Llei d'ús i ensenyament del valencià, sense que puga prevaler una llengua sobre l'altra a fi que, en tots els casos, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de la llibertat d'elecció estiguen plenament garantits.

Tot el que hem exposat ha de ser, no obstant això, compatible amb el més absolut respecte als ciutadans que tenen com a llengua habitual el castellà.

A la vista del que hem dit més amunt, i fent ús de les atribucions que a esta Institució concedix l'art. 29 de la seua llei reguladora, vam formular a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques la recomanació següent, a la qual, de conformitat amb el que ordena el mateix article, haurà de respondre i manifestar si l'accepta o les causes que ho impedixen, en el termini màxim d'un mes.

Recomanació: que la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques adopte totes les mesures que calguen per adaptar les seues estructures al règim de cooficialitat instaurat a la Comunitat Valenciana, i perquè, en tot cas, de conformitat amb el que establix l'art. 13.2 de la Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, es redacten en castellà les còpies o els certificats que hagen de produir efectes fora de la Comunitat Valenciana."

La comunicació rebuda de l'Administració pública afectada no aportava elements nous que desvirtuaren els termes de la denúncia formulada pel reclamant ni alteraven el fonament de la nostra Recomanació de data 17 d'abril de 2002.

Per la qual cosa, i de conformitat amb l'article 30 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, incloem este assumpte en este informe anual a les Corts Valencianes, i n'informem la persona interessada.

Vam dictar la resolució, que va ser acceptada, en la queixa núm. 021195 i 021234 acumulada a esta, i que transcrivim seguidament:

"Sr. director:

Agraïm el seu escrit mitjançant el qual ens contesta a la queixa formulada pel Sr. E.P.C., d'Alacant, relativa a l'ús del valencià en l'Administració pública.

En concret, l'interessat es va dirigir a esta Institució per indicar que al Centre de Visitants del parc natural del Fondo d'Elx s'oferia als visitants tot el material imprés, cartells, panells, etc., redactat exclusivament en castellà, de manera que s'incomplia la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià.

Una vegada admesa la queixa, vam sol·licitar informe a eixa Conselleria. En l'informe es posava de manifest que la identificació dels parcs naturals ha comportat un projecte molt complex distribuït en dos fases: senyalització i edició del material divulgatiu, i

actualment es troba en la primera de les fases, en la qual es preveu l'ús del valencià, com també d'altres idiomes.

La Constitució espanyola, després de proclamar l'oficialitat del castellà en l'Estat espanyol, afegix, en el segon paràgraf de l'article 3r, que "la resta de llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes d'acord amb els seus estatuts". Així mateix, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 7é.1 establix que "els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà. Tots tenen el dret de conéixer-los i usar-los". Així mateix, atribuïx la competència exclusiva en matèria de cultura a la Generalitat Valenciana, per consideració al que disposa l'article 34,4t.

En virtut d'esta atribució competencial, la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, en l'article 7.2 establix que "el valencià i el castellà són llengües oficials a la Comunitat Valenciana i com a tals l'administració haurà de fer-ne ús de manera regulada per la llei". I la mateixa Llei, en l'article 15, establix que correspon al Consell de la Generalitat Valenciana, d'acord amb els procediments legals establits, determinar els noms oficials dels municipis, territoris, nuclis de població, accidents geogràfics, vies de comunicació interurbanes i topònims de la Comunitat Valenciana (...)".

Amb tot això, esta Institució considera raonables els arguments fixats en l'informe d'esta Conselleria, en el sentit que cal un notable esforç a fi de fer efectiu un projecte per a identificar els parcs naturals de la Comunitat Valenciana. No obstant això, és missió d'esta Institució vetlar pel compliment dels manaments constitucionals, estatutaris i legislatius citats i, per això, se suggerix que s'extremen al màxim els deures legals prevists en els seus manaments per garantir el plànol d'igualtat d'ambdós llengües, mitjançant l'ús de tots els mecanismes necessaris en pro de l'agilitació del projecte.

El secretari de l'Associació Bloc Jove Nacionalista Valencià va promoure davant esta Institució queixes l'eix central de les quals era l'incompliment de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, ja que les diverses Conselleries emetien la major part d'anuncis i publicacions oficials exclusivament en castellà.

Les queixes es dirigien a la Conselleria de Cultura i Educació, Indústria, Sanitat, Economia i Hisenda, Benestar Social, del portaveu del Govern Valencià i Justícia i Administracions Públiques i van quedar registrades amb els núm. 021012, 021014, 021015, 021016, 021017, 021018, 021020, si bé, per economia procedimental, van ser acumulades a la queixa núm. 021012, la tramitació de la qual continua en el moment de tancar este Informe.

En relació amb la queixa núm. 021013 formulada pel secretari general de l'Associació Juvenil Bloc Jove, referent a la no-utilització del valencià per part de la Conselleria de Medi Ambient, se'ns va informar des de la Secretaria General que havien traslladat a tots els òrgans que en depenien l'obligatorietat d'utilitzar les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana i que la Conselleria de Medi Ambient tenia normalitzats tots els models d'impresos de conformitat amb la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

En haver-se solucionat favorablement la qüestió plantejada per l'autor de la queixa, es va resoldre el cessament de la nostra actuació.

Una vegada rebut l'informe requerit a este efecte a la Subsecretaria de Promoció Cultural de la Conselleria de Cultura i Educació, vam tancar l'expedient núm. 010741, atés que l'Administració Pública de referència va editar els fullets de la programació de l'IVAC en valencià.

La comprovació que la Direcció de Trànsit a Alacant tenia a la disposició dels ciutadans qüestionaris normalitzats, tant per a la prova teòrica com per a l'obtenció dels diversos tipus de permisos de conduir, va permetre que arxivàrem l'expedient iniciat a causa de la queixa núm. 010273 (pàg. 495).

La comunicació rebuda de la Subsecretaria de Promoció cultural, informava que s'havien cursat les instruccions pertinents als Serveis Territorials de la Conselleria de Cultura i Educació perquè els fullets informatius de la programació de l'IVAC foren redactats en les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, la qual cosa va comportar el tancament de la queixa núm. 021573.

En la queixa núm. 021729, el seu promotor, substancialment manifestava que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació utilitzava exclusivament el castellà en la campanya "Els teus amics més sans", que estava portant a terme en tots els centres docents de la nostra Comunitat. Es considerava, d'esta manera, que la Conselleria atemptava contra els drets lingüístics de tots els valencians i infravalorava la llengua més desprotegida, el valencià.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa i a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, vam demandar a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació que en el termini màxim de 15 dies remetera informació suficient sobre la realitat d'estes circumstàncies i d'altres concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda assenyalava amb abundant material gràfic que les campanyes entre escolars s'estaven realitzant en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, per la qual cosa es va acordar el cessament de la nostra actuació.

En el moment de tancar este Informe, ha tingut entrada en esta Institució l'acceptació de la Resolució que vam dictar amb motiu de la queixa núm. 020191 i que seguidament transcrivim:

"El Sr. F.P.V., com a secretari d'organització del Bloc Nacionalista Valencià, va formular davant esta Institució un escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i consideracions següents:

“Que la Conselleria d'Agricultura edita periòdicament una revista anomenada *Comunitat Valenciana Agrària*, amb informacions de caràcter tècnic referides al món de l'agricultura.

Que se n’ha fet un seguiment des del número 5, publicat la primavera de 1996, fins al número 19, recentment publicat, i tots els continguts de la citada revista es fan únicament i exclusivament en castellà, excepció feta d'un article publicat en el número 5, titulat “El procés de reconversió a l’horticultura ecològica”, que va ser publicat en valencià.

Que este fet contravé clarament l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que establix la cooficialitat del valencià i el castellà, com també el manament als poders públics de fomentar l'ús del valencià en totes les activitats administratives dels òrgans que en depenen.”

Després de ser admesa a tràmit, vam dirigir un ofici a la Conselleria d'Agricultura, a fi que remetera informació suficient sobre els fets al·legats pel promotor de la queixa.

La Direcció General d'Innovació Agrària i Ramaderia de l’esmentada Conselleria va emetre informe en els termes següents:

“La revista *Comunitat Valenciana Agrària* és una revista d'informació tècnica que recull articles firmats per investigadors o tècnics de reconeguda vàlua dins el món de la investigació i tecnologia agrària, que poden o no estar vinculats a l'Administració.

En la revista s'admet la llegua en què els autors envien les seues col·laboracions i s'utilitza el castellà o el valencià, segons el seu desig o la facilitat per a expressar-se, tenint en compte que en este tipus d'articles és molt important la precisió amb què s’exposen.

A més, tenint en compte que ambdós idiomes són cooficials a la Comunitat Valenciana, sempre hem considerat que hem de respectar la voluntat de l'autor quant a l'idioma elegit, ja que els lectors d'esta Comunitat han de ser capaços d'entendre tant el valencià com el castellà.”

L'interessat, al qual vam donar trasllat de la comunicació rebuda, va formular les al·legacions que va considerar convenients i, en síntesi, va ratificar les consideracions expressades en el seu escrit inicial de queixa.

A la vista de tot el que s'ha exposat més amunt, convé formular les consideracions següents:

La Constitució, després d'indicar en l'article 3 que el castellà és la llengua oficial de l'Estat, assenyala que les altres llengües espanyoles seran també oficials en les respectives comunitats autònomes, d'acord amb els seus respectius estatuts. Per tant, la nostra primera norma establix que la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'especial respecte i protecció.

En relació amb tot això, l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús no oficial i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats al territori autonòmic o local l'obligació de conéixer i d'usar les dos llengües, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament de l'Estatut, establix en el seu article 2 que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenguen.

Com a conseqüència del que hem exposat més amunt, i com no podia ser d'una altra manera, és missió de la nostra Institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, i, per tant, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'Administració pública valenciana perquè adapte les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei d'ús i ensenyament del valencià, i impulse l'ús de la nostra llengua en totes les esferes de la vida pública, amb l'objectiu de superar la desigualtat que encara existix respecte al castellà, l'altra llengua oficial.

Suggerim a la Conselleria d'Agricultura que, d'acord amb el deure general que l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana imposa a tots els poders públics de potenciar l'ús del valencià en tots els ordres de la vida pública, cultural i informativa, i atenent particularment al que preveu la Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, adopte totes les mesures que calguen per a concloure el procés de recuperació del valencià, de manera que totes les comunicacions de l'administració pública valenciana tinguen forma bilingüe."

1.2. Versió únicament en castellà de la pàgina web

Una vegada conclòs el tràmit concedit a l'interessat per a formular al·legacions i examinada la comunicació rebuda del director general de RTVV, vam determinar l'arxivament de la queixa núm. 021908, relativa a la pàgina web, exclusivament en castellà, de RTVV.

El director general de RTVV ens va comunicar que havien incorporat al seu web l'ús tant del castellà com del valencià.

La Conselleria de Medi Ambient comunicava, en l'informe que li va ser requerit després de l'admissió de la queixa núm. 022035, que havien dissenyat una nova pàgina web en la qual tots els menús de navegació i la majoria d'epígrafs estaven en els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana i també en anglés, i que simultàniament havien cursat instruccions perquè aquells continguts de la informació que originàriament no estigueren redactats en valencià foren traduïts i incorporats a la web, i reiterava l'obligació que tota la informació que es genere, i especialment la de la pàgina web,

s'elabore, des del seu origen, en les dos llengües cooficials, a fi que es puga incorporar directament a esta.

Tenint en compte els arguments assenyalats, vam cessar les nostres actuacions.

La queixa núm. 022124 es troba pendent de les al·legacions del seu promotor. En esta queixava se sol·licitava la intervenció del Síndic de Greuges atés que en la pàgina web del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana hi ha pàgines en què la informació consta exclusivament en castellà, el que, segons el parer de l'autor de la queixa, comporta que l'Administració Pública Valenciana no té cap procediment de gestió lingüística de la seua activitat.

L'Institut Cartogràfic Valencià ens va indicar que havia incorporat a la seua pàgina web (http//www.gva.icv) les versions en valencià i castellà de tot el seu contingut, per la qual cosa acceptava en tots els seus termes la Recomanació formulada per esta Institució amb motiu de la queixa núm. 012345 (pàg.495) i que transcrivim a continuació:

"El Sr. M.B.C., de València, va presentar un escrit de queixa en esta Institució, que va quedar registrat amb el número de referència indicat més amunt.

Substancialment exposa els següents fets i consideracions:

"Que la web de l'Institut de Cartografia (htlm://www.gva.es/icv/) únicament té versió en castellà, la qual cosa contravé el que indica la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Que, després d'haver enviat una nota per correu electrònic sobre este fet a l'Institut, en què es reclamava la versió en valencià, ha rebut la resposta d'un treballador de la Institució que li comunicava que encara no estava acabada de confeccionar la web en castellà, però que una vegada que estiguera acabada, l'enviarien a traduir a la Universitat Politècnica de València.

Que l'Institut Cartogràfic Valencià és un organisme públic i, per tant, ha de complir les obligacions lingüístiques envers els ciutadans que s'indiquen en la Llei 4/1983 de la Generalitat Valenciana".

Una vegada admesa a tràmit la queixa, es va demanar a l'Institut Cartogràfic Valencià un informe a fi de comprovar les al·legacions formulades de contrari, i el va emetre succintament i comunicava a esta Institució "que no tenen personal propi que puga dedicar-se a la traducció de la pàgina web, i per això se'n remetrà el contingut al Departament de Política Lingüística de la Generalitat Valenciana perquè en faça la traducció i així poder incorporar-la a la pàgina web i complir el que establix la Llei d'ús i ensenyament del valencià".

A la vista d'això, convé formular les consideracions següents:

La Constitució, després d'indicar en l'article 3 que el castellà és la llengua oficial de l'Estat, assenyala que les altres llengües espanyoles seran també oficials en els respectius estatuts. Per tant, la nostra primera norma establix que la riquesa de les

diferents modalitats lingüístiques d'Espanya és un patrimoni cultural que haurà de ser objecte d'un especial respecte i protecció.

En relació amb tot això, l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaure un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats en el territori autonòmic o local l'obligació de conéixer i d'usar les dos llengües, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra.

La Llei valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament de l'Estatut, establix en l'article 2 que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua Administració pública, de l'Administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenen, i l'article 28 de la referida Llei indica que els ens locals fomentaran l'ús del valencià en totes les activitats administratives.

Com a conseqüència d'això anterior, i com no podia ser d'una altra manera, és missió de la nostra Institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats i, per tant, són constants, com hem assenyalat, les recomanacions del Síndic de Greuges perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza l'Administració pública valenciana i els organismes que en depenen, siguen redactats, de conformitat amb la legislació vigent respecte d'això, en les dos llengües.

Tot el que hem exposat, ha de ser, no obstant això, compatible amb el més absolut respecte als drets dels ciutadans que tenen com a llengua habitual el castellà, propi de la cooficialitat lingüística instaurada.

Els ciutadans, en les seues relacions amb els poders públics, tenen dret (un dret territorialment delimitat) a usar la llengua que trien lliurement, i este dret, conseqüentment, genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià, a fi que, en tots els casos, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiguen plenament garantits.

Per això, recomanem a l'Institut Cartogràfic Valencià l'adequació de les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística que regix a la Comunitat Valenciana, sense que puga prevaler una llengua sobre l'altra, i sense que siga causa justificativa l'escassetat de mitjans econòmics i humans, ja que el que ha d'orientar tots els poders públics, autonòmics i locals, és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en totes les esferes de la nostra societat i, especialment, en l'Administració pública.

La limitació de mitjans humans i materials condiciona inevitablement la normalització lingüística de l'ús del valencià, però no eximix l'Administració pública de donar una resposta raonable als ciutadans que pretenen fer-lo efectiu, i pot comportar, de fet, una limitació injustificada a utilitzar el valencià. De conformitat amb tot el que s'ha exposat anteriorment, recomanem que s'adopten totes les mesures que calguen, ordinàries i

extraordinàries, perquè la pàgina web de l'Institut Cartogràfic siga redactada, d'acord amb la legislació vigent, en les dos llengües.

En virtut de l'article 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, es recorda el deure de donar compliment al que disposa la vigent legislació sobre l'ús i ensenyament del valencià, segons el que s'ha manifestat en el cos d'este escrit, cosa que se li comunica perquè en prenga coneixement i perquè, en el termini d'un mes, ens remeta un informe sobre si accepta les expressades recomanacions o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-les".

L'ús del valencià en la pàgina web de les Corts Valencianes va motivar la queixa núm. 021907, al firmant de la qual vam informar el que seguix:

"Distingit Sr.,

Acusem recepció del seu escrit, de data 25 d'octubre de 2002, relatiu a l'ús de les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana en la pàgina web de les Corts Valencianes.

L'assumpte que vosté ens planteja ha estat estudiat detalladament, hem consultat tot els antecedents jurídics que l'afecten i les dades que es troben en l'expedient obert a este efecte; no obstant això, permeta que li indiquem que l'article 12 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, establix que la competència del Síndic de Greuges, de conformitat amb el que establix l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia, s'estén a:

"Article 12.

1. De conformitat amb el que establix l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia, la competència del Síndic de Greuges s'estén:

a) A l'Administració de la Generalitat, com també als organismes autònoms, les empreses i la resta d'ens públics que en depenen o que no estiguen participats, encara que esta participació siga minoritària.

b) A l'Administració local, inclosos els seus organismes autònoms, com també les empreses i els ens públics o participats que en depenguen, en l'àmbit de les competències que corresponen a la Generalitat, de conformitat amb el que disposa l'article 31.8 de l'Estatut d'Autonomia.

c) Els serveis gestionats per persones físiques o jurídiques mitjançant concessió administrativa i, en general, qualsevol organisme o entitat, pública o privada, que realitze funcions de servei públic i que es trobe sotmés a qualsevol tipus de tutela en el que afecte a les matèries integrades en la competència de la Generalitat, de conformitat amb el que disposen els articles 31 i següents de l'Estatut d'Autonomia i la Llei Orgànica 12/82, de 10 d'agost.

d) Si escau, a les matèries que siguen objecte de transferència o delegació a l'empara del que disposen els apartats primer i segon de l'article 150 de la Constitució, tant en el cas que siguen administrades per la Generalitat com a assumpte propi o en el supòsit d'administració comissionada."

La qüestió plantejada per vosté excedix, en definitiva, l'àmbit de competències que la Llei 11/1988, de 26 de desembre, atribuïx al Síndic de Greuges; és per això que no resulta possible la nostra intervenció en este assumpte, per la qual cosa ens veiem obligats a arxivar les actuacions iniciades amb motiu de la seua queixa.

Li agraïm la confiança depositada en esta Institució i lamentem no haver pogut, en este cas, prestar-li una ajuda més directa."

1.3. Altres aspectes de l'ús del valencià

En relació amb la queixa núm. 010807, en la qual es qüestionava el fet que s'utilitzara el terme anglosaxó *call center* en l'anunci de licitació de l'expedient 2001/ECONO1/11 corresponent a la gestió del servei d'Atenció Telefònica del SERVEF (Servei Valencià d'Ocupació i Formació) publicat en el DOGV núm. 4086, de 14 de setembre de 2001, no observem l'existència d'actuacions públiques que vulneren drets constitucionals i/o estatutaris, ja que el citat terme s'empra per a definir el contracte per ser l'expressió utilitzada en el sector de telecomunicacions per a este tipus de servei i el contracte està clarament enunciat en les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana.

La queixa núm. 020619 va ser formulada davant esta Institució per 23 ciutadans, que demanaven l'adopció de les mesures oportunes perquè el terme "Llevant" no fóra usat per a referir-se a la Comunitat Valenciana.

El Servei d'Ús Oficial i Acreditació de Coneixements de Valencià va informar de les mesures i instruccions cursades a este efecte perquè s'utilitzen les denominacions oficials de la llengua i del territori valencià, com també de les circulars remeses a través de les respectives Direccions Territorials, a tots els centres docents de la Comunitat Valenciana perquè els materials de suport que s'utilitzen respecten els senyals d'identitat (denominació estatutària del territori de la Comunitat Valenciana i de la llengua valenciana).

De conformitat amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, vam informar els firmants de la queixa del resultat de les nostres actuacions, com també de la comunicació rebuda de l'Administració afectada i transcorregut a l'excés el termini concedit sense que formularen al·legacions referents a això i en no observar una actuació pública irregular que vulnerara els drets i les llibertats o els principis reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, vam donar per conclosa la nostra investigació.

A la firmant de la queixa núm. 021705 vam comunicar, en els termes següents, la impossibilitat d'admetre la seua queixa:

“Distingida Sra.,

Com a continuació al nostre anterior escrit, i una vegada estudiades les actuacions que consten en el seu expedient de queixa, ens posem novament en contacte amb vosté a fi de comunicar-li que no és possible la intervenció del Síndic de Greuges en l'assumpte plantejat, relatiu a la desestimació per la Junta Qualificadora de Coneixements de València, d'un certificat d'acreditació de condicions acadèmiques equivalents al certificat del nivell B de la Junta Permanent de Català expedit per l’IES “Escola de Treball de Lleida”, “per no presentar un grau suficient d'analogia amb les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià”, ja que, en primer lloc, comportaria formular criteris tecnicocientífics aliens a l'àmbit competencial del Síndic de Greuges; i en segon lloc, l'art. 4 de l'Ordre de 16 d'agost de 1994, de la Conselleria d'Educació i Ciència, (DOGV 2331, de 24 d'agost) revalidava alguns certificats expedits per la Junta Permanent de Català amb els certificats que expedix la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià; però posteriorment, per l’Ordre de 22 de desembre de 1995, de la Conselleria de Cultura i Educació, es van derogar alguns apartats de l’art. 4 de l'Ordre 16 d'agost de 1994 sobre homologació i revalidació dels certificats oficials administratius de coneixements de valencià (DOGV 2651, de 22 de desembre) i es van derogar les homologacions esmentades.

Per este motiu la mera discrepància o el desacord amb una resolució administrativa o amb la legislació vigent, no pot, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

No obstant això, si vosté considera oportú impugnar la resolució de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià en via administrativa o jurisdiccional per discrepar dels criteris que la sustenten, pot acudir a la consulta d'un advocat en exercici que la podrà orientar a este efecte; o si concorren els requisits legals per a això, pot sol·licitar al col·legi d'advocats de la seua província, que li siga designat un lletrat en torn d'ofici.”

La inadmissió de la queixa núm. 021031 va venir determinada pel fet que l'assumpte excedia el marc competencial del Síndic de Greuges, però li vam comunicar el següent:

No obstant això, hem de comunicar-li que l'assumpte que sotmet a la nostra consideració excedix les competències que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atribuïx al Síndic de Greuges, per la qual cosa ens resulta impossible admetre a tràmit la seua queixa, relativa a la seua disconformitat amb l'acord de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua de 25 de març de 2002 mitjançant el qual es va aprovar el referent normatiu oficial del valencià.

Com vosté sap, la Llei 4/1983, de 26 de novembre, d’ús i ensenyament del valencià, va comportar la plasmació de la Generalitat Valenciana en la defensa del patrimoni cultural de la nostra Comunitat Autònoma i especialment en la recuperació del valencià, definida com “llengua històrica i pròpia del nostre poble”.

La Llei tracta de superar la relació de desigualtat existent entre les llengües oficials de la Comunitat Valenciana i disposa actuacions necessàries per a impulsar l'ús social i oficial del valencià.

Per garantir l'ús normal i oficial del valencià i en definitiva per garantir la seguretat jurídica dels administrats, cal que tota l'Administració pública es regisca per una mateixa normativa ortogràfica i gramatical.

L'art. 34 de la LUEV establix que el Govern Valencià assumirà "la direcció tècnica i la coordinació del procés d'ús i ensenyament del valencià, i assessorarà referent a això a totes les administracions públiques i particulars, mitjançant l'adopció de totes les mesures que contribuïsquen al foment de l'ús i l'extensió de la llengua".

El valencià, la nostra llengua, ha estat freqüentment utilitzat com a motiu de discòrdia entre valencians, per la qual cosa calia un procés de "pacificació lingüística" que va culminar amb el naixement del Dictamen del Consell Valencià de Cultura i la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

La Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana (DOGV 3334 del 21-9-98), establix les competències de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i, entre estes, "determinar la normativa oficial del valencià en tots els seus aspectes", per la qual cosa, de conformitat amb les seues atribucions, va acordar elaborar una gramàtica valenciana i un diccionari valencià que seran els principals referents normatius oficials i s'inspiraran en dos criteris bàsics:

- El respecte als principis consagrats en el Dictamen del Consell Valencià de Cultura de 13 de juliol de 1998, partint de les aportacions gramaticals i lexicogràfiques valencianes, la tradició literària valenciana, la realitat lingüística genuïna i la normalització consolidada a partir de les denominades *Normes de Castelló*.

- La voluntat d'integració de les diverses sensibilitats lingüístiques existents a la Comunitat Valenciana i el compromís de tenir en compte les seues respectives aportacions.

L'Acadèmia Valenciana de la Llengua ha de vetlar pel valencià, partint de la tradició lexicogràfica literària i la realitat lingüística genuïna valenciana, com també la normativització consolidada a partir de les anomenades *Normes de Castelló*, i les seues decisions han de ser observades per totes les Institucions de la Generalitat (i el Síndic de Greuges, entre estes), els poders públics, la resta d'administracions públiques, el sistema educatiu i els mitjans de comunicació, les entitats, els organismes i les empreses de titularitat pública o que tinguen finançament públic.

De conformitat amb el que hem exposat, no és possible admetre la seua queixa, atés que la mera disconformitat o el desacord amb una disposició no pot, per ella mateixa, motivar la intervenció del Síndic de Greuges.

Li agraïm la confiança depositada, i sentim no haver pogut, en este cas, prestar-li una ajuda més directa. Atentament,".

La qüestió plantejada en la queixa núm. 021023, relativa al no-lliurament per les Corts Valencianes dels currículums dels membres de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, nomenats per les Corts el 15 de juny de 2001, excedia, de conformitat amb l'art. 12 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, en relació amb l'art. 24 de l'Estatut d'Autonomia, l'àmbit competencial del Síndic de Greuges, i per este motiu no va ser possible la nostra intervenció.

L'ús excessiu del valencià en l'IES "Matilde Salvador" de Castelló, va ser el motiu de la queixa núm. 020936, a l'autora de la qual vam comunicar el següent:

"No obstant això, hem de comunicar-li que l'art. 35 del nostre Estatut d'Autonomia, atribuïx a la Generalitat Valenciana la competència plena per a la regularització i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats i en l'art. 7, la possibilitat legal de regular l'ús i ensenyament del valencià, i la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, va determinar la incorporació del valencià a l'ensenyament com a vehicle idoni per a la seua recuperació i per a superar la desigualtat respecte a l'altra llengua oficial, el castellà.

En conseqüència, el poder que al Govern valencià correspon per a determinar la progressivitat de la implantació del valencià en els centres docents situats a la Comunitat Valenciana obeïx al desenvolupament normal de les previsions de la Constitució espanyola, que considera la riquesa de les distintes modalitats lingüístiques d'Espanya com un patrimoni cultural objecte d'especial respecte i protecció i al manament estatutari i a la pròpia LUEV (Llei d'ús i ensenyament del valencià).

El projecte educatiu valencià considera la necessitat que els alumnes arriben a assolir, al final del cicle educatiu obligatori, un coneixement oral i escrit de les dos llengües oficials de la nostra Comunitat, sense que, en cap cas, puga prevaler l'una sobre l'altra.

Per este motiu, no és possible admetre a tràmit la seua queixa, ja que, independentment dels termes genèrics en què està plantejada, no s'observa, per les raons apuntades, una actuació pública irregular que justifique la intervenció del Síndic de Greuges."

La queixa núm. 020090 va ser formulada davant esta Institució per 246 ciutadans, els escrits dels quals, com que tenien un contingut idèntic, i als mers efectes pràctics, van ser acumulats a la queixa núm. 020090, i mostraven la seua disconformitat amb els Decrets del Govern Valencià 29/2002, de 5 de maig, i 50/2002, de 26 de març, mitjançant els quals es va establir el currículum de l'assignatura de valencià: llengua i literatura d'ESO i Batxillerat. La inadmissió de la queixa va venir determinada pels arguments que a continuació s'exposen:

"Distingit Sr.,

Com continuació al nostre anterior escrit, en el cas que vosté ens planteja, relatiu a la seua disconformitat amb els Decrets del Govern Valencià 39/2002, de 5 de maig, i

50/2002, de 26 de març, mitjançant els quals s'establix el currículum de l'assignatura de valencià: Llengua i Literatura d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, no s'observa una actuació de l'Administració que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret constitucional o estatutari que legitime la intervenció del Síndic de Greuges, i això, sobre la base de les següents consideracions:

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, atribuïx a la Generalitat Valenciana, en l'article 35, la competència plena per a la regularització i l'administració de l'Ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, i en el seu art. 7, la possibilitat legal de regular l'ús i ensenyament del valencià.

Com a compliment d'este manament estatutari, la Generalitat Valenciana va promulgar la Llei d'ús i ensenyament del valencià, Llei 4/1983 de 23 de novembre, el Preàmbul de la qual assenyala l'ensenyament com el vehicle idoni per a arribar a la plena normalització lingüística.

El projecte educatiu de la Generalitat Valenciana s'articula, en definitiva, d'acord amb el manament estatutari contingut en l'art. 7, que es basa en el principi que el valencià, llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, ho és també de l'Ensenyament i determina l'obligatorietat que les dos llengües oficials a la Comunitat Valenciana siguen ensenyades en tots els nivells, modalitats i graus de l'educació no universitària de la Comunitat Valenciana, i en tots els centres docents, ja siguen públics o privats.

Referent a això, el Tribunal Suprem té declarat (Sentència 18 juliol Sala contenciosa administrativa, secció setena, entre d'altres) "que en Comunitats com la de València en què coexistixen el castellà, llengua oficial de l'Estat, que tots els espanyols tenen el dret d'usar i el deure de conéixer (art. 3 de la Constitució espanyola) i el valencià, que és idioma cooficial, i que per manament estatutari (art. 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana), té garantit l'ús normal, esta circumstància obliga que en els centres docents de la Comunitat Valenciana haja de programar-se l'ensenyament per a ajustar l'ús d'estes llengües cooficials.

La normativa relacionada és clara i terminant, i no exigix cap interpretació, i en conseqüència, esta Institució no pot sinó acceptar, per ser ajustada al dret, l'actuació pública desenvolupada pel Govern valencià fent ús de les seues atribucions, i la situació descrita per vosté ha d'interpretar-se com el desenvolupament normal de les previsions contingudes en l'Estatut d'Autonomia i en la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

La promulgació dels drets 50/2002 de 26 de març i del Govern Valencià mitjançant el qual es modifica el Decret 174/1994 de 19 d'agost relatiu al currículum de Batxillerat i el Decret 39/2002 de 5 de març del Govern Valencià mitjançant el qual es modifica el Decret 47/1992 de 23 de març del Govern Valencià, relatiu al currículum d'Educació Secundària Obligatòria de la Comunitat Valenciana, comporta l'ús, per part del Govern valencià, de les competències que té atribuïdes, per la qual cosa, en definitiva, la qüestió plantejada per vosté excedix les competències que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atribuïx al Síndic de Greuges."

La falta de resposta a l'escrit de l'autor de la queixa davant la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià va motivar la queixa núm. 022122, si bé, en el cas que ens plantejava, no es va observar una actuació de l'Administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret o legitimara la intervenció del Síndic de Greuges, atés que l'escàs temps transcorregut entre la presentació de la seua sol·licitud a la Junta Qualificadora de Coneixements de València i la presentació de la seua queixa davant esta Institució, va impedir a este Organisme poder resoldre expressament.

Per això, fins que l'Administració resolga de manera expressa la qüestió plantejada o es produïsquen retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular d'aquells Organismes competents, no seria possible la intervenció del Síndic de Greuges.

Sense més tràmit es va arxivar la queixa núm. 020066, relativa a la disconformitat amb les tesis catalanes sobre la llengua valenciana, en estar redactada, no solament en termes genèrics, sinó que no contenia cap dada que permetera localitzar el promotor de la queixa.

2. ADMINISTRACIÓ LOCAL

2.1. Dret dels ciutadans a elegir la llengua oficial

De conformitat amb el que preveu la Llei d'ús i ensenyament del valencià, el firmant de la queixa núm. 020126 va demanar a l'Ajuntament de Mislata l'expedició d'un certificat d'empadronament redactat en valencià i, en ser-li negat, va acudir al Síndic de Greuges que va admetre la queixa.

Després de rebre la comunicació de l'alcalde de Mislata, vam donar per concloses les nostres actuacions, en quedar acreditat que la negativa a expedir el certificat d'empadronament en valencià obeïa a dificultats informàtiques puntuals.

En la queixa núm. 020224 substancialment s'exposaven els següents fets:

"Que l'empresa municipal de transport públic de viatgers ―EMT― de València, manté una desconsideració habitual envers la llengua pròpia del territori, de manera que tots els avisos que es troben penjats en les parets, estan sistemàticament escrits en un únic idioma: castellà.

Ara, aquell monolingüisme excloent s'ha ampliat a la informació/publicitat, que els usuaris han de suportar, vehiculada per unes pantalles de TV de què s'han dotat els autobusos.

És per això que vol denunciar el menyspreu de la norma constitucional i estatutària de què fa ostentació l'Ajuntament de la ciutat de València i la nul·la intervenció de la

denominada Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística de la Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana en la promoció i ús de la nostra llengua."

Tenint en compte que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa i traslladada a l'alcaldessa de València, d'acord amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei, i amb l'objectiu de comprovar les al·legacions formulades per la persona que va promoure la queixa, vam demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en el supòsit.

La comunicació rebuda referent a l'Empresa Municipal de Transports informava, àmpliament, de les actuacions portades a terme en compliment de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, com ara l'ús de les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana en avisos de parades de l'EMT, en els esquemes que figuren en marquesines i pals de parades, en les denominacions de les línies, quadres d'horaris, llocs d'interés, enllaços, plànol de la xarxa que figura en marquesines, etc., i no apareixia en les pantalles de TV per ser un sistema audiovisual d'informació la prestació bàsica del qual consistix en l'anunci per altaveus de la pròxima parada, i mostrava al mateix temps en el monitor un plànol d'ubicació i les connexions amb altres línies; per este motiu, per falta de temps operatiu material entre parada i parada, no feia possible usar les dos llengües cooficials de la nostra Comunitat Autònoma.

Així mateix, tant el valencià com el castellà, assenyala en el seu informe l'Administració afectada, estan presents, en totes les indicacions i els cartells dirigits al públic i tots els bitllets, carnets d'usuari, la guia de transports urbans de València, etc. estan redactats en valencià i castellà.

En definitiva, i tenint en compte que de les actuacions que es trobaven en l'expedient no podia deduir-se una actuació pública irregular, després de donar trasllat al promotor de la queixa del resultat de les nostres investigacions, com també de l'informe de l'Administració afectada, vam tancar l'expedient.

Per guardar identitat de contingut, les queixes assenyalades amb els núm. 020884, 020885, 020886, 020887, 020888, 020889 i 020891 van ser acumulades i substancialment exposava el seu firmant que la retolació tant del Centre de Salut com de l'Estació d'Autobusos de Santa Pola no estava en valencià, sinó exclusivament en castellà.

Després de la seua admissió a tràmit es va demanar informe a l'Ajuntament de Santa Pola, que, en resposta al nostre escrit, ens comunicava que en Sessió Extraordinària del Ple de l'Ajuntament de 27-6-02 es va aprovar l'adjudicació de la concessió administrativa del mobiliari urbà.... i que entre els punts adjudicats s'incloïa la senyalització vertical, i s'exigia en el plec de condicions expressament que la "senyalització viària fóra en valencià".

Esta Institució, després de donar trasllat de la comunicació rebuda de l'Ajuntament de Santa Pola a l'interessat, va determinar l'arxivament dels expedients referenciats, en ser

conscient dels esforços que estava realitzant el citat Consistori per a concloure el procés de normalització lingüística i implantar l'ús del valencià en tots els àmbits de l'Administració pública, de conformitat amb les previsions estatutàries i la pròpia Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Un veí d'Alacant ens informava, en la queixa núm. 021167, que tota la programació, tríptics, cartells informatius, etc. dels concerts organitzats pel MUBAG (Museu de Belles Arts Gravina) estava editada exclusivament en castellà, i s'incomplia la legislació vigent respecte a l'ús del valencià.

Una vegada constatat que la queixa reunia els requisits formals prevists en els arts. 12 i 17 de la Llei reguladora d'esta Institució, es va acordar la seua admissió a tràmit, i vam dirigir un ofici a la Diputació Provincial d'Alacant a fi que remetera informació suficient sobre la qüestió plantejada.

La Diputació Provincial va emetre informe en què assenyalava que donarien les instruccions pertinents perquè estos elements divulgatius estigueren redactats en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

El Síndic de Greuges, després de donar per acceptats els arguments esgrimits per l'Administració afectada, va determinar l'arxivament de la queixa, si bé va demanar a la Diputació Provincial d'Alacant que mantinguera informada esta Institució de la resolució definitiva de la denúncia expressada en la queixa referenciada.

La queixa assenyalada amb el núm. 020050 denunciava que a la Vila Joiosa s'estava duent a terme la senyalització de dos itineraris culturals situats en punts emblemàtics de la localitat, però s'havien retolat en diverses llengües, castellà, francés i anglés, però no en valencià.

La queixa, inicialment va ser inadmesa, ja que del contingut de l'escrit es deduïa que la firmant era la regidora de l'Ajuntament de la Vila Joiosa i l'art. 10 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges disposa que "no podran presentar queixes davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb la seua competència."

I, d'altra banda, no constava que l'autora de la queixa, des de la seua posició privilegiada i especialment qualificada com a regidora, haguera portat a terme davant l'Ajuntament actuacions per a solucionar per les vies normals, democràtiques, la qüestió plantejada davant esta Institució i que l'Ajuntament s'haguera pronunciat expressament o tàcitament sobre la qüestió plantejada.

No obstant això, i atesa la importància de la qüestió de fons relacionada en l'escrit de queixa, i tenint en compte el compromís d'esta Institució a promoure l'ús de la nostra llengua en tots els àmbits de la vida social, vam indicar a la promotora de la queixa la possibilitat que ciutadans que no ostentaren la condició d'autoritat administrativa o ella mateixa en el cas que ho haguera demanat al Govern Municipal i no haguera obtingut resposta expressa, podien tornar a plantejar la qüestió davant el Síndic de Greuges, com així van fer, per la qual cosa, finalment, i una vegada esmenats els defectes formals

ressenyats, va ser admesa a tràmit, i es va dirigir ofici a l'Ajuntament de la Vila Joiosa a fi de contrastar les al·legacions manifestades de contrari.

Posteriorment, tretze firmants més, veïns de la Vila Joiosa, van plantejar el mateix problema, i va donar lloc a la queixa núm. 020664 i altres quinze ciutadans van subscriure la queixa núm. 020770 d'igual contingut.

En el moment de tancar este Informe Anual a les Corts Valencianes, les queixes referenciades estan pendents de la seua definitiva resolució, tenint en compte que després de rebre un primer informe de l'Ajuntament de la Vila Joiosa, vam sol·licitar una ampliació del seu contingut.

Com a continuació al nostre escrit i una vegada rebut l'informe sol·licitat a este efecte a la Diputació de València, vam dirigir la recomanació següent:

Les queixes núm. 022069 i 022238 van ser, per tenir el mateix contingut i als mers efectes de tramitació, acumulades; i en ambdós, els seus autors denunciaven que l'Ajuntament d'Orihuela estava duent a terme la retolació dels distints itineraris monumentals d'esta localitat que formaran part de l'exposició "La llum de les imatges" en castellà, anglés, francés i alemany, però no així en valencià, per la qual cosa, després de dirigir ofici al citat consistori, estem en l'espera de rebre l'informe requerit a este efecte.

Pendent de concloure la seua tramitació es troba la queixa núm. 021741, en la qual el seu autor exposava que el Centre Municipal de les Arts presenta tota la retolació, tant exterior com interior, en castellà; atés que després de ser requerit a este efecte, no ha tingut entrada en esta Institució l'informe demanat a l'Ajuntament d'Alacant amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades de contrari.

Respecte a la queixa núm. 200369, en la qual vam formular a l'Ajuntament d'Oropesa una recomanació (pàg. 405 Informe 2000 i pàg. 443 Informe 2001) i seguint les instruccions del promotor de la queixa, hem tornat a dirigir ofici al citat consistori perquè ens remetera informació suficient sobre les mesures concretes adoptades perquè tots els departaments i serveis municipals empren impresos, formularis i models oficials redactats en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Un ciutadà d'Elx, en l'escrit que va donar lloc a la queixa núm. 021668, manifestava "que durant el 2002 la Diputació d'Alacant ha millorat l'asfalt de la carretera provincial CV-853, que du al nucli de població de la partida rural il·licitana de la Foia des de la circumval·lació sud de la ciutat d'Elx. Això ha comportat també la instal·lació de tota una nova senyalització únicament en castellà, que no ha respectat la toponímia històrica i oficial en valencià d'este lloc (n'adjuntem còpia).

En considerar que la queixa reunix els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, ha estat admesa, i li'n donem trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

A fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, li sol·licite que en el terme màxim de 15 dies ens remeta informació suficient sobre la realitat d'estes i altres circumstàncies concurrents en este supòsit, i que faça extensiu el seu informe a concretar si les citades obres van ser executades l'any passat per l'empresa CIMSA (Contractes, Indústries i Materials) per a la societat municipal de l'Ajuntament d'Elx, PIMESA, i autoritzades per l'Excma. Diputació Provincial d'Alacant, i també si les citades obres i la seua senyalització annexa van consistir en la construcció d'una glorieta o rotonda d'accés al parc agroalimentari La Llotja, promogut per PIMESA, en el sector I-35 del Pla General d'Elx, i si la senyalització vertical d'estes ha estat retolada en valencià i, si escau, les previsions existents per a corregir les anomalies detectades respecte a la seua retolació exclusivament en castellà.

Després d'admetre-la a tràmit, vam dirigir sengles oficis a la Diputació Provincial d'Alacant, com també a l'Ajuntament d'Elx, per ser ambdós administracions públiques les afectades.

La queixa referenciada està pendent de les comunicacions interessades.

L'Ajuntament de Santa Pola (Alacant), ens donava compte, amb motiu de la queixa núm. 012325 (pàg. 497), que la majoria de carreteres, avingudes i places d'esta localitat estaven retolades en les dos llengües cooficials de la Comunitat Valenciana, i era voluntat de l'Ajuntament seguir estes directrius en tota la senyalització nova, de manera que, progressivament, s'arribara al cent per cent, i respecte als senyals informatius particulars o a les senyalitzacions col·locades fa temps, que estan en procés de substitució per part de l'Ajuntament.

És per això que vam donar per acceptats els arguments citats i vam concloure la nostra actuació.

El president de la Diputació Provincial d'Alacant ens va donar trasllat de l'informe emés pel cap d'arquitectes d'esta Corporació sobre la instal·lació de panells informatius bilingües en el jaciment arqueològic del Tossal de Manises (l'Albufereta, Alacant), que li havíem sol·licitat amb motiu de la queixa núm. 200261 (Informe 2001, pàg. 488).

La comunicació rebuda exposava que havien revisat cadascun dels panells amb l'objectiu de sintetitzar al màxim el missatge perquè, sense que se'n perdera qualitat de lectura, tinguera cabuda la seua expressió bilingüe i la redacció en valencià, alhora que van aprofitar per millorar el grafisme de certs panells i orientar els esquemes planimètrics segons la posició de lectura del panell per facilitar la comprensió i identificació dels elements arquitectònics.

Van acreditar estes qüestions a través d'alguns prototipus dels recorreguts del jacimet que ens van adjuntar.

Estos arguments van donar lloc al tancament de l'expedient, ja que l'interessat no havia formulat cap al·legació.

Vam dictar la resolució següent en la queixa núm. 001242:

“Plantejada la queixa al moment oportú pel Sr. M.H.L., relatava que l'Ajuntament de Catarroja no havia respectat el seu dret a elegir la llengua oficial, en les seues relacions amb este Consistori, de manera que s'incomplia la legislació vigent sobre l'ús del valencià i es vulneraven els seus drets lingüístics.

Una vegada iniciada la investigació, es va rebre un informe de l'Ajuntament de Catarroja en el qual s'expressava el següent:

“1. Les bases van ser aprovades per la Comissió de Govern en la sessió que va tenir lloc el dia 31 de maig de 2000 (en castellà).

Amb data 18 de juliol de 2000, M.B.C. va presentar instància en la qual sol·licitava ser admés per a realitzar les proves objecte de la convocatòria (en valencià).

2. Amb data 21 de novembre de 2000, per Resolució de l'Ajuntament núm. 3045/2000, es va aprovar la llista definitiva d'admesos, en la qual figurava M.B.C., i en què es fixava la data de l'examen per al dia 12 de desembre de 2000. Esta Resolució li va ser notificada per correu certificat amb avís de recepció el 30 de novembre de 2000 (en castellà).

3. Amb data 12 de desembre de 2000, entra en este Ajuntament un escrit de M.B.C., en el qual demana a l'Ajuntament que tramite la notificació i qualsevol altre document que se li faça arribar en valencià.

4. Amb data 28 de desembre de 2000, l'Ajuntament dicta resolució en la qual reconeix el dret de tots els ciutadans a dirigir-se i a relacionar-se en valencià amb l'Administració (art. 10 de la Llei 4/83 i art. 7.2 de la Llei 4/83) i explica les mancances que en esta matèria té l'Ajuntament de Catarroja i que prova d'este reconeixement és l'objecte de selecció d'un assessor lingüístic (en castellà).

5. Amb data 29 de desembre de 2000, i una vegada acabat el procés de selecció, la Comissió de Govern va aprovar la proposta elevada pel tribunal seleccionador per a nomenar funcionària interina assessora lingüística L.B.C.

S'adjunten fotocòpies de tots els documents relacionats.”

Després de donar trasllat a l'interessat de la comunicació rebuda de l'alcalde-president de Catarroja, va formular les al·legacions que va considerar convenients i va ratificar, en síntesi, el seu escrit inicial de queixa.

Tenint en compte els antecedents relacionats, convé formular les següents consideracions:

Amb caràcter previ convé recordar que, tant la Constitució espanyola com el nostre Estatut d'Autonomia, reconeixen la cooficialitat de les dos llengües, el castellà i el valencià, i establixen el dret que tots tenen de conéixer-les i usar-les.

La necessitat de recuperar l'ús del valencià com a símbol d'identitat del poble valencià és objecte de plasmació en l'exposició de motius de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, i el seu article 2 establix que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat Valenciana i de l'Administració pública, com també de l'Administració Local i de totes les Corporacions i institucions públiques que en depenen.

En definitiva, amb caràcter general, la legislació regula imperativament l'ús del valencià en l'àmbit "oficial" per a superar la situació de subjugació del valencià mantinguda durant tant de temps; en conseqüència, totes les actuacions que partisquen de les administracions públiques, radicades a la Comunitat Valenciana, han d'observar escrupolosament la cooficialitat lingüística que regix en la nostra Comunitat Valenciana, en el sentit d'usar indiscriminadament una llengua o l'altra, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra.

D'altra banda, tant la Llei d'ús i ensenyament del valencià com la Llei 30/92, de 26 de novembre, de règim jurídic i del procediment administratiu comú, reconeixen el dret dels interessats a dirigir-se en la llengua oficial que elegisquen i l'obligació de l'Administració, ja siga estatal, autonòmica o local, de donar resposta a estos en la llengua que hagen elegit; per tant, és objectiu del nostre ordenament jurídic garantir el dret dels ciutadans a usar les llengües que elegisquen i eliminar qualsevol forma de discriminació lingüística.

De conformitat amb tot el que hem exposat més amunt, els ciutadans valencians, en les seues relacions amb els poders públics, tenen dret —un dret territorialment delimitat— a usar la llengua que lliurement elegisquen, i este dret, conseqüentment, genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada a la Comunitat Valenciana, perquè, en tot cas, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció feta estiguen plenament garantides.

A la vista d'això anterior, fent ús de les atribucions que a esta Institució concedix l'article 29 de la seua Llei reguladora, formulem a l'Ajuntament de Catarroja la Recomanació següent, a la qual, d'acord amb el que ordena el mateix article, haurà de respondre i manifestar la seua acceptació o les causes que la impedisquen, en el termini màxim d'un mes.

Recomanem: que l'Ajuntament adopte totes les mesures i els mitjans que calguen per a estendre l'ús oficial del valencià en condicions d'igualtat amb el castellà en totes les actuacions del Consistori, que es respecte el dret dels interessats a dirigir-se en la llengua oficial que elegisquen i que es done resposta a estos en la llengua oficial que hagen escollit."

I després de ser acceptada per l'Ajuntament de Catarroja, en vam acordar l'arxivament, ja que no solament s'havia creat una plaça d'assessor lingüístic, sinó que els funcionaris estaven rebent classes de valencià, i que havien acordat aprovar el Reglament Municipal de Normalització Lingüística.

Vam dirigir la recomanació següent al president de la Diputació de València amb motiu de la queixa núm. 021022 formulada pel secretari general de l'Associació Juvenil Bloc Jove, en la qual substancialment exposava els següents fets i consideracions:

"Que la Diputació de València incomplix sistemàticament la normativa en vigor en utilitzar exclusivament el castellà en tots els actes de comunicació amb els seus veïns i ignorar el valencià. Que, com a exemple, adjunta una àmplia recopilació d'anuncis publicats en diferents diaris valencians entre setembre del 2000 i abril del 2002, i material gràfic institucional del mateix període, sense ànim de ser exhaustiu.

Que este material demostra amb claredat absoluta l'actitud que manté la Diputació de València respecte al valencià, i margina així a tots els valencianoparlants de la capital, menysprea un dels drets característics de la nostra cultura i viola de manera evident i molt greu l'ordenament jurídic vigent i un dels drets fonamentals de les persones: el dret d'emprar la llengua pròpia. Tenint en compte que la queixa reunia tots els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa i traslladada a la Diputació Provincial de València.

A fi de comprovar les al·legacions formulades per la persona que va promoure la queixa, l'Administració pública afectada ens va enviar un informe que exposava el que seguix:

"La Diputació de València no usa exclusivament el castellà ni tampoc ignora el valencià, ja que l'usa en documentació d'àmbit intern i en publicacions, de les quals li adjunte un llistat, sense ànim de ser exhaustiu:

Catàlegs d'exposicions de la Xarxa de Museus (Museu de Prehistòria, Museu Taurí i Sala Parpalló)
Plafons i díptics d'estes exposicions i d'altres itinerants
Material divulgatiu, programació i la web del Centre Teatral Escalante
Convenis de col·laboració entre ajuntaments i Diputació de València
Programació, bases i revista *Parlem* del SARC
Bases de programes esportius i per a joves domiciliats en municipis i entitats
Fulls i cartells divulgatius d'actuacions en obres de la xarxa de carreteres
Actes de comissions informatius
Edicions del CREC
Edicions de la Institució Alfons el Magnànim
Sol·licituds d'àmbit intern
Tota la documentació dirigida als contribuents de l'Àrea de Gestió Tributària
La web de Medi Ambient
Confie haver respost suficientment amb este informe a la seua demanda i estic a la seua disposició per a resoldre qualsevol dubte o ampliar la informació".
El promotor de la queixa, a qui vam donar trasllat de la comunicació rebuda, va ratificar, en les seues al·legacions, el seu escrit inicial de queixa.

Una vegada estudiades les actuacions que consten en l'expedient obert a este efecte, convé assenyalar que, a més del deure general que imposa l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana a tots els poders públics de potenciar l'ús del valencià en tots els

ordres de la vida pública, cultural i informativa, en particular la Llei 7/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, després d'establir en l'article 7 que el valencià és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, diu que també ho és de l'Administració Pública, l'Administració Local i de totes les corporacions que depenen d'esta, i assenyala en el seu article 30.4, taxativament, que "els impresos, formularis i models oficials que utilitzen els poders públics de la Comunitat Valenciana, hauran d'estar redactats de manera bilingüe".

En la Comunitat Valenciana, en definitiva, el valencià té caràcter cooficial, conjuntament amb el castellà, llengua oficial a tot el territori de l'Estat, per la qual cosa, conseqüentment, totes les actuacions, resolucions i notificacions de les administracions públiques radicades a la Comunitat Valenciana hauran d'observar escrupolosament la cooficialitat lingüística que regix en la nostra Comunitat. A més, en haver transcorregut a l'excés el termini de 3 anys, establit en la Disposició transitòria primera amb la Llei d'ús i ensenyament del valencià, per a adaptar l'acord sobre la seua realització i donar-li compliment, fent ús de les facultats conferides en l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, vam formular a la Diputació Provincial de València la següent recomanació:

Que adapte les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, que imposa als poders públics instal·lats en el territori autonòmic i local l'obligació de conéixer i usar les dos llengües oficials, el valencià i el castellà, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra. I que tots els impresos, models i formularis que haja d'utilitzar la Diputació Provincial de València estiguen redactats de manera bilingüe."

En el moment de tancar este Informe corresponent a l'any 2002, estem pendents que l'Administració afectada manifeste si accepta la nostra Recomanació o, en cas contrari, les raons que li impedixen acceptar-la, de conformitat amb el que preveu l'art. 29 de Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució.

La denúncia formulada per un ciutadà de Santa Pola, i que va donar origen a la queixa núm. 020882, relativa al fet que l'Oficina d'atenció al ciutadà d'esta localitat no usava el valencià, va ser finalment arxivada en comunicar-nos la regidora de Cultura que l'Ajuntament havia obert un procés que tendia a assolir els objectius marcats en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, i en concret per a garantir els drets d'aquells ciutadans que vulguen relacionar-se amb l'Administració pública en valencià.

Així mateix, dins d'este procés, s'estaven impartint classes de valencià als funcionaris municipals, i s'havien cursat instruccions expresses en què es comunicava als funcionaris l'obligació de complir fidelment els principis rectors de la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Com a contestació a la queixa núm. 020900 referent a la publicació d'anuncis en el BOP de València, exclusivament en castellà, la Diputació de València, que, en compliment del que preveu l'art. 2 i la Disposició Transitòria Segona de la Llei 5/2002, de 4 d'abril, reguladora dels BOP, s'havia determinat que el BOP de València s'editaria en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

Esta Ordenança concorda amb l'art. 5 de la Llei 5/2002, d'aplicació obligatòria per tractar-se d'una Llei dictada a l'empara de les competències reconegudes a l'Estat en l'article 149.1.18a de la Constitució, segons el qual "el Butlletí Oficial de la Província es publicarà en castellà i, si escau, en la llengua que siga cooficial al territori, d'acord amb el que establix la legislació específica de les Comunitats Autònomes".

Esta ve diferida en la Disposició Transitòria Segona de la citada Llei, ja que segons esta, "l'article 5 serà d'aplicació als dos anys de l'entrada en vigor de la present Llei".

Per consegüent, l'adaptació del *Butlletí Oficial de la Província* a les prescripcions legals contingudes en la repetida llei, haurà d'efectuar-se durant el període citat que acaba a l'abril de 2004. Tenint en compte, a este efecte, no solament el contingut del seu article 5, sinó també tot el que es determina en l'article 7 de la pròpia norma sobre la transcripció dels originals en la mateixa forma en què es troben redactats. Pot servir referent a això i com a precepte d'aplicació analògica, l'article 9 del Decret 6/1997, de 28 de gener, del Govern Valencià, mitjançant el qual es regula el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, si bé amb referència a la Diputació i a les entitats i organismes que en depenen.

Tenint en compte els arguments continguts en la informació facilitada per la Diputació de València, vam tancar i arxivar l'expedient.

Vam dictar resolució, que va ser acceptada en tots els seus termes, en la queixa núm. 020964:

"Senyoria,

El Sr. C.B.D., com a secretari local del Bloc Nacionalista Valencià, va presentar davant esta Institució un escrit de queixa, que va quedar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i consideracions següents:

"Que Castalla és un municipi de predomini lingüístic valencià, segons es reconeix en l'article 35 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Que el Bloc Nacionalista Valencià, mitjançant el grup municipal de què disposa en l'Ajuntament de Castalla, i davant l'incompliment per part d'este Ajuntament de la seua obligació de promoure l'ús i la recuperació de la nostra llengua, va presentar una moció en la qual demanava la creació d'una Comissió Especial per a l'elaboració d'un Reglament de Normalització Lingüística que facilitara als ciutadans i funcionaris de la Corporació Loca les condicions necessàries per a la utilització quotidiana de la llengua.

Que la constitució de la citada Comissió, com també les diverses mesures de normalització lingüística sol·licitades repetidament han estat rebutjades, en no considerar-les urgents ni dignes de ser debatudes en els plens respectius, pel grup majoritari de l'Ajuntament de Castalla.

Que l'ànim que impulsa a presentar estes mocions i esta queixa és la defensa dels drets lingüístics dels ciutadans de Castalla, els quals reben la informació municipal, no en forma bilingüe o en valencià, com indica la Llei d'ús i ensenyament del valencià, sinó exclusivament en castellà, tant en esdeveniments culturals, bans oficials, informació mediambiental, publicacions turístiques, senyalització pública, pàgina web, etc."

Una vegada admesa a tràmit la queixa, es va dirigir un ofici a l'Ajuntament de Castalla, perquè remetera informe sobre les al·legacions formulades de contrari, i el va emetre en els termes següents:

"Este Ajuntament coneix les obligacions que li imposa la Llei 4/1985, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, que està complint, segons el meu parer, amb les limitacions que comporten els recursos d'un ajuntament de la grandària del de Castalla. Així, respecte a l'obligació de l'article 30.2 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, en el qual s'imposa als ajuntaments que en les bases de les convocatòries per a l'accés a funcions públiques es valore el coneixement del valencià, en totes les convocatòries realitzades, enguany s'ha inclòs com a prova obligatòria la de valencià (policia local, auxiliar de turisme i cultura, treballadora social de la Mancomunitat de la Foia de Castalla), o bé s'ha establit com a requisit un cert nivell de coneixement del valencià per a proveir llocs de treball per concurs, com és el cas del de secretari, que s'ha cobert recentment.

Quant a l'obligació de l'article 30.4 que els impresos, formularis i models oficials que han d'utilitzar els poders públics hauran de redactar-se en forma bilingüe, este Ajuntament té estos formularis en les dos llengües oficials a la disposició dels ciutadans, que poden emprar-los en una o altra llengua, d'acord amb la seua elecció.

Quant a la queixa que els ciutadans de Castalla reben la informació únicament en castellà i no en forma bilingüe o en valencià, això últim no és possible en este moment, ja que també s'han manifestat queixes en este Ajuntament per part del Grup Socialista pel fet que en els expedients existixen informes redactats únicament en valencià i han manifestat la seua petició que estos informes es redacten també en forma bilingüe, cosa que fa impossible utilitzar únicament el valencià tant per a la redacció de documents interns com per a difondre la informació municipal. Quant a la possibilitat de la redacció en forma bilingüe de la informació municipal, això no és possible en este moment, ja que exigiria que hi haguera personal especialitzat en esta funció, cosa que implicaria un increment de la plantilla que hui no pot ser assumit per l'Ajuntament.

Finalment l'informe que, si bé actualment els actes del ple de l'Ajuntament es redacten en forma bilingüe, el Grup Municipal Bloc Nacionalista Valencià s'ha negat repetidament a firmar les actes dels plens quan es fan únicament en castellà, per a la qual cosa al·lega que la llengua que s'utilitzava per a redactar-les era una llengua estrangera."

Després de donar trasllat d'esta comunicació al promotor de la queixa, va ratificar íntegrament el contingut del seu escrit inicial.

A la vista de totes les actuacions, a més del deure general que significa l'Estatut d'Autonomia per a tots els poders públics de potenciar l'ús del valencià en tots els ordres de la vida pública, cultural i informativa, i, atenent que, en particular, la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, després d'establir en el seu article 7 que el valencià és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana, diu que també ho és de les corporacions i institucions públiques que en depenen, i que l'article 30.4 de la citada Llei establix taxativament que "els impresos, formularis i models oficials que hagen d'utilitzar els poders públics a la Comunitat Valenciana hauran de redactar-se de forma bilingüe, i transcorregut a l'excés el termini de 3 anys establit en la disposició transitòria primera d'aquella, per a adoptar l'acord sobre la seua realització i donar-li compliment, fent ús de les facultats conferides en l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li vam formular la següent recomanació:

Que l'Ajuntament de Castalla adapte les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia, que imposen als poders públics instal·lats en el territori autonòmic i local l'obligació de conéixer i usar les dos llengües oficials, el valencià i el castellà, sense que puga prevaler l'una sobre l'altra, perquè en tots els casos l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiga plenament garantida, i que afronte el repte de concloure el procés de recuperació del valencià, de manera que tots els documents oficials tinguen format bilingüe i es garantisca, així, en tot cas la plena efectivitat dels drets dels ciutadans amb independència de la seua opció lingüística.

Cosa que es recomana a l'Ajuntament de Castalla, i es fa constar que, de conformitat amb el que disposa l'article 29 de la Llei 11/1988, haurà de respondre per escrit a esta Institució en un termini no superior a un mes, a fi de comunicar-nos l'acceptació o no de l'esmentada recomanació."

Als efectes corresponents, vam remetre còpia d'esta recomanació a l'Ajuntament de Castalla.

L'Ajuntament d'Alfarp, si bé ens va comunicar que acceptava la Recomanació, formulada per esta Institució amb motiu de la queixa núm. 201128 (Informe 2000 pàg. 410 i pàg. 500 Informe 2001), assenyalava en el seu informe que .... "cal tenir en compte que un Ajuntament petit, com este és el cas, amb moltes limitacions de recursos econòmics i humans, ha de conciliar els preceptes i l'esperit de la Llei d'ús i ensenyament del valencià amb la realitat material de falta de mitjans i preparació per a portar a terme tot el que en esta s'explica", per la qual cosa, ens vam veure obligats a ratificar íntegrament el contingut de la nostra resolució de data 4 de desembre de 2001 i vam indicar a este Consistori que la limitació de mitjans humans i materials condiciona inevitablement la plena normalització lingüística però no eximix l'Administració pública de donar una resposta raonable als ciutadans que volen fer-lo efectiu i pot significar, de fet, una limitació injustificada a utilitzar el valencià; en conseqüència, vam estimar que no s'havia produït una acceptació de la nostra recomanació, per la qual cosa incloem este assumpte en l'Informe Anual a les Corts Valencianes.

La queixa núm. 020189 no va ser admesa atesos els termes genèrics en què estava plantejada, no obstant això, vam indicar al seu autor el que a continuació transcrivim:

“Distingit Sr.:

Agraïm el seu escrit de queixa que, com vosté sap, va quedar registrat en esta Institució amb el número indicat més amunt.

No obstant això, i encara que compartim la seua preocupació, lamentem haver de comunicar-li que no és factible, en principi, la nostra intervenció, per la impossibilitat d'iniciar una investigació a causa dels termes genèrics en què està plantejada la queixa.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana establix (article 7) que caldrà atorgar especial protecció i respecte a la recuperació del valencià, un manament que es va desplegar específicament, com vosté sap, en la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, la finalitat última de la qual, segons el seu preàmbul, és aconseguir, a través de la promoció del valencià, la seua equiparació efectiva amb el castellà, i eliminar qualsevol forma de discriminació i sense que puga prevaler una llengua sobre l'altra.

A més, quant a la qüestió que vosté planteja, hem d'informar-lo que, en línies generals, la Generalitat Valenciana ha elaborat un llistat amb els noms dels municipis que cal utilitzar en la senyalització orientadora, amb el nom que s'ha d'utilitzar i el nom legal.

En els cartells de límit de comunitat, caldrà utilitzar l'accepció Comunitat Valenciana. En els de límit de província s'ha d'ometre el literal “província” i caldrà escriure: Castelló; València; Alacant/ Alicante.

Per als exotopònims, caldrà emprar sempre el seu nom legal. Per exemple: Teruel. Cuenca, etc.

Les paraules que figuren en les plaques complementàries de senyals d'advertiment de perill o reglamentació, hauran de ser escrites en castellà en les zones castellanoparlants i en els dos idiomes en la resta de zones, segons prescriu la Llei de seguretat vial.

Sempre que siga possible, s'utilitzaran pictogrames en lloc de llegendes i, en cas d'incloure-les, caldrà escriure-les en l'idioma predominant de la zona, excepte en el cas descrit en el paràgraf anterior.

La retolació simultània en ambdós idiomes solament s'aplicarà en els casos estrictament necessaris, ja que això comporta un augment del nombre de paraules i, per tant, de les dimensions del cartell. En estos casos, si el nom és curt s'escriurà primer en valencià i després, separat per una barra inclinada (/) en castellà. Si per la seua extensió calguera escriure el nom en dos línies, s'escriurà en la primera línia en valencià i en la segona en castellà, separades per una línia horitzontal i alineant els dos noms pel centre.""

La normativa estatal també té en compte els idiomes i cita:

"En les Comunitats autònomes que tinguen idioma oficial diferent del castellà, els noms hauran d’atenir-se al que seguix:

a. Noms propis (poblacions, províncies, comunitats autònomes, punts característics):

- S'escriurà únicament el topònim oficial.

- Si no haguera estat adoptat encara un topònim oficial, s'escriurà el nom propi en les dos llengües: en la de la província de la comunitat autònoma i en castellà. En este últim cas, si el nom és suficientment curt com perquè càpia en una sola línia, es posarà primer en la llengua de la comunitat i després, separat per una barra ("/") en castellà; si per la seua extensió ocupen dos línies, el nom en castellà es posarà baix del de la comunitat autònoma, separat per una línia horitzontal (...).

- No obstant això anterior i mentre no es modifique el Mapa Oficial de Carreteres, si el topònim oficial d'una població diferix molt del que figura en l'edició habitual d'este mapa, caldrà escriure els dos noms.

- El tipus de lletra no haurà de variar.

b. Noms comuns.

Els noms comuns s'escriuran de la mateixa manera descrita per als noms propis, sense denominació oficial, amb el tipus de lletra que corresponga a cadascun, i caldrà procurar substituir-los, en la mesura que siga possible, per pictogrames".

De tota manera, les carreteres de l'Estat Espanyol depenen de diversos organismes (Xarxa de Carreteres de l'Estat, Xarxa Autonòmica, Xarxa de la Diputació, Ajuntaments, altres organismes com Agricultura, Medi Ambient...) i cadascun aplica una política.

Li agraïm, una vegada més, la confiança que ens està demostrant i sentim no haver pogut, en este cas, prestar-li una ajuda més directa.

Atentament,"

Igualment, la queixa núm. 020139 va ser inadmesa per idèntiques raons.

La no-admissió de la queixa núm. 021997 va ser comunicada al seu autor sobre la base de les següents consideracions:

"Mitjançant este escrit, donem resposta a la queixa que vosté va subscriure, com a regidor i portaveu de la Coalició Bloc-Esquerra Unida de l'Ajuntament de l'Olleria i que ha quedat registrada amb el número de referència indicat més amunt.

Hem estudiat amb complet deteniment este escrit en el qual ens planteja que habitualment es redacten únicament en castellà les actes dels plens que tenen lloc en la Corporació local a la qual vosté pertany.

De conformitat amb l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, tota persona natural o jurídica que invoque un interés legítim, podrà dirigir-se a esta Institució, amb l'excepció prevista en el paràgraf segon, que establix que "no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb la seua competència".

Seguidament, i amb caràcter exclusiu, s'arbitra la possibilitat que els diputats de les Corts Valencianes, individualment, i les comissions constitutives, o que puguen constituir-se al seu interior, relacionades amb la defensa o investigació general o parcial dels drets i les llibertats públiques, podran recaptar motivadament la intervenció del Síndic de Greuges, i este és l'únic supòsit en què s'admet l'accés a esta Institució a persones o grups revestits de poder públic.

Esta limitació d'accés té la seua causa directa en el concepte institucional del Síndic de Greuges, constituït amb la finalitat de vetlar pels drets i les llibertats constitucionals i estatutaris dels ciutadans en les seues relacions amb les administracions públiques, o els ens sotmesos a la seua tutela (art. 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Autònoma Valenciana i 1r en relació amb el 12é, ambdós de l'esmentada Llei del Síndic de Greuges.

De manera tal que els conflictes que sorgixen entre les autoritats locals sobre la legalitat o oportunitat dels seus actes, que no poden ser resolts pels tràmits democràtics que definixen el govern municipal, tenen una via específica de solució en seu jurisdiccional.

Per les raons exposades, no podem admetre a tràmit la seua queixa, si bé podrà presentar-la qualsevol interessat individualment, associacions, etc. que no siguen autoritat en el sentit indicat."

La no-admissió de la queixa núm. 020849 va venir determinada perquè el firmant, resident a Nova York, exposava en termes genèrics que l'Ajuntament de Benigembla no usava el valencià.

Del seu escrit no es deduïa que s'haguera dirigit prèviament a l'Administració afectada, per la qual cosa no havia estat possible que esta s'haguera pronunciat ni expressament ni tàcitament sobre les qüestions plantejades.

2.2. Versió exclusivament en castellà de la pàgina web de l'Ajuntament de Santa Pola i de la Diputació de València

La comunicació rebuda de l'alcalde de Santa Pola en què donava compte que la pàgina web de l'Ajuntament d'esta localitat (www.santapola.infoville.es) estava disponible en format bilingüe i que estava actualitzant la informació "Infoville 21", el que significarà la completa redistribució dels continguts de la pàgina web de l'Ajuntament, ens va permetre tancar la queixa assenyalada amb el núm. 020190.

La pàgina web sobre el Pla Estratègic de l'Ajuntament de Santa Pola, no disponible en valencià, va determinar l'admissió de la queixa núm. 020326, que es va tancar després

de la recepció de l'informe, requerit a este efecte, de l'alcalde-president d'este Ajuntament, en el qual ens informava que, en data 23 de gener de 2002, es va engegar la pàgina web "santapolavant.com" i que el dia 22 de gener de 2002 s'havia adquirit el domini i s'havia lliurat el contingut de la citada pàgina al departament de traducció de l'Ajuntament.

La informació rebuda de l'Ajuntament de Santa Pola, amb motiu de les queixes núm. 020326 i núm. 020190, en què informava que el Departament d'Informàtica d'este Consistori havia traduït la web santapolavant.com en el domini d'esta i havia actualitzat la informació d'Infoville 21 redistribuint per complet els continguts de la pàgina web citada, va possibilitar el tancament de la queixa núm. 020890 sense fer cap tràmit, ja que l'autor d'esta coneixia esta circumstància per ser també el firmant de les queixes núm. 020326 i 020190.

La Diputació de València, després de ser requerida per esta Institució, va confirmar que els continguts de la pàgina web d'esta Corporació (http//www.dva.gva.es) estaven sent revisats per a oferir totes les seues pàgines en format bilingüe, per la qual cosa, després de donar trasllat de la comunicació rebuda al promotor de la queixa núm. 012344 (pàg. 500) vam tancar l'expedient.

2.3. Altres aspectes

En la queixa núm. 020706 substancialment s'exposaven els següents fets i consideracions:

Que amb data 26 d'abril de 2001 es va dirigir a l'Ajuntament de València, en el qual la funcionària de control li va demanar el número del seu DNI.

Que, en expressar-se en valencià, la funcionària li va dir expressament "no l'entenc" al mateix temps que li va indicar que ho escriguera, a la qual cosa el firmant de la queixa es va negar, per considerar que tenia dret a utilitzar el valencià per ser este, juntament amb el castellà, oficial a la Comunitat Valenciana.

En relació amb la queixa referenciada, la secretària general de l'Ajuntament de València va comunicar el que, en síntesi, s'expressa a continuació:

"li vam comunicar que l'Ajuntament de València és bilingüe i que en les bases de tots els processos selectius, a través dels quals s'accedix a ocupar una plaça en esta Administració, els aspirants proposats pel tribunal han d'acreditar els seus coneixements de valencià mitjançant la presentació d'un dels documents següents:

a) Títol de batxillerat o equivalent cursat a la Comunitat Valenciana, amb superació de l'assignatura de valencià.

b) Títol de l'Escola Oficial d'Idiomes corresponent al tercer curs de coneixements de valencià.

c) Certificat de Nivell Mitjà de la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià.

Aquells que no puguen acreditar estos coneixements quedaran compromesos a fer-ho dins el termini de 2 anys, o a la realització de cursos que amb esta finalitat organitze l'Administració autònoma.

L'Ajuntament de València, entre altres mesures destinades a fomentar-ne l'ús, posa a la disposició dels seus funcionaris, tots els anys, cursos de valencià.

D'altra banda, quant a la queixa de l'interessat, li comuniquem que el Servei de Personal va fer les investigacions pertinents i que no ha estat possible identificar a esta funcionària, tenint en compte l'existència de torns i les substitucions habituals i conjunturals en els controls d'accés als edificis municipals, i les dades aportades per l'interessat.

No obstant això, si este poguera identificar la funcionària s'adoptarien les mesures disciplinàries pertinents, després de la incoació de l'expedient disciplinari en cas de quedar acreditada l'actitud denunciada.

Finalment, hem recordat les instruccions al personal que presta els seus serveis en els esmentats controls d'accés, en el sentit d'atendre, tant en castellà com en valencià, els ciutadans que vulguen accedir a les dependències municipals. A més hem de posar de manifest que no hi ha hagut cap queixa en el sentit expressat pel denunciant, ni abans ni després, mitjançant la qual cosa el fet denunciat és de caràcter aïllat i no respon a la sistemàtica habitual de comportament dels funcionaris cap als ciutadans, que d'acord amb la seua obligació, més encara en estos llocs de treball, es preocupen especialment de tenir una atenció i un tracte correctes respecte a estos ciutadans."

Es va determinar el tancament i l'arxivament de l'expedient en no observar cap irregularitat ni rebre cap al·legació per part del seu promotor.

Al firmant de la queixa núm. 020684 vam indicar que l'assumpte plantejat en el seu escrit, relatiu al no-ús del valencià en la pàgina web del "Museu Valencià de la Joguina", excedia l'àmbit competencial del Síndic de Greuges, ja que la titularitat del Museu Valencià de la Joguina és ostentada per la "Fundació Museu Valencià de la Joguina", de caràcter privat, encara que la Generalitat Valenciana contribuïsca minoritàriament a la seua dotació econòmica.

I, en este sentit, l'art. 5.3 de la Llei d'hisenda pública valenciana (Decret Legislatiu de 26 de juny de 1991) establix que seran públiques aquelles fundacions en què la Generalitat Valenciana o les entitats dependents d'esta aporten la majoria de la dotació econòmica.

X. QUEIXES RELATIVES A ALTRES ÀMBITS D'ACTUACIÓ PÚBLICA

Introducció

En este capítol analitzem les queixes que no han pogut ser incloses en els capítols precedents, perquè tenen una casuística especial i uns objectes particulars. En concret, es van presentar 77 queixes, de les quals 5 no van ser admeses i en donem compte en este apartat; a més, en l'apartat d'inadmissions consten 28 queixes. D'altra banda, consten 10 queixes acumulades a diversos expedients, per la qual cosa, el nombre total de queixes en este apartat fa un total de 115.

Donem compte ací, doncs, d'aquelles queixes que tracten distintes facetes de l'actuació administrativa, la qual, en punts extrems, ha pogut lesionar o menyscabar diversos drets fonamentals dels ciutadans. Ja que és així, resulta indubtable la competència de la Institució, la Llei reguladora de la qual 11/1988 li assigna la comesa de vetlar pel recte compliment dels principis constitucionals que han de ser observats en el tractament procedimental de l'Administració pública.

A títol enunciatiu queden consignats els diversos epígrafs següents: Justícia i Administracions Públiques, Obres Públiques, Estrangeria, Agricultura, Cultura i Educació, Assistència Jurídica, Col·legis Professionals, Transports, Indústria, Ocupació i Consum.

1. JUSTÍCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

La queixa núm. 010994 ha estat formulada per un particular, en representació d'una fundació inscrita en el Registre de Fundacions de la Comunitat Valenciana i sotmesa al Protectorat de la Generalitat Valenciana, i manifesta la seua completa disconformitat amb l'actitud del Protectorat, que exigix el compliment de determinats requisits, com ara que tota la documentació que es presente estiga firmada "en tots els fulls" pel secretari, amb el vistiplau del president —tal com s'acredita en la documentació que s'acompanya—, atés que, segons el seu parer, esta exigència resulta arbitrària, ja que no es recolza en cap precepte legal o reglamentari i, a més, produïx evidents molèsties a les persones que destinen el seu escàs temps a menesters altruistes, de manera que alentix, així, les fluides relacions que han d'existir entre la fundació i el Protectorat, i consideren innecessari i excessivament rigorós el compliment d'este requisit formal.

Vam sol·licitar un informe sobre això al conseller de Justícia i Administracions Públiques, i el va emetre en els termes següents:

"Com a contestació a l'escrit remés a esta Conselleria referent a la queixa núm. 010994 li comunique que a l'efecte del depòsit de comptes s'està exigint i admetent per part del registre de fundacions la presentació d'estos comptes degudament firmats pel president i el secretari del patronat, amb la finalitat d'identificar-los com a autèntics, juntament amb el certificat que acredite que el patronat els ha aprovat. O bé, s'admet també un certificat firmat pel president i el secretari que indique expressament que els comptes estan firmats per tots els patrons, i cal adjuntar un exemplar dels comptes degudament identificat amb el segell de la fundació o la firma del secretari.

Igualment s'exigix que els fulls dels comptes estiguen numerats i continguen la indicació expressa de la denominació de la fundació i de l'exercici econòmic de què es tracta. Per contra, i a fi d'estalviar costos i tràmits a la fundació, se'ns està exigint la legitimació notarial de les firmes del certificat, tal com exigix l'article 366 del Reglament del Registre Mercantil.

Les exigències anteriors estan emparades pel que hi ha indicat en la Disposició Addicional setena de la Llei 30/94, de fundacions, i d'incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interés general, en la qual es disposa que els comptes en matèria de fundacions hauran de ser presentats en la forma establida amb caràcter general en la legislació mercantil per als empresaris.

Esta Disposició Addicional ens faculta per aplicar el que disposa l'article 366 del Reglament del Registre Mercantil, aprovat per Reial Decret 1784/96, de 19 de juliol, en el qual s'indica textualment el següent:

"A l'efecte del depòsit previst en l'article anterior, hauran de presentar-se els següents documents: 1.- Sol·licitud presentada pel presentant. 2.- Certificat de l'acord de l'òrgan social competent amb firmes legitimades notarialment que continga l'acord d'aprovació

dels comptes i de l'aplicació del resultat. El certificat haurà de contenir totes les circumstàncies exigides per l'article 112 d'este Reglament i haurà d'expressar si els comptes han estat formulats de manera abreujada, i en este cas explicar-ne la causa. Igualment el certificat haurà d'expressar, sota fe del certificant, que els comptes i l'informe de gestió estan firmats per tots els administradors (patrons per al cas de fundacions), o si faltara la firma d'algun d'ells caldrà assenyalar-ho en el certificat, tot indicant-ne la causa de manera expressa. 3.- Un exemplar dels comptes anuals, degudament identificat en el certificat a què es referix el número anterior (...)".

De la mateixa manera s'indica que en el Reial Decret 776/1998, mitjançant el qual s'aproven les normes d'adaptació del Pla General de Comptabilitat a les Entitats sense Finalitats Lucratives i Normes d'Informació Pressupostària, en la part quarta s'establixen normes d'elaboració dels comptes anuals de les entitats sense ànim de lucre (fundacions i associacions), "Els comptes anuals hauran de ser formulats per l'òrgan de govern de l'entitat en el termini legalment establit. Amb esta finalitat, els comptes anuals hauran d'expressar la data en què s'hagen formulat i hauran d'anar firmats per tots els seus responsables."

En conseqüència, el Síndic de Greuges, a la vista de tot el que hem exposat, ha comunicat al recurrent la conclusió de les investigacions i el tancament del seu expedient, ja que del detallat estudi de la queixa no es deduïx l'existència d'una actuació pública irregular que poguera vulnerar els drets constitucionals inclosos en el Títol I de la Constitució espanyola.

2. OBRES PÚBLIQUES

2.1. Expropiacions

Referent a això s'han formulat les queixes núm. 022110, 021673, 021674 i 010550.

La queixa núm. 022110 ha estat formulada per una interessada que té una parcel·la, situada en el terme municipal de Canet lo Roig i que es troba afectada per les obres d'ampliació i millora de la CV-113 des de la N-332.

La ciutadana promotora indica que no s'ha fet pública la relació dels béns de la seua propietat que estaven afectes a l'expropiació, de manera que no tenia constància de l'afectació dels seus terrenys fins que va rebre el conveni de determinació del preu just de mutu acord.

S'ha sol·licitat informe a la Diputació Provincial de Castelló a fi de verificar els punts assenyalats.

La queixa núm. 021673 ha estat formulada pel representant legal d'una mercantil de la província d'Alacant, en la qual, en síntesi, exposa que l'empresa és propietària d'una parcel·la que ha estat objecte de l'expedient expropiatori afectat pel Projecte Bàsic de

Canalització del barranc de l'Albufereta, Juncaret i Orgegia, i el Projecte de Drenatge de les conques afluents dels barrancs de Juncaret i Orgegia.

L'interessat assenyala que s'ha dirigit en reiterades ocasions als Serveis Territorials de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, amb la finalitat d'aclarir el fet que la superfície ocupada en la realitat excedix considerablement la que consta en el projecte i replanteig aprovats; com també, que tampoc se li ha abonat el corresponent preu just, fet que segons el seu parer significa un incompliment de l'art. 52.7 de la vigent Llei d'expropiació forçosa.

Vist el que antecedix i en harmonia amb el que disposen els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, en vam haver de donar trasllat a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, i sol·licitar-li, a este efecte, l'emissió del pertinent informe que, com que no es va remetre dins el termini, li l'hem tornat a requerir.

La queixa núm. 021674 ha estat interposada per la representació legal d'una mercantil afectada pel Projecte Bàsic de Canalització del Barranc de l'Albufereta, Juncaret i Orgegia.

L'interessat, substancialment, manifesta que la mercantil és propietària de diverses parcel·les que han estat objecte d'expedient expropiatori, i puntualitza que s'ha dirigit reiteradament a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports per sol·licitar l'abonament del corresponent preu just pels elements no valorats de les parcel·les ocupades temporalment, però no ha obtingut resposta referent a això, el que comporta un incompliment dels requisits establits en la Llei d'expropiació forçosa com també de la Llei sobre règim del sòl i valoracions.

Atés que, d'acord amb el que hem dit més amunt, la queixa reunix els requisits establits en la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució, s'ha admés a tràmit, i hem requerit el pertinent informe a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Com que l'informe esmentat no ha estat emés, actualment la Sindicatura ha hagut d'efectuar-li un nou requeriment perquè siga evacuat un informe documentat sobre la precitada queixa.

La queixa núm. 010550 ha estat presentada per un propietari afectat per l'expedient d'expropiació per a l'execució de l'Obra 42-A-1426 "Millora Seguretat Vial CV-81. Tram accés Oest". Segons exposa l'autor de la queixa, no se li han notificat els tràmits pertinents, en concret l'acord sobre necessitat d'ocupació, i tampoc s'han constituït en la finca per a estendre l'acta prèvia a l'ocupació, a més que també es desconeix la motivació concreta dels paràmetres utilitzats en la valoració i el càlcul del preu just consignat, la fixació del qual considera arbitrària i no fonamentada.

Atés que la queixa reunix els requisits establits en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, ha estat admesa a tràmit.

Una vegada requerit informe sobre la realitat dels fets esmentats al conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, ens el va remetre.

Però atés que faltava que adjuntara un informe actualitzat sobre la determinació raonada del preu just de la finca, vam requerir una ampliació de l'informe.

Una vegada rebuda i estudiada detalladament tota la documentació concurrent, la Sindicatura va concloure les investigacions i va tancar l'expedient, i alhora va comunicar als interessats que, segons els aspectes que es trobaven en este informe, no es deduïa l'existència d'actuacions públiques irregulars que vulneraren els drets constitucionals inclosos en el Títol I de la Constitució Espanyola, com a pressupòsit que legitimaria la intervenció de la Institució, segons el règim jurídic aplicable comprés en l'article 1.1 de la seua Llei reguladora 11/1988.

2.2. Obres públiques

La queixa núm. 021240 ha estat formulada per uns particulars propietaris d'una parcel·la que ha estat parcialment ocupada per a la realització d'un vial de circumval·lació a l''Alcora de la província de Castelló.

Els interessats manifesten que han presentat un escrit a l'Ajuntament, però que a hores d'ara encara no els ha contestat; és per això que sol·liciten la intervenció de la Institució.

Després de fer un detallat estudi de la documentació recaptada dels serveis municipals i d'altres concurrents, en l'expedient ha quedat constatat que l'Ajuntament sí que va efectuar resposta a l'escrit presentat i, així mateix, respecte a la petició de certificació d'acte presumpte que van instar de l'Ajuntament, consta que s'ha notificat en la forma escaient als interessats, amb acusament de recepció.

Davant el que hem exposat i atés que l'objecte de la queixa es referia al fet de no haver obtingut resposta a les peticions, la Sindicatura ha comunicat als interessats la impossibilitat de prosseguir estes actuacions, atés les expressades circumstàncies concurrents.

La queixa núm. 010590 ha estat formulada per uns particulars afectats per les obres "Circumval·lació CV-160 al seu pas per Vilafamés (Castelló)", els quals exposen les millores que entenen necessàries en l'execució del projecte.

La queixa ha estat admesa a tràmit, i s'ha demanat informe al conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, que l'ha remés en el termini atorgat a este efecte.

Una vegada estudiats tots els aspectes proposats, el Síndic de Greuges ha resolt comunicar als interessats el tancament de la investigació, atés que, de la documentació examinada, no es podia deduir l'existència d'actuacions públiques irregulars que vulneraren els drets constitucionals inclosos en el Títol I de la Constitució espanyola, ni que la falta d'execució de les mesures proposades com a millores pogueren comportar cap perill, atés que en l'informe tècnic emés a este efecte es consigna expressament que la carretera està "funcionant amb completa normalitat i seguretat".

La queixa núm. 010590, consignada en l'Informe Anual de 2001, en les pàg. 506 i següents, ha estat tancada, per tractar-se d'una actuació administrativa correcta.

La queixa núm. 010899, analitzada en les pàg. 506 i següents del present epígraf de l'Informe Anual de 2001, es troba, actualment, en estudi per a emetre'n una resolució.

3. ESTRANGERS

Diligències informatives 1/2002, queixa núm. 021539. En el curs del procés de mediació que va portar a terme el Defensor del Poble Andalús en relació amb els immigrants tancats A la Universitat Pablo de Olavide de Sevilla, esta Institució es va comprometre a tramitar les sol·licituds que li havien dirigit individualment els immigrants que voluntàriament van acceptar esta proposta com a via per a solucionar el conflicte plantejat.

La situació que presentava el col·lectiu de tancats era molt heterogènia, ja que, majoritàriament, les províncies en les quals s'havien tramitat els expedients de regularització o permisos eren d'altres comunitats. Davant la situació plantejada, es va remetre còpia dels escrits i la documentació complementària que estes persones van presentar davant esta Institució al Col·legi d'Advocats de Sevilla perquè, al seu torn, els remetera als col·legis d'advocats de les províncies corresponents, a fi que els fóra prestada la pertinent assistència jurídica.

Entre les garanties que es van donar als immigrants tancats figurava que podrien acudir al comissionat parlamentari competent, d'acord amb la província on s'estigueren seguint els tràmits administratius en relació amb la seua situació, per sol·licitar la seua empara en el cas que consideraren que no s'estaven respectant els drets que la legislació vigent els reconeix.

El Defensor del Poble Andalús ens va comunicar els expedients remesos al Col·legi d'Advocats d'Alacant, per la qual cosa el Síndic de Greuges va obrir diligències informatives amb el que sol·licitava el referit comissionat parlamentari andalús, a les quals se'ls va donar el núm. 1/2002 i de registre general 1539/02, i vam dirigir un ofici a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats d'Alacant a fi que, de conformitat amb el que es demanava, mantinguera informada esta Institució dels expedients d'immigrants la tramitació dels quals s'estava portant a terme a Alacant, si bé el Col·legi d'Advocats va indicar que estos expedients no havien estat remesos.

La secretària general del Síndic de Greuges va manifestar al secretari general del Defensor del Poble andalús la seua preocupació per entendre que la dilació en la remissió dels expedients podria restar eficàcia a les gestions realitzades i ocasionar perjuís als interessats, per la qual cosa se sol·licitava informació sobre la marxa d'estos expedients de regularització.

Finalment se'ns va informar que s'havia constituït una Comissió Jurídica integrada per lletrats del Col·legi d'Advocats de Sevilla, l'oficina del Defensor del Poble Andalús i la Comissió Jurídica de la Universitat Pablo de Olavide per a estudiar, cas per cas, els expedients dels immigrants, els quals, finalment, van ser desallotjats per la policia, i es van remetre els expedients a través del Consell General del Poder Judicial.

4. AGRICULTURA

Sobre esta matèria han estat formulades les queixes següents:

La queixa núm. 020857, ha estat presentada per una interessada que manifesta la seua disconformitat amb la resolució emesa per la Direcció General de Producció Agrària, mitjançant la qual es denegava l'ajuda per a la producció d'oli sol·licitada, atés que, segons el parer de la interessada, la producció que el controlador ha manifestat (de 120 Kg per arbre) no s'ajusta a la realitat (de 157 Kg.), ja que la visita de control va tenir lloc 5 mesos després de la recol·lecció i una vegada que els arbres ja estaven podats i, per tant, el volum en branques era la meitat que en plena producció, moment en què s'hauria d'haver tornat a fer la visita.

Tenint en compte que la queixa reunia els requisits establits en la normativa d'aplicació rectora de la Sindicatura, esta l'ha admés a tràmit i s'ha recaptat l'informe pertinent de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, a la qual puntualment se sol·licitava còpia de l'acta estesa pel controlador, com també còpia dels informes tècnics que es trobaren en l'expedient.

Després d'examinar tota la documentació concurrent i la informació facilitada per l'Administració afectada, la Sindicatura ha tancat l'expedient, ja que, amb tot, no es deduïa l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals o estatutaris de l'autora de la queixa.

La queixa núm. 021698 ha estat plantejada per un interessat que substancialment exposa que és productor associat de l'OPA "F. S. M.", ja que té dos finques dedicades al conreu d'ametles. Posteriorment l'interessat ha adquirit mitjançant permuta dos finques més, associades a una altra OPA diferent.

Atés que l'article 11 del Reglament 2200/1996, de 28 d'octubre, mitjançant el qual s'establix l'organització comuna del mercat en el sector de les fruites i hortalisses, disposa que no es permet que un mateix productor estiga afiliat a dos o més organitzacions de productors, el ciutadà esmentat va sol·licitar a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació la inclusió de les seues noves finques en l'OPA, en la qual ell ja està afiliat. No obstant això, li va ser denegat expressament.

Vam rebre l'informe evacuat pel Servei Territorial d'Agricultura de València, i actualment l'expedient es troba en fase d'al·legacions per l'interessat.

La queixa núm. 021044 va ser interposada pel representant legal d'una Associació d'Agricultors i Ramaders del País Valencià i un altre ciutadà, que exposen haver formulat recurs administratiu de reposició contra la resolució de la Conselleria d'Agricultura, a través de la qual se seleccionen plans de desenvolupament rural en el marc de la iniciativa comunitària "Leader Plus", i que no havien rebut resolució referent a això.

Una vegada rebut l'informe sol·licitat a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació de València i en resultar constatable, segons comunicació expressa dels ciutadans, que per idèntics fets motiu d'este expedient havia estat interposat recurs jurisdiccional, contenciós administratiu, davant el Tribunal Superior de Justícia, el Síndic de Greuges, de conformitat amb el que establix l'article 17.2 de la seua Llei reguladora, ha resolt suspendre la tramitació de la queixa.

La queixa núm. 020051 guarda relació amb la precedent, i va ser interposada per una coordinadora d'associacions, quant a la selecció dels plans de desenvolupament rural Leader Plus i, en manifestar-nos que també s'havien dirigit a l'òrgan competent de la Unió Europea, es va resoldre la seua inadmissió, ja que en la seua reclamació no intervenia cap Administració pública valenciana.

La queixa núm. 021771 ha estat presentada per un interessat afectat per l'Estació de Bombeig 4 Bis com també per problemàtiques que planteja sobre la contribució rústica, denominació de vies i falta de publicació de la seua nota en el programa de festes (este aspecte ja estava estudiant-se en una queixa anterior).

Presentat nou escrit aclaridor per l'interessat en el qual sol·licita, en relació amb l'Estació de Bombeig 4 Bis, la paralització de l'assumpte fins que es tingueren les informacions necessàries de la Conselleria d'Obres Públiques, la Sindicatura ha procedit al tancament de la queixa, atés que s'havia obtingut el que sol·licitava.

La queixa núm. 021540 ha estat plantejada mitjançant escrit de reclamació per un soci pertanyent a una companyia agrícola, amb motiu d'haver-se efectuat una pesada d'olives molt per davall de la quantitat presentada, ja que s'havia fet de manera que no corresponia a uns mínims criteris de veracitat.

El Síndic de Greuges, una vegada estudiat l'assumpte, ha comunicat a l'afectat la impossibilitat jurídica d'intervenir en assumptes de l'àmbit juridicoprivat, i en els quals no haja intervingut cap administració. Tanmateix ha estat informat de la possibilitat que acudisca a un advocat de la seua lliure elecció.

5. CULTURA I EDUCACIÓ

El vicesecretari d'una associació de poetes de València, per manament de la presidenta d'esta entitat, i en nom i representació d'esta associació, exposava en la queixa núm. 021781, actualment en tramitació, que esta associació, fundada el 1997, té com a finalitat la difusió, l'estudi i la propagació, sense ànim de lucre, de l'art de la poesia, i

està formada essencialment per persones majors amants d'esta art, i que ocupen un local cedit, segons la documentació que es troba a les seues mans, per la Conselleria de Cultura de la Comunitat Valenciana.

La Conselleria d'Economia i Hisenda els havia instat a abandonar el local al mes d'octubre d'enguany, per a la qual cosa adduïa la necessitat de situar serveis administratius de la Generalitat en este local.

Segons el parer dels promotors, la Conselleria de Cultura és propietària del local i qui els va concedir permís per a ocupar-lo, de manera que resulta aliena a la demanda de la Conselleria d'Hisenda, que desconeix l'operació promoguda perquè desallotgen el local.

La mesura comporta un greu perjuí per a l'associació, ja que ocupen el local per a les seues activitats culturals i com a seu social, i l'havien arranjat, pintant parets, portes i finestres, reparant la conducció de l'aigua, la llum, electricitat, etc., a fi que fóra apte per a la finalitat que realitza, i a més havien instal·lat aire condicionat i també havien adquirit mobles per a llibreries, cadires, taules, equip de megafonia, llibres, etc., i que tot això representava una despesa econòmica considerable i un esforç per al col·lectiu social format, sobretot, per persones majors.

L'associació esmentada du a terme una important tasca social, ja que els seus components fan recitals de poesia a diferents punts de la Comunitat Valenciana, de forma totalment gratuïta, i la decisió de desallotjar-los, en cas de dur-se a terme, implicaria la desaparició d'esta associació literària.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i en vam donar trasllat a les Conselleries d'Economia, Hisenda i Ocupació i de Cultura i Educació, amb l'objecte de contrastar les al·legacions formulades per l'autor de la queixa. A més a més, els membres d'esta associació havien mantingut una entrevista en la Institució amb el síndic de Greuges.

En contestació a la petició d'informe relatiu a la queixa 021600, formulada per una veïna de Xàtiva pel fet de no haver-se prestat servei públic en la biblioteca municipal durant el passat mes d'agost de 2002, l'Ajuntament de Xàtiva manifestava en la seua comunicació que, des de 1948, anticipant-se a l'exigència prevista en la Llei de bases de 1985, de prestar un servei de biblioteca en els municipis de més de 5.000 habitants, estava complint esta obligació i mantenia un servei en un local de 500 m^2, atés per un bibliotecari, funcionari, grup de classificació A, llicenciat F. i L., 1 auxiliar administratiu, funcionari, grup E, batxiller superior, 1 auxiliar administratiu laboral, 1r cicle de FP, i amb seccions, fons antic —des del segle XVII—, secció local, seccions de publicacions periòdiques, fons valencià, seccions de referència i préstec a cada sala, secció audiovisual.

En aquells moments, estaven a punt de concloure i lliurar-se les obres de remodelació i trasllat de la biblioteca, dins el mateix edifici de la Casa de la Cultura, a l'Albereda de Jaume I, amb un nou espai de 900 m^2, un pressupost d'obra de 40 milions de ptes. i una dotació de nou mobiliari per valor de 10 milions de ptes. Unes obres que estaven

pròximes a inaugurar-se en el present exercici, per la qual cosa, segons informe del bibliotecari, per esta extraordinària circumstància d'haver d'acabar-se les obres, es va entendre que es perjudicaria menys el servei si tancaven al mes d'agost, coincidint amb les festes patronals de Xàtiva —dies 1 al 5— i amb la Fira d'Agost —dies 14 al 21— i concedien vacances a tot el personal, i d'esta manera no disminuïen el servei de personal durant dos mesos, i evitaven demorar els treballs de trasllat de fons i ubicació del nou mobiliari i la consegüent reorganització, que ha de causar inevitables trastorns.

De la realització de les obres i d'estes circumstàncies extraordinàries tenia el públic suficient avís, i es va donar a conéixer a través del butlletí informatiu de la biblioteca, i mitjançant cartells a les sales de lectura, durant els dos mesos anteriors.

Quedava palès que l'Ajuntament concedia als serveis de biblioteca i lectura un tracte de preferència, tal com ho demostrava l'actual modificació de les seues instal·lacions.

Després de donar per acceptats els arguments esgrimits per l'Ajuntament de Xàtiva, vam procedir al tancament i l'arxivament de l'expedient.

En la queixa núm. 021862, un membre del Consell Escolar de l'IES "Peset Aleixandre" de Paterna va demanar la nostra intervenció perquè en diverses ocasions havia sol·licitat a este Consell còpia de les actes de les seues sessions amb indicacions dels assistents, propostes, deliberacions, acords i, en fi, que reflectiren tot el que s'havia esdevingut en la corresponent sessió; tanmateix, únicament se li facilitaven extractes dels acords adoptats, el que considerava contrari al dret d'informació dels administrats contingut en la Llei 30/1992, de 26 de novembre. Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informació referent a això a la Direcció Territorial de Cultura i Educació de València, que ens l'ha facilitada i, en el moment de redactar este Informe estem pendents de resoldre l'expedient.

Continua la tramitació de la queixa núm. 022255 formulada pel secretari d'organització de FAPA Castelló "Penyagolosa".

Substancialment exposava els següents fets i consideracions:

"Que, al mes de juny, la Confederació "Gonzalo Anaya", a la qual estan afiliats, va sol·licitar un informe sobre el registre d'associacions de pares d'esta Conselleria per saber quantes APA tenen afiliades o censades.

Amb data 8 d'octubre de 2002 la Susbsecretaria de Cultura i Educació va remetre un escrit a la Confederació en el qual es podia observar que hi havia censades quinze APA menys que l'any anterior.

Amb tot, van sol·licitar una explicació a esta Subsecretaria amb la finalitat d'aclarir el motiu d'estes baixes. La resposta que en van obtenir va ser que esta reducció era conseqüència de la desaparició d'algun dels centres escolars i la conversió d'uns altres en CRA, com també de les resolucions de data 4 i 6 de novembre d'enguany.

Per tot això, la FAPA Castelló "Penyagolosa" entén que s'ha vulnerat el procediment administratiu públic en donar de baixa unes APA en el cens abans d'establir la Resolució, com també el dret d'associació establit en l'article 22 de la Constitució espanyola, ja que estes associacions seguixen manifestant i defensant les finalitats per a les quals van ser creades encara que els seus centres s'hagen convertit en un centre rural associació."

En la queixa núm. 010592 (Informe Anual 2001) vam dirigir al rector de la Universitat de València la següent resolució, en relació amb la queixa formulada pel pare d'un alumne de l'IES d'Alginet, motivada per la possibilitat d'atorgar al seu fill la qualificació de matrícula d'honor en el Curs d'Orientació Universitària.

"De la documentació que figura en l'expedient i de tot l'actuat es deduïx que el fill del promotor de la queixa va cursar el BUP i COU amb excel·lent aprofitament i les qualificacions estaven d'acord amb això, el que va comportar que fóra distingit amb el Premi Extraordinari de Batxillerat de la província de València corresponent al curs 1999/2000. El referit alumne va cursar els estudis als quals s'ha fet referència en l'IES d'Alginet, però hi havia un altre company amb mèrits anàlegs als seus. El curs estava format per 36 alumnes.

Sobre la base d'això anterior, la directora de l'IES va sol·licitar a la Universitat de València l'ampliació de concessió de matrícules d'honor per a atorgar-ne dos. La Universitat de València, a través del seu vicerector d'Estudis, va manifestar que no era competent per a adoptar la decisió que se li sol·licitava, atés que no es tractava d'estudis universitaris, per la qual cosa entenia que havia de ser la Conselleria de Cultura i Educació qui es pronunciara referent a això. Això mateix ens va manifestar a nosaltres.

Per este motiu ens vam dirigir a l'esmentada Conselleria, la qual, a través d'esta Direcció General i, en concret, del Servei d'Ordenació Acadèmica ens va comunicar que el nombre de matrícules d'honor que cal atorgar en el Curs d'Orientació Universitària està regulat en la Resolució de la Subsecretaria del Ministeri d'Educació i Ciència de 2 de febrer de 1972 (BOE 4 de febrer de 1972) i, segons esta, el nombre de matrícules d'honor està limitat pel nombre d'alumnes matriculats en el corresponent curs, raó per la qual, en el cas concret del fill del promotor de la queixa, solament se'n pot concedir una.

Vists els anteriors fets, cal formular les següents consideracions:

En efecte, l'única norma que regula la concessió de matrícules d'honor en el Curs d'Orientació Universitària seguix sent la Resolució de la Subsecretaria del Ministeri d'Educació i Ciència del 2 de febrer de 1972 i ho fa en la seua instrucció quarta.1 quan diu literalment: "l'exempció de taxes acadèmiques corresponent a l'anomenada "matrícula d'honor", amb efectes per al primer any dels estudis universitaris, podrà concedir-se entre els alumnes que arriben a la qualificació global d'excel·lent, fins un màxim del 5 per 100 del curs". La interpretació que es realitza per part d'esta Direcció General (i també compartida per la Universitat de València en els seus escrits) és que pot concedir-se una matrícula d'honor per cada 20 alumnes, de manera que es

menyspreen les restants, en el cas que ens ocupa 16, però que, segons la mateixa interpretació arribaria fins als 19.

No podem compartir esta interpretació pel que seguix. L'art. 3.1 del Codi Civil establix com a primera interpretació de les normes jurídiques la literal, que atén al sentit de les paraules i, si l'apliquem al supòsit concret que ens ocupa, observem que la norma no parla de concedir una matrícula d'honor per cada grup de 20 alumnes o expressions anàlogues com cada 20 alumnes o per grups de 20 alumnes, com podia haver fet perfectament. Per contra, preferix acudir al percentatge que és un tant per cent, segons el *Diccionari de la Real Acadèmia de la Llengua Espanyola*, o la quantitat de rendiment útil que donen cent unitats d'alguna cosa en el seu estat normal. També ens diu este diccionari el que cal entendre per *arredoniment* i en la seua accepció quarta assenyala que és "prescindir, en quantitats, de petites diferències en més o en menys, per a tenir en compte solament unitats d'ordre superior". En el cas present estes unitats d'ordre superior són les matrícules, que, segons la norma aplicada al cas concret, serien 1,8.

És evident que no pot atorgar-se un 0,8 de matrícula d'honor, i per això caldrà acudir a l'arredoniment en més, ja que el 0,8 és superior al 0,5, meitat de l'interval, i este arredoniment serà a l'alça, que convertiria l'esmentat 1,8 en 2. Esta interpretació entenem que és respectuosa amb la norma perquè va voler expressament acudir al tant per cent en lloc de quantitats concretes per intervals de nombre d'alumnes.

L'alumne en qüestió està matriculat en la Universitat Politècnica de València i cursa estudis d'Enginyeria de Camins, Canals i Ports, i atés que va obtenir el Premi Extraordinari de Batxillerat a la Comunitat Valenciana, en el primer curs de carrera està exempt d'abonar les taxes acadèmiques, i per això la seua sol·licitud d'obtenir el reconeixement de la Universitat de Matrícula d'Honor en COU no obeïx, de cap manera, a un interés econòmic, ni a l'exempció de taxes acadèmiques (objecte de la repetida Resolució de 2 de febrer de 1972), sinó perquè conste en el seu currículum.

Estos brillants alumnes que s'han sacrificat i privat del seu temps d'oci i que estan cridats en un futur pròxim a ocupar càrrecs importants en la societat, han de veure recompensat el seu esforç, i més tenint en compte, com ha quedat dit, que la norma, segons esta Institució, va voler acudir expressament al tant per cent en lloc de quantitats concretes per intervals de nombres d'alumnes.

D'altra banda, cal assenyalar que, anteriorment i basant-se en la mateixa Resolució de 2 de febrer de 1972 (BOE 4 febrer 72), la Universitat de València va concedir en el curs escolar corresponent a 95/96 i amb 34 alumnes en COU, dos matrícules d'honor en l'Institut d'Educació Secundària d'Alginet.

Per tot els antecedents que hem exposat i fent ús de les atribucions que a esta Institució concedeix l'art. 29 de la seua Llei reguladora, formulem la següent recomanació, a la qual, d'acord amb el que ordena el mateix article, haurà de respondre i manifestar si l'accepta o les causes que ho impedixen, en el termini màxim d'un mes: "Que en la promoció del curs de COU 1999/2000 de l'IES d'Alginet, es permeta concedir dos matrícules d'honor."

Agraïm per endavant la remissió del que s'ha sol·licitat. Atentament,".

En relació amb la recomanació dictada amb motiu de la queixa núm. 010592, relativa a la concessió d'una matrícula d'honor de l'IES d'Alginet al fill del reclamant, la Universitat ens va indicar el següent:

"D'acord amb el que hi ha assenyalat en l'art. 29 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, la Universitat de València manifesta que:

1. En tot cas, la Universitat de València, igual que la resta de les universitats, s'encarrega d'aplicar la normativa corresponent a l'accés dels estudis universitaris. En este cas, esta normativa està constituïda per la Resolució de la Subsecretaria del Ministeri d'Educació i Ciència de 2 de febrer de 1972 (BOE de 4 de febrer de 1972). No es tracta, per tant, d'una normativa aprovada per la Universitat sinó de caràcter estatal emesa pel Ministeri d'Educació.

2. La pròpia Conselleria, a través del Servei d'Ordenació Acadèmica, segons es recull en l'escrit de recomanació remés, determina de forma coincident amb la Universitat la interpretació que cal fer de l'esmentada resolució. Així assenyala que el nombre de matrícules d'honor està limitat pel nombre d'alumnes matriculats, i solament correspon atorgar una matrícula d'honor.

Esta interpretació és conforme amb el que disposa literalment la norma i s'ajusta per tant als criteris assenyalats en l'art. 3 del Codi Civil que establix, com a primera regla d'interpretació, el sentit propi de les paraules.

D'acord amb este sentit propi o literal s'entén que:

- La instrucció quarta de l'esmentada norma assenyala un màxim de matrícules d'honor que es poden concedir, el que implica que s'establix un límit sense que siga menester cobrir este màxim.

- El nombre màxim de matrícules s'establix d'acord amb un percentatge sobre el total d'alumnes matriculats. No s'especifica, en la recomanació, els intervals d'alumnes o la resta del nombre d'alumnes sobre el percentatge establit."

Per la qual cosa, tenint en compte els arguments expressats, vam haver de tancar l'expedient, i vam lamentar no haver pogut prestar al firmant de la queixa una ajuda més directa.

La queixa núm. 022087 es fonamentava, en principi, en les molèsties que alguns alumnes provinents del Programa Erasmus, en col·laboració amb la Universitat de València, causaven als veïns de l'immoble on s'allotjaven, i que impedien el descans nocturn als altres habitants de l'immoble.

Les múltiples denúncies havien resultat infructuoses i l'Ajuntament de València n'havia fet cas omís, a pesar que, tal com indicaven els promotors de la queixa, existix una

Ordenança municipal de l'Ajuntament de València que establix un horari de descans i es prohibixen escàndols i sorolls en les Comunitats de veïns.

A fi de contrastar les afirmacions exposades en l'escrit de queixa, vam dirigir sengles oficis a la Universitat de València, com també a l'Ajuntament, i és per això que la tramitació de la referida queixa continua en el moment de tancar este Informe.

La queixa referenciada amb el núm. 010404, de la qual ja vam donar compte en l'Informe 2001 (pàg. 526), va ser arxivada, i d'acord amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vam informar el promotor del resultat de les actuacions practicades, com també de la comunicació rebuda de la Direcció General d'Esports, ja que d'esta no es desprenia que l'actuació d'esta Administració haguera vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia.

En conseqüència, i atés que el precitat ciutadà no va aportar cap element que aconsellara continuar la nostra investigació, vam tancar l'expedient i vam arxivar totes les seues actuacions.

No obstant això, vam demanar a la Direcció General d'Esports que mantinguera informada esta Institució de les mesures que adopte, si s'escau, el Consell Superior d'Esports, Federació Espanyola d'Escacs i l'entitat organitzadora del Campionat, per a implantar la denominada categoria única, amb la supressió de la categoria masculina i femenina en estos campionats.

Vam dictar resolució en la queixa núm. 021551, que va ser acceptada, del següent tenor:

"Sr. director:

Agraïm el seu escrit mitjançant el qual ens contesta a la queixa més amunt referenciada, formulada per la Sra. A. M., relativa a la no contestació per la Inspecció Educativa de l'escrit de 14 de novembre de 2001, en el qual se sol·licitava informació sobre diverses qüestions relacionades amb el funcionament del C.P. Maestro Sanchis Almiñano d'Alaquàs.

No obstant això, en relació amb el seu informe ens veiem obligats a recordar el deure legal previst en la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999, de 13 de gener, que establix en el seu art. 42, no només l'obligació de l'Administració pública de dictar resolució expressa en tots els procediments, i de notificar-la, qualsevol que siga la seua forma d'iniciació, sinó que també preveu l'obligació de resoldre en el sentit que quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim, este serà de tres mesos (art. 42.3).

Este termini màxim per a resoldre els procediments cal computar-lo des que es presenta en el registre de l'Administració la sol·licitud o des que s'inicia d'ofici, es dicta resolució i s'ordena que s'instruïsca el procediment, fins que es notifica esta resolució a l'interessat.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint cura al màxim de tots els tràmits que constituïxen un expedient, dimana directament del manament constitucional de l'art. 103 d'una Administració eficaç que servisca amb objectivitat els interessos generals i actue amb submissió plena a la llei i al dret, una submissió que s'articula mitjançant la submissió de l'actuació pública al procediment administratiu establit per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en el seu art. 9.3.

Per tot el que antecedix, recomanem a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació de València que extreme al màxim el deure legal contingut en l'art. 42 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i procediment administratiu comú, en la Llei 30/1999, de 26 de novembre i la seua posterior modificació operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, a fi que les sol·licituds dels ciutadans dirigides a esta Direcció Territorial obtinguen resposta en els terminis legalment establits.

De conformitat amb el que hi ha previst en l'art. 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta, en el termini de 30 dies, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que fem o, si escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant la remissió del que li hem sol·licitat. Atentament,".

Independentment, i amb l'objecte de ser eficaços, ens vam permetre remetre-li còpies del Decret 233/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de les Escoles d'Educació Infantil i dels Col·legis d'Educació Primària, com també l'Ordre de la Conselleria de Cultura i Educació de 29 de juny de 1992.

Tan prompte com en tinguem resposta li ho farem saber. Atentament,".

Una vegada rebut l'informe requerit a este efecte a la Direcció Territorial de Cultura i Educació a Alacant, amb motiu de la tramitació de la queixa núm. 021620, vam tancar i arxivar l'expedient en el qual el seu promotor denunciava un possible cas d'absentisme escolar dels seus tres fills.

Esta Institució va fer seus els arguments exposat en el citat informe, atés que en este es podia apreciar que l'Administració educativa tenia constància fefaent que els menors, no solament estaven escolaritzats, sinó que els tres havien promocionat al curs següent, una circumstància que, d'altra banda, s'havia posat en coneixement del pare, autor de la queixa. Del detallat informe remés a esta Institució per l'Administració afectada es desprenia que en cap cas podia parlar-se d'absentisme escolar dels seus fills, sinó de maltractaments.

D'altra banda, atesa la problemàtica plantejada en el present assumpte, s'havia mantingut la deguda coordinació tant amb l'equip social de base de l'Ajuntament de Torrevella com amb l'Àrea del Menor de la Direcció Territorial d'Alacant de la

Conselleria de Benestar Social i, en última instància, tenint en compte la condició de menors dels tres nens i atenent a l'interés superior dels mateixos, sobre qualsevol altre interès, per legítim que este siga, s'havia determinat garantir, en tot cas, la intimitat dels nens, com també dels interessats en el procediment, i donar caràcter reservat a totes les dades i la informació obtinguda.

6. COL·LEGIS PROFESSIONALS

La queixa núm. 020427 ha estat formulada per una interessada que expressa la seua disconformitat amb l'acord adoptat per la Comissió Disciplinària constituïda en el Col·legi d'Administradors de Finques de València en relació amb les diligències informatives sobre presumpta responsabilitat disciplinària, ja que, segons el seu parer, no s'han contestat totes les qüestions plantejades en la seua sol·licitud.

S'ha efectuat sol·licitud d'informe del president del Col·legi Territorial d'Administradors de Finques de València.

A la vista de l'informe, la Sindicatura ha disposat la conclusió de les investigacions i el tancament de l'expedient, ja que no es deduïx que hi haja una actuació pública irregular que vulnere els drets compresos en el Títol I de la Constitució espanyola, com a pressupòsit que legitima la nostra intervenció (article 1.1 de la Llei reguladora 11/1988).

La queixa núm. 020692 ha estat formulada per un interessat que exposa que ha presentat una queixa formal davant l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de València per actuacions presumptament irregulars, efectuades per un dels seus col·legiats.

De conformitat amb el que disposa l'article 15.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la Institució, el Síndic de Greuges ha tancat les investigacions iniciades referent a això, atés que sobre el particular es prescriu que "les queixes o denúncies han de formular-se en el termini màxim d'1 any, comptador a partir del moment que tinguera coneixement dels fets objecte d'estes queixes". I, en este cas, concorre que tota la documentació sobre els fets afirmats és anterior al segon semestre de l'any 2000, data de l'escrit més recent que ens aporta.

La queixa núm. 020722 ha estat plantejada per una interessada que expressa que ha presentat a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de València una sol·licitud, la qual no ha estat objecte de contestació expressa, i no ha rebut cap notificació de la resolució d'esta Corporació.

Sol·licita la interessada la intervenció del Síndic davant el Col·legi, per a denunciar el presumpte comportament irregular d'un col·legiat.

Sol·licitada al degà del Col·legi d'Advocats de València informació suficient sobre els precitats fets, este l'ha evacuat oportunament davant esta Institució, la qual ha procedit, en conseqüència, a comunicar als interessats el tancament de l'expedient incoat, atés que s'ha

deixat constància que, en data de hui, s'ha contestat expressament l'escrit del particular i s'ha posat fi d'esta manera al silenci administratiu, proscrit per l'article 42.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

La queixa núm. 021010 ha estat deduïda per un interessat que exposa haver presentat dos sol·licituds, les quals, segons sembla, no han estat objecte de contestació expressa, per la qual cosa no ha rebut cap contestació de la resolució administrativa que demanava, amb vista a diversos aspectes d'informació relacionada amb el funcionament del Col·legi Oficial d'Infermeria d'Alacant.

Una vegada rebut el referit informe sol·licitat al conseller de Justícia i Administracions Públiques, la Sindicatura ha comunicat als interessats la conclusió de les investigacions i el tancament de l'expedient incoat, atés que com es desprén de l'informe evacuat, s'han contestat les sol·licituds presentades i s'ha posat fi d'esta manera al silenci administratiu prohibit per la Llei 30/1992 de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

La queixa núm. 021030 ha estat interposada per una interessada que informa que ha presentat en el Col·legi Territorial d'Administradors de Finques de València una sol·licitud, la qual no ha estat objecte de contestació expressa, per la qual cosa no ha rebut cap notificació que s'haja dictat resolució referent a això. En la seua sol·licitud, la interessada instava actuació disciplinària de la Corporació a la qual pertany el professional denunciat.

S'ha sol·licitat al president de l'esmentat Col·legi informe concret sobre si s'ha dictat i notificat resolució expressa de les peticions abans esmentades o, en defecte d'això, que es concreten els motius que pogueren justificar la inobservança de pronunciament administratiu.

Després del que hem exposat, el Síndic de Greuges ha comunicat a la interessada el contingut de l'informe evacuat pel Col·legi Territorial en qüestió, i li ha indicat que concloïa les investigacions i tancava l'expedient incoat, en deixar-se constància que s'havia cursat notificació amb justificant de recepció de l'escrit de la particular, i en conseqüència, s'havia posat fi al silenci administratiu denunciat.

La Sindicatura ha assenyalat igualment a la interessada que ha dirigit comunicació al Col·legi, perquè, com més prompte millor, siga notificada la resolució que adopte la Comissió Disciplinària i Junta de Govern.

La queixa núm. 021262 ha estat plantejada per un particular que comunica que des de la comunicació emesa en data 2001 per l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de la província d'Alacant, a través del seu secretari, no ha rebut cap notificació de la resolució dictada en el procediment incoat per unanimitat dels membres de la Junta de Govern.

Rebuda la informació sol·licitada al degà del Col·legi d'Advocats d'Alacant, el Síndic de Greuges ha oficiat a l'instant en el sentit de comunicar-li el tancament de l'expedient ja que del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i la informació facilitada per

l'Administració afectada, no es deduïx l'existència d'actuacions públiques que vulneren drets constitucionals i/o estatutaris.

Es puntualitza especialment que, com a conseqüència de la intervenció de la Institució, la Junta de Govern ha acordat, per unanimitat, l'arxivament de l'expedient iniciat, ja que, segons l'opinió de tots els seus membres, no es deduïx que el lletrat haja incorregut en cap infracció deontològica.

La queixa núm. 021919 ha estat formulada per una ciutadana que exposa que ha dirigit davant el Col·legi d'Advocats de València una sol·licitud, la qual, segons sembla, no ha estat objecte de contestació expressa, i tampoc ha rebut cap notificació.

En esta sol·licitud es demanava el compromís assumit per a "citar la setmana pròxima les parts interessades en este laude, per a la pràctica de les oportunes diligències".

Cal fer notar que esta lamentable situació ja ha estat objecte d'investigació per la Sindicatura, en anterior expedient de queixa tramitat amb el número 010639, el tancament i l'arxivament del qual van estar motivats pel compromís adoptat, pel deganat del Col·legi, de solucionar en breu termini el problema denunciat.

A fi de contrastar les al·legacions formulades pel promotor, s'ha sol·licitat al Col·legi d'Advocats de València la remissió d'informe que expresse si s'ha dictat i notificat resolució sobre l'assumpte, o, si escau, que detalle les raons que pogueren justificar la falta de contestació administrativa.

La queixa núm. 022088 ha estat plantejada per un ciutadà que exposa haver dirigit escrit al Col·legi d'Advocats d'Elx (Alacant), per sol·licitar que es retornaren uns documents que estaven en poder de la lletrada i així mateix denunciava la concurrència de mala pràctica professional per part d'esta; sobre tot això el denunciant no havia obtingut cap contestació.

Una vegada rebut informe del degà del Col·legi d'Advocats d'Elx, mitjançant el qual s'assenyala expressament que la Corporació Pública de referència solucionarà immediatament el problema exposat, el Síndic de Greuges ha comunicat als interessats la conclusió de les actuacions investigadores, i sense perjuí d'això ha quedat assenyalat que la Institució vetlarà perquè el referit col·legi professional complisca i execute el que indica en l'informe.

La queixa núm. 012356 ha estat formulada per una interessada que comunica que ha plantejat una sol·licitud davant el Col·legi d'Advocats de València i no ha obtingut resolució referent a això.

La interessada plantejava que volia conéixer l'estat de tramitació en què es trobava l'expedient concernent a un nomenament d'advocat d'ofici.

Atesa l'observança dels requisits establits en la Llei reguladora d'esta Institució, el Síndic de Greuges ha admés a tràmit la queixa i s'ha dirigit al Deganat del Col·legi per a sol·licitar evacuació d'informe referent a això.

Una vegada rebut el precitat informe i tenint en compte els aspectes concurrents, la Sindicatura de Greuges ha hagut de demanar un informe més ampliat i actualitzat sobre el resultat de la tramitació del referit expedient i, concretament, sobre l'acord de la Comissió Disciplinària.

Quan va rebre este informe d'ampliació, la Sindicatura va comunicar a les persones interessades la conclusió de les investigacions, atés que de l'informe es deduïx que l'Administració de referència solucionarà el problema.

La queixa núm. 020321 ha estat interposada per un interessat afectat que exposa haver assistit a l'assemblea general ordinària que es va realitzar en l'Il·lustre Col·legi Oficial d'Infermeria d'Alacant i que va demanar còpia de la documentació corresponent als punts exclosos en l'ordre del dia, però no li va ser facilitada En dates posteriors va sol·licitar novament al Col·legi còpia compulsada de l'acta de l'assemblea, sense que tampoc li haja esta facilitada fins a la data.

Després d'haver instruït l'expedient corresponent i que el Col·legi Oficial d'Infermeria ens enviara l'informe sol·licitat, veiem que del mateix es desprén que el problema que afecta l'interessat resulta pendent de dos procediments judicials, per la qual cosa hem hagut de comunicar al promotor que, en virtut del principi d'independència de jutges i tribunals consagrat en l'art. 117.1 de la Constitució espanyola i d'acord amb el que disposa l'art. 17.2 de la Llei de 1988, reguladora de la Institució, esta no pot interferir en els procediments judicials, ni revisar les seues resolucions, i és per això que no hem pogut entrar en el fons de l'assumpte i finalment hem hagut de suspendre'n la investigació.

La queixa núm. 020455 ha estat presentada per un interessat i en esta exposava que mitjançant resolució de la Comissió de Justícia Gratuïta li havia estat assignat un lletrat, el qual va presentar, una vegada transcorreguts més de sis dies marcats en l'art. 32 de la Llei d'assistència jurídica gratuïta, la insostenibilitat de la seua pretensió.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de Castelló de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, perquè concloguera sobre si les resolucions de la Comissió de Justícia Gratuïta eren fiscalitzades per l'Administració referida o corresponia a instàncies judicials.

De l'informe emés (traslladat també a l'interessat) es deduïx que la funció de la Comissió de Justícia Gratuïta era, per al cas d'insostenibilitat, recaptar del Col·legi d'Advocats dictamen sobre la viabilitat de la pretensió i, en el cas que el seu dictamen coincidira amb el del lletrat, sol·licitar informe al Ministeri Públic.

La Sindicatura ha comprovat que ambdós tràmits han estat degudament emplenats, i en cas de ser impugnada la resolució de la Comissió de Justícia Gratuïta, serà el jutge competent i no l'Administració autonòmica, qui haja de resoldre sobre la sostenibilitat o no de la pretensió.

Amb tot això el Síndic de Greuges ha comunicat a l'interessat que no es deduïx l'existència d'actuacions públiques que vulneren drets constitucionals, en desprendre's

que han estat oferides les garanties jurisdiccionals que establix l'art. 24 de la Constitució espanyola.

Igualment i de conformitat amb el que establix l'art. 17.2 de la Llei 11/1988, el Síndic havia de suspendre les seues actuacions si, com succeïa en este cas, concorrien actuacions sobre els mateixos fets.

La queixa núm. 021139 ha estat interposada per l'interessat davant la falta de contestació de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Castelló, i després d'haver acusat recepció del seu escrit la Sindicatura ha disposat iniciar-ne el pertinent estudi.

La queixa núm. 022091 ha estat presentada per un particular que substancialment denuncia demores en les diligències informatives que es fan en l'Il·lustre Col·legi d'Advocats d'Alacant.

La queixa ha estat admesa a tràmit i n'hem donat trasllat al precitat Col·legi a fi de sol·licitar-li l'emissió d'un informe referent a això.

La queixa núm. 022212 ha estat presentada per una interessada que exposa la inadequada actuació de l'assistència lletrada. Després d'acusar recepció de la seua queixa, la Sindicatura ha demanat ampliació de dades a l'interessat.

La queixa núm. 012356, compresa en l'epígraf 7 de la pàg. 521 de l'Informe Anual de 2001, ha estat tancada per la solució del problema, i en este sentit hem enviat les comunicacions als interessats.

La queixa núm. 010755, recollida en la pàg. 513 i següents de l'Informe Anual anterior en l'epígraf denominat Col·legis Professionals, ha estat tancada, en constatar l'actuació correcta de l'Administració.

La queixa núm. 021428 relativa a la falta de resolució per part de la Comissió d'Assistència Jurídica de designació d'advocat i procurador per a interposar recurs contenciós administratiu contra la Universitat d'Alacant, va ser finalment arxivada, ja que de la informació que figurava en l'expedient es desprenia que, de conformitat amb els articles 32 i següents de la Llei 1/96, es va emetre dictamen pel Col·legi d'Advocats de València i la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, vists els quals, amb data 31 de juliol de 2001, la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de la província de València va resoldre desestimar la sol·licitud de la firmant de la queixa, qui, posteriorment va impugnar esta resolució, que va ser igualment desestimada mitjançant interlocutòria del Jutjat del Contenciós Administratiu núm. 1 de València, de manera que es confirma la resolució de la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta.

Conseqüentment, vam indicar a l'autora de la queixa que "el Síndic de Greuges no té competències legals per a intervenir en els assumptes sotmesos a jutges i tribunals, com és el cas que vosté ens planteja, i està limitació rau en el respecte a la independència judicial, pilar dels Estats democràtics i de dret, que obliga que cap altre poder o autoritat distint dels òrgans jurisdiccionals puga pronunciar-se sobre els assumptes sotmesos a

ells, segons es desprén de l'art. 117.3 de la Constitució espanyola, segons el qual, atés el caràcter de *cosa jutjada* que té l'assumpte que ens va confiar, li vam comunicar la nostra impossibilitat d'entrar a conéixer-lo."

7. TRANSPORTS

La queixa núm. 020174 ha estat presentada per un particular afectat pel servei regular de la línia d'autobusos, que denuncia l'inadequat i irrespectuós tractament oferit pel conductor de l'autobús, qui fins i tot va arribar als insults i amenaces, de manera que l'interessat es va sentir greument agreujat.

Esta Sindicatura va sol·licitar el pertinent informe a la Prefectura Territorial de Transports d'Alacant, i ens va ser remés complidament.

Després de tot el que hem exposat més amunt i de conformitat amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, per la qual ens regim, vam tancar l'expedient i arxivar les actuacions, atés que, de la investigació de la documentació concurrent no podia desprendre's que l'actuació de l'Administració haguera vulnerat els drets, llibertats o principis de la Constitució espanyola o l'Estatut d'Autonomia.

La queixa núm. 021609 ha estat presentada per un particular que assenyala que s'ha dirigit successives vegades a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, i esta, tot i que li ha remés successius escrits, no ha donat resposta a la sol·licitud d'informació que ell va formular.

Es va sol·licitar informe pertinent a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, el qual ha estat rebut en temps hàbil.

No obstant això, atés que la sol·licitud de dades complementàries i aclaridores dirigida al particular sobre el procediment criminal en curs no han estat facilitades, la Sindicatura li ha comunicat l'arxivament de l'expedient ja que resultava impossible iniciar la investigació pertinent sobre els fets exposats.

La queixa núm. 021339 ha estat presentada per un particular afectat per infraccions i negligències comeses per un conductor d'autocar pertanyent a una mercantil privada.

Per tal d'estudiar la queixa calien algunes dades imprescindibles i com que va transcórrer a l'excés el termini de quinze dies atorgat a este efecte a l'interessat sense que aportara les dades pertinents, i també va transcórrer a l'excés el període d'ampliació que se li va concedir perquè les aportara sense que tampoc ho fera, la Sindicatura de Greuges ha procedit a l'arxivament de l'expedient en resultar impossible iniciar la investigació oportuna sobre els fets que va exposar.

La queixa núm. 022042 ha estat formulada pel representant d'una associació de veïns d'Alacant, qui manifestava substancialment que denunciava l'excessiva pujada del preu de

transports de viatgers de línia d'autobusos de la província d'Alacant, atés que l'increment ha estat d'un 44,4 % més respecte del de l'any anterior.

Els autors de la queixa s'han dirigit a l'empresa concessionària del transport, com també a la Direcció General de Transports, i no han obtingut resposta sobre això.

Per tot el que hem exposat s'ha sol·licitat informació a la referida Direcció General.

8. INDÚSTRIA

La queixa núm. 020847 ha estat interposada per una interessada afectada per un problema esdevingut en relació amb la inspecció tècnica efectuada al vehicle de la seua propietat que, en no resultar conforme, va haver de passar una segona revisió i pagar les quantitats corresponents.

En no estimar ajustada la descripció de deficiències que li van fer en la primera revisió, i per sol·licitar la devolució de l'import a què pujava la segona, la interessada va formular una reclamació davant el director de SEPIVA.

Vam sol·licitar l'informe pertinent a la Delegació d'Alacant, i ens ha estat remés adjuntant documentació aclaridora, la qual va ser remesa a la interessada per a formulació d'al·legacions.

Després d'haver fet totes les actuacions sense que la ciutadana haja aportat altres elements de juí que aconsellen la investigació, el Síndic de Greuges ha dut a terme el tancament i l'arxivament de l'expedient, atenent al que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, en no observar cap actuació administrativa que haja vulnerat preceptes constitucionals o estatutaris.

La queixa núm. 021253 ha estat presentada per un particular que ha estimat no ajustat a dret el fet que se li haja comunicat que no li podien validar el carnet professional d'instal·lador de manteniment de la Comunitat Valenciana, obtingut el 1977, ja que li'l qualificaven de prescrit.

Sol·licitada ampliació de dades per la Sindicatura, l'interessat va comunicar que havia presentat un escrit de reclamació davant la Delegació d'Indústria de València, però durant un període de sis mesos no havia obtingut resposta.

Després del que antecedix, el Síndic de Greuges va demanar l'informe pertinent al Servei Territorial d'Indústria i Energia de València, el qual ha estat remés oportunament i, en conseqüència, traslladat al ciutadà per a formulació d'al·legacions, si escau.

Evacuats els tràmits en la seua totalitat, el Síndic de Greuges, tot considerant el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, reguladora de la Institució, ha procedit al tancament de la queixa i l'arxivament de les actuacions, ja que del que s'havia denunciat no es

desprén cap actuació de l'Administració que haja vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia.

En la queixa núm. 021222, la interessada planteja un problema que patixen en els seus habitatges en relació amb una connexió de la línia elèctrica i que, tot i haver-se posat en contacte amb Iberdrola, no han aconseguit solucionar-lo.

Examinat el fons de l'assumpte i a fi de poder fer-ne l'estudi, vam sol·licitar a l'interessat la determinació de diversos aspectes, de conformitat amb el que disposa l'art. 15.3 de la Llei 11/88.

Com que va transcórrer a l'excés el termini de 15 dies sense que el tràmit es perfeccionara, el Síndic ha ordenat l'arxivament de l'expedient en no resultar possible la investigació pertinent.

En la queixa núm. 021180 l'interessat denuncia la falta de la informació que havia requerit, en relació amb els titulars i el contracte de subministrament elèctric sota el qual es troben els fanals, la màquina d'expedició de tiquet i la barrera d'entrada al pàrquing situat a la parcel·la confrontant a l'obtinguda per concessió d'un immoble situat a Alacant.

Després de recaptar aclariment als interessats, la Sindicatura els ha comunicat que fins que l'Administració competent en la matèria no haja resolt de manera expressa o es produïsquen retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular, no resulta procedent la intervenció referent a això.

En la queixa núm. 020877 la interessada exposava ser propietària d'una parcel·la, en la qual Iberdrola li va efectuar una proposta tècnica de subministrament d'energia elèctrica i posteriorment el veí confrontant li va "pinçar" la línia, la qual cosa va ser justificada per Iberdrola com una cessió de drets, sense que li donaren solució al seu problema.

La Sindicatura, després de l'informe emés per la Direcció Territorial d'Indústria d'Alacant i les al·legacions efectuades per l'interessat, va haver de concloure comunicant-li a l'interessat que no s'observava una actuació de l'Administració que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret constitucional o estatutari que legitimara la intervenció del Síndic, sense perjuí de recordar-li la possibilitat d'acudir a un advocat en exercici.

En la queixa núm. 021396, l'interessat planteja una queixa per la instal·lació de fil telefònic que travessava tot el xalet i el jardí per a la seua connexió, i els causava problemes perquè els impedia fer les obres que tenien projectades.

La Institució va assenyalar la necessitat de donar trasllat de les actuacions al Defensor del Poble per ser matèria de la seua competència, però no obstant això, la Sindicatura va tancar l'expedient en haver tingut constància que s'ha solucionat el problema.

La queixa núm. 021986 ha estat interposada per un particular que manifesta que en la planta baixa d'un immoble de la seua localitat hi ha un centre de transformació.

Puntualitza que després de realitzar un mesurament dels camps electromagnètics, s'han trobat valors de 1 M.T. (micro Tesla), i delega en l'exercici adjacent a la C.T. fins 10 M.T.

Davant estos mesuraments, l'afectat es va dirigir a la companyia elèctrica Iberdrola a fi de sol·licitar informació tècnica per poder-la contrastar. No obstant això, a pesar del temps transcorregut no ha rebut resposta.

És competència de la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia la supervisió de les instal·lacions d'energia elèctrica, com també la tutela dels interessos dels consumidors i per això vam considerar que la queixa reunia els requisits de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, i la vam admetre a tràmit.

Actualment es troba en fase de sol·licitud d'informe a la Subsecretaria d'Energia i Indústria, a la qual correspon informar sobre el fons de l'assumpte en un termini de quinze dies.

La queixa núm. 010734 que s'examinava en l'epígraf de subministrament d'energia elèctrica de l'Informe Anual de 2001, pàg. 533, es troba a la data de redacció del present Informe Anual per a estudi de resolució.

La queixa núm. 010594 que es comprenia en l'epígraf "Irregularitats en la inspecció tècnica de vehicles", pàg. 534 de l'Informe de 2001, ha estat tancada per concórrer actuació administrativa correcta, i en estos termes s'ha comunicat als interessats.

La queixa núm. 021831 ha estat presentada per una interessada que exposa que Iberdrola ha començat a picar en la seua façana sense el seu consentiment.

Conegut l'assumpte, la Sindicatura va haver de procedir a sol·licitar aclariment a la interessada, a fi que puntualitzara si havia interposat algun recurs.

La interessada ens va dir que no havia denunciat els fets concurrents davant la Conselleria d'Indústria, Comerç i Energia; és per això que el Síndic va haver de comunicar a la interessada la impossibilitat d'intervenir en l'assumpte mentre que no hi haguera una actuació prèvia de l'Administració.

La queixa núm. 021664 ha estat formulada per un interessat que era membre d'una Cooperativa electricobenèfica, i que està obligat per esta cooperativa a tenir domiciliats en el seu compte els rebuts de llum que esta expedix, mentre que altres cooperativistes paguen els seus rebuts mitjançant l'entitat bancària corresponent, el que considera que comporta un greuge comparatiu.

Atés el contingut de la queixa, el Síndic de Greuges va haver de notificar al particular la falta de competència per al coneixement de qüestions purament privades, i que no podia intervenir en els assumptes en els quals les administracions públiques no hagen actuat, ja que no té facultats per a fer-ho.

En el mateix sentit, es va resoldre la queixa núm. 021300.

9. OCUPACIÓ

9.1. Intermediació laboral

La queixa núm. 020021 ha estat interposada per un interessat que exposava haver presentat sol·licitud d'assessorament en matèria laboral davant els Serveis Territorials d'Ocupació de València i, en no haver obtingut resposta, va formular reclamació referent a això.

Vam haver de sol·licitar informe a la Direcció Territorial d'Ocupació. Este va ser evacuat i rebut en esta Institució. No obstant això, en estimar que en l'informe no es consideraven amb exactitud tots els aspectes controvertits, va ser efectuat un segon requeriment d'ampliació de l'informe, que va ser remés oportunament.

Estudiades les actuacions concurrents, el Síndic de Greuges va tancar l'expedient, en aplicació del que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, atés que del detallat informe i de la documentació remesa no es deduïa l'existència d'actuacions públiques que pogueren vulnerar els drets constitucionals o que per la seua irregularitat infringiren els principis d'actuació administrativa prescrits en l'art. 103.1 de la Constitució espanyola.

Igualment, es va participar al ciutadà que, en virtut del que disposa l'art. 3.2.1 de la Llei 42/1997, reguladora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, se li assigna funcions d'assessorament tècnic, però sempre en el marc d'una actuació inspectora, el que exclou esta funció a instància d'un particular, que la convertiria en un òrgan d'assessorament legal per part d'un òrgan de l'Administració que podria vulnerar els drets de col·lectius professionals com els advocats o els diplomats en relacions laborals. Això sense oblidar la doctrina assenyalada en la Sentència del Tribunal Suprem (Sala 3a) de 16 de gener de 2001, dictada en el recurs de cassació núm. 4992/95, segons la qual no és admissible en un sistema democràtic com l'espanyol la ingerència d'òrgans de l'Administració que puguen vulnerar el principi de representació unitària i sindical.

La queixa núm. 020949 va ser presentada per un particular que substancialment exposa que a causa d'una lesió que patix no pot treballar en la seua professió habitual, per la qual cosa és perceptor del subsidi d'atur per a majors de 52 anys, fet que no li permet viure a causa de l'escàs import d'este, i és per això que manifesta la seua voluntat de poder treballar, i també la seua dona, i amb aquesta finalitat s'ha dirigit al Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Traiguera, però ens indica que no ha obtingut resposta, ja que no se li ha buscat treball.

Sobre este assumpte hem sol·licitat informe al director Territorial d'Ocupació i Treball de Castelló, com també a l'Ajuntament afectat.

Obtinguda la precitada informació, ha estat remesa a l'interessat per a formulació d'al·legacions, si escau.

Examinats tots els fets concurrents en el present assumpte, el Síndic de Greuges ha tancat l'expedient i arxivat totes les seues actuacions, en comprovar que concorren les circumstàncies prescrites en l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, això és, no tenir constància que s'haja vulnerat cap dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució espanyola i l'Estatut d'Autonomia.

En la queixa núm. 020973, la interessada substancialment exposa que és perceptora d'un subsidi per atur i a causa d'un oblit a l'hora de renovar la targeta de demandant d'ocupació, li ha estat imposada una sanció, segons el seu parer excessiva, ja que l'import correspon a una mensualitat completa, i tot això sense previ avís, per la qual cosa formula la present queixa.

Sol·licitat informe pertinent a la Direcció Territorial de Treball i Ocupació, este va ser remés pels Serveis Territorials d'Alacant.

Rebuda la informació, el Síndic de Greuges va constatar que s'havia solucionat favorablement per esta Direcció Territorial el problema inicialment plantejat, i per això va disposar el tancament de les investigacions iniciades a este efecte, de conformitat amb el que establix l'art. 30 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la Institució, això és, no tenir constància que s'hagen vulnerat preceptes estatutaris o constitucionals.

Igualment s'han formulat les queixes que a continuació enumerem i que es troben en curs de tramitació per a poder resoldre-les: núm. 021821, 021834, 022032, 021774, 021877.

9.2. Negociació col·lectiva

La queixa núm. 020272 va ser formulada per la interessada i el problema que exposava, en síntesi, denunciava la falta d'acord per a la revisió del Conveni Col·lectiu d'Oficines i Despatxos Professionals d'Advocats de la província d'Alacant. Vam sol·licitar informe a la Direcció Territorial de Treball i Ocupació. Una vegada que el vam rebre, en vam donar trasllat a la interessada a fi que formulara al·legacions, si ho estimava convenient.

Després de l'estudi de la documentació concernent, el Síndic de Greuges, d'acord amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, ha informat la interessada del resultat de les actuacions practicades, com també que es concloïa la conclusió de la investigació, ja que no se'n desprenia que l'actuació de l'Administració haguera infringit algun dels drets, llibertats o principis reconeguts constitucionalment o estatutàriament.

9.3. Inspecció de treball

La queixa núm. 020386 ha estat presentada per una interessada i en la mateixa exposava que havia formulat una denúncia davant la Inspecció Provincial de Treball, com a conseqüència d'un acomiadament improcedent i una readmissió en condicions

infrahumanes, i assenyalava que amb les circumstàncies que s'han produït després de la readmissió es troba absolutament malalta, amb tractament mèdic psiquiàtric, i advertia que després d'un període de sis mesos, la inspecció li ha notificat per escrit que s'arxiven les actuacions denunciades per haver arribat a un acord amb l'empresa. Davant esta conclusió, insta de la Sindicatura l'ajuda necessària per a la solució dels problemes concurrents.

Vist tot el que s'ha exposat i per poder solucionar la investigació pertinent, el Síndic de Greuges va sol·licitar a la interessada la corresponent ampliació de dades.

Acomplit això anterior, es va formular requeriment d'informe pertinent a la Direcció Territorial d'Ocupació, que el va efectuar en el termini d'ampliació atorgat mitjançant segon requeriment.

Després de la comunicació i recepció d'al·legacions deduïdes per la interessada, el Síndic de Greuges, atesos els punts referits, va haver de dictar un suggeriment a la citada autoritat administrativa del tenor literal següent:

"Acusem recepció del seu informe en el qual ens contesta a la queixa de referència, formulada per la Sra. A. M. F. en relació amb la denúncia que va formular davant la Inspecció de Treball i Seguretat Social el dia 31 de juliol de 2001. D'este informe, de la documentació aportada per la interessada i de tot l'actuat es deduïx que, en efecte, la interessada va interposar denúncia davant la Inspecció de Treball i Seguretat Social de València sobre la base de la qual, segons ella, l'empresa en la qual treballava la va acomiadar i, després d'un acte de conciliació, la va readmetre de forma irregular en el sentit que s'havia produït una modificació horària, se li havia ordenat arxivar en una sala de juntes, a la qual se li va retirar el telèfon, i on no li permetien obrir les finestres a pesar de la calor, i tampoc podia tenir contacte amb els proveïdors ni clients. L'actuació inspectora es va produir el 7 de gener de 2002 i es va donar per acabada el 29 següent.

L'Administració afectada ens remet informe elaborat pel cap de la Inspecció de Treball i Seguretat Social a València en el qual es diu que no existix cap termini legal per a la realització d'actuacions de comprovació i s'està a la càrrega de treball de cada funcionari, amb prevalença de les denúncies en matèria de salut laboral de les quals es desprenga un risc important, com també les sotmeses a termini legal taxat. Així mateix, es diu que, encara quan la qüestió denunciada poguera considerar-se com una modificació substancial de condicions de treball, competència de la jurisdicció social, es percebia també un possible assetjament moral de la treballadora, raó per la qual es va iniciar l'actuació inspectora el 7 de gener de 2002 i que va finalitzar sense que cap mesura concreta es prenguera en relació amb la denúncia, ja que la treballadora havia causat baixa en l'empresa.

Certament, la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la inspecció de treball i seguretat social, no establix cap termini per a l'inici de l'actuació inspectora, a diferència del termini de la realització d'esta una vegada iniciada, que ha de ser de nou mesos com a màxim (art. 14.6). No obstant això, l'elemental principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de les administracions públiques (art. 103.1 de la Constitució) fa que siga aconsellable que les actuacions inspectores es demoren el menys possible en el temps,

ja que d'això poden dependre la vulneració de drets dels treballadors, com també que es done lloc que conductes mereixedores d'una sanció queden impunes perquè opere l'institut de la prescripció.

En el cas objecte de la queixa van transcórrer 5 mesos fins que la Inspecció de Treball i Seguretat Social intervinguera, amb l'eventualitat que no va poder comprovar la veracitat dels fets denunciats, ja que la treballadora havia causat ja baixa en l'empresa.

En atenció a tot el que hem dit anteriorment, suggerim a eixa Direcció Territorial que, en el marc del que establix l'art. 15 de la Llei 42/1997 citada, demane a la Inspecció de Treball i Seguretat Social que, en la mesura que els mitjans ho permeten, investiguen com més aviat millor els fets que se li denuncien."

En la queixa núm. 021093, presentada per un interessat, es denuncia que ha presentat un escrit de reclamació davant el director territorial d'Ocupació de València, mitjançant el qual sol·licitava informe tècnic sobre la possible legalitat o no del procediment seguit o la forma en què es redacten les actes i votacions en el Ple del Comitè d'Empresa de Telefònica d'Espanya, S.A.V. de València i denuncia a l'autoritat laboral la falta de respecte als principis democràtics.

Davant d'això anterior, el reclamant assenyala que ha obtingut una resposta absolutament incongruent amb la seua pretensió d'obtenir informe tècnic a este efecte, per la qual cosa sol·licita a la Sindicatura que s'estudie el cas.

Vam demanar informe al respecte al director territorial d'Ocupació i Treball.

Després de la recepció de l'informe, este va ser traslladat al particular perquè poguera formular al·legacions.

Finalment, el Síndic de Greuges, de conformitat amb el que disposa l'article 30.1 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució, va tancar l'expedient i arxivar totes les seues actuacions, i va donar per conclosa la investigació, ja que de l'actuació administrativa no es desprenia una vulneració de drets, llibertats o principis reconeguts estatutàriament o constitucionalment.

En la queixa núm. 021244, l'interessat es veu afectat per l'excessiva lentitud en la resolució d'expedients de la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social de Madrid, atés que va interposar, en data juny de 2001, successives denúncies contra determinades empreses, per cessió il·legal de treballadors, i al juny de 2002 encara no han acabat els procediments iniciats a este efecte.

Sol·licitat informe a la Direcció Territorial d'Ocupació d'Alacant, esta s'ha pronunciat i ha indicat que l'actuació de la Inspecció de Treball i Seguretat Social és supervisada per la seua autoritat central, segons el que disposa la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora d'esta Inspecció.

En virtut d'això, el Síndic de Greuges ha comunicat a l'interessat que, amb tot, la pretensió correspon examinar-la al Defensor del Poble, per ser l'Administració afectada

la de l'Estat, per la qual cosa es donava trasllat de tot l'actuat al defensor estatal a l'efecte de la investigació escaient.

9.4. Salut laboral

En la queixa núm. 012300, l'interessat exposa que s'ha dirigit en sengles ocasions a través de telefax a la Inspecció de Treball per denunciar irregularitats en matèria de prevenció de riscos laborals en una obra de construcció, sense que haja obtingut cap resposta. La Sindicatura va sol·licitar l'ampliació de la informació facilitada, a fi de concretar el que es demanava.

Vam rebre la documentació i l'informe emés per la Direcció Territorial d'Ocupació i Treball, i en estos se'ns informava que les actuacions concurrents no havien pogut ser traslladades a l'afectat per desconeixement total de la seua identitat.

Atés el que antecedix i en no desprendre's vulneració per part de l'Administració afectada de drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució espanyola o l'Estatut d'Autonomia, el Síndic de Greuges ha tancat l'expedient i ha arxivat totes les seues actuacions.

9.5. Prevenció de riscos laborals

La queixa núm. 012330 consignada en l'epígraf 11.4 sobre prevenció de riscos laborals, pàg. 537 de l'Informe Anual de 2001, ha estat resolta per actuació administrativa correcta de l'Administració, cosa que s'ha comunicat als interessats.

En el mateix sentit s'han formulat les queixes següents: núm. 020971, 021826 i 022220.

9.6. Altres causes

La queixa núm. 020870 ha estat presentada per una particular afectada a la qual no li van ser compulsats documents pel servei PROP de València, i considera que este fet és greument pertorbador, ja que tot això li ha derivat en la falta de reconeixement de dos documents certificats, que no els han estimat com a autèntics, per la qual cosa sol·licita de la Institució que s'adopten les mesures oportunes per a la resolució del seu problema.

Després de rebre informe de la Conselleria d'Indústria i Comerç, en vam donar trasllat a la interessada, la qual va efectuar les al·legacions que va estimar procedents i en virtut de tots els fets concurrents, vam tancar l'expedient i arxivar totes les actuacions, per no observar cap infracció de preceptes constitucionals o estatutaris en l'actuació administrativa.

10. CONSUM

La queixa núm. 020084 ha estat presentada per un particular que ha interposat una reclamació davant d'una entitat comercial.

De la documentació que es troba en l'expedient es deduïx que la reclamació efectuada va tenir entrada en el Servei Territorial de Consum, en què es va acusar recepció de la mateixa, tal com preveu, a este efecte, l'article 11.2 del Reglament de Procediment per a l'Exercici de la potestat sancionadora, aprovat per Reial Decret 1398/1993.

No obstant això, s'ha assenyalat puntualment que cap actuació inspectora s'ha seguit, ja que la plaça d'instructor estava vacant i, quan va ser coberta, la presumpta falta havia prescrit.

Encara quan esta explicació aporte la veritat sobre la causa, no esqueia donar per conclòs l'expedient, ja que s'ha evidenciat una actuació incorrecta en el servei públic, el qual, segons l'article 103.1 de la Constitució espanyola, ha de ser eficaç.

Sabut que la potestat sancionadora ho és de les administracions públiques i no del particular denunciant, però el principi d'eficàcia i el de legalitat obliguen a aquelles a aplicar a cada moment el règim de faltes i sancions. Si com en el cas present, la presumpta falta havia prescrit, quedaria impune, cosa que no és conseqüent amb l'expressat principi constitucional d'eficàcia que ha de prevaler en l'actuació administrativa.

Per tot s'ha fet un recordatori de deures legals al Servei Territorial de Consum de València, amb el tenor literal següent:

"En data de 22 de maig s'ha rebut en esta Institució el seu escrit, en relació amb la queixa formulada pel (...), sobre la reclamació presentada davant (...) de (...).

De la documentació que hi ha en l'expedient i de totes les actuacions realitzades es deriva que la reclamació a la qual s'ha fet referència va entrar efectivament en este Servei, i es va acusar la seua recepció a l'interessat, d'acord amb el que preveu per a estos casos l'article 11.2 del Reglament de Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora, aprovat per Reial Decret 1398/1993.

Tanmateix, no es va seguir cap actuació inspectora perquè, segons ens indica, la plaça d'instructor estava vacant i quan va ser coberta la possible falta hauria prescrit. Encara que esta explicació aporta la veritat sobre el procés, fet que és d'agrair, no podem tancar així l'expedient, perquè s'ha evidenciat una actuació incorrecta en el servei públic, sobre el qual l'article 103.1 de la Constitució assenyala que ha de ser eficaç.

Se sap que la potestat sancionadora ho és de les administracions públiques i no del particular denunciant, però el principi d'eficàcia i, s'hauria d'afegir, de legalitat, obliguen estes a aplicar, en tot moment, el règim de faltes i sancions. Si, com en esta ocasió, la presumpta falta hauria prescrit, quedaria impune, la qual cosa no es compagina amb el principi d'eficàcia constitucional esmentat en què s'ha d'inspirar l'actuació administrativa.

Per este motiu formulem un recordatori de deures legals en el sentit de ser diligents en la tramitació de denúncies".

De conformitat amb l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la Institució, s'ha efectuat sol·licitud perquè en el termini de 30 dies, la Prefectura Territorial de Consum remeta el preceptiu informe en el qual es manifeste l'acceptació o no del recordatori que es formula o, si escau, les raons que estimen per a no acceptar-lo.

La queixa núm. 021227 ha estat presentada per una interessada que denuncia un conjunt d'irregularitats existents en l'expedient tramitat com a conseqüència d'una denúncia amb una mercantil, i posteriorment contra una persona física.

L'expedient seguit en el Servei Territorial de Consum ha conclòs amb el seu arxivament en no acceptar el denunciat la mediació.

Amb l'admissió a tràmit de la queixa, la Sindicatura ha sol·licitat informe als Serveis Territorials de Consum de València sobre la veracitat i raó dels fets exposats.

L'informe emés assenyalava textualment que "sense perjuí del règim d'inspeccions i sancions, la submissió a la mediació en matèria de consum és voluntària per a les parts, d'acord amb el que disposa l'article 31 de la Llei de la Generalitat Valenciana 2/1987, de 9 d'abril, de l'Estatut de Consumidors i Usuaris de la Comunitat Valenciana".

Assenyalat igualment que l'empresa denunciada no procedia a la mediació, es van donar per finalitzades les actuacions en el Servei de Consum.

En este sentit vam indicar a l'autora de la queixa la possibilitat d'exercir actuacions en via judicial.

Segons ens va indicar la interessada, després de l'arxivament de les actuacions del Servei de Consum i seguint les indicacions, va acudir a la instància judicial. El Jutjat va procedir a l'arxivament de les actuacions, per no ser els fets constitutius d'infracció penal, de conformitat amb el que disposa l'article 789-5.1a de la Llei d'Enjudiciament Criminal.

D'acord amb això anterior, resulta que l'actuació pública descrita pot no ser prou respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa, per la qual cosa hem comunicat als Serveis Territorials de Consum la consideració dels següents arguments:

"El punt de partida de l'estudi de la queixa, des del punt de vista normatiu, el constituïx l'article 51 de la Constitució espanyola de 1978, que establix que els poders públics hauran de garantir la defensa dels consumidors i usuaris mitjançant la protecció de la seua seguretat, la seua salut i els seus legítims interessos econòmics a promoure la seua informació i educació, fomentar les seues organitzacions i escoltar-les en totes les qüestions que els afecten.

La defensa del consumidor apareix, doncs, com un principi rector de la política social i econòmica, la garantia del qual imposa la Constitució als poders públics.

En l'àmbit territorial i competencial de la Comunitat Valenciana, la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol, mitjançant la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en el seu article 34.1 paràgraf cinc establix que la Generalitat té competències exclusives en este àmbit.

La normativa vigent en l'àmbit valencià en matèria de consum, la constituïxen la Llei de la Generalitat Valenciana 2/1987, de 9 d'abril, mitjançant la qual es regula l'Estatut de Consumidors i Usuaris de la Comunitat Valenciana i altres normes de desplegament.

Entre estes normes de desenvolupament de la Llei autonòmica 2/1987 es troba el Decret del Consell 132/1989, mitjançant el qual es regulen les infraccions, el procediment i la competència sancionadora en matèria de defensa dels consumidors i usuaris.

Les sancions administratives constituïxen un dels principals instruments dels quals se servixen les administracions públiques per a garantir i fer complir la normativa de consum.

La potestat sancionadora només ha d'exercir-se com a últim recurs d'esta i per a aquells supòsits en què la resta de facultats utilitzades (com podria ser l'intent de mediació) hagen resultat infructuoses. És, doncs, en este moment, i no abans, quan ha d'entrar en joc la potestat sancionadora de les administracions públiques.

D'altra banda, molts dels possibles incompliments de les normes en matèria de consum no són, en principi, d'una entitat suficient perquè facen que estes infraccions hagen de ser castigades com a il·lícits penals, sinó com a meres sancions administratives.

Doncs bé, a la vista de la normativa citada i dels fets exposats (la no-acceptació de la mediació per part de l'empresa denunciada i l'arxivament en via penal per no ser els fets constitutius d'infracció penal), entenem que els mecanismes que té esta Administració per a fer complir les normes en matèria de consum no han estat suficients.

Per tot el que antecedix, s'ha suggerit al Servei Territorial que estudie i valore la possibilitat de fer operativa la seua potestat sancionadora, amb l'inici d'expedient administratiu sancionador, amb la finalitat d'esclarir els fets objecte de la queixa i conducta, i si s'escau, a la seua corresponent sanció administrativa."

S'ha sol·licitat el corresponent informe sobre l'acceptació o no del suggeriment.

La queixa núm. 022109 ha estat presentada per una interessada afectada per irregularitats que semblen concórrer en matèria de consum.

No obstant això, la Sindicatura, per poder estudiar l'assumpte plantejat i la seua possible admissió, ha sol·licitat ampliació de dades en el termini de quinze dies, amb prevenció que si no es rep aclariment de les dades sol·licitades, hauria de procedir-se a l'arxiu de l'expedient, tenint en compte la impossibilitat de realitzar la investigació corresponent.

La queixa núm. 022082 ha estat formulada per un interessat que substancialment denuncia irregularitats en la tramitació d'un expedient administratiu que se seguix en el Servei Territorial de Consum.

Ha estat admesa a tràmit i se n'ha trasllat al precitat Servei, i li hem sol·licitat que emeta informe en el termini de quinze dies.

La queixa núm. 021857 ha estat formulada per un particular que s'ha vist afectat per la falta de facilitació del llibre de reclamacions en un establiment públic d'un disc-pub a Orihuela-Costa, d'Alacant.

Atés el que establix l'article 22 de la Llei 2/1991, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, de 18 de febrer, que expressament determina "es consideraran infraccions greus la negativa a facilitar a espectadors, concurrents o usuaris el llibre de reclamacions o el fet de no tenir-lo", en relació amb l'article 29 sobre competència per a la tramitació del procediment sancionador.

Atés que la queixa reunix els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, ha estat admesa a tràmit i actualment estem en l'espera que el Servei Territorial de Consum emeta un informe que amplie la documentació que es va aportar en el primer informe evacuat.

En la queixa núm. 021137 l'interessat exposa que ha presentat una reclamació davant el Servei Territorial de Consum de la Conselleria d'Innovació i Competitivitat, contra Canal Satèl·lit Digital SL, en què demanava la devolució de l'import indegudament cobrat i denunciava la inexistència de fulls de reclamació en la mercantil.

Admesa a tràmit la queixa i remés l'informe pertinent de la Prefectura Territorial de Consum, el Síndic de Greuges, de conformitat amb el que disposa l'art. 30.1 de la Llei 11/1988, reguladora de la Institució, ha conclòs la investigació, ja que no se'n desprén que l'actuació d'esta Administració haja vulnerat algun dels drets, llibertats o principis reconeguts en la Constitució Espanyola i, per tant, s'ha tancat l'expedient i se n'han arxivat les actuacions.

En la queixa núm. 021558 l'interessat fonamentalment exposa que concorren actuacions improcedents i perjudicials per part de Telefònica, per la qual cosa va presentar reclamació davant la Junta Arbitral de Consum d'Alacant, i com que es va resoldre d'una manera amb la qual no estava satisfet, va recórrer davant l'Audiència Provincial. Exposa que, segons sembla, es van extraviar els seus escrits, ja que n'havia presentat diversos. Per tot això, sol·licita la intervenció de la Sindicatura i demana que s'exigisquen les responsabilitats corresponents.

Una vegada sol·licitat el corresponent informe als Serveis Territorials de Consum, este va ser remés a la Sindicatura, la qual després de l'estudi de les dades concurrents va haver de tancar l'expedient, de conformitat amb el que disposa l'art. 30.1 de la seua llei rectora, això és, donar per conclosa la investigació en no apreciar-se drets, llibertats o principis constitucionals o estatutaris vulnerats.

L'autora de la queixa núm. 021060 exposa substancialment que, transcorregudes ja unes dates, va haver de presentar reclamació davant el Servei Territorial de Consum contra els conductors de l'Empresa Municipal de Transports, i solament havia rebut una comunicació mitjançant la qual li indicaven que la queixa havia estat traslladada al departament corresponent per fer l'estudi del problema plantejat.

Esta Institució va sol·licitar els informes pertinents i es van realitzar diverses gestions telefòniques pels Serveis Jurídics de la Sindicatura a fi de comprovar l'efectivitat en la tutela de tots els drets. Amb tot, no s'ha pogut deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneren els drets de la reclamant.

En la queixa núm. 020075, la seua interposició ve motivada per una denúncia davant el Servei Territorial de Consum a Alacant per concórrer que va efectuar contracte amb una mercantil per a traslladar les seues pertinences d'Espanya a la seua adreça d'Estats Units i que havien passat més de set mesos de l'encàrrec i no tenia cap notícia de l'agència, com tampoc dels estris de la seua propietat, ni de la quantitat abonada a este efecte.

Atés el contingut de la queixa, que en part afectava qüestions de l'àmbit de l'Administració de l'Estat, quant a actuacions amb la Guàrdia Civil, el Síndic de Greuges ha remés documentació pertinent al Defensor del Poble.

Igualment quant a la resta de qüestions exposades, hem hagut de sol·licitar informe del Servei Territorial de Consum a Alacant.

Una vegada substanciats tots els tràmits, el Síndic de Greuges ha procedit a resoldre el tancament de l'expedient atés que ha resultat d'aplicació el que disposa l'art. 30.1 de la Llei rectora, que determina la conclusió de la investigació quan no se'n desprén que l'actuació de l'Administració haja vulnerat algun dels drets, llibertats o principis constitucionals o estatutaris.

Ha estat interposat escrit de queixa i registrat amb el núm. 020683, en virtut del qual l'interessat exposa haver formulat reclamació davant el Servei Territorial de Consum de València, contra Telefònica Mòbils, que la va admetre a tràmit, però tot i amb això uns mesos més tard li va comunicar que havien de traslladar la seua reclamació a la Junta Arbitral de Consum. Tanmateix, després de tres mesos li han comunicat que com que la Junta Arbitral no té potestat sancionadora, arxivaven la seua reclamació.

Admesa la queixa a tràmit, ha hagut de ser sol·licitat informe al Servei Territorial de Consum de València, que evacuat en els termes pertinents, ha estat comunicat al particular a fi que poguera efectuar les al·legacions que estimara escaients.

Evacuades les mateixes i estudiades totes les actuacions, el Síndic de Greuges ha tancat l'expedient en no observar actuacions públiques que pogueren vulnerar drets constitucionals o estatutaris.

D'altra banda, puntualitzem que no s'ha apreciat inactivitat pel Servei Territorial de Consum.

La queixa núm. 020195 ha estat formulada per un ciutadà que ha presentat un escrit mitjançant el qual exposa que ha subscrit els serveis d'ONO d'alta velocitat i amb un redireccionament gratuït de correu electrònic, sense previ avís. L'interessat ha comprovat que li permet rebre correu però no enviar-lo, i estima que tot això constituïx abús de dret en canviar les condicions sense avís ni conformitat previs.

La Sindicatura, una vegada efectuat l'estudi corresponent, ha comunicat al particular que, en tractar-se d'una qüestió juridicoprivada, no resultava procedent la intervenció instada de la Institució.

La queixa núm. 021608 ha estat presentada per un interessat que reclama per haver intentat comprar una cervesa en els establiments oberts al públic fins a molt tard, i que se li va dir que les normes que establia la Generalitat no ho permetien. L'afectat expressa que considera un atemptat als seus drets el fet que, com a adult, no es puga prendre una cervesa.

Admés l'escrit a tràmit, la Sindicatura va haver de requerir ampliació de dades al recurrent.

Com a conseqüència de tot l'actuat el Síndic va haver de comunicar al sol·licitant que dels fets exposats no es desprenia que haja iniciat davant l'administració pública competent les actuacions pertinents per a la garantia dels drets que pogueren correspondre-li.

En conseqüència, s'ha comunicat expressament que fins que l'Administració no haja resolt de manera expressa la qüestió plantejada o es produïsquen retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular, no resultava procedent intervenir.

La queixa núm. 022228 ha estat interposada per un particular que considerava inadequat el tractament rebut per una entitat financera.

Una vegada examinada la documentació aportada, el Síndic de Greuges ha hagut d'informar l'interessat que, d'acord amb la normativa reguladora, el Síndic té exclusivament competències per a supervisar les actuacions de les administracions públiques valencianes i no pot entrar en assumptes en els quals aquelles no hagen intervingut.

Igualment i atés el contingut del problema plantejat, s'observa que es tracta d'un assumpte de caràcter juridicoprivat, per la qual cosa no resulta possible la intervenció de la Sindicatura, sinó el seu plantejament davant els jutges i tribunals que establix l'ordenament jurídic vigent.

La queixa núm. 020695 ha estat deduïda mitjançant escrit d'un ciutadà que exposa la problemàtica concurrent en relació amb certes empreses revisores d'instal·lacions de gas que estan practicant revisions domiciliàries que cada vegada ratllen més els límits de la legalitat, ja que part dels seus treballs poden considerar-se de caràcter fraudulent i uns altres de molt difícil justificació, per la qual cosa sol·liciten la intervenció del Síndic, en el sentit que poguera produir-se un canvi en la normativa reguladora.

Vam examinar exhaustivament i amb interés l'assumpte plantejat, i el Síndic de Greuges va comunicar a la interessada la impossibilitat de l'admissió a tràmit de la queixa, ja que es tracta d'una pretensió que excedix les seues competències.

La queixa núm. 020124 ha estat interposada mitjançant l'escrit d'un particular que reclama el tractament que ha rebut per part d'una companyia d'assegurances, que no vol pagar els danys que ha experimentat la seua llar a conseqüència d'un sinistre que es va produir en el seu habitatge a causa del temporal de vent que va esdevenir en dates passades.

Segons sembla, la companyia d'assegurances va crear un precedent, al setembre de 1997, en pagar-li un sinistre en l'aparell reproductor de vídeo. Amb tot, s'estima que concorre un greuge comparatiu, i per això sol·licita la intervenció de la Institució.

Després d'estudiar detalladament la qüestió plantejada, la Sindicatura ha hagut de comunicar al particular que, com que es tracta d'un assumpte juridicoprivat, no resulta procedent la seua intervenció.

La queixa núm. 021241 ha estat deduïda per un interessat que denuncia el conflicte existent entre el particular i una entitat bancària com a conseqüència de les gestions que ha mantingut per a l'atorgament d'una hipoteca, ja que prèviament havia de contractar plans de pensions, targetes i una assegurança. Igualment referix problemàtica quant al valor consignat en l'escriptura, per un import molt superior al real, i per tot això sol·licita la intervenció del Síndic.

Una vegada examinat el contingut de la documentació que ha aportat referent a això, el Síndic ha comunicat a l'interessat que no resulta procedent conéixer qüestions que afecten l'àmbit privat, tal com passa en este cas, que és davant una entitat privada, ja que la Institució exclusivament té competències per a la supervisió de les actuacions de les distintes administracions públiques.

La queixa núm. 021491, formulada per un particular disconforme amb les gestions practicades per una mercantil, a l'efecte que li siga retornat el pagament efectuat, ha resultat inadmesa per la Sindicatura que ha hagut de comunicar a l'interessat la impossibilitat jurídica d'assumir el seu assumpte atés que el mateix afecta una qüestió juridicoprivada que no entra en les seues competències, ja que com és sabut, per poder intervenir esta Institució han de concórrer necessàriament actuacions concernents a l'àmbit de l'administració pública valenciana.

La queixa núm. 020975 ha estat deduïda per un particular afectat per un sinistre en el seu automòbil. Indica que ha fet una reclamació davant d'una companyia concessionària d'automòbils, però no han atés la seua sol·licitud de reparació de danys en el seu vehicle, segons sembla, des del seu origen en fàbrica; per tot això demana l'assistència del Síndic per a la solució del problema.

Atés el que hem exposat, el Síndic de Greuges ha comunicat que no pot entrar en els assumptes que se susciten exclusivament davant particulars, atés que el seu exercici de

competències de supervisió exclusivament comprén aquells casos en els quals ha intervingut una Administració pública.

Així mateix, se li ha comunicat la possibilitat de sol·licitar informació davant el col·legi d'advocats de la seua província, perquè li siga designat advocat en torn d'ofici, si concorren els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 021837 ha estat presentada per un interessat, un malalt afectat pel virus VIH, encomanat per l'amic amb el qual convivia, i al qual ha prestat ajuda econòmica de tasques domèstiques, fins al moment actual en què ha mort. Per tot, sol·licita la intervenció del Síndic quant al fet de ser estimat adjudicatari de la suma econòmica que el mort tenia dipositada en una entitat bancària, ja que resultaria injust que fóra l'Estat el receptor del depòsit.

Davant la situació exposada, la Sindicatura, que solament ostenta competències per a supervisar les actuacions de les administracions públiques, ha hagut de comunicar al reclamant que no resulta procedent entrar a conéixer qüestions privades, com és el cas exposat, i per això haurà d'acudir a la consulta d'un advocat de la seua lliure elecció per a la defensa dels interessos que pretén.

La queixa núm. 021911 ha estat interposada per una reclamant que indicava l'inadequat tractament que se li ha dispensat en un establiment públic, que li ha arribat a produir greus perjuís en la seua persona, i com que no té recursos per a acudir a un advocat, sol·licita la intervenció del Síndic de Greuges.

En examinar la qüestió exposada i comprovar que no en la mateixa no ha concorregut cap actuació de l'Administració pública, el Síndic li ha comunicat la impossibilitat jurídica d'entrar a conéixer l'assumpte. No obstant això, ha informat la interessada que pot denunciar els fets exposats en la seua queixa davant els Serveis Territorials de Consum d'Alacant o sol·licitar informació davant el col·legi d'advocats de la seua província perquè li siga assignat advocat en torn d'ofici, si concorren els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 021726 ha estat formulada per un particular que plantejava la falta de prestacions que estaven assumides en les estipulacions del contracte subscrit amb una entitat financera per a l'obtenció dels serveis d'una acadèmia, i com que esta havia presentat suspensió de pagaments, sol·licita al Síndic que s'inste l'entitat financera perquè suspenga l'execució del finançament al qual va estar obligada per l'acadèmia.

En relació amb les circumstàncies referides, el Síndic ha comunicat a la interessada la improcedència de la seua intervenció en aquells assumptes que versen sobre qüestions juridicoprivades, i li ha dit que a pesar que la majoria d'entitats tenen un servei d'atenció al client o òrgan equivalent per als casos de disconformitat amb l'actuació de les mateixes, és possible, en un últim terme, igualment acudir al Servei de Reclamacions del Banc d'Espanya (SRBE).

11. ESPORT

En tramitació es troben les queixes núm. 022258 i 022259, que demanen la mediació del Síndic de Greuges davant la Direcció General de l'Esport perquè, com a representant del club esportiu d'un IES puga exercir les seues funcions en l'Assemblea General de la Federació d'Esports de Muntanya i Escalada de la Comunitat Valenciana (FEMECV), una circumstància que, segons manifesta, havia posat en coneixement de l'esmentada Direcció General, però que no havia obtingut cap resposta.

Un veí de Monòver exposava en la queixa núm. 021806, la tramitació de la qual no ha finalitzat, que l'Ajuntament exigix als usuaris de les instal·lacions del pavelló esportiu d'esta localitat, la subscripció d'una assegurança de responsabilitat civil, de manera que la Corporació municipal s'eximix de les responsabilitats que, si s'escau, pogueren derivar-se de l'ús d'estes instal·lacions.

XI. QUEIXES NO ADMESES

Introducció

En cada apartat d'este Informe s'ha donat compte de les queixes inadmeses, en considerar que estaven intrínsecament vinculades a les matèries respectives segons es detalla en estos, que sumen 127 queixes, ja que quatre són acumulades.

En este apartat donem compte de 78 queixes, en considerar que es reconduïxen a les causes generals d'inadmissió, tenint en compte el que disposa l'article 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, que prescriu:

"1. El Síndic de Greuges no admetrà a tràmit les queixes anònimes i rebutjarà aquelles altres la tramitació de les quals poguera perjudicar el legítim dret d'un tercer o el contingut de les quals excedisca la seua competència.

2. No entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent resolució administrativa o judicial definitiva i les suspendrà si, una vegada iniciada la seua actuació, la persona interessada interposa una denúncia, querella criminal o demanda davant els tribunals ordinaris sobre els mateixos fets".

A continuació analitzem les queixes presentades segons els distints àmbits i la seua motivació.

1. Assumpte sotmés a jutges i tribunals

La queixa núm. 020101 ha estat presentada per una interessada que formula una petició de responsabilitat per l'anormal funcionament d'un local d'oci situat al municipi de la Vila Joiosa (Alacant).

El Síndic de Greuges, una vegada examinada la documentació que es troba en l'expedient, assenyala que resulta constatable que els fets exposats estan sent objecte de recurs davant el Tribunal Suprem, per la qual cosa la Institució, d'acord amb el que disposa l'article 17.2 de la seua Llei reguladora, no té competència per a analitzar-los, atesa la pendència de l'indicat recurs.

S'advertix expressament que la limitació legal radica en l'imprescindible respecte a la independència del poder judicial, consagrada constitucionalment, que obliga que cap altre poder o autoritat distinta dels òrgans judicials puga pronunciar-se sobre els assumptes sotmesos a estos.

Després d'això anterior, s'ha informat igualment a l'interessat que una vegada recaiga resolució definitiva en les actuacions judicials en curs, si considera que concorre alguna circumstància que aconselle la intervenció d'esta Institució, de nou podria plantejar l'assumpte.

La queixa núm. 021024 ha estat plantejada per una ciutadana que exposa la seua completa disconformitat amb la resolució dictada per l'Ajuntament de València en no admetre a tràmit el recurs de revisió davant la liquidació tributària practicada sobre la base d'anterior sentència.

El Síndic de Greuges, després de justificar recepció de la documentació acompanyada per la interessada, li ha comunicat que resulta constatable que esta ha interposat recurs jurisdiccional pels mateixos fets motiu de l'expedient, amb la qual cosa, atés el que disposa l'article 17.2 de la Llei reguladora de la Institució, ha hagut de resoldre la suspensió de la tramitació de la present queixa, a causa de l'imprescindible respecte a la independència del poder judicial, consagrada constitucionalment. S'ha informat igualment a la interessada de la possibilitat que una vegada recaiga resolució definitiva en les actuacions judicials en curs, si considera que concorre alguna circumstància que aconsella la intervenció d'esta Institució, de nou podria plantejar l'assumpte.

La queixa núm. 021168 ha estat deduïda per un interessat promotor d'expedient sobre responsabilitat patrimonial de l'Administració en relació amb el que s'ha actuat en el juí verbal seguit davant un jutjat de primera instància d'Alacant.

Convé comentar que, en relació amb la precitada queixa, va ser remés al promotor un informe evacuat per l'Administració afectada, en què resultava constatable que se seguien actuacions judicials pels mateixos fets que motivaren l'expedient.

Vist el que antecedix, la Sindicatura ha comunicat al particular que, d'acord amb el que establix l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la Institució, ha hagut de suspendre la tramitació de la queixa, atés que esta limitació legal radica en l'imprescindible respecte a la independència del poder judicial, comprés en la Constitució espanyola.

Al mateix temps s'ha informat que, una vegada que recaiga resolució definitiva en les actuacions judicials en curs, si concorre alguna circumstància susceptible de ser plantejada davant la Institució, podria sol·licitar la nostra intervenció.

La queixa núm. 021447 ha estat interposada per un particular que exposa la completa discriminació que s'està produint de fet entre els damnificats de la presa de Tous, per les indemnitzacions que s'estan portant a terme en l'àmbit de l'Administració central, en compliment de la sentència dictada en via contenciosa administrativa, i que li està comportant l'existència de greuge comparatiu.

El Síndic de Greuges ha comunicat a l'interessat que, després de l'estudi efectuat, es desprén que l'objecte de la queixa se circumscriu a manifestar la discrepància referida a resolucions jurisdiccionals concretes.

En conseqüència, atés el que disposa l'article 117.3 de la Constitució, s'ha comunicat al particular, d'acord amb el caràcter de cosa jutjada que té l'assumpte proposat, la inexistència de competències d'esta Institució per a examinar les resolucions de jutges i tribunals.

La queixa núm. 021489 ha estat deduïda per una interessada que es troba afectada per pretensions sobre les quals concorren actuacions judicials en tràmit.

La Sindicatura ha procedit a assenyalar a la interessada que, d'acord amb el que disposa l'article 17.2 de la Llei reguladora 11/1988, de 26 de desembre, no resulta escaient entrar a conéixer queixes sobre les quals està pendent una resolució judicial, i alhora l'hem informada que qualsevol qüestió relativa a la prestació d'assistència lletrada pot plantejar-la davant la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta o el corresponent col·legi d'advocats, atés que la nostra Institució no té entre les seues competències l'assessorament i defensa de particulars davant els jutjats i tribunals.

La queixa núm. 021992 ha estat presentada per un particular afectat per resolució dictada per la Direcció General de Modernització d'Estructures Agràries de la Generalitat Valenciana, que declara que l'arrendament històric valencià al·legat per l'autor de la queixa no té este caràcter amb fonament en resolució dictada referent a això.

El particular ens indica que ha interposat un recurs contenciós administratiu davant la Sala del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, i de conformitat amb el que ordena l'article 17.2 de la Llei reguladora de la Institució, el Síndic de Greuges ha comunicat la impossibilitat d'entrar en l'examen individual de queixes sobre les quals està pendent una resolució judicial.

S'ha informat igualment que qualsevol qüestió relativa a la prestació d'assistència lletrada pot ser plantejada davant la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta o el corresponent col·legi d'advocats, atés que la Sindicatura no té entre les seues competències l'assessorament i la defensa de particulars davant els jutjats i tribunals.

La queixa núm. 022010 ha estat presentada per una persona damnificada de la riuada de 1987, època en la qual va haver de sol·licitar un préstec a través de l'ICO Banc Agrícola, i ara, una altra entitat bancària li reclama un crèdit que inicialment era de 3.000.000 de pessetes i ara ha pujat a 9.500.000 de pessetes, sense que esta entitat haja estat mai titular del préstec.

Manifesta el particular que el procediment que han practicat ha estat un telegrama seguit d'un embargament judicial, amb la qual cosa sol·licita ajuda a la Sindicatura.

El Síndic de Greuges, una vegada examinats els fets, ha comunicat a l'interessat que quan concorren actuacions judicials en tràmit, li resulta improcedent conéixer d'estos fets, atés que així expressament ho disposa l'article 17.2 de la Llei reguladora 11/1988.

No obstant això, l'hem informat que qualsevol qüestió relativa a la prestació d'assistència lletrada pot plantejar-la davant la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta o el corresponent col·legi d'advocats, atés que esta Institució no té entre les seues competències l'assessorament i defensa de particulars davant els jutjats i tribunals.

2. No-admissió per queixa d'autoritat

En este motiu, cal atendre al que disposa l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, que establix:

"Tota persona natural o jurídica, sense distinció de cap tipus, que invoque un interés legítim podrà dirigir-se al Síndic de Greuges.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, no podran presentar queixes davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència.

Els diputats de les Corts Valencianes individualment i les comissions constituïdes o que puguen constituir-se al seu interior relacionats amb la defensa o investigació general o parcial dels drets i les llibertats públiques, podran recaptar mitjançant escrit motivat la intervenció del Síndic de Greuges per a la investigació o esclariment d'actes, resolucions i conductes concretes produïdes en l'Administració pública de la Generalitat, que afecten un ciutadà o un grup de ciutadans."

Com ja s'indicava en l'Informe Anual de 2001, cal precisar que esta limitació d'accés troba la seua causa directa en el concepte institucional del Síndic de Greuges constituït amb la finalitat de vetlar pels drets i les llibertats constitucionals i estatutaris dels ciutadans en les seues relacions amb les administracions públiques o els ens subjectes a

la seua tutela (article 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i 1r en relació amb l'article 12, ambdós de la Llei del Síndic de Greuges).

L'actuació d'esta Institució està configurada de manera que els ciutadans apareixen com a subjectes actius de la seua actuació i les autoritats que representen a l'Administració són el subjecte passiu que, sense haver-la instat, mereixen ser objecte de l'activitat investigadora i de les conclusions procedents d'esta magistratura de garantia.

Les queixes presentades en relació amb este motiu han estat 9 d'acord amb l'enumeració següent:

La queixa núm. 021098 ha estat presentada per l'alcalde-president de l'Ajuntament de Villagordo del Cabriel (província de València); la queixa núm. 021284 ha estat presentada per l'alcalde-president de l'Ajuntament de Camporrobles (València); la queixa núm. 021297 ha estat presentada per un regidor de l'Ajuntament d'Albal (València); la queixa núm. 021685 ha estat presentada per un grup de regidors de l'Ajuntament de la Font de la Figuera (València); la queixa núm. 021702 ha estat presentada per l'alcalde-president de Montserrat (València); la queixa núm. 021790 ha estat presentada per un regidor de l'Ajuntament de Calp (Alacant); la queixa núm. 021867 ha estat presentada per un regidor de l'Ajuntament de València; la queixa núm. 022000 ha estat presentada per l'alcalde-president de l'Ajuntament de Llocnou de Sant Jeroni (la Safor-València) i la queixa núm. 022144 ha estat presentada per un regidor de l'Ajuntament de Vilallonga (València).

3. Plantejament d'assumpte juridicoprivat

La queixa núm. 020856 ha estat presentada per un particular, que comunica la concurrència d'irregularitats detectades en relació amb la vulneració dels estatuts de la Comissió de Drets Senyorials Redimits del municipi de Picassent, per part de les persones de la junta directiva, que resulten incompetents i desprestigien el poble, i comporten un vici funcional, vestigi de les maneres improcedents d'antany.

Una vegada estudiada la precitada queixa, el Síndic de Greuges ha comunicat a l'instant que de conformitat amb el que disposa l'article 1 de la Llei de la Generalitat Valenciana11/1988, de 26 de desembre, reguladora de la Institució i com a desplegament de l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, la missió essencial del Síndic de Greuges és la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució espanyola i en l'Estatut d'Autonomia davant els actes i les disposicions de les administracions públiques valencianes.

Per consegüent, en constatar que la Comissió al·ludida en l'escrit de queixa no té el caràcter d'administració pública, i en virtut del que disposa l'article 17.1 de la Llei 11/1988, resulta impossible intervenir en l'assumpte exposat.

La queixa núm. 021026 ha estat presentada per un particular afectat per la falta de lliurament de l'habitatge i local comercial que havia adquirit, la qual havia estat assenyalada per a l'any anterior.

Atés que dels fets exposats no es desprén que s'hagen iniciat davant l'Administració pública competent les actuacions pertinents per a la garantia dels drets que, si escau, pogueren correspondre, i que per tant no ha estat possible que es pronuncie, ni expressament ni tàcitament, cap Administració sobre la qüestió plantejada o que s'hagen produït retards injustificats a resoldre o qualsevol altre tipus d'actuació irregular, la Sindicatura ha comunicat que resulta improcedent la intervenció en l'assumpte.

La queixa núm. 021095 ha estat plantejada per una interessada que exposa que ha estat denunciada pels veïns del seu habitatge per creure que ella havia procedit a la realització d'un envà. L'assumpte ha derivat cap als tribunals i ella ha perdut l'últim plet, i per això han enviat un perit perquè l'enderroque. Per tot això sol·licita la necessària intervenció d'esta Sindicatura.

El Síndic de Greuges, en observar que l'assumpte és de naturalesa juridicoprivada, ha comunicat a la interessada que, en no resultar constatable que haja intervingut cap Administració pública i atés que s'han dictat dos sentències en la qüestió exposada, en virtut del que disposa l'article 17.1 de la Llei 11/1988, ha de concloure que no resulta procedent prosseguir les actuacions, per excedir els fets de les competències assignades a la nostra Institució.

La queixa núm. 021206 ha estat presentada per un particular que exposa que en passades dates va ser atropellat per un camió que anava marxa endarrere per les línies de la carretera que estaven pintant.

A fi de poder iniciar les actuacions pertinents, la Sindicatura va sol·licitar ampliació de dades a l'interessat.

Una vegada transcorregut el termini per a evacuació del tràmit anterior, la Institució ha comunicat a l'interessat que no entra en les seues competències conéixer qüestions purament privades i entre particulars, com és el cas que exposa, i assenyala que únicament té competències per a supervisar les actuacions de les distintes administracions públiques valencianes, de manera que no pot intervenir en assumptes en els quals aquelles no hagen intervingut, ja que no té facultats per a fer-ho.

Igualment se li ha assenyalat la possibilitat d'acudir a un advocat de lliure elecció, que la informarà de les vies adequades per a obtenir una millor defensa dels interessos que pretén.

Així mateix se li ha comunicat la possibilitat d'acudir al col·legi d'advocats de la província perquè li siga assignat advocat de torn d'ofici, si concorren els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 021442 ha estat deduïda per afectada contra l'actuació d'una promotora immobiliària, com a conseqüència de desperfectes concurrents en el seu habitatge i que havien de ser reparats segons el contracte subscrit. Tanmateix, ha rebut una carta de la precitada promotora en què li comunicava que es negava a atendre la seua sol·licitud.

Examinada la qüestió plantejada, el Síndic de Greuges ha comunicat a la interessada que no té competències per a conéixer assumptes purament privats, entre particulars, com concorre en el cas exposat, atés que el Síndic de Greuges solament pot supervisar les actuacions de les diverses administracions públiques valencianes. No obstant això, se li ha comunicat la possibilitat de sol·licitar informació davant el col·legi d'advocats de la seua província perquè li siga assignat un advocat d'ofici.

La queixa núm. 021859 ha estat presentada per un interessat afectat per una actuació que estima irregular, en relació amb la conducta d'una entitat bancària, que va redundar en la pèrdua de l'atorgament d'una subvenció per al finançament d'un crèdit hipotecari.

El Síndic de Greuges, una vegada estudiada la documentació presentada, ha comunicat a l'interessat que no entra en les seues competències conéixer qüestions purament privades entre particulars, atés que el Síndic té solament competències per a supervisar les actuacions de les distintes administracions públiques valencianes, i no pot intervenir en assumptes en els quals aquelles no hagen intervingut, ja que no té facultats per a fer-ho.

Així mateix s'ha recordat al particular la possibilitat de sol·licitar informació davant el col·legi d'advocats de la seua província, perquè li siga assignat un advocat en torn d'ofici si concorren els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 021912 ha estat presentada per un particular estranger que exposa la problemàtica que li ha esdevingut en haver efectuat un depòsit a una entitat immobiliària a Torrevieja (Alacant) per a l'adquisició d'un habitatge que presentava alguns desperfectes. Tot i haver efectuat la cancel·lació del contracte, el depòsit no li ha estat retornat, per la qual cosa, a pesar de les diverses gestions realitzades encara el té pendent i demana la intervenció del Síndic per a la solució en l'apropiació dels seus diners.

Atés l'assumpte plantejat, el Síndic de Greuges ha hagut de comunicar a l'interessat que té competències, exclusivament, per a la supervisió d'aquells assumptes en els quals han intervingut les administracions públiques i, en conseqüència, no està legitimat per a intervenir en aquelles qüestions que són purament privades entre particulars, com és el cas exposat.

Igualment se li ha comunicat la possibilitat de sol·licitar informació davant el col·legi d'advocats de la seua província perquè li siga assignat un advocat en torn d'ofici, si concorren els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 021932 ha estat interposada per un particular propietari d'una parcel·la, la qual es troba confinant amb altres quatre parcel·les de distints amos, que les han tancat i han deixat la seua parcel·la aïllada. Per tot això demana que la Sindicatura l'informe si està en vigor i davant quin organisme pot acudir per demanar que li solucionen el problema.

Davant el que s'ha exposat, la Sindicatura ha hagut de recordar a l'interessat que no entra en les seues competències conéixer qüestions purament privades, entre particulars, i que només pot actuar quan es tracta d'actuacions en les quals han intervingut les administracions públiques valencianes.

En conseqüència, s'ha comunicat al particular que, no obstant això, pot acudir a la consulta d'un advocat que ell trie lliurement o bé pot acudir al col·legi d'advocats de la seua província; també podria dirigir-se prèviament al seu ajuntament i demanar que l'informe sobre l'atorgament de la llicència, i en cas que l'ajuntament no li responguera o la resposta no li resultara satisfactòria, tindria la possibilitat de formular una queixa davant la Sindicatura.

En el mateix sentit s'han formulat les queixes núm. 022009, 022086, 020916, 020232, 020696, 020996, 021138, 021385, 021471, 021499, 022202 i 021436.

Els conflictes juridicoprivats sorgits després de la separació matrimonial constituïen el contingut de la queixa núm. 021533, que no va ser admesa per excedir el nostre àmbit competencia les qüestions juridicoprivades en les quals no ha intervingut l'Administració pública valenciana.

La queixa assenyalada amb el núm. 020019, relativa a la disconformitat amb els criteris per a legalitzar a Espanya ciutadans d'origen àrab, estava no solament redactada en termes genèrics, sinó que no contenia cap dada que permetera localitzar-ne el promotor, motiu pel qual es va procedir, sense més tràmit, al tancament i l'arxivament de la queixa.

4. Per no ser constitutiva de queixa

La queixa núm. 021333 ha estat presentada per un particular interessat a informar la Sindicatura sobre una via de suggeriments amb vista a la inclusió de dades en la identificació de les queixes.

Se li ha comunicat el total agraïment pels suggeriments efectuats, que podrien tenir-se en compte en fer-ne un estudi previ, quan es formulen diverses queixes en idèntics termes.

En el mateix sentit de no ser constitutives de queixa cal enumerar les següents: 021221, 020972 i 022134, similars a les exposades anteriorment.

Vam comunicar al promotor de la queixa núm. 021678 que la Llei Orgànica de règim electoral general, de 19 de juny, establix en el seu article 39.2 el següent: "Els ajuntaments i consolats estaran obligats a exposar les llistes electorals vigents dels seus respectius municipis durant el termini de vuit dies, a partir del sisé dia posterior a la convocatòria d'eleccions."

Per això, en no advertir una actuació administrativa incorrecta en l'assumpte plantejat, sinó la mera observança del que disposen les lleis que regulen la matèria en qüestió, i excedir la possible anàlisi de l'assumpte el marc competencial atribuït al Síndic de Greuges, no vam admetre la queixa, tenint en compte que, d'altra banda, la vaguetat, i imprecisió amb què estava redactada i els termes genèrics a què feia referència, impossibilitaven, totalment, iniciar una investigació, malgrat que, prèviament, i de conformitat amb l'art. 15.3 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, vam demanar a l'interessat que ens concretara el procés electoral al qual es

referia en el seu escrit de queixa (estatal, autonòmic, municipal, universitari, etc.) a fi de determinar l'admissió o no de la queixa.

El fet que els centres d'Educació Secundària Obligatòria no tingueren torns de vesprada o nocturns excedia les competències que la Llei 11/1988, de 26 de desembre, atribuïx al Síndic de Greuges i, d'altra banda, la disconformitat amb els criteris d'autoorganització seguits per l'Administració educativa, no és una actuació que puga ser investigada per esta Institució, ja que excedix, com hem apuntat, l'àmbit competencial del Síndic de Greuges, raó per la qual es va inadmetre la queixa núm. 020747.

De conformitat amb el que disposa l'art. 16.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, esta Institució "no admetrà a tràmit les queixes anònimes", com és el cas de la queixa assenyalada amb el núm. 022143, en la qual, atesa la vaguetat, imprecisió i incongruència que afecten l'escrit de queixa i tenint en compte que, d'altra banda, no podia deduir-se'n cap pretensió concreta, va ser impossible iniciar una investigació a este efecte.

Conseqüentment es va proposar el tancament i l'arxivament de la queixa sense més tràmit.

5. Per no-aportació de dades de l'interessat

S'ha resolt no admetre a tràmit les queixes que s'enumeren a continuació, atés que els seus promotors no han aportat les dades i/o els documents requerits per la Institució, els quals resultaven imprescindibles per a iniciar la investigació que es plantejava.

Particularment la motivació es referix tant a la falta de subscripció, i igualment a la falta d'aportació de la documentació que va produir la relació juridicoadministrativa sobre la qual es fonamentava la pretensió o l'objecte de la queixa.

Les referides queixes són: núm. 020911, 021239, 021595, 021599, 021871, 022001, 021171, 021882, 022254, 021291, 021610, 021448 i 021760.

Per poder estudiar l'assumpte plantejat en la queixa núm. 021602 i informar sobre la seua possible admissió, vam demanar al seu promotor que ens facilitara les dades següents, de conformitat amb el que disposa l'article 15.3 de la Llei 11/1988:

" - Institució o òrgan de la Comunitat Autònoma Valenciana contra la qual desitja plantejar la queixa i, si escau, haurà de concretar si abans d'acudir al Síndic de Greuges s'ha dirigit prèviament a l'Administració pública corresponent o a l'Administració de Justícia per a trobar resposta a la seua pretensió i, en cas afirmatiu, haurà de remetre'ns còpia de la seua sol·licitud o escrit d'al·legacions i la resolució administrativa o judicial recaiguda.

- Totes les qüestions que considere importants i que no han estat exposades en el seu escrit inicial de queixa, ja que atesos els termes genèrics en què està plantejada, no és possible iniciar, en principi, una investigació."

Transcorregut el termini concedit a este efecte sense rebre les dades sol·licitades, vam arxivar l'expedient, tenint en compte la impossibilitat de realitzar la investigació corresponent.

A més, hem de recordar-li que la nostra possible actuació no suspendrà en cap cas els terminis prevists en les normes jurídiques vigents per a interposar els recursos administratius o judicials que vosté considere oportuns, ni l'execució de les resolucions o els actes afectats.

Tenint en compte que el firmant de la queixa núm. 020873 no va ampliar el contingut del seu escrit inicial, i que, a més a més, en data 17 d'abril de 2002 se li va comunicar que de conformitat amb l'art. 15.1 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges calia que fóra la pròpia interessada qui directament es dirigira a esta Institució, vam tancar i arxivar, sense més tràmit, l'expedient relatiu a la regularització d'estrangers, ja que era competència del Defensor del Poble Estatal, tenint en compte que l'Administració afectada era la de l'Estat, i quedava fora de les competències de la Comunitat Valenciana i, per tant, del Síndic de Greuges.

Dels fets exposats en la queixa núm. 021495 no es desprenia que haguera iniciat davant l'Administració pública competent les actuacions pertinents per a la garantia dels drets que, si escau, pogueren correspondre-li.

Atesa esta anterior circumstància, no s'havia pronunciat, ni expressament ni tàcitament, cap administració sobre la qüestió plantejada (denúncia sobre la situació irregular de dos ciutadans estrangers a la Comunitat Valenciana).

CAPÍTOL SEGON

QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE

XII. QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE

Introducció

S'agrupen en este capítol aquelles queixes que han estat formulades respecte a l'Administració de l'Estat i a altres administracions públiques que no estan compreses en l'àmbit territorial del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

La dinàmica operativa a la qual ha d'ajustar-se l'actuació d'esta Institució i la seua necessària coordinació amb el Defensor del Poble, que determinada segons el que disposa l'article 12.2 i 3, en relació amb l'article 14 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, i amb tot, en harmonia amb el que preveu en la Llei Orgànica 36/1985, en la qual es preveuen les relacions de la Institució Estatal i els restants comissionats autonòmics.

Durant el present exercici s'han remés al Defensor del Poble un total de 322 queixes, ja que en estes es constatava com a actuant l'Administració general de l'Estat.

Les queixes remeses han afectat els àmbits següents:

Ministeri d'Interior	96
Ministeri de Treball i Afers Socials	65
Ministeri de Justícia	63
Ministeri de Foment	39
Ministeri d'Hisenda	32
Ministeri de Medi Ambient	7
Ministeri d'Afers Estrangers	5
Ministeri d'Educació, Cultura i Esport	5
Ministeri de Defensa	3
Ministeri d'Administracions Públiques	2
Ministeri de Sanitat i Consum	2
Ministeri de Ciència i Tecnologia	1
Col·legis Professionals	2
Total	322

A continuació donem compte de la part més significativa de les queixes remeses al Defensor del Poble.

1. Ministeri d'Economia i Hisenda

1.1. Economia

La queixa núm. 020492 ha estat formulada respecte a les actuacions practicades pel Ministeri d'Economia i Hisenda a través de la Secció de Patrimoni en la Delegació Especial de València, per desallotjament d'un habitatge que l'interessat considera propi.

Les queixes núm. 020685 i 021120 han estat presentades per uns ciutadans i fonamentalment han estat motivades pel fet que l'INE no haguera adoptat mesures organitzatives, o bé perquè no estava garantida la confidencialitat de les dades utilitzades per a l'elaboració de l'estadística.

1.2. Hisenda

1.2.1. Tributs

En la queixa núm. 020083 el particular demanava la revisió de l'autoliquidació de l'IRPF corresponent a l'exercici de 2000. Després de l'emissió d'informe per part de la Direcció General de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària, el Defensor del Poble ha comunicat a l'interessat la satisfacció de la seua pretensió.

Igualment se sol·licitaven revisions per devolucions d'impostos i altres ingressos indeguts en les queixes núm. 020017, 021415, 021761, 022022 i 021581, en les quals el Defensor del Poble, una vegada obtinguts els informes previs, ha pogut comunicar la seua satisfacció en la pretensió plantejada.

Les queixes núm. 021132, 021115, 021236, 021410, 021761 i 021874 han estat inadmeses pel Defensor del Poble, a causa de la inexistència d'activitat administrativa que poguera ser objecte de la seua intervenció, a pesar de versar sobre aspectes tributaris.

Altres queixes com les núm. 021415 i 021886, formulades pels sol·licitants sobre defectuosos tractaments de l'Agència Estatal Tributària, han resultat admeses a tràmit i estaven pendents de resolució en el moment de tancar este Informe Anual.

1.2.2. Cadastre

Les queixes núm. 020006, 020270, 021218, 021888, 021900, 022226 i 022164 han estat presentades per persones interessades que se solucionaren els problemes següents: que es rectificaren les mesures de les superfícies d'unes parcel·les, que es rectificara la senyalització d'un camí-sendera, que es corregiren les bases per al pagament d'impostos, que es revisara l'excessiva valoració d'una parcel·la dels interessats i finalment que es corregiren els titulars d'uns terrenys.

La queixa núm. 020116 era relativa a la revisió de cotització concernent a la Direcció General de Cadastre.

1.2.3. Altres queixes

Enumerem ací altres queixes que, tot i haver estat plantejades per l'interessat en matèria referent a l'Administració d'Hisenda, el Defensor del Poble ha comunicat la impossibilitat d'entrar en el fons de l'assumpte, ja que considerava que es tractava d'assumptes juridicoprivats, ja que el tema plantejat era reconduïble a circumstàncies de propietat.

De la mateixa manera ha ocorregut en les queixes núm. 021092, i també en les núm. 020685 i 021298, en les quals s'estimava inconcurrència d'actuació administrativa fiscalitzable.

2. Ministeri d'Educació, Cultura i Esports

En síntesi, les queixes núm. 020846, 020919, 020921 i 021208 han estat plantejades per ciutadans disconformes amb les irregulars dilacions que se'ls han plantejat en l'homologació dels estudis i títols obtinguts a l'estranger.

3. Ministeri de Justícia

3.1. Dilacions indegudes

Les queixes núm. 021201, 021110, 021516 i 021550 s'han presentat per un particular afectat per retards en les celebracions de juís i en general del procediment judicial. Els expedients, en correspondre a l'esfera de l'Administració de l'Estat, han hagut de ser enviats al Defensor del Poble perquè els resolga.

3.2. Disconformitat amb el contingut de resolucions judicials

En les queixes núm. 020014, 020970, 021954, 020056, 021065, 021119 i 021691, tots els interessats plantegen idèntic objecte: la falta de conformitat amb la sentència dictada en els procediments, ja que es consideraven injustos i desmesurats amb els deutes o les actuacions pendents.

La documentació instruïda ha estat traslladada al Defensor del Poble, que l'ha admés i l'ha acceptat, llevat del primer expedient, en el qual ha conclòs declarant-se incompetent per a conéixer de l'assumpte.

Igualment s'han plantejat les queixes núm. 020842, 021185 i 021520 formulades en matèria d'execució de sentències.

3.3. Disconformitat amb les actuacions judicials

En les queixes núm. 020117, 020815, 021630, 031165, 022061, 022094, 021592, 021814, 021816, 021847, 022003 i 021093 tots els interessats plantegen, com a motius principals, les irregularitats detectades en el seguiment d'actuacions judicials, concernents a esbrinament de domicili, desacord amb l'actuació del titular i, en summa, diversos comportaments judicials amb els quals els interessats diferien.

En estos casos el Defensor del Poble ha justificat recepció dels expedients i n'ha iniciat la investigació, llevat de la queixa enumerada en segon lloc, en la qual ha comunicat ja a l'interessat la possibilitat d'exercir l'actuació corresponent per a la imposició de multa a persones o entitats que no presten la col·laboració pertinent.

3.4. Administració penitenciària

Sobre esta temàtica s'ha formulat la queixa núm. 021193, a través de la qual la interessada demanava que el seu germà fóra traslladat de centre penitenciari.

Ha estat admesa pel Defensor del Poble i s'ha disposat que s'inicien les investigacions oportunes, però ha declarat expressament que no pot ser objecte d'admissió el punt concernent a la privació de llibertat, ja que no té competències per a revisar resolucions dictades per jutges i tribunals, en l'exercici de la funció jurisdiccional.

Igualment han estat plantejades les queixes núm. 021426, 021463 i 021591, formulades per afectats disconformes amb aspectes organitzatius dels centres penitenciaris.

Així mateix, cal incloure les queixes núm. 020466, 020820, 020821 i 020848, que versen sobre circumstàncies de règim penitenciari general, i que han estat remeses al Defensor del Poble.

3.5. Altres queixes

En la queixa núm. 021082, la interessada planteja la necessitat de localitzar una persona. La documentació va ser remesa al Defensor del Poble, però este va declinar la seua competència davant l'assumpte, i va comunicar a la interessada la seua incompetència davant l'objecte demandat.

Igualment ha resultat interposada una queixa relativa a sol·licitud de tramitació d'expedient núm. 020754 de solidaritat en matèria de petició d'indult de la pena afectant a una ciutadana. La Institució ha procedit al seu trasllat al Defensor del Poble per al seu estudi.

La queixa núm. 020100 plantejava la controvèrsia suscitada amb la Direcció Provincial de l'INEM a València quant a la percepció de prestació per atur, en la qual finalment el Defensor del Poble ha obtingut un pronunciament favorable al seu atorgament, a pesar que inicialment es va considerar que el particular no havia presentat la documentació completa.

La queixa núm. 022065 versa sobre el greu problema plantejat per uns *okupes*, que van ser detinguts i empresonats. El Defensor del Poble ha comunicat la impossibilitat d'intervenir en este assumpte atés que s'havia plantejat un recurs davant els Tribunals.

La queixa núm. 022168 ha estat remesa al Defensor del Poble, ja que versava sobre uns problemes de separació conjugal i amenaces al fill d'ambdós.

És igualment de destacar la queixa núm. 020468, en la qual el principi d'independència de l'Administració ha impedit entrar a conéixer per part del Defensor del Poble la sol·licitud d'un ciutadà de València que plantejava diversos aspectes sobre una resolució i embargament dels seus béns.

Altres queixes com les núm. 020686, 020959 i 022065 s'han interposat en relació amb aspectes referents a: sol·licitud d'execució de sentència en l'àmbit penal, percepció d'honoraris reportats en juí de menor import i oposició en la concurrència i acceptació de diversos pronunciaments.

Així mateix ha estat igualment deduïda la queixa núm. 021863 en la qual la ciutadana sol·licita la correcció dels seus autèntics cognoms i inscripció en el Registre Civil de València.

L'expedient ha estat remés al Defensor del Poble que n'ha acusat recepció.

4. Ministeri de Foment

4.1. Correus

Han estat formulades diverses queixes que versen sobre el funcionament del servei de Correus, concretament les núm. 020416 i 020483, en les quals es planteja la problemàtica concernent a la discriminació i les deficients condicions de treball en la Societat Estatal de Correus i Telègrafs, i també pel que fa a les deficiències en matèria de girs postals.

El Defensor del Poble ha traslladat als particulars el contingut de l'informe emés, en què explica el tractament que cal seguir en la problemàtica suscitada.

Les queixes núm. 020559, 020793, 020803, 020939, 021435, 021481 i 021504 han plantejat denúncies pels ciutadans en assumptes concernents a localitzacions de girs postals, irregularitats en les tasques de repartiment, instal·lació de bústies en urbanització i falta de prestacions en el Servei de Correus i Telègrafs en matèria de depòsit per a bescanvi de segells.

En tots els precitats assumptes el Defensor del Poble ha iniciat les actuacions corresponents per esbrinar el corresponent pronunciament referent a això.

4.2. Ferrocarrils

En la queixa núm. 020085, l'interessat deduïx queixa sobre el Servei d'Informació al Viatger, de RENFE, en particular sobre realització de prestacions i serveis.

Evacuat informe per RENFE, el Defensor del Poble l'ha traslladat a l'interessat perquè en prenga coneixement i als efectes oportuns. En este mateix sentit, i sobre molèsties que han estat ocasionades al particular, ha estat plantejada la queixa núm. 021479.

D'altra banda han estat deduïdes la queixa núm. 021897 i la núm. 022012 per ciutadans que al·leguen haver estat objecte de deficient tracte pels agents de RENFE. El Defensor del Poble n'ha acusat recepció i està duent a terme la pertinent investigació.

5. Ministeri d'Interior

5.1. Trànsit

S'han formulat, entre d'altres, les queixes núm. 020058, 020766, 020721, 021980 i 021362, 020140 i 021765, en les quals els interessats han plantejat la denúncia per disconformitat amb l'actuació discriminatòria dels agents, i sol·liciten l'acumulació de les multes imposades per les infraccions comeses.

5.2. Actuació dels Cossos i Forces de Seguretat

Quant a este epígraf s'han presentat les queixes núm. 020158, 020761, 020781, 020912, 020913, 020966, 021002, 021334 i 021362.

La queixa núm. 020158, formulada per un interessat que exposava haver estat objecte de lesions i cops efectuats per un Agent de la Policia Nacional, no ha pogut resoldre's pel defensor del Poble, atés que este va procedir a la suspensió de la seua intervenció per trobar-se en curs un procediment judicial.

Les queixes núm. 020761, 020912 i 020913 plantegen la necessitat d'interposició de recurs d'inconstitucionalitat davant la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, mitjançant la qual es regula la situació de segona activitat per al Cos de la Policia Nacional.

El Defensor del Poble va advertir que havia transcorregut el termini d'interposició de recurs, i ho ha comunicat als interessats tot adjuntant-los còpia de la resolució dictada en peticions anteriorment deduïdes sobre la mateixa matèria.

En les queixes núm. 020781, 021334, 021002, 021362 i 020966, els ciutadans han deduït escrits de queixa per presumptes irregularitats observades en les actuacions practicades per dos agents de la Guàrdia Civil.

El Defensor del Poble ha recaptat informe de la Direcció General de la Guàrdia Civil, i ha comunicat a l'interessat el resultat de la investigació, en el sentit que el tracte dispensat no ha estat estimat correcte, per la qual cosa s'oficiaran comunicacions pertinents a les comandàncies afectades.

5.3. Altres queixes

Sobre diverses actuacions relacionades també amb el Ministeri d'Interior tenim les queixes següents:

La queixa núm. 020138, en la qual la ciutadana manifestava la seua disconformitat amb la no-admissió d'una denúncia que volia presentar en una comissaria de policia.

La queixa núm. 020859 ha estat interposada per a denunciar la problemàtica del ciutadà davant la falta de renovació de permisos per la Direcció General de Trànsit.

El Defensor del Poble, una vegada examinat el Reglament General de Conductors, ha hagut de comunicar a l'interessat que no quedava acreditada cap actuació de l'Administració que implicara vulneració de l'ordenament jurídic o menyscapte dels drets i llibertats, sense que poguera motivar-se la seua intervenció.

La queixa núm. 020966 correspon a la formulada per un particular que denuncia actuacions practicades pel cos nacional de Policia, per presumpta denegació d'auxili, coacció i amenaces.

L'expedient ha estat traslladat al Defensor del Poble perquè el tramite.

Finalment, cal assenyalar la queixa núm. 021002, mitjançant la qual el ciutadà planteja reclamació en estimar no ajustat a dret el fet d'haver estat exclòs i declarat no apte en el reconeixement mèdic per a l'ingrés en els Centres Docents de Formació per a l'accés a l'escala de caps i guàrdies de la Guàrdia Civil.

No obstant això, el Defensor del Poble ha conclòs assenyalant la impossibilitat de revisar o modificar les valoracions tècniques realitzades en la tramitació d'estes proves, i per tant no podia intervenir.

6. Ministeri de Defensa

La queixa núm. 021156 plantejada per un particular exposa la problemàtica que li han ocasionat les actuacions del Ministeri de Defensa, en haver cessat el compromís de Servei Actiu i passar a rebre el sou mensual en concepte de beca des del gener de l'any 2001 fins al gener del 2002. Actualment el Ministeri de Defensa li reclama tot els diners percebuts en concepte de beca.

Atés que tot això podria afectar qüestions de l'àmbit de l'Administració de l'Estat, l'expedient ha estat traslladat al Defensor del Poble.

La queixa núm. 020426 plantejada per un ciutadà sotmet a la consideració del Defensor del Poble la reclamació contra l'Institut Social de les Forces Armades, en concret per no finançar un tractament d'hormona de creixement al fill de l'interessat, ja que no pot fer front econòmicament a la quantitat que el tractament implica.

Vam remetre l'assumpte al Defensor del Poble i este ha comunicat a l'interessat que tot això respon a criteris estrictament clínics, i se n'ha fet la determinació sobre la base d'un protocol tecnicocientífic, i per tot això s'ha comunicat a l'interessat que la qüestió excedix l'àmbit de les facultats que la Institució té atribuïdes.

La queixa núm. 022119 ha estat plantejada per la presumpta vulneració comesa per l'Administració Militar de l'Estat, en impedir que l'interessat participara en les proves de permanència per a tropa professional en les dos últimes convocatòries.

Com que la qüestió podia afectar l'àmbit de l'Administració de l'Estat, per tractar-se del Ministeri de Defensa, la documentació ha estat remesa al Defensor del Poble.

7. Ministeri de Treball i d'Assumptes Socials

7.1. Administració laboral

En les queixes núm. 020759 i 020127, l'interessat assenyala la seua completa disconformitat amb la resolució dictada per la Direcció Provincial de l'Institut Nacional d'Ocupació de València, que ha arxivat la seua sol·licitud de subsidi per atur.

Una vegada estudiada la documentació, el Defensor del Poble ha comunicat a l'interessat que els criteris dels Tribunals Superiors de Justícia de les diferents Comunitats Autònomes atenen al criteri que, quan el contracte se suspén per traspàs del treballador a la situació d'excedència voluntària a forçosa, el dret a les prestacions per atur no naix fins que sol·liciten el reingrés en el seu lloc de treball, i l'empresa el denegue.

7.2. Administració de la Seguretat Social: reconeixement i pagament de prestacions

Les queixes presentades pels ciutadans valencians, referides en este epígraf, han tingut com a objecte: la problemàtica en la percepció de pensions de jubilació, queixes núm. 021795, 021260, 021056 i 020925; per disminució de la quantitat, les queixes núm. 02210, 022211, 021257, 021772, 021714, 021689, 021640, 021565 i 021535; per pensions incompatibles, la queixa núm. 021523; per viduïtat, la queixa núm. 021626; per incapacitat laboral transitòria, les queixes núm. 020451, 021500 i 021758; per incapacitat laboral permanent, la núm. 021337; per minusvalidesa d'un fill, la queixa núm. 022015; falta de cotització en estada penitenciària, la queixa núm. 022020; reconeixement de període laboral, la queixa núm. 021267; falta de reconeixement de forma expressa, la queixa núm. 021269; sobre quota d'acomiadament improcedent, la queixa núm. 021305; en relació amb la denegació de fraccionament de pagament en cinc anys, la queixa núm. 021317; per falta de reconeixement de prestacions, la queixa núm. 021394; per atur, les queixes núm. 020704, 020818, 020840 i 022092; i en matèria de classes passives, la queixa núm. 020414.

En la queixa núm. 020997 l'interessat planteja la disminució de la quantitat econòmica que ha hagut de suportar com a conseqüència de l'assistència sanitària que se li ha dispensat.

Una vegada examinada la problemàtica pel Defensor del Poble, se li ha comunicat que si bé la prestació d'assistència sanitària és gratuïta en algun dels països que formen part de la Unió Europea, en la major part d'ells els assegurats han d'abonar part de l'atenció que se'ls presta, i concorre que els percentatges de participació dels assegurats conforme amb el determinat a cada país, mai es reemborsen.

La queixa núm. 022047 es formula per una interessada que sol·licita prestació d'assistència gratuïta per la Seguretat Social a Espanya, sense abonament de quota

econòmica, en tenir treballats dos anys a Espanya i patir una minusvalidesa del 95% i en no resultar-li suficient la pensió que rep, sense disposar de cap persona que l'assistisca.

Este expedient, atés que la qüestió pot afectar el Defensor del Poble, li ha estat remés per a la seua investigació.

Igualment ha estat remés l'expedient objecte de la queixa núm. 022262, en la qual el ciutadà sol·licita ser atés en la problemàtica que l'afecta, en la qual segons sembla concorre una quantitat deguda a l'Institut Nacional de la Seguretat Social i s'han judicialitzat alguns aspectes de l'assumpte, i per això s'ha sol·licitat la del Defensor del Poble, ja que l'Administració afectada és la de l'Estat.

La queixa núm. 021545 ha estat formulada per un interessat que estimava no ajustat a dret el plantejament del càlcul de la seua pensió.

El Defensor del Poble ha conclòs la queixa amb la indicació al particular que resulta procedent la resolució dictada per la Direcció Provincial de l'Institut Nacional de la Seguretat Social de Castelló, i li ha advertit que no obstant això podria plantejar demanda davant el jutjat social competent.

També al·ludixen a la problemàtica exposada les següents queixes: núm. 021184, 021518, 022024, 022081, 022128, 020200, 020210, 020340, 020123 i 020222.

Finalment s'enumera la queixa núm. 020088, que ha estat plantejada per un particular afectat per l'anormal tractament del personal al servei de l'Administració, i la núm. 021598, per sol·licitar una documentació considerada excessiva per a concórrer a oferta de treball. Ambdós expedients han estat remesos al Defensor del Poble.

8. Ministeri de Sanitat i Consum

En la queixa núm. 021779 la sol·licitant planteja el problema de fibromiàlgia que patix com també el de la concurrència de resolució judicial que desestima la seua incapacitat.

Una vegada que el Defensor del Poble va rebre l'informe del Ministeri de Sanitat i Consum, s'ha deixat constància que la Subcomissió de Prestacions del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut tenia previst presentar informe sobre l'atenció a estos malalts, però sense que haja pogut arribar a produir-se.

Per això el Defensor del Poble, en el seu Informe Anual a les Corts, ha ressaltat la urgent necessitat de millorar l'operativitat del referit Consell perquè n'emeta l'oportú pronunciament.

La queixa núm. 021866 ha estat formulada per una ciutadana que manifesta no haver estat atesa ni per companyies privades, ni per MUFACE, a pesar de la gravetat de la

malaltia que patix el seu marit de 52 anys, però concorre que en totes les instàncies se li ha contestat en el sentit que el tractament no està previst en la sanitat pública.

Atés que el problema exposat pot afectar qüestions de l'àmbit de l'Administració de l'Estat i, en virtut d'això, ser competència del Defensor del Poble, li ha estat remesa tota la documentació per a la seua tramitació corresponent.

9. Ministeri de Ciència i Tecnologia

La queixa núm. 020169 ha estat plantejada per una ciutadana davant la problemàtica que li originava la companyia Telefònica en no facilitar-li la línia de telèfon.

Vam remetre la documentació al Defensor del Poble i va ser evacuat informe per la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Ciència i Tecnologia, que ha comunicat la resolució del problema que havia plantejat.

10. Ministeri de Medi Ambient

La queixa núm. 021281 ha estat promoguda per una ciutadana en representació d'una plataforma ciutadana, relativa a considerar inadequat el Projecte de restitució i adaptació dels llits naturals dels barrancs del Poyo, Xiva i Pozalt, promogut pel Ministeri de Medi Ambient a la província de València.

L'expedient ha estat remés al Defensor del Poble, per afectar el seu àmbit d'actuació, i li hem sol·licitat que adopte les mesures necessàries per a la resolució de l'assumpte.

La queixa núm. 020819 ha estat presentada per un particular, en representació d'una mercantil, i en esta denuncia la falta de resposta de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, en relació amb un escrit que ha presentat en anteriors mesos.

La queixa núm. 020853 ha estat presentada per un ciutadà, en representació d'una associació ecologista, relativa a determinades actuacions materialitzades per la Conferència Hidrogràfica del Xúquer, en l'elaboració i execució del Projecte de restitució i adaptació de diversos llits naturals de barrancs.

Atés el contingut de la precitada queixa, tota la documentació ha estat proposada per a estudi al Defensor del Poble.

La queixa núm. 021397 ha estat promoguda per un particular que actua en representació d'una ciutadana, i exposa que denuncia l'execució d'obres no autoritzades per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i que poden envair el llit d'un barranc.

Apreciada l'afectació del tema a l'àmbit de l'Administració de l'Estat i en conseqüència que la competència queda atribuïda al Defensor del Poble, li ha estat remés l'expedient per a la seua resolució.

La queixa núm. 021623 ha estat promoguda per un interessat que exposa absència de resposta per la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, respecte a denúncia formulada per obres sense autorització.

S'han remés totes les actuacions al Defensor del Poble, als efectes pertinents, i este ha admés a tràmit la queixa i ha comunicat que efectuarà les actuacions corresponents.

11. Universitats estatals

S'ha plantejat en este àmbit la queixa núm. 021830, formulada per una interessada que denuncia la falta de regularitat per part de la Universitat Catòlica de San Antonio, quant a tractament de diversos aspectes sobre el reconeixement de qualificacions, el que qualifica de greuge comparatiu.

Com que este assumpte afecta diversos àmbits de l'Administració de l'Estat s'ha donat trasllat al Defensor del Poble i en esta data es troba en fase d'estudi.

12. Estrangeria

Per imperatiu de l'art. 12, apartat 2 i 3 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, i en concordança amb el que disposa la Llei Orgànica 36/1985, de 6 de novembre, en la qual es regulen les relacions del Defensor del Poble i les figures dels Comissionats Autonòmics, les queixes formulades davant el Síndic de Greuges, en matèria d'Estrangeria, són remeses a aquella Institució Estatal, (a pesar que, de vegades, per raons d'urgència, i a fi d'aconseguir la major eficàcia, es realitzen actuacions puntuals).

El denominador comú de les queixes en matèria d'Estrangeria formulades davant el Síndic de Greuges i com ha quedat dit, posteriorment remeses al Defensor del Poble, durant l'any 2002, es concreta en la demora de les Oficines d'Estrangeria radicades a la Comunitat Valenciana, per a resoldre, atés el seu caràcter d'òrgans de gestió interministerials que integren serveis, funcions i personal, els permisos i autoritzacions exigits a Espanya als estrangers.

El procés de regularització d'immigrants, previst en la Disposició Transitòria Primera de la Llei 4/2000, desenvolupat pel Reial Decret 239/2000, de 18 de febrer, i subsegüent procés de revisió regulat pel Reial Decret 142/01, de 16 de febrer de les distintes situacions produïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor de la vigent Llei d'Estrangeria,

8/2000 va significar el col·lapse de les Oficines d'Estrangeria a Espanya, per la qual cosa el Defensor del Poble va iniciar una investigació que tendia a esclarir les raons de la demora a l'hora de resoldre els diversos expedients derivats del procés extraordinari de regularització d'estrangers i el Síndic de Greuges en el marc de la funció mediadora que li va atorgar l'Acord subscrit entre la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana i el Moviment Associatiu a favor dels Immigrants de 25 d'abril de 2001, realitzara gestions davant la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana per a encarir-li que arbitrara totes les mesures que foren necessàries per a concloure el procés de regularització, i es resolgueren amb promptitud tots els expedients de ciutadans estrangers que s'hagueren formalitzat durant el procés de regularització obert a este efecte.

En definitiva, la major part de queixes en esta matèria que han estat remeses al Defensor del Poble, reflectixen l'angoixa dels estrangers que, després d'acollir-se al citat procés extraordinari de regularització, veuen frenades les seues esperances per la dilació en el temps per a resoldre els seus expedients.

Les queixes remeses al Defensor del Poble en la matèria que ens ocupa van ser 53 i es relaten a continuació:

1) Les queixes 020007, 020008, 020175, 020450, 020946, 020952, 021152, 021153, 021178, 021189, 021229, 021271, 021274, 021342, 021389, 021408, 021429, 021578, 021612, 021631, 021636, 021643, 021709, 021747, 021766, 021962, 021983, 022028 y 022224 reflectien la demora a resoldre expedients de sol·licitud de treball i de residència.

2) La queixa núm. 020082 denunciava la disconformitat de l'interessat amb la resolució mitjançant la qual se li denegava permís de residència no lucrativa.

3) El retard a resoldre els expedients de sol·licitud d'exempció de visats van donar lloc a les queixes 020891, 021271, 020746, 021274, 020751, 021152, 021681, 021144, 021189, 022008 y 021229.

4) Consideracions genèriques sobre la vigent Llei d'estrangeria, que estimava discriminatòria per raó de sexe, va ser la qüestió plantejada en la queixa núm. 020103.

5) Les actituds racistes en un col·legi públic per part d'alumnes cap a dos menors de nacionalitat algeriana amb residència legal a Espanya, que havien estat denunciades davant el jutjat competent, van motivar la queixa núm. 020878, o la núm. 022036. També denunciaven actituds xenòfobes les queixes núm. 021948 i 021945.

Així mateix, les queixes núm. 020082 i 021951 mostraven la disconformitat dels seus firmants amb les resolucions denegatòries de permisos de residència no lucratius.

La demora de més d'un any a resoldre un expedient de sol·licitud de targeta de règim comunitari va ser esgrimida en la queixa núm. 021326; i el retard de l'Administració a pronunciar-se sobre expedients que demanaven la reagrupació familiar, en la queixa núm. 021494.

El requeriment, un any després, pel Ministeri de Cultura i Educació per a adjuntar a expedient d'homologació d'estudis la documentació presentada personalment era la qüestió plantejada en la queixa 020920.

La impossibilitat d'establir el seu domicili conjugal a Espanya en no poder obtenir visat per a la seua esposa va ser el motiu de la queixa núm. 021032, o la retirada de vehicle a un ciutadà marroquí per la Policia Local sense que constara justificació referent a això, originava la queixa núm. 021521.

13. Altres àmbits

En matèria de protecció de dades personals ha estat deduïda la queixa núm. 020556 i en el tema de desenvolupament legislatiu la núm. 021099; en matèria d'educació, la queixa núm. 021124; en ajudes a emigrants retornats la queixa núm. 021315; concernent a oci i temps lliure la queixa núm. 021439; i en Servei Exterior de l'Estat la queixa núm. 022019.

CAPÍTOL TERCER

COL·LABORACIÓ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES AMB LA INSTITUCIÓ

L'article 19, número 1, de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, establix que "totes les autoritats públiques, els funcionaris i els organismes oficials de la Generalitat estan obligats a auxiliar el Síndic de Greuges en les seues actuacions, amb caràcter prioritari i urgent". D'altra banda, l'article 24, número 1, d'este mateix text legal, prescriu que "la persistència en una actitud hostil o entorpidora de la tasca d'investigació del Síndic de Greuges per part de qualsevol organisme, funcionari, directiu o personal al servei de l'Administració pública de la Generalitat, podrà ser objecte d'un informe especial, a més de destacar-ho en la secció corresponent del seu informe anual". Finalment, l'article 29 disposa, en el número 1, que el Síndic, "en concloure les seues investigacions, podrà formular a les autoritats i els funcionaris de l'Administració, advertiments, recomanacions, recordatoris dels seus deures legals i suggeriments per a l'adopció de noves mesures. En tots els casos, les autoritats i els funcionaris estaran obligats a respondre per escrit en un termini no superior a un mes" i en el número 2 d'este mateix precepte s'establix que "una vegada formulada l'observació corresponent pel Síndic de Greuges, si dins d'un termini raonable no s'adopten, per part de l'autoritat o el funcionari afectat, les mesures oportunes en el sentit indicat o no informen el Síndic de les raons que justifiquen la seua no-adopció, aquell podrà posar en coneixement de la màxima autoritat de l'organisme o departament afectat i, si escau, del president de la Generalitat, els antecedents de l'assumpte, el contingut de les observacions formulades i el resultat de la seua actuació. Si, no obstant això anterior, tampoc obtinguera una resposta adequada, el Síndic inclourà este assumpte en el pròxim informe, ordinari o especial, que eleve a les Corts, i esmentarà expressament els noms de les autoritats o els funcionaris que hagen adoptat esta actitud".

De manera que, des del punt de vista de la col·laboració de les administracions públiques, és la persistència en una actitud hostil o entorpidora de la tasca d'investigació

del Síndic la que ha de motivar que este fet siga especialment destacat en la secció corresponent de l'Informe anual, és a dir, dins l'apartat que ara estem introduint. No obstant això, la norma no aclarix quines actuacions o omissions de l'Administració pública han de considerar-se pròpies d'una actitud persistentment hostil o entorpidora de la tasca d'investigació del Síndic. El criteri que, en la Junta de Coordinació i Règim Interior del Síndic de Greuges, que va tenir lloc el 26 de febrer de 2002, es va adoptar a este efecte, va ser que mereixeria esta consideració la no-contestació als requeriments d'informació sol·licitada, com també la no-contestació a les resolucions emeses. Per això, en este apartat, i en primer lloc, aportem una relació de les administracions públiques valencianes que, des del punt de vista de la Institució, han adoptat una actitud hostil o entorpidora de la nostra tasca.

La no-acceptació d'una recomanació, si està argumentada, fins i tot en contra del criteri del Síndic, tot i que seria objecte de reflex en l'Informe, no es faria constar de la mateixa manera en este, ja que, en este cas, l'Administració no manifesta una actitud entorpidora sinó un desacord amb els criteris exposats en la resolució. Això no obstant, el Síndic sí que valora les contestacions i sí que hi ha un pronunciament per a considerar si la contestació es considera degudament argumentada o si, per contra, darrere dels arguments exposats per a la no-acceptació, en realitat s'amaga una falta d'argumentació o justificació. Enguany, per tal de valorar millor el grau de col·laboració de les administracions públiques, s'ha decidit incloure, a continuació i en este mateix apartat, estos últims supòsits de no-acceptació de les recomanacions del Síndic que, en qualsevol cas, no denoten una actitud de no-col·laboració amb les tasques i finalitats de la Institució, sinó una divergència amb els seus criteris.

Per tant, la finalitat d'este capítol és informar sobre el grau de col·laboració amb el Síndic de Greuges de les administracions públiques incloses dins el seu àmbit de competències, com també de les seues autoritats i funcionaris. Es tracta, per tant, de donar compte del nivell de compliment dels requeriments del Síndic, tant en la fase d'informació com en la d'acceptació de les resolucions.

I. ADMINISTRACIONS L'ACTITUD DE LES QUALS ES CONSIDERA ENTORPIDORA DE LA TASCA DEL SÍNDIC I, PER TANT, ACREDITATIVA D'UNA FALTA DE COL·LABORACIÓ

1. En la tramitació de queixes a instàncies de persona interessada

a) No contesten als requeriments inicials d'informació

Ajuntament d'Alacant
Queixa núm. 2002/1390
No ens contesta als requeriments inicials d'informació en una queixa sobre obres veïnals que alteren la configuració exterior de l'edifici.

Ajuntament d'Estivella (València)
Queixa núm. 2002/1179
No ens contesta als requeriments inicials d'informació en una queixa sobre el procediment d'adaptació de llocs de treball.

Mancomunitat de La Baronia (València)
Queixa núm. 2002/1179
No ens contesta als requeriments inicials d'informació en una queixa sobre el procediment d'adaptació de llocs de treball.

b) No contesten als requeriments d'ampliació d'informació

Ajuntament d'Alacant
Queixa núm. 2001/0152
No ens contesta als requeriments d'ampliació d'informació en una queixa sobre instal·lació d'antenes de telefonia mòbil.

Ajuntament d'Almenara (Castelló)
Queixa núm. 2001/0702
No ens contesta als requeriments d'ampliació d'informació en una queixa sobre gestió d'un Programa d'Actuació Urbanística.

Ajuntament d'Aspe (Alacant)
Queixa núm. 2000/1095
No ens contesta als requeriments d'ampliació d'informació en una queixa sobre molèsties acústiques provocades per una indústria de triturat de plàstics.

c) No contesten a les nostres recomanacions o recordatoris de deures legals

Ajuntament de Pilar de la Horadada (Alacant)
Queixa núm. 2001/0194
No ens contesta a una resolució en la qual es recomanava que es dictara resolució en un expedient de petició de cèdula d'habitabilitat.

Ajuntament de Sant Joan d'Alacant (Alacant)
Queixa núm. 2002/1228
No ens contesta a una resolució en la qual es recomanava que s'adoptaren les mesures legals pertinents en relació amb el funcionament d'un establiment de càmping que no tenia llicència d'obertura

2. En la tramitació de queixes d'ofici

a) No contesten a la sol·licitud d'informació inicial en relació amb la pràctica de l'acusament de recepció en els procediments administratius instruïts pel municipi, d'acord amb les exigències de l'article 42.2 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que vam demanar en el curs de la tramitació de la queixa d'ofici 3/2000 (expedient de queixa 2000/1203), els ajuntaments següents:

Ajuntament d'Alginet (València)
Ajuntament d'Altea (Alacant)
Ajuntament d'Altura (Castelló)

Ajuntament de Benaguasil (València)
Ajuntament del Campello (Alacant)
Ajuntament de Manises (València)
Ajuntament de Museros (València)
Ajuntament d'Orihuela (Alacant)
Ajuntament de Pilar de la Horadada (Alacant)
Ajuntament de Rocafort (València)

b) No contesten a la recomanació que els vam dirigir, en relació amb la pràctica de l'acusament de recepció en els procediments administratius instruïts pel municipi, d'acord amb les exigències de l'article 42.2 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, realitzada en el curs de la tramitació de la queixa d'ofici 3/2000 (expedient de queixa 2000/1203), els ajuntaments següents:

Ajuntament d'Alcoi (Alacant)
Ajuntament d'Almenara (Castelló)
Ajuntament de Corbera (València)
Ajuntament d'Elda (Alacant)
Ajuntament de Massanassa (València)
Ajuntament de Pego (Alacant)
Ajuntament de Peñíscola (Castelló)
Ajuntament de Torreblanca (Castelló)

II. ADMINISTRACIONS QUE NO HAN ACCEPTAT LES RECOMANACIONS DEL SÍNDIC, PERÒ QUE SÍ QUE HAN CONTESTAT I HAN ARGUMENTAT LA SEUA NO-ACCEPTACIÓ, I L'ACTITUD DE LES QUALS NO ES POT CONSIDERAR ENTORPIDORA O NO COL·LABORADORA AMB LA NOSTRA TASCA

Ajuntament de Guadassuar (València)
Queixa núm. 2000/0116
No accepta la recomanació de dictar resolució de contestació a un recurs de reposició interposat per un ciutadà en relació amb un assumpte de quotes urbanístiques.

Mancomunitat de l'Horta Nord
Queixa núm. 2002/0797
No accepta una recomanació per a realitzar, coordinadament amb les Conselleries de Sanitat i Benestar Social, les actuacions necessàries a fi que una persona amb pluripatologies reba una atenció integral per a detenir, mitigar i rehabilitar, en la mesura que siga possible, les conseqüències d'estes pluripatologies, mitjançant una atenció integral sanitària i socioeconòmica.

Diputació de València
Queixa núm. 2002/0005
No accepta una recomanació de facilitar a les organitzacions sindicals l'accés a dades que consten en la seua pàgina web, relatives a les persones que ocupen cada lloc de

treball, sempre que la provisió d'estos llocs de treball haja estat publicada en qualsevol mitjà de difusió general.

Conselleria de Benestar Social
Queixa núm. 2002/0797
No accepta una recomanació per a realitzar, coordinadament amb la Conselleria de Sanitat i la Mancomunitat de l'Horta Nord, les actuacions necessàries a fi que una persona amb pluripatologies reba una atenció integral per a detenir, mitigar i rehabilitar, en la mesura que siga possible, les conseqüències d'estes pluripatologies, mitjançant una atenció integral sanitària i socioeconòmica.

Conselleria de Benestar Social
Queixa núm. 2001/0760
No accepta una recomanació de reconéixer la condició d'interessat d'ADESANFU en els procediments sancionadors incoats a causa de la denúncia que va interposar esta Associació per l'ús indegut del tabac en locals o dependències públiques.

Conselleria de Justícia i Administracions Públiques. Direcció General de la Funció Pública
Queixa núm. 2002/0212
No accepta un recordatori de deures legals sobre l'executivitat, notificació i revisió d'ofici dels actes administratius en un procediment sobre provisió temporal d'un lloc de treball.

Conselleria de Justícia i Administracions Públiques. Direcció General de la Funció Pública
Queixa núm. 2002/1151
No accepta una recomanació de resoldre expressament un recurs de reposició en un procediment seguit per a l'adaptació del règim jurídic del personal laboral de l'Administració del Consell com a grup D.

Conselleria de Sanitat
Queixa núm. 2002/0797
No accepta una recomanació per a realitzar, coordinadament amb la Conselleria de Benestar Social i la Mancomunitat de l'Horta Nord, les actuacions necessàries a fi que una persona amb pluripatologies reba una atenció integral per a detenir, mitigar i rehabilitar, en la mesura que siga possible, les conseqüències d'estes pluripatologies, mitjançant una atenció integral sanitària i socioeconòmica.

CAPÍTOL QUART

L'OFICINA D'INFORMACIÓ DE LA INSTITUCIÓ

L'OFICINA D'INFORMACIÓ DE LA INSTITUCIÓ

Introducció

Les consultes ateses per esta Oficina d'Atenció al Ciutadà al llarg de l'any 2002 han resultat ser, en nombre, les de major índex registrat fins ara, amb un total de 3.574 consultes.

En estes consultes, els ciutadans no solament demanen informació sobre com presentar una queixa, sinó que també plantegen qüestions que responen a l'interés dels ciutadans quant a l'estat de la tramitació de les seues queixes.

L'atenció als ciutadans es du a terme a través de l'entrevista personal, telefònica i mitjançant la pàgina web que esta Institució oferix perquè es puguen plantejar, a través d'internet, les consultes que entren dins l'àmbit de les nostres competències.

Després de la primera presa de contacte, s'obri una fitxa de seguiment, en la qual, bàsicament, consten les dades personals de l'interessat, l'objecte de la consulta i l'orientació donada. Estos continguts es van ampliant a mesura que el consultant es va dirigint novament a nosaltres a través de qualsevol de les formes esmentades en el paràgraf anterior.

Si la consulta inicial esdevé queixa, esta es ressenya en cada fitxa oberta, mitjançant el número de queixa assignat, i s'establix una connexió entre els tràmits que la queixa du aparellats i les consultes que va dirigint el ciutadà a esta Oficina d'Atenció al Ciutadà.

Tot seguit exposem les dades estadístiques que esta oficina d'atenció va recollir al llarg de l'any 2002.

Estes dades s'estructuren de la manera següent:

1. CARACTERÍSTIQUES DE LES CONSULTES
- 1.1. Tipus de consulta
- 1.2. Via de coneixement de la Institució
- 1.3. Nombre de consultes mensuals

2. CARACTERÍSTIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ AFECTADA
- 2.1. Àmbit
- 2.2. Matèria

3. CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ
- 3.1. Ocupació dels consultants
- 3.2. Gènere
- 3.3. Grups d'edat
- 3.4. Comarca de procedència

1. CARACTERÍSTIQUES DE LES CONSULTES

1.1. Tipus de consulta

Pel que fa a este apartat, durant l'any 2002, en el Servei d'Atenció al Ciutadà es van atendre un total de 3.574 consultes, una xifra molt superior a la de l'any 2001, que va ser de 2.360.

Cal parar esment en este augment, ja que marca una tendència en l'índex d'increment, molt notable respecte d'anys anteriors. Així, veiem que l'any 2000 es van atendre 2.018 consultes, l'any 2001, 2.360 consultes, i el 2002 se n'han atés **3.574**. De manera que, si bé l'increment l'any 2001, respecte a l'any anterior, va ser del 15%, l'any 2002 ha estat del 51%, aproximadament

El telèfon continua sent el vehicle de connexió més usual entre la Institució i els usuaris. Així, en la taula següent podem observar com durant el 2002 es van atendre 2.422 consultes telefòniques, davant de les 1.895 del 2001.

Enguany hem incorporat, com a nova eina de comunicació, la pàgina web, a través de la qual s'han fet 380 consultes.

El telèfon gratuït que té la Institució constituïx la manera més ràpida i còmoda de posar-se en contacte amb el Síndic de Greuges des de qualsevol lloc, tant per plantejar la lesió del dret, com per interessar-se per l'estat d'una queixa que hom haja presentat anteriorment.

Seguint amb el tipus de consulta presentada, veiem que de les 3.574 consultes, 2.060 són de primer contacte i 1.514 són telefonades per a interessar-se per l'estat d'una queixa ja presentada. Si analitzem estos fets des de l'òptica dels percentatges, podem observar que hi ha diferència respecte de l'any 2001, atés que, aleshores, un 55% de telefonades van ser fetes per seguir l'evolució de la queixa, mentre que esta dada descendix el 2002, i esdevé d'un 40%, al mateix temps que puja el percentatge de les telefonades de primer contacte. Possiblement este descens siga atribuïble a una major agilitat en la informació escrita que se subministra als promotors de les queixes.

ANY 2002

TIPUS	PERSONAL	%	TELEFÒNICA	%	WEB	%	TOTAL	%
Inicial	435	12%	1347	38%	278	8%	**2060**	50%
Posterior	337	9%	1075	30%	102	3%	**1514**	40%
TOTAL	**772**	22%	**2422**	68%	**380**	11%	**3574**	89%

ANY 2001

TIPUS	PERSONAL	%	TELEFÒNICA	%	TOTAL	%
Inicial	309	13%	758	32%	**1067**	45%
Posterior	156	7%	1137	48%	**1293**	55%
TOTAL	**465**	20%	**1895**	80%	**2360**	100%

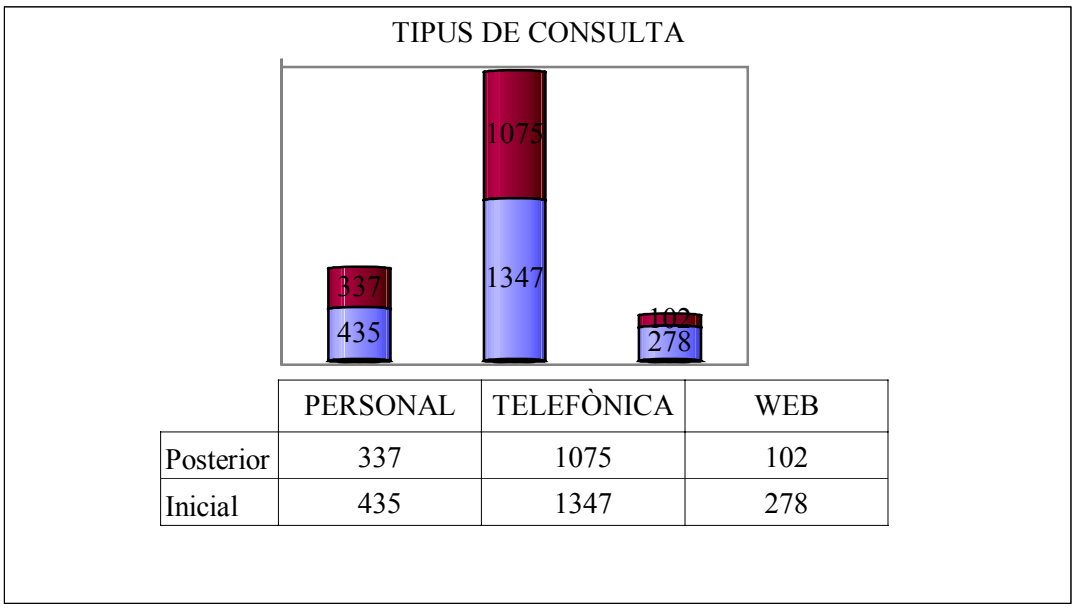

1.2. Via de coneixement de la Institució

Continuant amb el contacte de la Institució amb la població, passem a analitzar la taula que fa referència al mitjà a través del qual el ciutadà ens ha conegut.

Via de coneixement de la Institució:		
Mitjans de comunicació (ràdio, premsa, TV, Internet, etc.)	1.074	30,1%
Veí/ amic/ company de treball/ familiar	376	10,5%
Organismes públics	163	4,6%
Ja té queixa presentada	1.063	29,7%
L'ha estudiada / La coneix pel seu treball	186	5,2%
OMIC /CONSUM	31	0,9%
Informació professional (treballador social, advocat, etc.)	129	3,6%
Associacions diverses (sindicats, veïns, etc.)	29	0,8%
Defensor del Poble o altres figures autonòmiques	297	8,3%
Per cultura general	186	5,2%
No consta	40	1,1%
Total	3.574	100%

En observar el quadre, que fa referència a les dades de l'any 2002, podem apreciar que el 30,1% de ciutadans que van entrar en contacte amb la Institució, ho van fer per haver conegut la figura del Síndic de Greuges a través dels mitjans de comunicació, és a dir, premsa, ràdio, televisió, internet, com també les campanyes de difusió i comunicació que des d'ací hem fet al llarg del 2002.

Cal fer referència a l'augment tan considerable que s'ha produït, en comparació amb l'any 2001, ja que aleshores van ser un 13,8% els ciutadans que van entrar en contacte amb la Institució orientats des dels mitjans de comunicació.

Si ens fixem en la taula del 2002, en esta podem observar que el següent valor que cal destacar és el 29,7%, que fa referència als ciutadans que van entrar en contacte amb la Institució perquè ja la coneixien a causa d'haver presentat queixes anteriorment.

Altres percentatges destacables són els que fan referència als ciutadans que han acudit orientats per amics i familiars, un 10,5%, i els derivats a través del Defensor del Poble o d'altres defensors autonòmics, un 8,3%.

1.3 Nombre de consultes mensuals

Per concloure esta primera part, farem referència al nombre de telefonades rebudes per mesos.

ANY 2002

	PERSONALS		TELEFÒNIQUES		WEB			
	INICIALS	POSTERIORS	INICIALS	POSTERIORS	INICIALS	POSTERIORS	TOTAL	
GENER	74	60	80	57	12	8	291	8%
FEBRER	78	69	81	52	15	8	303	8%
MARÇ	59	29	77	58	10	4	237	7%
ABRIL	57	17	171	95	11	1	352	10%
MAIG	32	24	159	131	28	6	380	11%
JUNY	40	16	98	93	31	4	282	8%
JULIOL	39	25	131	112	9	3	319	9%
AGOST	23	24	88	58	4	3	200	6%
SETEMBRE	46	16	61	59	30	9	221	6%
OCTUBRE	40	17	154	111	69	29	420	12%
NOVEMBRE	57	47	107	123	32	25	391	11%
DESEMBRE	18	22	46	43	34	15	178	5%
TOTAL	**563**	**366**	**1.253**	**992**	**285**	**115**	**3.574**	**100%**

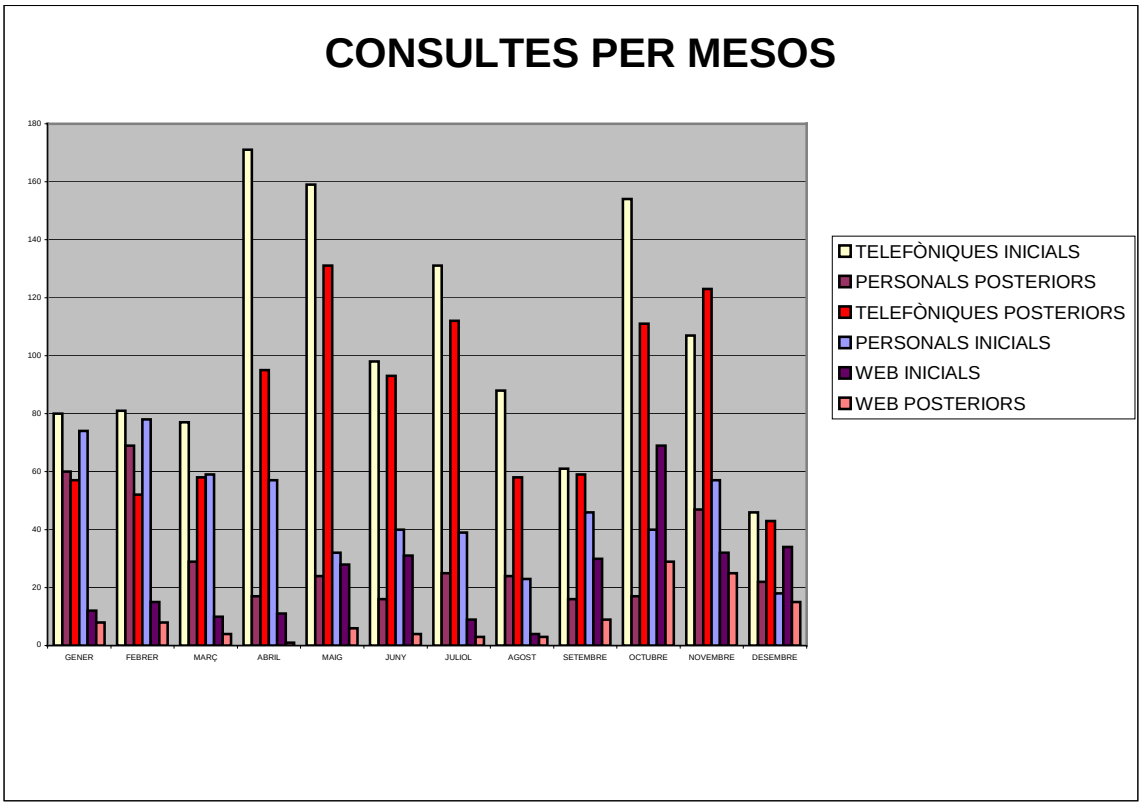

ANY 2001

	PERSONALS		TELEFÒNIQUES			
	INICIALS	**POSTERIORS**	**INICIALS**	**POSTERIORS**	**TOTAL**	
ENER	21	14	34	91	160	7%
FEBRER	22	10	20	70	122	5%
MARÇ	25	15	47	93	180	8%
ABRIL	26	17	54	64	161	7%
MAIG	22	12	66	109	209	9%
JUNY	28	8	74	97	207	9%
JULIOL	19	10	46	115	190	8%
AGOST	27	10	61	58	156	7%
SETEMBRE	15	12	76	112	215	9%
OCTUBRE	30	19	96	129	274	12%
NOVEMBRE	43	19	116	115	293	12%
DESEMBRE	28	10	70	85	193	8%
TOTAL	**306**	**156**	**760**	**1138**	**2360**	**100%**

A continuació, mostrarem els quadres en què comparem el nombre de les consultes totals per mesos de l'any 2001 i del 2002.

2001

GENER	*FEBRER*	*MARÇ*	*ABRIL*	*MAIG*	*JUNY*	*JULIOL*	*AGOST*	*SET.*	*OCT.*	*NOV.*	*DES.*	***TOTAL***
160	122	180	161	209	207	190	156	215	274	293	193	2360

2002

GENER	*FEBRER*	*MARÇ*	*ABRIL*	*MAIG*	*JUNY*	*JULIOL*	*AGOST*	*SET.*	*OCT.*	*NOV.*	*DES.*	***TOTAL***
292	312	280	357	386	287	324	207	230	402	314	183	3574

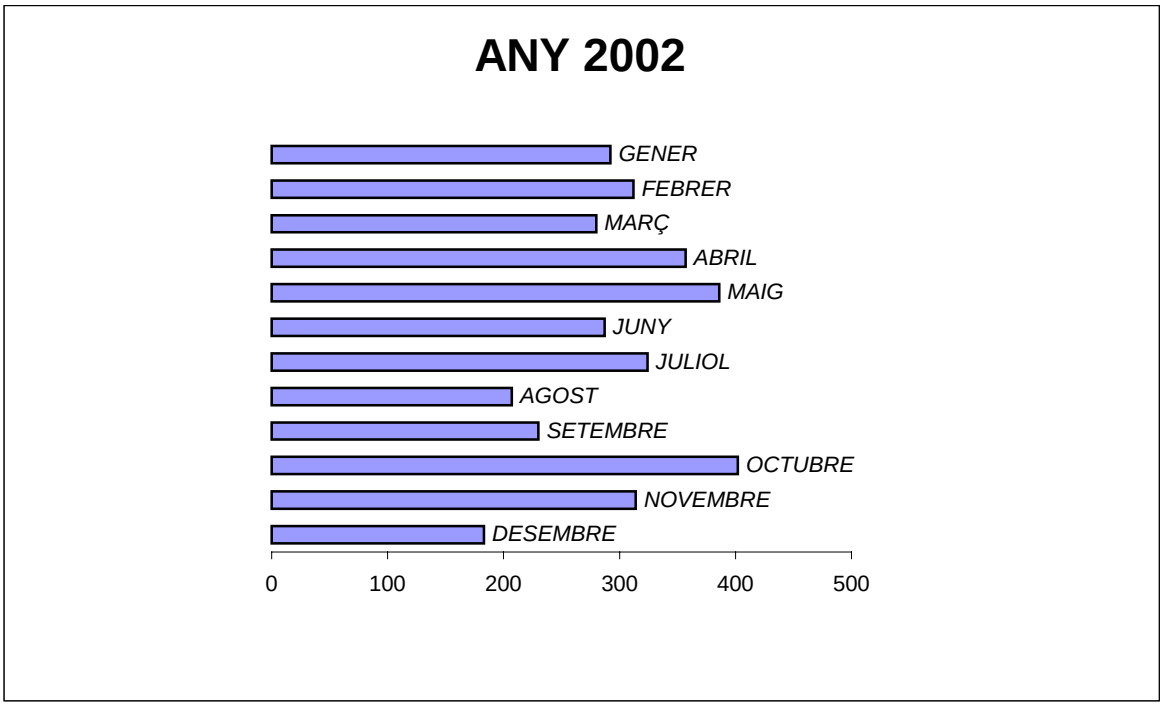

Per analitzar estes taules, ens centrarem solament en els totals, en els quals observem que no hi ha una correlació numèrica entre un any i un altre, és a dir, no podem extraure cap conclusió clara sobre quins mesos són els de major freqüència d'atenció, atés que no se seguixen pautes similars entre un any i un altre.

Pel que fa a l'any 2002, paga la pena destacar el notable augment que s'ha produït en tots els mesos de l'any, respecte de l'exercici anterior, si bé octubre va ser el mes en què es va presentar una major atenció, seguit de maig i juny.

Abans de concloure esta primera part, podem dir, a manera de resum, que al llarg de l'any 2002 s'han fet 3.574 atencions, el que significa 1.214 més que l'any 2001. La majoria d'estes atencions han estat fetes a través del telèfon, i cal destacar octubre com el mes de major activitat, amb 402 intervencions.

2. CARACTERÍSTIQUES DE L'ADMINISTRACIÓ AFECTADA

2.1. Àmbit

La dada més rellevant de l'any 2002 és la considerable pujada que han experimentat les consultes referides a l'Administració de la Generalitat Valenciana, ja que davant les 620 ateses l'any 2001, tenim les 1.198 consultes ateses el 2002, una xifra que representa el 33'5% del total de consultes registrades.

Les consultes relatives a l'actuació dels ajuntaments i les diputacions, amb un total de 1.492, constituïxen una dada sensiblement superior a la de l'any passat, en què vam rebre 1.209 consultes.

S'ha produït un significatiu augment de les consultes referents a l'Administració central, ja que de les 285 registrades l'any 2001, hem passat a 410 consultes en l'any 2002.

Les consultes d'àmbit juridicoprivat, 270, també representen un augment respecte de l'any anterior.

Finalment, cal assenyalar les 9 consultes generades pels col·legis professionals, una dada que per primera vegada reflectim en este capítol, dedicat a l'àmbit de l'administració afectada.

Any 2002		
GENERAL DE L'ESTAT	410	11,5%
ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT	1.198	33,5%
ADMINISTRACIÓ LOCAL	1.492	41,7%
NO CONSTA	195	5,5%
JURIDICOPRIVAT	270	7,6%
COL·LEGIS PROFESSIONALS	9	0,3%
TOTAL	**3.574**	100%

Any 2001		
ADMINISTRACIÓ CENTRAL / PERIFÈRICA	285	12,1%
ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT	620	26,3%
ADMINISTRACIÓ LOCAL	1.209	51,2%
JURIDICOPRIVAT	246	10,4%
TOTAL	**2.360**	100%

2.2 Matèria de consulta

El tema més consultat pels valencians al llarg de l'any 2002 ha estat el règim jurídic local, sobre el qual s'han fet 510 consultes al llarg dels dotze mesos de l'any.

El seguixen els assumptes urbanístics, amb 401 consultes, i els de serveis socials, amb 302.

A continuació se situen les matèries privades o inconcretes, amb 249 consultes, seguided'educació i cultura, amb 243, com també ocupació, amb 235.

Sanitat presenta un total de 229 consultes, no assignades 209, contaminació acústica 175, justícia 139 i tributari 134.

Amb 100 consultes tenim estrangeria i per sota d'esta xifra trobem consultes sobreels temes següents: 83 de l'ús del valencià, 81 de medi ambient, 75 d'activitats molestes, 65 de seguretat social, 60 d'administració central, 47 de col·legis professionals, 29 de seguretat pública, 25 d'activitats econòmiques, 19 de telefònica, 18 d'Iberdrola i 17 d'antenes de telefonia mòbil.

	ADMINISTRACIÓ CENTRAL	RÈGIM JURÍDIC LOCAL	ACTIVITATS MOLESTES	URBANISME	TRIBUTARI	CONTAMINACIÓ ACÚSTICA	MEDI AMBIENT	OCUPACIÓ	HABITATGE	SANITAT	SEGURETAT SOCIAL	SERVEIS SOCIALS	EDUCACIÓ CULTURA	JUSTÍCIA	COL·L. PROF.	ACTIVITATS ECONÒMIQUES	SEGURETAT PÚBLICA	ANTENES MÒBILS	ESTRANGERIA	IBERDROLA	TELEFÒNICA	ÚS DEL VALENCIÀ	SENSE ASSIGNAR	PRIVADES O INCONCRETES	**TOTAL MES**
GENER	3	40	10	48	16	10	13	23	15	10	9	19	5	16	3	0	1	4	11	1		3	1	31	**292**
FEBRER	3	14	6	45	18	6	7	20	21	17	14	31	23	19	4	0	3	4	6	5	3	5	3	35	**312**
MARÇ	10	27	11	37	19	5	9	39	26	14	1	15	14	11	1	2	3	2	10	2	3	4	8	7	**280**
ABRIL	7	60	6	39	7	20	11	22	10	32	3	29	18	15	9	3	1	0	11	1	1	6	20	26	**357**
MAIG	4	77	6	25	10	14	12	16	14	35	5	30	33	18	2	2	2	1	9	0	4	13	20	34	**386**
JUNY	4	49	5	19	7	15	7	11	8	15	9	25	28	8	3	4	2	1	11	2	1	17	23	13	**287**
JULIOL	3	49	5	25	21	28	8	13	6	30	8	18	14	15	6	6	5	0	9	3	2	7	25	18	**324**
AGOST	3	29	7	29	6	14	2	15	3	8	2	24	9	9	4	3	0	3	4	0	0	2	11	20	**207**
SETEMBRE	5	46	9	19	5	8	2	6	1	11	5	17	27	5	7	0	2	0	5	2	2	10	22	14	**230**
OCTUBRE	4	66	2	36	14	17	5	31	8	27	1	50	40	6	5	3	4	2	9	2	2	8	36	24	**402**
NOVEMBRE	8	42	3	46	8	22	5	25	11	20	6	23	26	12	1	1	4	0	12	0	1	4	20	14	**314**
DESEMBRE	6	11	5	33	3	16		14	6	10	2	21	6	5	2	1	2	0	3	0	0	4	20	13	**183**
TOTAL 2002	**60**	**510**	**75**	**401**	**134**	**175**	**81**	**235**	**129**	**229**	**65**	**302**	**243**	**139**	**47**	**25**	**29**	**17**	**100**	**18**	**19**	**83**	**209**	**249**	**3574**

3. CARACTERÍSTIQUES DE LA POBLACIÓ

3.1 Ocupació dels consultants

Durant l'any 2002 destaca com a grup professional consultant el de les persones ocupades per compte d'altre, que arriba a un total de 1.054, és a dir, el 29,5% dels totals. Esta dada no diferix en res amb la corresponent a l'exercici anterior, atés que en el 2001 va ser el 30% de les persones ateses.

Les tasques domèstiques són el segon grup en majoria, amb un percentatge de 13,7%, i seguidament apareixen els jubilats i els pensionistes, amb un 11,9% cadascun d'ells.

Les ocupacions que han donat percentatges més baixos han estat agricultors, amb l'1,4%, seguit d'empresaris, amb un 1,8%.

Si comparem amb la taula del 2001, observem que augmenta el nombre percentual de treballadors autònoms, aturats, tasques domèstiques i estudiants que acudixen a esta Institució. Mentre que baixa el nombre d'agricultors, empresaris, ocupats i jubilats. Finalment, es manté igual el percentatge de funcionaris que han acudit al Síndic de Greuges.

Per il·lustrar esta estadística, podem observar el quadre següent.

ANY 2002		
AGRICULTURA	50	1,4%
AUTÒNOMS	200	5,6%
FUNCIONARIS	374	10,5%
EMPRESARIS	65	1,8%
OCUPATS	1.054	29,5%
PARATS	296	8,3%
JUBILATS	425	11,9%
TASQ. DOMÈST.	490	13,7%
ESTUDIANTS	118	3,3%
NO CONSTEN	75	2,1%
PENSIONISTA	427	11,9%
TOTAL	**3.574**	100%

ANY 2001		
AGRICULTURA	94	4,0%
AUTÒNOMS	112	4,7%
FUNCIONARIS	238	10,1%
EMPRESARIS	111	4,7%
PROF. LLIBERAL	246	10,4%
OCUPATS	713	30,2%
PARATS	161	6,8%
JUBILATS	438	18,6%
TASQ. DOMÈST.	211	8,9%
ESTUDIANTS	23	1,0%
NO CONSTEN	13	0,6%
TOTAL	**2.360**	100%

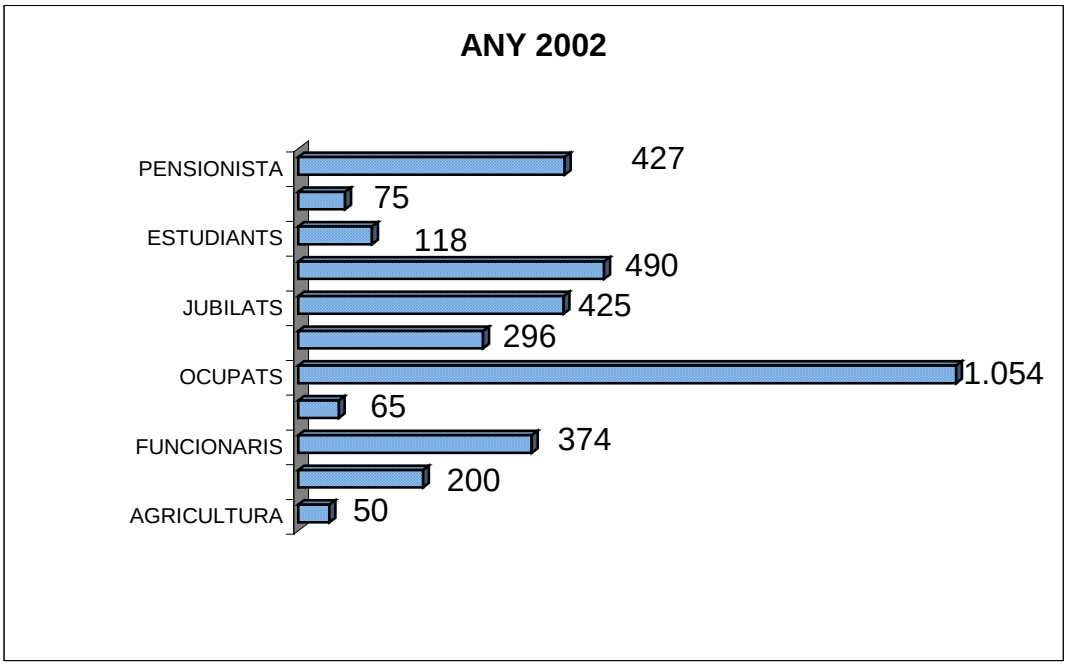

3.2 Gènere

En l'Oficina d'Atenció al Ciutadà es compten les consultes d'acord amb criteris estadístics útils per a fer un millor seguiment de l'actuació del Síndic de Greuges. En este apartat observem les xifres que il·lustrem a continuació:

ANY 2002

	HOME	DONA	P. JURÍDICA	NO CONSTA	TOTAL
PERSONAL	372	252	1	55	**680**
TELEFÒNICA	1.079	1.068	7	360	**2.514**
WEB	224	113	4	39	**380**
TOTAL	1.675	1.433	12	454	**3.574**

Si les comparem amb l'any passat, arribem a les conclusions següents:

ANY 2001

	HOME	DONA	TOTAL
PERSONAL	331	304	**635**
TELEFÒNICA	937	788	**1.725**
TOTAL	1.268	1.092	**2.360**

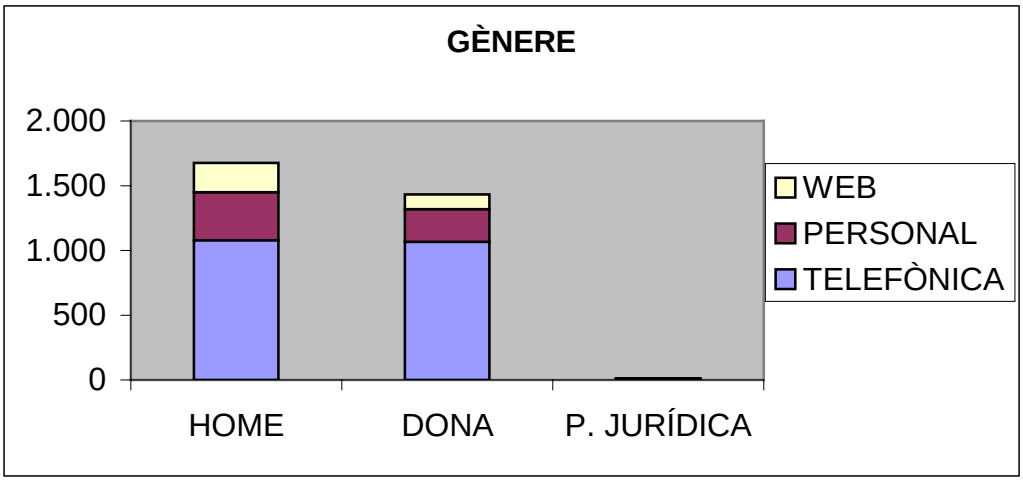

Durant l'any 2002 continua sent majoritari el nombre de consultes fetes per homes, tot i que el nombre de dones va augmentant any rere any.

3.3. Grups d'edat

Durant l'any 2002 destaca majoritàriament el grup d'edat comprés entre 40 i 49 anys, el més assidu a la Institució (23,7%).

El segon grup més important és el comprés entre les edats de 30 a 39 anys (21,9%).

Són 1.629 ciutadans entre 30 i 49 anys, en edat activa i amb major probabilitat de contacte amb l'Administració pública per qüestions laborals i professionals, els que acudixen a l'Oficina del Síndic de Greuges.

Si observem la taula del 2001, també la franja d'edat entre 40 i 49 anys és la majoritària.

Cal destacar que tant al 2001 com al 2002, els menors de 18 anys són els que tenen una presència més escassa, tot i que han augmentat considerablement durant el 2002.

A continuació, podem constatar amb claredat els grups d'edat de la població que va acudir al Síndic de Greuges, tant durant l'any 2002 com durant l'any 2001.

2002

Grups d'edat	***Nre. de consultes***	**%**
Menys de 18 anys	**16**	
19 a 29 anys	**185**	
30 a 39 anys	**783**	
40 a 49 anys	**846**	
50 a 59 anys	**609**	
60 a 69 anys	**431**	
70 a 79 anys	**204**	
Més de 80 anys	**53**	
No consta	**447**	
Total	**3.574**	100

2001

Grups d'edat	***Nre. de consultes***	***%***
Menys de 18 anys	**1**	
19 a 29 anys	**121**	
30 a 39 anys	**608**	
40 a 49 anys	**730**	
50 a 59 anys	**435**	
60 a 69 anys	**237**	
70 a 79 anys	**182**	
Més de 80 anys	**37**	
No consta	**9**	
Total	**2.360**	100

3.4 Comarca de procedència

Durant l'any 2002 s'han recollit les dades que ens permeten distingir entre les comarques de tota la Comunitat Valenciana; dins de la nostra Comunitat, han acudit a l'Oficina del Síndic de Greuges un total de 2.863 ciutadans, això és, 546 persones més que durant l'any 2001.

Procedents d'altres comunitats autònomes, el total de consultes puja a 524, xifra que significa 487 consultes més que durant l'exercici 2001.

Si diferenciem entre les tres províncies, podem afirmar que, de València i les seues comarques, hem assessorat un total de 1.241 persones (303 més que en el 2001); de Castelló i les seues comarques, la xifra puja a 199 (14 més que en el 2001), i d'Alacant i comarques, el nombre de ciutadans atesos és de 1.423 (771 més que en el 2001).

LLOC DE PROCEDÈNCIA DELS CONSULTANTS

Comarques	Nre. de consultes
El Comtat	**17**
L'Alcoià	**69**
L'Alt Vinalopó	**27**
Vinalopó Mitjà	**106**
La Marina Alta	**113**
La Marina Baixa	**127**
L'Alacantí	**571**
El Baix Vinalopó	**214**
El Baix Segura	**179**
Els Ports	**1**
El Baix Maestrat	**15**
L'Alt Maestrat	**7**
L'Alcalatén	**5**
La Plana Alta	**92**
La Plana Baixa	**73**
L'Alt Palància	**3**
L'Alt Millars	**3**
El Racó d'Ademús	**0**
El Camp de Túria	**44**
El Camp de Morvedre	**38**
L'Horta Nord	**61**
L'Horta Oest	**87**
València	**535**
L'Horta Sud	**60**
Utiel-Requena	**29**
La Foia de Bunyol	**23**
La Vall d'Aiora	**1**
La Ribera Alta	**96**
La Ribera Baixa	**28**
La Canal de Navarrés	**6**
la Costera	**52**
La Vall d'Albaida	**45**
Els Serrans	**8**
La Safor	**128**
Total Comunitat Valenciana	**2.863**
Total fora de la Comunitat	**524**
No consta	**187**
TOTAL	**3.574**

ANNEX I
ACTIVITATS DEL SÍNDIC

ACTIVITATS DEL SÍNDIC

En este apartat hem inclòs, per ordre cronològic, la relació d'activitats que s'han realitzat des del Síndic i aquelles en les quals esta Institució ha participat d'una manera activa. En este sentit, hem detallat activitats relacionades amb el nostre àmbit d'actuació, visites a institucions i municipis, i també visites rebudes en la nostra Institució. No obstant això, no hem inclòs, per raons de confidencialitat, les visites de ciutadans o organitzacions que han acudit o s'han entrevistat amb el síndic o els seus adjunts per plantejar les seues consultes o formular les seues queixes. Ni tampoc, la relació íntegra, que resultaria interminable, de reunions de treball que, tant el síndic, com els seus adjunts, o bé els assessors jurídics han mantingut amb diferents col·lectius o sectors de l'Administració a fi de facilitar la tramitació de les queixes.

També hem recollit en esta secció la participació de membres d'esta Institució en congressos, fòrums i actes relacionats amb la promoció dels drets humans, com també intervencions del síndic, els seus adjunts, o bé dels seus assessors a través de ponències o taules redones en estos esdeveniments. També hem volgut destacar, d'alguna manera, aquelles activitats dirigides a apropar la nostra Institució a la societat valenciana, als seus ciutadans, tot informant-los sobre les nostres competències, el nostre funcionament i el procediment per a presentar una queixa contra l'Administració.

24 de gener	Intervenció de l'adjunta primera, Emilia Caballero, en la taula redona organitzada pel Club Información sobre la mediació comunitària.

25 de gener	Conferència divulgativa de la Institució, impartida pel síndic de Greuges, Bernardo del Rosal, a l'Ateneu d'Alacant.
29 de gener	Presentació davant els mitjans de comunicació de la nova pàgina web del Síndic de Greuges: www.sindicdegreuges.gva.es.
4 de febrer	Reunió de l'adjunt segon, Carlos Morenilla, amb la coordinadora de la Fiscalia de Menors d'Alacant, Alicia Serra.
7 de febrer	Reunió de l'adjunt segon amb la directora territorial de Benestar Social de València, Carmen de Rosa Torner, i amb el director general de Família, Menor i Adopcions, Agustín Domingo Moratalla.
8 de febrer	Presentació pel síndic de Greuges de la ponència "Criminalidad organizada y nuevas tecnologías" durant les III Jornades de Dret Penal organitzades per la Universitat Cardenal Herrera d'Elx.
12 de febrer	Assistència de l'adjunta primera a l'acte de presentació de la Guia de Maltractaments, coordinada pel president de l'Audiència Provincial d'Alacant, Vicente Magro, que va tenir lloc al Palau de Justícia d'Alacant.
14 de febrer	Reunió de l'adjunt segon amb el fiscal de Menors de València, Manuel Dolz.
14 de febrer	Assistència de l'adjunta primera a la presentació de l'informe sobre la situació dels malalts mentals a la Comunitat Valenciana, per professionals i associacions de familiars dels afectats en el Club Información, Alacant.
21 de febrer	Assistència dels dos adjunts al síndic a l'acte dut a terme per la Universitat d'Alacant amb motiu de la Festivitat de Sant Ramon de Penyafort, al Paranimf de la Universitat d'Alacant.
22 de febrer	Assistència de l'adjunta primera a la presentació del número zero de la revista *Notícias Francisco Vitoria*, per l'Associació de Jutges i Magistrats Francisco Vitoria i presentat per Carlos Granados Pérez, magistrat de la sala penal del Tribunal Suprem, a l'Hotel Cimbel de Benidorm.
25 de febrer	Participació del síndic en l'acte de presentació del *Llibret* de la falla Francesc Climent-Uruguai – Marqués de Bellet. El *Llibret*, dedicat íntegrament al Síndic de Greuges, ha obtingut el primer premi que la Generalitat Valenciana atorga cada any als Llibrets de les Falles de València.

27 de febrer	Reunió de l'adjunt segon amb el fiscal de Menors de Castelló i la directora territorial de Benestar Social de Castelló, Ma. Soledad Linares.
28 de febrer	Assistència de l'adjunta primera al lliurament dels Premis "Importants de l'any 2001" organitzat pel diari *Información* d'Alacant.
1 de març	Firma del Conveni Marc de Col·laboració entre el Síndic de Greuges i les cinc universitats públiques de la Comunitat Valenciana (Universitat de València, Universitat Politècnica de València, Universitat Jaume I de Castelló, Universitat d'Alacant i Universitat Miguel Hernández d'Elx).
1 de març	Assistència de l'adjunt segon a la presa de possessió del Valedor do Pobo de Galícia, José Ramón Vázquez Sandes, en el Parlament Gallec, Santiago de Compostel·la.
4 de març	Intervenció del síndic de Greuges com a representant d'una de les Institucions de la Comunitat Valenciana en les Jornades Universitàries: Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana: 20 anys, que es van dur a terme del 4 al 6 de març en la Universitat d'Alacant.
7 de març	Reunió, presidida pel síndic de Greuges, de la Comissió de Coordinació que establix el Protocol d'Internament, a la sala d'actes dels Jutjats d'Alacant.
11 de març	Assistència de l'adjunt segon a la presentació del Pla Integral de la Família i la Infància de la Comunitat Valenciana per al 2002-2005, que va tenir lloc a l'auditoria del Palau de Congressos de València.
13 de març	Participació de l'adjunta primera en la taula redona sobre "Violencia de género", organitzada per l'Agrupació Local del PSPV d'Alacant.
13 de març	Conferència del síndic sobre "Contaminación acústica" en el Congrés sobre Dret de Consum organitzat per l'OCU de Castelló en la Universitat Jaume I de Castelló.
15 de març	Conferència a càrrec de l'adjunta primera sobre "Violencia de género", organitzada per l'Associació Opinió Plural, a la Casa de la Cultura de l'Ajuntament de Dolores (Alacant).
21 de març	Reunió de l'adjunt segon amb el cap del Servei d'Acció Social de la Direcció Territorial d'Alacant, José Conrado Moya.

23 de març	Presentació del síndic de Greuges de la ponència "Repercusiones del acoso psicológico en el trabajo" durant les Jornades sobre Assetjament Psicològic en el Treball: Manifestacions i Repercussions, organitzades per l'Associació Espanyola Contra l'Assetjament Psicològic en el Treball a la Sala de Graus de la Universitat d'Alacant.
3 d'abril	Assistència de l'adjunt segon a la presa de possessió dels membres del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana al Palau de la Generalitat.
4 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb la presidenta de l'Associació Valenciana d'Acollida Familiar (AVAF), Adelina Gimeno.
4 d'abril	Participació del síndic en la lectura pública de l'obra *Años y Leguas* de Gabriel Miró, amb motiu del Dia del Llibre i del Dret d'Autor, organitzada per la Caixa d'Estalvis del Mediterrani (CAM) a la sala de conferències de l'Aula de Cultura de la CAM, a Alacant.
5 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb els equips base dels Serveis Socials dels Ajuntaments d'Elda i Petrer.
16 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb l'equip base dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Benidorm.
19 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb l'equip base dels Serveis Socials de l'Ajuntament d'Elx.
22 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb l'equip base dels Serveis Socials de l'Ajuntament d'Alacant.
23 d'abril	Reunió de l'adjunt segon amb el president de l'Associació de Professional d'Institucions de Menors de la Comunitat Valenciana (APIME), Miguel Ángel Segura.
24 d'abril	Assistència de l'adjunta primera a la inauguració del IV Congrés d'Escoles de Treball Social, organitzat per la Universitat d'Alacant, sota el lema "Los desafíos de la violencia".
25 d'abril	Participació del síndic de Greuges en els actes organitzats amb motiu del Dia de les Corts Valencianes.
25-27 d'abril	Assistència de l'adjunt segon al VI Congrés Estatal sobre Infància Maltractada, organitzat per la Federació d'Associacions per a la Prevenció del Maltractament Infantil (FAPMI), a Múrcia.

2 de maig	Visita del síndic a la Delegació Territorial de l'ONCE de la Comunitat Valenciana.
9 i 10 de maig	Participació del síndic com a secretari del jurat en la segona edició del Premi Ciutadania a la Qualitat dels Serveis Públics, patrocinat i organitzat per la Diputació Provincial d'Alacant i per l'Observatori per a la Qualitat de Serveis Públics, entre d'altres.
9 i 10 de maig	Assistència de la secretària general, Josefa Rosa Llorca, a les Jornades de Qualitat en els Serveis Públics, organitzades per la Diputació d'Alacant.
13 de maig	Assistència de l'adjunt segon a la presa de possessió de la defensora del Poble de Castella-la Manxa, María Henar Merino Senovilla, a la Sala del Ple de les Corts de Castella-la Manxa.
14 maig	El síndic rep el director general d'Atenció al Pacient, Rafael Peset Pérez.
14 de maig	Visita del síndic al Psiquiàtric Penitenciari de Fontcalent a Alacant.
16 de maig	Conferència del síndic "La defensa de los derechos de los jóvenes ante la Administración", organitzada per la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament d'Alacant. Sala d'actes del Centre 14, amb la participació del regidor de Joventut, José María Galán, i el director general de Joventut de la Generalitat, Carlos Mazón.
18 de maig	Conferència magistral a càrrec del síndic "La humanización de los servicios sanitarios como instrumento de participación ciudadana" amb motiu de la presentació de la Carta del Pacient de la Comunitat Valenciana, organitzat per la Conselleria de Sanitat i presidida pel conseller de Sanitat, Serafín Castellano, i pel director general d'Atenció al Pacient, Rafael Peset Pérez, que va tenir lloc al Monestir de Sant Miquel dels Reis, València.
27 de maig	Participació del síndic, els seus dos adjunts i la seua cap de Gabinet, Belén Ruiz, en la reunió preparatòria de l'organització de les XVII Jornades de Coordinació de Defensors del Poble, que va tenir lloc a la seu del Síndic de Greuges de Catalunya, Barcelona.
28 de maig	Assistència del síndic a la inauguració del Museu Arqueològic Provincial d'Alacant – MARQ, presidida per Sa Majestat la Reina Sofia, i organitzada per la Diputació Provincial d'Alacant.
29 de maig	Assistència del síndic i de l'adjunt segon a l'acte de lliurament dels Premis Justícia de la Generalitat Valenciana, que va tenir lloc

	a la seu de la Biblioteca Valenciana (Monestir de Sant Miquel dels Reis) i organitzat per la Generalitat.
29 de maig	Conferència de l'adjunta primera sobre "Violencia de género y medidas jurídicas", organitzada pel Departament de Dret Processal de la Universitat d'Alacant per als alumnes de 5é curs de la llicenciatura en Dret.
30 de maig	El síndic rep, en visita de cortesia, la nova Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi Oficial de Graduats Socials d'Alacant.
30 de maig	Assistència de l'adjunta primera a la presentació del llibre *Ideario político de Rafael Altamira*, organitzada per la Universitat d'Alacant.
4 de juny	Assistència de l'adjunta primera a la inauguració del Primer Fòrum sobre Societat i Immigració, organitzat per la Fundació Manuel Broseta a València.
6 de juny	Firma del Conveni de Col·laboració entre el Síndic i l'ONCE a la seu del Síndic de Greuges.
7 de juny	Assistència del síndic al Ple Institucional en les Corts Valencianes, amb motiu de la commemoració del XX Aniversari de l'Estatut d'Autonomia.
10 de juny	Assistència de l'adjunta primera a la presentació del curs d'estiu de la UNED sobre Violència cap a les Dones.
12-14 de juny	Assistència de l'adjunt segon i de l'assessor jurídic encarregat d'Àrea, Pedro J. García, al Fòrum sobre Finançament Territorial en el Marc de la Unió Europea "El Finançament Local en l'Europa de les Regions", organitzat per SUMA, a Altea.
12 i 13 de juny	Participació del síndic i el personal de la Institució en el Curs Bàsic de Protecció contra el Foc impartit pel Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament del Cos de Bombers de l'Ajuntament d'Alacant.
21 de juny	Conferencia impartida per l'adjunta primera sota el títol "Malos Tratos. Necesidad de un diagnóstico" a la Clínica San Jaime de Torrevieja.
23 de juny	Assistència de la presidenta de les Corts valencianes, Sra. Marcel·la Miró, als actes de celebració de les Fogueres de Sant Joan, invitada pel Síndic de Greuges.

24 de juny	Assistència dels membres del Tribunal de les Aigües als actes de celebració del dia de Sant Joan, invitats pel Síndic de Greuges.
24 i 25 de juny	Assistència de l'adjunt segon i l'assessor jurídic Agustín Millet a les Jornades d'Acollida Familiar de Menors "Un nen, dos famílies", organitzades per la Direcció General d'Acció Social, del Menor i de la Família pertanyent al Ministeri de Treball i Afers Socials, que va tenir lloc a Madrid.
28 de juny	El síndic rep la nova defensora del Poble de Castella-la Manxa, Ma. Henar Merino Senovilla, juntament amb el seu adjunt i la seua cap de Gabinet.
29 de juny	El Síndic apadrina la IV Promoció d'Alumnes de Dret en el Solemne Acte Acadèmic de Graduació dels alumnes de la llicenciatura en Dret i Administració i Direcció d'Empreses de la Universitat Cardenal Herrera – CEU, dut a terme a l'hort del Xocolater, Elx.
1 de juliol	Participació del síndic i els seus dos adjunts en l'acte de commemoració del XX Aniversari de l'Estatut d'Autonomia, celebrat per la Generalitat al Monestir de Sant Miquel dels Reis, en el qual s'ha fet lliurament d'una edició especial de l'Estatut als representants de les institucions d'autogovern de la Comunitat Valenciana, entre estes el Síndic de Greuges.
8 de juliol	Conferència-taller impartida per l'adjunta primera "Evolución de los derechos de las mujeres" durant els cursos d'estiu de la Universitat d'Oviedo, que han tingut lloc a la Facultat de Psiquiatria.
12 de juliol	Conferència impartida per l'adjunta primera titulada "Violencia de género ¿Una cuestión estructural?" en la clausura del curs d'estiu de la UNED.
12 de juliol	Assistència de l'adjunt segon a l'acte de presentació de la Memòria sobre la Situació Socioeconòmica i Laboral de la Comunitat Valenciana 2001, a Castelló.
17 de juliol	El síndic visita, en reunió de treball, la defensora del Poble de Navarra.
19 de juliol	Conferència del síndic, sota el títol "Internamiento preventivo del extranjero y de los inmigrantes delincuentes" durant el curs d'estiu La Immigració en les Societats Contemporànies: Polítiques Socials, organitzat per la Universitat del País Basc i dut a terme al Palau de Miramar, Sant Sebastià.

21-23 de juliol	El Síndic assistix a la reunió de l'Institut Internacional de l'Ombudsman (IOI) a Lisboa.
24 de juliol	Assistència del síndic a la presa de possessió del president de la Generalitat, Sr. José Luis Olivas.
26 de juliol	Presentació del síndic de la ponència "Violencia doméstica y Defensor del Pueblo" dins el cicle de conferències desenvolupat en el XI Curs Internacional de la Universitat d'Estiu del Mediterrani, organitzat per la Universitat de Granada al Palau de Congressos de la ciutat de Melilla.
29 de jul.- 2 d'agost	Assistència de l'adjunt segon al seminari Los Derechos de la Infancia. Nuevas Metas tras la Sesión Especial de Naciones Unidas, organitzat per la Universitat Internacional Menéndez Pelayo (UIMP) de Santander.
2 d'agost	Assistència del síndic a l'acte de col·locació de la primera pedra del nou Centre d'Atenció Primerenca de l'Associació Pro Deficients Psíquics d'Alacant (APSA), presidit pel conseller de Benestar social, Rafael Blasco.
9 de setembre	Organització a la nostra seu, amb participació del síndic, el seu adjunt segon, l'assessora jurídica encarregada d'Àrea, Elena López-Urrutia i l'assessor Jurídic, Agustín Millet, de la primera reunió del Taller de les Jornades de Coordinació de Defensors del Poble sobre Menors de Reforma.
10 de setembre	Assistència del síndic a les festes de moros i cristians de Mutxamel, convidat per l'alcaldessa del municipi.
12 de setembre	Assistència del síndic a la presa de possessió del nou delegat del Govern de la Comunitat Valenciana, Juan Cotino, a la seu de la Delegació del Govern a València, Palau del Temple.
13 de setembre	Assistència del síndic a la clausura de la II Conferència Internacional del Grup de Joves del Club Roma a la sala d'actes de la UPV, convidat per l'organització.
16 de setembre	Participació de la cap de Gabinet en la reunió de la Comissió per a l'Elaboració de la Carta de Drets de l'Usuari de la Justícia de la Comunitat Valenciana, a la seu de l'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU) a València.
17 de setembre	Participació del síndic i de l'assessora jurídica encarregada d'àrea, Elena López-Urrutia i xarrada del síndic sobre la Institució i les

	seues funcions, en un dels tradicionals esmorzars organitzats pel Club Rotari de Benidorm.
17 de setembre	Participació de l'assessor jurídic encarregat d'àrea Miguel Ángel Blanes i de l'assessora jurídica, Ma. Ángeles Guirao, en la primera reunió del Taller de les Jornades de Coordinació de Defensors del Poble sobre Eficàcia en la Gestió dels Defensors del Poble, que va tenir lloc a la seu del Defensor del Poble Andalús, Sevilla.
19 i 20 setembre	Assistència de la secretària general, Josefa Rosa Llorca, i de l'assessor en cap, Antonio Verdú, al seminari Los Problemas Actuales de la Contratación de las Administraciones Públicas, organitzat pel Ministeri d'Administracions Públiques i per l'Institut Nacional d'Administracions Públiques a València.
23 de setembre	El síndic participa, juntament amb l'assessor en cap, Antonio Verdú, i l'assessor encarregat d'àrea, Miguel A. Blanes, en la primera reunió del Taller de les Jornades de Defensors del Poble sobre Serveis Públics Privatitzats i Defensa dels Drets dels Ciutadans, que va tenir lloc a Madrid, a la seu del Defensor del Poble estatal.
23 de setembre	Reunió de l'adjunt segon amb el cap del Servei d'Atenció Familiar (SAF) de la Policia Nacional a Alacant.
24 de setembre	Assistència del síndic a l'acte de clausura de les activitats desenvolupades en els centres penitenciaris de la província d'Alacant, amb motiu de la celebració de la festivitat de Nostra Senyora de la Mercé, celebrat al Centre Penitenciari Alacant II de Villena.
25-27 setembre	Assistència de l'assessora jurídica Ma. Ángeles Guirao a les Jornades sobre els Efectes Pràctics de la Llei Reguladora de l'Activitat Urbanística, organitzades pel Col·legi d'Advocats d'Alacant.
26 de setembre	Entrevista de l'adjunt segon amb la jutgessa de Menors de Castelló, Ma. Luisa Rodríguez Sanz.
2 d'octubre	Assistència del síndic als actes de celebració de la festivitat dels Àngels Custodis, patró del Cos Nacional de Policia, celebrats al Castell de Santa Bàrbara d'Alacant i presidits pel subdelegat del Govern d'Alacant, Luis Garrido i pel comissari cap provincial, Baldomero Araujo.
3 d'octubre	Reunió de l'adjunt segon amb el fiscal de Menors de València, Manuel Dolz.

4 d'octubre	Assistència del síndic a l'acte d'imposició de la Gran Creu de Sant Ramon de Penyafort, que el Ministeri de Justícia concedix enguany, el 2002, al degà del Col·legi Oficial de Procuradors d'Alacant, José Antonio Saura Ruiz. L'acte va tenir lloc al Palau de Justícia d'Alacant.
4 d'octubre	El Síndic rep en visita de cortesia el defensor del Ciutadà de Gandia, Juan Miguel Lloret.
7 d'octubre	Participació de l'assessor Jurídic encarregat d'àrea, Miguel Ángel Blanes i l'assessora jurídica, Ma. Ángeles Guirao, en la segona reunió del Taller de les Jornades de Coordinació de Defensors del Poble sobre Eficàcia en la Gestió dels Defensors del Poble, que va tenir lloc a la seu del Defensor del Poble Andalús, Sevilla.
8 d'octubre	Organització a la nostra seu de la segona reunió del taller de les Jornades de Coordinació de Defensors del Poble sobre Menors de Reforma, amb participació del síndic, el seu adjunt segon, l'assessora jurídica encarregada d'àrea, Elena López-Urrutia i l'assessor jurídic Agustín Millet.
9 d'octubre	Participació del síndic en els actes commemoratius del 9 d'octubre, Dia de la Comunitat Valenciana, entre els quals es va dur a terme l'acte institucional de lliurament, a Sant Miquel dels Reis, dels premis i les distincions que la Generalitat atorga anualment amb motiu d'esta festivitat i la tradicional processó cívica.
9 d'octubre	El Síndic assistix, acompanyat pel seu adjunt segon i per la secretària general, Josefa Llorca, a la recepció oficial oferida al Palau de la Generalitat amb motiu dels actes commemoratius del 9 d'octubre, Dia de la Comunitat Valenciana.
10 d'octubre	Lliurament de l'Informe Anual del Síndic de Greuges corresponent a l'any 2001 a la presidenta de les Corts Valencianes.
12 d'octubre	Participació del síndic en els actes programats amb motiu de la Festivitat de la Verge del Pilar, Patrona de la Guàrdia Civil, presidits pel subdelegat de Govern a Alacant, Luis Garrido, i el coronel cap de la Comandància de la Guàrdia Civil, Antonio Torrado.
18 d'octubre	Participació de la cap de Gabinet en la reunió de la Comissió per a l'Elaboració de la Carta de Drets de l'Usuari de la Justícia de la Comunitat Valenciana, a la seu de l'Associació Valenciana de Consumidors i Usuaris (AVACU), València.

21 i 22 d'octubre	Participació, com a ponent, del síndic en el III Seminario Hispano-italiano de Derecho Penal Económico, amb una conferència sobre "Mercado bursátil y derecho penal", a Jerez de la Frontera.
22 d'octubre	Participació de l'assessor en cap, Antonio Verdú, i de l'assessor jurídic encarregat d'àrea, Miguel Ángel Blanes, en la 2a reunió del Taller de les XVII Jornades de Coordinació de Defensors del Poble sobre Serveis Públics Privatitzats i Defensa dels Drets dels Ciutadans, que va tenir lloc a Madrid, a la seu del Defensor del Poble estatal.
31 oct-3 nov.	Assistència de l'adjunta primera al Primer Fòrum Internacional de Dones Contra la Corrupció, sota el títol "Els drets de les dones i la corrupció", organitzat per la Fundació Dones en Igualtat a Buenos Aires, Argentina.
24 d'octubre	Conferència a càrrec del síndic sobre "Los derechos humanos en la Comunidad Valenciana en relación con la Administración", dins el XVIII Cicle de Reflexió: per una Societat Informada i Solidària, organitzat pel Centre Loyola d'Alacant.
8 de novembre	Participació del síndic en les Jornades Interuniversitàries de Dret Penal en la Universitat Miguel Hernández d'Elx, com a membre del Comitè Organitzador i impartint la conferència d'obertura.
11 de novembre	Obertura a càrrec del síndic del Seminario Básico de Prevención de Delitos y Rehabilitación e Integración de Personas con Discapacidad Afectadas por el Régimen Penal-penitenciario, organitzat pel departament de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat d'Alacant i el Ministeri de Treball i Afers Socials, a la sala de juntes del Rectorat.
12 de novembre	El síndic impartix la conferència d'obertura sobre "La Ley penal del menor" del curs de l'Institut Basc de Criminologia.
13 de novembre	Reunió del síndic i la seua cap de Gabinet amb el síndic de Greuges de Catalunya, Antón Cañellas, el seu adjunt, Enric Bartlett i la seua cap de Gabinet, Margarita Cuscó, a Barcelona, preparatòria de l'organització de la IV Trobada d'Ombudsmen Regionals de la Unió Europea, que tindrà lloc a València l'any 2003.
14 de novembre	Ponència a càrrec del síndic "La incidencia de los malos tratos en las crisis familiares. Valoración y consecuencias en los procesos civiles y penales", durant les Jornades Jurídiques en Matèria de Maltractaments Físics i/o Psíquics a les Dones, organitzades per

	la Direcció General de la Dona en el Col·legi d'Advocats de València i inaugurades pel conseller de Benestar Social, Rafael Blasco i per la directora general de la Dona, Clara Abellán.
25 de novembre	Conferencia impartida per l'adjunta primera sobre "La violencia de género, una cuestión inaplazable", organitzada per l'Ajuntament de Benissa a la seua Casa de Cultura.
27-30 novembre	Assistència de l'adjunt segon al Seminario sobre Jóvenes con Personalidad Antisocial y Psicopatía, organitzat per l'Institut de Criminologia de la Universitat d'Alacant.
28 de novembre	Participació del síndic, els seus dos adjunts i el personal de la Institució en un dels tradicionals esmorzars que l'associació Nou Futur organitza a Alacant amb motiu del seu Mercadet de Nadal.
30 de novembre	Conferència impartida per l'adjunta primera sota el títol "Tolerancia cero hacia la violencia contra las mujeres", al Casino d'Elx.
4 de desembre	Assistència de l'adjunt segon a l'acte de lliurament de les Creus de la Reial Ordre de Reconeixement Civil a les Víctimes del Terrorisme, organitzat per la Delegació del Govern i la Fundació Víctimes del Terrorisme, a la seu de la Delegació del Govern.
5 de desembre	Participació dels dos adjunts al Síndic en la lectura pública de la Constitució espanyola, organitzada per la Universitat d'Alacant a la seu universitària de la ciutat d'Alacant.
5 de desembre	Assistència de l'adjunta primera a l'acte de lliurament del Primer Premi Maisonnave, atorgat a títol pòstum a José Luis Lasaletta, exalcalde d'Alacant.
9 de desembre	Compareixença del síndic davant la Comissió de Peticions de les Corts Valencianes per donar compte de l'Informe Anual corresponent a l'any 2001.
10 de desembre	Reunió de l'adjunt segon amb el president de l'Associació Valenciana d'Ajuda al Refugiat (AVAR).
11 de desembre	El Síndic assistix a la conferència impartida pel defensor del Poble estatal, Enrique Múgica, a l'Hotel Meliá València, organitzada pel Club de Trobada Manuel Broseta.
11-13 desembre	Assistència de l'adjunta primera a les Jornades sobre Polítiques Locals per a la Igualtat entre Dones i Homes, organitzades per l'Ajuntament de Vitòria i la Diputació Foral d'Àlaba.

19 de desembre — Participació del síndic en la Taula d'Experts del Seminario sobre Discriminación y Comunidad Gitana, que va tenir lloc a la sala d'actes de la Generalitat Valenciana, organitzat per la Fundació Secretariat General Gitano i inaugurat pel conseller de Benestar Social, Rafael Blasco, i per la responsable territorial de la FSGG-Comunitat Valenciana, Lola Fernández.

DESPLAÇAMENT DE L'OFICINA DEL SÍNDIC

Els ciutadans de la Comunitat Valenciana poden relacionar-se amb el Síndic de Greuges a través del telèfon gratuït de la Institució, el fax, el correu, o fins i tot a través de la nostra pàgina web. No obstant això, un nombre considerable de ciutadans continua optant per l'entrevista personal a l'hora de plantejar les seues consultes o queixes. Per això, enguany, hem volgut posar en pràctica una iniciativa, que ha obtingut molts bons resultats en altres comunitats, i que està dirigida a aproximar la Institució del Síndic de Greuges a totes aquelles persones que puguen veure en la distància geogràfica un obstacle a l'hora de comunicar-se amb nosaltres.

Es tracta de realitzar desplaçaments periòdics de l'Oficina del Síndic a distintes localitats de la Comunitat Valenciana. A l'hora de triar els municipis que el Síndic visitarà, s'ha donat prioritat a aquelles poblacions i províncies que es troben més allunyades d'Alacant, la ciutat on es troba la nostra seu.

D'esta manera, i seguint l'exemple d'altres defensors regionals, una vegada elegit el municipi, el Gabinet del Síndic es desplaça fins la localitat per elegir el local més idoni entre els possibles, i s'intenta sempre evitar locals públics, a fi de garantir la major comoditat i confidencialitat al ciutadà. Seguidament, la Institució envia una carta a totes les associacions existents en este municipi i en localitats confrontants, en la qual s'anuncia la visita del Síndic, a fi que les persones interessades a entrevistar-se amb ell puguen sol·licitar una cita prèvia, i així poder oferir una organització adequada. De la mateixa manera, uns dies abans s'anuncia la visita en la premsa i en emissores locals. Tractem, en definitiva, que la informació de l'oportunitat d'entrevistar-se amb el Síndic arribe al major nombre possible de ciutadans.

A més del síndic, es desplaça en estes visites el seu Gabinet i, generalment, atés que les cites sol·licitades solen ser nombroses, un o diversos assessors jurídics de la Institució.

Detallem a continuació les visites que hem realitzat enguany:

8 i 9 d'abril — Desplaçament de l'Oficina del Síndic a Castelló. Es tracta del primer desplaçament de l'Oficina del Síndic i el lloc elegit és la Fundació Caixa Castelló. La visita comença el dia 8 a la vesprada, amb una conferència impartida pel síndic, Bernardo del Rosal, en què explica les competències, el funcionament i les maneres d'accedir a la Institució. La conferència té lloc a la sala d'actes de la seu de la Fundació Caixa Castelló. El dia 9, després de ser rebut pel president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra Carreres, i

per l'alcalde de Castelló, José Luis Gimeno Ferrer, el síndic i dos dels seus assessors jurídics, Agustín Millet i Miguel Ángel Blanes, reben en diferents sales de l'edifici de la Fundació Caixa Castelló un total de 45 cites, moltes de les quals són d'associacions i de col·lectius. Este mateix matí, el síndic es desplaça a l'Institut d'Educació Secundària Francesc Ribalta per impartir una conferència-col·loqui als alumnes d'ESO.

10 de juny — Desplaçament de l'Oficina del Síndic al municipi valencià de Torrent. Després de la visita de cortesia a l'alcalde d'esta localitat, Juan Jesús Ros, el Síndic rep un total de 18 cites a l'Aula de Cultura de la CAM de Torrent.

11 de juny — Desplaçament de l'Oficina del Síndic al municipi valencià de Requena. Després de la pertinent visita de cortesia a l'alcaldessa, Emma Iranzo, el Síndic rep un total de 16 cites al Centre de Dia de la Tercera Edat d'este municipi.

27 de novembre — Desplaçament de l'Oficina del Síndic a la localitat valenciana de Xàtiva. Després d'una visita protocol·lària a l'alcalde, Alfonso Rus, en l'Ajuntament de Xàtiva, el Síndic rep un total de 18 cites al Centre de Jubilats el Españoleto. En acabar les visites, i a petició d'un col·lectiu, visita el Centre d'Educació Permanent d'Adults d'esta localitat.

11 de desembre — Desplaçament de l'Oficina del Síndic a Gandia, on és rebut per l'alcaldessa, Josefa Frau, i pel defensor del Ciutadà, Juan Miguel Lloret, en l'Ajuntament d'esta localitat. A la vesprada, el síndic i dos dels seus assessors jurídics, Pedro García i Miguel Ángel Blanes, atenen al voltant de 40 cites.

2. ACTIVITATS AMB DEFENSORS DEL POBLE I INSTITUCIONS SIMILARS

2.1. XVII JORNADES DE COORDINACIÓ ENTRE DEFENSORS DEL POBLE

Durant els dies 27, 28 i 29 d'octubre, el síndic de Greuges, Bernardo del Rosal; el seu adjunt segon, Carlos Morenilla; la secretària general, Josefa Rosa Llorca; l'assessor jurídic encarregat d'àrea, Pedro José García, i l'assessor jurídic Agustín Millet, van participar en les XVII Jornades de Coordinació de Defensors del Poble, organitzades enguany per la Defensora del Poble de la Comunitat Foral de Navarra, Ma. Jesús Aranda, i que van tenir lloc a Pamplona.

Esta reunió, que té caràcter anual, congrega representants de totes les institucions, tant les autonòmiques com l'estatal, de Defensors del Poble i constituïxen el principal fòrum

de debat nacional per a analitzar temes d'interés mutu i facilitar la cooperació i el compromís entre estes institucions.

Enguany, a instàncies de l'organitzadora de les Jornades, la defensora del Poble Navarrés, María Jesús Aranda, es va modificar substancialment el mètode de treball de les jornades. D'una banda, es va plantejar un tema central per a les jornades, que en esta ocasió va ser el de la immigració i els serveis socials.

En este sentit, el síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, Bernardo del Rosal, va ser l'encarregat de defensar la ponència base, titulada "Una nueva dimensión de los servicios sociales desde la perspectiva de la inmigración". També van dissertar sobre este tema el justícia d'Aragó, amb la ponència "El derecho al acceso a los servicios sociales públicos; la defensora del Poble de Navarra, amb la seua ponència "Servicios sociales e inmigración: abrir una brecha en el horizonte"; el valedor do Pobo de Galícia, que va centrar la seua intervenció en "Los emigrantes retornados. Una visión desde Galícia"; la secretària general del Defensor del Poble, María del Mar España, amb la seua ponència "La aportación de los inmigrantes al bienestar social"; l'adjunt segon del Defensor del Poble, sobre "Los servicios sociales en el estado de bienestar"; el defensor del Poble andalús que va dissertar sobre "Alojamiento y vivienda de los inmigrantes en Andalucía"; l'ararteko del País Basc que va tractar el tema "La eficacia de los planes de inmigración"; i la defensora de Castella-la Manxa i l'adjunt per a la Infància del Síndic de Greuges de Catalunya que van abordar el tema des de la perspectiva de l'educació en les seues respectives ponències, "La enseñanza intercultural en la etapa de educación infantil" y las "Escuelas gueto".

D'una altra banda, i abans de dur a terme les jornades, es van organitzar tres tallers de treball. Estos tallers estaven destinats a tractar de manera aprofundida els temes proposats pels defensors i a elaborar un document base de conclusions sobre cadascun dels temes per a ser debatuts i aprovats durant les jornades. Cadascun dels tallers es va reunir en dos ocasions de la manera següent:

- Taller sobre l'Eficàcia en la Gestió dels Defensors del Poble, que va tenir lloc a Sevilla, a la seu del Defensor del Poble Andalús, els dies 17 de setembre i 7 d'octubre.

- Taller Menors de Reforma, que va tenir lloc a Alacant, a la seu del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, els dies 9 de setembre i 8 d'octubre.

- Taller sobre Serveis Públics Privatitzats i Defensa dels Drets dels Ciutadans, que va tenir lloc a Madrid, a la seu del Defensor del Poble, els dies 23 de setembre i 22 d'octubre.

El secretari general de l'Ararteko del País Basc, Faustino López, va ser l'encarregat de presentar l'esborrany de conclusions sobre "L'eficàcia de la gestió dels defensors del poble", i després de tenir lloc un debat sobre estes conclusions, van ser aprovades les següents:

“PRIMERA. Els Defensors del Poble assumixen les funcions que tenen encomanades amb l'ànim d'oferir a la ciutadania i les institucions en les quals s'inclouen un servei adequat en termes d'eficàcia i de satisfacció en la garantia efectiva dels drets i les llibertats constitucionals. El treball dels Defensors del Poble exigix un esforç de transparència i d'informació en l'àmbit de les intervencions que es produïxen en les seues relacions amb la ciutadania, parlaments i administracions públiques.

SEGONA. Quant a la seua faceta de control de l'actuació administrativa, és important que les institucions de Defensors del Poble tinguen cura singularment del contingut de les seues resolucions o els pronunciaments, i siguen precisos en la seua exposició i avaluables per a la determinació del seu grau d'acceptació i aplicació per part de l'Administració a la qual es dirigixen. La determinació d'una resposta afirmativa davant els arguments dels Defensors ha de ser un títol més que formal per a aconseguir, finalment, la seua efectiva posada en pràctica. Per este motiu, cal escometre tasques de seguiment i d'atenció cap als compromisos assolits per les administracions amb la periodicitat i intensitat que el cas aconselle a fi de reforçar la tasca d'avaluació i la crítica respecte als graus d'eficàcia final de les intervencions dels Defensors.

TERCERA. Els Defensors consideren convenient realitzar un esforç descriptiu del grau d'eficàcia assolit a l'hora d'exposar el resultat de la seua activitat en els informes o memòries anuals que presenten davant els parlaments. En tot cas, els continguts estadístics i numèrics dels informes anuals no haurien d’esdevenir una mera expressió aritmètica i simplista de les actuacions dels Comissionats. Considerem convenient destacar, així mateix, aquelles qüestions de major envergadura per la seua entitat i transcendència en l'objectiu de la defensa dels drets i les llibertats de la ciutadania. La seua major divulgació permetrà fixar amb precisió el resultat de les relacions mantingudes entre els Defensors i les administracions públiques, duent a terme, segons el cas, l'eficaç col·laboració o reprovant la desatenció davant les consideracions que haja elaborat el Defensor del Poble.

QUARTA. La mateixa dinàmica de funcionament de les nostres institucions planteja, en termes d'eficàcia, una possible contradicció entre els resultats de la solució individual d'un conflicte plantejat i la permanència dels problemes estructurals que subjauen en el fons de la qüestió que ens ha estat formulada. Cal, en estos casos, conciliar l'interés individual i legítim de la persona que formula la queixa amb d’altres generals que previsiblement resultaran afectats per l'actuació decisòria en este expedient, a fi de no propiciar que l'actuació administrativa es limite a respostes particularitzades, i relegue la solució dels problemes de fons que expliquen el conflicte. Per a això, es considera convenient que, davant estes situacions, s'utilitze la via de la investigació d'ofici per a exigir a l'Administració, a més de la resposta al cas individual, que adopte les mesures corresponents per solucionar el conflicte de fons.

CINQUENA. L'àmbit de relacions amb els Parlaments –dels quals són Comissionats els Defensors del Poble– pot oferir un espai qualificat per a explicar particularment les seues activitats i exposar detalladament el resultat de les seues actuacions. La presentació periòdica de l'informe anual constituïx, des del punt de vista analitzat de l'eficàcia, el moment de major notorietat en les relacions d'estes Institucions amb els seus Parlaments. Els Defensors del Poble consideren important potenciar en seu

parlamentària l'anàlisi més profunda d'estos informes, independentment de les atribucions que els Parlaments tenen conferides per a analitzar els seus continguts i actuar d'acord amb les seues funcions específiques. A més d'este tràmit ordinari, els Defensors tenen altres vies afegides que poden ser utilitzades per incentivar les aportacions de les Cambres i dels seus Grups Parlamentaris davant les actuacions dels seus Comissionats. Les potencialitats que oferix la iniciativa de realitzar informes especials i el seu posterior tràmit de debat, la compareixença sectorial en les diverses Comissions i altres òrgans parlamentaris o altres iniciatives que puguen implementar-se, són unes vies que poden resultar interessants d'explorar amb vistes a assolir un major grau de relació i, d'una manera justa, afavorir el nivell d'eficiència que es perseguix. En summa, una major presència que pot ajudar a enriquir la relació entre Defensors i Parlaments, com també a perfeccionar el grau d'eficàcia d'estos últims a través de les privilegiades funcions que tenen assignades.

SISENA. Els Defensors consideren convenient superar els supòsits de falta de col·laboració de les administracions públiques mitjançant l'aplicació ineludible i progressiva de les mesures que pretenen aconseguir el respecte davant el deure legal de col·laboració. Les actituds no col·laboradores amb les tasques de supervisió i investigació de les queixes impliquen, sobretot, un element que dificulta sensiblement l'ànim resolutori i eficaç de la intervenció d'estes Institucions. Per tant, s'ha d'intentar obtenir el millor grau de col·laboració en la informació àgil i veraç respecte a les circumstàncies que es produïxen en la queixa, i aplicar les successives mesures d'impuls que la normativa establix dins d'uns procediments caracteritzats per ser sumaris i informals. En este sentit, es poden destacar determinades fórmules establides per a fer públics en els Butlletins Oficials parlamentaris els supòsits no col·laboradors, o suscitar compareixences parlamentàries per a donar compte, de manera específica, d'estos comportaments obstruccionistes. D'altra banda, el recurs previst en la legislació penal davant d'aquells casos de singular actitud entorpidora i obstruccionista ha d'emprar-se amb la prudència i la decisió que exigix un conflicte d'esta entitat. L'efecte dissuasiu que implica l'anunci d'exercir esta greu mesura, no ha d'enervar-se amb actituds poc conseqüents davant la persistència a desatendre les prevencions realitzades. I, de la mateixa manera, l'acció de promoure estes mesures de caràcter penal obliga a un rigorós zel en la determinació del supòsit, tot arribant a la màxima coincidència en la valoració jurídica del cas i procurant la major certesa possible en l'èxit processal de la iniciativa.

SETENA. Les singulars funcions que tenen atribuïdes els Defensors del Poble en relació amb la defensa dels drets constitucionals en una matèria tan sensible per a la ciutadania com és el funcionament de l'Administració de justícia, requeririen d'estes Institucions un major esforç i compromís per a assolir uns majors nivells d'eficàcia en este àmbit particular. Les nombroses queixes que reben els Comissionats Parlamentaris en esta matèria i el compromís permanent dels Defensors del Poble en la protecció dels drets constitucionals, també fan necessària la implementació d'actuacions singulars que propicien, en coordinació amb els òrgans competents de l'Administració de justícia, anar avançant, si més no, en la millora d'aquells aspectes del seu funcionament que motiven un major nombre de queixes davant les nostres Institucions. A estos efectes, els Defensors consideren convenient formalitzar relacions amb els òrgans competents de l'Administració de justícia mitjançant instruments que milloren els mecanismes de col·laboració i d'auxili mutu.

VUITENA. En l'àmbit de les relacions dels Defensors amb els ciutadans, les administracions, les institucions parlamentàries i amb la iniciativa social, el grau d'eficàcia està especialment condicionat per la capacitat mateixa dels Defensors de transmetre les seues posicions i explicar els seus arguments com a òrgans de protecció dels drets i les llibertats constitucionals. El resultat eficaç de l'anomenada magistratura de persuasió exercida pels Defensors dependrà de la seua capacitat per a guanyar receptivitat i solvència davant els elements que conformen l'opinió pública. Per això, els Defensors han d'estar atents a tots els mecanismes que estiguen al seu abast per a aconseguir que les seues aportacions tinguen una projecció pública i permeten a tota la societat conéixer la tasca i el servei que oferixen estes Institucions. La transparència i la divulgació del treball dels Defensors del Poble ha de ser, habitualment, d'actuació amb l'objectiu d'evidenciar l'existència d'estes Institucions, reclamar amb valentia el seu rang institucional i sotmetre's, des d'un sentit profundament democràtic, al juí de la ciutadania sobre el sentit de la seua existència i el grau de la seua eficàcia."

L'adjunt segon al Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, Carlos Morenilla, va ser l'encarregat de presentar l'esborrany de les conclusions del segon taller sobre La Situació dels Menors Després de les Últimes Reformes Legislatives. Després del debat del taller i la consegüent introducció de matisacions i aportacions, es va aprovar el text següent:

"Els defensors i les defensores autonòmics, reunits a Navarra amb el defensor del Poble estatal, han expressat la seua voluntat que un dels temes que tracten en les seues XVII Jornades de Coordinació siga el dels menors sotmesos a mesures de reforma, perquè si hi ha temes sensibles en l'àmbit de la protecció dels drets humans, estos són, precisament, tots els que afecten la infància i la joventut.

L'entrada en vigor de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, i l'experiència pràctica de la seua aplicació en els escassos dos anys que han transcorregut des de la seua vigència, oferixen als defensors i les defensores un objecte d'atenció preferent, especialment tenint en compte les responsabilitats que, en este àmbit, assumixen les Comunitats autònomes. Una vegada posats en comú les experiències i el coneixement que els defensors autonòmics i el defensor del Poble estatal tenen sobre el tema, tots ells han considerat que, de l'àmbit dels nens, les nenes i els adolescents sotmesos a mesures de reforma, es poden extraure les conclusions següents:

PRIMERA. La Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal del menor, constituïx un marc legal acceptable, des del punt de vista del respecte dels drets del menor i des del punt de vista de la persecució, en este àmbit, de l'interés superior dels menors. No obstant això, s'han detectat deficiències en alguns aspectes concrets que, des del punt de vista dels defensors, haurien d'esmenar-se. A este efecte, estes conclusions pretenen aportar elements per a la reflexió i suggerir les vies a través de les quals podrien transcórrer les reformes necessàries.

SEGONA. La primera mancança que s'aprecia en l'actual marc legal és l'absència d'un reglament general estatal, com també dels corresponents reglaments autonòmics, que

completen i desenvolupen la Llei, i regulen amb precisió aquells aspectes que afecten, de manera molt particular, els drets fonamentals dels menors, especialment, tot els referits al règim ordinari i disciplinari en els centres d'internament, com també els que afecten l'execució de les mesures en règim obert.

TERCERA. S'han manifestat diverses situacions en les quals el sistema de protecció iniciat per les diverses comunitats autònomes no està suficientment preparat per a atendre amb eficàcia determinats grups de menors. Este és el cas dels menors de catorze anys que cometen fets delictuosos i que queden fora de l'àmbit d'aplicació de la Llei Orgànica 5/2000, i són remesos per esta al sistema general de protecció (art.3), sense que en este àmbit s'haja previst un tractament específic per a estos. El mateix ocorre amb els menors de 18 anys, que, sense haver delinquit, evidencien trastorns de conducta. Davant d'ambdós situacions, preocupen les dificultats observades per a mantenir la disciplina dels centres sense que minven les adequades garanties dels drets dels menors, de manera que resulte viable el treball sobre ells a través dels programes educatius que es consideren necessaris. D'altra banda, es manifesta la inquietud per la manca de recursos per a atendre menors amb malalties mentals, per als quals no sempre existixen programes terapèutics idonis.

QUARTA. La Llei Orgànica 5/2000 preveu un sol procediment per a l'enjudiciament de tots els fets delictuosos, quan seria convenient que, per als fets delictiuosos menors, s'arbitre una tramitació més senzilla i àgil que la prevista en la Llei.

CINQUENA. No té sentit la presència d'un segon fiscal en la declaració del menor detingut, que no tinga representació legal (article 17.2), ja que es poden salvaguardar els drets del menor amb l'assignació, per tal de representar-lo, del mateix lletrat que el defensa o de l'entitat pública que en tinga assumida la tutela.

SISENA. El sistema de regulació de la responsabilitat civil en el títol VIII de la Llei Orgànica 5/2000 es considera dificultós i poc funcional, i caldria acollir-se al sistema tradicional previst en la Llei d'enjudiciament criminal per al dret penal d'adults, en què el perjudicat pot exercir l'acció civil dins el procés penal que s'instruïx al menor.

SETENA. El marc legal vigent hauria de completar-se amb una modificació de la Llei 35/1995, d'11 de desembre, d'ajudes i assistència a les víctimes de delictes violents i contra la llibertat sexual, de manera que incloguera la possibilitat d'assistència a les víctimes per fets comesos per menors.

VUITENA. Els defensors i les defensores han apreciat que, en alguns casos, les previsions de la Llei no s'estan portant a terme o se n'estan fent interpretacions que no s'ajusten al seu esperit. Este és el cas, per exemple, de la falta d'agilitat d'alguns col·legis d'advocats a l'hora de designar els lletrats d'ofici que defensen els interessos del menor, i a més, designen un lletrat d'ofici diferent per al tràmit d'assistència al menor detingut i un altre per a la resta del procediment, quan allò més raonable és que siga el mateix lletrat. D'altra banda, les administracions competents en esta matèria hauran de proporcionar suficients fons econòmics per a atendre les necessitats del torn d'ofici per a l'assistència lletrada dels menors, i garantir, així, una adequada prestació d'este servei, que és d'importància fonamental per a la tutela dels drets processals del menor.

NOVENA. Igualment, s'aprecia la necessitat d'iniciar, allà on no s'està fent, els Programes de Mediació i Mediació-Reparació prevists en la Llei i potenciar-ne l'ús, per a la qual cosa és imprescindible incrementar els mitjans materials i humans que tenen els equips tècnics de les Fiscalies de Menors, encarregats de tramitar el procés de mediació (article 19).

DESENA. Els defensors i les defensores consideren necessari dotar de suficient nombre de professionals a tots els estaments i institucions que estan involucrats en la justícia de menors i que la formació d'estos responga a les exigències d'especialització que el compliment de les finalitats de la llei requerix, amb especial referència, en este punt, a les plantilles dels equips tècnics dels jutjats, que cal que siguen dotades i estiguen completes, ja que és ací on s'observen les majors mancances a pesar de la importantíssima funció que la Llei els atorga.

ONZENA. És imprescindible potenciar les mesures en medi obert, i per a això cal instar les administracions públiques perquè posen a la disposició dels jutges de menors els recursos necessaris, tot incloent-hi els professionals, que les executen i controlen; cal que estes administracions s'involucren més activament en el problema per a fer possible un major ús d'estes mesures.

DOTZENA. Cal, tal com exigix la Llei Orgànica 5/2000, que s'habiliten els centres o les dependències de detenció específics per a menors, tant per a ús de la Policia Nacional, com de la Guàrdia Civil i de les Policies Autonòmiques i Locals, i procurar prestar-los els serveis als quals es referix l'article 17.3 de la pròpia Llei.

TRETZENA. Els defensors i les defensores estimen imprescindible la creació de més centres d'internament i més centres terapèutics o centres específics per a menors amb necessitats especials, que la seua estructura arquitectònica s'ajuste a les regles 31 a 37, aprovades per Resolució 45/113, de 14 de desembre de 1990, de l'Assemblea General de les Nacions Unides, i a la Regla 27 de les Regles Mínimes per a l'Administració de Justícia de Menors, aprovades per Resolució 40/33, de l'Assemblea General de les Nacions Unides, i en els quals es desenvolupen els programes educatius necessaris per a atendre les finalitats de la Llei i s'oferisquen als menors els serveis necessaris perquè satisfacen les seues necessitats educatives, sanitàries i recreatives, tots ells atesos pels professionals adequats i degudament formats.

CATORZENA. Respecte als centres ja existents, s'insta les administracions que en són titulars que publiquen uns estàndards mínims, que s'ajusten el màxim possible a les Regles citades en la conclusió anterior, i que en el menor temps possible estos centres s'adapten a estos estàndards perquè es puguen atendre adequadament les finalitats de la Llei i les necessitats dels menors.

QUINZENA**.** Els defensors i les defensores han comprovat l'existència, en molts casos, de descoordinació entre els diferents departaments administratius (Educació, Benestar Social i Sanitat) d'un mateix àmbit territorial, cosa que perjudica seriosament els interessos dels menors i el compliment de les finalitats de la Llei, per la qual cosa resulta imprescindible que estos problemes se solucionen i es procure que totes les

Administracions involucrades actuen conjuntament, i arriben a acords institucionals que oferisquen i faciliten als menors l'atenció especialitzada que alguns requerixen.

SETZENA. Els defensors i les defensores entenen que els programes d'educació i reinserció dels centres de menors i els que acompanyen les mesures dictades per al seu compliment en llibertat han d'atendre adequadament les necessitats específiques dels menors estrangers no acompanyats (llengua, costums, habilitats, etc.).

DESSETENA. Cal recordar que la responsabilitat en l'execució de les mesures previstes en la Llei Orgànica 5/2000 i el seu bon èxit per al compliment de les finalitats de la Llei, encara que la seua gestió estiga a mans d'entitats o institucions privades, correspon a les administracions públiques, que, en cap cas, han de tenir deixadesa en les seues funcions d'inspecció i control periòdic (d'acord amb el que disposa l'article 25 de la Convenció de Nacions Unides sobre els Drets del Nen) per a garantir degudament els drets dels menors."

Finalment, l'adjunta primera al Defensor del Poble, Ma. Luisa Cava, va ser l'encarregada de presentar les propostes del tercer taller sobre Serveis Públics Privatitzats i Defensa dels Drets dels Ciutadans, i, després del debat, es van aprovar les conclusions següents:

"PRIMERA**.** Quant a la utilització d'ens instrumentals de titularitat pública per a la prestació de serveis públics, cal garantir en les normes de creació que:

- Les potestats són, en tot cas, de titularitat del poder públic, per la qual cosa, la norma creadora de l'entitat ha de definir l'abast d'aquelles i les tècniques per a garantir el seu complet respecte.
- Sense perjuí de l'existència d'altres vies de resolució de possibles conflictes, ja siguen de naturalesa judicial o no, cal articular un sistema de tutela i control, i depositar en el poder públic al qual pot acudir el ciutadà per a garantir el ple respecte dels drets que tinguen reconeguts.
- La solvència de les empreses gestores de serveis ha d'estar garantida, per la qual cosa cal extremar els controls externs a través de les corresponents auditories, per encàrrec de l'Administració territorial tutelar del servei o la prestació.
- Qualsevol que siga la tècnica que s'utilitze per a la prestació dels serveis públics, haurà de respectar els principis constitucionals, com ara els de legalitat, eficàcia, igualtat, seguretat jurídica, interdicció de l'arbitrarietat, etc.

SEGONA. La privatització dels serveis públics, tant si opera per raons d'eficàcia, o de la creació d'un mercat únic liberalitzat, en cap cas pot comportar una pèrdua de les garanties del consumidor i l'usuari, en el benefici del qual, se suposa, que es produïx este fenomen.

TERCERA. **C**orrespon al poder públic establir les regles del nou mercat, perquè l'optimació de la lliure competència siga compatible amb els principis de solidaritat i cohesió social, com a garantia de la dignitat de la ciutadania, que implica l'accés i el benefici en condicions d'igualtat a determinats serveis essencials per a la comunitat.

QUARTA. La privatització dels serveis i la prestació de béns aconsella que a escala europea, o nacional, s'establisca un estatut del consumidor i usuari en relació amb cadascun dels distints serveis liberalitzats i la creació, per part dels operadors del mercat i amb la supervisió de les institucions tuteladores del compliment de les normes, d'una carta de serveis.

CINQUENA. És aconsellable que des de les institucions públiques i els operadors del mercat s'editen publicacions informatives sobre les diferents garanties i tècniques de protecció dels drets dels consumidors i usuaris.

SISENA. Correspon als poders públics tutelar i actuar d'ofici davant possibles vulneracions per part dels operadors del mercat dels objectius establits en les normes reguladores dels serveis liberalitzats. La dispersió normativa existent i l'evident transcendència pública i general d'estos serveis per als ciutadans, els quals, per a tenir un habitatge digne i gaudir d'una mínima qualitat de vida, no poden prescindir d'estos serveis, obliga a reflexionar sobre l'oportunitat que el legislador adopte un estatut mínim de drets i garanties dels usuaris dels serveis públics essencials, tot potenciant la fiscalització de l'Administració pública i detallant el règim disciplinari. En estes normes seria convenient que, amb la finalitat que l'actuació de les nostres institucions fóra més eficaç, es recordara la competència de supervisió que tenim per a controlar l'activitat dels serveis que es presten en règim de lliure concurrència en el mercat en aquells aspectes, definits en el cos d'este escrit, en els quals es realitzen activitats públiques. La recent Sentència del Tribunal Constitucional de 14 d'octubre de 2002 efectua una interpretació del control de les empreses que presten este tipus de serveis a la societat que pot ampliar el camp d'actuació de les nostres institucions, segons s'havia entés fins ara. Este major marge d'actuació donat per la Sentència es basa en l'enteniment d'un concepte ampli d'empresa pública, en estimar que esta existix quan es dóna una participació pública per ínfima que esta siga, en este cas està legitimat el control des dels poders públics.

SETENA. Per poder actuar amb plenitud davant les empreses que concorren al mercat, cal fer evolucionar les institucions de defensa dels drets fonamentals i les llibertats públiques, que serien més defensores de drets que supervisores de l'Administració. El procés de privatització dels serveis ha canviat el sistema de garanties, per la qual cosa cal l'evolució institucional per a poder intervenir. Esta modificació s'ha de produir tant referida a les competències com al procediment d'actuació. La mediació es considera un sistema idoni que permetria garantir els drets i interessos dels ciutadans en la prestació de serveis en règim de lliure concurrència, a través de la intervenció directa davant l'empresa que els presta. Però no és suficient, encara que si bàsica, una competència mediadora, ja que caldria buscar una fórmula perquè les empreses tingueren l'obligació de col·laborar amb els Comissionats parlamentaris.

VUITENA. Entenem que per als consumidors i usuaris dels serveis públics les nostres institucions estan cridades a fer un important paper per via de suggeriment i proposta en la construcció d'un sistema garantista dels drets constitucionals de consumidors i usuaris a l'interior del mercat liberalitzat europeu. Qualsevol que siga l'operador que preste el servei, allà on es produïsca una vulneració d'un dret constitucional, cal articular vies de protecció pública, sense perjuí de la funció jurisdiccional."

Durant les Jornades també es van presentar les següents comunicacions:

- "La integración de los inmigrantes en la Comunidad de Castilla-León: la experiencia del Procurador del Común" a càrrec de Manuel García, procurador del Común de Castella-Lleó, i Juan Antonio Orozco, cap de Departament.
- "Los derechos de los ciudadanos frente a la privatización de los servicios públicos. Especial referencia a la intervención de los comisionados parlamentarios", elaborada per Manuel García, procurador del Comú de Castella-Lleó, i pel seu assessor jurídic Rubén García.
- "Comunicación del Área del Menor del Diputado del Común de Canarias" elaborada per Isabel de Blas, assessora de l'Àrea del Menor del Diputado del Común de Canàries.
- "Menores, situación de atención especial" realitzada per Mercedes Agúndez, ararteko del País Basc.

2.2. IV Conferència de Defensors Europeus

El Síndic de Greuges és membre de l'Institut Europeu de l'Ombudsman. L'IEO és una associació creada el 1988 d'acord amb la legislació austríaca, país on té la seua seu. En l'actualitat, quasi tots els defensors del Poble europeus, tant nacionals com regionals, pertanyen a esta associació independent sense ànim de lucre, que té com a objectius investigar de manera científica qüestions relacionades amb els drets humans, la defensa del ciutadà i l'Ombudsman, divulgar i fomentar el concepte d'*ombudsman* i donar suport i col·laborar amb institucions d'Ombudsmen locals, regionals, nacionals i internacionals amb propòsits similars.

Cada dos anys, i si pot ser amb motiu d'una conferència europea de l'Ombudsman, es du a terme l'assemblea general, composta per tots els membres d'este Institut. A esta assemblea competix, entre altres coses, elegir el president de l'EOI i la Junta Directiva, que tenen un mandat de dos anys.

Del 22 al 24 de maig es va celebrar a Cracòvia, Polònia, la IV Conferència de Defensors del Poble Europeus, organitzada conjuntament pel comissionat de la Protecció dels Drets de la República de Polònia i l'Institut Europeu de l'Ombudsman. El títol de la Conferència era "El papel de los defensores a comienzos del siglo XXI" i els tres temes principals van ser:

- El paper de l'Ombudsman en circumstàncies extraordinàries i extremes
- L'Ombudsman i la defensa dels drets dels refugiats en el marc de la legislació internacional actual
- Efectivitat de l'activitat de l'Ombudsman.

Durant la Conferència, es va realitzar un seminari especial al Museu del Camp de Concentració d'Auschwitz, sota el títol "La experiencia d'Auschwitz - una inspiración para la protección de los derechos humanos".

En acabar la conferència, es va dur a terme l'Assemblea General de l'Institut Europeu de l'Ombudsman, en la qual la Junta Directiva, presidida pel síndic de Greuges de Catalunya, Antón Cañellas, s'acomiadava després de dos anys de mandat i se'n va elegir una de nova, de la qual, el síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, Bernardo del Rosal, va ser nomenat vocal.

2.3. ACTIVITATS RELACIONADES AMB LA FEDERACIÓ IBEROAMERICANA DE L'OMBUDSMAN (FIO)

El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana és membre de la Federació Iberoamericana de l'Ombudsman (FIO), una agrupació que reunix exclusivament defensors del Poble, procuradors, comissionats i presidents de Comissions Públiques de Drets Humans dels països iberoamericans d'àmbit nacional, estatal-autonòmic o provincial.

El seu objectiu primordial és ser un fòrum per a la cooperació, l'intercanvi d'experiències i la promoció, difusió i enfortiment de la institució de l'Ombudsman en les regions geogràfiques de la seua jurisdicció, independentment del nom específic que tinguen.

Reunió Intercontinental (Unió Europea-Amèrica Llatina-Carib) sobre la Tutela dels Drets Humans

El 24 i 25 d'abril va tenir lloc a la Casa d'Amèrica, Madrid, una Reunió Intercontinental (Unió Europea-Amèrica Llatina-Carib) sobre la tutela dels drets humans, inaugurada per Sa Majestat el Rei d'Espanya, en la qual van participar defensors del Poble, principalment de la FIO. En el transcurs de les jornades, es van constituir les taules següents:

- Institucions supranacionals i tutela dels drets humans (anàlisi comparada des d'una perspectiva axiològica i evolutiva. Les relacions de cooperació i el perfeccionament de les institucions).
- Procediments no judicials de protecció en àmbit estatal (complementarietat d'actuacions i ajustament dinàmic amb l'activitat desenvolupada pels distints poders i òrgans en l'Estat de Dret. Especial referència a les funcions preventives, personalitzades i innovadores).
- Democràcia i tutela dels drets humans.
- L'abolició de la pena de mort i la tortura.
- El Tribunal Penal Internacional (característiques, situació actual i desenvolupament previsible de la seua organització i abast), en què va intervenir el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, Bernardo del Rosal, com a relator.

Durant les jornades, els participants van ser rebuts pel president del Govern al Palau de la Moncloa. Així mateix, i aprofitant la presència de gran part dels membres de la FIO,

es va presentar el Programa Regional de Suport a les Defensories del Poble d'Iberoamèrica.

Dins el marc de la FIO, durant els dies 24 i 25 d'abril es va realitzar a la seu del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana un taller de treball com a part de les Jornades d'Enfortiment Institucional per als Defensors del Poble d'Iberoamèrica que tenien lloc a Madrid, i vam rebre en la Institució membres de la plantilla d'assessors de diversos defensors regionals de Brasil, Paraguai i Nicaragua.

VII Congrés Anual de la Federació Iberoamericana de l'Ombudsman

La FIO es reunix anualment en una assemblea general, a fi de fer balanç, aprovar els informes que li sotmet el Comitè Directiu i emetre les declaracions i comunicats públics que siguen convenients per a l'efectivitat dels seus objectius i finalitats. Estes assemblees es realitzen normalment en el transcurs d'un congrés en el qual es debaten temes d'actualitat i transcendència i s'intercanvien experiències de mutu interés.

El VII Congrés de la Federació Iberoamericana de l'Ombudsman va tenir lloc a Lisboa del 19 al 21 de novembre, sota el títol L'Ombudsman: Noves Competències, Noves Funcions. El Síndic de Greuges, els seus dos adjunts, la cap de Gabinet, i els assessors jurídics Elena López-Urrutia i Agustín Millet van ser els participants d'esta Institució en este esdeveniment tan destacat, en el qual es van tractar temes d'actualitat com la mediació de l'Ombudsman en els conflictes entre l'Administració i els ciutadans; la bona administració com a dret dels ciutadans; motorització i avaluació en les polítiques públiques; i finalment, la intervenció de l'Ombudsman en l'àmbit dels serveis d'utilitat pública per empreses.

Finalment, es va aprovar, a manera de conclusions d'este Congrés, la següent declaració que a continuació reproduïm pel seu interés:

DECLARACIÓ DE LISBOA

Les defensores i els defensors del oble, procuradors, proveïdors de justícia, comissionats i presidents de comissions públiques de drets humans, reunits en el VII Congrés Anual de la Federació Iberoamericana d'Ombudsman (FIO), a la ciutat de Lisboa, Portugal, del 18 al 20 de novembre de 2002, aproven la següent DECLARACIÓ:

1. RESSALTEN el paper mediador dels Ombudsmen per a la interelació entre els ciutadans i els poders públics, en afavorir la solució dels conflictes.
2. CONSIDEREN fonamental la bona administració per a la governabilitat, i garantir el ple gaudi dels drets i les llibertats fonamentals, amb participació ciutadana i transparència en la presa de decisions, la rendició de comptes i la responsabilitat dels servidors públics.
3. RECONEIXEN la importància de l'actuació monitòria i de l'avaluació de polítiques públiques, per a garantir que el seu disseny i execució estiguen sota el marc del respecte dels drets humans.

4. IDENTIFIQUEN que els problemes més freqüents de les prestacions de serveis públics són l'insuficient accés, les tarifes elevades i la baixa qualitat de servei, els quals solen originar conflictes entre les empreses estatals o privades i els usuaris, i que els Ombudsmen hem d'assumir el nostre manament constitucional i legal en la protecció dels drets humans, especialment dels sectors més pobres.
5. EXPRESSEN que els processos de privatització no han de menyscabar els drets de les persones, la protecció dels quals és responsabilitat de l'Estat.
6. EMFATITZEN la recíproca relació entre drets humans i l'Estat de dret democràtic, ja que no hi ha respecte als drets humans fora del sistema democràtic i no és possible la perfecció d'este sense respecte a estos drets.
7. REITEREN el seu ferm suport perquè la Cort Penal Internacional, de caràcter permanent, comence, com més prompte millor, a desenvolupar la seua missió d'impartir justícia de manera global davant el genocidi, els crims de la humanitat, els crims de guerra i agressió.
8. ES COMPROMETEN a influir dins els seus respectius països per aconseguir la ratificació de l'Estatut de Roma i, als països que ja ho han fet, perquè adeqüen la seua legislació interna i perquè els seus Estats no subscriguen acords bilaterals que tinguen com a objectiu sostraure de la competència de la Cort qualsevol persona acusada d'haver comés algun dels crims considerats.
9. REITEREN la seua condemna de totes les formes del terrorisme, independentment dels seus mòbils i SE SOLIDARITZEN amb les víctimes i els pobles que les patixen, i assumixen que el combat contra el terrorisme ha de fer-se en l'estricte respecte al dret internacional i als drets humans.
10. EXPRESSEN una preocupació pel creixent fenomen migratori, tant dins d'Amèrica Llatina com entre continents, com a conseqüència de l'ampliació de la pobresa i, sobretot, de la desigualtat d'oportunitats de vida. ES COMPROMETEN a un fer paper més actiu com a promotors i protectors dels drets humans, en una situació que implica especial vulnerabilitat, per a fer efectiva la tradicional solidaritat continental.
11. RECONEIXEN que l'alt cost del deute extern el fa esdevenir impagable, i priva els pobles de Llatinoamèrica del dret al desenvolupament, a la seua autodeterminació econòmica i a un nivell de vida amb dignitat humana.
12. RECONEIXEN la tasca de la Comissió i de la Cort Interamericanes de Drets Humans, i exhorten els països membres de l'Organització d'Estats Americans perquè els doten del pressupost necessari per a continuar la seua important funció de protecció i promoció dels drets humans en l'hemisferi.
13. REITEREN, en el Dia Internacional de la Infància, la importància del respecte a tots els drets que corresponen als nens, nenes i adolescents.
14. PROTEGIXEN la tasca del Defensor del Poble de Colòmbia, desenvolupada durant deu anys en un context molt difícil pel seu alt risc, marcat per la recrudescència del conflicte armat intern i les freqüents i greus violacions als drets humans.
15. DONEN SUPORT als esforços del Procurador dels Drets Humans de Guatemala per crear una comissió per a la investigació de cossos il·legals i aparats clandestins de seguretat, com a compliment de l'Acord sobre Esclariment Històric, conjuntament amb els defensors no governamentals de drets humans.
16. MANIFESTEN la seua preocupació per la situació que actualment travessa la República Bolivariana de Veneçuela i PROTEGIXEN els esforços de les parts

intervinents, tot incloent-hi el PNUD, OEA i Centre Carter, per a l'obtenció d'una solució pacífica, democràtica i en el marc constitucional.

17. RECONEIXEN la tasca del Defensor del Poble de la Nació Argentina en defensa del dret humà de propietat vulnerat a partir de decisions de política financera i bancària.
18. RECONEIXEN els esforços de la Procuradoria per a la Defensa dels Drets Humans de Nicaragua, la qual ha iniciat una campanya internacional a favor d'un comerç amb justícia per als productes agrícoles que són la base de l'economia en els països centreamericans.
19. DONEN SUPORT a la tasca que està exercint la Procuradoria per a la Defensa dels Drets Humans a El Salvador i REBUTGEN qualsevol acte que tendisca a menyscabar la seua missió.
20. SUBRATLLEN l'íntima connexió entre la imprescindible garantia d'independència dels Ombudsmen i la necessària dotació de recursos pressupostaris per a poder complir plenament les seues funcions.
21. REAFIRMEN la necessitat de crear o enfortir els mecanismes institucionals especialitzats en l'atenció integral dels drets de les dones, i reconeixen amb beneplàcit l'obertura de programes especials sobre drets de la dona en Institucions Membres de la Federació.
22. RATIFIQUEN el seu compromís d'incloure en totes les seues activitats una perspectiva d'anàlisi i reflexió sobre totes les formes de discriminació, amb èmfasi en les condicions i necessitats específiques d'homes i de dones, incorporant d'esta forma l'enfocament de gènere.
23. EXHORTEN els Parlaments de Brasil, Xile i Uruguai perquè creen als seus països la figura de l'Ombudsman, i milloren així les condicions de funcionament de les institucions democràtiques i garantisquen els drets fonamentals de les persones, i APEL·LEN perquè en un futur molt pròxim siga designat el primer titular de la Defensoria del Poble de la República Dominicana.
24. SALUDEN l'accés a la independència de la República Democràtica de Timor-est i la FELICITEN per la consagració en la seua Constitució de la figura del Provedor de Direitos Humans i Justiça.
25. SALUDEN amb beneplàcit el nomenament de Sergio Vieira de Mello, com a Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Drets Humans.
26. MANIFESTEN el seu compromís de suport recíproc entre les oficines d'Ombudsmen a través de la cooperació horitzontal.
27. RECONEIXEN el paper fonamental que els defensors de drets humans estan fent a favor del respecte de la dignitat humana i APEL·LEN perquè se'ls proveïsquen les garanties i els recursos necessaris per a dur a terme la seua tasca.
28. AGRAÏXEN la presència en l'Assemblea General del recentment elegit president de l'Institut Internacional d'Ombudsman, Clare Lewis, Ombudsman d'Ontario, Canadà, i del secretari general de l'Associació per a la Prevenció de la Tortura, Mark Thomson.
29. RECONEIXEN la tasca que fa l'Institut Interamericà de Drets Humans com a Secretaria Tècnica de la FIO, i la seua tasca en la promoció i consolidació de la figura de l'Ombudsman en la regió.
30. MANIFESTEN el seu reconeixement per l'execució del Programa Regional de Suport a les Defensories del Poble d'Iberoamèrica, que es desenvolupa amb fons de la Unió Europea i de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional.

31. SALUDEN el Consell Rector i el Comitè Directiu de la FIO per la seua tasca en la present gestió.
32. EXPRESSEN el seu agraïment al Provedor de Justiça portugués, Henrique Nascimento Rodrigues, per l'organització del VII Congrés, i al poble de Portugal per la seua hospitalitat i atenció, i MANIFESTEN la seua complaença pel fet que estos acords siguen coneguts com a DECLARACIÓ DE LISBOA.

A la ciutat de Lisboa, Portugal, als vint dies del mes de novembre de 2002.

2.4. REUNIÓ ANUAL DELS MEMBRES AMB DRET A VOT DE LA REGIÓ EUROPEA DE L'INSTITUT INTERNACIONAL DE L'OMBUDSMAN (IOI)

El Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana és membre de l'Institut Internacional de l'Ombudsman (IOI). L'IOI va sorgir el 1978 com una organització internacional d'oficines de l'Ombudsman, sense finalitat de lucre, d'acord amb la Llei de Societats de Canadà, on se situa la seua seu. En l'actualitat, esta organització està estructurada en 6 regions diferents: Àfrica, Àsia, Australàsia i el Pacífic, el Carib i Llatinoamèrica, Europa i Amèrica del Nord.

Els seus objectius, entre d'altres, són promoure el concepte i la Institució de l'Ombudsman i el seu desenvolupament a través del món, fomentar la participació regional en les activitats de l'Institut i desenvolupar capítols regionals amb la finalitat de descentralitzar les seues activitats. Per portar a terme estos objectius, els membres de l'Institut realitzen cada quatre anys un Congrés Internacional de l'Ombudsman, i el pròxim tindrà lloc al Quebec l'any 2004. D'altra banda, els membres de les regions que conformen l'IOI mantenen reunions anuals. En este context, es va dur a terme, del 5 al 7 de desembre, a Ljubljana, Eslovènia, la reunió anual dels membres amb dret a vot de la Regió Europea de l'IOI. El tema principal de la conferència va ser "La independència de l'Ombudsman". En esta reunió, entre altres temes, van tractar: la independència financera, l'Ombudsman i les estructures polítiques; l'Ombudsman i la societat civil i l'Ombudsman i els mitjans de comunicació.

3. PÀGINA WEB , CONVENIS DE COL·LABORACIÓ I PROTOCOLS

3.1. NOVA PÀGINA WEB DEL SÍNDIC DE GREUGES

Des que Bernardo del Rosal va prendre possessió del càrrec com a Síndic de Greuges d'esta Comunitat, un dels objectius prioritaris que es va marcar va ser, sens dubte, fomentar la comunicació i l'aproximament d'esta Institució als ciutadans.

Durant esta última dècada, internet ha revolucionat totes les esferes de les nostres vides, des de les nostres relacions privades fins als cercles de treball. És evident que ha resultat ser una eina molt atractiva, en el sentit que ha revolucionat, per la seua senzillesa, immediatesa, enginy i seducció la manera com un individu, una empresa o una institució pot presentar la informació a la societat. No és gens estrany que, entre les actuacions previstes per a portar a terme este propòsit comunicatiu, el Síndic decidira fer un ús eficaç de les tecnologies que tenim al nostre abast, per millorar la nostra relació amb els ciutadans, i com no, per optimar també els serveis que els oferim. D'esta manera, un dels projectes més importants que hem portat a terme durant l'any 2002 ha estat la creació d'una nova pàgina web que estiguera a l'altura dels temps que vivim i satisfera les expectatives dels ciutadans que la visiten.

A través de la informació que conté la nostra nova pàgina web, pretenem aproximar la Institució a tots els ciutadans, donar-la a conèixer, explicar quines són les seues comeses i com funciona, com també de quina manera hom pot interposar una queixa contra l'Administració autonòmica i local.

Entre els seus apartats, podem trobar els continguts següents:

- **Benvinguda.** Missatge del Síndic de Greuges, Bernardo del Rosal, en què dóna la benvinguda a tots aquells que visiten la nostra pàgina web.

- **El Síndic**. Dins d'este apartat hem inclòs una petita referència històrica a la figura del Síndic i de l'Ombudsman; una informació sobre la figura del Defensor del Poble a la Comunitat Valenciana, una breu biografia del síndic de Greuges actual, Bernardo del Rosal, i dels seus predecessors, Arturo Lizón i Luis Fernando Saura; les competències que el Síndic té encomanades; com també una relació del personal de la Institució i els seus càrrecs.

- **Consultes i informació al ciutadà.** En este apartat s'especifiquen les maneres a través de les quals el ciutadà es pot posar en contacte amb esta oficina i els horaris de consulta que hi ha, alhora que s'oferix la possibilitat, a través d'un qüestionari, de plantejar la consulta a través de la web.

- **Queixes**. Ací es detalla quan, qui i com es pot presentar una queixa davant el Síndic. També s'especifiquen els supòsits en els quals el Síndic no pot admetre una queixa. A la fi d'este apartat, oferim la possibilitat de presentar una queixa també a través d'esta pàgina web.

- **Activitats**. En este apartat es detallen les activitats que el Síndic organitza o en les quals participa; també hem inclòs ací la participació del Síndic o del personal en trobades, congressos, conferències, actes institucionals, etc.

- **Informes i publicacions.** Informes anuals del Síndic en versions en valencià i castellà; articles d'opinió escrits per personal de la Institució i publicats en mitjans de comunicació impresos; textos de ponències, conferències i comunicacions presentades pel síndic, els seus adjunts o personal de la Institució.

- **Premsa**. Retalls de premsa en els quals s'esmenta la Institució del Síndic, ordenats cronològicament.

- **Legislació.** La Llei i el Reglament del Síndic de Greuges, del Defensor del Poble i de la resta de comissionats autonòmics; legislació més rellevant relativa a les àrees de treball del Síndic, com també la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei del Govern Valencià.

- **Enllaços.** Enllaços amb altres pàgines d'interés, sobretot, hem inclòs ací pàgines dels comissionats autonòmics, la del Defensor del Poble i la d'altres Ombudsmen europeus o d'altres parts del món.

Esta Institució és conscient de com és d'important que els continguts de la pàgina web no es queden obsolets; és per això que fem actualitzacions diàries de la pàgina i intentem incloure en esta novetats i ampliar la informació que podem proporcionar als ciutadans. Som conscients que el món d'internet avança a passos engegantits i no podem quedar-nos endarrere. En conseqüència, hem volgut crear una pàgina web dinàmica, que evolucione dia rere dia i que cobrisca les necessitats que es vagen plantejant.

Al llarg del primer any de vida de la nostra nova pàgina web, podem evidenciar un augment progressiu de les visites rebudes; mentre que al gener de 2002 la pàgina web del Síndic va rebre un total de 1.562 visites, al desembre, este nombre es va veure duplicat, i va arribar a les 3.236 visites. L'any 2002 va concloure amb un total de 24.506 visites a la nostra pàgina i amb un total de 200 queixes presentades a través d'esta via, el que significa el 8,84% del total de les queixes presentades durant l'any 2002.

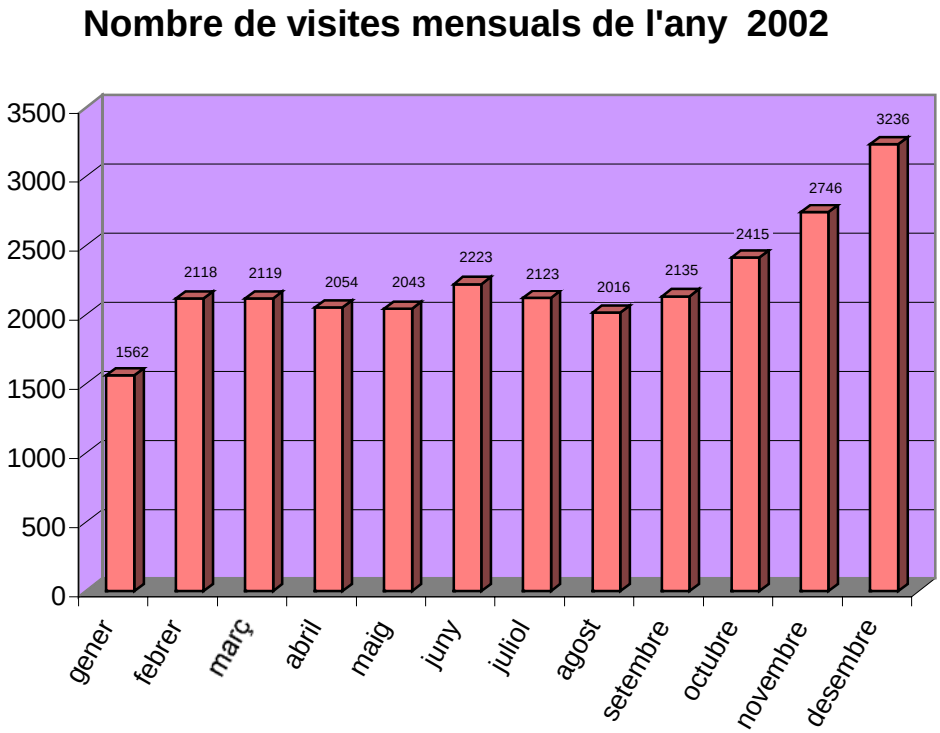

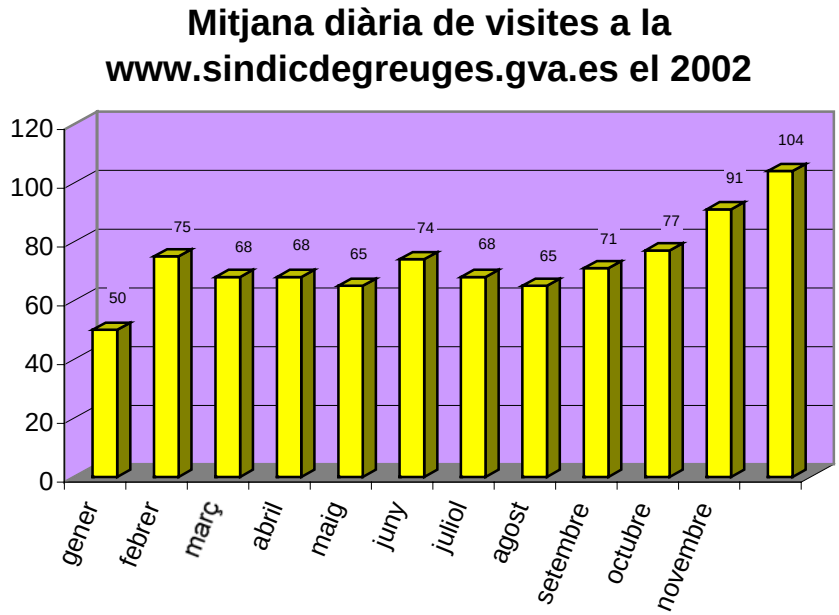

3.2. CONVENI MARC DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL SÍNDIC DE GREUGES I L'ONCE

El 6 de juny, el síndic de Greuges, Bernardo del Rosal, va firmar un Conveni de Col·laboració amb l'Organització Nacional del Cecs d'Espanya a la Comunitat Valenciana, representada per Agustín Ledesma, el seu delegat territorial.

Mitjançant este conveni, el Síndic es compromet a facilitar a l'ONCE el material d'informació i difusió de la Institució perquè siga transcrit al sistema braille o se n'adapte l'accés a invidents. Entre estes actuacions es trobaria l'adaptació de la nostra pàgina web. Igualment, el síndic visitarà les seus de les delegacions provincials de l'ONCE a la Comunitat Valenciana i impartirà xarrades divulgatives de la Institució.

Per la seua banda, l'ONCE es compromet a realitzar cursos de formació per al personal del Síndic, a fi que este tinga els coneixements necessaris per a poder atendre, en les millors condicions possibles, les persones que presenten alguna discapacitat visual i que decidisquen utilitzar els serveis de la Institució.

Des d'esta Institució, ens sentim satisfets per la firma d'este Conveni, que té com a objectiu aconseguir que el Síndic siga una Institució completament assequible al col·lectiu d'invidents i, d'esta manera, col·laborar a l'autonomia personal i a la plena integració dels deficients visuals.

A continuació, reproduïm les clàusules del Conveni, que va entrar en vigor a l'endemà de ser firmat.

CLÀUSULES

PRIMERA. El Síndic de Greuges facilitarà a l'ONCE el material d'informació i difusió de la Institució, relatiu a la funció que desenvolupa i les formes d'accedir a esta, a fi que siga transcrit al sistema braille.

SEGONA. Personal tècnic del Síndic de Greuges, designat per este, i de l'ONCE portaran a terme les actuacions necessàries a fi d'adaptar la pàgina web de la Institució (www.sindicdegreuges.gva.es) per a persones cegues i deficients visuals.

TERCERA. L'ONCE portarà a terme, a través dels seus tècnics especialistes, accions informatives-formatives dirigides al personal adscrit al Síndic de Greuges, a fi que este adquirisca els coneixements necessaris per a poder atendre en les millors condicions possibles les persones que presenten alguna discapacitat visual i que decidisquen utilitzar els serveis de la Institució.

QUARTA**.** Per fer el control i seguiment del desenvolupament d'este conveni, es constituirà una Comissió Mixta que estarà formada per dos representants de l'ONCE, designats pel delegat territorial, i dos del Síndic de Greuges, designats per este. La Presidència d'esta Comissió serà exercida de forma rotatòria, i la Comissió en determinarà la durada.

CINQUENA. Este conveni entrarà en vigor a l'endemà de ser firmat, i tindrà una vigència d'un any, prorrogable automàticament per períodes iguals, si no hi ha denúncia expressa per cap de les parts amb una antelació mínima de tres mesos abans que este acabe o, si s'escau, de les pròrrogues.

3.3. CONVENI MARC DE COL·LABORACIÓ ENTRE EL SÍNDIC DE GREUGES I LES

UNIVERSITATS PÚBLIQUES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Des del començament del manament de l'actual Síndic de Greuges, vam tenir en ment la idea de firmar un conveni de col·laboració amb les universitats públiques radicades dins el territori de la nostra Comunitat Autònoma, amb la finalitat de facilitar la tasca educativa, mitjançant el foment de la realització de pràctiques per part dels alumnes a la nostra seu, com també l'intercanvi i la difusió del coneixement científic i cultural.

Ens vam posar en contacte amb els Gabinets o Secretaries Generals de la Universitat de València, la Universitat Politècnica de València, la Universitat d'Alacant, la Universitat Jaume I de Castelló i la Universitat Miguel Hernández d'Elx, i en tot moment vam trobar una excepcional acollida de la iniciativa i una grata col·laboració per a dur-la a efecte. Després de la discussió conjunta amb cadascuna de les Universitats sobre el contingut dels Convenis i la concreció d'estos, l'1 de març de 2002 vam tenir l'honor de rebre a la nostra seu els rectors de les Universitats esmentades, el Sr. Pedro Ruiz Torres, el Sr. Justo Nieto Nieto, el Sr. Salvador Ordóñez Delgado, el Sr. Francisco Toledo Lobo i el Sr. Jesús Rodríguez Marín.

Es van subscriure dos Convenis marc, de col·laboració general i de col·laboració formativa, amb cada Universitat, en un acte solemne al qual van tenir accés els mitjans de comunicació.

El primer d'estos convenis es desenvoluparà en els seus aspectes concrets i específics mitjançant annexos o convenis singulars que prevegen les actuacions de col·laboració que es portaran a terme en els camps següents:

a) Execució de projectes i programes d'investigació i desenvolupament conjunt.
b) Cooperació en programes de formació del personal investigador i tècnic d'ambdós Institucions, com també dels alumnes de la Universitat.
c) Assessorament teòric i pràctic mutu en qüestions relacionades amb l'activitat d'ambdós Institucions, com també amb la seua planificació cultural, educativa i científica.
d) Cooperació en la divulgació i publicitat de la Institució del Síndic de Greuges amb la finalitat de donar a conéixer la Institució entre la comunitat universitària.
e) Organització i execució d'activitats comunes relacionades amb la promoció social de la investigació i el desenvolupament tecnològic, com també la defensa i garantia dels drets i les llibertats constitucionals.
f) Intercanvi de personal qualificat per temps limitat, quan l'índole de l'activitat comuna que calga desenvolupar o la necessitat de qualsevol de les dos Institucions ho requerisca.
g) Utilització recíproca dels locals i les instal·lacions d'ambdós Institucions, per a les finalitats previstes en les lletres b) i d).
h) Col·laboració i assistència tècnica en el camp de la informàtica, amb la possibilitat d'accés pel Síndic de Greuges als mitjans que té la Universitat, tot assumint el compromís de confidencialitat de la informació coneguda en exercici d'esta facultat.
i) Accés recíproc als fons bibliogràfics i documentals d'ambdós Institucions pel personal d'estes, amb l'excepció dels documents declarats "reservats" legalment, i sota la supervisió de la persona designada a este efecte.

j) Assistència mútua tecnicojurídica especialitzada, traduïda en l'elaboració d'informes, estudis i dictàmens.
k) Reconeixement per part de la Universitat de les bonificacions o exempcions que, de conformitat amb la normativa aplicable, respecte a l'obtenció de títols oficials i respecte a l'obtenció de títols propis, puga correspondre al personal del Síndic de Greuges en el pagament de preus públics per matrícula i reconeixement de crèdits imputables als programes de doctorat.

El segon conveni establix el Programa de Cooperació Formativa entre la Universitat corresponent i la nostra Institució per a la realització a la nostra seu de pràctiques formatives que permeten completar els estudis dels alumnes universitaris. En el marc d'este Conveni i tal com este prescriu, ja s'han subscrit Convenis Singulars amb les Facultats que ho han sol·licitat, en concret, la de Dret, i Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant i la Facultat de Ciències Socials i Jurídiques de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. A l'empara d'estos Convenis hem tingut la grata experiència de rebre alumnes en pràctiques que ens han transmés, en acabar, la seua satisfacció per la formació rebuda.

3.4. Protocol d'Internaments Forçosos

En el Protocol d'Internaments firmat a Alacant el dia 5 d'octubre de 2000 s'acordava aprovar un Protocol de les actuacions que cal seguir per a l'ingrés, en unitats hospitalàries psiquiàtriques o centres residencials, de les persones que, afectades per trastorns psíquics, necessiten un internament forçós. També es va acordar depositar este Protocol al lloc on va ser firmat, a fi que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana el custodie i exercisca, respecte als ciutadans als quals es referix, les competències tuïtives que li corresponen. Les normes d'este protocol són d'aplicació per a l'assistència en l'àmbit de la ciutat d'Alacant.

Este protocol observava la creació d'una Comissió Coordinadora, composta per un representant de cadascuna de les diferents Administracions que gestionen competències en matèria sociosanitària, pel que fa a la deficiència i la malaltia mental, per un representant del Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències, per un representant de les Forces de Seguretat i Cossos de Seguretat de l'Estat, dels Jutges, per un representant de la Clínica Forense i per la Fiscalia. Les associacions de familiars i d'afectats tindran dret d'assistència a les reunions de la Comissió i participaran en els debats. La Comissió es reunirà, com a mínim, una vegada l'any, i inicialment es farà durant el mes de febrer de cada any.

El 7 de març de 2002, es va realitzar la primera reunió de la Comissió de Coordinació d'este Protocol, sota la presidència del síndic de Greuges, Bernardo del Rosal, i en què va actuar com a secretari el fiscal en cap de l'Audiència Provincial d'Alacant, José Antonio Romero. Els membres de la Comissió, reunits a la sala d'actes del nou Palau de Justícia d'Alacant, van arribar a les conclusions següents:

Primera. Que l'execució d'este Protocol ha de ser valorada positivament, atés que encara que, sobretot en els començaments, es van detectar, per part dels familiars, alguns

problemes de descoordinació en els serveis, no han sigut problemes greus i s'han anat corregint, de manera que, en termes generals, el funcionament ha estat correcte perquè ha aconseguit reduir la tensió entre les diverses Administracions i ha millorat la situació respecte als moments anteriors a l'existència del Protocol.

Segona. Que, precisament pels problemes de coordinació detectats i perquè estos es poden tornar a produir, la Comissió encarix als agents encarregats de l'execució del Protocol que, de manera periòdica, duguen a terme reunions de coordinació per a posar en comú els problemes que, en este sentit, s'hagen pogut detectar i prevenir aquells que es puguen produir en el futur.

Tercera. Que per part de les autoritats judicials presents a la sala es facen les gestions oportunes per a exhortar l'autoritat competent a la creació d'un Jutjat únic d'incapacitacions i internaments, i a este efecte s'adopten les decisions que escaiguen per part de la Junta de Govern o la Junta de Jutges de cada partit judicial.

Quarta. Que, a través del delegat territorial de Sanitat, present en la reunió, s'exhorte la Conselleria de Sanitat perquè millore la xarxa i els dispositius d'atenció primària per a actuar amb els malalts en la comunitat, perquè això ha de contribuir a un menor ús de les previsions establides en el Protocol.

Cinquena. Que, per part de tots els assistents, i atesa la valoració positiva que ha merescut l'execució del Protocol a la ciutat d'Alacant, es considera molt convenient que el Protocol es puga estendre a tot el territori de la Comunitat Valenciana i, a este efecte, se li encomanen les gestions oportunes al Síndic de Greuges.

Sisena. Que cal exhortar a tots els agents socials presents perquè prenguen consciència del problema que plantegen els malalts mentals excarcerables de l'Hospital Psiquiàtric Penitenciari i de com és de necessària la coordinació dels recursos territorials amb els recursos de l'Hospital Psiquiàtric Penitenciari i viceversa.